

Sveto pismo kralja Jakoba

SloKJV

Psalmi in Nova zaveza

študijska izdaja

Škofja Loka, 2023

Naslov izvirnika: Holy Bible King James Version

Prevod: Marjan Šavli in Barbara Hojkar Šavli

Priprava besedila: Marjan Šavli, marjan.savli@gmail.com

Fotografija na naslovnici: arhiv družine Šavli

Založnik: Marjan Šavli in Barbara Hojkar Šavli, Mestni trg 11, Škofja Loka

CIP -

BREZPLAČEN IZVOD – NI ZA PRODAJO

Knjiga je objavljena na spletni strani:

- <https://github.com/msavli/SloKJV>

Predgovor

Projekt prevoda **Sveto pismo kralja Jakoba** v slovenski jezik je potekal od maja 2010 do maja 2022. Prevedenih je 66 knjig. Sedaj poteka lektoriranje in odprava napak.

Prevedene knjige: Geneza, Eksodus, Levitik, Numeri, Devteronomij, Jozue, Sodniki, Ruta, 1 Samuel, 2 Samuel, 1 Kralji, 2 Kralji, 1 Kroniška, 2 Kroniška, Ezra, Nehemija, Estera, Job, Psalmi, Pregovori, Pridigar, Visoka pesem, Izaija, Jeremija, Žalostinke, Ezekiel, Daniel, Ozej, Joel, Amos, Abdija, Jona, Mihej, Nahum, Habakuk, Sofonija, Agej, Zaharija, Malahija in celotna Nova Zaveza.

Pred vami je študijska verzija z opombami in referencami.

Posebnosti prevoda:

- dodane opombe in reference; KJV 1611,
- dodane približne letnice dogodkov; KJV Oxford 1769,
- »*nagnjene*« besede so dodane izvirnem KJV besedilu,
- »^a« opombe KJV 1611 in opombe prevajalca,
- »_b« sklici na druge dela besedila,
- »[]« dodala prevajalca, ni v originalu,
- »§« razlika besedila SloKJV in ostalih slovenskih prevodov.

Knjiga Psalmov.....	Psalmi	Ps..... 1
Evangelij po Sv. Mateju.....	Matej	Mt... .. 57
Evangelij po Svetem Marku.....	Marko	Mr... .. 82
Evangelij po Sv. Luku.....	Luka	Lk... .. 98
Evangelij po Sv. Janezu.....	Janez	Jn... .. 125
Apostolska dela.....	Apostolska dela ...	Apd... .. 145
Poslanica apostola Pavla Rimljanom.....	Rimljanom	Rim... .. 170
Prva poslanica apostola Pavla Korinčanom.....	1 Korinčanom	1Ko... .. 181
Druga poslanica apostola Pavla Korinčanom.....	2 Korinčanom	2Ko... .. 191
Poslanica apostola Pavla Galačanom.....	Galačanom	Gal... .. 197
Poslanica apostola Pavla Efežanom.....	Efežanom	Ef... .. 201
Poslanica apostola Pavla Filipljanom.....	Filipljanom	Flp... .. 204
Poslanica apostola Pavla Kološanom.....	Kološanom	Kol... .. 207
Prva poslanica apostola Pavla Tesaloničanom.....	1 Tesaloničanom ..	1Te... .. 209
Druga poslanica apostola Pavla Tesaloničanom.....	2 Tesaloničanom ..	2Te... .. 211
Prva poslanica apostola Pavla Timóteju.....	1 Timóteju	1Ti... .. 213
Druga poslanica apostola Pavla Timóteju.....	2 Timóteju	2Ti... .. 216
Poslanica apostola Pavla Titu.....	Titu	Tit... .. 218
Poslanica apostola Pavla Filemonu.....	Filemonu	Fil... .. 219
Poslanica apostola Pavla Hebrejcem.....	Hebrejcem	Heb... .. 220
Splošno Jakobovo pismo.....	Jakob	Jak... .. 228
Prva splošna Petrova poslanica.....	1 Peter	1Pt... .. 230
Druga splošna Petrova poslanica.....	2 Peter	2Pt... .. 233
Prva splošna Janezova poslanica.....	1 Janez	1Jn... .. 235
Druga Janezova poslanica.....	2 Janez	2Jn... .. 238
Tretja Janezova poslanica.....	3 Janez	3Jn... .. 238
Judova splošna poslanica.....	Juda	Jud... .. 239
Božansko razodetje Sv. Janeza.....	Razodetje	Raz... .. 240

Knjiga Psalmov

1^a Blagoslovljen je človek, ki ne hodi po nasvetu brezbožnih^a niti ne stoji na poti grešnikov niti ne poseda na sedežu posmehljivcev. ²Temveč je njegovo veselje v Gospodovi postavi^b in o njegovi postavi premišljuje podnevi in ponoči. ³On bo kakor drevo, posajeno ob vodnih rekah, ki prinaša svoj sad ob svojem času. Prav tako njegovo listje ne bo ovenelo^b in karkoli dela, bo uspelo. ⁴Brezbožni niso takšni, temveč so kakor pleveli, ki jih veter odnaša.^c ⁵Zato brezbožni ne bodo obstali na sodbi niti grešniki v skupnosti pravičnih. ⁶Kajti Gospod pozna pot pravičnih, toda pot brezbožnih bo izginila.

2 Zakaj^d besnijo^d pogani in ljudstvo domišlja^e prazno stvar? ²Kralji zemlje so se usmerili in vladarji se skupaj posvetujejo zoper Gospoda in zoper njegovega maziljenca, rekoč: ³»Pretrgajmo njihove vezi in odvrzimo njihove vrvi od nas.«⁴ Tisti, ki sedi v nebesih, se bo smejal. Gospod jih bo imel v posmeh. ⁵Potem jim bo govoril v svojem besu in jih nadlegoval^f v svojem bridkem nezadovoljstvu. ⁶»Vendarle sem jaz postavil^g svojega kralja na svoji^h sveti gori Sion.«⁷ Oznanil bom odlok.ⁱ Gospod mi je rekel: »Ti si moj Sin. Ta dan sem te rodil. ⁸»Zahtevaj od mene in dal ti bom pogane za tvojo

^a 1:1: brezbožnih: ali, zlobnih. ^b 1:3: ovenelo: hebr. zbledelo. ^c 2:1: [Leta 1047 pr. Kr.] ^d 2:1: besnijo: ali, se bučno zbirajo. ^e 2:1: domišlja: hebr. razmišlja. ^f 2:5: nadlegoval: ali, vznemirjal. ^g 2:6: postavil: hebr. mazilil. ^h 2:6: svoji...: hebr. Sion, gori svoje svetosti. ⁱ 2:7: odlok: ali, za odlok.

^a 1:1: Prg 4:14-15; Lk 20:42 ^b 1:2: Joz 1:8; Ps 119:1; Jer 17:8 ^c 1:4: Ps 34:5; Iz 17:13 ^d 2:1: Apd 4:25 ^e 2:4: Prg 1:26 ^f 2:7: Apd 13:33; Heb 1:5 ^g 2:8: Ps 72:8

dediščino in najbolj oddaljene kraje zemlje za tvojo posest. ⁹*a* Zdrobil jih boš z železno palico, raztreščil jih boš na koščke, kakor lončarjevo posodo.«

¹⁰Zatorej bodite sedaj modri, o vi kralji. Dajte se poučiti, vi sodniki zemlje. ¹¹Gospodu služite s strahom in veselite se s trepetanjem. ¹²§ Poljubite Sina, da ne bi bil jezen in ne izgine iz poti, ko je njegov bes in malo razvnet. ^bBlagoslovljeni so vsi, ki svoje upanje položijo vanj.

c Davidov psalm, ko je bežal pred svojim sinom Absalomom.

3 Gospod, ^akako so se okrepili ti, ki me vznemirjajo! Številni so tisti, ki se vzdigujejo zoper mene. ²Mnogo jih je, ki pravijo o moji duši: »Zanj ni pomoči pri Bogu.« ^bSela. ³Toda ti, o Gospod, si zamec^c ščit, moja slava in tisti, ki mi dviguje mojo glavo.

⁴S svojim glasom sem jokal h Gospodu in slišal me je iz svoje svete gore. Sela. ⁵*d* Zleknil sem se in spal, prebudil sem se, kajti Gospod me je podpiral. ⁶*e* Ne bom se bal deset tisočev ljudi, ki so se okrog in okrog usmerili zoper mene. ⁷Vstani, o Gospod, reši me, o moj Bog. Kajti vse moje sovražnike si udaril po čeljusti, razbil si zobe brezbožnih. ⁸*f* Rešitev duše pripada Gospodu. Nad tvojim ljudstvom je tvoj blagoslov. Sela.

Vodji^d glasbenikov na Neginot,^e Davidov psalm.

4 Poslušaj me, kadar kličem, o Bog moje pravičnosti. Osvobodil si me, ko sem bil v stiski, usmili^f se me in usliši mojo molitev. ²O vi človeški sinovi, doklej boste mojo slavo spreminjali v sramoto? *Kako dolgo boste ljubili prazne reči in iskali laž?* Sela. ³Toda vedite, da je Gospod zase oddvojil tistega, ki je bogaboječ. Gospod bo slišal, kadar kličem k njemu. ⁴§ Stoj v strahospoštovanju in ne greši. Na svoji postelji se posvetuj s svojim lastnim srcem in miruj. Sela. ⁵*g* Daruj klavne daritve pravičnosti in svoje trdno upanje položi v Gospoda.

⁶Mnogi so, ki pravijo: »Kdo nam bo pokazal karkoli dobrega?« Gospod, dvigni nad nami svetlobo svojega obličja. ⁷*v* moje srce si položil veselje, več kot v času, ko je naraslo njihovo žito in njihovo vino. ⁸*h* V miru se bom ulegel in spal. Kajti samo ti, Gospod, mi daješ prebivati na varnem.

Vodji glasbenikov na piščali,^g Davidov psalm.

5 Pazljivo prisluhni mojim besedam, o Gospod, preudari moje premišljevanje. ²Prisluhni glasu mojega klica, moj Kralj in moj Bog. Kajti k tebi bom molil. ³*i* Zjutraj boš slišal moj glas, o Gospod, zjutraj bom svojo molitev usmeril k tebi in pogledal bom kvišku. ⁴Kajti ti nisi Bog, ki ima veselje v zlobnosti. Niti zlo ne bo prebivalo s teboj. ⁵Nespametni ne bo obstal v^h tvojem pogledu. Ti sovražiš vse delavce krivičnosti. ⁶Uničil boš te, ki govoriš laž. Gospodu se bodo gnusili krvočnoⁱ in varljivi ljudje.

⁷Toda kar se mene tiče, bom prišel v tvojo hišo v množstvu tvojega usmiljenja. In v tvojem strahu bom oboževal k tvojemu svetemu templju. ⁸Vodi me, o Gospod, v svoji pravičnosti, zaradi mojih^k sovražnikov, svojo pot izravnaj pred mojim obrazom. ⁹Kajti v njihovih^l ustih ni zvestobe,^m njihov notranji del je samaⁿ zlobnost,^j njihovo grlo je odprt mavzolej, laskajo s svojim jezikom. ¹⁰Uniči^o jih, o Bog, naj padejo po^p svojih lastnih nasvetih, izženi jih v množico njihovih prestopkov, kajti uprli so se zoper tebe. ¹¹Vendar pa naj se veselijo vsi tisti, ki svoje trdno upanje polagajo vate. Naj vedno vzklikajo od veselja, ker jih ti braniš.^q Naj se tudi tisti, ki ljubijo tvoje ime, radostijo v tebi. ¹²Kajti ti, Gospod, boš blagoslovil pravičnega, kakor s ščitom ga hočeš obdati^r z naklonjenostjo.

Vodji^s glasbenikov na Neginot,^t v oktavi,^u Davidov psalm.

6^k O Gospod, ne oštevaj me v svoji jezi niti me ne karaj v svojem silnem nezadovoljstvu. ²Usmili se me, o Gospod,

^a 3:1: [Leta 1023 pr. Kr.] ^b 3:2: [Sela – mir ali premor; konec; počakaj in mirno razmisli o tem.]

^c 3:3: zame: ali, okoli mene. ^d 4:1: Vodji...: ali, Nadzorniku. ^e 4:1: [Neginot: hebr. Neginoth, glasbila na strune.] ^f 4:1: usmili...: ali, bodi mi milostljiv. ^g 5:1: [Nehilot – naluknjana glasbila na zrak.] ^h 5:5: v...: hebr. pred tvojimi očmi. ⁱ 5:6: krvočno...: hebr. suroveži in prevarantje.

^j 5:7: tvojemu...: hebr. templju tvoje svetosti. ^k 5:8: mojih...: hebr. tistih, ki me opazujejo. ^l 5:9: njihovih...: hebr. njihovih ustih, to je, ustih vsakogar izmed njih. ^m 5:9: zvestobe: ali, neomajnosti. ⁿ 5:9: je sama...: hebr. so zlobnosti. ^o 5:10: Uniči...: ali, Naredi jih krive. ^p 5:10: po...: ali, od njihovih lastnih nasvetov. ^q 5:11: braniš: hebr. skrivaš, ali, ščitiš. ^r 5:12: obdati: hebr. kronati. ^s 6:1: Vodji...: ali, Nadzorniku. ^t 6:1: [Neginot: hebr. Neginoth, glasbila na strune.]

^u 6:1: v oktavi: ali, na osmi; [Sheminith – najnižja nota zapeta s človeškimi glasovi.]

^a 2:9: Raz 2:27; Raz 19:15 ^b 2:12: Prg 16:20; Iz 30:18; Jer 17:7; Rim 9:33; Rim 10:11; 1 Pet 2:6

^c 3:2: 2 Sam 15:15 ^d 3:5: Ps 4:9 ^e 3:6: Ps 27:3 ^f 3:8: Iz 43:11; Oz 13:4 ^g 4:5: Ps 50:14; Ps 51:19

^h 4:8: Ps 3:5 ⁱ 5:3: Ps 130:6 ^j 5:9: Rim 3:13 ^k 6:1: Ps 26:1

kajti slaboten *sem*. O Gospod, ozdravi me, kajti moje kosti so nadlegovane. ³Moja duša je prav tako boleče nadlegovana. Toda ti, o Gospod, doklej? ⁴§ Vrni se, o Gospod, osvobodi mojo dušo. O reši me zaradi svojega usmiljenja. ⁵*a* Kajti v smrti ni spomina nate. Kdo se ti bo zahvaljeval v grobu? ⁶Izmučen sem zaradi svojega stokanja, vso^a noč močim svojo posteljo, svoje ležišče zalivam s svojimi solzami. ⁷§ Moje oko je iztrošeno zaradi žalosti, ostareva zaradi vseh mojih sovražnikov.

⁸*b* Ločite se od mene, vsi vi delavci krivičnosti, kajti Gospod je slišal glas mojega jokanja. ⁹Gospod je uslišal mojo ponižno prošnjo, Gospod bo sprejel mojo molitev. ¹⁰Naj bodo osramočeni vsi moji sovražniki in boleče nadlegovani. Naj se vrnejo *in* naj bodo nenadoma osramočeni.

Davidov Šigajon,^b ki ga je pel Gospodu glede besed^c Benjaminovca Kuša.^d

7 O Gospod, moj Bog, vate polagam svoje trdno upanje. Reši me pred vsemi temi, ki me preganjajo in me osvobodijo. ²Da ne bi moje duše razkosali kakor lev, ki jo raztrga na koščke, medtem ko ni nobenega,^c da me osvobodijo. ³O Gospod, moj Bog, če sem to storil, če je krivičnost v mojih rokah, ⁴če sem z zlom nagradil tistega, ki je bil z menoj v miru (da, osvobodil sem tistega, ki je brez vzroka moj sovražnik), ⁵naj sovražnik preganja mojo dušo in jo vzame; da, naj moje življenje pomendra na zemlji in mojo čast položi v prah. Sela. ⁶Vstani, o Gospod, v svoji jezi, vzdigni se zaradi besa mojih sovražnikov. Prebudi se zame *k* sodbi, *ki* si jo zapovedal. ⁷Tako te bo obdajala skupnost ljudstva. Zaradi njih se torej vrni na višavo. ⁸Gospod bo sodil ljudstvo. Sodi me, o Gospod,^c glede na mojo pravičnost in glede na mojo neokrnjenost, *ki je v meni*. ⁹§ O naj zlobnost zlobnih pride h koncu; toda utrdi pravičnega.^d Kajti pravičnim Bog preizkuša srca in notranjosti.

¹⁰Moja^f obramba je od Boga, ki rešuje iskrene v srcu. ¹¹Bog sodi^g pravičnega in Bog je vsak dan jezen *na zlobnega*. ¹²Če se ta

ne spreobrne, bo nabrusil svoj meč, upognil je svoj lok in ga pripravil. ¹³§ Prav tako je zanj pripravil orodja smrti, svoje puščice je določil zoper preganjalce. ¹⁴*e* Glej, muči se s krivičnostjo in spočel je vragolijo in obrodil neresnico. ¹⁵Naredil^h je jamo in jo izkopal^f in padel v jarek, *katerega* je naredil. ¹⁶Njegova vragolija se bo vrnila na njegovo lastno glavo in njegovo nasilno delovanje bo prišlo na njegovo lastno teme. ¹⁷Hvalil bom Gospoda glede na njegovo pravičnost. Prepeval bom hvalo imenu Gospoda najvišjega.

Vodji glasbenikov na Gitit,ⁱ Davidov psalm.

8 O Gospod, naš Gospod, kako odlično je tvoje ime na vsej zemlji! Ki si svojo slavo postavil nad nebo. ²*g* Iz ust otročičev in dojenčkov si zaradi svojih sovražnikov odredil^j moč, da bi lahko utišal sovražnika in maščevalca.

³Ko opazujem tvoje nebo, delo tvojih prstov, luno in zvezde, ki si jih odredil; ⁴*h* kaj je človek, da misliš nanj? In človeški sin, da ga obiskuješ? ⁵Kajti naredil si ga malo nižjega kot angele in ga okronal s slavo in častjo. ⁶Naredil si, da ima gospostvo nad deli tvojih rok;ⁱ vse *stvari* si položil pod njegova stopala. ⁷Vse^k ovce in vole, da in poljske živali, ⁸zračno perjad in ribe morja *in karkoli* se giblje skozi morske steze. ⁹O Gospod, naš Gospod, kako odlično je tvoje ime na vsej zemlji!

Vodji glasbenikov na Mut labbén,^l Davidov psalm.^m

9 Hvalil *te* bom, o Gospod, z vsem svojim srcem, naznanil bom vsa tvoja čudovita dela. ²Vesel bom in se radoval v tebi. Prepeval bom hvalo tvojemu imenu, o ti Najvišji. ³Ko so moji sovražniki odbiti, bodo ob tvoji prisotnosti padli in se pogubili. ⁴Kajti ohranjalⁿ si mojo pravico in mojo pravdo, posedn si na prestolu, pravično^o razsojaš. ⁵Oštel si pogane, uničil zlobne, njihovo ime si iztrebil na veke vekov. ⁶O ti^p sovražnik, uničenja so prišla k večnemu koncu. Uničil si mesta, njihov spomin je bil z njimi pogubljen. ⁷Toda Gospod bo ostal na veke. Svoj prestol

^a 6:6: vso...: ali, vsako noč. ^b 7:: [Šigajon – lirična pesem, napisana pod vplivom močnih čustev; hebr. Shiggaion, edninska oblika.] ^c 7:: besed: ali, opravila. ^d 7:: [Okoli leta 1062 pr. Kr.] ^e 7:2: nobenega...: hebr. osvoboditelja. ^f 7:10: Moja...: hebr. Moj ščit je na Bogu. ^g 7:11: sodi...: ali, je pravičen sodnik. ^h 7:15: Naredil...: hebr. Izkopal je jamo in padel. ⁱ 8:: [Gitit – glasbeni instrument na strune, ki ga je David prinesel iz Gata.] ^j 8:2: odredil: hebr. osnoval. ^k 8:7: Vse...: hebr. Trope in vole, vse izmed njih. ^l 9:: [Mut labbén – Smrt sinu ali glasbeni instrument, danes nepoznan.] ^m 9:: [Leta 1018 pr. Kr.] ⁿ 9:4: ohranjal...: hebr. naredil si mojo sodbo. ^o 9:4: pravično: hebr. razsojaš v pravičnosti. ^p 9:6: ti...: ali, uničenja sovražnikov so prišla k večnemu koncu. Njihova mesta si uničil, itd.

^a 6:5: Ps 30:10; Ps 88:11; Ps 115:17; Ps 118:17; Iz 38:18 ^b 6:8: Mt 7:23; Mt 25:41; Lk 13:27 ^c 7:8: Ps 18:19 ^d 7:9: 1 Sam 16:7; 1 Krn 28:9; Ps 139:1; Jer 11:20; Jer 17:10; Jer 10:12 ^e 7:14: Job 15:35; Iz 59:4; Jak 1:15 ^f 7:15: Ps 9:15; Ps 10:2; Prg 5:22 ^g 8:2: Mt 21:16 ^h 8:4: Job 7:17; Ps 144:3; Heb 2:6 ⁱ 8:6: 1 Kor 15:27

je^a pripravil za sodbo. ⁸Zemeljski [krog] b^bo sodil v pravičnosti, ljudstvu bo razsojal sodbo v poštenju. ⁹c Gospod bo prav tak zatočišče^a za zatirane, zatočišče v časih stiske. ¹⁰Tisti, ki poznajo tvoje ime, bodo svoje trdno upanje položili vate, kajti ti, Gospod, nisi zapustil teh, ki te iščejo.

¹¹Prepevajte hvalnice Gospodu, ki prebiva na Sionu. Med ljudstvom oznanjajte njegova dela. ¹²d Spominja se jih, ko zaslišuje zaradi krvi. Ne pozablja klica ponižnih. ^b¹³Usmili se me, o Gospod, preudari mojo stisko, *katero trpim* od tistih, ki me sovražijo, ti, ki me povzdiguješ izpred velikih vrat smrti, ¹⁴da bom pri velikih vratih hčere sionske lahko naznanjal vso tvojo hvalo. Veselil se bom v tvoji rešitvi duše. ¹⁵e Pogani so se pogreznili v jamo, ki so jo naredili. V mrežo, ki so jo skrili, je ujetu njihovo lastno stopalo. ¹⁶Gospod je znan po sodbi, ki jo izvršuje. Zlobni je ujet v dela svojih lastnih rok. Higajon. ^cSela. ¹⁷§ Zlobni bodo napoteni v pekel in vsi narodi, ki pozabljajo Boga. ¹⁸Kajti pomoči potreben ne bo vedno pozabljen. Pričakovanje ubogega na veke ne bo izginilo. ¹⁹Vstani, o Gospod, naj ne prevlada človek. Naj bodo pogani sojeni v tvojem pogledu. ²⁰Postavi jih v strah, o Gospod, da bodo narodi lahko spoznali, da so sami zgolj ljudje. Sela.

10 Zakaj stojiš daleč stran, o Gospod? ¹Zakaj se skrivaš v časih stiske? ²Zlobni^d v svojem ponosu preganjajo revnega. ^fNaj se ujamejo v naklepe, ki so si jih domislili. ³Kajti zlobni se baha z željo svojega^e srca in blagoslavlja^f pohlepne, *katerega* Gospod prezira. ⁴Zlobni zaradi ponosa svojega obličja ne bo povpraševal po Bogu. V vseh^g njegovih mislih ni Boga. ⁵Njegove poti so vedno boleče, tvoje sodbe so daleč zgoraj izven njegovega pogleda. *Glede na vse njegove sovražnike*, on puha nanje. ⁶V svojem srcu je rekel: »Ne bom omajan, kajti nikoli^h ne bom v nadlogi.« ⁷h Njegova usta so polna preklinjanj, prevareⁱ in sleparstva. Pod njegovim jezikom je vragolija in prazne^j reči. ⁸Sedi v skrivališčih vasi. In skrivnih krajih mori nedolžnega. Njegove

oči so^k na skrivaj naravnane zoper revnega. ⁹Na skrivnem^l preži kakor lev v svojem brlogu. Leži na preži, da ujame revnega. Revnega ujame, ko ga vleče v svojo mrežo. ¹⁰Klečeplazi^m in se ponižuje, da lahko revni pade poⁿ njegovih močnih. ¹¹V svojem srcu je rekel: »Bog je pozabil. i Skriva svoj obraz, tega nikoli ne bo videl.«

¹²Vstani, o Gospod, o Bog, dvigni svojo roko. Ne pozabi ponižnega. ^o¹³§ Zakaj zlobni zaničuje Boga? V svojem srcu je rekel: »Ti tega ne boš zahteval.« ¹⁴To si videl, kajti gledaš vragolijo in zlobnost, da to poplačas^p svojo roko. Revni se ti izroča, ^ppomočnik si osirotelemu. ¹⁵Zlomi lakot zlobnemu in zlemu človeku. Preiskuj njegovo zlobnost, *dokler je ne najdeš več*. ¹⁶j Gospod je Kralj na veke vekov. Pogani so izginili iz njegove dežele. ¹⁷Gospod, slišal si hrepenenje ponižnih. Pripravil^q boš njihovo srce, svojemu ušesu boš povzročil, da sliši, ¹⁸da razsodiš osirotelega in zatiranega, da človek iz zemlje ne more več zatirati.^r

Vodji glasbenikov, Davidov psalm.

11 Svoje^s trdno upanje polagam v Gospoda. Kako pravite moji duši: »Beži kakor ptica k svoji gori?« ²Kajti glej, zlobni upogibajo svoj lok, svojo puščico pripravljajo na tetivo, da bi lahko na skrivaj^t streljali na iskrenega v srcu. ³Če so temelji razrušeni, kaj lahko stori pravični?

⁴k Gospod je v svojem svetem templju, Gospodov prestol je na nebu. Njegove oči gledajo, njegove veke preizkušajo človeške otroke. ⁵Gospod preizkuša pravičnega. Toda zlobnega in tistega, ki ljubi nasilje, sovraži njegova duša. ⁶Na zlobne bo deževal pasti, ogenj in žveplo in strašen^u vihar. *To bo delež njihove skodelice*. ⁷Kajti pravičen Gospod ljubi pravičnost, njegovo obličje gleda iskrenega.

Vodji glasbenikov na oktavo,^v Davidov psalm.

12 Pomagaj,^w Gospod, kajti bogaboječi človek izginja, kajti zvesti izmed človeških otrok slabi. ²Prazne reči govorijo

^a 9:9: [zatočišče: hebr. visok kraj.] ^b 9:12: ponižnih: ali, stiskanih. ^c 9:16: Higajon: to je, Premišljevanje. ^d 10:2: Zlobni...: hebr. V ponosu zlobnih on preganja. ^e 10:3: svojega...: hebr. svoje duše. ^f 10:3: blagoslavlja...: ali, lakomen blagoslavlja sebe, prezira [pa] Gospoda. ^g 10:4: V vseh...: ali, Vse njegove misli so: »Ni Boga.« ^h 10:6: nikoli: hebr. iz roda v rod. ⁱ 10:7: prevare: hebr. prevar. ^j 10:7: prazne...: ali, krivičnost. ^k 10:8: so...: hebr. se skrijejo. ^l 10:9: skrivnem: hebr. skrivnih krajih. ^m 10:10: Klečeplazi...: hebr. Lomi se. ⁿ 10:10: po...: ali, v njegove močne ude. ^o 10:12: ponižnega: ali, stiskanega. ^p 10:14: izroča: hebr. prepušča. ^q 10:17: Pripravil: ali, Utrdil. ^r 10:18: zatirati: ali, prestrašiti. ^s 11:1: [Okoli leta 1060 pr. Kr.] ^t 11:2: na skrivaj: hebr. v temi. ^u 11:6: strašen...: ali, goreč. ^v 12:1: oktavo: ali, osmega; [Sheminith – najnižja nota zapeta s človeškimi glasovi.] ^w 12:1: Pomagaj: ali, Reši.

^a 9:7: Ps 96:13; Ps 98:10 ^b 9:8: [Iz 40:22] ^c 9:9: Ps 37:39; Ps 46:1; Ps 91:2 ^d 9:12: 1 Mz 9:5 ^e 9:15: Ps 7:16 ^f 10:2: Ps 7:16; Ps 9:16; Prg 5:22 ^g 10:4: Ps 14:1; Ps 53:1 ^h 10:7: Rim 3:14 ⁱ 10:11: Ps 94:7 ^j 10:16: Ps 29:9; Ps 145:13; Ps 146:10; Jer 16:10; Žal 5:19 ^k 11:4: Hab 2:20

vsak s svojim bližnjim. Govorijo z laskavimi ustnicami *in* dvoličnim^a srcem. ³Gospod bo iztrebil vse laskave ustnice *in* jezik, ki govori ponosne^b stvari, ⁴ki so rekli: »S svojim jezikom bomo prevladali, naše ustnice so naša^c last. Kdo je gospodar nad nami?« ⁵»Zaradi zatiranja siromašnega, zaradi vzdihovanja pomoči potrebnega se bom sedaj vzdignil,« govori Gospod, »postavil ga bom na varno *pred tistim, ki se napihuje*^d nad njim.« ⁶Gospodove besede so čiste besede,^a *kakor* srebro, preizkušeno v zemljini talilni peči, sedemkrat prečiščeno. ⁷Ši jih boš varoval, o Gospod, pred tem rodом jih boš^e ohranil na veke. ⁸Zlobni hodijo na vsaki strani, ko so najnižkotnejši ljudje^f povišani.

Vodji^g glasbenikov, Davidov psalm.

13 Doklej me boš pozabljal, o Gospod? Na veke? Doklej boš svoj obraz skrival pred menoj? ²Doklej se bom posvetoval v svoji duši, *imel* vsak dan bridkost v svojem srcu? Doklej se bo moj sovražnik poviševal nad menoj? ³Preudari *in* poslušaj me, o Gospod, moj Bog. Razsvetli moje oči, da ne zaspim *spanja* smrti, ⁴da ne bi moj sovražnik rekel: »Prevladal sem proti njemu« *in* da se tisti, ki me mučijo, ne veselijo, ko sem omajan. ⁵Toda jaz sem zaupal v tvoje usmiljenje; moje srce se bo veselilo v tvoji rešitvi duše. ⁶Prepeval bom Gospodu, ker je radodarno ravnal z menoj.

Vodji glasbenikov, Davidov psalm.

14^b Bedak je rekel v svojem srcu: »Ni Boga.« Izprijeni so, počeli so gnusna dela, *nikogar* ni, ki dela dobro. ²Gospod je pogledal dol z neba na človeške otroke,^c da vidi, ali obstaja kdorkoli, ki je razumel *in* išče Boga. ³Vsi so odšli v stran, *vsi* skupaj so postali pokvarjeni. ⁴*Nikogar* ni, ki dela dobro, niti enega ni.

⁴Mar vsi delavci krivičnosti nimajo spoznanja? Ki žro moje ljudstvo, *kakor* jedo kruh, pa ne kličejo h Gospodu? ⁵Biliⁱ so v velikem strahu, kajti Bog *je* z rodом pravičnih. ⁶Sramotili ste nasvet siromašnega, zato ker *je* Gospod njegovo pribežališče. ⁷Oj da bi Izraelova rešitev duš *prišla* iz Siona! Ko

Gospod privede nazaj ujete svojega ljudstva, se bo Jakob veselil *in* Izrael bo vesel.

Davidov psalm.

15^d Gospod, kdo bo prebival^k v tvojem šotorskem svetišču? Kdo bo prebival na tvoji sveti gori? ²*E* Kdor živi pošteno *in* dela pravično *in* v svojem srcu govori resnico. ³*K*dor ne opravlja s svojim jezikom niti ne dela zla svojemu bližnjemu niti ne sprejema^l graje zoper svojega bližnjega. ⁴V čigar očeh *je* podla oseba zaničevana, toda počasti tiste, ki se bojijo Gospoda. *Ki* prisega *v svojo lastno škodo* *in* se ne premisli. ⁵*f* Kdor ne izdaja svojega denarja za obresti niti ne sprejema nagrade zoper nedolžnega. Kdor dela te stvari, nikoli ne bo omajan.

Davidov miktám.^m

16 Varuj me, o Bog, kajti vate polagam svoje trdno upanje. ²*O moja duša,* Gospodu si rekla: »Ti si moj Gospod.^g Moja dobrota se ne *razteza* do tebe, ³*temveč* k svetim, ki so na zemlji *in* k odličnim, v katerih *je* vse moje zadovoljstvo.« ⁴Njihove bridkosti se bodo pomnožile, ki hitijoⁿ za drugim *bogom*. Njihovih krvavih pitnih daritev ne bom daroval niti njihovih imen ne bom jemal na svoje ustnice. ⁵*h* Gospod *je* delež moje^o dediščine *in* moje skodelice. Ti ohranjaš mojo usodo. ⁶Vrvice so mi padle na prijetnih krajih; da, lepo dediščino imam. ⁷Blagoslavljal bom Gospoda, ki mi je dal nasvet. Moja notranjost me prav tako poučuje v nočnih obdobjih.

⁸*i* Vedno sem pred seboj postavljaj Gospoda; *ker je* pri moji desnici, ne bom omajan. ⁹Zato *je* moje srce veselo *in* moja slava se razveseljuje; tudi moje meso bo počivalo^p v upanju. ¹⁰*j* Kajti moje duše ne boš pustil v peklu, niti ne boš trpel, da bi tvoj Sveti videl trohnobo. ¹¹Pokazal mi boš stezo življenja. V tvoji prisotnosti *je* polnost radosti, pri tvoji desnici so zadovoljstva na vékomaj.

Davidova molitev.

17 Usliši iskrenega,^q o Gospod, bodi pozoren na moj klic, pazljivo prisluhni moji molitvi, *ki ne prihaja iz*^r hlinjenih ustnic.

^a 12:2: dvoličnim: hebr. srcem *in* srcem. ^b 12:3: ponosne: hebr. velike. ^c 12:4: naša...: hebr. z nami. ^d 12:5: se napihuje...: ali, ga hoče ujeti v zanko. ^e 12:7: jih boš: hebr. ga boš, itd: to je, vsakogar izmed njih. ^f 12:8: ljudje: hebr. izmed človeških sinov. ^g 13:3: Vodji...: ali, Nadzorniku. ^h 14:3: pokvarjeni: hebr. smrdljivi. ⁱ 14:5: Bili...: hebr. Bali so se strahu. ^j 14:7: O...: hebr. Kdo bo dal. ^k 15:1: prebival: hebr. začasno prebival. ^l 15:3: sprejema: ali, prejema, ali, prenaša. ^m 16:1: miktám: ali, zlat psalm, [ali, zlata pesem]. ⁿ 16:4: hitijo...: ali, dajejo darila drugemu bogu. ^o 16:5: moje...: hebr. od mojega dela. ^p 16:9: počivalo...: hebr. zaupljivo prebivalo. ^q 17:1: iskrenega: hebr. upravičenega. ^r 17:1: iz...: hebr. iz prevarantskih ustnic.

^a 12:6: 2 Sam 23:31; Ps 18:29; Ps 119:140; Prg 30:5 ^b 14:1: Ps 10:4; Ps 53:1 ^c 14:2: Rim 3:10 ^d 15:1: Ps 24:1-6 ^e 15:2: Iz 33:15 ^f 15:5: 2 Mz 22:24; 3 Mz 25:36; 5 Mz 23:19; Ezk 22:12; Ezk 18:8 ^g 16:2: Ps 50:10; Job 22:2; Job 35:7 ^h 16:5: Žal 3:24; 5 Mz 32:9 ⁱ 16:8: Apd 2:25 ^j 16:10: Apd 2:31; Apd 13:35

²Naj moja razsodba pride iz tvoje prisotnosti, naj tvoje oči gledajo stvari, ki so pravične. ³Preizkusil si moje srce, obiskal si me ponoči, preizkusil si me, *pa* ničesar nisi našel; odločen sem, *da* moja usta ne bodo grešila. ⁴Kar se tiče človeških del, sem se po besedi tvojih ustnic varoval *pred* stezami uničevalca. ⁵Podpiraj moje smer življenja po tvojih stezah, *da* moje stopinje ne zdrsnejo. ^a ⁶Klical sem k tebi, kajti uslišal me boš, o Bog, Nagni k meni svoje uho *in usliši* moj govor. ⁷Pokaži svojo čudovito ljubečo skrbnost, o ti, ki s svojo^b desnico rešuješ tiste, ki svoje trdno upanje polagajo vate pred tistimi, ki se vzdigujejo *proti* njim. ⁸Varuj me kakor zenico očesa, skrij me pod senco svojih peruti, ⁹pred zlobnimi, ki me zatirajo, ^c *pred* mojimi smrtnimi^d sovražniki, ki me obdajajo naokrog. ¹⁰Zajeti so v svojo lastno maščobo. S svojimi usti govorijo ponosno. ¹¹Sedaj so nas obdali na naših korakih. Svoje oči so naravnali in pripognili k zemlji, ¹²kakor^e lev, ki je pohlepen po svojem plenu in kakor bi bil mlad lev, ki preživi na skrivnih krajih. ¹³Vzdigni se, o Gospod, razočaraj^g ga, vrzi ga dol. Osvobodimo mojo dušo pred zlobnim, *kar* je^h tvoj meč, ¹⁴pred ljudmi, ki soⁱ tvoja roka, o Gospod, pred ljudmi sveta, ki imajo svoj delež v tem življenju in katerih trebuh napolnjuješ s svojim skritim zakladom. Polni so^j otrok in preostanek svojega imetja zapustijo svojim otročicem. ¹⁵Kar se mene tiče, bom v pravičnosti gledal tvoj obraz. Ko se zbudim, bom nasičen s tvojo podobnostjo.

Vodji glasbenikov, Psalm Davida, Gospodovega služabnika, ki je Gospodu govoril besede te^a pesmi na dan, ko ga je Gospod osvobodil iz roke vseh njegovih sovražnikov in iz Savlove roke. Rekel je:

18 Ljubil te bom, o Gospod, moja moč. ²Gospod je moja skala, moja trdnjava in moj osvoboditelj, moj Bog, moja moč.^k v katero bom zaupal, moj ščit in rog rešitve moje duše *in* moj visoki stolp. ³Klical bom h Gospodu, *ki je vreden*, da je hvaljen. Tako bom rešen pred svojimi sovražniki. ⁴^bObdale so me bridkosti smrti in poplave brezbožnih^l

ljudi so me prestrašile. ⁵Obkrožile so me bridkosti^m pekla. Zanke smrti so me ovirale. ⁶V svoji stiski sem klical h Gospodu in jokali k svojemu Bogu. Iz svojega templja je slišal moj glas in moj jok je prišel predenj, *celó* v njegova ušesa. ⁷Potem se je zemlja stresla in zatrepetala, tudi temelji gora so se premaknili in bili streseni, ker je bil ogorčen. ⁸Izⁿ njegovih nosnic je izšel dim in ogenj iz njegovih ust je požiral. Ogorki so bili prižgani z njim. ⁹Uklonil je tudi nebo in prišel dol. Tema je bila pod njegovimi stopali. ¹⁰Ježdil je na kerubu in letel. Da, letel je na perutih vetra. ¹¹Temo je naredil *[za]* svoj skriti kraj, njegov paviljon okoli njega so bile temne vode *in* gosti oblaki neba. ¹²Ob sijaju, *ki je bil* pred njim, so šli mimo njegovi gosti oblaki, *zrna* toče in ognjeno oglje. ¹³Gospod je tudi zagrmel v nebesih in Najvišji je dal svoj glas, *zrna* toče in ognjeno oglje. ¹⁴Da, poslal je svoje puščice in jih razkropil in izstrelil bliske ter jih porazil. ¹⁵Potem so bila vidna rečna korita in temelji zemeljskega *[kroga]*, so bili odkriti ob tvojem oštevanju, o Gospod, ob pišu diha iz tvojih nosnic. ¹⁶Poslal je od zgoraj, me vzel, me potegnil iz mnogih^o voda. ¹⁷Osvobodil me je pred mojim močnim sovražnikom in pred temi, ki so me sovražili, kajti zame so bili premočni. ¹⁸Ovirali so me na dan moje katastrofe. Toda Gospod je bil moja opora. ¹⁹Privedel me je tudi na velik kraj, osvobodil me je, ker se je razveseljeval v meni.

²⁰Gospod me je nagradil glede na mojo pravičnost, glede na čistost mojih rok mi je poplačal. ²¹Kajti obdržal sem Gospodove poti in se nisem zlobno oddvojil od svojega Boga. ²²Kajti vse njegove sodbe so bile pred menoj in njegovih zakonov nisem odvrnil od sebe. ²³Pred^p njim sem bil tudi pošten in se varoval pred svojo krivičnostjo. ²⁴Zaradi tega mi je Gospod poplačal glede na mojo pravičnost, glede na čistost mojih rok v^q svojem pogledu. ²⁵Z usmiljenim se boš pokazal usmiljenega, s poštenim človekom se boš pokazal poštenega, ²⁶s čistim se boš pokazal čistega in s kljubovalnim se boš pokazal^r kljubovalnega. ²⁷Kajti rešil boš

^a 17:5: zdrsnejo: hebr. bodo omajane. ^b 17:7: s svojo...: ali, rešuješ tiste, ki zaupajo vate pred tistimi, ki se dvigujejo zoper tvojo desnico. ^c 17:9: zatirajo: hebr. pustošijo. ^d 17:9: smrtnimi...: hebr. sovražniki zoper dušo. ^e 17:12: kakor...: hebr. podobnost njega (to je, od vsakogar izmed njih) je kakor lev, ki želi ropati. ^f 17:12: preži: hebr. sedi. ^g 17:13: razočaraj...: hebr. odvrni njegov obraz. ^h 17:13: kar je: ali, s svojim mečem. ⁱ 17:14: ki so...: ali, s tvojo roko. ^j 17:14: Polni so...: ali, Njihovi otroci so siti. ^k 18:2: moč...: hebr. skala v katero. ^l 18:4: brezbožnih...: hebr. Belialovcev. ^m 18:5: bridkosti: ali, vrvi. ⁿ 18:8: Iz...: hebr. Pri njegovih nosnicah. ^o 18:16: mnogih: ali, velikih. ^p 18:23: Pred: hebr. Z. ^q 18:24: v...: hebr. pred svojimi očmi. ^r 18:26: pokazal: ali, spoprijel.

stiskano ljudstvo, toda ponižal boš vzvišene poglede. ²⁸ Kajti prižgal boš moje svečo.^a Gospod, moj Bog, bo razsvetlil moje temo.

²⁹ Kajti s teboj sem tekel skozi^b krdelo in s svojim Bogom sem preskočil zid. ³⁰ Glede na Boga, njegova pot je popolna.^a Gospodova beseda je preizkušena;^c on je ščit vsem, ki zaupajo vanj. ³¹ Kajti kdo je Bog, razen Gospoda? Ali kdo je skala, razen našega Boga? ³² Bog je ta, ki me opasuje z močjo in moje poti dela popolne. ³³ Moja stopala dela podobna stopalom košute in me postavlja na moja visoka mesta. ³⁴ Š Uči moje roke za vojno, tako da je jeklen lok zlomljen z mojimi lakti. ³⁵ Dal si mi tudi ščit tvoje rešitve duše in tvoja desnica me podpira in tvoja blagost^d me je naredila velikega. ³⁶ Pod menoj si razširil moje korake, da moja^e stopala niso zdrsnila. ³⁷ Zasledoval sem svoje sovražnike in jih dohitevam. Niti se nisem ponovno obrnil, dokler niso bili uničeni. ³⁸ Ranil sem jih, da niso mogli vstati. Padli so pod moja stopala. ³⁹ Kajti opasal si me z močjo za boj. Podjarmil^f si mi tiste, ki vstajajo zoper mene. ⁴⁰ Prav tako si mi dal vratove mojih sovražnikov, da lahko uničim te, ki me sovražijo. ⁴¹ Vpili so, toda nikogar ni bilo, da jih reši, celó h Gospodu, toda ni jim odgovoril. ⁴² Potem sem jih mlatil, majhne kakor prah pred vetrom. Spodil sem jih kakor nesnago na ulicah. ⁴³ Osvobodil si me pred človeškimi prepiri in me naredil za poglavarja poganom. Ljudstvo, katerega nisem poznal, mi bo služilo. ⁴⁴ Takoj, ko^g bodo zaslišali o meni, me bodo ubogali. Tujci^h se mi bodo podredili.ⁱ ⁴⁵ Tujci^j bodo bledeli in prestrašeni bodo iz svojih ograjenih prostorov. ⁴⁶ Gospod živi in blagoslovljena bodi moja skala in vzvišen naj bo Bog rešitelj moje duše. ⁴⁷ To je Bog, ki me maščuje^k in ljudstva podjarmlja^l pod menoj. ⁴⁸ Osvobaja me pred mojimi sovražniki. Da, dviguješ me nad tiste, ki se dvigujejo zoper mene. Osvobodil si me pred nasilnežem.^m ⁴⁹ c Zatorej seⁿ ti bom zahvaljeval med pogani, o

Gospod in prepeval hvalnice tvojemu imenu. ⁵⁰ Svojemu kralju on daje veliko osvoboditev in izkazuje usmiljenje svojemu maziljencu Davidu in njegovemu semenu na vékomaj.

Vodji glasbenikov, Davidov psalm.

19 ^d Nebo oznanja Božjo slavo in nebesni svod prikazuje delo njegovih rok. ² Dan dnevu izreka govor in noč noči prikazuje znanje. ³ Ni ne govora, ne jezika, kjer^o ni slišati njihovega glasu. ⁴ e Njihov^p stih gre po vsej zemlji in njihove besede do konca zemeljskega [kroga].^f ⁵ V njih je postavil šotorsko svetišče za sonce, ⁵ ki je kakor ženin, ki prihaja iz svoje sobe in se razveseljuje kakor močan mož, da teče tek. ⁶ Njegovo prihajanje je od konca neba in njegov obhod do njegovih koncev. Nič ni skrito pred njegovo vročino.

⁷ Gospodova^q postava je popolna, spreobrača^r dušo. Gospodovo pričevanje je zanesljivo, preprostega dela modrega. ⁸ Gospodova pravila so pravilna, razveseljujejo srce. Gospodova zapoved je čista in razsvetljuje oči. ⁹ Gospodov strah je čist, ostaja na veke. Gospodove sodbje so resnične^s in vse skupaj pravične. ¹⁰ Bolj si jih je želeli kakor zlata,^g da, kakor mnogi čistega zlata. Slajše so tudi kakor med in satovje.^t ¹¹ Poleg tega je tvoj služabnik posvarjen po njih. In v njihovem izpolnjevanju je velika nagrada. ¹² Kdo lahko razume njegove zmote? Očisti me pred skrivnimi krivdami. ¹³ Svojega služabnika zadrži tudi pred prevzetnimi grehi; naj nimajo gospostva nad menoj. Potem bom lahko pošten in bom nedolžen pred velikim^u prestopkom. ¹⁴ Naj bodo besede mojih ust in premišljevanje mojega srca sprejemljive v tvojem pogledu, o Gospod, moja moč^v in moj odkupitelj.

Vodji glasbenikov, Davidov psalm.

20 Gospod te sliši na dan stiske, ime Jakobovega Boga te brani,^w ² pošlje ti

^a 18:28: svečo: ali, svetilko. ^b 18:29: tekla skozi: ali, zlomil. ^c 18:30: preizkušena: ali, prečiščena.

^d 18:35: tvoja blagost...: ali, s svojo krotkostjo si me pomnožil. ^e 18:36: moja...: hebr. moji gležnji niso zdrsnili. ^f 18:39: Podjarmil...: hebr. Velel si, da se mi priklonijo tisti. ^g 18:44: Takoj ko...: hebr. Ob slišanju ušesa. ^h 18:44: Tujci: hebr. Sinovi tujcev. ⁱ 18:44: se mi bodo podredili...: ali, bodo obrodili hlinjeno poslušnost, hebr. laž. ^j 18:45: Tujci: hebr. Sinovi tujcev. ^k 18:47: me maščuje: hebr. mi daje maščevanja. ^l 18:47: podjarmlja: ali, uničuje. ^m 18:48: nasilnežem: hebr. nasilnim človekom. ⁿ 18:49: se: ali, te bom priznaval. ^o 19:3: kjer...: ali, brez teh je slišen njihov glas; hebr. brez njihovega slišnega glasu. ^p 19:4: Njihov...: ali, Njihovo pravilo, ali, Njihovo navodilo. ^q 19:7: Gospodova...: ali, Gospodov nauk je popoln. ^r 19:7: spreobrača: ali, obnavlja. ^s 19:9: resnične: hebr. prave. ^t 19:10: satovje: hebr. kapljanje satovja. ^u 19:13: velikim: ali, mnogim. ^v 19:14: moč: hebr. skala. ^w 20:1: brani: hebr. postavi na visok kraj.

^a 18:30: Ps 12:6; Ps 119:140; Prg 30:5 ^b 18:31: 5 Mz 32:33; 1 Sam 2:2; Ps 86:8; Iz 45:5 ^c 18:49: Rim 15:9 ^d 19:1: 1 Mz 1:6 ^e 19:4: Rim 10:18 ^f 19:4: [Iz 40:22] ^g 19:10: Ps 119:72; Ps 119:127; Ps 119:103; Prg 8:19

pomoč^a iz svetišča in te okrepi^b s Siona, ³spominja se vseh tvojih daritev in sprejema^c tvojo žgalno daritev. Sela. ⁴Usliši te glede na tvoje lastno srce in izpolni vso tvojo namero. ⁵Veselili se bomo v tvoji rešitvi duše in naše prapore bomo postavili v imenu našega Boga. Gospod izpolnjuje vse tvoje prošnje.

⁶Sedaj vem, da Gospod rešuje svojega maziljenca; iz svojih^d svetih nebes ga bo uslišal z rešujočo^e močjo svoje desnice. ⁷Nekateri zaupajo v bojne vozove, nekateri pa v konje, toda mi se bomo spominjali imena Gospoda, našega Boga. ⁸Oni so ponížani in padli, toda mi vstanemo in stojimo pokončno. ⁹Reši, Gospod. Naj nas sliši kralj, ko kličemo.

Vodji glasbenikov, Davidov psalm.

21 Kralj se bo veselil v tvoji moči, o Gospod in kako silno se bo radoval v tvoji rešitvi duše! ²Dal si mu željo njegovega srca in nisi zadržal prošnje njegovih ustnic. Sela. ³Kajti vodiš ga z blagoslovi dobrote. Na njegovo glavo postavljaš krono iz čistega zlata. ⁴Prosil te je življenja in ti mu ga daješ, celó dolžino dni na veke vekov. ⁵Njegova slava v tvoji rešitvi duše je velika. Cast in veličanstvo si položil nanj. ⁶Kajti naredil^f si ga najbolj blagoslovljenega na veke. S svojim obličjem si ga storil silno^g veselega.

⁷Kajti kralj zaupa v Gospoda in zaradi usmiljenja Najvišjega ne bo omajan. ⁸Tvoja

roka bo zalotila vse tvoje sovražnike. Tvoja desnica bo zalotila tiste, ki te sovražijo. ⁹V času svoje jeze jih boš naredil kakor ognjeno peč. Gospod jih bo v svoji jezi pogoltnil in ogenj jih bo požrl. ¹⁰Njihov sad boš uničil z zemlje in njihovo seme izmed človeških otrok. ¹¹Kajti zoper tebe so načrtovali zlo. Domislili so si poguben naklep, ki ga niso mogli izpolniti. ¹²Zato boš^h storil, da bodo obrnili svojⁱ hrbet, ko boš pripravil svoje puščice na tetive proti njihovim obrazom. ¹³Bodi vzvišen, Gospod, v svoji lastni moči. Tako bomo opevali in hvalili tvojo moč.

Vodji glasbenikov na Košuta zore,^j Davidov psalm.

22 Moj Bog, moj Bog,^a zakaj si me zapustil? Zakaj si tako daleč proč od pomoči^k meni in od besed mojega vpitja? ²O moj Bog, jokam podnevi, toda ti me ne uslišiš in v nočnem času in nisem^l tih. ³Toda ti si svet, oh ti, ki naseljuješ Izraelove hvalnice. ⁴Naši očetje so zaupali vate. Zaupali so in si jih osvobodil. ⁵Klical si k tebi in so bili osvobojeni. Zaupali so vate in niso bili zbegani. ⁶Toda jaz sem [škrlatni] črv^m in ne moč; graja ljudem in preziran od ljudstva. ⁷Vsi, ki me vidijo, se mi smejiijo do norčevanja. Namrdnejoⁿ ustnico [in] zmajujejo z glavo, rekoč: ⁸^c »Zaupal^o je v Gospoda, da bi ga osvobodil. Naj ga osvobodijo, glede^p na to, da se je razveseljeval v njem.«

^a 20:2: ti pomoč: hebr. tvojo pomoč. ^b 20:2: okrepi: hebr. podpira. ^c 20:3: sprejema: hebr. spreminja v pepel: ali, debeli. ^d 20:6: svojih...: hebr. nebes svoje svetosti. ^e 20:6: rešujočo...: hebr. močjo rešitve. ^f 21:6: naredil...: hebr. postavil si ga, da bo blagoslov. ^g 21:6: silno...: hebr. veselega z radostjo. ^h 21:12: boš...: ali, jih boš postavil kakor sod. ⁱ 21:12: svoj...: hebr. svojo ramo. ^j 22: Košuta zore; ali, Aijelet Shaha, ali, košuta jutra; [Aijelet Shaha – verjetno ime neke pesmi z napevom, na katerega naj bi se pel ta psalm.] ^k 22:1: pomoči...: hebr. rešitve moje duše. ^l 22:2: in nisem...: hebr. tukaj zame ni tišine. ^m 22:6: [škrlatni črv: hebr. tola; ang: Crimson worm; lat: Coccus ilicis ali Kermes ilicis. Življenjski cikel škrlatnega črva je živa prisposodba Jezusove smrti na križu. To je posebna vrsta žuželke, velikosti graha. Pogosta je na področju srednjega vzhoda in še posebej v Izraelu. Samo samec je sposoben leteti in oplodi samico. Ko je samica škrlatnega črva pripravljena odložiti jajčeca, kar se zgodi le enkrat v njenem življenju, se povzpne na drevo ali ograjo in se pritrdi na les, da bi tam poginila in da bi s poginom ustvarila novo življenje. Iz tega se sama ne more več odstraniti. Iz njenega telesa, pritrjenega na les, nastane trda lupina, tako trda in tako pritrjena na les, da jo je mogoče odstraniti le tako, da raztrgate telo, kar bi ubilo črva. Samica odloži jajčeca pod svoje telo, ki ščiti mladičke. Ko se izležejo, ostanejo pod materino zaščitno lupino, tako da se lahko mladički nekaj dni hranijo z živim telesom matere. Po nekaj dneh, ko so mladički sposobni skrbeti zase, mati črv pogine in njeno telo izloči škrlatno barvo, ki obarva les, na katerega je pritrjena, in tudi njene mladičke. Le-ti ostanejo škrlatno obarvani vse življenje. Tri dni po materini smrti njeno telo izgubi škrlatno barvo in se spremeni belo. Četrti dan se rep materinega črva dvigne v njeno glavo in tvori telo v obliki srca, ki ni več škrlatno, ampak se je spremenilo v snežno bel vosek, ki je videti kot zaplata volne na drevesu ali ograji. Nato se začne luščiti in padati na tla kot sneg. Telo in lupina črva, ki sta še vedno rdeča in pritrjena na drevo, se postrgata, posušita in zmeljeta v prah in uporabita za izdelavo »kraljevske rdeče barve,« naravnega barvila škrlatne barve. Z njim so barvali duhovniška oblačila. Voščen material se uporablja za izdelavo visokokakovostnega šelaka, ki se na Bližnjem vzhodu uporablja kot ohranjevalnik lesa. Ostanki črva se uporabljajo tudi v zdravilih, ki pomagajo pri uravnavanju bitja človeškega srca.] ⁿ 22:7: Namrdnejo: hebr. odprejo. ^o 22:8: Zaupal...: hebr. Sebe je valil na. ^p 22:8: glede...: ali, če se on razveseljuje v njem.

⁹Toda ti si ta, ki me je potegnil iz maternice. Oblikoval^a si mi zaupanje, *ko sem bil* na prsih svoje matere. ¹⁰Iz maternice sem bil vržen nate. Ti si moj Bog od trebuha moje matere.

¹¹Ne bodi daleč od mene, kajti stiska je blizu, kajti nikogar^b ni, da pomaga. ¹²Obdalo me je mnogo bikov. Močni bašanski *biki* so me obdali naokoli. ¹³S^c svojimi gobci so me obdali, *kakor* ropa željan in rjoveč lev. ¹⁴Izlit sem *kakor* voda in vse moje kosti so izpahnjene.^d Moje srce je podobno vosku, stopljeno je v sredi moje notranjosti. ¹⁵Moja moč je izsušena *kakor* črepinja in moj jezik se lepi k mojim čeljustim in ti si me privedel v smrtni prah. ¹⁶Kajti psi so me obdali. Zajel me je zbor zlobnih. ^aPrebodli so moje roke in moja stopala. ¹⁷Vse svoje kosti lahko razločim. Oni pa gledajo in strmijo vame. ¹⁸Moje obleke si razdeljujejo med seboj in za mojo suknjo so metali žrebe. ¹⁹Toda ti, o Gospod, ne bodi daleč od mene. O moja moč, hiti, da mi pomagaš. ²⁰Osvobodi mojo dušo pred mečem, mojo ljubljeno^e pred močjo^f psa. ²¹Reši me pred levjimi usti, kajti uslišal si me pred rogovi samorogov.

²²^bTvoje ime bom oznanjal svojim bratom. Na sredi skupnosti te bom hvalil. ²³Vi, ki se bojite Gospoda, hvalite ga, vsi vi, seme Jakobovo, proslavite ga, in bojte se ga, vsi vi, seme Izraelovo. ²⁴Kajti ni zaničeval niti preziral stiske stiskanih niti svojega obraza ni skrival pred njim; toda, ko je klical k njemu, je slišal. ²⁵Moja hvala v veliki skupnosti *bo* o tebi. Svoje zaobljube bom izpolnil pred tistimi, ki se ga bojijo. ²⁶Krotki bodo jedli in bodo nasičeni. Hvalili bodo Gospoda [*tisti*], ki ga iščejo. Vaše srce *bo* živeło na veke. ²⁷^cVsi konci zemlje se bodo spomnili in obrnili h Gospodu in vsa sorodstva narodov bodo oboževala pred teboj. ²⁸Kajti kraljestvo je Gospodovo in on je voditelj med narodi. ²⁹Vsi *tisti*, ki so na zemlji obilni, bodo jedli in oboževali. Vsi *tisti*, ki gredo dol v prah, se bodo poklonili pred njim, svoje lastne duše pa nihče ne more ohraniti žive. ³⁰Seme mu *bo* služilo; to *bo* štetó h Gospodu za rod. ³¹Prišli bodo in oznanjali bodo njegovo pravičnost ljudem, ki bodo rojeni, da je on *to* storil.

Davidov psalm.

23 Gospod je moj pastir,^d ne bom trpel pomanjkanja. ²Napravlja mi, da se zlekнем na zelenih^g pašnikih. Vodi me ob mirnih^h vodah. ³Mojo dušo obnavlja. Zaradi svojega imena me vodi po stezah pravičnosti. ⁴Š Da, čeprav hodim skozi dolino smrtné sence,^e se ne bom bal nobenega zla, kajti ti si z menoj; tvoja šiba in tvoja opora me tolažita. ⁵Pred menoj pripravljáš mizo, v prisotnosti mojih sovražnikov. Mojo glavo mazilišⁱ z oljem, moja čaša prekipeva. ⁶Zagotovo me bosta dobrota in usmiljenje spremljali vse dni mojega življenja, in v Gospodovi hiši bom prebival na veke.^j

Davidov psalm.

24 Zemlja je Gospodova in njena polnost, zemeljski [*krog*] *jin* tisti, ki prebivajo na njem.^k ²^hKajti utemeljil ga je na morjih in ga osnoval na tokovih.

³Kdo se bo povzpел na Gospodovo goro? Ali kdo *bo* stal na njegovem svetem prostoru? ⁴^jKdor^l ima čiste roke in nedolžno srce, kdor svoje duše ni povzdignil k praznim rečem niti ni varljivo prisegel. ⁵Prejel *bo* blagoslov od Gospoda in pravičnost od Boga rešitve svoje duše. ⁶To je rod tistih, ki ga iščejo, ki iščejo tvoje obličje, o Jakob.^m Sela.

⁷Vzdignite svoje glave, o ve velika vrata in bodite dvignjene, ve večna vrata, in vstopil *bo* Kralj slave. ⁸Kdo je to, Kralj slave? Gospod, močan in mogočen, Gospod, mogočen v bitki. ⁹Vzdignite svoje glave, o ve velika vrata, celó dvignite *jih*, ve večna vrata in vstopil *bo* Kralj slave. ¹⁰Kdo je ta Kralj slave? Gospod nad bojevniki, on je Kralj slave. Sela.

Davidov psalm.

25 K tebi, o Gospod, vzdigujem svojo dušo. ²O moj Bog,^k jaz zaupam vate. Naj ne bom osramočen, naj moji sovražniki ne slavijo zmage nad menoj. ³Da, naj ne *bo* osramočen nihče, ki čaka nate. Naj bodo osramočeni, ki se pregrešijo brez razloga. ⁴^mPokaži mi svoje poti, o Gospod, uči me svojih stez. ⁵Vodi me v svoji resnici in me uči, kajti ti si Bog rešitve

^a 22:9: Oblikoval...: ali, Čuval si me na varnem. ^b 22:11: nikogar: hebr. niti pomočnika. ^c 22:13: S...: hebr. Svoja usta so odpirali zoper mene. ^d 22:14: izpahnjene: ali, razdvojene. ^e 22:20: ljubljeno: hebr. edino. ^f 22:20: močjo...: hebr. pasjo roko. ^g 23:2: zelenih...: hebr. pašnikih nežne trave. ^h 23:2: mirnih...: hebr. vodah spokojnosti. ⁱ 23:5: maziliš: hebr. odebeliš. ^j 23:6: na veke: hebr. do dolžine dni. ^k 24:1: [Leta 1017 pr. Kr.] ^l 24:4: Kdor...: hebr. Čistoča rok. ^m 24:6: Jakob: ali, Bog Jakobov.

^a 22:16: Mt 27:35; Mr 15:24; Lk 23:33; Jn 19:23; Jn 19:23 ^b 22:22: Lk 23:34; Jn 19:24; Heb 2:12 ^c 22:27: Ps 2:8; Ps 72:11; Ps 86:9 ^d 23:1: Iz 40:11; Jer 23:5; Ezk 34; Jn 10:11; Jn 10:23; 1 Pet 2:25 ^e 23:4: Ps 3:6; Ps 118:6 ^f 24:1: [Iz 40:22] ^g 24:1: 5 Mz 10:14; Job 41:2; Ps 50:12; 1 Kor 10:26; 1 Kor 10:28 ^h 24:2: Job 38:6; Ps 104:5; Ps 136:6 ⁱ 24:3: Ps 15:1 ^j 24:4: Iz 33:15-16 ^k 25:2: Ps 22:5; Ps 31:2; Ps 34:9 ^l 25:3: Iz 28:16; Rim 10:11 ^m 25:4: Ps 27:11; Ps 86:11; Ps 119

moje duše, nate čakam ves dan. ^{6a} Spomni se, o Gospod, svojih^a nežnih usmiljenj in svojih ljubečih skrbnosti, kajti *bile* so vedno, od davnine. ⁷ Ne spominjaj se grehov moje mladosti niti mojih prestopkov. Glede na svoje usmiljenje se me spominjaj zaradi svoje dobrote, o Gospod.

⁸ Dober in pošten je Gospod, zato bo grešnike učil na poti. ⁹ Krotke bo usmerjal na sodbo in krotke bo učil svojo pot. ¹⁰ Vse Gospodove steze so usmiljenje in resnica do teh, ki se držijo njegove zaveze in njegovih pričevanj. ¹¹ Zaradi svojega imena, o Gospod, odpusti mojo krivičnost, kajti ta je velika. ¹² Kakšen človek je ta, ki se boji Gospoda? Njega bo on učil na poti, ki jo bo on izbral. ¹³ Njegova duša bo prebivala^b sproščeno in njegovo seme bo podedovalo zemljo. ^{14b} Gospodova skrivnost je s tistimi, ki se ga bojijo in pokazal^c jim bo svojo zavezo.

¹⁵ Moje oči so vedno v smeri Gospoda, kajti moja stopala bo on potegnil^d iz mreže. ¹⁶ Obrni se k meni in se me usmili, kajti zapuščen sem in prizadet. ¹⁷ Težave mojega srca so se povečale. O, osvobodi me iz moje stiske. ¹⁸ Poglej na mojo žalost in mojo bolečino in odpusti vse moje grehe. ¹⁹ Preudari moje sovražnike, kajti mnogo jih je in sovražijo me s krutim^e sovraštvom. ²⁰ O varuj mojo dušo in me osvobodi. Naj ne bom osramočen, kajti svoje zaupanje polagam vate. ²¹ Naj me ohranjata neokrnjenost in poštenost, kajti jaz čakam nate. ²² Odkupi Izraela, o Bog, iz vseh njegovih težav.

Davidov psalm.

26 Sodi me, o Gospod, kajti hodil sem v svoji neokrnjenosti. Zaupal sem tudi v Gospoda, *zato* ne bom zdrsnil. ^{2c} Preišči me, o Gospod in preizkusi me; preizkusi mojo notranjost in moje srce. ³ Kajti tvoja ljubeča skrbnost je pred mojimi očmi in hodil sem v tvoji resnici. ^{4d} Nisem se usedal z domišljavimi osebami niti ne bom vstopal s hinavci. ⁵ Sovražil sem skupnost hudodelcev in z zlobnimi ne bom sedel.

⁶ V nedolžnosti si bom umival svoje roke; tako bom hodil okoli tvojega oltarja,

o Gospod, ⁷ da bom lahko razglašal z glasom zahvaljevanja in pripovedoval o vseh tvojih čudovitih delih. ⁸ Gospod, ljubil sem prebivališče tvoje hiše in kraj, kjer^f prebiva tvoja čast. ⁹ Ne zbiraj^g moje duše z grešniki niti mojega življenja s krvoločnimi^h ljudmi. ¹⁰ V čigar rokah je vragolija, njihova desnica pa je polnaⁱ podkupnin. ¹¹ Toda kar se mene tiče, jaz bom hodil v svoji neokrnjenosti. Odkupi me in bodi mi usmiljen. ¹² Moje stopalo stoji na ravnem kraju. V skupnostih bom blagoslavljal Gospoda.

Davidov psalm.

27 Gospod je moja svetloba in rešitev moje duše, koga bi se bal? ^e Gospod je moč mojega življenja; pred kom bom prestrašen? ² Kadar so prišli^f nadme zlobni, *celó* moji sovražniki in moji nasprotniki, da požro moje meso, so se spotaknili in padli. ^{3f} Čeprav bi se zoper mene utaborila vojska, se moje srce ne bo balo. Četudi bi se zoper mene dvignila vojna, *bom* jaz pri tem zaupljiv. ⁴ Eno stvar sem želel od Gospoda, to hočem doseči, da bom lahko prebival v Gospodovi hiši vse dni svojega življenja, da zrem Gospodovo lepoto^k in da poižvedujem v njegovem templju. ⁵ Kajti v času stiske me bo skril v svojem paviljonu. Skril me bo v skrivnosti svojega šotorskega svetišča, postavil me bo na skalo. ⁶ Sedaj bo moja glava povzdignjena nad moje sovražnike okoli mene, zato bom v njegovem šotorskem svetišču daroval žrtvovanje radosti;^l pel bom, da, prepeval bom hvalnice Gospodu.

⁷ Poslušaj, o Gospod, ko kličem s svojim glasom. Tudi nad menoj imej usmiljenje in mi odgovori. ⁸ *Ko praviš:*^m »Iščite moje obličje,« ti je moje srce reklo: »Tvoje obličje, Gospod, bom iskal.« ⁹ Ne skrivaj svojega obličja *daleč* od mene, svojega služabnika ne odslovi v jezi. Bil si moja pomoč; ne zapusti me niti se me ne odpovej, o Bog rešitev moje duše. ¹⁰ Ko me moj oče in moja mati zapustita, potem me bo Gospod pobral.ⁿ ^{11g} Uči me svoje poti, o Gospod in vodi me po ravni^o stezi, zaradi mojih^p sovražnikov. ¹² Ne izroči me volji mojih sovražnikov, kajti krive priče so vstale zoper mene in takšni, ki izdihujejo

^a 25:6: svojih...: hebr. svoje notranjosti. ^b 25:13: prebivala...: hebr. prenočevala v dobroti. ^c 25:14: pokazal...: ali, njegove zaveze, da jih primora, da jo poznajo. ^d 25:15: potegnil: hebr. privedel. ^e 25:19: krutim...: hebr. sovraštvom nasilja. ^f 26:8: kjer...: hebr. šotorsko svetišče tvoje časti. ^g 26:9: Ne zbiraj: ali, Ne vzemi. ^h 26:9: s krvoločnimi...: hebr. z ljudmi iz krvi. ⁱ 26:10: polna...: hebr. napolnjena s podkupninami. ^j 27:2: prišli...: hebr. se zoper mene približali. ^k 27:4: lepoto: ali, veselje. ^l 27:6: radosti: hebr. klicanja. ^m 27:8: Ko...: ali, Moje srce ti je reklo: »Naj moje obličje išče tvoje obličje,« itd. ⁿ 27:10: pobral...: hebr. zbral. ^o 27:11: ravni...: hebr. poti enostavnosti. ^p 27:11: mojih...: hebr. tistih, ki me opazujejo.

^a 25:6: Ps 103:17; Ps 106:1; Ps 107:1; Jer 33:3 ^b 25:14: Prg 3:32 ^c 26:2: Ps 7:10 ^d 26:4: Ps 1:1 ^e 27:1: Ps 118:6; Mih 7:8 ^f 27:3: Ps 3:6 ^g 27:11: Ps 25:4; Ps 86:11; Ps 119

krutost. ¹³Š *Oslabel sem*, razen če sem veroval, da vidim Gospodovo dobroto v deželi živih. ¹⁴a Čakaj na Gospoda, bodi odločnega poguma in okrepi bo tvoje srce. Čakaj, pravim, na Gospoda.

Davidov psalm.

28 K tebi hočem klicati, o Gospod, moja skala, ne bodi molčec do mene,^b da ne bi, če boš do mene^a molčec, postal podoben tem, ki gredo dol v jamo. ²Prisluhni glasu mojih ponižnih prošelj, ko kličem k tebi, ko svoje roke dvigujem k tvojemu^b svetemu oraklju. ³Ne odtegni me proč z zlobnimi in z delavci krivičnosti,^c ki svojim bližnjim govorijo mir, toda v njihovih srcih je vragolija. ⁴Daj jim glede na njihova dejanja in glede na zlobnost njihovih prizadevanj. Daj jim po delu njihovih rok, povrni jim njihovo plačilo. ⁵Ker ne upoštevajo Gospodovih del niti delovanja njegovih rok, jih bo uničil in jih ne bo zgradil. ⁶Blagoslovljen *bodi* Gospod, ker je uslišal glas mojih ponižnih prošelj. ⁷Gospod je moja moč in moj ščit, moje srce je zaupalo vanj in pomagano mi je. Zato se moje srce silno razveseljuje in s svojo pesmijo ga bom hvalil. ⁸Gospod je njihova^c moč in on je rešilna^d moč svojemu maziljencu. ⁹Reši svoje ljudstvo in blagoslavljalj svojo dediščino, tudi pasi^e jih in dvigni jih na veke.

Davidov psalm.

29 Š Dajajte Gospodu, o vi mogočni,^f dajajte Gospodu slavo in moč. ²Dajajte Gospodu slavo,^g primerno njegovemu imenu, obožujte Gospoda v lepoti^h svetosti. ³Glas Gospodov je nad vodami. Bog slave grmi. Gospod je nad mnogimiⁱ vodami. ⁴Glas Gospodov je močan,^j glas Gospodov je poln^k veličanstva. ⁵Glas Gospodov lomi cedre, da, Gospod lomi libanonske cedre. ⁶Š Dela jih tudi, da poskakujejo kakor tele, Libanon in^d Sirjon kakor mlad samorog. ⁷Glas Gospodov razdeljuje^l plamene ognja. ⁸Glas Gospodov trese divjino, Gospod trese kadésko divjino. ⁹Glas Gospodov dela košutam, da povržejo^m in odkriva gozdove. V njegovem templju

vsakdoⁿ govori o njegovi slavi. ¹⁰Gospod sedi na potopu, da, Gospod sedi, Kralj na veke. ¹¹Gospod bo dal svojemu ljudstvu moč, Gospod bo svoje ljudstvo blagoslovil z mirom.

Psalms in pesem ob posvetitvi Davidove hiše.

30 Povzdigoval te bom, o Gospod, kajti dvignil si me in nisi storil, da se moji nasprotniki veselijo nad menoj. ²O Gospod, moj Bog, klical sem k tebi in ti si me ozdravil. ³O Gospod, moje dušo si privedel iz groba. Ohranil si me živega, da ne bi šel dol v jamo. ⁴Prepevajte Gospodu, o vi njegovi sveti in zahvaljujte se ob^p spominu njegove svetosti. ⁵Kajti njegova^q jeza *ostaja samo* trenutek, v njegovi naklonjenosti je življenje. Jokanje lahko vztraja za [eno]^r noč,^t toda radost^s prihaja zjutraj.

⁶V svojem uspevanju^t sem rekel: »Nikoli ne bom omajan.« ⁷Gospod, po svoji naklonjenosti si storil,^u da moja gora trdno stoji. Skril si svoje obličje in sem bil zaskrbljen. ⁸K tebi sem klical, o Gospod in h Gospodu sem naredil ponižno prošnjo. ⁹»Kakšna korist je v moji krvi, ko pojdem dol v jamo?« Mar te bo hvalil prah? Bo ta oznanjal tvojo resnico? ¹⁰Prisluhni, o Gospod in usmili se me. Gospod, bodi moj pomočnik. ¹¹»Ti si zame obrnil moje žalovanje v ples. Odložil si moje vrečevino in me opasal z veseljem, ¹²z namenom, da lahko *moja* slava^v tebi poje hvalnico in ne bo molčeca. O Gospod, moj Bog, zahvaljeval se ti bom na veke.

Vodji glasbenikov, Davidov psalm.

31 ^fVate, o Gospod, polagam svoje trdno upanje; naj ne bom nikoli osramočen, osvobodí me v svoji pravičnosti. ²Nagni k meni svoje uho, naglo me osvobodí. Bodi moja^w čvrsta skala, za hišo obrambe, da me rešiš. ³Kajti ti si moja skala in moja trdnjava, zato me vódi zaradi svojega imena in me usmerjaj. ⁴Potegni me iz mreže, ki so jo na skrivnem položili zame, kajti ti si moja moč. ⁵g V tvojo roko izročam svojega duha. Odkupil si me, o Gospod, Bog resnice. ⁶Sovražil sem tiste, ki se ozirajo za lažnivimi ničevostmi,

^a 28:1: do mene: hebr. od mene. ^b 28:2: tvojemu...: ali, oraklju tvojega svetišča. ^c 28:8: njihova: ali, njegova. ^d 28:8: rešilna...: hebr. moč rešitve duše. ^e 28:9: pasi: ali, usmerjaj. ^f 29:1: mogočni: hebr. sinovi mogočnih. ^g 29:2: slavo...: hebr. čast njegovemu imenu. ^h 29:2: lepota...: ali, njegovem veličastnem svetišču. ⁱ 29:3: mnogimi: ali, velikimi. ^j 29:4: močan: hebr. v moči. ^k 29:4: poln...: hebr. v veličanstvu. ^l 29:7: razdeljuje: hebr. izpodriva. ^m 29:9: povržejo: ali, so v bolečini. ⁿ 29:9: vsakdo...: ali, vsak njegov košček razglaša njegovo slavo. ^o 30: [Leta 1042 pr. Kr.] ^p 30:4: ob...: ali, v spomin. ^q 30:5: njegova...: hebr. v njegovi jezi je samo trenutek. ^r 30:5: za [eno noč]: hebr. zvečer. ^s 30:5: radost: hebr. petje. ^t 30:6: uspevanju: hebr. prepevanju. ^u 30:7: storil...: hebr. oskrbel moč za mojo goro. ^v 30:12: moja slava: to je, moj jezik, ali, moja duša. ^w 31:2: moja...: hebr. mi za skalo moči.

^a 27:14: Ps 31:35; Iz 25:9; Hab 2:3 ^b 28:1: Ps 143:7 ^c 28:3: Ps 12:3; Jer 9:8 ^d 29:6: 5 Mz 3:9 ^e 30:9: Ps 6:6; Ps 88:11; Ps 115:17 ^f 31:1: Ps 22:5; Iz 49:23 ^g 31:5: Lk 23:46

toda jaz zaupam v Gospoda. ⁷Vesel bom in se radoval v tvojem usmiljenju, kajti preudaril si mojo težavo, v stiskah si spoznal mojo dušo ⁸in me nisi zaprl v roko mojega sovražnika. Moja stopala si postavil na velik prostor.

⁹Usmili se me, o Gospod, kajti v tiski sem. Moje oko je použito z žalostjo, *da*, moja duša in moj trebuh. ¹⁰Kajti moje življenje je iztrošeno z žalostjo in moja leta z vzdihovanjem. Moja moč slabi zaradi moje krivice in moje kosti so použite. ¹¹Bil sem graja med vsemi svojimi sovražniki, toda še posebej med svojimi bližnjimi in strah svojim znancom. Tisti, ki so me videli zunaj, so pobegnili pred menoj. ¹²Pozabljen sem kakor je mrtev človek hitro pozabljen iz uma. ^aPodoben sem razbiti ^bposodi. ¹³Kajti slišal sem obrekovanje mnogih. Strah je *bil* na vsaki strani. Medtem ko so se skupaj posvetovali zoper mene, so snovali, da vzamejo moje življenje. ¹⁴Toda jaz sem zaupal vate, o Gospod, kajti Rekel sem: »Ti si moj Bog.« ¹⁵Moji časi so v tvoji roki. Osvobodi me pred roko mojih sovražnikov in pred tistimi, ki me preganjajo. ¹⁶Stori, da tvoj obraz zasije nad tvojim služabnikom. Reši me zaradi svojega usmiljenja. ¹⁷Naj ne bom osramočen, o Gospod, kajti klical sem k tebi. Naj bodo zlobni osramočeni in naj bodo molče ^cv grobu. ¹⁸Naj bodo utišane lažnive ustnice, ki ponosno in zaničljivo govorijo boleče ^dstvari zoper pravičnega.

¹⁹^a O, kako velika je tvoja dobrota, ki si jo prihranil za tiste, ki se te bojijo, *ki* si jo izvršil tistim, ki zaupajo vate pred človeškimi sinovi! ²⁰Pred ponosom ljudi jih boš skril v zatišju svoje prisotnosti. Pred prepirom jezikov jih boš skrivaj varoval v paviljonu. ²¹Blagoslovljen *bodi* Gospod, kajti pokazal mi je svojo čudovito prijaznost v utrjenem ^emestu. ²²Kajti v svoji naglici sem rekel: »Iztrebljen sem izpred tvojih oči.« Vendar si slišal glas mojih ponižnih prošelj, ko sem klical k tebi. ²³O ljubite Gospoda, vsi vi njegovi sveti, *kajti* Gospod ohranja zveste in obilno nagrajuje tistega, ki ravna ponosno. ²⁴§ Bodite odločnega poguma in vaša srca bo okrepil vsem vam, ki upate v Gospoda.

Davidov psalm, ^fpouk.

32 Blagoslovljen je tisti, čigar prestopki je oproščen, čigar greh je pokrit. ^c

²Blagoslovljen je človek, kateremu Gospod ne pripisuje krivice in in v čigar duhu ni zvijače. ³Ko sem molčal, so se moje kosti postarale zaradi mojega kričanja ves dan. ⁴Kajti dan in noč je bila tvoja roka težka nad menoj. Moja vlažnost je obrnjena v poletno sušo. Sela. ⁵Priznal sem ti svoj greh in svoje krivice nisem prikrival. ^aRekel sem: »Svoje prestopke bom priznal Gospodu,« in ti odpuščas krivico mojega greha. Sela. ⁶Kajti tako bo k tebi molil vsak, kdor je bogaboječ, v času, ko ^gse daješ najti. Zagotovo mu v poplavih velikih vodá oni ne bodo prišli blizu.

⁷^e Ti si moje skrivališče, ohranil me boš pred stisko, naokoli me boš obdal s pesmimi osvoboditve. Sela. ⁸Poučil te bom in te učil na poti, po kateri boš šel. Usmerjal ^hte bom s svojim očesom. ⁹^f Ne bodite kakor konj *ali* kakor mula, ki nimata razumevanja, čigar gobca se mora držati z žvalo in uzdo, da se ti ne približata. ¹⁰Mnoge bridkosti *bodo* zlobnemu, toda kdor zaupa v Gospoda, ga bo obdajalo usmiljenje. ¹¹Bodite veseli v Gospodu in veselite se, vi pravični. Vzklikajte od veselja vsi *vi*, *ki ste* iskreni v srcu.

33 Veselite se v Gospodu, o vi pravični, *kajti* hvala je ljubka iskrenim. ²Hvalite Gospoda s harfo, prepevajte mu s plunko in glasbilo desetih strun. ³Prepevajte mu novo pesem, igrajte večje z glasnim zvokom. ⁴Kajti Gospodova beseda je pravilna in vsa njegova dela *so narejena* v resnici. ⁵^g On ljubi pravičnost in sodbo. Zemlja je polna Gospodove ⁱdobrote. ⁶^h Nebo je bilo narejeno z Gospodovo besedo in vsa njegova vojska z dihom njegovih ust. ⁷Morske vode zbira skupaj kakor kup, globine shranjuje v skladiščih. ⁸Naj se vsa zemlja boji Gospoda. Naj vsi prebivalci zemeljskega *[kroga]* ⁱstojijo v strahospoštovanju pred njim. ⁹Kajti spregovoril je in bilo je *narejeno*, zapovedal je in je trdno stalo. ¹⁰^j Gospod uničuje ^jnamere poganov. Načrte ljudstva dela brez učinka. ¹¹^k Gospodove namere ostanejo večno, misli njegovega srca vsem ^krodovom.

¹²^l Blagoslovljen je narod, čigar Bog je Gospod in ljudstvo, *katerega* je izbral za svojo lastno dediščino. ¹³Gospod gleda z neba, ogleduje vse človeške sinove. ¹⁴Iz kraja svojega prebivališča gleda na vse prebivalce

^a 31:12: [uma: hebr. srca.] ^b 31:12: razbiti...: hebr. posodi, ki propada. ^c 31:17: molče...: ali, odsekani za grob. ^d 31:18: boleče...: hebr. trdo stvar. ^e 31:21: utrjenem: ali, ograjenem. ^f 32: psalm...: ali, Davidov psalm dajanja navodil. ^g 32:6: ko...: hebr. spoznavanja. ^h 32:8: Usmerjal...: hebr. Ti svetoval, moje oko bo nad teboj. ⁱ 33:5: Gospodove...: ali, Gospodovega usmiljenja. ^j 33:10: uničuje: hebr. onemogoča. ^k 33:11: vsem...: hebr. iz roda v rod.

^a 31:19: Iz 64:4; 1 Kor 2:9 ^b 31:24: Ps 27:14 ^c 32:1: Rim 4:7 ^d 32:5: Prg 28:13; Iz 95:24; 1 Jn 1:9 ^e 32:7: Ps 9:10 ^f 32:9: Prg 26:3 ^g 33:5: Ps 119:64 ^h 33:6: 1 Mz 1:6-7 ⁱ 33:8: [Iz 40:22] ^j 33:10: Iz 19:3 ^k 33:11: Prg 19:21; Iz 46:10 ^l 33:12: Ps 65:4; Ps 144:15

zemlje. ¹⁵Prav tako oblikuje njihova srca, preudarja vsa njihova dela. ¹⁶Noben kralj ni rešen z množičnostjo vojske, mogočen človek ni osvobojen z veliko močjo. ¹⁷Konj je jalova stvar za varnost, niti s svojo veliko močjo ne bo *nikogar* osvobodil. ¹⁸^aGlej, Gospodovo oko je nad temi, ki se ga bojijo, nad temi, ki upajo v njegovo usmiljenje, ¹⁹da njihovo dušo osvobodí pred smrtjo in da jih v lakoti ohrani žive. ²⁰Naša duša čaka na Gospoda, on je naša pomoč in naš ščit. ²¹Kajti naše srce se bo veselilo v njem, ker smo zaupali v njegovo sveto ime. ²²Naj bo tvoje usmiljenje na nas, o Gospod, prav tako kakor mi zaupamo vate.

Davidov psalm, ko je spremenil svoje obnašanje pred Abimélehom;^a ki ga je spodil in je odšel.

34 Ob vseh časih bom blagoslavljal Gospoda, njegova hvala bo nenehno na mojih ustih. ²Moja duša bo storila svoje bahanje v Gospodu. Ponižni bodo o tem slišali in bodo veseli. ³O poveljučujte z menoj Gospoda in skupaj poveljučujmo njegovo ime. ⁴Iskal sem Gospoda in me je uslišal ter me osvobodil pred vsemi mojimi strahovi. ⁵Pogledali so k njemu in bili^b ožarjeni in njihovi obrazi niso bili osramočeni. ⁶Ta revež je zajokal in Gospod ga je uslišal ter ga rešil pred vsemi njegovimi težavami. ⁷Gospodov angel tabori okoli teh, ki se ga bojijo in jih osvobaja. ⁸O okusite in vidite, da je Gospod dober. Blagoslovljen je človek, ki zaupa vanj. ⁹O bojte se Gospoda, vi njegovi sveti, kajti nič ne manjka tem, ki se ga bojijo. ¹⁰Mladim levom primanjkuje in trpijo lakoto, toda tistim, ki iščejo Gospoda, ne bo manjkala nobena dobra stvar.

¹¹Pridite, otroci, prisluhnite mi. Strahu Gospodovega vas bom učil. ¹²^cKakšen človek je tisti, ki želi življenje in ljubi *mnoge* dneve, da bi lahko videl dobro? ¹³Zadržuj svoj jezik pred zlom in svoje ustnice od govorjenja zvijače. ¹⁴Odidi od zla in delaj dobro, išči mir in ga zasleduj. ¹⁵^dGospodove oči so na pravičnih in njegova ušesa so *odprta* k njihovemu klicanju. ¹⁶Gospodovo obličje je zoper te, ki delajo zlo, da z zemlje iztrebi spomin na njih. ¹⁷*Pravični* kličejo in Gospod uslišuje ter jih osvobaja

iz vseh njihovih stisk. ¹⁸Gospod je blizu tem,^c ki so zlomljenega srca in rešuje takšne, ki so skesanega^d duha. ¹⁹Mnoge so stiske pravičnega, toda Gospod ga osvobaja iz njih vseh. ²⁰Varuje vse njegove kosti, niti ena izmed njih ni zlomljena. ²¹Zlo bo pokončalo zlobnega in tisti, ki sovražijo pravične, bodo zapuščeni.^e ²²Gospod odkupuje dušo svojih služabnikov in noben od teh, ki zaupajo vanj, ne bo zapuščen.^f

Davidov psalm.

35 Zagovarjaj *mojo pravdo*, o Gospod, s temi, ki se pripravljajo z menoj. Bori se zoper te, ki se borijo zoper mene. ²Zgrabi za ščit in majhen ščit ter se dvigni v mojo pomoč. ³Izvelci tudi sulico in zapri *pot* zoper tiste, ki me preganjajo. Moji duši reci: »Jaz sem rešitev tvoje duše.« ⁴^eNaj bodo zbegani in osramočeni tisti, ki strežejo po moji duši. Naj bodo obrnjeni nazaj in privedeni v zmedenost tisti, ki snujejo mojo bolečino. ⁵^fNaj bodo kakor pleve pred vetrom. Naj *jih* preganja Gospodov angel. ⁶Naj bo njihova pot temna^g in spolzka in naj jih preganja Gospodov angel. ⁷Kajti brez razloga so svojo mrežo skrili zame v jamo, *katero* so brez razloga izkopali za mojo dušo. ⁸Naj nadenj^h nenadoma pride uničenje in naj ga ujame njegova mreža, ki jo je nastavil, naj pade v točno takšno uničenje. ⁹Moja duša pa bo radostna v Gospodu, veselila se bo v njegovi rešitvi duše. ¹⁰Vse moje kosti bodo rekle: »Gospod, kdo je podoben tebi, ki osvobajaš reveža pred tistim, ki je zanj premočan, da, reveža in pomoči potrebnega pred tistim, ki ga pleni?«

¹¹Vstale so kriveⁱ priče, k moji obtožnici so položili^j stvari, ki jih nisem poznal. ¹²Nagradili so me [z] zlom za dobro, *do* plenjenja^k moje duše. ¹³Toda kar se mene tiče, ko so bili bolni, *so bila* moja oblačila vrečevina. Svojo dušo sem ponižal^l s postom in moja molitev se je vrnila v mojo lastno notranjost. ¹⁴Vêdel sem se^m kakor daⁿ je bil on moj prijatelj *ali* brat. Močno sem se sklonil, kakor nekdo, ki žaluje za svojo materjo. ¹⁵Toda v moji nadlogi^o so se veselili in se zbirali skupaj. *Da*, podleži so se zbirali zoper mene, pa *tega* nisem vedel,

^a 34:: Abimélehom: ali, Ahíšem. ^b 34:5: bili... ali, se ulili k njemu. ^c 34:18: tem...: hebr. zlomljenim v srcu. ^d 34:18: skesanega...: hebr. skesani v duhu. ^e 34:21: zapuščeni: ali, krivi. ^f 34:22: zapuščen: ali, kriv. ^g 35:6: temna...: hebr. tema in spolzkost. ^h 35:8: nadenj...: hebr. pride uničenje, katerega se ne zaveda. ⁱ 35:11: krive...: hebr. priče krivice. ^j 35:11: položili...: hebr. me vprašali. ^k 35:12: plenjenja: hebr. prikrajanja. ^l 35:13: ponižal: ali, prizadel. ^m 35:14: Vêdel sem se: hebr. Hodil sem. ⁿ 35:14: da...: hebr. prijatelj, kakor moj brat. ^o 35:15: nadlogi: hebr. kolebavosti.

^a 33:18: Job 36:7; Job 34:14; 1 Pet 3:12 ^b 34:: 1 Sam 21:11 ^c 34:12: 1 Pet 3:10 ^d 34:15: Job 36:7; Ps 33:18; 1 Pet 3:12 ^e 35:4: Ps 40:15; Ps 70:3 ^f 35:5: Job 21:18; Ps 1:4; Iz 29:6; Oz 13:3

trgali so *me* in niso odnehali, ¹⁶ s hinavskimi zasmehovalci so na pojdinah s svojimi zobmi škripali nad menoj.

¹⁷Gospod, doklej boš gledal? Mojo dušo reši pred njihovimi uničenji, moja ljubljeno^a pred levi. ¹⁸^a Zahvaljeval se ti bom v veliki skupnosti. Hvalil te bom med mnogimi^b ljudmi. ¹⁹Naj se tisti, ki so moji sovražniki, ne veselijo krivično^c nad menoj, *niti* naj ne mežikajo z očesom tisti, ki me sovražijo brez razloga. ²⁰Kajti ne govorijo miru, temveč snujejo varljive zadeve zoper *tiste*, ki so v deželi mirni. ²¹Da, svoja usta so široko odprli proti meni in rekli: »Aha, aha, naše oko je *to* videlo.« ²²*To* si videl, o Gospod. Ne molči. O Gospod, ne bodi daleč od mene. ²³Razvsemi se in prebudi se na mojo sodbo, *celó* za mojo zadevo, moj Bog in moj Gospod. ²⁴Sodi me, o Gospod, moj Bog, glede na tvojo pravičnost in naj se ne veselijo nad menoj. ²⁵Naj ne pravijo v svojih srcih: »Ah,^d tako smo *to* želeli.« Naj ne pravijo: »Požrli smo ga.« ²⁶Naj bodo osramočeni in skupaj privedeni v zmedenost tisti, ki se veselijo ob moji bolečini. Naj bodo tisti, ki se povečujejo zoper mene, oblečeni z nečastjo in sramoto. ²⁷Naj tisti, ki podpirajo mojo pravično^e zadevo, vzklíkajo od veselja in bodo veseli. Da, naj nenehno govorijo: »Naj bo povečican Gospod, ki ima veselje v uspevanju svojega služabnika.« ²⁸Moj jezik pa bo ves dan govoril o tvoji pravičnosti *in* o tvoji hvali.

*Vodji glasbenikov, psalm Davida,
Gospodovega služabnika.*

36 § Prestopek zlobnega znotraj mojega srca pravi, *da* pred njegovimi očmi ni Božjega strahu. ²Kajti v svojih lastnih očeh si laska, dokler^f se ne najde njegova krivičnost, da je vreden sovraštva. ³Besede iz njegovih ust so krivičnost in prevara. Prenehal je biti moder *in* delati dobro. ⁴Na svoji postelji snuje vragolijo,^g postavlja se na pot, *ki* ni dobra, zla ne prezira.

⁵^b Tvoje usmiljenje, o Gospod, *je* v nebesih; *in* tvoja zvestoba *sega* do oblakov. ⁶Tvoja pravičnost *je* podobna velikim^h goram, tvoje sodbe so zelo globokoumne. O Gospod, ti ohranjaš človeka in žival. ⁷Kako odličnaⁱ *je* tvoja ljubeča skrbnost, o Bog! Zato človeški

otroci svoje trdno upanje polagajo pod senco tvojih peruti. ⁸Obilno^j bodo nasičeni z obiljem tvoje hiše in primoral jih boš piti iz reke svojih radosti. ⁹Kajti s teboj *je* studenec življenja, v tvoji svetlobi bomo videli svetlobo. ¹⁰O nadalj^k svoje ljubeče skrbnosti tem, ki te poznajo, in svojo pravičnost do iskrenih v srcu. ¹¹Naj proti meni ne pride stopalo ponosnega in naj me roka zlobnega ne odstrani. ¹²Tam so padli delavci krivičnosti. Podrti so in ne bodo mogli vstati.

Davidov psalm.

37 ^c Ne razburjaj se zaradi hudodelnikov niti ne bodi nevoščljiv proti delavcem krivičnosti. ²Kajti hitro bodo posekani kakor trava in ovenijo kakor zeleno zelišče. ³Zaupaj v Gospoda in delaj dobro, *tako* boš prebival v deželi in boš resnično^l nahranjen. ⁴V Gospodu se tudi razveseljuj in dal ti bo želje tvojega srca. ⁵^d Svojo pot izroči^m Gospodu, vanj tudi zaupaj in bo *to* napravil. ⁶In tvojo pravičnost bo razjasnil kakor svetlobo in tvojo sodbo kakor poldan.

⁷Počivajⁿ v Gospodu in potrpežljivo čakaj nanj. Ne razburjaj se zaradi tistega, ki na svoji poti uspeva, zaradi človeka, ki povzroči, da se zgodijo zlobni naklepi. ⁸Odnehaj z jezo in zapusti bes. Ne razburjaj se na kakršenkoli način, da bi delal zlo. ⁹Kajti hudodelci bodo iztrebljeni, toda tisti, ki čakajo na Gospoda, bodo podedovali zemljo. ¹⁰Kajti še kratek čas in zlobnega ne *bo*. Da, marljivo boš preudaril njegov kraj in ga ne *bo*. ¹¹Toda *kratki* bodo podedovali zemljo in razveseljevali se bodo v obilju miru. ¹²Zlobni spletkari^o zoper pravičnega in proti njemu škripa s svojimi zobmi. ¹³^f Gospod se mu bo posmehoval, kajti vidi, da prihaja njegov dan. ¹⁴Zlobni so izvlekli meč in napeli svoj lok, da podrejo revnega in pomoči potrebnega *in* da pobijejo *tiste*,^p ki so iskrenega vedênja. ¹⁵Njihov meč bo predrl njihovo lastno srce in njihovi loki bodo zlomljeni. ¹⁶Nekaj, kar ima pravičen človek, *je* boljše kakor bogastva mnogih zlobnih. ¹⁷Kajti lakti zlobnih bodo zlomljeni, toda Gospod podpira pravičnega. ¹⁸Gospod pozna dneve iskrenih in njihova dediščina bo na veke. ¹⁹V hudem času ne bodo osramočeni in v dneh lakote bodo nasičeni. ²⁰Toda zlobni bodo

^a 35:17: ljubljeno: hebr. edino. ^b 35:18: mnogimi: hebr. močnimi. ^c 35:19: krivično: hebr. zmotno. ^d 35:25: Ah...: hebr. Ah, ah, naša duša. ^e 35:27: pravično...: hebr. pravičnost. ^f 36:2: dokler...: hebr. da najde svojo krivičnost, da sovraži. ^g 36:4: vragolijo: ali, ničnost. ^h 36:6: velikim: hebr. Božjim. ⁱ 36:7: odlična: hebr. dragocena. ^j 36:8: Obilno...: hebr. Napojeni bodo. ^k 36:10: nadalj: hebr. raztegni v dolžino. ^l 37:3: resnično: hebr. v resnici, ali, v stanovitnosti. ^m 37:5: izroči...: hebr. zvali na Gospoda. ⁿ 37:7: Počivaj...: hebr. Bodi molčec do Gospoda. ^o 37:12: spletkari: ali, se uri. ^p 37:14: *tiste*...: hebr. pokončne iz poti.

^a 35:18: Ps 40:11; Ps 111:1 ^b 36:5: Ps 57:11; Ps 108:4 ^c 37:1: Prg 23:17; Prg 24:1 ^d 37:5: Prg 16:3; Mt 6:25; 1 Pet 5:7 ^e 37:11: Mt 5:5 ^f 37:13: Ps 2:4

propadli in Gospodovi sovražniki *bodo* kakor toľšča^a jagnjet. Použiti bodo, použiti bodo v dimu.

²¹Zlobni si izposoja, pa ne vrača, toda pravični izkazuje usmiljenje in daje. ²²Kajti tisti, ki *bodo* od njega blagoslovljeni, bodo podedovali zemljo. Tisti, ki *bodo* od njega preklesti, pa bodo iztrebljeni. ²³Koraki *dobrega* moža so odrejeni^b po Gospodu in on se razveseljuje v njegovi poti. ²⁴Čeprav pade, ne bo popolnoma podrt, kajti Gospod ga podpira s svojo roko. ²⁵Bil sem mlad, *sedaj* pa sem star, vendar nisem videl pravičnega zapuščene niti njegovo seme prosjaci kruha. ²⁶Vedno^c je usmiljen in posoja in njegovo seme je blagoslovljeno. ²⁷Odidi od zla in delaj dobro in prebivaj na vekomaj. ²⁸Kajti Gospod ljubi sodbo in ne zapušča svojih svetih; ohranjeni so za vedno, toda seme hudobnega bo iztrebljeno. ²⁹Pravični bo podedoval deželo in za vedno prebival v njej. ³⁰Usta pravičnega govorijo modrost in njegov jezik govori o sodbi. ³¹Postava njegovega Boga je v njegovem srcu, niti eden izmed njegovih korakov^d ne bo zdrsnil. ³²Zlobni opazuje pravičnega in išče, da ga pokonča. ³³Gospod ga ne bo prepustil v njegovo roko niti ga ne bo obsodil, ko je sojen.

³⁴Čakaj na Gospoda, drži se njegove poti in povišal te bo, da podeduješ deželo. Ko so zlobni iztrebljeni, boš ti to videl. ³⁵Videl sem zlobnega v veliki moči in razprostirati se kakor zeleno lovorjevo^e drevo. ³⁶Vendar je preminil in glej, ni ga bilo. Da, iskal sem ga, toda ni ga bilo najti. ³⁷Š Zapomni si popolnega človeka in glej iskrenega, kajti konec tega človeka je mir. ³⁸Toda prestopniki bodo skupaj uničeni in konec zlobnih bo iztrebljen. ³⁹Toda rešitev duš pravičnih je od Gospoda, on je njihova moč v času stiske. ⁴⁰Gospod jim bo pomagal in jih osvobodil. Osvobodil jih bo pred zlobnim in jih rešil, ker oni zaupajo vanj.

Davidov psalm, da privede v spomin.

38 O Gospod, ne oštevaj me v svojem besu, niti me ne karaj v svojem silnem nezadovoljstvu. ²Kajti tvoje puščice trdno tičijo v meni in tvoja roka me boleče pritiska. ³Zaradi tvoje jeze na mojem mesu ni zdravja, niti ni v mojih kosteh zaradi mojega greha nobenega počitka.^f ⁴Kajti moje krivčnosti

so presegle mojo glavo, kakor težko breme so zame pretežke. ⁵Moje rane zaudarjajo in so okužene zaradi moje nespametnosti. ⁶Zaskrbljen^g sem, silno sem sklonjen, ves dan hodim in žalujem. ⁷Kajti moja ledja so napolnjena z gnusno boleznijo in zdravja ni na mojem mesu. ⁸Slaboten sem in boleče zlomljen, vpil sem zaradi nemira v svojem srcu. ⁹Gospod, pred teboj je vse moje hrepenenje in moje stokanje ni skrito pred teboj. ¹⁰Moje srce trepeti, moja moč me zapušča. Glede svetlobe mojih oči, je^h tudi ta odšla od mene. ¹¹Moji ljubi in moji prijatelji stojijo daleč stran od mojeⁱ rane in moji sorodniki^j stojijo daleč stran.

¹²Tudi tisti, ki mi strežejo po življenju, zame postavljajo zanke in tisti, ki iščejo mojo bolečino, govorijo pogubne stvari in si ves dan domišljajo prevare. ¹³Toda jaz, kakor gluhi človek, nisem slišal, in bil sem nem človek, ki ne odpira svojih ust. ¹⁴Tako sem bil človek, ki ne sliši in v čigar ustih ni opominov. ¹⁵Kajti vate^k zaupam, o Gospod, ti boš uslišal, o Gospod, moj Bog. ¹⁶Kajti rekel sem: »Usliši me, da se ne bi sicer veselili nad menoj. Ko moje stopalo zdrsuje, se poveljujejo proti meni.« ¹⁷Kajti pripravljen sem, da^m se zaustavim in moja bridkost je nenehno pred menoj. ¹⁸Kajti oznanil bom svojo krivčnost, žalosten bom zaradi svojega greha. ¹⁹Toda moji sovražniki so živiⁿ in oni so močni, in tisti, ki me krivično sovražijo, so pomnoženi. ²⁰Tudi tisti, ki vračajo zlo za dobro, so moji nasprotniki, ker sledim stvari, ki je dobra. ²¹Ne zapusti me, o Gospod. O moj Bog, ne bodi daleč od mene. ²²Podvizaj se, da^o mi pomagaš, o Gospod, rešitev moje duše.

*Vodji glasbenikov, torej
jedutunu, Davidov psalm.*

39 Rekel sem: »Pazil bom na svoje poti, da ne bom grešil s svojim jezikom. Ko bo zlobni pred menoj, bom svoja usta držal z uzo.«^p ²Bil sem nem s tišino, molčal sem, celó pred dobrim in moja bridkost je bila razvneti. ³Moje srce je bilo vroče znotraj mene, medtem ko sem razglabljal je zagorel ogenj, potem sem spregovoril s svojim jezikom: ⁴»Gospod, daj mi spoznati moj konec in mero mojih dni, kolikšna je, da lahko spoznam kako^r slaboten sem.« ⁵Glej, moje dneve si naredil kakor dlan in

^a 37:20: toľšča: hebr. dragocenost. ^b 37:23: odrejeni: ali, uveljavljeni. ^c 37:26: Vedno: hebr. Ves dan. ^d 37:31: korakov: ali, početij. ^e 37:35: lovorjevo...: ali, drevo, ki raste na svoji lastni zemlji. ^f 38:3: počitka: hebr. miru, ali, zdravja. ^g 38:6: Zaskrbljen: hebr. Skrivljen. ^h 38:10: je...: hebr. tudi ta ni z menoj. ⁱ 38:11: moje...: hebr. mojega udarca. ^j 38:11: sorodniki: ali, sosedje. ^k 38:15: vate...: ali, tebe pričakujem. ^l 38:15: uslišal: ali, odgovoril. ^m 38:17: da...: hebr. za zaustavljanje. ⁿ 38:19: so živi...: hebr. živijo, so močni. ^o 38:22: da...: hebr. za mojo pomoč. ^p 39:1: uzo: hebr. uzo, ali, nagobčnikom za svoja usta. ^q 39:2: razvneti: hebr. vznemirjena. ^r 39:4: kako...: ali, kakšen čas imam tukaj.

moja starost je *kakor* nič pred teboj. Resnično, vsak^a človek v svojem najboljšem stanju je povsem^a ničevost.« Sela. ⁶Zagotovo vsak človek hodi v prazni^b podobi, zagotovo so zaman vznemirjeni. Kopiči *bogastva*, pa ne ve kdo jih bo pobral.

⁷In sedaj, Gospod, kaj *[naj]* pričakujem? Moje upanje je v tebi. ⁸Osvobodí me pred vsemi mojimi prestopki. Ne naredi me *[za]* grajo nespametnim. ⁹Bil sem nem, svojih ust nisem odprl, ker si ti *to* storil. ¹⁰Umakni svoj udarec proč od mene. Použiti sem z zamahom^c tvoje roke. ¹¹Kadar za krivičnost z grajanjem korigiraš človeka, storiš, da njegova^d lepota shira kakor molj. Zagotovo je vsak človek ničevost. Sela. ¹²Ušliši mojo molitev, o Gospod in pazljivo prisluhni mojemu vpitju; ob mojih solzah ne molči.^b Kajti jaz *sem* tujec s teboj in začasni prebivalec, kakor *so bili* vsi moji očetje. ¹³O prizanesi mi, da lahko obnovim moč, preden grem naprej in ne bom več.

Vodji glasbenikov. Davidov psalm.

40 Potrpežljivo^e sem čakal na Gospoda in on se je nagnil k meni ter slisal moj klic. ²Privedel me je tudi iz strašne jame,^f ven iz blatnega ila in moja stopala je postavil na skalo in utrdil moje korake. ³V moja usta je položil novo pesem, *celó* hvalo našemu Bogu. Mnogi bodo *to* videli ter se bali in bodo zaupali v Gospoda. ⁴Blagoslovljen je tisti človek, ki svoje trdno upanje postavlja *[v]* Gospoda in ne spoštuje ponosnega niti takšnega, ki odvraca k lažem. ⁵Mnoga, o Gospod, moj Bog, so tvoja čudovita dela, *katera* si storil in tvoje misli, *katere* so do nas, ne morejo^g biti po vrsti izračunane k tebi. Če želim oznaniti in govoriti o *njih*, jih je več kakor jih je mogoče prešteti.

⁶^c Klavne daritve in darovanja si nisi zaželel, odprl^h si mi moja ušesa. Žgalne daritve in daritve za greh nisi zahteval. ⁷Potem sem rekel: »Glej! Prihajam. V zvezku knjige je zapisano o meni, ⁸veselim se, da izpolnim tvojo voljo, o moj Bog. Da, tvoja postava je znotrajⁱ mojega srca. ⁹Oznanjal sem pravičnost v veliki skupnosti. Glej, svojih ustnic nisem zadrževal, o Gospod, ti veš. ¹⁰Tvoje pravičnosti nisem skrival v

svojem srcu; oznanjal sem tvojo zvestobo in tvojo rešitev duše. Tvoje ljubeče skrbnosti in tvoje resnice nisem prikrival pred veliko skupnostjo.

¹¹Svojih nežnih usmiljenj ne zadržuj pred menoj, o Gospod. Naj me nenehno varujeta tvoja ljubeča skrbnost in tvoja resnica. ¹²Kajti obkrožila so me brezštevila zla, polastile so se me moje krivičnosti, tako da nisem zmožen pogledati kvišku. Več jih je kakor las moje glave, zato mi peša^j moje srce. ¹³Bodi vesel, o Gospod, da me osvobodíš. O Gospod, podvzaj se, da mi pomagaš. ¹⁴^a Naj bodo hkrati osramočeni in zbegani, ki strežejo po moji duši, da jo uničijo. Naj bodo odgnani nazaj in osramočeni tisti, ki mi želijo zlo. ¹⁵Naj bodo zapuščeni, za nagrado njihove sramote, ki mi pravijo: »Aha, aha.« ¹⁶Naj se vsi tisti, ki te iščejo, razveselijo in bodo veseli v tebi. Naj tisti, ki ljubijo tvojo rešitev duše, nenehno govorijo: »Poveljčan bodi Gospod.« ¹⁷Toda jaz *sem* ubog in pomoči potreben, *vendarle* Gospod misli name. Ti *si* moja pomoč in moj osvoboditelj; ne mudi se, o moj Bog.«

Vodji glasbenikov, Davidov psalm.

41 Blagoslovljen je kdor misli na ubogega.^k Gospod ga bo osvobodil v času^l stiske. ²Gospod ga bo varoval in ga ohranil živega in blagoslovljen bo na zemlji in ti^m ga nočeš izročiti volji njegovih sovražnikov. ³Gospod ga bo okrepil na postelji slabljenja. Zamenjalⁿ boš vso njegovo posteljo v njegovi bolezní. ⁴Rekel sem: »Gospod, bodi mi usmiljen. Ozdravi mojo dušo, kajti grešil sem zoper tebe.«

⁵Moji sovražniki zlobno govorijo o meni: »Kdaj bo umrl in njegovo ime izgine?« ⁶Če pride, da *me* vidi, govori prazne reči. Njegovo srce k sebi zbira krivičnost; *ko* hodi proč od bivališča, *topripoveduje*. ⁷Vsi, ki me sovražijo, skupaj šepetajo zoper mene, zoper mene snujejo mojo^o bolečino. ⁸Zla^p bolezen, *pravijo*, se ga trdno drži, in *sedaj*, ko leži, ne bo več vstal. ⁹^e Da, moj^q lasten zaupen prijatelj, v katerega sem zaupal, ki je jedel od mojega kruha, je dvignil^r svojo peto zoper mene. ¹⁰Toda ti, o Gospod, mi bodi usmiljen in me dvigni, da jim lahko poplačam. ¹¹Po tem

^a 39:5: vsak...: hebr. ustaljen človek je povsem ničevost. ^b 39:6: prazni...: hebr. predstavi.

^c 39:10: z zamahom: hebr. s prepirom. ^d 39:11: njegova...: hebr. to česar si je želeli v njem, da se stopi proč. ^e 40:1: Potrpežljivo...: hebr. V čakanju sem potrpežljivo čakal. ^f 40:2: strašne jame: hebr. jame kričanja. ^g 40:5: ne morejo...: ali, nihče jih ne more odrediti k tebi. ^h 40:6: odprl: hebr. izkopal. ⁱ 40:8: znotraj...: hebr. v sredi moje notranjosti. ^j 40:12: mi peša: hebr. me zapušča. ^k 41:1: ubogega: ali, slabotnega, ali, bolnega. ^l 41:1: v času...: hebr. na dan zla. ^m 41:2: ti...: ali, ne izroči ga. ⁿ 41:3: Zamenjal: hebr. Obrnil. ^o 41:7: mojo...: hebr. do mene zlo. ^p 41:8: Zla...: hebr. Belialova stvar. ^q 41:9: moj...: hebr. človek mojega miru. ^r 41:9: dvignil: hebr. povečal.

^a 39:5: Ps 62:9; Ps 144:4 ^b 39:12: 3 Mz 25:23; 1 Krn 29:15; Ps 119:19; Heb 11:13; 1 Pet 2:11 ^c 40:6: Ps 51:16; Iz 1:11; Iz 66:3; Oz 6:6; Heb 10:5; Mt 12:7 ^d 40:14: Ps 34:5; Ps 70:3 ^e 41:9: Jn 13:18

spoznam, da me ti podpiraš, ker moj sovražnik ne slavi zmage nad menoj. ¹²Kar se mene tiče, me podpiraš v moji neokrnjenosti in me postavljaš pred svoje obličje na veke. ¹³Blagoslovljen *bodi* Gospod, Izraelov Bog, od večnosti in do večnosti. Amen in Amen.

Vodji glasbenikov, pouk^a za Korahove sinove.

42 Kakor^b jelen hlepi^c za vodnimi potoki, tako moja duša hrepeni po tebi o Bog. ²Mojo dušo žeja po Bogu, po živem Bogu. Kdaj bom prišel in se pojavil pred Bogom? ³^a Moje solze so mi bile hrana dan in noč, medtem ko mi nenehno pravijo: »Kje je tvoj Bog?« ⁴Ko se spominjam teh *besed*, v sebi izlivam svojo dušo, kajti odšel sem z množico, z njimi sem šel k Božji hiši, z glasom radosti in hvale, z množico, ki je praznovala sveti dan. ⁵Zakaj si potrta,^d o moja duša? In *zakaj* si vznemirjena v meni? Upaj v Boga, kajti še ga^e bom hvalil *zaradi*^f pomoči njegovega obličja.

⁶O moj Bog, moja duša je v meni potrta, zatorej se te spominjam iz jordsanske in hermonske dežele, s hriba^g Micár. ⁷Brezno kliče brezno ob zvoku tvojih vodnih tornadov. Vsi tvoji valovi in tvoji veliki valovi so šli čezme. ⁸*Vendar* bo Gospod podnevi zapovedal svoji ljubeči skrbnosti in ponoči *bo* njegova pesem z menoj in moja molitev k Bogu mojega življenja. ⁹Rekel bom Bogu, svoji skali: »Zakaj si me pozabil? Zakaj hodim in žalujem zaradi sovražnikovega zatiranja?« ¹⁰*Kakor* z mečem^h v moje kosti me grajajo moji sovražniki, medtem ko mi vsak dan pravijo: »Kje je tvoj Bog?« ¹¹Zakaj si potrta, o moja duša? In *zakaj* si vznemirjena znotraj mene? Upaj v Boga, kajti še bom hvalil njega, *ki je* zdravje mojega obličja in moj Bog.

43 Sodi me,ⁱ o Bog in zagovarjaj moja pravdo proti brezbožnemu^j narodu. O osvobodi me pred varljivim^k in nepravičnim človekom. ²Kajti ti si Bog moje moči. Zakaj me zavračaš? Zakaj hodim in žalujem zaradi sovražnikovega zatiranja? ³O pošlji svojo svetlobo in svojo resnico, naj me vodita; naj me privedeta k tvoji sveti gori in k tvojim šotorskim svetiščem. ⁴Potem bom stopil k Božjemu oltarju, k Bogu moje^l silne radosti; da, na harfo te bom hvalil, o Bog, moj Bog. ⁵Zakaj si potrta, o moja duša? In *zakaj* si

vznemirjena znotraj mene? Upaj v Boga, kajti še bom hvalil njega, *ki je* zdravje mojega obličja in moj Bog.

Vodji glasbenikov za Korahove sinove. Pouk.

44 Z našimi ušesi smo slišali, o Bog, naši očetje so nam povedali *kakšno* delo si storil v njihovih dneh, v davnih časih. ²*Kako* si s svojo roko napodil pogene in naselil njih; *kako* si prizadel ljudstvo in jih pregnal. ³Kajti dežele niso prejeli v posest s svojim lastnim mečem niti jih ni rešil njihov lasten lakot, temveč tvoja desnica in tvoj lakot in svetloba tvojega obličja, ker imaš do njih naklonjenost. ⁴Ti si moj Kralj, o Bog, zapovej osvoboditve za Jakoba. ⁵S teboj bomo podrli naše sovražnike. S tvojim imenom bomo pomendrali te, ki se dvigujejo zoper nas. ⁶Kajti ne bom zaupal v svoj lok niti me ne bo rešil moj meč. ⁷Toda ti si nas rešil pred našimi sovražniki in osramotil tiste, ki so nas sovražili. ⁸Z Bogom se bahamo ves dan in tvoje ime hvalimo na veke. Sela.

⁹Toda ti si nas zavrzel in nas izročil v sramoto, in z našimi vojskami ne greš naprej. ¹⁰Delaš nas, da se pred sovražnikom obračamo nazaj, in tisti, ki nas sovražijo, plenijo zase. ¹¹Izročil si nas kakor ovce.^m *dolocene* za hrano in razkropil si nas med pogene. ¹²Zastonjⁿ prodajaš svoje ljudstvo in *svojega bogastva* ne povečuješ z njihovo ceno. ¹³^c Delaš nas [*za*] grajo našim sosedom, norčevanje in posmeh tem, ki so okoli nas. ¹⁴^d Delaš nas [*za*] tarčo posmeha med pogani, zmajevanje z glavo med ljudstvom. ¹⁵Moja zmedenost je nenehno pred menoj in pokrila me je sramota mojega obraza, ¹⁶zaradi glasu tistega, ki me graja in preklinja, zaradi sovražnika in maščevalca.

¹⁷Vse to je prišlo nad nas, vendar te nismo pozabili niti s tvojo zavezo nismo ravnali napačno. ¹⁸Naše srce se ni obrnilo niti se naši^o koraki niso nagnili s tvoje poti, ¹⁹š čeprav si nas boleče zlomil na kraju zmajev in nas pokril s smrtno senco. ²⁰Če smo pozabili ime našega Boga ali iztegnili roke k tujemu bogu, ²¹mar Bog tega ne bo razpoznal? Kajti on pozna skrivnosti srca. ²²^e Da, zaradi tebe smo pobijani ves dan, imajo nas kakor ovce za zakol. ²³Zbudi se, zakaj spiš, o Gospod? Vstani, ne zavrz *nas* za vedno. ²⁴Zakaj skrivaš svoj obraz in pozabljaš našo stisko in naše zatiranje? ²⁵Kajti naša duša je sklonjena v

^a 42:: pouk...: ali, psalm, ki daje navodila za sinove, itd. ^b 42:1: [Leta 1023 pr. Kr.] ^c 42:1: hlepi: hebr. riga. ^d 42:5: potrta: hebr. sključena. ^e 42:5: ga...: ali, se bom zahvaljeval. ^f 42:5: zaradi...: ali, njegova prisotnost je rešitev duše. ^g 42:6: s hriba...: ali, z majhnega hriba. ^h 42:10: z mečem: ali, s klanjem. ⁱ 43:1: [Leta 1023 pr. Kr.] ^j 43:1: brezbožnemu: ali, neusmiljenemu. ^k 43:1: varljivim...: hebr. človekom prevare in krivičnosti. ^l 43:4: moje...: hebr. veselja moje radosti. ^m 44:11: ovce...: hebr. mesene ovce. ⁿ 44:12: Zastonj...: hebr. Brez bogastva. ^o 44:18: naši...: ali, naša ravnanja niso nagnila.

prah, naš trebuh se lepi na zemljo. ²⁶Vstani^a za našo pomoč in nas odkupi zaradi svojih usmiljenj.

Vodji glasbenikov na Lilijo,^b za Korahove sinove, pouk,^c pesem o ljubeznih.

45 Moje srce narekuje^d dobro stvar, govornik o zadevah, ki sem jih storil glede kralja, moj jezik *je* pero večjega pisca. ²Pravičnejši si od človeških otrok, na tvoje ustnice je izlita milost, zato te je Bog blagoslovil na veke. ³Ob *svoje* stegno opasi svoj meč, o *najbolj* mogočni, s svojo slavo in svojim veličanstvom. ⁴V svojem veličanstvu uspešno^e jahaj zaradi resnice, krotkosti *in* pravičnosti, in tvoja desnica te bo učila strašnih stvari. ⁵§ Tvoje puščice so ostre v srcu kraljevih sovražnikov, s čimer ljudstvo pade pod teboj.

⁶*a* Tvoj prestol, o Bog, *je* na veke vekov, žezlo tvojega kraljestva *je* žezlo pravičnosti. ⁷Ljubiš pravičnost in sovražiš zlobnost, zato te je Bog, tvoj Bog, mazilil z oljem veselja nad tvojimi rojaki. ⁸§ *b*Vse tvoje obleke *dišijo* po miri in aloji *ter* kasiji iz slonokoščenih palač, s čemer so te storili veselega. ⁹*c* Kraljeve hčere so *bile* med tvojimi častitljivimi ženskami.^d Na tvoji desnici je stala kraljica v zlatu iz Ofirja.

¹⁰Prisluhni, o hči in preudari ter nagni svoje uho, pozabi tudi svoje lastno ljudstvo in hišo svojega očeta, ¹¹tako bo kralj silno hrepenel [*po*] tvoji lepoti, kajti on *je* tvoj Gospod in obožuj ga. ¹²Tirska hči *bo tam* z darilom; *celó* bogati izmed ljudstva bodo milo prosili tvoje naklonjenosti.^f ¹³Kraljeva hči *je* vsa veličastna v notranjosti. Njeno oblačilo *je* iz vézenega zlata. ¹⁴H kralju bo privedena v oblačilu iz vezene. Device, njene družabnice, ki ji sledijo, bodo privedene k tebi. ¹⁵Privedene bodo z veseljem in radovanjem, vstopile bodo v kraljevo palačo. ¹⁶Namesto tvojih očetov bodo tvoji otroci, katere lahko storiš [*za*] prince po vsej zemlji. ¹⁷Tvojemu imenu bom

storil, da se [*ga*] bo spominjalo v vseh rodovih, zato te bo ljudstvo hvalilo na veke vekov.

Vodji glasbenikov za^g Korahove sinove, pesem za sopran.^h

46 Bog *je* naše zatočišče in moč, v stiski zelo navzoča pomoč. ²Zato se ne bomo bali, četudi se bo zemlja odstranila in četudi bodo gore odnešene v sredoⁱ morja. ³Četudi njegove vode bučijo *in* so vzburkane, četudi se z naraščanjem le-teh tresejo gore. Sela. ⁴*Tam je* reka, katere vodni tokovi bodo razveselili Božje mesto, sveti kraj šotorskih svetišč Najvišjega. ⁵Bog *je* v njegovi sredi, le-to ne bo omajano. Bog mu bo pomagal *in toj* prav zgodaj.

⁶Pogani so besneli, kraljestva so bila premaknjena. Izustil je svoj glas, zemlja se je stopila. ⁷Gospod nad bojevniki *je* z nami, Bog Jakobov *je* naše^k zatočišče. Sela. ⁸Pridite, glejte Gospodova dela, kakšna opustošenja je storil na zemlji. ⁹Vojnam dela, da se končajo do konca zemlje, lomi lok in sulico preseka na dvoje, bojni voz zažiga v ognju. ¹⁰Bodite mirni in véдите, da *sem* jaz Bog. Povišan bom med pogani, povišan bom na zemlji. ¹¹Gospod nad bojevniki *je* z nami, Bog Jakobov *je* naše zatočišče. Sela.

Vodji glasbenikov, psalm za^l Korahove sinove.

47 O ploskajte [*s*] svojimi rokami, vsa ljudstva, vzkljkajte Bogu z glasom zmagoslavja. ²Kajti Gospod, najvišji, *je* strašen, *on je* veliki Kralj nad vso zemljo. ³Ljudstva bo podjarmil pod nas in narode pod naša stopala. ⁴Izbral nam bo našo dediščino, odličnost Jakoba, katerega je ljubil. Sela.

⁵Bog se je dvignil z vzklkom, Gospod z zvokom šofarja. ⁶Prepevajte hvalnice Bogu, prepevajte hvalnice. Prepevajte hvalnice našemu Kralju, prepevajte hvalnice. ⁷Kajti Bog *je* Kralj vse zemlje. Prepevajte hvalnice z^m razumevanjem. ⁸Bog kraljuje nad pogani. Bog sedi na prestolu svoje svetosti. ⁹Princiⁿ

^a 44:26: Vstani...: hebr. Vzdigni pomoč za nas. ^b 45:: [Lilija: ang. Shoshannim – ime nekega glasbenega instrumenta, po obliki najbrž podobnega liliji.] ^c 45:: pouk: ali, z navodili. ^d 45:1: narekuje: hebr. kipi, ali, žubori. ^e 45:4: uspešno...: hebr. ti uspevaj, ti jahaj. ^f 45:12: naklonjenosti: hebr. obličje. ^g 46:: za...: ali, Korahovim sinovom. ^h 46:: [sopran: hebr. Alamoht; glasbeni izraz, ki pomeni, da naj bi se pesem pela na sopran ali z ženskimi glasovi.] ⁱ 46:2: sredo...: hebr. srce morij. ^j 46:5: in to...: hebr. ko se prikazuje jutro. ^k 46:7: naše...: hebr. visok kraj za nas. ^l 47:: za...: ali, Korahovim sinovom. ^m 47:7: z: ali, vsi, ki imate razumevanje. ⁿ 47:9: Princi...: ali, Prostovoljni izmed ljudstva so se zbrali k ljudstvu Abrahamovega Boga.

ljudstva so se zbrali skupaj, *celó* ljudstvo Abrahamovega Boga, kajti štiti zemlje *pripadajo* Bogu, on je silno vzvišen.

Pesem in psalm za^a Korahove sinove.

48 Velik je Gospod in silno bodi hvaljen v mestu našega Boga, *na* gori njegove svetosti. ²Lepa zaradi lege^b, radost celotne zemlje, je gora Sion na straneh severa, mesto vélikega Kralja. ³Bog je v njenih palačah razpoznan za zatočišče. ⁴Kajti, glej, kralji so bili zbrani, skupaj so šli mimo. ⁵Videli so *to in* tako so se čudili; bili so vznemirjeni in ohteli. ⁶Tam sta jih prevzela strah in bolečina, kakor žensko v porodnih mukah. ⁷Z vzhodnikom lomiš ladje iz Taršiša.

⁸Kakor smo slišali, tako smo videli v mestu Gospoda nad bojevniki, v mestu našega Boga. Bog ga bo utrdil na veke. Sela. ⁹Premišljevali smo o tvoji ljubeči skrbnosti, o Bog, v sredi tvojega templja. ¹⁰Glede na tvoje ime, o Bog, *taka je* tvoja hvala do koncev zemlje. Tvoja desnica je polna pravičnosti. ¹¹Naj se gora Sion veseli, naj bodo Judove hčere radostne zaradi tvojih sodb. ¹²Hodite okoli Siona in ga obhodite, štejte njegove stolpe. ¹³Dobro^c označite njegove branike, opazujte^d njegove palače, da boste *to* lahko pripovedovali naslednjemu rodu. ¹⁴§ Kajti ta Bog *je* naš Bog na veke vekov. On bo naš vodnik *celó* do smrti.

Vodji glasbenikov, psalm za^e Korahove sinove.

49 Poslušajte to, vsa ve ljudstva, pazljivo prisluhnite, vsi *vi* prebivalci sveta, ²§ tako nizki kakor visoki, bogati in revni skupaj. ³Moja usta bodo govorila o modrosti in premišljevanje mojega srca *bo* o spoznanju. ⁴^aSvoje uho bom nagnil k prispodobam. Svoje mračne izjave bom razkrival na harfi. ⁵§ Zakaj naj bi se bal v dneh zla, *ko* me bo obdala krivičnost mojih petá?

⁶Tisti, ki zaupajo v svoje premoženje in se bahajo z množino svojih bogastev, ⁷nihče *izmed njih* ne more odkupiti svojega brata na kakršenkoli način niti Bogu dati odkupnine zanj ⁸(kajti odkupitev njihove duše *je* dragocena in primanjkuje na veke), ⁹da naj

bi mirno živel na veke *in* ne videl trohnobe. ¹⁰Kajti vidi, *da* modri moške umrejo, prav tako se pogubita bedak in brutalna oseba in svoje premoženje zapustita drugim. ¹¹Njihova notranja misel *je*, *da* bodo svoje hiše ohranili na veke *in* svoja bivališča za^f vse rodove; *svoja* zemljišča imenujejo po svojih imenih. ¹²Kljub temu človek, *ki je* v časti, ne ostane; podoben je živalim, *ki* poginejo. ¹³Ta njihova pot *je* njihova neumnost, vendar njihovo^g potomstvo odobrava njihove izjave. Sela. ¹⁴§ Kakor ovce so položeni v grob; z njimi se bo hranila smrt in iskreni bodo zjutraj imeli nad njimi oblast in njihova lepota^h bo požrtaⁱ v grobu, proč od njihovega bivanja.

¹⁵Toda Bog bo mojo dušo odkupil iz oblasti groba, ^kkajti sprejel me bo. Sela. ¹⁶Ne boj se kadar nekdo bogati, ko se slava njegove hiše množi, ¹⁷^bkajti ko umre, ne bo ničesar odnesel. Njegova slava se ne bo spustila za njim. ¹⁸Čeprav je medtem, ^lko je živel, blagoslavljal svojo dušo – *ljudje* te bodo hvalili, ko delaš dobro sebi. ¹⁹§ *Sel*^m bo k rodu svojih očetov; oni nikoli ne bodo videli svetlobe. ²⁰Človek, *ki je* v časti, pa ne spoznava, je podoben živalim, *ki* poginejo.

Asáfovⁿ psalm.

50 Mogočen Bog, *celó* Gospod, je spregovoril in poklical zemljo od sončnega vzhoda do njegovega zahoda. ²Iz Siona, popolne lepote, je zasijal Bog. ³Naš Bog bo prišel in ne bo molčal. Ogenj bo požiral pred njim in okoli njega bo zelo viharno. ⁴Klical bo k nebesom od zgoraj in k zemlji, da bo lahko sodil svoje ljudstvo. ⁵»Zberite k meni moje svete, tiste, ki so z žrtvijo sklenili zavezo z menoj.« ⁶Nebesa bodo oznanjala njegovo pravičnost, kajti sam Bog *je* sodnik. Sela.

⁷»Poslušaj, o moje ljudstvo in govori bom, o Izrael in pričeval bom zoper tebe. Jaz *sem* Bog, *celó* tvoj Bog. ⁸Ne bom te grajal zaradi tvojih klavnih daritev ali tvojih žgalnih daritev, *da* so bile nenehno pred menoj. ⁹Iz tvoje hiše ne bom vzel nobenega bikca, *niti* kozlov iz tvojih staj. ¹⁰Kajti vsaka gozdna žival *je* moja *in* živina na tisočarih hribih. ¹¹Poznam vsó

^a 48:: za...: ali, Korahovih sinov. ^b 48:2: [lege: hebr. višine; na severnem tečaju je izjemno visoka ovira za veter. Podatek so na <https://earth.nullschool.net/> odstranili pomladi 2023, še vedno pa je viden posnetek <https://www.brighteon.com/fc8a3ecf-7b86-469e-b7fb-ea723c84e347> na kanalu Fire and Grace Church.] ^c 48:13: Dobro...: hebr. Svoje srce naravnajte k njegovim branikom. ^d 48:13: opazujte: ali, dvignite. ^e 49:: za: ali, Korahovim sinovom. ^f 49:11: za...: hebr. od roda do roda. ^g 49:13: njihovo...: hebr. se njihovo potomstvo razveseljuje v njihovih ustih. ^h 49:14: lepota: ali, moč. ⁱ 49:14: požrta...: ali, grob, ki je prebivališče za vsakogar izmed njih. ^j 49:15: oblasti: hebr. roke. ^k 49:15: groba: ali, pekla. ^l 49:18: medtem...: hebr. v svojem življenju. ^m 49:19: Šel...: hebr. Duša bo šla. ⁿ 50:: Asáfov...: ali, Psalm za Asáfa.

gorsko perjad in divje poljske živali so moje.^a
¹² *a* Če bi bil lačen, ti ne bi povedal, kajti zemeljski [krog] je moj in njegova polnost.
¹³ Mar bom jedel meso bikov ali pil kri koz?
¹⁴ Bogu daruj zahvaljevanje in svoje zaobljube izpolni Najvišjemu.¹⁵ Obrni se k meni v dnevu stiske, osvobodil te bom in ti me boš proslavil.
¹⁶ Toda zlobnemu Bog govori: »Kaj delaš, da oznanjaš moje zakone ali da v svoja usta jemlješ mojo zavezo? ¹⁷ *a* Videč, da sovražiš poučevanje in moje besede zavračaš za seboj. ¹⁸ Ko vidiš tatu, se strinjaš z njim in si^b postal soudeleženec z zakonolomci. ¹⁹ Svoja usta izročas^c v zlo in tvoj jezik snuje prevaro. ²⁰ Sediš in govoriš zoper svojega brata, obrekuješ sina svoje matere. ²¹ Te stvari si storil, jaz pa sem molčal. Mislil si, da sem bil povsem takšen kakor ti. Toda grajal te bom in jih v vrsti postavil pred tvoje oči. ²² Torej preudarite to, vi, ki pozabljate Boga, da vas ne bom raztrgal na koščke in nikogar ne bo, da osvobodi. ²³ Kdorkoli daruje hvalo, me povečuje in tistemu, ki^d pravilno ureja svoje vedenje, bom pokazal Božjo rešitev duše.«

Vodji glasbenikov, Davidov psalm, ko je šel k njemu prerok Natán, po tistem, ko se je ukvarjal z Batšebo.

51 Usmili se me, o Bog, glede na svojo ljubečo skrbnost, glede na množino svojih nežnih usmiljenj izbriši moje prestopke. ² Temeljito me operi moje krivici in me očisti mojega greha. ³ Kajti priznavam svoje prestopke in moj greh je vedno pred menoj. ⁴ *e* Zoper tebe, tebe samega, sem grešil in storil to zlo v tvojem pogledu, da bi bil ti lahko opravičen kadar spregovoriš in bil čist kadar sodiš. ⁵ Glej, oblikovan sem bil v krivici in v grehu me je spočela^f moja mati. ⁶ Glej, želiš resnico v notranjih delih in na skritem delu mi boš storil, da spoznam modrost. ⁷ *f* Očisti me z izopom in bom čist. Umij me in bom bolj bel kakor sneg. ⁸ Daj mi slišati radost in veselje, da se kosti, ki si jih zlomil, lahko veselijo. ⁹ Svoj obraz skrij pred mojimi grehi in izbriši vse moje krivici. ¹⁰ *§* Ustvari v meni čisto srce, o Bog, in prenovi pravega^g duha v meni. ¹¹ Ne zavrzi me izpred svoje prisotnosti in svojega svetega duha ne vzemi od mene. ¹² Obnovi mi radost svoje rešitve duše in s svojim voljnim duhom me podpiraj.

¹³ Potem bom prestopnike učil tvojih poti in grešniki bodo spreobrnjeni k tebi.

¹⁴ Osvobodi me pred krivdo^h prelitja krvi, o Bog, ti Bog rešitve moje duše in moj jezik bo na glas prepeval o tvoji pravičnosti. ¹⁵ O Gospod, odpri moje ustnice in moja usta bodo naznanila tvojo hvalo. ¹⁶ Kajti ne želiš si klavne daritve, sicerⁱ bi ti jo dal. Ne razveseljuješ se v žgalni daritvi. ¹⁷ *g* Božje klavne daritve so zlomljen duh. Zlomljenega in skesanega srca, o Bog, ne boš preziral. ¹⁸ Po svoji dobri volji stori dobro Sionu, pozidaj jeruzalemske zidove. ¹⁹ Potem boš zadovoljen s klavnimi daritvami pravičnosti, z žgalno daritvijo in popolno žgalno daritvijo. Potem bodo na tvojem oltarju darovali bikce.

Vodji glasbenikov, pouk, Davidov psalm, ko je Edómeček Doég prišel in povedal Savlu ter mu rekel: »David je prišel v Ahiméleho vojsko.«

52 Zakaj se bahaš z vragolijo, o mogočen človek? Božja dobrota vztraja nenehno. ² Tvoj jezik snuje vragolije, kakor ostrá britev, ki dela varljivo. ³ Bolj ljubiš zlo kakor dobro in laganje bolj kakor govoriti pravičnost. Sela. ⁴ Ljubiš vse lakomne besede, o ti! varljiv jezik. ⁵ Bog te bo prav tako uničil^k za vedno, odvedel te bo stran in izpulil iz tvojega prebivališča in izkoreninil iz dežele živih. Sela.

⁶ Tudi pravični bodo videli in se bali ter se mu posmehovali: ⁷ »Glej! To je človek, ki ni storil Boga [za] svojo moč, temveč je zaupal v obilje svojega bogastva in se okrepil v svoji zlobnosti.«¹ ⁸ Toda jaz sem podoben zeleni oljki v Božji hiši. V Božje usmiljenje zaupam na veke vekov. ⁹ Hvalil te bom na veke, ker si ti to storil in čakal bom na tvoje ime, kajti to je dobro pred tvojimi svetimi.

Vodji glasbenikov na Mahalat.^m Pouk. Davidov psalm.

53 ^h Bedak je rekel v svojem srcu: »Ni Boga.« Izprijeni so in storili so gnusno krivico, ⁱ nikogar ni, ki dela dobro. ² Bog je pogledal z neba na človeške otroke, da vidi, če so bili katerikoli, ki so razumeli, ki so iskali Boga. ³ Vsak izmed njih se je vrnil. Vsi skupaj so postali umazani; nikogar ni, ki dela dobro, ne, niti enega ni. ⁴ Mar delavci krivici nimajo spoznanja? Kdo požira moje ljudstvo, kakor jedo kruh, niso [pa] klicali k Bogu.

^a 50:11: moje: hebr. z menoj. ^b 50:18: si...: hebr. tvoj delež je bil z. ^c 50:19: izročas: hebr. pošiljaš. ^d 50:23: ki...: hebr. ki urejuje svojo pot. ^e 51:1: [Okoli leta 1034 pr. Kr.] ^f 51:5: spočela: hebr. ogrela. ^g 51:10: pravega: ali, stanovitega. ^h 51:14: krivdo...: hebr. prelivanjem krvi. ⁱ 51:16: sicer: ali, da naj. ^j 52:4: oh ti...: ali, in varljiv jezik. ^k 52:5: uničil...: hebr. zbil. ^l 52:7: svoji zlobnosti: ali, svojem imetju. ^m 53: [Mahalat – lutnjo.]

^a 50:12: 2 Mz 19:5; 5 Mz 10:14; Ps 24:1 ^b 50:12: Job 41:2; 1 Kor 10:23; 1 Kor 10:26 ^c 50:12: [Iz 40:22] ^d 50:17: Rim 2:21-22 ^e 51:4: Rim 3:4 ^f 51:7: 3 Mz 14:6; 4 Mz 19:18 ^g 51:17: Iz 57:15; Iz 66:2 ^h 53:1: Ps 14; Ps 10:4 ⁱ 53:1: Rim 3:16

⁵V velikem strahu so bili^a tam, *kjer* ni bilo strahu, kajti Bog je razkropil kosti tistega, ki tabori *zoper* tebe; položil si jih v sramoto, ker jih je Bog preziral. ⁶O^b da bi prišla iz Siona Izraelova rešitev duš! Ko Bog privede nazaj ujetništvo svojega ljudstva, se bo Jakob veselil in Izrael bo vesel.

Vodji^c glasbenikov na Neginot,^d pouk, Davidov psalm, ko so prišli Zifovci in rekli Savlu: »Ali se David ne skriva z nami?«

54 Reši me, o Bog, po svojem imenu in sodi me s svojo močjo. ²Usliši moje molitev, o Bog, pazljivo prisluhni besedam mojih ust. ³Kajti zoper mene so vstali tujci in zatiralci strežejo po moji duši; pred seboj si niso postavili Boga. Sela.

⁴Glej, Bog je moj^e pomočnik. Gospod je s tistimi, ki podpirajo mojo dušo. ⁵Mojim^f sovražnikom bo povrnil zlo, odreži jih v svoji resnici. ⁶Velikodušno ti bom daroval, hvalil bom tvoje ime, o Gospod, kajti *to* je dobro. ⁷Kajti osvobodil me je iz vseh težav in moje oko je videlo *njegovo željo* na mojih sovražnikih.

Vodji^g glasbenikov na Neginot,^h pouk, Davidov psalm.ⁱ

55 Pazljivo prisluhni moji molitvi, o Bog in ne skrij se pred mojo ponižno prošnjo. ²Prisluhni mi in me usliši. V svoji pritožbi žalujem in zganjam hrup ³zaradi glasu sovražnika, zaradi zatiranja zlobnega, kajti name mečejo krivičnost in z besom me sovražijo. ⁴Moje srce znotraj mene je boleče zaskrbljeno in strahote smrti so padle name. ⁵Strah in trepet sta prišla name in groza me je preplavila. ⁶Rekel sem: »O da bi imel peruti kakor golobica! *Kajti potem* bi odletel proč in bi bil miren. ⁷Glej, *potem* bi odtaval daleč proč in ostal v divjini. Sela. ⁸Pospešil bi svoj pobeg pred vetrovnim viharjem in neurjem.« ⁹Uniči, o Gospod in razdeli njihove jezike, kajti videl sem nasilje in prepri v mestu. ¹⁰Dan in noč hodijo okrog po njegovih zidovih.

Tudi vragolija in bridkost *sta* v njegovi sredi. ¹¹Zlobnost je v njegovi sredi. Prevara in zvijača ne odideta iz njegovih ulic. ¹²Kajti ni bil sovražnik, ki me je grajal, potem bi *to* lahko prenesel. Niti ni bil kdor me je sovražil, ki se je poveličal zoper mene, potem bi se skril pred njim. ¹³Toda *bil* si ti, človek, moj^k vrstnik, moj vodnik in moj znanec. ¹⁴Skupaj^l sva imela prijetno namero in družno hodila v Božjo hišo. ¹⁵Naj se jih polasti smrt in naj hitro gredo dol v pekel,^m kajti zlobnost je v njihovih bivališčih in med njimi.

¹⁶Kar se mene tiče, bom klical k Bogu in Gospod me bo rešil. ¹⁷Zvečer, zjutraj in opoldan bom molil in glasno vpil. Slišal bo moj glas. ¹⁸§ V miru je osvobodil mojo dušo pred bitko, ki je bila zoper mene, kajti mnogo jih je bilo z menoj. ¹⁹Bog bo slišal in jih prizadel, celó on, ki ostaja od davnine. Sela. Kerⁿ nimajo sprememb, zato se ne bojijo Boga. ²⁰Svoje roke je iztegnil zoper tiste, ki so v miru z njim; prelomil^o je svojo zavezo. ²¹Besede iz njegovih ust so bile bolj gladke kakor maslo, toda v njegovem srcu je bila vojna. Njegove besede so bile mehkeše kakor olje, čeprav so bile izvlečeni meči. ²²^a Svoje breme^p vrzi na Gospoda in on te bo podpiral. Nikoli ne bo dopustil, da bi bil pravični omajan. ²³Toda ti, o Bog, jih boš zrušil v jamo uničenja. Krvoločni^q in varljivi ljudje ne bodo preživeli^r polovice svojih dni, jaz pa bom zaupal vate.

Vodji glasbenikov na tiho golobico v daljnih krajih,^s Davidov miktám,^t ko so ga Filistejci prijeli v Gatu.

56 Bodi mi usmiljen, o Bog, kajti človek me hoče požreti, borben je, dnevno me zatira. ²Moji sovražniki^u me hočejo vsak dan požreti, kajti mnogo jih je, ki se borijo zoper mene, o ti Najvišji. ³Kadar sem prestrašen, bom zaupal vate. ⁴V Bogu bom hvalil njegovo besedo, v Boga sem položil svoje trdno upanje; ne bom se bal, kaj mi more storiti meso. ⁵Vsak dan pačijo moje besede. Vse njihove misli so zoper mene za zlo. ⁶Zbirajo se skupaj, skrivajo

^a 53:5: bili...: hebr. se bali strahu. ^b 53:6: O...: hebr. Kdo bo dal rešitev duš, itd. ^c 54:: Vodji...: ali, Nadzorniku. ^d 54:: [Neginot: hebr. Neginoth, glasbila na strune.] ^e 54:4: moj...: hebr. tisti, ki me opazuje. ^f 54:5: Mojim...: hebr. Tistim, ki me sovražijo. ^g 55:: Vodji...: ali, Nadzorniku. ^h 55:: [Neginot: hebr. Neginoth, glasbila na strune.] ⁱ 55:: [Leta 1023 pr. Kr.] ^j 55:5: preplavila: hebr. pokrila. ^k 55:13: moj...: hebr. glede na moj družbeni položaj. ^l 55:14: Skupaj...: hebr. Ki je omilil namero in sva. ^m 55:15: pekel: ali, grob. ⁿ 55:19: Ker...: ali, S katerimi tudi ni nobenih sprememb, vendar se oni ne. ^o 55:20: prelomil: hebr. oskrunil. ^p 55:22: breme: ali, dar. ^q 55:23: Krvoločni...: hebr. Krvoločneži in prevarantje. ^r 55:23: preživeli...: hebr. polovico svojih dni. ^s 56:: [Jonath–elem–rechokim: To je bilo verjetno ime nekega precej znanega napeva ali melodije, ki se je pela.] ^t 56:: Davidov miktám...: ali, Davidov zlati psalm; [miktám: ali, zlata pesem.]. ^u 56:2: sovražniki: hebr. opazovalci.

^a 55:22: Ps 37:8; Mt 6:25; Lk 12:22; 1 Pet 5:7

se, gledajo moje korake, ko čakajo na mojo dušo. ⁷Š Ali bodo pobegnili s krivičnostjo? V svoji jezi potri ljudstva, o Bog.

⁸Ti pripoveduješ o mojih tavanjih. Moje solze si polagaš v svoj meh. *Mar niso v tvoji knjigi?* ⁹Ko kličem *k tebi*, potem se bodo moji sovražniki obrnili proč. To vem, kajti Bog je zame. ¹⁰V Bogu bom hvalil *njegovo besedo*. ¹¹V Gospodu bom hvalil *njegovo besedo*. ¹²Tvoje zaobljube so nad menoj, o Bog, povrnil ti bom hvalnice. ¹³Kajti moja duša si osvobodil pred smrtjo. Mar mojih stopal ne *boš* osvobodil pred padcem, da lahko hodim pred Bogom v svetlobi živih?

Vodji glasbenikov, ne uničuj.^a Davidov miktám,^b ko je pred Savlom pobegnil v votlino.

57 Bodi mi usmiljen, o Bog, bodi mi usmiljen, kajti moja duša zaupa vate. Da, v senci tvojih peruti si bom pripravil svoje zatočišče, dokler *te* katastrofe ne bodo minile. ²Klical bom k Bogu najvišjemu, k Bogu, ki zame opravlja *vse stvari*. ³Poslal bo z neba in me rešil *pred* grajo^c tistega, ki me hoče požreti. Sela. Bog bo poslal svoje usmiljenje in svojo resnico. ⁴Š Moja duša je med levi in ležim *celó* med tistimi, ki so vneti z ognjem, *celó* človeškimi sinovi, katerih zobje so sulice in puščice ter njihov jezik oster meč. ⁵Bodi povišan, o Bog, nad nebo, *naj* bo tvoja slava nad vso zemljo. ⁶^b Pripravili so mrežo za moje korake, moja duša je sklonjena. Zame so pred menoj izkopali jamo in v katere sredo so *sami* padli. Sela.

⁷Moje srce je trdno, o Bog, moje srce je trdno. ^dPrepeval bom in dajal hvalo. ⁸Zbudi se kvišku, moja slava, zbudita se plunka in harfa. Jaz *sam* se bom prebudil zgodaj. ⁹Hvalil te bom, o Gospod, med ljudstvom, prepeval ti bom med narodi. ¹⁰^c Kajti tvoje usmiljenje je veliko od neba in tvoja resnica do oblakov. ¹¹Bodi povišan, o Bog, nad nebo. *Naj* bo tvoja slava nad vso zemljo.

Vodji glasbenikov, ne uničuj.^{ef} Davidov miktám.^g

58 Ali zares govorite pravičnost, o skupnost? Ali sodite iskreno, o vi človeški sinovi? ²Da, v srcu počnete zlobnost, na zemlji presoimate nasilje svojih rok. ³Zlobni so odtujeni od maternice. Proč odidejo takoj,^h ko so rojeni, govoreč laži. ⁴Njihov strup je podobenⁱ kačjemu strupu. Podobni so gluhemu gadu,^j ki si maši svoje uho, ⁵ki ne bo prisluhnil glasu krotilec, ki nikoli^k ne kroti tako oprezno.

⁶O Bog, polomi jim njihove zobe v njihovih ustih. Mladim levom izruj velik zob, o Gospod. ⁷Š Naj se stopijo kakor vode, ki nenehno tečejo. Ko on napenja svoj lok, da izstreli svoje puščice, naj bodo kakor razrezani na koščke. ⁸Kakor polž, ki se stopi, naj premine vsak izmed njih. Kakor preran porod ženske, da oni ne morejo videti sonca. ⁹Š Preden lahko vaši lonci začutijo trnje, jih bo odvedel proč kakor z vrtninčastim vetrom, tako žive kakor v^l svojem besu. ¹⁰Pravični se bo veselil, ko vidi maščevanje. Svoja stopala si bo umil v krvi zlobnega. ¹¹Tako da bo človek rekel: »Resnično je nagrada^m za pravičnega. Resnično, on je Bog, ki sodi na zemlji.«

Vodji glasbenikov. Ne uničuj.ⁿ Davidov miktám,^o ko je Savel poslal in so stražili hišo, da ga ubijejo.

59 Osvobodi me pred mojimi sovražniki, o moj Bog. Brani^p me pred tistimi, ki se dvigujejo zoper mene. ²Osvobodi me pred delavci krivičnosti in reši me pred krvoločnimi ljudmi. ³Kajti, glej, za mojo dušo prežijo v zasedi, mogočni so se zbrali zoper mene; ne zaradi mojega prestopka niti ne zaradi mojega greha, o Gospod. ⁴Brez *moje* krivde tečejo in se pripravljajo. Zbudi se, da mi^q pomagaš in glej. ⁵Ti torej, o Gospod Bog nad bojovníki, Izraelov Bog, zbudi se, da obiščeš vse poganе. Z nobenim zlobnim prestopnikom ne bodi usmiljen. Sela. ⁶Vračajo se zvečer, zganjajo

^a 57:: Ne uničuj; ali, Al-taschith; [to je bilo verjetno ime neke pesmi z melodijo, na katero so se ti psalmi recitali.] ^b 57:: [miktám: ali, zlata pesem.] ^c 57:3: grajo: ali, očitanjem. ^d 57:7: trdno: ali, pripravljeno. ^e 58:: Ne uničuj; ali, Al-taschith, Davidov zlati psalm. ^f 58:: [Al-taschith – to je bilo verjetno ime neke pesmi z melodijo, na katero so se ti psalmi recitali.] ^g 58:: [miktám: ali, zlata pesem.] ^h 58:3: takoj...: hebr. od trebuha. ⁱ 58:4: podoben: hebr. glede na podobnost podoben. ^j 58:4: gadu: ali, modrasu. ^k 58:5: nikoli...: ali, ni nikoli tako oprezen krotilec. ^l 58:9: v...: hebr. besne. ^m 58:11: nagrada...: hebr. sad, itd. ⁿ 59:: Ne uničuj; ali, Al-taschith, Davidov zlati psalm; [Al-taschith – to je bilo verjetno ime neke pesmi z melodijo, na katero so se ti psalmi recitali.] ^o 59:: [miktám: ali, zlata pesem.] ^p 59:1: Brani...: hebr. Postavi me na visoko. ^q 59:4: mi...: hebr. me srečaš.

hrup kakor pes in krožijo po mestu. ⁷Glej, s svojimi usti bruhajo, ^ameči so na njihovih ustnicah, kajti pravijo: »Kdo sliši?«

⁸Toda ti, o Gospod, se jim boš posmehoval, vse pogane boš imel v posmeh. ⁹Zaradi njegove moči bom čakal nate, kajti Bog je moja ^aobramba. ¹⁰Bog mojega usmiljenja me bo vodil. Bog mi bo dal videti *mojo željo* na mojih sovražnikih. ^b¹¹Ne ubij jih, da ne bi moje ljudstvo pozabilo. Razkropi jih s svojo močjo in zlomi jih, o Gospod, naš ščit. ¹²Zaradi greha njihovih ust in besed njihovih ustnic naj bodo celó prijeti v svojem ponosu, in za preklinjanje in laži, *katere* govorijo. ¹³Použij jih v besu, použij jih, da jih ne bo in naj spoznajo, da Bog vlada v Jakobu do koncev zemlje. Sela. ¹⁴Zvečer naj se vrnejo in naj zganjajo hrup kakor pes ter krožijo po mestu. ¹⁵Naj se potikajo gor in dol za ^chrano in ^dgodrnjajo, če ne bodo nasičeni. ¹⁶Toda jaz bom prepeval o tvoji moči, da, zjutraj bom na glas prepeval o tvojem usmiljenju, kajti ti si bil moja obramba in zatočišče na dan moje stiske. ¹⁷Tebi, o moja moč, bom prepeval, kajti Bog je moja obramba in Bog mojega usmiljenja.

*Vodji glasbenikov na Lilija pričevanja.^e
Davidov miktám,^f za počevanje; ko se je bojeval z Aramejci iz Mezopotamije^g in z Aramejci iz Cobe,^h ko se je Joáb vrnil in udaril Edómce v solni dolini, dvanaest tisoč mož.*

60 O Bog, zavrget si nas, ⁱrazkropil^j si nas, razžaljen si bil; o, ponovno se obrni k nam. ²Storil si, da zemlja trepetala, zlomil si jo; zaceli njene vrzeli, kajti trese se. ³Svojemu ljudstvu si pokazal težke stvari. Storil si nam, da pijemo vino osuplosti. ⁴Š Tem, ki se te bojiš, si dal prapor, da bi bil ta lahko dvignjen zaradi resnice. Sela. ⁵Da bodo tvoji ljubljene lahko osvobodjeni, reši s svojo desnico in me usliši.

⁶Bog je spregovoril v svoji svetosti: »Veselil se bom, razdelil bom Sihem in odmeril Sukótsko dolino. ⁷Gileád je moj in Manáse

je moj; tudi Efrájim je moč moje glave, Juda je moj postavodajalec, ⁸Moáb je moj lonec za pranje, nad Edóm bom vrgel svoj čevlji; Filisteja zmaguj^k zaradi mene.« ⁹Kdo me bo privedel v utrjeno^l mesto? Kdo me bo vodil v Edóm? ¹⁰Mar ne ti, o Bog, ki si nas zavrget? In ti, ^do Bog, ki nisi odšel z našimi vojskami? ¹¹Daj nam pomoč iz stiske, kajti prazna je človeška^m pomoč. ¹²Zaradi Boga bomo delali hlabro, kajti on je ta, ki bo pomendral naše sovražnike.

Vodji glasbenikov na Neginot,ⁿ Davidov psalm.

61 Sliši moj klic, o Bog, prisluhni moji molitvi. ²Od konca zemlje bom klical k tebi, ko je moje srce preplavljeno. Vodi me k skali, ki je višja kakor jaz. ³Kajti zame si bil zatočišče in močna trdnjava pred sovražnikom. ⁴V tvojem šotorskem svetišču bom ostal na veke. Zaupal bom v skrivališče tvojih peruti. Sela.

⁵Kajti ti, o Bog, si uslišal moje zaobljube; dal si *mi* dediščino tistih, ki se bojijo tvojega imena. ⁶Kralju^o boš podaljšal življenje in njegova leta kakor^p mnoge rodove. ⁷Pred Bogom bo on ostal na veke. O prpravi usmiljenje in resnico, ki ga lahko varuje. ⁸Tako bom na veke prepeval hvalo tvojemu imenu, da bom lahko dnevno opravljal svoje zaobljube.

Vodji^q glasbenikov, Jedutúnu, Davidov psalm.

62 Resnično, ^rmoja duša čaka^s na Boga, od njega prihaja rešitev moje duše. ²Samo on je moja skala in rešitev moje duše, on je moja obramba, ^tne bom silno omajan. ³Doklej boste zoper človeka domišljali vragolijo? Vsi izmed vas boste umorjeni, kakor usločen zid boste in kakor majajóča se ograja. ⁴Samo posvetujejo se, da ga vržejo dol od njegove odličnosti, veselijo se v lažeh, blagoslovljajo s svojimi usti, toda navznoter^u preklinjajo. Sela. ⁵Moja duša, čakaj samo na Boga, kajti moje pričakovanje je od njega. ⁶Samo on je moja skala in rešitev moje duše. On je moja

^a 59:9: moja...: hebr. moj visok kraj. ^b 59:10: sovražnikih: hebr. opazovalcih. ^c 59:15: za...: hebr. da jedo. ^d 59:15: in...: ali, če ne bodo nasičeni, potem bodo ostali celo noč. ^e 60:: [Lilija pričevanja: hebr. Shushan–eduth.] ^f 60:: miktám: ali, zlati psalm. ^g 60:: [Aramejci iz Mezopotamije: dežela med rekama Tigris na vzhodu in Evfratom.] ^h 60:: [Aramejci iz Cobe: verjetno področje med rekama Evfrat in Orontes.] ⁱ 60:1: [Okoli leta 1040 pr. Kr.] ^j 60:1: razkropil: hebr. zlomil. ^k 60:8: zmaguj...: ali, zmaguj nad menoj: (z ironijo). ^l 60:9: utrjeno...: hebr. mesto moči? ^m 60:11: človeška...: hebr. rešitev duše, itd. ⁿ 61:: [Neginot: hebr. Neginoth, glasbila na strune.] ^o 61:6: Kralju...: hebr. Kraljevim dnevom boš podaljšal dneve. ^p 61:6: kakor...: hebr. od roda do roda. ^q 62:: [Leta 1048 pr. Kr.] ^r 62:1: Resnično...: ali, Moja duša (je tiho), čaka samo na. ^s 62:1: čaka: hebr. je tiho, čaka. ^t 62:2: obramba: hebr. visok kraj. ^u 62:4: navznoter: hebr. v svojem notranjem delu.

obramba, ne bom omajan. ⁷V Bogu je rešitev moje duše in moja slava. Skala moje moči in moje zatočišče je v Bogu.

⁸Ob vseh časih zaupajte vanj, ve ljudstva, svoje srce izlijte pred njim. Bog je za nas zatočišče. Sela. ⁹Š Ljudje nizkega položaja so zagotovo ničevost in ljudje visokega položaja so laž. Položeni na tehtnico so vsi skupaj^a lažji kakor ničevost. ¹⁰Ne zaupaj v zatiranje in ne postani prazen v ropu. Če bogastva narastejo, svojega srca ne naveži nanje. ¹¹Bog je spregovoril enkrat, to sem slišal dvakrat, da oblast^b pripada Bogu. ¹²Tudi tebi, o Gospod, pripada usmiljenje,^a kajti vsakemu človeku povračaš glede na njegovo delo.

Davidov psalm, ko je bil v Judovi divjini.

63 O Bog, ti si moj Bog, zgodaj te bom iskal. Mojo dušo žeja po tebi, moje meso hrepeni po tebi v suhi in žejni^c deželi, kjer^d ni vode, ²da bi videl tvojo oblast in tvojo slavo, tako kot sem te videl v svetišču.

³^b Ker je tvoja ljubeča skrbnost boljša kot življenje, te bodo moje ustnice hvalile. ⁴Tako te bom blagoslavljal medtem ko živim, svoje roke bom vzdigoval v tvojem imenu. ⁵Moja duša bo nasičena kakor z mozgom^e in toľščo in moja usta te bodo hvalila z radostnimi ustnicami, ⁶ko se te spominjam na svoji postelji in o tebi premišlujem v nočnih stražah.

⁷Ker si bil ti moja pomoč, zato se bom veselil v senci tvojih peruti. ⁸Moja duša trdno sledi tebi; tvoja desnica me podpira. ⁹Toda tisti, ki iščejo mojo dušo, da bi jo uničili, bodo šli v globočine zemlje. ¹⁰Padli^f bodo pod mečem; delež bodo za lisice. ¹¹Toda kralj se bo veselil v Bogu, vsak, kdor prisega z njim, bo v tem užival, toda usta teh, ki govorijo laži, bodo zamašena.

Vodji glasbenikov. Davidov psalm.

64 Poslušaj moj glas, o Bog, v moji molitvi, varuj moje življenje strahu pred sovražnikom. ²Skrij me pred skrivnim načrtom hudobnih, pred vstajo delavcev krivičnosti, ³ki brusijo svoj jezik kakor meč

in upogibajo svoje loke, da bi streljali svoje puščice, celó grenke besede, ⁴da bi lahko na skrivnem streljali na popolnega. Nenadoma streljajo nanj in se ne bojijo. ⁵Med seboj se hrabrijo vzli zadevi.^g Na skrivaj se posvetujejo o nastavljanju^h zank; pravijo: »Kdo jih bo videl?« ⁶Preiskujejo krivičnosti, dovršijoⁱ marljivo iskanje.^j Notranja misel vsakogar izmed njih in srce, oboje je globoko.

⁷Toda Bog bo nanje streljal s puščico, nenadoma bodo^k ranjeni. ⁸Tako bodo dosegli, da bo njihov lasten jezik padel nanje. Vsi, ki jih vidijo, bodo zbežali stran. ⁹Vsi ljudje se bodo bali in bodo oznanjali Božje delo, kajti o njegovem dejanju bodo modro preudarjali. ¹⁰Pravični bodo veseli v Gospodu in bodo zaupali vanj in vsi iskreni v srcu bodo ponosni.

Vodji glasbenikov, psalm in Davidova pesem.

65 Hvala čaka^l nate, o Bog, na Sionu. Tebi bo opravljena zaobljuba. ²O ti, ki slišiš molitev, k tebi bo prišlo vse meso. ³Krivičnosti^m so prevladale zoper mene. Glede naših prestopkov, jih boš ti očistil. ⁴Blagoslovljen je človek, ki ga ti izbereš in povzročaš, da se približa k tebi, da bi lahko prebival v tvojih dvorih. Nasičeni bomo z dobroto tvoje hiše, celó tvojega svetega templja. ⁵S strašnimi stvarmi nam boš odgovoril v pravičnosti, o Bog, rešitev naših duš, ki si zaupanje vseh koncev zemlje in tistih, ki so daleč stran na morju, ⁶ki s svojo močjo trdno postavljaš gore, opasan si z močjo, ⁷ki umirjaš šumenje morij, šumenje njih valov in hrup ljudstva. ⁸Tudi tisti, ki prebivajo v najbolj oddaljenih delih, se bojijo ob tvojih simbolih. Izhajanju jutra in večera povzročaš, da se veselita.ⁿ ⁹Obiskuješ zemljo in^o jo namakaš. Z Božjo reko, ki je polna vode, jo silno bogatiš. Potem ko si zanjo tako poskrbel, jim pripravljaš žito. ¹⁰Obilno namakaš njene gorske grebene, poravnavaš^p njene brazde, z nalivi jo mehčaš,^q blagoslavljaš njeno brstenje. ¹¹Leto kronaš s^r svojo dobroto in tvoje steze kapljajo maščobo. ¹²Kapljajo na pašnike divjine in majhni hribi se veselijo^s

^a 62:9: vsi skupaj: ali, enaki. ^b 62:11: oblast: ali, moč. ^c 63:1: žejni: hebr. izčrpani. ^d 63:1: kjer...: brez vode. ^e 63:5: mozgom...: hebr. mastnostjo. ^f 63:10: Padli...: hebr. Storili mu bodo, da bo stekel ven kakor voda po rokah meča. ^g 64:5: zli zadevi: ali, zlem govoru. ^h 64:5: o nastavljanju...: hebr. da skrijejo svoje zanke. ⁱ 64:6: dovršijo...: ali, mi smo bili použiti s tem, kar so oni temeljito iskali. ^j 64:6: iskanje...: hebr. preiskavo, iskanje. ^k 64:7: bodo...: hebr. bo njihova rana ranjena. ^l 65:1: čaka...: hebr. je tiha zate. ^m 65:3: Krivičnosti: hebr. Besede, ali, Žadeve krivičnosti. ⁿ 65:8: veselita: ali, prepevata. ^o 65:9: in...: ali, potem si ji storil, da si želi dež. ^p 65:10: poravnavaš: ali, dežju povzročaš, da se spušča v. ^q 65:10: mehčaš...: hebr. raztapljaš. ^r 65:11: s...: hebr. iz svoje dobrote. ^s 65:12: se veselijo...: hebr. so opasani z radostjo.

^a 62:12: Job 34:11; Prg 24:12; Jer 32:19; Ezk 7:27; Mt 16:27; Rim 2:6; 2 Kor 5:10; Ef 6:8; Kol 3:25; 1 Pet 1:17; Raz 22:12 ^b 63:3: Ps 11:3

na vsaki strani. ¹³Pašniki so oblečeni s tropi, tudi doline so pokrite z žitom, vzdikajo od veselja, tudi prepevajo.

Vodji glasbenikov. Pesem ali psalm.

66 Naredite radosten glas Bogu, vse^a ve dežele, ²pojte čast njegovemu imenu, njegovo hvalo naredite veličastno. ³Š Recite Bogu: »Kako strašen si v svojih delih! Zaradi veličine tvoje moči se^b ti bodo podredili tvoji sovražniki. ⁴Vsa zemlja te bo oboževala in ti prepevala, prepevali bodo k tvojemu imenu.« Sela. ⁵Pridite in glejte dela Boga. Strašen je v svojem delovanju do človeških otrok. ⁶Morje je spremenil v kopno zemljo. Skozi rečni tok so šli peš, tam smo se veselili v njem. ⁷S svojo močjo vlada na veke, njegove oči opazujejo narode; naj se uporni ne povišujejo. Sela.

⁸O blagoslavlajte našega Boga, ve ljudstva in storite, da se sliši glas njegove hvale, ⁹ki našo dušo drži^c pri življenju in ne pusti, da bi bila naša stopala premaknjena. ¹⁰Kajti ti, o Bog, si nas potrdil, preizkusil si nas kakor je preizkušeno srebro. ¹¹Privedel si nas v mrežo, na naša ledja polagaš stisko. ¹²Ljudem si storil, da jahajo nad našimi glavami. Šli smo skozi ogenj in skozi vodo, toda ti si nas privedel v premožen^d kraj.

¹³V tvojo hišo bom šel z žgalnimi daritvami, izpolnil ti bom svoje zaobljube, ¹⁴ki so jih izrekle^e moje ustnice in spregovorila moja usta, ko sem bil v stiski. ¹⁵Daroval ti bom žgalne daritve pitancev^f s kadihom ovnov, daroval ti bom bikce s kozli. Sela. ¹⁶Pridite in prisluhnite vsi vi, ki se bojite Boga in oznanil vam bom kaj je storil za mojo dušo. ¹⁷K njemu sem klical s svojimi usti in povzdignjen je bil z mojim jezikom. ¹⁸Ce v svojem srcu upoštevam krivičnost, me Gospod ne bo uslišal, ¹⁹toda Bog me je resnično uslišal, prisluhnil je glasu moje molitve. ²⁰Blagoslovljen bodi Bog, ki ni odklonil moje molitve niti svojega usmiljenja od mene.

*Vodji^g glasbenikov
na Neginot,^h psalm ali pesem.*

67 Bog nam bodi usmiljen in nas blagoslovi in pripravi svoj obraz, da sveti naⁱ nas. Sela. ²Da se tvoja pot lahko spozna na zemlji, tvoje rešilno zdravje med vsemi

narodi. ³Naj te hvali ljudstvo, o Bog, naj te hvalijo vsa ljudstva. ⁴O naj bodo narodi veseli in prepevajo zaradi veselja, kajti pravično boš sodil ljudstvo in upravljal^j narode na zemlji. Sela. ⁵Naj te hvali ljudstvo, o Bog, naj te hvalijo vsa ljudstva. ⁶Š *Potem* bo zemlja obrodila svoj donos in Bog, celó naš lasten Bog, nas bo blagoslovil. ⁷Bog nas bo blagoslovil in bali se ga bodo vsi konci zemlje.

Vodji glasbenikov, psalm ali Davidova pesem.

68 Š Naj vstane^a Bog, naj bodo njegovi sovražniki razkropljeni. Naj tudi tisti, ki ga sovražijo, bežijo pred^k njim. ²Kakor je pregnan dim, tako jih preženi. Kakor se vosek stopi pred ognjem, tako naj bodo zlobni pogubljeni pred prisotnostjo Boga. ³Š Toda pravični naj bodo veseli, naj se veselijo pred Bogom. Da, naj se silno^l veselijo. ⁴Š Prepevajte Bogu, prepevajte hvalnice njegovemu imenu. Povzdiguje njega, ki jaha po nebesih s svojim imenom Jah^m in se veselite pred njim. ⁵Oče osirotelim in sodnik vdovam je Bog v svojem svetem prebivališču. ⁶Bog osamljene postavlja v družine,ⁿ osvobaja tiste, ki so zvezani z verigami, toda uporni prebivajo v suhi deželi.

⁷O Bog, ko si šel naprej pred svojim ljudstvom, ko si korakal skozi divjino, Sela. ⁸se je zemlja tresla, tudi nebo je kapljalo ob prisotnosti Boga. Celó sam Sinaj je bil premaknjen ob prisotnosti Boga, Izraelovega Boga. ⁹Ti, o Bog, si poslal^o obilen dež, s čimer si potrdil^p svojo dediščino, ko je bila izmučena. ¹⁰Tvoja skupnost je prebivala tam. Ti, o Bog, si od svoje dobrote pripravil za uboge. ¹¹Š Gospod je dal besedo. Velika je bila skupina^q teh, ki so jo razglašali. ¹²Š Kralji vojská so naglo^r zbežali; tista pa, ki je ostala doma, je razdelila plen. ¹³Š Čeprav si ležala med lonci, boš vendar kakor peruti golobice, [ki sta] pokriti s srebrom in njena peresa z rumenim zlatom. ¹⁴Ko je Vsemogočni v njej^s razkropil kralje, je bilo belo kakor sneg na Calmónu.

¹⁵Š Božja gora je kakor bašanska gora, visoka gora kakor bašanska gora. ¹⁶Žakaj poskakujete, ve visoke gore? To je gora, na kateri želi prebivati Bog; da, Gospod bo na njej prebival na veke. ¹⁷Š Božjih bojnih vozov je dvajset tisoč, celó tisoči^t angelov. Gospod je med njimi kakor na Sinaju, na svetem kraju.

^a 66:1: vse...: hebr. vsa zemlja. ^b 66:3: se...: ali, bodo tvoji sovražniki obrodili hlinjeno poslušnost; hebr. laž. ^c 66:9: drži: hebr. pušča. ^d 66:12: premožen: hebr. vlažen. ^e 66:14: izrekle: hebr. odprle. ^f 66:15: pitancev: hebr. mozga. ^g 67:: Vodji...: ali, Nadzorniku. ^h 67:: [Neginot: hebr. Neginoth, glasbila na strune.] ⁱ 67:1: na...: hebr. z nami. ^j 67:4: v: hebr. vodil. ^k 68:1: pred...: hebr. od njegovega obličja. ^l 68:3: silno...: hebr. veselijo z veseljem. ^m 68:4: [Jah: hebr. GOSPOD.] ⁿ 68:6: družine: hebr. hišo. ^o 68:9: poslal: hebr. iztresel. ^p 68:9: potrdil: hebr. jo potrdil. ^q 68:11: skupina: hebr. vojska. ^r 68:12: naglo...: hebr. zbežali, so zbežali. ^s 68:14: v njej...: ali, zanjo, je bila ona bela. ^t 68:17: tisoči...: ali, veliko tisočev.

¹⁸Š *„Ti si se dvignil na visoko, vodil si ujeta ujetništvo. Prejel si darila za ljudi,^a da, tudi za uporne, da bi med njimi lahko prebival Gospod Bog. ¹⁹Blagoslovljen bodi Gospod, ki nas dnevno zalaga s koristmi, celó Bog rešitve naše duše. Sela. ²⁰Kdor je naš Bog, je Bog rešitve duše in Bogu, Gospodu, pripadajo izhodi pred smrtjo. ²¹Toda Bog bo ranil glavo svojih sovražnikov in lasato teme tistega, ki nenehno hodi v svojih prekrških.*

²²Gospod je rekel: »Ponovno bom privedel iz Bašana, ponovno bom svoje ljudstvo privedel iz morskih globin, ²³da bo tvoje stopalo lahko pomočeno^b v krvi tvojih sovražnikov in jezik tvojih psov v istem.« ²⁴Videli so tvoje sprevede, o Bog, celó sprevede mojega Boga, mojega Kralja, v svetišču. ²⁵Pevci so šli spredaj, igralci na glasbila so sledili zadaj, med njimi so bile gospodične, ki so igrale s tamburini. ²⁶Blagoslavlajte Boga v skupnostih, celó Gospoda, iz^c Izraelovega studenca. ²⁷Tam je majhen Benjamin z njihovim vladarjem, Judovi principi in njihov^d zbor, Zábulonovi principi in Neftáljevi principi. ²⁸Tvoj Bog je zapovedal tvojo moč. Ojačaj, o Bog, to kar si izvršil za nas. ²⁹Zaradi tvojega templja pri Jeruzalemu ti bodo kralji prinašali darila. ³⁰Oštej skupino^e sulicarjev, množico bikov s teleti ljudstva, dokler vsakdo sebe ne podredi s koščki srebra. Razkropi^f ljudstvo, ki se razveseljuje v vojni. ³¹Princi bodo prišli iz Egipta, Etiopija bo svoje roke kmalu iztegnila k Bogu.

³²Prepevajte Bogu, ve, zemeljska kraljestva, o prepevajte hvalnice Gospodu, Sela. ³³Njemu, ki jaha po nebes nebesih, ki so bila od davnine; glej, poslal^g je svoj glas in to mogočeno glas. ³⁴Moč pripišite Bogu. Njegova odličnost je nad Izraelom in njegova moč je v oblakih.^h ³⁵O Bog, ti si strašen iz svojih svetih prostorov. Izraelov Bog je ta, ki daje svojemu ljudstvu moč in oblast. Blagoslovljen bodi Bog.

Vodji glasbenikov na Lilijo,ⁱ Davidov psalm.

69 Reši me, o Bog, kajti vode vstopajo v mojo dušo. ²Tonem v globoko blato,^j kjer ni stojišča. Prišel sem v globoke vode,^k kjer me preplavljajo poplave. ³Naveličan sem svojega joka, moje grlo je suho, moje oči pešajo, ko čakam na svojega Boga. ⁴Tistih,

ki me sovražijo brez razloga, je več kakor las moje glave. Tisti, ki me hočejo uničiti, so moji krivični sovražniki, mogočni so. Potem sem povrnil to, česar nisem vzel. ⁵O Bog, ti poznaš mojo nespametnost in moji grehi^l niso skriti pred teboj. ⁶Naj tisti, ki čakajo nate, o Gospod Bog nad bojevniki, ne bodo osramočeni zaradi mene. Naj tisti, ki te iščejo, ne bodo zbegani zaradi mene, o Izraelov Bog. ⁷Ker zaradi tebe prenašam grajo, je moj obraz pokrila sramota. ⁸Postal sem tujec svojim bratom in neznanec otrokom svoje matere. ⁹^b Kajti gorečnost za tvojo hišo me je použila in graje teh, ki so te grajali, so padle name. ¹⁰Ko sem jokal in svojo dušo karal s postom, je bilo to za mojo grajo. ¹¹Tudi vrečevino sem si naredil za svojo obleko in postal sem jim v pregovor. ¹²Tisti, ki sedijo v velikih vratih, govorijo zoper mene in bil sem pesem pijancem.^m

¹³Toda kar se mene tiče, je moja molitev k tebi, o Gospod, ob sprejemljivem času. O Bog, v množici svojih usmiljenj me usliši, v resnici tvoje rešitve duše. ¹⁴Osvobodi me iz blata in ne pusti me utoniti. Naj bom osvobojen pred temi, ki me sovražijo in ven iz velikih vodá. ¹⁵Naj me ne preplavi voda niti naj me ne požre globina in jama naj ne zapre svojih ust nad menoj. ¹⁶Usliši me, o Gospod, kajti tvoja ljubeča skrbnost je dobra. Obrni se k meni glede na množino svojih nežnih usmiljenj. ¹⁷Svojega obraza ne skrij pred svojim služabnikom, kajti v stiski sem. Nagloⁿ me usliši. ¹⁸Približaj se moji duši in odkupi jo. Osvobodi me zaradi mojih sovražnikov. ¹⁹Spoznal si mojo grajo in mojo sramoto ter mojo nečast. Moji nasprotniki so vsi pred teboj. ²⁰Graja je zlomila moje srce in poln sem potrnosti. Pričakoval sem kakega, da se usmili,^o toda ni bilo nobenega; in tolažnikov, toda nisem našel nobenega. ²¹Za jed so mi dali tudi žolč^e in v moji žeji so mi dali piti kis.

²²^d Njihova miza naj pred njimi postane zanka, in to, kar naj bi bilo za njihovo blaginjo, naj postane past. ²³Naj njihove oči otemnijo, da ne vidijo in njihovim ledjem stôri, da se nenehno tresejo. ²⁴Nanje izlij svoje ogorčenje in naj jih zgrabi tvoja srdita jeza. ²⁵Naj bo njihovo^p prebivališče zapuščeno in naj nihče^q ne prebiva v njihovih šotorih. ²⁶Kajti preganjajo tistega, katerega si ti udaril in

^a 68:18: za ljudi: hebr. v človeku. ^b 68:23: pomočeno: ali, rdeče. ^c 68:26: iz: ali, vi, ki ste iz.

^d 68:27: in njihov...: ali, z njihovim spremstvom. ^e 68:30: skupino...: ali, zveri trstja. ^f 68:30: Razkropi...: ali, On raztresa. ^g 68:33: poslal: hebr. dal. ^h 68:34: oblakih: ali, nebesih. ⁱ 69: [Lilija: ang. Shoshannim – ime nekega glasbenega instrumenta, po obliki najbrž podobnega liliji.]

^j 69:2: globoko blato: hebr. blato globine. ^k 69:2: globoke vode: hebr. globine voda. ^l 69:5: moji grehi...: hebr. moja krivda ni skrita. ^m 69:12: pijancem: hebr. pivcev močne pijače. ⁿ 69:17: Naglo...: hebr. Podvizaj se, da me uslišiš. ^o 69:20: se usmili...: hebr. žaluje z menoj. ^p 69:25: njihovo...: hebr. njihova palača zapuščena. ^q 69:25: naj nihče...: hebr. naj tam ne bo prebivalca.

^a 68:18: Ef 4:8 ^b 69:9: Jn 2:17; Rim 15:3 ^c 69:21: Mt 27:28; Mr 15:23; Jn 19:29 ^d 69:22: Rim 11:9

govorijo v žalost tistih,^a katere si ranil.²⁷ Njihovi krivičnosti dodaj krivičnost,^b in naj ne pridejo v tvojo pravičnost.²⁸ Naj bodo izbrisani iz knjige življenja^a in ne bodo zapisani s pravičnimi.²⁹ Toda jaz *sem* ubog in žalosten. Naj me tvoja rešitev duše, o Bog, postavi visoko gor.

³⁰S pesmijo bom hvalil Božje ime in ga poveličeval z zahvaljevanjem.³¹ To bo tudi bolj ugajalo Gospodu kakor vol *ali* bikec, ki ima roge in kopita.³² Ponižni^c bo to videl in bil vesel in vaše srce, ki išče Boga, bo živelo.³³ Kajti Gospod posluša uboge in ne prezira svojih jetnikov.³⁴ Naj ga hvalita nebo in zemlja, morja in vsaka stvar, ki se giblje^d v njih.³⁵ Kajti Bog bo rešil Sion in pozidal Judova mesta, da bodo lahko tam prebivali in to imeli v posesti.³⁶ Tudi seme njegovih služabnikov bo to podedovalo in tisti, ki ljubijo njegovo ime, bodo prebivali v njih.

Vodji glasbenikov, Davidov psalm, da privede v spomin.

70 *Podvizaj se,* b o Bog, da me osvobodiš; podvizaj se, da mi pomagaš,^e o Gospod.² Naj bodo osramočeni in zbegani [tisti], ki strežejo po moji duši. Naj bodo obrnjeni nazaj in postavljeni v zmedenost, ki želijo mojo bolečino.³ c Naj bodo za nagrado svojega sramotenja obrnjeni nazaj, ki pravijo: »Aha, aha.«⁴ Naj se vsi tisti, ki te iščejo, veselijo in bodo veseli v tebi. Naj tisti, ki ljubijo tvojo rešitev duše, nenehno govorijo: »Naj bo Bog poveličan.«⁵ Toda jaz *sem* ubog in pomoči potreben. Podvizaj se k meni, o Bog. Ti si moja pomoč in moj osvoboditelj; o Gospod, ne mudi se.

71 Vate,^f d o Gospod, polagam svoje trdno upanje. Naj ne bom nikoli postavljen v zadrego.² Osvobodí me v svoji pravičnosti in mi povzroči, da pobegnem. Nagni k meni svoje uho in me reši.³ Bodi^g moje močno prebivališče, kamor se bom lahko nenehno zatekal. Dal si zapoved, da me reši, kajti ti si moja skala in moja trdnjava.⁴ Osvobodí me, o moj Bog, iz roke zlobnega, iz roke nepravičnega in krutega človeka.⁵ Kajti ti si moje upanje, o Gospod Bog, ti si moje trdno zaupanje od moje mladosti.⁶ S teboj sem bil podpiran od maternice. Ti si tisti, ki me je vzel

iz notranjosti moje matere. O tebi *bo* nenehno moja hvala.⁷ Mnogim sem kakor čudež, toda ti si moje močno zatočišče.⁸ Naj bodo moja usta napolnjena s tvojo hvalo in s tvojo častjo ves dan.⁹ Ne zavrzi me v času visoke starosti, ne zapusti me, ko oslabi moja moč.¹⁰ Kajti moji sovražniki govorijo zoper mene in tisti, ki prežijo^h na mojo dušo, se skupaj posvetujejo,¹¹ rekoč: »Bog ga je zapustil. Pregarjajte in zgrabite ga, kajti nikogar ni, da ga osvobodí.«¹² O Bog, ne bodi daleč od mene. O moj Bog, podvizaj se zaradi moje pomoči.¹³ Naj bodo zbegani in uničeni tisti, ki so nasprotniki moji duši; naj bodo pokriti z grajo in nečastjo tisti, ki iščejo mojo bolečino.

¹⁴Toda jaz bom nenehno upal in še bolj in bolj te bom hvalil.¹⁵ Moja usta bodo naznanjala tvojo pravičnost in tvojo rešitev duše ves dan, kajti ne poznam *njihovih* števil.¹⁶ Šel bom v moči Gospoda Boga. Omenjal bom tvojo pravičnost, *namreč* samo tvojo.¹⁷ O Bog, učil si me od moje mladosti in doslej sem oznanjal tvoja čudovita dela.¹⁸ Tudi sedaj, koⁱ sem star in sivolas, o Bog, me ne zapusti, dokler ne pokažem tvoje moči^j *temu* rodu in tvojo oblast vsakemu, ki bo prišel.¹⁹ Tudi tvoja pravičnost, o Bog, je zelo visoka, ki si storil velike stvari. O Bog, kdo ti je podoben!²⁰ Ti, ki si mi pokazal velike in boleče stiske, me boš ponovno oživel in ponovno privedel gor iz globin zemlje.²¹ Povečal boš mojo veličino in me tolažil na vsaki strani.²² Prav tako te bom hvalil s plunko,^k celó tvojo resnico, o moj Bog. Tebi bom prepeval s harfo, o ti, Sveti Izraelov.²³ Moje ustnice se bodo silno veselile, kadar ti prepevam in moja duša, ki si jo odkupil.²⁴ Tudi moj jezik bo ves dan govoril o tvoji pravičnosti, kajti zbegani so, ker so privedeni v sramoto [tisti], ki iščejo mojo bolečino.

Psalms za^l Salomona.

72 Daj^m kralju svoje sodbe, o Bog in svojo pravičnost kraljevemu sinu.

²Tvoje ljudstvo bo sodil s pravičnostjo in tvoje uboge s sodbo.³ Gore bodo ljudstvu prinesle mir in majhni hribi po pravičnosti.⁴ Sodil bo uboge izmed ljudstva, rešil bo otroke pomoči potrebnih, zatiralca pa bo razbil na koščke.⁵ Bali se te bodo dokler ostajata sonce

^a 69:26: tistih...: hebr. tvojih ranjenih. ^b 69:27: krivičnost...: ali, kaznovanje za krivičnost.

^c 69:32: Ponižni: ali, Krotki. ^d 69:34: giblje: hebr. plazi. ^e 70:1: da mi pomagaš: hebr. k moji pomoči. ^f 71:1: [Leta 1023 pr. Kr.] ^g 71:3: Bodi...: hebr. Ti mi bodi za skalo prebivališča.

^h 71:10: prežijo...: hebr. gledajo, ali, opazujejo. ⁱ 71:18: ko...: hebr. do starosti in sivih las.

^j 71:18: moči: hebr. roke. ^k 71:22: plunko: hebr. plunkinim glasbilom. ^l 72:: za: ali, od.

^m 72:1: [Leta 1015 pr. Kr.]

^a 69:28: [2 Mz 32:32]; [Ps 69:28]; [Iz 4:3]; [Dan 10:21]; [Dan 12:1]; [Lk 10:20]; [Flp 4:3]; [Heb 12:23]; [Raz 3:5]; [Raz 13:8]; [Raz 20:12]; [Raz 20:15] ^b 70:1: Ps 40:14-18 ^c 70:3: Ps 35:4; Ps 71:13

^d 71:1: Ps 31:2

in luna, skozi vse rodove. ⁶Prišel bo dol kakor dež na pokošeno travo, kakor nalivi, ki namakajo zemljo. ⁷V njegovih dneh bo pravični cvetel in obilje miru tako dolgo^a kot ostaja luna. ⁸Imel bo tudi gospostvo od morja do morja in od reke do koncev zemlje. ⁹Tisti, ki prebivajo v divjini, se bodo poklonili pred njim, njegovi sovražniki pa bodo lizali prah. ¹⁰Kralji iz Taršiša in z otokov bodo prinašali darila. Kralji iz Sabe in Sebe bodo ponujali darove. ¹¹Da, vsi kralji bodo padli dol pred njim. Služili mu bodo vsi narodi. ¹²Kajti osvobodil bo pomoči potrebnega, ko vpije; tudi ubogega in *tistega*, ki nima pomočnika. ¹³Prizanesel bo ubogemu in pomoči potrebnemu in rešil duše pomoči potrebnih. ¹⁴Njihove duše bo odkupil pred prevaro in nasiljem, in njihova kri bo dragocena v njegovem pogledu. ¹⁵Živel bo in njemu bo dano^b od zlata iz Sabe. Zanj bo narejena tudi nenehna molitev in dnevno bo hvaljen. ¹⁶Š Prgišče žita bo na zemlji do vrhov gorá. Njen sad se bo tresel kakor Libanon in *tisti* iz mesta bodo cveteli kakor zemeljska trava. ¹⁷Njegovo ime bo ostalo^c na veke. Njegovo^d ime se bo razširjalo dokler [*bo*] sonce in *ljude* bodo blagoslovljeni v njem. Vsi narodi ga bodo imenovali blagoslovljen. ¹⁸Blagoslovljen *bodi* Gospod Bog, Izraelov Bog, ki edini dela čudovite stvari. ¹⁹Blagoslovljeno *bodi* njegovo veličastno ime na veke in vsa zemlja naj bo napolnjena z njegovo slavo. Amen in Amen. ²⁰Molitve Davida, Jesejevega sina, so končane.

Asáfov psalm.^e

73 Resnično,^f Bog je dober do Izraela, *torej* tistim, ki so čistega^g srca. ²Toda kar se mene tiče, so moja stopala skoraj odšla, moji koraki so malodane spódrsnili. ³^a Kajti bil sem nevoščljiv nad nespametnimi, *ko* sem videl uspevanje zlobnih. ⁴Kajti v njihovi smrti ni vezi, vendar *je* njihova moč trdna.^h ⁵Niso v stiski *kakor drugi*ⁱ ljudje niti niso trpinčeni *kakor*^j drugi ljudje. ⁶Zato jih ošabnost obdaja naokoli kakor veriga, nasilje jih pokriva *kakor* obleka. ⁷Njihove oči izstopajo z mastnostjo. Imajo^k več kot si lahko želi srce. ⁸Izprijeni so in *glede* zatiranja govorijo zlobno, govorijo vzvišeno. ⁹Š Svoja usta postavljajo zoper

nebesa in njihov jezik hodi po zemlji. ¹⁰Zato se njegovo ljudstvo vrača sèm in iztisnjene so jim polne čáše vode. ¹¹Pravijo: »Kako Bog ve? In ali je znanje v Najvišjem?« ¹²Glej, to so brezbožni, ki uspevajo v svetu, povečujejo se v bogastvih. ¹³Resnično sem zaman očistil svoje srce in svoje roke umil v nedolžnosti. ¹⁴Kajti ves dan sem bil trpinčen in kaznovan^l vsako jutro.

¹⁵Če rečem: »Govoril bom na ta način,« glej, bi se pregrešil *zoper* rod tvojih otrok. ¹⁶Ko sem premišljeval, da to spoznam, je *bilo*^m zame preveč boleče, ¹⁷dokler nisem odšel v Božje svetišče, *potem* sem razumel njihov konec. ¹⁸Zagotovo si jih postavil na spolzke kraje, podiraš jih v uničenje. ¹⁹Kako so v hipu *privedeni* v opustošenje! Popolnoma so použiti s strahotami. ²⁰Kakor sanje, ko se *nekdo* zbudi; *tako* boš, o Gospod, ko se zbudiš, preziral njihovo podobo.

²¹Tako je bilo moje srce užaloščeno in v svoji notranjosti sem bil zboden. ²²Tako nespameten sem *bil* in neveden.ⁿ Pred^o teboj sem bil *kakor* žival. ²³Kljub temu *sem* nenehno s teboj. Prijel si *me* za mojo desnico. ²⁴Usmerjal me boš s svojim nasvetom in potem me sprejmi v slavo. ²⁵Koga imam v nebesih *razen tebe*? In nikogar ni na zemlji, *ki* si ga želim poleg tebe. ²⁶Moje meso in moje srce odpovedujeta, *toda* Bog *je* moč^p mojega srca in moj delež na veke. ²⁷Kajti glej, tisti, ki so daleč od tebe, se bodo pogubili. Uničil si vse tiste, ki z vlačuganjem gredo od tebe. ²⁸Toda *zame je* dobro, da se približam Bogu. Svoje trdno upanje sem položil v Gospoda Boga, da bom lahko oznanjal vsa tvoja dela.

Asáfov pouk.^q

74 O Bog, zakaj *nas* zavračaš za vedno? *Zakaj* se tvoja jeza kadi proti ovcam tvoje paše? ²Spomni se svoje skupnosti, *katero* si odkupil od davnine, palico^r svoje dediščine, *katero* si odkupil, to goro Sion, kjer prebivaš. ³Dvigni svoja stopala k neprestanim opustošenjem, *celó* vsemu *kar* je sovražnik zlobnega storil v svetišču. ⁴Tvoji sovražniki rjavijo v sredi tvojih skupnosti, svoje zastave so postavili za znamenja. ⁵Š *Človek* je bil slaven, v kolikor je nad debela drevesa dvignil sekire. ⁶Toda sedaj so s sekirami in kladivi

^a 72:7: tako dolgo...: hebr. dokler tam ne bo [več] lune. ^b 72:15: dano: hebr. nekdo dal. ^c 72:17: bo ostalo: hebr. bo. ^d 72:17: njegovo...: hebr. bo kakor sonce, da na veke nadaljuje ime svojega očeta. ^e 73:: Psalm za Asáfa. ^f 73:1: Resnično: ali, Vendar. ^g 73:1: čistega...: hebr. čisti v srcu. ^h 73:4: trdna: hebr. zajetna. ⁱ 73:5: kakor drugi...: hebr. od drugih ljudi. ^j 73:5: kakor...: hebr. z drugimi ljudmi. ^k 73:7: imajo...: hebr. presegajo misli srca. ^l 73:14: kaznovan: hebr. moje kaznovanje je bilo. ^m 73:16: bilo: hebr. bila zame muka v mojih očeh. ⁿ 73:22: neveden: hebr. nisem vedel. ^o 73:22: Pred: hebr. s. ^p 73:26: moč: hebr. skala. ^q 74:: pouk (maschil): ali, Psalm za Asáfa, da da navodila. ^r 74:2: palico: ali, rod.

takoj zlomili rezljano delo le-tega. ⁷Ogenj so^a vrgli v tvoje svetišče, s *podrtjem* do tal so omadeževali bivališče tvojega imena. ⁸V svojih srcih so rekli: »Skupaj jih uničimo.«^b V deželi so požgali vse Božje sinagoge. ⁹Ne vidimo naših znamenj. Nobenega preroka ni več, niti *tukaj* med nami ni nobenega, ki ve doklej. ¹⁰O Bog, doklej bo nasprotnik grajal? Mar bo sovražnik na veke preklinjal tvoje ime? ¹¹Zakaj umikaš svojo roko, celó svojo desnico? Iztrgaj jo iz svojega naročja.

¹²Kajti Bog je moj Kralj od davnine, ki dela rešitev duš v sredi zemlje. ¹³a S svojo močjo si razdelil^c morje. Razbijaš glave zmajem^d v vodah. ¹⁴Razbijaš glave leviatána na koščke in ga daješ, da postane hrana ljudstvu, ki prebiva v divjini. ¹⁵§ Združil si studenec in morje, osušuješ mogočne^e reke. ¹⁶§ Dan je tvoj, tudi noč je tvoja, pripravil si svetlobo in sonce. ¹⁷Določil si vse meje zemlje. Naredil si poletje in zimo.

¹⁸Spomni se, da je sovražnik grajal, o Gospod in da je nespametno ljudstvo izrekalo bogokletje proti tvojemu imenu. ¹⁹O ne izročaj duše svoje grlice množici zlobnih. Ne pozabi skupnosti svojih ubogih na veke. ²⁰§ Ozri se k zavezi, kajti temni kraji zemlje so polni prebivališč krutosti. ²¹O naj se zatirani ne vrne osramočen. Naj ubog in pomoči potreben hvalita tvoje ime. ²²Vstani, o Bog, zagovarjaj svojo lastno pravdo. Spomni se kako te nespameten človek dnevno graja. ²³Ne pozabi glasu svojih sovražnikov. Hrup teh, ki vstajajo zoper tebe, se nenehno povečuje.^g

*Vodji glasbenikov, ne uničuj,^h
psalm ali Asáfova pesem.ⁱ*

75 Tebi, o Bog, dajemo zahvaljevanje, tebi dajemo zahvaljevanje, kajti tvoja čudovita dela oznanjajo, da je tvoje ime blizu. ²Ko bom sprejel^j skupnost, bom sodil iskreno. ³Zemlja in vsi njeni prebivalci se raztapljajo, jaz podpiram njene stebre. Sela. ⁴Bedakom sem rekel: »Ne ravnejte nespametno« in zlobnim: »Ne dvigajte roga. ⁵Svojega roga ne dvigajte visoko gor. Ne govorite s trdim vratom.«

⁶Kajti povišanje ne *prihaja* niti od vzhoda niti od zahoda niti od juga.^k ⁷Toda Bog je

sodnik, odstavlja enega in postavlja drugega. ⁸Kajti v Gospodovi roki je čaša in vino je rdeče, polno mešanice; in izliva iz istega, toda te droži bodo vsi zlobneži zemlje izželi in jih popili. ⁹Toda jaz bom razglašal na veke, prepeval bom hvalnice Jakobovemu Bogu. ¹⁰Tudi vse rogove zlobnih bom odrezal; toda rogovi pravičnih bodo povišani.

*Vodji^l glasbenikov na Neginot,^m
psalm ali Asáfova pesem.ⁿ*

76 V Judu je Bog poznan. Njegovo ime v Izraelu je veliko. ²Tudi v Salemu je njegovo šotorsko svetišče in njegovo bivališče na Sionu. ³Tam je prelomil pušice loka, ščit, meč in bitko. Sela. ⁴Ti si veličastnejši in odličnejši kakor gore plena. ⁵Arogantni so oplenjeni, spali so svoje spanje. Nihče izmed mogočnih mož ni našel svojih rok. ⁶Ob tvojem oštevanju, Bog Jakobov, sta tako bojni voz, kakor konj vržena v smrtno spanje.

⁷Ti, celó tebe se je bati in kdo lahko stoji v tvojem pogledu, kadar si jezen? ⁸Povzročil si, da se z neba sliši sodba; zemlja se je zbala in postala tiha, ⁹ko je k sodbi vstal Bog, da reši vse krotke na zemlji. Sela. ¹⁰Zagotovo te bo hvalil človeški bes. Ostanek besa boš ti obrzdal. ¹¹Zaobljubi se in plačaj Gospodu, svojemu Bogu. Naj vsi tisti, ki so okoli njega, prinesejo darila tistemu,^o katerega bi se morali bati. ¹²Odrezal bo duha princev. Strašen je do zemeljskih kraljev.

Vodji glasbenikov, Jedutúnu, Asáfov psalm.^p

77 S svojim glasom sem klical k Bogu, celó s svojim glasom k Bogu in mi je prislunil. ²§ Na dan svoje stiske sem iskal Gospoda. Moja vnetja^q so se gnøjila ponoči in niso odnehala. Moja duša je odklanjala, da bi bila potolažena. ³Spomnil sem se Boga in bil vznemirjen. Pritoževal sem se in moj duh je bil nadvladan. Sela. ⁴Moje oči držiš budne. Tako sem vznemirjen, da ne morem govoriti. ⁵Preudarjal sem [o] dneih iz davnine, letih starodavnih časov. ⁶Spominjam se svoje pesmi ponoči. Posvetujem se s svojim lastnim srcem in moj duh je storil marljivo preiskavo. ⁷Ali bo Gospod za vedno zavračal ali ne bo več naklonjen? ⁸Je njegovo usmiljenje

^a 74:7: Ogenj so...: hebr. Tvoje svetišče so poslali v ogenj.

^c 74:13: razdelil: hebr. zlomil. ^d 74:13: zmajem: ali, kitom. ^e 74:15: mogočne...: hebr. reke moči. ^f 74:17: naredil...: hebr. jim naredil. ^g 74:23: povečuje: hebr. dviguje. ^h 75:: ne uničuj: ali, Al-taschith; [Al-taschith – to je bilo verjetno ime neke pesmi z melodijo, na katero so se ti psalmi recitali.] ⁱ 75:: Asáfova pesem: ali, pesem za Asáfa. ^j 75:2: sprejel...: ali, vzel določen čas. ^k 75:6: juga: hebr. puščave; [povišanje pride od severa, glej Ps 48:2.] ^l 76:: Vodji...: ali, Nadzorniku. ^m 76:: [Neginot: hebr. Neginoth, glasbila na strune.] ⁿ 76:: Asáfova pesem: ali, pesem za Asáfa. ^o 76:11: tistemu...: hebr. v strah. ^p 77:: Asáfov psalm: ali, Psalm za Asáfa. ^q 77:2: vnetja...: hebr. roka se je gnøjila ponoči in ni.

popolnoma odšlo za vedno? Ali njegova obljuba odpove na vékomaj?^a ⁹Je Bog pozabil biti milostljiv? Ali je v jezi zaprl svoja nežna usmiljenja?^c Sela. ¹⁰Rekel sem: »To je moja šibkost, toda spominjal se bom let desnice Najvišjega.«

¹¹Spominjal se bom Gospodovih del. Zagotovo se bom spominjal tvojih čudežev od davnine. ¹²Premišljeval bom tudi o vsem tvojem delu in govoril o tvojih dejanjih. ¹³Tvoja pot, o Bog, je v svetišču. Kdo je tako velik Bog kakor naš Bog? ¹⁴Ti si Bog, ki dela čudeže. Med ljudstvom si oznanil svojo moč. ¹⁵S svojim laktom si odkupil svoje ljudstvo, Jakobove in Jožefove sinove. Sela. ¹⁶Vode so te videle, o Bog, vode so te videle, bile so prestrašene. Tudi globine so bile vznemirjene. ¹⁷Oblaki so izlivali^b vodo, nebo je pošiljalo zvok, tudi tvoje puščice so šle daleč. ¹⁸Zvok tvojega groma je bil na nebu, bliski so razsvetljevali zemeljski [krog],^a zemlja je trepetala in se tresla. ¹⁹Tvoja pot je na morju in tvoja steza v velikih vodah in tvoje stopinje niso znane. ²⁰^b Svoje ljudstvo vodiš kakor trop z Mojzesovo in Aronovo roko.

Asáfov pouk.^c

78 Pazljivo prisluhni, o moje ljudstvo, k moji postavi, nagni svoja ušesa k besedam iz mojih ust. ²^c Svoja usta bom odprl v prispodobi, izrekel bom temne govore od davnine, ³katere smo slišali in poznali in so nam jih naši očetje povedali. ⁴Ne bomo jih skrili pred njihovimi otroci, prikazujoč prihajajočemu rodu Gospodove hvalnice in njegovo moč ter njegova čudovita dela, ki jih je storil. ⁵Kajti osnoval je pričevanje v Jakobu in določil postavo v Izraelu, ki jo je zapovedal našim očetom,^d da bi jo lahko naredili znano svojim otrokom, ⁶da bi jih prihajajoči rod lahko spoznal, celó otroci, ki naj bi bili rojeni, ki naj bi vstali in jih oznanili svojim otrokom, ⁷da bi svoje upanje lahko usmerili v Boga in ne bi pozabili Božjih del, temveč bi se držali njegovih zapovedi ⁸in bi ne bili kakor njihovi očetje, trmoglav in uporen rod, rod, ki svojega^d srca ni pravilno postavil in čigar duh z Bogom ni bil neomajen.

⁹Efrájimovi otroci, ki so bili oboroženi in nosili^e loke, so se na dan bitke obrnili nazaj. ¹⁰Niso ohranjali Božje zaveze in odklanjali so se ravnati po njegovi postavi ¹¹in pozabili so njegova dela in njegove čudeže, ki jim jih je pokazal. ¹²Čudovite stvari je storil v očeh njihovih očetov v egiptovski deželi, na polju Coana. ¹³^e Razdelil je morje, jih pripravil, da so prešli skozenj in storil je, da so vode stale kakor kup. ¹⁴^f Tudi podnevi jih je vodil z oblakom in vso noč z ognjeno svetlobo. ¹⁵^g Razklal je skale v divjini in jim dal piti kakor iz velikih globin. ¹⁶Tudi vodne tokove je privedel iz skale in storil, da so vode tekale kakor reke. ¹⁷V divjini pa so še bolj grešili zoper njega z izzivanjem Najvišjega. ¹⁸V svojem srcu so skušali Boga z zahtevanjem jedi za svoje poželenje. ¹⁹^h Da, govorili so zoper Boga; rekli so: »Ali Bog lahko oskrbi^f mizo v divjini?« ²⁰ⁱ Glej, udaril je skalo, da so pridrle vode in vodotoki so preplavili, ali lahko da tudi kruh? Ali za svoje ljudstvo lahko priskrbi meso? ²¹Torej Gospod je to slišal in je bil ogorčen, tako je bil zoper Jakoba vžgan ogenj in tudi jeza je prišla zoper Izrael, ²²ker niso verovali v Boga in niso zaupali v njegovo rešitev duš, ²³čeprav je zapovedal oblakom od zgoraj in odprl vrata nebes ²⁴^j in je nanje deževal mano za jed ter jim dajal od nebeškega žita. ²⁵^k Človek^g je jedel hrano angelov. Poslal jim je mesa do sitosti. ²⁶Vzhodniku je velel, da zapiha^h na nebu in s svojo močjo je privedel južni veter. ²⁷Prav tako je nanje deževal meso kakor prah in operjenoⁱ perjad podobno kakor morski pesek. ²⁸Dopustil jim je pasti v sredo njihovega tabora, okoli njihovih prebivališč. ²⁹Tako so jedli in bili popolnoma nasičeni, kajti izročil jim je njihovo lastno željo; ³⁰niso bili odvrnjeni od svoje želje. Vendar, koⁱ je bila njihova jed še v njihovih ustih, ³¹š je nadnje prišel Božji bes in pokončal najdebelejše izmed njih in z udarcem^j zrušil izbrane Izraelove ljudi. ³²Kajti vsi ti so še vedno grešili in niso verovali zaradi njegovih čudovitih del. ³³Zato je njihove dneve použil v ničevosti in njihova leta v muki. ³⁴Ko jih je ubijal, potem so ga iskali in vrnili so se ter zgodaj poizvedovali za Bogom. ³⁵Spomnili so se, da je bil Bog njihova skala in vzvišeni Bog njihov

^a 77:8: na vékomaj: hebr. iz roda v rod? ^b 77:17: izlivali: hebr. bili izlivani z. ^c 78:: Asáfov psalm: ali, Psalm za Asáfa, da da navodila. ^d 78:8: svojega...: hebr. ni pripravil njihovega srca. ^e 78:9: nosili...: hebr. izstreljevali iz lokov. ^f 78:19: oskrbi: hebr. uredi. ^g 78:25: Človek...: ali, Vsakdo je jedel kruh mogočnega. ^h 78:26: zapiha...: hebr. gre po. ⁱ 78:27: operjeno...: hebr. perjad s perutmi. ^j 78:31: z udarcem...: hebr. pripravil, da se izbrani Izraelovi ljudje poklonijo.

^a 77:18: [Iz 40:22] ^b 77:20: 2 Mz 14:19 ^c 78:2: Ps 49:5; Mt 13:35 ^d 78:5: 5 Mz 4:9; 5 Mz 6:7 ^e 78:13: 2 Mz 14:21 ^f 78:14: 2 Mz 13:21; 2 Mz 14:24 ^g 78:15: 2 Mz 17:6; 4 Mz 20:10; Ps 105:44; 1 Kor 10:4 ^h 78:19: 4 Mz 11:4 ⁱ 78:20: 2 Mz 17:6; 4 Mz 20:11 ^j 78:24: 2 Mz 16:14 ^k 78:25: Jn 6:31 ^l 78:30: 4 Mz 11:33

odkupitelj. ³⁶ Kljub temu so se mu prilizovati s svojimi usti in mu lagali s svojimi jeziki. ³⁷ Kajti njihovo srce ni bilo popolnoma z njim niti niso bili neomajni v njegovi zavezi. ³⁸ Toda on, ki je poln sočutja, je odpustil njihovo krivičnost in jih ni uničil. Da, svojo jezo je pogosto obrnil proč in ni razvnel vsega svojega besa. ³⁹ Kajti spomnil se je, da so bili samo meso, veter, ki premine in ne prihaja ponovno.

⁴⁰ Kako pogosto so ga dražili^a v divjini in ga žalostili v puščavi! ⁴¹ Š Da, obrnili so se nazaj in skušali Boga in omejevali Svetega Izraelovega. ⁴² Niso se spomnili njegove roke, niti dneva, ko jih je osvobodil pred sovražnikom. ⁴³ Kako je v Egiptu izvršil^c svoja znamenja in svoje čudeže na polju Coana ⁴⁴ a in njihove reke spremenil v kri in njihove potoke, da niso mogli piti. ⁴⁵ b Mednje je poslal številne vrste muh, ki so jih požirale in žabe, ki so jih uničevale. ⁴⁶ c Tudi njihov prirastek je dal gosenici in njihov trud leteči kobilici. ⁴⁷ d Njihove trte je uničil^d s točo in njihove egiptovske smokve z zmrzaljo. ⁴⁸ Tudi njihovo živino je predal^f toči in njihove trope vročim^g strelam. ⁴⁹ Š S pošiljanjem zlih angelov mednje je nanje vrgel okrutnost svoje jeze, bes, ogorčenost in stisko. ⁵⁰ Pripravil^h je pot svoji jezi, njihovi duši ni prizanesel pred smrtjo, temveč je njihovoⁱ življenje odstopil kužni bolezni ⁵¹ f in udaril vsakega prvorojenca v Egiptu, njihovo glavno moč v Hamovih šotorih. ⁵² Toda svojemu lastnemu ljudstvu je storil, da gredo naprej kakor ovce in po divjini jih je usmerjal kakor trop. ⁵³ Vodil jih je varno, tako da se niso bali, toda njihove sovražnike je^g preplavilo^j morje. ⁵⁴ Privedel jih je do meje svojega svetišča, celo k tej gori, ki jo je pridobila njegova desnica. ⁵⁵ h Pred njimi je spodil tudi pogane in jim z mejno črto razdelil dediščino in Izraelovim rodovom storil, da prebivajo v svojih šotorih. ⁵⁶ Kljub temu so skušali in dražili najvišjega Boga in se niso držali njegovih pričevanj, ⁵⁷ temveč so se obrnili nazaj in postopali nezvesto, kakor njihovi očetje. Obrnjeni so bili na stran kakor varljiv lok. ⁵⁸ i Kajti s svojimi visokimi mesti so ga dražili do jeze in s svojimi rezanimi

podobami so ga pripravili do ljubosumnosti. ⁵⁹ Ko je Bog to slišal, je bil ogorčen in silno preziral Izraela, ⁶⁰ j tako da je zapustil bivališče v Silu, šotorsko svetišče, katerega je postavil med ljudmi ⁶¹ in svojo moč izročil v ujetništvo in svojo slavo v sovražnikovo roko. ⁶² Svoje ljudstvo je izročil meču in ogorčen je bil nad svojo dediščino. ⁶³ Ogenj je použil njihove mladeniče in njihove mladenke niso bile omožene^k. ⁶⁴ Njihovi duhovniki so padli pod mečem in njihove vdove niso pripravile objokovanja. ⁶⁵ Potem se je Gospod prebudil kakor iz spanja in kakor mogočen človek, ki vzklika zaradi vina. ⁶⁶ Svoje sovražnike je udaril v njihove zadnje dele. Postavil jih je v neprestano grajo. ⁶⁷ Poleg tega je odklonil Jožefovo šotorsko svetišče in ni izbral Efrájimovega rodu, ⁶⁸ temveč je izbral Judov rod, goro Sion, ki jo je ljubil. ⁶⁹ Svoje svetišče je zgradil kakor visoke palače, kakor zemljo, katero je utrdil^l na veke. ⁷⁰ k Poleg tega je izbral svojega služabnika Davida in ga vzel od ovčjih staj. ⁷¹ Š Od sledenja^m brejim ovcam z mladiči ga je privedel, da pase Jakoba, njegovo ljudstvo in Izraela, njegovo dediščino. ⁷² Tako jih je hranil glede na neokrnjenost svojega srca in jih usmerjal s spretnostjo svojih rok.

Asáfov psalm.ⁿ

79 O Bog, pogani so prišli v tvojo dediščino, omadeževali so tvoj sveti tempelj, Jeruzalem so razbili na^o kupe. ² Trupla tvojih služabnikov so izročili, da so hrana perjadi neba, meso tvojih svetih za zemeljske živali. ³ Njihovo kri so kakor vodo prelivali naokoli Jeruzalema, in nikogar ni bilo, da jih pokoplje. ⁴ m Postali smo graja našim sosedom, norčevanje in posmeh tem, ki so okoli nas. ⁵ n Doklej, Gospod? Hočeš biti jezen na veke? Ali bo tvoja ljubosumnost gorela kakor ogenj?

⁶ o Svoj bes izlij nad pogane, ki te ne spoznavajo in nad kraljestva, ki ne kličejo tvojege imena. ⁷ Kajti požrli so Jakoba in opustošili njegovo prebivališče. ⁸ p O ne spominjaj se zoper nas prejšnjih^p krivičnosti. Naj nas tvoja nežna usmiljenja naglo vodijo, kajti mi smo zelo ponižani. ⁹ Pomagaj nam, o Bog rešitve naše duše, zaradi slave svojega

^a 78:40: ga dražili: ali, se upirali. ^b 78:42: sovražnikom...: ali, stisko. ^c 78:43: izvršil: hebr. položil. ^d 78:47: uničil: hebr. ubil. ^e 78:47: zmrzaljo: ali, velikimi zrni toče. ^f 78:48: predal...: hebr. utišal [s] točo. ^g 78:48: vročim...: ali, bliskom. ^h 78:50: Pripravil...: hebr. Pretehtal je stezo. ⁱ 78:50: njihovo...: ali, njihove živali odstopil živinski kugi. ^j 78:53: preplavilo: hebr. pokrilo. ^k 78:63: omožene: hebr. hvaljene. ^l 78:69: utrdil: hebr. osnoval. ^m 78:71: Od sledenja...: hebr. Za brejimi ovcami. ⁿ 79: Asáfov psalm: ali, Psalm za Asáfa. ^o 79:1: na: ali, za. ^p 79:8: prejšnjih...: ali, krivičnosti teh, ki so bili pred nami.

^a 78:44: 2 Mz 7:20 ^b 78:45: 2 Mz 8:24; 2 Mz 8:6 ^c 78:46: 2 Mz 10:13 ^d 78:47: 2 Mz 9:23 ^e 78:50: 2 Mz 9:3 ^f 78:51: 2 Mz 12:29; 2 Mz 9:3 ^g 78:53: 2 Mz 14:27; 2 Mz 15:10 ^h 78:55: Joz 13:7 ⁱ 78:58: 5 Mz 32:21 ^j 78:60: 1 Kr 4:10 ^k 78:70: 1 Sam 16:11; 2 Sam 7:8 ^l 78:71: 2 Sam 5:2; 1 Krn 11:2 ^m 79:4: Ps 44:14 ⁿ 79:5: Ps 89:45 ^o 79:6: Jer 10:25 ^p 79:8: Iz 64:9

imena in osvobodi nas in naše grehe očisti proč zaradi svojega imena. ¹⁰ Zakaj bi pogani rekli: »Kje je njihov Bog?« Naj bo z maščevanjem^a krvi tvojih služabnikov, ki je prelita, on spoznan med pogani v našem pogledu. ¹¹ Naj pride predte jetnikovo vzdihovanje; glede na veličino svoje^b moči ohrani^c tiste, ki so določeni, da umro ¹² in povrni našim sosedom njihovo grajo sedemkratno v njihovo naročje, s katero so te grajali, o Gospod. ¹³ Tako ti bomo mi, tvoje ljudstvo in ovce tvojega pašnika, dajali zahvalo na veke. Tvojo hvalo bomo naznanjali vsem^d rodovom.

*Vodji glasbenikov na Lilijo^e
pričevanja, Asáfov psalm.^f*

80 Pazljivo prisluhni, Pastir Izraela,^g ti, ki vodiš Jožefa kakor trop, ti, ki prebivaš med keruboma, zasij. ² Pred Efrájimom, Benjaminom in Manásejem razvzemi svojo moč ter pridi in^h nas reši. ³ Ponovno nas spreobrni, o Bog in svojemu obrazu povzroči, da zasije in mi bomo rešeni. ⁴ O Gospod, Bog nad bojovníki, doklej bošⁱ jezen proti molitvi tvojega ljudstva? ⁵ Hraniš jih s kruhom solza in jim daješ, da v veliki meri pijejo solze. ⁶ Delaš nas prepri našim sosedom in naši sovražniki se smeji med seboj. ⁷ Ponovno nas spreobrni, o Bog nad bojovníki in svojemu obrazu povzroči, da zasije in mi bomo rešeni.

⁸ Iz Egipta si privedel trto, spodil si pogane in jo zasadil. ⁹ Pred njo si pripravil prostor in ji povzročil, da je napravila globoko korenino in napolnila zemljo. ¹⁰ Hribi so bili pokriti z njeno senco in njene veje so bile podobne čednim^j cedram. ¹¹ Njene veje je poslala v morje in njene mladike v reko. ¹² Zakaj si ti potem podrl njene ograje, tako da jo smukajo vsi, ki gredo mimo po poti? ¹³ Merjasec iz gozda jo pustoši in poljska žival jo požira. ¹⁴ Vrni se, rotimo te, o Bog nad bojovníki, poglej dol z neba in glej in obišči to trto ¹⁵ in vinograd, ki ga je zasadila tvoja desnica in mladiko, ki si jo zaradi sebe naredil močno. ¹⁶ Požgana je z ognjem, posekana je. Oni se pogubljajo ob graji tvojega obličja. ¹⁷ Naj bo tvoja roka nad človekom tvoje desnice, nad

sinom človekovim, katerega si storil močnega zase. ¹⁸ Tako od tebe ne bomo odšli nazaj. Oživi nas in mi bomo klicali tvoje ime. ¹⁹ Ponovno nas spreobrni, o Gospod Bog nad bojovníki, svojemu obrazu povzroči, da zasije in mi bomo rešeni.

Vodji glasbenikov na Gitít,^k Asáfov psalm.^l

81 Glasno prepevajte Bogu, naši môči, naredite radosten glas Jakobovemu Bogu. ² Vzemite psalm in prinesite sèm tamburin, prijetno harfo s plunko. ³ Trobite na šofar ob mlaju, ob določenem času na naš slovesen prazničen dan. ⁴ Kajti to je bil zakon za Izraela in postava Jakobovega Boga. ⁵ To je odredil v Jožefu za pričevanje, ko je šel ven skozi^m egiptovsko deželo, kjer sem slišal jezik, ki ga nisem razumel: ⁶ »Njegovo ramo sem odstranil od bremena, njegove roke so bileⁿ osvobojene pred lonci. ⁷ Ti kličeš v stiski in jaz sem te osvobodil, odgovoril sem ti na skrivnem kraju groma. Jaz sem te preizkusil pri vodah Meríbe.^o ^a Sela.

⁸ Poslušaj, o moje ljudstvo, pričeval ti bom, o Izrael, če bi mi hotel prisluhniti. ⁹ V tebi naj ne bo tujega boga, niti ne boš oboževal nobenega tujega boga. ¹⁰ Jaz sem Gospod, tvoj Bog, ki te je privedel iz egiptovske dežele. Široko odpri svoja usta in napolnil jih bom. ¹¹ Toda moje ljudstvo noče prisluhniti mojemu glasu in Izrael noče ničesar od mene. ¹² ^b Tako sem jih izročil njihovim^p lastnim srčnim željam in živeli so po svojih lastnih nasvetih. ¹³ O da bi mi moje ljudstvo prisluhnilo in bi Izrael hodil po mojih poteh! ¹⁴ Kmalu bi podjarmil njihove sovražnike in svojo roko obrnil zoper njihove nasprotnike. ¹⁵ Gospodovi sovražniki bi se^q morali podvreči pod njega, pa bi se njihov čas ohranil na veke. ¹⁶ Hranil bi jih tudi z najodličnejšo^r pšenico in z medom iz skale bi te nasitil.«

Asáfov psalm.^s

82 Bog stoji v skupnosti mogočnih, sodi med bogovi. ² ^c »Doklej boste nepravilno sodili in sprejemali zunanost zlobnih? Sela. ³ Branite^t revne in osirotele,

^a 79:10: z maščevanjem: hebr. s povračilom. ^b 79:11: svoje...: hebr. svojega lakta. ^c 79:11: ohrani...: hebr. prihrani otroke smrti. ^d 79:13: vsem...: hebr. iz roda v rod. ^e 80...: [Lilija: ang. Shoshannim–Eduth – verjetno ime melodije, na katero naj bi se psalm pel.] ^f 80...: Psalm za Asáfa. ^g 80:1: Izraela: ali, za Izrael. ^h 80:2: in...: hebr. k nam zaradi rešitve duš. ⁱ 80:4: boš...: hebr. kadil? ^j 80:10: čednim...: hebr. Božjim. ^k 81...: [Gitít – glasbeni instrument na strune, ki ga je David prinesel iz Gata.] ^l 81...: Asáfov psalm: ali, psalm za Asáfa. ^m 81:5: skozi...: ali, proti egiptovski deželi. ⁿ 81:6: bile...: hebr. preminile. ^o 81:7: Meríbe: ali, prepira. ^p 81:12: njihovim...: ali, trdoti njihovih src, ali, domišljiji. ^q 81:15: se...: ali, morali obroditi hlinjeno poslušnost; hebr. lagati. ^r 81:16: najodličnejšo...: hebr. obiljem pšenice. ^s 82...: Asáfov psalm: ali, Psalm za Asáfa. ^t 82:3: Branite: hebr. Sodite.

ravnajte pravično prizadetim in pomoči potrebnim. ⁴a Osvobodite uboge in pomoči potrebne, odstranite jih iz roke zlobnih.« ⁵Ne vedo niti ne bodo razumeli, hodijo v temi. Vsi temelji zemlje so izven^a naravnega reda.

⁶b Rekel sem: »Vi ste bogovi in vsi izmed vas ste otroci Najvišjega. ⁷Vendar boste umrli kakor ljudje in padli kakor kdo izmed princev.« ⁸Vstani, o Bog, sodi zemljo, kajti ti boš podedoval vse narode.

Pesem ali Asáfov psalm.^b

83 Ne bodi tiho, o Bog. Ne molči in ne bodi molčeč, o Bog. ²Kajti glej, tvoji sovražniki pripravljajo upor in tisti, ki te sovražijo, so povzdignili glavo. ³Zoper tvoje ljudstvo so sprejeli prebrisan nasvet in se posvetovali zoper tvoje skrite. ⁴Rekli so: »Pridimo in odrežimo jih od tega, da so narod, da Izraelovo ime ne bo več v spominu.« ⁵Kajti skupaj so se soglasno^c posvetovali, združeni so zoper tebe: ⁶Edómová šotorska svetišča in Izmaelci; Moábovci in Hagárovci; ⁷Gebál, Amón in Amálek; Filistejci s prebivalci Tira; ⁸pridružen jim je tudi Asúr. Pomagali^d so Lotovim sinovom. Sela.

⁹c Stóri jim kakor Midjáncem, kakor^d Siseráju, kakor Jabínu pri potoku Kišón, ¹⁰ki so bili pokončani pri En Doru. Postali so kakor gnoj za zemljo. ¹¹e Naredite njihove plemiče kakor Oréba in kakor Zeéba. Da, vse njihove prince kot Zebaha in kot Calmunája, ¹²ki so rekli: »Vzemimo si Božje hiše v posest.« ¹³O moj Bog, naredi jih kot pleve, kakor strnišče pred vetrom. ¹⁴Kakor ogenj požiga gozd in kakor plamen zažiga gore, ¹⁵tako jih preganjaj s svojim neurjem in s svojim viharjem jih naredi prestrašene. ¹⁶Njihove obraze napolni s sramoto, da bodo lahko iskali tvoje ime, o Gospod. ¹⁷Naj bodo zasramovani in zbegani na veke; da, naj bodo osramočeni in [naj] se pogubijo, ¹⁸š da bodo ljudje lahko vedeli, da si ti, čigar ime samó je Jahve, najvišji nad vso zemljo.

*Vodji glasbenikov na Gitít,^e
psalm za Korahove sinove.^f*

84 Kako^g ljubka so tvoja šotorska svetišča, o Gospod nad bojevniki! ²Moja duša

hrepni, da, celó slabi zaradi Gospodovih dvorov. Moje srce in moje meso vpijeta za živim Bogom. ³Da, vrabec najde dom in lastovka gnezdo zase, kjer lahko položi svoje mladiče, celó tvoje oltarje, o Gospod nad bojevniki, moj Kralj in moj Bog. ⁴Blagoslovljeni so tisti, ki prebivajo v tvoji hiši. Oni te bodo nenehno slavili. Sela. ⁵Blagoslovljen je človek, čigar moč je v tebi, v čigar srcu so njihove poti. ⁶Kateri hodijo skozi dolino Baka^h jo oblikujejo [v] studenec, tudi dež napolnjujeⁱ tolmane. ⁷Hodijo iz moči^j v moč, vsak izmed njih se na Sionu prikaže pred Bogom.

⁸O Gospod Bog nad bojevniki, usliši moje molitev, pazljivo prisluhni, o Bog Jakobov. Sela. ⁹Glej, o Bog, naš ščit in poglej na obraz svojega maziljenca. ¹⁰Kajti en dan v tvojih dvorih je boljši kakor tisoč. Raje bi bil^k vratar v hiši svojega Boga, kakor da bi prebival v šotorih zlobnosti. ¹¹Kajti Gospod Bog je sonce in ščit. Gospod bo dal milost in slavo. Nobene dobre stvari ne bo zadržal pred tistimi, ki hodijo iskreno. ¹²O Gospod nad bojevniki, blagoslovljen je mož, ki zaupa vate.

Vodji glasbenikov, psalm za Korahove sinove.^l

85 Gospod, naklonjen^m si bil svoji deželi, nazaj si privedel Jakobovo ujetništvo. ²g Odpustil si krivičnost svojega ljudstva, pokril si vse njihove grehe. Sela. ³Odstranil si ves svoj bes. Sebeⁿ si odvrnil od okrutnosti svoje jeze. ⁴Spreobrne nas, o Bog rešitve naše duše in svoji jezi do nas povzroči, da preneha. ⁵Hočeš biti večno jezen na nas? Hočeš svojo jezo raztegniti na vse rodove? ⁶Ali nas ne boš ponovno oživil, da se tvoje ljudstvo lahko veseli v tebi? ⁷Pokaži nam svoje usmiljenje, o Gospod in zagotovi nam svojo rešitev duše.

⁸Slišal bom kaj bo Bog, Gospod, govoril, kajti svojemu ljudstvu in svojim svetim bo govoril mir, toda oni naj se ne obrnejo ponovno k neumnosti. ⁹Zagotovo je njegova rešitev duš blizu tistim, ki se ga bojijo, da bo v naši deželi lahko prebivala slava. ¹⁰Usmiljenje in resnica sta se skupaj srečala, pravičnost in mir sta poljubila drug drugega. ¹¹Resnica bo izvirala iz zemlje in pravičnost bo gledala dol z neba. ¹²Da, Gospod bo dal to, kar je dobro in naša

^a 82:5: izven...: hebr. premaknjeni. ^b 83:: Asáfov psalm: ali, Psalm za Asáfa. ^c 83:5: soglasno: hebr. enega srca. ^d 83:8: pomagali...: hebr. bili so laketi. ^e 84:: [Gitít – glasbeni instrument na strune, ki ga je David prinesel iz Gata.] ^f 84:: za Korahove sinove: ali, Korahovih sinov. ^g 84:1: [Leta 1023 pr. Kr.] ^h 84:6: Baka...: ali, murvinih dreves, mu naredijo studenec, itd. ⁱ 84:6: napolnjuje: hebr. pokriva. ^j 84:7: moči...: ali, družbe v družbo. ^k 84:10: bil...: hebr. izbral, da sedim pri pragu. ^l 85:: za Korahove sinove: ali, o Korahovih sinovih. ^m 85:1: naklonjen...: ali, zelo zadovoljen si bil [s] svojo deželo. ⁿ 85:3: Sebe...: ali, Svojo jezo od silne besnosti.

^a 82:4: Prg 24:11 ^b 82:6: Jn 10:34 ^c 83:9: Sod 7:22 ^d 83:9: Sod 4:15; Sod 4:24 ^e 83:11: Sod 7:25; Sod 8:21 ^f 84:11: Ps 2:12; Ps 34:9 ^g 85:2: Ps 32:1

dežela bo obrodila svoj donos. ¹³Pravičnost bo hodila pred njim in *nas* postavila na pot njegovih korakov.

Davidova molitev.^a

86 Nagni svoje uho, o Gospod, prisluhni mi, ker *sem* ubog in pomoči potreben. ²Varuj mojo dušo, ker *sem* svet. ^bO ti moj Bog, reši svojega služabnika, ki zaupa vate. ³Bodi mi usmiljen, o Gospod, kajti vsak dan^c kličem k tebi. ⁴Razveseli dušo svojega služabnika, kajti k tebi, o Gospod, dvigujem svojo dušo. ⁵^a Kajti ti, Gospod, si dober in pripravljen odpustiti in obilen v usmiljenju k vsem tem, ki kličejo k tebi. ⁶Pazljivo prisluhni, o Gospod, moji molitvi in pazi na glas mojih ponižnih prošenj. ⁷Na dan svoje stiske bom klical k tebi, kajti ti mi boš odgovoril.

⁸Med bogovi ni nikogar podobnega tebi, o Gospod; ^bniti ni *nobenih del* podobnih tvojim delom. ⁹Vsi narodi, katere si naredil, bodo prišli in oboževali pred teboj, o Gospod in proslavili bodo tvoje ime. ¹⁰Kajti ti si velik in delaš čudovite stvari. Samo ti si Bog. ¹¹^d Uči me svojo pot, o Gospod, hodil bom v tvoji resnici; zedini moje srce, da se bo balo tvojega imena. ¹²Hvalil te bom, o Gospod, moj Bog, z vsem svojim srcem in tvoje ime bom proslavljal na vekomaj. ¹³§ Kajti veliko je tvoje usmiljenje do mene in moja duša si osvobodil pred najglobljim peklom. ^d ¹⁴§ O Bog, ponosni so vstali zoper mene in zbori nasilnih^e *ljudi* so stregli po moji duši, niso pa tebe postavili pred sebe. ¹⁵^e Toda ti, o Gospod, si Bog poln sočutja in milostljiv, potrpežljiv in obilen v milosti in resnici. ¹⁶O obrni se k meni in se me usmili, daj svojo moč svojemu služabniku in reši sina svoje pomočnice. ¹⁷Pokaži mi znamenje za dobro, da bodo tisti, ki me sovražijo, lahko *to* videli in bili osramočeni, ker si mi ti, Gospod, pomagal in me tolažil.

Psaln ali pesem za Korahove sinove.^f

87 Njegov temelj je na svetih gorah. ²Gospod bolj ljubi sionska velika vrata kakor vsa Jakobova prebivališča. ³Veličastne stvari se govorijo o tebi, o Božje mesto. Sela.

⁴Tistim, ki me poznajo, bom omenjal Rahab in Babilon; glej Filisteja in Tir z Etiopijo; ta

človek je bil rojen tam. ⁵In o Sionu bo rečeno: »Ta in ta človek je bil rojen v njem in sam najvišji ga bo utrdil.« ⁶Ko vpišuje ljudstvo bo Gospod štel, *da* je bil ta *človek* rojen tam. Sela. ⁷§ Prav tako *bodo tam* tako pevci kakor igralci na glasbila. Vsi moji izviri so v tebi.

Pesem ali psalm za Korahove sinove.^g

Vodju glasbenikov na lutnjo za odgovor.^h Poukⁱ Ezráhovca Hemána.

88 O Gospod Bog, rešitev moje duše, pred teboj sem klical dan *in* noč. ²Naj moja molitev pride predte, svoje uho nagni k mojemu klicu, ³kajti moja duša je polna stisk in moje življenje se bliža grobu. ⁴Prištet sem s tistimi, ki gredo dol v jamo. Sem kakor človek, ki nima moči. ⁵Svoboden med mrtvimi, kakor umorjeni, ki ležijo v grobu, katerih se ne spominjaš več in so iztrebljeni iz^j tvoje roke. ⁶Položil si me v najglobljo jamo, v temo, v globine. ⁷Tvoj bes trdno leži na meni in prizadel si *me* z vsemi svojimi valovi. Sela. ⁸Mojega znanca si postavil daleč od mene, njim si me naredil *[za]* ogabnost; zaprt *sem* in ne morem priti ven. ⁹Moje oko žaluje zaradi stiske; Gospod, vsak dan sem klical k tebi, svoje roke sem iztegoval k tebi.

¹⁰Hočeš mrtvim pokazati čudeže? Mar bodo mrtvi vstali *in* te hvalili? Sela. ¹¹Bo tvoja ljubeča skrbnost oznanjena v grobu? *Ali* tvoja zvestoba v propadu? ¹²Bodo tvoji čudeži spoznani v temi? In tvoja pravičnost v deželi pozabljenosti? ¹³Toda jaz sem klical k tebi, o Gospod in jutraj te bo moja molitev prestregla. ¹⁴Gospod, zakaj zavračaš mojo dušo? *Zakaj* skrivaš svoj obraz pred menoj? ¹⁵Prizadet *sem* in od svoje mladosti pripravljen umreti; *medtem* ko trpim tvoje strahote, sem raztresen. ¹⁶Tvoj kruti bes gre prek mene, tvoje strahote so me uničile. ¹⁷Vsak dan^k so prišli okoli mene kakor voda, skupaj so me obkrožali. ¹⁸Ljubega in prijatelja si postavil daleč od mene in mojega znanca v temo.

Pouk^l Ezráhovca Etána.

89 O Gospodovih milostih bom prepeval na veke, s svojimi usti bom vsem^m rodovom razglašal tvojo zvestobo. ²Kajti rekel sem: »Usmiljenje bo zgrajeno na veke, svojo zvestobo boš utrdil v samih nebesih.« ³S

^a 86:: Davidova molitev: ali, Molitev Davidovega psalma. ^b 86:2: svet: ali, tisti katerega ti podpiraš. ^c 86:3: vsak dan: ali, ves dan. ^d 86:13: peklom: ali, grobom. ^e 86:14: nasilnih: hebr. strašnih. ^f 87:: za Korahove sinove: ali, Korahovih sinov. ^g 88:: za Korahove sinove: ali, Korahovih sinov. ^h 88:: [Mahalat Leannot – za petje ob boleznih.] ⁱ 88:: Pouk...: ali, Psalm Ezráhovca Hemána, dajajoč navodilo. ^j 88:5: iz...: ali, po tvoji roki. ^k 88:17: Vsak dan...: ali, Ves dan so prihajali. ^l 89:: Pouk – Maschil...: ali, Psalm za Ezráhovca Etána, da da navodilo. ^m 89:1: vsem...: hebr. iz roda v rod.

^a 86:5: Jl 2:13 ^b 86:8: 5 Mz 3:24 ^c 86:10: 5 Mz 6:4; 5 Mz 32:39; Iz 37:16; Iz 44:6; Mr 12:29; Ef 4:6; 1 Kor 8:4 ^d 86:11: Ps 25:3; Ps 119:33 ^e 86:15: 5 Mz 34:6; 4 Mz 14:18; Ps 103:8; Ps 139:4; Ps 145:8

svojim izbranim sem sklenil zavezo,^a prisegel sem Davidu, svojemu služabniku: ⁴»Tvoje seme bom utrdil na veke in tvoj prestol zgradil za vse rodove.« Sela.

⁵Nebesa bodo hvalila tvoje čudeže, o Gospod, tudi tvojo zvestobo v skupnosti svetih. ⁶Kajti kdo na nebu bi bil lahko primerjan z Gospodom? *Kdo* izmed sinov mogočnega bi bil lahko podoben Gospodu? ⁷Boga se je silno bati v zboru svetih in spoštujejo ga vsi *tisti, ki so okoli njega*. ⁸O Gospod Bog nad bojevnik, *kdo je močan Gospod, podoben tebi ali tvoji zvestobi naokoli tebe?* ⁹Ti vladaš besnenju morja; ko njegovi valovi vstanejo, jih ti umirjaš. ¹⁰Zlomil si Rahaba^a na koščke, kakor nekoga, ki je umorjen, s svojim^b močnim laktom si razkropil svoje sovražnike. ¹¹*b* Nebo je tvoje, tudi zemlja je tvoja; *kar se tiče zemeljskega [kroga]* an njegove^c polnosti, si jih ti utemeljil. ¹²Sever in jug, ti si ju ustvaril; Tabor in Hermon se bosta veselila v tvojem imenu. ¹³Ti imaš mogočen^d laket, močna je tvoja roka in visoka je tvoja desnica. ¹⁴Pravičnost in sodba sta prebivališče^e tvojega prestola, usmiljenje in resnica bosta šla pred tvojim obličjem.

¹⁵Blagoslovljeno je ljudstvo, ki pozna radosten zvok. Hodili bodo, o Gospod, v svetlobi tvojega obličja. ¹⁶V tvojem imenu se bodo veselili ves dan in v tvoji pravičnosti bodo povišani. ¹⁷Kajti ti si slava njihove moči in v tvoji naklonjenosti bo naš rog povišan. ¹⁸§ Kajti Gospod^f je naša obramba in Sveti Izraelov je naš kralj.

¹⁹Potem svojemu svetemu spregovoriš v videnju in rečeš: »Položil sem pomoč na nekoga, ki je mogočen, povišal sem enega izbranega izmed ljudstva. ²⁰*e* Našel sem Davida, svojega služabnika; s svojim svetim oljem sem ga mazilil. ²¹Z njim bo moja roka utrjena; tudi moj laket ga bo krepil. ²²Sovražnik se ne bo maščeval nad njim, niti ga sin zlobnosti *[ne bo]* prizadel. ²³Njegove sovražnike bom premagal pred njegovim obrazom in nadlegoval tiste, ki ga sovražijo. ²⁴Toda z njim bosta moja zvestoba in moje usmiljenje in v mojem imenu bo povišan njegov rog. ²⁵Njegovo roko bom postavil tudi na morje in njegovo desnico na reke. ²⁶Klical bo k meni: ›Ti si moj oče, moj Bog in skala rešitve moje duše.‹ ²⁷Prav tako mu

bom dal svojega prvorojenca, višje kakor kralje zemlje. ²⁸Svoje usmiljenje bom zanj ohranil na vekomaj in moja zaveza bo trdno stala z njim. ²⁹Tudi njegovemu semenu bom storil, *da ostane* na veke in njegov prestol kakor nebeški dnevi. ³⁰Če njegovi otroci zapustijo mojo postavo in ne hodijo po mojih sodbah, ³¹če prelomijo^g moje zakone in se ne držijo mojih zapovedi, ³²potem bom s palico obiskal njihov prestop in njihovo krivičnost z bičanjem. ³³Vendar pa svoje ljubeče skrbnosti ne bom popolnoma^h odvzel od njega niti svoji zvestobi *[ne bom]* pustil, da izneveri. ³⁴Svoje zaveze ne bom prelomil niti predrugačil stvari, ki je odšla iz mojih ustnic. ³⁵Enkrat sem prisegel pri svoji svetosti, da Davidu ne bom lagal. ³⁶*f* Njegovo seme bo ostalo na veke in njegov prestol kakor sonce pred menoj. ³⁷Kakor luna bo utrjen na veke in *kakor* zvesta priča na nebu.« Sela.

³⁸Toda ti si zavrzel in prezrl, ogorčen si bil s svojim maziljencem. ³⁹Razveljavil si zavezo svojega služabnika. Njegovo krono si oskrnil in jo vrgel na tla. ⁴⁰Porušil si vse njegove ograje; njegova oporišča si privedel do propada. ⁴¹Vsi mimoidoči ga plenijo. Graja je svojim sosedom. ⁴²Dvignil si desnico njegovih nasprotnikov; vsem njegovim sovražnikom si storil, da se veselijo. ⁴³Obrnil si tudi ostrino njegovega meča in ga nisi naredil, da se zoperstavi v bitki. ⁴⁴Njegovi slavi^k si storil, da preneha in njegov prestol si vrgel na tla. ⁴⁵Dneve njegove mladosti si skrajšal. Pokril si ga s sramoto. Sela. ⁴⁶Doklej, Gospod? Se hočeš skrivati na veke? Bo tvoj bes gorel kakor ogenj? ⁴⁷Spomni se kako kratek je moj čas. Zakaj si vse ljudi naredil zaman? ⁴⁸Kateri človek je kdor živi in ne bo videl smrti? Ali bo svojo dušo osvobodil pred roko groba? Sela. ⁴⁹Gospod, kje so tvoje prejšnje ljubeče skrbnosti, *katere* v svoji resnici^g prisegaš Davidu? ⁵⁰Spomni se, Gospod, graje svojih služabnikov; *kako* v svojih prsih nosim *grajo* vseh mogočnih ljudi, ⁵¹s čimer so grajali tvoji sovražniki, o Gospod, s čimer so grajali stopinje tvojega maziljenca. ⁵²Blagoslovljen *bodi* Gospod na vekomaj. Amen in Amen.

Molitev^l Božjega moža Mojzesa.

90 Gospod, ti si bil naše bivališče za^m vse rodove. ²Preden so bile rojene gore, oziroma kadarkoli si oblikoval zemljo in

^a 89:10: Rahaba: ali, Egipt. ^b 89:10: s svojim...: hebr. z laktom svoje moči. ^c 89:11: njegove...: ali, vsega kar obsega. ^d 89:13: mogočen...: hebr. laket z močjo. ^e 89:14: prebivališče: ali, ustanovitev. ^f 89:18: Gospod...: ali, naš ščit je od Gospoda in naš kralj je Sveti Izraelov. ^g 89:31: prelomijo: hebr. oskrnijo. ^h 89:33: popolnoma...: hebr. naredil prazne iz njega. ⁱ 89:33: izneveri: hebr. laže. ^j 89:35: da...: hebr. če lažem. ^k 89:44: Njegovi slavi: hebr. Njegovemu sijaju. ^l 90:: Molitev...: ali, Molitev, Mojzesov psalm. ^m 90:1: za...: hebr. od roda do roda.

^a 89:3: 2 Sam 7:11-15 ^b 89:11: 1 Mz 1:1; Ps 24:1; Ps 50:12 ^c 89:11: [Iz 40:22] ^d 89:15: 4 Mz 10:6 ^e 89:20: 1 Sam 16:12 ^f 89:36: Rim 7:16; Lk 1:33; Jn 12:34 ^g 89:49: 2 Sam 7:15

zemeljski *[krog]*,^a celo od večnosti do večnosti, si ti Bog. ³Človeka obračša k uničenju in praviš: »Vrnite se, vi človeški otroci.« ^{4b}Kajti tisoč let v tvojem pogledu je *samo* kakor včerajšnji dan, ki je minil^a in *kakor* straža v noči. ⁵Odnášaš jih proč kakor s poplavo; oni so *kakor* spanec. Zjutraj so podobni travi, ki raste. ⁶^bŠ Zjutraj cveti in raste, zvečer je odrezana in ovene.

⁷Kajti použiti smo s tvojo jezo in s tvojim besom smo zbegani. ⁸Predse si postavil naše krivičnosti, naše skrite *grehe* v svetlobo svojega obličja. ⁹Kajti vsi naši dnevi so minili^c v tvojem besu. Svoja leta smo preživelii kakor zgodbo,^d *ki je povedana*. ¹⁰Dni^e naših let je sedemdeset let in če jih je zaradi razloga moči osemdeset let, je vendarle njihova moč trud in bridkost, kajti to je kmalu odrezano in mi odletimo. ¹¹Kdo pozna moč tvoje jeze? *Celó* glede na tvoj strah, *tak* je tvoj bes.

¹²Zaradi tega nas uči šteti naše dneve, da bomo *našaf* srca lahko posvetili modrosti. ¹³Vrni se, o Gospod, doklej? To naj te pokesa glede tvojih služabnikov. ¹⁴O zgodaj nas nasiti s svojim usmiljenjem, da se bomo lahko veselili in bomo veseli vse naše dni. ¹⁵Stóri nas vesele glede na dneve, v *katerih* si nas prizadel in leta, v *katerih* smo videli zlo. ¹⁶Naj se tvoje delo pokaže tvojim služabnikom in tvoja slava njihovim otrokom. ¹⁷Nad nami pa naj bo lepota Gospoda, našega Boga. Utrdi delo naših rok nad nami; da, delo naših rok, utrdi ga.

91 Kdor prebiva na skrivnem kraju Najvišjega, bo ostal^s pod senco Vsemogočnega. ²Rekel bom o Gospodu: »On je moje zatočišče in moja trdnjava; moj Bog, vanj bom zaupal.« ³Zagotovo te bo osvobodil pred ptičarjevo zanko in pred ogabno kužno boleznijo. ⁴Pokril te bo s svojim perjem in pod njegovimi perutmi boš zaupal. Njegova resnica bo tvoj ščit in oklep. ⁵Ne boš se bal zaradi strahote ponoči, *niti* zaradi puščice, *ki* leti podnevi, ⁶*niti* zaradi kužne bolezni, *ki* hodi v temi, *niti* zaradi uničenja, *ki* pustoši opoldan. ⁷Tisoč jih bo padlo na tvoji strani in deset tisoč na tvoji desnici, *toda* tebi se to ne bo približalo. ⁸Samo s svojimi očmi boš gledal in videl nagrado zlobnih.

⁹Ker si naredil Gospoda, *ki je* moje zatočišče, *celó* Najvišjega, *[za]* svoje prebivališče, ¹⁰te nobeno zlo ne zadene niti nobena nadloga ne bo prišla blizu tvojega prebivališča. ¹¹^cKajti

svojim angelom bo zapovedal nad teboj, da te varujejo na vseh tvojih poteh. ¹²Nosili te bodo na *svojih* rokah, da ne bi svoje stopalo treščil ob kamen. ¹³Stopal boš na leva in gada;^h mladega leva in zmaja boš pomendral pod stopali. ¹⁴Ker je svojo ljubezen naravnal name, zato ga bom osvobodil. Postavil ga bom visoko, ker je spoznal moje ime. ¹⁵Klical bo k meni in odgovoril mi bom. Z njim *bom* v stiski, osvobodil ga bom in mu izkazal čast. ¹⁶Zadovoljil ga bom z dolgimⁱ življenjem in mu pokazal svojo rešitev duše.

Psalm ali pesem za šabatni dan.

92 Dobra stvar se je zahvaljevati Gospodu in prepevati hvalnice tvojemu imenu, o Najvišji; ²zjutraj naznanjati tvojo ljubečo skrbnost in tvojo zvestobo vsako^j noč, ³na glasbilo desetih strun in na plunko, na harfo^k s slovesnim zvokom. ⁴Kajti ti, Gospod, si me zaradi svojega delovanja naredil veselega; v delih tvojih rok bom slavil zmago. ⁵O Gospod, kako velika so tvoja dela! In tvoje misli so zelo globoke. ⁶Brutalnež ne spozna, niti tega ne razume bedak.

⁷Ko zlobni poganja kakor trava in ko vsi delavci krivičnosti uspevajo, *je to*, da bodo uničeni na veke. ⁸Toda ti, Gospod, si najvišji na vékomaj. ⁹Kajti glej, tvoji sovražniki, o Gospod, kajti glej, tvoji sovražniki bodo izginili; vsi delavci krivičnosti bodo razkropljeni. ¹⁰Toda moj rog boš povišal kakor samorogov rog; maziljen bom s svežim oljem. ¹¹Tudi moje oko bo videlo *mojo željo* na mojih sovražnikih in moja ušesa bodo slišala *mojo željo* glede zlobnih, ki vstajajo zoper mene. ¹²^dPravični bo uspeval kakor palmovo drevo, rasel bo kakor cedra na Libanonu. ¹³Tisti, ki bodo vsajeni v Gospodovi hiši, bodo cveteli v Božjih dvorih. ¹⁴Še v visoki starosti bodo prinašali sad; obilni bodo in uspešni, ¹⁵da pokažejo, da je Gospod pošten. On je moja skala in nepravčnosti ni v njem.

93 Gospod kraljuje, oblečen je z veličanstvom; Gospod je oblečen z močjo, s katero se je opasal. Tudi zemeljski *[krog]* ^eje utrdil, da ne more biti omajan. ²Tvoj prestol je utrjen od davnine.^m Ti si od večnosti. ³Reke so se dvignile, o Gospod, reke so povzdignile svoj glas, reke so dvignile svoje valove. ⁴Gospod na višavi je mogočnejši kakor glas mnogih vodá, *da, kakor* mogočni valovi morja. ⁵Tvoja pričevanja so zelo zanesljiva.

^a 90:4: minil... ali, šel mimo njih. ^b 90:5: raste... ali, je spremenjena. ^c 90:9: minili... hebr. se v tvojem besu obrnili proč. ^d 90:9: zgodbo... ali, premišljevanje, ki je povedano. ^e 90:10: Dni... hebr. Glede na dneve naših let, v njih je sedemdeset let. ^f 90:12: naša... hebr. našim srcem povzročili, da pride modrost. ^g 91:1: ostal: hebr. prenočeval. ^h 91:13: gada: ali, kobro. ⁱ 91:16: dolgim... hebr. dolžino dni. ^j 92:2: vsako... hebr. v nočeh. ^k 92:3: harfo... ali, slovesen zvok s harfo; hebr. premišljevanje. ^l 92:14: uspešni: hebr. zeleni. ^m 93:2: davnine: hebr. takrat.

^a 90:2: [Iz 40:22] ^b 90:4: 2 Pet 3:8 ^c 91:11: Mt 4:6; Lk 4:10 ^d 92:12: Oz 14:5 ^e 93:1: [Iz 40:22]

Svetost se spodobi tvoji hiši, o Gospod, na veke.^a

94 O Gospod Bog, kateremu pripada maščevanje, o Bog,^b kateremu pripada maščevanje, pokaži^c se. ²Dvigni se, ti sodnik zemlje; povrni nagrado ponosnim. ³Gospod, doklej bodo zlobni, doklej bodo zlobni slavili zmago? ⁴Kako dolgo bodo izgovarjali in govorili trde stvari in se bahali vsi delavci krivičnosti? ⁵Tvoje ljudstvo razbijajo na koščke, o Gospod in prizadevajo tvojo dediščino. ⁶Ubijajo vdovo in tujca in morijo osirotele. ⁷^a Vendar pravijo: »Gospod nas ne bo videl niti Bog Jakobov tega ne bo upošteval.« ⁸Razumite, vi brutalni izmed ljudstva, in vi bedaki, kdaj boste modri? ⁹^b Kdor je zasadil uho, da ne bi slišal? Kdor je oblikoval oko, da ne bi videl? ¹⁰Kdor kaznuje pogane, da ne bi grajal? Kdor uči človeka spoznanja, da ne bi vedel? ¹¹^c Gospod pozna človekove misli, da so le-te ničevost.

¹²Blagoslovljen je človek, katerega karaš, o Gospod in ga učiš iz svoje postave, ¹³da mu lahko daš počitek od dni nadloge, dokler ni izkopana jama za zlobnega. ¹⁴Kajti Gospod ne bo zavrjel svojega ljudstva niti ne bo zapustil svoje dediščine. ¹⁵Toda sodba se bo vrnila k pravičnosti in vsi iskreni v srcu ji^d bodo sledili. ¹⁶Kdo se bo zame dvignil zoper hudodelce? Ali kdo bo zame vstal zoper delavce krivičnosti? ¹⁷Če Gospod ne bi bil moja pomoč, bi moja duša skoraj^e prebivala v tišini. ¹⁸Ko sem rekel: »Moje stopalo zdrsuje, me je podpiralo tvoje usmiljenje, o Gospod. ¹⁹V množici mojih misli znotraj mene tvoje tolažbe razveseljujejo mojo dušo. ²⁰Mar bo prestol krivičnosti, ki z uzakonitvijo snuje pragolijo, imel družbo s teboj? ²¹Skupaj se zbirajo zoper dušo pravičnega in obsojajo nedolžno kri. ²²Toda Gospod je moja obramba in moj Bog je skala mojega zatočišča. ²³Nadnje bo privedel njihovo lastno krivičnost in odsekal jih bo v njihovi lastni zlobnosti; da, Gospod, naš Bog, jih bo odsekal.

95 O pridite, zapojmo Gospodu. Naredimo radosten glas skali rešitve naše duše. ²Pridimo^f pred njegovo prisotnost z zahvaljevanjem in s psalmi mu naredimo radosten zvok. ³Kajti Gospod je velik Bog in velik Kralj nad vsemi bogovi. ⁴V njegovi^g

roki so globoki kraji zemlje; tudi moč^h hribov je njegova. ⁵Morjeⁱ je njegovo in on ga je naredil in njegove roke so oblikovale kopno zemljo. ⁶O pridite, naj obožujemo in se priklonimo; poklekimo pred Gospodom, našim stvarnikom.

⁷Kajti on je naš Bog in mi smo ljudstvo njegovega pašnika in ovce njegove roke. Če boste danes zaslišali njegov glas, ⁸^d ne zakrknite svojega srca, kakor z izzivanjem in kakor na dan preizkušnje v divjini, ⁹ko so me vaši očetje skušali, me preizkušali in gledali moje delo. ¹⁰Dolgih štirideset let sem s tem rodом skupaj žaloval in rekel: »To je ljudstvo, ki se moči v svojem srcu in niso spoznali mojih poti.« ¹¹ki sem jim v svojem besu prisegel, da^k ne bodo vstopili v moj počitek.

96^f O pojte Gospodu novo pesem, pojte Gospodu, vsa zemlja. ²Prepevajte Gospodu, blagoslovljajte njegovo ime; iz dneva v dan naznanjajte njegovo rešitev duš. ³Oznanjajte njegovo slavo med pogani, njegove čudeže med vsemi ljudstvi. ⁴Kajti Gospod je velik in silno bodi hvaljen; njega se je treba bati nad vsemi bogovi. ⁵Kajti vsi bogovi narodov so maliki, toda Gospod je naredil nebo. ⁶Čast in veličanstvo sta pred njim; moč in lepota sta v njegovem svetišču. ⁷Dajajte Gospodu, o sorodstva ljudstev, dajajte Gospodu slavo in moč. ⁸Dajajte Gospodu slavo, primerno^l njegovemu imenu; prinesite daritev in pridite v njegovo dvore. ⁹O obožujte Gospoda v lepoti^m svetosti. Trepetaj pred njim, vsa zemlja!

¹⁰^g Govorite med pogani, da Gospod kraljuje. Tudi zemeljski [krog] ^hbo utrjen, da ne bo omajan. Ljudstva bo sodil pravično. ¹¹Naj se nebo veseli in naj bo zemlja vesela; naj morje buči in njegovaⁿ polnost. ¹²Naj bo polje radostno in vse, kar je tam. Potem se bodo vsa gozdna drevesa veselila ¹³pred Gospodom, kajti on prihaja, kajti on prihaja, da sodi zemljo. S pravičnostjo bo sodil zemeljski [krog] in ljudstva s svojo resnico.

97 Gospod kraljuje, naj se zemlja veseli, naj bo^o množica otokov vesela le-tega. ²Oblaki in tema so okoli njega, Pravičnost in sodba sta prebivališče^p njegovega prestola. ³Ogenj gre pred njim in naokrog požiga

^a 93:5: na veke: hebr. za dolgost dni. ^b 94:1: Bog: hebr. Bog maščevanj. ^c 94:1: pokaži... hebr. zasij. ^d 94:15: ji... hebr. bodo sledili za njo. ^e 94:17: skoraj: ali, hitro. ^f 95:2: Pridimo... hebr. Odvrnimo njegovo obličje. ^g 95:4: njegovi: hebr. čigar. ^h 95:4: moč...: ali, višine hribov so njegove. ⁱ 95:5: Morje...: hebr. Katerega morje je. ^j 95:8: z izzivanjem: hebr. s pričkanjem. ^k 95:11: da...: hebr. če vstopijo v moj počitek. ^l 96:8: primerno...: hebr. njegovega imena. ^m 96:9: lepota...: hebr. veličastnem svetišču. ⁿ 96:11: njegova...: ali, vse, kar vsebuje. ^o 97:1: bo...: hebr. bo mnogo otokov veselo, ali, bodo veliki otoki veseli. ^p 97:2: prebivališče: ali, ustanovitev.

^a 94:7: Ps 10:11; Ps 10:13; Prg 20:12 ^b 94:9: 2 Mz 4:11 ^c 94:11: 1 Kor 3:20 ^d 95:8: Heb 3:7; Heb 4:7 ^e 95:8: 4 Mz 14:22-38 ^f 96:1: 1 Krn 16:23 ^g 96:10: Ps 93:1; Ps 97:1 ^h 96:10: [Iz 40:22] ⁱ 96:13: [Iz 40:22] ^j 97:2: Ps 89:15

njegove sovražnike. ⁴Njegovi bliski so razsvetlili zemeljski [krog];^a zemlja je videla in trepetala. ⁵Hribi so se ob Gospodovi prisotnosti topili kakor vosek, ob prisotnosti Gospoda celotne zemlje. ⁶Nebesa oznanjujejo njegovo pravičnost in vsa ljudstva vidijo njegovo slavo. ⁷^bZbegani so vsi tisti, ki služijo rezanim podobam, ki se bahajo z maliki; obožujte ga, vsi vi bogovi.

⁸Sion je slišal in je bil vesel in judovske hčere so se veselile zaradi tvojih sodb, o Gospod. ⁹Kajti ti, Gospod, si dvignjen nad vso zemljo. Zelo si vzvišen nad vsemi bogovi. ¹⁰^cVi, ki ljubite Gospoda, sovražite zlo. On varuje duše svojih svetih; osvobaja jih iz roke zlobnega. ¹¹Svetloba je posejana za pravičnega in veselje za iskrenega v srcu. ¹²Veselite se v Gospodu, vi pravični in zahvaljajte se pri^a spominjanju njegove svetosti.

Psalms.

98 O zapojte Gospodu novo pesem, kajti storil je čudovite stvari. Njegova desnica in njegov sveti lakot sta mu pridobila zmago. ²^dGospod je razglasil svojo rešitev duš; svojo pravičnost je javno^b pokazal v očeh poganov. ³Spomnil se je svojega usmiljenja in svoje resnice do Izraelove hiše. Vsi konci zemlje so videli rešitev duš našega Boga.

⁴Naredite radosten glas Gospodu, vsa zemlja. Naredite glasen zvok in veselite se in pojte hvalo. ⁵Prepevajte Gospodu s harfo; s harfo in glasom psalma. ⁶S trobentami in zvokom kornéta naredite radosten glas pred Gospodom, Kraljem. ⁷Naj buči morje in njegova^c polnost, zemeljski [krog] in tisti, ki prebivajo na njem. ⁸Naj reke ploskajo [z] rokami; hkrati naj bodo hribi radostni ⁹pred Gospodom, kajti on prihaja, da sodi zemljo. S pravičnostjo bo sodil zemeljski [krog] gin ljudstva z nepristranskostjo.

99 Gospod kraljuje; naj ljudstva trepetajo. On sedi med kerubi; naj bo^d zemlja omajana. ²Gospod je velik na Sionu; visoko je nad vsemi ljudstvi. ³Naj hvalijo tvoje veliko in strašno ime, kajti sveto je. ⁴Kraljeva moč ljubi tudi sodbo. Ti utrjuješ nepristranskost, izvršuješ sodbo in pravičnost v Jakobu. ⁵Povišujte Gospoda, našega Boga in obožujte pri njegovi pručki, kajti on^e je svet.

⁶Mojzes in Aron med njegovimi duhovniki in Samuel med tistimi, ki kličejo njegovo ime; klicali so Gospoda in jim je odgovoril. ⁷Govoril jim je v oblačnem stebru; držali so se njegovih pričevanj in odredbe, ki jim jo je dal. ⁸Ti jim odgovarjaš, o Gospod, naš Bog. Bil si jim Bog, ki odpušča, čeprav se maščuješ njihovim domiselnostim. ⁹Povišujte Gospoda, našega Boga in obožujte ga pri njegovi sveti gori, kajti Gospod, naš Bog, je svet.

Psalms hvaljenja.f

100 Naredite radosten glas Gospodu, vse^g ve dežele. ²Služite Gospodu z veseljem. Pred njegovo prisotnost pridite s petjem. ³^hVédite, da Gospod je Bog. On je tisti, ki nas je ustvaril in ne^h mi sami; mi smo njegovo ljudstvo in ovce njegovega pašnika. ⁴Vstopite v njegova velika vrata z zahvaljevanjem in v njegove dvore s hvalo. Bodite mu hvaležni in blagoslovljate njegovo ime. ⁵Kajti Gospod je dober, njegovo usmiljenje je večno in njegova resnica traja vsemⁱ rodovom.

Davidov psalm.

101 Pel bom o usmiljenju in sodbi; tebi, o Gospod, bom pel. ²Védel se bom modro na popolni poti. O kdaj boš prišel k meni? Znotraj svoje hiše bom hodil s popolnim srcem. ³Pred svoje oči ne bom postavil nobene zlobne^j stvari. Sovražim delo tistih, ki se odvrčajo; to se me ne bo držalo. ⁴Kljubovalno srce bo odšlo od mene; ne bom poznal zlobne osebe. ⁵Kdorkoli tajno obrekuje svojega bližnjega, tistega bom iztrebil. Tistega, ki ima vzvišen pogled in ponosno srce, ne bom trpel. ⁶Moje oči bodo na zvestih v deželi, da bodo lahko prebivali z menoj. Kdor hodi po^k popolni poti, ta mi bo služil. ⁷Kdor dela prevaro, ne bo prebival znotraj moje hiše. Kdor govori laži, se ne bo zadrževal^l v mojem pogledu. ⁸Vse zlobne v deželi bom zgodaj uničil, da bom lahko iz Gospodovega mesta iztrebil vse zlobne storilce.

Molitev^m prizadetega, ko je premagan in svojo pritožbo izliva pred Gospodom.

102 Usliši mojo molitev, o Gospod in moje vpitje naj pride doⁿ tebe.

^a 97:12: pri... ali, k spominu. ^b 98:2: javno... ali, razodel. ^c 98:7: njegova... ali, vse, kar obsega. ^d 99:1: bo... hebr. se zemlja opoteka. ^e 99:5: on... ali, to je sveto. ^f 100:: hvaljenja: ali, zahvaljevanja. ^g 100:1: vse... hebr. vsa zemlja. ^h 100:3: ne... ali, njegovi smo. ⁱ 100:5: vsem... hebr. iz roda v rod. ^j 101:3: zlobne... hebr. Belialove stvari. ^k 101:6: po... ali, popoln na poti. ^l 101:7: zadrževal... hebr. uveljavil. ^m 102:: Molitev: ali, Molitev za. ⁿ 102:1: od... ali, zate.

^a 97:4: [Iz 40:22] ^b 97:7: 2 Mz 20:4; 3 Mz 26:1; 5 Mz 5:8; Heb 1:6 ^c 97:10: Ps 34:13; Am 5:15; Rim 12:9 ^d 98:2: Iz 52:10 ^e 98:7: [Iz 40:22] ^f 98:9: Ps 96:13 ^g 98:9: [Iz 40:22]

²Svojega obraza ne skrivaj pred menoj na dan, *ko* sem v stiski; nagni k meni svoje uho. Na dan, *ko* kličem, mi naglo odgovori. ³Kajti moji dnevi so použiti kakor^a dim in moje kosti so sežgane kakor ognjišče. ⁴Moje srce je prizadeto in ovenelo kakor trava, tako da pozabljam jesti svoj kruh. ⁵Zaradi glasu mojega stokanja se moje kosti lepijo na mojo^b kožo. ⁶Podoben sem pelikanu iz divjine; podoben sem sovi v puščavi. ⁷Bedim in sem kakor vrabec sam na strehi. ⁸Moji sovražniki me ves dan grajajo in tisti, ki so besni name, prisegajo zoper mene. ⁹Kajti pepel sem jedel kakor kruh in svojo pijačo sem mešal z jokom. ¹⁰zaradi tvojega ogorčenja in tvojega besa, kajti vzdignil si me in me vrgel dol. ¹¹^a Moji dnevi so kakor senca, ki se zmanjšuje in izsušen sem kakor trava.

¹²Toda ti, o Gospod, boš ostal na veke in tvoj spomin vsem rodovom. ¹³Vstal boš in imel usmiljenje do Siona, kajti čas, da mu [izkažeš] naklonjenost, da, določeni čas je prišel. ¹⁴Kajti tvoji služabniki uživajo v njegovih kamnih in so naklonjeni njegovemu prahu. ¹⁵Tako se bodo pogani bali Gospodovega imena in vsi kralji zemlje tvoje slave. ¹⁶Ko bo Gospod zgradil Sion, se bo prikazal v svoji slavi. ¹⁷Upošteval bo molitev revežev in ne bo preziral njihove molitve. ¹⁸To bo zapisano za prihajajoči rod; in ljudstvo, ki bo ustvarjeno, bo hvalilo Gospoda. ¹⁹Kajti on je pogledal dol iz višine svojega svetišča, z nebes je Gospod pogledal zemljo, ²⁰da usliši stokanje jetnika, da osvobodi tiste,^c ki so določeni za smrt, ²¹da oznani Gospodovo ime na Sionu in njegovo hvalo v Jeruzalemu, ²²ko se zberejo skupaj ljudstva in kraljstva, da služijo Gospodu.

²³Oslabil^d je mojo moč na poti, skrajšal je moje dneve. ²⁴Rekel sem: »O moj Bog, ne odstrani me v sredi mojih dni; tvoja leta so skozi vse rodove.« ²⁵^b Od davnine si položil temelj zemlji in nebo je delo tvojih rok. ²⁶Ta [dva] bosta izginila, toda ti boš ostal.^e Da, vsi izmed njih se bodo postarali kakor obleka; spremenil jih boš kakor suknjo in bodo spremenjeni, ²⁷toda ti si isti in tvoja leta ne bodo imela konca. ²⁸Otroci tvojih služabnikov bodo nadaljevali in njihovo seme bo utrjeno pred teboj.

Davidov psalm.

103 Blagoslavljaljaj Gospoda, o moja duša, in vse, kar je znotraj mene, *blagoslavljaljaj* njegovo sveto ime. ²Blagoslavljaljaj Gospoda, o moja duša in ne pozabi vseh dejanj njega, ³ki odpušča vse tvoje krivice, ki ozdravlja vse tvoje bolezni, ⁴ki odkupuje tvoje življenje pred uničenjem, ki te krona z ljubečo skrbnostjo in nežnimi usmiljenji, ⁵ki tvoja usta nasičuje z dobrimi stvarmi, *tako da se* tvoja mladost obnavlja kakor orlova.^f

⁶Gospod izvršuje pravičnost in sodbo za vse, ki so zatirani. ⁷Svoje poti je dal spoznati Mojzesu, svoja dela Izraelovim otrokom. ⁸^c Gospod je usmiljen in milostljiv, počasen za jezo in obilen^g v usmiljenju. ⁹Ne bo se vedno pričkal niti *svoje jeze* ne bo držal na veke. ¹⁰Z nami ni ravnal po naših grehih niti nas ni nagrajeval glede na naše krivice. ¹¹Kajti kakor^h je nebo visoko nad zemljo, *tako veliko je* njegovo usmiljenje do tistih, ki se ga bojijo. ¹²Kolikor daleč je vzhod od zahoda, *tako daleč odstranja* naše prestopke od nas. ¹³Kakor se oče usmili svojih otrok, *tako se* Gospod usmili teh, ki se ga bojijo. ¹⁴Kajti pozna naš sestav; spominja se, da smo prah. ¹⁵Glede človeka, so njegovi dnevi kakor trava; kakor cvetica polja, tako cveti. ¹⁶Kajti čeznjo gre veter in izgineⁱ in njen kraj je ne bo več poznal. ¹⁷Toda Gospodovo usmiljenje je od večnosti do večnosti na tistih, ki se ga bojijo in njegova pravičnost do otrok otrok, ¹⁸^d tistim, ki se držijo njegove zaveze in tistim, ki se spominjajo njegovih zapovedi, da jih izpolnjujejo.

¹⁹Gospod je pripravil svoj prestol v nebesih in njegovo kraljestvo vlada nad vsemi. ²⁰Blagoslavljaljajte Gospoda, vi njegovi angeli, ki se odlikujete^j v moči, ki izpolnujete njegove zapovedi s poslušanjem glasu njegove besede. ²¹Blagoslavljaljajte Gospoda, vse ve njegove vojske, vi njegovi služabniki, ki izpolnujete njegovo željo. ²²Blagoslavljaljaj Gospoda, vsa njegova dela na vseh krajih njegovega gospostva. Blagoslavljaljaj Gospoda, o moja duša.

104 Blagoslavljaljaj Gospoda, o moja duša. O Gospod, moj Bog, ti si tako velik,

^a 102:3: kakor...: ali, (kakor nekateri berejo) v dimu. ^b 102:5: mojo...: ali, moje meso. ^c 102:20: tiste...: hebr. otroke smrti. ^d 102:23: Oslabil: hebr. Prizadel. ^e 102:26: ostal: hebr. stal. ^f 103:5: [Ko se orel postara, mu zaukrivljen del zgornjega kljuna tako zraste, da ne more odpirati kljuna in tako ne more več jesti. Takrat si orel z drgnjenjem ob skalo odlomi dela kljuna in spet lahko odpre kljun in lahko je. Orel tako ne prejme nesmrtnosti, si pa podaljša življenje. Podoba je, da nam skala odvzame tisto, kar nas ovira. Trdnost skale se je otesla tvoje starosti, kajti ta skala je Jezus Kristus.] ^g 103:8: obilen...: hebr. velik. ^h 103:11: kakor...: hebr. glede na višino neba. ⁱ 103:16: izgine: hebr. je ni. ^j 103:20: ki se odlikujete: hebr. mogočni.

^a 102:11: Iz 40:6; Jak 1:10 ^b 102:25: Heb 1:10 ^c 103:8: 2 Mz 34:7; 5 Mz 34:6; 4 Mz 14:18; Neh 9:17; Ps 86:15; Jer 32:18 ^d 103:18: 5 Mz 7:9

oblečen si s častjo in veličanstvom. ²Ki se pokrivaš s svetlobo kakor z obleko, ki razteguješ nebo kakor zaveso. ³Ki polagaš bruna svojih sob v vodah, ki delaš oblake [za] svoj bojni voz, ki hodiš na perutih vetra. ⁴§ ^aKi svoje angele delaš za duhove, svoje služabnike za gorec ogenj. ⁵Ki^a polagaš temelje zemlji, da na veke ne bo odstranjena. ⁶Pokrivaš jo z globinami kakor z obleko; vode stojijo nad gorami. ⁷Ob tvojem oštevanju so zbežale, ob glasu tvojega groma so odhitele. ⁸§ Grede gor^b po gorah, grede dol po dolinah, na kraj, ki si ga ti osnoval zanje. ⁹Postavil si mejo, da je ne morejo prečkati, da se ponovno ne obrnejo in ne pokrijejo zemlje.

¹⁰On^c izvire pošilja v doline, ki tečejo^d med hribi. ¹¹Dajejo piti vsaki poljski živali, divji osli si gasijo^e svojo žejo. ¹²Poleg njih bo perjad neba, ki žvrgoli^f med mladikami, imela svoje prebivališče. ¹³Iz svojih sob namaka hribe; zemlja je nasičena s sadom tvojih del. ¹⁴Travi povzroča, da raste za živino in zelišče za služenje človeku,^g da lahko obrodi hrano iz zemlje ¹⁵in vino, da razveseljuje človekovo srce in olje,^g da njegovemu obrazu stori, da zasveti in kruh, ki utrjuje človekovo srce. ¹⁶Gospodova drevesa so polna soka, libanonske cedre, ki jih je posadil, ¹⁷kjer si ptice pletejo svoja gnezda; glede štokrlje, so ciprese njena hiša. ¹⁸Visoki hribi so zatočišče za divje koze in skale za kunce.

¹⁹Luno je določil za obdobja, sonce pozna svoje zahajanje. ²⁰Delaš temo in je noč, ko vse gozdne živali^h lazijo naprej. ²¹Mladi levi rjovejo za svojim plenom in iščejo svojo hrano od Boga. ²²Sonce vzhaja, zberejo se skupaj in se zleknejo v svoje brloge. ²³Človek hodi naprej k svojemu delu in k svojemu trudu do večera. ²⁴O Gospod, kako mnogotera so tvoja dela! V modrosti si jih vsa naredil; zemlja je polna tvojih bogastev. ²⁵Tako je to veliko in široko morje, v katerem so brezštevilne plazeče stvari, tako majhne kakor velike živali. ²⁶Tam se vozijo ladje, tam je ta leviatán, katerega si naredil,ⁱ da se igra v njem. ²⁷^cVsi ti čakajo nate, da jim lahko daš njihovo hrano v pravnem obdobju. ²⁸To jim daješ, pobirajo; odpiraš svojo roko, nasičujejo se z dobrim. ²⁹Skrivaš svoj obraz, preplašijo

se; jemlješ njihov dih, poginejo in se vrnejo k svojemu prahu. ³⁰Svojega duha pošiljaš naprej, ustvarjeni so; in obnavljaš obličje zemlje.

³¹Gospodova slava bo vztrajala^j na veke. Gospod se bo veselil v svojih delih. ³²Gleda na zemljo in ta se trese; dotika se hribov in se kadijo. ³³Dokler živim, bom prepeval Gospodu; dokler imam svoj obstoj, bom prepeval hvalo svojemu Bogu. ³⁴Moje premišljevanje o njem bo prijetno; veselil se bom v Gospodu. ³⁵Naj bodo grešniki použiti z zemlje in naj zlobnega ne bo več. Blagoslavljaljaj Gospoda, o moja duša. Hvalite Gospoda.

105 ^{Od zahvaljujte se Gospodu, ključite njegovo ime; med ljudstvom razglašajte njegova dela. ²Prepevajte mu, prepevajte mu psalme, govorite o vseh njegovih čudovitih delih. ³Ponašajte se z njegovim svetim imenom; naj se razveseljuje srce tistih, ki iščejo Gospoda. ⁴Iščite Gospoda in njegovo moč; vselej iščite njegov obraz. ⁵Spominjajte se njegovih čudovitih del, ki jih je storil, njegovih čudežev in sodb njegovih ust, ⁶oh, vi seme Abrahama, njegovega služabnika, vi otroci Jakoba, njegovega izbranca. ⁷On je Gospod, naš Bog; njegove sodbe so po vsej zemlji.}

⁸Na veke se spominja svoje zaveze, besede, ki jo je zapovedal tisočêrim rodovom. ⁹^eKatero zavezo je sklenil z Abrahamom in svojo prisego Izaku ¹⁰in isto potrdil Jakobu za zakon in Izraelu za večno zavezo, ¹¹rekoč: »Tebi bom dal kánaansko deželo, žreb^k vaše dediščine,« ¹²ko jih je bilo po številu le malo ljudi, da, zelo malo in tujci v njej. ¹³Ko so hodili od enega naroda k drugemu, od enega kraljestva k drugemu ljudstvu ¹⁴nobenemu človeku ni pustil, da jim stori krivico; da, zaradi njih je grajal kralje, ¹⁵rekoč: »Ne dotikajte se mojih maziljencev in mojim prerokom ne delajte hudega.« ¹⁶Poleg tega je nad deželo poklical lakoto; zlomil je celotno oporo kruha. ¹⁷Pred njimi je poslal človeka,^g celó Jožefa, ki je bil prodan za služabnika, ¹⁸katerega stopala so poškodovali z okovi, položen^l je bil v železo ¹⁹do časa, ko je prišla njegova beseda; Gospodova beseda ga je prečistila. ²⁰ⁱKralj je poslal in ga izpustil, celó vladar ljudstva in ga

^a 104:5: Ki...: hebr. Zemljo je osnoval na njenih podlagah. ^b 104:8: Grede gor...: ali, Gore se dvigajo, doline se spuščajo. ^c 104:10: On: hebr. Ki. ^d 104:10: tečejo: hebr. hodijo. ^e 104:11: gasijo: hebr. zlomijo. ^f 104:12: žvrgoli: hebr. daje glas. ^g 104:15: olje...: hebr. da njegov obraz zasveti z oljem, ali, več kakor olje. ^h 104:20: gozdne živali...: hebr. živali le-tega gazijo po gozdu. ⁱ 104:26: naredil: hebr. oblikoval. ^j 104:31: bo vztrajala: hebr. bo. ^k 105:11: žreb: hebr. vrv. ^l 105:18: položen...: hebr. njegova duša je prišla v železo.

^a 104:4: Heb 1:7 ^b 104:14: Joz 9:13 ^c 104:27: Ps 145:15 ^d 105:1: 1 Krn 16:8; Iz 12:4 ^e 105:9: 1 Mz 17:2; 1 Mz 22:16; 1 Mz 26:3; 1 Mz 28:13; 1 Mz 35:11; Lk 1:7; Lk 1:73; Heb 6:17 ^f 105:11: 1 Mz 13:15; 1 Mz 15:10 ^g 105:17: 1 Mz 37:28 ^h 105:18: 1 Mz 39:20 ⁱ 105:20: 1 Mz 41:14

osvobodil. ²¹_a Postavil ga je [za] gospodarja svoje hiše in vladarja vsega svojega imetja, ²²_a da po svoji mili volji zveže njegove prince in njegove senatorje uči modrosti. ²³_b Tudi Izrael je prišel v Egipt in Jakob je začasno prebival v Hamovi deželi. ²⁴ Silno je pomnožil svoje ljudstvo in jih naredil močnejše kakor njihove sovražnike.

²⁵_c Njihovo srce je obrnil, da sovraži njegovo ljudstvo, da premeteno postopa z njegovimi služabniki. ²⁶_d Poslal je svojega služabnika Mojzesa in Arona, ki ga je izbral. ²⁷_e Prikazovala sta njegova^b znamenja med njimi in čudeže v Hamovi deželi. ²⁸_f Poslal je temo in jo naredil temačno in nista se uprla zoper njegovo besedo. ²⁹_g Njihove vode je spremenil v kri in njihove ribe usmrtil. ³⁰_h Njihova dežela je po sobah njihovih kraljev porodila žab v obilju. ³¹_i Rekel je in prišle so različne vrste muh in uši po vseh njihovih krajih. ³²_j Dal jim je točo^c za dež in ognjen ogenj po njihovi deželi. ^{33 Udaril je tudi njihove trte in njihova figova drevesa in zlomil drevesa njihovih krajev. ³⁴_k Spregovoril je in prišle so leteče kobilice in gosence in to brez števila, ^{35 pojedle so vsa njihova zelišča po celotni deželi in požrle sad njihovih tal. ³⁶_l Udaril je tudi vse prvorojence v njihovi deželi, vodilne izmed vse njihove moči. ³⁷_m Izpeljal jih je tudi s srebrom in zlatom, in med njihovimi rodovi ni bilo niti ene slabotne osebe. ³⁸_n Egipt je bil vesel, ko so odšli, kajti strah pred njimi je padel nanje. ³⁹_o Razprostrl je oblak za pokrivalo in ogenj, da daje svetlobo v noči. ⁴⁰_p Ljudje so prosili in privedel je prepelice ter jih nasičeval z nebeškim kruhom. ⁴¹_q Odprl je skalo in pridrl so vode, po suhih krajih so tekle kakor reka. ⁴² Kajti spomnil se je svoje svete obljube in Abrahama, svojega služabnika. ⁴³ Svoje ljudstvo je izpeljal z radostjo in svoje izvoljene z veseljem^d ⁴⁴_r in jim dal dežele poganov in podedovali so trud ljudstev, ⁴⁵_s da bi se lahko držali njegovih zakonov in obeževali njegove postave. Hvalite Gospoda.^e}}

106 Hvalite^f Gospoda. O^s zahvaljujte se Gospodu, ker je dober, kajti

njegovo usmiljenje *traja* večno. ²_i Kdo lahko izreče mogočna Gospodova dela? ³ Blagoslovljeni so tisti, ki se držijo sodbe in tisti, ki ob vseh časih ravna pravično. ⁴ Spomni se me, o Gospod, z naklonjenostjo, *katero prinašaš* svojemu ljudstvu. O obišči me s svojo rešitvijo duše, ⁵ da lahko vidim dobro tvoje izbranca, da se lahko veselim v veselju tvojega naroda, da se lahko ponašam s tvojo dediščino.

⁶_u Grešili smo z našimi očeti, zagrešili smo krivičnost, ravnali smo zlobno. ⁷_v Naši očetje v Egiptu niso razumeli tvojih čudežev, niso se spominjali množice tvojih milosti, temveč so *ga* dražili pri morju, *celó* pri Rdečem morju. ⁸ Pa vendar jih je rešil zaradi svojega imena, da je lahko storil, da se spozna njegova mogočna moč. ⁹ Oštel je tudi Rdeče morje in le-to se je posušilo, tako jih je vodil skozi globine kakor skozi divjino. ¹⁰ Rešil jih je iz roke tistega, ki jih je sovražil in jih odkupil iz sovražnikov roke. ¹¹_w Vode so pokrile njihove sovražnike; niti eden izmed njih ni preostal. ¹²_x Potem so verjeli njegovim besedam; peli so njegovo hvalo.

¹³_y Kmalu^g so pozabili njegova dela, niso čakali na njegov nasvet, ¹⁴_z temveč so silno hrepeneli^h v divjini in skušali Boga v puščavi. ¹⁵ § ^a Dal jim je njihovo zahtevo, toda poslal je pustost v njihove duše. ¹⁶_b Zavidali so tudi Mojzesu v taboru in Aronu, Gospodovemu svetemu. ¹⁷_c Zemlja se je odprla in požrla Datána in pokrila Abirámovo družčino. ¹⁸_d V njuni družčini pa je bil vžgan ogenj, plamen je požgal zlobne. ¹⁹_e Naredili so tele na Horebu in oboževali ulito podobo. ²⁰ Tako so svojo slavo zamenjali v podobnost vola, ki je travo. ²¹ Pozabili so Boga, svojega rešitelja, ki je v Egiptu storil velike stvari, ²² čudovita dela v Hamovi deželi in strašne stvari pri Rdečem morju. ²³_f Zato je rekel, da jih bo uničil, če ne bi njegov izbranec Mojzes stal pred njim v vrzeli, da odvrne njegov bes, da jih ne bi uničil. ²⁴ Da, prezirali so prijetnoⁱ deželo, niso verovali njegovi besedi, ²⁵_g temveč so godrnjali v svojih šotorih in niso prisluhnili

^a 105:21: imetja: hebr. lastništva. ^b 105:27: njegova...: hebr. besede njegovih znamenj. ^c 105:32: točo...: hebr. njihov dež toče. ^d 105:43: z veseljem: hebr. s petjem. ^e 105:45: Hvalite...: hebr. Aleluja. ^f 106:1: Hvalite...: hebr. Aleluja. ^g 106:13: Kmalu...: hebr. Podvizjali so se, pozabili so. ^h 106:14: hrepeneli...: hebr. hrepeneli [z] željo. ⁱ 106:24: prijetno...: hebr. deželo hrepenenja.

^a 105:21: 1 Mz 41:40 ^b 105:23: 1 Mz 46:6 ^c 105:25: 2 Mz 1:8 ^d 105:26: 2 Mz 3:10 ^e 105:27: 2 Mz 7:9 ^f 105:28: 2 Mz 10:22 ^g 105:29: 2 Mz 7:20 ^h 105:30: 2 Mz 8:6 ⁱ 105:31: 2 Mz 8:17; 2 Mz 8:24 ^j 105:32: 2 Mz 9:23 ^k 105:34: 2 Mz 10:4 ^l 105:36: 2 Mz 12:29 ^m 105:37: 2 Mz 12:29 ⁿ 105:38: 2 Mz 12:33 ^o 105:39: 2 Mz 13:21 ^p 105:40: 2 Mz 16:12 ^q 105:41: 2 Mz 17:6; 4 Mz 20:11; 1 Kor 10:4 ^r 105:44: Joz 13:17; 5 Mz 6:10 ^s 106:1: Ps 107:1; Ps 118:1; Ps 136:1 ^t 106:2: Sod 13:21 ^u 106:6: Sod 7:19 ^v 106:7: 2 Mz 14:11-12; 2 Mz 14:21 ^w 106:11: 2 Mz 14:27; 2 Mz 15:5 ^x 106:12: 2 Mz 14:31; 2 Mz 15:1 ^y 106:13: 2 Mz 15:14; 2 Mz 17:2 ^z 106:14: 2 Mz 17:2; 1 Kor 10:6 ^a 106:15: 4 Mz 11:31 ^b 106:16: 4 Mz 16:2 ^c 106:17: 4 Mz 16:31; 5 Mz 11:6 ^d 106:18: 4 Mz 16:35; 4 Mz 16:46 ^e 106:19: 2 Mz 32:4 ^f 106:23: 2 Mz 33:13 ^g 106:25: 4 Mz 14:2

Gospodovemu glasu. ²⁶ Zato je dvignil svojo roko zoper njih, da jih^a zruši v divjini, ²⁷ da uniči^b njihovo seme tudi med narodi in da jih razkropi po deželah. ²⁸ ^a Pridružili so se tudi k Báal Peórju in jedli žrtvovanje mrtvim. ²⁹ Tako so *ga* s svojimi domiselnostmi dražili do jeze, in mednje je vdrla nadloga. ³⁰ ^b Potem se je dvignil Pinhás in izvršil sodbo in *tako* se je nadloga zaustavila. ³¹ To mu je bilo štetó v pravičnost, vsem rodovom na vékomaj. ³² ^c Jezili so *ga* tudi pri vodah prepira, tako da se je zaradi njih za Mojzesa slabo izteklo, ³³ ker so dražili njegovega duha, tako da je s svojimi ustnicami nepremišljeno govoril.

³⁴ ^d Niso pokončali narodov, glede katerih jim je Gospod zapovedal, ³⁵ ^e temveč so bili pomešani med pogane in se naučili njihovih del. ³⁶ Služili so svojim malikom, ki so bili zanje past. ³⁷ Da, svoje sinove in svoje hčere so žrtvovali hudičem ³⁸ in prelivali nedolžno kri, celó kri svojih sinov in svojih hčera, katere so žrtvovali kánaanskim malikom, in dežela je bila oskrunjena s krvjo. ³⁹ Tako so bili omadeževani s svojimi lastnimi deli in se šli vlačuganje s svojo lastno domiselnostjo. ⁴⁰ Zato je bil zoper njegovo ljudstvo vžgal Gospodov bes, do take mere, da je preziral svojo lastno dediščino. ⁴¹ Izročil jih je v roko poganov in tisti, ki so jih sovražili, so vladali nad njimi. ⁴² Tudi njihovi sovražniki so jih zatirali in privedeni so bili v podjarmljenje, pod njihovo roko. ⁴³ ^f Mnogokrat jih je osvobodil, toda dražili so *ga* s svojo namero in bili so ponižani^c zaradi svoje krivičnosti. ⁴⁴ Vendar, ko je slišal njihovo vpitje, se je ozrl na njihovo stisko ⁴⁵ ^g in zanje se je spomnil svoje zaveze in se pokesal glede na množico svojih usmiljenj. ⁴⁶ Pripravil jim je tudi usmiljenje pred vsemi tistimi, ki so jih odvedli ujetje. ⁴⁷ Reši nas, o Gospod, naš Bog in zberi nas izmed poganov, da se zahvaljujemo tvojemu svetemu imenu *in* da zmagujemo v tvojem hvaljenju. ⁴⁸ Blagoslovljen *bodi* Gospod, Izraelov Bog, od večnosti do večnosti in vse ljudstvo naj reče: »Amen. Hvalite^d Gospoda.«

107 ^h O zahvaljujte se Gospodu, ker je dober, kajti njegovo usmiljenje traja večno. ² Tako naj govorijo Gospodovi odkupljenci, katere je odkupil iz sovražnikove roke ³ in jih zbral iz dežel, od vzhoda in od

zahoda, od severa in od juga. ^e ⁴ Tavalj so po divjini, po osamljeni poti; nobenega mesta niso našli, da prebivajo v njem. ⁵ Lačni in žejni, njihova duša je oslabela v njih. ⁶ Potem so v svoji stiski klicali h Gospodu *in* jih je osvobodil iz njihovih tegob. ⁷ Vodil jih je naprej po pravi poti, da lahko gredo v mesto prebivanja. ⁸ O da bi *ljudje* hvalili Gospoda *zaradi* njegove dobrote in *zaradi* njegovih čudovitih del človeškim otrokom! ⁹ Kajti on nasičuje hrepenečo dušo in lačno dušo napolnjuje z dobroto.

¹⁰ Tem, ki so sedeli v temi in smrtni senci *in* bili zvezani v stiski in železu, ¹¹ ker so se uprli zoper Božjo besedo in zaničevali namero Najvišjega, ¹² je zato njihovo srce ponižal s trudom; padli so dol in nikogar ni *bilo*, da pomaga. ¹³ Potem so v svoji stiski klicali h Gospodu *in* rešil jih je iz njihovih tegob. ¹⁴ Privedel jih je iz teme in smrtné sence in pretrgal njihove vezi. ¹⁵ O da bi *ljudje* hvalili Gospoda *zaradi* njegove dobrote in *zaradi* njegovih čudovitih del človeškim otrokom! ¹⁶ Kajti zlomil je velika vrata iz broná in preseká železne zapahe.

¹⁷ Bedaki, zaradi svojega prestopka in zaradi svojih krivičnosti so prizadeti. ¹⁸ ⁱ Njihova duša prezira vse vrste hrane in približujejo se velikim vratom smrti. ¹⁹ Potem v svoji stiski kličejo h Gospodu *in* on jih rešuje iz njihovih tegob. ²⁰ Poslal je svojo besedo, jih ozdravil in jih osvobodil pred njihovimi uničenji. ²¹ O da bi *ljudje* hvalili Gospoda *za* njegovo dobroto in *za* njegova čudovita dela človeškim otrokom! ²² Naj žrtvujejo klavne daritve zahvaljevanja in z veseljem^f oznanjajo njegova dela.

²³ Tisti, ki gredo dol k morju na ladjah, da trgujejo po velikih vodah, ²⁴ tisti vidijo Gospodova dela in njegove čudeže v globini. ²⁵ Kajti on ukazuje in vzdiguje^g viharji veter, ki dviguje valove. ²⁶ Le-ti se vzpenjajo k nebu, ponovno gredo dol h globinam. Njihova duša je zmehčana zaradi stiske. ²⁷ Opotekajo se sem ter tja in omahujejo kakor pijan človek in ne^h vedo več kaj storiti. ²⁸ Potem v svoji stiski kličejo h Gospodu *in* jih izpeljuje iz njihovih tegob. ²⁹ Vihar spreminja v tišino, tako da so njegovi valovi mirni. ³⁰ Potem so veseli, ker so mirni; tako jih privede v njihovo zeleno pristanišče. ³¹ O da bi *ljudje* hvalili Gospoda *za* njegovo dobroto in *za* njegova čudovita

^a 106:26: jih...: hebr. padejo. ^b 106:27: uniči: hebr. pade. ^c 106:43: ponižani...: ali, obubožani, ali, oslabljeni. ^d 106:48: Hvalite...: hebr. Aleluja. ^e 107:3: juga: hebr. morja. ^f 107:22: z veseljem: hebr. s petjem. ^g 107:25: vzdiguje: hebr. se zavzema za. ^h 107:27: are...: hebr. vsa njihova modrost je požrta.

^a 106:28: 4 Mz 25:3 ^b 106:30: 4 Mz 25:7 ^c 106:32: 4 Mz 20:13 ^d 106:34: 5 Mz 7:1 ^e 106:35: Sod 1:21 ^f 106:43: Sod 2:16 ^g 106:45: 5 Mz 30:2 ^h 107:1: Ps 106:1; Ps 118:1; Ps 136:1 ⁱ 107:18: Job 33:20

dela človeškim otrokom! ³²Naj ga povišujejo tudi v skupnosti ljudstva in ga hvalijo v zboru starešin.

³³Reke spreminja v divjino in vodne izvire v suha tla, ³⁴rodovitno deželo v jalovost^a zaradi zlobnosti tistih, ki prebivajo v njej. ³⁵^aDivjino spreminja v stoječo vodo in suha tla v vodne izvire. ³⁶Tam daje lačnim, da prebivajo, da lahko postavijo mesto za prebivališče, ³⁷posejejo polja in zasadijo vinograde, ki lahko obrodijo sadove rasti. ³⁸Tudi blagoslavlja jih, tako da so silno pomnoženi in ne prenaša, [da] se njihova živina zmanjšuje. ³⁹Ponovno, pomanjšani so in ponižani zaradi zatiranja, stiske in bridkosti. ⁴⁰^bZaničevanje izliva na prince in jim povzroča, da se klatijo po divjini, ^bkjer ni poti. ⁴¹^cVendar ubogega postavlja na visoko pred^c stisko in mu pripravlja družine kakor trop. ⁴²^dPravični bo to videl in se veselil; vsa krivičnost pa bo ustavila svoja usta. ⁴³Kdorkoli je moder in bo obeleževal te stvari, celó oni bodo razumeli Gospodovo ljubečo skrbnost.

Pesem ali Davidov psalm.

108 O Bog, moje srce je trdno; prepeval bom in dajal hvalo, celó s svojo slavo. ²§ Zbudita se, plunka in harfa; jaz *sam* se bom zgodaj prebudil. ³Hvalil te bom, o Gospod, med ljudstvi in prepeval ti bom hvale med narodi. ⁴Kajti tvoje usmiljenje je veliko nad nebem in tvoja resnica *sega* do oblakov. ^d⁵^eBodi povišan, o Bog, nad nebo in tvoja slava nad vso zemljo, ⁶da so tvoji ljubljene lahko osvobodeni; reši s svojo desnico in mi odgovori. ⁷Bog je spregovoril v svoji svetosti: »Veselil se bom in razdelil bom Sihem in odmeril Sukótsko dolino. ⁸Gileád je moj, Manáse je moj, tudi Efrájim je moč moje glave, Juda je moj postavodajalec. ⁹Moáb je moj lонец za pranje, nad Edóm bom vrgel svoj čevljev, nad Filistejo bom slavil zmago.« ¹⁰Kdo me bo privedel v utrjeno mesto? Kdo me bo vodil v Edóm? ¹¹*Mar ne boš ti*, o Bog, ki si nas zavrnil? Ali ne boš ti, o Bog, šel naprej z našimi vojskami? ¹²Daj nam pomoč iz stiske, kajti zaman je človeška pomoč. ¹³Z Bogom bomo delali hrabro, kajti on je *ta*, ki bo pomendral naše sovražnike.

Vodji glasbenikov. Davidov psalm.

109 Ne molči, o Bog moje hvale, ²kajti usta zlobnih in usta varljivcev^e so

odprta^f proti meni; zoper mene so govorili z lažnim jezikom. ³Obkrožili so me tudi z besedami sovraštva in brez razloga so se borili zoper mene. ⁴Zaradi moje ljubezni so moji nasprotniki, toda *samega sebe izročam* molitvi. ⁵Nagradili so me [z] zlom za dobro in sovražijo me zaradi moje ljubezni.

⁶§ Nad njim postavi zlobnega človeka in naj Satan^g stoji na njegovi desnici. ⁷Ko bo sojen, naj bo^h obsojen in njegova molitev naj postane greh. ⁸^fNjegovih dni naj bo malo; in drug naj prevzame njegovo službo. ⁹Naj bodo njegovi otroci brez očeta in njegova žena vdova. ¹⁰Naj bodo njegovi otroci nenehno potepuhi in [naj] beračijo. *Svoj kruh* naj iščejo tudi izven svojih zapuščenih krajev. ¹¹Naj izsiljevalec zgrabi vse, kar ima in tujci naj oplenijo njegov trud. ¹²Naj ne bo nikogar, da mu nakloni usmiljenje; niti naj ne bo nikogar, da podpre njegove osirotele otroke. ¹³Njegovo potomstvo naj bo iztrebljeno, in v naslednjem rodu naj bo njihovo ime izbrisano. ¹⁴Naj krivičnost njegovih očetov ne bo pozabljena pri Gospodu in greh njegove matere naj ne bo izbrisan. ¹⁵Naj bodo nenehno pred Gospodom, da bi spomin nanje lahko odrezal z zemlje. ¹⁶Zato ker se ni spomnil, da pokaže usmiljenje, temveč je preganjal ubogega in pomoči potrebnega moža, da mogoče celó ubije potrtega v srcu. ¹⁷Kakor je ljubil prekletstvo, tako naj le-to pride nadenj. Kakor se ni razveseljeval v blagoslavljanju, tako naj bo le-to daleč od njega. ¹⁸Kakor se je oblačil s prekletstvom, podobno kakor s svojo obleko, tako naj le-to pride vⁱ njegovo notranjost kakor voda in kakor olje v njegove kosti. ¹⁹Naj bo to kakor obleka, ki ga pokriva in namesto pasu, s katerim je nenehno opasan. ²⁰*Naj bo to nagrada* mojim nasprotnikom^j od Gospoda in tistim, ki govorijo zlo zoper mojo dušo.

²¹Toda ti delaj zame, o Bog, Gospod, zaradi svojega imena; osvobodi me, ker je tvoje usmiljenje dobro. ²²Kajti jaz sem ubog in pomoči potreben in moje srce je ranjeno znotraj mene. ²³Odhajal sem kakor senca, ko se ta zmanjšuje; kakor leteča kobilica sem premetavan sem ter tja. ²⁴Moja kolena so šibka zaradi posta in mojemu mesu manjka mastnosti. ²⁵Postal sem jim tudi graja; ko so pogledali name, so stresali svoje glave. ²⁶Pomagaj mi, o Gospod, moj Bog, o reši me glede na svoje usmiljenje, ²⁷da bodo lahko

^a 107:34: jalovost: hebr. slanst. ^b 107:40: divjini: ali, praznem kraju. ^c 107:41: pred: ali, za. ^d 108:4: oblakov: ali, nebes. ^e 109:2: varljivcev: hebr. prevare. ^f 109:2: odprta: hebr. so se odprla. ^g 109:6: Satan: ali, nasprotnik. ^h 109:7: bo...: hebr. gre ven kriv, ali, bo zloben. ⁱ 109:18: v...: hebr. znotraj njega. ^j 109:20: [nasprotnikom...: hebr. Satan.]

^a 107:35: Iz 41:18 ^b 107:40: Job 12:21 ^c 107:41: 1 Sam 2:8; Ps 113:7-8 ^d 107:42: Job 22:19; Job 5:16 ^e 108:5: Ps 60:7 ^f 109:8: Apd 1:20

vedeli, da je to tvoja roka, da si ti, Gospod, to storil. ²⁸Naj preklinjajo, toda ti blagoslavljaljaj. Ko vstanejo, naj bodo osramočeni, toda tvoj služabnik naj se veseli. ²⁹Naj bodo moji nasprotniki^a oblečeni s sramoto in naj se kakor z ogrinjalom pokrijejo s svojo lastno zmedenostjo. ³⁰S svojimi usti bom silno hvalil Gospoda; da, hvalil ga bom med množico. ³¹Kajti stal bo ob desnici ubogega, da ga reši pred tistimi,^b ki obsojajo njegovo dušo.

Davidov psalm.

110 ^aGospod je rekel mojemu Gospodu: »Sédi na mojo desnico, dokler ne naredim tvojih sovražnikov [za] tvojo pručko.« ²Gospod bo s Siona poslal palico tvoje moči; vladaj v sredi svojih sovražnikov. ³Tvoje ljudstvo bo voljno na dan tvoje moči, v krasotah svetosti od^c maternice jutra; ti imaš roso svoje mladosti. ⁴^bGospod je prisegel in se ne bo kesal: »Ti si duhovnik na veke po Melkizedekovem redu.«

⁵Gospod na tvoji desnici bo na dan svojega besa udaril čez kralje. ⁶Sodil bo med pogani, kraje bo napolnil s trupli, rnil bo glave nad mnogimi^d deželami. ⁷Na poti bo pil iz potoka, zato bo dvignil glavo.

111 Hvalite^e Gospoda. Hvalil bom Gospoda z vsem svojim celotnim srcem, v zboru poštenih in v skupnosti. ²Gospodova dela so velika, preiskovana od vseh tistih, ki imajo veselje v tem. ³Njegovo delo je častljivo in veličastno, in njegova pravičnost traja večno. ⁴Storil je svoja čudovita dela, da se ne pozabijo. Gospod je milostljiv in poln sočutja. ⁵Dal je hrano^f tistim, ki se ga bojijo; vedno se bo zavedal svoje zaveze.

⁶Svojemu ljudstvu je pokazal moč svojih del, da jim lahko da dediščino poganov. ⁷Dela njegovih rok so resnica in sodba; vse njegove zapovedi so zanesljive. ⁸Trdno^g stojijo na veke vekov, narejene so v resnici in poštenosti. ⁹Svojemu ljudstvu je poslal odkupitev, na veke je zapovedal svojo zavezo. Sveto in spoštovano je njegovo ime. ¹⁰^cStrah Gospodov je začetek modrosti. Dobro^h

razumevanje imajo vsi tisti, ki izpolnjujejoⁱ njegove zapovedi. Njegova hvala traja večno.

112 Hvalite^j Gospoda. Blagoslovljen je človek, ki se boji Gospoda, ki se silno razveseljuje v njegovih zapovedih. ²Njegovo seme na zemlji bo mogočno; rod iskrenih bo blagoslovljen. ³Premoženje in bogastva bodo v njegovi hiši in njegova pravičnost traja za vedno. ⁴Iskrenemu v temi vstaja svetloba; milostljiv je, poln sočutja in pravičen. ⁵Dober človek kaže naklonjenost in posoja; svoje zadeve bo usmerjal s preudarnostjo.^k

⁶Zagotovo ne bo omajan na veke, pravični bo v večnem spominu. ⁷Ne bo se bal zlih sporočil; njegovo srce je trdno, zaupa v Gospoda. ⁸Njegovo srce je utrjeno, ne bo se bal, dokler ne opazi svoje želje na svojih sovražnikih. ⁹^dRazdelil je, dal je ubogim; njegova pravičnost traja za vedno; njegov rog bo povišan s častjo. ¹⁰Zlobni bo to videl in bo užaloščen, škripal bo s svojimi zobmi in pešal. Želja zlobnega bo izginila.

113 Hvalite^l Gospoda. Hvalite, o vi Gospodovi služabniki, hvalite Gospodovo ime. ²^eBlagoslovljeno bodi Gospodovo ime od tega časa dalje in na vekomaj. ³^fOd sončnega vzhoda do zahajanja istega naj se hvali Gospodovo ime. ⁴Gospod je visoko nad vsemi narodi in njegova slava nad nebom. ⁵Kdo je podoben Gospodu, našemu Bogu, ki prebiva^m na višavi, ⁶ki samega sebe ponižuje, da gleda stvari, ki so na nebu in na zemlji! ⁷^gIz prahu dviguje ubogega in iz gnojišča vzdiguje pomoči potrebnega, ⁸da ga lahko postavi s principi, celó s principi svojega ljudstva. ⁹Jalovi ženski daje, da varujeⁿ hišo in da je radostna mati otrok. Hvalite Gospoda.

114 Jakobova od ljudi tujega jezika, ²je bil Juda njegovo svetišče in Izrael njegovo gospostvo. ³ⁱMorje je to videlo in pobegnilo; Jordan je bil gnan nazaj. ⁴Gore so poskakovale kakor ovni in majhni hribi kakor jagnjeta. ⁵Kaj ti je bilo, o ti morje, da bežiš? Ti Jordan, da si bil gnan nazaj? ⁶Ve gore, da ste poskakovale kakor ovni in vi majhni hribi kakor jagnjeta? ⁷Trpetaj, ti zemlja, ob Gospodovi prisotnosti,

^a 109:29: [nasprotniki: hebr. Satan.] ^b 109:31: tistimi...: hebr. sodniki njegove duše. ^c 110:3: od...: ali, bolj kakor maternice jutra; imel boš, itd. ^d 110:6: mnogimi: ali, velikimi. ^e 111:1: Hvalite...: hebr. Aleluja. ^f 111:5: hrano: hebr. plen. ^g 111:8: Trdno...: hebr. Osnovane so. ^h 111:10: Dobro...: ali, Dober uspeh. ⁱ 111:10: izpolnjujejo...: hebr. jih izpolnjujejo. ^j 112:1: Hvalite...: hebr. Aleluja. ^k 112:5: preudarnostjo: hebr. sodbo. ^l 113:1: Hvalite...: hebr. Aleluja. ^m 113:5: prebiva: hebr. se povišuje, da prebiva. ⁿ 113:9: varuje...: hebr. prebiva v hiši.

^a 110:1: Mt 22:44; Mr 12:36; Lk 20:42; Apd 2:34; 1 Kor 15:25; Heb 1:13 ^b 110:4: Heb 5:6; Heb 7:17 ^c 111:10: Job 28:28; Prg 1:7; Prg 9:10; Prd 1:16 ^d 112:9: 2 Kor 9:9 ^e 113:2: Dan 2:20 ^f 113:3: Mal 1:11 ^g 113:7: 1 Sam 2:8; Ps 107:41 ^h 114:1: 2 Mz 13:3 ⁱ 114:3: 2 Mz 14:21; Joz 3:13

ob prisotnosti Jakobovega Boga, ⁸_a ki je skalo spremenil v stoječo vodo, kremen v studenec vodo.

115 Ne nam, o Gospod, ne nam, temveč daj slavo svojemu imenu, zaradi svojega usmiljenja in zaradi svoje resnice. ²_b Zakaj bi pogani govorili: »Kje je sedaj njihov Bog?« ³_c Toda naš Bog je v nebesih; storil je karkoli mu ugaja. ⁴_d Njihovi maliki so srebro in zlato, delo človeških rok. ⁵ Imajo usta, toda ne govorijo; imajo oči, toda ne vidijo; ⁶ imajo ušesa, toda ne slišijo; imajo nosove, toda ne duhajo, ⁷ imajo roke, toda ne prijemajo; imajo stopala, toda ne hodijo niti ne govorijo skozi svoje grlo. ⁸ Tisti, ki jih delajo, so jim podobni, *tako je vsak, kdor zaupa vanje.*

⁹ O Izrael, zaupaj v Gospoda; on je njihova pomoč in njihov ščit. ¹⁰ O hiša Aronova, zaupaj v Gospoda; on je njihova pomoč in njihov ščit. ¹¹ Vi, ki se bojite Gospoda, zaupajte v Gospoda; on je njihova pomoč in njihov ščit. ¹² Gospod se nas zaveda; on nas bo blagoslovil, blagoslovil bo Izraelovo hišo, blagoslovil bo Aronovo hišo. ¹³ Blagoslovil bo tiste, ki se bojijo Gospoda, *tako^a male kakor velike.* ¹⁴ Gospod vas bo bolj in bolj povečeval, vas in vaše otroke. ¹⁵ Vi *ste* blagoslovljeni od Gospoda, ki je naredil nebo in zemljo. ¹⁶ Nebesa, *celó* nebesa so Gospodova, toda zemljo je dal človeškim otrokom. ¹⁷ Mrtvi ne hvalijo Gospoda niti kdorkoli, ki gre dol v tišino. ¹⁸_e Toda mi bomo blagoslavljali Gospoda od tega časa dalje in na vékomaj. Hvalite Gospoda.

116 Ljubim Gospoda, ker je slišal moj glas in moje ponižne prošnje. ² Ker je k meni nagnil svoje uho, zato bom klical k *njemu* dokler^b živim. ³_f Obdale so me bridkosti smrti in bolečine pekla so me prijele;^c spoznal sem stisko in bridkost. ⁴ Potem sem klical h Gospodovemu imenu: »O Gospod, rotim te, osvobodi moju dušo.« ⁵ Milostljiv je Gospod in pravičen; da, naš Bog je usmiljen. ⁶ Gospod varuje preprostega; ponižan sem bil in pomagal mi je. ⁷ Vrní se k svojemu počitku, o moja duša, kajti Gospod radodarno postopa s teboj. ⁸ Kajti moja duša si osvobodil pred smrtjo, moje oči pred solzami in moja stopala pred padcem. ⁹ Hodil bom pred Gospodom v deželi živih.

¹⁰_g Verujem, zato sem rekel: »Bil sem silno prizadet.« ¹¹ V svoji naglici sem rekel:^h »Vsi ljudje so lažnivci.« ¹² Kaj naj bi vrnil Gospodu za vse njegove koristi do mene? ¹³ Vzel bom čašo rešitve duše in klical h Gospodovemu imenu. ¹⁴ Svoje zaobljube bom izpolnil Gospodu sedaj, v prisotnosti vsega njegovega ljudstva. ¹⁵ Dragocena je v Gospodovih očeh smrt njegovih svetih. ¹⁶ O Gospod, zares sem tvoj služabnik; tvoj služabnik *sem* in sin tvoje pomočnice; ti si odvezal moje vezi. ¹⁷ Daroval ti bom žrtev zahvaljevanja in klical bom h Gospodovemu imenu. ¹⁸ Svoje zaobljube bom izpolnil Gospodu sedaj, v prisotnosti vsega njegovega ljudstva, ¹⁹ v dvorih Gospodove hiše, v tvoji sredi, o Jeruzalem. Hvalite Gospoda.

117 O! hvalite Gospoda, vsi vi narodi, hvalite ga, vsa ve ljudstva. ² Kajti velika je njegova usmiljena prijaznost do nas in Gospodova resnica *traja* večno. Hvalite Gospoda.

118_j O zahvaljujte se Gospodu, ker je dober, ker njegovo usmiljenje *traja* večno. ² Naj sedaj reče Izrael, da njegovo usmiljenje *traja* večno. ³ Naj sedaj reče Aronova hiša, da njegovo usmiljenje *traja* večno. ⁴ Naj sedaj rečejo tisti, ki se bojijo Gospoda, da njegovo usmiljenje *traja* večno. ⁵ V tegobi^d sem klical h Gospodu; Gospod mi je odgovoril in *me postavil* na velik kraj. ⁶_k Gospod je na^e moji strani; ne bom se bal, kaj mi more storiti človek? ⁷ Gospod jemlje moj delež s tistimi, ki mi pomagajo, zato bom videl *svojo željo* na tistih, ki me sovražijo. ⁸ Bolje je zaupati v Gospoda, kakor zaupanje polagati v človeka. ⁹ Bolje je zaupati v Gospoda, kakor zaupanje polagati v prince. ¹⁰ Vsi narodi so me obkrožili, toda uničil^f jih bom v Gospodovem imenu. ¹¹ Obkrožili so me; da, obkrožili so me, toda uničil jih bom v Gospodovem imenu. ¹² Obkrožili so me kakor čebele; pogašeni so kakor ogenj iz trnja, kajti uničil^g jih bom v Gospodovem imenu. ¹³ Kruto si me sunil, da bi lahko padel, toda Gospod mi je pomagal. ¹⁴_m Gospod je moja moč in pesem in postal je rešitev moje duše. ¹⁵ Glas veselja in rešitve duš je v šotorskih svetiščih pravičnih; Gospodova desnica dela hrabro. ¹⁶ Gospodova desnica je vzvišena, Gospodova desnica dela hrabro. ¹⁷ Ne bom umrl, temveč

^a 115:13: tako...: hebr. oboje, male z velikimi. ^b 116:2: dokler...: hebr. v mojih dneh. ^c 116:3: prijele...: hebr. našle. ^d 118:5: V tegobi: hebr. Iz tegobe. ^e 118:6: na...: hebr. zame. ^f 118:10: uničil: hebr. odsekal. ^g 118:12: uničil: hebr. posekal.

^a 114:8: 2 Mz 17:6; 4 Mz 20:11 ^b 115:2: Ps 42:10; Ps 79:10 ^c 115:3: Ps 135:6 ^d 115:4: Ps 135:15 ^e 115:18: Dan 2:20 ^f 116:3: Ps 18:5-6 ^g 116:10: 2 Kor 4:13 ^h 116:11: Rim 3:4 ⁱ 117:1: Rim 15:11 ^j 118:1: Ps 106:1; Ps 107:1; Ps 136:1; 1 Krn 16:7 ^k 118:6: Heb 13:6; Ps 56:4; Ps 56:11 ^l 118:9: Ps 146:2 ^m 118:14: 2 Mz 15:2; Iz 12:2

živel in oznanjal Gospodova dela. ¹⁸Gospod me je boleče okaral, toda ni me izročil smrti.

¹⁹Odpri^ete mi velika vrata pravičnosti; šel bom vanje in bom hvalil Gospoda, ²⁰ta Gospodova velika vrata, v katera bodo vstopali pravični. ²¹Hvalil te bom, kajti slišal si me in postal si rešitev moje duše. ²²*a* Kamen, katerega so graditelji odklonili, je postal glava vogalnemu kamnu. ²³To je Gospodovo^a delo, to je čudovito v naših očeh. ²⁴To je dan, ki ga je naredil Gospod; veselili se bomo in bili veseli v njem. ²⁵Reši sedaj, rotim te, o Gospod. O Gospod, rotim te, pošlji uspevanje sedaj. ²⁶*b* Blagoslovljen bodi kdor prihaja v Gospodovem imenu. Blagoslovljamo vas iz Gospodove hiše. ²⁷Bog je Gospod, ki nam je pokazal svetlobo. Žrtev povežite z vrvmi, celó k oltarnim rogovom. ²⁸Ti si moj Bog in tebe bom hvalil; ti si moj Bog, poviševal te bom. ²⁹O zahvaljujte se Gospodu, ker je dober, kajti njegovo usmiljenje traja večno.

119 Blagoslovljeni so neomadeževani^b na poti, ki hodijo v Gospodovi postavi. ²Blagoslovljeni so tisti, ki ohranjajo njegova pričevanja in ki ga iščejo z vsem srcem. ³Tudi ne počno krivičnosti; hodijo po njegovih poteh.

⁴Ti si *nam* ukazal, da se marljivo držimo tvojih predpisov. ⁵O da bi bile moje poti usmerjene, da se držim tvojih zakonov! ⁶Potem ne bom osramočen, ko se oziram k vsem tvojim zapovedim.

⁷Hvalil te bom z iskrenostjo srca, ko se bom učil tvojih^c pravičnih sodb. ⁸Držal se bom tvojih zakonov; o ne zapusti me popolnoma.

BET ב | J

⁹S čim naj mladenič očisti svojo pot? S tem, da je pozoren *nanjo*, glede na tvojo besedo.

¹⁰S svojim celotnim srcem te iščem; o ne pusti me oddaljiti se od tvojih zapovedi. ¹¹Tvojo besedo sem skril v svoje srce, da ne bi grešil zoper tebe. ¹²Blagoslovljen si ti, o Gospod; úči me svojih zakonov.

¹³S svojimi ustnicami sem oznanjal vse sodbe tvojih ust. ¹⁴Veselil sem se na poti tvojih pričevanj, toliko *kakor* v vseh tvojih bogastvih. ¹⁵Premišljeval bom o tvojih predpisih in se

oziral k tvojim potem. ¹⁶Razveseljeval se bom v tvojih zakonih. Ne bom pozabil tvoje besede.

GIMEL ג | J

¹⁷Radodarno ravnaj s svojim služabnikom, da bom lahko živel in se držal tvoje besede. ¹⁸Odpri^d moje oči, da bom lahko gledal čudovite besede iz tvoje postave. ¹⁹*c* Jaz sem tujec na zemlji; svojih zapovedi ne skrivaj pred menoj. ²⁰Moja duša slabi zaradi hrepenenja, ki ga ima ob vseh časih do tvojih sodb. ²¹Oštel si ponosne, ki so prekleti, ki zaidejo od tvojih zapovedi. ²²Odstrani od mene grajo in zaničevanje, kajti držal sem se tvojih pričevanj. ²³Tudi principi so sedeli in govorili zoper mene, toda tvoj služabnik je premišljeval o tvojih zakonih. ²⁴Tvoja pričevanja so tudi moje veselje in moji svetovalci.^e

DALET ד | J

²⁵Moja duša se lepi na prah, oživi me glede na svojo besedo.

²⁶Oznanil sem svoje poti in ti si me slišal; *d* úči me svojih zakonov. ²⁷Daj mi razumeti pot tvojih predpisov; tako bom govoril o tvojih čudovitih delih.

²⁸Moja duša se topi^f zaradi potrtosti; okrepi me glede na svojo besedo. ²⁹Od mene odstrani lažnivo pot in mi milostno podéli svojo postavo.

³⁰Izbral sem pot resnice, tvoje sodbe sem položil *pred seboj*. ³¹Prijel sem se tvojih pričevanj, o Gospod; ne izroči me v sramoto. ³²Tekel bom pot tvojih zapovedi, ko boš razširil moje srce.

HE ה | J

³³Úči me, o Gospod, pot tvojih zakonov in tega se bom držal *do* konca. ³⁴Daj mi razumevanje in bom čuval tvojo postavo; da, obeleževal jo bom s *svojim* celotnim srcem.

³⁵Stôri mi, da grem po stezi tvojih zapovedi, kajti v tem se razveseljujem. ³⁶Nagni moje srce k tvojim pričevanjem, ne pa k pohlepnosti. ³⁷Odvрни^g moje oči od gledanja praznih reči in oživi me na svoji poti. ³⁸Utrdi svojo besedo

^a 118:23: Gospodovo...: hebr. od Gospoda.

^b 119:1: neomadeževani: ali, popolni, ali, iskreni.

^c 119:7: tvojih...: hebr. sodb tvojih pravičnosti.

^d 119:18: Odpri: hebr. Odgrni.

^e 119:24: moji svetovalci: hebr. možje mojega nasveta.

^f 119:28: se topi: hebr. kaplja.

^g 119:37: Odvrni...: hebr. Stôri mojim očem, da se ne zmenijo za gledanje.

^a 118:22: Mt 21:42; Mr 12:10; Lk 20:17; Apd 4:11; 1 Pet 2:4 ^b 118:26: Mt 21:9 ^c 119:19: 1 Mz 47:9; 1 Krn 29:15; Ps 39:12; Heb 11:13 ^d 119:26: Ps 25:4; Ps 27:11; Ps 86:11

svojemu služabniku, ki je vdan tvojemu strahu.³⁹ Odvrni moja grajo, ki se jo bojim, kajti tvoje sodbe so dobre.⁴⁰ Glej, hrepenel sem za tvojimi predpisi. Oživi me v svoji pravičnosti.

VAV װ]

⁴¹Naj tvoja usmiljenja pridejo tudi k meni, o Gospod, celó tvoja rešitev duše, glede na tvojo besedo.⁴² Tako bom imel^a kaj odgovoriti tistemu, ki me graja, kajti zaupam v tvojo besedo.

⁴³Besede resnice pa ne vzemi popolnoma iz mojih ust, kajti [potrpežljivo] sem upal v tvoje sodbe.⁴⁴ Tako se bom nenehno držal tvoje postave, na veke vekov.

⁴⁵Hodil bom na prostosti,^b kajti iščem tvoje predpise.⁴⁶ Tudi pred kralji bom govoril o tvojih pričevanjih in ne bom osramočen.⁴⁷ Razveseljeval se bom v tvojih zapovedih, katere sem vzljubil.⁴⁸ Tudi svoje roke bom dvignil k tvojim zapovedim, katere sem vzljubil in premišljeval bom o tvojih zakonih.

ZAJIN זײן]

⁴⁹Spomni se besede svojemu služabniku, na osnovi katere si mi storil, da upam.⁵⁰ To je moja tolažba v moji stiski, kajti tvoja beseda me je oživila.⁵¹ Ponosni so me imeli silno v posmeh, vendar se nisem nagnil od tvoje postave.⁵² Spomnil sem se tvojih sodb od davnine, o Gospod in se potolažil.⁵³ Polastila se me je groza zaradi zlobnih, ki zapuščajo tvojo postavo.⁵⁴ Tvoji zakoni so bili moje pesmi v hiši mojega popotovanja.

⁵⁵Ponoči sem se spominjal tvojega imena, o Gospod in se držal tvoje postave.⁵⁶ To sem imel, ker sem se držal tvojih predpisov.

HET חײט]

⁵⁷»Ti si moj delež, o Gospod.« Rekel sem, da bom ohranjal tvoje besede.⁵⁸ S svojim celotnim srcem sem milo prosil tvojo^c naklonjenost; bodi mi usmiljen glede na svojo besedo.

⁵⁹Mislil sem na svoje poti in svoja stopala sem obrnil k tvojim pričevanjem.⁶⁰ Podvizal sem se in nisem odlašal, da se držim tvojih zapovedi.⁶¹ Š Vezi^d zlobnih so me oropale, toda nisem pozabil tvoje postave.⁶² Opolnoči

bom vstajal, da se ti zahvaljujem zaradi tvojih pravičnih sodb.⁶³ Jaz sem družabnik vseh teh, ki se te bojijo in teh, ki se držijo tvojih predpisov.⁶⁴ Zemlja, o Gospod, je polna tvojega usmiljenja; учи me svojih zakonov.

TET טײט]

⁶⁵Dobro si storil s svojim služabnikom, o Gospod, glede na svojo besedo.⁶⁶ Uči me dobre sodbe in spoznanja, kajti veroval sem tvojim zapovedim.⁶⁷ Preden sem bil užaloščen, sem zašel, toda sedaj sem se držal tvoje besede.⁶⁸ Ti si dober in delaš dobro; учи me svojih zakonov.

⁶⁹Ponosni so zoper mene kovali laž, toda tvojih predpisov se bom držal s svojim celotnim srcem.⁷⁰ Njihovo srce je tako rejeno kakor mast, toda jaz se razveseljujem v tvoji postavi.⁷¹ Dobro je zame, da sem bil užaloščen, da se lahko učim tvojih zakonov.⁷² Postava tvojih ust mi je boljša kakor tisoči zlata in srebra.

JOD יײד]

⁷³Tvoje roke so me naredile in me oblikovale; daj mi razumevanje, da se lahko učim tvojih zapovedi.⁷⁴ Tisti, ki se te bojijo, bodo veseli, ko me vidijo, kajti upal sem v tvojo besedo.⁷⁵ Vem, o Gospod, da so tvoje sodbe pravične^e in da si me ti v zvestobi užalostil.

⁷⁶Prosim te, naj bo tvoja usmiljena prijaznost za^f mojo tolažbo, glede na svojo besedo svojemu služabniku.⁷⁷ Naj tvoja nežna usmiljenja pridejo k meni, da bom lahko živel, kajti tvoja postava je moja naslada.

⁷⁸Naj bodo ponosni osramočeni, kajti brez razloga so sprevrženo ravnali z menoj, toda jaz bom premišljeval o tvojih predpisih.⁷⁹ Naj se tisti, ki se te bojijo, obrnejo k meni in tisti, ki so spoznali tvoja pričevanja.⁸⁰ Naj bo moje srce brez graje v tvojih zakonih, da ne bom osramočen.

KAF כײף]

⁸¹Moja duša slabi zaradi tvoje rešitve duše, toda jaz upam v tvojo besedo.⁸² Moje oči pešajo zaradi tvoje besede, rekoč: »Kdaj me

^a 119:42: imel...: ali, odgovoril tistemu, ki me graja v stvari. ^b 119:45: prostosti: hebr. svobodi.

^c 119:58: tvojo...: hebr. tvoje obličje. ^d 119:61: Vezi: ali, Skupine. ^e 119:75: pravične: hebr. pravičnost. ^f 119:76: za...: hebr. da me tolaži.

boš potolažil?« ⁸³Kajti postal sem podoben mehu v dimu, *vendar* ne pozabljam tvojih zakonov. ⁸⁴Koliko *je* dni tvojega služabnika? Kdaj boš izvršil sodbo na tistih, ki me preganjajo?

⁸⁵Ponosni, ki niso po tvoji postavi, so zame kopáli jame. ⁸⁶Vse tvoje zapovedi so zanesljive;^a po krivem me preganjajo, pomagaj mi. ⁸⁷Na zemlji so me skoraj požrli, toda jaz nisem zapustil tvojih predpisov. ⁸⁸Oživi me po svoji ljubeči skrbnosti, tako se bom držal pričevanja tvojih ust.

LAMED ל

⁸⁹Na veke, o Gospod, je tvoja beseda utrjena na nebu. ⁹⁰Tvoja zvestoba *je* za^b vse rodove; utrdil si zemljo in ta ostaja.^c ⁹¹Danes nadaljujejo glede na tvoje odredbe, kajti vsi so tvoji služabniki. ⁹²Če ne *bi bila* tvoja postava moje naslade, potem bi v svoji stiski propadel. ⁹³Nikoli ne bom pozabil tvojih predpisov, kajti oživel si me. ⁹⁴Jaz *sem* tvoj, reši me, kajti iskal sem tvoje predpise. ⁹⁵Zlobni so čakali name, da me uničijo, *toda* jaz bom preudarjal tvoja pričevanja. ⁹⁶Videl sem konec vse popolnosti, *toda* tvoja zapoved *je* silno široka.

MEM מ

⁹⁷O kako ljubim tvojo postavo! Ona *je* ves dan moje premišljevanje.

⁹⁸Zaradi svojih zapovedi si me naredil modrejšega od mojih sovražnikov, kajti one so^d vedno z menoj. ⁹⁹Imam več razumevanja kakor vsi moji učitelji, kajti tvoja pričevanja so moje premišljevanje. ¹⁰⁰Razumem več kakor starci, ker se držim tvojih predpisov. ¹⁰¹Svoja stopala sem zadržal pred vsako zlo potjo, da bi lahko obdržal tvojo besedo. ¹⁰²Nisem odšel od tvojih sodb, kajti ti si me učil.

¹⁰³^a Kako sladke so tvoje besede mojemu okusu!^e *Da, slajše* kakor med mojim ustom. ¹⁰⁴Skozi tvoje predpise prejemam razumevanje, zato sovražim vsako napačno pot.

NUN נ

¹⁰⁵Tvoja beseda *je* svetilka^f mojim stopalom in svetloba moji stezi. ¹⁰⁶Prisegel sem in *to* bom opravil, da se bom držal tvojih pravičnih sodb. ¹⁰⁷Zelo sem užaloščen. Oživi me, o Gospod, glede na svojo besedo. ¹⁰⁸Rotim te,

sprejmi prostovoljne daritve mojih ust, o Gospod in uči me svojih sodb.

¹⁰⁹Moja duša *je* nenehno v moji roki, *vendar* ne pozabljam tvoje postave. ¹¹⁰Zlobni so zame položili zanko, *vendar* nisem zašel od tvojih predpisov.

¹¹¹Tvoja pričevanja sem vzel kot dediščino na veke, kajti ta so veselje mojega srca. ¹¹²Svoje srce sem nagnil, da vedno izpolnujem^g tvoje zakone, *celo* do konca.

SAMEH ס

¹¹³Sovražim *prazne* misli, toda ljubim tvojo postavo. ¹¹⁴Ti *si* moje skrivališče in moj ščit; upam v tvojo besedo. ¹¹⁵^b Odidite od mene, vi hudodelci, kajti držal se bom zapovedi svojega Boga.

¹¹⁶Podpiraj me glede na svojo besedo, da bom lahko živel in zaradi svojega upanja naj ne bom osramočen. ¹¹⁷Dvigni me in bom varen in nenehno se bom oziral k tvojim zakonom.

¹¹⁸Pomendral si vse tiste, ki so zašli od tvojih zakonov, kajti njihova prevara *je* neresnica. ¹¹⁹Vse^h zlobnež zemlje daješ stran *kakor* žlindro, zato ljubim tvoja pričevanja. ¹²⁰Moje meso trepetaja zaradi strahu pred teboj in bojim se tvojih sodb.

AJIN ע

¹²¹Storil sem sodbo in pravico; ne prepusti me mojim zatiralcem. ¹²²Bodi pōrok za svojega služabnika v dobro; naj me ponosni ne zatirajo. ¹²³Moje oči pešajo zaradi tvoje rešitve duše in zaradi besede tvoje pravičnosti.

¹²⁴S svojim služabnikom postopaj glede na svoje usmiljenje in uči me svojih zakonov. ¹²⁵Jaz *sem* tvoj služabnik; daj mi razumevanje, da bom lahko spoznal tvoja pričevanja. ¹²⁶Čas *je* za *tebe*, Gospod, da delaš, *kajti* razveljavili so tvojo postavo.

¹²⁷^c Zato ljubim tvoje zapovedi bolj kakor zlato, da, bolj kakor čisto zlato. ¹²⁸Zatorej spoštujem vse *tvoje* predpise *glede* vseh stvari, *da* so pravilni; in sovražim vsako napačno pot.

PE פ

¹²⁹Tvoja pričevanja so čudovita, zatorej se jih moja duša drži. ¹³⁰Vstop tvojih besed daje svetlobo, to daje razumevanje preprostemu. ¹³¹Odpri sem svoja usta in trepetal, kajti

^a 119:86: zanesljive: hebr. zanesljivost. ^b 119:90: za...: hebr. iz roda v rod. ^c 119:90: ostaja: hebr. stoji. ^d 119:98: one so: hebr. to je. ^e 119:103: okusu: hebr. nebu. ^f 119:105: svetilka: ali, sveča. ^g 119:112: izpolnujem: hebr. izvršujem. ^h 119:119: Vse...: hebr. Vsem zlobnežem zemlje povzročaš, da končajo kakor žlindra.

hrepenel sem za tvojimi zapovedmi. ¹³² Poglej name in bodi mi usmiljen, kakor^a ravnaš s tistimi, ki ljubijo tvoje ime. ¹³³ Odredi moje korake po svoji besedi in nobena krivičnost naj nima gospostva nad menoj. ¹³⁴ Osvobodi me pred človeškim zatiranjem; tako se bom držal tvojih predpisov. ¹³⁵ Stôri, da tvoj obraz sveti nad tvojim služabnikom in uči me svojih zakonov. ¹³⁶ Reke vodâ iztekajo [iz] mojih oči, ker se ne držijo tvoje postave.

TSAD E 𐤔𐤓]

¹³⁷ Pravičen si ti, o Gospod in tvoje sodbe so iskrene. ¹³⁸ Tvoja pričevanja, ki si jih zapovedal, so iskrena^b in zelo^c zanesljiva. ¹³⁹ ^a Moja gorečnost me je použila,^d ker so moji sovražniki pozabili tvoje besede. ¹⁴⁰ Tvoja beseda je zelo čista,^e zato jo tvoj služabnik ljubi. ¹⁴¹ Majhen sem in preziran, vendar ne pozabljam tvojih predpisov. ¹⁴² Tvoja pravičnost je večna pravičnost in tvoja postava je resnica.

¹⁴³ Stiska in tesnoba sta se^f me polastili, vendar so tvoje zapovedi moje naslade. ¹⁴⁴ Pravičnost tvojih pričevanj je večna; daje mi razumevanje in jaz bom živel.

KOF 𐤕]

¹⁴⁵ Klical sem z vsem svojim celotnim srcem; usliši me, o Gospod, držal se bom tvojih zakonov. ¹⁴⁶ Klical sem k tebi; reši me in^g držal se bom tvojih pričevanj.

¹⁴⁷ Slutil sem svitanje jutra in klical; upal sem v tvojo besedo. ¹⁴⁸ Moje oči so slutile nočne straže, da bi lahko premišljeval v tvoji besedi. ¹⁴⁹ Prisluhni mojemu glasu glede na svojo ljubečo skrbnost, o Gospod; oživi me glede na svojo sodbo.

¹⁵⁰ Približali so se tisti, ki sledijo vragoliji; daleč so od tvoje postave. ¹⁵¹ Ti si blizu, o Gospod, in vse tvoje zapovedi so resnica. ¹⁵² Glede tvojih pričevanj sem spoznal od davnine, da si jih ti utemeljil na veke.

REŠ 𐤕]

¹⁵³ Preudari mojo stisko in me osvobodi, kajti jaz ne pozabljam tvoje postave. ¹⁵⁴ Zagovarjaj mojo pravdo in me osvobodi; oživi me glede na svojo besedo. ¹⁵⁵ Rešitev duš je

daleč od zlobnih, kajti oni ne iščejo tvojih zakonov. ¹⁵⁶ Velika^h so tvoja nežna usmiljenja, o Gospod; oživi me glede na tvoje sodbe. ¹⁵⁷ Mnogo je mojih preganjalcev in mojih sovražnikov, vendar se ne nagnem od tvojih pričevanj. ¹⁵⁸ Zagledal sem prestopnike in bil užaloščen, ker se niso držali tvoje besede. ¹⁵⁹ Preudari kako ljubim tvoje predpise; oživi me, o Gospod, glede na svojo ljubečo skrbnost. ¹⁶⁰ Tvojaⁱ beseda je resnična od začetka in vsaka od tvojih pravičnih sodb traja večno.

ŠIN 𐤑]

¹⁶¹ Princi so me preganjali brez vzroka, toda moje srce stoji v strahospoštovanju pred tvojo besedo. ¹⁶² Veselim se ob tvoji besedi kakor nekdo, ki najde velik plen. ¹⁶³ Sovražim in preziram lažnivost, toda ljubim tvojo postavo. ¹⁶⁴ Sedemkrat dnevno te hvalim zaradi tvojih pravičnih sodb. ¹⁶⁵ Š Velik mir imajo tisti, ki ljubijo tvojo postavo in nič^j jih ne bo prizadelo. ¹⁶⁶ Gospod, upal sem na tvojo rešitev duše in storil tvoje zapovedi.

¹⁶⁷ Moja duša je obdržala tvoja pričevanja in silno jih ljubim. ¹⁶⁸ Držal sem se tvojih predpisov in tvojih pričevanj, kajti vse moje poti so pred teboj.

TAV 𐤕]

¹⁶⁹ Naj moj klic pride blizu predte, o Gospod; daj mi razumevanje glede na svojo besedo. ¹⁷⁰ Naj moja ponižna prošnja pride predte; osvobodi me glede na svojo besedo. ¹⁷¹ Moje ustnice bodo izgovarjale hvalo, ko si me učil svojih zakonov. ¹⁷² Moj jezik bo govoril o tvoji besedi, kajti vse tvoje zapovedi so pravičnost.

¹⁷³ Tvoja roka naj mi pomaga, kajti izbral sem tvoje predpise. ¹⁷⁴ Hrepenel sem za tvojo rešitvijo duše, o Gospod in tvoja postava je moja naslada. ¹⁷⁵ Naj moja duša živi in te bo hvalila in naj mi tvoje sodbe pomagajo. ¹⁷⁶ Zašel sem kakor izgubljena ovca; išči svojega služabnika, kajti jaz ne pozabljam tvojih zapovedi.

Pesem stopnjevanja.

120 V svoji tegobi sem klical^k h Gospodu in me je slišal. ² Osvobodi mojo dušo, o Gospod, pred lažnivimi ustnicami in pred varljivim jezikom. ³ Kaj^l ti bo dano? Ali kaj ti

^a 119:132: kakor...: hebr. glede na običaj do tistih, itd. ^b 119:138: iskrena: hebr. pravičnost.

^c 119:138: zelo...: hebr. zanesljivost. ^d 119:139: použila...: hebr. odsekala. ^e 119:140: čista: hebr. preizkušena, ali, prečiščena. ^f 119:143: se...: hebr. me našli. ^g 119:146: in...: ali, da se bom lahko držal. ^h 119:156: Velika: ali, Mnoga. ⁱ 119:160: Tvoja...: hebr. Začetek tvoje besede je resničen. ^j 119:165: nič...: hebr. oni ne bodo imeli nobenega kamna spotike. ^k 120:1: [Okoli leta 1058 pr. Kr.] ^l 120:3: Kaj...: ali, Kaj ti bi dal varljiv jezik? Ali, Kakšna korist ti bo?

^a 119:139: Ps 69:8; Jn 2:17

bo storjeno,^a ti varljiv jezik? ⁴Š Ostre^b puščice mogočnega z brinovimi ogorki.

⁵Gorje meni, da se mudim v Mešehu, da prebivam v kedárskih šotorih! ⁶Moja duša je dolgo prebivala s tistim, ki sovraži mir. ⁷Jaz sem za mir,^c toda, ko govorim, so oni za vojno.

Pesem stopnjevanja.

121 Svoje^d oči bom povzdignil h goram, od koder prihaja moja pomoč. ²^a Moja pomoč prihaja od Gospoda, ki je naredil nebo in zemljo. ³Ne bo trpel, da bi bilo tvoje stopalo premaknjeno. On, ki te varuje, ne bo dremal. ⁴Glej, kdor varuje Izraela, ne bo niti dremal niti spal. ⁵Gospod je tvoj čuvaj; Gospod je tvoja senca na tvoji desnici. ⁶Sonce te ne bo udarilo podnevi niti luna ponoči. ⁷Gospod te bo varoval pred vsem zlom; varoval bo tvojo dušo. ⁸Gospod bo ohranil tvoje odhajanje in tvoje prihajanje od tega časa dalje in na vékomaj.

Davidova pesem stopnjevanja.

122 Bil sem vesel, ko so mi rekli: »Pojdimo v Gospodovo hišo.« ²Naša stopala bodo stala znotraj tvojih velikih vrat, o Jeruzalem. ³Jeruzalem je zgrajen kakor mesto, ki je stisnjeno skupaj, ⁴kamor se vzpenjajo rodovi, Gospodovi rodovi, v pričevanje Izraelu, da dajejo zahvalo Gospodovemu imenu. ⁵Kajti tam so^e postavljeni sodni prestoli, prestoli Davidove hiše.

⁶Š Mólite za mir v Jeruzalemu. Tisti, ki te ljubijo, bodo uspevali. ⁷Mir bodi znotraj tvojih zidov in uspevanje v tvojih palačah. ⁸Zaradi mojih bratov in zaradi družabnikov bom torej rekel: »Mir bodi znotraj tebe.« ⁹Zaradi hiše Gospoda, našega Boga, bom iskal tvoje dobro.

Pesem stopnjevanja.

123 K tebi povzdigujem svoje oči, o ti, ki prebivaš v nebesih. ²Glej, kakor oči služabnikov gledajo k roki svojih gospodarjev in kakor oči dekle k roki svoje gospodarice, tako naše oči čakajo na Gospoda, našega Boga, dokler se nas ne usmili. ³Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas, kajti silno smo nasičeni z zaničevanjem. ⁴Naša duša je silno nasičena s preziranjem tistih, ki so ošabni in z zaničevanjem ponosnih.

Davidova pesem stopnjevanja.

124 Če ne bi bil Gospod, ki je bil na naši strani, lahko sedaj reče Izrael, ²če ne bi bil Gospod, ki je bil na naši strani, ko so ljudje vstali zoper nas, ³tedaj [bi] nas žive požrli, ko je bil njihov bes vžgan zoper nas, ⁴tedaj [bi] nas vode preplavile, vodni tok [bi] tekel preko naše duše, ⁵tedaj [bi] vode ponosa tekale preko naše duše.

⁶Blagoslovljen [bodi] Gospod, ki nas ni izročil njihovim zobem kakor plen. ⁷Naša duša je kakor ptica ušla iz zanke ptičarjev; zanka je pretrgana in mi smo ušli. ⁸^b Naša pomoč je v imenu Gospodovem, ki je naredil nebo in zemljo.

Pesem stopnjevanja.

125 Tisti, ki zaupajo v Gospoda, bodo kakor gora Sion, ki ne more biti odstranjena, temveč ostaja na veke. ²Kakor so gore naokoli Jeruzalema, tako je Gospod naokoli svojega ljudstva od tega časa naprej, celo za vedno. ³Kajti palica zlobnih^f ne bo počivala na deležu pravičnih, da ne bi pravični svojih rok iztegnili h krivičnosti.

⁴Delaj dobro, o Gospod, tistim, ki so dobri in tistim, ki so iskreni v svojih srcih. ⁵Š Glede takšnih, ki zavijajo na svoje sprijene poti, jih bo Gospod odvedel z delavci krivičnosti, toda nad Izraelom bo mir.

Pesem stopnjevanja.

126 Ko je Gospod ponovno^g obrnil ujetništvo Siona, smo bili podobni tem, ki sanjajo. ²Tedaj so bila naša usta napolnjena s smehom in naš jezik s petjem. Tedaj so med pogani govorili: »Gospod je^h zanje storil velike stvari.« ³Gospod je za nas storil velike stvari, česar smo veseli.

⁴Š Ponovno obrni naše ujetništvo, o Gospod, kakor vodotoke na jugu. ⁵Tisti, ki sejejo s solzami, bodo želi z veseljem. ⁶Kdor hodi naprej in joka in prinaša dragoceno^j seme, bo brez dvoma ponovno prišel z veseljem, nesoč svoje snope s seboj.

Pesem^k stopnjevanja za Salomona.

127 Razen če Gospod ne zida hiše, se zaman trudijo, ki jo^l gradijo. Razen če

^a 120:3: storjeno: hebr. dodano. ^b 120:4: Ostre...: ali, To je kakor ostre puščice mogočnega človeka z brinovimi ogorki. ^c 120:7: za mir: ali, človek miru. ^d 121:1: Svoje...: ali, Ali naj svoje oči povzdignem h goram? Od kod bo prišla moja pomoč? ^e 122:5: so...: hebr. imajo sedež. ^f 125:3: zlobnih: hebr. zlobnosti. ^g 126:1: ponovno...: hebr. vrnil vračanje Siona.

^h 126:2: je...: hebr. se je poveličal, da dela z njimi. ⁱ 126:5: z veseljem: ali, s prepevanjem. ^j 126:6: dragoceno...: ali, košaro za seme. ^k 127:: Pesem...: ali, Salomonova pesem stopnjevanja. ^l 127:1: jo...: hebr. so v njej njeni graditelji.

^a 121:2: Ps 144:7 ^b 124:8: Ps 121:2

Gospod ne varuje mesta, stražar le *zaman* bedi.
²Zaman je zate, da vstajaš zgodaj, da hodiš pozno spat, da ješ kruh bridkosti, *kajti* tako on svojim ljubljenim daje spanje. ³Glej! Otroci so dediščina od Gospoda in sad maternice je njegova nagrada. ⁴Kakor so puščice v roki mogočnega človeka, tako so otroci mladosti. ⁵Srečen je človek, ki jih^a ima poln tul; ne bodo osramočeni, temveč bodo govorili^b a s sovražniki pri velikih vratih.

Pesem stopnjevanja.

128 Blagoslovljen je vsak, kdor se boji Gospoda, ki hodi po njegovih poteh.
²Kajti jedel boš trud svojih rok, srečen boš in s teboj bodobro. ³Tvoja žena bokakor rodovitna trta ob straneh tvoje hiše; tvoji otroci kakor oljčne sadike naokrog tvoje mize. ⁴Glej, tako bo blagoslovljen mož, ki se boji Gospoda. ⁵Š Gospod naj te blagoslovi iz Siona in gledal boš dobro Jeruzalema vse dni svojega življenja. ⁶Š Da, videl boš svojih otrok otroke in mir nad Izraelom.

Pesem stopnjevanja.

129 Pogosto^c so me prizadeli od moje mladosti, naj sedaj reče Izrael, ²pogosto^d so me prizadeli od moje mladosti, vendar niso prevladali zoper mene. ³Orači so orali na mojem hrbtu; svoje brazde so naredili dolge. ⁴Gospod je pravičen; razsekal je vrvi zlobnih.

⁵Naj bodo zbegani in obrnjeni nazaj vsi, ki sovražijo Sion. ⁶Naj bodo kakor trava na hišnih strehah, ki ovne preden zraste, ⁷s čimer kosec ne napolni svoje roke, niti kdor veže snope svojega naročja. ⁸[*Naj*] niti tisti, ki gredo mimo, ne rečejo: »Nad vami naj bo Gospodov blagoslov. Blagoslavljam vas v Gospodovem imenu.«

Pesem stopnjevanja.

130 Iz globin sem klical k tebi, o Gospod. ²Gospod, usliši moj glas. Naj bodo tvoja ušesa pozorna na glas mojih ponižnih prošenj. ³Če si boš ti, Gospod, zaznamoval krivičnosti, o Gospod, kdo bo vzdržal? ⁴Toda s teboj je odpuščanje, da bi se te lahko bali.

⁵Š Čakam na Gospoda, moja duša čaka in v njegovu besedo zaupam. ⁶Moja duša čaka na

Gospoda bolj kakor tisti, ki stražijo na jutro, *pravim, bolj kakor* tisti, ki stražijo na jutro. ⁷Naj Izrael upa v Gospoda, kajti z Gospodom je usmiljenje in z njim je obilna odkupitev. ⁸On bo Izraela odkupil pred vsemi njegovimi krivičnostmi.

Davidova pesem stopnjevanja.

131 Gospod, moje srce ni ošabno niti moje oči vzvišene, niti se^f ne ukvarjam z velikimi zadevami ali s stvarmi zame previsokimi. ²Zagotovo sem se lepo obnašal in se^h umiril, kakor otrok, ki je odstavljen od svoje matere; moja duša je celo kakor odstavljen otrok. ³Naj Izrael upa v Gospoda od tegaⁱ časa naprej in na veke.

Pesem stopnjevanja.

132 Gospod, spomni se^j Davida in vseh njegovih stisk, ²kako je prisegel Gospodu in se zaobljubil mogočnemu Jakobovemu Bogu: ³»Zagotovo ne bom prišel v šotorsko svetišče svoje hiše niti šel gor v svojo posteljo, ⁴svojim očem ne bom dal spanja ali dremanja svojim vekam, ⁵dokler ne najdem kraja za Gospoda, prebivališča^k za mogočnega Jakobovega Boga.« ⁶Š Glej, slišali smo o tem v Efráti, našli smo to na gozdnih poljih. ⁷Šli bomo v njegova šotorska svetišča, oboževali bomo ob njegovi pručki. ⁸^b Vstani, o Gospod, v svoj počitek, ti in skrinja tvoje moči. ⁹Naj bodo tvoji duhovniki oblečeni s pravičnostjo in tvoji sveti naj vzdikajo od veselja. ¹⁰Zaradi svojega služabnika Davida ne obrni obličja proč od svojega maziljenca.

¹¹Gospod je Davidu prisegel z resnico; ne bo se odvrnil od nje: ^c»Od sadu tvojeja telesa^l bom postavil na tvoj prestol. ¹²Če se bodo tvoji otroci držali moje zaveze in mojega pričevanja, ki jih ga bom jaz učil, bodo tudi njihovi otroci sedeli na tvojem prestolu na vékomaj.« ¹³Kajti Gospod je izbral Sion; zaželel si ga je za svoje prebivališče. ¹⁴»To je moj počitek na veke; tu bom prebival, ker sem si ga zaželel. ¹⁵Obilno^m bom blagoslavljal njegovo preskrbo, njegove uboge bom nasičeval s kruhom. ¹⁶Prav tako bom njegove duhovnike oblekel z rešitvijo duš in njegovi sveti bodo glasno vzdikali od veselja. ¹⁷^d Tam bom storil Davidovemu rogu, da vzbrsti; odredil sem svetilkoⁿ za svojega

^a 127:5: jih...: hebr. ima svoj tul napolnjen z njimi. ^b 127:5: govorili...: ali, podvrgli sovražnike, kakor Ps 18:45, ali, uničili sovražnike. ^c 129:1: Pogosto: ali, Zelo. ^d 129:2: pogosto: ali, zelo. ^e 130:6: pravim bolj kakor...: ali, ki čakajo na. ^f 131:1: se...: hebr. ne hodim. ^g 131:1: previsokimi: hebr. preveč čudovitimi. ^h 131:2: se: hebr. svojo dušo. ⁱ 131:3: tega...: hebr. sedaj. ^j 132:1: [Okoli leta 1004 pr. Kr.] ^k 132:5: prebivališča: hebr. prebivališč. ^l 132:11: telesa: hebr. trebuha. ^m 132:15: Obilno: ali, Zanesljivo. ⁿ 132:17: svetilko: ali, svečo.

^a 127:5: Ps 18:45 ^b 132:8: 2 Krn 6:41; 4 Mz 10:35 ^c 132:11: 2 Sam 7:12; 1 Kr 8:25; 2 Krn 6:16; Lk 1:9; Apd 2:30 ^d 132:17: Lk 1:69

maziljenca. ¹⁸ Njegove sovražnike bom oblekel s sramoto, toda na njem samem bo cvetela njegova krona.«

Davidova pesem stopnjevanja.

133 Glej, kako dobro in kako prijetno je za brate, da prebivajo skupaj^a v slogi! ² To je podobno dragocenemu mazilu na glavi, ki teče navzdol na brado, celó Aronovo brado, ki gre dol h krajcem njegovih oblek; ³ kakor rosa iz Hermona in kakor rosa, ki se je spustila na goro Sion; kajti tam je Gospod zapovedal blagoslov, celó življenje na vékomaj.

Pesem stopnjevanja.

134 Glejte, blagoslavlajte Gospoda, vsi vi Gospodovi služabniki, ki ponoči stojite v hiši Gospodovi. ² Dvignite svoje roke v svetišču^b in blagoslavlajte Gospoda. ³ Gospod, ki je naredil nebo in zemljo, [naj] te blagoslovi iz Siona.

135 Hvalite Gospoda. Hvalite Gospodovo ime, hvalite ga, o vi Gospodovi služabniki. ² Vi, ki stojite v hiši Gospodovi, v dvorih hiše našega Boga, ³ hvalite Gospoda, kajti Gospod je dober; prepevajte hvalnice njegovemu imenu, kajti to je prijetno. ⁴ Kajti Gospod si je izbral Jakoba in Izraela za svoj izvoljen zaklad.

⁵ Kajti jaz vem, da je Gospod velik in da je naš Gospod nad vsemi bogovi. ⁶ Karkoli je Gospodu ugajalo, to je storil v nebesih, na zemlji, v morjih in vseh globokih krajih. ^{7a} Meglicam povzroča, da se dvigujejo od koncev zemlje, bliske dela za dež, veter prinaša iz svojih zakladnic. ^{8b} Ki je udaril egiptovske prvorojence, tako^c od človeka kakor [od] živali. ⁹ Ki je poslal simbole in čudeže v tvojo sredo, o Egipt, na faraona in na vse njegove služabnike. ^{10c} Ki je udaril velike narode in usmrtil mogočne kralje, ¹¹ amoréjskega kralja Sihóna, bašánskega kralja Oga in vsa kánaanska kraljestva ^{12d} in njihovo deželo dal za dediščino, dediščino Izraelu, svojemu ljudstvu. ¹³ Tvoje ime, o Gospod, traja večno in tvoj spomin, o Gospod, skozi^d vse rodove. ¹⁴ § Kajti Gospod bo sodil svoje ljudstvo in se bo pokesal glede svojih služabnikov.

^{15e} Maliki poganov so srebro in zlato, delo človeških rok. ¹⁶ Imajo usta, toda ne govorijo, imajo oči, toda ne vidijo, ¹⁷ imajo ušesa, toda ne slišijo niti v njihovih ustih ni kakršnegakoli diha. ¹⁸ Tisti, ki so jih naredili, so jim podobni; tako je vsak, kdor zaupa vanje. ¹⁹ Blagoslavlajte Gospoda, o hiša Izraelova. Blagoslavlajte Gospoda, o hiša Aronova, ²⁰ blagoslavlajte Gospoda, o hiša Lévijska. Vi, ki se bojite Gospoda, blagoslavlajte Gospoda. ²¹ Blagoslovljen bodi Gospod s Siona, ki prebiva v Jeruzalemu. Hvalite Gospoda.

136 ^f O zahvaljujte se Gospodu, ker je dober, kajti njegovo usmiljenje traja večno. ² O zahvaljujte se Bogu bogov, kajti njegovo usmiljenje traja večno. ³ O zahvaljujte se Gospodu gospodov, kajti njegovo usmiljenje traja večno. ⁴ Njemu, ki sam dela velike čudeže, kajti njegovo usmiljenje traja večno. ^{5g} Njemu, ki je z modrostjo ustvaril nebo, kajti njegovo usmiljenje traja večno. ^{6h} Njemu, ki je zemljo razpel nad vodami, kajti njegovo usmiljenje traja večno. ⁷ⁱ Njemu, ki je naredil velike luči, kajti njegovo usmiljenje traja večno; ⁸ sonce, da^e vlada podnevi, kajti njegovo usmiljenje traja večno; ⁹ luno in zvezde, da vladajo ponoči, kajti njegovo usmiljenje traja večno.

^{10j} Njemu, ki je udaril Egipt na njegovih prvorojencih, kajti njegovo usmiljenje traja večno; ^{11k} in Izraela izpeljal izmed njih, kajti njegovo usmiljenje traja večno; ^{12z} z močno roko in z iztegnjenim laktom, kajti njegovo usmiljenje traja večno. ^{13l} Njemu, ki je razdelil Rdeče morje na [dva] dela, kajti njegovo usmiljenje traja večno; ¹⁴ in naredil Izraelu, da gre skozi njegovo sredo, kajti njegovo usmiljenje traja večno; ^{15m} toda porazil^f faraona in njegovo vojsko v Rdeče morje, kajti njegovo usmiljenje traja večno. ¹⁶ⁿ Njemu, ki je vodil svoje ljudstvo skozi divjino, kajti njegovo usmiljenje traja večno. ¹⁷ Njemu, ki je udaril velike kralje, kajti njegovo usmiljenje traja večno; ^{18o} in usmrtil slavne kralje, kajti njegovo usmiljenje traja večno; ^{19p} amoréjskega kralja Sihóna, kajti njegovo usmiljenje traja večno; ^{20q} in bašánskega

^a 133:1: skupaj...: hebr. celo skupaj. ^b 134:2: svetišču: ali, svetosti. ^c 135:8: tako...: hebr. od človeka do živali. ^d 135:13: skozi...: hebr. iz roda v rod. ^e 136:8: da...: hebr. za vladanje. ^f 136:15: porazil: hebr. znebil se je faraona in njegove vojske.

^a 135:7: Jer 10:13 ^b 135:8: 2 Mz 12:29 ^c 135:10: 4 Mz 21:2; 4 Mz 4:25-26; 4 Mz 4:34-35 ^d 135:12: Joz 12:7 ^e 135:15: Ps 115:4-10 ^f 136:1: Ps 106:1; Ps 107:1 ^g 136:5: 1 Mz 1:1 ^h 136:6: 1 Mz 1:6; Jer 10:12 ⁱ 136:7: 1 Mz 1:14 ^j 136:10: 2 Mz 12:29 ^k 136:11: 2 Mz 13:17 ^l 136:13: 2 Mz 14:21-22 ^m 136:15: 2 Mz 14:28 ⁿ 136:16: 2 Mz 15:22 ^o 136:18: 5 Mz 29:7; Ps 135:10-11 ^p 136:19: 4 Mz 21:23 ^q 136:20: 4 Mz 21:33

kralja Oga, kajti njegovo usmiljenje *traja* večno; ²¹*a* in njihovo deželo dal za dediščino, kajti njegovo usmiljenje *traja* večno; ²²*celo* dediščino Izraelu, njegovemu služabniku, kajti njegovo usmiljenje *traja* večno.

²³Ki se nas je spomnil v našem nizkem stanu, kajti njegovo usmiljenje *traja* večno; ²⁴in nas odkupil pred našimi sovražniki, kajti njegovo usmiljenje *traja* večno. ²⁵Ki daje hrano vsemu mesu, kajti njegovo usmiljenje *traja* večno. ²⁶O zahvaljujte se Bogu nebes, kajti njegovo usmiljenje *traja* večno.

137 Ob^a babilonskih rekah, tam smo se usedli; da, jokali smo, ko smo se spominjali Siona. ²Naše harfe smo obesili na vrbe v njegovi sredi. ³Kajti tam so tisti, ki so nas odvedli proč užete, od nas zahtevali pesem^b in tisti, ki so nas opustošili,^c so od nas zahtevali veselje, rekoč: »Zapojte nam eno izmed sionskih pesmi.« ⁴Kako naj bi v tuji^d deželi peli Gospodovo pesem? ⁵Če jaz pozabim tebe, o Jeruzalem, naj moja desnica pozabi svojo spretnost. ⁶Če se te jaz ne spomnim, naj se moj jezik prilepi k nebu mojih ust, če ne povišam Jeruzalema nad svojo^e glavno radost.

⁷Spomni se, o Gospod, na Jeruzalemov dan otrok Edóma, ki so rekli: »Izbrišite^f ga, izbrišite ga, celo do njegovih temeljev.« ⁸Š ⁹O hči babilonska, ki boš uničena,^g srečen bo tisti, ki te^h poplača, kakor si nam ti služila. ⁹c Srečen bo tisti, ki zgrabi in trešči tvoje malčke ob kamne.ⁱ

Davidov psalm.

138 Š Hvalil te bom s svojim celotnim srcem; pred bogovi ti bom prepeval hvalnico. ²Oboževal te bom pred tvojim svetim templjem in tvoje ime hvalil zaradi tvoje ljubeče skrbnosti in zaradi tvoje resnice, kajti svojo besedo si poveličal nad vse svoje ime. ³Na dan, ko sem klical, mi odgovarjaš in me v moji duši krepiš z močjo. ⁴Vsi kralji zemlje te bodo hvalili, o Gospod, ko slišijo besede iz tvojih ust. ⁵Da, prepevali bodo na Gospodovih poteh, kajti velika je Gospodova slava.

⁶Čeprav je Gospod vzvišen, vendar ima spoštovanje do nizkega, toda ponosnega spozna od daleč. ⁷Čeprav hodim sredi stiske, me boš ti poživil. Zoper bes mojih sovražnikov

boš iztegnil svojo roko in tvoja desnica me bo rešila. ⁸Gospod bo dovršil to, kar zadeva mene. Tvoje usmiljenje, o Gospod, vztraja večno; ne zapusti del svojih lastnih rok.

Vodji glasbenikov, Davidov psalm.

139 O Gospod, preiskal si me in me spoznal. ²Poznaš moje sedanje in moje vstajanje, moje misli razumeš daleč stran. ³Obdajaš^j mojo pot in moje leganje in seznanjen si z vsemi mojimi potmi. ⁴Kajti besede ni na mojem jeziku, toda, glej, o Gospod, ti jo popolnoma poznaš. ⁵Obdajaš me zadaj in spredaj in name polagaš svojo roko. ⁶Takšno spoznanje je prečudovito zame, visoko je, ne morem ga doseči.

⁷Kam naj grem pred tvojim duhom? Ali kam naj pobegnem pred tvojo prisotnostjo? ⁸Š Če se povzpnem v nebesa, si tam; če si svojo posteljo pripravim v peklu, glej, si tam. ⁹Če vzamem peruti jutra in prebivam v najbolj oddaljenih krajih morja, celo tam me bo tvoja roka vodila in tvoja desnica me bo držala. ¹¹f Če rečem: »Zagotovo me bo pokrila tema, celo noč bo svetloba okoli mene.« ¹²Da, tema se ne skriva^k pred teboj, toda noč sije kakor dan; tema^l in svetloba, obe sta ti podobni. ¹³Š Kajti v last si si vzel mojo notranjost, pokrtil si me v maternici moje matere. ¹⁴Hvalil te bom, kajti jaz sem strašljivo in izvrstno narejen. Čudovita so tvoja dela in to moja duša resnično dobro^m ve. ¹⁵Mojaⁿ snov ni bila skrita pred teboj, ko sem bil narejen na skrivnem in nenavadno izdelan v najnižjih delih zemlje. ¹⁶Tvoje oči so videle mojo snov, čeprav je bila nepopolna in v tvoji knjigi so bili zapisani vsi^o moji udje, ki^p so bili oblikovani v vztrajanju, medtem ko ni bilo še nobenega izmed njih.

¹⁷g Kako dragocene so mi tudi tvoje misli, o Bog! Kako velik je njihov seštevek! ¹⁸Če bi jih preštel, jih je po številu več kakor peska. Ko se zbudim, sem še vedno s teboj. ¹⁹Š Zagotovo boš ubil zlobnega, o Bog, zato odidite od mene, vi krvoločni ljudje. ²⁰Š Kajti zlobno govorijo zoper tebe in tvoji sovražniki zaman jemljejo tvoje ime. ²¹Ali ne sovražim tistih, o Gospod, ki sovražijo tebe? Mar nisem užaloščen s tistimi, ki se dvigujejo zoper tebe? ²²Sovražim jih s popolnim sovraštvom, štejem jih [za] svoje sovražnike. ²³Preišči me, o Bog

^a 137:1: [Okoli leta 570 pr. Kr.] ^b 137:3: pesem: hebr. besede pesmi. ^c 137:3: opustošili: hebr. položili na kupe. ^d 137:4: tuji...: hebr. deželi tujca. ^e 137:6: svojo...: hebr. glavo svoje radosti. ^f 137:7: Izbrišite: hebr. Razgalite. ^g 137:8: uničena: hebr. opustošena. ^h 137:8: te...: hebr. ti povrne tvoja dejanja, ki si nam jih storila. ⁱ 137:9: kamne: hebr. skalo. ^j 139:3: Obdajaš: ali, Preiščuješ. ^k 139:12: skriva: hebr. zatemnjuje. ^l 139:12: tema...: hebr. kakor je tema, tako je svetloba. ^m 139:14: dobro: hebr. silno. ⁿ 139:15: Moja...: ali, Moja moč, ali, Moje telo. ^o 139:16: vsi...: hebr. vsi izmed njih. ^p 139:16: ki...: ali, katerih dneve bodo oni oblikovali.

^a 136:21: Joz 12:7 ^b 137:8: Abd 1:12-13 ^c 137:9: Iz 13:16 ^d 138:1: Ps 119:4; Ps 119:6 ^e 139:8: Am 9:2-4 ^f 139:11: Job 26:6; Heb 4:13 ^g 139:17: Ps 40:6

in spoznaj moje srce; preizkusi me in spoznaj moje misli. ²⁴Poglej, če je v meni kakršnakoli zlobna^a pot in vodi me po večni poti.

Vodji glasbenikov, Davidov psalm.

140 Osvobodi me, o Gospod, pred nasilnežem,^b ²ki si v svojem srcu domišljajo vragolije; nenehno so zbrani skupaj za vojno. ³^a Svoje jezike so naostriili kakor kača, gadji strup je pod njihovimi ustnicami. Sela. ⁴Varuj me, o Gospod, pred rokami zlobnih, ohrani me pred nasilnežem, ki se je namenil, da zruši moja ravnanja. ⁵Ponosni so zame prikrili zanko in vrvi, ob poti so razprostrli mrežo, zame so nastavili pasti. Sela. ⁶Gospodu sem rekel: »Ti si moj Bog, usliši glas mojih ponižnih prošelj, o Gospod. ⁷O Bog, Gospod, moč rešitve moje duše, mojo glavo si pokrnil na dan bitke.

⁸Ne usliši, o Gospod, želja zlobnih, nadalje ne njihovega zlobnega naklepa, da se^c ne bi poviševali.« Sela. ⁹Glede glave tistih, ki me obdajajo, naj jih pokrije vragolija njihovih lastnih ustnic. ¹⁰Naj nanje padajo goreči ogorki, naj bodo vrženi v ogenj, v globoke jame, da ne vstanejo ponovno. ¹¹Naj obrekovalec^d ne bo utrjen na zemlji, zlo naj lovi nasilneža, da ga premaga. ¹²Vem, da bo Gospod podpiral zadevo prizadetega in pravico ubogega. ¹³Zagotovo se bodo pravični zahvaljevali tvojemu imenu; iskreni bodo prebivali v tvoji prisotnosti.

Davidov psalm.

141 Gospod, k tebi kličem, pohiti k meni; pazljivo prisluhni mojemu glasu, ko kličem k tebi. ²Naj bo moja molitev postavljena^e pred teboj kakor kadilo in dvigovanje mojih rok kakor večerno žrtvovanje. ³Postavi stražo, o Gospod, pred moja usta; čuvaj vrata mojih ustnic. ⁴Mojega srca ne nagni h kakršnikoli zli stvari, da izvajam dela z ljudmi, ki počnejo krivičnost; in naj ne jem od njihovih slaščic.

⁵§ Naj me pravični udari,^f to bo prijaznost in naj me graja; to bo odlično olje, ki ne bo zlomilo moje glave, ker bo vendar v njihovih katastrofah tudi moja molitev. ⁶§ Kadar so njihovi sodniki premagani na kamnitih krajih,

bodo slišali moje besede, kajti prijetne so. ⁷Naše kosti so razkropljene ob ustih groba, kakor kadar neko seka in cepi les na zemlji. ⁸Toda moje oči so k tebi, o Bog, Gospod; v tebi je moje trdno upanje, moje duše ne pusti^g zapuščene. ⁹Varuj me pred zankami, katere so položili zame in [pred] pastmi delavcev krivičnosti. ¹⁰Naj zlobni padejo v svoje lastne mreže, medtem ko jaz istočasno pobegnem.^h

Davidov pouk,ⁱ molitev, ko je bil v votlini.

142 S svojim glasom sem klical h Gospodu, s svojim glasom sem storil svojo ponižno prošnjo h Gospodu. ²Svojo pritožbo sem izlil pred njim, pred njim sem pokazal svojo stisko. ³Ko je bil moj duh znotraj mene nadvladan, tedaj ti poznaš mojo pot. Na stezi, po kateri sem hodil, so zame na skrivnem postavili zanko.

⁴Pogledal^j sem na svojo desnico in zagledal, toda ni bilo človeka, ki bi me poznal. Zatočišče se^k mi je izneverilo, noben človek ni skrbel^l za mojo dušo. ⁵Klical sem k tebi, o Gospod. Rekel sem: »Ti si moje zatočišče in moj delež v deželi živih.« ⁶Prisluhni mojemu joku, kajti zelo sem ponižan. Osvobodi me pred mojimi preganjalci, kajti močnejši so od mene. ⁷Privedi mojo dušo iz ječe, da bom lahko hvalil tvoje ime. Pravični me bodo obdali, kajti radodarno boš postopal z menoj.

Davidov psalm.

143 Usliši moja molitev, o Gospod, pazljivo prisluhni mojim ponižnim prošnjam; odgovori mi v svoji zvestobi in v svoji pravičnosti. ²Ne vstopi na sodbo s svojim služabnikom, kajti v^b tvojem pogledu noben živec človek ne bo opravičen. ³Kajti sovražnik je preganjal mojo dušo, moje življenje je z udarcem zrušil k tlom; pripravil me je, da prebivam v temi, kakor tisti, ki so bili dolgo mrtvi. ⁴Zato je moj duh nadvladan znotraj mene, moje srce znotraj mene je zapuščeno. ⁵Spominjam se dni iz davnine, premišlujem o vseh tvojih delih, razglabljam o delu tvojih rok. ⁶Svoje roke iztegujem k tebi; mojo dušo žeja po tebi, kakor žejno deželo. Sela.

⁷Naglo me usliši, o Gospod, moj duh slabi. Svojega obraza ne skrivaj pred menoj, da^m ne bi bil podoben tem, ki gredo dol v jamo.

^a 139:24: zlobna...: hebr. pot bolečine, ali, žalost.

^b 140:1: nasilnežem: hebr. nasilnim človekom.

^c 140:8: se...: ali, ne bi bili povišani.

^d 140:11: obrekovalec...: hebr. človek jezika; ali, zloben,

nasilen človek, ne bo utrjen na zemlji, naj bo ulovljen k svojemu strmoglavljenju.

^e 141:2: postavljena...: hebr. usmerjena.

^f 141:5: udari...: prijazno udari in me ošteje, naj njihovo dragoceno olje ne zlomi moje glave, itd.

^g 141:8: pusti...: hebr. naredi gole.

^h 141:10: pobegnem: hebr. grem čez.

ⁱ 142:: pouk: ali, psalm, ki daje navodilo.

^j 142:4: Pogledal...: ali, Poglej na desno roko in glej.

^k 142:4: se...: hebr. je propadlo zaradi mene.

^l 142:4: skrbel: hebr. povpraševal.

^m 143:7: da...: ali, kajti postal sem podoben, itd.

^a 140:3: Rim 3:14; Ps 58:5 ^b 143:2: 2 Mz 34:7; Rim 3:20; Gal 2:16

⁸Povzroči mi, da zjutraj slišim tvojo ljubečo skrbnost, kajti vate zaupam. Povzroči mi, da spoznam pot, po kateri naj hodim, kajti svojo dušo dvigujem k tebi. ⁹Osvobodi me, o Gospod, pred mojimi sovražniki. K tebi^a zbežim, da me skriješ. ¹⁰Uči me izpolnjevati tvojo voljo, kajti ti si moj Bog. Tvoj duh je dober, vodi me v deželo iskrenosti. ¹¹Oživi me, o Gospod, zaradi svojega imena; zaradi svoje pravičnosti mojo dušo privedi iz stiske. ¹²Zaradi svojega usmiljenja iztrebi moje sovražnike in uniči vse tiste, ki prizadevajo mojo dušo, kajti jaz sem tvoj služabnik.

Davidov psalm.

144 Blagoslovljen *bodi* Gospod, moja moč,^b ki uči moje roke za^c vojno in moje prste za boj, ²a moja^d dobrota in moja trdnjava, moj visoki stolp in moj osvoboditelj, moj ščit in *tisti*, v katerega zaupam, ki moje ljudstvo podjarmlja pod mene. ³b Gospod, kaj je človek, da ti jemlješ spoznanje o njem! Ali človeški sin, da delaš obračun o njem! ⁴c Človek je podoben ničevosti, njegovi dnevi so kakor senca, ki mineva. ⁵Upogni svoje nebo, o Gospod in pridi dol, dotakni se gora in se bodo kadile. ⁶d Vrzi bliskanje in jih razkropi; izstrelj svoje puščice in jih uniči. ⁷Poslji svojo^e roko od zgoraj, odstrani me in osvobodi me iz velikih vod, pred roko tujih otrok, ⁸čigar usta govorijo prazne reči in je njihova desnica desnica neresnice.

⁹Zapel ti bom novo pesem, o Bog, na plunko in glasbilo desetih strun ti bom prepeval hvalnice. ¹⁰On je, ki kraljem daje rešitev^f duš, ki osvobaja Davida, svojega služabnika, pred škodljivim mečem. ¹¹Reši me in osvobodi me pred roko tujih otrok, katerih usta govorijo prazne reči in je njihova desnica desnica neresnice, ¹²da *bodo* naši sinovi *lahko* kakor sadike odrasle v svoji mladosti, *da bodo* naše hčere kakor vogalni kamni, položeni^g po podobnosti palače, ¹³da *bodo* naše kašče *lahko* polne, nudeč vse^h vrste zalog, *da lahko* naše ovce na naših ulicah skotijo tisoče in deset tisoče, ¹⁴da *bodo* naši voli *lahko* močniⁱ za delo, *da ne bo* vloma niti izginjanja, da na naših ulicah ne *bo* pritoževanja. ¹⁵e Srečno je

tisto ljudstvo, ki je v takšni zadevi, *da*, srečno je *tisto* ljudstvo, čigar Bog je Gospod.

Davidov psalm hvalnice.

145 Povzdigoval te bom, moj Bog, o kralj in tvoje ime bom blagoslavljal na veke vekov. ²Vsak dan te bom blagoslavljal in tvoje ime bom hvalil na veke vekov. ³Velik je Gospod in silno bodi hvaljen in njegova veličina je nedoumljiva. ⁴En rod bo hvalil tvoja dela drugemu in bo oznanjal tvoja mogočna dela. ⁵Govoril bom o veličastni časti tvojega veličanstva in o tvojih čudovitih delih.^k ⁶Ljudje bodo govorili o moči tvojih strašnih dejanj; in jaz bom oznanjal^l tvojo veličino. ⁷Obilno bodo izrekli spomin o tvoji veliki dobroti in prepevali bodo o tvoji pravičnosti. ⁸f Gospod je milostljiv in poln sočutja, počasen za jezo in zelo^m usmiljen. ⁹Gospod je dober do vseh in njegova nežna usmiljenja so nad vsemi njegovimi deli.

¹⁰Hvalila te bodo vsa tvoja dela, o Gospod in tvoji sveti te bodo blagoslavljali. ¹¹Pogovarjali se bodo o slavi tvojega kraljestva in govorili o tvoji moči, ¹²da razglasajo njegova mogočna dela človeškim sinovom in slavno veličanstvo njegovega kraljestva. ¹³Tvoje kraljestvo je večnoⁿ kraljestvo in tvoje gospostvo *traja* skozi vse rodove. ¹⁴Gospod podpira vse, ki padejo in dviguje vse *tiste*, ki so sklonjeni. ¹⁵Oči vseh čakajo^o nate in ti jim daješ njihovo hrano v pravnem obdobju. ¹⁶Odpiraš svojo roko in zadovoljuješ željo vsake žive stvari. ¹⁷Gospod je pravičen na vseh svojih poteh in svet^p v vseh svojih delih. ¹⁸Gospod je blizu vsem tem, ki kličejo k njemu, vsem, ki k njemu kličejo v resnici. ¹⁹Izpolnil bo željo tistih, ki se ga bojijo. Slišal bo tudi njihov jok in jih bo rešil. ²⁰Gospod varuje vse tiste, ki ga ljubijo, toda vse zlobne bo uničil. ²¹Moja usta bodo govorila Gospodovo hvalo in vse meso naj blagoslavlja njegovo sveto ime na veke vekov.

146 Hvalite^q Gospoda. Hvali Gospoda, o moja duša. ²Medtem ko živim, bom hvalil Gospoda; medtem ko imam kakršen koli obstoj, bom prepeval hvalnice svojemu Bogu. ³g Svojega trdnega upanja ne polagaj

^a 143:9: K tebi...: hebr. Skrij me s teboj. ^b 144:1: moč: hebr. skala. ^c 144:1: za...: hebr. k vojni, itd. ^d 144:2: moja...: ali, moje usmiljenje. ^e 144:7: svojo: hebr. svoji roki. ^f 144:10: rešitev...: ali, zmago. ^g 144:12: položeni: hebr. odrezani. ^h 144:13: vse...: hebr. od vrste do vrste. ⁱ 144:14: močni...: hebr. zmožni prenašati bremena, ali, natovorjeni z mesom. ^j 145:3: njegova...: hebr. o njegovi veličini ni nobenega preiskovanja. ^k 145:5: delih: hebr. stvarih, ali, besedah. ^l 145:6: oznanjal...: hebr. to oznanjal. ^m 145:8: zelo...: hebr. velik v usmiljenju. ⁿ 145:13: večno...: hebr. kraljestvo vseh starosti. ^o 145:15: čakajo...: ali, gledajo k tebi. ^p 145:17: svet: ali, usmiljen, ali, radodaren. ^q 146:1: Hvalite...: hebr. Aleluja.

^a 144:2: 2 Sam 22:2-3; 2 Sam 22:35; 2 Sam 22:49 ^b 144:3: Job 7:17; Ps 8:5; Heb 2:6 ^c 144:4: Ps 39:6; Job 14:2 ^d 144:6: Ps 18:13-14 ^e 144:15: Ps 33:12; Ps 65:4 ^f 145:8: 2 Mz 34:6-7; 4 Mz 14:18; Ps 86:5; Ps 86:15; Ps 103:8 ^g 146:3: Ps 118:8-9

v prince, *niti* v človeškega sina, v katerem ni pomoči.^a ⁴Njegov dih gre dalje, vrača se k svoji zemlji; na ta isti dan propadejo njegove misli.

⁵Srečen je *tisti*, ki ima za svojo pomoč Jakobovega Boga, katerega upanje je v Gospodu, njegovem Bogu, ⁶ki je naredil nebo in zemljo, morje in vse, kar je tam notri, ki na veke ohranja resnico, ⁷ki izvršuje sodbo za zatiranega, ki daje hrano lačnemu. Gospod osvobaja jetnike, ⁸Gospod slepim odpira oči, Gospod dviguje tiste, ki so sklonjeni, Gospod ljubi pravične, ⁹Gospod varuje tujce in podpira osirotelega in vdovo, toda pot zlobnih postavlja na glavo. ¹⁰a Gospod bo kraljeval na veke, *celó* tvoj Bog, o Sion, vsem rodovom. Hvalite Gospoda.

147 Hvalite Gospoda, kajti dobro je peti hvalnice našemu Bogu, kajti *to* je prijetno in hvala je ljubka. ²Gospod je zgradil Jeruzalem; skupaj zbira Izraelove pregnance. ³Ozdravlja potrte v srcu in povezuje njihove rane.^b ⁴Šteje število zvezd, vse jih kliče po njihovih imenih. ⁵Velik je naš Gospod in zelo močan, njegovo^c razumevanje je neskončno. ⁶Gospod dviguje krotke; zlobne podira k tlom. ⁷Pojte Gospodu z zahvaljevanjem, našemu Bogu pojte hvalo na harfo, ⁸ki nebo pokriva z oblaki, ki za zemljo pripravlja dež, ki daje travi, da raste po gorah. ⁹b On daje živali njeno hrano in mladim krokarjem, ki kličejo. ¹⁰Ne razveseljuje se v moči konja. Ne veseli se človeških nog. ¹¹Gospod se veseli tistih, ki se ga bojijo, tistih, ki upajo v njegovo usmiljenje.

¹²Hvali Gospoda, o Jeruzalem, hvali svojega Boga, o Sion. ¹³Kajti utrjuje zapehe tvojih velikih vrat, tvoje otroke je blagoslovil znotraj tebe. ¹⁴Na^d tvojih mejah daje mir in te nasičuje z najodličnejšo^e pšenico. ¹⁵Svojo zapoved pošilja na zemljo; njegova beseda teče zelo naglo. ¹⁶Sneg daje kakor volno, slano razsiplje kakor pepel. ¹⁷Svoj led meče kakor koščke; kdo lahko obstane pred njegovim mrzom? ¹⁸Razpošilja svojo besedo in jih topi; svojemu vetru povzroča, da piha in vodom, [da] tečejo. ¹⁹Svojo besedo^f kaže Jakobu, svoje zakone in svoje sodbe Izraelu. ²⁰Z nobenim narodom ni tako postal in glede njegovih sodb, jih oni niso spoznali. Hvalite Gospoda.

148 Hvalite^g Gospoda. Hvalite Gospoda iz nebes, hvalite ga na višavah.

²Hvalite ga, vsi njegovi angeli, hvalite ga, vse njegove vojske. ³Hvalita ga, sonce in luna, hvalite ga vse ve zvezdne luči. ⁴Hvalite ga, ve nebes nebesa in ve vode, ki ste nad nebom. ⁵Naj hvalijo Gospodovo ime, kajti ukazal je in bili so ustvarjeni. ⁶Tudi njih je utrdil na veke vekov; naredil je odlok, ki ne bo minil.

⁷Hvalite Gospoda z zemlje, vi zmaji in vse globine, ⁸ogenj in toča, sneg in meglica, viharji veter izpolnjuje njegovo besedo, ⁹gore in vsi hribi, rodovitna drevesa in vse cedre, ¹⁰živali in vsa živina, plazeče stvari in leteča^h perjad, ¹¹kralji zemlje in vsi ljudje, principi in vsi zemeljski sodniki, ¹²tako mladeniči kakor mladenke, starci in otroci; ¹³naj hvalijo Gospodovo ime, kajti njegovo ime samó je odlično;ⁱ njegova slava je nad zemljo in nebom. ¹⁴Povišuje tudi rog svojega ljudstva, hvalo vseh njegovih svetih, *celó* Izraelovih otrok, ljudstva blizu njemu. Hvalite Gospoda.

149 Hvalite^j Gospoda. Zapijte Gospodu novo pesem in njegovo hvalo v skupnosti svetih. ²Naj se Izrael veseli v njem, ki ga je naredil, naj bodo sionski otroci radostni v svojem Kralju. ³Naj s plesom^k hvalijo njegovo ime; naj mu prepevajo hvalnice s tamburinom in harfo. ⁴Kajti Gospod se veseli v svojem ljudstvu; krotke bo okrasil z rešitvijo duše. ⁵Naj bodo sveti radostni v slavi, naj na glas prepevajo na svojih posteljah.

⁶Naj bodo na njihovih^l ustih visoke Božje hvalnice in v njihovi roki dvorezen meč, ⁷da izvršijo maščevanje nad pogani in kaznovanja nad ljudstvi, ⁸da njihove kralje zvežejo z verigami in njihove plemeče z železnimi okovi, ⁹c da nad njimi izvršijo napisani sodbo. To čast imajo vsi sveti. Hvalite Gospoda.

150 Hvalite^m Gospoda, hvalite Boga v njegovem svetišču, hvalite ga na nebesnem svodu njegove moči. ²Hvalite ga za njegova mogočna dela, hvalite ga glede na njegovo odlično veličino. ³Hvalite ga z zvokom šofarja,ⁿ hvalite ga s plunko in harfo. ⁴Hvalite ga s tamburinom in plesom,^o hvalite ga z glasbili na strune in piščali. ⁵Hvalite ga na glasne cimbale, hvalite ga na visoko zveneče cimbale. ⁶Naj vsaka stvar, ki diha, hvali Gospoda. Hvalite Gospoda.

^a 146:3: pomoči: ali, rešitve duše. ^b 147:3: rane: hebr. žalosti. ^c 147:5: njegovo...: hebr. o njegovem razumevanju ni števila. ^d 147:14: Na...: hebr. Ki dela tvojo mejo mirno. ^e 147:14: najodličnejšo...: hebr. obiljem pšenice. ^f 147:19: Svojo besedo: hebr. Svoje besede. ^g 148:1: Hvalite...: hebr. Aleluja. ^h 148:10: leteča...: hebr. ptice s perutmi. ⁱ 148:13: odlično: hebr. povišano. ^j 149:1: Hvalite...: hebr. Aleluja. ^k 149:3: plesom: ali, piščaljo. ^l 149:6: njihovih...: hebr. njihovem grlu. ^m 150:1: Hvalite...: hebr. Aleluja. ⁿ 150:3: šofarja: ali, kornéta. ^o 150:4: plesom: ali, piščalko.

1 Knjiga^a rodu Jezusa Kristusa, Davidovega sina, Abrahamovega sina. ²Abrahamb^b je zaplodil Izaka, in Izak^c je zaplodil Jakoba in Jakob^d je zaplodil Juda in njegove brate, ³in Juda^e je s Tamaro zaplodil Percu in Zeraha, in Percer^f je zaplodil Hecróna in Hecrón je zaplodil Rama, ⁴in Ram je zaplodil Aminadába, in Aminadáb je zaplodil Nahšóna, in Nahšón je zaplodil Salmóna, ⁵in Salmón je z Rahábo zaplodil Boaza, in Boaz je z Ruto zaplodil Obéda, in Obéd je zaplodil Jeseja, ⁶in Jese^g je zaplodil Davida, kralja, in kralj David^h je zaplodil Salomona z njo, *ki je bila žena Urijájeva*, ⁷in Salomonⁱ je zaplodil Roboáma, in Roboám je zaplodil Abíja, in Abíja je zaplodil Asá, ⁸in Asá je zaplodil Józafata, in Józafat je zaplodil Joráma, in Jorám je zaplodil Uzija, ⁹in Uzija je zaplodil Jotáma, in Jotám je zaplodil Aháza, in Aház je zaplodil Ezekíja, ¹⁰Š in Ezekíja^j je zaplodil Manáseja, in Manáse je zaplodil Amóna, in Amón je zaplodil Jošíja, ¹¹in Jošíja^b je zaplodil Jojahína in njegove brate, približno ob času, ko so bili odpeljani v Babilon, ¹²in potem, ko so bili pripeljani v Babilon, je Jojahín^k zaplodil Šaltíela, in Šaltíel je zaplodil Zerubabéla, ¹³in Zerubabél je zaplodil Abihúda, in Abihúd je zaplodil Eljakima, in Eljakím je zaplodil Azórja, ¹⁴in Azór je zaplodil Cadóka, in Cadók je zaplodil Ahíma, in Ahím je zaplodil Eliúda, ¹⁵in Eliúd je zaplodil Eleazarja, in Eleazar je zaplodil Matána, in Matán je zaplodil Jakoba, ¹⁶in Jakob je zaplodil Jožefa, Marijinega soproga, iz katere je bil rojen Jezus, ki je bil imenovan Kristus. ¹⁷Vseh rodov torej, od Abrahama do Davida, je štirinajst rodov, in od Davida do preselitve v Babilon je štirinajst rodov, in od preselitve v Babilon do Kristusa je štirinajst rodov.

¹⁸l Rojstvo Jezusa Kristusa je bilo torej na ta način: ravno ko je bila njegova mati Marija zaročena z Jožefom, preden sta prišla skupaj, je bila najdena z otrokom od Svetega Duha. ¹⁹Takrat je njen soprogo Jožef, ki je bil pravičen človek in ne voljan narediti jo za javen zgled, razmišljal, da jo na skrivaj odslovi. ²⁰Toda medtem ko je premišljeval o teh stvareh, glej,

se mu je v sanjah prikazal Gospodov angel, rekoč: »Jožef, Davidov sin, ne boj se vzeti k sebi svoje žene Marije, kajti to, kar je spočeto^c v njej, je od Svetega Duha. ²¹In rodila bo sina^m in njegovo ime boš imenoval JEZUS,^d kajti svoje ljudi bo rešil pred njihovimi grehi. ²²Vse to je bilo torej storjeno, da bi se lahko izpolnilo, kar je Gospod govoril po preroku, rekoč: ²³n »Glej, devica bo z otrokom in rodila bo sina in njegovo ime bodo^e imenovali Emanuel, kar je prevedeno: »Bog z nami.«[»] ²⁴Tedaj je Jožef, dvignjen iz spanja, storil kakor mu je Gospodov angel zaukazal in svojo ženo vzel k sebi ²⁵Š in ni je spoznal, dokler ni rodila svojega prvorojenega sina in njegovo ime je imenoval JEZUS.

2 Ko^f je bil torej Jezus^o rojen v Betlehemu, v Judeji, v dneh kralja Heroda, glej, so od vzhoda v Jeruzalem prišli modri možje, ²rekoč: »Kje je tisti judovski Kralj, ki je rojen? Kajti njegovo zvezdo smo videli na vzhodu in prišli smo, da ga obožujemo.« ³Ko je kralj Herod slišal *te besede*, je bil zaskrbljen in z njim ves Jeruzalem. ⁴In ko je zbral skupaj vse visoke duhovnike in pisarje izmed ljudstva, jih je povprašal, kje naj bi bil Kristus rojen. ⁵Rekli so mu: »V judejskem Betlehemu, kajti tako je napisano po preroku: ⁶p »In ti Betlehem, v deželi Judovi, nisi najmanjši med Judovimi princji, kajti iz tebe bo prišel Voditelj, ki bo vladal^g mojemu ljudstvu Izraelu.«[»] ⁷Tedaj je Herod, ko je na skrivnem poklical modre možje, od njih marljivo poizvedel, kdaj se je zvezda prikazala. ⁸In poslal jih je v Betlehem ter rekel: »Pojdite in marljivo iščite za mladim otrokom in ko ga boste našli, mi ponovno prinesite sporočilo, da lahko tudi jaz pridem in ga obožujem.« ⁹Ko so slišali kralja, so odšli. In glej, zvezda, ki so jo videli na vzhodu, je šla pred njimi, dokler ni prišla in obstala zgoraj, kjer je bil mladi otrok. ¹⁰Ko so zagledali zvezdo, so se razveselili s silno veliko radostjo.

¹¹In ko so prišli v hišo, so zagledali mladega otroka z Marijo, njegovo materjo in padli dol ter ga oboževali. In ko so odprli svoje zaklade, so mu izročili^h darila: zlato in kadilo in miro. ¹²In od Boga v sanjah posvarjeni, da naj se

^a 1:1: [Peto leto pred začetkom označevanja let z »leta Gospodovega.«] ^b 1:11: Jošíja...: nekateri berejo, Jošíja je zaplodil Jojakima in Jojakím je zaplodil Jojahína. ^c 1:20: spočeto: gr. zaplojeno.

^d 1:21: JEZUS: hebr. Odrešenik. ^e 1:23: bodo...: ali, se bo imenovalo. ^f 2:1: [Četrto leto pred začetkom označevanja let z »leta Gospodovega.«] ^g 2:6: vladal...: ali, pasel mojo ljudstvo Izrael.

^h 2:11: izročili: ali, darovali.

^a 1:1: Lk 3:23 ^b 1:2: 1 Mz 21:3 ^c 1:2: 1 Mz 25:26 ^d 1:2: 1 Mz 29:35 ^e 1:3: 1 Mz 38:27 ^f 1:3: 1 Krn 2:5; Rut 4:18 ^g 1:6: 1 Sam 16:1; 1 Sam 17:12 ^h 1:6: 2 Sam 12:24 ⁱ 1:7: 1 Krn 3:10 ^j 1:10: 2 Kr 20:21; 1 Krn 3:13 ^k 1:12: 1 Krn 3:16-17 ^l 1:18: Lk 1:27 ^m 1:21: Lk 1:31 ⁿ 1:23: Iz 7:14 ^o 2:1: Lk 2:6 ^p 2:6: Mih 5:2; Jn 7:41

ne bi vrnili k Herodu, so po drugi poti odšli v svojo lastno deželo. ¹³In ko so odšli, glej, se je Jožefu v sanjah prikazal Gospodov angel, rekoč: »Vstani in vzemi mladega otroka in njegovo mater ter beži v Egipt in bodi tam, dokler ti ne prinesem besede, kajti Herod bo mladega otroka iskal, da ga pokonča.« ¹⁴Ko je vstal, je ponoči vzel mladega otroka in njegovo mater ter odšel v Egipt ¹⁵in tam je bil do Herodove smrti, da bi se lahko izpolnilo, kar je bilo rečeno od Gospoda po preroku, rekoč: »Iz Egipta^a sem poklical svojega sina.« ¹⁶Potem je bil Herod, ko je videl, da je bil zasmehovan od modrih mož, silno ogorčen in poslal ter usmrtil vse otroke, ki so bili v Betlehemu in v vseh teh krajih, od dveh let starosti in mlajše, glede na čas, ki ga je marljivo poizvedel od modrih mož. ¹⁷Tedaj je bilo izpolnjeno to, kar je bilo rečeno po preroku Jeremiju,^b rekoč: ¹⁸»Tam v Rami je bilo slišati glas, objokovanje in jokanje ter veliko žalovanje. Rahela je jokala za svojimi otroci, pa ne bo potolažena, ker jih ni več.«

¹⁹Toda, ko je bil Herod mrtev, glej, se Gospodov angel prikaže Jožefu v sanjah v Egiptu, ²⁰rekoč: »Vstani in vzemi mladega otroka in njegovo mater ter pojdi v Izraelovo deželo, kajti tisti, ki so mlademu otroku stregli po življenju, so mrtvi.« ²¹In vstal je in vzel mladega otroka in njegovo mater ter prišel v Izraelovo deželo. ²²Toda, ko je slišal, da je Arhelaj vladal v Judeji namesto svojega očeta Heroda, se je bal iti tja; in v sanjah od Boga posvarjen, se je obrnil proč, v galilejske kraje. ²³In prišel ter bival v mestu, imenovanem Nazaret, da se je lahko izpolnilo, kar je bilo rečeno po prerokih: »Imenoval se bo Nazarečan.«

3 V tistih dneh^a je prišel Janez Krstnik,^c ki je v divjini Judeje pridigal ²in govoril: »Pokesajte se, kajti nebeško kraljestvo je blizu. ³Kajti to je tisti, o katerem je govoril prerok Izaija, rekoč: »Glas^d vpijočega v divjini: »Pripravite Gospodovo pot, izravnajte njegove steze.« ⁴In isti Janez je imel svoja oblačila iz kamelje dlake in usnjen pas okoli svojih ledij, njegova hrana pa so bile kobilice in divji med. ⁵Tedaj so hodili k njemu Jeruzalem in vsa Judeja in vsa področja okoli Jordana ⁶in v Jordanu so bili krščeni po njem, priznavajoč svoje grehe.

⁷Toda, ko je mnoge izmed farizejev in saducejev videl priti k njegovemu krstu, jim

je rekel: »O gadj^e rod, kdo vas je opozoril, da pobegnete pred besom, ki pride? ⁸Obrodite torej sadove, primerne^b kesanju ⁹in ne mislite, da v sebi rečete: »Mi^f imamo Abrahama za našega očeta,« kajti povem vam, da je Bog iz teh kamnov zmožen Abrahamu obuditi otroke. ¹⁰In sedaj je poleg tega na korenino dreves položena sekira; zatorej bo vsako drevo,^g ki ne prinaša dobrega sadu, posekano in vrženo v ogenj. ¹¹^hZares vas krščujem z vodo v kesanje, toda kdor prihaja za menoj, je veličastnejši kakor jaz, čigar čevljev nisem vreden prenašati; on vas bo krstil s Svetim Duhom in z ognjem; ¹²katerega večjelnik je v njegovi roki in svoja tla bo temeljito očistil in svojo pšenico zbral v kaščo, toda pleve bo sežgal z nepogasljivim ognjem.«

¹³ⁱTedaj pride Jezus iz Galileje k Jordanu, do Janeza, da bi se mu dal krstiti. ¹⁴Toda Janez mu je prepovedal, rekoč: »Jaz imam potrebo biti krščen od tebe, pa ti prihajaš k meni?« ¹⁵Jezus mu odgovori in reče: »Dopusti, da je to sedaj tako, kajti tako se nama spodobi, da izpolniva vso pravičnost.« Tedaj mu je pustil. ¹⁶§ Ko je bil Jezus krščen, je nemudoma stopil iz vode, in glej, pred njim so se odprla nebesa in zagledal je Božjega Duha spuščati se kakor golobico in blesketanje nad njim; ¹⁷in glej, glas iz nebes, rekoč: »Ta je moj ljubljeni Sin, s katerim sem zelo zadovoljen.«

4 Tedaj je bil Jezus^j po Duhu voden v divjino, da bi bil skušan od hudiča. ²Ko se je štirideset dni in štirideset noči postil, je bil potem lačen. ³In ko je prišel k njemu skušnjavec, je rekel: »Če si Božji Sin, ukaži, da ti kamni postanejo kruh.« ⁴On pa je odgovoril in rekel: »Pisano je: »Človek^k ne bo živel zgolj od kruha, temveč od vsake besede, ki izvira iz Božjih ust.« ⁵Tedaj ga hudič vzame gor v sveto mesto in ga postavi na vrh templja ⁶ter mu reče: »Če si Božji Sin, se vrzi dol, kajti pisano je: »Svojim^l angelom bo dodelil zapoved glede tebe, in na svojih rokah te bodo nosili, da ne bi kadarkoli svoje stopalo treščil ob kamen.« ⁷Jezus mu je rekel: »Prav tako je pisano: »Ti^m ne boš skušal^d Gospoda, svojega Boga.« ⁸Hudič ga ponovno vzame na izjemno visoko goro in mu razkazuje vsa kraljestva sveta in njihovo slavo ⁹in mu reče: »Vse te stvari ti bom dal, če boš padel dol in me oboževal.« ¹⁰Tedaj mu Jezus reče: »Pojdi stran, Satan, kajti pisano je: »Oboževalⁿ boš Gospoda, svojega Boga in njemu samemu boš

^a 3:1: [Leta Gospodovega 26.] ^b 3:8: primerne...: ali, odgovorne za spremembo življenja. ^c 4:6: [Samo, da Satan odpre usta, se zlaže. Spremenil je vsebino Ps 91:10-11. Odvzel je »da te varujejo na vseh tvojih poteh« in dodal »kadarkoli.«] ^d 4:7: skušal: ali, preizkušal, ali, dal na preizkus, ali, dokazoval.

^a 2:15: Oz 11:1 ^b 2:17: Jer 31:15 ^c 3:1: Mr 1:4; Lk 3:2 ^d 3:3: Iz 40:3; Mr 1:3 ^e 3:7: Mt 12:34 ^f 3:9: Jn 8:39 ^g 3:10: Mt 7:19 ^h 3:11: Mr 1:8; Jn 1:26; Lk 3:16 ⁱ 3:13: Mr 1:9; Lk 3:21 ^j 4:1: Mr 1:12; Lk 4:1 ^k 4:4: 5 Mz 8:3 ^l 4:6: Ps 91:11 ^m 4:7: 5 Mz 6:16 ⁿ 4:10: 5 Mz 6:13; 5 Mz 10:20

služil.«¹¹ Tedaj ga hudič pusti in glej, prišli so angeli ter mu služili.

¹²^a Ko je torej Jezus slišal, da je bil Janez vržen^a v ječo, je odšel v Galilejo. ¹³In ko je zapustil Nazaret, je prišel in prebival v Kafarnaumu, ki je ob morski obali, na mejah Zabúlona in Neftálíja, ¹⁴da bi se lahko izpolnilo, kar je bilo rečeno po preroku Izaiju, rekoč: ¹⁵»Dežela^b Zabulonova in dežela Neftálíjeva, ob poti k morju, onstran Jordana, poganska Galileja; ¹⁶ljudje, ki so sedeli v temi, so zagledali veliko svetlobo; in tem, ki so sedeli v področju in senci smrti, je zasvetila svetloba.«

¹⁷^c Od tedaj je Jezus pričel oznanjati in govoriti: »Pokesajte se, kajti nebeško kraljestvo je blizu.«

¹⁸^d In Jezus, ko je hodil ob Galilejskem morju, je zagledal dva brata: Simona, imenovanega Peter ter njegovega brata Andreja, ki sta v morje metala mrežo, kajti bila sta ribiča. ¹⁹In jima reče: »Sledita mi in naredil vaju bom za ribiča ljudi.« ²⁰In nemudoma sta zapustila svoje mreže ter mu sledila. ²¹Ko je šel naprej od tam, je na ladji, z njunim očetom Zebedejem, zagledal dva druga brata, Jakoba, Zebedevega sina ter njegovega brata Janeza, ki sta popravljala svoje mreže; in ju poklical. ²²In takoj sta zapustila ladjo in svojega očeta ter mu sledila.

²³In Jezus je obkrožil vso Galilejo in učil v njihovih sinagogah in med ljudmi oznanjal evangelij^c kraljestva in ozdravljaval vse vrste slabosti in vse vrste bolezni. ²⁴In njegov slôves je šel po vsej celotni Siriji in k njemu so prinašali vse bolne ljudi, ki so bili prevzeti z različnimi boleznimi ter mukami in te, ki so bili obsedeni s hudiči in te, ki so bili blazni in te, ki so imeli paralizo in jih je ozdravljaval. ²⁵In sledile so mu velike množice ljudi iz Galileje in iz Deseteromestja in iz Jeruzalema in iz Judeje in iz druge strani Jordana.

5 In ko je zagledal množice, se je povzpел na goro, in ko se je usedel, so k njemu prišli njegovi učenci ²in odprl je svoja usta ter jih učil, rekoč: ³»Blagoslovljeni so ubogi v duhu, kajti njihovo je nebeško kraljestvo.«^e ⁴Blagoslovljeni so tisti, ki žalujejo, kajti potolaženi bodo. ⁵Blagoslovljeni so krotki, kajti podedovali bodo zemljo.^f ⁶Blagoslovljeni so tisti, ki so lačni in žejni pravičnosti, kajti nasičeni^g bodo. ⁷Blagoslovljeni so usmiljeni,

kajti dosegli bodo usmiljenje.⁸ Blagoslovljeni so čisti v srcu, kajti videli bodo Boga.^h ⁹Blagoslovljeni so miritelji, kajti imenovani bodo Božji otroci. ¹⁰Blagoslovljeni so tisti, ki so preganjani zaradi pravičnosti, kajti njihovo je nebeško kraljestvo.ⁱ ¹¹Blagoslovljeni ste vi, ko vas bodo ljudje zasramovali in vas preganjali in bodo zaradi mene proti vam lažno^d govorili vse vrste zla.^j ¹²Veselite se in bodite silno veseli, kajti velika je vaša nagrada v nebesih, kajti tako so preganjali preroke, ki so bili pred vami.

¹³Vi ste sol zemlje, toda če je sol izgubila svoj okus, s čim bo osoljena? Odslej ni dobra za nič, razen da je vržena proč in da jo ljudje pomendraj^k. ¹⁴Vi ste svetloba svetu. Mesto, ki je postavljeno na hribu, ne more biti skrito. ¹⁵Niti ljudje ne prižgejo sveče in je ne postavijo pod mernik,^{e1} temveč na svečnik in ta daje svetlobo vsem, ki so v hiši. ¹⁶Naj vaša svetloba takó sveti pred ljudmi,^m da bodo lahko videli vaša dobra dela in proslavljali vašega Očeta, ki je v nebesih.

¹⁷Ne mislite, da sem prišel uničiti postavo ali preroke; nisem prišel uničiti, temveč izpolnit. ¹⁸Kajti resnično, povem vam: »Doklerⁿ nebo in zemlja ne preideta, ena pika ali en delček nikakor ne bosta izpuščena iz postave, dokler se vsa ne izpolni.«¹⁹ Kdorkoli bo torej prekršil eno od teh najmanjših zapovedi in bo tako učil ljudi, bo v nebeškem kraljestvu imenovan najmanjši, toda kdorkoli jih bo izpolnjeval in jih učil, isti bo v nebeškem kraljestvu imenovan velik.^o ²⁰Kajti povem vam: »Razen če vaša pravičnost ne bo preseгла pravičnosti pisarjev in farizejev, v nobenem primeru ne boste vstopili v nebeško kraljestvo.«

²¹Slišali ste, da je bilo rečeno po teh^f iz starih časov: »Ne boš ubil.^p Kdorkoli pa ubije, bo v nevarnosti sodbe.«²² § Toda povem vam: »Da kdorkoli je brez razloga jezen na svojega brata, bo v nevarnosti sodbe,«^q in kdorkoli bo svojemu bratu rekel: »Raka,«^g bo v nevarnosti pred vélikim zborom. Toda kdorkoli bo rekel: »Ti bedak,«^r bo v nevarnosti peklenskega ognja. ²³Zatorej, če prineseš svoj dar k oltarju in se tam spomniš, da ima tvoj brat zoper tebe dolg, ²⁴pusti svoj dar tam pred oltarjem in pojdi svojo pot; najprej se pobotaj s svojim bratom in potem pridi ter daruj svoj dar. ²⁵Hitro se dogovori s svojim nasprotnikom, medtem ko si z njim na poti, da te ne bi

^a 4:12: vržen: ali, izročen. ^b 4:15: [Leta Gospodovega 31.] ^c 4:23: [evangelij: gr. dobra novica.]

^d 5:11: lažno: gr. lažljivo. ^e 5:15: mernik: beseda v izvorniku označuje mero, ki vsebuje okoli 8,5 litra. ^f 5:21: po teh: ali, tem. ^g 5:22: Raka: to je, Nepomemben človek.

^a 4:12: Mr 1:14; Lk 4:14; Jn 4:43 ^b 4:15: Iz 9:1 ^c 4:17: Mr 1:14 ^d 4:18: Mr 1:16 ^e 5:3: Lk 6:20 ^f 5:5: Ps 37:11 ^g 5:6: Iz 65:13 ^h 5:8: Ps 24:4 ⁱ 5:10: 1 Pet 3:14 ^j 5:11: 1 Pet 4:14 ^k 5:13: Mr 9:50; Lk 14:34 ^l 5:15: Mr 4:21; Lk 8:16; Lk 11:33 ^m 5:16: 1 Pet 2:12 ⁿ 5:18: Lk 16:17 ^o 5:19: Jak 2:10 ^p 5:21: 2 Mz 20:13; 5 Mz 5:17

kadarkoli nasprotnik izročil sodniku, sodnik pa te izroči častniku in boš vržen v ječo.^a ²⁶Resnično, povem ti: »Nikakor ne prideš od tam, dokler ne odplačaš zadnjega novčiča.«

²⁷Slišali ste, da je bilo rečeno po teh iz starih časov: »Ne boš zagrešil zakonolomstva.«^b

²⁸Toda povem vam: »Da kdorkoli s poželenjem pogleda na žensko, je v svojem srcu z njo že zagrešil zakonolomstvo.«^c ²⁹In če te^a tvoje desno oko pohujšuje, ga iztakni in ga vrzi od sebe; kajti zate je koristno, da bi eden izmed tvojih udov propadel in ne, da bi tvoje celó telo moralo biti vrženo v pekel.^c ³⁰In če te tvoja desnica pohujšuje, jo odsekaj in jo vrzi od sebe; kajti zate je koristno, da bi eden izmed tvojih udov propadel, ne pa da bi tvoje celó telo moralo biti vrženo v pekel.³¹ Rečeno je bilo: »Kdorkoli^d bo odslovil svojo ženo, naj ji dá pisanje o ločitvi.«³² § Toda povem vam: »Da kdorkoli bo odslovil svojo ženo, razen zaradi razloga prešuštila, ji povzroči, da ona zagreši zakonolomstvo; in kdorkoli bo poročil tisto, ki je ločena, zagreši zakonolomstvo.«

³³Ponovno, slišali ste, da je bilo rečeno po teh iz starih časov: »Sebi^e ne boš prisegal krivo, temveč svoje prisege izpolni Gospodu.«

³⁴Toda povem vam: »Sploh ne prisegajte; niti pri nebesih, kajti to je Božji prestol,³⁵ niti pri zemlji, kajti ta je njegova pručka, niti pri Jeruzalemu, kajti to je mesto vélikega Kralja.³⁶ Niti ne prisegaj pri svoji glavi, ker niti enega lasu ne moreš narediti belega ali črnega.³⁷ Toda vaš govor naj bo: »Da, da;«³⁸ »Ne, ne.« Kajti karkoli je več kakor to, prihaja od zla.^f

³⁸Slišali ste, da je bilo rečeno: »Okol^g za oko in zob za zob.«³⁹ Toda povem vam: »Da se ne upirajte zlu,^h temveč kdorkoli te bo udaril na tvoje desno lice, obrni k njemu tudi drugo.

⁴⁰In če se hoče katerikoli človek pravdati s teboj na sodišču in ti vzeti tvoj plašč, naj ima tudi tvoje ogrinjalo.⁴¹ In kdorkoli te prisili, da greš miljo, pojdi z njim dve.⁴² Daj tistemu, ki te prosi in pred tistim, ki bi si izposodil, od tebe, se ne obrni proč.«

⁴³Slišali ste, da je bilo rečeno: »Ljubilⁱ boš svojega bližnjega in sovražil svojega sovražnika.«⁴⁴ § Toda jaz vam povem: »Ljubite^k svoje sovražnike, blagoslovljajte te, ki vas preklinjajo, delajte dobro tem, ki vas sovražijo in molite^l za tiste, ki vas kruto izkoriščajo in vas preganjajo,«⁴⁵ da boste lahko otroci svojega Očeta, ki je v nebesih,

kajti on daje svojemu soncu, da vzhaja na zle in na dobre, ter pošilja dež na pravične in na nepravične.⁴⁶ § Kajti če ljubite te, ki vas ljubijo, kakšno nagrado imate? Ne delajo celó davkarji tako?^m ⁴⁷In če pozdravljate samo svoje brate, kaj delate več kakor drugi? Ne delajo celó davkarji tako?⁴⁸ Bodite zato popolni, prav tako, kakor je popoln vaš Oče, ki je v nebesih.«

6 »Pazite se, da svoje miloščine^b ne izkazuje pred ljudmi, da bi jo le-ti videli, sicer nimate nobene nagrade od^c vašega Očeta, ki je v nebesih.² Zato kadar dajeteⁿ svojo miloščino, ne trobi^d pred seboj, kakor počno hinavci v sinagogah in na ulicah, da bi lahko imeli slavo od ljudi. Resnično, povem vam: »Imajo svojo nagrado.«³ Toda kadar ti dajeteⁿ miloščino, naj tvoja levica ne ve kaj počne tvoja desnica,⁴ da bo tvoja miloščina lahko na skrivnem in tvoj Oče, ki sam vidi na skrivnem, te bo javno nagradil.

⁵In kadar moliš, ne bodi kakor so hinavci, kajti ti radi moliijo, stoječ v sinagogah in na vogalih ulic, da jih ljudje lahko vidijo. Resnično, povem vam: »Imajo svojo nagrado.«⁶ Toda ti, kadar ti moliš, vstopi v svojo sobico in ko si zaprl svoja vrata, moli k svojemu Očetu, ki je na skrivnem; in tvoj Oče, ki vidi na skrivnem, te bo nagradil javno.⁷ Toda, ko molite, ne uporabljajte jalovih ponavljanj,^o kakor to počno pogani, kajti mislijo, da bodo uslišani zaradi svojega mnogega govorjenja.

⁸Ne bodite jim zato podobni, kajti vaš Oče ve, katere stvari potrebujete, preden ga prosite.⁹ Zatorej molite na ta način: »Oče^p, naš, ki si v nebesih: »Posvečuje naj se tvoje ime.

¹⁰Pridi tvoje kraljestvo. Zgodi se tvoja volja na zemlji, kakor je v nebesih.¹¹ Daj nam danes naš vsakdanji kruh.¹² In odpusti nam naše dolge, kakor mi odpuščamo svojim dolžnikom.

¹³§ In ne vódi nas v skušnjava, temveč nas osvobodi pred zlom, kajti tvoje je kraljestvo in moč in slava, na veke. Amen.«¹⁴ Kajti če ljudem odpustite njihove prekrške, bo prav tako vaš nebeški Oče odpustil vam.^q ¹⁵Toda, če ljudem ne odpustite njihovih prekrškov, tudi vaš Oče ne bo odpustil vaših prekrškov.

¹⁶Poleg tega, kadar se postite, ne bodite kakor hinavci, potrtega obličja; kajti kazijo svoje obize, da bi bilo ljudem videti, da se postijo. Resnično, povem vam: »Imajo svojo nagrado.«¹⁷ Toda kadar se ti postiš, mazili svojo glavo in umij svoj obraz,¹⁸ da ne bo

^a 5:29: te...: ali, ti tvoje desno oko povzroči, da te pohujšuje. ^b 6:1: miloščine: ali, pravičnosti.

^c 6:1: od...: ali, z vašim Očetom. ^d 6:2: trobi...: ali, povzroči, da trobenta zatrobi.

^a 5:25: Lk 12:58 ^b 5:27: 2 Mz 20:14 ^c 5:29: Mt 18:8; Mr 9:47 ^d 5:31: 5 Mz 24:1; Lk 16:18; 1 Kor 7:10 ^e 5:33: 2 Mz 20:7; 3 Mz 19:12; 5 Mz 5:11 ^f 5:37: Jak 5:12 ^g 5:38: 2 Mz 21:24; 3 Mz 24:20; 5 Mz 19:21 ^h 5:39: Lk 6:29; Rim 12:17; 1 Kor 6:7 ⁱ 5:42: 5 Mz 15:8 ^j 5:43: 3 Mz 19:18 ^k 5:44: Lk 6:27 ^l 5:44: Lk 23:34; Apd 7:60 ^m 5:46: Lk 6:32 ⁿ 6:2: Rim 12:8 ^o 6:7: Prd 7:16 ^p 6:9: Lk 11:2 ^q 6:14: Mr 11:25

videti ljudem, da se postiš, temveč tvojemu Očetu, ki je na skrivnem, in tvoj Oče, ki vidi na skrivnem, te bo nagradil javno.

¹⁹Ne shranjujte si zakladov na zemlji, kjer molj in rja delata razkroj in kjer tatovi vlamljajo in kradejo, ²⁰temveč si zase shranjujte zaklade v nebesih, kjer niti molj niti rja ne delata razkroja in kjer tatovi ne vlamljajo niti ne kradejo, ^a²¹kajti kjer je tvoj zaklad, tam bo tudi tvoje srce. ²²§ Svetloba telesa je oko; če je torej tvoje oko enovito, ^abo tvoje celotno telo polno svetlobe. ^b²³Toda če bo tvoje oko hudobno, bo tvoje celotno telo polno teme. Če bo torej svetloba, ki je v tebi, tema, kako velika je ta tema!

²⁴Nihče ne more služiti dvema gospodarjema; kajti ali bo enega sovražil in drugega ljubil, ali pa se bo držal k enemu in preziral drugega. Ne morete služiti Bogu in mamoni. ^c²⁵Zatorej vam pravim: »Ne d vznemirjajte se in ne skrbite glede svojega življenja, kaj boste jedli ali kaj boste pili niti za svoje telo, kaj boste oblekli. Kaj ni življenje več kot hrana in telo več kot oblačilo? ²⁶Poglejte perjad neba, kajti ne seje niti ne žanje niti ne zbira v skednje, vendar jih vaš nebeški Oče hrani. Ali niste mnogo boljši kakor one? ²⁷Kdo izmed vas lahko z vznemirjanjem in skrbmi svoji postavi doda en komolec? ²⁸In zakaj se vznemirjate in skrbite za oblačilo? Preudarite o lilijah travnika, kako rastejo; ne garajo niti ne predejo. ²⁹In vendar vam povem: »Da celó Salomon, v vsej svoji slavi, ni bil oblečen tako kakor ena izmed teh.« ³⁰Zatorej, če Bog tako oblači travo polja, ki danes je, jutri pa je vržena v peč, ali ne *bo* mnogo bolj oblačil vas, o vi, maloverni? ³¹Zato se ne vznemirjate in ne skrbite, rekoč: »Kaj bomo jedli?« ali: »Kaj bomo pili?« ali: »S čim bomo oblečeni?« ³²(Kajti za vsemi temi stvarmi povprašujejo pagani), kajti vaš nebeški Oče ve, da potrebujete vse te stvari. ³³Toda iščite najprej Božje kraljestvo in njegovo pravičnost in vse te stvari vam bodo dodane. ³⁴Zato se ne vznemirjate in ne skrbite za jutrišnji dan, kajti jutrišnji dan bo sam poskrbel za stvari. Zadostno je dnevu le tega zlo.«

7 »Ne sodite, da ne boste sojeni. ^e²Kajti s kakršno sodbó vi sodite, boste sojeni^f in s kakršno mero merite, vam bo ponovno odmerjeno. ³In zakaj gledaš drobec, ki je v očesu tvojega brata, toda ne preudarjaš o brunu, ki je v tvojem lastnem očesu? ^g⁴Ali

kako lahko rečeš svojemu bratu: »Dovoli mi iz tvojega očesa izvleči drobec,« in glej, bruno je v tvojem lastnem očesu? ⁵Ti hinavec, najprej vrzi bruno iz svojega lastnega očesa in tedaj boš razločno videl vreči ven drobec iz očesa svojega brata.

⁶Ne dajajte tega, kar je sveto, psom niti ne mečite svojih biserov pred svinje, da jih ne bi pomendrale pod svojimi stopali in se obrnile proti vam in vas raztrgale.

⁷Prosrite in to vam bo dano; iščite in boste našli; trkajte in se vam bo odprlo, ^h⁸kajti vsak, kdor prosi, prejema; in kdor išče, najde; in tistemu, ki trka, se bo odprlo. ⁹Ali kakšen človek je tam izmed vas, če ga njegov sin prosi kruha, ali mu bo dal kamen? ¹⁰Ali če prosi ribe ali mu bo dal kačo? ¹¹Če potem vi, ki ste hudobni, veste kako dajati dobra darila svojim otrokom, kako mnogo bolj bo vaš Oče, ki je v nebesih, dajal dobre stvari tistim, ki ga prosijo? ¹²Zatorej vse stvari, katerekoli si želite, da bi ljudje storili vam, storite vi njim popolnoma tako, kajti to je postava in preroki.

¹³Vstopite pri ozkih^c vratih, kajti široka so vrata in prostrana je pot, ki vodi k uničenju in mnogo jih bo tam, ki gredo tja, ¹⁴zato^d ker ozka so vrata in tesna je pot, ki vodi v življenje in tam jih bo malo, ki jo najdejo.

¹⁵Varujte se lažnih prerokov, ki prihajajo k vam v ovčjih oblačilih, toda navznoter so požrešni volkovi. ¹⁶Spoznali jih boste po njihovih sadovih. ^kMar ljudje obirajo grozdje iz trnja ali fige iz osata? ¹⁷Točno takó vsako dobro drevo prinaša dober sad, toda slabo drevo prinaša hudoben sad. ¹⁸Dobro drevo ne more obroditi hudobnega sadu niti slabo drevo ne *more* obroditi dobrega sadu. ¹⁹Vsako drevo, ki ne prinaša dobrega sadu, je posekano in vrženo v ogenj. ^l²⁰Zatorej jih boste spoznali po njihovih sadovih.

²¹Ne bo vsak, kdor mi pravi: »Gospod, ^mGospod,« vstopil v nebeško kraljestvo, temveč kdor izvršuje voljo mojega Očeta, ki je v nebesih. ²²Mnogi mi bodo na tisti dan rekli: »Gospod, Gospod, ali nismo v tvojem imenu prerokovali in v tvojem imenu izganjali hudičev in v tvojem imenu storili mnogo čudovitih del?« ²³In tedaj jim bom zatrdil: »Nikoli, ⁿvas nisem poznal. Odidite, ^ood mene, vi, ki počnete krivičnost.«

²⁴Zatorej kdorkoli^p sliši te moje besede in jih izvršuje, ga bom primerjal z modrim

^a 6:22: [enovito: gr. enojno, neprepognjeno; osredotočeno na en cilj - na Jezusa. Če iščemo najprej Božje kraljestvo, potem nam bodo stvari nadnaravno dodane.] ^b 6:24: [bogastvu: gr. mamonu; [kaldejsko božanstvo Baal Hamon.]] ^c 7:13: ozkih: ali, tesnih. ^d 7:14: zato...: ali, kako ozka so.

^a 6:20: Lk 12:33; 1 Tim 6:19 ^b 6:22: Lk 11:34 ^c 6:24: Lk 16:13 ^d 6:25: Lk 12:22; Ps 55:22; 1 Pet 5:7 ^e 7:1: Lk 6:37; Rim 2:1 ^f 7:2: Mr 4:24; Lk 6:38 ^g 7:3: Lk 6:41 ^h 7:7: Mt 21:22; Mr 11:24; Lk 11:9; Jn 16:24; Jak 1:6 ⁱ 7:12: Lk 6:31 ^j 7:13: Lk 13:24 ^k 7:16: Lk 6:43 ^l 7:19: Mt 3:10 ^m 7:21: Rim 2:13; Jak 1:22 ⁿ 7:23: Lk 13:27 ^o 7:23: Ps 6:8 ^p 7:24: Lk 6:47

človekom, ki je svojo hišo zgradil na skali; ²⁵in padal je dež in prišle so poplave in pihali so vetrovi in udarili na to hišo; in ni padla, kajti bila je utemeljena na skali. ²⁶In vsak, kdor posluša te moje besede in jih ne izvršuje, bo primerjan z nespametnim človekom, ki je svojo hišo zgradil na pesku; ²⁷in padal je dež in prišle so poplave in pihali so vetrovi ter udarili na to hišo; in je padla in njen padec je bil velik.« ²⁸In pripetilo se je, ko je Jezus končal te govore, *da* je bila množica nad njegovim naukom osupla,^a ²⁹kajti poučeval jih je kakor *nekdo*, ki ima oblast in ne tako kakor pisarji.

8 Ko je prišel z gore, so mu sledile velike množice. ²^b In glej, prišel je gobavec ter ga oboževal, rekoč: »Gospod, če hočeš, me lahko očistiš.« ³Jezus je iztegnil *svojo* roko in se ga dotaknil, rekoč: »Hočem; bodi čist.« In njegova gobavost je bila takoj očiščena. ⁴In Jezus mu reče: »Glej, da nikomur ne poveš, ampak pojdi svojo pot, pokaži se duhovniku in ponudi dar, ki ga je Mojzes^c zapovedal, njim v pričevanje.«

⁵^d In ko je Jezus vstopil v Kafarnáum, je prišel k njemu stotnik, ki ga je rotil ⁶in govoril: »Gospod, moj služabnik leži doma bolan zaradi paralize, boleče mučen.« ⁷In Jezus mu reče: »Prišel bom in ga ozdravil.« ⁸Stotnik je odgovoril in rekel: »Gospod, nisem vreden, da bi prišel pod mojo streho, ampak spregovori samo besedo in moj služabnik bo ozdravljen. ⁹Kajti človek sem pod oblastjo, pod seboj imam vojake in temu *možu* rečem: »Pojdi,« in gre; in drugemu: »Pridi,« in pride; in svojemu služabniku: »Naredi to« in *to* stori.« ¹⁰Ko je Jezus *to* slišal, se je čudil in rekel tem, ki so mu sledili: »Resnično, povem vam: »Nisem našel tako velike vere, niti v Izraelu ne.« ¹¹In pravim vam: »Da bodo mnogi prišli od vzhoda in zahoda in se bodo usedli z Abrahamom in Izakom in Jakobom v nebeškem kraljestvu. ¹²Toda otroci kraljestva bodo vrženi ven v zunanjo temo; tam bo jokanje in škripanje z zobmi.«« ¹³In Jezus je rekel stotniku: »Pojdi svojo pot in kakor si veroval, *tako* naj ti bo storjeno.« In njegov služabnik je bil prav isto uro ozdravljen.

¹⁴^e In ko je Jezus prišel v Petrovo hišo, je videl njegovo tačo ležati in bolno zaradi vročice. ¹⁵In dotaknil se je njene roke in vročica jo je zapustila; in vstala je ter jim stregla.

¹⁶^f »Ko je prišel večer, so k njemu privedli mnoge, ki so bili obsedeni s hudiči; in s *svojo*

besedo je izgnal duhove in ozdravil vse, ki so bili bolni, ¹⁷da bi se lahko izpolnilo, kar je bilo rečeno po preroku Izaiju, rekoč: »On sam^g je vzel naše slabotnosti in nosil *naše* bolezni.«

¹⁸Potem ko je Jezus okoli sebe videl velike množice, je dal zapoved, da odidejo na drugo stran. ¹⁹^h Prišel pa je nek pisar in mu rekel: »Učitelj, sledil ti bom, kamorkoli greš.« ²⁰Jezus mu reče: »Lisice imajo luknje in ptice neba *imajo* gnezda, toda Sin človekov nima kam nasloniti *svoje* glave.« ²¹In še eden izmed njegovih učencev mu je rekel: »Gospod, dovoli mi najprej, da grem in pokopljem svojega očeta.« ²²Toda Jezus mu je rekel: »Sledi mi, mrtvi pa naj pokopljejo svoje mrtve.«

²³In ko je stopil na ladjo, so mu njegovi učenci sledili. ²⁴ⁱ In glej, na morju se je vzdignil velik vihar, do take mere, da je bila ladja pokrita z valovi. Toda on je spal. ²⁵In njegovi učenci so prišli k *njemu* ter ga zbudili, rekoč: »Gospod, reši nas, mi umiramo.« ²⁶In reče jim: »Zakaj ste boječi, o vi maloverni?« Tedaj je vstal in oštel vetrove in morje in bil je velik mir. ²⁷Toda možje so se čudili, rekoč: »Kakšne vrste človek je ta, da so mu pokorni celó vetrovi in morje!«

²⁸^j In ko je prišel na drugo stran, v Gadársko deželo, sta ga tam srečala dva obsedena s hudiči, ki sta prihajala iz grobnic, silno kruta, tako da noben človek ni mogel iti mimo po tej poti. ²⁹In glej, zakričala sta, rekoč: »Kaj imava midva opraviti s teboj, Jezus, ti Božji Sin? Ali si prišel sèm, da nas pred časom mučiš?« ³⁰Daleč proč od njih pa je bila čreda mnogih svinj, ki so se pasle. ³¹Hudiči so ga torej rotili, rekoč: »Če nas izženeš, nam pusti, da gremo proč, v čredo svinj.« ³²In rekel jim je: »Pojdite.« In ko so prišli ven, so odšli v čredo svinj. In glej, cela čreda svinj je silovito stekla po strmini navzdol v morje ter poginila v vodah. ³³In tisti, ki so jih čuvali, so pobegnili in po svojih poteh odšli v mesto in povedali vsako stvar in kaj je doletelo obsedena od hudičev. ³⁴In glej, celó mesto je prišlo ven, da sreča Jezusa; in ko so ga zagledali, so ga rotili, da odide iz njihovih krajev.

9 In vstopil je na ladjo in se peljal čez ter prišel v svoje lastno mesto.^a ²^l In glej, k njemu so prinesli moža, bolnega zaradi paralize, ki je ležal na postelji. Ko pa je Jezus videl njihovo vero, je rekel bolnemu zaradi paralize: »Sin, bodi dobre volje, tvoji grehi so ti odpuščeni.« ³In glej, nekateri izmed pisarjev so v sebi govorili: »Ta človek

^a 9:1: [Isti dogodek je zabeležen v Mr 2:1, torej gre za mesto Kafarnáum.]

^a 7:28: Mr 1:22; Lk 4:32 ^b 8:2: Mr 1:40; Lk 5:12 ^c 8:4: 3 Mz 14:4 ^d 8:5: Lk 7:1 ^e 8:14: Mr 1:29; Lk 4:38 ^f 8:16: Mr 1:32; Lk 4:40 ^g 8:17: Iz 53:4; 1 Pet 2:24 ^h 8:19: Lk 9:57 ⁱ 8:24: Mr 4:37; Lk 8:23 ^j 8:28: Mr 5:1; Lk 8:16 ^k 9:1: [Mr 2:1]; [Lk 5:17-26] ^l 9:2: Mr 2:3; Lk 5:18

preklinja. ^a ⁴ Ker pa je Jezus poznal njihove misli, je rekel: »Zakaj v svojih srcih razmišljate hudobno? ⁵ Kajti ali je lažje reči: ›Tvoji grehi so ti odpuščeni‹ ali reči: ›Vstani in hodi?‹ ⁶ Toda da boste lahko vedeli, da ima Sin človekov na zemlji oblast odpusčati grehe,« (tedaj reče bolnemu zaradi paralize), »vstani, vzemi svojo posteljo in pojdi v svojo hišo.« ⁷ In ta je vstal in odšel v svojo hišo. ⁸ Toda ko so množice *to* videle, so se čudile in slavile Boga, ki je ljudem dal takšno oblast.

⁹ In ko je Jezus šel naprej od tam, je zagledal moža, imenovanega Matej, ^b ki je sedel pri kraju plačevanja davkov in mu rekel: »Sledi mi.« In ta je vstal ter mu sledil.

¹⁰ In pripetilo se je, da ko je Jezus v hiši sedel pri obedu, glej, je prišlo mnogo davkarjev in grešnikov ter sédlo z njim in njegovimi učenci. ¹¹ In ko so farizeji *to* videli, so njegovim učencem rekli: »Zakaj vaš Učitelj jé z davkarji in grešniki?« ¹² Toda, ko je Jezus *to* zaslišal, jim je rekel: »Tisti, ki so zdravi, ne potrebujejo zdravnika, temveč tisti, ki so bolni. ¹³ Še *Toda* pojdite in se naučite kaj pomeni *to*: ›Usmiljenje, hočem imeti, ne pa žrtve, kajti nisem prišel, da kličem pravičnice, ^d temveč grešnike h kesanju.«

¹⁴ Tedaj so k njemu prišli Janezovi učenci, rekoč: »Zakaj *e* se mi in farizeji često postimo, tvoji učenci pa se ne postijo?« ¹⁵ Jezus jim je rekel: »Ali lahko otroci svatovske sobe žalujejo, dokler je z njimi ženin? *Toda* prišli bodo dnevi, ko bo ženin odvezet od njih in tedaj se bodo postili. ¹⁶ Nihče ne polaga koščka novega ^c oblačila na staro obleko, kajti *to*, kar je vstavljeno, da jo zapolni, trga iz obleke in nastane hujša raztrganina. ¹⁷ Niti ljudje novega vina ne dajejo v stare mehove. ^d Sicer mehovi počijo in vino izteče ven in mehovi propadejo; temveč novo vino vlivajo v nove mehove in je oboje ohranjeno.«

¹⁸ Medtem ko jim je govoril vse te besede, glej, je prišel nek vladar ^e in ga oboževal, rekoč: »Moja hči je pravkar umrla, toda pridi in položi nanjo svojo roko in bo živel.« ¹⁹ In

Jezus je vstal in mu sledil in *tako so storili tudi* njegovi učenci.

²⁰ In glej, ženska, ki je bila dvanajst let bolna s težavo krvi, je prišla za *njim* ter se dotaknila obšiva njegove obleke, ²¹ kajti v sebi je rekla: »Če se lahko samo dotaknem njegove obleke, bom postala zdrava.« ²² Toda Jezus se je obrnil in ko jo je zagledal, je rekel: »Hči, bodi dobro potolažena, tvoja vera te je naredila zdravo.« In ženska je bila od te ure zdrava. ^f ²³ Ko je Jezus prišel v vladarjevo hišo in videl flavtiste in množico, ki je delala hrup, ^h ²⁴ jim je rekel: »Dajte prostor, kajti deklica ni mrtva, temveč spi.« Oni pa so se mu smejali do norčevanja. ²⁵ Toda ko je bila množica porinjena ven, je vstopil ter jo prijel za roko in deklica je vstala. ^g ²⁶ In ^h slóves o tem je šel daleč po vsej tej deželi.

²⁷ In ko je Jezus odšel od tam, sta mu sledila dva slepa človeka, ki sta vpila in govorila: »Ti, Davidov Sin, usmili se naju.« ²⁸ In ko je prišel v hišo, sta k njemu prišla slepa človeka in Jezus jima reče: »Ali verujeta, da sem zmožen *to* storiti?« Rekla sta mu: »Da, Gospod.« ²⁹ Tedaj se je dotaknil njunih oči, rekoč: »Naj se vama zgodi glede na vajino vero.« ³⁰ In njune oči so bile odprte in Jezus jima je strogo naročil, rekoč: »Glejta, *da tega* nihče ne izve.« ³¹ Toda ko sta onadva odšla, sta v vsej tej deželi povsod razširila njegov slóves.

³² Še *Ko* sta odšla ven, glej, so k njemu prinesli nemega moža, obsedenega s hudičem. ³³ In ko je bil hudič izgnan, je nemi spregovoril in množice so se čudile, rekoč: »Nikoli ni bilo tega videti v Izraelu.« ³⁴ Toda farizeji so rekli: »Hudič *e* izganja s pomočjo princa hudičev.« ³⁵ Še *In* Jezus je hodil naokrog po vseh mestih in vaseh in učil v njihovih sinagogah ter oznanjal evangelij kraljestva in med ljudmi ozdravljajl vsako slabost in vsako bolezen.

³⁶ ^m *Toda*, ko je videl množice, je bil prevzet s sočutjem do njih, ker so oslaveli ⁱ in so bili razkropljeni naokoli, kakor ovce ⁿ brez pastirja. ³⁷ Tedaj reče svojim učencem:

^a 9:3: [Mislili so, da samo Bog odpusča grehe in če Jezus ne bi bil Božji sin, bi imeli prav. Toda Jezus je bil Bog v mesu.] ^b 9:9: [Ta isti Matej je napisal ta evangelij. Njegovo ime je bilo tudi Levi, Alfejev sin.] ^c 9:16: novega: ali, surovega, ali, neobdelanega. ^d 9:17: mehove: ali, mošnje iz kože, ali, usnja. ^e 9:18: [Iz Mr 5:22 in Lk 8:41 je jasno, da je to vladar sinagoge.] ^f 9:22: [Jezus ni analiziral te ženske ali ima vero in bi na podlagi tega sprožil ozdravljenje, temveč je čudežna moč stekla skozenj zaradi postave vere.] ^g 9:25: [Tudi Jezusa je ovirala ne-vera domačinov v Nazaretu, da tam ni mogel storiti večjih čudežev, zato je tudi tukaj moral odstraniti te, ki niso verovali.] ^h 9:26: In: ali, Ta. ⁱ 9:36: oslaveli... ali, bili utrujeni ter legli dol.

^a 9:3: 1 Tim 3:16 ^b 9:9: Mr 2:14; Lk 5:27 ^c 9:13: Oz 6:6; Mt 12:7 ^d 9:13: 1 Tim 1:15 ^e 9:14: Mr 2:18; Lk 5:33 ^f 9:18: Mr 5:22; Lk 8:41 ^g 9:22: [Mr 5:25-34] ^h 9:23: [Mr 5:35-43]; [Lk 8:49-56] ⁱ 9:25: [Mr 6:5] ^j 9:32: Lk 11:14 ^k 9:34: Mt 12:24; Mr 3:22; Lk 11:15 ^l 9:35: Mr 6:6; Lk 13:22 ^m 9:36: Mr 6:34 ⁿ 9:36: 4 Mz 27:17

»Žetev^a je resnično obilna, toda delavcev je malo. ³⁸Prosrite torej Gospoda žetve, da bo poslal delavce na svojo žetev.«

10 In^b ko je k *sebi* poklical svojih dvanajst učencev, jim je dal oblast *zoper*^a nečiste duhove, da jih izženejo in da ozdravijo vse vrste slabosti in vse vrste bolezni. ²Imena dvanajsterih apostolov so torej ta: prvi Simon, ki so ga imenovali Peter in njegov brat Andrej; Jakob, Zebedejev *sin* in njegov brat Janez; ³Š Filip in Bartolomej; Tomaž in Matej davkar; Jakob, Alfejev *sin* in Lebej, katerega vzdevek je bil Tadej; ⁴Simon Kananej in Juda Iškarijot, ki ga je tudi izdal. ⁵Teh dvanajst je Jezus poslal in jim zapovedal, rekoč: »Ne pojdite na pot poganov in ne vstopite v *nobeno* samarijsko mesto, ⁶temveč pojdite raje k izgubljenim ovcam Izraelove hiše.^c ⁷In ko greste, oznanjujte, rekoč: »Nebeško kraljestvo^d je blizu.« ⁸Ozdravljajte bolne, očiščujte gobave, obujajte mrtve, izganjajte hudiče. Zastonj ste prejeli, zastonj dajajte. ⁹Ne priskrbite^b si ne zlata, ne srebra, ne brona v svojih mošnjah,^e ¹⁰ne malhe za svojo pot niti dveh plaščev niti čevljev in tudi ne palic,^f kajti delavec^f je vreden svoje hrane. ¹⁷In v katerokoli mesto ali vas boste vstopili, povprašajte kdo v njej je vreden in tam ostanite dokler ne greste od tam.^g ¹²In ko vstopite v hišo, jo pozdravite. ¹³In če je hiša vredna, naj pride nanjo vaš mir, toda če tega ni vredna, naj se vaš mir povrne k vam. ¹⁴Kdorkoli pa vas ne bo sprejel niti ne bo poslušal vaših besed, ko odidete iz te hiše ali mesta, si iz svojih stopal^h otesite prah.ⁱ ¹⁵Resnično, povem vam: »Bolj znosno bo na dan sodbe za deželo Sódome in Gomóre, kakor za ta mesto.«

¹⁶Glejte, pošiljam vas kakor ovce v sredo volkov. Bodite torej modri kakor kače in neškodljivi^d kakor golobice.^j ¹⁷Toda varujte se ljudi, kajti izročali vas bodo sodiščem^e in vas bicali v njihovih sinagogah ¹⁸in zaradi mene boste privedeni pred voditelje in kralje, v pričevanje proti njim in poganom. ¹⁹Toda, ko vas izročijo, se ne vznemirjate in ne

skrbite kako ali kaj boste govorili, kajti v tej isti uri vam bo dano, kar boste govorili.^k ²⁰Kajti niste vi, ki govorite, temveč Duh vašega Očeta je, ki govori v vas. ²¹In brat bo brata izročil v smrt in oče otroka in otroci se bodo dvignili zoper *svoje* starše in jim povzročili, da bodo usmrčeni.^l ²²In vsi *ljudje* vas bodo sovražili zaradi mojega imena, toda kdor vztraja^m do konca, bo rešen. ²³Toda, ko vas preganjajo v tem mestu, bežite v drugo, kajti resnično, povem vam: »Ne boste šli *čez*^f Izraelova mesta, dokler ne pride Sin človekov.« ²⁴Učenec ni nad *svojim* učiteljem niti ni služabnik nad svojim gospodarjem.ⁿ ²⁵Dovolj je za učenca, da postane kakor njegov učitelj in služabnik kakor njegov gospodar. Če so hišnega učitelja imenovali Bélcebub,^g koliko bolj *bodo imenovali* te iz njegove družine? ²⁶Ne bojte se jih torej, kajti nič ni prikrito,^o kar ne bo razkrita in skrito, kar se ne bo izvedelo. ²⁷Kar vam povem v temi, *to* govorite na svetlobi in kar slišite na uho, *to* oznanjujte na hišnih strehah. ²⁸In ne bojte se tistih, ki ubijejo telo, toda niso zmožni ubiti duše, temveč se raje bojte njega, ki je zmožen uničiti tako dušo kakor telo v pekl^p. ²⁹Ali nista dva vrabca prodajana za novčič?^h In nobeden izmed njiju ne bo padel na tla brez vašega Očeta. ³⁰Toda celó lasje vaše glave so vsi preštet^q. ³¹Ne bojte se torej, vredni ste več kakor mnogo vrabcev. ³²Kdorkoli bo torej mene priznal pred ljudmi, bom prav tako jaz njega priznal pred svojim Očetom, ki je v nebesih.^r ³³Toda kdorkoli me bo zatajil pred ljudmi, bom prav tako jaz njega zatajil pred svojim Očetom, ki je v nebesih. ³⁴Ne mislite, da sem prišel, da pošljem mir na zemljo; nisem prišel, da pošljem mir, temveč meč.^t ³⁵Kajti prišel sem, da postavim človeka v nestrinjanje proti svojemu očetu^u in hčer proti njeni materi in snaho proti njeni tašči. ³⁶In človekovi sovražniki *bodo* tisti iz njegove lastne družine. ³⁷Kdor ima rajši očeta ali mater bolj kakor mene, me ni vreden; in kdor ima rajši sina ali hčer bolj kakor mene, me ni vreden.^v ³⁸In kdor ne vzame svojega križa

^a 10:1: zoper...: ali, nad nečistimi duhovi. ^b 10:9: priskrbite: ali, pridobite. ^c 10:10: palic: gr. palice. ^d 10:16: neškodljivi: ali, preprosti. ^e 10:17: [sodiščem: gr. podrejenim sodiščem, ali, velikim zborom.] ^f 10:23: šli čez...: ali, zaključili Izraelovih mest, ali, končali Izraelovih mest. ^g 10:25: Bélcebub: gr. Belcebul. ^h 10:29: novčič: to je vrednost bronastega novčiča za pol centa, kar je desetina rimskega centa.

^a 9:37: Lk 10:2 ^b 10:1: Mr 3:15; Lk 9:1 ^c 10:6: Apd 13:46 ^d 10:7: Lk 10:9 ^e 10:9: Mr 6:8; Lk 9:3; Mt 22:35 ^f 10:10: 1 Tim 5:18; Lk 10:7 ^g 10:11: Lk 10:8 ^h 10:14: Apd 13:51 ⁱ 10:14: Mr 6:11 ^j 10:16: Lk 10:3 ^k 10:19: Mr 13:11; Lk 12:11 ^l 10:21: Lk 21:16 ^m 10:22: Mr 13:13 ⁿ 10:24: Lk 6:40; Jn 13:16 ^o 10:26: Mr 4:22; Lk 8:17; Mt 12:2 ^p 10:28: Lk 12:4 ^q 10:30: 2 Sam 14:11; Apd 27:34 ^r 10:32: Lk 12:8 ^s 10:33: Mr 8:38; Lk 9:26; 2 Tim 2:12 ^t 10:34: Lk 12:51 ^u 10:35: Mih 7:6 ^v 10:37: Lk 14:26

in mi ne sledi, me ni vreden.^a ³⁹Kdor najde svoje življenje, ga bo izgubil; kdor pa izgubi svoje življenje zaradi mene, ga bo našel.^b

⁴⁰Kdor sprejema vas, sprejema mene in kdor sprejema mene, sprejema tistega, ki me je poslal.^c ⁴¹Kdor sprejema preroka v imenu preroka, bo prejel nagrado preroka; in kdor sprejema pravičnega človeka v imenu pravičnega človeka, bo prejel nagrado pravičnega človeka. ⁴²In kdorkoli bo dal piti enemu od teh malčkov samo čašo mrzle vode v imenu učenca, resnično, povem vam, nikakor ne bo izgubil svoje nagrade.^d

11 In pripetilo se je, ko je Jezus končal z naročanjem svojim dvanajsterim učencem, [da] je odšel od tam, da uči in oznanja v njihovih mestih. ²^e Potem ko je Janez v ječi slišal Kristusova dela, je poslal dva izmed svojih učencev ³ in [ta dva] sta mu rekla: »Ali si ti tisti, ki naj bi prišel ali naj pričakujemo drugega?« ⁴Jezus je odgovoril in jima rekel: »Pojdita in Janezu ponovno izpričajta te stvari, ki jih slišita in vidita: ⁵Slepi prejemaajo svoj vid in hromi hodijo, gobavi so očiščeni in gluhi slišijo, mrtvi so obujeni in revnim^f se oznanja evangelij.^g ⁶In blagoslovljen je tisti, ki v meni ne bo pohujšan.«

⁷Ko sta odšla, je Jezus pričel množicam govoriti glede Janeza: »Kaj ste odšli gledat ven v divjino? Trst, ki se maje z vetrom?« ⁸Toda kaj ste šli ven, da bi videli? Moža, oblečenega v mehka oblačila? Glejte, tisti, ki nosijo mehka oblačila, so v kraljevih hišah. ⁹Toda kaj ste šli ven, da bi videli? Preroka? Da, povem vam in več kakor preroka. ¹⁰Kajti ta je tisti, o katerem je pisano:^h »Glejte, pošljem svojega poslanca pred tvojim obrazom, ki bo pripravil tvojo pot pred teboj.« ¹¹Resnično, povem vam: »Med temi, ki so rojeni iz žensk, ni bil obujen večji kakor Janez Krstnik, vendar kdor je v nebeškem kraljestvu najmanjši, je večji kakor on.« ¹²In od dni Janeza Krstnika do sedaj nebeško^a kraljestvo trpi nasilje in nasilni ga zavzemajo s silo.ⁱ ¹³Kajti vsi preroki in postava so prerokovali do Janeza. ¹⁴In če boste to sprejeli, to je Elija,^j ki je moral priti. ¹⁵Kdor ima ušesa, da sliši, naj posluša.

¹⁶Toda s kom bom primerjal ta rod? Podoben je otrokom, ki sedijo po trgih in kličejo svojim rojakom^k ¹⁷ter govorijo: »Piskali smo vam, pa niste plesali; objokovali smo vam, pa niste žalovali.« ¹⁸Kajti Janez je prišel, niti

ni jedel niti ni pil, pa pravijo: »Hudiča ima.« ¹⁹Š Sin človekov je prišel in je in pije, pa pravijo: »Glejte, požrešen človek in vinski bratec, prijatelj davkarjev in grešnikov.« Toda modrost je opravičena po svojih otrocih.«

²⁰I Tedaj je pričel oštevati mesta, v katerih je bila storjena večina njegovih mogočnih del, ker se niso pokesala: ²¹»Gorje ti, Horazin! Gorje ti, Betsajda! Kajti če bi se mogočna dela, ki so bila storjena v vama, storila v Tiru in Sidónu, bi se že davno pokesala v vrečevini in pepelu.« ²²Toda povem vam: »Bolj znosno bo na dan sodbe za Tir in Sidón, kakor vama. ²³In ti, Kafarnáum, ki si bil vzvišen do neba, boš priveden navzdol do pekla; kajti če bi se mogočna dela, ki so bila storjena v tebi, zgodila v Sódomi, bi preostala do današnjega dne.« ²⁴Toda povem ti: »Da bo na dan sodbe bolj znosno za sódomsko deželo, kakor zate.«

²⁵^m Ob tistem času je Jezus odgovoril in rekel: »Zahvaljujem se tebi, o Oče, Gospodar neba in zemlje, ker si te stvari skril pred modrimi in razsodnimi, razodel pa si jih otročičem. ²⁶Točno tako, Oče, kajti tako se je zdelo dobro v tvojih očeh. ²⁷Vse stvari so mi izročene od mojega Očeta in noben človek ne pozna Sina, razen Očeta, niti noben človek ne pozna Očeta, razen Sina in tega komurkoli ga bo Sin razodel.«

²⁸Pridite k meni vsi vi, ki se trudite in ste težko obremenjeni in dal vam bom počitek. ²⁹Vzemite nase moj jarem in se učite od mene, ker sem krotak in ponižen v srcu, in našli boste počitek^p svojim dušam. ³⁰Kajti moj jarem je udoben in moje breme je lahko.«^q

12 Ob tistem času je šel Jezus na šabatni dan skozi žitna polja,^r njegovi učenci pa so bili lačni in začeli smukati žitno klasje ter jesti. ²Toda ko so to videli farizeji, so mu rekli: »Glej, tvoji učenci delajo to, kar ni zakonito početi na šabatni dan.« ³Toda rekel jim je: »Ali niste brali kaj je storil David,^s ko je bil lačen in tisti, ki so bili z njim, ⁴kako je vstopil v Božjo hišo in jedel hlebe navzočnosti, ki jih ni bilo dovoljeno jesti njemu, niti ne tistim, ki so bili z njim,^t temveč samo duhovnikom? ⁵Ali niste brali v postavi,^u kako to, da ob šabatnih dneh duhovniki v templju skrunijo šabat in so brez krivde? ⁶Toda povem vam: »Da je na tem kraju nekdo večji kakor tempelj.« ⁷Toda če bi vedeli kaj to pomeni: »Usmiljenje,^v hočem imeti in ne žrtve,« ne bi obsojali nedolžnih. ⁸Kajti Sin človekov je Gospod celó šabatnemu

^a 11:12: nebeško...: ali, je nebeško kraljestvo pridobljeno s silo in tistimi, ki zaupajo ljudem.

^a 10:38: Mt 16:24; Lk 9:23; Mr 8:34 ^b 10:39: Jn 12:25 ^c 10:40: Lk 10:16; Jn 13:20 ^d 10:42: Mr 9:41 ^e 11:2: Lk 7:18 ^f 11:5: Iz 61:1 ^g 11:5: Iz 35:6 ^h 11:10: Mal 3:1 ⁱ 11:12: Lk 16:16 ^j 11:14: Mal 4:5 ^k 11:16: Lk 7:31 ^l 11:20: Lk 10:13 ^m 11:25: Lk 10:11 ⁿ 11:27: Jn 6:46 ^o 11:27: Jn 3:35 ^p 11:29: Jer 6:16 ^q 11:30: 1 Jn 5:3 ^r 12:1: Mr 2:23; Lk 6:1; 5 Mz 23:25 ^s 12:3: 1 Sam 21:6 ^t 12:4: 2 Mz 29:33; 3 Mz 8:31; Mt 24:9 ^u 12:5: 4 Mz 28:9 ^v 12:7: Oz 6:6; Mt 9:13

dnevu.« ⁹_a In ko je odšel od tam, je šel v njihovo sinagogo.

¹⁰In glej, tam je bil človek, ki je imel *svojo* roko izsušeno. In da bi ga lahko obdolžili, so ga vprašali, rekoč: »Ali je zakonito zdraviti na šabatne dneve?« ¹¹In rekel jim je: »Kateri človek bi bil tukaj med vami, ki bi imel eno ovco in če bi ta na šabatni dan padla v jamo ali je ne bi prijel ter jo dvignil ven? ¹²Koliko bolj je potem človek boljši kakor ovca? Zaradi tega je na šabatne dneve zakonito delati dobro.« ¹³Tedaj reče človeku: »Iztegni svojo roko.« In ta jo je iztegnil in bila je v celoti ozdravljena, podobno kakor druga.

¹⁴Potem so farizeji odšli ven in imeli^a zborovanje proti njemu, kako bi ga lahko pokončali. ¹⁵Toda ko je Jezus *to* izvedel, se je umaknil od tam in sledile so mu velike množice in vse je ozdravil ¹⁶ter jim naročil, da naj ga ne razglašajo, ¹⁷da bi se lahko izpolnilo, kar je bilo rečeno po preroku Izaiju, rekoč: ¹⁸_b »Glej moj služabnik, ki sem ga izbral, moj ljubljeni, v katerem je moja duša zelo zadovoljna. Svojega duha bom položil nadenj in oznanil bo sodbo poganom. ¹⁹Ne bo se ne prepiral niti ne vpil niti na ulicah nihče ne bo slišal njegovega glasu. ²⁰Poškodovanega trsta ne bo zlomil in kadečega stenja ne bo pogasil, dokler ne privede sodbe do zmage. ²¹In v njegovo ime bodo zaupali pagani.«

²²§ Tedaj je bil k njemu priveden nekdo obseden s hudičem, slep in nem in ga je ozdravil, do take mere, da je slepi in nemi tako govoril kakor videl. ²³In vsa množica je bila osupla ter rekla: »Ali ni ta Davidov sin?« ²⁴_d Toda, ko so farizeji *to* slišali, so rekli: »Ta ne izganja hudičev, razen z Bélcebubom,^b princem hudičev.« ²⁵§ Jezus pa je poznal njihove misli in jim rekel: »Vsako kraljestvo, razdeljeno zoper sebe, je privedeno v opustošenje in nobeno mesto ali hiša, razdeljena zoper sebe, ne bosta obstala. ²⁶In če Satan izganja Satana, je razdeljen zoper sebe; kako bo potem obstalo njegovo kraljestvo? ²⁷In če z Bélcebubom izganjam hudiče, s kom jih izganjajo vaši otroci? Zatorej bodo oni vaši sodniki. ²⁸Toda če z Božjim Duhom izganjam hudiče, potem je k vam prišlo Božje kraljestvo. ²⁹Kako lahko sicer nekdo vstopi v hišo močnega in opleni njegove dobrine, razen če najprej ne zveže močnega? In tedaj bo oplenil njegovo hišo. ³⁰Kdor ni z menoj, je proti meni; in kdor ne zbira z menoj, razsipa na široko.

³¹Zatorej vam pravim: »Vsake vrste greh in bogokletje^e bo ljudem odpuščeno, toda bogokletje *zoper Svetega Duha* ljudem ne bo odpuščeno. ³²In kdorkoli govori besedo zoper Sina človekovega, mu bo to odpuščeno; toda kdorkoli govori zoper Svetega Duha, mu ne bo odpuščeno ne na tem svetu, ne v *svetu*, ki pride.« ³³Ali drevo dobro obrodi in je njegov sad dober, ali pa drevo slabo obrodi in je njegov sad slab; kajti drevo se spozna po *njegovem* sadu. ³⁴O gadji rod, kako lahko vi, ki ste hudobni, govorite dobre besede? Kajti iz obilja srca ustaf govoré. ³⁵Dober človek iz dobrega zaklada srca prinaša dobre stvari, hudobnež pa iz zlega zaklada prinaša zle stvari. ³⁶Toda povem vam: »Za vsako prazno besedo, katero bodo ljudje izgovorili, bodo na dan sodbe o tem dajali obračun.« ³⁷Kajti po svojih besedah boš opravičen in po svojih besedah boš obsojen.«

³⁸_g Tedaj so nekateri izmed pisarjev in farizejev odgovorili, rekoč: »Učitelj, od tebe želimo videti znamenje.« ³⁹Toda odgovoril jim je in rekel: »Hudoben in zakonolomen rod išče znamenje, pa mu ne bo dano nobeno drugo znamenje, razen znamenja preroka Jona. ⁴⁰Kajti tako, kakor je bil Jona tri dni in tri noči v kitovem trebuhu, tako bo Sin človekov tri dni in tri noči v osrčju zemlje.^h ⁴¹Ljudje iz Niniv bodo ob sodbi vstali s tem rodom in ga obsodili, ker so se ob Jonovem oznanjevanju; pokesali; in glejte, tukaj je večji kakor Jona. ⁴²Kraljica z juga bo ob sodbi vstala s tem rodom in ga obsodila, kajti prišla je iz najbolj oddaljenih krajev zemlje, da sliši Salomonovo modrost; in glejte, tukaj je večji kakor Salomon.^j ⁴³Kadar je nečisti duh odšel iz človeka, hodi po suhih krajih, išče počitka, in ga ne najde.^k ⁴⁴Potem reče: »Vrnil se bom v svojo hišo, od koder sem izšel.« In ko pride, jo najde prazno, pometeno in okrašeno. ⁴⁵Tedaj gre in s seboj vzame sedem drugih duhov, zlobnejših kakor on sam in vstopijo ter prebivajo tam in končno *stanje* tega človeka^l je slabše kakor prvo. Točno tako bo tudi temu zlobnemu rodu.«

⁴⁶Medtem ko je še govoril množici, glej, so stali zunaj *njegova* mati in njegovi bratje,^m želeč govoriti z njim. ⁴⁷Potem mu je nekdo rekel: »Glej, tvoja mati in tvoji bratje stojijo zunaj in želijo govoriti s teboj.« ⁴⁸Toda odgovoril je in rekel tistemu, ki mu je povedal: »Kdo je moja mati? In kdo so moji bratje?« ⁴⁹In svojo roko je iztegnil proti

^a 12:14: imeli: ali, napravili. ^b 12:24: Bélcebubom: gr. Beelzebulom; [vladar demonov.]

^a 12:9: Mr 3:1; Lk 6:6 ^b 12:18: Iz 42:1 ^c 12:22: Lk 11:14 ^d 12:24: Mt 9:34 ^e 12:31: Mr 3:28; Lk 12:10; 1 Jn 5:16 ^f 12:34: Lk 6:45 ^g 12:38: Mt 16:1; Lk 11:29; 1 Kor 1:22 ^h 12:40: Jona 1:17 ⁱ 12:41: Jona 3:5 ^j 12:42: 1 Kr 10:1 ^k 12:43: Lk 11:24 ^l 12:45: Heb 6:4; Heb 10:26; 2 Pet 2:20 ^m 12:46: Mr 3:31; Lk 8:20

svojim učencem ter rekel: »Glejte, moja mati in moji bratje!⁵⁰ Kajti kdorkoli bo izvrševal voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, ta je moj brat in sestra in mati.«

13 Isti dan je Jezus odšel iz hiše in se usedel ob morski obali.^a ²In k njemu so bile zbrane skupaj velike množice, tako da je odšel na ladjo in se usedel, vsa množica pa je stala na bregu. ³In v prisposodobah jim je govoril mnoge besede, rekoč: »Glejte, sejalec je odšel sejati^b ⁴in ko je sejal, je nekaj semen padlo poleg poti in prišla je perjad ter jih požrla. ⁵Nekaj jih je padlo na kamnita mesta, kjer niso imela veliko zemlje in so nemudoma pognala, ker niso imela globine zemlje ⁶in ko je bilo sonce zgoraj, so bila ožgana in ker niso imela korenine, so ovenela. ⁷In nekaj jih je padlo med trnje in trnje je pognalo ter jih zadušilo. ⁸Toda druga so padla v dobro zemljo in obrodila sad, nekatera stoternega, nekatera šestdeseternega, nekatera trideseternega. ⁹Kdor ima ušesa, da slišijo, naj posluša.« ¹⁰In prišli so učenci ter mu rekli: »Zakaj jim govoriš v prisposodobah?« ¹¹Odgovoril je in jim rekel: »Ker je vam dano spoznati skrivnosti nebeškega kraljestva, toda njim to ni dano. ¹²Kajti kdorkoli ima, njemu bo dano in imel bo večje obilje; toda kdorkoli nima, bo od njega vzeto proč celó to, kar ima.« ¹³Zatorej jim govorim v prisposodobah, ker gledajo, a ne vidijo in poslušajo, a ne slišijo niti ne razumejo. ¹⁴In v njih se je izpolnila Izaijeva prerokba, ki pravi: »S poslušanjem boste slišali, pa ne boste razumeli;^d in gledali boste ter videli, pa ne boste zaznali;^e kajti srce teh ljudi je otopelo in njihova ušesa so naglušna in svoje oči so zaprli, da ne bi lahko kadarkoli s svojimi očmi videli in s svojimi ušesi slišali in bi s svojim srcem razumeli ter bi bili spreobrnjeni in bi jih jaz ozdravil. ¹⁶Toda blagoslovljene so vaše oči, ker vidijo, in vaša ušesa, ker slišijo. ¹⁷Kajti resnično, povem vam:« ^e »Da je veliko prerokov in pravičnih ljudi želelo videti te stvari, katere vi vidite, pa jih niso videli; in slišati te besede, ki jih vi slišite, pa jih niso slišali.«

¹⁸Poslušajte torej prisposodobo o sejalcu. ¹⁹Kadar kdorkoli sliši besedo o kraljestvu, pa je ne razume, potem pride ta zlobni in izdere to, kar je bilo posejano v njegovo srce. To je tisti, ki je seme sprejel poleg poti. ²⁰Toda kdor je seme sprejel na kamnita mesta, je isti kakor kdor sliši besedo in jo takoj z radostjo sprejme, ²¹vendar v sebi nima korenine, toda

nekaj časa vztraja. Ko pa zaradi besede nastane stiska ali preganjanje, on v kratkem^a greši. ²²Tudi tisti, ki je seme sprejel med trnje, je tisti, ki sliši besedo. Skrb tega sveta in zapeljivost bogastev pa zadušita besedo in on postaja brez sadu. ²³Toda kdor je seme sprejel v dobro zemljo, je tisti, ki sliši besedo in jo razume, ki prav tako prinaša sad in obrodi, eden stoternega, drugi šestdeseternega, [spet] drugi trideseternega.«

²⁴Podal jim je drugo prisposodobo, rekoč: »Nebeško kraljestvo je podobno človeku, ki je na svojo njivo posejal dobro seme. ²⁵Toda medtem ko so ljudje spali, je prišel njegov sovražnik in med pšenico posejal plevel ter odšel svojo pot. ²⁶Toda, ko je bilka pognala in obrodila sad, potem se je prikazal tudi plevel. ²⁷Služabniki hišnega gospodarja so torej prišli in mu rekli: »Gospod, ali nisi v svojo njivo posejal dobro seme? Od kod ima potem le-ta plevel?« ²⁸Rekel jim je: »To je storil sovražnik.« Služabniki so mu rekli: »Hočeš potem, da gremo in ga pobereмо?« ²⁹Toda rekel je: »Ne, da ne bi medtem ko pobirate plevel, z njim izruvali tudi pšenice. ³⁰Naj oboje skupaj raste do žetve, in ob času žetve bom rekel žanjcem: »Zberite skupaj najprej plevel in ga povežite v svežnje za sežig, toda pšenico zberite v moj skedenj.«

³¹Podal jim je drugo prisposodobo, rekoč: »Nebeško kraljestvo je podobno zrnu gorčičnega semena, ki ga je človek vzel in posejal na svoji njivi;^f ³²ki je zares najmanjše od vseh semen,^g toda, ko to zraste, je največje med zelišči in postane drevo, tako da pridejo ptice neba in prenočujejo na njegovih vejah.«

³³^g Povedal jim je drugo prisposodobo: »Nebeško kraljestvo je podobno kvasu, katerega je ženska vzela in skrila v treh merah^c moke, dokler ni bilo vse prekvašeno.«

³⁴^h Vse te besede je Jezus množici govoril v prisposodobah; brez prisposodobe pa jim ni govoril, ³⁵da bi se lahko izpolnilo, kar je bilo rečeno po preroku, rekoč: ⁱ »Svoja usta bom odprl v prisposodobah, izrekel bom besede, ki so bile od ustanovitve sveta hranjene na skrivnem.« ³⁶Tedaj je Jezus množico poslal proč in odšel v hišo, in njegovi učenci so prišli k njemu, rekoč: »Pojasni nam prisposodobo o poljskem plevelu.« ³⁷Odgovoril je in jim rekel: »Kdor seje dobro seme, je Sin človekov. ³⁸Njiva je svet. Dobro seme so otroci kraljestva, toda plevel so otroci zlobnega. ³⁹Sovražnik, ki jih je posejal, je hudič.^j Žetev

^a 13:21: v kratkem...: ponovno pade, ali, pade v greh. ^b 13:32: [Gorčična semena so običajno premera približno 1 do 2 milimetra.] ^c 13:33: merah: beseda v grščini je mera, ki vsebuje okoli 13 litrov.

^a 13:1: Mr 4:1 ^b 13:3: Lk 8:5 ^c 13:12: Mt 25:29 ^d 13:14: Iz 6:9; Mr 4:12; Lk 8:10; Jn 12:40; Apd 28:26; Rim 11:8 ^e 13:17: Lk 10:24 ^f 13:31: Mr 4:30; Lk 13:19 ^g 13:33: Lk 13:20 ^h 13:34: Mr 4:33 ⁱ 13:35: Ps 78:2 ^j 13:39: Jl 3:13; Raz 14:15

je konec sveta, žanjci pa so angeli. ⁴⁰Kakor je torej plevel pobran in v ognju sežgan, tako bo ob koncu tega sveta. ⁴¹Šin človekov bo poslal svoje anđele in iz njegovega kraljestva bodo pobrali vse stvari, ^aki so padle v greh in tiste, ki počno krivičnost; ⁴²in vrgli jih bodo v ognjeno talilno peč. Tam bo tarnanje in škripanje z zobmi. ⁴³Potem bodo pravičniki zasijali kakor sonce v kraljestvu svojega Očeta. Kdor ima ušesa, da slišijo, naj posluša.^a

⁴⁴Ponovno, nebeško kraljestvo je podobno zakladu, skriteму na njivi. Ko ga je človek našel, ga skrije in zaradi radosti gre in proda vse, kar ima in to polje kupi.

⁴⁵Ponovno, nebeško kraljestvo je podobno trgovcu, ki išče lepe bisere, ⁴⁶ki je, ko je našel en biser velike vrednosti, šel in prodal vse, kar je imel ter ga kupil.

⁴⁷Ponovno, nebeško kraljestvo je podobno mreži, ki je bila vržena v morje in je zajela od vseh vrst, ⁴⁸katero so, ko je bila polna, odveкли do obale in se usedli ter dobre zbrali v posode, toda slabe so vrgli proč. ⁴⁹Tako bo torej ob koncu sveta. Prišli bodo angeli in zlobne bodo oddvojili od pravičnih, ⁵⁰in jih vrgli v ognjeno talilno peč. Tam bo tarnanje in škripanje z zobmi. ⁵¹Š Jezus jim reče: »Ste razumeli vse te besede?« Rečejo mu: »Da, Gospod.« ⁵²Tedaj jim je rekel: »Zato je vsak pisar, ki je poučen o nebeškem kraljestvu, podoben človeku, ki je hišni gospodar, ki prinaša iz svojega zaklada nove in stare stvari.«

⁵³In pripetilo se je, ko je Jezus zaključil te prispodobе, da je odšel od tam. ⁵⁴^bIn ko je prišel v svojo lastno deželo, jih je v njihovi sinagogi učil, do take mere, da so bili osupli in govorili: »Od kod ima ta človek to modrost in ta mogočnа dela?« ⁵⁵^cAli ni to tesarjev sin? Ali ni njegova mati imenovana Marija? In njegovi bratje Jakob in Jožef in Simon in Juda? ⁵⁶In njegove sestre ali niso vse z nami? Od kod ima potem ta človek vse te stvari?« ⁵⁷In pohujševali so se nad njim. Toda Jezus jim je rekel: »Prerok ni brez spoštovanja, razen v svoji lastni deželi in v svoji lastni hiši.« ^d⁵⁸In tam zaradi njihove nevere ni storil veliko mogočnih del.

14 ^{Š^b} Ob tistem času je ^eHerod, vladar četrtinskega^c dela province, slišal o Jezusovem slovesu ²in rekel svojim služabnikom: »To je Janez Krstnik. Obujen je od mrtvih in zato so se^d v njem naznanila mogočnа dela.«

³Kajti^e Herod je prijel Janeza in ga zvezal ter ga posadil v ječo zaradi Herodiade, žene svojega brata Filipa. ⁴Kajti Janez mu je rekel: ^g»Zate ni zakonito, da jo imaš.« ⁵Ko pa ga je skušal usmrtiti, se je zbal množice, ker so ga štelі za preroka. ⁶Toda, ko je bil Herodov rojstni dan, je Herodiadina hči plesala pred njimi in se dopadla Herodu. ⁷Nakar ji je ta s prisego obljubil dati karkoli bi prosila. ⁸In ona je, prej poučena od svoje matere, rekla: »Daj mi tukaj, na velikem pladnju, glavo Janeza Krstnika.« ⁹In kralju je bilo žal. Kljub temu je zaradi prisege in teh, ki so z njim sedeli pri obedu, velel, da naj ji bo dana. ¹⁰In poslal je ter v ječi obglavil Janeza. ¹¹In njegova glava je bila prineseна na velikem pladnju ter dana gospodični in ona jo je odnesla svoji materi. ¹²In prišli so njegovi učenci in vzeli telo ter ga pokopali in odšli ter povedali Jezusu.

¹³Ko^h je Jezus slišal o tem, je od tam z ladjo ločeno odplul v zapuščen kraj. In ko je množica slišala o tem, mu je peš sledila iz mest. ¹⁴Š In Jezus je odšel naprej in zagledal veliko množico in bil prevzet s sočutjem do njih in ozdravil njihove bolne.

¹⁵ⁱIn ko je bil večer, so k njemu prišli njegovi učenci, rekoč: »To je zapuščen kraj in čas je sedaj potekel. Pošlji množico proč, da bodo lahko šli v vasi in si kupili živeža.«

¹⁶Toda Jezus jim je rekel: »Ni jim potrebno oditi proč, vi jim dajte jesti.« ¹⁷In rekli so mu: »Mi imamo tukaj samo pet hlebov in dve ribi.« ¹⁸Rekel je: »Prinesite jih sēm k meni.« ¹⁹In velel je množici, naj séde na travo in vzel je pet hlebov ter dve ribi in zroč k nebu, je blagoslovil in razlomil ter hlebe dal svojim učencem, učenci pa množici. ²⁰In vsi so jedli in bili nasičeni in od odlomkov, ki so ostali, so pobrali dvanajst polnih košar. ²¹In teh, ki so jedli, je bilo okoli pet tisoč mož, poleg žensk in otrok.

²²Š In Jezus je svoje učence nemudoma primoral naj stopijo na ladjo in da gredo pred njim na drugo stran, sam pa je medtem odpustil množice. ²³^jIn ko je odpustil množice, je sam posebej odšel na goro, da moli.^k In ko je prišel večer, je bil tam sam. ²⁴Toda ladja je bila sedaj na sredi morja, premetavana z valovi, kajti bil je nasproten veter. ²⁵In ob četrti nočni straži je Jezus šel proti njim, hodeč po morju. ²⁶In ko so ga učenci zagledali hoditi po morju, so bili prestrašeni, rekoč: »To je duh.« In od strahu so zakričali. ²⁷Toda Jezus

^a 13:41: stvari... ali, škanđale, ki so padli. ^b 14:1: [Leta Gospodovega 32.] ^c 14:1: četrtinskega... ali, nad štirimi provincami. ^d 14:2: se... ali, po njem narejena. ^e 14:3: [Leta Gospodovega 30.] ^f 14:6: pred: gr. v sredi [med.] ^g 14:13: [Leta Gospodovega 32.]

^a 13:43: Dan 12:3 ^b 13:54: Mr 6:1; Lk 4:16 ^c 13:55: Jn 6:42 ^d 13:57: Mr 6:4; Lk 4:24; Jn 4:44 ^e 14:1: Mr 6:14; Lk 9:7 ^f 14:3: Lk 3:19 ^g 14:4: 3 Mz 18:16; 3 Mz 20:21 ^h 14:13: Mr 6:32; Lk 9:10 ⁱ 14:15: Jn 6:5; Mr 6:35 ^j 14:23: Mr 6:46 ^k 14:23: Jn 6:16

jim je nemudoma spregovoril, rekoč: »Bodite dobre volje, jaz sem, ne bojte se.«²⁸ In Peter mu je odgovoril ter rekel: »Gospod, če si ti, mi zaukaži po vodi priti k tebi.«²⁹ In on je rekel: »Pridi.« In ko je Peter prišel dol iz ladje, da pride k Jezusu, je hodil po vodi.³⁰ Toda, ko je videl silovitost vetra,^a je bil prestrašen. In ko se je pričel utapljati, je zavpil, rekoč: »Gospod, reši me.«³¹ In Jezus je takoj iztegnil svojo roko ter ga prijel in mu rekel: »O ti maloveren, zakaj si podvomil?«³² In ko sta prišla na ladjo, je veter ponehal.³³ Potem so prišli oni, ki so bili na ladji in ga oboževali, rekoč: »Resnično, ti si Božji Sin.«

³⁴^a In ko so se prepeljali, so prišli v deželo Genezaret.³⁵ In ko so ljudje tega kraja dobili spoznanje o njem, so razposlali v vso to pokrajino naokoli in privedli k njemu vse, ki so bili bolni,³⁶ in rotili so ga, da bi se lahko samo dotaknili obšiva njegove obleke in prav vsi, ki so se ga dotaknili, so postali popolnoma zdravi.

15 Tedaj so k Jezusu^b prišli pisarji in farizeji, ki so bili iz Jeruzalema, rekoč: ² »Zakaj tvoji učenci prestopajo izročila starešin? Kajti kadar jedo kruh, si ne umijejo svojih rok.«³ Toda odgovoril jim je in rekel: »Zakaj vi prav tako s svojim izročilom prestopate Božjo zapoved? ⁴ Kajti Bog je zapovedal, rekoč: »Spoštuj svojega očeta in mater« in: ^a »Kdor preklinja očeta ali mater, naj izviljenje konča s smrtjo.«⁵ Toda vi pravite: »Kdorkoli bo rekel *svojemu* očetu ali *svoji* materi: ^e »To je dar, s čimerkoli bi ti mogoče imel korist od mene,«⁶ in ne spoštuje svojega očeta ali svoje matere, *bo prost*. Tako ste s svojim izročilom naredili Božjo zapoved brez učinka.⁷ Vi hinavci, Izaija je dobro prerokoval o vas, rekoč: ⁸ »Ti ljudje se s svojimi usti bližajo k meni in me spoštujejo s *svojimi* ustnicami, toda njihovo srce je daleč od mene.«⁹ Toda zaman me obožujejo, učeč nauke človeških zapovedi.«

¹⁰^g In poklical je množico ter jim rekel: »Poslušajte in razumite: ¹¹ »Ni to, kar gre v usta, [*kar*] omadežuje človeka, temveč to, kar prihaja iz ust, to omadežuje človeka.«¹² Tedaj so prišli njegovi učenci in mu rekli: »Ali veš, da so bili farizeji, potem ko so slišali to govorjenje, užaljeni?«¹³ Toda odgovoril je in rekel: »Vsaka rastlina, katere ni vsadil moj nebeški Oče, bo izkoreninjena.«¹⁴ Pustite jih pri miru.ⁱ Slepi voditelji slepih so. Če pa

slepi vodi slepega, bosta oba padla v jarek.«¹⁵ Potem je odgovoril Peter in mu rekel: »Pojasni nam to prispodobo.«¹⁶ Jezus pa je rekel: »Ali ste tudi vi še vedno brez razumevanja? ¹⁷ Ali še vedno ne razumete, da karkoli vstopi pri ustih, gre v trebuh in je vrženo ven, v zunanje stranišče? ¹⁸ Toda te besede, ki izvirajo iz ust, prihajajo iz srca in te omadežujejo človeka.¹⁹ Kajti iz srca izvirajo zle misli, umori, zakonolomstva, prešuštva, tatvine, kriva pričevanja, bogokletja.«²⁰ To so *stvari*, ki omadežujejo človeka, toda jesti z neumitimi rokami človeka ne omadežuje.«

²¹^l Potem je Jezus odšel od tam in odšel v tirske in sidonske kraje.²² In glej, ženska iz Kánaana je prišla iz teh istih krajev ter vpila k njemu, rekoč: »Usmili se me, o Gospod, *ti* Davidov Sin. Moja hči je boleče nadlegovana od hudiča.«²³ Toda on ji ni odgovoril niti besede. In prišli so njegovi učenci ter ga rotili, rekoč: »Pošlji jo proč, ker vpije za nami.«²⁴ Toda odgovoril je in rekel: »Nisem poslan [*k nikomur*], razen k izgubljenim ovcam Izraelove hiše.«²⁵ Potem je prišla in ga oboževala, rekoč: »Gospod, pomagaj mi.«²⁶ Toda odgovoril je in rekel: »Ni primerno vzeti kruh otrokom in *ga* vreči psom.«²⁷ Ona pa je rekla: »Res je, Gospod, vendar psi jedo od drobtinic, ki padajo z mize njihovih gospodarjev.«²⁸ Tedaj je Jezus odgovoril in ji rekel: »O žena, velika je tvoja vera, zgodi naj se ti kakor hočeš.« In njena hči je bila ozdravljena od točno tiste ure.²⁹ In Jezus je odšel od tam ter prišel v bližino Galilejskega morja in odšel na goro ter se tam usedel.³⁰ In k njemu so prišle velike množice, ki so imele s seboj *tiste*, ki so bili hromi, slepi, nemi, pohabljeni ter mnoge druge in polagali so jih k Jezusovim stopalom in jih je ozdravil,³¹ do take mere, da se je množica čudila, ko so videli nemega spregovoriti, pohabljenega biti zdravega, hromega hoditi in slepega videti. In slavili so Izraelovega Boga.

³²^p Potem je Jezus svoje učence poklical *k sebi* in rekel: »Sočutje imam do množice, ker že tri dni vztrajajo z menoj in nimajo nič za jesti; in ne bom jih poslal proč tešče, da na poti ne oslabijo.«³³ In njegovi učenci so mu rekli: »Od kod naj imamo v divjini tako veliko kruha, za nasičenje tako velike množice?«³⁴ In Jezus jim reče: »Koliko hlebov imate?« Rekli so: »Sedem in nekaj majhnih rib.«³⁵ In vzel je množici, naj sede na tla.³⁶ In vzel je

^a 14:30: silovitost vetra: ali, močan veter.

^a 14:34: Mr 6:53 ^b 15:1: Mr 7:1 ^c 15:4: 2 Mz 20:12; 5 Mz 5:16 ^d 15:4: 2 Mz 21:17; 3 Mz 20:9; Prg 20:20 ^e 15:5: Mr 7:11-12 ^f 15:8: Iz 29:14 ^g 15:10: Mr 7:14 ^h 15:13: Jn 15:2 ⁱ 15:14: Lk 6:39 ^j 15:15: Mr 7:17 ^k 15:19: 1 Mz 6:5; 1 Mz 8:21 ^l 15:21: Mr 7:24 ^m 15:24: Mt 10:6 ⁿ 15:29: Mr 7:31 ^o 15:30: Iz 35:5 ^p 15:32: Mr 8:1

sedem hlebov in ribe ter se zahvalil in *jih* razlomil ter dal svojim učencem, učenci pa množici. ³⁷In vsi so jedli ter bili nasičeni in pobrali so od ostankov *obeda*, kar je ostalo, sedem polnih košar. ³⁸In teh, ki so jedli, je bilo štiri tisoč mož, poleg žensk in otrok. ³⁹In odpustil je množico ter stopil na ladjo in prišel v magadánske kraje.^a

16 Tudi^b farizeji so prišli skupaj s saduceji in ga skušali ter zahtevali, da bi jim pokazal znamenje z neba. ²Odgovoril je in jim rekel: »Ko je večer, pravite: »Lepo vreme *bo*, kajti nebo je rdeče.« ³Zjutraj pa: »Danes *bo* grdo vreme, kajti nebo je rdeče in mračno.«^a ⁴O vi hinavci, lahko razpoznavate obličje neba, toda ne morete *razpoznati* znamenj časov? ⁵Zlobni in zakonolomni rod išče znamenje, pa mu ne bo dano nobeno znamenje, razen znamenja preroka Jona.« In zapustil jih je ter odšel. ⁶Ko so njegovi učenci prišli na drugo stran, so pozabili vzeti kruh.

⁷Potem jim je Jezus rekel: »Pazite in varujte se kvasa farizejev in saducejev.« ⁸In med seboj so razpravljali, rekoč: »*To* je zato, ker nismo vzeli kruha.« ⁹Ko je Jezus *to* zaznal, jim je rekel: »O vi maloverni, zakaj med seboj razmišljate, ker niste prinesli nobenega kruha? ¹⁰Ali še vedno ne razumete niti se ne spominjate petih hlebov pet tisočim in koliko košar ste pobrali?« ¹¹Niti sedmih hlebov štiri tisočim in koliko košar ste pobrali?« ¹²Kako to, da ne razumete, da vam *tega* nisem govoril v zvezi s kruhom, da bi se varovali kvasa farizejev in saducejev?« ¹³Potem so razumeli, da *jim* je zaukazal naj se ne varujejo kruhovega kvasa, temveč nauka farizejev in saducejev.

¹⁴Ko je Jezus prišel v kraje Cezareje Filipove,^b je vprašal svoje učence, rekoč: »Kdo ljudje pravijo, da jaz, Sin človekov, sem?«^c ¹⁵Rekli so: »Nekateri *pravijo*, da si Janez Krstnik, nekateri Elija in drugi Jeremija ali eden izmed prerokov.« ¹⁶Reče jim: »Toda kdo vi pravite, da sem jaz?« ¹⁷In Simon Peter je odgovoril ter rekel:^d »Ti si Kristus, Sin živega Boga.« ¹⁸In Jezus je odgovoril ter mu rekel: »Blagoslovljen si, Simon, Jonov sin, kajti meso in kri ti *tega* nista razodela, temveč moj Oče, ki je v nebesih.« ¹⁹In jaz ti prav tako pravim: »Da si^e ti Peter^c in na tej skali^d bom zgradil svojo cerkev in velika vrata pekla ne bodo prevladala proti njej. ²⁰In dal ti bom ključe nebeskega kraljestva; in karkoli

boš zvezal na zemlji, bo zvezano v nebesih; in karkoli boš razvezal na zemlji, bo razvezano v nebesih.«^e ²¹Tedaj je svojim učencem naročil, da naj nobenemu človeku ne povedo, da je bil on Jezus, Kristus.^e

²²Od tedaj naprej je Jezus svojim učencem pričel kazati, da mora oditi v Jeruzalem in od starešin in visokih duhovnikov in pisarjev pretrpeti mnoge stvari in biti umorjen in tretji dan obujen. ²³Potem ga je Peter prijel in ga pričel oštevati, rekoč: »*To* naj bo daleč od tebe, Gospod. *To* naj se ti ne zgodi.« ²⁴Toda on se je obrnil in Petru rekel: »Spravi se za menoj, Satan. V spotiko si mi, kajti ne posvečaš se stvarjem, ki so od Boga, temveč tem, ki so od ljudi.«

²⁵Tedaj je Jezus rekel svojim učencem: »Če hoče katerikoli *človek* slediti meni, naj se odpove samemu sebi in vzame svoj križ ter hodi za menoj. ²⁶Kajti kdorkoli hoče rešiti svoje življenje, ga bo izgubil, kdorkoli pa bo izgubil svoje življenje zaradi mene, ga bo našel. ²⁷§ Kajti kaj človeku koristi, če si bo pridobil ves svet, izgubil pa svojo lastno dušo? Ali kaj bo človek dal v zameno za svojo dušo? ²⁸Kajti Sin človekov bo prišel v slavi svojega Očeta s svojimi angeli, in tedaj bo vsakega človeka nagradil glede na njegova dela. ²⁹Resnično, povem vam: »Tam bo nekaj tukaj navzočih, ki ne bodo okusili smrti, dokler ne vidijo Sina človekovega prihajati v svojem kraljestvu.«

17 In^m po šestih dneh Jezus vzame Petra, Jakob in njegovega brata Janeza ter jih posebej privede na visoko goro ²in pred njimi je bil preobražen; in njegov obraz je sijal kakor sonce in njegovo oblačilo je bilo belo kakor svetloba. ³In glej, prikazala sta se jim Mojzes in Elija, ki sta govorila z njim. ⁴Potem je Peter odgovoril in Jezusu rekel: »Gospod, dobro je za nas, da smo tukaj. Če želiš, naredimo tukaj tri šotore; enega zate, enega za Mojzesa in enega za Elija.« ⁵Medtem ko je še govoril, glej, jih je obsenčil svetel oblak, in glej, glas iz oblaka, ki je rekel: »Ta je moj ljubljeni Sin, s katerim sem zelo zadovoljen; njega poslušajte.« ⁶Ko so učenci *to* slišali, so padli na svoj obraz in bili boleče prestrašeni. ⁷Prišel je Jezus in se jih dotaknil ter rekel: »Vstanite in ne bojte se.« ⁸In ko so povzdignili svoje oči, niso videli nobenega človeka, razen samo Jezusa. ⁹In ko so prišli dol z gore, jim je Jezus naročil, rekoč: »Tega

^a 16:3: [mračno: gr. nebo prekrito z oblaki.]

^b 16:13: [Cezareje Filipove, to je sever Izraela, vznožje gorovja Hermon.] ^c 16:18: Peter: to ime pomeni skala; [gr. Pétros; samostojni kamen ali balvan. (Vine's Expository Dictionary).]

^d 16:18: [gr. pétra; masivna skala; to je Jezus.]

^e 16:20: [Kristus: ali, Maziljeni.] ^f 16:22: To... gr. Pomiluj sebe.

^a 15:39: [Mr 8:10] ^b 16:1: Mr 8:11; Lk 12:54 ^c 16:9: Mt 14:17 ^d 16:10: Mt 15:34 ^e 16:13: [Mr 8:27] ^f 16:13: Mr 8:27; Lk 9:18 ^g 16:16: Jn 6:69 ^h 16:18: Jn 1:42 ⁱ 16:19: Jn 20:23 ^j 16:24: Mt 10:38; Mr 8:34 ^k 16:27: Ps 62:12; Rim 2:6 ^l 16:28: Mr 9:1; Lk 9:27 ^m 17:1: Mr 9:2; Lk 9:28 ⁿ 17:5: 2 Pet 1:17

videnja ne povejte nikomur, dokler ne bo Sin človekov vstal od mrtvih.« ¹⁰In njegovi učenci so ga vprašali, rekoč: ^a »Zakaj potem pisarji pravijo, da mora prej priti Elija?« ¹¹Jezus jim je odgovoril in rekel: »Elija bo resnično prišel prej in obnovil vse stvari.« ¹²Toda povem vam: »Da je Elija že prišel, pa ga niso spoznali, temveč so mu storili, karkoli so želeli.« Tako bo tudi Sin človekov trpel od njih.« ¹³Tedaj so učenci razumeli, da jim je govoril o Janezu Krstniku.

¹⁴^b In ko so prišli k množici, je prišel k njemu nek človek, ki je pokleknil navzdol k njemu ter rekel: ¹⁵ »Gospod, usmili se mojega sina, kajti blazen je in boleče nadlegovan, kajti pogosto pada v ogenj in često v vodo.« ¹⁶In pripeljal sem ga k tvojim učencem, pa ga niso mogli ozdraviti.« ¹⁷Potem je Jezus odgovoril in rekel: »O neveren in sprevržen rod, kako dolgo bom še z vami? Doklej vas bom še prenašal? Privedite mi ga sèm.« ¹⁸In Jezus je oštel hudiča in ta je odšel iz njega; in otrok je bil ozdravljen od točno tiste ure.
¹⁹Tedaj so prišli učenci ločeno k Jezusu in rekli: »Zakaj ga mi nismo mogli izgnati iz njega?« ²⁰Š Jezus pa jim je rekel: »Zaradi vaše nevere, kajti resnično, povem vam: ^c »Če imate vero kakor zrno gorčičnega semena, boste tej gori rekli: »Odstrani se od tukaj na tamkajšnji kraj;« in bo premeščena in nič vam ne bo nemogoče. ²¹Š Vendar ta vrsta ne gre ven, razen z molitvijo in postom.«

²²^d In medtem, ko so prebivali v Galileji, jim je Jezus rekel: »Sin človekov bo izdan v roke ljudem ²³in ubili ga bodo in tretji dan bo znova obujen.« In bili so silno žalostni.

²⁴Ko pa so prišli v Kafarnaúm, so ti, ki so prejeli davčni ^a *denar*, prišli k Petru in rekli: »Ali vaš učitelj ne plačuje davka?« ²⁵Rekel je: »Da.« Ko pa je prišel v hišo, ga je Jezus prehitel, rekoč: »Kaj misliš Simon? Od koga zemeljski kralji jemljejo carino ali davek? Od svojih lastnih otrok ali od tujcev?« ²⁶Peter mu reče: »Od tujcev.« Jezus mu reče: »Potem so otroci prosti. ²⁷Vendar pa, da jih ne bi pohujšala, pojdi k morju, vrzi trnek in dvigni ribo, ki prva pride gor. In ko ji boš odprl usta, boš našel kos denarja. ^b Vzemi ga ter jim ga daj zame in zase.«

18^e Ob istem času so prišli k Jezusu učenci, rekoč: »Kdo je največji v nebeškem kraljestvu?« ²In Jezus je k sebi poklical

majhnega otroka in ga postavil v sredo mednje ³ter rekel: »Resnično, povem vam: ^f »Razen, če se ne spreobrnete in ne postanete kakor majhni otroci, ne boste vstopili v nebeško kraljestvo.« ⁴Kdorkoli bo torej samega sebe ponižal kakor ta majhen otrok, ta je največji v nebeškem kraljestvu. ⁵In kdorkoli bo sprejel enega takšnega majhnega otroka v mojem imenu, sprejema mene. ⁶Toda kdorkoli bo pohujšal enega od teh malčkov, ki verujejo vame, bi bilo bolje zanj, da bi bil mlinski kamen obešen okoli njegovega vratu in da bi bil potopljen v globino morja.^g

⁷Gorje svetu zaradi prestopkov! Kajti nujno se mora zgoditi, da prestopki pridejo, toda gorje tistemu človeku, po katerem prestopki prihajajo! ⁸Zatorej če te tvoja roka ali tvoje stopalo pohujšuje, ju odsekaj proč in *ju* vrzi od sebe. Bolje je zate, da v življenje vstopiš šepav ali pohabljen, raje kakor imeti dve roki ali dve stopali in biti vržen v večni ogenj. ⁹In če te tvoje oko pohujšuje, ga iztakni in *ga* vrzi od sebe. Bolje je zate, da vstopiš v življenje z enim očesom, raje kakor imeti dve očesi in biti vržen v peklenski ogenj. ¹⁰Pazite, da ne prezirate niti enega od teh malčkov, kajti povem vam: »Da njihovi angeli v nebesih vedno zrejo obraz mojega Očeta, ki je v nebesih.« ¹¹Kajti Sin človekov je prišel rešit to, kar je bilo izgubljeno. ⁱ ¹²Kaj mislite? Če ima človek sto ovac in bi ena od njih zašla ali ne bo pustil devetindevetdesetih in šel v gore in iskal tisto, ki je zašla? ^j ¹³In če se zgodi, da jo najde, resnično, povem vam, se bolj veseli te ovce, kakor devetindevetdesetih, ki niso zašle. ¹⁴Točno tako ni volja vašega Očeta, ki je v nebesih, da bi propadel eden izmed teh malčkov.

¹⁵Poleg tega, ^k če se bo tvoj brat prekršil zoper tebe, pojdi in mu na samem povej njegovo krivdo med teboj in njim. Če te bo poslušal, si pridobil svojega brata. ¹⁶Toda če *te* ne bo poslušal, *potem* vzemi s seboj dodatno še enega ali dva, da je vsaka beseda lahko potrjena po *ustih* dveh ali treh prič. ¹⁷Če pa jih bo zanemarjal poslušati, povej *to* cerkvi. Toda če zanemarlja poslušati cerkev, naj ti bo kakor ^m pogan in davkar. ¹⁸Resnično, povem vam: ⁿ »Karkoli boste zvezali na zemlji, bo zvezano v nebesih, in karkoli boste razvezali na zemlji, bo razvezano v nebesih.« ¹⁹Ponovno vam pravim: »Da če se bosta dva izmed vas

^a 17:24: davčni: v izvirniku imenovanem didrachma, kar je po vrednosti petnajst penijev; okoli sedemintrideset centov. ^b 17:27: kos denarja...: ali, stater: to je 14 gramov srebra, z vrednostjo dveh šilingov in šestih penijev; okoli petinpetdeset centov.

^a 17:10: Mt 11:14; Mr 9:12 ^b 17:14: Mr 9:17; Lk 9:38 ^c 17:20: Lk 17:6 ^d 17:22: Mt 20:17; Mr 9:31; Lk 9:44 ^e 18:1: Mr 9:23; Lk 9:46 ^f 18:3: Mt 19:14; 1 Kor 14:20 ^g 18:6: Mr 9:42; Lk 17:1-2 ^h 18:8: Mt 5:30; Mr 9:45 ⁱ 18:11: Lk 19:10 ^j 18:12: Lk 15:4 ^k 18:15: 3 Mz 19:17; Lk 17:3 ^l 18:16: 5 Mz 19:15; Jn 8:17; 2 Kor 13:1; Heb 10:28 ^m 18:17: 1 Kor 5:9; 2 Tes 3:14 ⁿ 18:18: Jn 20:23; 1 Kor 5:4

na zemlji strinjala glede katerekoli stvari, za katero bosta prosila, bo to storjeno zanju od mojega Očeta, ki je v nebesih.« ²⁰Kajti kjer sta dva ali trije zbrani skupaj v mojem imenu, tam sem jaz v sredi med njimi.«

²¹Tedaj je prišel k njemu Peter in rekel: »Gospod, kako pogosto lahko moj brat greši zoper mene in mu jaz odpustim?« ^aDo sedemkrat?« ²²Jezus mu reče: »Ne pravim ti: »Do sedemkrat,« temveč: »do sedemdesetkrat sedemkrat.«

²³Zato je nebeško kraljestvo podobno nekemu kralju, ki je hotel narediti obračun s svojimi služabniki. ²⁴In ko je prišel z obračunom, so k njemu privedli nekoga, ki mu je bil dolžan deset tisoč talentov. ^a²⁵Toda ker ni mogel toliko odplačati, mu je njegov gospodar ukazal, naj bo prodan on in njegova žena in otroci ter vse, kar je imel in se pripravi plačilo. ²⁶Služabnik je torej padel dol in ga oboževal, ^brekoč: »Gospod, imej potrpljenje z menoj in vse ti bom plačal.« ²⁷Potem je bil gospodar tega služabnika prevzet s sočutjem in ga izpustil ter mu odpustil dolg. ²⁸Toda ta isti služabnik je odšel ven in našel enega izmed svojih sosluzabnikov, ki mu je bil dolžan sto denarjev ^cin nanj položil roki ter [ga] prijel za vrat, rekoč: »Plačaj mi to, kar dolguješ.« ²⁹In njegov sosluzabnik je padel dol ob njegovih stopalih in ga rottil, rekoč: »Imej potrpljenje z menoj in vse ti bom plačal.« ³⁰Ta pa ni hotel, temveč je šel in ga vrget v ječo, dokler ne bi odplačal dolga. ³¹Ko so torej njegovi sosluzabniki videli, kaj se je zgodilo, so bili zelo žalostni in so prišli ter svojemu gospodarju povedali vse, kar se je zgodilo.

³²Tedaj mu je njegov gospodar, potem ko ga je poklical, rekel: »O ti zlobni služabnik, ker si me prosil, sem ti ves ta dolg odpustil; ³³ali naj ne bi tudi ti prav tako imel sočutje do svojega sosluzabnika, prav tako kakor sem jaz imel usmiljenje do tebe?« ³⁴In njegov gospodar je bil ogorčen in ga izročil mučiteljem, dokler ne bi odplačal vsega tega, kar mu je bil dolžan. ³⁵Prav tako bo moj nebeški Oče storil tudi vam, če iz svojih src ne odpustite vsak svojemu bratu njihove prekrške.«

19 In pripetilo se je, ^bko ^dje Jezus zaključil te govore, da je odšel iz Galileje in prišel v judejske kraje onstran Jordana; ²in sledile so mu velike množice in jih je tam ozdravil.

³Prav tako so k njemu prišli farizeji, ki so ga skušali in mu rekli: »Ali je za moža zakonito, da zaradi kateregakoli vzroka odslovi svojo ženo?« ⁴§ In odgovoril je ter jim rekel: »Mar niste brali, ^cda je tisti, ki *ju* je ustvaril na začetku, ustvaril moškega in žensko ⁵ter rekel: ^d»Zaradi tega razloga bo mož zapustil očeta in mater in se bo trdno pridružil k svoji ženi, in ^eoba skupaj bosta eno meso?« ⁶Zatorej nista več dva, temveč eno meso. Kar je torej Bog združil skupaj, naj človek ne daje narazen.« ⁷Rekli so mu: ^f»Zakaj je potem Mojzes zapovedal dati pismo o ločitvi in jo odsloviti?« ⁸Reče jim: »Mojzes vam je zaradi trdote vaših src dovolil odsloviti vaše žene, toda od začetka to ni bilo tako. ⁹In pravim vam: »Kdorkoli bo odslovil svojo ženo, razen če *je to* zaradi prešuštva in poročil drugo, zagreši zakonolomstvo; in kdorkoli poroči tisto, ki je odslovljena, zagreši zakonolomstvo.« ^g

¹⁰Njegovi učenci so mu rekli: »Če je zadeva moža z *njegovo* ženo takšna, se ni dobro poročiti.« ¹¹Toda rekel jim je: »Vsi *ljudje* ne morejo sprejeti tega govorjenja, razen *teh*, katerim je to dano. ¹²Kajti nekaj evnuhov je, ki so bili takšni rojeni iz matrice *njihove* matere, in nekaj evnuhov je, ki so jih ljudje naredili za evnuhe, in so evnuhi, kateri so sami sebe naredili evnuhe zavoljo nebeškega kraljestva. Kdor je zmožen *to* sprejeti, naj *to* sprejme.«

¹³^hTedaj so k njemu privedli majhne otroke, da bi nanje položil *svoji* roki in molil, učenci pa so jih ošтели. ¹⁴Toda Jezus je rekel: »Dovolite ^emajhnim otrokom in ne prepovejte jim priti k meni, kajti takšnih je nebeško kraljestvo.« ¹⁵In nanje je položil *svoji* roki in odšel od tam.

¹⁶ⁱIn glej, nekdo je prišel ter mu rekel: »Dobri Učitelj, katero dobro stvar naj storim, da bom lahko imel večno življenje?« ¹⁷Rekel mu je: »Zakaj me imenuješ dober? Nihče ni dober razen enega, *to je* Boga; toda, če želiš vstopiti v življenje, se drži zapovedi.« ¹⁸Reče mu: »Katerih?« Jezus je odgovoril: »Ne stôri umora. Ne zagreši zakonolomstva. Ne kradi. Ne pričaj po krivem. ^j¹⁹Spoštuj svojega očeta in *svojo* mater. In ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe.« ²⁰Mladenici mu reče: »Vseh teh stvari sem se držal od svoje mladosti dalje. Kaj mi še manjka?« ²¹Jezus mu je rekel: »Če

^a 18:24: talentov: talent je 28,3 gramov srebra, kar je sto enajst centov. ^b 18:26: oboževal: ali, rottil. ^c 18:28: denarjev: rimski denar je 1/18 unče – 1,57 grama, kar je po pet šilingov na unčo 3,5 penijev; okoli štirinajst centov. ^d 19:1: [Leta Gospodovega 33.] ^e 19:14: [Dovolite...: gr. Pošljite majhne otroke.]

^a 18:21: Lk.17.4 ^b 19:1: Mr 10:1 ^c 19:4: 1 Mz 1:27 ^d 19:5: 1 Mz 2:24; Ef 5:31 ^e 19:5: 1 Kor 6:16 ^f 19:7: 5 Mz 24:1 ^g 19:9: Mt 5:32; Mr 10:11; Lk 16:18; 1 Kor 7:11 ^h 19:13: Mr 10:13; Lk 18:15 ⁱ 19:16: Mr 10:17; Lk 18:18 ^j 19:18: 2 Mz 10:13

želiš biti popoln, pojdi *in* prodaj, kar imaš, ter daš revnim in imel boš zaklad v nebesih, in pridil *ter* mi sledi.«²² Toda, ko je mladenič slišal to govorjenje, je žalosten odšel proč, kajti imel je veliko posesti.

²³ Potem je Jezus rekel svojim učencem: »Resnično, povem vam: »Da bo bogataš komajda vstopil v nebeško kraljestvo.«²⁴ In ponovno vam pravim: »Lažje je za kamelo iti skozi šivankino oko, kakor za bogataša vstopiti v Božje kraljestvo.«²⁵ Ko so njegovi učenci *to* slišali, so bili silno osupli, rekoč: »Kdo je potem lahko rešen?«²⁶ Toda Jezus *jih* je pogledal in jim rekel: »Pri ljudeh je to nemogoče, toda z Bogom so vse stvari mogoče.«

²⁷ ^a Tedaj je Peter odgovoril in mu rekel: »Glej, vse smo zapustili in ti sledili. Kaj bomo torej prejeli?«²⁸ Jezus jim je rekel: »Resnično, povem vam: »Da boste vi, ki ste mi sledili, v obnovi, ko se bo Sin človekov usedel na prestol svoje slave,^b tudi vi sedeli na dvanajstih prestolih in sodili dvanajstere Izraelove rodove.«²⁹ § In vsak, kdor je zaradi mojega imena zapustil hiše ali brate ali sestre ali očeta ali mater ali ženo ali otroke ali zemljišča, bo prejel stokratno in bo podedoval večno življenje.³⁰ Toda mnogi, *ki* so prvi, bodo zadnji; in zadnji *bodo* prvi.«^c

20 »Kajti nebeško kraljestvo je podobno človeku, *ki* je hišni gospodar in je zgodaj zjutraj odšel ven, da najame delavce v svoj vinograd.² In ko se je z delavci dogovoril za en kovanec^a na dan, jih je poslal v svoj vinograd.³ In odšel je ven okoli tretje ure in videl druge stati brez dela na trgu⁴ in jim rekel: »Pojdite tudi vi v vinograd in karkoli je prav, vam bom dal.« In odšli so svojo pot.⁵ Ponovno je odšel ven okoli šeste ure in devete ure in storil prav tako.⁶ In okoli enajste ure je odšel ven in našel druge stati brez dela in jim reče: »Zakaj stojite tukaj ves dan brez dela?«⁷ § Rekli so mu: »Ker nas nihče ni najel.« Reče jim: »Pojdite tudi vi v vinograd; in karkoli je prav, *to* boste prejeli.«⁸ Ko je torej prišel večer, gospodar vinograda reče svojemu oskrbniku: »Pokliči delavce in jim daj *njihovo* plačilo ter začni od zadnjih do prvih.«⁹ In ko so prišli tisti, ki so *bili* najeti okoli enajste ure, so prejeli vsak [*po*] en kovanec.¹⁰ Toda, ko so prišli prvi, so domnevali, da bi morali prejeti več; pa so prav tako prejeli vsak [*po*] en kovanec.¹¹ In ko so *to* prejeli, so godrnjali zoper hišnega očeta,¹² rekoč: »Ti zadnji so delali^b *samo* eno uro in si jih

naredil enake nam, ki smo prenašali breme in vročino dneva.«¹³ Toda enemu izmed njih je odgovoril in rekel: »Priatelj, ne delam ti nobene krivice; ali se nisi z menoj dogovoril za en kovanec?«¹⁴ Vzemi *to*, kar je tvoje in pojdi svojo pot. Temu zadnjemu bom dal enako kakor tebi.¹⁵ Ali mi ni dovoljeno, da s svojo lastnino storim kar hočem? Ali je tvoje oko hudobno, ker sem jaz dober?«¹⁶ § Tako bodo zadnji prvi in prvi zadnji, kajti veliko je poklicanih, toda malo izbranih.«^d

¹⁷ ^e In ko je šel gor v Jeruzalem, je Jezus na poti vzel dvanajst učencev na stran ter jim rekel:¹⁸ »Glejte, mi gremo gor v Jeruzalem in Sin človekov bo izdan visokim duhovnikom in pisarjem in obsodili ga bodo na smrt¹⁹ in izročili ga bodo poganom v zasmeh in bičanje in da *ga* križajo in tretji dan bo ponovno vstal.«^f

²⁰ ^g Tedaj je prišla k njemu mati Zebedejevih otrok s svojima sinovoma, *ga* oboževala in od njega želela neko stvar.²¹ In rekel ji je: »Kaj želiš?« Ona mu reče: »Zagotovi, da bosta lahko ta dva moja sinova, v tvojem kraljestvu, sedela eden na tvoji desni roki, drugi pa na levi.«²² § Toda Jezus je odgovoril in rekel: »Ne veste kaj prosite. Ali zmoreta piti iz čaše, iz katere bom jaz pil in biti krščena s krstom, s katerim sem jaz krščen?« Rekla sta mu: »Midva zmoreva.«²³ § In jima reče: »Zares bosta pila iz moje čaše in krščena bosta s krstom, s katerim sem jaz krščen. Toda sedeti na moji desni roki in na moji levi, ni moje da dam, temveč *bo dano tem*, za katere je to pripravljeno od mojega Očeta.«²⁴ Ko so deseteri *to* slišali, so bili prevzeti z ogorčenjem zoper ta dva brata.²⁵ Toda Jezus *jih* je poklical *k sebi* in rekel: »Vi veste, da principi poganov izvajajo gospodstvo nad njimi in oni, ki so veliki, izvajajo oblast nad njimi.«²⁶ Toda med vami naj ne bo tako, temveč kdorkoli hoče biti med vami velik, naj bo vaš sluga,²⁷ in kdorkoli hoče biti med vami vodja, naj bo vaš služabnik;²⁸ prav tako tudi; Sin človekov ni prišel, da bi mu služili, temveč da služi in da svoje življenje dá v odkupnino za mnoge.«²⁹ ^j In ko so odšli iz Jerihe, mu je sledila velika množica.

³⁰ In glej, dva slepa človeka sta sedela ob poti. Ko sta zaslišala, da je šel mimo Jezus, sta zakričala, rekoč: »Usmili se naju, o Gospod, *ti* Davidov Sin.«³¹ Množica pa ju je oštela, ker bi morala molčati. Toda onadva sta še bolj vpila, rekoč: »Usmili se naju, o Gospod, *ti* Davidov Sin.«³² In Jezus se je ustavil in

^a 20:2: kovanec: rimski denar je 1/18 unče – 1,57 grama, kar je po pet šilingov na unčo 3,5 penijev; okoli štirinajst centov. ^b 20:12: delali...: ali, vztrajali samo eno uro.

^a 19:27: Mr 10:28; Lk 18:28 ^b 19:28: Lk 22:30 ^c 19:30: Mt 20:16; Mr 10:31; Lk 13:30 ^d 20:16: Mt 19:30 ^e 20:17: Mr 10:32; Lk 18:31 ^f 20:19: Jn 18:32 ^g 20:20: Mr 10:35 ^h 20:25: Lk 22:25 ⁱ 20:28: Flp 2:7 ^j 20:29: Mr 10:46; Lk 18:35

ju poklical ter rekel: »Kaj želita, da vama storim?«³³ Rekla sta mu: »Gospod, da bi se najine oči lahko odprle.«³⁴ Jezus je imel torej *do njiju* sočutje in se dotaknil njunih oči. In njune oči so takoj prejele vid in sta mu sledila.

21^a In ko so se bližali Jeruzalemu in so prišli do Bétfage pri Oljski gori, je Jezus torej poslal dva učenca,² rekoč jima: »Pojdita v vas tam pred vama in nemudoma bosta našla privezано oslco in žrebe z njo. Odvežita ju in ju privedita k meni.³ In če vama bo katerikoli *človek* karkoli rekel, mu bosta rekla: »Gospod ju potrebuje;« in nemudoma ju bo poslal.«⁴ Vse to je bilo storjeno, da bi se lahko izpolnilo, kar je bilo rečeno po preroku, rekoč:^{5b} »Povejte sionski hčeri: »Glej, tvoj Kralj prihaja k tebi, krotak in sedeč na oslici in žrebetu, osličjem žrebetu.«^{6c} In učenca sta odšla ter storila, kakor jima je Jezus zapovedal⁷ in pripeljala sta oslco ter žrebe in nanju položila svoja oblačila in posadili so ga nanju.⁸ Zelo velika množica je svoje obleke razgrnila na pot; drugi pa so odsekali veje iz dreves in jih nastlali po poti.⁹ In množice, ki so šle spredaj in te, ki so sledile, so vzdikale, rekoč: »Hozana^a Davidovemu Sinu: »Blagoslovljen je kdor prihaja v Gospodovem imenu. Hozana na višavah.«^{10d} In ko je prišel v Jeruzalem, je bilo vse mesto razdraženo, govoreč: »Kdo je to?«¹¹ Množica je rekla: »To je Jezus, prerok iz Nazareta v Galileji.«

¹² In Jezus je odšel v Božji tempelj in izgnal vse tiste, ki so v templju prodajali in kupovali in prevrnil mize menjalcem denarja in stole tem, ki so prodajali golobice¹³ ter jim rekel: »Pisano je: »Moja hiša naj se imenuje hiša molitve,«^f toda vi ste jo naredili za blag razbojnikov.«¹⁴ V templju so prišli k njemu slepi in hromi in jih je ozdravil.¹⁵ Ko so visoki duhovniki in pisarji videli čudovita dela, katera je storil in otroke, ki so v templju vzdikali ter govorili: »Hozana Davidovemu Sinu,« so bili hudo nezadovoljni¹⁶ in so mu rekli: »Slišiš kaj tile govorijo?« Jezus pa jim reče: »Seveda. Mar niste nikoli brali: »Iz ust otročičev in dojenčkov si izpopolnil hvalo?«¹⁷

In zapustil jih je ter odšel iz mesta v Betanijo in tam prenočil.¹⁸ Torej zjutraj, ko se je vrnil v mesto, je postal lačen.^{19h} In ko je na poti zagledal figovo drevo,^b je prišel k njemu, pa na njem ni našel nič, razen listja samega in mu rekel: »Naj odslej na tebi nikoli več ne zraste noben sad.« In figovo drevo je takoj ovenelo.²⁰ Ko so učenci to videli, so

se čudili, rekoč: »Kako hitro je figovo drevo ovenelo!«²¹ Jezus jim je odgovoril in rekel: »Resnično, povem vam: »Če imate vero in ne dvomite, ne boste delali samo to, *kar je bilo storjeno* figovemu drevesu, temveč tudi, če boste rekli tej gori: »Bodi odstranjena in vržena v morje,« se bo to zgodilo.«²² In vse stvari, katerekoli boste verujoč prosili v molitvi, boste prejeli.«

²³ⁱ In ko je prišel v tempelj, so k njemu, medtem ko je učil, prišli visoki duhovniki in starešine izmed ljudi ter rekli: »S kakšno oblastjo delaš te stvari? In kdo ti je dal to oblast?«²⁴ Jezus je odgovoril in jim rekel: »Tudi jaz vas bom vprašal eno besedo in če mi jo poveste, vam bom tudi jaz povedal, s kakšno oblastjo delam te stvari.²⁵ Janezov krst, od kod je bil? Iz nebes ali od ljudi?« In med seboj so razpravljali, rekoč: »Če bomo rekli: »Iz nebes;« nam bo rekel: »Zakaj mu potem niste verjeli?«²⁶ Toda če bomo rekli: »Od ljudi,« se bojimo množice, kajti Janeza so vsi imeli za preroka.«²⁷ In odgovorili so Jezusu ter rekli: »Ne moremo povedati.« In rekel jim je: »Tudi jaz vam ne povem s kakšno oblastjo delam te stvari.

²⁸ Toda kaj vi mislite? Nek človek je imel dva sinova. In prišel je k prvemu ter rekel: »Sin, pojdi danes delat v moj vinograd.«²⁹ Ta je odgovoril in rekel: »Nočem,« toda kasneje se je pokesal in odšel.³⁰ In prišel je k drugemu ter rekel enako. Ta je odgovoril in rekel: »Grem, gospod,« pa ni odšel.³¹ Kateri izmed njiju dveh je izvršil voljo svojega očeta? »Povedo mu: »Prvi.« Jezus jim reče: »Resnično, povem vam: »Da pojdejo davkarji in vlačuge pred vami v Božje kraljestvo.³² Kajti Janez je prišel k vam po poti pravičnosti, pa mu niste verjeli, toda davkarji in vlačuge so mu verjeli. Vi pa, ko ste to videli, se potem niste pokesali, da bi mu lahko verjeli.«

³³ Poslušajte še eno prisposodbo: »Bil je nek hišni gospodar,¹ ki je zasadil vinograd in ga ogradil naokoli in v njem izkopal vinsko stiskalnico in zgradil stolp in ga prepustil poljedelcem ter odšel v daljno deželo.³⁴ In ko se je približal čas sadu, je k poljedelcem poslal svoje služabnike, da bi lahko prejeli njegove sadove.³⁵ Poljedelci pa so njegove služabnike prijeli in enega pretepli in drugega ubili in še enega kamnali.³⁶ Ponovno pošlje druge služabnike, več kakor prvič, pa so jim storili enako.³⁷ Toda zadnjega od vseh je poslal k njim svojega sina, rekoč: »Mojega sina bodo

^a 21:9: [Hozana: hebr: Reši, prosimo te.] ^b 21:19: figovo drevo: gr. eno figovo drevo.

^a 21:1: Mr 11:1; Lk 19:29 ^b 21:5: Iz 62:11; Zah 9:9; Jn 12:15 ^c 21:6: Mr 11:2 ^d 21:10: Mr 11:15; Lk 19:45; Jn 2:13 ^e 21:13: Iz 56:7 ^f 21:13: Jer 7:11; Mr 11:17; Lk 19:46 ^g 21:16: Ps 8:2 ^h 21:19: Mr 11:13 ⁱ 21:23: Mr 11:27; Lk 20:1 ^j 21:26: Mt 14:5 ^k 21:32: Mt 3:1 ^l 21:33: Iz 5:1; Jer 2:21; Mr 12:1; Lk 20:9

spoštovali. ³⁸ Toda, ko so poljedelci zagledali sina, so si med seboj rekli: ^a »Ta je dedič. Pridite, ubijmo ga in se polastimo njegove dediščine.« ³⁹ In zgrabili so ga in ga vrgli iz vinograda in ga usmrtili. ⁴⁰ Kadar torej pride gospodar vinograda, kaj bo storil tem poljedelcem? ⁴¹ Rekli so mu: »Te zlobneže bo bedno uničil, svoj vinograd pa bo prepustil drugim poljedelcem, ki mu bodo povrnili sadove ob svojih pravih obdobjih.« ⁴² Jezus jim reče: »Mar niste nikoli brali v pismih: »Kamen, ki so ga graditelji zavrgli, ta isti je postal glava vogalu. To je Gospodovo delo in to je čudovito v naših očeh?« ^b ⁴³ Zatorej vam pravim: »Božje kraljestvo vam bo vzeto in dano narodu, ki prinaša njegove sadove. ⁴⁴ In kdorkoli bo padel na ta kamen, bo razbit. Toda na kogarkoli bo ta padel, tega bo zmlel v prah.« ⁴⁵ In ko so visoki duhovniki in farizeji slišali njegove prispedobe, so zaznali, da je govoril o njih. ⁴⁶ Toda, ko so si prizadevali položiti roke nanj, so se zbal množice, ker so ga imeli za preroka.

22 Jezus pa je odgovoril ^d in jim ponovno govoril v prispedobah ter rekel: ² »Nebeško kraljestvo je podobno nekemu kralju, ki je pripravil svatbo svojemu sinu ³ in poslal je svoje služabnike, da pokličejo na poroko te, ki so bili povabljeni, pa oni niso hoteli priti. ⁴ Ponovno pošlje druge služabnike, rekoč: »Povejte tem, ki so povabljeni: »Glejte, pripravil sem svojo večerjo. Moji voli in moji pitanci so zaklani in vse stvari so pripravljene. Pridite na svatbo.« ⁵ Toda *to* so jemali nalahko in odšli ^[po] svojih poteh, eden k svoji kmetiji, drugi k svojemu trgovanju, ⁶ preostali pa so prijeli njegove služabnike in ^[z njimi] hudobno ravnali ter jih usmrtili. ⁷ Toda, ko je kralj slisal o tem, je bil ogorčen. In poslal je svoje vojske in uničil te morilce ter požgal njihovo mesto. ⁸ Potem reče svojim služabnikom: »Poroka je pripravljena, toda tisti, ki so bili povabljeni, niso bili vredni.« ⁹ Pojdite torej na glavne ceste in toliko, kolikor jih najdete, jih povabite na svatbo. ¹⁰ Tako so ti služabniki odšli ven na glavne ceste in zbrali skupaj vse, tako veliko kot so jih našli, tako hudobne kakor dobre, in poroka je bila napolnjena z gosti.

¹¹ In ko je kralj vstopil, da vidi goste, je zagledal tam človeka, ki ni imel nadete poročne obleke ¹² in mu reče: »Priatelj, kako si prišel sem brez da bi imel poročno obleko?« Ta pa je bil brez besed. ¹³ Tedaj je kralj rekel služabnikom: »Zvežite mu roko in stopalo ter

ga odvedite proč in ga vrzite v zunanjo temo. Tam bo jokanje in škripanje z zobmi.« ¹⁴ Kajti mnogo je poklicanih, toda malo je izbranih.« ^e ¹⁵ Tedaj so farizeji odšli in se posvetovali, kako bi ga lahko ujeli v *njegovem* govorjenju. ¹⁶ In k njemu so poslali svoje učence s herodovci, rekoč: »Učitelj, vemo, da si pošten in v resnici učiš Božjo pot, niti se ne oziraš na nobenega človeka, kajti ne oziraš se na zunanost ljudi.« ¹⁷ Povej nam torej: »Kaj misliš? Ali je zakonito dajati cesarju davek ali ne?« ¹⁸ Toda Jezus je zaznal njihovo zlobnost in rekel: »Zakaj me skušate, vi hinavci? ¹⁹ Pokažite mi davčni denar.« ^a ²⁰ In prinesel so mu denar. ²⁰ In reče jim: »Čigava *sta* ta podoba in napis?« ^b ²¹ Rečejo mu: »Cesarjeva.« Tedaj jim reče: »Povrnite torej cesarju stvari, ki so cesarjeve, in Bogu stvari, ki so Božje.« ^h ²² Ko so slišali *te besede*, so se čudili in ga pustili ter odšli svojo pot.

²³ ⁱ Isti dan so prišli k njemu saduceji, ^j ki pravijo, da ni vstajenja in ga vprašali, ²⁴ rekoč: »Učitelj, ^k Mojzes je rekel: »Če mož umre brez otrok, naj njegov brat poroči njegovo ženo in svojemu bratu obudi seme.« ²⁵ Torej z nami je bilo sedem bratov in ko je prvi poročil ženo, je umrl in ker ni imel otrok, je svojo ženo zapustil svojemu bratu. ²⁶ Podobno tudi drugi in tretji, do sedmega. ^c ²⁷ In zadnja od vseh je umrla tudi ženska. ²⁸ Čigava žena, od teh sedmih, bo torej ob vstajenju? Kajti vsi so jo imeli.« ²⁹ Jezus jim je odgovoril in rekel: »Motite se, ker ne poznate ne pisem niti ne Božje moči. ³⁰ Kajti ob vstajenju se niti ne poročajo niti niso dane v zakon, temveč so kakor Božji angeli v nebesih. ^l ³¹ Toda kar se tiče vstajenja mrtvih, kaj niste brali tega, kar vam je bilo rečeno od Boga, rekoč: ³² »Jaz sem Bog Abrahamov in Bog Izakov in Bog Jakobov?« Bog ni Bog mrtvih, temveč živih.« ^m ³³ In ko je množica *to* slišala, je bila osupla nad tem naukom.

³⁴ ⁿ Toda, ko so farizeji slišali, da je utišal saduceje, so se zbrali skupaj. ³⁵ Potem *mu* je eden izmed njih, *ki je bil* izvedenec v postavi, zastavil *vprašanje*, ter ga skušal in rekel: ³⁶ »Učitelj, katera je največja zapoved v postavi?« ³⁷ [§] Jezus mu je rekel: »»Ljubil boš Gospoda, svojega Boga, z vsem svojim srcem in z vso svojo dušo in z vsem svojim mišljenjem.« ^o ³⁸ To je prva in velika zapoved. ³⁹ Druga pa ji je podobna: ^p »Svojega bližnjega boš ljubil kakor samega sebe.« ⁴⁰ Na teh dveh zapovedih visita vsa postava in preroki.«

^a 22:19: denar: v vrednosti 3,5 penijev. ^b 22:20: napis: ali, posvetilo. ^c 22:26: sedmega: gr. sedem.

^a 21:38: Mt 26:3; Jn 11:53 ^b 21:42: Ps 118:22; Apd 4:11 ^c 21:44: Rim 9:33; 1 Pet 2:7; Iz 8:14
^d 22:1: Lk 14:16; Raz 19:9 ^e 22:14: Mt 20:16 ^f 22:15: Mr 12:13; Lk 10:20 ^g 22:19: Mt 20:2
^h 22:21: Rim 13:7 ⁱ 22:23: Mr 12:18; Lk 20:27 ^j 22:23: Apd 23:8 ^k 22:24: 5 Mz 25:5 ^l 22:30: [Mr 12:25] ^m 22:32: 2 Mz 3:6 ⁿ 22:34: Mr 12:28 ^o 22:37: 5 Mz 6:5; Lk 10:27 ^p 22:39: 3 Mz 19:18

⁴¹ Medtem ko so bili farizeji zbrani skupaj, jih je Jezus vprašal, ⁴² rekoč: »Kaj mislite o Kristusu? Čigav sin je?« Rečejo mu: »Davidov Sin.« ⁴³ Reče jim: »Kako ga torej David v duhu kliče Gospod, rekoč: ⁴⁴ »Gospod je rekel mojemu Gospodu: »Sedi na mojo desnico, dokler ne storim tvojih sovražnikov za tvojo pručko?« ⁴⁵ Če ga torej David imenuje Gospod, kako je njegov sin?« ⁴⁶ In noben človek mu ni bil zmožen odgovoriti besede niti se mu noben človek od tega dne dalje ni drznil zastaviti še več vprašanj.

23 Tedaj je Jezus spregovoril množici in svojim učencem, ² rekoč: »Pisarji in farizeji sedijo na Mojzesovem stolu. ³ Torej vse, karkoli vam ukažejo, obeležujte, to obeležujte in storite; toda ne delajte po njihovih delih, kajti oni govorijo, pa ne delajo. ⁴ Kajti vežejo težka bremena in bridka za prenašanje in jih polagajo ljudem na ramena, toda [sami] jih niti z enim izmed svojih prstov nočejo premakniti. ⁵ Toda vsa svoja dela počnejo zato, da bi jih ljudje videli. ⁶ Širijo svoje molitvene jermene ⁷ in povečujejo robове svojih oblek ⁸ in radi imajo najpomembnejše prostore na zabavah ter vodilne sedeže v sinagogah ⁹ in pozdrave na trgih ter da bi jih ljudje klicali: »Rabi, Rabi.« ⁸ Toda ne dajte se imenovati Rabi, kajti eden je vaš Učitelj, celó Kristus, vi vsi pa ste bratje. ⁹ In na zemlji nobenega *moža* ne kličite vaš oče, ¹⁰ kajti eden je vaš Oče, ki je v nebesih. ¹¹ Niti se ne dajte imenovati učitelji, ¹² kajti eden je vaš Učitelj, celó Kristus. ¹³ Temveč kdor je med vami največji, naj bo vaš služabnik. ¹⁴ In kdorkoli se bo poviševal, bo ponižan; in kdor bo sebe ponižal, bo povišan. ¹⁵

¹³ Toda ¹⁴ gorje vam, pisarji in farizeji, hinavci! Kajti nebeško kraljestvo ste zaprli pred ljudmi, kajti *sami* ne greste noter niti tem, ki vstopajo, ne dovolite, da bi šli noter. ¹⁵ Gorje vam, pisarji in farizeji, hinavci! Kajti vdovam goltate hiše in za pretvezo opravljate dolgo molitev; zatorej boste prejeli večjo obsodbo. ¹⁶ Gorje vam, pisarji in farizeji, hinavci! Kajti obidete morje in zemljo, da naredite enega spreobrnjenca in ko je narejen, ga naredite dvakrat bolj otroka pekla kakor ste sami. ¹⁷ Gorje vam, vi slepi vodniki, ki pravite: »Kdorkoli bo prisegel pri templju, ni to nič; toda kdorkoli bo prisegel pri tempeljskem

zlatu, je dolžnik!« ¹⁷ Vi bedaki in slepci. Kajti kaj je večje, zlatu ali tempelj, ki posvečuje zlatu? ¹⁸ § In: »Kdorkoli bo prisegel pri oltarju, ni to nič; toda kdorkoli prisega pri daru, ki je na njem, je kriv.« ¹⁹ § Vi bedaki in slepci. Kajti kaj je večje, dar ali oltar, ki posvečuje dar? ²⁰ Kdorkoli bo torej prisegel pri oltarju, prisega pri njem in pri vseh stvareh na njem. ²¹ In kdorkoli bo prisegel pri templju, prisega pri njem in pri tistem, ki prebiva v njem. ²² In kdor bo prisegel pri nebesih, prisega pri Božjem prestolu in pri tistem, ki sedi na njem. ²³ § Gorje vam, pisarji in farizeji, hinavci! Kajti plačujete desetino od mete in janeža ²⁴ in kumine, zanemarili pa ste pomembnejše zadeve iz postave, sodbo, usmiljenje in vero. Te bi morali storiti in ne pustiti drugih nenarejenih. ²⁵ Vi slepi vodniki, ki precejate komarja in požirate kamelo. ²⁶ Gorje vam, pisarji in farizeji, hinavci! Ker naredite zunanjo čašo in pladnja čisto, toda znotraj ste polni izsiljevanja in izgreda. ²⁷ Ti slepi farizej, očisti najprej to, kar je znotraj čaše in pladnja, da bo tudi njuna zunanost lahko čista. ²⁸ Gorje vam, pisarji in farizeji, hinavci! Kajti podobni ste pobeljenim mavzolejem, ki so na zunaj videti zares krasni, toda znotraj so polni kosti mrtvih ljudi in vse nečistosti. ²⁹ Točno tako se tudi vi navzven kažete ljudem pravične, toda znotraj ste polni hinavščine in krivičnosti. ³⁰ Gorje vam, pisarji in farizeji, hinavci! Kajti prerokom gradite grobnice in okrašujete mavzoleje pravičnih, ³¹ in pravite: »Če bi bili mi v dneh naših očetov, ne bi bili z njimi soudeleženi pri prelivanju krvi prerokov.« ³² Zatorej ste priče vam samim, da ste otroci teh, ki so morili preroke. ³³ Napolnite torej mero svojih očetov. ³⁴ Vi kače, vi gadji rod, kako lahko pobegnete obsodbi na pekel? ³⁵ Zatorej glejte, k vam pošiljam preroke in modre može ter pisarje. In *nekatere* izmed njih boste ubili in križali; in *nekatere* izmed njih boste bičali v svojih sinagogah in jih preganjali od mesta do mesta, ³⁶ da lahko pride nad vas vsa pravična kri, prelita na zemlji, od krvi pravičnega Abela, do krvi Zaharija, Berehjájevega sina, ki ste ga umorili med templjem in oltarjem. ³⁷ Resnično, povem vam: »Vse te stvari bodo prišle nad ta rod.« ³⁸ O Jeruzalem, Jeruzalem, ti, ki ubijaš preroke in kamnaš tiste, ki so poslani k tebi, kako pogosto

^a 22:45: [Jezus je po rodovniku sin od kralja Davida. Toda kralj David ga v Psalmu 110:1 imenuje njegov (Davidov) Gospod (Gospod: gr. najvišja avtoriteta, to je: Bog Oče). V Psalmu 101:1 je torej Gospod (Bog Oče) govoril Davidovemu Gospodu (Jezusu Kristusu).] ^b 23:5: molitvene jermene: deli pergamentov, ki vsebujejo stavke iz postave. ^c 23:10: [učitelji: gr. vodniki.] ^d 23:10: [Učitelj: gr. Vodnik.] ^e 23:18: kriv: ali, dolžnik, ali, vezan. ^f 23:23: janeža: gr. kopra.

^a 22:41: Mr 12:35; Lk 20:41 ^b 23:4: Lk 11:46 ^c 23:5: 4 Mz 15:38; 5 Mz 22:12 ^d 23:6: Mr 12:38; Lk 11:43 ^e 23:8: Jak 3:1 ^f 23:9: Mal 1:6 ^g 23:12: Lk 14:11; Lk 18:14 ^h 23:13: Lk 11:52 ⁱ 23:14: Mr 12:40; Lk 20:47 ^j 23:23: Lk 11:42 ^k 23:25: Lk 11:39 ^l 23:35: 1 Mz 4:8 ^m 23:37: 2 Krn 24:21

sem hotel^a zbrati skupaj tvoje otroke, prav tako kakor koklja zbira svoje piščance pod svoje peruti, pa niste hoteli!^b ³⁸ § Glejte, vaša hiša je zapuščena, prepuščena vam. ³⁹ Kajti povem vam: »Odslej me ne boste več videli, dokler ne boste rekli: »Blagoslovljen je kdor prihaja v Gospodovem imenu.«

24 In^c Jezus je šel ven in odšel od templja, in njegovi učenci so prišli k njemu, da mu pokažejo tempeljske stavbe. ² § Jezus jim je rekel: »Ali ne vidite vseh teh stvari? Resnično, jaz vam povem: ^d »Tukaj ne bo ostal en kamen na drugem, ki ne bo zrušen.«

³ In ko je sedel na Oljski gori, so k njemu zaupno prišli učenci, rekoč: »Povej nam, kdaj bodo te stvari? In kakšno bo znamenje tvojega prihoda in konca sveta?« ⁴ In Jezus jim je odgovoril ter rekel: »Pazite, da vas nihče ne prevara. ⁵ Kajti mnogi jih bo prišlo v mojem imenu, rekoč: »Jaz sem Kristus,« in bodo mnoge prevarali. ⁶ In slišali boste o vojnah in govorice o vojnah; glejte, da ne boste zaskrbljeni, kajti vse te stvari se morajo pripetiti, toda ni še konec. ⁷ § Kajti narod se bo dvignil zoper narod in kraljestvo zoper kraljestvo in lakote, kužne bolezni in potresi bodo na raznih krajih. ⁸ Vse to so začetki bridkosti. ⁹ Takrat vas bodo izročali, da boste trpeli in vas ubijali, in vsi narodi vas bodo sovražili zaradi mojega imena. ¹⁰ In tedaj se bodo mnogi pohujšali in izdajali bodo drug drugega in drug drugega bodo sovražili. ¹¹ In mnogo lažnih prerokov bo vstalo in bodo mnoge prevarali. ¹² In ker bo krivičnost obilna, se bo ljubezen pri mnogih ohladila. ¹³ Toda kdor bo vztrajal do konca, ta isti, bo rešen. ¹⁴ In ta evangelij kraljestva bo oznanjen po vsem svetu v pričevanje vsem narodom, in tedaj bo prišel konec. ¹⁵ Kadar boste torej videli ogabnost opustošenja, o kateri govori prerok^y Daniel, stati na svetem prostoru (kdorkoli bere, naj razume), ^g ¹⁶ takrat naj tisti, ki bodo v Judeji, bežijo v gore. ¹⁷ Tisti, ki je na hišni strehi, naj ne pride dol, da bi iz svoje hiše karkoli vzel, ¹⁸ niti naj se tisti, ki je na njivi, ne vrača nazaj, da vzame svoja oblačila. ¹⁹ In gorje tem, ki so z otrokom in tem, ki v tistih dneh doji! ²⁰ Toda molite, da vaš pobeg ne bo pozimi niti ne na šabatni dan, ²¹ kajti takrat bo velika stiska, takšna, kakršne ni bilo od začetka sveta do tega časa niti je nikoli več ne bo. ²² In razen če ti dnevi ne bi bili skrajšani, ne bi bilo rešeno nobeno meso;

toda zaradi izvoljenih bodo ti dnevi skrajšani. ²³ Če vam bo takrat katerikoli človek rekel: »Glejte! Tukaj je Kristus ali tam; tega ne verjemite.« ^h ²⁴ Kajti vstali bodo lažni Kristusi in lažni preroki in prikazovali bodo velika znamenja in čudeže; do take mere, da bodo, če bi bilo mogoče, prevarali tudi izvoljene. ²⁵ Glejte, vnaprej sem vam povedal. ²⁶ Zatorej če vam bodo rekli: »Glejte, v puščavi je;« ne pojdite tja: »Glejte, v skrivnih sobah je;« tega ne verjemite. ²⁷ Kajti kakor bliskanje prihaja od vzhoda in sveti celó do zahoda, takšen bo tudi prihod Sina človekovega. ²⁸ Kajti kjerkoli je truplo, tam bodo orli zbrani skupaj. ⁱ

²⁹ Tako po stiski tistih dni; bo sonce otemnelo in luna ne bo dajala svoje svetlobe in zvezde bodo padale iz neba in moči nebes se bodo tresle, ³⁰ § in tedaj se bo na nebu prikazalo znamenje Sina človekovega, in tedaj bodo žalovali vsi zemeljski rodovi^k in videli bodo Sina človekovega prihajati na oblakih neba z močjo in veliko slavo. ³¹ In ^z ^a močnim donenjem trobente bo poslal svoje angele in zbrali bodo skupaj njegove izvoljene iz štirih vetrov, od enega konca neba do drugega. ³² Od figovega drevesa se torej naučite prisodobiti: »Kadar je njegova mladika še nežna in poganja liste, veste, da je poletje blizu.« ³³ Tako tudi vi, ko boste videli vse te stvari, vedite, da je to^b blizu, celó pri vratih. ³⁴ Resnično, povem vam: »Ta rod ne bo prešel, dokler vse te stvari ne bodo izpolnjene.« ³⁵ Nebo in zemlja bosta prešla, toda moje besede ne bodo prešle. ^m

³⁶ § Toda o tem dnevu in uri ne ve noben človek, ne, niti nebeški angeli ne, temveč samo moj Oče. ³⁷ Toda kakršni so bili Noetovi dnevi, takšen bo tudi prihod Sina človekovega. ³⁸ Kajti kakor so v dneh, ki so bili pred poplavo, jedli in pili, se poročali ter dajali v zakon, do dneva, ko je Noe vstopil v barko, ⁿ ³⁹ in niso spoznali, dokler ni prišla poplava in jih vse odnesla; takšen bo tudi prihod Sina človekovega. ⁴⁰ Takrat bosta dva na njivi; eden bo vzet, drugi pa puščen. ^o ⁴¹ Dve ženski bosta mleli pri mlinu; ena bo vzeta, druga pa puščena.

⁴² Stražite torej, kajti ne veste katero uro pride vaš Gospod. ^p ⁴³ Toda vedite to, da če bi hišni oče vedel, ob kateri uri bi tat prišel, bi stražil in ne bi dopustil, da bi bila njegova hiša vlomljena. ^q ⁴⁴ Zatorej bodite tudi vi pripravljeni, kajti Sin človekov prihaja ob taki uri, za katero ne mislite. ⁴⁵ § Kdo je torej zvesti

^a 24:31: z...: ali, s trobento in močnim donenjem. ^b 24:33: to: ali, on.

^a 23:37: 2 Ezd 1:30 ^b 23:37: Lk 13:34 ^c 24:1: Mr 13:1; Lk 21:5 ^d 24:2: Lk 19:44 ^e 24:9: Mt 10:17; Lk 21:12; Jn 16:2 ^f 24:15: Dan 9:27 ^g 24:15: Mr 13:14 ^h 24:23: Mr 13:21; Lk 17:23 ⁱ 24:28: Lk 17:37 ^j 24:29: Mr 13:24; Lk 21:25; Iz 13:10; Jl 2:31; Ezk 32:7 ^k 24:30: Raz.1.7 ^l 24:31: 1 Kor 15:52; 1 Tes 4:16 ^m 24:35: Mr 13:31 ⁿ 24:38: 1 Mz 7; Lk 17:26 ^o 24:40: Lk 17:36 ^p 24:42: Mr 13:35 ^q 24:43: Lk 12:39; 1 Tes 5:2; Raz 16:15

in modri služabnik, ki ga je njegov gospodar določil nad njegovo družino, da jim daje obed ob pravšnjem obdobju?^a ⁴⁶Blagoslovljen je ta služabnik, ki ga bo njegov gospodar, ko pride, našel tako delati. ⁴⁷Resnično, povem vam: »Da ga bo naredil za gospodarja nad vsemi svojimi dobrinami.« ⁴⁸Toda če bo ta hudobni služabnik v svojem srcu rekel: »Moj gospodar odlaša svoj prihod,« ⁴⁹in bo pričel udarjati *svoje* soslужabnike ter jesti in piti s pijanimi, ⁵⁰bo gospodar tega služabnika prišel na dan, ko *ga* ne pričakuje in ob uri, ki se je ne zaveda ⁵¹in presekal^a ga bo narazen ter *mu* določil njegov delež s hinavci; tam bo jokanje in škripanje z zobmi.«

25 »Takrat bo nebeško kraljestvo podobno desetim devicam, ki so vzele svoje svetilke in šle, da srečajo ženina. ²In pet izmed njih je bilo modrih, pet pa je *bilo* nespametnih. ³Ti, ki so *bile* nespametne, so vzele svoje svetilke, niso pa z njimi vzele olja, ⁴toda modre so s svojimi svetilkami v svojih posodah vzele olje. ⁵Medtem ko se je ženin mudil, so vse podremale in zaspale. ⁶Ob polnoči pa je nastalo vpitje: »Glejte, ženin prihaja. Pojdite ven, da ga srečate.« ⁷Tedaj so vse te device vstale in očistile svoje svetilke. ⁸In nespametne so rekle modrim: »Dajte nam od svojega olja, kajti naše svetilke so^b ugasnile.« ⁹Toda modre so odgovorile, rekoč: »*Ne tako*, da ne bi bilo premalo za nas in vas, toda pojdite raje k tem, ki prodajajo in si kupite zase.« ¹⁰Medtem ko so odšle kupovat, pa je prišel ženin, in tiste, ki so bile pripravljene, so vstopile z njim v zakon in vrata so se zaprla. ¹¹Kasneje so prišle tudi druge device, rekoč: »Gospod, Gospod, odpri nam.« ¹²Toda odgovoril je in rekel: »Resnično, povem vam: »Ne poznam vas.«« ¹³§ Stražite torej, kajti ne veste niti dneva niti ure, v kateri prihaja Sin človekov.^b

¹⁴Kajti *nebeško kraljestvo* je kakor človek, ki potuje v daljno deželo, ki je sklical svoje lastne služabnike ter jim izročil svoje dobrine.^c ¹⁵In enemu je dal pet talentov,^d drugemu dva in naslednjemu enega; vsakemu človeku glede na njegove razne sposobnosti; in nemudoma je odšel na svojo pot. ¹⁶Potem je tisti, ki je prejel pet talentov, šel in s temi trgoval in *tem* prislужil še pet drugih talentov. ¹⁷In podobno je tisti, ki je *prejel* dva, prav tako pridobil še dva druga. ¹⁸Toda tisti, ki je prejel enega, je šel in kopal v zemljo in skril denar svojega gospodarja. ¹⁹Po dolgem času pride gospodar teh služabnikov in z njimi poračuna. ²⁰In tako je tisti, ki je prejel pet talentov, prišel in

prinesel pet drugih talentov, rekoč: »Gospodar, izročil si mi pet talentov. Glej, poleg teh sem pridobil še pet talentov.« ²¹Njegov gospodar mu je rekel: »Dobro narejeno, *ti* dobri in zvesti služabnik. Zvest si bil nad malo stvarmi, naredil te bom za vladarja nad mnogimi stvarmi; vstopi v radost svojega gospodarja.« ²²Tudi tisti, ki je prejel dva talenta, je prišel in rekel: »Gospodar, izročil si mi dva talenta; glej, poleg teh sem pridobil še dva druga talenta.« ²³Njegov gospodar mu je rekel: »Dobro narejeno, dobri in zvesti služabnik. Zvest si bil nad malo stvarmi, naredil te bom za vladarja nad mnogimi stvarmi; vstopi v radost svojega gospodarja.« ²⁴Potem je prišel tisti, ki je prejel en talent in rekel: »Gospodar, poznal sem te, da si trd človek, žanješ kjer nisi sejal in zbiraš kjer nisi nastlal, ²⁵in sem se bal in sem šel ter tvoj talent skril v zemljo. Glej *tukaj* imaš, *kar* je tvojeja.« ²⁶Njegov gospodar je odgovoril in mu rekel: »*Ti* zlobni in leni služabnik, vedel si, da žanjem kjer nisem sejal in zbiram tam, kjer nisem nastlal; ²⁷dolžan si bil torej dati moj denar menjalcem in *tedaj*, ob mojem prihodu, bi jaz svojo lastnino prejel z obrestmi.« ²⁸Vzemite mu torej talent in *ga* dajte temu, ki ima desete talentov. ²⁹Kajti vsak, kdor ima, mu bo dano in bo imel obilje, toda od tistega, ki nima, bo vzeto proč celó to, kar ima.« ³⁰Nekoristnega služabnika pa vrzite v zunanjo temo; tam bo jokanje in škripanje z zobmi.«

³¹§ Ko bo prišel Sin človekov v svoji slavi in vsi sveti angeli z njim, potem bo sedel na prestol svoje slave, ³²in pred njim bodo zbrani vsi narodi, in oddvojil jih bo ene od drugih, kakor pastir ločuje *svoje* ovce od koz; ³³in ovce bo postavil na svojo desno roko, toda koze na levo. ³⁴Tedaj bo Kralj rekel tistim na svoji desnici: »Pridite, blagoslovljeni od mojega Očeta, podedujte kraljestvo, za vas pripravljeno od ustanovitve sveta,« ³⁵kajti bil sem lačen in ste mi dali obrok; bil sem žejen in ste mi dali piti; bil sem tujec in ste me sprejeli; ³⁶nag in ste me oblekli; bil sem bolan in ste me obiskali; bil sem v ječi in ste prišli k meni.« ³⁷Tedaj mu bodo pravični odgovorili, rekoč: »Gospodar, kdaj smo te videli lačnega in *te* nahranili ali žejnega in *[ti]* dali piti?« ³⁸Kdaj smo te videli tujca in *te* sprejeli? Ali nagega in *te* oblekli? ³⁹Ali kdaj smo te videli bolnega ali v ječi in prišli k tebi?« ⁴⁰In kralj jim bo odgovoril in rekel: »Resnično, povem vam: »V kolikor ste *to* storili enemu najmanjšemu izmed teh mojih bratov, ste *to* storili meni.«« ⁴¹Tedaj bo prav tako rekel tem

^a 24:51: presekal...: ali, ga odsekal proč.

^b 25:8: so...: ali, ugašajo.

^c 25:15: talentov: talent je deset šilingov.

^a 24:45: Lk 12:42

^b 25:13: Mt 24:42; Mr 13:33

^c 25:14: Lk 19:12

^d 25:15: Mt 18:24

^e 25:29:

Mt 13:12; Mr 4:25; Lk 8:18

^f 25:35: Iz 58:7; Ezk 18:7

na levici: ^a »Odidite od mene, vi prekleti, v večni ogenj, pripravljen za hudiča in njegove angele; ⁴² kajti lačen sem bil, pa mi niste dali obroka; žejen sem bil, pa mi niste dali piti; ⁴³ tujec sem bil, pa me niste sprejeli; nag in me niste oblekli; bolan in v ječi, pa me niste obiskali.« ⁴⁴ Tedaj mu bodo tudi oni odgovorili, rekoč: »Gospodar, kdaj smo te videli lačnega ali žejnega ali tujca ali nagega ali bolnega ali v ječi in ti nismo postregli?« ⁴⁵ Tedaj jim bo odgovoril, rekoč: »Resnično, povem vam: »V kolikor *tega* niste storili enemu izmed teh najmanjših, *tega* niste storili meni.« ⁴⁶ In ti bodo šli proč v večno kazen, toda pravični v večno življenje.« ^b

26 In pripetilo se je, ko je Jezus končal vse te govore, *da* je rekel svojim učencem: ² »Veste, da je čez dva dni *praznik* pashe in Sin človekov je izdan, da bi bil križan.« ^c ³ ^d Tedaj so se skupaj zbrali visoki duhovniki in pisarji ter starešine izmed ljudstva, k palači velikega duhovnika, ki mu je bilo ime Kajfa ⁴ in se posvetovali, da bi lahko Jezusa s premetenostjo prijeli ter *ga* ubili. ⁵ Toda rekli so: »Ne na prazničen *dan*, da med ljudmi ne bi bilo vstaje.«

⁶ ^e Torej ko je bil Jezus v Betaniji, v hiši Simona gobavca, ⁷ je prišla k njemu ženska, ki je imela alabastrno škatlo zelo dragocenega mazila in ko je sedel *pri mizi*, *ga* je izlila na njegovo glavo. ⁸ Toda ko so njegovi učenci to videli, so bili ogorčeni, rekoč: »S kakšnim namenom *je* ta potrata? ⁹ Kajti to mazilo bi bilo lahko drago prodano in dano revnim.« ¹⁰ Ko je Jezus *to* spoznal, jim je rekel: »Zakaj nadlegujete žensko? Kajti na meni je storila dobro delo. ¹¹ Kajti revne imate vedno s seboj, toda mene nimate vedno.« ¹² Ker je *to* mazilo izlila na moje telo, *je to* storila za moj pokop. ¹³ Resnično, povem vam: »Kjerkoli se bo ta evangelij oznanjal po vsem svetu, *tam* se bo tudi to, kar je ta ženska storila, pripovedovalo v spomin nanjo.«

¹⁴ ^g Tedaj je eden izmed dvanajsterih, imenovan Juda Iškarijot, odšel k visokim duhovnikom ¹⁵ § in *jim* rekel: »Kaj mi boste dali in vam *ga* bom izročil?« In z njim so se sporazumeli za trideset koščkov srebra. ¹⁶ In od tedaj je iskal priložnost, da *ga* izda.

¹⁷ ^h Učenci so torej prvi *dan [praznika]* nekvašenega kruha prišli k Jezusu in mu rekli: »Kje želiš, da ti pripravimo, da boš jedel pashalno jagnje?« ¹⁸ In rekel je: »Pojdite v

mesto k temu in temu človeku ter mu recite: »Učitelj pravi: »Moj čas je blizu; s svojimi učenci bom v tvoji hiši praznoval pasho.« ¹⁹ In učenci so storili kakor jim je Jezus določil; in pripravili so pashalno jagnje. ²⁰ ⁱ Torej, ko je prišel večer, se je z dvanajsterimi usedel. ²¹ In ko so jedli, je rekel: »Resnično, povem vam, da me bo eden izmed vas izdal.« ²² Bili so silno žalostni in začeli so mu vsak izmed njih govoriti: »Gospod, ali sem jaz?« ²³ In odgovoril je ter rekel: »Kdor pomaka *svojo* roko z menoj v skledo, ta isti me bo izdal.« ²⁴ Sin človekov gre, kakor je pisano o njem, toda gorje temu človeku, po katerem je Sin človekov izdan! Dobro bi bilo za tega človeka, če se ne bi rodil.« ²⁵ Potem je Juda, ki *ga* je izdal, odgovoril in rekel: »Učitelj, ali sem jaz?« Rekel mu je: »Ti si rekel.«

²⁶ In medtem ko so jedli *je* Jezus vzel kruh in *ga* blagoslovil ^a in *ga* razlomil ter *ga* dal učencem in rekel: »Vzemite, jejte; to je moje telo.« ²⁷ In vzel je čašo in se zahvalil ter jim *jo* dal, rekoč: »Pijte iz nje vsi, ²⁸ kajti to je moja kri nove zaveze, ki je prelita za mnoge v odpusčanje grehov. ²⁹ Toda povem vam: »Odslej ne bom pil od tega sadu vinske trte do tistega dne, ko bom z vami pil novega v kraljestvu svojega Očeta.« ³⁰ In ko so odpeli hvalnico, ^b so odšli ven na Oljsko goro. ³¹ Tedaj jim Jezus reče: »Vsi se boste to noč pohujšali zaradi mene, kajti pisano je: ⁱ »Udaril bom pastirja in ovce tropa bodo razkrojene naokoli.« ^m ³² Toda potem, ko bom obujen, ⁿ bom pred vami šel v Galilejo.« ³³ Peter je odgovoril in mu rekel: »Čeprav se bodo ^c vsi *ljudje* pohujšali zaradi tebe, se *vendarle* jaz nikoli ne bom pohujšal.« ³⁴ Jezus mu je rekel: »Resnično, povem ti: »Da me boš to noč, preden petelin zapoje, trikrat zatajil.« ^o ³⁵ Peter mu je rekel: »Čeprav bi moral umreti s teboj, te *vendarle* ne bom zatajil.« Tudi vsi učenci so enako govorili.

³⁶ ^p Tedaj pride Jezus z njimi na kraj, imenovan Getsemani in reče učencem: »Sédite tukaj, medtem ko grem in tamle molim.« ³⁷ In s seboj je vzel Petra ter dva Zebedejeva sinova in postajal je žalosten ter zelo potr. ³⁸ Tedaj jim reče: »Moja duša je silno žalostna, celó do smrti; zadržujte se tukaj in bedite z menoj.« ³⁹ In odšel je še malce dlje ter padel na svoj obraz in molil, rekoč: »O moj Oče, če je to mogoče, naj gre ta čaša mimo mene, vendar ne kakor jaz hočem, temveč kakor *hočeš* ti.«

^a 26:26: blagoslovil: mnogo grških besedil ima: zahvalil. ^b 26:30: hvalnico: ali, psalm. ^c 26:33: bodo: ali, bo vera drugih ljudi tresla in padla, bo moja kljub temu čvrsta in neomajna.

^a 25:41: Ps 6:8; Mt 7:23 ^b 25:46: Dan 12:2; Jn 5:29 ^c 26:2: Mr 14:1; Lk 22:1; Jn 13:1 ^d 26:3: Jn 11:47 ^e 26:6: Mr 14:3; Jn 11:1 ^f 26:11: 5 Mz 15:11 ^g 26:14: Mr 14:10; Lk 22:3 ^h 26:17: Mr 14:12; Lk 22:7 ⁱ 26:20: Mr 14:18; Lk 22:14; Jn 13:21 ^j 26:23: Ps 41:9 ^k 26:26: 1 Kor 11:24 ^l 26:31: Zah 13:7 ^m 26:31: Mr 14:27; Jn 16:32 ⁿ 26:32: Mr 14:2; Mr 16:7 ^o 26:34: Jn 13:38 ^p 26:36: Mr 14:32; Lk 22:39

⁴⁰In pride k učencem in jih najde speče ter reče Petru: »Kaj, eno uro niste zmogli bedeti z menoj?« ⁴¹Bedite in molíte, da ne pridete v skušnjavo. Duh je zares voljan, toda meso je šibko.« ⁴²Zopet je, drugič, odšel proč in molil, rekoč: »O moj Oče, če ta čaša ne more iti mimo mene, ne da jo izpijem, zgodi se tvoja volja.« ⁴³In prišel je ter jih ponovno našel speče, kajti njihove oči so bile težke. ⁴⁴In zapustil jih je ter ponovno odšel proč in tretjič molil, govoreč iste besede. ⁴⁵Potem pride k svojim učencem in jim reče: »Spite torej in vzemite si [svoj] počitek; glejte, ura je blizu, in Sin človekov je izdan v roke grešnikov.« ⁴⁶Vstanite, pojdemo. Glejte, tisti, ki me izdaja, je blizu.«

⁴⁷In^a medtem ko je še govoril, glej, je prišel Juda, eden izmed dvanajsterih in z njim velika množica z meči in palicami, od visokih duhovnikov in starešin izmed ljudstva. ⁴⁸Torej tisti, ki ga je izdal, jim je dal znamenje, rekoč: »Kogarkoli bom poljubil, ta isti je on; trdno ga primite.« ⁴⁹In nemudoma je prišel k Jezusu in rekel: »Pozdravljen, učitelj,« ter ga poljubil. ⁵⁰Jezus pa mu je rekel: »Priatelj, zakaj si prišel?« Tedaj so prišli in na Jezusa položili roke ter ga prijeli. ⁵¹In glej, eden izmed njih, ki je bil z Jezusom, je iztegnil svojo roko ter dvignil svoj meč in udaril služabnika vélikega duhovnika in odbil njegovo uho. ⁵²Tedaj mu je Jezus rekel: »Vtakni svoj meč ponovno na njegovo mesto, kajti vsi tisti, ki primejo za meč, bodo z mečem pokončani.« ⁵³Ali mislite, da ne morem sedaj moliti k svojemu Očetu in bi mi takoj dal več kot dvanajst legij angelov? ⁵⁴Toda kako naj se potem izpolnijo pisma,^c da mora biti tako?« ⁵⁵In v tej isti uri je Jezus rekel množicam: »Ali ste prišli ven kot proti razbojniku, z meči in palicami, da me primete? Dnevno sem sedel z vami ter učil v templju, pa me niste prijeli. ⁵⁶Toda vse to je bilo storjeno, da se lahko izpolnijo^d pisma prerokov.« Tedaj so ga vsi učenci zapustili in pobegnili.

⁵⁷^e Tisti pa, ki so Jezusa zgrabili, so ga odpeljali proč h Kajfu, vélikemu duhovniku, kjer so bili zbrani pisarji in starešine. ⁵⁸Toda Peter mu je od daleč sledil do palače vélikega duhovnika in vstopil ter sédel s služabniki, da vidi konec. ⁵⁹Š Visoki duhovniki in starešine in ves véliki zbor so torej iskali krivih prič zoper Jezusa, da bi ga usmrtili, ⁶⁰toda niso našli nobene; da, čeprav je prišlo mnogo krivih prič, *vendar* niso našli nobene. Na

koncu sta prišli dve krivi priči ⁶¹in rekli sta: »Ta je rekel: f »Zmožen sem uničiti Božji tempelj in ga v treh dneh zgraditi.« ⁶²In véliki duhovnik je vstal ter mu rekel: »Nič ne odgovarjaš? Kaj je to, kar ti priči pričujeta zoper tebe?« ⁶³Toda Jezus je ohranil svoj mir. In véliki duhovnik je odgovoril ter mu rekel: »Zaklinjam te pri živem Bogu, da nam poveš ali si ti Kristus, Božji Sin.« ⁶⁴Jezus mu reče: »Ti si rekel, vendar ti jaz pravim: g »Odslej boste videli Sina človekovega sedeti na desnici moči in prihajati na oblakih neba.« ⁶⁵Tedaj je véliki duhovnik raztrgal svoja oblačila, rekoč: »Govoril je bogokletje; imamo kakšno dodatno potrebo po pričah? Glejte, sedaj ste slišali njegovo bogokletje. ⁶⁶Kaj vi mislite?« Oni pa so odgovorili in rekli: »Kriv je smrti.« ⁶⁷^h Tedaj so mu pljuvali v njegov obraz in ga klofutali; in drugi so ga udarjali z dlanmi^a svojih rok, ⁶⁸rekoč: »Prerokuj nam, ti Kristus: »Kdo je tisti, ki te je udaril?«

⁶⁹ⁱ Peter je torej sedel zunaj v palači; in k njemu je prišla gospodična, rekoč: »Tudi ti si bil z Jezusom iz Galileje.« ⁷⁰Toda on je pred vsemi *njimi* zanikal, rekoč: »Ne vem kaj govoriš.« ⁷¹In ko je odšel ven v preddverje, ga je videla druga *služabnica* in rekla tem, ki so bili tam: »Ta je bil prav tako z Jezusom Nazarečanom.« ⁷²In ponovno je s prisego zanikal: »Ne poznam tega človeka.« ⁷³In čez nekaj časa so prišli k *njemu* tisti, ki so stali ob strani ter rekli Petru: »Zagotovo si ti eden izmed njih, kajti tvoj dialekt te izdaja.« ⁷⁴Tedaj je pričel preklinjati in prisegati, rekoč: »Ne poznam [tega] človeka.« In petelin je takoj zapel. ⁷⁵In Peter se je spomnil Jezusove besede, ki mu jo je rekel: »Preden petelin zapoje, me boš trikrat zatajil.« In odšel je ven ter se bridko zjokal.

27 Ko je prišlo jutro, so se^j vsi visoki duhovniki in starešine izmed ljudstva posvetovali zoper Jezusa, da ga usmrtiljo. ²In ko so ga zvezali, so ga odvedli proč ter ga izročili voditelju Ponciju Pilatu.

³Potem se je Juda, ki ga je izdal, ko je videl, da je bil obsojen, pokesal in trideset koščkov srebra prinesel nazaj k visokim duhovnikom in starešinam, ⁴rekoč: »Grešil sem, ker sem izdal nedolžno kri.« Oni pa so rekli: »Kaj je to nam? Ti glej na to.« ⁵In srebrne koščke je vrgel v tempelj^k in odšel ter samega sebe obesil. ⁶Visoki duhovniki pa so vzeli koščke srebra in rekli: »Ni zakonito, da jih damo v zakladnico, ker so cena krvi.« ⁷In posvetovali

^a 26:67: z dlanmi...: ali, s palicami.

^a 26:47: Mr 14:43; Lk 22:47; Jn 18:3 ^b 26:52: 1 Mz 9:6; Raz 13:10 ^c 26:54: Iz 53:10 ^d 26:56: Zál 4:20 ^e 26:57: Mr 14:53; Lk 22:54; Jn 18:13 ^f 26:61: Jn 2:19 ^g 26:64: Mt 16:27; 1 Tes 4:16; Rim 14:10 ^h 26:67: Iz 50:6 ⁱ 26:69: Mr 14:66; Lk 22:55; Jn 18:25 ^j 27:1: Mr 15:1; Lk 22:66; Jn 18:28 ^k 27:5: Apd 1:18

so se ter z njimi kupili lončarjevo njivo, da bi v njej pokopavali tujce. ⁸ Zatorej je bilo to polje do današnjega dne imenovano Njiva krvi. ^a ⁹ Tedaj je bilo izpolnjeno to, kar je bilo rečeno po preroku Jeremiju, rekoč: ^b »In vzeli so trideset koščkov srebra, ceno tistega, ki je bil ocenjen, katerega so Izraelovi ^a otroci ocenili, ¹⁰ in dali so jih za lončarjevo njivo, kakor mi je določil Gospod.« ¹¹ In Jezus je stal pred voditeljem in voditelj ga je vprašal, rekoč: »Ali si ti judovski Kralj?« Jezus mu je rekel: »Ti praviš.« ¹² In ko je bil obtožen od visokih duhovnikov in starešin, ni ničesar odgovoril. ¹³ Tedaj mu je Pilat rekel: »Ali ne slišiš koliko besed pričajo zoper tebe?« ¹⁴ Pa mu ni odgovoril niti na eno besedo, tako, da se je voditelj silno čudil. ¹⁵ ^c Torej, na ta praznik je imel voditelj navado množici izpustiti jetnika, ki bi ga hotela. ¹⁶ § In takrat so imeli opaznega jetnika, imenovanega Baraba. ¹⁷ § Ko so bili torej zbrani skupaj, jim je Pilat rekel: »Katerega hočete, da vam izpustim? Baraba ali Jezusa, ki se imenuje Kristus?« ¹⁸ Kajti vedel je, da so mu ga izročili zaradi zavisti.

¹⁹ Ko se je usedel na sodni stol, je njegova žena poslala k njemu, rekoč: »Nič ne imej s tem pravičnim človekom, kajti danes sem v sanjah zaradi njega trpela mnoge stvari.« ²⁰ ^d Toda visoki duhovniki in starešine so pregovorili množico, da bi zahtevali Baraba in uničili Jezusa. ²¹ Voditelj je odgovoril in jim rekel: »Katerega od teh dveh hočete, da vam izpustim?« Rekli so: »Baraba.« ²² Pilat jim reče: »Kaj naj potem storim z Jezusom, ki se imenuje Kristus?« Vsi so mu rekli: »Križan naj bo.« ²³ In voditelj jim je rekel: »Zakaj, kakšno zlo je storil?« Vendar so še bolj kričali, rekoč: »Križan naj bo.«

²⁴ Ko je Pilat videl, da niti malo ne more prevladati, temveč *da* je bil toliko bolj storjen nemir, je vzel vodo in *svoje* roke umil pred množico, rekoč: »Nedolžen sem pri krvi te pravične osebe; vi glejte *na to*.« ²⁵ Potem so vsi ljudje odgovorili in rekli: »Njegova kri *bodi* na nas in na naših otrocih.«

²⁶ Tedaj jim je izpustil Baraba in ko je Jezusa prebical, *ga* je izročil, da bi bil križan. ²⁷ ^e Tedaj so voditeljevi vojaki Jezusa vzeli v skupno dvorano ^b in k njemu zbrali vso četo *vovakov*. ²⁸ In ga slekli ter mu oblekli škrlatno svečano oblačilo.

²⁹ In ko so splekli krono iz trnja, so *jo* dali na njegovo glavo in trst v njegovo desnico; in poklekovali so pred njim ter ga zasmehovali, rekoč: »Pozdravljen, judovski Kralj!« ³⁰ In

pljuvali so vanj in vzeli trst ter ga udarjali po glavi. ³¹ Potem pa, ko so ga zasmehovali, so z njega slekli svečano oblačilo in nanj nadeli njegova lastna oblačila ter ga odpeljali proč, da *ga* križajo. ³² ^f In ko so prišli ven, so našli človeka iz Cirene, Simona po imenu; njega so prisilili, da je nesel njegov križ.

³³ ^g In ko so prišli na kraj, imenovan Golgota, ki se mu reče »kraj lobanje,« ³⁴ § so mu dali piti kisa, pomešanega z žolčem; ^h in ko je *le-tega* poskusil, ni hotel piti. ³⁵ § Oni pa so ga križali in metaje žreb delili njegove obleke, da bi se lahko izpolnilo, kar je bilo rečeno po preroku: ⁱ »Moje obleke so si delili med seboj in za mojo suknjo so metali žrebe.« ³⁶ In sedeli so ter ga tam stražili; ³⁷ in nad njegovo glavo so namestili njegovo napisano obtožbo: TA JE JEZUS, JUDOVSKI KRALJ. ³⁸ Takrat sta bila tam z njim križana dva tatova, eden na desni roki, drugi pa na levi.

³⁹ Tisti pa, ki so hodili mimo, so ga zasramovali in zmajevali s svojimi glavami ⁴⁰ ter govorili: »Ti, ki podiraš tempelj in *ga* zgradiš v treh dneh, reši samega sebe. Če si Božji Sin, pridi s križa dol.« ⁴¹ Podobno so *ga* zasmehovali tudi visoki duhovniki s pisarji in starešinami ter govorili: ⁴² »Rešil je druge; samega sebe ne more rešiti. Če je on Izraelov Kralj, naj sedaj pride dol s križa in mu bomo verjeli.« ⁴³ ^j Zaupal je v Boga; naj *ga* sedaj osvobodi, če *ga* hoče imeti, kajti rekel je: »Jaz sem Božji Sin.« ⁴⁴ Prav tako sta *ga* sramotila tudi tatova, ki sta bila križana z njim. ⁴⁵ Od šeste ure je bila torej tema po vsej deželi do devete ure. ⁴⁶ Okoli devete ure pa je Jezus z močnim glasom zaklical, rekoč: »Elí, Elí, láma sabahtáni?« kar se reče: ^k »Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?« ⁴⁷ Ko so nekateri izmed teh, ki so tam stali, *to* slišali, so rekli: »Ta človek kliče Elija.« ⁴⁸ In eden izmed njih je nemudoma stekel in vzel gobo, ter *jo* napojil s kisom in *jo* nataknil na trst ter mu dal piti. ⁴⁹ Ostali so rekli: »Pústi, naj vidimo, če bo prišel Elija, da *ga* reši.«

⁵⁰ Ko je Jezus z močnim glasom ponovno zavpil, je odposlal duha. ⁵¹ In glej, tempeljsko zagrinjalo se je raztrgalo na dvoje od vrha do tal; in zemlja se je stresla in skale so se razkdale; ⁵² in grobovi so se odprli; in mnogo teles svetih, ki so spali, je vstalo ⁵³ in po njegovem vstajenju so prišli iz grobov in odšli v sveto mesto in se mnogim prikazali. ⁵⁴ Torej, ko so stotnik in ti, ki so bili z njim, ki so stražili Jezusa, videli potres in te stvari, ki so se zgodile, so se silno bali, rekoč: »Resnično, ta je bil Božji Sin.« ⁵⁵ Tam je bilo mnogo žensk,

^a 27:9: Izraelovi... ali, kupili od Izraelovih otrok.

^b 27:27: skupno dvorano: ali, voditeljevo hišo.

^a 27:8: Apd 1:19 ^b 27:9: Zah 11:12 ^c 27:15: Lk 19:1 ^f 27:32: Mr 15:21; Lk 23:26 ^g 27:33: Jn 19:17 ^h 27:34: [Mr 15:23] ⁱ 27:35: Ps 22:18 ^j 27:43: Ps 22:8; Mdr 2:15-16 ^k 27:46: Ps 22:1

23:17 ^d 27:20: Jn 18:40; Apd 3:14 ^e 27:27: Jn 19:17 ^h 27:34: [Mr 15:23] ⁱ 27:35: Ps 22:18 ^l 27:48: Ps 69:22

ki so zrle od daleč, katere so Jezusu sledile iz Galileje ter mu stregle, ⁵⁶ med katerimi je bila Marija Magdalena in Marija, Jakobova in Jožefova mati ter mati Zebedejevih otrok. ⁵⁷ ^a Ko je prišel večer, je tja prišel bogataš iz Arimateje, imenovan Jožef, ki je bil tudi sam Jezusov učenec. ⁵⁸ Odšel je k Pilatu in prosil za Jezusovo telo. Tedaj je Pilat ukazal, naj bo telo izročeno. ⁵⁹ Ko je Jožef vzel telo, ga je ovil v čisto laneno oblačilo ⁶⁰ in ga položil v svojo novo grobnico, katero je izklesal v skalo, in k vratom mavzoleja zavalil velik kamen ter odšel. ⁶¹ In tam sta bili Marija Magdalena in druga Marija, ki sta sedeli nasproti mavzoleju.

⁶² Torej naslednji dan, ki je sledil dnevu priprave, so visoki duhovniki in farizeji skupaj prišli k Pilatu, ⁶³ rekoč: »Gospod, spominjamo se, da je ta slepar, medtem ko je bil še živ, rekel: ›Po treh dneh bom ponovno vstal.‹ ⁶⁴ Ukaži torej, da bo mavzolej zavarovan do tretjega dne, da ne pridejo ponoči njegovi učenci ter ga skrivaj odnesejo in rečejo ljudem: ›Obujen je od mrtvih;‹ tako bo zadnja prevara hujša kakor prva.« ⁶⁵ Pilat jim je rekel: »Imate stražo; pojdite svojo pot, naredite to tako varno kakor lahko.« ⁶⁶ Tako so šli in zapečatili kamen ter postavili stražo in mavzolej naredili varen.

28 Ob koncu šabata, ko se je pričelo svitati k prvemu dnevu tedna, sta prišli Marija Magdalena in druga Marija, da pogledata mavzolej. ² In glej, bil je ^a velik potres, kajti Gospodov angel se je spustil iz nebes in prišel ter odvalil kamen od vrat in sédel nanj. ³ Njegovo obličje je bilo kakor bliskanje in njegovo oblačilo belo kakor sneg, ⁴ in zaradi strahu pred njim so se čuvaji tresli ter postali kakor mrtvi *možje*. ⁵ In angel je odgovoril ter ženskama rekel: »Ne bojta se, kajti vem, da iščeta Jezusa, ki je bil križan. ⁶ Ni ga tukaj,

kajti vstal je, kakor je rekel. Pridita, poglejta prostor, kjer je ležal Gospod. ⁷ In pojdita hitro ter povejta njegovim učencem, da je obujen od mrtvih. In glejta, pred vami gre v Galilejo, tam ga boste videli. Glejta, povedal sem vama.« ⁸ Hitro sta s strahom in veliko radostjo odšli od mavzoleja, in tekli, da prineseta sporočilo njegovim učencem.

⁹ Ko sta šli, da povesta njegovim učencem, glej, ju sreča Jezus, rekoč: »Pozdravljeni.« In prišli sta ter mu objeli stopala in ga oboževali. ¹⁰ Tedaj jima je Jezus rekel: »Ne bojta se. Pojdita, povejta mojim bratom naj gredo v Galilejo in tam me bodo videli.«

¹¹ Ko sta torej odhajali, glej, je prišlo v mesto nekaj stražarjev in visokim duhovnikom so naznanili vse stvari, ki so se zgodile. ¹² In ko so bili zbrani s starešinami in imeli posvet, so vojakom dali veliko denarja, ¹³ rekoč: »Recite: ›Njegovi učenci so prišli ponoči in ga kradoma odnesli *proč*, medtem ko smo spali.‹ ¹⁴ In če pride to do voditeljevih ušes, ga bomo mi pregovorili in vas obvarovali.« ¹⁵ Tako so vzeli denar in storili kakor so bili poučeni. In to govorjenje je pogosto pripovedovano med Judi do tega dne.

¹⁶ Potem je enajstero učencev odšlo *proč* v Galilejo, na goro, kamor jim je Jezus določil. ¹⁷ In ko so ga zagledali, so ga oboževali, toda nekateri so dvomili. ¹⁸ In Jezus je pristopil in jim spregovoril, rekoč: »Meni je dana vsa oblast, v nebesih in na zemlji.

¹⁹ Pojdite torej in učite ^b vse narode, krščujoč^c jih v ime Očeta in Sina in Svetega Duha, ²⁰ š učeč jih obeleževati vse besede, katerekoli sem vam zapovedal. In glejte, jaz sem z vami vedno, *celó* do konca sveta. Amen.«

Evangelij po Svetem Marku

1 Pričetek ^d evangelija Jezusa Kristusa, ² Božjega Sina, ³ kakor je zapisano v prerokih: ^d »Glej, pošiljam svojega poslanca pred tvojim obličjem, ki bo pripravil tvojo pot pred teboj. ^{3e} Glas nekoga, ki kliče v divjini: ›Pripravite Gospodovo pot, izravnajte njegove steze.‹« ^{4f} Janez je krščeval v divjini

in oznanjal krst kesanja v ^e odpuščanje grehov. ^{5g} In k njemu je prišla vsa judejska dežela in tisti iz Jeruzalema in vsi so bili po njem krščeni v reki Jordan ter priznavali svoje grehe. ⁶ In Janez je bil ^h odet s kameljo dlako in s pasom iz *živalske* kože okoli svojih ledij; in jedel je kobilice in divji med, ⁷ in oznanjal, rekoč:

^a 28:2: bil je: ali, je bil. ^b 28:19: učite...: ali, naredite učence, ali, kristjane iz vseh narodov.

^c 28:19: [krščujoč: ali, potopite.] ^d 1:1: [Leta Gospodovega 26.] ^e 1:4: v: ali, za.

^a 27:57: Mr 15:42; Lk 23:50; Jn 19:38 ^b 28:1: Mr 16:1; Jn 20:1 ^c 28:19: Mr 16:15 ^d 1:2: Mal 3:1

^e 1:3: Iz 40:3; Lk 3:4; Jn 1:23 ^f 1:4: Mt 3:1 ^g 1:5: Mt 3:5 ^h 1:6: Mt 3:4

»Za menoj prihaja nekdo, močnejši^a kakor jaz, čigar čevljev jermena nisem vreden, da bi se sklonil in ju odvezal.«⁸ Zares sem vas krstil z vodo, toda on vas bo krstil s Svetim Duhom.«⁹ In pripetilo se je v tistih dneh, da je prišel Jezus iz Nazareta v Galileji in je bil po Janezu krščen v Jordanu.¹⁰ In nemudoma, ko^b se je vzpenjal iz vode, je zagledal odprta^c nebesa in Duha, podobnega golobici, spuščati se nadenj,¹¹ in prišel je glas z neba, rekoč: »Ti si moj ljubljeni Sin, s katerim sem zelo zadovoljen.«¹² In Duh ga je takoj gnal v divjino.¹³ In tam, v divjini, je bil štirideset dni skušan od Satana in bil je z divjimi živalmi in angeli so mu stregli.¹⁴ Potem, ko^d je bil torej Janez vtaknjen v ječo, je Jezus prišel v Galilejo in oznanjal evangelij Božjega kraljestva.¹⁵ Še ter govoril: »Čas je dopolnjen in Božje kraljestvo se je približalo. Pokesajte se in verjemite evangeliju.«¹⁶ Ko je torej hodil ob Galilejskem morju, je zagledal Simona in njegovega brata Andreja metati mrežo v morje, kajti bila sta ribiča.¹⁷ Jezus jima je rekel: »Pridita za menoj in storil vama bom, da postaneta ribiča ljudi.«¹⁸ In nemudoma sta zapustila svoje mreže ter mu sledila.¹⁹ In ko je odšel malce naprej od tam, je zagledal Jakoba, Zebedejevega sina in njegovega brata Janeza, ki sta bila prav tako na ladji in popravljala svoje mreže.²⁰ In nemudoma ju je poklical; in zapustila sta svojega očeta Zebedeja z najetimi služabniki na ladji ter odšla za njim.²¹ In odšli so v Kafarnáum in nemudoma, na šabatni dan,^e je vstopil v sinagogo ter učil.²² In nad njegovim naukom so bili osupli, kajti učil jih je kakor nekdo, ki ima oblast in ne kakor pisarji.²³ In v njihovi sinagogi je bil človek z nečistim duhom, in ta je zakričal, rekoč: »Daj nam mir; kaj imamo opraviti s teboj, ti, Jezus Nazarečan? Ali si prišel, da nas uničiš? Vem, kdo si, Sveti od Boga.«²⁵ In Jezus ga je oštel, rekoč: »Umolkni in pojdi iz njega.«²⁶ In ko ga je nečisti duh trgal^f in zavpil z močnim glasom, je prišel iz njega.²⁷ In vsi so bili osupli, tako zelo, da so se med seboj spraševali, rekoč: »Kakšna beseda je to? Kakšen novi nauk je to? Kajti z oblastjo ukazuje celó nečistim duhovom in oni ga ubogajo.«²⁸ In njegov slóves je takoj razširil po vsem celotnem področju okoli Galileje.²⁹ In ko so prišli iz sinagoge, so z Jakobom in Janezom nemudoma vstopili v Simonovo in Andrejevo hišo.³⁰ Toda Simonova tašča je

ležala bolna zaradi vročice in takoj so mu povedali o njej.³¹ In prišel je ter jo prijel za roko in jo dvignil; in vročica jo je takoj zapustila in jim je stregla.³² In zvečer, ko je sonce zašlo, so k njemu privedli vse tiste, ki so bili bolni in tiste, ki so bili obsedeni s hudiči.³³ In vse mesto je bilo skupaj zbrano pri vratih.³⁴ In ozdravil je mnoge, ki so bili bolni zaradi različnih bolezní in izgnal mnogo hudičev; hudičem pa ni dovolil govoriti, ker^g so ga poznali.³⁵ In zjutraj, ko je vstal veliko pred dnevom, je odšel ven ter se odpravil na samoten kraj in tam molil.³⁶ Simon in tisti, ki so bili z njim, pa so sledili za njim.³⁷ In ko so ga našli, so mu rekli: »Vsi ljudje te iščejo.«³⁸ Rekel jim je: »Pojdimo v naslednja mesta, da bom lahko tudi tam oznanjal, kajti zato sem prišel.«³⁹ In po vsej celotni Galileji je oznanjal v njihovih sinagogah ter izganjal hudiče.⁴⁰ In k njemu je prišel gobavec, ga rotil in pokleknil navzdol k njemu ter mu rekel: »Če hočeš, me moreš narediti čistega.«⁴¹ In Jezus, prevzet s sočutjem, je iztegnil svojo roko in se ga dotaknil in mu reče: »Hočem; bodi čist.«⁴² In brž, ko je izgovoril, je gobavost takoj odšla od njega in bil je očiščen.⁴³ In strogo mu je zabícal in ga nemudoma poslal proč,⁴⁴ ter mu rekel: »Glej, da nikomur nič ne poveš, temveč pojdi svojo pot, pokaži se duhovniku in daruj za svoje očiščenje te stvari, ki jih je Mojzes zapovedal, njim v pričevanje.«⁴⁵ Toda ta je odšel ven in prišel to zelo naznanjati in besedo na široko razglašati, tako da Jezus ni mogel več javno vstopiti v mesto, temveč je bil zunaj na zapuščenih krajih, in k njemu so prihajali iz vsake četrti.

2 Po nekaj dneh je ponovno^k vstopil v Kafarnáum, in razglasilo se je, da je v hiši.² In nemudoma so bili zbrani mnogi, toliko, da tam ni bilo več prostora, da jih sprejme, niti pred vrati ne; in oznanjal jim je besedo.³ In prišli so k njemu in prinesli nekoga, bolnega zaradi paralize, ki je bil prenašan od štirih.⁴ Ko pa zaradi gneče niso mogli priti bliže k njemu, so odkrili streho kjer je bil; in ko so jo predrli, so spustili posteljo, na kateri je ležal bolni zaradi paralize.⁵ Ko je Jezus videl njihovo vero, je rekel bolnemu zaradi paralize: »Sin, tvoji grehi so ti odpuščeni.«⁶ Toda bili so nekateri izmed pisarjev, ki so tam sedeli ter v svojih srcih razmišljali: ⁷ »Zakaj ta človek govori takšna bogokletja? Kdo lahko odpušča grehe razen Boga samega?«⁸ In takoj, ko je

^a 1:7: [močnejši: gr. veličastnejši, prepričljivejši.] ^b 1:10: [Leta Gospodovega 27.] ^c 1:10: odprta: ali, preklana, ali, razcepljena. ^d 1:14: [Leta Gospodovega 30.] ^e 1:21: [Leta Gospodovega 31.] ^f 1:26: [trgal: gr. zgrabil.] ^g 1:34: ker...: ali, da so ga poznali.

^a 1:9: Mt 3:13 ^b 1:12: Mt 4:1 ^c 1:14: Mt 4:12 ^d 1:16: Mt 4:18 ^e 1:21: Mt 4:13 ^f 1:22: Mt 7:28 ^g 1:23: Lk 4:33 ^h 1:29: Mt 8:14 ⁱ 1:40: Mt 8:2 ^j 1:45: Lk 5:15 ^k 2:1: Mt 9:1 ^l 2:7: Job 14:4; Iz 43:25

Jezus v svojem duhu zaznal, da so v sebi tako modrovali, jim je rekel: »Zakaj v svojih srcih razmišljate te besede? ⁹ Ali je bolnemu zaradi paralize lažje reči: »Tvoji grehi so ti odpuščeni« ali reči: »Vstani in vzemi svojo posteljo ter hodi?« ¹⁰ Toda da boste lahko vedeli, da ima Sin človekov na zemlji oblast odpuščati grehe, (reče bolnemu zaradi paralize) ¹¹ pravim ti: »Vstani in vzemi svojo posteljo ter pojdi svojo pot v svojo hišo.« ¹² In ta je takoj vstal, vzel posteljo ter pred njimi vsemi odšel, tako da so bili vsi osupli in slavili Boga, rekoč: »Nikoli tega nismo videli na tak način.« ¹³ In ponovno je odšel naprej ob morskimi obali, in vsa množica je krenila k njemu in jih je učil. ¹⁴ ^a In ko je hodil mimo, je zagledal Levija, Alfejevega *sina*, ki je sedel pri kraju plačevanja^a davkov ter mu rekel: »Sledi mi.« In ta je vstal ter mu sledil. ¹⁵ In pripetilo se je, ko je Jezus v njegovi hiši sedel pri obedu, da je tudi mnogo davkarjev in grešnikov sedelo skupaj z Jezusom in njegovimi učenci, kajti bilo jih je mnogo in so mu sledili. ¹⁶ In ko so ga pisarji in farizeji videli jesti z davkarji in grešniki, so njegovim učencem rekli: »Kako to, da je in pije z davkarji in grešniki?« ¹⁷ § Ko je Jezus to slišal, jim reče: »Tisti, ki so zdravi, nimajo nobene potrebe po zdravniku, temveč tisti, ki so bolni; nisem prišel klicat pravičnih, temveč grešnike h kesanju.« ¹⁸ ^b Janezovi učenci in učenci farizejev so se postili; in prišli so ter mu rekli: »Zakaj se Janezovi učenci in učenci farizejev postijo, tvoji učenci pa se ne postijo?« ¹⁹ Jezus jim je rekel: »Ali se lahko otroci svatovske sobe postijo, dokler je z njimi ženin? Kolikor dolgo imajo s seboj ženina, se ne morejo postiti. ²⁰ Toda prišli bodo dnevi, ko bo ženin vzet proč od njih in tedaj, v tistih dneh, se bodo postili. ²¹ Tudi nihče ne prišije koščka novega^b oblačila na staro obleko; sicer bo nov košček, ki jo je zapolnil, odvil iz stare in nastane hujša raztrganina. ²² In novega vina nihče ne vliva v stare mehove,^c sicer novo vino mehove razžene, vino pa se izlije in mehovi bodo poškodovani, temveč mora biti novo vino vlieto v nove mehove.« ²³ ^c In pripetilo se je, da je na šabatni dan šel skozi žitna polja; in njegovi učenci so med hojo začeli smukati žitno klasje. ²⁴ Farizeji so mu rekli: »Glej, zakaj delajo na šabatni dan to, kar ni zakonito?« ²⁵ Rekel jim je: »Ali niste nikoli brali kaj je storil David, ko je imel potrebo in je bil lačen on in tisti, ki so bili z njim? ²⁶ Kako je v dneh vélikega duhovnika

Abjatárja odšel v Božjo hišo in jedel hlebe navzočnosti, kar ni zakonito jesti [*nikomur*] razen duhovnikom in je dal tudi tem, ki so bili z njim?« ²⁷ In rekel jim je: »Šabat je bila narejena zaradi človeka, ne pa človek zaradi šabate, ²⁸ zato je Sin človekov Gospod tudi [čez] šabat.«

3 Ponovno^d je vstopil v sinagogo; in tam je bil človek, ki je imel izsušeno roko. ² In opazovali so ga, ali ga bo ozdravil na šabatni dan; da bi ga lahko obtožili. ³ In človeku, ki je imel izsušeno roko, reče: »Stopi naprej.« ⁴ In jim reče: »Ali je na šabatne dneve zakonito delati dobro ali delati zlo? Rešiti življenje ali ubiti?« Toda molčali so. ⁵ § Ko je z jezo pogledal na te naokoli, užaloščen zaradi trdote^e njihovih src, reče človeku: »Iztegni svojo roko.« In iztegnil jo je; in njegova roka je bila v celoti ozdravljena, tako kot druga. ⁶ In farizeji so odšli ter se s herodovci nemudoma posvetovali zoper njega, kako bi ga lahko pokončali. ⁷ Toda Jezus se je s svojimi učenci umaknil k morju, in sledila mu je velika množica iz Galileje in iz Judeje ⁸ in iz Jeruzalema in iz Idumeje in iz onstran Jordana; in tisti okoli Tira in Sidóna, velika množica je prišla k njemu, ko so slišali kakšna velika dela je storil. ⁹ In svojim učencem je rekel, da naj ga zaradi množice pričakuje majhna ladja, da ne bi pritiskali nanj. ¹⁰ Kajti mnoge je ozdravil; tako da so pritiskali^f nanj, da bi se ga dotaknili, kateri so imeli nadloge. ¹¹ In kadar so ga zagledali nečisti duhovi, so pred njim padali dol in vpili, rekoč: »Ti si Božji Sin.« ¹² In strogo jim je zapovedoval, da naj ga ne razglašajo. ¹³ ^e In povzpne se na goro ter pokliče *k sebi* katere je hotel, in prišli so k njemu. ¹⁴ In določil jih je dvanajst, da bi bili z njim in da bi jih lahko poslal naprej oznanjat ¹⁵ § in bi imeli oblast, da ozdravljajo bolezni ter da izganjajo hudiče. ¹⁶ § In Simonu je dal vzdevek Peter; ¹⁷ in Jakoba, Zebedejevega *sina* in Janeza, Jakobovega brata; in dal jima je vzdevek Boanergés, to je: »Sinova groma,« ¹⁸ in Andreja in Filipa in Bartolomeja in Mateja in Tomaža in Jakoba, Alfejevega *sina* in Tadeja in Simona Kananeja ¹⁹ in Juda Iskarijota, ki ga je tudi izdal, in odšli so v^g hišo. ²⁰ In množica ponovno pride skupaj, tako da so komaj jedli kruh. ²¹ In ko so njegovi prijatelji^h slišali o tem, so odšli ven, da ga primejo, kajti rekli so: »Brez pameti je.«

²² In pisarji, ki so prišli dol iz Jeruzalema, so rekli: *f* »Bélcebuba ima in s princem hudičev

^a 2:14: plačevanja...: ali, kjer so sprejemali davke. ^b 2:21: novega: ali, neobdelanega, ali, neizdelanega. ^c 2:22: mehove: ali, mošnje iz kože. ^d 3:3: Stopi naprej: gr. Vstani, stopi naprej na sredino. ^e 3:5: trdote: ali, slepote. ^f 3:10: pritiskali: ali, planili. ^g 3:19: v...: ali, domov. ^h 3:21: prijatelji: ali, sorodniki.

^a 2:14: Mt 9:9 ^b 2:18: Mt 9:14; Lk 5:32 ^c 2:23: Mt 12:1; Lk 6:1; 5 Mz 23:25 ^d 3:1: Mt 12:9 ^e 3:13: Mt 10:1 ^f 3:22: Mt 9:34

izganja hudiče.« ²³In poklical jih je *k sebi* ter jim govoril v prispodobah: »Kako lahko Satan izžene Satana? ²⁴In če se kraljestvo razdvoji zoper sebe, takšno kraljestvo ne more obstati. ²⁵In če se hiša razdvoji zoper sebe, takšna hiša ne more obstati. ²⁶In če se Satan dvigne zoper samega sebe in se razdvoji, ne more obstati, temveč ima konec. ²⁷Nihče ne more vstopiti v hišo močnega in opleniti njegove dobrine, razen če ne bo najprej zvezal močnega; in tedaj bo oplenil njegovo hišo. ²⁸Resnično, povem vam: »Vsi grehi bodo človeškim sinovom oproščeni in bogokletja s katerimi bodo kakorkoli preklinjali,« ²⁹toda kdor bo preklinjal zoper Svetega Duha nima nikoli odpuščanja, temveč je v nevarnosti večnega prekletstva.« ³⁰Kajti govorili so: »Necistega duha ima.«

³¹*b* Tja so potem prišli njegovi bratje, njegova mati in stoječ zunaj, so poslali k njemu, [*da*] ga pokličejo. ³²In okoli njega je sedela množica in rekli so mu: »Glej, tvoja mati in tvoji bratje so zunaj [*in*] te iščejo.« ³³In odgovoril jim je, rekoč: »Kdo je moja mati ali moji bratje?« ³⁴Pogledal je naokoli na te, ki so sedeli okoli njega ter rekel: »Glejte, moja mati in moji bratje!« ³⁵Kajti kdorkoli bo izvrševal Božjo voljo, ta isti je moj brat in moja sestra in mati.«

4 In ponovno^c je pričel učiti ob morski obali, in tam se je k njemu zbrala velika množica, tako da je vstopil na ladjo in [*na njej*] sedel na morju; celotna množica pa je bila ob morju na kopnem. ²In s prispodobami jih je učil mnoge stvari in jim s svojim naukom govoril: ³»Prisluhnite: »Glejte, sejalec je odšel sejat, ⁴in pripetilo se je, medtem ko je sejal, da je nekaj padlo poleg poti in prišla je perjad neba in to pozobala. ⁵In nekaj je padlo na kamnita tla, kjer ni imelo dovolj zemlje; in je takoj pognalo, ker ni imelo nobene globine zemlje, ⁶toda, ko je sonce vzšlo, je bilo ožgano; in ker ni imelo korenine, se je posušilo. ⁷In nekaj je padlo med trnje in trnje je zraslo in ga zadušilo in ni obrodilo sadu. ⁸Drugo pa je padlo na dobro zemljo in rodilo sad, ki je pognal in se povečeval; in obrodilo, nekatero trideseterno in nekatero šestdeseterno in nekatero stoterno.« ⁹In rekel jim je: »Kdor ima ušesa, da slišijo, naj poslušajo.« ¹⁰Ko je bil sam, so ga ti, ki so bili z dvanajsterimi okoli njega, vprašali o prispodobah. ¹¹Rekel jim je: »Vam je dano, da poznate skrivnost Božjega kraljestva, toda

tem, ki so zunaj, so vse *te* stvari prikazane v prispodobah, ¹²da bi z gledanjem lahko videli, pa ne zaznali; in s poslušanjem lahko slišali, pa ne razumeli; da se ne bi kadarkoli spreobrnili in bi jim bili *njihovi* grehi odpuščeni.« ^d ¹³In rekel jim je: »Ali ne razumete te prispodobe? In kako boste potem razumeli vse prispodobe?

¹⁴Sejalec seje besedo. ¹⁵§ In ti so tisti ob poti, kjer je bila posejana beseda, toda, ko so jo slišali, takoj pride Satan in vzame besedo, ki je bila posejana v njihova srca. ¹⁶In ti so prav tako tisti, ki so posejani na kamnita tla; ko so slišali besedo, jo takoj z veseljem sprejmejo, ¹⁷v sebi pa nimajo korenine in tako zdržijo le nekaj časa. Kasneje, ko zaradi besede nastaneta stiska ali preganjanje, pa so takoj pohujšani. ^a ¹⁸In ti so tisti, ki so posejani med trnje; tisti, ki slišijo besedo, ¹⁹in skrbijo tega sveta, ^e zapeljivost bogastev in poželenja^b po drugih stvareh vstopijo, zadušijo besedo in ta postane brezplodna. ²⁰In ti so tisti, ki so posejani na dobra tla; takšni, ki slišijo besedo in jo sprejmejo ter obrodijo sad, nekateri trideseternega, nekateri šestdeseternega in nekateri stoternega.«

²¹*f* In rekel jim je: »Ali se sveča prinese, da se postavi pod mernik^c ali pod posteljo? In ali se ne postavi na svečnik? ²²Kajti nič ni skrito, kar ne bo jasno pokazano; niti nič ni bilo obdržano tajno, razen da bi postalo znano. ^g ²³Če ima katerikoli človek ušesa, da slišijo, naj poslušajo.« ²⁴Rekel jim je: »Pazite kaj poslušate; ^h s kakršno mero merite, tako vam bo odmerjeno; in vam, ki slišite, vam bo dano več. ²⁵Kajti kdor ima, njemu bo dano; kdor pa nima, bo od njega vzeto celó to, kar ima.« ⁱ

²⁶In rekel je: »Božje kraljestvo je takšno, kot če bi človek v zemljo vrgel seme, ²⁷in bi spal in vstajal ponoči ter podnevi in seme bi pognalo in raslo, da sam ne ve kako. ²⁸Kajti zemlja sama od sebe prinaša sad; najprej bilko, potem klas in nató polno žita v klasu. ²⁹Toda, ko sad obrodi, ^d takoj pošlje srp, kajti prišla je žetev.«

³⁰In rekel je: »S čim naj primerjamo Božje kraljestvo? Ali s kakšno primerjavo naj ga primerjamo? ^j ³¹Podobno je zrnu gorčičnega semena, ki je, ko je posejano v zemljo, manjše od vseh semen, ki so v zemlji; ³²toda, ko je posejano, zraste in postane večje od vseh zelišč in poganja ven velike mladike, tako da lahko pod njegovo senco prenočuje perjad neba.«

³³*k* In z mnogimi takšnimi prispodobami jim je

^a 4:17: pohujšani: ali, spotaknjeni, ali, povzročeni, da padejo v greh. ^b 4:19: hrepenenja: ali, nebrzdana hrepenenja. ^c 4:21: mernik: beseda v izvirniku označuje manjšo mero. ^d 4:29: obrodi... ali, dozori.

^a 3:28: Mt 12:31 ^b 3:31: Mt 13:46 ^c 4:1: Mt 13:1 ^d 4:12: Mt 13:14 ^e 4:19: 1 Tim 6:17 ^f 4:21: Mt 5:15 ^g 4:22: Mt 10:26 ^h 4:24: Mt 7:2 ⁱ 4:25: Mt 13:12 ^j 4:30: Mt 13:31 ^k 4:33: Mt 13:34

govoril besedo, kakor so *jo* bili zmožni slišati. ³⁴Toda brez prispodobne jim ni govoril. Ko pa so bili sami, je svojim učencem pojasnil vse besede. ³⁵*a* In istega dne, ko je prišel večer, jim reče: »Prepeljimo se na drugo stran.« ³⁶Ko so množico odpustili, so ga vzeli na ladjo, tako kakor je bil. Z njim pa so bile tam tudi druge majhne ladje. ³⁷In vzdignil se je velik vetroven vihar in valovi so udarjali v ladjo, tako, da je bila v kratkem polna. ³⁸On pa je bil na zadnjem delu ladje, speč na blazini in zbudili so ga ter mu rekli: »Učitelj, te ne skrbi, da ginemo?« ³⁹In vstal je, zapretil vetru in rekel morju: »Mir, bodi mirno.« In veter je ponehal in bil je velik mir. ⁴⁰In rekel jim je: »Zakaj ste tako boječji? Kako to, da nimate vere?« ⁴¹In silno so se ga bali in drug drugemu govorili: »Kakšne vrste človek je to, da ga ubogata celo veter in morje?«

5 In^b prišli so preko, na drugo stran morja, v deželo Geračanov. ²In ko je prišel z ladje, ga je takoj srečal tisti iz grobnic, človek z nečistim duhom, ³ki je imel *svoje* prebivališče med grobnicami; in noben človek ga ni mogel zvezati, niti z verigami ne, ⁴zato ker je bil pogosto zvezan z okovi in verigami, pa je verige potrgal narazen in okove razbil na koščke; niti ga noben *človek* ni mogel obvladati. ⁵In vedno, ponoči in podnevi, je bil po gorah ter v grobnicah in kričal ter samega sebe rezal s kamni. ⁶Toda ko je od daleč zagledal Jezusa, je stekel in ga oboževal ⁷in z močnim glasom zakričal ter rekel: »Kaj imam opraviti s teboj, Jezus, *ti* Sin najvišjega Boga? Zaklinjam te pri Bogu, da me ne mučiš.« ⁸Kajti rekel mu je: »Pridi ven iz človeka, *ti* nečisti duh.« ⁹In vprašal ga je: »Kakšno te tvoje ime?« On pa je odgovoril, rekoč: »Moje ime je Legija, ker nas je veliko.« ¹⁰In zelo ga je rotil, da jih ne bi poslal proč, ven iz dežele. ¹¹Tam je bila torej, blizu gorá, velika čreda svinj, ki so se pasle. ¹²In vsi hudiči so ga rotili, rekoč: »Pošlji nas v svinje, da bomo lahko vstopili vanje.« ¹³Jezus jim je nemudoma dal dovoljenje. In nečisti duhovi so odšli ven ter vstopili v svinje, in čreda je silovito stekla navzdol po strmini v morje (bilo jih je okoli dva tisoč) in so se zadušile v morju. ¹⁴In tisti, ki so pasli svinje, so pobegnili in to povedali v mestu in na deželi. In ti so odšli, da vidijo kaj je bilo to, kar se je zgodilo. ¹⁵In prišli so k Jezusu ter zagledali tega, ki je bil obseden s hudičem in imel legijo, kako je sedel oblečen in pri zdravi pameti; in bili so prestrašeni. ¹⁶Tisti, ki so *to* videli, so jim povedali, kako se je pripetilo temu, ki je bil obseden s hudičem in *tudi* glede svinj. ¹⁷In začeli so ga prositi, naj odide iz njihovih krajev. ¹⁸Ko je prišel na ladjo, ga je ta, ki je

bil obseden s hudičem, prosil, da bi bil lahko z njim. ¹⁹Vendar mu Jezus ni dovolil, temveč mu reče: »Pojdi domov k svojim prijateljem in jim povej, kako velike stvari je Gospod storil zate in je imel sočutje do tebe.« ²⁰In ta je odšel ter v Deseteromestju pričel razglašati, kako velike stvari je Jezus storil zanj, in vsi *ljudje* so se čudili. ²¹Ko je Jezus z ladjo ponovno prešel na drugo stran, se je k njemu zbralo mnogo ljudi; bil pa je blizu morja. ²²*c* In glej, prihajal je eden izmed predstojnikov sinagoge, Jaír po imenu; in ko ga je ta zagledal, je padel k njegovim stopalom ²³in ga silno rotil, rekoč: »Moja majhna hčerka leži na točki smrti. *Prosim te*, pridi in nanjo položi svoje roke, da bo lahko ozdravljena in da bo živela.« ²⁴In Jezus je odšel z njim in sledilo mu je veliko ljudi ter pritiskalo nanj. ²⁵In neka ženska, ki je imela dvanajst let težavo s krvjo ²⁶in je od mnogih zdravnikov pretrpela mnoge stvari in porabila vse, kar je imela, pa se ni nič izboljšalo, temveč raje postalo huje, ²⁷je, ko je slišala o Jezusu, prišla v gnečo za njim in se dotaknila njegove obleke. ²⁸Kajti rekla je: »Če se lahko samo dotaknem njegovih oblek, bom zdrava.« ²⁹In studenec njene krvi je bil nemudoma posušen; in v svojem telesu je začutila, da je bila ozdravljena od te nadloge. ³⁰Jezus pa je v sebi takoj vedel, da je iz njega odšla moč, se v gneči obrnil in rekel: »Kdo se je dotaknil mojih oblačil?« ³¹Njegovi učenci pa so mu rekli: »Množico vidiš, ki pritiska nate, pa praviš: »Kdo se me je dotaknil?«« ³²Pogledal je naokoli, da bi videl tisto, ki je storila to stvar. ³³Toda ženska, prestrašena in trepetajoča, ker je vedela kaj se je v njej zgodilo, je pristopila in padla dol pred njim ter mu povedala vso resnico. ³⁴In rekel ji je: »Hči, tvoja vera te je naredila zdravo; pojdi v miru in bodi ozdravljena od svoje nadloge.« ³⁵Medtem ko je še govoril, je od *hiše* predstojnika sinagoge prišel *nekdo*, ki je rekel: »Tvoja hči je mrtva, zakaj še vedno vznemirjaš Učitelja?« ³⁶Brž ko je Jezus slišal besedo, ki je bila izgovorjena, reče predstojniku sinagoge: »Ne boj se, samo veruj.« ³⁷In nobenemu človeku ni dovolil, da mu sledi, razen Petru in Jakobu in Janezu, Jakobovemu bratu. ³⁸In pride v hišo predstojnika sinagoge in vidi hrup ter te, ki so jokali in silno tarnali. ³⁹In ko je vstopil, jim reče: »Zakaj delate ta trušč in jok? Gospodična ni mrtva, temveč spi.« ⁴⁰In smejali so se mu do norčevanja. Toda, ko jih je vse postavil ven, vzame očeta in mater od gospodične in te, ki so bili z njim in vstopi tja, kjer je ležala gospodična. ⁴¹In gospodično je prijel za roko ter ji rekel: »Talita kumi,« kar je prevedeno: »Gospodična,« rečem ti, »vstani.« ⁴²In gospodična je nemudoma vstala

ter hodila, kajti bila je *stara* dvanajst let. Oni pa so bili osupli z veliko osuplostjo.⁴³ In strogo jim je naročil, naj noben človek ne izve za to; in velel je, da naj ji bo nekaj dano za jesti.

6 In^a od tam je odšel ven ter prišel v svojo lastno deželo,^a in njegovi učenci so mu sledili.² In ko je prišel šabatni dan, je pričel učiti v sinagogi, in mnogi, ki so ga poslušali, so bili osupli, rekoč: »Od kod ima ta človek te besede? In kakšna je ta modrost, ki mu je dana, da so po njegovih rokah storjena celó takšna mogočna dela?«³ Ali ni to tesar, Marijin sin, brat Jakoba in Jozéja in od Juda in Simona? In ali niso njegove sestre tukaj z nami?«⁴ In pohujševali^b so se nad njim.⁴ Toda Jezus jim je rekel: »Prerok ni brez spoštovanja, razen v svoji lastni deželi in med svojim lastnim rodom in v svoji lastni hiši.«^b In tam ni mogel storiti nobenega mogočnega dela, razen da je svoje roke položil na nekaj bolnih ljudi in jih ozdravil.⁶ In čudil se je zaradi njihove nevere.^c In odšel je naokoli po vaseh ter učil.

⁷ In k sebi je poklical dvanajstere ter jih pričel pošiljati po dva in dva, in dal jim je oblast nad nečistimi duhovi⁸ in jim zapovedal, da naj na svojo pot ne jemljejo ničesar razen zgolj palice; ne malhe, ne kruha, ne denarja^c v svoji mošnji,⁹ temveč naj bodo obuti v sandale in naj ne oblečejo dveh plaščev.¹⁰ In rekel jim je: »V kateremkoli kraju vstopite v hišo, tam ostanite, dokler ne odidete iz tega kraja.

¹¹ Š Kdorkoli pa vas ne bo sprejel niti vas ne bo poslušal, ko odidete od tam,^e otriesite prah pod vašimi stopali v pričevanje proti njim. Resnično, povem vam: »Bolj znosno bo za Sódomo in^d Gomóro na dan sodbe, kakor za to mesto.«^f In odšli so ven, ter oznanjali, da naj bi se ljudje pokesali.¹³ In izgnali so mnogo hudičev,^g in z oljem mazilili mnoge, ki so bili bolni in jih ozdravili.¹⁴ In Kralj Herod je slišal o njem; (kajti njegovo ime je bilo razglašeno povsod) in rekel: »Da je bil Janez Krstnik obujen od mrtvih in zato se v njem kažejo mogočna dela.«¹⁵ Drugi so rekli: »Da je Elija.«¹⁶ Drugi pa so rekli: »Da je prerok ali kakor eden izmed prerokov.«¹⁶ Toda, ko je Herod slišal o tem, je rekel: »To je Janez, katerega sem obglavil. Obujen je od mrtvih.«¹⁷ Kajti sam Herod je poslal in zgrabil Janeza ter ga zvezal v ječi zaradi Herodiade, žene svojega brata Filipa, ker se je z njo poročil.¹⁸ Kajti

Janez je rekel Herodu:^j »Zate ni zakonito, da imaš ženo svojega brata.«¹⁹ Zato je imela Herodiada proti njemu spor^e in bi ga ubila, toda ni mogla,²⁰ š kajti Herod se je bal Janeza, ker je vedel, da je bil pravičen človek in svet in ga je spoštoval;^f in ko ga je poslušal, je storil mnoge stvari, poslušal pa ga je rade volje.²¹ Ko^g pa je prišel primeren dan, da je Herod na svoj rojstni dan pripravil večerjo svojim velikašem, visokim stotnikom in upravnikom posestev Galileje,²² in ko je vstopila hči od že omenjene Herodiade in plesala ter ugajala Herodu in tem, ki so sedeli z njim, je kralj rekel gospodični: »Prosi me, karkoli si želiš in ti bom to dal.«²³ In prisegel ji je: »Karkoli me boš prosila, ti bom to dal, do polovice svojega kraljestva.«²⁴ In odšla je in rekla svoji materi: »Kaj naj prosim?«²⁵ Ta pa je rekla: »Glavo Janeza Krstnika.«²⁵ In nemudoma je z naglico vstopila h kralju ter prosila, rekoč: »Hočem, da mi v kratkem na velikem pladnju izročiš glavo Janeza Krstnika.«²⁶ In kralj je bil silno žalosten, vendar je zaradi svoje prisege in zaradi teh, ki so sedeli z njim, ni hotel zavrniti.²⁷ In kralj je takoj poslal rablja^h ter ukazal, da se prinese njegova glava; in ta je odšel ter ga v ječi obglavil²⁸ in na velikem pladnju prinesel njegovo glavo ter jo dal gospodični, gospodična pa jo je dala svoji materi.²⁹ Ko so njegovi učenci slišali o tem, so prišli in vzeli njegovo truplo in ga položili v grobnico.³⁰ In apostoli so se skupaj zbrali k Jezusu, ter mu povedali vse stvari, tako kaj so delali, kakor kaj so učili.³¹ In rekel jim je: »Pridite sami, ločeno, na zapuščen kraj in nekaj časa počijte,« kajti tam so bili mnogi, ki so prihajali in odhajali in niso imeli nobenega prostega časa, niti toliko, da bi jedli.³² In skrivoma so z ladjo odpluli na zapuščen kraj.³³ Množica pa jih je videla odhajati in mnogi so ga poznali in iz vseh mest so peš tekli tja, ter jih prehiteli in skupaj prišli k njemu.³⁴ Ko pa je Jezus prišel ven, je zagledal mnogo ljudi in bil prevzet s sočutjem do njih, ker so bili kakor ovce, ki nimajo pastirja, in pričel jih je učiti mnogo stvari.³⁵ Ko pa je dan davno minil, so k njemu prišli njegovi učenci in rekli: »To je zapuščen kraj in sedaj je čas davno potekel; pošlji jih proč, da lahko gredo naokoli po deželi in v vasi, ter si kupijo kruha zase, kajti nič nimajo za jesti.«³⁷ Odgovoril je in jim rekel: »Dajte jim vi jesti.« Oni pa

^a 6:1: [svojo lastno deželo: to je, Nazaret.]

^b 6:3: pohujševali...: spotikali so se v njem, ali, po njem. ^c 6:8: denarja: beseda označuje košček denarja iz bron, z vrednostjo nekaj manj kakor novčič. ^d 6:11: in: gr. ali. ^e 6:19: spor: ali, notranjo zamero. ^f 6:20: spoštoval: ali, varoval, ali, reševal. ^g 6:21: [Leta Gospodovega 32.] ^h 6:27: rablja...: ali, nekoga izmed njegove straže.

^a 6:1: Mt 13:54 ^b 6:4: Jn 4:4 ^c 6:6: Mt 9:35 ^d 6:7: Mt 10:1 ^e 6:11: Apd 13:51 ^f 6:11: Mt 10:14 ^g 6:13: Jak 5:14 ^h 6:14: Mt 14:1 ⁱ 6:16: Lk 3:19 ^j 6:18: 3 Mz 18:16; [3 Mz 20:21] ^k 6:30: Lk 9:10 ^l 6:32: Mt 14:13 ^m 6:34: Mt 6:39 ⁿ 6:35: Mt 14:15

so mu rekli: »Ali naj gremo in kupimo za dvesto denarjev^a kruha ter jim damo jesti?«³⁸ Reče jim: »Koliko hlebov imate? Pojdite in pogledjte.« In ko so vedeli, so rekli: »Pet in dve ribi.«³⁹ In ukazal jim je, naj se vsi po skupinah posedejo na zeleno travo.⁴⁰ In posedli so se v vrstah, po sto in po petdeset.⁴¹ Ko je vzel pet hlebov in dve ribi, je pogledal gor v nebo in blagoslovil ter razlomil hlebe in jih dal svojim učencem, da jih postavijo prednje; in dve ribi je razdelil med njih vse.⁴² In vsi so jedli, ter bili nasičeni.⁴³ In pobrali so dvanajst polnih košar odlomkov in od rib.⁴⁴ Teh pa, ki so jedli od hlebov, je bilo okoli pet tisoč mož.⁴⁵ In svoje učence je nemudoma primoral, da gredo v ladjo in da gredo naprej, na drugo stran, v^b Betsajdo, medtem ko je on odpustil množico.⁴⁶ In ko jih je odpustil, je odšel na goro molit.⁴⁷ ^a Ko pa je prišel večer, je bila ladja na sredni morja, on sam pa na kopnem.⁴⁸ In videl jih je garati v veslanju, kajti veter jim je bil nasproten. In okoli četrte nočne straže je prihajal k njim, hodil je po morju in bi šel mimo njih.⁴⁹ Toda ko so ga videli hoditi po morju, so domnevali, da je bil to duh in so zakričali,⁵⁰ kajti vsi so ga videli in so bili zaskrbljeni. On pa je z njimi takoj spregovoril in jim reče: »Bodite dobre volje; jaz sem, ne bojte se.«⁵¹ In vzel se je k njim na ladjo in veter je ponehal in v sebi so bili zelo osupli, prekomerno in so se čudili.⁵² Kajti niso še preudarili čudeža s hlebi, ker je bilo njihovo srce zakrknjeno.⁵³ ^b Ko pa so se prepeljali, so prišli v deželo Genezaret in se približali obali.⁵⁴ In ko so prišli z ladje, so ga nemudoma spoznali⁵⁵ in tekli naokoli prek celotnega področja, ter začeli s seboj nositi v posteljah te, ki so bili bolni, kjer so slišali, da se je nahajal.⁵⁶ § In kamorkoli je vstopil, v vasi ali mesta ali deželo, so na ulice polagali bolne in ga rotili, da bi se lahko dotaknili vsaj roba njegove obleke. In tako veliko kot se ga je^c dotaknilo, so bili ozdravljeni.

7 ^c Potem so prišli skupaj k njemu farizeji in nekateri izmed pisarjev, ki so prišli iz Jeruzalema.² In ko so videli nekatere izmed njegovih učencev jesti kruh z omadeževanimi,^d to se pravi z neumitimi rokami, so našli krivdo.³ Kajti farizeji in vsi Judje ne jedo, razen če si svojih rok pogosto^e

ne umivajo, ker se držijo izročila starešin.⁴ In ko pridejo iz trga, ne jedo, razen če se ne umijejo. In mnogo drugih stvari je, ki so jih sprejeli, da se jih drže, kot umivanje čaš in vrčev,^f bakrenih posod in miz.^g ⁵ Potem so ga farizeji in pisarji vprašali: »Zakaj tvoji učenci ne živijo glede na izročilo starešin, temveč jedo kruh z neumitimi rokami?«⁶ Odgovoril je in jim rekel: »Dobro je Izaija prerokoval o vas hinavcih, kakor je pisano:^d »Ti ljudje me spoštujejo s svojimi ustnicami, toda njihovo srce je daleč od mene.«⁷ Čeprav me zaman obožujejo, ker za nauke učijo človeške zapovedi.⁸ Ker se z odlaganjem Božje zapovedi na stran držite človeških izročil, kakor je umivanje čaš in vrčev in počnete še mnoge druge takšne stvari.«⁹ In rekel jim je: »Prav dobro zavračate^h Božjo zapoved, da bi lahko obdržali svoje lastno izročilo.¹⁰ Kajti Mojzes je rekel: »Spoštuj svojega očeta in svojo mater,« in: »Kdorkoli preklinja očeta ali mater, naj življenje konča s smrtjo,«¹¹ toda vi pravite: »Če bo človek rekel svojemu očetu ali materi: »To je korban, to se pravi dar,« po čemerkoli bi lahko imel korist od mene,«^{bo} prost.«¹² In mu nič več ne dovolite, da bi za svojega očeta ali svojo mater karkoli storil.¹³ S svojim izročilom, ki ste ga izročili, delate Božjo besedo brez učinka, in počnete mnogo takšnih podobnih stvari.«

¹⁴ ^f In ko je k sebi poklical vso množico, jim je rekel: »Vsak izmed vas naj mi prisluhne in razume: ¹⁵ »Nič ni zunaj človeka, kar bi ga z vstopanjem vanj lahko omadeževalo, toda besede, ki pridejo iz njega, te so tiste, ki omadežujejo človeka.«¹⁶ Če ima katerikoli človek ušesa, da slišijo, naj posluša.«¹⁷ Ko je od množice vstopil v hišo, so ga njegovi učenci vprašali glede prisposodobne.¹⁸ In reče jim: »Ali ste tudi vi tako brez razumevanja? Ali ne zaznate, da ga katerakoli stvar, ki od zunaj vstopa v človeka, ta ne more omadeževati,¹⁹ ker ta ne vstopa v njegovo srce, temveč v trebuh in gre ven v zunanje stranišče, očiščujočⁱ vso hrano?«²⁰ In rekel je: »To, kar prihaja iz človeka, to omadežuje človeka.²¹ Kajti od znotraj, iz človekovega srca, izvirajo zle misli, zakonolomstva, prešuštva, umori,^g ²² tatvine, pohlepnost,^j zlobnost, prevara, pohotnost, hudoben pogled,

^a 6:37: denarjev: Rimski peni je 3,5 penija. ^b 6:45: v...: ali, nasproti Betsajdi. ^c 6:56: ga je: ali, je. ^d 7:2: omadeževanimi: ali, navadnimi. ^e 7:3: pogosto: ali, skrbno; v izvirniku: za roko; Theophylact, vse do komolca. ^f 7:4: vrčev: sextarius je okoli 0,85 litra. ^g 7:4: miz: ali, postelj. ^h 7:9: zavračate: ali, onemogočate. ⁱ 7:19: [očiščujoč...: Tako je Jezus vso hrano razglasil za čisto in s tem odpravil obredne razlike levitske postave.] ^j 7:22: pohlepnost...: gr. lakomnost, zlobnost.

^a 6:47: Mt 14:23 ^b 6:53: Mt 14:34 ^c 7:1: Mt 15:1 ^d 7:6: Iz 29:13 ^e 7:11: Mt 15:5 ^f 7:14: Mt 15:10 ^g 7:21: 1 Mz 6:5; 1 Mz 8:21

bogokletje, ponos, nespametnost;^a ²³vse te zle stvari prihajajo od znotraj in omadežujejo človeka.«

²⁴^b In vstal je od tam ter odšel v meje Tira in Sidóna in vstopil v hišo in hotel, da *tega* ne bi izvedel noben človek, toda ni mogel ostati skrit. ²⁵Kajti *neka* ženska, katere mlada hči je imela nečistega duha, je slišala o njem in prišla ter padla k njegovim stopalom. ²⁶Ženska je bila Grkinja, ^a Sirofeničanka po rodu, in rotila ga je, da bi iz njene hčere izgnal hudiča. ²⁷Toda Jezus ji je rekel: »Naj bodo najprej nasičeni otroci, kajti ni primerno vzeti kruh otrokom in ga vreči psom.« ²⁸Ona pa je odgovorila in mu rekla: »Da, Gospod, vendar psi pod mizo jedo od otroških drobtin.« ²⁹In rekel ji je: »Zaradi tega govora pojdi svojo pot; hudič je izšel iz tvoje hčere.« ³⁰In ko je prišla k svoji hiši, je spoznala, da je hudič izšel in svojo hči [*našla*] ležečo na postelji.

³¹In spet, ko je odšel iz tirske in sidónske pokrajine, je prišel h Galilejskemu morju, skozi sredo krajev Deseteromestja. ³²In k njemu prinesejo nekoga, ki je bil gluhi in je imel motnjo v svojem govoru in rotili so ga, naj nanj položi svojo roko. ³³In vzel ga je proč od množice in svoja prsta položil v njegova ušesa in pljunil ter se dotaknil njegovega jezika; ³⁴in zroč k nebu, je vzdihnil ter mu rekel: »Efatá!« to je: »Odpri se.« ³⁵In njegova ušesa so se nemudoma odprla in vez njegovega jezika se je sprostila in je jasno govoril. ³⁶In naročil jim je, da naj ne povedo nobenemu človeku, toda bolj, kot jim je naročal, toliko bolj na veliko so *to* razglašali, ³⁷in bili so preko mere osupli, rekoč: »Vse stvari je storil dobro; tako gluhih daje slišati, kakor nemim govoriti.«

8 V tistih dneh, [*ko*] je bila ^c množica zelo velika in ni imela nič za jesti, je Jezus poklical *k sebi* svoje učence in jim rekel: ²»Sočutje imam do množice, ker so z menoj sedaj že tri dni, pa nimajo ničesar za jesti, ³in če jih pošljem proč k njihovim lastnim hišam tešče, bodo med potjo oslabei, kajti številni izmed njih so prišli od daleč.« ⁴In njegovi učenci so mu odgovorili: »Od kod lahko človek, tukaj v divjini, te *ljudi* nasiti s kruhom?« ⁵In vprašal jih je: »Koliko hlebov imate?« In rekli so: »Sedem.« ⁶In zapovedal je množici, da se usede na tla, in vzel je sedem hlebov ter se zahvalil in prelomil ter dal svojim učencem, da jih postavijo prednje in oni so *jih* postavili pred množico. ⁷In imeli so nekaj

majhnih rib, in blagoslovil je ter velel, da jih prav tako postavijo pred *njih*. ⁸Tako so jedli in bili nasičeni; in od odlomkov *hrane*, ki je ostala, so pobrali sedem košar. ⁹In teh, ki so jedli, je bilo okoli štiri tisoč; in poslal jih je proč.

¹⁰In s svojimi učenci je nemudoma vstopil na ladjo ter prišel v dalmanútske kraje. ^b^d¹¹^e In prišli so farizeji, ter se začeli pričkati z njim *in* ga skušali, ter od njega iskali znamenje z neba.

¹²In v svojem duhu je globoko vzdihnil in rekel: »Zakaj ta rod išče znamenje? Resnično, povem vam: Temu rodu ne bo dano nobeno znamenje.« ¹³In zapustil jih je, ter vstopil na ladjo in ponovno odplul na drugo stran.

¹⁴^f Učenci so torej pozabili vzeti kruh niti s seboj na ladji niso imeli več kakor en hleb.

¹⁵In naročil jim je, rekoč: »Pazite, varujte se farizejskega kvasa in Herodovega kvasa.«

¹⁶In med seboj so razpravljali, rekoč: »*To* je zato, ker nimamo kruha.« ^g¹⁷Ko je Jezus *to* spoznal, jim reče: »Zakaj razmišljate, ker nimate kruha? Še niste zaznali niti razumeli? Ali imate svoje srce še vedno zakrknjeno? ¹⁸Imate oči, pa ne vidite? Imate ušesa, pa ne slišite? In ali se ne spominjate? ¹⁹Ko sem prelomil pet hlebov med pet tisoč, koliko košar, polnih odlomkov, ste pobrali?« Rekli so mu: »Dvanajst.« ²⁰In ko sedem med štiri tisoč, koliko košar, polnih odlomkov, ste pobrali?« In rekli so: »Sedem.« ²¹In rekel jim je: »Kako to, da ne razumete?«

²²In pride v Betsajdo, ^c in k njemu privedejo slepega moža in rotili so ga, da se ga dotakne.

²³In z roko je prijel slepega moža, ter ga odvedel iz mesta in ko je pljunil na njegove oči in svoji roki položil nanj, ga je vprašal ali karkoli vidi. ²⁴In ta je pogledal gor^d ter rekel: »Vidim ljudi kakor drevesa, hodijo.« ²⁵Nató je *svoje* roke ponovno položil na njegove oči in ga pripravil, *da* pogleda gor, in bil je ozdravljen in razločno videl vsakega človeka.

²⁶§ In poslal ga je proč k njegovi hiši, rekoč: »Niti ne pojdi v mesto niti *tega* ne povej nikomur v mestu.«

²⁷^h In Jezus je odšel ven ter njegovi učenci, v mesta Cezareje Filipove.^e Med potjo pa je svoje učence vprašal, rekoč jim: »Kdo *ljude* pravijo, da sem jaz?« ²⁸Odgovorili so: »Janez Krstnik,« toda nekateri *pravijo* »Elija,« drugi pa: »Eden izmed prerokov.« ²⁹In reče jim: »Toda kdo vi pravite, da sem jaz?« In Peter odgovori ter mu reče: »Ti si Kristus.« ³⁰In

^a 7:26: Grkinja; ali, poganka. ^b 8:10: [dalmanútske kraje: sedanji Migdal ob Galilejskem jezeru.]
^c 8:22: [Betsajda: hebr. ribiška hiša; na severozahodu Galilejskega jezera.] ^d 8:24: [pogledal gor: gr. prejel vid; imel obnovljen vid.] ^e 8:27: [Cezareje Filipove: to je, sever Izraela, vznožje gorovja Hermon.]

^a 7:22: Mt 15:19 ^b 7:24: Mt 15:21 ^c 8:1: Mt 15:32 ^d 8:10: [Mt 15:39] ^e 8:11: Mt 16:1 ^f 8:14: Mt 16:5 ^g 8:16: Mt 16:7 ^h 8:27: Mt 16:13 ⁱ 8:27: [Mt 16:13]

naročil jim je, da naj nobenemu človeku ne povedo o njem. ³¹In pričel jih je učiti, da mora Sin človekov pretrpeti mnoge stvari in biti zavrtnjen od starešin in od visokih duhovnikov in pisarjev in biti ubit ter po treh dneh ponovno vstati. ³²In ta govor je govoril javno. Peter pa ga je prijel in ga pričel oštevati. ³³Toda, ko se je obrnil okoli in pogledal na svoje učence, je Petra oštel, rekoč: »Spravi se za menoj, Satan, kajti ne posvečaš se stvarjem, ki so Božje, temveč stvarjem, ki so od ljudi.«

³⁴In ko je k sebi poklical množico, skupaj s svojimi učenci, jim je rekel: »Kdorkoli hoče priti za menoj, naj se odpove samemu sebi in vzame svoj križ in mi sledi.« ³⁵Kajti kdorkoli hoče rešiti svoje življenje, ga bo izgubil, toda kdorkoli bo izgubil svoje življenje zaradi mene in evangelija, ta isti ga bo rešil. ³⁶§ Kajti kaj bo koristilo človeku, če bo pridobil ves svet, izgubil pa svojo lastno dušo? ³⁷§ Ali kaj bo dal človek v zamenjavo za svojo dušo? ³⁸Kdorkoli se bo torej v tem zakonolomnem in grešnem rodu sramoval mene in mojih besed, tega se bo sramoval tudi Sin človekov, ko pride v slavi svojega Očeta s svetimi angeli.«^b

9 In rekel jim je: »Resnično, povem vam: »Da bo nekaj od teh, ki stojijo tukaj, ki ne bodo okusili smrti, dokler ne bodo videli Božjega kraljestva priti z močjo.«^c

²d In po šestih dneh Jezus vzame s seboj Petra in Jakoba in Janeza in jih posebej vodi na visoko goro; in pred njimi je bil preobražen. ³In njegova oblačila so postala sijoča, silno bela kakor sneg, tako kot jih noben belivec na zemlji ne more pobeliti. ⁴In prikazal se jim je Elija z Mojzesom; in onadva sta se pogovarjala z Jezusom. ⁵§ In Peter je odgovoril ter Jezusu rekel: »Učitelj, dobro je za nas, da smo tukaj; in naredimo tri šotore, enega zate in enega za Mojzesa in enega za Elija.« ⁶Kajti ni vedel, kaj bi rekel, ker so bili boleče prestrašeni. ⁷In tam je bil oblak, ki jih je obsenčil in iz oblaka je prišel glas, rekoč: »Ta je moj ljubljeni Sin, njega poslušajte.« ⁸Nenadoma pa, ko so pogledali naokoli, niso videli nobenega človeka več, razen samo Jezusa, ki je bil z njimi. ⁹In ko so prišli dol z gore, jim je naročil, naj nobenemu človeku ne povedo kakšne stvari so videli, dokler ne bo Sin človekov vstal od mrtvih. ¹⁰In ta govor so zadržali med njimi samimi in drug drugega spraševali, kaj naj bi pomenilo vstati od mrtvih.

¹¹In vprašali so ga, rekoč: »Zakaj pravijo pisarji, da mora najprej priti Elija?« ¹²Odgovoril je in jim rekel: »Elija resnično prihaja prvi in obnavlja vse stvari in e kako je

pisano o Sinu človekovemu, da mora trpeti mnoge stvari ter biti zaničevan. ¹³Toda povem vam: »Da je Elija zares prišel in storili so mu, karkoli so si zahoteli, kakor je pisano o njem.«

¹⁴f In ko je prišel k svojim učencem, je okoli njih zagledal veliko množico in pisarje pričkatati se z njimi. ¹⁵In nemudoma, ko so ga zagledali, je bila vsa množica silno osupla ter stekla k njemu, da ga pozdravijo. ¹⁶In pisarje je vprašal: »Kaj se pričkate z njimi?«^a ¹⁷Nekdo iz množice pa je odgovoril in rekel: »Učitelj, k tebi sem privedel svojega sina, ki ima nemega duha, ¹⁸in kjerkoli ga zgrabi, ga trga^b in se peni in škripa s svojimi zobmi in hira; in rekel sem tvojim učencem, da naj ga izženejo ven, pa niso mogli.« ¹⁹Odgovarja mu in reče: »O neverni rod, kako dolgo bom z vami? Doklej vas bom trpel? Pripeljite ga k meni.« ²⁰In pripeljali so ga k njemu; in ko ga je zagledal, ga je duh nemudoma trgal, in padel je na tla ter se penast valjal. ²¹In njegovega očeta je vprašal: »Kako dolgo je že, odkar je ta prišel vanj?« In odgovoril je: »Od otroštva. ²²In da ga pokonča, ga je pogosto vrgel v ogenj in v vode, toda če lahko karkoli storiš, imej sočutje do nas in nam pomagaj.« ²³Jezus mu je rekel: »Če lahko veruješ, so vse stvari mogoče tistemu, ki veruje.« ²⁴In otrokov oče je nemudoma zavpil in s solzami rekel: »Gospod, verujem, pomagaj moji neveri.« ²⁵Ko je Jezus videl, da je množica tekla skupaj, je oštel nečistega duha, rekoč mu: »Ti, nemi in gluhi duh, ukazujem ti, pridi iz njega in ne vstopi več vanj.« ²⁶In duh je zavpil ter ga hudo zgrabil in prišel iz njega; in bil je kakor nekdo, [ki je] mrtev, tako da so mnogi rekli: »Mrtev je.« ²⁷Toda Jezus ga je prijel za roko in ga dvignil in ta je vstal. ²⁸Ko pa je prišel v hišo, so ga njegovi učenci na samem vprašali: »Zakaj ga mi nismo mogli izgnati ven?« ²⁹§ In rekel jim je: »Ta vrsta ne pride ven z ničemer, razen z molitvijo in postom.«

³⁰g In odšli so od tam ter šli skozi Galilejo, in ni želel, da bi katerikoli človek to izvedel. ³¹Kajti svoje učence je učil in jim govoril: »Sin človekov je izročen v človeške roke, in ubili ga bodo. In potem, ko bo umorjen, bo tretji dan vstal.« ³²Tega govora pa niso razumeli in bali so se ga vprašati.

³³h In prišel je v Kafarnaüm. In ko so bili v hiši, jih je vprašal: »Kaj je bilo to, da ste se po poti prerekali med seboj?« ³⁴Vendar so molčali,^e kajti med potjo so se med seboj prerekali kdo naj bi bil največji. ³⁵In usedel se je, poklical dvanajstere in jim spregovoril:

^a 9:16: z njimi: ali, med seboj. ^b 9:18: trga...: ali, meče. ^c 9:34: [molčali: db. ohranili svoj mir.]

^a 8:34: Mt 10:38 ^b 8:38: Mt 10:33 ^c 9:1: Mt 16:28 ^d 9:2: Mt 17:1 ^e 9:12: Iz 53:23 ^f 9:14: Mt 17:14 ^g 9:30: Mt 17:22 ^h 9:33: Mt 18:1

»Če želi katerikoli človek biti prvi, *ta isti* naj bo zadnji izmed vseh in služabnik vsem.«³⁶ In vzel je otroka ter ga posadil v sredo mednje, in ko ga je vzel v svoje naročje, jim je rekel:³⁷ »Kdorkoli bo sprejel enega od takšnih otrok v mojem imenu, sprejema mene; in kdorkoli bo sprejel mene, ne sprejema mene, temveč tistega, ki me je poslal.«

³⁸^a In Janez mu je odgovoril, rekoč: »Učitelj, videli smo nekoga v tvojemu imenu izganjati hudiče, pa nam ta ne sledi, in smo mu prepovedali, ker nam ne sledi.«³⁹ Vendar je Jezus rekel: »Ne prepovedajte mu,^b kajti nobenega človeka ni, ki bi v mojem imenu storil čudež, da bi lahko brž hudobno govoril o meni.⁴⁰ Kajti kdor ni proti nam, je na naši strani.⁴¹ Kajti kdorkoli vam bo za pitje ponudil čašo vode v mojem imenu, ker pripadate Kristusu, resnično vam povem, ne bo izgubil svoje nagrade.«⁴² In kdorkoli bo pohujšal enega od *teh* malčkov, ki verujejo vame, je bolje zanj, da bi bil okoli njegovega vratu obešen mlinski kamen in bi bil vržen v morje.^d ⁴³ In če te tvoja roka pohujšuje,^a jo odsekaj proč; bolje je zate, da vstopiš v življenje pobačeno, kakor imeti dve roki in iti v peklo, v ogenj, ki ne bo nikoli pogašen.«⁴⁴ Kjer njihov črv ne umre in ogenj ni pogašen.^f ⁴⁵ In če te^b tvoje stopalo pohujšuje, ga odsekaj proč; bolje je zate, da vstopiš v življenje šepav, kakor imeti dve stopali in biti vržen v peklo, v ogenj, ki ne bo nikoli pogašen,⁴⁶ § kjer njihov črv ne umre in ogenj ni pogašen.⁴⁷ In če te^c tvoje oko pohujšuje, ga iztakni ven; bolje je zate, da vstopiš v Božje kraljestvo z enim očesom, kakor biti z dvema očesoma vržen v pekleni ogenj,⁴⁸ § kjer njihov črv ne umre in ogenj ni pogašen.⁴⁹ Kajti vsakdo bo osoljen^g z ognjem in vsaka žrtev bo osoljena s soljo.⁵⁰ Sol je dobra, toda, če je sol izgubila svojo slanost, s čim jo boste začinili? Imejte sol v sebi in imejte mir drug z drugim.«^h

10 In^d vzdignil se je od tam ter po drugi strani Jordana prihajal v judejske kraje; in množica je ponovno krenila k njemu, in kakor je bil navajen, jih je ponovno učil.

² In k njemu so prišli farizeji ter ga vprašali: »Ali je možu zakonito odsloviti svojo ženo?«³ ker so ga skušali. In odgovoril jim je ter rekel: »Kaj vam je zapovedal Mojzes?«⁴ Rekli so: »Mojzes je dopustil napisati ločitveni list in [jo] odsloviti.«⁵ Jezus pa je odgovoril in

jim rekel: »Zaradi trdote vašega srca vam je napisal ta predpis.⁶ Toda od začetka stvarstva ju je Bog ustvaril moškega in ženske.⁷ Zaradi tega razloga bo mož zapustil svojega očeta in mater ter se trdno pridružil k svoji ženi⁸ in ta dva bosta eno meso. Tako potem nista nič več dva, temveč eno meso.⁹ Kar je torej Bog združil skupaj, naj človek ne loči narazen.«¹⁰ In v hiši so ga njegovi učenci ponovno vprašali o isti zadevi.¹¹ Rekel jim je: »Kdorkoli bo odslovil svojo ženo in poročil drugo, proti njej zagreši zakonolomstvo.«¹² In če bo ženska odslovila svojega soproga in bo poročena k drugemu, zagreši zakonolomstvo.«

¹³^k In k njemu so prinašali mlajše otroke, da bi se jih dotaknil; *njegovi* učenci pa so ošteli te, ki so jih prinašali.¹⁴ Vendar ko je Jezus to videl, je bil zelo nezadovoljen in jim rekel: »Dovolite majhnim otrokom, da pridejo k meni in ne prepovedajte jim, kajti takšnih je Božje kraljestvo.¹⁵ Resnično, povem vam: »Kdorkoli Božjega kraljestva ne bo sprejel kakor majhen otrok, ne bo vstopil vanj.«¹⁶ In dvignil jih je v svoje naročje, nanje položil svoji roki in jih blagoslovil.

¹⁷^l In ko je odšel naprej po poti, je nekdo pritekel in pokleknil k njemu ter ga prosil: »Dobri Učitelj, kaj naj storim, da bom lahko podedoval večno življenje?«^m ¹⁸ Jezus mu je rekel: »Čemu me kličeš dober? *Nihče* ni dober razen enega, *to je* Boga.¹⁹ Zapovedi poznaš: »Ne zagreši zakonolomstva,«ⁿ »Ne ubijaj,«^o »Ne kradi,«^p »Ne pričaj po krivem,«^q »Ne goljufaj,«^r »Spoštuj svojega očeta in mater.«^s ²⁰ Odgovoril je in mu rekel: »Učitelj, vse to sem obeleževal od svoje mladosti.«²¹ Potem ga je Jezus pogledal, ga ljubil,^e ter mu rekel: »Ena stvar ti manjka, pojdi svojo pot, prodaj karkoli imaš in daj revnim in imel boš zaklad v nebesih in pridi, vzemi križ ter hodi za menoj.«²² In ob tej besedi je bil žalosten ter užaloščen odšel proč, kajti imel je veliko posesti.

²³ Jezus pa je pogledal naokoli in rekel svojim učencem: »Kako težko bodo tisti, ki imajo bogastva, vstopili v Božje kraljestvo!«²⁴ In učenci so bili ob njegovih besedah osupli. Vendar Jezus ponovno odgovarja in jim reče: »Otroci, kako težko je tem, ki zaupajo v bogastva, vstopiti v Božje kraljestvo!²⁵ Lažje je za kamelo, da gre skozi šivankino uho, kakor bogatašu vstopiti v Božje kraljestvo.«

^a 9:43: pohujšuje...; ali, ti povzroči, da se pohujšaš. ^b 9:45: ti...; ali, ti tvoje stopalo povzroči, da se pohujšaš. ^c 9:47: te...; ali, ti tvoje oko povzroči, da se pohujšaš. ^d 10:1: [Leta Gospodovega 33.]. ^e 10:21: [ljubil: gr. agapaó; brezpogojna, nesebična, razdajajoča se ljubezen, najvišja oblika ljubezni; ljubezen pri Bogu, do Boga in do bližnjega.]

^a 9:38: Lk 9:49 ^b 9:39: 1 Kor 12:3 ^c 9:41: Mt 10:42 ^d 9:42: Mt 18:6 ^e 9:43: Mt 5:29; Mr 18:8 ^f 9:44: Iz 66:24 ^g 9:49: 3 Mz 2:13 ^h 9:50: Mt 5:13 ⁱ 10:1: Mt 19:1 ^j 10:11: Mt 5:32; Mt 19:9 ^k 10:13: Mt 19:13 ^l 10:17: Mt 19:16 ^m 10:17: [Lk 10:25]; [Lk 18:18]

²⁶In bili so prekomerno osupli ter med seboj govorili: »Kdo je potem lahko rešen?« ²⁷In Jezus, ko pogleda nanje, reče: »Pri ljudeh je to nemogoče, toda ne z Bogom, kajti z Bogom so vse stvari mogoče.«

²⁸^a Potem mu je Peter pričel govoriti: »Glej, vse smo zapustili in ti sledili.« ²⁹Jezus pa je odgovoril in rekel: »Resnično, povem vam: »Nikogar ni, ki je zapustil hišo ali brate ali sestre ali očeta ali mater ali ženo ali otroke ali zemljišča zaradi mene in evangelija, ³⁰toda prejel bo stokratno, sedaj, v tem času, hiš in bratov in sester in mater in otrok in zemljišč s preganjanji; in večno življenje v svetu, ki pride. ³¹Toda mnogi, ki so prvi, bodo zadnji, in zadnji prvi.«^b

³²^c In bili so na poti, ki gre gor v Jeruzalem in Jezus je šel pred njimi in bili so osupli in medtem ko so ga spremljali, so bili prestrašeni. In ponovno je vzel dvanajstere ter jim pričel pripovedovati kakšne stvari naj bi se mu pripetile, ³³rekoč: »Glejte, mi gremo gor v Jeruzalem in Sin človekov bo izročen visokim duhovnikom in pisarjem in oni ga bodo obsodili na smrt ter ga izročili poganom, ³⁴in zasmehovali ga bodo in ga bicali in pljuvali nanj ter ga umorili, toda tretji dan bo ponovno vstal.«

³⁵^d In Jakob in Janez, Zebedejeva sinova, sta prišla k njemu, rekoč: »Učitelj, midva hočeva, da nama storiš karkoli bova prosila.«

³⁶In rekel jima je: »Kaj hočeta, da bi vama storil?« ³⁷Rekla sta mu: »Usliši naju, da bova lahko sedela v tvoji slavi, eden na tvoji desnici, drugi pa na tvoji levici.« ³⁸Toda Jezus jima je rekel: »Vidva ne vesta česa prosita. Ali moreta piti iz čaše, iz katere jaz pijem? In biti krščena s krstom, s katerim sem jaz krščen?«

³⁹In odgovorila sta mu: »Moreva.« Jezus pa jima je rekel: »Vidva bosta zares pila iz čaše, iz katere jaz pijem; in s krstom, s katerim sem jaz krščen, bosta tudi vidva krščena, ⁴⁰toda sedeti na moji desnici in na moji levici, ni moje da dam, temveč *bo dano tistim*, katerim je to pripravljeno.« ⁴¹In ko so deseteri to slišali, so postali zelo nezadovoljni z Jakobom in Janezom. ⁴²Toda Jezus jih je poklical *k sebi* in jim reče: »Vi veste, da tisti, ki se^a štejejo, da vladajo nad pogani, izvajajo gospodstvo nad njimi, in njihovi velikaši izvajajo oblast nad njimi.« ⁴³Toda med vami naj ne bo tako, temveč kdorkoli hoče biti med vami velik, naj bo vaš sluga; ⁴⁴in kdorkoli izmed vas hoče biti glavni,^b naj bo sluga vsem. ⁴⁵Kajti celo Sin človekov ni prišel, da bi mu služili,

da služi in da svoje življenje daruje v odkupnino za mnoge.«

⁴⁶^f In prišli so v Jeriho, in ko je s svojimi učenci in velikim številom ljudi odšel iz Jerihe, je slepi Bartimáj, Timájev sin, sedel ob glavni cesti in beračil. ⁴⁷In ko je slišal, da je bil to Jezus Nazarečan, je pričel vzklikati ter govoriti: »Jezus, ti Davidov Sin, usmili se me.« ⁴⁸In mnogi so ga opozarjali naj molči, toda še veliko glasneje je vpil: »Ti, Davidov Sin, usmili se me.« ⁴⁹Jezus je obstal in velel, naj ga pokličejo. In poklicali so slepega moža ter mu rekli: »Bodi dobro potolažen, vstani, kliče te.« ⁵⁰In ta, ko je odvrgl svojo obleko proč, je vstal in prišel k Jezusu. ⁵¹In Jezus je odgovoril ter mu rekel: »Kaj hočeš, da naj ti storim?« Slepi mož mu je rekel: »Gospod, da bi lahko prejel svoj vid.« ⁵²In Jezus mu je rekel: »Pojdi svojo pot; tvoja vera te je naredila^c zdravega.« In takoj je prejel svoj vid ter sledil Jezusu po poti.

11^g In ko so prišli blizu Jeruzalema, k Bétfagi^d in Betaniji,^e ob Oljski gori, pošlje naprej dva izmed svojih učencev ²in jima reče: »Pojdita svojo pot v vas pred vama in brž ko bosta vstopila vanjo, bosta našla privezано žrebe, na katerem človek nikoli ni sedel; odvežita ga in ga pripeljita. ³Če pa bi vama katerikoli človek rekel: »Čemu to počneta?« recita, da ima Gospod potrebo po njem; in on ga bo nemudoma poslal sèm.« ⁴In odšla sta svojo pot ter našla zunaj pri vratih privezано žrebe, na kraju, kjer sta se srečali dve poti in sta ga odvezala. ⁵Nekateri izmed tistih, ki so stali tam, pa so jima rekli: »Kaj počneta, da odvezujeta žrebe?« ⁶In rekla sta jim celó kot je naročil Jezus in pustili so ju oditi. ⁷In žrebe sta privedla k Jezusu in svoje obleke vrgla nanj in on je sédel nanj. ⁸In mnogi so svoje obleke razgrnili na pot, drugi pa so z dreves odsekali mladike ter z *njimi* nastlali pot. ⁹In tisti, ki so šli spredaj in tisti, ki so sledili, so vzklikali, rekoč: »»Hozana;« blagoslovljen je ta, ki prihaja v imenu Gospodovem; ¹⁰blagoslovljeno *bodi* kraljestvo našega očeta Davida, ki prihaja v imenu Gospodovem: »Hozana na višavah.«^h ¹¹In Jezus je vstopil v Jeruzalem in v tempelj. In ko se je razgledal naokoli po vseh stvareh in je torej prihajal večer, je z dvanajsterimi odšel ven v Betanijo.

¹²In naslednji dan, ko so prišli iz Betanije, je bil lačen. ¹³^h In ko je daleč stran zagledal figovo drevo, ki je imelo listje, je prišel, če bi morda lahko karkoli našel na njem. In ko je

^a 10:42: se...: ali, mislijo dobro.

^b 10:44: [glavni: gr. prvi.]

^c 10:52: naredila...: ali, rešila.

^d 11:1: [Bétfagi: hebr. hiša fig.]

^e 11:1: [Betanija: hebr. hiša dateljnov.]

^a 10:28: Mt 19:27

^b 10:31: Mt 19:30

^c 10:32: Mt 20:17

^d 10:35: Mt 20:20

^e 10:42: Lk 22:25

^f 10:46: Mt 20:19

^g 11:1: Mt 21:1

^h 11:13: Mt 21:19

prišel k njemu, ni našel nič razen listov, kajti ni bil še čas za fige. ¹⁴In Jezus je odgovoril ter mu reče: »Nihče naj od tebe odslej nikoli več ne jé sadu.« In njegovi učenci so *to* slišali.

¹⁵^aIn prišli so v Jeruzalem in Jezus je odšel v tempelj ter pričel izganjati te, ki so v templju prodajali in kupovali, menjalcem denarja pa je prevrnil mize in sedeže teh, ki so prodajali golobice ¹⁶in ni dovolil, da bi katerikoli človek skozi tempelj nosil *kakršnokoli* posodo. ¹⁷In učil jih je, rekoč: »Ali ni pisano: »Moja hiša se^a bo od vseh narodov imenovala hiša molitve?« Vi pa ste jo naredili za brlog razbojnikov.« ¹⁸Pisarji in visoki duhovniki pa so *to* slišali ter iskali, kako bi ga lahko pokončali, kajti bali so se ga, ker je bila vsa množica osupla nad njegovim naukom. ¹⁹In ko je prišel večer, je odšel iz mesta.

²⁰^bIn zjutraj, ko so šli mimo, so videli figovo drevo posušeno iz korenin. ²¹Peter pa se spomni in mu reče: »Učitelj, glej, figovo drevo, ki si ga preklel, je ovenelo.« ²²In Jezus jim odgovarja, rekoč: »Imejte vero v^b Boga. ²³Kajti resnično, povem vam: »Da kdorkoli bo rekel tej gori: »Prestavi se in bodi vržena v morje« in v svojem srcu ne bo dvomil, temveč bo veroval, da se te besede, katere reče, pripetijo, bo imel, karkoli reče.« ²⁴Zatorej vam pravim: ^c»Katerikoli stvari si želite, ko molite, verujte, da *jih* prejimate in imeli *jih* boste. ²⁵In ko vstanete k molitvi, ^dodpusnite, če imate kaj proti komu, da vam tudi vaš Oče, ki je v nebesih, lahko odpusti vaše prekrške. ²⁶Š Toda če vi ne odpustite, tudi vaš Oče, ki je v nebesih, ne bo odpustil vaših prekrškov.«

²⁷In ponovno so prišli v Jeruzalem^e in ko je hodil po templju, so prišli k njemu visoki duhovniki in pisarji in starešine ²⁸ter mu rekli: »S kakšno oblastjo delaš te stvari? In kdo ti je dal to oblast, da delaš te stvari?« ²⁹Jezus je odgovoril in jim rekel: »Tudi jaz vas bom vprašal neko vprašanje^c in odgovorite mi in povedal vam bom s kakšno oblastjo delam te stvari. ³⁰Janezov krst, ali je bil *ta* iz nebes ali od ljudi? Odgovorite mi.« ³¹In med seboj so razpravljali, rekoč: »Če bomo rekli: »Iz nebes,« bo rekel: »Zakaj mu potem niste verovali?« ³²Toda če bomo rekli: »Od ljudi,« so se bali ljudstva, kajti vsi *ljude* so štelí Janeza, da je bil zares prerok.« ³³In odgovorili so ter rekli Jezusu: »Ne moremo povedati.« Jezus pa jim odgovarja, rekoč: »Niti vam jaz ne povem s kakšno oblastjo delam te stvari.«

12^fIn pričel jim je govoriti s prispodobami. ^g»Neki človek je zasadil vinograd in okoli

njega postavil ograjo ter izkopal *prostor* za vinsko kad^d in zgradil stolp ter to prepustil poljedelcem in odšel v daljno deželo. ²In ob primernem času je k poljedelcem poslal služabnika, da bi od poljedelcev lahko prejel sad od vinograda. ³Oni pa so *ga* zgrabili in *ga* pretepli ter *ga* odgnali praznega. ⁴In ponovno je poslal k njim drugega služabnika; in nanj so metali kamne in *ga* ranili na glavi ter *ga* spodili nespodobno obravnavanega. ⁵In ponovno je poslal drugega; in so *ga* ubili in mnoge druge; nekatere so pretepli, druge pa ubili. ⁶Imel je torej še enega sina, svojega srčno ljubljenega, tudi *njega* je zadnjega poslal k njim, rekoč: »Mojea sina bodo spoštovali.« ⁷Toda tisti poljedelci so med seboj govorili: »Ta je dedič; pridite, ubijmo *ga* in dediščina bo naša.« ⁸In vzeli so *ga* in *ga* ubili ter *ga* vrgli iz vinograda. ⁹Kaj naj torej stori gospodar vinograda? Prišel bo in uničil poljedelce in vinograd dal drugim. ¹⁰In ali niste brali tega pisma: »Kamen, ki so *ga* graditelji zavrnil, je postal glava vogalu;« ¹¹to je bilo Gospodovo delo in to je čudovito v naših očeh?« ¹²In prizadevali so si, da *ga* primejo, toda bali so se množice, kajti vedeli so, da je prispodobno govoril zoper njih; in pustili so *ga* ter odšli svojo pot.

¹³^hIn k njemu so poslali nekatere izmed farizejev in herodovcev, da *ga* ujamejo v *njegovih* besedah. ¹⁴In ko so prišli, mu rečejo: »Učitelj, vemo, da si pošten in se ne oziraš na človeka, kajti ne oziraš se na zunanost ljudi, temveč v resnici učiš Božjo pot: »Ali je zakonito dajati cesarju davek ali ne? ¹⁵Ali naj dajemo ali naj ne dajemo?« Ker pa je vedel za njihovo hinavščino, jim je rekel: »Kaj me skušate? Prinesite mi kovanec,^e *ga* lahko pogledam.« ¹⁶In prinesli so *ga*. On pa jim reče: »Čigava je ta podoba in napis?« In rekli so mu: »Cesarjeva.« ¹⁷Jezus jim je odgovoril, rekoč: »Povrnite cesarju stvari, ki so cesarjeve, Bogu pa stvari, ki so Božje.« In so se mu čudili.

¹⁸^jPotem so k njemu prišli saduceji, ki pravijo, da ni vstajenja; in vprašali so *ga*, rekoč: ¹⁹»Učitelj, Mojzes nam je zapisal: »Če komu umre brat in *za seboj* zapusti *svojo* ženo, pa ne zapusti otrok, da naj njegov brat vzame njegovo ženo in svojemu bratu obudi seme.« ²⁰Bilo je torej sedem bratov; in prvi je vzel ženo in umirajoč ni zapustil semena. ²¹In vzel jo je drugi ter umrl *[in]* niti on ni zapustil semena in tretji prav tako. ²²In sedem jo je imelo, pa niso zapustili semena. Zadnja od

^a 11:17: se...: ali, bo hiša molitve za vse narode.

^b 11:22: v...: ali, od Boga [ali Božjo vero.]

^c 11:29: vprašanje: ali, stvar. ^d 12:1: [vinsko kad: tj. posoda pod stiskalnico.] ^e 12:15: kovanec: v protivrednosti našega denarja sedem penijev kakor Mt 18:28.

^a 11:15: Mt 21:12

^b 11:20: Mt 21:19

^c 11:24: Mt 7:7

^d 11:25: Mt 6:14

^e 11:27: Mt 21:23

^f 12:1: Mt 21:33

^g 12:10: Ps 118:10

^h 12:13: Mt 22:15

ⁱ 12:15: Mt 18:28

^j 12:18: Mt 22:23

vseh je umrla tudi ženska. ²³Ob vstajenju torej, ko bodo vstali, čigava žena bo od teh? Kajti sedem jo je imelo za ženo.« ²⁴Jezus jim je odgovoril, rekoč: »Ali se ne motite zato, ker ne poznate [ne] pisem niti Božje moči? ²⁵Kajti ko bodo vstali od mrtvih, se ne bodo niti poročali niti ne bodo dane v zakon; temveč so kakor angeli, ki so v nebesih.« ²⁶In glede mrtvih, da bodo obujeni; kaj niste brali v Mojzesovi knjigi, kako mu je Bog govoril v grmu, rekoč: »Jaz sem Bog Abrahamov in Bog Izakov in Bog Jakobov?« ²⁷On ni Bog mrtvih, temveč Bog živih. Torej delate veliko napako.«

²⁸^b In prišel je eden izmed pisarjev in jih slišal skupaj razmišljati in ker je dojel, da jim je dobro odgovoril, ga je vprašal: »Katera je prva izmed vseh zapovedi?« ²⁹Jezus mu je odgovoril: »Prva izmed vseh zapovedi je: »Poslušaj, o Izrael: »Gospod, naš Bog, je edini Gospod. ³⁰§ In ljubil boš Gospoda, svojega Boga, z vsem svojim srcem in z vso svojo dušo in z vsem svojim mišljenjem in z vso svojo močjo;« to je prva zapoved. ³¹Druga pa je podobna, *namreč* ta: »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe.« Nobena druga zapoved ni večja kakor ti [dve].« ³²In pisar mu je rekel: »Dobro, Učitelj, povedal si resnico, kajti samo en Bog je; in ni drugega razen njega. ³³§ In ljubiti njega z vsem srcem in z vsem razumevanjem in z vso dušo in z vso močjo in ljubiti svojega bližnjega kakor samega sebe, je več kakor vse žgalne daritve in žrtvovanja.« ³⁴Ko je Jezus videl, da je razumno odgovoril, mu je rekel: »Nisi daleč od Božjega kraljestva.« In nató se mu nihče ni drznil zastaviti *kakršnegakoli vprašanja*.

³⁵^c In Jezus je medtem, ko je učil v templju, odgovoril in rekel: »Kako pravijo pisarji, da je Kristus Davidov Sin?« ³⁶Kajti sam David je po Svetem Duhu rekel: »Gospod je rekel mojemu Gospodu: »Sédi na mojo desnico, dokler ne naredim tvojih sovražnikov za tvojo pručko.« ³⁷David ga torej sam kliče Gospod in od kod je on *potem* njegov sin?« In preprosto ljudstvo ga je rade volje poslušalo.

³⁸In v svojem nauku jim je rekel: »Pazite se pisarjev, ki radi hodijo v dolgih oblačilih in imajo radi pozdrave na trgih« ³⁹in v vodilne sedeže v sinagogah in najpomembnejša mesta na praznovanjih, ⁴⁰ki vdovam požirajo hiše in za pretvezo delajo dolge molitve; ti bodo prejeli večjo obsodbo.«^f

⁴¹^g In Jezus je sedel nasproti zakladnici in gledal kako množica meče denar^a_h v zakladnico; in mnogi, ki so bili bogati, so velikokrat vrgli vanjo. ⁴²Prišla pa je neka siromašna vdova in vanjo vrgla dva kovanca,^b kar je en novčič. ⁴³*K sebi* je poklical svoje učence in jim reče: »Resnično, povem vam: »Da je ta siromašna vdova vrgla vanjo več kakor vsi, ki so metali v zakladnico, ⁴⁴kajti vsi *ti* so metali od svojega obilja, toda ona je od svojega siromaštva vrgla vanjo vse, kar je imela, *celó* ves svoj dohodek.«

13ⁱ In ko je odšel iz templja, mu eden izmed njegovih učencev reče: »Učitelj, glej kakšne vrste kamnov in kakšne zgradbe *so tukaj!*« ²In Jezus mu odgovori ter reče: »Te velike stavbe gledaš? Tam ne bo ostal en kamen na drugem, ki ne bi bil zrušen.« ³In ko je sedel na Oljski gori, nasproti templju, so ga Peter in Jakob in Janez ter Andrej na samem vprašali: ⁴^j »Povej nam, kdaj bodo te stvari? In kakšno *bo* znamenje, ko se bodo vse te besede dopolnile?« ⁵In Jezus jim je odgovoril ter pričel govoriti: »Pazite, da vas katerikoli *človek* ne prevara, ⁶kajti mnogi bodo prišli v mojem imenu, rekoč: »Jaz sem *Kristus*!« in bodo mnoge prevarali. ⁷Ko pa boste slišali o vojnah in govorice o vojnah, ne bodite zaskrbljeni, kajti *takšne stvari* brezpogojno bodo, toda ne *bo* še konec. ⁸Kajti narod se bo dvignil proti narodu in kraljestvo proti kraljestvu, in potresi bodo na raznih krajih in lakote bodo ter nevšečnosti; *te so* pričetek bridkosti.^c

⁹Toda pazite se, kajti izročali vas bodo sodiščem^d in v sinagogah boste pretepeni in zaradi mene boste privedeni pred vladarje in kralje, v pričevanje proti njim. ¹⁰Najprej pa se mora evangelij razglasiti med vsemi narodi. ¹¹Toda, ko *vas* bodo vodili in izročali, ne premišlujte vnaprej kaj boste govorili niti ne delajte naklepov, temveč karkoli vam bo v tej uri dano, to govorite, kajti to niste vi, ki govorite, temveč Sveti Duh.^k ¹²Brat bo torej brata izdajal v smrt in oče sina; in otroci bodo vstajali zoper svoje starše ter jim povzročali, da bodo usmrčeni. ¹³In zaradi mojega imena boste osovraženi od vseh *ljudi*, toda kdor bo vztrajal do konca, ta isti bo rešen.

¹⁴§ Toda, ko boste videli ogabnost opustošenja, o kateri govori prerok Daniel, stati kjer ne bi smela, (naj tisti, ki bere, razume) takrat naj tisti, ki so v Judeji, bežijo

^a 12:41: denar: košček bronastega denarja, glej Mt 10:9. ^b 12:42: kovanca: to je sedmi del enega koščka tega bronastega denarja. ^c 13:8: bridkosti: beseda v izvirniku označuje bolečine ženske v porodnih bolečinah. ^d 13:9: [sodiščem: gr. podrejenim sodiščem, ali, vélikim zborom.]

^a 12:25: [Mt 22:30] ^b 12:28: Mt 22:35 ^c 12:35: Mt 22:41 ^d 12:36: [Ps 110:1] ^e 12:38: Mt 23:5 ^f 12:40: Mt 23:14 ^g 12:41: Lk 21:1 ^h 12:41: Mt 10:9 ⁱ 13:1: Mt 24:1 ^j 13:4: Mt 24:3 ^k 13:11: Mt 10:19

v gore;^a ¹⁵in naj tisti, ki je na hišni strehi, ne gre dol v hišo niti ne vstopi *vanjo*, da iz svoje hiše karkoli vzame; ¹⁶in naj se tisti, ki je na polju, ne obrne ponovno nazaj, da vzame svojo obleko. ¹⁷Toda gorje tem, ki so z otrokom^a in tem, ki v tistih dneh dojijo! ¹⁸In molite, da vaš pobeg ne bo pozimi. ¹⁹Kajti v teh dneh bo stiska, kakršne ni bilo od začetka stvarstva, ki ga je Bog ustvaril, od tega časa niti je ne bo. ²⁰In razen če Gospod ne bi skrajšal teh dni, ne bi bilo rešeno nobeno meso, toda zaradi izvoljenih, ki jih je izbral, je dneve skrajšal. ²¹In če vam katerikoli človek tedaj reče: »Glej! Tukaj je Kristus' ali: »Glej, tam je,« *mu* ne verjemite.^b ²²Kajti vstali bodo lažni Kristusi in lažni preroki in prikazovali bodo znamenja in čudeže, da zapeljejo, če *bi* bilo mogoče, celó izvoljene. ²³Toda pazite se, glejte, napovedal sem vam vse stvari.

²⁴Toda v tistih dneh, po tisti stiski, bo sonce otemnelo in luna ne bo dajala svoje svetlobe;^c ²⁵in zvezde neba bodo padale in moči, ki so na nebu, se bodo tresle. ²⁶In tedaj bodo videli Sina človekovega prihajati na oblakih z veliko močjo in slavo. ²⁷In potem bo poslal svoje angele in bo zbral skupaj svoje izvoljene iz štirih vetrov, od skrajnega dela zemlje do skrajnega dela neba. ²⁸Naučite se torej prispodobiti o figovem drevesu: »Kadar je njegova veja še mlada in poganja liste, veste, da je poletje blizu.« ²⁹Tudi vi na podoben način, ko boste videli, da se te stvari dogajajo, véдите, da je to blizu, *celó* pri vratih. ³⁰Resnično, povem vam, da ta rod ne bo prešel, dokler se vse te stvari ne zgodijo. ³¹Nebo in zemlja bosta minila, toda moje besede ne bodo minile.

³²Toda za tisti dan in *tisto* uro ne ve nihče, niti angeli ne vedo, ki so na nebu, niti ne Sin, temveč Oče. ³³§ Pazite se, bedite in molite, kajti ne veste kdaj je čas.^d ³⁴*Kajti Sin človekov je kakor človek, ki je šel na dolgo pot, ki je zapustil svojo hišo in svojim služabnikom dal oblast in vsakemu človeku svoje delo, vratarju pa je naročil naj bedi. ³⁵Čujte torej, kajti ne veste kdaj prihaja hišni gospodar, zvečer ali opolnoči ali ob petelinjem petju ali zjutraj, ³⁶da vas ob nenadnem prihodu ne najde spečih. ³⁷In kar pravim vam, pravim vsem: »Čujte.«*

14^e Dva dni kasneje je bil *praznik* pashe in nekvašenega kruha. In visoki duhovniki

in pisarji so si prizadevali kako bi ga lahko s prebrisanostjo prijeli in *ga* usmrtili. ²Vendar so rekli: »Ne na prazničen *dan*, da ne bi bilo vstaje med ljudmi.«

³^f In ko je bil v Betaniji, v hiši Simona gobavca, medtem ko je sedel pri obedu, je prišla ženska, ki je imela alabastrno škatlo zelo dragocenega mazila iz narde;^b in strla škatlo ter jo izlila na njegovo glavo. ⁴In tam so bili nekateri, ki so imeli v sebi ogorčenje in rekli: »Čemu je bila narejena ta potrata mazila? ⁵Kajti lahko bi bilo prodano za več kakor tristo^g denarjev in dano revnim.« In godrnjali so zoper njo. ⁶Jezus pa je rekel: »Pustite jo pri miru. Zakaj jo nadlegujete? Na meni je storila dobro delo. ⁷Kajti uboge imate vedno med seboj in kadarkoli želite jim lahko storite dobro, toda mene nimate vedno. ⁸Naredila je, kar je lahko; prišla je vnaprej, da moje telo mazila za pokop. ⁹Resnično, povem vam: »Kjerkoli se bo ta evangelij oznanjal po vsem svetu, se bo tudi *to*, kar je ona storila, govorilo njej v spomin.«

¹⁰^h Juda Iškarijot, eden izmed dvanajsterih, pa je odšel k visokim duhovnikom, da bi jim ga izdal. ¹¹Ko so oni to slišali, so bili veseli in so mu obljubili, da mu dajo denar. In iskal je, kako bi ga lahko ob priložnosti izdal.

¹²ⁱ In prvi dan nekvašenega kruha, ko so zaklali^c pashalno jagnje, so mu njegovi učenci rekli: »Kam hočeš, da gremo in pripravimo, da boš lahko jedel pashalno jagnje?« ¹³In pošlje dva izmed svojih učencev ter jima reče: »Pojdita v mesto in tam vaju bo srečal mož, ki nese lončen vrč vode. Sledita mu. ¹⁴In kjerkoli bo vstopil, recita hišnemu očetu: »Učitelj pravi: »Kje je soba za goste, kjer bom s svojimi učenci jedel pashalno jagnje?«

¹⁵In pokazal vama bo veliko zgornjo sobo, opremljeno in pripravljeno; tam pripravita za nas.« ¹⁶In njegova učenca sta odšla naprej ter prišla v mesto in našla kakor jima je rekel; in pripravila sta pashalno jagnje. ¹⁷In zvečer je prišel z dvanajsterimi. ¹⁸^j In ko so se usedli ter jedli, je Jezus rekel: »Resnično, povem vam: »Eden izmed vas, ki je z menoj, me bo izdal.« ¹⁹§ Postajali pa so žalostni in mu drug za drugim govorili: »Ali sem jaz?« in drugi *je rekel: »Ali sem jaz?«* ²⁰Odgovoril je in jim rekel: »Eden izmed dvanajsterih je, ki z menoj pomaka v skledo. ²¹Sin človekov zares gre, kakor je pisano o njem, toda gorje tistemu

^a 13:17: [z otrokom: noseče.] ^b 14:3: narde: ali, čiste narde, ali, tekoče narde. ^c 14:12: zaklali: ali, žrtvovali.

^a 13:14: Mt 24:15 ^b 13:21: Mt 24:23 ^c 13:24: Mt 24:29 ^d 13:33: Mt 24:42 ^e 14:1: Mt 26:2 ^f 14:3: Mt 26:6 ^g 14:5: Mt 18:28 ^h 14:10: Mt 26:14 ⁱ 14:12: Mt 26:17 ^j 14:18: Mt 26:20

človeku, po katerem je bil Sin človekov izdan! Dobro bi bilo za tega človeka, če se nikoli ne bi rodil.«

²² § *a* In ko so pojedli, je Jezus vzel kruh in blagoslovil in *ga* razlomil in jim dal ter rekel: »Vzemite, jejte, to je moje telo.« ²³ In vzel je čašo in ko se je zahvalil, jim *jo* je dal in vsi so pili iz nje. ²⁴ § In rekel jim je: »To je moja kri nove zaveze, ki se preliva za mnoge. ²⁵ Resnično, povem vam: »Nič več ne bom pil od sadu vinske trte do tistega dne, ko bom pil novega v Božjem kraljestvu.«

²⁶ In ko so odpeli hvalnico,^a so odšli ven na Oljsko goro. ²⁷ § In Jezus jim reče: »Vsi se boste to noč pohujšali^b zaradi mene, kajti pisano je: »Udaril bom pastirja in ovce se bodo razkropile.« ²⁸ Toda potem, ko bom obujen, bom pred vami šel v Galilejo.« ²⁹ *d* Toda Peter mu je rekel: »Četudi se bodo vsi pohujšali, se vendarle jaz ne bom.« ³⁰ Jezus pa mu reče: »Resnično, povem ti: »Da me boš ta dan, *celó* v tej noči, preden petelin dvakrat zapoje, trikrat zatajil.« ³¹ Toda on je še bolj silovito govoril: »Če naj bi umrl s teboj, te na noben način ne bom zatajil.« Prav tako so govorili tudi vsi drugi. ³² *e* In prišli so na kraj, ki je bil imenovan Getsemani. In svojim učencem reče: »Sedite tukaj, dokler bom molil.« ³³ In s seboj vzame Petra in Jakoba in Janeza in postajal je boleče prepaden in zelo potr ³⁴ in jim reče: »Moja duša je silno žalostna do smrti Zadržujte se tukaj in bedite.« ³⁵ In odšel je malce naprej ter padel na tla in molil, če bi bilo mogoče, da gre ta ura mimo njega. ³⁶ In rekel je: »Aba, Oče, tebi so vse stvari mogoče. To čašo odvrzi od mene, vendar ne kar jaz hočem, temveč kar ti hočeš.« ³⁷ In pride ter jih najde speče in reče Petru: »Simon, spiš? Nisi mogel eno uro bedeti? ³⁸ Bedite in molíte, da ne bi vstopili v skušnjavo. Duh je resnično voljan, toda meso je šibko.« ³⁹ In ponovno je odšel proč ter molil in govoril iste besede. ⁴⁰ In ko se je vrnil, jih je ponovno našel speče (kajti njihove oči so bile težke) niti niso vedeli, kaj naj mu odgovorijo. ⁴¹ In pride tretjič ter jim reče: »Spite torej in vzemite si svoj počitek; dovolj je, ura je prišla; glejte, Sin človekov je izdan v roke grešnikov. ⁴² Vstanite, pojdimo; glejte, tisti, ki me izdaja, je blizu.«

⁴³ *f* Medtem pa, ko je še govoril, takoj pride Juda, eden izmed dvanajsterih in z njim velika množica z meči in palicami od velikih duhovnikov in pisarjev in starešin. ⁴⁴ In tisti, ki ga je izdal, jim je dal znak, rekoč: »Kogarkoli bom poljubil, ta isti je on; primite ga in *ga* varno odvedite proč.« ⁴⁵ § In brž, ko

je prišel, je nemudoma šel k njemu in reče: »Učitelj, učitelj;« in *ga* poljubil.

⁴⁶ Oni pa so svoje roke položili nanj ter *ga* prijeli. ⁴⁷ Eden izmed tistih, ki je stal poleg, pa je izlekel meč in udaril služabnika velikega duhovnika ter mu odsekal njegovo uho. ⁴⁸ In Jezus je odgovoril ter jim rekel: »Ali ste prišli ven, da me primete, kakor zoper tatu, z meči in s palicami? ⁴⁹ Dnevno sem bil z vami v templju in poučeval, pa me niste prijeli, toda pisma morajo biti izpolnjena.« ⁵⁰ In vsi so *ga* zapustili ter pobegnili. ⁵¹ Sledil pa mu je neki mladenič, ki je imel okoli *svojega* nagega *telesa* ogrnjeno laneno oblačilo; in mladeniča so zgrabili, ⁵² ta pa je pustil laneno oblačilo in nag pobegnil od njih.

⁵³ *g* In Jezusa so odvedli k velikemu duhovniku; in z njim so bili zbrani vsi visoki duhovniki in starešine in pisarji. ⁵⁴ In Peter mu je sledil od daleč, celó v palači velikega duhovnika; in sedel je s služabniki ter se grel pri ognju. ⁵⁵ *h* In visoki duhovniki in ves veliki zbor so iskali pričevanje zoper Jezusa, da *ga* usmrte, pa niso našli nobenega. ⁵⁶ Kajti mnogo jih je krivo pričalo proti njemu, toda njihova pričevanja se niso ujemala. ⁵⁷ In tam so vstali nekateri in krivo pričali proti njemu, rekoč: ⁵⁸ »Slišali smo *ga* reči: »Uničil bom ta tempelj, ki je narejen z rokami in v treh dneh bom zgradil novega, narejenega brez rok.« ⁵⁹ Toda niti tako se njihova pričevanja niso ujemala. ⁶⁰ Veliki duhovnik pa je vstal, *[stopil]* v sredo in vprašal Jezusa, rekoč: »Nič ne odgovarjaš? Kaj je *to*, kar ti pričajo zoper tebe?« ⁶¹ Vendar je ohranil svoj mir in ni nič odgovoril. Veliki duhovnik *ga* je ponovno vprašal in mu rekel: »Ali si ti Kristus, Sin Blagoslovljenega?« ⁶² In Jezus je rekel: »Jaz sem, *i* in videli boste Sina človekovega sedeti na desnici moči in prihajati na oblakih neba.« ⁶³ Tedaj je veliki duhovnik raztrgal svoja oblačila in reče: »Kaj nam je treba nadaljnjih prič? ⁶⁴ Slišali ste bogokletje, kaj mislite?« In vsi so *ga* obsodili, da je kriv smrti. ⁶⁵ Nekateri pa so začeli pljuvati nanj in zakrivati njegov obraz ter *ga* klofutati in mu govoriti: »Prerokuj.« Služabniki pa so *ga* udarjali z dlanmi svojih rok.

⁶⁶ *j* In ko je bil Peter spodaj v palači, pride ena izmed služabnic velikega duhovnika. ⁶⁷ In ko je videla Petra, kako se greje, *ga* je pogledala in rekla: »In tudi ti si bil z Jezusom Nazarečanom.« ⁶⁸ Vendar je zanikal, rekoč: »Ne vem niti ne razumem kaj praviš.« In odšel je ven v preddverje, petelin pa je zakikirikal. ⁶⁹ In služkinja *ga* je ponovno videla in pričela govoriti tem, ki so stali poleg: »Ta je *eden*

^a 14:26: hvalnico: ali, psalm. ^b 14:27: pohujšali: ali, obrekovali, ali, spotaknili.

^a 14:22: Mt 26:26 ^b 14:27: Mt 26:31 ^c 14:27: [Zah 13:7] ^d 14:29: Mt 26:33 ^e 14:32: Mt 26:36
^f 14:43: Mt 26:47 ^g 14:53: Mt 26:57 ^h 14:55: Mt 26:59 ⁱ 14:62: Mt 24:30 ^j 14:66: Mt 26:69

izmed njih.« ⁷⁰ § On pa je ponovno zanikal. In malce kasneje so tisti, ki so stali poleg, ponovno rekli Petru: »Zagotovo si eden izmed njih, kajti Galilejec si in tvoj dialekt se ujema k temu.« ⁷¹ Vendar je pričel preklinjati in prisegati, rekoč: »Ne poznam tega človeka, o katerem govorite.« ⁷² a In petelin je drugič zapel. Peter pa se je spomnil besede, ki mu jo je rekel Jezus: »Preden bo petelin dvakrat zapel, me boš trikrat zatajil.« Ko pa je o tem premišljeval, je zajokal. ^a

15 In^b takoj zjutraj so imeli visoki duhovniki posvet s starešinami in pisarji ter celotnim velikim zborom in zvezali Jezusa in ga odvedli proč ter ga izročili Pilatu. ² In Pilat ga je vprašal: »Ali si ti Kralj Judov?« In odgovoril je ter mu rekel: »Ti praviš to.« ³ In visoki duhovniki so ga obtožili mnogih stvari. Toda nič ni odgovoril. ⁴ c In Pilat ga je ponovno vprašal, rekoč: »Nič ne odgovarjaš? Glej koliko stvari pričujejo zoper tebe.« ⁵ Vendar Jezus še vedno ni nič odgovoril, tako da se je Pilat čudil. ⁶ Torej na ta praznik jim je izpustil enega jetnika, kateregakoli so želeli. ⁷ Tam pa je bil nekdo, imenovan Baraba, ki je ležal zvezan s temi, ki so z njim storili upor in ki je v upor zagrešil umor. ⁸ In množica je na glas kričala in pričela zahtevati, da stori kakor jim je vedno storil. ⁹ Toda Pilat jim je odgovoril, rekoč: »Hočete, da vam izpustim Kralja Judov?« ¹⁰ Kajti vedel je, da so mu ga visoki duhovniki izročili iz zavisti. ¹¹ Toda visoki duhovniki so napeljali množico, da naj jim raje izpusti Baraba. ¹² Pilat pa je odgovoril in jim ponovno rekel: »Kaj, potem hočete, da naj storim tistemu, ki ga imenujete Kralj Judov?« ¹³ In ponovno so zavpili: »Križaj ga.« ¹⁴ Potem jim je Pilat rekel: »Zakaj, kakšno zlo je storil?« Oni pa so še bolj silno vpili: »Križaj ga.«

¹⁵ In tako jim je Pilat, voljan ustreči množici, izpustil Baraba in ko je prebičal Jezusa, ga je izročil, da bi bil križan. ¹⁶ In vojaki so ga odvedli proč v dvorano, imenovano Praetorium^b in sklicali vso četo. ¹⁷ In oblekli so ga s škrlatom in spletli krono iz trnja ter jo nadeli na njegovo glavo ¹⁸ in ga začeli pozdravljati: »Pozdravljen, Kralj Judov!« ¹⁹ In s trstom so ga udarjali po glavi in pljuvali

nanj in ko so upogibali svoja kolena, so ga oboževali. ²⁰ In ko so ga zasmehovali, so z njega sneli škrlat in nanj nadeli njegova lastna oblačila ter ga odvedli ven, da ga križajo. ²¹ d Prisilili pa so nekega Simona Cirenca, Aleksandrovega in Rufovega očeta, ki je šel mimo in prihajal iz dežele, da nese njegov križ. ²² In privedli so ga na kraj Golgota, kar je prevedeno: »Kraj lobanje.« ²³ In dali so mu za piti vina, pomešanega z miro,^e toda ni ga sprejel. ²⁴ In ko so ga križali, so razdelili njegove obleke in zanje metali žreb, kaj naj bi vsak mož vzel. ²⁵ In bila je tretja ura, oni pa so ga križali. ²⁶ In napis njegove obtožbe je bil napisan nad njim: KRALJ JUDOV. ²⁷ In z njim so križali dva tatova; enega na njegovi desni roki, drugega pa na njegovi levi. ²⁸ § In pismo je bilo izpolnjeno, ki pravi: f »In bil je prištet skupaj s prestopniki.« ²⁹ Tisti pa, ki so hodili mimo, so se mu posmehovali in zmajevali s svojimi glavami ter govorili: »Ah, ti, ki uničiš tempelj in ga v treh dneh zgradiš, ³⁰ reši samega sebe in pridi dol s križa.« ³¹ Podobno so ga zasmehovali tudi visoki duhovniki in s pisarji med seboj govorili: »Druge je rešil; sebe ne more rešiti. ³² Naj se Kristus, Izraelov Kralj, torej spusti s križa, da bomo lahko videli in verovali.« Ta dva, ki sta bila križana z njim, pa sta ga zasramovala. ³³ In ko je prišla šesta ura, je bila tema čez vso deželo do devete ure. ³⁴ Ob deveti uri pa je Jezus z močnim glasom zavpil, rekoč: »Eloí, Eloí, lema sabahtáni?« kar je prevedeno: »Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?« g ³⁵ Nekateri izmed teh, ki so stali poleg, pa so, ko so to slišali, rekli: »Glejte, Elija kliče.« ³⁶ In nekdo je stekel ter celotno gobo napojil s kisom in jo nataknil na trst in mu dal piti, rekoč: »Pustite pri miru; pogledjmo, ali bo prišel Elija, da ga sname dol.« ³⁷ In Jezus je z močnim glasom zavpil in izročil duha. ³⁸ In tempeljsko zagrinjalo se je raztrgalo na dvoje od vrha do tal.

³⁹ Ko je stotnik, ki je stal poleg, njemu nasproti, videl, da je tako zavpil in izročil duha, je rekel: »Resnično, ta človek je bil Božji Sin.« ⁴⁰ Tam so bile tudi ženske, ki so gledale od daleč; med katerimi je bila Marija Magdalena in Marija, mati Jakoba mlajšega in od Jozéja, ter Salóma ⁴¹ (ki so mu, ko je

^a 14:72: zajokal... ali, obilno jokaj, ali, pričel jokati. ^b 15:16: Praetorium: ali, palača, ali, zasliševalna dvorana. ^c 15:23: [mira je naravna guma ali smola, pridobljena iz številnih majhnih, trnatih drevesnih vrst iz rodu Commiphora. Smola mire se je skozi zgodovino uporabljala kot parfum, kadilo in zdravilo. Pomešana z vinom se lahko popije (vir: Wikipedia). Tukaj uporabljena protibolečinsko. Omamljiva pijača, ki so jo rade priskrbele usmiljene žene, da bi se manj čutile bolečine.]

^a 14:72: Mt 26:75 ^b 15:1: Mt 27:1 ^c 15:4: Mt 27:13 ^d 15:21: Mt 27:32 ^e 15:23: [Mt 27:34]
^f 15:28: Iz 53:12 ^g 15:34: Mt 27:46

bil v Galileji,^a tudi sledile in mu služile) in mnoge druge ženske, ki so z njim prišle gor v Jeruzalem.

⁴²^b In sedaj, ko je prišel večer, ker je bila priprava, to je dan pred šabat,^a ⁴³ je Jožef iz Arimateje, častljiv svetovalec, ki je prav tako pričakoval Božje kraljestvo, prišel in pogumno stopil k Pilatu ter prosil za Jezusovo telo. ⁴⁴ In Pilat se je začudil, da je bil že mrtev; in ko je *k sebi* poklical stotnika, ga je vprašal ali je bil že nekaj časa mrtev. ⁴⁵ In ko je od stotnika *to* izvedel, je telo poklonil Jožefu. ⁴⁶ In ta je kupil tanko laneno platno in ga snel ter zavil v laneno platno in ga položil v mavzolej, ki je bil izklesan iz skale in k vratom mavzoleja zavalil kamen. ⁴⁷ Marija Magdalena in Marija, Jozéjeva *mati*, pa sta opazovali kam je bil položen.

16 Ko je šabat minil, so Marija Magdalena in Marija, Jakobova *mati* in Šalóma kupile prijetne dišave, da bi lahko prišle ter ga pomazilile. ²^c In zelo zgodaj zjutraj, prvega *dne* v tednu, so ob sončnem vzhodu prišle k mavzoleju. ³ In med seboj so govorile: »Kdo nam bo odvalil kamen proč izpred vrat mavzoleja?« ⁴ Ko pa so pogledale, so videle, da je bil kamen odvaljen proč, kajti bil je zelo velik. ⁵^d In vstopajoč v mavzolej, so zagledale mladeniča, ki je sedel na desni strani, oblečenega v dolgo belo obleko; in bile so grožene. ⁶ On pa jim reče: »Ne bodite grožene. Ve iščete Jezusa Nazarečana, ki je bil križan. Obujen je, ni ga tukaj. Poglejte prostor kamor so ga položili. ⁷ Toda pojdite svojo pot, povejte njegovim učencem in Petru, da gre

pred vami v Galilejo; tam ga boste videli,^e kakor vam je rekel.« ⁸ In hitro so odšle ven in pobegnile od mavzoleja, kajti trepetale so in bile osuple niti niso ničesar povedale nobenemu *človeku*, kajti bile so prestrašene.

⁹ Ko je torej Jezus zgodaj prvega *dne* v tednu vstal,^f se je najprej prikazal Mariji Magdaleni,^g iz katere je izgnal sedem hudičev. ¹⁰ In odšla je ter povedala tem, ki so bili z njim, ki so žalovali in jokali. ¹¹ In ko so slišali, da je bil živ in da ga je videla, niso verovali.

¹² Nató se je v drugi obliki prikazal^h dvema izmed njih, ki sta hodila in šla na deželo. ¹³ In odšla sta ter *to* povedala preostalim. Niti njima niso verovali.

¹⁴ⁱ Potem se je prikazal enajsterim, ko so sedeli pri obedu^b in jih oštel zaradi njihove nevere in trdote srca, ker niso verjeli tem, ki so ga videli potem, ko je bil obujen.^c ¹⁵^j In rekel jim je: »Pojdite po vsem svetu in oznanite evangelij vsakemu ustvarjenemu bitju. ¹⁶ Kdor veruje in je krščen, bo rešen; ^k toda kdor ne veruje, bo obsojen. ¹⁷ In ta znamenja bodo spremljala tiste, ki verujejo: ^l V mojem imenu bodo izganjali hudiče,^m govorili bodo z novimi jeziki, ¹⁸ dvigali bodo kače in če popijejo kakršnokoli smrtonosno stvar, jim ta ne bo škodila;ⁿ polagali bodo roke na bolne in ti bodo ozdraveli.«^o

¹⁹ Tako je bil potem, ko jim je Gospod govoril, sprejet gor v nebo^p in je sédel na Božjo desnico. ²⁰ Oni pa so šli naprej ter povsod oznanjali in Gospod je delal z *njimi* in besedo potrjeval s spremljajočimi znamenji.^q Amen.

Evangelij po Sv. Luku

1 Ker so že mnogi vzeli v roko, da po vrsti uredijo izjavo o teh stvareh, ki se najbolj gotovo verjamejo med nami, ² celo kakor so nam jih izročili, kateri so bili od začetka priče in služabniki besede, ³ se je tudi meni

zdelo dobro, od samega začetka imeti popolno razumevanje o vseh stvareh, da tebi, nadvse odlični Teófil, napišem po vrsti, ⁴ da lahko spoznaš zanesljivost o teh besedah, o katerih si bil poučen.

^a 15:42: [Večer; zvečer se je začel v petek, ki je dan priprave pred šabat ali soboto, kar pomeni, da je umrl v četrtek.] ^b 16:14: pri obedu: ali, skupaj. ^c 16:14: [W - Codex Washingtonianus dodaja: »Ta doba brezpravnosti in nevere je pod Satanom, ki ne dovoli, da bi Božja resnica in moč prevladala nad nečistimi stvarmi duhov (ali, ne dovoli, da bi tisto, kar leži pod nečistimi duhovi, razumelo Božjo resnico in moč.) Zatorej zdaj razkrij svojo pravičnost.« — tako so govorili Kristusu. Kristus pa jim je odgovoril: »Leta Satanove oblasti so se izpolnila, toda približujejo se druge strašne stvari. In za tiste, ki so grešili, sem bil izročen smrti, da se lahko vrnejo k resnici in ne grešijo več, da bi lahko podedovali duhovno in neminljivo slavo pravičnosti, ki je v nebesih.«]

^a 15:41: Lk 8:3 ^b 15:42: Mt 27:57 ^c 16:2: Lk 24:1; Jn 20:1 ^d 16:5: Jn 20:11 ^e 16:7: Mt 26:32 ^f 16:9: Jn 20:14 ^g 16:9: Lk 8:2 ^h 16:12: Lk 24:13 ⁱ 16:14: Lk 24:36; Jn.20.19 ^j 16:15: Mt 28:19 ^k 16:16: Jn 12:48 ^l 16:17: Apd 16:18 ^m 16:17: Apd 2:4 ⁿ 16:18: Apd 28:8 ^o 16:18: Apd 28:5 ^p 16:19: Lk 24:51 ^q 16:20: Heb 2:4

mesecu pa je bil od Boga poslan angel Gabriel v galilejsko mesto, imenovano Nazaret, ²⁷ k devici, zaročeni z možem, katerega ime je bilo Jožef, iz Davidove hiše; in devici *je bilo* ime Marija. ²⁸ § Angel je vstopil k njej in rekel: »Pozdravljena, *ti, ki si zelo*^c spoštovana, Gospod je s teboj, blagoslovljena *si* med ženskami.« ²⁹ Ko pa *ga* je zagledala, je bila ob njegovem govoru zaskrbljena in v svojih mislih preudarjala, kakšne vrste pozdrav na bi to bil. ³⁰ Angel ji je rekel: »Ne boj se, Marija, kajti pri Bogu si našla naklonjenost. ³¹ *d* Glej v svoji maternici boš spočela in rodila sina in njegovo ime boš klicala JEZUS. ³² Velik bo in imenovan bo Sin Najvišjega; in Gospod Bog mu bo dal prestol njegovega očeta Davida ³³ *e* in nad Jakobovo hišo bo vladal večno in njegovemu kraljestvu ne bo konca.« ³⁴ Potem je Marija rekla angelu: »Kako se bo to zgodilo, glede na to, da ne poznam moškega?« ³⁵ Angel je odgovoril in ji rekel: »Sveti Duh bo prišel nadte in moč Najvišjega te bo obsenčila, zato bo tudi ta sveta oseba, ki bo rojena od tebe, imenovana Božji Sin. ³⁶ Glej, tvoja sestrčna Elizabeta je prav tako v svoji visoki starosti spočela sina, in to je šesti mesec z njo, ki je bila imenovana jalova. ³⁷ Kajti z Bogom nič ne bo nemogoče.« ³⁸ Marija je rekla: »Glej, Gospodova pomočnica; naj se mi zgodi glede na tvojo besedo.« In angel je odšel od nje. ³⁹ Marija je v tistih dneh vstala in z naglico odšla v hribovito deželo, v Judovo mesto ⁴⁰ in vstopila v Zaharijevo hišo ter pozdravila Elizabeto. ⁴¹ In pripetilo se je, ko je Elizabeta zaslišala Marijin pozdrav, da je dete poskočilo v njeni maternici in Elizabeta je bila izpolnjena s Svetim Duhom ⁴² in zaklicala z močnim glasom ter rekla: »Blagoslovljena *si* ti med ženskami in blagoslovljen *je* sad tvoje maternice. ⁴³ Od kod *je* meni to, da bi prišla k meni mati mojega Gospoda? ⁴⁴ Kajti glej, brž ko je glas tvojega pozdrava zazvenel v mojih ušesih, je dete v moji maternici od radosti poskočilo. ⁴⁵ Blagoslovljena *je* tista, ki je verovala, kajti^d izpolnile se bodo te besede, ki so ji bile povedane od Gospoda.« ⁴⁶ Marija je rekla: »Moja duša poveljuje Gospoda ⁴⁷ in moj duh se veseli v Bogu, mojem Odrešeniku. ⁴⁸ Kajti ozrl se je na nizek stan svoje pomočnice, kajti glej, odslej me bodo vsi rodovi imenovali blagoslovljeno. ⁴⁹ Kajti tisti, ki je mogocen, mi je storil velike stvari in sveto *je* njegovo ime. ⁵⁰ In njegovo usmiljenje *je* od roda do roda nad tistimi, ki se

a 1:10: 2 Mz 30:7; 3 Mz 16:17 *b* 1:16: Mal 4:6 *c* 1:28: Lk 1:30 *d* 1:31: Iz 7:14; Mt 1:21 *e* 1:33: Dan 7:14; Mih 4:7

ga bojijo. ⁵¹ *a* S svojim laktom je pokazal moč, ^b ponosne je razgнал v domišljiji njihovih src. ⁵² *c* Mogočne je odstranil z *njihovih* prestolov in povisal te z nizkim položajem. ⁵³ *d* Lačne je napolnil z dobrinami, bogate pa je odpustil prazne. ⁵⁴ Pomagal je svojemu služabniku Izraelu, ^e v spomin na *svoje* usmiljenje, ⁵⁵ *f* kakor je govoril našim očetom, Abrahamu in njegovemu semenu na veke. ⁵⁶ Marija je z njo ostala približno tri mesece in se vrnila v svojo lastno hišo. ⁵⁷ Torej prišel je Elizabetin polni čas, ko naj bi rodila; in rodila je sina. ⁵⁸ Njeni sosedje in njeni sorodniki so slišali, kako je Gospod nad njo izkazal veliko usmiljenje in veselili so se z njo. ⁵⁹ Pripetilo pa se je, da so na osmi dan prišli, da obrežejo otroka in poimenovali so ga Zaharija, po imenu njegovega očeta. ⁶⁰ Njegova mati pa je odgovorila in rekla: »Ne *tako*, temveč se bo imenoval Janez.« ⁶¹ Oni pa so ji rekli: »Nikogar v tvojem sorodstvu ni, ki je poimenovan s tem imenom.« ⁶² In naredili so znamenja njegovemu očetu, kako bi ga on imenoval. ⁶³ In prosil je za pisalno deščico ter napisal, rekoč: »Njegovo ime je Janez.« In vsi so se čudili. ⁶⁴ In njegova usta so se takoj odprla in njegov jezik *se je sprostil* in spregovoril je ter hvalil Boga. ⁶⁵ In strah je prišel na vse, ki so prebivali naokoli njih; in vse te besede ^a so se razglasile naokoli po vsej judovski hriboviti deželi. ⁶⁶ In vsi, ki so *jih* slišali, so si *jih* položili v svoja srca, rekoč: »Kakšne vrste otrok bo to!« In Gospodova roka je bila z njim. ⁶⁷ In njegov oče Zaharija je bil izpolnjen s Svetim Duhom in prerokoval, rekoč: ⁶⁸ »Blagoslovljen *bodi* Gospod, Izraelov Bog; kajti obiskal je in odkupil svoje ljudi ⁶⁹ *g* in za nas je dvignil rog rešitve duš v hiši svojega služabnika Davida, ⁷⁰ *h* kakor je govoril po ustih svojih svetih prerokov, ki so bili odkar je svet nastal, ⁷¹ da bi bili mi lahko rešeni pred našimi sovražniki in iz roke vseh, ki nas sovražijo, ⁷² da opravi usmiljenje *obljubljeno* našim očetom in se spomni svoje svete zaveze, ⁷³ *i* prisege, s katero je prisegel našemu očetu Abrahamu, ⁷⁴ da nam bo zagotovil, da mu bomo osvobojeni iz roke naših sovražnikov, lahko služili brez strahu, ⁷⁵ v svetosti in pravičnosti pred njim, vse dni našega življenja. ⁷⁶ Ti pa, otrok, boš imenovan prerok Najvišjega, kajti šel boš pred Gospodov obraz, da pripraviš njegove

poti, ⁷⁷ da daš njegovim ljudem spoznanje o rešitvi duš ^b odpusčanjem njihovih grehov, ⁷⁸ po nežnem ^c usmiljenju našega Boga; po katerem nas je obiskalo svitanje ^d od zgoraj, ⁷⁹ da da svetlobo tem, ki sedijo v temi in v smrtni senci, da vodi naša stopala na pot miru.« ⁸⁰ Otrok pa je rasel in se krepil v duhu in bil je v puščavah do dneva njegove pojavitve Izraelu.

2 § In pripetilo se je v tistih dneh, da je od cesarja Avgusta izšel odlok, naj se obdavči ^e ves svet. ² § (*In to obdavčenje je bilo prvič narejeno, ko je bil Kvirinij voditelj Sirije.*) ³ § In vsi so odšli, da bi se obdavčili, ^f vsakdo v svoje lastno mesto. ⁴ In tudi Jožef je odšel iz Galileje, iz ^k mesta Nazaret, gor v Judejo, v Davidovo mesto, ki se imenuje Betlehem, (ker je bil iz Davidove hiše in rodovine) ⁵ § da bi bil obdavčen ^g z Marijo, svojo zaročeno ženo, ki je bila noseča. ⁶ In bilo je tako, medtem ko sta bila tam, da so se ji dovršili dnevi, ko naj bi rodila. ⁷ In rodila je svojega prvorojenega sina ter ga zavila v plenice in ga položila v jaslje, kajti v gostišču zanje ni bilo prostora. ⁸ In v isti deželi so bili pastirji, ki so se zadrževali na polju in so ponoči stražili ^h nad svojim tropom. ⁹ In glej, Gospodov angel je prišel nadnje in Gospodova slava je zasijala naokoli njih in bili so boleče prestrašeni. ¹⁰ Angel pa jim je rekel: »Ne bojte se, kajti glejte, prinašam vam dobre novice o veliki radosti, ki bo za vse ljudi. ¹¹ Kajti ta dan se vam je v Davidovem mestu rodil Odrešenik, ki je Kristus Gospod. ¹² In to *vam bo* znamenje: »Našli boste dojenčka, zavitega v plenice, ležečega v jasljih.« ¹³ In nenadoma je bila pri angelu množica nebeške vojske, ki je slavila Boga in govorila: ¹⁴ § »Slava Bogu na višavah in na zemlji mir, dobro voljo napram ljudem.« ¹⁵ In pripetilo se je, ko so angeli odšli proč od njih v nebesa, da so pastirji ⁱ drug drugemu rekli: »Pojdimo sedaj celó v Betlehem in pogledjmo to reč, ki se je pripetila, katero nam je dal spoznati Gospod.« ¹⁶ Prišli so v naglici ter našli Marijo in Jožefa ter dojenčka ležečega v jasljih. ¹⁷ In ko so *to* videli, so povsod razglasili govor, ki jim je bil povedan glede tega otroka. ¹⁸ In vsi, ki so *to* slišali, so se čudili ob teh besedah, ki so jim jih povedali pastirji. ¹⁹ Toda Marija je vse te besede ohranila in *jih* preudarjala v svojem srcu. ²⁰ In pastirji so se vrnili, slavili in hvalili

^a 1:65: besede: ali, stvari. ^b 1:77: z...: ali, zaradi odkupitve. ^c 1:78: nežnem...: ali, čustvih usmiljenja. ^d 1:78: svitanje: ali, vzhajanje sonca, ali, veja. ^e 2:1: obdavči: ali, registrira. ^f 2:3: obdavčili: ali, registrirali. ^g 2:5: obdavčen: ali, registriran. ^h 2:8: stražili: ali, imeli nočne straže. ⁱ 2:15: pastirji: gr. možje pastirji.

^a 1:51: Iz 51:9 ^b 1:51: Ps 33:10 ^c 1:52: 1 Sam 2:6 ^d 1:53: Ps 34:10 ^e 1:54: Jer 31:3 ^f 1:55: Ps 132:10; 1 Mz 17:19 ^g 1:69: Ps 132:18 ^h 1:70: Jer 23:5; Jer 30:9 ⁱ 1:73: 1 Mz 22:16 ^j 1:78: Zah 3:8; Iz 11:1; Mal 4:2; 4 Mz 24:17 ^k 2:4: Jn 7:42

Boga za vse stvari, ki so jih slišali in videli, tako, kakor jim je bilo povedano. ²¹In ko^a je bilo dovršenih osem dni za otrokovo obrežovanje, je bilo njegovo ime imenovano^b JEZUS, tako, kakor je bil poimenovan po angelu, preden je bil spočet v maternici. ²²In ko so se dovršili dnevi njenega očiščevanja, glede na Mojzesovo postavo, so ga prinesli v Jeruzalem, da ga darujejo Gospodu, ²³(kakor je pisano v Gospodovi postavi: ^c »Vsak možki, ki odpre maternico, bo imenovan svet Gospodu;«) ²⁴in da darujejo žrtvovanje glede na^d to, kar je rečeno v Gospodovi postavi: »Par grlic ali dva mlada goloba.« ²⁵In glej, v Jeruzalemu je bil mož, katerega ime je bilo Simeon; in isti mož je bil pravičen ter predan, [in je] pričakoval Izraelovo tolažbo in Sveti Duh je bil nad njim. ²⁶In po Svetem Duhu mu je bilo razodeto, da naj ne bi videl smrti, dokler ne bo videl Gospodovega Kristusa. ²⁷In po Duhu je prišel v templj, in ko so starši prinesli otroka Jezusa, da bi zanj storili po običaju postave, ²⁸ga je nató vzel v svoje naročje in blagoslovil Boga ter rekel: ²⁹»Gospod, sedaj odpuščaš svojega služabnika umreti v miru, glede na svojo besedo, ³⁰kajti moje oči so videle tvojo rešitev duš, ³¹ki si jo pripravil pred obličjem vseh ljudi; ³²svetlobo, da razsvetli poganе in slavo tvojega ljudstva Izraela.« ³³§ In Jožef in njegova mati sta se čudila ob vseh teh besedah, ki so se govorile o njem. ³⁴In Simeon jih je blagoslovil in rekel Mariji, njegovi materi: »Glej, ta otrok je v Izraelu postavljen za^e padeč in ponovno vstajenje mnogih in za znamenje, ki se mu bo ugovarjalo, ³⁵(da, meč bo presunil tudi tvojo lastno dušo), da se bodo lahko razodele misli mnogih src.« ³⁶In tam je bila neka Ana, prerokinja, Fanuélova hči, iz Aserjevega rodu. Bila je visoke starosti in od svojega devišstva je sedem let preživela s soprogom ³⁷in bila je vdova, stara okoli štiriinosemdeset let, ki ni odhajala iz templja, temveč je noč in dan s posti in molitvami služila Bogu. ³⁸In ko je vstopila, je tisto uro na isti način dala zahvalo Gospodu in o njem spregovorila vsem, ki so v Jeruzalemu^b pričakovali odkupitev. ³⁹In ko so opravili vse stvari, glede na Gospodovo postavo, so se vrnili v Galilejo, v svoje lastno mesto Nazaret. ⁴⁰§ In otrok je rasel in se krepil v duhu, napolnjen z modrostjo in Božja milost je bila nad njim. ⁴¹Njegovi starši so torej ob

prazniku pashe^f vsako leto hodili v Jeruzalem. ⁴²In ko^c je bil star dvanajst let, so po praznični navadi odšli gor v Jeruzalem. ⁴³§ In ko so dovršili dneve, medtem ko so se vračali, je otrok Jezus ostal zadaj v Jeruzalemu; Jožef in njegova mati pa nista nič vedela o tem. ⁴⁴Toda onadva, ker sta mislila, da je v skupini, sta šla pot enega dne in ga iskala med svojo žlahto in znanci. ⁴⁵In ko ga nista našla, sta se, iščoč ga, ponovno obrnila nazaj v Jeruzalem. ⁴⁶In pripetilo se je, da sta ga po treh dneh našla v templju, sedečega v sredi med učenimi možmi in on jih je tako poslušal kakor jim zastavljal vprašanja. ⁴⁷In vsi, ki so ga slišali, so bili osupli nad njegovim razumevanjem in odgovori. ⁴⁸In ko sta ga zagledala, sta bila osupla in njegova mati mu je rekla: »Sin, zakaj si tako ravnal z nama? Glej, tvoj oče in jaz sva te zaskrbljena iskala.« ⁴⁹Rekel jima je: »Kako to, da sta me iskala? Mar nista vedela, da moram biti pri pravilu svojega Očeta?« ⁵⁰Onadva pa nista razumela besed, ki jima jih je govoril. ⁵¹In z njima je odšel dol in prišel v Nazaret ter jima bil pokoren, toda njegova mati je vse te besede ohranila v svojem srcu. ⁵²Jezus pa je rasel v modrosti in postavi^d in naklonjenosti pri Bogu in ljudeh.

3 Torej v petnajstem^e letu vladanja cesarja Tiberija, ko je bil Poncij Pilat voditelj Judeje in Herod vladar^f četrtinskega dela province Galileje in njegov brat Filip vladar četrtinskega dela province Itureje in področja Trahonitide ter Lizanija vladar četrtinskega dela province Abilene, ²Hana in Kajfa pa velika duhovnika, je v divjini prišla Božja beseda k Janezu, Zaharijevemu sinu. ³§ In ta je prišel v vso deželo okoli Jordana ter pridigal krst kesanja v odpuščanje grehov, ⁴kakor je pisano v knjigi besed preroka Izaija, rekoč: ^h »Glas nekoga vpijočega v divjini: »Pripravite Gospodovo pot, izravajte njegove steze. ⁵Vsaka dolina naj bo napolnjena in vsaka gora in hrib naj bosta znižana in skrivljeno naj bo izravnano in neravne poti naj bodo izglajene ⁶in vse meso bo videlo Božjo rešitev duš.« ⁷Potem je rekel množici, ki je prihajala, da bi jih krstil: ⁱ »O gadji rod, kdo vas je opozoril, da pobegnate pred besom, ki pride? ⁸Obrodite torej sadove, vredne^g kesanja in ne prične v sebi govoriti: »Abrahamu imamo za svojega očeta, kajti povem vam: »Da je Bog iz teh kamnov zmožen Abrahamu obuditi otroke.« ⁹In sedaj je prav

^a 2:21: [Četrto leto pred začetkom označevanja let z »leta Gospodovega.«] ^b 2:38: Jeruzalemu: ali, Izraelu. ^c 2:42: [Leta Gospodovega 8.] ^d 2:52: postavi: ali, starosti. ^e 3:1: [Leta Gospodovega 26.] ^f 3:1: vladar: ali, voditelj štirih provinc. ^g 3:8: vredne: ali, primerne.

^a 2:21: 1 Mz 17:12 ^b 2:21: Mt 1:21 ^c 2:23: 2 Mz 13:2; 4 Mz 18:16 ^d 2:24: 3 Mz 12:2; 3 Mz 12:6 ^e 2:34: Iz 8:14; Rim 9:32 ^f 2:41: 4 Mz 16:1 ^g 3:3: Mt 3:1 ^h 3:4: Iz 40:3 ⁱ 3:7: Mt 3:7

tako sekira nastavljena drevosom na korenino; vsako drevo, katero torej ne prinaša dobrega sadu, je posekano in vrženo v ogenj.« ¹⁰In množica ga je spraševala, rekoč: »Kaj naj potem storimo?« ¹¹Odgovarja in jim reče: ^a »Kdor ima dva plašča, naj da tistemu, ki nima nobenega; in kdor ima hrano, naj stori enako.« ¹²Potem so prišli tudi davkarji, da bi bili krščeni in mu rekli: »Učitelj, kaj naj storimo?« ¹³Rekel jim je: »Ne terjajte nič več kakor to, kar vam je določeno.« ¹⁴In prav tako so od njega zahtevali vojaki, rekoč: »In kaj naj mi storimo?« In rekel jim je: »Nobenemu ^a človeku ne storite nasilja niti *nikogar* po krivem ne obdolžite in zadovoljni bodite s svojimi ^b plačami.« ¹⁵In medtem ko so bili ljudje v pričakovanju ^c in so vsi ljudje v svojih srcih razglabljali ^d o Janezu, če je bil on Kristus ali ne, ¹⁶je Janez odgovoril, rekoč *njim* vsem: ^b »Zares, jaz vas krščujem z vodo, toda prihaja neko močnejši od mene, čigar čevljev jermena nisem vreden odvezati. On vas bo krstil s Svetim Duhom in z ognjem; ¹⁷katerega vejalnik je v njegovi roki in svoje mlatišče bo temeljito očistil in pšenico bo spravil v svojo kaščo, toda pleva bo sežgal z nepogosljivim ognjem.« ¹⁸Š In mnoge druge besede je v svojem spodbujanju oznanjal ljudem. ¹⁹Toda ^e Herod, vladar četrtnskega dela province, od njega pograjan zaradi Herodiade, žene njegovega brata Filipa in zaradi vseh hudobij, ki jih je storil Herod, ²⁰je povrh vsega dodal še to, da je Janeza zaprl v ječo. ²¹Kof so bili torej vsi ljudje krščeni, ^d se je pripetilo, da je bil krščen tudi Jezus in ko je molil, se je odprlo nebo ²²in Sveti Duh se je spustil nadenj v telesni obliki, podoben golobici in glas je prišel z neba, ki je rekel: »Ti si moj ljubljeni Sin; s teboj sem zelo zadovoljen.« ²³In sam Jezus je šel v trideseto leto starosti, ^g in (kakor se je domnevalo) je bil sin Jožefa, ki je bil Elijev sin, ²⁴ki je bil Matátov sin, ki je bil Lévijsen sin, ki je bil Melhíjev sin, ki je bil Janájev sin, ki je bil Jožefov sin, ²⁵ki je bil Matitjájev sin, ki je bil Amosov sin, ki je bil Nahumov sin, ki je bil Heslíjev sin, ki je bil Nangájev sin, ²⁶ki je bil Mahatov sin, ki je bil Matitjájev sin, ki je bil Šimíjev sin, ki je bil Jozéhov sin, ki je bil Jodájev sin, ²⁷ki je bil Johanánov sin, ki je bil Rezájev sin, ki je bil Zerubabélov sin, ki je bil Šaltíelov sin, ki je bil Neríjev sin, ²⁸ki je bil Melhíjev sin,

ki je bil Adíjev sin, ki je bil Kosámov sin, ki je bil Elmadámov sin, ki je bil Erov sin, ²⁹ki je bil Jošúv sin, ki je bil Eliézerjev sin, ki je bil Jorímov sin, ki je bil Matátov sin, ki je bil Lévijsen sin, ³⁰ki je bil Simeonov sin, ki je bil Judov sin, ki je bil Jožefov sin, ki je bil Jonámov sin, ki je bil Eljakímov sin, ³¹ki je bil Meleájev sin, ki je bil Menájev sin, ki je bil Matatájev sin, ki je bil Natánov sin, ki je bil Davidov sin, ³²ki je bil Jesejev sin, ki je bil Obédov sin, ki je bil Boazov sin, ki je bil Salmónov sin, ki je bil Nahšónov sin, ³³š ki je bil Aminadábov sin, ki je bil Aramov sin, ki je bil Hecrónov sin, ki je bil Perecov sin, ki je bil Judov sin, ³⁴ki je bil Jakobov sin, ki je bil Izakov sin, ki je bil Abrahamov sin, ki je bil Terahov sin, ki je bil Nahórjev sin, ³⁵ki je bil Serúgov sin, ki je bil Regujev sin, ki je bil Pelegov sin, ki je bil Eberjev sin, ki je bil Selahov sin, ³⁶ki je bil Kenánov sin, ki je bil Arpahšádov sin, ki je bil Semov sin, ki je bil Noetov sin, ki je bil Lamehov sin, ³⁷ki je bil Matuzalemov sin, ki je bil Henohov sin, ki je bil Jeredov sin, ki je bil Mahalaléllov sin, ki je bil Kenánov sin, ³⁸ki je bil Enóšev sin, ki je bil Setov sin, ki je bil Adamov sin, ki je bil Božji sin.

4 ^e In Jezus se je poln Svetega Duha vrnil od Jordana in po Duhu je bil voden v divjino ²in štirideset dni je bil skušan od hudiča. In v tistih dneh ni ničesar jedel, in ko so se končali, je bil potem lačen. ³In hudič mu je rekel: »Če si Božji Sin, ukaži temu kamnu, da naj postane kruh.« ⁴Š In Jezus mu je odgovoril, rekoč: »Pisano je: ^f »Da človek ne bo živel samo od kruha, temveč od vsake Božje besede.« ⁵In hudič, ki ga je vzel gor na visoko goro, mu je v trenutku časa pokazal vsa kraljestva sveta. ⁶In hudič mu je rekel: »Vso to oblast hočem predati tebi in njihovo slavo, kajti ta mi je izročena in dam jo komurkoli hočem. ⁷Ce me torej hočeš oboževati, ^h bo vsa tvoja.« ⁸Š Jezus pa je odgovoril in mu rekel: »Spravi se za menoj, Satan, kajti pisano je: »Gospoda, svojega Boga, obožuj in njemu samemu služi.« ⁹In odvedel ga je v Jeruzalem in ga postavil na vrh templja ter mu rekel: »Če si Božji Sin, vrzi sebe od tukaj dol, ¹⁰kajti pisano je: ^g »Svojim angelom bo zate naročil, da te varujejo ¹¹in na *svojih* rokah te bodo prenašali, da ne bi kadarkoli s svojo nogo treščil ob kamen.« ¹²Jezus pa mu odgovori

^a 3:14: Nobenemu...: ali, Nikogar ne prestrašite. ^b 3:14: svojimi...: ali, svojim prihodkom. ^c 3:15: v pričakovanju: ali, v negotovosti. ^d 3:15: razglabljali: ali, modrovali, ali, razpravljali. ^e 3:19: [Leta Gospodovega 30.] ^f 3:21: [Leta Gospodovega 27.] ^g 3:23: [Leta Gospodovega 26.] ^h 4:7: oboževati: ali, poklekiniti pred menoj. ⁱ 4:10: [Samo, da Satan odpre usta, se zlaže. Spremenil je vsebino Ps 91:10-11. Odvzel je »da te varujejo na vseh tvojih poteh« in dodal »kadarkoli.«]

^a 3:11: Jak 2:15; 1 Jn 3:17 ^b 3:16: Mt 3:11 ^c 3:19: Mt 14:3 ^d 3:21: Mt 3:13 ^e 4:1: Mt 4:1 ^f 4:4: [5 Mz 8:3] ^g 4:10: [Ps 91:10-11]

in reče: »Rečeno je: »Ne boš skušal Gospoda, svojega Boga.«¹³ In ko je hudič končal vse skušnjave, je za nekaj časa odšel od njega.

¹⁴In^a Jezus se je v moči Duha vrnil v Galilejo in tam je šel slôves o njem naokoli po vsem področju. ¹⁵In učil je v njihovih sinagogah in od vseh je bil proslavljen.

¹⁶In^b prišel je v Nazaret, kjer je bil vzgojen in kakor je bila njegova navada, je na šabatni dan odšel v sinagogo in vstal, da bi bral. ¹⁷In izročena mu je bila knjiga preroka Izaija. In ko je odprl knjigo, je našel mesto, kjer je bilo zapisano: ¹⁸»Gospodov Duh je nad menoj, ker me je mazilil, da oznamim evangelijs revnim. Poslal me je, da ozdravim zlomljene v srcu, da oznamim jetnikom osvoboditev in slepim okrevanje vida, da izpustim na prostost te, ki so ranjeni,«¹⁹ da oznamim sprejemljivo leto Gospodovo.«²⁰ In zaprl je knjigo in jo dal nazaj služitelju ter se usedel. In oči vseh, ki so bili v sinagogi, so bile uprte vanj. ²¹In prišel jim je govoriti: »Ta dan se je to pismo izpolnilo v vaših ušesih.«²² In vsi so očitno pričevali zanj ter se čudili ob milostnih besedah, ki so izvirale iz njegovih ust. In rekli so: »Ali ni to Jožefov sin?«²³ Rekel jim je: »Zagotovo mi boste povedali ta pregovor: »Zdravnik, ozdravi sebe.« Karkoli smo slišali, da je bilo storjeno v Kafarnáumu, prav tako stôri tukaj, v svoji deželi.«²⁴ In rekel je: »Resnično, povem vam: »Noben^c prerok ni sprejet v svoji lastni deželi.«²⁵ Toda povem vam pò resnici,^d mnogo vdov je bilo v Izraelu v Elijevih dneh, ko je bilo nebo zaprto tri leta in šest mesecev, ko je bila velika lakota po vsej celotni deželi, ²⁶toda k nobeni izmed njih ni bil poslan Elija, razen v Sarepto, mesto na Sidónskem, k ženski, ki je bila vdova. ²⁷In v času preroka Elizeja je bilo v Izraelu mnogo gobavcev. In nobeden izmed njih ni bil očiščen, razen Sirca Naamána.«^e

²⁸In ko so vsi ti v sinagogi slišali te besede, so bili izpolnjeni z besom ²⁹in vstali so, ter ga pahnili iz mesta in ga odvedli na skalno^c strmino hriba, na katerem je bilo zgrajeno njihovo mesto, da bi ga lahko z glavo naprej vrgli dol. ³⁰Toda šel je skozi njihovo sredo in odšel svojo pot ³¹in prišel dol v Kafarnáum, mesto v Galileji ter jih na šabatne dneve učil. ³²In nad njegovim naukom so bili osupli,^f kajti njegova beseda je bila z oblastjo.

³³In^g v sinagogi je bil človek, ki je imel duha nečistega hudiča in z močnim glasom je zakričal, ³⁴rekoč: »Pusti^d nas pri miru, kaj imamo s teboj, ti Jezus Nazarečan? Si prišel, da nas uničiš? Poznam te kdo si; Sveti od Boga.«³⁵ Jezus pa ga je oštel, rekoč: »Umolknj in

pridi ven iz njega.« In ko ga je hudič vrgel na sredo, je prišel iz njega in ga ni poškodoval. ³⁶In vsi so bili osupli in med seboj so govorili, rekoč: »Kakšna beseda je to! Kajti z oblastjo in močjo ukazuje nečistim duhovom in ti pridejo ven.«³⁷ In njegov slôves je šel naokoli v vsak kraj te dežele.

³⁸In^h vstal je iz sinagoge ter vstopil v Simonovo hišo. Simonova tašča pa je bila prevzeta z veliko vročico in oni so ga zaradi nje rotili. ³⁹In stopil nad njo in oštel vročico in ta jo je zapustila in takoj je vstala ter jim služila.

⁴⁰Torej ko je sonce zahajalo, so vsi, ki so imeli kogarkoli bolnega z različnimi boleznimi, te pripeljali k njemu in na vsakogar izmed njih je položil svoji roki ter jih ozdravil. ⁴¹In tudi hudiči so izhajali iz mnogih, kričali in govorili: »Ti si Kristus, Božji Sin.« In ko jih je ukoril, jim ni dovolil govoriti, kajti^e vedeli so, da je bil on Kristus. ⁴²In ko je bil dan, se je odpravil in odšel na zapuščen kraj in množica ga je iskala in prišla k njemu in ga zadržala, da ne bi odšel od njih. ⁴³Rekel jim je: »Tudi drugim mestom moram oznaniti Božje kraljestvo, kajti zato sem poslan.«⁴⁴ In oznanjal je po galilejskih sinagogah.

5 In pripetilo se je, medtem ko je množica pritiskala nanj, da sliši Božjo besedo, [da] je stal ob Genezareškem jezeru ²in zagledal dve ladji pripravljene pri jezeru, toda ribiči so odšli iz njiju ter izpirali svoje mreže. ³In vstopil je v eno izmed ladij, ki je bila Simonova in ga prosil, da bi odrinil malce proč od kopnega. In usedel se je ter iz ladje učil množico. ⁴Š Torej, ko je prenehal govoriti, je rekel Simonu: »Kreni na globoko in spusti dol svoje mreže za vleko.«⁵ Simon pa mu odgovori in reče: »Učitelj, celó noč smo garali, pa nismo nič ujeli. Vendar bom na tvojo besedo to mrežo spustil dol.«⁶ In ko so to storili, so zajeli veliko množino rib in njihova mreža se je pretrgala. ⁷In dali so znamenje svojim družabnikom, ki so bili na drugi ladji, da naj pridejo ter jim pomagajo. In prišli so ter napolnili obe ladji, tako da sta se začeli potapljati. ⁸Ko je Simon Peter to videl, je pri Jezusovih kolenih padel dol, rekoč: »Odidi od mene, o Gospod, kajti grešen človek sem.«⁹ Kajti nad ulovom rib, ki so jih zajeli, je bil osupel on in vsi ti, ki so bili z njim, ¹⁰in tako sta bila tudi Jakob in Janez, Zebedejeva sinova, ki sta bila Simonova družabnika. In Jezus je Simonu rekel: »Ne boj se, odslej boš lovil ljudi.«¹¹ In ko so svoji ladji pripeljali do kopnega, so vse zapustili in mu sledili.

^a 4:14: [Leta Gospodovega 30.]

^b 4:16: [Leta Gospodovega 31.]

^c 4:29: skalno...: ali, rob.

^d 4:34: Pusti...: ali, Proč.

^e 4:41: kajti...: ali, da so vedeli, da je bil on Kristus.

^a 4:16: Mt 13:54

^b 4:18: Iz 61:1

^c 4:24: Mt 13:57

^d 4:25: 1 Kr 17:9

^e 4:27: 2 Kr 5:14

^f 4:32:

Mt 7:29

^g 4:33: Mt 1:23

^h 4:38: Mt 8:14

ⁱ 4:41: Mt 1:34

^j 5:1: Mt 4:18

¹²*a* In pripetilo se je, ko je bil v nekem mestu, [*da*] zagleda človeka polnega gobavosti. Ko je [*le-ta*] zagledal Jezusa, je padel na svoj obraz ter ga rotil, rekoč: »Gospod, če hočeš, me lahko očistiš.« ¹³In iztegnil je svojo roko ter se ga dotaknil, rekoč: »Hočem, bodi čist.« In gobavost je takoj odšla od njega. ¹⁴In naročil mu je, da ne pove nobenemu človeku: »Temveč pojdi in se pokaži duhovniku ter daruj za svoje očiščenje glede na Mojzesovo zapoved, njim v pričevanje.« ¹⁵Toda beseda o njem je toliko bolj na veliko šla naokoli in velike množice so prišle skupaj, da poslušajo in da bi bile po njem ozdravljene svojih slabotnih.

¹⁶On pa se je umaknil v divjino in molil. ¹⁷In pripetilo se je na določeni dan, medtem ko je učil, da so bili tam, sedeči poleg, farizeji in učeni možje postave, ki so prišli iz vsakega mesta Galileje, Judeje in Jeruzalema. In Gospodova moč je bila prisotna, da jih ozdravi.

¹⁸*b* In glej, možje so prinesli na postelji človeka, ki je bil prevzet s paralizo in iskali so načine, da ga prinesejo noter in da ga položijo predenj. ¹⁹Ko pa zaradi množice niso mogli najti po kateri poti bi ga lahko prinesli noter, so odšli na hišno streho in ga z njegovim ležiščem vred spustili navzdol skozi strešno kritino v sredo pred Jezusa. ²⁰In ko je videl njihovo vero, mu je rekel: »Človek, tvoji grehi so ti odpušteni.« ²¹In pisarji in farizeji so začeli premišljevat, rekoč: »Kdo je ta, ki govori bogokletja? Kdo lahko odpušča grehe razen samo Bog?« ²²Toda, ko je Jezus zaznal njihove misli, jim je odgovoril in rekel: »Kaj razmišljate v svojih srcih? ²³Ali je lažje reči: »Tvoji grehi naj ti bodo odpušteni« ali reči: »Dvigni se in hodi?« ²⁴Toda da boste lahko vedeli, da ima Sin človekov na zemlji oblast odpuščati grehe,« (je rekel bolnemu zaradi paralize) »jaz ti pravim: Vstani in vzemi svoje ležišče in pojdi v svojo hišo.« ²⁵In ta je pred njimi takoj vstal ter pobral to, na čemer je ležal in odšel k svoji lastni hiši, proslavljajoč Boga. ²⁶In vsi so bili osupli in slavili Boga in izpolnjeni so bili s strahom, rekoč: »Danes smo videli čudne stvari.«

²⁷*c* Po teh stvareh pa je odšel dalje in zagledal davkarja, imenovanega Levi, ki je sedel pri kraju plačevanja davkov in mu rekel: »Sledi mi.« ²⁸In ta je pustil vse, vstal ter mu sledil. ²⁹In Levi mu je v svoji lastni hiši pripravil veliko praznovanje; in bila je velika skupina davkarjev in drugih, ki so se z njimi usedli. ³⁰Toda njihovi pisarji in farizeji so godrnjali zoper njegove učence, rekoč: »Zakaj jeste

in pijete z davkarji in grešniki?« ³¹In Jezus jim odgovori ter reče: »Tisti, ki so zdravi, ne potrebujejo zdravnika, temveč tisti, ki so bolni. ³²Nisem prišel klicat pravičnih, temveč grešnike h kesanju.«

³³In rekli so mu: *d* »Zakaj se Janezovi učenci pogosto postijo in opravljajo molitve in enako učenci farizejev, tvoji pa jedo in pijejo?« ³⁴Rekel jim je: »Ali lahko primorate otroke svatovske sobe, da se postijo, medtem ko je z njimi ženin? ³⁵Toda prišli bodo dnevi, ko bo ženin odvzet od njih in tedaj, v tistih dneh, se bodo postili.«

³⁶In povedal jim je tudi prispodobo: »Nihče ne polaga koščka iz nove obleke na staro; če drugače, potem nov dela raztrganino in tudi košček, ki je bil odvzet iz nove, se ne ujema s staro. ³⁷In novega vina nihče ne vliva v stare mehove, sicer bo novo vino mehove razgnalo in bo izlito in mehovi bodo propadli. ³⁸§ Toda novo vino mora biti vlito v nove mehove in oboje je ohranjeno. ³⁹Prav tako nihče, ki je pil staro vino, noče nemudoma novega, kajti pravi: »Staro je boljše.«

6 *e* In pripetilo se je na drugi šabat za prvim, da je šel skozi žitna polja in njegovi učenci so smukali žitno klasje, *ga* méli v svojih rokah in jedli. ²Nekateri izmed farizejev so jim rekli: »Zakaj delate to, kar ni zakonito delati na šabatne dneve?« ³Jezus jim odgovori in reče: »Mar niste brali tega, kar je storil David, ko je bil lačen on sam in ti, ki so bili z njim; ⁴kako je odšel v Božjo hišo in vzel in jedel hlebe navzočnosti in jih dal tudi tistim, ki so bili z njim; kar ni zakonito jesti [*nikomur*], razen samo duhovnikom?« ⁵Rekel jim je: »Sin človekov je tudi Gospodar šabata.« ⁶*f* In prav tako se je na še en šabat pripetilo, da je vstopil v sinagogo ter učil, in tam je bil človek, čigar desna roka je bila izsušena. ⁷In pisarji in farizeji so ga opazovali ali bo ozdravljaj na šabatni dan, da bi zoper njega lahko našli obtožbo. ⁸Toda poznal je njihove misli in rekel možu, ki je imel izsušeno roko: »Vstani in stopi na sredo.« In ta je vstal ter stopil naprej. ⁹Potem jim je Jezus rekel: »Eno stvar vas bom vprašal: »Ali je na šabatne dneve zakonito delati dobro ali delati zlo? Rešiti življenje ali *ga* uničiti?« ¹⁰§ In ko je pogledal naokoli po vseh, je rekel možu: »Iztegni svojo roko.« In ta je storil tako in njegova roka je bila v celoti ozdravljena, tako kakor druga. ¹¹In bili so izpolnjeni z besom in drug z drugim so se posvetovali, kaj bi lahko storili Jezusu. ¹²In pripetilo se je v tistih dneh, da je odšel ven na goro, da moli in je vso noč vztrajal v molitvi k Bogu.

¹³In ko je bil dan, je *k sebi* poklical svoje učence, in izmed njih jih je izbral dvanajst, katere je imenoval tudi apostole: ¹⁴Simona (ki ga je imenoval tudi Peter) in njegovega brata Andreja, Jakoba in Janeza, Filipa in Bartolomeja, ¹⁵Mateja in Tomaža, Jakoba, Alfejevega *sina* in Simona, imenovanega Gorečnik, ¹⁶in Juda, ^bJakobovega *brata* in Juda Iškarjota, ki je bil tudi izdajalec.

¹⁷In z njimi je prišel dol ter stal na ravnem in skupina njegovih učencev ter velika množica ljudi iz vse Judeje in Jeruzalema in pokrajin Tira in Sidóna, ki so prišli, da ga poslušajo in da bi bili ozdravljeni svojih bolezní, ¹⁸in tisti, ki so bili nadlegovani z nečistimi duhovi in bili so ozdravljeni. ¹⁹In celotna množica si je prizadevala, da bi se ga dotaknila, kajti iz njega je izhajala moč in jih vse ozdravljala.

²⁰In povzdignil je svoje oči na svoje učence ter rekel: »Blagoslovljeni *bodite* vi ubogi, kajti vaše je Božje kraljestvo. ²¹Blagoslovljeni *ste* vi, ki ste sedaj lačni, kajti nasičeni boste. Blagoslovljeni *ste* vi, ki sedaj jokate, kajti smejali se boste. ²²Blagoslovljeni *ste*, ko vas bodo ljudje sovražili in ko vas bodo oddvojili od svoje družbe in vas bodo grajali in zaradi Sina človekovega vaše ime zavrgli kot hudobno. ²³Veselite se na tisti dan in poskakujte od radosti, kajti, glejte, vaša nagrada v nebesih je velika, kajti na podoben način so njihovi očetje delali prerokom. ²⁴Toda gorje vam, ki ste bogati! Kajti prejeli ste svojo tolažbo. ²⁵Gorje vam, ki ste siti! Kajti lačni boste. Gorje vam, ki se sedaj smejete! Kajti žalovali boste in jokali. ²⁶Gorje vam, ko bodo vsi ljudje o vas lepo govorili! Kajti tako so njihovi očetje delali lažnim prerokom.

²⁷Toda jaz pravim vam, ki slišite: »Ljubite svoje sovražnike, delajte dobro tem, ki vas sovražijo, ²⁸blagoslavlajte te, ki vas preklinjajo in molite za tiste, ki vas kruto izkoriščajo. ²⁹In tistemu, ki te udarja na eno lice, ponudi še drugo; ^gin tistemu, ki odvzema tvoje ogrinjalo, ne prepovej *vzeti* tudi svojega plašča. ³⁰Vsakemu človeku daj, kar prosi od tebe in od tistega, ki jemlje tvoje dobrine, ne prosi ponovno *zanje*. ³¹In kakor želite, da bi ljudje storili vam, prav tako tudi vi storite njim. ³²Kajti če ljubite te, ki ljubijo vas, kakšno hvalo imate? Kajti tudi grešniki ljubijo tiste, ki ljubijo njih. ³³In če delate dobro tem, ki delajo dobro vam, kakšno hvalo imate? Kajti tudi grešniki celó enako delajo.

³⁴In če posojate *tistim*, od katerih upate,

da prejmete, kakšno hvalo imate? Kajti tudi grešniki posojajo grešnikom, da prejmejo toliko nazaj. ³⁵Toda ljubite svoje sovražnike in delajte dobro in posojajte ter se ničesar ne nadejajte v vrnitev in vaša nagrada bo velika in boste otroci Najvišjega, kajti on je priazen do nehvaležnih in do hudobnih. ³⁶Bodite torej usmiljeni, kakor je tudi vaš Oče usmiljen. ³⁷Ne sodite in ne boste sojeni, ne obsojajte in ne boste obsojeni, odpuščajte in vam bo odpuščeno, ³⁸dajajte in to vam bo dano; dobro mero, potlačeno in skupaj zbrano in čez rob polno vam bodo ljudje dali v vaše naročje. Kajti z enako mero, s katero vi merite, bo tudi vam ponovno odmerjeno. ³⁹In spregovoril jim je prisposodob: »Mar lahko slepi vodi slepega? Ali ne bosta oba padla v jarek? ⁴⁰Učenec ni nad svojim učiteljem, toda vsak, kdor je ^apopoln, bo kakor njegov učitelj. ⁴¹In zakaj gledaš drobec, ki je v očesu svojega brata, toda ne zaznavaš bruna, ki je v tvojem lastnem očesu? ⁴²Ali kako lahko rečeš svojemu bratu: »Brat, dovoli mi izvleči drobec, ki je v tvojem očesu,« ko sam ne zapaziš bruna, ki je v tvojem lastnem očesu? Ti hinavec, vrzi ven najprej bruno iz svojega lastnega očesa in tedaj boš jasno videl izvleči drobec, ki je v očesu tvojega brata. ⁴³Kajti dobro drevo ne prinaša slabega sadu, niti slabo drevo ne prinaša dobrega sadu. ⁴⁴Kajti vsako drevo je razpoznavno po svojem lastnem sadu. Kajti ljudje fig ne nabirajo s trnja niti z robidovega grma ne nabirajo grozdja. ⁴⁵Dober človek iz dobrega zaklada svojega srca prinaša to, kar je dobro, hudobnež pa iz zlega zaklada svojega srca prinaša to, kar je zlo, kajti iz obilja srca njegova usta govoré.

⁴⁶In zakaj me kličete: »Gospod, Gospod,« pa ne delate stvari, ki jih govorim? ⁴⁷Kdorkoli pride k meni in posluša moje besede ter jih izpolnjuje, vam bom pokazal komu je podoben. ⁴⁸Š Podoben je človeku, ki je gradil hišo in globoko kopál ter položil temelj na skalo. In ko je nastala poplava, je na to hišo silovito udaril vodni tok in je ni mogel omajati, kajti utemeljena je bila na skali. ⁴⁹Toda kdor posluša, pa ne dela, je podoben človeku, ki je na zemlji zgradil hišo brez temelja, proti kateri je silovito udaril vodni tok in ta je takoj padla in ruševina te hiše je bila velika. «

7 Ko je torej končal vse svoje govore pred občinstvom ljudi, ^rje vstopil v Kafarnaüm. ²Neki služabnik stotnika, ki mu je bil dragocen, je bil bolan in pripravljen na smrt.

^a 6:40: je: ali, bo. ^b 6:44: grozdja: gr. grozdnih jagod.

^a 6:13: Mt 10:1 ^b 6:16: Jud 1:1 ^c 6:20: Mt 5:3 ^d 6:24: Am 6:1 ^e 6:25: Iz 65:13 ^f 6:27: Mt 5:44 ^g 6:29: 1 Kor 6:7 ^h 6:29: Mt 5:39 ⁱ 6:31: Mt 7:12; Tob 4:16 ^j 6:32: Mt 5:46 ^k 6:34: Mt 5:42 ^l 6:37: Mt 7:1 ^m 6:39: Mt 15:14 ⁿ 6:40: Mt 10:24 ^o 6:41: Mt 7:3 ^p 6:43: Mt 7:16 ^q 6:46: Mt 7:21 ^r 7:1: Mt 8:5

³Ko je slišal o Jezusu, je k njemu poslal judovske starešine in ga rotil, da bi prišel in ozdravil njegovega služabnika. ⁴Ko so prišli k Jezusu, so ga takoj iskreno rotili, rekoč: »Vreden je bil, da bi to storil zanj, ⁵kajti rad ima naš narod in sinagogo nam je zgradil.« ⁶Potem je Jezus odšel z njimi. In ko je bil torej nedaleč od hiše, je stotnik k njemu poslal prijatelje, rekoč mu: »Gospod, ne delaj si sitnosti, kajti nisem vreden, da bi stopil pod mojo streho, ⁷zato se tudi nisem imel za vrednega, da bi prišel k tebi, toda reci besedo in moj služabnik bo ozdravljen. ⁸Kajti tudi sam sem človek, postavljen pod oblast. Pod seboj imam vojake in nekomu^a rečem: »Pojdi,« in gre, in drugemu: »Pridi,« in pride, in svojemu služabniku: »Naredi to,« in to stori.« ⁹Ko je Jezus slišal te besede, se je začudil nad njim in se obrnil ter rekel množici, ki mu je sledila: »Povem vam: Nisem našel tako velike vere, niti v Izraelu ne.« ¹⁰§ In tisti, ki so bili poslani, so se vrnili k hiši in našli služabnika, ki je bil bolan, zdravega.

¹¹§ Pripetilo se je dan kasneje, da je odšel v mesto, imenovano Nain^b in z njim so odšli mnogi izmed njegovih učencev ter veliko ljudi. ¹²Ko je torej prišel blizu k mestnim velikim vratom, glej, je bil ven odnešen mrtev človek, edini sin njegove matere in ta je bila vdova; in z njo je bilo veliko ljudi iz mesta. ¹³Ko jo je Gospod zagledal, je imel sočutje do nje in ji je rekel: »Ne jokaj.« ¹⁴Prišel je in se dotaknil mrtvaškega odra,^c in tisti, ki so ga nosili, so mirno stali. In rekel je: »Mladenič, rečem ti: Vstani.« ¹⁵In ta, ki je bil mrtev, se je usedel in pričel govoriti. In izročil ga je njegovi materi. ¹⁶Strah je prišel na vse in slavili so Boga, rekoč, da je med nami vstal velik prerok in da je Bog obiskal svoje ljudi. ¹⁷In ta govorica o njem je šla naprej po vsej celotni Judeji in naokoli po vsem celotnem področju. ¹⁸^a In Janezovi učenci so mu povedali o vseh teh stvareh.

¹⁹§ In Janez je k sebi poklical dva izmed svojih učencev in ju poslal k Jezusu, rekoč: »Ali si ti tisti, ki naj bi prišel? Ali [naj] pričakujemo drugega?« ²⁰Ko sta moža prišla k njemu, sta rekla: »Janez Krstnik naju je poslal k tebi, rekoč: »Ali si ti tisti, ki naj bi prišel? Ali [naj] pričakujemo drugega?« ²¹In v tej isti uri je mnoge ozdravil njihovih slabotnosti in nadlog ter od zlih duhov, in mnogim, ki so bili slepi, je dal vid. ²²Potem jima Jezus odgovori in reče: »Pojdita svojo

pot in povejta Janezu kakšne stvari sta videla in slišala: kako slepi vidijo, hromi hodijo, gobavi so očisti, gluhi slišijo, mrtvi so obujeni, revnim^b je oznanjen evangelij. ²³In blagoslovljen je, kdorkoli se ne bo spotaknil ob mene.«

²⁴In ko sta Janezova poslanca odšla, je množici pričel govoriti glede Janeza: »Kaj ste odšli ven v divjino, da vidite? Trst, ki se maje z vetrom? ²⁵Toda kaj ste odšli ven, da vidite? Človeka, oblečenega v mehka oblačila? Glejte, tisti, ki so krasno oblečeni in živijo prefinjeno, so v kraljevih dvorih. ²⁶Toda kaj ste odšli ven, da vidite? Preroka? Da, povem vam in veliko več kakor preroka. ²⁷To je on, o katerem je pisano: »Glej, svojega poslanca pošljem pred tvoj obraz, ki bo pripravil tvojo pot pred teboj.« ²⁸Kajti povem vam: Med temi, ki so rojeni iz žensk, ni večjega preroka kakor Janez Krstnik, toda kdor je v Božjem kraljestvu najmanjši, je večji od njega.« ²⁹In vsi ljudje, ki so ga slišali in davkarji, so resničnost Boga opravičili s tem, da so se krstili z Janezovim krstom. ³⁰Toda farizeji in izvedenci v postavi so zavrnil^d nasvet Boga, sami^e zoper sebe, tako da se mu niso dali krstiti.

³¹§ In Gospod je rekel: »S kom naj torej primerjam ljudi tega rodu? In čemu so podobni? ³²Podobni so otrokom, sedečim na trgu, ki kličejo drug drugemu ter govorijo: »Piskali smo vam, pa niste plesali; objokovali smo vam, pa niste jokali.« ³³Kajti Janez Krstnik je prišel [in] niti ni jedel kruha niti ni pil vina; vi pa pravite: »Hudiča ima.« ³⁴Sin človekov je prišel in je ter pije; vi pa pravite: »Glejte, požrešen človek in vinski bratec, prijatelj davkarjev in grešnikov!« ³⁵Toda modrost je opravičena po vseh svojih otrocih.«

³⁶^e Eden izmed farizejev pa ga je prosil, da bi lahko jedel z njim. In odšel je v farizejevo hišo ter se usedel k obedu. ³⁷In glej, ko je ženska, ki je bila v mestu grešnica, spoznala, da je Jezus sedel v farizejevi hiši pri obedu, je prinesla alabastrno škatlo mazila ³⁸ter jokajoč odzadaj pristopila k njegovim stopalom in njegova stopala pričela umivati s solzami in jih brisati z lasmi svoje glave in poljubljala je njegova stopala ter jih mazila z mazilom. ³⁹Ko je torej to videl farizej, ki ga je povabil, si je rekel sam pri sebi, rekoč: »Če bi bil ta človek prerok, bi vedel kdo in kakšne vrste je ta ženska, ki se ga dotika, kajti grešnica je.« ⁴⁰In Jezus mu odgovori ter reče: »Simon, nekaj ti imam povedati.« On pa reče: »Učitelj, povej.« ⁴¹»Bil

^a 7:8: nekomu: gr. temu možu. ^b 7:11: [Nain: mesto v spodnji Galileji, 14 km južno od Nazareta.]

^c 7:14: mrtvaškega odra: ali, krste. ^d 7:30: zavrnil: ali, preprečil. ^e 7:30: sami: ali, znotraj samih sebe.

^a 7:18: Mt 11:2 ^b 7:22: Iz 61:1 ^c 7:27: [Mal 3:1] ^d 7:31: Mt 11:16 ^e 7:36: Mr 14:3

je neki upnik, ki je imel dva dolžnika. Eden mu je bil dolžan petsto^a denarjev, drugi pa petdeset. ⁴²In ko nista imela nič, s čimer bi plačala, jima je obema odkrito odpustil. Povej mi torej, kateri izmed njiju ga bo bolj ljubil?« ⁴³Simon je odgovoril in rekel: »Domnevam, da tisti, kateremu je več odpustil.« On pa mu je rekel: »Pravilno si prisodil.« ⁴⁴In obrnil se je k ženski ter rekel Simonu: »Vidiš to žensko? V tvojo hišo sem vstopil, pa mi nisi dal vode za moja stopala, toda ona je moja stopala umila s solzami in jih obrisala z lasmi svoje glave. ⁴⁵Nisi mi dal poljuba, toda odkar sem vstopil, ta ženska ni prenehala poljubljati mojih stopal. ⁴⁶Moje glave nisi mazilil z oljem, toda ta ženska je moja stopala mazilila z mazilom. ⁴⁷Zato ti pravim: »Njeni grehi, ki jih je mnogo, so odpuščeni, kajti veliko je ljubila, toda komur je malo oproščeno, ta malo ljubi.« ⁴⁸Njej pa je rekel: »Tvoji grehi so odpuščeni.« ⁴⁹In tisti, ki so pri obedu sedeli z njim, so v sebi začeli govoriti: »Kdo je ta, da tudi grehe odpušča?« ⁵⁰In ženski je rekel: »Tvoja vera te je rešila, pojdi v miru.«

8 In pripetilo se je potem, da je šel skozi vsako mesto in vas in oznanjal ter prikazoval vesele novice Božjega kraljestva in z njim so bili dvanajsteri² in neke ženske, ki so bile ozdravljene od zlih duhov in slabotnosti: Marija, imenovana Magdalena,^b iz katere je odšlo sedem hudičev³ in Joana, žena Herodovega oskrbnika Husa ter Suzana in mnoge druge, ki so mu služile iz svojega imetja.

⁴c In ko je bilo skupaj zbranih veliko ljudi in so prišli k njemu iz vsakega mesta, je spregovoril s prisposodobno: ⁵»Sejalec je odšel ven sejat svoje seme in ko je sejal, je nekaj padlo poleg poti in to je bilo pomendrano in pozobala ga je perjad neba. ⁶In nekaj je padlo na skalo in takoj, ko je pognalo, je ovenelo, ker mu je primanjkovalo vlage. ⁷In nekaj je padlo med trnje in trnje je pognalo z njim ter ga zadušilo. ⁸Drugo pa je padlo na dobro zemljo in pognalo ter obrodilo stoteren sad.« In ko je povedal te besede, je zaklical: »Kdor ima ušesa, da slišijo, naj poslušaj.« ⁹Njegovi učenci pa so ga vprašali, rekoč: »Kaj bi bila ta prisposodba?« ¹⁰In rekel je: »Vam je dano spoznati skrivnosti Božjega kraljestva, toda drugim v prisposodobah; da z gledanjem ne bi mogli videti in s poslušanjem ne bi mogli razumeti. ¹¹Torej prisposodba je ta: »Seme je Božja beseda. ¹²Tisti ob poti so tisti, ki slišijo; potem pride hudič in iz njihovih src odvzema besedo, da ne bi verjeli in ne bi bili rešeni. ¹³Tisti na skali so tisti, ki, ko slišijo, z radostjo

sprejemajo besedo; in ti nimajo korenine, ki nekaj časa verujejo, ob času skušnjave pa padejo stran. ¹⁴In to, kar je padlo med trnje, so tisti, ki, ko so slišali, gredo naprej in so zadušeni s skrbmi in bogastvi in užitki tega življenja in nobenega sadu ne privedejo do zrelosti. ¹⁵Toda to, na dobri zemlji, so tisti, ki so z iskrenim in dobrim srcem slišali besedo, jo obdržali in s potrpežljivostjo prinašajo sad.«

¹⁶»Nihče, ko je prižgal svetilko, je ne pokrije s posodo ali jo postavi pod posteljo, temveč jo postavi na svečnik, da tisti, ki vstopajo noter, lahko vidijo svetlobo.« ¹⁷Kajti nič ni skrito, kar ne bo razodeto, niti ni nobena stvar skrita, da se ne bo izvedela in postala znana.« ¹⁸Pazite torej kako poslušate,^g kajti kdorkoli ima, njemu bo dano; kdorkoli pa nima, bo od njega vzeto celó to, kar se^a mu zdi, da ima.« ¹⁹h Tedaj so prišli k njemu njegova mati in njegovi bratje, pa zaradi gneče niso mogli priti do njega. ²⁰In povedano mu je bilo po nekom, ki je rekel: »Tvoja mati in tvoji bratje stojijo zunaj in te želijo videti.« ²¹In odgovoril je ter jim rekel: »Moja mati in moji bratje so tisti, ki poslušajo Božjo besedo in jo izvršujejo.«

²²i Pripetilo se je torej na neki dan, da je s svojimi učenci odšel na ladjo in jim rekel: »Pojdimo preko, na drugo stran jezera.« In so odrinili. ²³Toda ko so jadrali, je zaspal. Dol na jezero pa je prišel vetroven vihar in bili so napolnjeni z vodo in v nevarnosti. ²⁴In prišli so k njemu ter ga zbudili, rekoč: »Učitelj, učitelj, mi ginemo.« Potem je vstal, oštel veter in besnenje vode, in ponehala sta in bil je mir. ²⁵Rekel jim je: »Kje je vaša vera?« In prestrašeno začudeni so drug drugemu govorili: »Kakšne vrste človek je to! Kajti ukazuje celó vetrovom in vodi in so mu pokorni.«

²⁶j In prispeli so v Géraško deželo, ki je na drugi strani, nasproti Galileji. ²⁷In ko je šel naprej v deželo, ga je tam zunaj mesta srečal neki mož, ki je imel dolgo časa hudiče in ni nosil oblačil niti ni prebival v nobeni hiši, temveč v grobnicah. ²⁸Ko je zagledal Jezusa, je zakričal in padel dol pred njim ter z močnim glasom rekel: »Kaj imam opraviti s teboj, Jezus, ti Sin od Boga najvišjega? Rotim te, ne muči me.« ²⁹(Kajti nečistemu duhu je ukazal, da pride iz tega človeka. Kajti ta ga je pogosto zgrabil in bil je držan zvezan z verigami in okovi, pa je prelomil vezi in po hudiču je bil gnan v divjino.) ³⁰In Jezus ga je vprašal, rekoč: »Kako ti je ime?« In ta je rekel: »Legija,« ker je vanj vstopilo mnogo hudičev. ³¹In rotili so ga, da jim ne bi ukazal oditi ven, v brezno. ³²Tam pa je bila čreda

^a 8:18: se...: ali, misli.

^a 7:41: Mt 18:28 ^b 8:2: Mr 16:9 ^c 8:4: Mt 13:2 ^d 8:11: Mt 13:18 ^e 8:16: Mt 5:15 ^f 8:17: Mt 10:26 ^g 8:18: Mt 13:12 ^h 8:19: Mt 12:46 ⁱ 8:22: Mt 8:23 ^j 8:26: Mt 8:28

mnogih svinj, ki so se pasle na gori in rotili so ga, naj jim dovoli vstopiti vanje. In dovolil jim je. ³³Tedaj so hudiči odšli iz človeka in vstopili v svinje in čreda je silovito stekla navzdol po strmini v jezero in so se zadušile. ³⁴Ko so *tisti*, ki so jih hranili, videli kaj je bilo storjeno, so pobegnili in odšli ter *to* povedali v mestu in na deželi. ³⁵Potem so odšli ven, da vidijo kaj je bilo storjeno in prišli so k Jezusu in našli človeka, iz katerega so odšli hudiči, sedečega pri Jezusovih stopalih, oblečenega in pri zdravi pameti, in bili so prestrašeni. ³⁶Tisti, ki so *to* videli, so jim povedali tudi na kakšen način je bil ta, ki je bil obseden s hudiči, ozdravljen.

³⁷§ Potem ga je celotna množica naokoli iz Géraške dežele rotila, naj odide od njih, kajti bili so prevzeti z velikim strahom, on pa je odšel gor na ladjo in se ponovno vrnil nazaj. ³⁸Torej mož, iz katerega so izšli hudiči, ga je rotil, da bi bil lahko z njim, toda Jezus ga je poslal proč, rekoč: ³⁹»Vrni se k svoji lastni hiši in pokaži, kako velike stvari ti je storil Bog.« In ta je odšel svojo pot ter po vsem mestu razglašal kako velike stvari mu je storil Jezus. ⁴⁰In pripetilo se je, ko se je Jezus vrnil, da ga je množica *veselo* sprejela, kajti vsi so ga pričakovali.

⁴¹*a* In glej, tja je prišel mož, po imenu Jair in bil je predstojnik sinagoge in ta je padel dol k Jezusovim stopalom ter ga rotil, da bi prišel v njegovo hišo, ⁴²kajti imel je eno samo hčer, staro okoli dvanajst let in ta je umirala. Toda, ko je šel, je množica pritiskala nanj.

⁴³In ženska, ki je dvanajst let imela težave s krvjo, ki je ves svoj dohodek potrošila za zdravnike niti je nihče ni mogel ozdraviti, ⁴⁴je prišla za *njim* ter se dotaknila roba njegove obleke in njena težava s krvjo se je takoj ustavila. ⁴⁵§ In Jezus je rekel: »Kdo se me je dotaknil?« Ko so vsi zanikali, so Peter in tisti, ki so bili z njim, rekli: »Učitelj, množica te preriva in pritiska, ti pa praviš: »Kdo se me je dotaknil?«« ⁴⁶Jezus je rekel: »Nekdo se me je dotaknil, kajti zaznal sem, da je iz mene šla moč.« ⁴⁷In ko je ženska videla, da ni bila skrita, je trepetajoč prišla in padla dol pred njim. Pred vsemi ljudmi mu je priznala, zaradi kakšnega razloga se ga je dotaknila in kako je bila takoj ozdravljena. ⁴⁸§ In rekel ji je: »Hči, bodi dobro potolažena. Tvoja vera te je ozdravila, pojdi v miru.«

⁴⁹Medtem ko je še govoril, pride tja nekdo iz *hiše* predstojnika sinagoge in mu reče: »Tvoja hči je mrtva, ne nadleguj Učitelja.« ⁵⁰Ko je Jezus *to* slišal, mu je odgovoril, rekoč: »Ne boj se, samo veruj in ozdravela bo.« ⁵¹In ko

je prišel v hišo, nobenemu človeku ni dovolil vstopiti noter, razen Petru, Jakobu in Janezu ter očetu in materi dekllice. ⁵²In vsi so jokali ter jo objokovali, toda rekel je: »Ne jokajte. Ona ni mrtva, temveč spi.« ⁵³In smejali so se mu do norčevanja, ker so vedeli, da je bila mrtva. ⁵⁴In vse jih je postavil ven, jo prijel za roko in jo poklical, rekoč: »Deklica, vstani.« ⁵⁵In njen duh je ponovno prišel in nemudoma je vstala in ukazal je, naj ji dajo jesti. ⁵⁶In njena starša sta bila osupla, toda naročil jima je, naj nobenemu človeku ne povesta, kaj se je zgodilo.

⁹ Potem^b je sklical skupaj svoje dvanajstere učence in jim dal moč in oblast nad vsemi hudiči in za ozdravljanje bolezní. ²In poslal jih je, da oznanjajo Božje kraljestvo in da ozdravljajo bolne. ³Rekel jim je: »Za *svoje* potovanje ne vzemite ničesar, niti palic, prav tako ne malhe, niti kruha, niti denarja, niti ne imejte vsak po dva plašča. ⁴In v katerokoli hišo vstopite, tam ostanite in od tam odidite. ⁵Kdorkoli vas ne bo sprejel, kadar greste iz tega mesta, si iz svojih stopal otriesite prav *[ta]* prah, v pričevanje proti njim.« ⁶In odpravili so se in šli skozi mesta, ter oznanjali evangelijske in povsod ozdravljali.

⁷Torej^c Herod, vladar četrtrinskega dela province, je slišal o vsem, kar je bilo storjeno po njem; in bil je zmeden, zato ker so nekateri rekli, da je bil Janez obujen od mrtvih, ⁸in od nekaterih, da se je pojavil Elija in od drugih, da je vstal eden izmed starih prerokov. ⁹Herod pa je rekel: »Janeza sem jaz obglavil, toda kdo je ta, o katerem slišim takšne stvari?« In želel si je, da bi ga videl.

¹⁰In apostoli, ko so se vrnili, so mu povedali vse, kar so storili.^d In vzel jih je in odšel stran, na samo, v zapuščen kraj, ki je pripadal mestu z imenom Betsajda. ¹¹Ko je množica *to* izvedela, mu je sledila in sprejel jih je ter jim govoril o Božjem kraljestvu in ozdravil te, ki so imeli potrebo po ozdravljenju. ¹²^e In ko je dan pričel minevati, potem so prišli dvanajsteri ter mu rekli: »Pošlji množico proč, da lahko gredo v mesta in naokoli po deželi ter prenočijo in si preskrbijo živeža, kajti tukaj smo na samotnem kraju.« ¹³Toda rekel jim je: »Vi jim dajte jesti.« Oni pa so rekli: »Nimamo več kot pet hlebov in dve ribi, razen, če bi šli in za vse te ljudi kupili hrano.« ¹⁴Kajti bilo jih je okoli pet tisoč mož. In svojim učencem je rekel: »Primorajte jih, da se usedejo v skupine po petdeset.« ¹⁵In storili so tako in vse so primorali sesti. ¹⁶Tedaj je vzel pet hlebov in dve ribi in jih, zroč k nebu, blagoslovil in razlomil in dal učencem,

^a 9:7: [Leta Gospodovega 32.]

^a 8:41: Mt 9:18

^b 9:1: Mt 10:1

^c 9:7: Mt 10:1

^d 9:10: Mt 14:13

^e 9:12: Mt 14:15

da jih postavijo pred množico. ¹⁷In jedli so in vsi so bili nasičeni. In od odlomkov, ki so jim ostali, je bilo nabranih dvanajst košar.

¹⁸_a In pripetilo se je, ko je bil sam in molil, [da] so bili z njim njegovi učenci. In vprašal jih je, rekoč: »Kdo pravi množica, da sem jaz?«

¹⁹Rekli so in odgovorili: »Janez Krstnik, toda nekateri pravijo: »Elija« in drugi pravijo, da je vstal eden izmed starih prerokov.«

²⁰Rekel jim je: »Toda kdo vi pravite, da sem jaz?« Peter mu reče in odgovori: »Kristus od Boga.« ²¹In strogo jim je naročil in jim ukazal, da te besede ne povedo nobenemu človeku, ²²rekoč: »Sin človekov mora pretrpeti mnoge stvari in biti zavržen od starešin in visokih duhovnikov in pisarjev in umorjen bo in tretji dan bo obujen.«_b

²³_c Njim vsem pa je rekel: »Če hoče katerikoli človek priti za menoj, naj se odpove samemu sebi in vsak dan vzame svoj križ ter mi sledi.

²⁴Kajti kdorkoli hoče rešiti svoje življenje, ga bo izgubil, toda kdorkoli hoče izgubiti svoje življenje zaradi mene, ta isti ga bo rešil.

²⁵Kajti kaj človeku koristi, če si pridobi ves svet, pa izgubi samega sebe ali je zavržen?_d

²⁶Kajti kdorkoli se bo sramoval mene in mojih besed, njega se bo sramoval Sin človekov, ko bo prišel v svoji lastni slavi in v [slavi] svojega Očeta in svetih angelov._e ²⁷Toda povem vam po resnici, tam bo nekaj tukaj navzočih, ki ne bodo okusili smrti, dokler ne bodo videli Božjega kraljestva.«_f

²⁸_g In pripetilo se je okoli osmega dne po teh govorih,^a da je vzel Petra in Janeza in Jakoba ter odšel gor na goro, da moli. ²⁹In medtem ko je molil, je bil videz njegovega obličja predrugačen in njegova oblačila so bila bela in sijoča. ³⁰In glej, z njim sta govorila dva moža, ki sta bila Mojzes in Elija, ³¹ki sta se prikazala v slavi in govorila o njegovem odhodu, katerega naj bi dovršil v Jeruzalemu.

³²Toda Peter in ta dva, ki sta bila z njim, so bili obteženi s spanjem, in ko so se zbudili, so videli njegovo slavo in dva moža, ki sta stala z njim.

³³In pripetilo se je, ko sta odšla od njega, da je Peter rekel Jezusu: »Učitelj, dobro je za nas, da smo tukaj. Naredimo tri šotore: enega zate in enega za Mojzesa in enega za Elija,« pa ni vedel kaj je govoril. ³⁴Medtem ko je tako govoril, je prišel oblak in jih zasenčil in ko so vstopili v oblak, so se prestrašili.

³⁵In iz oblaka je prišel glas, rekoč: »Ta je moj ljubljeni Sin, njega poslušajte.«_h ³⁶In ko je glas minil, se je Jezus znašel sam. Oni pa so

[to] obdržali zase in v tistih dneh nobenemu človeku niso povedali o teh stvareh, ki so jih videli.

³⁷_i In pripetilo se je, da ga je naslednji dan, ko so prišli dol s hriba, srečalo mnogo ljudi.

³⁸In glej, mož iz skupine je zavpil, rekoč: »Učitelj, rotim te, poglej na mojega sina, kajti on je moj edini otrok.«³⁹In glej, duh ga napada in nenadoma vpije in trga ga, da se ponovno peni in ko ga močno udari, odide od njega.

⁴⁰In rotil sem tvoje učence, da ga izženejo iz njega, pa niso mogli.« ⁴¹Jezus pa odgovori in reče: »O neverni in sprevrženi rod, kako dolgo bom še z vami in vas prenašal? Privedi svojega sina sèm.« ⁴²In ko je šele prihajal, ga je hudič vrgel dol ter ga trgal. In Jezus je oštel nečistega duha in ozdravil otroka ter ga ponovno izročil njegovemu očetu.

⁴³In vsi so bili osupli nad mogočno Božjo močjo. Toda medtem ko so se vsi čudili ob vseh stvareh, ki jih je Jezus storil, je svojim učencem rekel: ⁴⁴»Naj te besede prodrejo v vaša ušesa, kajti Sin človekov bo izročen v človeške roke.«_j ⁴⁵Toda tega govora niso razumeli in ta je bil skrit pred njimi, da ga niso zaznali in bali so se ga vprašati o tem govoru.

⁴⁶_k Potem je med njimi nastalo razmišljanje, kdo izmed njih naj bi bil največji. ⁴⁷In Jezus, zaznavajoč misel njihovega srca, je vzel otroka ter ga postavil poleg sebe ⁴⁸ter jim rekel: »Kdorkoli bo tega otroka sprejel v mojem imenu, sprejema mene in kdorkoli bo sprejel mene, sprejema tistega, ki me je poslal, kajti kdor je najmanjši med vami vsemi, ta isti bo velik.«

⁴⁹_l In Janez je odgovoril ter rekel: »Učitelj, nekoga smo videli v tvojem imenu izganjati hudiče in smo mu prepovedali, ker ne hodi skupaj z nami.« ⁵⁰Še Toda Jezus mu je rekel: »Ne prepovejte mu, kajti kdor ni proti nam, je za nas.«

⁵¹In pripetilo se je, ko je prišel čas, da naj bi bil sprejet gor, se je on neomajno odločil, da gre v Jeruzalem ⁵²in pred svojim obrazom je poslal poslance in ti so šli ter vstopili v vas Samarijanov, da pripravijo zanj. ⁵³Še Oni pa ga niso sprejeli, ker je bil njegov obraz, kakor da hoče iti v Jeruzalem. ⁵⁴Še In ko sta njegova učenca, Jakob in Janez, to videla, sta rekla: »Gospod, hočeš, da ukaževa ognju, da pride dol z neba in jih pogoltne, kakor je storil, Elija?« ⁵⁵Še Toda on se je obrnil in ju oštel ter rekel: »Vidva ne vesta iz kakšne vrste

^a 9:28: govorih: ali, stvareh.

^a 9:18: Mt 16:13

^b 9:22: Mt 17:22

^c 9:23: Mt 10:38

^d 9:25: Mt 16:26; Mr 8:36

^e 9:26: Mt 10:33

^f 9:27: Mt 16:28

^g 9:28: Mt 17:1

^h 9:35: [Lz 42:1]; [Mt 3:17]; [Mt 12:18]; [Mr 1:11]; [Lk 3:22]

ⁱ 9:37: Mt 17:14

^j 9:44: Mt 17:22

^k 9:46: Mt 18:1; Mr 9:34

^l 9:49: Mr 9:38

^m 9:54: 2 Kr 1:10

duha sta. ⁵⁶§ Kajti Sin človekov ni prišel, da pokonča človeška življenja, temveč, da *jih* reši.« In odšli so v drugo vas.

⁵⁷*a* In pripetilo se je, ko so šli po poti, da mu je neki *človek* rekel: »Gospod, sledil ti bom, kamorkoli greš.« ⁵⁸In Jezus mu je rekel: »Lisice imajo luknje in ptice neba imajo gnezda, toda Sin človekov nima kam nasloniti svoje glave.« ⁵⁹*b* In drugemu je rekel: »Sledi mi.« Vendar je ta rekel: »Gospod, dovoli mi najprej, da grem in pokopljem svojega očeta.« ⁶⁰Jezus mu je rekel: »Naj mrtvi pokopljejo svoje mrtve, ti pa pojdi in oznanjaj Božje kraljestvo.« ⁶¹Prav tako je rekel drugi: »Gospod, sledil ti bom, toda naj grem najprej in se poslovim od teh, ki so doma v moji hiši.« ⁶²In Jezus mu je rekel: »Nihče, ki svojo roko položi na plug in gleda nazaj, ni primeren za Božje kraljestvo.«

10 § Po^c teh besedah je Gospod določil tudi drugih sedemdeset in jih poslal po dva in dva pred seboj v vsako mesto in kraj, kamor bi sam prišel. ²Zato jim je rekel: »Zetev je resnično velika, toda delavcev je malo. Prosite torej Gospoda žetve, da bi poslal delavce na svojo žetev.« ³Pojdite [*po*] svojih poteh. ^eGlejte, pošiljam vas kakor jagnjeta med volkove. ⁴Ne nosite niti mošnje niti malhe niti čevljev, in po poti ne pozdravljajte nobenega človeka. ⁵In v katerokoli hišo vstopite, najprej recite: »Mir *bodi* tej hiši.« ^f⁶In če bo tam sin miru, bo vaš mir počival na njej; če ne, se bo ponovno obrnil k vam. ⁷In v isti hiši ostanite, jejte in pijte te stvari, ki vam jih dajo, kajti delavec je vreden svojega plačila. Ne hodite od hiše do hiše. ⁸In v katerokoli mesto vstopite in vas sprejmejo, jejte te stvari, ki so postavljene pred vas ⁹in ozdravljajte bolne, ki so v njem in govorite jim: »Božje kraljestvo je prišlo blizu k vam.« ¹⁰Toda v katerokoli mesto vstopite in vas ne sprejmejo, pojdite po svojih poteh ven na ulice le-tega in recite: ¹¹»Celo prav [*ta*] prah iz vašega mesta, ki se je [*trdno*] prilepil na nas, otriesamo zoper vas. Vendar pa bodite prepričani o tem, da je Božje kraljestvo prišlo blizu k vam.« ¹²Toda povem vam, da bo na tisti dan bolj znosno za Sódomo, kakor za to mesto. ¹³Gorje ti, Horazín! Gorje ti, Betsajda! Kajti če bi bila ta mogočna dela, ki so bila storjena v tebi, storjena v Tiru in Sidónu, bi se že davno pokesala, sedeč v vrečevini in pepelu.^g ¹⁴Toda ob sodbi bo bolj znosno za Tir in Sidón, kakor za vaju. ¹⁵In ti Kafarnáum,

ki si vzvišen do neba, boš pahnjén navzdol do pekla. ¹⁶Kdor posluša vas, posluša mene; kdor pa prezira vas, prezira mene; in kdor prezira mene, prezira tistega, ki me je poslal.«^h

¹⁷§ In sedemdeset se jih je ponovno vrnilo z radostjo, rekoč: »Gospod, celó hudiči so nam pokorni v tvojem imenu.« ¹⁸Rekel jim je: »Gledal sem Satana kakor bliskanje pasti z neba. ¹⁹§ Glejte, dajem vam oblast, da stopate na kače in škorprijone in čez vso sovražnikovo oblast in nič vam ne bo na kakršenkoli način škodilo. ²⁰Vendar se ne veselite tega, da so vam duhovi podrejeni, temveč se raje veselite, ker so vaša imena zapisana v nebesih.«ⁱ

²¹V tej uri se je Jezus razveselil v duhu in rekel: »Zahvaljujem se ti, o Oče, Gospodar neba in zemlje, da si te besede skríl pred modrimi in razsodnimi, razodel pa si jih otročičem. Točno tako, Oče, kajti tako je bilo videti dobro v tvojih očeh. ²²^a Vse stvari so mi izročene od mojega Očeta in noben človek ne ve kdo je Sin, razen Očeta in kdo je Oče, razen Sina in *tistega*, ki mu *ga* bo Sin razodel.« ²³In obrnil se je k *svojim* učencem in na samem rekel: »Blagoslovljene so oči, ki vidijo stvari, ki jih vi vidite,^j

²⁴kajti povem vam, da je mnogo prerokov in kraljev želelo videti te stvari, ki jih vi vidite, pa *jih* niso videli, in slišati te besede, ki jih vi slišite, pa *jih* niso slišali.«

²⁵In glej, neki izvedenec v postavi je vstal ter ga skušal, rekoč: »Učitelj, kaj naj storim, da podedujem večno življenje?«^k ²⁶Rekel mu je: »Kaj je zapisano v postavi? Kako bereš?« ²⁷In ta odgovori in reče: »Gospoda svojega Boga boš ljubil z vsem svojim srcem in z vso svojo dušo in z vso svojo močjo in z vsem svojim mišljenjem, in svojega bližnjega kakor samega sebe.« ²⁸In rekel mu je: »Prav si odgovoril. To delaj in boš živel.« ²⁹Toda ker je hotel opravičiti samega sebe, je Jezusu rekel: »In kdo je moj bližnji?« ³⁰In Jezus mu odgovori ter reče: »Neki človek je šel iz Jeruzalema navzdol v Jeriho in padel med tatove, ki so mu slekli njegova oblačila in *ga* ranili in odšli ter *ga* pustili napol mrtvega. ³¹In po naključju pride dol po tej poti neki duhovnik; in ko *ga* je zagledal, je po drugi strani šel mimo. ³²In podobno je Lévi^jev, ko je bil na tem kraju, prišel ter pogledal *nanj* in šel mimo po drugi strani. ³³Toda neki Samarijan, ki je potoval, je prišel tja, kjer je bil, in ko *ga* je zagledal, je imel *do njega* sočutje ³⁴in šel k *njemu* ter

^a 10:22: Mnogo starodavnih rokopisov na začetku vrstice doda te besede: Ko pa se je obrnil k svojim učencem, je rekel.

^a 9:57: Mt 8:19 ^b 9:59: Mt 8:21 ^c 10:1: Mt 10:1 ^d 10:2: Mt 9:37 ^e 10:3: Mt 10:16 ^f 10:5: Mt 10:11 ^g 10:13: Mt 11:21 ^h 10:16: Mt 10:40 ⁱ 10:20: [2 Mz 32:32]; [Ps 69:28]; [Iz 4:3]; [Dan 10:21]; [Dan 12:1]; [Lk 10:20]; [Flp 4:3]; [Heb 12:23]; [Raz 3:5]; [Raz 13:8]; [Raz 20:12]; [Raz 20:15] ^j 10:23: Mt 13:16 ^k 10:25: Mt 22:35; [Mr 10:17]; [Lk 18:18]

povezal njegove rane, izlivajoč vanje olja in vina in ga namestil na svojo lastno žival ter ga privedel do gostišča in zanj poskrbel. ³⁵In naslednjega dne, ko je odšel, je vzel ven dva denarja in *ju* dal gostilničarju ter mu rekel: »Poskrbi zanj in karkoli porabiš več, ti bom poplačal, ko ponovno pridem.« ³⁶»Kaj meniš, kateri torej od teh treh je bil bližnji temu, ki je padel med tatove?« ³⁷In ta je rekel: »Kdor mu je izkazal usmiljenje.« Potem mu je Jezus rekel: »Pojdi in ti delaj enako.«

³⁸Pripetilo se je torej, ko so šli, da je vstopil v neko vas in neka ženska, po imenu Marta, ga je sprejela v svojo hišo. ³⁹In imela je sestro, po imenu Marija, ki je prav tako sedla k Jezusovim stopalom in poslušala njegovo besedo. ⁴⁰Toda Marta je bila obremenjena glede tolikšne postrežbe in je prišla k njemu ter rekla: »Gospod, ti ni mar, da me je moja sestra pustila, da sama stremžem? Ukaži ji vendar, naj mi pomaga.« ⁴¹§ Jezus pa je odgovoril ter ji rekel: »Marta, Marta, vznemirjaš se in skrbiš glede mnogih stvari. ⁴²Toda ena stvar je potrebna in Marija si je izbrala ta dobri del, ki od nje ne bo odvzet.«

11 In pripetilo se je, medtem ko je na nekem kralju molil, ko^a je prenehal, da mu je eden izmed njegovih učencev rekel: »Gospod, nauči nas moliti, kakor je tudi Janez naučil svoje učence.« ²§ Rekel jim je: »Kadar vi molite, recite: *b* »Naš Oče, ki si v nebesih: »Posvečuje naj se tvoje ime. Pridi tvoje kraljestvo. Zgodi se tvoja volja, kakor je v nebesih, tako na zemlji. ³Daj nam dan^b za dnem naš vsakdanji kruh. ⁴§ In odpusti nam naše grehe, kajti tudi mi odpuščamo vsakemu, ki nam je dolžan. In ne vodi nas v skušnjavo, temveč nas osvobodi pred zlom.« ⁵In rekel jim je: »Kateri izmed vas bo imel prijatelja in bo šel k njemu ob polnoči ter mu rekel: »Prijatelj, posodi mi tri hlebe, ⁶kajti moj prijatelj je na^c svojem potovanju prišel k meni, pa nimam ničesar, da postavim predenj?« ⁷In ta od znotraj bo odgovoril ter rekel: »Ne moti me. Vrata so sedaj zaprta in moji otroci so z menoj v postelji. Ne morem vstati in ti dati.« ⁸Povem vam: »Čeprav ne bo vstal in mu dal, ker je njegov prijatelj, bo vendarle vstal zaradi njegove vsiljivosti ter mu dal toliko, kolikor potrebuje.« ⁹In jaz vam pravim: »Prosrite in to vam bo dano. Išcite in boste našli. Trkajte in to se vam bo odprlo.« ¹⁰Kajti vsak, kdor prosi, prejema; in kdor išče, najde; in tistemu, ki trka, se bo odprlo. ¹¹§ Če bo sin kogarkoli izmed vas, ki je oče, prosil kruha ali mu bo dal

kamen? Ali če *prosi* ribe ali mu bo namesto ribe dal kačo?^d ¹²Ali če bo prosil jajce ali mu bo ponudil^d škorpijona? ¹³Če torej vi, ki ste hudobni, veste kako dajati svojim otrokom dobre darove, koliko bolj bo *vaš* nebeški Oče dal Svetega Duha tistim, ki ga prosijo?«

¹⁴In izganjal je hudiča, ta pa je bil nem. In pripetilo se je, ko je hudič odšel ven, [*da*] je nemi spregovoril in množica se je čudila. ¹⁵Toda nekateri izmed njih so rekli: *e* »Hudiče izganja preko Bélcebuba,^e vodilnega izmed hudičev.« ¹⁶In drugi so *ga* skušali in od njega hoteli znamenje z neba. ¹⁷Vendar jim je on, ker je poznal njihove misli, rekel: »Vsako kraljestvo, razdvojeno zoper sebe, je privedeno v opustošenje; in hiša, *razdvojena* zoper hišo, pade. ¹⁸Ce bi bil tudi Satan razdeljen zoper samega sebe, kako bi obstalo njegovo kraljestvo, ker pravite, da s pomočjo Bélcebuba izganjam hudiče? ¹⁹In če jaz z Bélcebubom izganjam hudiče, s kom [*jih*] izganjajo vaši sinovi? Zatorej bodo oni vaši sodniki. ²⁰§ Toda če jaz z Božjim prstom izganjam hudiče, je brez dvoma nad vas prišlo Božje kraljestvo. ²¹Ko močan mož oborožen čuva svojo palačo, so njegove dobrine v miru, ²²toda, ko bo nadenj prišel močnejši od njega in ga premagal, mu odvzame vso njegovo bojno opremo, v katero je zaupal in razdeli njegove plene. ²³Kdor ni z menoj, je proti meni, in kdor ne zbira z menoj, raztresa. ²⁴Ko je nečisti duh odšel iz človeka, hodi skozi suhe kraje, iščoč počitka; ker pa ga ne najde, pravi: »Vrnil se bom k svoji hiši, od koder sem prišel ven.« ²⁵In ko pride, *jo* najde pometeno in okrašeno. ²⁶Tedaj gre in vzame *k sebi* sedem drugih duhov, zlobnejših kakor on sam; in vstopijo vanjo ter tam prebivajo in zadnje *stanje* tega človeka je hujše kakor prvo.«

²⁷In pripetilo se je, medtem ko je govoril te besede, [*da*] je neka ženska iz skupine povzdignila svoj glas in mu rekla: »Blagoslovljena je maternica te, ki te je nosila in prsi, ki si jih sesal.« ²⁸Toda rekel je: »Da, toliko bolj blagoslovljeni so tisti, ki poslušajo Božjo besedo in se jo držijo.«

²⁹^gIn ko je bila množica zbrana tesno skupaj, je pričel govoriti: »To je hudoben rod. Iščejo znamenje, pa jim ne bo dano nobeno znamenje, razen znamenja preroka Jona. ³⁰Kajti kakor je bil Jona znamenje Ninivljanom, tako bo tudi Sin človekov temu rodu. ³¹Kraljica juga bo ob sodbi vstala z ljudmi tega rodu in jih obsodila, kajti prišla je

^a 11:1: [Leta Gospodovega 33.]

^b 11:3: dan...: ali, za dan.

^c 11:6: na...: ali, iz svoje poti.

^d 11:12: ponudil: gr. dal.

^e 11:15: Bélcebuba: gr. Belcebula.

^a 10:35: Mt 20:2

^b 11:2: Mt 6:9

^c 11:9: Mt 7:7

^d 11:11: Mt 7:9

^e 11:15: Mt 9:34; Mt 12:24

^f 11:24: Mt 12:43

^g 11:29: Mt 12:38

iz skrajnih delov zemlje, da sliši Salomonovo modrost; in glejte, večji kakor Salomon je tukaj. ³²Ljudje iz Niniv bodo ob sodbi vstali s tem rodod in ga obsodili, kajti pokesali so se ob Jonovem oznanjevanju; in glejte, večji kakor Jona je tukaj. ³³Nihče, ko je prižgal svetilko, je ne položi na skrivno mesto niti ne pod^a mernik, temveč na svečnik, da tisti, ki vstopajo, lahko vidijo svetlobo. ³⁴§ Svetloba telesa je oko. Ko je torej tvoje oko enovito,^a je tudi tvoje celó telo polno svetlobe, toda kadar je tvoje oko hudobno, je tudi tvoje telo polno teme. ³⁵Pazite torej potemtakem, da svetloba, ki je v tebi, ne bo tema. ³⁶Če je torej tvoje celotno telo polno svetlobe in nima nobenega dela temnega, bo vse polno svetlobe, kot kadar ti lesketajoče^b sijanje svečnika daje svetlobo. «

³⁷In medtem ko je govoril, ga je neki farizej rotel, naj obeduje z njim. In vstopil je ter se usedel k obedu. ³⁸Ko je farizej to videl, se je čudil, da se pred obedom ni najprej umil. ³⁹^d Gospod pa mu je rekel: »Torej vi farizeji čistite zunanost čaše in pladnja, toda vaš notranji del je poln požrešnosti in zlobnosti. ⁴⁰Vi bedaki, mar ni tisti, ki je naredil to, kar je zunaj, naredil tudi tega, kar je znotraj? ⁴¹Toda raje dajte miloščino od^c takih stvari, kot jih imate, in glejte, vse stvari so vam čiste. ⁴²Toda gorje vam, farizeji! Kajti desetinite meto in ruto ter vse vrste zelišč, prezirate pa sodbo in Božjo ljubezen; te bi morali imeti najprej in ne pustiti drugih nenarejenih. ⁴³Gorje vam, farizeji! Ker ljubite najvišje sedeže v sinagogah in pozdrave na trgih. ⁴⁴§ Gorje vam, pisarji in farizeji, hinavci! Kajti vi ste kakor grobovi, ki se ne razločijo in ljudje, ki hodijo čeznje, se jih ne zavedajo. «

⁴⁵Potem je odgovoril eden izmed izvedencev v postavi in mu rekel: »Učitelj, s takšnim govorjenjem grajaš tudi nas. « ⁴⁶^f On pa je rekel: »Gorje tudi vam, vi, izvedenci v postavi! Kajti ljudi natovarjate z bremenami, bridkimi za prenašanje, vi sami pa se niti z enim izmed svojih prstov ne dotaknete teh bremen. ⁴⁷Gorje vam! Kajti prerokom gradite mavzoleje, vaši očetje pa so jih ubili. ⁴⁸Resnično, vi pričujete, da odobravate dejanja svojih očetov; kajti zares so jih ubili, vi pa gradite njihove mavzoleje. ⁴⁹Zaradi tega je tudi Božja modrost rekla: »Poslala jim bom preroke in apostole in nekatere izmed njih bodo ubili in pregnali, ⁵⁰da bo od tega rodu

lahko zahtevana kri vseh prerokov, ki je bila prelita od ustanovitve sveta; ⁵¹od krvi Abela do krvi Zaharija, ki je umrl med oltarjem in templjem. « Resnično, povem vam: »Zahtevala se bo od tega rodu. « ⁵²Gorje vam, izvedenci v postavi! Kajti odvzeli ste ključ spoznanja. Sami niste vstopili, tem, ki so vstopali, pa ste preprečevali. « ⁵³In ko jim je povedal te besede, so ga pisarji in farizeji začeli silovito nagovarjati in ga izzivati, da bi govoril o mnogih stvareh, ⁵⁴§ ker so prežali nanj in si prizadevali, da ujamejo kaj iz njegovih ust, da bi ga lahko obtožili.

12 Medtem ko je bila tam skupaj zbrana brezštevilna množica ljudstva, do take mere, da so stopali drug po drugem, je najprej pričel govoriti svojim učencem: »Pazite se kvasa farizejev, ki je hinavščina. ²Kajti nič ni prikrito, kar ne bo razkrito, niti skrito, kar se ne bo izvedelo. ³Zatorej karkoli ste govorili v temi, bo slišano na svetlobi; in to, kar ste govorili v sobicah na ušesa, bo razglašeno na hišnih strehah. ⁴Vam, svojim prijateljem, pa pravim: »Ne bojte se teh, ki ubijejo telo in nato ne morejo nič več storiti. ⁵Toda posvaril vas bom, koga se bojte: »Bojte se njega, ki ima, potem ko je ubil, oblast, da vrže v pekel. « Da, pravim vam: »Bojte se ga. « ⁶Ali ni pet vrabcev prodanih za dva^m novčiča, pa niti eden izmed njih ni pozabljen pred Bogom? ⁷Toda celó vsi lasje vaše glave so preštet. Ne bojte se torej, vredni ste več kakor mnogo vrabcev. ⁸Prav tako vam pravim: »Kdorkoli me bo priznal pred ljudmi, njega bo prav tako Sin človekov priznal pred Božjimi angeli. « ⁹Toda kdor me zanika pred ljudmi, bo zanikan pred Božjimi angeli. ¹⁰In kdorkoli bo govoril besedo zoper Sina človekovega, mu bo odpuščeno, toda tistemu, ki preklinja zoper Svetega Duha, ne bo odpuščeno. ¹¹In ko vas privedejo v sinagoge in k sodnikom in oblastem, se ne vznemirjajte in ne skrbite kakšno ali katero besedo boste odgovorili ali kaj boste rekli, ¹²kajti Sveti Duh vas bo v tej isti uri poučil, kaj morate reči. «

¹³Eden iz skupine pa mu je rekel: »Učitelj, spregovori mojemu bratu, naj dediščino deli z menoj. « ¹⁴Rekel mu je: »Človek, kdo me je naredil sodnika ali delivca nad vama? « ¹⁵In rekel jim je: »Pazite in čuvajte se pohlepnosti, kajti bistvo človeškega življenja ni v obilju stvari, ki jih poseduje. « ¹⁶In povedal jim je

^a 11:34: [enovito: gr. enojno, neprepognjeno; osredotočeno na en cilj - na Jezusa. Če najprej iščemo Božje kraljestvo, potem nam bodo stvari nadnaravno dodane od Boga.] ^b 11:36: lesketajoče...: gr. sveča s svojim lastnim sijem. ^c 11:41: od...: ali, kakor ste zmožni. ^d 11:52: preprečevali: ali, prepovedali.

^a 11:33: Mt 5:15 ^b 11:33: Mt 5:15 ^c 11:34: Mt 6:22 ^d 11:39: Mt 23:25 ^e 11:43: Mt 23:6 ^f 11:46: Mt 23:4 ^g 11:47: Mt 23:29 ^h 11:51: 1 Mz 4:8 ⁱ 11:52: Mt 23:13 ^j 12:1: Mt 16:6 ^k 12:2: Mt 10:26 ^l 12:4: Mt 10:28 ^m 12:6: Mt 10:29 ⁿ 12:8: Mt 10:32; 2 Tim 2:12 ^o 12:11: Mt 10:19

prisposodbo, rekoč: »Zemlja nekega bogataša je obilno obrodila¹⁷ in mislil si je sam pri sebi, rekoč: »Kaj bom storil, ker nimam prostora, kamor bi spravil svoje sadove?«¹⁸ Pa je rekel: »To bom storil, podrl bom svoje skednje in zgradil večje in tja bom spravil vse svoje sadove in svoje dobrine.«¹⁹ Svoji duši pa bom rekel: »Duša, veliko dobrin imaš spravljeneh za mnogo let; vzemi si svoj počitek, jej, pij in bodi vesela.«²⁰ Toda Bog mu je rekel: »Ti bedak, to noč bo^a tvoja duša zahtevana od tebe. Čigave bodo potem te stvari, ki si jih priskrbel?«²¹ Tak je kdor zaklade shranjuje zase, ni pa bogat pred Bogom.«

²² Svojim učencem pa je rekel: »Zatorej vam pravim:^a »Ne vznemirjajte se in ne skrbite za svoje življenje, kaj boste jedli; niti za telo, kaj boste oblekli.²³ Življenje je več kakor hrana in telo je več kakor oblačilo.²⁴ Preudarite o krokarjih, kajti niti ne sejejo niti ne žanjejo; ki nimajo niti skladišča niti skednja, pa jih Bog hrani. Kako silno ste vi boljši kakor perjad?²⁵ § In kdo izmed vas lahko z vznemirjanjem in skrbmi svoji postavi doda en komolec?²⁶ Če torej niste zmogni storiti to stvar, ki je najmanj pomembna, zakaj se vznemirjate in skrbite za ostalo? ²⁷ Preudarite lilije kako rastejo; ne garajo, ne predejo in vendar vam jaz pravim, da Salomon v vsej svoji slavi ni bil oblečen kakor ena izmed teh.²⁸ Če torej Bog tako oblači travo, ki je danes na polju in je jutri vržena v peč; kako mnogo bolj *bo oblačil* vas, o vi maloverni? ²⁹ In ne iščite, kaj boste jedli ali kaj boste pili niti^b ne bodite dvomljivega mišljenja.³⁰ Kajti za vsemi temi stvarmi povprašujejo narodi sveta in vaš Oče ve, da imate potrebo za temi stvarmi.

³¹ Toda raje iščite Božje kraljestvo in vse te stvari vam bodo dodane.³² Ne bojte se, mali trop, kajti dobra volja vašega Očeta je, da vam da kraljestvo.³³ Prodajte, kar imate in dajte miloščino.^b Priskrbite si mošnje, ki ne ostarijo, zaklad v nebesih, ki ne izneveri, kjer se noben tat ne približa niti molj ne razkraja.³⁴ Kajti kjer je vaš zaklad, tam bo tudi vaše srce.³⁵ Naj bodo vaša ledja opasana in vaše svetilke prižgane,^c ³⁶ vi sami pa podobni ljudem, ki čakajo na svojega gospodarja kdaj se bo vrnil s poroke, da kadar pride in potrka, mu lahko takoj odprejo.³⁷ Blagoslovljeni so tisti služabniki, katere bo gospodar, ko pride, našel čuječe. Resnično, pravim vam, da se bo opasal in jih primoral, da se usedejo k obedu in bo prišel naprej ter jim stregel.³⁸ In če bo prišel ob drugi straži ali če pride ob

tretji straži in *jih* najde takó, blagoslovljeni so tisti služabniki.³⁹ In vedite to, da če bi hišni oče vedel katero uro bi prišel tat, bi stražil in ne bi dovolil, da bi bila njegova hiša vlomljena.^d ⁴⁰ Bodite torej tudi vi pripravljeni, kajti Sin človekov prihaja ob uri, za katero ne mislite.«

⁴¹ Potem mu je Peter rekel: »Gospod, govoriš to prisposodbo nam ali celó vsem?«⁴² Gospod pa je rekel: »Kdo je potem tisti zvesti in modri oskrbnik, ki ga bo *njegov* gospodar naredil za vladarja nad njegovo družino, da *jim* ob pravnem obdobju da *njihove* deleže hrane?⁴³ Blagoslovljen je tisti služabnik, ki ga bo njegov gospodar, ko pride, našel tako početi.⁴⁴ Resnično vam povem, da ga bo naredil za vladarja nad vsem, kar ima.⁴⁵ Toda če pa ta služabnik v svojem srcu reče: »Moj gospodar odlaša svoj prihod« in bo pričel pretepati sluge in dekle, jesti in piti ter biti pijan,⁴⁶ bo gospodar tega služabnika prišel na dan, ko *ga* ne pričakuje in ob uri, ki se je ne zaveda in ga bo razsekal^c narazen ter mu določil njegov delež z neverniki.⁴⁷ Ta služabnik pa, ki je poznal voljo svojega gospodarja in se ni pripravil niti ni storil glede na njegovo voljo, bo pretepen z mnogimi *udarci biča*.⁴⁸ Toda kdor ni vedel, pa je zagrešil stvari vredne bičanja, bo pretepen z malo *udarci biča*. Kajti komurkoli je mnogo dano, se bo od njega mnogo zahtevalo, in komur so ljudje mnogo izročili, bodo od njega terjali tem več.

⁴⁹ Prišel sem, da pošljem ogenj na zemljo in kako si želim, da bi bil ta prižgan?⁵⁰ § Toda imam krst, da bom z njim krščen in kako sem omejen,^d dokler se to ne dovrši!⁵¹ Mislite, da sem prišel, da dam mir na zemljo? Povem vam: »Ne, temveč prej razkol,^e ⁵² kajti odslej jih bo v eni hiši pet razdeljenih, trije proti dvema in dva proti trem.⁵³ Oče bo razdeljen proti sinu in sin proti očetu; mati proti hčeri in hči proti materi; tašča proti snahi in snaha proti svoji tašči.«

⁵⁴ Množici pa je rekel tudi: »Ko vidite oblak dvigati se iz zahoda, nemudoma pravite: »Dež prihaja,« in tako se zgodi.^f ⁵⁵ In ko *vidite* pihati južni veter, pravite: »Vroč bo,« in tako se pripeti.⁵⁶ Vi hinavci, lahko razpoznate obličje neba in zemlje, toda kako to, da ne razpoznate tega časa? ⁵⁷ Da, in zakaj celó sami od sebe ne sodite, kar je prav?

⁵⁸ Ko greš s svojim nasprotnikom k oblastniku, *ko si še* na poti, se posveti prizadevanju, da boš lahko osvobojen pred njim; da te ta ne bi privlekel k sodniku in

^a 12:20: bo...: gr. zahtevajo tvojo dušo.

^b 12:29: niti...: ali, ne živite v skrbni negotovosti.

^c 12:46: razsekal...: ali, odsekal. ^d 12:50: omejen: ali, prizadet.

^a 12:22: Mt 6:25

^b 12:33: Mt 6:20

^c 12:35: 1 Pet 1:13

^d 12:39: Mt 24:43

^e 12:51: Mt 10:34

^f 12:54: Mt 16:2

sodnik te izroči častniku, častnik pa te vrže v ječo.^a ⁵⁹Povem ti, ne boš odšel od tam, dokler ne odplačaš tudi zadnjega kovanca.«

13 Ob tistem času jih je bilo tam prisotnih nekaj, ki so mu povedali o Galilejcih, katerih kri je Pilat pomešal z njihovimi žrtvami. ²Jezus pa jim odgovori in reče: »Mislite, da so bili ti Galilejci večji grešniki kakor vsi Galilejci, ker so pretrpeli te stvari? ³Povem vam: »Ne. Toda, razen če se ne pokesate, boste vsi enako pokončani.« ⁴Ali tistih osemnajst, na katere je padel stolp v Siloi in jih usmrtil, mislite, da so bili večji grešniki^a od vseh ljudi, ki prebivajo v Jeruzalemu? ⁵Povem vam: »Ne. Toda, razen če se ne pokesate, boste vsi enako pokončani.«

⁶Povedal je tudi to prisposodobno: »Neki človek je imel v svojem vinogradu posajeno figovo drevo in je prišel ter na njem iskal sadeža, pa ni našel nobenega. ⁷Potem je rekel obrezovalcu trte svojega vinograda: »Glej, ta tri leta sem prihajal in iskal sadu na tem figovem drevesu, pa ga nisem našel. Posekaj ga, čemú bremeni zemljo?« ⁸Ta pa odgovori in mu reče: »Gospod, pusti jo še letos, da jo okopljem in pognojim⁹ in če obrodi sad, dobro, če pa ne, jo boš torej potem posekal.« ¹⁰In na šabat je učil v eni izmed sinagog.

¹¹In glej, tam je bila ženska, ki je osemnajst let imela duha šibkosti in je bila sključena in se nikakor ni mogla sama vzravhati. ¹²In ko jo je Jezus zagledal, jo je poklical *k sebi* ter ji rekel: »Ženska, odvezana si od svoje šibkosti.« ¹³In nanjo je položil *svoje* roke in takoj je postala vzravnanana ter slavila Boga. ¹⁴Predstojnik sinagoge pa je odgovoril z ogorčenjem, zato ker je Jezus zdravil na šabatni dan in rekel množici: »Šest dni je v katerih morajo ljudje delati, v teh torej pridite in bodite zdravljeni, ne pa na šabatni dan.« ¹⁵Potem mu je Gospod odgovoril in rekel: »Ti hinavec ali ne odveže vsak izmed vas na šabat svojega vola ali *svojega* osla od jasli in *ga* vodi proč napajat? ¹⁶In ali ne bi morala biti ta ženska, ki je Abrahamova hči, katero je imel Satan zvezano, glejte, teh osemnajst let, odvezana te vezi na šabatni dan?« ¹⁷Ko je povedal te stvari, so bili vsi njegovi nasprotniki osramočeni in vsa množica se je veselila zaradi vseh teh veličastnih stvari, ki so bile narejene po njem.

^{18c} Tedaj je rekel: »Čému je podobno Božje kraljestvo? In s čim naj ga primerjam? ¹⁹Podobno je zrnju gorčičnega semena, ki ga je človek vzel in ga vrgel na svoj vrt, in to je zrastle ter se razvilo v veliko drevo in

na njegovih mladikah je prenočevala perjad neba.« ²⁰In ponovno je rekel: »Čému naj primerjam Božje kraljestvo? ²¹Podobno je kvasu, ki ga je ženska vzela in skrila v treh^d merah moke, dokler ni bilo vse prekvašeno.« ^{22e} On pa je šel skozi mesta in vasi ter učil in potoval proti Jeruzalemu. ²³Tedaj mu je nekdo rekel: »Gospod ali je malo teh, ki bodo rešeni?« On pa jim je rekel:

²⁴»Prizadevajte si, da vstopite pri ozkih vratih, kajti povem vam, mnogi bodo poskušali vstopiti, pa ne bodo mogli.« ²⁵Ko enkrat hišni gospodar vstane in zapre vrata, pričnete stati zunaj ter trkati na vrata, rekoč: »Gospod, Gospod, odpri nam, on pa vam bo odgovoril in rekel: »Ne poznam vas, od kod ste.« ²⁶Tedaj boste začeli govoriti: »V tvoji prisotnosti smo jedli in pili in na naših ulicah si učil.« ²⁷Toda rekel vam bo: »Povem vam, ne vem, od kod ste; odidite od mene, vsi vi delavci krivičnosti.« ²⁸Tam bo jokanje in škripanje z zobmi, ko boste videli Abrahama, Izaka in Jakoba ter vse preroke v Božjem kraljestvu, vas *same* pa pahnjene ven. ²⁹In prišli bodo od vzhoda in od zahoda in od severa in od juga in usedli se bodo v Božjem kraljestvu. ³⁰In glej, so zadnji, ki bodo prvi in so prvi, ki bodo zadnji.«^h

³¹Istega dne so prišli tja nekateri izmed farizejev, rekoč mu: »Pojdi ven in odidi od tukaj, kajti Herod te hoče ubiti.« ³²§ On pa jim je rekel: »Pojdite in povejte temu lisjaku: »Glej, izganjam hudiče in ozdravljam danes in jutri, tretji *dan* pa bom dovršen.« ³³Vendar moram danes in jutri in naslednji *dan* hoditi, kajti ni mogoče, da prerok umre zunaj Jeruzalema. ³⁴O Jeruzalem, Jeruzalem, ki ubijaš preroke in kamnaš tiste, ki so poslani k tebi; kako pogosto sem hotel zbrati tvoje otroke skupaj, kakor koklja *zbira* svoj zarod pod *svoje* peruti, pa niste hoteli! ³⁵Glejte, vaša hiša vam ostane zapuščena in resnično vam pravim: »Ne boste me videli, dokler ne pride čas, ko boste rekli: »Blagoslovljen je, kdor prihaja v Gospodovem imenu.«

14 In pripetilo se je, medtem ko je odšel v hišo enega izmed vodilnih farizejev, da bi na šabatni dan jedel kruh, da so ga ti opazovali. ²In glej, pred njim je bil neki človek, ki je imel vodenico. ³In Jezus je izvedenec v postavi in farizejem odgovarjal ter govoril, rekoč: »Ali je zakonito zdraviti na šabatni dan?« ⁴Oni pa so molčali. In prijel *ga* je in ozdravil ter ga pustil oditi, ⁵§ in odgovoril jim je, rekoč: »Komu izmed vas pade osel ali vol v

^a 13:4: grešniki: ali, dolžniki.

^a 12:58: Mt 5:25 ^b 12:59: Mr 12:42 ^c 13:18: Mt 13:31 ^d 13:21: Mt 13:33 ^e 13:22: Mt 9:35
^f 13:24: Mt 7:13 ^g 13:27: Mt 7:23 ^h 13:30: Mt 19:30 ⁱ 13:34: Mt 23:37

jamo in ga ne bo nemudoma, na šabatni dan, izvlekel ven?» ⁶In ponovno mu niso mogli odgovoriti na te stvari.

⁷In ko je opazil kako izbirajo vodilna mesta, je tem, ki so bili povabljeni, podal prisposodob, rekoč jim: ⁸»Kadar te katerikoli človek povabi na poroko, se ne u sedi na najvišje mesto, da ne bi le-ta povabil častitljivejšega človeka kakor si ti, ⁹in ne bi prišel ta, ki je povabil tebe in njega in ti rekel: »Daj prostor temu človeku,« ti pa si boš s sramoto pričel jemati najnižji prostor. ¹⁰Toda kadar si povabljen, pojdi in se u sedi na najnižji prostor, da ti lahko reče, kdor te je povabil, ko pride k tebi: »Priatelj, pojdi višje,« potem boš imel oboževanje v prisotnosti teh, ki s teboj sedijo pri obedu. ¹¹Kajti kdorkoli se povišuje, bo ponižan, kdor pa se ponižuje, bo povišan.« ^b

¹²Potem je prav tako rekel tistemu, ki ga je povabil: »Kadar pripravlaš kosilo ali večerjo, ne pokliči svojih prijateljev, niti svojih bratov, niti svojih sorodnikov, niti *svojih* bogatih sosedov, da te ne bi tudi oni povabili in ti povrnili. ¹³Toda kadar pripravlaš pojedino pokliči, revne, pohabljenе, hrome, slepe ¹⁴in boš blagoslovljen, ker ti ne morejo plačati, kajti plačano ti bo ob vstajenju pravičnih.«

¹⁵In ko je eden izmed teh, ki je pri obedu sedel z njim, slišal te stvari, mu je rekel: *d* »Blagoslovljen je, kdor bo jedel kruh v Božjem kraljestvu.« ¹⁶*e* On pa mu je potem rekel: »Neki človek je priredil veliko večerjo in povabil mnoge. ¹⁷Ob času večerje pa je poslal svojega služabnika, da pove tem, ki so bili povabljeni: »Pridite, kajti sedaj so vse stvari pripravljene.« ¹⁸Vsi pa so se začeli *soglasno* opravičevati. Prvi mu je rekel: »Kupil sem kos zemlje in nujno ga moram iti pogledat. Prosim te, imej me za opravičenega.« ¹⁹In drugi je rekel: »Kupil sem pet jarmov volov in grem, da jih preizkusim. Prosim te, imej me za opravičenega.« ²⁰In drugi je rekel: »Poročil sem ženo in zato ne morem priti.« ²¹Tako, da je ta služabnik prišel in te stvari sporočil svojemu gospodarju. Potem je hišni gospodar jezen rekel svojemu služabniku: »Pojdi hitro ven na ulice in mestne ceste ter pripelji sem revne in pohabljenе in šepave in slepe.« ²²In služabnik je rekel: »Gospod, narejeno je, kakor si zapovedal in še je prostor.« ²³In gospodar je rekel služabniku: »Pojdi ven na glavne ceste ter ograje in *jih* prisili, da vstopijo, da se bo moja hiša lahko napolnila.« ²⁴Kajti povem vam: »Da nihče izmed tistih ljudi, ki so bili povabljeni, ne bo okusil moje večerje.«

²⁵In z njim so šle velike množice, on pa se je obrnil in jim rekel: ²⁶»Če katerikoli človek pride k meni in ne sovraži svojega očeta in matere in žene in otrok in bratov in sester, da in tudi svojega lastnega življenja, ne more biti moj učenec.« ²⁷In kdorkoli ne nosi svojega križa in ne sledi meni, ne more biti moj učenec. ²⁸Kajti kdo izmed vas, ki hoče zgraditi stolp, se prej ne u sede in ne prešteje stroška, ali ima *zadosti*, da *ga* dokonča? ²⁹Da ga ne bi morda potem, ko je položil temelj, pa *ga* ne bi bil zmožen dokončati, vsi tisti, ki so *to* gledali, začeli zasmehovati, ³⁰rekoč: »Ta človek je pričel graditi, pa ni bil zmožen dokončati.« ³¹Ali kateri kralj, ki pripravlja vojno proti drugemu kralju, prej ne séde in se posvetuje, če bo zmožen z deset tisoči srečati tistega, ki prihaja na denj z dvajsetimi tisoči? ³²Sicer, dokler je drugi še daleč, on pošlje poslanstvo in prosi pogoje za mir. ³³Torej podobno, kdorkoli izmed vas, ki ne zapusti vsega, kar ima, ne more biti moj učenec.

³⁴Sol je dobra, toda če je sol izgubila svoj okus, s čim se bo začinila? ³⁵Niti ni primerna za zemljo niti za gnojišče, *temveč* jo ljudje mečejo ven. Kdor ima ušesa, da slišijo, naj posluša.«

15 Potem so se mu približali vsi davkarji in grešniki, da bi *ga* poslušali. ²Farizeji in pisarji pa so godrnjali, rekoč: »Ta človek sprejema grešnike in z njimi je.«

³Povedal pa jim je to prisposodob, rekoč: ⁴»Kateri mož izmed vas, ki ima sto ovac, če izgubi eno izmed njih, ali ne bo zapustil devetindevetdesetih v divjini in šel za to, ki je izgubljena, dokler je ne najde? ⁵In ko *jo* najde, *jo* vesel naprti na svoja ramena. ⁶In ko pride domov, skliče skupaj *svoje* prijatelje ter sosedе, rekoč jim: »Veselite se z menoj, kajti našel sem svojo ovco, ki je bila izgubljena.« ⁷Povem vam, da bo na nebu podobna radost nad enim grešnikom, ki se pokesa, bolj kakor nad devetindevetdesetimi pravičnimi osebami, ki ne potrebujejo kesanja.

⁸Ali katera ženska, ki ima deset koščkov ^a, srebra, če izgubi en košček ali ne prižge svetilke in ne pomete hiše in marljivo išče, dokler *ga* ne najde? ⁹Ko pa *ga* je našla, skliče skupaj *svoje* prijateljice in *svoje* sosedе, rekoč: »Veselite se z menoj, kajti našla sem košček, ki sem *ga* izgubila.« ¹⁰Povem vam, enaka radost je v prisotnosti Božjih angelov nad enim grešnikom, ki se pokesa.«

¹¹In rekel je: »Neki človek je imel dva sina ¹²in mlajši izmed njiju je rekel *svojemu*

^a 15:8: koščkov... drachma, tukaj je prevedeno kot košček srebra, to je 3,5 grama, kar pride do 3,5 penijev in je enako rimskemu peniju.

^a 14:10: Prg 25:5 ^b 14:11: Mt 23:12 ^c 14:13: Tob 4:7 ^d 14:15: Raz 19:9 ^e 14:16: Mt 22:2
^f 14:26: Mt 10:37 ^g 14:34: Mt 5:13 ^h 15:4: Mt 18:12 ⁱ 15:8: Mt 18:28

očetu: »Oče, daj mi moj delež dobrin, ki *mi* pripadajo.« In razdelil jima je *svoja* sredstva za preživljanje. ¹³Ne veliko dni kasneje pa je mlajši sin zbral vse skupaj in šel na pot v daljno deželo in tam z razuzdanim življenjem potrošil svoje imetje. ¹⁴Ko pa je vse zapravil, je v tej deželi nastala silna lakota in začel je živeti v pomanjkanju. ¹⁵In odšel je ter se pridružil meščanu te dežele, ta pa ga je poslal na svoja polja, da pase svinje.^a ¹⁶Svoj trebuh pa si je želel napolniti z luščinami, ki so jih jedle svinje, pa mu [*jih*] nihče ni dal. ¹⁷Š Ko pa je prišel k sebi, je rekel: »Koliko najetih služabnikov mojega očeta ima kruha na pretek, jaz pa umiram od lakote!« ¹⁸Vstal bom ter odšel k svojemu očetu in mu bom rekel: »Oče, grešil sem zoper nebo in pred teboj ¹⁹in nisem več vreden, da bi se imenoval tvoj sin. Naredi me kakor enega svojih najetih služabnikov.« ²⁰In vstal je ter prišel k svojemu očetu. Toda, ko je bil še daleč, ga je njegov oče zagledal ter imel sočutje in pritekel ter se oklenil njegovega vratu in ga poljubil. ²¹Sin pa mu je rekel: »Oče, grešil sem zoper nebo in v tvojih očeh in nisem več vreden, da bi se imenoval tvoj sin.« ²²Toda oče je svojim služabnikom rekel: »Prinesite najboljše svečano oblačilo in *ga* nadenite nanj in na njegovo roko dajte prstan ter čevlje na *njegova* stopala ²³in privedite sèm pitano tele in *ga* zakoljite, in jejmo ter bodimo veseli, ²⁴kajti ta moj sin je bil mrtev, pa je ponovno živ; bil je izgubljen, pa je najden.« In začeli so se veseliti. ²⁵Torej njegov starejši sin je bil na polju. Ko pa je prišel ter se bližal hiši, je zaslišal glasbo in ples. ²⁶In poklical je enega izmed služabnikov in vprašal, kaj pomenijo te stvari. ²⁷In ta mu je rekel: »Tvoj brat je prišel in tvoj oče je zaklal pitano tele, ker ga je prejel živega in zdravega.« ²⁸In bil je jezen in ni hotel vstopiti, zato je njegov oče prišel ven ter ga povabil. ²⁹In odgovoril je in rekel *svojemu* očetu: »Glej! Ta mnoga leta ti služim niti nisem kadarkoli prestopil tvoje zapovedi, pa mi vendarle še nikoli nisi dal kozlička, da bi se s svojimi prijatelji lahko poveselil, ³⁰toda takoj, ko je prišel ta tvoj sin, ki je z vlačugami požrl tvoja sredstva za preživljanje, si zanj zaklal pitano tele.« ³¹On

pa mu je rekel: »Sin, ti si vedno z menoj in vse, kar imam, je tvoje. ³²Primerno je bilo, da bi se poveselili in bili veseli, kajti ta tvoj brat je bil mrtev, pa je ponovno živ; in bil je izgubljen, pa je najden.«

16 Svojim učencem pa je prav tako rekel: »Bil je neki bogataš, ki je imel oskrbnika in ta isti mu je bil zatožen, da je zapravljajl njegove dobrine. ²In poklical ga je ter mu rekel: »Kako to, da to slišim o tebi? Daj mi obračun svojega oskrbnništva, kajti ne boš več mogel biti oskrbnik.« ³Potem je oskrbnik sam pri sebi rekel: »Kaj naj storim? Kajti moj gospodar od mene jemlje oskrbnništvo; kopati ne morem, prositi me je sram. ⁴Odločil sem se kaj storiti, da me bodo lahko sprejeli v svoje hiše, ko bom odstavljen od oskrbnništva.« ⁵Tako je *k sebi* poklical vsakega izmed dolžnikov svojega gospodarja in rekel prvmu: »Koliko dolguješ mojemu gospodarju?« ⁶In ta je rekel: »Sto meric^b olja.« Rekel mu je: »Vzemi svojo zadolžnico in hitro sedi ter zapiši petdeset.« ⁷Potem je rekel drugemu: »In koliko dolguješ ti?« In ta je rekel: »Sto meric^c pšenice.« In rekel mu je: »Vzemi svojo zadolžnico in zapiši osemdeset.« ⁸In gospodar je pohvalil nepravičnega oskrbnika, ker je modro ravnal, kajti otroci tega sveta so v svojem rodu modrejši od otrok svetlobe.^a ⁹In pravim vam: »Prijatelje si pridobivajte s krivičnim^d mamonom, da vas, ko padete, lahko sprejmejo v večna prebivališča.« ¹⁰Kdor je zvest v tem, kar je najmanjše, je zvest tudi v velikem; kdor pa je nepravičen v najmanjšem, je nepravičen tudi v velikem. ¹¹Ce torej niste bili zvesti s krivičnim mamonom, kdo bo vašemu zaupanju poveril resnična *bogastva*? ¹²In če niste bili zvesti s tem, kar je od drugih ljudi, kdo vam bo dal to, kar je vaše?

¹³Noben služabnik ne more služiti dvema gospodarjema, ker ali bo enega sovražil in drugega ljubil, ali pa se bo držal k enemu in preziral drugega. Ne morete služiti Bogu in mamonu.«^b ¹⁴In tudi farizeji, ki so bili lakomni,^e so slišali vse te stvari in *ga* zasmehovali. ¹⁵Rekel jim je: »Vi ste tisti, ki sebe opravičujete pred ljudmi, toda Bog pozna vaša srca, kajti to, kar je zelo cenjeno med ljudmi, je v Božjih očeh ogabnost. ¹⁶Postava in

^a 15:15: [Med pašo svinj je lahko opazil kaj je Bog zasnoval v svinjah; da svinja, ki poje več, postane večja in če je večja, si lahko pribori še več hrane in je zaradi tega še večja. Toda njen namen ni samo, da bi več pojedla, temveč, da drugim svinjam prepreči, da bi one več pojedle. Kot se otrok začne ravšati za tisto igračo, s katero so se ravno začeli igrati drugi otroci. Prej pa mu ni bila zanimiva. Svinje so nazoren prikaz načina kako ne ljubiti svojega bližnjega. Bog je uporabil svinje, da je v izgubljenem sinu spodbudil kesanje.] ^b 16:6: meric: beseda Batus v izvirniku vsebuje 44,3 litrov. ^c 16:7: meric: beseda tukaj prevaja mero, ki v izvirniku vsebuje okoli 511 litrov. ^d 16:9: krivičnim... ali, krivičnimi bogastvi; [kaldejsko božanstvo Baal Hamon.] ^e 16:14: [lakomni: gr. ljubili srebro.]

preroki so bili do Janeza. Od tedaj se oznanja Božje kraljestvo in vsak pritiska vanj.^a ¹⁷Lažje pa je za nebo in zemljo da preideta, kakor da manjka ena pičica postave.^b ¹⁸Kdorkoli odslovi svojo ženo in poroči drugo, zagreši zakonolomstvo, in kdorkoli poroči njo, ki jo je njen soprog odslovil, zagreši zakonolomstvo.^c

¹⁹Bil je neki bogataš, ki je bil oblečen v škrlat in tanko laneno platno in vsak dan razkošno jedel in pil.²⁰ In bil je neki berač, po imenu Lazar, ki je bil poln vnetij položen pred njegova velika vrata.²¹ In želel je biti nahanjen z drobtinami, ki so padale z bogataševe mize; poleg tega so prišli psi in lizali njegova vnetja.²² Pripetilo pa se je, da je berač umrl in angeli so ga odnesli v Abrahamovo naročje, in tudi bogataš je umrl ter bil pokopan.²³ Še in v peklu je povzdignil svoje oči, medtem ko je bil mučen in daleč stran zagledal Abrahama in Lazarja v njegovem naročju.²⁴ In zaklical je ter rekel: »Oče Abraham, usmili se me in pošlji Lazarja, da bi lahko konico svojega prsta pomočil v vodo in ohladil moj jezik, kajti mučen sem v tem plamenu.«²⁵ Toda Abraham je rekel: »Sin, spomni se, da si v svojem življenju prejemal svoje dobre stvari in prav tako Lazar zle stvari; toda on je sedaj potolažen, ti pa si mučen.²⁶ Poleg vsega tega pa je med nami in teboj velik, nespremenljiv prepad, tako da tisti, ki bi hoteli prečkati od tod k vam, ne morejo, niti oni ne morejo prečkati k nam, da bi prišli od tam.«²⁷ Potem je rekel: »Prosim te torej oče, da ga pošlješ k hiši mojega očeta,²⁸ kajti pet bratov imam, da jim bo lahko pričeval, da ne bi tudi oni prišli v ta kraj mučenja.«²⁹ Abraham mu reče: »Imajo Mojzesa in preroke, naj njih poslušajo.«³⁰ Ta pa je rekel: »Ne, oče Abraham, toda če gre k njim kdo od mrtvih, se bodo pokesali.«³¹ On pa mu je rekel: »Če ne poslušajo ne Mojzesa in ne prerokov, ne bodo pregovorjeni, četudi nekdo vstane od mrtvih.«

17 Potem je rekel učencem: »Ni mogoče, da prestopki ne bi prišli, toda gorje tistemu, po katerem bodo prišli!^d ²Bolje bi bilo zanj, da bi bil mlinski kamen obešen okoli njegovega vratu, on sam pa vržen v morje, kakor da bi pohujšal enega od teh malčkov.

³Pazite se: če se tvoj brat prekrši zoper tebe, ga oštej; če pa se pokesa, mu odpusti.⁴ In če se sedemkrat dnevno prekrši zoper tebe in se sedemkrat dnevno ponovno obrne k tebi, rekoč: »Kesam se,« mu boš odpustil.«⁵ In apostoli so rekli Gospodu: »Povečaj našo vero.«⁶ f Gospod pa je rekel: »Če bi imeli vero kakor zrno gorčičnega semena, bi lahko rekli

temu drevesu črne murve: »Bodi izruvana s korenino in bodi posajena v morje« in bi vam bila pokorna.⁷ Toda kdo izmed vas, ki ima služabnika, ki orje ali pase živino, mu bo v kratkem, ko pride iz polja, rekel: »Pojdi in sedi k obedu?«⁸ In ali mu ne bo raje rekel: »Pripravi mi nekaj, da bom lahko večerjal in se opahi ter mi streži, dokler se ne najem in napijem, potem pa boš ti jedel in pil?«⁹ Mar se bo zahvalil temu služabniku, ker je storil stvari, ki so mu bile ukazane? Menim, da ne.¹⁰ Tako tudi vi, ko boste naredili vse te stvari, ki so vam ukazane, recite: »Nekoristni služabniki smo. Naredili smo to, kar je bila naša dolžnost, da storimo.«

¹¹In pripetilo se je, ko je šel v Jeruzalem, da je šel skozi sredo Samarije in Galileje.¹² In ko je vstopil v neko vas, ga je tam srečalo deset mož, ki so bili gobavi, kateri so stali daleč stran.¹³ In povzdignili so svoje glasove ter rekli: »Jezus, Učitelj, usmili se nas.«¹⁴ In ko jih je zagledal, jim je rekel: »Pojdite, pokažite se duhovnikom.« In pripetilo se je, da ko so šli, so bili očiščeni.¹⁵ In ko je eden izmed njih videl, da je bil ozdravljen, se je obrnil nazaj in z močnim glasom slavil Boga.¹⁶ In pri njegovih stopalih je padel dol na svoj obraz, ter mu dal zahvalo; in ta je bil Samarijan.¹⁷ In Jezus odgovori ter reče: »Mar ni bilo tu deset očiščenih? Toda kje je onih devet?«¹⁸ Nikogar ni najti, ki bi se vrnil, da izroči slavo Bogu, razen tega tujca.«¹⁹ § In rekel mu je: »Vstani, pojdi svojo pot, tvoja vera te je naredila zdravega.«

²⁰In ko so ga farizeji povprašali, kdaj naj bi prišlo Božje kraljestvo, jim je odgovoril in rekel: »Božje kraljestvo ne prihaja z opazovanjem,^a ²¹§ tudi ne bodo rekli: »Glejte, tukaj!« ali: »Glejte tam!« kajti glejte, Božje kraljestvo je znotraj vas.«^b ²²Učencem pa je rekel: »Prišli bodo dnevi, ko boste želeli videti enega izmed dni Sina človekovega, pa ga ne boste videli.²³ In govorili vam bodo: »Glejte tukaj!« ali: »Glejte tam.« Ne hodite za njimi niti jim ne sledite.^h ²⁴Kajti kakor bliskanje, ki zasveti iz enega konca pod nebom, sveti do drugega konca pod nebom, tako bo tudi Sin človekov na svoj dan.²⁵ Toda najprej mora pretrpeti mnoge stvari in biti zavržen od tega rodu.²⁶ In kakor je bilo v Noetovih dneh, takó bo tudi v dneh Sina človekovega.ⁱ ²⁷Jedli so, pili, poročali so žene, dane so bile v zakon, vse do dne, ko je Noe vstopil v barko in je prišla poplava ter jih vse uničila.²⁸ Podobno bo, kot je bilo v Lotovih dneh; jedli so, pili, kupovali, prodajali, sadili, zidali;^j ²⁹toda istega dne, ko je Lot odšel iz Sódome, sta z neba deževala

^a 17:20: opazovanjem... ali, zunanjim prikazom. ^b 17:21: znotraj vas; ali, med vami.

^a 16:16: Mt 11:12 ^b 16:17: Mt 5:18 ^c 16:18: Mt 5:32 ^d 17:1: Mt 18:7 ^e 17:3: Mt 18:21 ^f 17:6: Mt 17:20 ^g 17:14: 3 Mz 14:2 ^h 17:23: Mt 24:23 ⁱ 17:26: 1 Mz 7 ^j 17:28: 1 Mz 19

ogenj in žveplo ter jih vse uničila. ³⁰Točno tako bo na dan, ko se razodene Sin človekov. ³¹Na tisti dan naj tisti, ki bo na hišni strehi in njegove stvari v hiši, ne pride dol, da jih vzame proč; in kdor je na polju, naj se prav tako ne vrača nazaj. ³²Spomnite se Lotove žene. ³³Kdorkoli si bo prizadeval rešiti svoje življenje, ga bo izgubil; kdorkoli pa bo izgubil svoje življenje, ga bo ohranil. ³⁴Povem vam, v tej noči bosta dva človeka na eni postelji; eden bo vzet, drugi pa puščen. ³⁵Dve ženski bosta skupaj mleli; ena bo vzeta, druga pa puščena. ³⁶§ »Dva moža bosta na polju; eden bo vzet, drugi pa puščen.« ³⁷In odgovorili so mu ter rekli: ^a »Kje, Gospod?« In on jim je rekel: »Kjerkoli je telo, tam bodo orli zbrani skupaj.«

18 In povedal jim je priliko *zato*, da morajo ljudje vedno moliti in ne izgubiti poguma, ²rekoč: »V mestu^b je bil sodnik, ki se ni bal Boga niti se ni oziral na človeka. ³In v tistem mestu je bila vdova in prišla je k njemu, rekoč: »Maščuj me pred mojim nasprotnikom.« ⁴On pa nekaj časa ni hotel, toda kasneje si je sam pri sebi rekel: »Čeprav se ne bojim Boga niti se ne oziram na človeka, ⁵vendarle, ker me ta vdova nadleguje, ji bom izvršil pravico, da me s svojim nenehnim prihajanjem ne bi izmučila.« ⁶Gospod pa je rekel: »Poslušajte kaj pravi nepravični sodnik. ⁷In ali ne bo Bog maščeval svojih lastnih izvoljenih, ki dan in noč vpijejo k njemu, čeprav jih dolgo prenaša? ⁸Povem vam, da jih bo naglo maščeval. Vendar, ko pride Sin človekov, ali bo našel vero na zemlji?« ⁹Nekaterim pa, ki so zaupali sami vase, da^c so bili pravični in so prezirali druge, je povedal to prispodobno: ¹⁰»Dva človeka sta šla gor v tempelj molit: eden farizej, drugi pa davkar. ¹¹Farizej je stal in sam pri sebi takole molil: »Bog, zahvaljujem se ti, ker nisem kakor so drugi ljudje, izsiljevalci, nepravični, zakonolomci ali celo kakor ta davkar. ¹²Postim se dvakrat tedensko, desetine dajem od vsega, kar imam. ¹³Davkar pa, ki je stal daleč stran, ni hotel niti svojih oči povzdigniti k nebu, temveč se je udarjal po svojih prsih, rekoč: »Bog bodi usmiljen meni grešniku.« ¹⁴Povem vam, ta človek je odšel dol k svoji hiši *toliko bolj* opravičen kakor drugi, kajti vsak, kdor sebe povišuje, bo ponižan; kdor pa sebe ponižuje, bo povišan.« ¹⁵K njemu pa so privedli tudi otročiče, da bi se jih dotaknil, toda ko so *njegovi* učenci to videli, so jih ošteli. ¹⁶Toda Jezus jih

je poklical *k sebi* in rekel: »Dovolite majhnim otrokom prihajati k meni in ne prepovejte jim, kajti takšnih je Božje kraljestvo. ¹⁷Resnično, povem vam: »Kdorkoli ne bo sprejel Božjega kraljestva kakor majhen otrok, nikakor ne bo vstopil vanj.« ¹⁸In neki vladar ga je vprašal, rekoč: »Dobri Učitelj, kaj naj storim, da bom podedoval večno življenje?« ¹⁹^g Jezus pa mu je rekel: »Zakaj me kličeš dober? Nihče ni dober, razen enega, *to je Boga*. ²⁰Zapovedi poznaš: »Ne zagreši zakonolomstva,« »Ne ubijaj,« »Ne kradi,« »Ne pričaj po krivem,« »Spoštuj svojega očeta in svojo mater.« ²¹On pa je rekel: »Vsega tega sem se držal od svoje mladosti dalje.« ²²Torej ko je Jezus slišal te besede, mu je rekel: »Vendarle ti manjka ena stvar. Prodaj vse, kar imaš in razdeli revnim in imel boš zaklad v nebesih, ter pridi, hodi za menoj.« ²³In ko je oni to slišal, je bil zelo žalosten, kajti bil je zelo bogat. ²⁴In ko je Jezus videl, da je bil zelo žalosten, je rekel: »Kako težko bodo tisti, ki imajo bogastva, vstopili v Božje kraljestvo! ²⁵Kajti lažje je za kamelo, da gre skozi šivankino uho, kakor za bogataša vstopiti v Božje kraljestvo.« ²⁶Tisti pa, ki so *to* slišali, so rekli: »Kdo je potem lahko rešen?« ²⁷In rekel je: »Stvari, ki so nemogoče z ljudmi, so mogoče z Bogom.« ²⁸ⁱ Potem je Peter rekel: »Glej! Vse smo zapustili in ti sledili.« ²⁹In rekel jim je: »Resnično, povem vam: »Ni človeka, ki je zapustil hišo ali starše ali brate ali ženo ali otroke zaradi Božjega kraljestva, ³⁰ki ne bo prejel mnogokrat več v tem sedanjem času in večno življenje v svetu, ki pride.«

³¹^j Potem je *k sebi* vzel dvanajstere in jim rekel: »Glejte, mi gremo gor v Jeruzalem in vse besede, ki so glede Sina človekovega napisane po prerokih, se bodo dovršile. ³²Kajti izročen bo poganom in bo zasmehovan in hudobno tretiran ter opljuvan, ³³pa tudi bičali *ga* bodo in usmrtili in tretji dan bo ponovno vstal.« ³⁴Oni pa niso razumeli nobene od teh besed in ta govor je bil skrit pred njimi niti niso razumeli besed, ki so bile izgovorjene.

³⁵^k In pripetilo se je, da ko je prišel blizu Jerihe, da je ob poti sedel neki slepi mož *ter* beračil. ³⁶In ko je slišal iti mimo množico, je vprašal kaj je to pomenilo. ³⁷In povedali so mu, da gre mimo Jezus Nazarečan. ³⁸In ta je zavpil, rekoč: »Jezus, *ti* Davidov Sin, usmili se me.« ³⁹Tisti pa, ki so hodili spredaj, so ga ošteli, da naj molči, toda on je bolj in bolj vpil: »*Ti*, Davidov Sin, usmili se me.« ⁴⁰In

^a 17:36: Te vrstice ni najti v večini grških rokopisov. ^b 18:2: mestu: gr. nekem mestu. ^c 18:9: da... ali, kot bi bili pravični.

^a 17:32: 1 Mz 19:26 ^b 17:33: Mt 16:25 ^c 17:34: Mt 24:40 ^d 17:37: Mt 24:28 ^e 18:1: 1 Tes 5:17 ^f 18:14: Mt 23:12 ^g 18:18: [Mr 10:17]; [Lk 10:25] ^h 18:19: Mt 19:16 ⁱ 18:28: Mt 19:27 ^j 18:31: Mt 20:17 ^k 18:35: Mt 20:29

Jezus se je ustavil ter ukazal, naj bo priveden k njemu in ko je ta prišel bliže, ga je vprašal, ⁴¹rekoč: »Kaj hočeš, da naj ti storim?« On pa je rekel: »Gospod, da lahko prejmem svoj vid.« ⁴²Jezus mu je rekel: »Prejmi svoj vid, tvoja vera te je rešila.« ⁴³In takoj je prejel svoj vid in mu sledil ter proslavljal Boga. In ko so vsi ljudje to videli, so dali hvalo Bogu.

19 In Jezus je vstopil [v Jeriho] in šel skozi Jeriho. ²In glej, tam je bil mož, imenovan Zahej, ki je bil šef med davkarji in je bil bogat. ³In prizadeval si je, da bi videl kdo je bil Jezus, pa ni mogel zaradi množice, ker je bil majhne postave. ⁴In stekel je naprej ter splezal na egiptovsko smokvo, ^ada bi ga videl, kajti moral bi iti mimo po tej poti. ⁵Ko je Jezus prišel na ta kraj, je pogledal gor, ga zagledal in mu rekel: »Zahej, podvizaj se in pridi dol, kajti danes moram ostati v tvoji hiši.« ⁶In ta je pohitel in prišel dol ter ga radostno sprejel. ⁷In ko so to videli, so vsi godrnjali, rekoč: »Ta je odšel, da bi bil gost pri človeku, ki je grešnik.« ⁸Zahej pa je vstal in rekel Gospodu: »Glej, Gospod, polovico svojih dobrin dam revnim in če sem po krivem obtožen, da sem karkoli vzel od kateregakoli človeka, mu štirikratno povrnem.« ⁹Jezus pa mu je rekel: »Ta dan je prišla k tej hiši rešitev duše, glede na to, da je tudi on Abrahamov sin. ¹⁰Kajti Sin človekov je prišel, da poišče in da reši to, kar je bilo izgubljeno.« ^a¹¹In medtem ko so slišali te stvari, je dodal in povedal prisposodob, kajti bil je blizu Jeruzalema in ker so mislili, da naj bi se Božje kraljestvo prikazalo takoj. ¹²^bRekel je torej: »Neki visoki plemič je odšel v daljno deželo, da prejme zase kraljestvo in da se vrne. ¹³Š In poklical je svojih deset služabnikov ter jim razdelil deset funtov^b in jim rekel: »Zaposlite se s trgovanjem, dokler ne pridem.« ¹⁴Toda njegovi državljani so ga sovražili in za njim poslali sporočilo, rekoč: »Nočemo, da bi ta človek zavladal nad nami.« ¹⁵Pripetilo pa se je, ko se je vrnil, da je prejel kraljestvo. Potem je ukazal naj te služabnike, katerim je dal denar,^c pokličejo k njemu, da lahko izve koliko je vsak človek pridobil s trgovanjem. ¹⁶Potem je prišel prvi, rekoč: »Gospodar, tvoj funt je pridobil deset funtov.« ¹⁷Rekel mu je: »V redu, ti dobri služabnik, ker si bil zvest v zelo majhnem, imej oblast nad desetimi mesti.« ¹⁸In prišel je drugi, rekoč: »Gospod, tvoj funt je pridobil pet funtov.« ¹⁹In tudi njemu je rekel podobno: »Tudi ti bodi nad petimi mesti.« ²⁰In prišel je še en, rekoč: »Gospod, glej, tukaj je tvoj funt, ki sem ga hranil v prtiču, ²¹kajti bal sem se te, ker

si strog človek; jemlješ to, česar nisi položil in žanješ to, česar nisi posejal.« ²²On pa mu reče: »Po tvojih lastnih ustih te bom sodil, ti zlobni služabnik. Vedel si, da sem bil strog človek, ki jemljem to, kar nisem položil in ki žanjem to, kar nisem posejal. ²³Zakaj torej mojega denarja nisi dal v banko, da bi lahko ob svojem prihodu svojo lastnino zahteval z obrestmi?« ²⁴In rekel je tem, ki so stali poleg: »Vzemite od njega funt in ga dajte tistemu, ki ima deset funtov.« ²⁵(Oni pa so mu rekli: »Gospod, ta ima deset funtov.«) ²⁶Kajti povem vam: »Da se bo vsakemu, ki ima, dalo; od tistega, ki nima, pa se bo odvzelo celó to, kar ima.« ²⁷Toda tiste moje sovražnike, ki niso hoteli, da bi jim jaz vladal, privedite sèm in jih pokončajte pred menoj.«

²⁸In ko je tako govoril, je šel pred njimi ter se vzpenjal v Jeruzalem. ²⁹^dPripetilo pa se je, ko je prišel blizu Bétfage in Betanije, pri gori, ki se imenuje Oljska gora, [da] je poslal dva izmed svojih učencev, ³⁰rekoč: »Pojdita v vas nasproti vama, v kateri bosta ob svojem vstopu našla privezано žrebe, na katerem človek še nikoli ni sedel. Odvežita ga in ga privedita sèm. ³¹Če pa vaju katerikoli človek vpraša: »Zakaj ga odvezujeta?« mu recita takole: »Ker ga potrebuje Gospod.« ³²In onadva, ki sta bila poslana, sta šla svojo pot in našla tako, kakor jima je povedal. ³³In ko sta odvezovala žrebe, so jima lastniki le-tega rekli: »Zakaj odvezujeta žrebe?« ³⁴Onadva pa sta rekla: »Gospod ga potrebuje.« ³⁵In privedla sta ga k Jezusu in svoje obleke vrgla na žrebe ter nanj posadila Jezusa. ³⁶In ko je šel, so na pot razgrinjali svoja oblačila. ³⁷Ko je prišel blizu, torej celó k pobočju Oljske gore, se je celotna množica učencev pričela veseliti in z močnim glasom hvaliti Boga za vsa mogočna dela, ki so jih videli, ³⁸rekoč: »Blagoslovljen naj bo Kralj, ki prihaja v imenu Gospodovem. V nebesih mir in slava na višavah.« ³⁹Nekaj farizejev izmed množice pa mu je reklo: »Učitelj, oštej svoje učence.« ⁴⁰In odgovoril jim je in jim rekel: »Povem vam, da če bi ti molčali, bodo takoj kamni zavpili.«

⁴¹Ko pa je prišel bliže, je zagledal mesto ter se razjokal nad njim, ⁴²rekoč: »Če bi ti spoznalo, celó ti, vsaj na ta tvoj dan, stvari, ki pripadajo tvojemu miru! Toda sedaj so skrite pred tvojimi očmi. ⁴³Kajti nadte bodo prišli dnevi, ko bodo tvoji sovražniki okoli tebe nasuli okope in te obkolili in te stiskali na vsaki strani ⁴⁴in zravnali te bodo z zemljo in tvoje otroke v tebi; in v tebi ne bodo pustili

^a 19:4: [egiptovska smokva: sikomora, lat. Ficus sycomorus.] ^b 19:13: funtov: mina, tukaj prevedena funt, je 0,355 litra: kar je 3 funte, 2 šilinga in 6 penijev. ^c 19:15: denar: gr. srebro.

^a 19:10: Mt 18:11 ^b 19:12: Mt 25:14 ^c 19:26: Mt 13:12 ^d 19:29: Mt 21:1

enega kamna na drugem, ker nisi spoznalo časa svojega obiskanja.« ⁴⁵§ ^aIn odšel je v tempelj ter pričel izganjati te, ki so v njem prodajali in te, ki so kupovali, ⁴⁶rekoč jim: »Pisano je: »Moja hiša je hiša molitve,« toda vi ste jo naredili za brlog razbojnikov.« ⁴⁷In vsak dan je učil v templju. Toda visoki duhovniki in pisarji in vodje ljudstva so si prizadevali, da ga pokončajo, ⁴⁸pa niso mogli najti kaj bi lahko storili, kajti vsi ljudje so ga ^a zelo pozorno poslušali.

20 ^bIn pripetilo se je, da so na enega izmed tistih dni, ko je v templju učil ljudi in oznanjal evangelij, prišli nad njega visoki duhovniki in pisarji s starešinami ²in mu spregovorili, rekoč: »Povej nam, s kakšno oblastjo delaš te stvari? Ali kdo je tisti, ki ti je dal to oblast?« ³In odgovoril je ter jim rekel: »Tudi jaz vas bom vprašal eno besedo in odgovorite mi: ⁴»Ali je bil Janezov krst iz nebes ali od ljudi?«« ⁵Oni pa so razpravljali med seboj, rekoč: »Če bomo rekli: »Iz nebes,« bo rekel: »Zakaj mu potem niste verjeli?« ⁶Toda če rečemo: »Od ljudi,« nas bodo vsi ljudje kamnali, kajti pregovorjeni so, da je bil Janez prerok.« ⁷In odgovorili so, da ne morejo povedati od kod je bil. ⁸In Jezus jim je rekel: »Niti vam jaz ne povem s kakšno oblastjo delam te stvari.« ⁹Potem je pričel ljudem govoriti to prisposodobu: »Neki človek je zasadil vinograd in ga prepustil poljedelcem ter za dolgo časa odšel v daljno deželo.« ¹⁰Ob primernem obdobju pa je poslal k poljedelcem služabnika, da bi mu lahko dali od sadu vinograda, toda poljedelci so ga pretepli in ga odposlali praznega. ¹¹On pa je ponovno poslal drugega služabnika in tudi njega so pretepli in sramotno ravnali z njim ter ga odposlali praznega. ¹²Pa je ponovno poslal tretjega in tudi njega so ranili ter ga vrgli ven. ¹³Potem je gospodar vinograda rekel: »Kaj naj storim? Poslal bom svojega ljubljene sina. Ko ga bodo videli, ga bodo mogoče spoštovali.« ¹⁴Toda, ko so ga poljedelci zagledali, so med seboj razpravljali, rekoč: »Ta je dedič. Pridite, ubijmo ga, da bo dediščina lahko naša.« ¹⁵Tako so ga vrgli iz vinograda in ga ubili. Kaj jim bo torej storil gospodar vinograda? ¹⁶Prišel bo in uničil te poljedelce, vinograd pa bo dal drugim.« Ko pa so to slišali, so rekli: »Bog ne daj.« ¹⁷On pa jih je pogledal in rekel: »Kaj je torej to, kar je pisano: ^d »Kamen, ki so ga graditelji zavrgli, ta isti je postal glava vogalu?« ¹⁸Kdorkoli bo padel na ta kamen, bo razbit, toda na kogarkoli bo ta padel, ga bo zmlel v prah.««

¹⁹In visoki duhovniki ter pisarji so skušali to isto uro položiti roke nanj; bali pa so se ljudi, kajti zaznali so, da je to prisposodobu govoril proti njim. ²⁰In opazovali so ga ter poslali oglednike, ki naj bi se hlinili [za] pravične moze, da bi ga lahko prijeli za njegove besede, da bi ga tako lahko izročili voditeljevi moči in oblasti. ²¹In vprašali so ga, rekoč: ^e »Učitelj, vemo, da prav govoriš in učiš, niti ne sprejemaš zunanjega videza kogarkoli, temveč resnično ^b učiš Božjo pot: ²²»Ali je za nas zakonito, da dajemo cesarju davek ali ne?«« ²³Vendar je zaznal njihovo prebrisanost in jim rekel: »Zakaj me skušate? ²⁴Pokažite mi kovanec. Čigavo podoba in napis ima?« Odgovorili so in rekli: »Cesarjevo.« ²⁵In rekel jim je: »Povrnite torej cesarju stvari, ki so cesarjeve, Bogu pa stvari, ki so Božje.« ²⁶In pred ljudmi ga niso mogli prijeti zaradi njegovih besed in čudili so se ob njegovem odgovoru in molčali.

²⁷^g Potem so prišli k njemu nekateri izmed saducejev, ki zanikajo, da obstaja kakršnokoli vstajenje in vprašali so ga, ²⁸rekoč: »Učitelj, Mojzes nam je napisal: »Če komu umre brat, ki ima ženo in umre brez otrok, da naj njegov brat vzame njegovo ženo in svojemu bratu obudi seme. ²⁹Bilo je torej sedem bratov in prvi je vzel ženo ter umrl brez otrok. ³⁰§ In drugi jo je vzel za ženo ter umrl brez otrok. ³¹In vzel jo je tretji in na podoben način tudi sedmi, pa niso zapustili otrok in so umrli. ³²Zadnja izmed vseh je umrla tudi ženska. ³³Čigava žena od teh bo torej ob vstajenju? Kajti sedem jo je imelo za ženo.«« ³⁴Jezus jim odgovori in reče: »Otroci tega sveta se poročajo in so dane v zakon, ³⁵toda tisti, ki bodo šteti za vredne, da dosežejo oni svet in vstajenje od mrtvih, se ne bodo niti poročali, niti ne bodo dane v zakon, ³⁶niti ne morejo več umreti, kajti enaki so angelom in so Božji otroci, saj so otroci vstajenja. ³⁷Torej, da so mrtvi obujeni, ^h je pokazal celó Mojzes pri grmu, ko je imenoval Gospoda »Bog Abrahamov in Bog Izakov in Bog Jakobov.« ³⁸Kajti on ni Bog mrtvih, temveč živih, kajti njemu vsi živijo.« ³⁹Tedaj so nekateri izmed pisarjev odgovorili in rekli: »Učitelj, dobro si povedal.« ⁴⁰Nató pa se ga niso drznili vprašati nobenega vprašanja več. ⁴¹In rekel jim je: »Kako pravijo, da je Kristus Davidov sin? ⁱ ⁴²In sam David pravi v knjigi Psalmov: »Gospod je rekel mojemu Gospodu: »Sedi na mojo desnico, ^j ⁴³dokler ne naredim tvojih sovražnikov [za] tvojo pručko.«« ⁴⁴David ga torej kliče Gospod, kako je potem on njegov sin?«

^a 19:48: ga...: ali, se ga oklepali. ^b 20:21: resnično: ali, v resnici.

^a 19:45: Mt 21:12 ^b 20:1: Mt 21:23 ^c 20:9: Mt 21:33 ^d 20:17: Ps 118:22 ^e 20:21: Mt 22:16
^f 20:24: Mt 18:28 ^g 20:27: Mt 22:23 ^h 20:37: 2 Mz 3:6 ⁱ 20:41: Mt 22:42 ^j 20:42: [Ps 110:1]

⁴⁵Potem je pred občinstvom vseh ljudi svojim učencem rekel: ⁴⁶»Pazite se pisarjev, ki želijo hoditi v dolgih svečanih oblačilih in imajo radi pozdrave na trgih in najvišje sedeže v sinagogah ter vodilna mesta na praznovanjih,^a ⁴⁷ki vdovam požirajo hiše in zaradi lepšega delajo dolge molitve; isti bodo prejeli večje prekletstvo.«

21 In pogledal je navzgor, in videl bogataše metati svoje darove v zakladnico. ²Videl pa je tudi neko siromašno vdovo vreči vanjo dva^c kovanca. ³In rekel je: »Resnično, jaz vam pravim, da je ta siromašna vdova vrgla vanjo več kot vsi, ⁴kajti vsi ti so iz svojega obilja vrgli vanjo daritve Bogu, toda ona je iz svojega uboštva vrgla vanjo vsa sredstva za preživljanje, ki jih je imela.«

⁵^dIn ko so nekateri govorili o templju, kako je okrašen z lepimi kamni in darovi, je rekel: ⁶»Glede teh stvari, ki jih gledate, pa bodo prišli dnevi, v katerih ne bo ostal en kamen na drugem, ki ne bi bil zrušen.« ⁷In vprašali so ga, rekoč: »Učitelj, toda kdaj bodo te stvari? In kakšno znamenje *se bo zgodilo*, ko se bodo te stvari pripetile?» ⁸In rekel je: »Pazite, da ne boste zavedeni, kajti mnogi bodo prišli v mojem imenu, rekoč: »Jaz sem Kristus in čas^a se je približal; ne pojdite torej za njimi. ⁹Toda, ko boste slišali o vojnah in vstajah,^b ne bodite prestrašeni, kajti te stvari se morajo najprej zgoditi, toda konec še ni v kratkem.« ¹⁰^eTedaj jim je rekel: »Narod bo vstal zoper narod in kraljestvo zoper kraljestvo ¹¹in veliki potresi bodo na raznih krajih in lakote ter kužne bolezni in strašni prizori ter velika znamenja se bodo zgodila z neba. ¹²Toda pred vsem tem bodo nad vas iztegovali svoje roke in vas preganjali ter vas izročali v shodnice in ječe [in] zaradi mojega imena boste privedeni pred kralje in vladarje. ¹³To pa se bo obrnilo k vam za pričevanje. ¹⁴Pomirite se torej v svojih srcih, da ne boste prej premišljevali kaj boste odgovorili,^f ¹⁵kajti jaz vam bom dal usta in modrost, kateri vsi vaši nasprotniki ne bodo mogli ugovarjati niti se ji upirati. ¹⁶Izdajali pa vas bodo tako starši kakor bratje, žlahta in prijatelji in *nekaterim* izmed vas bodo povzročili, da boste usmrčeni. ¹⁷In vsi ljudje vas bodo sovražili zaradi mojega imena. ¹⁸Toda niti las z vaše glave ne bo propadel.^g ¹⁹§ S svojim potrpljenjem si pridobivate svoje duše. ²⁰In ko boste videli Jeruzalem obdan z vojskami, tedaj vedite, da je blizu opustošenje le-tega.^h ²¹Potem naj tisti, ki so v Judeji, pobegnejo v gore; in naj tisti, ki so

v njegovi sredi, odidejo ven; in naj tisti, ki so na podeželjih, ne vstopijo vanj. ²²Kajti to so dnevi maščevanja, da se bodo lahko izpolnile vse stvari, ki so napisane. ²³Toda gorje v tistih dneh tem, ki so z otrokom in tem, ki dojijo! Kajti v deželi bo velika tegoba in bes nad temi ljudmi. ²⁴In padali bodo pod ostrino meča in odvedeni bodo v ujetništvo med vse narode in Jeruzalem bodo mendrali pogani, dokler se ne dopolnijo časi poganov.

²⁵In znamenja bodo na soncu in na luni in na zvezdah; in nad zemljo tegoba narodov z zmedenostjo; morje in valovi bodo rjovelili; ²⁶srca bodo ljudem odpovedovala zaradi strahu in zaradi opazovanja za temi stvarmi, ki prihajajo na zemljo, kajti moči neba se bodo majale. ²⁷In tedaj bodo videli Sina človekovega prihajati v oblaku z močjo in veliko slavo. ²⁸Ko pa se bodo te stvari pričele dogajati, potem pogledajte gor in dvignite svoje glave, kajti vaša odkupitev se približuje.« ²⁹In spregovoril jim je v prisposobi: »Poglejte figovo drevo in vsa drevesa; ³⁰ko sedaj poganjajo, vi vidite in sami veste, da je torej poletje blizu. ³¹Tako tudi vi, ko vidite, da se te stvari dogajajo, vedite, da je Božje kraljestvo blizu. ³²Resnično, povem vam: »Ta rod ne bo preminil, dokler ne bo vse izpolnjeno. ³³Nebo in zemlja bosta minila, toda moje besede ne bodo minile.

³⁴Pazite pa se, da ne bi bila vaša srca kadarkoli preobremenjena s prenasičenostjo in pijanostjo in skrbmi tega življenja in *tako*, da ta dan nad vas ne pride nepričakovano. ³⁵Kajti kakor zanka bo prišel na vse tiste, ki prebivajo na obličju celotne zemlje. ³⁶Čujte torej in nenehno molite, da boste lahko šteti za vredne, da pobegnete vsem tem stvarim, ki se bodo pripetile in stopite pred Sina človekovega.« ³⁷In podnevi je učil v templju, ponoči pa je odšel ven ter prebival na gori, ki se imenuje Oljska gora. ³⁸In vsi ljudje so prihajali zgodaj zjutraj k njemu v tempelj, da bi ga poslušali.

22^j Torej približal se je praznik nekvašenega kruha, ki se imenuje Pasha. ²Visoki duhovniki in pisarji pa so si prizadevali, kako bi ga lahko ubili, kajti bili so se ljudi.

³^kTedaj je Satan vstopil v Juda, z vzdevkom Iškarijot, ki je bil izmed dvanajsternih. ⁴In ta je odšel svojo pot ter se posvetoval z visokimi duhovniki in stotniki, kako bi jim ga lahko izdal. ⁵In ti so bili veseli in se obvezali, da mu dajo denar. ⁶In obljubil je ter iskal priložnost, da jim ga izda v^c odsotnosti množice.

^a 21:8: in čas: ali, in: ›Čas. ^b 21:9: [vstajah: gr. razburjenjih, nestabilnostih, uporih.] ^c 22:6: v...: ali, brez hrupa.

^a 20:46: Mt 23:5 ^b 21:1: Mr 12:41 ^c 21:2: Mr 12:42 ^d 21:5: Mt 24:1 ^e 21:10: Mt 24:7 ^f 21:14: Mt 10:19 ^g 21:18: Mt 10:30 ^h 21:20: Mt 24:15 ⁱ 21:25: Mt 24:29 ^j 22:1: Mt 26:2 ^k 22:3: Mt 26:14

⁷_a Potem je prišel dan nekvašenega kruha, ko mora biti zaklano pashalno jagnje. ⁸In poslal je Petra ter Janeza, rekoč: »Pojdita in nam pripravita pashalno jagnje, da bomo lahko jedli.« ⁹In rekla sta mu: »Kje želiš, da ga pripraviva?« ¹⁰Rekel jima je: »Glejta, ko vstopita v mesto, vaju bo srečal moški, nesoč lončen vrč vode; sledita mu v hišo, v katero vstopa. ¹¹Hišnemu očetu pa bosta rekla: »Učitelj ti pravi: »Kje je soba za goste, kjer bom s svojimi učenci jedel pashalno jagnje?«« ¹²In pokazal vama bo veliko opremljeno zgornjo sobo; tam pripravita.« ¹³In onadva sta odšla ter našla, kakor jima je rekel in pripravila sta pashalno jagnje. ¹⁴_b Ko pa je prišla ura, se je usedel in dvanajsteri apostoli z njim. ¹⁵Rekel jim je: »S hrepenenjem^a sem si želel, da bi to pashalno jagnje jedel z vami, še predem trpim, ¹⁶kajti povem vam: »Ne bom več jedel od tega, dokler to ne bo izpolnjeno v Božjem kraljestvu.«« ¹⁷In vzel je čašo ter se zahvalil in rekel: »Vzemite jo in si to razdelite med seboj, ¹⁸kajti povem vam: »Ne bom pil od sadu vinske trte, dokler ne pride Božje kraljestvo.««

¹⁹_c In vzel je kruh in se zahvalil in ga razlomil ter jim dal, rekoč: »To je moje telo, ki je dano za vas, to delajte v spomin name.« ²⁰Podobno tudi čašo po večerji, rekoč: »Ta čaša je nova zaveza v moji krvi, ki se preliva za vas.

²¹Toda glejte, roka tistega, ki me izdaja, je z menoj pri mizi.« ²²In sin človekov resnično gre, kakor je bilo določeno, toda gorje temu človeku po katerem je izdan!« ²³In med seboj so se začeli spraševati, kdo izmed njih je bil, da bi storil to stvar.

²⁴Med njimi pa je bil tudi prepir, kdo izmed njih naj bi veljal za največjega. ²⁵_e On pa jim je rekel: »Kralji poganov izvajajo gospodstvo nad njimi, in kateri izvajajo oblast nad njimi, so imenovani dobrotniki. ²⁶Toda vi ne *bodite* takšni, temveč kdor je med vami največji, naj bo kakor mlajši in kdor je šef, kakor tisti, ki streže. ²⁷Kajti kdo je večji, kdor sedi pri mizi ali kdor streže? *Mar* ni kdor sedi pri mizi? Toda jaz sem med vami kakor tisti, ki streže. ²⁸Vi ste tisti, ki ste vztrajali z menoj v mojih skušnjavah. ²⁹In določam vam kraljestvo, kakor ga je moj Oče določil meni, ³⁰da boste lahko jedli in pili pri moji mizi v mojem kraljestvu^f in sedeli na prestolih ter sodili dvanajst Izraelovih rodov.«

³¹In Gospod je rekel: »Simon, Simon, glej,^g Satan je zahlepel, *da bi te imel*, da *te* lahko preseje kakor pšenico, ³²toda jaz sem molil

zate, da tvoja vera ne bo opeša; ko pa boš spreobrnjen, okrepi svoje brate.« ³³In ta mu je rekel: »Gospod, pripravljen sem iti s teboj, tako v ječo, kakor v smrt.« ³⁴_h On pa je rekel: »Povem ti, Peter, danes petelin ne bo zapel, preden ne boš trikrat zatajil, da me poznaš.« ³⁵_i In rekel jim je: »Ko sem vas poslal brez mošnje in malhe in čevljev ali vam je karkoli manjkalo?« In rekli so: »Nič.« ³⁶Potem jim je rekel: »Toda kdor ima mošnjo, naj *jo* sedaj vzame in prav tako svojo malho; in kdor nima meča, naj proda svojo obleko in enega kupi. ³⁷Kajti povem vam, da se mora na meni dovršiti še to, kar je pisano: *j* »In prištet je bil med prestopnike, kajti stvari glede mene imajo konec.« ³⁸In rekli so: »Gospod, glej, tukaj *sta* dva meča.« On pa jim je rekel: »Dovolj je.«

³⁹_k In prišel je ven ter odšel, kakor je bil navajen, na Oljsko goro in tudi njegovi učenci so mu sledili. ⁴⁰_l Ko pa je bil na mestu, jim je rekel: »Molite, da ne vstopite v skušnjava.« ⁴¹In od njih je bil oddaljen približno za lučaj kamna ter pokleknil in molil, ⁴²rekoč: »Oče, če si voljan,^b odstrani to čašo od mene, vendar ne moja volja, temveč tvoja naj se zgodi.« ⁴³In prikazal se mu je angel iz nebes ter ga krepil. ⁴⁴§ Medtem ko je bil v neznosni bolečini, pa je še iskrenjeje molil in njegov pot je bil kakor bi na zemljo padale velike kaplje krvi. ⁴⁵In ko se je dvignil od molitve in prišel k svojim učencem, jih je zaradi bridkosti našel speče ⁴⁶in jim rekel: »Čemu spite? Vstanite in molite, da ne vstopite v skušnjava.«

⁴⁷In medtem ko je še govoril,^m zagleda množico in tisti, ki se je imenoval Juda, eden izmed dvanajsterih, je šel pred njimi in se približal Jezusu, da bi ga poljubil. ⁴⁸Toda Jezus mu je rekel: »Juda, s poljubom izdajaš Sina človekovega?« ⁴⁹Ko so ti, ki so bili okoli njega, videli kaj bo sledilo, so mu rekli: »Gospod ali naj udarimo z mečem?«

⁵⁰In eden izmed njih je udaril služabnika vélikega duhovnika ter mu odsekal njegovo desno uho. ⁵¹In Jezus je odgovoril ter rekel: »Pustite do tod.« In dotaknil se je njegovega ušesa ter ga ozdravil. ⁵²Potem je Jezus rekel visokim duhovnikom in tempeljskim stotnikom ter starešinam, ki so prišli k njemu: »Ali ste prišli ven, kakor proti tatu, z meči in palicami? ⁵³Ko sem bil vsak dan z vami v templju, zoper mene niste iztegnili rok, toda to je vaša ura in oblast teme.«

⁵⁴_n Potem so ga vzeli in *ga* odvedli ter ga privedli v hišo vélikega duhovnika. Peter pa

^a 22:15: S hrepenenjem: ali, Iz srca. ^b 22:42: voljan: gr. voljan odstraniti.

^a 22:7: Mt 26:17 ^b 22:14: Mt 26:20 ^c 22:19: Mt 26:26 ^d 22:21: Mt 26:21 ^e 22:25: Mt 20:25
^f 22:30: Mt 19:28 ^g 22:31: 1 Pet 5:8 ^h 22:34: Mt 26:34 ⁱ 22:35: Mt 10:9 ^j 22:37: Iz 53:12
^k 22:39: Mt 26:36 ^l 22:40: Mt 26:41 ^m 22:47: Mt 26:47 ⁿ 22:54: Mt 26:57

je sledil od daleč. ⁵⁵*a* In ko so sredi dvorane prižgali ogenj ter skupaj sedli, je Peter sédel mednje. ⁵⁶Toda zagledala ga je neka služkinja, ko je sedel poleg ognja in ga tehtno pogledala ter rekla: »Tudi ta človek je bil z njim.« ⁵⁷On pa ga je zanikal, rekoč: »Ženska, ne poznam ga.« ⁵⁸In malo za tem ga je opazil drug ter rekel: »Tudi ti si izmed njih.« Peter pa je rekel: »Človek, nisem.« ⁵⁹In približno eno uro kasneje je še en prepričano potrdil, rekoč: »Resnično, tudi ta je bil z njim, kajti Galilejec je.« ⁶⁰Peter pa je rekel: »Človek, ne vem kaj praviš.« In takoj, medtem ko je še govoril, je petelin zapel. ⁶¹Gospod pa se je obrnil in pogledal na Petra. In Peter se je spomnil Gospodove besede, kako mu je rekel: »Preden petelin zapoje, me boš trikrat zatajil.« ⁶²In Peter je odšel ven ter se bridko zjokal.

⁶³Možje, ki so prišli Jezusa, so ga zasmehovali in ga udarjali. ⁶⁴In ko so mu zavezali oči, so ga udarili po obrazu in ga vprašali, rekoč: »Prerokuj, kdo je ta, ki te je udaril?« ⁶⁵In mnogo drugih stvari so bogokletno govorili zoper njega.

⁶⁶*b* In takoj, ko je bil dan, so prišli skupaj starešine izmed ljudi, visoki duhovniki ter pisarji in ga odvedli v svoj veliki zbor, rekoč: ⁶⁷»Ali si ti Kristus? Povej nam.« On pa jim je rekel: »Če vam povem, ne boste verjeli.« ⁶⁸Š in tudi če *vas* vprašam, mi ne boste odgovorili niti *mi* [ne boste] pustili oditi. ⁶⁹Odslej bo Sin človekov sedel na desnici Božje moči.« ⁷⁰Potem so vsi rekli: »Ali si ti potem Božji Sin?« On pa jim je rekel: »Vi pravite, da sem.« ⁷¹Rekli so: »Kaj potrebujemo kakršnihkoli nadaljnjih prič? Kajti sami smo slišali iz njegovih lastnih ust.«

23 In vsa množica teh je vstala ter ga odvedla k Pilatu. ²In začeli so ga obtoževati, rekoč: »Našli smo tega, da izkrivlja narod in prepoveduje dajati cesarju davek, rekoč, da je on sam Kristus Kralj.« ³*d* In Pilat ga je vprašal, rekoč: »Ali si ti judovski Kralj?« On pa mu je odgovoril in rekel: »Ti praviš *to*.« ⁴Potem je Pilat rekel visokim duhovnikom in množici: »Na tem človeku ne najdem nobene krivde.« ⁵Oni pa so bili še bolj kruti, rekoč: »Razvnema ljudi, ko uči po vsej celotni Judeji, začenši v Galileji, do tega mesta.« ⁶Ko je Pilat slišal o Galileji, je vprašal, ali je bil ta človek Galilejec. ⁷Takoj pa, ko je spoznal, da pripada pod Herodovo pristojnost, ga je poslal k Herodu, ki je bil ob tistem času tudi sam v Jeruzalemu.

⁸Ko je Herod zagledal Jezusa, je bil silno vesel, kajti že dlje časa si ga je želel videti,

ker je o njem slišal mnoge stvari; in upal je, da bo videl kak čudež, ki ga bo storil. ⁹Potem ga je zasliševal z mnogimi besedami, toda nič mu ni odgovoril. ¹⁰Poleg pa so stali visoki duhovniki in pisarji ter ga silovito obtoževali. ¹¹In Herod ga je s svojimi bojevniki ponižal ter ga zasmehoval in ga oblekel v krasno svečano oblačilo ter ga ponovno poslal k Pilatu.

¹²In tega istega dne sta se Pilat in Herod spoprijateljila, kajti prej sta si bila med seboj sovražna.

¹³*e* Ko pa je Pilat sklical skupaj visoke duhovnike in vladarje ter ljudstvo, ¹⁴jim je rekel: »Privedli ste mi tega človeka, kot nekoga, ki izkrivlja ljudi in glejte, pred vami sem ga izprašal. Nobene krivde nisem našel na tem človeku glede teh stvari, za katere ga tožite. ¹⁵Ne, in tudi Herod ne, kajti poslal sem vas k njemu. In glejte, nič smrti vrednega mu ni bilo storjeno. ¹⁶Kaznoval ga bom torej in ga izpustil.« ¹⁷Š (Kajti nujno jim je moral na praznik nekoga izpustiti.) ¹⁸In vsi so hkrati zakričali, rekoč: »Proč s tem človekom in izpusti nam Baraba,« ¹⁹(ki je bil vržen v ječo zaradi nekega upora, storjenega v mestu in zaradi umora.) ²⁰Pilat jim je torej, voljan izpustiti Jezusa, ponovno spregovoril. ²¹Toda oni so vpili, rekoč: »Križaj ga, križaj ga.« ²²In tretjič jim je rekel: »Zakaj, kakšno zlo je storil? Nobenega razloga za smrt nisem našel na njem. Kaznoval ga bom torej in ga izpustil.« ²³Oni pa so bili neposredni z močnimi glasovi in zahtevali, da bi bil križan. In prevladali so glasovi teh ter visokih duhovnikov. ²⁴In Pilat je razsodil,^a da naj bi bilo kakor zahtevajo. ²⁵In izpustil jim je tega, katerega so zahtevali, ki je bil zaradi upora in umora vržen v ječo, toda Jezusa je izročil njihovi volji. ²⁶*f* In ko so ga odvedli proč, so prijeli nekega Simona, Cirencana, ki je prihajal iz podeželja in nanj položili križ, da bi ga nosil za Jezusom.

²⁷In sledila mu je velika skupina ljudi ter žensk, ki so ga tudi objokovale ter žalovale za njim. ²⁸Toda Jezus jim je, ko se je obrnil k njim, rekel: »Hčere jeruzalemske, ne jokajte zaradi mene, temveč jokajte nad seboj in nad svojimi otroci. ²⁹Kajti glejte, prihajajo dnevi v katerih bodo rekli: »Blagoslovljene so jalove in matrice, ki niso nikoli nosile ter prsi, ki niso nikoli nudile sesanja.« ³⁰Potem bodo začeli govoriti goram: »Padite na nas;« in hribom: »Pokrijte nas.« ³¹Kajti če te stvari počnejo z zelenim drevesom, kaj se bo zgodilo s suhim?« ³²*i* Z njim pa sta bila odvedena tudi dva druga hudodelca, da bi bila usmrčena. ³³In

^a 23:24: razsodil... ali, soglašal.

^a 22:55: Mt 26:69 ^b 22:66: Mt 27:1 ^c 22:70: Mr 14:62 ^d 23:3: Mt 27:11 ^e 23:13: Mt 27:23
^f 23:26: Mt 27:32 ^g 23:30: Iz 2:19; Oz 10:8; Raz 6:16 ^h 23:31: 1 Pet 4:17 ⁱ 23:32: Mt 27:38

ko so prišli na kraj, ki se imenuje Kalvarija,^a so tam križali njega in hudodelca, enega na desni roki, drugega pa na levi.

³⁴Potem je Jezus rekel: »Oče, odpusti jim, kajti ne vedo kaj delajo.« Oni pa so si razdelili njegova oblačila ter metali žrebe.

³⁵In ljudje so stoje gledali. Prav tako pa so ga z njimi zasmehovali vladarji, rekoč: »Rešil je druge, naj reši sebe, če je on Kristus, Božji izvoljenec.« ³⁶In tudi vojaki so ga zasmehovali, ko so prišli k njemu in mu ponujali kisa ³⁷ter rekli: »Če si judovski kralj, reši samega sebe.« ³⁸§ Nad njim pa je bil tudi nadpis, napisan v črkah grščine in latinščine ter hebrejščine: TO JE JUDOVSKI KRALJ.

³⁹Eden izmed hudodelcev, ki sta visela, pa ga je zasmehoval, rekoč: »Če si ti Kristus, reši sebe in naju.« ⁴⁰Vendar mu je drugi odgovoril, ga oštel in rekel: »Ali se ne bojiš Boga, glede na to, da si ti v isti obsodbi?« ⁴¹In midva zares po pravici, kajti prejemava nagrado, primerno najinim dejanjem, toda ta človek ni storil nič narobe.« ⁴²§ In Jezusu je rekel: »Gospod, spomni se me, ko prideš v svoje kraljestvo.« ⁴³§ In Jezus mu je rekel: »Resnično, povem ti: »Danes boš z menoj v raju.«« ⁴⁴In bilo je okoli šeste ure in bila je tema po vsej zemlji^b do devete ure. ⁴⁵In sonce je otemnelo in tempeljsko zagrinjalo se je raztrgalo po sredini.

⁴⁶§ In ko je Jezus zavpil z močnim glasom, je rekel: »Oče, v tvoje roke izročam svojega duha.« In ko je to izrekel, je izročil duha.^a

⁴⁷Torej ko je stotnik videl, kaj se je zgodilo, je slavil Boga, rekoč: »Zagotovo je bil to pravičen človek.« ⁴⁸In vsa množica, ki je prišla skupaj k temu prizoru in gledala te stvari, ki so se zgodile, se je tolkla po svojih prsah in se vrnila. ⁴⁹Vsi njegovi znanci in ženske, ki so mu sledili iz Galileje, pa so stali daleč stran in gledali te stvari.

⁵⁰^b In glej, *tam je bil* mož, po imenu Jožef, svetovalec. *In bil je* dober mož ter pravičen ⁵¹(isti ni soglašal z nasvetom^c in njihovim dejanjem). *Bil je iz* Arimateje, judovskega mesta, ki je tudi sam pričakoval Božje kraljestvo. ⁵²Ta *mož* je odšel k Pilatu in prosil [*za*] Jezusovo telo. ⁵³In snel ga je ter ga zavil v laneno platno in ga položil v mavzolej, ki je bil vsekani v skalo, v katerega človek še nikoli prej ni bil položen. ⁵⁴In ta dan je bila priprava in približeval se je šabat. ⁵⁵§ In tudi ženske, ki so prišle z njim iz Galileje,

so potem sledile ter [*si*] ogledale mavzolej in kako je bilo njegovo telo položeno. ⁵⁶In vrnile so se in pripravile dišave ter mazila in glede na zapoved počivale na šabatni dan.

24 § Torej^c na prvi dan tedna so zelo zgodaj zjutraj prišle k mavzoleju in nosile dišave, ki so jih pripravile in nekatere druge z njimi. ²Našle pa so kamen odvaljen od mavzoleja. ³In vstopile so vanj, pa niso našle telesa Gospoda Jezusa. ⁴In pripetilo se je, medtem ko so bile glede tega zelo zmedene, glej, dva moža sta stala poleg njih v sijočih oblekah ⁵in medtem ko so bile prestrašene in so svoje obraze sklonile k zemlji, sta jim rekla: »Zakaj iščete živega^d med mrtvimi?« ⁶Njega ni tukaj, temveč je bil obujen.^d Spomnite se kako vam je govoril, ko je bil še v Galileji, ⁷rekoč: »Sin človekov mora biti izročen v roke grešnih ljudi in biti križan ter tretji dan ponovno vstati.«« ⁸In spomnile so se njegovih besed ⁹ter se vrnile od mavzoleja in vse te stvari povedale enajsterim ter vsem ostalim. ¹⁰Bile so Marija Magdalena in Joana in Marija, Jakobova *mati* ter druge *ženske*, ki so *bile* z njimi, ki so te stvari povedale apostolom. ¹¹Njihove besede pa so se jim zdele kakor prazno opravljanje in jim niso verjeli. ¹²^e Potem je vstal Peter in stekel k mavzoleju. In sklonjen dol, je zagledal lanene trakove položene posebej ter odšel in se v sebi spraševal o tem, kar se je pripetilo.

¹³^f In glej, dva izmed njih sta tega istega dne odšla proti vasi, z imenom Emavs, ki je bila *okoli* šestdeset dolžin brazd^e od Jeruzalema. ¹⁴In skupaj sta se pogovarjala o vseh teh stvareh, ki so se zgodile. ¹⁵In pripetilo se je, medtem ko sta se *skupaj* posvetovala in razpravljala, da se je približal sam Jezus in šel z njima. ¹⁶Vendar so bile njune oči zadržane, da ga ne bi spoznala. ¹⁷On pa jima je rekel: »Kakšne vrste pogovori so to, ki jih imata drug z drugim, medtem ko hodita in sta žalostna?« ¹⁸Eden izmed njiju, ki mu je bilo ime Kleopa, pa mu odgovori in reče: »Ali si ti edini tujec v Jeruzalemu in nisi izvedel stvari, ki so se v teh dneh tam zgodile?« ¹⁹In rekel jima je: »Katere stvari?« In rekla sta mu: »Glede Jezusa Nazarečana, ki je bil prerok, mogočen v dejanju in besedi, pred Bogom in vsemi ljudmi, ²⁰in kako so ga visoki duhovniki in naši vladarji izročili, da bi bil obsojen na smrt in ga križali. ²¹Toda mi smo zaupali, da je bil on tisti, ki naj bi odkupil Izraela; in poleg vsega tega je danes tretji dan, odkar so se

^a 23:33: Kalvarija: ali, Kralj lobanje. ^b 23:44: zemlji: ali, deželi. ^c 23:51: [nasvetom: gr. namenom.] ^d 24:5: živega: ali, njega, ki živi. ^e 24:13: [brazda: ang. furlong (kar pomeni dolžina brazde); razdalja, ki jo je zmogel par volov pri oranju, ne da bi počival; 184.9374 m (Easton's 1897 Bible Dictionary) ali, 201,160 m (WordNet © 3.0, 2006).]

^a 23:46: Ps 31:6 ^b 23:50: Mt 27:57 ^c 24:1: Mt 28:1 ^d 24:6: Mt 17:23 ^e 24:12: Jn 20:6 ^f 24:13: Mr 16:12

te stvari zgodile. ²²Da, in nekatere ženske, prav tako iz naše skupine, ki so bile zgodaj pri mavzoleju, so nas osupnile ²³in ko niso našle njegovega telesa, so prišle, rekoč, da so prav tako videle videnje angelov, ki sta rekla, da je bil živ. ²⁴In nekateri izmed teh, ki so bili z nami, so odšli k mavzoleju in našli točno takó, kakor so rekle ženske, toda njega niso videli. ²⁵Potem jima je rekel: »O bedaka in počasnega srca za verovanje vsega, kar so govorili preroki. ²⁶Ali ni moral Kristus pretrpeti te stvari in vstopiti v svojo slavo?« ²⁷In začel je pri Mojzesu in vseh prerokih ter jima v vseh pismih pojasnil besede glede njega samega. ²⁸In približali so se blizu k vasi, kamor sta šla, on pa je storil kakor da bo odšel dalje. ²⁹Vendar sta ga primorala, rekoč: »Ostani z nama, kajti blizu večera je in dan je davno minil.« In odšel je noter, da ostane z njima. ³⁰In pripetilo se je, medtem ko je z njima sedel pri hrani, *[da]* je vzel kruh in ga blagoslovil in prelomil ter jima dal. ³¹In njune oči so bile odprte in sta ga spoznala, on pa je izginil^a iz njunega pogleda. ³²In rekla sta drug drugemu: »Ali ni najino srce gorelo znotraj naju, medtem ko je z nama govoril po poti in medtem ko nama je odpiral pisma?« ³³In vstala sta še isto uro in se vrnila v Jeruzalem, ter našla skupaj zbrane enajstere in tiste, ki so bili z njimi, ³⁴govoreče: »Gospod je bil resnično obujen in se prikazal Simonu.« ³⁵In povedala sta kakšne stvari so se zgodile na poti in kako sta ga prepoznala po lomljenju kruha.

³⁶^a In ko sta tako govorila, je sam Jezus stal v njihovi sredi in jim reče: »Mir vam bodi.« ³⁷Toda bili so prestrašeni in zgroženi

in domnevali so, da so videli duha. ³⁸Rekel jim je: »Zakaj ste zaskrbljeni? In zakaj v vaših srcih vstajajo misli? ³⁹Poglejte moje roke in moja stopala, da sem to jaz sam. Potipajte me in pogledajte, kajti duh nima mesa in kosti, kakor vidite, da jih imam jaz.« ⁴⁰In ko je tako govoril, jim je pokazal *svoje* roke in *svoja* stopala. ⁴¹In medtem ko zaradi radosti niso verjeli ter se čudili, jim je rekel: »Imate tukaj kaj hrane?« ⁴²§ In dali so mu kos pečene ribe in od satovja. ⁴³In vzel je *to* ter pred njimi pojedel. ⁴⁴In rekel jim je: »To so besede, ki sem vam jih govoril, medtem ko sem bil še z vami, da se morajo izpolniti vse stvari, ki so bile glede mene zapisane v Mojzesovi postavi in v prerokih in v psalmih.« ⁴⁵Tedaj jim je odprl njihov razum, da so lahko razumeli pisma ⁴⁶in jim rekel: »Tako je pisano in tako se je Kristusu spodobilo trpeti in tretji dan vstati od mrtvih, ⁴⁷in da bi se kesanje ter odpuščanje grehov oznanjalo v njegovem imenu med vsemi narodi, začevši v Jeruzalemu. ⁴⁸In vi ste priče teh stvari.

⁴⁹§ In glejte, nad vas pošiljam obljubo svojega Očeta, toda ostanite v jeruzalemskem mestu, dokler ne boste opremljeni z močjo od zgoraj.«^b

⁵⁰In odvedel jih je ven, prav do Betanije, ter povzdignil svoje roke in jih blagoslovil. ⁵¹^c In medtem ko jih je blagoslavljal, se je pripetilo, *[da]* je bil ločen od njih in odnešen gor v nebo. ⁵²In oni so ga oboževali in se z veliko radostjo vrnili v Jeruzalem. ⁵³§ in bili so nenehno v templju in hvalili in blagoslavljali Boga. Amen.

Evangelij po Sv. Janezu

1 V začetku je bila Beseda in Beseda je bila z Bogom in Beseda je bila Bog. ²^d Ista je bila v začetku z Bogom. ³^e Vse stvari so bile narejene po njem in brez njega ni bilo narejeno nič, kar je bilo narejeno. ⁴V njem je bilo življenje in življenje je bilo svetloba ljudem. ⁵In svetloba sveti v temi, tema pa je ni doumela.^b

⁶^f Bil je človek, poslan od Boga, katerega ime je bilo Janez. ⁷Ta isti je prišel za pričo, da

pričuje o Svetlobi, da bodo vsi *ljudje* po njem lahko verovali. ⁸Ni bil on ta Svetloba, ampak *je bil poslan*, da pričuje o tej Svetlobi. ⁹§ *To* je bila resnična Svetloba, ki razsvetljuje vsakega človeka, ki prihaja na svet. ¹⁰Bil je na svetu in^g svet je bil narejen po njem, svet pa ga ni spoznal. ¹¹Prišel je k svojim lastnim, njegovi lastni pa ga niso sprejeli. ¹²Toda tolikim, kot so ga sprejeli, njim je on dal moč,^c da postanejo Božji sinovi, *celó* njim, ki verujejo

^a 24:31: izginil...: ali, prenehal biti viden od njiju.

^b 1:5: doumela: ali, priznala, ali, sprejela.

^c 1:12: moč: ali, pravico, ali, privilegij.

^a 24:36: Mr 16:14 ^b 24:49: Jn 15:26; Apd 1:4 ^c 24:51: Mr 16:19; Apd 1:9 ^d 1:2: 1 Mz 1:1 ^e 1:3: Kol 1:16 ^f 1:6: Mt 3:1 ^g 1:10: Heb 11:3

v njegovo ime, ¹³ki so bili rojeni, ne iz krvi niti ne iz volje mesa niti ne iz volje moža, temveč iz Boga. ¹⁴*a* In Beseda je bila narejena meso in prebivala med nami (in zagledali smo njegovo slavo, slavo kot od edinorojenega od Očeta) polno milosti in resnice.

¹⁵Janez^a je pričeval o njem in klical, rekoč: »Ta je bil tisti, o katerem sem govoril: »Kdor prihaja za menoj, je obstajal pred menoj, kajti bil je prek kakor jaz.« ¹⁶In iz njegove polnosti smo vsi prejeli in to milost za milostjo. ¹⁷Kajti postava je bila dana po Mojzesu, toda milost in resnica sta prišli po Jezusu Kristusu. ¹⁸§ Noben človek nikoli ni videl Boga. Edinorojeni Sin, ki je v Očetovem naročju, on ga je razodel.

¹⁹In to je Janezovo pričevanje, ko so Judje poslali iz Jeruzalema duhovnike in Lévijsce, da ga vprašajo: »Kdo si ti?« ²⁰§ In priznal je in ni zanikal, temveč priznal: »Jaz nisem Kristus.« ²¹In vprašali so ga: »Kaj torej? Ali si Elija?« In reče: »Nisem.« Ali si ti ta prerok?« ^bIn odgovoril je: »Ne.« ²²Potem so mu rekli: »Kdo si? Da bomo lahko dali odgovor tem, ki so nas poslali. Kaj praviš sam o sebi?« ²³*a* Rekel je: »Jaz sem glas nekoga, ki kliče v divjini: »Naredite Gospodovo pot ravno,« kakor je rekel prerok Izaija.« ²⁴Ti pa, ki so bili poslani, so bili izmed farizejev. ²⁵In vprašali so ga ter mu rekli: »Zakaj potem krščuješ, če ti nisi ta Kristus niti Elija niti ta prerok?« ²⁶Janez jim je odgovoril, rekoč: »Jaz krščujem z vodo, toda tam, med vami, stoji nekdo, ki ga vi ne poznate. ²⁷§ On je ta, ki prihaja za menoj, in je pred menoj, čigar čevljev jermena nisem vreden odvezati.« ²⁸Te stvari so se zgodile v Betaniji, onstran Jordana, kjer je Janez krščeval.

²⁹Naslednji dan zagleda Janez k njemu prihajati Jezusa in reče: »Glejte, Jagnje Božje, ki odvzema^c greh sveta. ³⁰To je on, o katerem sem rekel: »Za menoj prihaja mož, ki je obstajal pred menoj, kajti bil je pred menoj.« ³¹In nisem ga poznal, vendar sem zato prišel krščeval z vodo, da bi se on razodel Izraelu.« ³²*f*In Janez je izjavil, rekoč: »Videl sem Duha spuščati se z neba, kakor golobico in je ostal na njem. ³³In nisem ga poznal, toda kdor me je poslal, da krščujem z vodo, isti mi je rekel: »Na kogar boš videl spuščati se Duha in ostajati na njem, isti je ta, ki kršči s Svetim Duhom.« ³⁴In videl sem in izjavil, da je ta Božji Sin.«

³⁵Naslednji dan je Janez ponovno stal in dva izmed njegovih učencev ³⁶in ko je gledal

na Jezusa, medtem ko je hodil, reče: »Glej, Jagnje Božje!« ³⁷Dva učenca pa sta ga slišala govoriti in šla za Jezusom. ³⁸Potem se je Jezus obrnil in ju videl slediti ter jima reče: »Kaj iščeta?« Rekla sta mu: »Rabi (kar prevedeno pomeni Učitelj), kje prebivaš?« ^d³⁹Reče jima: »Pridita in pogledta.« Prišla sta in videla kje prebiva ter ta dan ostala z njim, kajti bilo je okrog^e desete ure. ⁴⁰§ Eden izmed dveh, ki sta slišala Janeza govoriti in sta mu sledila, je bil Andrej, brat Simona Petra. ⁴¹Ta je najprej našel svojega lastnega brata Simona in mu rekel: »Našli smo Mesija,« kar je prevedeno, Kristusa. ^f⁴²§ In privedel ga je k Jezusu. In ko ga je Jezus pogledal, je rekel: »Ti si Simon, Jonov sin. Imenoval se boš Kefa,« kar je po razlagi: »Kamen.«

⁴³Naslednji dan je Jezus nameraval oditi naprej v Galilejo in najde Filipa ter mu reče: »Sledi mi.« ⁴⁴Torej Filip pa je bil iz Betsajde, Andrejevega in Petrovega mesta. ⁴⁵Filip najde Natánaela in mu reče: »Našli smo tistega, o katerem so^g Mojzes in^h preroki pisali v postavi, Jezusa iz Nazareta, Jožefovega sina.« ⁴⁶Natánael pa mu je rekel: »Ali lahko iz Nazareta pride kakršnakoli dobra stvar?« Filip mu reče: »Pridi in poglej.« ⁴⁷Jezus je videl k njemu prihajati Natánaela in reče o njem: »Glejte, pravi Izraelec, v katerem ni zvijače!« ⁴⁸Natánael mu reče: »Od kod me poznaš?« Jezus je odgovoril in mu rekel: »Preden te je Filip poklical, sem te videl, ko si bil pod figovim drevesom.« ⁴⁹Natánael je odgovoril in mu reče: »Rabi, ti si Božji Sin. Ti si Izraelov Kralj.« ⁵⁰Jezus je odgovoril in mu rekel: »Ker sem ti rekel: »Videl sem te pod figovim drevesom,« veruješ? Videl boš večje stvari kakor te.« ⁵¹In reče mu: »Resnično, resnično, povem vam: »Odslej boste videli odprta nebesa in Božje angele, ki se vzpenjajo in spuščajo nad Sinom človekovim.«

2 In tretji dan je bila v galilejski Kani svatba in Jezusova mati je bila tam. ²Na svatbo pa so bili povabljeni tako Jezus kakor njegovi učenci. ³In ko je zmanjkalo vina, mu Jezusova mati reče: »Vina nimajo.« ⁴Jezus ji reče: »Ženska, kaj imam opraviti s teboj? Moja ura še ni prišla.« ⁵Njegova mati reče služabnikom: »Karkoli vam reče, to storite.« ⁶In tam je bilo postavljenih šest kamnitih posod za vodo, po običaju judovskega očiščevanja, ki so vsebovale vsaka po dva ali tri sodčke. ⁷Jezus jim reče: »Napolnite posode za vodo z vodo.« In napolnili so jih do roba. ⁸In reče jim:

^a 1:15: [Leta Gospodovega 26.] ^b 1:21: ta prerok: ali, prerok? ^c 1:29: odvzema: ali, prenaša.

^d 1:38: prebivaš: ali, stanuješ. ^e 1:39: okrog...: dve uri pred nočjo. ^f 1:41: Kristusa: ali, Maziljenega. ^g 2:6: [sodček: atenska amfora, 33-40 litrov.]

^a 1:14: Mt 1:16 ^b 1:16: Kol 1:19 ^c 1:18: 1 Jn 4:12; 1 Tim 6:16 ^d 1:23: Mt 3:3 ^e 1:27: Mt 3:11; Apd 19:4 ^f 1:32: Mt 3:16 ^g 1:45: 1 Mz 49:10; 3 Mz 18:18 ^h 1:45: Iz 4:2

»Zajemite torej in nesite k vodju gostije.« In oni so to odnesli. ⁹Ko je vodja gostije pokusil vodo, ki je postala vino in ni vedel od kod je bila (toda služabniki, ki so zajemali vodo, so vedeli), je vodja gostije poklical ženina ¹⁰ter mu reče: »Vsak človek spočetka postavi dobro vino, potem pa, ko se ljudje temeljito napijejo, to, ki je slabše. *Toda* ti si dobro vino prihranil do zdaj.« ¹¹Ta začetek čudežev je Jezus storil v galilejski Kani in jasno pokazal svojo slavo in njegovi učenci so verovali vanj.

¹²Po tem je odšel dol v Kafarnaúm, on in njegova mati, njegovi bratje ter njegovi učenci in tam so ostali ne mnogo dni.

¹³In blizu je bila judovska pasha in Jezus je odšel gor v Jeruzalem ¹⁴in našel v templju te, ki so prodajali vole in ovce in golobice in menjalce denarja sedeti. ¹⁵In ko je iz majhnih vrvi naredil bič, jih je vse izgnal iz templja in ovce in vole in iztresel denar menjalcem ter prevrnil mize ¹⁶in rekel tem, ki so prodajali golobice: »Odnosite te stvari od tukaj. Ne delajte hiše mojega Očeta *za* hišo trgovanja.«

¹⁷In njegovi učenci so se spomnili, da je bilo pisano: *a* »Gorečnost za tvojo hišo me je použila.«

¹⁸Potem so Judje odgovorili in mu rekli: »Kakšno znamenje nam pokažeš, glede na to, da delaš te stvari?« ¹⁹Jezus je odgovoril in jim rekel: »Uničite ta tempelj in v treh dneh ga bom postavil pokonci.« *b* ²⁰Tedaj so Judje rekli: »Ta tempelj je bil v gradnji šestinštirideset let, ti pa ga hočeš postaviti v treh dneh?« ²¹Toda govoril je o templju svojega telesa. ²²Ko je bil torej obujen od mrtvih, so se njegovi učenci spomnili, da jim je to rekel in verjeli so pismu ter besedi, ki jo je Jezus rekel.

²³Torej ko je bil za pasho, na praznični *dan*, v Jeruzalemu, so mnogi, ko so videli čudeže, ki jih je storil, verovali v njegovo ime. ²⁴Toda Jezus se jim ni zaupal, ker je vse *ljudi* poznal ²⁵in ni potreboval, da bi kdorkoli pričeval o človeku, kajti vedel je, kaj je bilo v človeku.

3 Bil je človek izmed farizejev, po imenu Nikodém, vladar Judov. ²Ta isti je ponoči prišel k Jezusu in mu rekel: »Rabi, vemo, da si učitelj, ki je prišel od Boga, kajti noben človek ne more delati teh čudežev, katere delaš ti, razen če ni Bog z njim.« ³Jezus je odgovoril in mu rekel: »Resnično, resnično, povem ti: »Razen če se človek ponovno^a ne rodi, ne more videti Božjega kraljestva.«« ⁴Nikodém mu reče: »Kako je lahko človek ponovno rojen, ko je star? Ali lahko drugič vstopi v maternico svoje matere in se rodi?« ⁵Jezus

je odgovoril: »Resnično, resnično, povem ti: »Razen če se človek ne rodi iz vode in iz Duha, ne more vstopiti v Božje kraljestvo.«

⁶To, kar je rojeno iz mesa, je meso, in to, kar je rojeno iz Duha, je duh. ⁷Ne čudi se, da sem ti rekel: »Morate se ponovno^b roditi.«

⁸Veter piha kjer želi in slišiš zvok le-tega, toda ne moreš povedati odkod prihaja in kam gre. Tako je z vsakim, ki je rojen iz Duha.«

⁹Nikodém je odgovoril in mu rekel: »Kako so te stvari mogoče?« ¹⁰Jezus je odgovoril in mu rekel: »Ali si ti učitelj Izraelu, pa ne veš teh stvari? ¹¹Resnično, resnično, povem ti: »Mi govorimo to, kar vemo in pričujemo to, kar smo videli, vi pa našega pričevanja ne sprejemate. ¹²Če sem vam govoril zemeljske stvari in niste verovali, kako boste verovali, če vam povem o nebeških stvareh? ¹³Š In noben človek se ni dvignil v nebesa, razen tisti, ki je prišel dol iz nebes, *celó* Sin človekov, ki je v nebesih.

¹⁴In kakor je Mojzes povzdignil kačo v divjini, točno tako mora biti povzdignjen Sin človekov.« ¹⁵Š da se kdorkoli veruje vanj, ne bo pogubil, temveč bo imel večno življenje.

¹⁶Š Kajti Bog je tako ljubil svet, da je dal svojega edinorojenega Sina, da kdorkoli veruje vanj, se ne bo pogubil, temveč bo imel večno življenje.^d ¹⁷Kajti Bog svojega Sina ni poslal na svet, da svet obsodi, temveč, da bi bil svet po njem lahko rešen.^e

¹⁸Kdor veruje vanj, ni obsojen, toda kdor ne veruje, je že obsojen, ker ni veroval v ime edinorojenega Božjega Sina. ¹⁹In to je obsodba, da je svetloba prišla na svet, ljudje pa so raje ljubili temo kakor svetlobo, ker so bila njihova dejanja hudobna.^f ²⁰Kajti vsak, kdor počne zlo, sovraži svetlobo niti ne prihaja k svetlobi, da njegova dejanja ne bi bila pograjana.^c ²¹Toda kdor dela resnico, prihaja k svetlobi, da bi se njegova dejanja lahko razodela, da so narejena v Bogu.«

²²g Po teh besedah so prišli Jezus in njegovi učenci v judejsko deželo in z njimi je ostal tam ter krščeval.

²³Pa tudi Janez je krščeval v Enónu blizu Salima, ker je bilo tam veliko vode; in prihajali so in bili so krščeni. ²⁴Kajti Janez še ni bil vržen v ječo.

²⁵Potem je med *nekaterimi* Janezovimi učenci in Judi nastalo pričkanje glede očiščevanja. ²⁶In prišli so k Janezu ter mu rekli: »Rabi, kdor je bil s teboj onstran Jordana,^h o katerem prinašaš pričevanje, glej, isti krščuje in vsi *ljudje* prihajajo k njemu.« ²⁷Janez je odgovoril in rekel: *i* »Človek ne more ničesar

^a 3:3: ponovno...: ali, ne rodi od zgoraj. ^b 3:7: ponovno...: ali, roditi od zgoraj. ^c 3:20: pograjana: ali, odkrita.

^a 2:17: Ps 69:9 ^b 2:19: Mt 26:61 ^c 3:14: 4 Mz 21:9 ^d 3:16: 1 Jn 4:9 ^e 3:17: Jn 12:47 ^f 3:19: Jn 1:4 ^g 3:22: Jn 4:2 ^h 3:26: Jn 1:7; Jn 1:34 ⁱ 3:27: Heb 5:4

prejeti,^a razen če mu ni dano iz nebes. ²⁸Vi sami mi prinašate pričevanje, da sem rekel:^a »Jaz nisem Kristus, temveč, da sem poslan pred njim.« ²⁹Kdor ima nevesto, je ženin, toda ženinov prijatelj, ki stoji in ga posluša, se silno razveseljuje zaradi ženinevega glasu. Ta moja radost je torej dopolnjena. ³⁰On mora rasti, toda jaz se moram manjšati. ³¹Kdor prihaja od zgoraj, je nad vsem. Kdor je z zemlje, je zemeljski in govori zemeljsko. Kdor prihaja iz nebes, je nad vsem. ³²Kar je videl in slišal, to pričuje in noben človek ne sprejema njegovega pričevanja. ³³Kdor je sprejel njegovo pričevanje,^b je pristavil k njegovemu pečatu, da je Bog resničen. ³⁴Kajti tisti, katerega je Bog poslal, govori Božje besede, kajti Bog mu ne daje Duha na mero. ³⁵c Oče ljubi Sina in mu je vse stvari dal v njegovo roko. ³⁶d Kdor veruje v Sina, ima večno življenje; kdor pa ne veruje Sinu, ne bo videl življenja, temveč na njem ostaja Božji bes.»

4 § Ko je torej Gospod izvedel, kako so farizeji slišali, da je Jezus pridobil in krstil več učencev kakor Janez, ²(čeprav Jezus sam ni krščeval, temveč njegovi učenci), ³je zapustil Judejo in ponovno odšel v Galilejo. ⁴Brezpogojno pa je moral iti skozi Samarijo. ⁵Potem je prišel v samarijsko mesto, ki se imenuje Sihár, blizu kosa zemljišča,^e ki ga je Jakob dal svojemu sinu Jožefu. ⁶Torej tam [pa] je bil Jakobov vodnjak. Jezus zatorej, opešan od svojega potovanja, tako sede na vodnjak; bilo pa je okoli šeste ure. ⁷Tja prihaja ženska iz Samarije, da zajame vode. Jezus ji reče: »Daj mi piti.« ⁸(Kajti njegovi učenci so odšli proč v mesto, da kupijo hrano.) ⁹Potem mu ženska iz Samarije reče: »Kako je to, da ti, ki si Jud, prosiš piti od mene, ki sem ženska iz Samarije? Kajti Judje s Samarijani nimajo nobenega opravka.« ¹⁰Jezus je odgovoril in ji rekel: »Če bi poznala Božji dar in kdo je, ki ti govori: »Daj mi, da pijem,« bi prosila od njega in dal bi ti žive vode.« ¹¹Ženska mu reče: »Gospod, nimaš s čim zajeti, vodnjak pa je globok. Od kod imaš potem to živo vodo?« ¹²Ali si ti večji kakor naš oče Jakob, ki nam je dal vodnjak in je od tega pil on sam in njegovi otroci in njegova živina?« ¹³Jezus je odgovoril in ji rekel: »Kdorkoli pije od te vode, bo ponovno žejen, ¹⁴toda kdorkoli pije od vode, ki mu jo bom jaz dal, ne bo nikoli žejen, temveč bo voda, ki mu jo bom jaz dal, postala v njem izvir vode, ki izvira v večno življenje.« ¹⁵Ženska mu reče: »Gospod, daj mi te vode, da ne bom žejna niti

ne bom hodila sèm zajemat.« ¹⁶Jezus ji reče: »Pojdi, pokliči svojega soproga in pridi sèm.« ¹⁷Ženska je odgovorila in rekla: »Nimam soproga.« Jezus ji je rekel: »To si dobro povedala: »Nimam soproga,« ¹⁸kajti imela si pet soprogov in ta, katerega imaš sedaj, ni tvoj soprog. To si iskreno povedala.« ¹⁹Ženska mu reče: »Gospod, zaznavam, da si prerok. ²⁰Naši očetje so oboževali na tej gori, vi pa pravite, da je v Jeruzalemu kraj, kjer morajo ljudje oboževati.« ²¹Jezus ji reče: »Ženska, veruj mi, prihaja ura, ko ne boste oboževali Očeta ne na tej gori niti ne v Jeruzalemu. ²²Vi obožujete, kar ne poznate; mi vemo kaj obožujemo, kajti rešitev duš je od Judov. ²³Toda prihaja ura in je sedaj, ko bodo pravi oboževalci oboževali Očeta v duhu in resnici, kajti Oče išče takšne, da ga obožujejo. ²⁴Bog je Duh, tisti pa, ki ga obožujejo, ga morajo oboževati v duhu in v resnici.« ²⁵Ženska mu reče: »Vem, da prihaja Mesija, ki se imenuje Kristus. Ko pride, nam bo povedal vse stvari.« ²⁶Jezus ji reče: »Jaz, ki ti govorim, sem ta.«

²⁷Zatem pa so prišli njegovi učenci in se čudili, da se je pogovarjal z žensko, vendarle noben človek ni rekel: »Kaj iščeš?« ali: »Zakaj govoriš z njo?« ²⁸Tedaj je ženska pustila svojo posodo za vodo in odšla svojo pot v mesto ter reče ljudem: ²⁹»Pridite, pogledjte človeka, ki mi je povedal vse stvari, ki sem jih kdaj storila. Ali ni to Kristus?« ³⁰Potem so odšli iz mesta in prišli k njemu.

³¹Medtem pa so ga njegovi učenci prosili, rekoč: »Učitelj, jej.« ³²Vendar jim je rekel: »Jaz imam za jed hrano, ki je vi ne poznate.« ³³Zato so učenci drug drugemu rekli: »Ali mu je katerikoli človek prinesel kaj za jesti?« ³⁴Jezus jim reče: »Moja hrana je, da izvršim voljo tistega, ki me je poslal in da zaključim njegovo delo. ³⁵Ali ne pravite: »Še štiri mesece in potem prihaja žetev?« Glejte, povem vam: »Povzdignite svoje oči in pogledjte na polja,^h kajti že so bela za žetev.« ³⁶In kdor žanje, prejema plače in zbira sad za večno življenje, da se lahko skupaj veselita oba, kdor seje in kdor žanje. ³⁷In v tem je ta beseda resnična: »Eden seje, drugi pa žanje.« ³⁸Posiljam vas, da požanjete to, za kar niste priložili nobenega truda. Drugi ljudje so se trudili, vi pa ste vstopili v njihove napore.«

³⁹In mnogi izmed Samarijanov iz tega mesta so verovali vanj zaradi besed ženske, ki je pričevala: »Povedal mi je vse, kar sem kdaj storila.« ⁴⁰Torej ko so Samarijani prišli k njemu, so ga rotili, da bi ostal z njimi. In ostal je tam dva dni. ⁴¹In veliko več jih je verovalo

^a 3:27: prejeti; ali, vzeti k sebi.

^a 3:28: Jn 1:20 ^b 3:33: Rim 3:4 ^c 3:35: Mt 11:27 ^d 3:36: Hab 2:4; 1 Jn 5:10 ^e 4:5: 1 Mz 33:19; 1 Mz 48:22; Jn 24:23 ^f 4:20: 5 Mz 12:5 ^g 4:24: 2 Kor 3:17 ^h 4:35: Mt 9:37

zaradi njegove lastne besede. ⁴²Ženski pa so rekli: »Sedaj verjamemo, ne zaradi tvojih besed, kajti sami smo ga slišali in vemo, da je ta zares Kristus, Odrešenik sveta.«

⁴³^a Torej po dveh dneh je odšel od tam in šel v Galilejo. ⁴⁴Kajti Jezus je sam izpričal, da prerok v svoji lastni deželi nima spoštovanja. ⁴⁵Potem, ko je prišel v Galilejo, so ga Galilejci sprejeli, ker so videli vse stvari, ki jih je na praznik storil v Jeruzalemu, kajti tudi sami so odšli na praznik. ⁴⁶Tako je Jezus ponovno prišel v galilejsko Kano,^b kjer je vodo spremenil v vino. Tam pa je bil neki visoki plemič,^a katerega sin je bil bolan v Kafarnaumu. ⁴⁷Ko je slišal, da je Jezus prišel iz Judeje v Galilejo, je odšel k njemu in ga rotil, da bi prišel dol in ozdravil njegovega sina, kajti ta je bil na točki smrti. ⁴⁸Tedaj mu je Jezus rekel: »Razen če ne vidite znamenj in čudežev, ne boste verovali.« ⁴⁹Visoki plemič mu reče: »Gospod, pridi dol, preden moj otrok umre.« ⁵⁰Jezus mu reče: »Pojdi svojo pot, tvoj sin živi.« In mož je verjel besedi, ki mu jo je Jezus govoril in je odšel svojo pot. ⁵¹Ko je torej šel navzdol, so ga srečali njegovi služabniki in mu povedali, rekoč: »Tvoj sin živi.« ⁵²Potem je od njih poizvedel uro, ko je pričel okrevati. In oni so mu rekli: »Včeraj ob sedmi uri ga je vročica pustila.« ⁵³Tako je oče spoznal, da je bilo to ob isti uri, ob kateri mu je Jezus rekel: »Tvoj sin živi.« In veroval je on sam in njegova celotna hiša. ⁵⁴To je spet drugi čudež, ki ga je Jezus storil, ko je prišel iz Judeje v Galilejo.

5 Po^c tem^b je bil judovski praznik in Jezus je odšel gor v Jeruzalem. ²Torej v Jeruzalemu je pri ovčjem^c trgu bazen, ki se v hebrejskem jeziku imenuje Betśeda in ima pet preddverij. ³V teh leži velika množica nemočnih ljudi, slepih, šepavih in oslabeledih, ki čakajo na gibanje vode. ⁴Kajti angel je ob nekem času odšel dol v bazen in vzburkal vodo. Kdorkoli je potem prvi po vzburkanju vode stopil vanj, je bil ozdravljen, katerokoli bolezen je imel. ⁵In tam je bil neki človek, ki je osemindeset let imel šibkost. ⁶Ko ga je Jezus videl ležati in je vedel, da je bil torej dolgo časa v tem stanju, mu reče: »Hočeš ozdraveti?« ⁷Nemočen človek mu je odgovoril: »Gospod, ko je voda vzburkana, nimam nobenega človeka, da bi me dal v bazen, toda medtem ko prihajam, drug stopi dol pred menoj.« ⁸Jezus mu reče: »Vstani, vzemi svojo posteljo in hodi.« ⁹In

mož je bil takoj ozdravljen in vzel svojo posteljo ter hodil. Na isti dan pa je bil šabat.

¹⁰Judje so torej rekli temu, ki je bil ozdravljen: »Šabatni dan je. ^dZate ni zakonito, da nosiš svojo posteljo.« ¹¹Odgovoril jim je: »Tisti, ki me je ozdravil, isti mi je rekel: »Vzemi svojo posteljo in hodi.«« ¹²Potem so ga vprašali: »Kateri človek je ta, ki ti je rekel: »Vzemi svojo posteljo in hodi?«« ¹³Tisti pa, ki je bil ozdravljen, ni vedel kdo je bil ta, ker se je Jezus na skrivaj odstranil, [kajti] množica^d je bila na tem kraju. ¹⁴Kasneje ga Jezus najde v templju in mu reče: »Glej, ozdravljen si. Ne greši več, da ne bi prišla k tebi hujša stvar.« ¹⁵Mož je odšel in Judom povedal, da je bil Jezus ta, ki ga je ozdravil. ¹⁶§ In zato so Judje preganjali Jezusa in si prizadevali, da ga ubijejo, ker je te stvari delal na šabatni dan.

¹⁷Toda Jezus jim je odgovoril: »Moj Oče dela do zdaj in jaz delam.« ¹⁸Zato so si Judje še bolj prizadevali, da ga ubijejo, ker ni samo prekršil šabata, temveč je tudi rekel, da je bil njegov Oče Bog in se izenačil z Bogom. ¹⁹Tedaj je Jezus odgovoril in jim rekel: »Resnično, resnično, povem vam: »Sin ne more ničesar storiti sam od sebe, temveč kar vidi delati Očeta, kajti katerekoli stvari dela on, te prav tako enako dela Sin. ²⁰Kajti Oče ima Sina rad in mu kaže vse stvari, katere dela sam in pokazal mu bo večja dela kakor ta, da se boste lahko čudili. ²¹Kajti kakor Oče obuja mrtve in jih oživlja, točno tako Sin oživlja kogar hoče. ²²Kajti Oče ne sodi nobenega človeka, temveč je vso sodbo izročil Sinu, ²³da bi vsi ljudje spoštovali Sina, tako kakor spoštujejo Očeta. Kdor ne spoštuje Sina, ne spoštuje Očeta, ki ga je poslal.« ²⁴Resnično, resnično, povem vam: »Kdor sliši mojo besedo in veruje vanj, ki me je poslal, ima večno življenje in ne bo prišel v obsodbo, temveč je iz smrti prešel v življenje.« ²⁵Resnično, resnično, povem vam: »Prihaja ura in je sedaj, ko bodo mrtvi slišali glas Božjega Sina, in tisti, ki ga zaslišijo, bodo živeli. ²⁶Kajti kakor ima Oče življenje v sebi, tako je dal Sinu, da ima življenje v sebi, ²⁷in dal mu je tudi oblast, da izvrši sodbo, ker je Sin človekov.« ²⁸Ne čudite se temu, kajti prihaja ura, v kateri bodo vsi, ki so v grobovih, slišali njegov glas ²⁹in bodo prišli naprej; tisti, ki so delali dobro, k vstajenju življenja; tisti pa, ki so delali zlo, k vstajenju prekletstva. ³⁰§ Jaz sam od sebe ne morem

^a 4:46: visoki plemič: ali, dvorjan, ali, vladar. ^b 5:1: [Leta Gospodovega 31.] ^c 5:2: ovčjem... ali, ovčjih vratih; [Ovčja velika vrata se sedaj imenujejo Levja vrata in vodijo v muslimansko četrt starega mesta v Jeruzalemu iz vzhodne strani.] ^d 5:13: množica: ali, od množice, ki.

^a 4:43: Mt 13:57 ^b 4:46: Jn 2:1 ^c 5:1: 3 Mz 23:2; 5 Mz 16 ^d 5:10: Jer 17:22 ^e 5:29: Mt 25:46

ničesar storiti. Kakor slišim, sodim in moja sodba je pravična, ker ne iščem svoje lastne volje, temveč voljo Očeta, ki me je poslal. ³¹ Če jaz pričujem o sebi, moje pričevanje ni resnično.^a

³² Drug je, ki prinaša pričevanje o meni in vem, da je pričevanje, s katerim pričuje o meni, resnično.^b ³³ Vi ste poslali k Janezu^c in on pričuje za resnico. ³⁴ Toda jaz pričevanja ne sprejemam od človeka, toda te stvari govorim, da bi bili vi lahko rešeni. ³⁵ On je bil goreča in sijoča svetloba in vi ste se bili voljni nekaj časa veseliti v njegovi svetlobi.

³⁶ Toda jaz imam večje pričevanje kakor [to] od Janeza, kajti dela, ki mi jih je Oče dal, da jih dokončam, ista dela, ki jih jaz opravljam, pričujejo o meni, da me je poslal Oče. ³⁷ In sam Oče, ki me je poslal,^d je prinesel pričevanje o meni. Vi niste nikoli slišali njegovega glasu,^e niti videli njegovega videza. ³⁸ In vi nimate njegove besede, ki bi ostajala v vas, kajti kogar je on poslal, njemu ne verujete.

³⁹ Preiskujete pisma, kajti v njih mislite, [da] imate večno življenje. To pa so ta, ki pričujejo o meni. ⁴⁰ In vi nočete priti k meni, da bi lahko imeli življenje. ⁴¹ Ne sprejemam časti od ljudi. ⁴² Toda poznam vas, da v sebi nimate Božje ljubezni. ⁴³ Prišel sem v imenu svojega Očeta in me ne sprejmete. Če bo kdo drug prišel v svojem lastnem imenu, ga boste sprejeli. ⁴⁴ Kako lahko verujete vi, ki sprejimate čast drug od drugega, pa ne iščete časti, ki *prihaja* samo od Boga?^f ⁴⁵ Ne mislite, da vas bom jaz tožil Očetu. *Nekdo* je, ki vas toži, *celó* Mojzes, v katerega zaupate. ⁴⁶ Kajti če bi verovali Mojzesu, bi verovali meni,^g kajti pisal je o meni. ⁴⁷ Toda če ne verujete njegovim pisanjem, kako boste verovali mojim besedam?»

6 Po^a teh besedah se je Jezus peljal preko Galilejskega morja, kar je Tiberijsko morje. ² Sledila mu je velika množica, ker so videli njegove čudeže, ki jih je storil na teh, ki so bili bolni. ³ § In Jezus je odšel gor na goro ter tam sédel s svojimi učenci. ⁴ ^h In blizu je bila pasha, judovski praznik.

⁵ ⁱ Ko je Jezus tedaj povzdignil svoje oči in zagledal k njemu prihajati veliko skupino, reče Filipu: »Od kod naj kupimo kruha, da bodo ti lahko jedli?» ⁶ To pa je rekel, da bi ga preizkusil, kajti sam je vedel kaj bo storil. ⁷ Filip mu je odgovoril: »Dvesto denarjev kruha zanje ni zadosti, da bi vsak izmed njih lahko nekaj vzel.« ⁸ Eden izmed njegovih učencev, Andrej, brat Simona Petra, mu reče: ⁹ »Tukaj je deček, ki ima pet ječmenovih

hlebov in dve majhni ribi. Toda kaj je to med tako mnogimi?» ¹⁰ In Jezus je dejal: »Storite, da se ljudje usedejo.« Torej na tem kraju je bilo mnogo trave. Tako so se ljudje usedli, po številu okoli pet tisoč. ¹¹ In Jezus je vzel hlebe in ko se je zahvalil, je razdelil učencem in učenci tem, ki so se usedli, in podobno od rib, toliko, kolikor so hoteli. ¹² Ko so bili nasičeni, je svojim učencem rekel: »Zberite odlomke, ki ostanejo, da ne bo nič izgubljeno.« ¹³ Zato so jih zbrali skupaj in napolnili dvanajst košar z odlomki od petih ječmenovih hlebov, ki so ostali vrh tega tem, ki so jedli. ¹⁴ Tedaj so ti ljudje, ko so videli čudež, ki ga je Jezus storil, rekli: »To je resnično ta prerok, ki naj bi prišel na svet.«

¹⁵ Ko je torej Jezus zaznal, da bodo prišli in ga s silo odvedli, da ga postavijo za kralja, je ponovno sam odšel na goro. ¹⁶ ^j In *sedaj*, ko je prišel večer, so njegovi učenci odšli dol k morju ¹⁷ in vstopili na ladjo ter se preko morja peljali proti Kafarnáumu. Bilo pa je že temno in Jezus ni prišel k njim. ¹⁸ Zaradi velikega vetra, ki je pihal, se je morje vzdignilo. ¹⁹ Ko so preveslali že okoli petindvajset ali trideset dolžin brazd, so zagledali Jezusa hoditi po morju in prihajati bliže k ladji in bili so prestrašeni. ²⁰ Toda on jim reče: »Jaz sem, ne bodite prestrašeni.« ²¹ Potem so ga voljno sprejeli na ladjo in ladja je bila takoj pri deželi, kamor so šli.

²² Naslednjega dne, ko je množica, ki je stala na drugi strani morja, videla, da tam ni bilo nobenega drugega čolna, razen tistega, v katerega so vstopili njegovi učenci in da Jezus s svojimi učenci ni vstopil na čoln, temveč, *da* so njegovi učenci odšli sami ²³ (čeprav so iz Tiberije prišli drugi čolni v bližino kraja, kjer so jedli kruh, potem, ko se je Gospod zahvalil). ²⁴ Ko je množica torej videla, da Jezusa ni bilo tam niti njegovih učencev, so se tudi sami, ker so iskali Jezusa, vkrcali in prišli v Kafarnáum. ²⁵ In ko so ga našli na drugi strani morja, so mu rekli: »Rabi, kdaj si prišel sèm?» ²⁶ Jezus jim je odgovoril in rekel: »Resnično, resnično, povem vam: »Ne iščete me, ker ste videli čudeže, temveč, ker ste jedli od hlebov in bili nasičeni.« ²⁷ Ne trudite^b se za jed, ki propada, temveč za jed, ki vzdrži do večnega življenja, katero vam bo dal Sin človekov,^k kajti njega je potrdil Oče Bog.« ²⁸ Tedaj so mu rekli: »Kaj naj storimo, da bomo lahko delali Božja dela?» ²⁹ Jezus je odgovoril in jim rekel: ^l »Božje delo je to, da verujete v tistega, ki ga je on poslal.« ³⁰ Rekli so mu torej: »Kakšno znamenje torej

^a 6:1: [Leta Gospodovega 32.] ^b 6:27: trudite...: ali, delajte za.

^a 5:31: Jn 8:14 ^b 5:32: Mt 3:17 ^c 5:33: Jn 1:7 ^d 5:37: Mt 3:17; Mt 17:5 ^e 5:37: 5 Mz 4:12
^f 5:44: Jn 12:43 ^g 5:46: 1 Mz 3:15; 5 Mz 18:15 ^h 6:4: 3 Mz 23:5; 5 Mz 16:1 ⁱ 6:5: Mt 14:15
^j 6:16: Mt 14:23 ^k 6:27: Mt 3:17 ^l 6:29: 1 Jn 3:13

pokažeš, da bomo lahko videli in ti verovali? Kaj delaš? ³¹*a* Naši očetje so v puščavi jedli mano, kakor je pisano: ^b »Kruh iz nebes jim je dajal jesti.« ³²Potem jim je Jezus rekel: »Resnično, resnično, povem vam: »Ni vam Mojzes dal tega kruha iz nebes, temveč vam moj Oče daje resničen kruh iz nebes.« ³³Kajti Božji kruh je tisti, ki prihaja dol iz nebes in daje svetu življenje.« ³⁴Tedaj so mu rekli: »Gospod, vselej nam daj tega kruha.« ³⁵In Jezus jim je rekel: »Jaz sem kruh življenja. Kdor prihaja k meni, ne bo nikoli lačen. In kdor vame veruje, ne bo nikoli žejen. ³⁶Toda rekel sem vam: »Da ste me vi tudi videli, pa ne verujete.« ³⁷Vse, kar mi daje Oče, bo prišlo k meni, in tistega, ki prihaja k meni, nikakor ne bom izgnal ven. ³⁸Kajti prišel sem dol iz nebes, ne da delam svojo lastno voljo, temveč voljo tistega, ki me je poslal. ³⁹In to je volja Očeta, ki me je poslal, da od vsega, kar mi je dal, ne bi ničesar izgubil, temveč bi ob poslednjem dnevu to ponovno dvignil. ⁴⁰In to je volja tistega, ki me je poslal, da bo vsakdo, ki vidi Sina in veruje vanj, lahko imel večno življenje in jaz ga bom dvignil na poslednji dan.« ⁴¹Judje so tedaj godrnjali nad njim, ker je rekel: »Jaz sem kruh, ki je prišel dol iz nebes.« ⁴²In govorili so: ^c »Ali ni to Jezus, Jožefov sin, katerega očeta in mater poznamo? Kako to potem, da pravi: »Prišel sem dol iz nebes?« ⁴³Jezus je torej odgovoril in jim rekel: »Ne godrnajte med seboj. ⁴⁴Nihče ne more priti k meni, razen če ga ne pritegne Oče, ki me je poslal in jaz ga bom dvignil na poslednji dan. ⁴⁵V prerokih je pisano: »In vsi bodo poučeni od Boga.« Vsak torej, ki je slišal in se naučil od Očeta, prihaja k meni.« ⁴⁶Ne da je katerikoli človek videl Očeta, ^e samo tisti, ki je od Boga, on je videl Očeta. ⁴⁷§ Resnično, resnično, povem vam: »Kdor veruje vame, ima večno življenje.« ⁴⁸Jaz sem ta kruh življenja. ⁴⁹Vaši očetje so v divjini jedli mano in so mrtvi. ⁵⁰To je kruh, ki prihaja dol iz nebes, da lahko človek od tega je in ne umre. ⁵¹Jaz sem živi kruh, ki je prišel dol iz nebes. Če katerikoli človek od tega kruha je, bo živel večno, in kruh, ki ga bom jaz dal, je moje meso, ki ga bom dal za življenje sveta.« ⁵²Judje so se torej med seboj prepirali, rekoč: »Kako nam lahko ta človek da jesti *svoje* meso?« ⁵³Tedaj jim je Jezus rekel: »Resnično, resnično, povem vam: »Razen, če ne jeste mesa Sina človekovega in

ne pijete njegove krvi, v sebi nimate življenja. ⁵⁴Kdorkoli je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom dvignil na poslednji dan.« ⁵⁵Kajti zares je moje meso hrana in zares je moja kri pijača. ⁵⁶Kdor je moje meso in pije mojo kri, prebiva v meni in jaz v njem. ⁵⁷Kakor me je poslal živi Oče in jaz živim po Očetu, tako kdor mene je, celó ta bo živel po meni. ⁵⁸§ To je ta kruh, ki je prišel dol iz nebes. Ne kakor vaši očetje, ki so jedli mano in so mrtvi. Kdor je od tega kruha, bo živel večno.« ⁵⁹Te stvari je povedal v sinagogi, ko je učil v Kafarnáumu. ⁶⁰Zatorej so mnogi izmed njegovih učencev, ko so to slišali, rekli: »To je trda beseda, kdo jo lahko posluša?« ⁶¹Potem, ko je Jezus v sebi vedel, da so njegovi učenci nad tem godrnjali, jim je rekel: »Ali vas to pohušuje?« ^a ⁶²*Kaj* pa če boste videli Sina človekovega dvigniti se gor, kjer je bil prej? ^f ⁶³Duh je, ki oživlja, meso nič ne koristi. Besede, ki vam jih govorim, *te* so duh in *te* so življenje. ⁶⁴Toda tam so nekateri izmed vas, ki ne verujejo.« Kajti Jezus je že od začetka vedel kdo so bili ti, ki niso verovali in kdo naj bi ga izdal. ⁶⁵In rekel je: »Zato sem vam rekel, da nihče ne more priti k meni, razen če mu ni dano od mojega Očeta.«

⁶⁶Od tega časa je mnogo izmed njegovih učencev odšlo nazaj in niso več hodili z njim. ⁶⁷Tedaj je Jezus dvanajsterim rekel: »Ali hočete tudi vi oditi?« ⁶⁸Potem mu je Simon Peter odgovoril: »Gospod, h komu naj gremo? Ti imaš besede večnega življenja. ⁶⁹§ In mi verujemo in smo prepričani, da si ti ta Kristus, Sin živega Boga.« ⁷⁰Jezus jim je odgovoril: »Ali vas nisem izbral dvanajst in je eden izmed vas hudič?« ⁷¹Govoril je o Judu Iškarijotu, Simonovem *sinu*, kajti on je bil ta, ki naj bi ga izdal in je izmed dvanajsterice.

7 Po teh besedah je Jezus hodil po Galileji, kajti ni želel hoditi po Judeji, ker so si Judje prizadevali, da ga ubijejo. ²*h* Torej blizu je bil judovski šotorski praznik. ³Njegovi bratje so mu zatorej rekli: »Odidi od tukaj in pojdi v Judejo, da bodo tudi tvoji učenci lahko videli dela, ki jih delaš. ⁴Kajti nobenega človeka ni, ki karkoli dela na skrivnem in si sam prizadeva, da bi bil javno znan. Če delaš te stvari, se pokaži svetu.« ⁵Kajti niti njegovi bratje niso verovali vanj. ⁶Tedaj jim je Jezus rekel: »Moj čas še ni prišel, toda vaš čas je vedno pripravljen. ⁷Vas svet ne more sovražiti, toda mene sovraži, ker pričujem o

^a 6:61: pohušuje; ali, škandalizira, ali, povzroči, da se spotaknete.

^a 6:31: 2 Mz 16:15; 4 Mz 11:7

^b 6:31: Ps 78:25

^c 6:42: Mt 13:55

^d 6:45: Iz 54:13; Jer 31:34

^e 6:46: Mt 11:27

^f 6:62: Jn 3:13

^g 6:69: Mt 16:16

^h 7:2: 3 Mz 23

njem, da so le-tega dela hudobna. ⁸§ Pojdite gor na ta praznik. Jaz še ne grem na ta praznik,^a kajti moj čas še ni dopolnjen.« ⁹Ko jim je povedal te besede, je še vedno prebival v Galileji.

¹⁰Toda ko so njegovi bratje odšli gor, potem je tudi on odšel gor na praznik, ne javno, temveč kakor bi bilo na skrivnem. ¹¹Potem so ga Judje med praznikom iskali in govorili: »Kje je tisti?« ¹²In glede njega je bilo med množico mnogo mrmranja, kajti nekateri so rekli: »Dober človek je,« drugi so rekli: »Ne, temveč zavaja množico.« ¹³Vendar zaradi strahu pred Judi noben človek o njem ni govoril javno.

¹⁴Torej okoli srede praznika je Jezus odšel gor v tempelj in učil. ¹⁵In Judje so se čudili, rekoč: »Kako ta človek pozna pisma,^a saj se jih nikoli ni učil?« ¹⁶Jezus jim je odgovoril in rekel: »Moj nauk ni moj, temveč tistega, ki me je poslal. ¹⁷Če hoče katerikoli človek storiti njegovo voljo, bo iz nauka spoznal, če je to od Boga ali če govorim sam od sebe. ¹⁸Kdor govori o sebi, išče svojo lastno slavo, toda kdor išče slavo tistega, ki ga je poslal, isti je resničen in v njem ni nobene nepravčnosti.

¹⁹Ali vam ni Mojzes^b dal postave in še izmed vas se nihče ne drži postave?« Zakaj me poskušate ubiti?« ²⁰Množica je odgovorila in rekla: »Hudiča imaš. Kdo se pripravlja, da te ubije?« ²¹Jezus je odgovoril in jim rekel: »Eno delo sem storil in vsi se čudite.

²²Mojzes vam je torej dal obrezovanje (ne ker je od Mojzesa,^a temveč od očetov) in vi na šabatni dan obrežete človeka.^e ²³Če človek na šabat prejme obrezovanje, da^b se Mojzesova postava ne bi prekršila; ali ste jezni name, ker sem na šabatni dan ozdravil vsak najmanjši delček človeka? ²⁴Ne sodite glede na videz, temveč sodite pravično sodbo.« ²⁵Tedaj so nekateri izmed teh iz Jeruzalema rekli: »Ali ni to ta, katerega si prizadevajo ubiti?« ²⁶Ampak glejte, pogumno govori, pa mu ničesar ne rečejo. Ali so vladarji zares spoznali, da je ta pravi Kristus? ²⁷Vendar mi vemo, od kod je ta človek; toda, ko pride Kristus, noben človek ne bo vedel od kod je.« ²⁸Tedaj je Jezus, med poučevanjem v templju, zaklical, rekoč: »Vi me tako poznate kakor veste od kod sem in nisem prišel sam od sebe, temveč je tisti, ki me je poslal, resničen, katerega vi ne poznate.

²⁹Toda jaz ga poznam, ker sem od njega in me je on poslal.« ³⁰Prizadevali so si torej, da ga primejo, toda noben človek nanj ni položil

rok, ker njegova ura še ni prišla. ³¹Mnogi izmed množice pa so verovali vanj in rekli: »Ko pride Kristus ali bo storil več čudežev kakor jih je storil ta človek?«

³²Farizeji so slišali, da množica glede njega godrnja takšne besede, in farizeji in visoki duhovniki so poslali častnike, da ga primejo.

³³Potem jim je Jezus rekel: »Še malo časa sem z vami in *potem* grem k tistemu, ki me je poslal. ³⁴Iskali me boste, pa *me* ne boste našli; in kjer sem jaz, *tja* vi ne morete priti.«^g

³⁵§ Tedaj so Judje med seboj govorili: »Kam bo šel, da ga ne bomo našli? Ali bo šel k razkropljenim med pogane^c in učil pogane?«

³⁶Kakšne vrste govorjenje je to, da je rekel: »Iskali me boste, pa *me* ne boste našli; in kjer sem jaz, *tja* vi ne morete priti?«^h ³⁷Na zadnji dan, veliki dan praznika, je Jezus vstal in zaklical, rekoč: »Če je katerikoli človek žejen, naj pride k meni in pije. ³⁸Kdor veruje vame, kakor pravi pismo, bodo iz njegovega trebuha tekla reke žive vode.«ⁱ ³⁹j (Toda to je govoril o Duhu, ki naj bi ga prejeli tisti, ki verujejo vanj, kajti Sveti Duh še ni bil dan, zato ker Jezus še ni bil proslavljen.)

⁴⁰Mnogi izmed množice so torej, ko so slišali te besede, rekli: »Resnično, ta je Prerok.«

⁴¹Drugi so rekli: »Ta je Kristus.« Toda nekateri so rekli: »Mar bo Kristus prišel iz Galileje?« ⁴²k Mar ni pismo reklo: »Da prihaja Kristus iz Davidovega semena in iz mesta Betlehem, kjer je bil David?«^l ⁴³Med množico je bilo torej zaradi njega nesoglasje. ⁴⁴In nekateri izmed njih so ga hoteli prijeti, toda nanj noben človek ni položil rok.

⁴⁵Potem so prišli častniki k visokim duhovnikom in farizejem in ti so jim rekli: »Zakaj ga niste privedli?« ⁴⁶Častniki so odgovorili: »Nikoli [*noben*] človek ni govoril kakor ta človek.« ⁴⁷Tedaj so jim farizeji odgovorili: »Ali ste tudi vi zavedeni?« ⁴⁸Ali je kdo izmed vladarjev ali izmed farizejev veroval vanj? ⁴⁹Toda ta množica, ki ne pozna postave, je preklela.« ⁵⁰Nikodém^l (tisti, ki je ponoči prišel k Jezusu^d in je bil eden izmed njih), jim reče: ⁵¹m »Ali naša postava *kateregakoli* človeka obsodi, preden ga ne zasliši in ne izve kaj on dela?« ⁵²Odgovorili so in mu rekli: »Ali si tudi ti iz Galileje? Preišči in poglej, kajti iz Galileje ne vstane noben prerok.«⁵³ In vsak je odšel v svojo lastno hišo.

8 Jezus je odšel k Oljski gori. ²Zgodaj zjutraj je ponovno prišel v tempelj in vsi ljudje

^a 7:15: pisma: ali, učenja. ^b 7:23: da...: ali, brez prelamljanja Mojzesove postave. ^c 7:35: pogane: ali, Grke. ^d 7:50: Jezusu: gr. njemu.

^a 7:8: Jn 8:20 ^b 7:19: 2 Mz 24:3 ^c 7:19: Jn 5:1 ^d 7:22: 1 Mz 17:10 ^e 7:22: 3 Mz 12:3 ^f 7:24: 5 Mz 1:16 ^g 7:34: Jn 13:33 ^h 7:37: 3 Mz 23:36 ⁱ 7:38: 5 Mz 18:15 ^j 7:39: Jl 2:28; Iz 44:3 ^k 7:42: Mt 2:5 ^l 7:50: Jn 3:2 ^m 7:51: 5 Mz 17:10; 5 Mz 19:15

so prišli k njemu, in usedel se je ter jih učil.³ In pisarji in farizeji so k njemu privedli žensko, zasačeno v zakonolomstvu; in ko so jo postavili v sredo,⁴ § so mu rekli: »Učitelj, ta ženska je bila zasačena v zakonolomstvu, pri samem dejanju.⁵ ^a Torej Mojzes nam je v postavi ukazal, da naj bi bili taki kamnani. Toda kaj praviš ti?«⁶ To so rekli, ker so ga skušali, da bi ga lahko obtožili. Jezus pa se je sklonil in s *svojim* prstom pisal po tleh, *kakor da jih ni slišal*.⁷ Torej, ko so ga še naprej spraševali, se je vzravnaval in jim rekel: »Kdor je med vami brez greha, naj prvi vrže kamen vanjo.«⁸ In ponovno se je sklonil ter pisal po tleh.⁹ § In ti, ki so *to* slišali, so obsojeni po *svoji lastni* vesti, drug za drugim odšli ven, s pričetkom pri najstarejših, *celó* do zadnjega; in Jezus je ostal sam ter ženska stoječa v sredi.¹⁰ Ko se je Jezus dvignil in ni videl nikogar razen ženske, ji je rekel: »Ženska, kje so ti tvoji tožniki? Ali te nihče ni obsodil?«¹¹ Rekla je: »Noben človek, Gospod.« In Jezus ji je rekel: »Niti te jaz ne obsojam. Pojdi in ne greši več.«

¹² Potem jim je Jezus ponovno spregovoril, rekoč: »Jaz sem svetloba sveta. Kdor sledi meni, ne bo hodil v temi, temveč bo imel svetlobo življenja.«^c ¹³ Farizeji so mu torej rekli: »Ti prinašaš pričevanje o sebi; tvoje pričevanje ni resnično.«¹⁴ Jezus je odgovoril in jim rekel: »Četudi pričujem o samem sebi, je *vendarle* moje pričevanje resnično, kajti jaz vem od kod sem prišel in kam grem, toda vi ne morete povedati od kod sem prišel in kam grem.«¹⁵ Vi sodite po mesu; jaz ne sodim nobenega človeka.¹⁶ Če pa vendarle sodim, je moja sodba resnična, kajti nisem sam, temveč jaz in Oče, ki me je poslal.¹⁷ Tudi v vaši postavi je zapisano, da je pričevanje dveh ljudi resnično.«¹⁸ Jaz sem nekdo, ki pričuje o samem sebi in Oče, ki me je poslal, prinaša pričevanje o meni.«¹⁹ Tedaj so mu rekli: »Kje je tvoj Oče?« Jezus je odgovoril: »Vi ne poznate niti mene niti mojega Očeta. Če bi poznali mene, bi poznali tudi mojega Očeta.«²⁰ Te besede je Jezus govoril v zakladnici, medtem ko je učil v templju. In nanj noben človek ni položil rok, kajti njegova ura še ni prišla.²¹ Potem jim je Jezus ponovno rekel: »Jaz grem svojo pot in iskali me boste in umrli boste v svojih grehih. Kamor grem jaz, vi ne morete priti.«²² Tedaj^a so Judje rekli: »Ali bo samega sebe ubil, ker pravi: »Kamor grem jaz, vi ne morete priti.««²³ In rekel jim je: »Vi ste od spodaj, jaz sem od zgoraj; vi ste od tega sveta, jaz nisem od tega sveta.²⁴ Povedal sem

vam torej, da boste umrli v svojih grehih; kajti če ne verujete, da jaz sem *on*, boste umrli v svojih grehih.«²⁵ Tedaj so mu rekli: »Kdo si?« In Jezus jim reče: »Celo *isti*, kakor sem vam povedal od začetka.²⁶ Povedati vam imam mnogo besed in soditi o vas, toda tisti, ki me je poslal, je resničen in svetu govorim te besede, katere sem slišal od njega.«²⁷ Niso pa razumeli, da jim je govoril o Očetu.²⁸ Tedaj jim je Jezus rekel: »Ko boste povzdignili Sina človekovega, potem boste spoznali, da jaz sem *on* in *da* ničesar ne delam sam od sebe, temveč te stvari govorim kakor me je naučil moj Oče.²⁹ In tisti, ki me je poslal, je z menoj. Oče me ni pustil samega, kajti vedno delam te stvari, ki mu ugajajo.«³⁰ Ko je govoril te besede, so mnogi verovali vanj.³¹ Tem Judom, ki so verovali vanj, je tedaj Jezus rekel: »Če ostanete v moji besedi, *potem* ste zares moji učenci³² in spoznali boste resnico in resnica vas bo osvobodila.«^b

³³ Odgovorili so mu: »Mi smo Abrahamovo seme in nikoli nismo bili nobenemu človeku v suženjstvu. Kako praviš: »Osvobojeni boste?««³⁴ Jezus jim je odgovoril: »Resnično, resnično, povem vam: *f* Kdorkoli zagreši greh, je služabnik greha.³⁵ In služabnik v hiši ne ostaja za vedno, *toda* Sin ostaja večno.³⁶ Če vas bo torej Sin osvobodil, boste zares svobodni.³⁷ Vem, da ste Abrahamovo seme, toda vi si prizadevate, da me ubijete, ker moja beseda v vas nima prostora.³⁸ Jaz govorim to, kar sem videl pri svojem Očetu, vi pa delate to, kar ste videli pri svojem očetu.«³⁹ Odgovorili so in mu rekli: »Naš oče je Abraham.« Jezus jim reče: »Če bi bili Abrahamovi otroci, bi delali Abrahamova dela.⁴⁰ Toda sedaj si prizadevate, da me ubijete, človeka, ki vam je povedal resnico, ki sem jo slišal od Boga. Tega Abraham ni storil.⁴¹ Vi opravljate dela svojega očeta.« Tedaj so mu rekli: »Mi nismo rojeni iz prešuštva; mi imamo enega Očeta, *celó* Boga.«⁴² Jezus jim je rekel: »Če bi bil vaš Oče Bog, bi me ljubili, kajti jaz sem izšel in sem prišel od Boga; niti nisem prišel sam od sebe, temveč me je on poslal.⁴³ Zakaj ne razumete mojega govora? Zato ker *celó* ne morete poslušati moje besede.⁴⁴ Vi ste od *svojega* očeta, hudiča in počeli boste požljivosti *svojega* očeta. On je bil od začetka morilec in ni ostal v resnici, ker v njem ni resnice. Ko govori laž, govori iz svojega^c lastnega, kajti on je lažnivec in oče le-te.«⁴⁵ In ker *vam* govorim resnico, mi ne verjamete.⁴⁶ Kdo izmed vas me prepričuje o grehu? Če pa govorim resnico, zakaj mi ne verjamete?«⁴⁷ Kdor je iz Boga, posluša Božje

^a 8:22: [Leta Gospodovega 33.] ^b 8:32: [Resnica ni tista, ki vas osvobodi. Osvobodi vas resnica, ki jo poznate.] ^c 8:44: svojega... ali, svoje lastne volje ali nagnjenja.

^a 8:5: 3 Mz 20:10 ^b 8:7: 5 Mz 17:7 ^c 8:12: Jn 1:5; Jn 9:5 ^d 8:14: Jn 5:31 ^e 8:17: 5 Mz 17:6; Mt 18:16 ^f 8:34: Rim 6:20; 2 Pet 2:19 ^g 8:44: 1 Jn 3:8

besede. Vi *jih* torej ne poslušate, ker niste iz Boga.«^a ⁴⁸Tedaj so Judje odgovorili in mu rekli: »Ali ne govorimo prav, da si Samarijan in imaš hudiča?«⁴⁹ Jezus je odgovoril: »Jaz nimam hudiča, temveč častim svojega Očeta, vi pa me onečaščate.«⁵⁰ In ne iščem svoje lastne slave; obstaja nekdo, ki išče in sodi.⁵¹ Resnično, resnično, povem vam: »Če se človek drži moje besede, nikoli ne bo videl smrti.«⁵² Tedaj so mu Judje rekli: »Torej, mi vemo, da imaš hudiča. Abraham je mrtev in preroki; ti pa praviš: »Če se človek drži moje besede, nikoli ne bo okusil smrti.«⁵³ Ali si ti večji kakor naš oče Abraham, ki je mrtev?« In tudi preroki so mrtvi. Koga se ti sam delaš?«⁵⁴ Jezus je odgovoril: »Če jaz častim sebe, moja čast ni nič. Moj Oče je ta, ki me časti, o katerem vi pravite, da je on vaš Bog.«⁵⁵ Vendarle ga vi niste spoznali, toda jaz ga poznam. In če bi rekel: »Ne poznam ga,« bi bil lažnivec, podoben vam. Toda jaz ga poznam in se držim njegove besede.«⁵⁶ Vaš oče Abraham se je razveselil, da vidi moj dan. In videl ga je in je bil vesel.«⁵⁷ Tedaj so mu Judje rekli: »Še petdeset let nisi star in si videl Abrahama?«⁵⁸ Jezus jim je rekel: »Resnično, resnično, povem vam: »Preden je bil Abraham, jaz sem.««⁵⁹ Š Tedaj so pobrali kamne, da bi jih vrgli vanj, toda Jezus se je skril in odšel iz templja, gredoč skozi njihovo sredo in tako odšel mimo.

9 In ko je Jezus šel mimo, je zagledal človeka, ki je bil slep od svojega rojstva.² In njegovi učenci so ga vprašali, rekoč: »Učitelj, kdo je storil greh, ta človek ali njegovi starši, da je bil rojen slep.«³ Jezus je odgovoril: »Niti ni ta človek grešil niti njegovi starši, temveč, da bi se na njem razodela Božja dela.«⁴ Dokler je dan, moram delati dela tistega, ki me je poslal. Prihaja noč, ko noben človek ne more delati.⁵ Kolikor dolgo sem na svetu,^b sem svetloba sveta.«⁶ Ko je to izgovoril, je pljunil na tla in iz slin naredil blato in z^a blatom mazilil oči slepega človeka.⁷ ter mu rekel: »Pojdi, umij se v bazenu Siloi,« (kar je po razlagi: »Poslani.«) Odšel je torej svojo pot in se umil in prišel ter videl.

⁸Torej sosedje in tisti, ki so ga prej videli, da je bil slep, so rekli: »Ali ni to tisti, ki je sedel in beračil?«⁹ Nekateri so rekli: »To je on,« drugi so rekli: »Podoben mu je.«¹⁰ Toda on je rekel: »Jaz sem *tisti*.«¹⁰ Zaradi tega so mu rekli: »Kako so bile tvoje oči odprte?«¹¹ Odgovoril je in rekel: »Človek, ki se imenuje Jezus, je naredil blato ter mazilil moje oči in mi rekel: »Pojdi k bazenu Siloa in umij.« In odšel sem

in umil ter prejel vid.«¹² Potem so mu rekli: »Kje je tisti?« Rekel je: »Ne vem.«

¹³K farizejem so privedli tistega, ki je bil poprej slep.¹⁴ In bil je šabatni dan, ko je Jezus naredil blato in odprl njegove oči.¹⁵ Tedaj so ga tudi farizeji ponovno vprašali kako je prejel svoj vid. Rekel jim je: »Na moje oči je položil blato in sem umil ter vidim.«¹⁶ Zato so nekateri izmed farizejev rekli: »Ta človek ni od Boga, ker se ne drži šabatsnega dne.« Drugi so rekli: »Kako lahko človek, ki je grešnik, dela takšne čudeže?« In med njimi je bilo nesoglasje.¹⁷ Slepemu možu so ponovno rekli: »Kaj praviš o tistem, ki ti je odprl tvoje oči?« Rekel je: »Prerok je.«¹⁸ Toda Judje glede njega niso verjeli, da je bil slep in je prejel svoj vid, dokler niso poklicali staršev tega, ki je prejel svoj vid.¹⁹ In vprašali so ju, rekoč: »Je to vajin sin, o katerem pravite, da je bil rojen slep? Kako potem sedaj vidi?«²⁰ Njegova starša sta jim odgovorila in rekla: »Midva veva, da je to najin sin in da je bil rojen slep, ²¹toda na kakšen način on sedaj vidi, midva ne veva; ali kdo je odprl njegove oči, midva ne veva. Dovolj je star, njega vprašajte, on bo govoril za sebe.«²² Te besede so njegovi starši govorili zato, ker so se bali Judov, kajti Judje so se že sporazumeli, da če bi katerikoli človek priznal, da je bil on Kristus, bi bil le-ta izločen iz sinagoge.²³ Zaradi tega so njegovi starši rekli: »Dovolj je star, njega vprašajte.«²⁴ Tedaj so ponovno poklicali moža, ki je bil slep in mu rekli: »Daj Bogu hvalo. Mi vemo, da je ta človek grešnik.«²⁵ Odgovoril je in rekel: »Če je grešnik *ali ne*, ne vem. Eno stvar vem, z ozirom na to, da sem bil slep, sedaj vidim.«²⁶ Tedaj so mu ponovno rekli: »Kaj ti je storil? Kako je odprl tvoje oči?«²⁷ Odgovoril jim je: »Povedal sem vam že, pa niste poslušali. Zakaj bi *to* radi ponovno slišali? Hočete biti tudi vi njegovi učenci?«²⁸ Tedaj so ga zasramovali in rekli: »Ti si njegov učenec, toda mi smo Mojzesovi učenci.«²⁹ Mi vemo, da je Mojzesu govoril Bog; *glede* tega pa ne vemo od kod je.«³⁰ Človek je odgovoril in jim rekel: »Zakaj v tem je čudovita stvar, da vi ne veste od kod je, pa je *vendar* odprl moje oči.«³¹ Torej vemo, da Bog ne sliši grešnikov; toda če je katerikoli človek oboževalec Boga in izvršuje njegovo voljo, njega on sliši.³² Odkar je svet nastal, se ni slišalo, da bi katerikoli človek odprl oči nekoga, ki je bil rojen slep.³³ Če ta človek ne bi bil od Boga, ne bi mogel ničesar storiti.«³⁴ Odgovorili so mu in mu rekli: »Povsem si bil rojen v greh in nas ti učiš?« In vrgli^b so

^a 9:6: z...: ali, namazal blato na. ^b 9:34: vrgli: ali, izobčili.

^a 8:47: 1 Jn 4:6 ^b 9:5: Jn 1:9

ga ven. ³⁵Jezus je slišal, da so ga vrgli ven. In ko ga je našel, mu je rekel: »Ali veruješ v Božjega Sina?« ³⁶Odgovoril je in rekel: »Kdo je ta, Gospod, da bi lahko veroval vanj?« ³⁷Jezus mu je rekel: »Ti si ga oboje [*in*] videl in ta je, ki govori s teboj.« ³⁸In rekel je: »Gospod, verujem.« In ga je oboževal.

³⁹Jezus je rekel: »Za sodbó sem prišel na ta svet, da bi tisti, ki ne vidijo, lahko videli in da bi tisti, ki vidijo, lahko oslepeli.« ⁴⁰*Nekateri* izmed farizejev, ki so bili z njim, so slišali te besede in mu rekli: »Ali smo tudi mi slepi?« ⁴¹Jezus jim je rekel: »Če bi bili slepi, ne bi imeli greha, toda sedaj pravite: ›Vidimo,‹ zato vaš greh ostaja.«

10 »Resnično, resnično, povem vam: ›Kdor v ovčjo stajo ne vstopa pri vratih, temveč se vzpenja po neki drugi poti, ta isti je tat in razbojnik.› ²Toda kdor vstopa pri vratih, je pastir ovc. ³Njemu vratar odpira in ovce slišijo njegov glas in svoje lastne ovce kliče po imenu in jih vodi ven. ⁴In ko svoje lastne ovce poganja naprej, gre pred njimi in ovce mu sledijo, kajti njegov glas poznajo. ⁵Tujcu pa ne bodo sledile, temveč bodo bežale pred njim, kajti glasu tujcev ne poznajo.« ⁶Jezus jim je povedal to prispodobo, toda niso razumeli kaj bi bile te besede, katere jim je govoril. ⁷Potem jim je Jezus ponovno rekel: »Resnično, resnično, povem vam: ›Jaz sem vrata ovcam.› ⁸Vsi, ki so kadarkoli prišli pred menoj, so tatovi in razbojniki, toda ovce jih niso poslušale. ⁹Jaz sem vrata; če kdorkoli vstopi noter po meni, bo rešen in bo hodil ven in noter ter najde pašo. ¹⁰Tat ne prihaja, razen da krade in da ubija ter da uničuje. Jaz sem prišel, da bi lahko imeli življenje in da bi ga lahko imeli bolj obilno. ¹¹Jaz sem dobri pastir. Dobri pastir daje svoje življenje za ovce.› ¹²Toda kdor je najemnik in ni pastir, katerega ovce niso njegova last, vidi prihajati volka in zapusti ovce ter zbeži, volk pa ovce lovi in jih razkropi. ¹³Najemnik beži, ker je najemnik in ne skrbi za ovce. ¹⁴Jaz sem dobri pastir in poznam svoje ovce in moje poznajo mene. ¹⁵Kakor Oče pozna mene, točno tako jaz poznam Očeta in svoje življenje dam za ovce. ¹⁶Imam pa tudi druge ovce, ki niso iz te staje. Tudi te moram privedi in bodo slišale moj glas, in bo ena staja *in* en pastir. ¹⁷Zato me moj Oče ljubi, ^cker dam svoje življenje, da ga lahko ponovno prejmem. ¹⁸Nihče ga ne jemlje od mene, temveč ga dajem sam od sebe. Imam moč, da ga dam in imam moč,

da ga ponovno prejmem.› ^dTo zapoved sem prejel od svojega Očeta.«

¹⁹Zaradi teh besed je bilo med Judi ponovno nesoglasje. ²⁰In mnogi izmed njih so rekli: »Hudiča ima, pa tudi nor je; zakaj ga poslušate?« ²¹Drugi so rekli: »To niso besede tistega, ki ima hudiča. Ali lahko hudič slepemu odpre oči?«

²²V Jeruzalemu pa je bil praznik posvetitve ^ae in bila je zima. ²³In Jezus je hodil v templju po Salomonovem preddverju. ²⁴Potem so prišli Judje, ga obkrožili in mu rekli: »Doklej nas boš še ^bpustil, da dvomimo? Če si ti Kristus, nam odkrito povej.« ²⁵Jezus jim je odgovoril: »Povedal sem vam, pa niste verovali. Dela, ki jih delam v imenu svojega Očeta, ta pričujejo o meni. ²⁶Toda vi ne verujete, ker kakor sem vam povedal, niste izmed mojih ovc. ²⁷Moje ovce slišijo moj glas in jaz jih poznam in one mi sledijo, ²⁸in dam jim večno življenje in nikoli ne bodo propadle niti jih noben človek ne bo iztrgal iz moje roke. ²⁹Moj Oče, ki jih je dal meni, je večji od vseh in noben človek jih ne more izpuliti iz roke mojega Očeta. ³⁰Jaz in moj Oče sva eno.› ³¹Po tem so Judje ponovno pobrali kamne, da ga kamnajo.

³²Jezus jim je odgovoril: »Mnogo dobrih del sem vam pokazal od svojega Očeta; za katerega izmed teh del me kamnate?« ³³Judje so mu odgovorili, rekoč: »Ne kamnamo te zaradi dobrega dela; temveč zaradi bogokletja; in zato ker se ti, ki si človek, sebe delaš Boga.› ³⁴Jezus jim je odgovoril: »Ali ni v vaši postavi zapisano: ›Rekel sem: ›Vi ste bogovi?‹› ^f35 Če pa je imenoval bogove te, katerim je prišla Božja beseda in pismo ne more biti prekršeno, ³⁶pravite o njem, katerega je Oče posvetil in poslal na svet: ›Ti preklinjaš,‹ ker sem rekel, da sem Božji Sin? ³⁷Če ne opravljam del svojega Očeta, mi ne verjemite. ³⁸Toda če jih opravljam, čeprav mi ne verjamete, verjemite delom, da boste lahko spoznali in verovali, da je Oče v meni in jaz v njem.› ³⁹Zato so si ponovno prizadevali, da ga primejo, toda pobegnil je iz njihove roke ⁴⁰in ponovno odšel proč, onstran Jordana, na kraj, kjer je Janez najprej krščeval in tam ostal. ⁴¹In mnogi so krenili k njemu ter rekli: »Janez ni storil nobenega čudeža, toda vse besede, ki jih je Janez govoril o tem človeku, so bile resnične.› ⁴²In tam so mnogi verovali vanj.

11 Torej neki mož je bil bolan, *po imenu* Lazar, iz Betanije, mesta Marije in njene sestre Marte. ²g (Marija je bila *tista*, ki je

^a 10:22: [Hanuka ali praznik luči, ki obuja spomin na obnovo in ponovno vzpostavitev delovanja jeruzalemskega templja.] ^b 10:24: še... ali, držal v negotovosti.

^a 10:11: Iz 40:11; Ezk 34:23 ^b 10:16: Iz 37:22 ^c 10:17: Iz 53:7-8 ^d 10:18: Apd 2:24 ^e 10:22: 1 Mkb 4:59; [Dan 11:32] ^f 10:34: Ps 82:6 ^g 11:2: Mt 26:7

Gospoda mazilila z mazilom in je s svojimi lasmi obrisala njegova stopala, katere brat Lazar je bil bolan.)³ Zato sta njegovi sestri poslali k njemu, rekoč: »Gospod, glej, tisti, ki ga imaš rad, je bolan.«⁴ Ko je Jezus to slišal, je rekel: »Ta bolezen ni za smrt, temveč za Božjo slavo, da bo Božji Sin s tem lahko proslavljen.«⁵ Torej Jezus je ljubil Marto in njeno sestro ter Lazarja.⁶ Ko je torej slišal, da je bil bolan, je še dva dni ostal na istem kraju, kjer je bil.⁷ Šele nató reče svojim učencem: »Ponovno pojdemo v Judejo.«⁸ Njegovi učenci mu rečejo: »Učitelj, Judje so si nedavno prizadevali, da te kamnajo, ti pa greš ponovno tja?«⁹ Jezus je odgovoril: »Ali ni v dnevu dvanaest ur? Če katerikoli človek hodi podnevi, se ne spotika, ker vidi svetlobo tega sveta.¹⁰ Toda če človek hodi ponoči, se spotika, ker v njem ni svetlobe.«¹¹ Te besede je rekel in nató jim reče: »Naš prijatelj Lazar spi, vendar grem, da ga lahko zbudim iz spanja.«¹² Tedaj so njegovi učenci rekli: »Gospod, če spi, bo okreval.«¹³ Vendar je Jezus govoril o njegovi smrti, toda mislili so, da je govoril o počitku v spanju.¹⁴ Tedaj jim je Jezus odkrito povedal: »Lazar je mrtev.¹⁵ Zaradi vas pa sem vesel, da nisem bil tam, z namenom, da boste lahko verovali, vendar pojdemo k njemu.«¹⁶ Tedaj je Tomaž, ki se je imenoval Dvojček, rekel svojim součencem: »Naj gremo tudi mi, da bomo lahko umrli z njim.«¹⁷ Potem, ko je Jezus prišel, je odkril, da je že štiri dni ležal v grobu.¹⁸ Torej Betanija je bila blizu Jeruzalema, okoli petnajst dolžin brazd^a proč.¹⁹ In mnogi izmed Judov so prišli k Marti in Mariji, da ju tolažijo glede njunega brata.²⁰ Potem je Marta, takoj ko je slišala, da je prihajal Jezus, odšla in ga srečala, toda Marija je še vedno sedela v hiši.²¹ Tedaj je Marta rekla Jezusu: »Gospod, če bi bil ti tukaj, moj brat ne bi umrl.²² Toda jaz vem, da celó sedaj, karkoli hočeš prositi od Boga, ti bo Bog to dal.«²³ Jezus ji reče: »Tvoj brat bo ponovno vstal.«²⁴ Marta mu reče: »Vem, da bo ponovno vstal na vstajenje ob poslednjem dnevu.«²⁵ Še Jezus ji je rekel: »Jaz sem vstajenje in^b življenje. Kdor vame veruje, četudi bi bil mrtev, bo vendarle živel.²⁶ In kdorkoli živi in veruje vame, ne bo nikoli umrl. Veruješ to?«²⁷ Ona mu reče: »Da, Gospod. Verujem, da si ti Kristus, Božji Sin, ki naj bi prišel na svet.«²⁸ In ko je tako rekla, je šla svojo pot in na skrivnem poklicala svojo sestro Marijo, rekoč: »Učitelj je prišel in te kliče.«²⁹ Brž ko je ona to zaslišala, je hitro vstala in prišla k njemu.³⁰ Torej Jezus še ni prišel v mesto, temveč je bil na kraju, kjer ga je srečala Marta.³¹ Ko so Judje, ki so bili z njo v hiši in jo tolažili, videli Marijo, da je v naglici

vstala in odšla ven, so ji potem sledili, rekoč: »H grobu gre, da bi tam jokala.«³² Torej ko je Marija prišla tja, kjer je bil Jezus in ga zagledala, je padla dol k njegovim stopalom in mu rekla: »Gospod, če bi bil ti tukaj, moj brat ne bi umrl.«³³ Ko jo je Jezus torej videl jokajočo in jokajoče tudi Jude, ki so prišli z njo, je v duhu zastokal in bil^b vznemirjen.³⁴ Ter rekel: »Kam ste ga položili?« Rekli so mu: »Gospod, pridi in poglej.«³⁵ Jezus se je zjokal.³⁶ Tedaj so Judje rekli: »Glejte, kako ga je imel rad!«³⁷ Nekateri izmed njih pa so rekli: »Mar ni mogel ta človek,^c ki je slepemu odprl oči, storiti, da ta mož sploh ne bi umrl?«³⁸ Jezus torej, v sebi ponovno stokajoč, pride h grobu. To je bila votlina in nanjo je bil položen kamen.³⁹ Jezus je rekel: »Odstranite kamen proč.« Marta, sestra tega, ki je bil mrtev, mu reče: »Gospod, do sedaj že zaudarja, kajti mrtev je štiri dni.«⁴⁰ Jezus ji reče: »Kaj ti nisem rekel, da če boš verovala, boš videla Božjo slavo?«⁴¹ Tedaj so odstranili kamen z mesta, kamor je bil mrtvi položen. Jezus pa je povzdignil svoje oči in rekel: »Oče, hvala ti, da si me uslišal.⁴² In vedel sem, da me ti vedno uslišiš, toda to sem rekel zaradi množice, ki stoji zraven, da bi lahko verovala, da si me ti poslal.«⁴³ In ko je tako govoril, je z močnim glasom zaklical: »Lazar, pridi naprej.«⁴⁴ In tisti, ki je bil mrtev, je prišel naprej, z rokami in nogami povezanimi s pogrebniimi oblačili in njegov obraz je bil naokoli povezan s prtičem. Jezus jim reče: »Odvežite ga in ga pustite oditi.«⁴⁵ Potem so mnogi izmed Judov, ki so prišli k Mariji in videli stvari, ki jih je Jezus storil, verovali vanj.⁴⁶ Toda nekateri izmed njih so odšli po svojih poteh k farizejem in jim povedali kakšne stvari je Jezus storil.

⁴⁷ Tedaj so visoki duhovniki in farizeji zbrali véliki zbor ter rekli: »Kaj [naj] storimo? Kajti ta človek dela mnoge čudeže.«⁴⁸ Če ga pustimo tako pri miru, bodo vsi ljudje verovali vanj in prišli bodo Rimljani in odvzeli tako naš prostor kakor narod.«⁴⁹ In eden izmed njih, po imenu Kajfa, ki je bil to isto leto véliki duhovnik, jim je rekel: »Vi čisto nič ne veste,⁵⁰ a niti ne preudarite, da je za nas koristno, da naj bi en človek umrl za ljudi, ne pa da propade celoten narod.«⁵¹ To pa ni govoril [sam] od sebe, temveč, ker je bil tisto leto véliki duhovnik, je prerokoval, da naj bi Jezus umrl za ta narod,⁵² in ne samo za ta narod, temveč da naj bi tudi Božje otroke, ki so bili razkropljeni naokoli, skupaj zbral v enem.⁵³ Torej so se od tega dne dalje skupaj posvetovali, da ga usmrtijo.⁵⁴ Jezus torej med Judi ni več hodil javno, temveč je od tam odšel

^a 11:18: [petnajst dolžin brazd: to je okoli 3,2 km.] ^b 11:33: bil...: gr. se vznemiril.

^a 11:24: Lk 14:14; Jn 5:29 ^b 11:25: Jn 6:35 ^c 11:37: Jn 9:6 ^d 11:50: Jn 18:14

v deželo poleg divjine, v mesto, imenovano Efrájim in tam ostal s svojimi učenci.

⁵⁵In blizu je bila judovska pasha in mnogi iz dežele so pred pasho odšli gor v Jeruzalem, da se očistijo. ⁵⁶Medtem ko so stali v templju, so torej iskali Jezusa in med seboj govorili: »Kaj mislite, da ne bo prišel na praznik?« ⁵⁷Torej tako visoki duhovniki kakor farizeji so izdali zapoved, da če katerikoli človek ve kje bi bil, naj *to* pokaže, da bi ga lahko prijeli.

12 Potem je Jezus, šest dni pred pasho, prišel v Betanijo, kjer je bil Lazar, ki je bil mrtev, katerega je obudil od mrtvih. ²Tam so mu pripravili večerjo in Marta je stregla, toda Lazar je bil eden izmed teh, ki je z njim sedel za mizo. ³Tedaj je Marija vzela funt zelo dragocenega mazila iz narde in mazilila Jezusova stopala in s svojimi lasmi obrisala njegova stopala, in hiša je bila napolnjena z vonjem mazila. ⁴Š Potem reče eden izmed njegovih učencev, Juda Iškarijot, Simonov sin, ki naj bi ga izdal: ⁵»Zakaj ni bilo to mazilo prodano za tristo denarjev in dano revnim?« ⁶Š *a*To je rekel, ne ker bi skrbel za revne, temveč zato, ker je bil tat in je imel mošnjo ter nosil, kar je bilo dano vanjo. ⁷Potem je Jezus rekel: »Pusti jo pri miru. To je zadržala za dan mojega pokopa. ⁸Kajti revne imate vedno s seboj, mene pa nimate vedno.« ⁹Veliko ljudi izmed Judov je torej vedelo, da je bil tam. Niso pa prišli samo zaradi Jezusa, temveč, da bi lahko videli tudi Lazarja, katerega je obudil od mrtvih.

¹⁰Toda visoki duhovniki so se posvetovali, da bi mogli usmrtiti tudi Lazarja, ¹¹zato ker je zaradi tega razloga mnogo izmed Judov odšlo proč in verovalo v Jezusa.

¹²*b* Naslednji dan je mnogo ljudi, ki so prišli na praznik, ko so slišali, da je v Jeruzalem prihajal Jezus, ¹³vzelo mladike palmovih dreves in mu odšlo naproti, da ga srečajo ter klicali: »Hozana: »Blagoslovljen je Izraelov Kralj, ki prihaja v Gospodovem imenu.« ¹⁴In Jezus, ko je našel mladega osla, je sédel nanj, kakor je pisano: ¹⁵*c* »Ne boj se, hči sionska, glej, tvoj Kralj prihaja, sedeč na osličjem zrebetu.« ¹⁶Teh stvari njegovi učenci sprva niso razumeli, toda, ko je bil Jezus poveljčan, potem so se spomnili, da so bile te stvari pisane o njem in *da* so mu te stvari storili. ¹⁷Množica torej, ki je bila z njim, ko je Lazarja poklical iz njegovega groba in ga obudil od mrtvih, je pričevala. ¹⁸Zaradi tega razloga ga je množica tudi srečala, ker so slišali, da je storil ta čudež. ¹⁹Farizeji so torej med seboj govorili: »[*Ali*] ne poznate kako ničesar ne prevladate? Glejte, svet je odšel za njim.«

²⁰In med njimi so bili neki Grki, ki so ob prazniku prišli gor oboževat. ²¹Isti so torej prišli k Filipu, ki je bil iz Betsajde v Galileji in ga prosili, rekoč: »Gospod, mi bi videli Jezusa.« ²²Filip prihaja ter pove Andreju in prav tako Andrej ter Filip povesta Jezusu.

²³In Jezus jima je odgovoril, rekoč: »Ura je prišla, da naj bi bil Sin človekov poveljčan. ²⁴Resnično, resnično, povem vam: »Razen če pšenično zrno ne pade na tla in ne umre, ostaja sámo; toda če umre, obrodi mnogo sadu.« ²⁵Kdor ima rad svoje življenje, ga bo izgubil; kdor pa svoje življenje na tem svetu sovraži, ga bo ohranil za večno življenje.^a ²⁶Če katerikoli človek služi meni, naj mi sledi; in kjer sem jaz, tam bo tudi moj služabnik. Če katerikoli človek služi meni, ga bo *moj* Oče počastil. ²⁷Sedaj je moja duša vznemirjena in kaj naj rečem? »Oče, reši me pred to uro.« Toda zaradi tega razloga sem prišel v to uro. ²⁸»Oče, proslavi svoje ime.« Tedaj je tja prišel glas iz nebes, *rekoč*: »Proslavil sem ga in ponovno ga bom proslavil.« ²⁹Množica torej, ki je stala poleg in *to* slišala, je rekla, da je zagrmelo; drugi so rekli: »Angel mu je govoril.« ³⁰Jezus je odgovoril in rekel: »Ta glas ni prišel zaradi mene, temveč zaradi vas. ³¹Sedaj je sodba tega sveta. Sedaj bo princ tega sveta izgnan ven. ³²Š In jaz, če bom povzdignjen z zemlje, bom k sebi pritegnil vse *ljudi*.« ³³To je rekel, ker je naznanil kakšne smrti naj bi umrl. ³⁴Množica mu je odgovorila: *e* »Iz postave smo slišali, da Kristus ostaja večno; in kako praviš ti: »Sin človekov mora biti dvignjen?« Kdo je ta Sin človekov?« ³⁵Potem jim je Jezus rekel: »Še malo časa je z vami svetloba. Hodíte, dokler imate svetlobo, da ne bi nad vas prišla tema, kajti kdor hodi v temi, ne ve kam gre. ³⁶Dokler imate svetlobo, verujte v svetlobo, da boste lahko otroci svetlobe.« *f* Te besede je govoril Jezus in odšel ter se skril pred njimi. ³⁷Toda čeprav je pred njimi storil toliko čudežev, kljub temu niso verovali vanj, ³⁸da se je lahko izpolnila beseda preroka Izaija, ki je govoril: *g* »Gospod, kdo je veroval našemu poročilu in komu se je razodel Gospodov laket?« ³⁹Torej niso mogli verovati, zato ker je ta Izaija ponovno rekel: ⁴⁰*h* »Oslepel je njihove oči in zakrknil njihovo srce, da ne bi mogli videti s *svojimi* očmi niti razumeti s *svojim* srcem in ne bi bili spreobrnjeni in bi jih jaz ne ozdravil.« ⁴¹Te besede je izrekel Izaija, ko je videl njegovo slavo in govoril o njem.

⁴²Vendar so tudi med visokimi vladarji mnogi verovali vanj, toda zaradi farizejev *ga* niso priznali, da ne bi bili izločeni iz sinagoge,

a 12:6: Jn 13:29

b 12:12: Jn 21:8

c 12:15: Zah 9:9

d 12:25: Mt 10:39

e 12:34: Ps 110:4

f 12:36: [Luke 16:8]

g 12:38: Iz 53:1; Rim 10:16

h 12:40: Mt 13:14

⁴³ *a* kajti bolj so ljubili hvalo ljudi kakor Božjo hvalo.

⁴⁴ Jezus je zaklical in rekel: »Kdor veruje vame, ne veruje vame, temveč v tistega, ki me je poslal. ⁴⁵ In kdor vidi mene, vidi tistega, ki me je poslal. ⁴⁶ Prišel sem, svetloba na svet, da kdorkoli veruje vame, ne bi ostal v temi. ⁴⁷ In če katerikoli človek sliši moje besede in ne veruje, ga ne sodim jaz, kajti nisem prišel, da svet sodim, temveč da svet rešim. ⁴⁸ Kdor zavrača mene in ne sprejema mojih besed, ima nekoga, ki ga sodi. ^d Beseda, ki sem jo govoril, ta ista ga bo sodila na poslednji dan. ⁴⁹ Kajti nisem govoril sam od sebe, temveč Oče, ki me je poslal, mi je dal zapoved, kaj naj rečem in kaj naj govorim. ⁵⁰ In jaz vem, da je njegova zapoved večno življenje. Karkoli torej govorim, govorim tako, celó kakor mi je rekel Oče.«

13 Torej *e* pred praznikom pashe, ko je Jezus spoznal, da je prišla njegova ura, da naj bi odšel s tega sveta k Očetu in ker je ljubil svoje, ki so bili na svetu, jih je ljubil do konca. ² In ko se je večerja končala, je torej hudič Judu Iškarjotu, Simonovemu *sinu*, v srce položil, da ga izda. ³ Ker je Jezus vedel, da je Oče vse stvari dal v njegove roke in da je prišel od Boga in odšel k Bogu, ⁴ se dvigne od večerje in odloži svoje obleke in vzame brisačo ter se opaše. ⁵ Nató vlije vodo v umivalnik in začne učencem umivati stopala ter jih brisati z brisačo, s katero je bil opasan. ⁶ Potem pride k Simonu Petru in Peter *a* mu reče: »Gospod, ti mi umivaš moja stopala?« ⁷ Jezus je odgovoril in mu rekel: »Kar delam, ti sedaj ne veš, toda spoznal boš pozneje.« ⁸ Peter mu reče: »Nikoli ne boš umival mojih stopal.« Jezus mu je odgovoril: »Če te ne umijem, nimaš deleža z menoj.« ⁹ Simon Peter mu reče: »Gospod, ne samo mojih stopal, temveč tudi *moje* roke in *mojo* glavo.« ¹⁰ Jezus mu reče: »Kdor je umit, se razen *svojih* stopal ne rabi umiti, ampak je čist vsak delček; in vi ste čisti, toda ne vsi.« ¹¹ Kajti vedel je, kdo naj bi ga izdal, zato je rekel: »Niste vsi čisti.« ¹² Torej potem, ko jim je umil njihova stopala in vzel svoje obleke ter se ponovno usedel, jim je rekel: »Ali veste kaj sem vam storil?« ¹³ Vi me kličete Učitelj in Gospod, in pravilno govorite, kajti to sem. ¹⁴ Če sem vam torej jaz, vaš Gospod in Učitelj, umil vaša stopala, morate tudi vi drug drugemu umivati stopala. ¹⁵ Kajti dal sem vam zgled, da bi tudi vi delali tako, kakor sem vam storil jaz. ¹⁶ Resnično,

resnično, povem vam: »Služabnik ni večji kakor njegov gospodar; niti kdor je poslan ni večji kakor tisti, ki ga je poslal. ¹⁷ Če poznate te stvari, ste srečni, če jih izvršujete.

¹⁸ Ne govorim o vas vseh. Vem, katere sem izbral, toda da bi se lahko izpolnilo pismo: ^g »Kdor je kruh z menoj, je dvignil svojo peto zoper mene.« ¹⁹ Sedaj *b* vam pravim, preden pride, da ko se zgodi, boste lahko verovali, da sem jaz *on*. ²⁰ Resnično, resnično, povem vam: »Kdor sprejme kogarkoli jaz pošljem, sprejme mene; in kdor sprejme mene, sprejme tistega, ki me je poslal.« ^h ²¹ *i* Ko je Jezus tako rekel, je bil v duhu vznemirjen in pričeval ter rekel: »Resnično, resnično, povem vam, da me bo eden izmed vas izdal.« ²² Potem so učenci pogledali drug na drugega, dvomeč o kom je govoril. ²³ Torej na Jezusovo naročje je bil naslonjen eden izmed njegovih učencev, katerega je Jezus ljubil. ²⁴ Simon Peter mu je torej dal znamenje, da naj vpraša kdo bi bil ta, o katerem je govoril. ²⁵ On mu potem, ležeč na Jezusovih prsih, reče: »Gospod, kdo je ta?« ²⁶ Jezus je odgovoril: »To je tisti, kateremu bom dal grizljaj, ^c ko ga bom pomočil.« In ko je grizljaj pomočil, *ga* je dal Judu Iškarjotu, Simonovemu *sinu*. ²⁷ In po grizljaju je vanj vstopil Satan. Tedaj mu je Jezus rekel: »To, kar delaš, stori hitro.« ²⁸ Torej noben človek pri mizi ni vedel za kakšen namen mu je to rekel. ²⁹ Kajti nekateri *izmed njih* so mislili, ker je imel Juda mošnjo, da mu je Jezus rekel: »Kupi *te stvari*, katere potrebujemo za praznik,« ali da naj bi nekaj dal ubogim. ³⁰ Potem, ko je prejel grizljaj, je takoj odšel ven; bila pa je noč.

³¹ Torej ko je odšel ven, je Jezus rekel: »Sedaj je Sin človekov proslavljen in Bog je proslavljen v njem. ³² Če je Bog proslavljen v njem, bo tudi Bog njega proslavil v sebi in nemudoma ga bo proslavil. ³³ Majhni otroci, še malo časa sem z vami. Iskali me boste; in kakor sem rekel Judom: »Kamor grem jaz, vi ne morete priti,« tako sedaj pravim vam. ³⁴ Dajem vam novo zapoved: »Da ljubite drug drugega, kakor sem vas jaz ljubil, da tudi vi ljubite drug drugega. ^k ³⁵ Po tem bodo vsi *ljudje* spoznali, da ste moji učenci, če imate drug do drugega ljubezen.«

³⁶ Simon Peter mu je rekel: »Gospod, kam greš?« Jezus mu je odgovoril: »Kamor jaz grem, mi sedaj ne moreš slediti, toda sledil mi boš pozneje.« ³⁷ Peter mu je rekel: »Gospod, zakaj ti ne morem slediti sedaj? Svoje življenje

a 13:6: Peter...: gr. on mu reče. *b* 13:19: Sedaj: ali, Od tega časa naprej. *c* 13:26: grizljaj: ali, košček.

a 12:43: Jn 5:44 *b* 12:46: Jn 3:19 *c* 12:47: Jn 3:17 *d* 12:48: Mr 16:16 *e* 13:1: Mt 26:2 *f* 13:16: Mt 10:24; Jn 15:20 *g* 13:18: Ps 41:10 *h* 13:20: Mt 10:40 *i* 13:21: Mt 26:21 *j* 13:33: Jn 7:34 *k* 13:34: Jn 15:17; 3 Mz 19:18; 1 Jn 4:21

hočem^a dati zaradi tebe.« ³⁸Jezus mu je odgovoril: »Življenje hočeš dati zaradi mene? Resnično, resnično, povem ti: »Petelin ne bo zapel, dokler me trikrat ne zanikaš.«

14 »Ne dopustite, da bi bilo vaše srce vznemirjeno. Verujte v Boga, tudi vame verujte. ²V hiši mojega Očeta je mnogo graščin. Če ne *bi bilo tako*, bi vam povedal. Grem, da pripravim prostor za vas. ³Če pa grem in pripravim prostor za vas, bom ponovno prišel in vas sprejel k sebi, da kjer sem jaz, boste *tam* lahko tudi vi. ⁴Š In kamor jaz grem veste in pot poznate.« ⁵Tomaž mu reče: »Gospod, ne vemo kam greš in kako moremo poznati pot?« ⁶Jezus mu reče: »Jaz sem pot, resnica in življenje. Nihče ne pride k Očetu, razen po meni. ⁷Če bi spoznali mene, bi spoznali tudi mojega Očeta, in odslej ga poznate in ste ga videli.« ⁸Filip mu reče: »Gospod, pokaži nam Očeta in to nam zadošča.« ⁹Jezus mu reče: »Filip, toliko časa sem bil z vami, pa me vendar nisi spoznal? Kdor je videl mene, je videl Očeta, in kako *potem* praviš: »Pokaži nam Očeta?« ¹⁰Ne verjameš, da sem jaz v Očetu in Oče v meni? Besede, ki vam jih govorim, ne govorim sam od sebe, temveč Oče, ki prebiva v meni, on opravlja dela. ¹¹Verjemite mi, da *sem* v Očetu in Oče v meni; če pa ne, mi verjemite zaradi del samih. ¹²Resnično, resnično, povem vam: »Kdor veruje vame, bo dela, ki jih jaz opravljam, tudi sam opravljal; in opravljal bo večja *dela* kakor ta, ker grem k svojemu Očetu. ¹³In karkoli boste zahtevali v mojem imenu, bom to storil, da bo Oče lahko proslavljen v Sinu.« ¹⁴Če boste karkoli zahtevali v mojem imenu, bom *jaz* to storil.«

¹⁵Če ljubite mene, se držite mojih zapovedi. ¹⁶In prosil bom Očeta in dal vam bo drugega Tolažnika, da bo lahko večno ostal z vami, ¹⁷*celó* Duha resnice, katerega svet ne more prejeti zato, ker ga ne vidi niti ga ne pozna. Toda vi ga poznate, kajti on prebiva z vami in bo v vas. ¹⁸Ne bom vas zapustil brez tolažbe.^a Prišel bom k vam. ¹⁹Še malo časa in svet me ne vidi več, toda vi me vidite. Ker jaz živim, boste živeli tudi vi. ²⁰Na tisti dan boste vedeli, da jaz *sem* v svojem Očetu in vi v meni in jaz v vas. ²¹In kdor ima moje zapovedi in se jih drži, je tisti, ki me ljubi. In kdor ljubi mene, bo ljubljen od mojega Očeta in jaz ga bom ljubil in se mu bom razodel.« ²²Juda, ne Iškarijot, mu reče: »Gospod, kako to, da se hočeš razodeti nam, ne pa svetu?« ²³Jezus je odgovoril in mu rekel: »Če me človek ljubi, se bo držal mojih besed in moj Oče ga bo ljubil in

prišla bova k njemu in naredila prebivališče z njim. ²⁴In kdor me ne ljubi, se ne drži mojih izjav. In beseda, katero slišite, ni moja, temveč od Očeta, ki me je poslal. ²⁵Te stvari sem vam govoril, ko sem bil še prisoten z vami. ²⁶Toda Tolažnik, *ki je* Sveti Duh, katerega bo Oče poslal v mojem imenu, vas bo učil vseh stvari in vam bo v vaš spomin privedel vse besede, karkoli sem vam povedal. ²⁷Mir zapustim z vami, svoj mir vam dam. Ne kakor daje svet, vam ga jaz dam. Ne dopustite, da bi bila vaša srca vznemirjena niti naj ne bodo prestrašena. ²⁸Slišali ste kako sem vam rekel: »Jaz grem proč in *ponovno* pridem k vam.« Če ste ljubili mene, bi se razveselili, ker sem rekel: »Jaz grem k Očetu,« kajti moj Oče je večji od mene. ²⁹In sedaj sem vam povedal, preden se zgodi, da boste lahko verovali, ko se zgodi. ³⁰Odslej ne bom več veliko govoril z vami, kajti princ tega sveta prihaja, toda v meni nima ničesar. ³¹Toda, da bo svet lahko spoznal, da ljubim Očeta in kakor mi je Oče dal zapoved, točno tako delam jaz. Vstanite, pojdimo od tod.«

15 »Jaz sem resnična vinska trta in moj Oče je poljделец. ²Vsako mladiko na meni, ki ne prinaša sadu, on odstranja, in vsako *vejo*, ki prinaša sad, očističuje, da bo lahko obrodila več sadu.« ³Torej vi ste čisti po besedi, ki sem vam jo govoril.^d ⁴Ostanite v meni in jaz v vas. Kakor mladika sama od sebe ne more obroditi sadu, razen če ne ostane na vinski trti, nič bolj ne morete vi, razen če ne ostanete v meni. ⁵Jaz sem trta, vi *ste* mladike. Kdor ostaja v meni in jaz v njem, ta isti prinaša obilo sadu, kajti brez^b mene ne morete storiti ničesar. ⁶Če človek ne ostane v meni, je odvrgen kakor mladika in se posuši; in ljudje jih zberejo ter *jih* vržejo v ogenj in so sežgane. ⁷Če ostanete v meni in moje besede ostanejo v vas, boste prosili^c kar hočete in se vam bo to zgodilo. ⁸V tem je moj Oče proslavljen, da obrodite obilo sadu; tako boste postali moji učenci. ⁹Kakor je Oče mene ljubil, tako sem jaz vas ljubil. Ostanite v moji ljubezni. ¹⁰Če se držite mojih zapovedi, boste ostali v moji ljubezni; kakor sem se jaz držal Očetovih zapovedi in ostajam v njegovi ljubezni. ¹¹Te besede sem vam govoril, da moja radost lahko ostane v vas in *da* bo vaša radost lahko popolna. ¹²To je moja zapoved: »Da ljubite drug drugega, kakor sem vas jaz ljubil.«^e ¹³Nihče nima večje ljubezni, kakor je ta, da človek žrtvuje svoje življenje za svoje prijatelje. ¹⁴Vi ste moji prijatelji, če storite, karkoli vam zapovem. ¹⁵Odslej vas

^a 14:18: brez tolažbe: ali, sirot. ^b 15:5: brez: ali, ločeni od. ^c 15:7: [prosili: ali, zahtevali.]

^a 13:37: Mt 26:33

^b 14:13: Mt 7:7

^c 15:2: Mt 15:13

^d 15:3: Jn 13:10

^e 15:12: Jn 13:34;

1 Tes 4:9; 1 Jn 3:11

ne imenujem služabnike, kajti služabnik ne ve, kaj dela njegov gospodar; toda vas sem imenoval prijatelje, kajti dal sem vam spoznati vse stvari, ki sem jih slišal od svojega Očeta. ¹⁶Niste vi mene izbrali, ampak sem jaz izbral vas in vam^a odredil, da bi šli in obrodili sad in *da* bi vaš sad ostal, da karkoli boste zahtevali od mojega Očeta v mojem imenu, vam bo on to lahko dal. ¹⁷Te besede vam zapovedujem, da ljubite drug drugega. ¹⁸Če vas svet sovraži, vedite, da je mene sovražil preden je sovražil vas. ¹⁹Če bi bili od sveta, bi svet svoje imel rad, toda ker niste od sveta, temveč sem vas izbral od sveta, vas torej svet sovraži. ²⁰Spomnite se besede, ki sem vam jo rekel: »Služabnik ni večji kot njegov gospodar.« Če so preganjali mene, bodo prav tako preganjali vas; če so se držali mojih izjav, se bodo držali tudi vaših.^b ²¹Toda vse te stvari vam bodo storili zaradi mojega imena, ker ne poznajo tistega, ki me je poslal. ²²Če ne bi prišel in jim ne bi govoril, ne bi imeli greha, toda sedaj za svoj greh nimajo nobene pretveze.^a ²³Kdor sovraži mene, sovraži tudi mojega Očeta. ²⁴Če med njimi ne bi storil del, katerih noben drug človek ni storil, ne bi imeli greha, toda sedaj so tako videli kakor sovražili, tako mene kakor mojega Očeta. ²⁵Toda *to se dogaja*, da se bo lahko izpolnila beseda, ki je zapisana v njihovi postavi:^c »Sovražili so me brez razloga.« ²⁶Toda, ko pride Tolažnik, katerega bom poslal k vam od Očeta, *celó* Duh resnice, ki izvira od Očeta, bo on pričeval o meni;^d ²⁷in tudi vi boste pričevali, ker ste bili od začetka z menoj.«

16 »Te besede sem vam govoril, da se ne bi pohujšali.^b ²Izločali vas bodo iz sinagog; da, prihaja čas, da bo, kdorkoli vas ubija, mislil, da opravlja službo Bogu. ³In te stvari vam bodo počeli, ker niso spoznali niti Očeta niti mene. ⁴Toda te stvari sem vam povedal, da se boste lahko spomnili, ko bo prišel čas, da sem vam povedal o njih. Teh stvari pa vam spočetka nisem povedal, ker sem bil z vami. ⁵Toda sedaj grem svojo pot k njemu, ki me je poslal, pa me nihče izmed vas ne vpraša: »Kam greš?« ⁶Toda ker sem vam povedal te stvari, je vaše srce napolnila bridkost. ⁷Vendar vam govorim resnico. Za vas je koristno, da odidem, kajti če ne odidem, potem Tolažnik ne bo prišel k vam, toda če odidem, vam ga bom poslal. ⁸In ko on pride, bo grajal^c svet o grehu in o pravičnosti in o sodbi: ⁹o grehu, ker ne verujejo vame; ¹⁰o

pravičnosti, ker grem k svojemu Očetu in me ne boste več videli; ¹¹o sodbi, ker je princ tega sveta obsojen. ¹²Imam vam povedati še mnogo stvari, toda sedaj jih ne morete nositi. ¹³Vendar, ko pride on, Duh resnice, vas bo usmerjal v vsó resnico, kajti ne bo govoril iz sebe, temveč karkoli bo slišal, *to* bo govoril, in pokazal vam bo stvari, ki pridejo. ¹⁴On me bo proslavil, kajti prejel bo od mojega in vam bo *to* pokazal. ¹⁵Vse stvari, ki jih ima Oče, so moje. Torej sem rekel, da bo vzel od mojega in vam bo *to* pokazal. ¹⁶Š Malo časa in me ne boste videli in ponovno, malo časa in me boste videli, ker grem k Očetu.« ¹⁷Tedaj so nekateri izmed njegovih učencev med seboj govorili: »Kaj je to, da nam pravi: »Malo časa in me ne boste videli, in ponovno, malo časa in me boste videli.« in: »Ker grem k Očetu?«^a ¹⁸Rekli so torej: »Kaj je to, kar pravi: »Malo časa?« Ne moremo povedati kaj pravi.« ¹⁹Torej Jezus je vedel, da so ga bili željni vprašati in jim je rekel: »Ali med seboj povprašujete, ker sem rekel: »Malo časa in me ne boste videli, in ponovno, malo časa in me boste videli?« ²⁰Resnično, resnično, povem vam: »Da boste jokali in žalovali, toda svet se bo veselil; vi pa boste žalostni, toda vaša žalost bo obrnjena v radost.« ²¹Ženska, ko je v porodnih mukah, ima bridkost, ker je prišla njena ura; toda takoj, ko je razbremenjena otroka, se zaradi radosti, da je človek rojen na svet, ne spominja več tesnobe. ²²In zato imate sedaj bridkost. Toda ponovno vas bom videl in vaše srce se bo veselilo in vaše radosti vam nihče ne bo odvzel. ²³In na tisti dan me ne boste ničesar vprašali.^e Resnično, resnično, povem vam: »Karkoli boste zahtevali od Očeta v mojem imenu, vam bo *to* dal.« ²⁴Doslej niste ničesar zahtevali v mojem imenu. Zahtevajte in boste prejeli, da bo vaša radost lahko popolna. ²⁵Te stvari sem vam govoril v pregovorih,^d toda prihaja čas, ko vam ne bom več govoril v pregovorih,^e temveč vam bom o Očetu odkrito pokazal. ²⁶Na tisti dan boste prosili v mojem imenu, in ne pravim vam, da bom jaz prosil Očeta za vas, ²⁷kajti sam Oče vas ima rad, ker ste me imeli radi in ste verovali, da sem prišel od Boga. ²⁸Prišel sem od Očeta in prišel sem na svet; zopet zapustim svet in grem k Očetu.« ²⁹Njegovi učenci so mu rekli: »Glej, sedaj govoriš odkrito in ne govoriš pregovora.«^f ³⁰Sedaj smo prepričani, da veš vse stvari in ne potrebuješ, da bi te katerikoli človek vprašal. Po tem verujemo, da si prišel

^a 15:22: pretveze: ali, izgovora. ^b 16:1: pohujšali: škandalizirali ali, spotaknili. ^c 16:8: grajal: ali, prepračal. ^d 16:25: pregovorih: ali, prilikah. ^e 16:25: pregovorih: ali, prilikah. ^f 16:29: pregovora: ali, prilik.

^a 15:16: Mt 28:19 ^b 15:20: Jn 13:16; Mt 10:24

^e 16:23: Mt 7:7

^c 15:25: Ps 35:19 ^d 15:26: Jn 14:26; Lk 24:49

od Boga.« ³¹Jezus jim je odgovoril: »Sedaj verujete?« ³²Glejte, prihaja ura, da pravkar je prišla, da boste razkropljeni, vsak k svojemu^a lastnemu, mene pa boste pustili samega; in vendar nisem sam, ker je Oče z menoj.^a ³³Te stvari sem vam govoril, da boste lahko imeli mir v meni. Na svetu boste imeli stisko, toda bodite dobre volje, jaz sem svet premagal.«

17 Te besede je govoril Jezus in svoje oči povzdignil k nebu ter rekel: »Oče, prišla je ura; proslavi svojega Sina, da bo lahko tudi tvoj Sin proslavil tebe, ²kakor si mu izročil oblast nad vsem mesom, da bi on lahko dal večno življenje tolikim, kolikor si mu jih dal.^b ³In to je večno življenje, da bi oni lahko spoznali tebe, edinega resničnega Boga in Jezusa Kristusa, katerega si poslal. ⁴Jaz sem te proslavil na zemlji. Končal sem delo, ki si mi ga dal, da ga opravi. ⁵In sedaj, o Oče, me proslavi pri samem sebi s slavo, ki sem jo imel s teboj, preden je bil svet. ⁶Jasno sem pokazal tvoje ime ljudem, katere mi daješ ven iz sveta. Bili so tvoji in ti jih daješ meni in ohranili so tvojo besedo. ⁷Sedaj so spoznali, da so vse stvari, katerekoli si mi dal, od tebe. ⁸Kajti dal sem jim besede, ki jih ti daješ meni in sprejeli so jih in zagotovo so spoznali, da sem prišel od tebe^c in verovali so, da si me ti poslal. ⁹Jaz prosim zanje. Ne prosim za svet, temveč za tiste, ki si mi jih ti dal, kajti tvoji so. ¹⁰In vse moje je tvoje in tvoje je moje in proslavljen sem v njih. ¹¹In sedaj nisem več na svetu, toda ti si na svetu, jaz pa prihajam k tebi. Sveti Oče, po svojem lastnem imenu ohrani te, katere si mi dal, da bodo lahko eno, kakor sva midva. ¹²Š Dokler sem bil z njimi na svetu, sem jih varoval v tvojem imenu. Te, katere mi daješ, sem obvaroval in nihče izmed njih ni izgubljen, razen sina pogube,^d da se lahko izpolni pismo. ¹³In sedaj prihajam k tebi in te stvari govorim na svetu, da bodo moja radost lahko imeli v sebi izpolnjeno. ¹⁴Dal sem jim tvojo besedo, svet pa jih je sovražil, ker niso od sveta, celó kakor jaz nisem od sveta. ¹⁵Ne prosim, da bi jih vzel iz sveta, temveč, da bi jih varoval pred zlom. ¹⁶Niso od sveta, celó kakor jaz nisem od sveta. ¹⁷Posveti jih po svoji resnici. Tvoja beseda je resnica. ¹⁸Kakor si me ti poslal v svet, točno tako sem jih tudi jaz poslal v svet. ¹⁹In zaradi njih se posvečujem, da bodo tudi oni lahko posvečeni^b preko resnice. ²⁰Niti ne prosim samo za té, temveč tudi za tiste, ki bodo po njihovi besedi verovali vame, ²¹da bi bili lahko vsi eno, kakor si ti, Oče, v meni

in jaz v tebi, da bi bili lahko tudi oni eno v nas [treh], da bi svet lahko veroval, da si me ti poslal. ²²In slavo, katero mi daješ, sem dal njim, da bodo lahko eno, tako kakor smo mi [tri] eno; ²³jaz v njih in ti v meni, da bodo lahko izpopolnjeni v enem, in da bo svet lahko spoznal, da si me ti poslal in da si jih ljubil, kakor si ljubil mene. ²⁴Oče, hočem, da bodo tudi tisti, katere si mi dal, z menoj kjer sem jaz, da bodo lahko gledali mojo slavo, ki si mi jo dal, kajti ljubil si me pred ustanovitvijo sveta.^e ²⁵O pravični Oče, svet te ni spoznal, toda jaz sem te spoznal in ti so spoznali, da si me ti poslal. ²⁶In razglasil sem jim tvoje ime in ga bom razglašal, da bo ljubezen, s katero si me ljubil, lahko v njih in jaz v njih.«

18 Ko je Jezus povedal te besede,^f je s svojimi učenci odšel čez potok Cedron, kjer je bil vrt, v katerega je vstopil on in njegovi učenci. ²In tudi Juda, ki ga je izdal, je poznal kraj, kajti Jezus se je s svojimi učenci pogosto napotil tja. ³Juda je potem, ko je od visokih duhovnikov in farizejev prejel četo mo^ž in častnikov, prihajal tja s svetilkami, baklami in orožjem. ⁴Jezus je torej, vedoč vse stvari, ki naj bi prišle nadenj, šel naprej in jim rekel: »Koga iščete?« ⁵Odgovorili so mu: »Jezusa Nazarečana.« Jezus jim reče: »Jaz sem ta.« In tudi Juda, ki ga je izdal, je stal z njimi. ⁶Takoj potem, ko jim je rekel: »Jaz sem ta,« so stopili nazaj in padli na tla. ⁷Potem jih je ponovno vprašal: »Koga iščete?« In rekli so: »Jezusa Nazarečana.« ⁸Jezus je odgovoril: »Povedal sem vam, da sem jaz ta. Če torej iščete mene, pustite te oditi svojo pot,« ⁹da bi se lahko izpolnila beseda, katero je govoril:^h »Izmed teh, ki mi jih daješ, nisem izgubil nobenega.« ¹⁰Takrat je Simon Peter, ki je imel meč, tega izvlekel in udaril služabnika vélikega duhovnika in odsekal njegovo desno uho. Služabnikovo ime je bilo Malh. ¹¹Tedaj je Jezus rekel Petru: »Spravi svoj meč v nožnico. Ali naj ne izpijem čaše, ki mi jo je dal moj Oče?« ¹²Tedaj so četa in stotnik in judovski častniki vzeli Jezusa ter ga zvezali ¹³in ga odvedli najprej k Hanu, kajti bil je tast Kajfu, ki je bil to isto leto véliki duhovnik.^c ¹⁴J Torej Kajfa je bil tisti, ki je Judom dal nasvet, da je bilo koristno, da bi en človek umrl za ljudi.

¹⁵k Simon Peter pa je sledil Jezusu in *tako je storil [tudi]* drug učenec. Ta učenec je bil poznan vélikemu duhovniku in je z Jezusom vstopil v palačo vélikega duhovnika. ¹⁶Toda Peter je stal zunaj pri vratih. Potem je odšel ven ta drugi učenec, ki je bil poznan vélikemu

^a 16:32: svojemu...; ali, svoji lastni hiši. ^b 17:19: posvečeni: ali, resnično posvečeni. ^c 18:13: duhovnik: duhovnik. In Hana je poslal Kristusa zvezanega h Kajfu, vélikemu duhovniku.

^a 16:32: Mt 26:31 ^b 17:2: Mt 28:18 ^c 17:8: Jn 16:27 ^d 17:12: Ps 109:7 ^e 17:24: Jn 12:26 ^f 18:1: Mt 26:36 ^g 18:3: Mt 26:47 ^h 18:9: Jn 17:12 ⁱ 18:13: Jn 18:24 ^j 18:14: Jn 11:50 ^k 18:15: Mt 26:58

duhovniku in spregovoril njej, ki je stražila vrata in Petra privedel noter. ¹⁷Tedaj reče Petru gospodična, ki je stražila vrata: »Ali nisi tudi ti eden izmed učencev tega človeka?« Reče ji: »Nisem.« ¹⁸In tam so stali služabniki in častniki, ki so pripravili žerjavico, kajti bilo je hladno in so se grel, in Peter je stal z njimi ter se grel.

¹⁹Véliki duhovnik je tedaj vprašal Jezusa o njegovih učencih in o njegovem nauku. ²⁰Jezus mu je odgovoril: »Javno sem govoril svetu, vselej sem učil v sinagogi in v templju, kamor Judje vedno zahajajo in ničesar nisem povedal na skrivnem. ²¹Zakaj sprašuješ mene? Vprašaj tiste, ki so me slišali, kaj sem jim povedal. Glej, vedo kaj sem rekel.« ²²In ko je tako govoril, je eden izmed častnikov, ki je stal poleg, z^a dlanjo svoje roke udaril Jezusa, rekoč: »Tako odgovarjaš vélikemu duhovniku?« ²³Jezus mu je odgovoril: »Če sem govoril zlo, pričuj o zlu; toda če dobro, zakaj me tolčeš?« ²⁴^a Torej ga je Hana zvezanega poslal k vélikemu duhovniku Kajfu. ²⁵Simon Peter pa je stal in se grel.^b Torej so mu rekli: »Mar nisi tudi ti eden izmed njegovih učencev?« *To je zanikal in rekel:* »Nisem.« ²⁶Eden izmed služabnikov vélikega duhovnika, sorodnik *tistega*, čigar uho je Peter odsekal, reče: »Ali te nisem videl z njim na vrtu?« ²⁷Tedaj je Peter ponovno zanikal in petelin je takoj zapel.

²⁸^c Potem so od Kajfa Jezusa odvedli v sodno dvorano;^b in bilo je zgodaj,^d oni sami pa niso odšli v sodno dvorano, da ne bi bili omadeževani, temveč da bi smeli jesti pashalno jagnje. ²⁹Pilat je potem odšel ven k njim in rekel: »Kakšno obtožbo ste prinesli zoper tega človeka?« ³⁰Odgovorili so mu in mu rekli: »Če bi ne bil hudodelec, bi ti ga ne izročili.« ³¹Tedaj jim je Pilat rekel: »Vzemite ga in ga sodite glede na vašo postavo.« Judje so mu torej rekli: »Za nas ni zakonito, da usmrtilo kateregakoli človeka,« ³²^e da bi se lahko izpolnila Jezusova beseda, ki jo je govoril, ko je naznanil kakšne smrti naj bi umrl. ³³^f Tedaj je Pilat ponovno vstopil v sodno dvorano in poklical Jezusa ter mu rekel: »Ali si ti judovski Kralj?« ³⁴Jezus mu je odgovoril: »Praviš to besedo sam od sebe ali so ti to drugi povedali o meni?« ³⁵Pilat je odgovoril: »Sem mar Jud? Tvoj lasten narod in visoki duhovniki so te izročili meni. Kaj si storil?« ³⁶Jezus je odgovoril: »Moje kraljestvo ni od tega sveta. Če bi bilo moje kraljestvo od tega sveta, potem bi se moji služabniki bojevali, da ne bi bil izročen Judom, toda sedaj moje kraljestvo ni od tod.« ³⁷Pilat mu

je torej rekel: »Ali si ti potem kralj?« Jezus je odgovoril: »Ti praviš, da sem kralj. Za ta namen sem bil rojen in zaradi tega razloga sem prišel na svet, da naj bi pričeval k resnici. Vsak, kdor je iz resnice, posluša moj glas.« ³⁸Pilat mu reče: »Kaj je resnica?« In ko je to rekel, je ponovno odšel k Judom in jim reče: »Na njem *sploh* ne najdem nobene krivde. ³⁹^g Ampak vi imate navado, da naj bi vam za pasho enega izpustil. Hočete torej, da vam izpustim judovskega Kralja?« ⁴⁰^h Potem so vsi ponovno zavpili, rekoč: »Ne tega človeka, temveč Baraba.« Torej Baraba je bil razbojnik.

19 Tedaj je torej Pilat vzel Jezusa in ga prebičal. ²In vojaki so iz trnja spletki krono in jo položili na njegovo glavo in nanj nadeli škrlatno svečano oblačilo ³ter rekli: »Pozdravljen, judovski Kralj!« in ga udarjali s svojimi rokami. ⁴Pilat je torej ponovno odšel naprej, rekoč jim: »Glejte, privedem ga k vam, da boste lahko spoznali, da ne najdem krivde na njem.« ⁵Potem je prišel Jezus naprej, noseč trnovo krono in škrlatno svečano oblačilo. In Pilat jim reče: »Glejte, človek!« ⁶Ko so ga torej visoki duhovniki in častniki zagledali, so zavpili, rekoč: »Križaj ga, križaj ga.« Pilat jim reče: »Vzemite ga in ga križajte, kajti jaz ne najdem krivde na njem.« ⁷Judje so mu odgovorili: »Mi imamo postavo in po naši postavi bi moral umreti, ker se je delal Božjega Sina.«

⁸Ko je torej Pilat slišal to besedo, se je še bolj zbal ⁹in ponovno odšel v sodno dvorano in reče Jezusu: »Od kod si?« Toda Jezus mu ni dal odgovora. ¹⁰Tedaj mu Pilat reče: »Meni ne odgovoriš? Ne veš, da imam oblast, da te križam in imam oblast, da te izpustim?« ¹¹Jezus je odgovoril: »Zoper mene *sploh* ne bi mogel imeti nobene oblasti, razen če ti ne bi bila dana od zgoraj. Zato ima večji greh tisti, ki me je izročil tebi.« ¹²In odslej si je Pilat prizadeval, da ga izpusti. Toda Judje so zavpili, rekoč: »Če tega človeka izpustiš, nisi cesarjev prijatelj; kdorkoli sebe dela kralja, govori zoper cesarja.«

¹³Ko je torej Pilat slišal to besedo, je privedel Jezusa naprej in sedel na sodni stol na kraju, ki se imenuje Tlak, toda v hebrejščini Gabatá. ¹⁴Bila pa je priprava na pasho in okoli šeste ure; in Judom reče: »Glejte, vaš Kralj!« ¹⁵Toda oni so zakričali: »Proč z *njim*, proč z *njim*, križaj ga.« Pilat jim reče: »Ali naj križam vašega Kralja?« Visoki duhovniki so odgovorili: »Nimamo kralja razen cesarja.« ¹⁶^j Tedaj jim ga je torej izročil, da bi bil križan. In vzeli so Jezusa ter ga odvedli proč. ¹⁷In ko je nesel svoj križ, je odšel naprej na kraj,

^a 18:22: z... ali, s palico. ^b 18:28: sodno dvorano: ali, Pilatovo hišo.

^a 18:24: Mt 26:57 ^b 18:25: Mt 26:69 ^c 18:28: Mt 27:2 ^d 18:28: Apd 10:28 ^e 18:32: Mt 20:19
^f 18:33: Mt 27:11 ^g 18:39: Mt 27:15 ^h 18:40: Apd 3:14 ⁱ 19:1: Mt 27:26 ^j 19:16: Mt 27:31

imenovan *kraj* lobanje, ki se v hebrejščini imenuje Golgota, ¹⁸ kjer so ga križali in z njim dva druga, na vsaki strani enega in Jezusa v sredi.

¹⁹ In Pilat je napisal napis ter ga postavil na križ. In pisanje je bilo: JEZUS NAZAREČAN, JUDOVSKI KRALJ. ²⁰ Ta napis so potem brali mnogi izmed Judov, kajti kraj, kjer je bil Jezus križan, je bil blizu mesta, in to je bilo napisano v hebrejščini in grščini ter latinščini.

²¹ Tedaj so visoki judovski duhovniki Pilatu rekli: »Ne napiši: ›Judovski Kralj,‹ temveč, da je on rekel: ›Jaz sem Kralj Judov.‹« ^a ²² Pilat je odgovoril: »Kar sem napisal, sem napisal.«

²³ ^a Potem so vojaki, ko so Jezusa križali, vzeli njegove obleke in naredili štiri dele, za vsakega vojaka del in prav tako *njegov* plašč. Torej plašč [*pa*] je bil brez šiva, ves spleten ^b od vrha. ²⁴ Med seboj so torej govorili: »Ne razparajmo ga, temveč mečimo žrebe zanj, čigav bo,« ^c da bi se lahko izpolnilo pismo, ki pravi: ›Moja oblačila so si razdelili med seboj in za mojo suknjo so metali žrebe.‹ Te stvari so torej storili vojaki.

²⁵ Torej tam, ob Jezusovem križu, so stale njegova mati in sestra njegove matere, Klopájeva ^c žena Marija in Marija Magdalena. ²⁶ Ko je torej Jezus videl svojo mater in učenca, ki je stal poleg, katerega je ljubil, reče svoji materi: »Ženska, glej tvoj sin!« ²⁷ Potem reče učencu: »Glej, tvoja mati!« In od te ure jo je ta učenec vzel v svoj lasten dom.

²⁸ Po tem, ker je Jezus vedel, da so bile vse stvari sedaj dovršene, ^c da bi se lahko izpolnilo pismo, reče: »Žejen sem.« ²⁹ Torej, tam je bila postavljena posoda, polna kisa; in gobo so napolnili s kisom in jo nataknilo na izop ter jo pristavili k njegovim ustom. ³⁰ Ko je torej Jezus prejel kis, je rekel: »Dovršeno je« in nagnil svojo glavo ter izročil duha. ³¹ Judje so torej zato, ker je bila priprava, da na šabatni dan telesa ne bi ostala na križu (kajti ta šabatni dan je bil na prazničen dan), prosili Pilata, da bi bile lahko njihove noge zlomljene in da bi bili lahko odstranjeni. ³² Potem so prišli vojaki in zlomili noge prvega in drugega, ki sta bila križana z njim. ³³ Toda ko so prišli k Jezusu in videli, da je bil že mrtev, njegovih nog niso zlomili, ³⁴ toda eden izmed vojakov je s sulico prebodel njegovo stran in nemudoma sta od tam pritekli kri in voda. ³⁵ In tisti, ki je to videl, je izjavil in njegova izjava je resnična;

in on ve, da govori resnico, da bi vi lahko verovali. ³⁶ Kajti te stvari so bile storjene, ^d da bi bilo izpolnjeno pismo: ^e ›Nobena njegova kost ne bo zlomljena.‹ ³⁷ ^f In ponovno drugo pismo pravi: ›Gledali bodo nanj, katerega so prebodli.‹

³⁸ ^g In po tem je Jožef iz Arimateje, ki je bil Jezusov učenec, toda zaradi strahu pred Judi skrivaj, prosil Pilata, da bi lahko odnesel Jezusovo telo; in Pilat *mu* je dal dovoljenje. Prišel je torej in vzel Jezusovo telo. ³⁹ In prav tako je prišel Nikodém, ki je najprej ponoči prišel k Jezusu in prinesel mešanico mire in aloje, težko okoli sto funtov. ^d ⁴⁰ Potem sta snela Jezusovo telo in ga z dišavami ovila v lanene trakove, kakršen je judovski običaj pokopa. ⁴¹ Torej na kraju, kjer je bil križan, je bil vrt in v vrtu nov mavzolej, v katerega človek še nikoli ni bil položen. ⁴² Zaradi judovskega dneva priprave sta torej Jezusa položila tja, kajti mavzolej je bil blizu.

20 ^h Prvi dan tedna pride Marija Magdalena zgodaj, ko je bilo še temno, k mavzoleju in vidi kamen odvzet stran od mavzoleja. ² Tedaj steče in pride k Simonu Petru in ki drugemu učencu, katerega je imel Jezus rad, ter jima reče: »Gospoda so odnesli iz mavzoleja in ne vemo kam so ga položili.« ³ Peter in ta drugi učenec sta torej odšla naprej in prišla k mavzoleju. ⁴ Tako sta oba skupaj tekla; drugi učenec pa je Petra prehitel in prvi prišel k mavzoleju. ⁵ In ko se je sklonil navzdol in pogledal noter, je videl ležati lanene trakove, vendar ni vstopil vanj. ⁶ Tedaj pride Simon Peter, ki mu je sledil in gre v mavzolej ter vidi ležati lanene trakove; ⁷ prtič pa, ki je bil okoli njegove glave, ni ležal z lanenimi trakovi, temveč je bil sam zase skupaj zviti na kraju. ⁸ Tedaj je vstopil tudi ta drugi učenec, ki je prvi prišel k mavzoleju in videl je in veroval. ⁹ Kajti doslej še nista poznala pisma, da mora vstati od mrtvih. ¹⁰ Potem sta učenca ponovno odšla na njun lasten dom.

¹¹ Toda Marija je jokajoč stala zunaj mavzoleja, in med jokom se je sklonila navzdol ter pogledala v mavzolej ¹² in vidi sedeti dva angela v belem, enega pri glavi, drugega pa pri stopalih, kjer je ležalo Jezusovo telo. ¹³ In onadva sta ji rekla: »Ženska, zakaj jokaš?« Reče jima: »Ker so odnesli mojega Gospoda, pa ne vem kam so ga položili.« ¹⁴ In ko je to rekla, se je obrnila nazaj ter zagledala Jezusa

^a 19:21: [op. prev.: Napisano je bilo YHWH, kar se po naše črkuje Yeshúa HaNotzri W'Melej HaYehudim – ta kratka pa je bila ravno ime njihovega Boga, katerega ime Judje niti izgovoriti niso smeli. vir: <http://relojprofetic.blogspot.si/2010/07/yeshua-hanotzri-wmelej-hayehudim.html>, 25. 11. 2015.] ^b 19:23: spleten: ali, izdelan. ^c 19:25: Klopájeva (Cleophas): ali, Klopájeva (Clopas). ^d 19:39: [sto funtov je okoli 45,3 kg.]

^a 19:23: Mt 27:35 ^b 19:24: Ps 22:18 ^c 19:28: Ps 22:15; Ps 69:12 ^d 19:36: 4 Mz 9:12; 2 Mz 12:46 ^e 19:36: Ps 34:2 ^f 19:37: Zah 12:10 ^g 19:38: Mt 27:57 ^h 20:1: Mt 28:1; Mr 16:1 ⁱ 20:2: Jn 13:23; Jn 21:20

kako stoji, pa ni vedela, da je bil to Jezus.
¹⁵ Jezus ji reče: »Ženska, zakaj jokaš? Koga iščeš?« Ker je mislila, da je vrtnar, mu reče: »Gospod, če si ga odnesel od tukaj, mi povej kam si ga položil in odnesla ga bom proč.«
¹⁶ Jezus ji reče: »Marija.« Obrnila se je in mu reče: »Rabuni,« kar pomeni: »Učitelj.«
¹⁷ Jezus ji reče: »Ne dotakni se me, kajti nisem se še dvignil k svojemu Očetu, toda pojdi k mojim bratom in jim povej: ›Dvignem se k svojemu Očetu in vašemu Očetu in k svojemu Bogu in vašemu Bogu.‹«
¹⁸ Marija Magdalena je prišla ter učencem povedala, da je videla Gospoda in da ji je govoril te stvari.

^{19a} Potem je istega dne zvečer, ko je bil prvi dan tedna, ko so bila vrata, kjer so bili učenci zbrani, zaradi strahu pred Judi zaprta, prišel Jezus ter stopil na sredo in jim reče: »Mir vam *bodi*.«
²⁰ In ko je tako rekel, jim je pokazal *svoji* roki in svojo stran. Potem, ko so videli Gospoda, so bili učenci veseli.
²¹ Tedaj jim je Jezus ponovno rekel: »Mir vam *bodi*. Kakor me je *moj* Oče poslal, točno tako jaz vas pošiljam.«
²² In ko je to rekel, je dihnil nanje in jim reče: »Prejmite Svetega Duha.
²³ Katerimkoli grehe odpustite, so jim odpuščeni; in katerimkoli grehe zadržite, so zadržani.«

²⁴ Toda ko je prišel Jezus, Tomaža, enega izmed dvanajsterih, ki se je imenoval Dvojček, ni bilo z njimi.
²⁵ Drugi učenci so mu torej rekli: »Videli smo Gospoda.« On pa jim je rekel: »Razen če ne bom videl na njegovih rokah odtis žebļev in svoj prst položil v odtis žebļev in svojo roko porinil v njegovo stran, ne bom veroval.«

²⁶ In po osmih dneh so bili njegovi učenci ponovno znotraj in Tomaž z njimi. Potem je pri zaprtih vratih prišel Jezus in stal na sredi ter rekel: »Mir vam *bodi*.«
²⁷ Potem reče Tomažu: »Sezi s svojim prstom sèm in poglej moji roki in sezi s svojo roko tja ter jo porini v mojo stran in ne bodi neveren, temveč veren.«
²⁸ In Tomaž je odgovoril ter mu rekel: »Moj Gospod in moj Bog.«
²⁹ Jezus mu reče: »Tomaž, ker si me videl, si veroval; blagoslovljeni so tisti, ki niso videli, pa so vendarle verovali.«

^{30b} In resnično je v prisotnosti svojih učencev Jezus storil mnoga druga znamenja, ki niso zapisana v tej knjigi,
³¹ toda ta so zapisana, da bi vi lahko verovali, da Jezus je Kristus, Božji Sin in da bi verujoč, lahko imeli življenje v njegovem imenu.

21 Po teh stvarih je Jezus sebe učencem ponovno prikazal pri Tiberijskem morju in *sebe* je prikazal na ta način.
² Tam so bili

skupaj Simon Peter in Tomaž, imenovan Dvojček in Natánael iz galilejske Kane in Zebedejeva *sinova* ter dva druga izmed njegovih učencev.
³ Simon Peter jim reče: »Grem na ribolov.« Dejali so mu: »Tudi mi gremo s teboj.« Odšli so in takoj vstopili na ladjo, pa tisto noč niso ničesar ujeli.
⁴ Toda sedaj, ko je torej prišlo jutro, je na obali stal Jezus, toda učenci niso vedeli, da je bil Jezus.
⁵ Potem jim Jezus reče: »Otroci,^a imate kaj hrane?« Odgovorili so mu: »Ne.«
⁶ In rekel jim je: »Vrzite mrežo na desno stran ladje in boste našli.« Zato so jo vrgli, pa je torej niso mogli izvleči zaradi množice rib.
⁷ Ta učenec, ki ga je Jezus ljubil, reče torej Petru: »Gospod je.« Takoj ko je Simon Peter slišal, da je bil to Gospod, si je *k sebi* opasal svoj ribiški plašč (kajti bil je nag)^b in se vrgel v morje.
⁸ Ostali učenci pa so prišli na majhni ladji; (kajti niso bili daleč od kopnega, temveč kot bi bilo dvesto komolcev) ter vlekli mrežo z ribami.
⁹ Takoj ko so prišli h kopnini, so tam zagledali žerjavico in na njej položeno ribo ter kruh.
¹⁰ Jezus jim reče: »Prinesite od rib, ki ste jih pravkar ujeli.«
¹¹ Simon Peter se je povzpel in potegnil mrežo, polno velikih rib, sto triinpetdeset, na kopno; in četudi jih je bilo vseh tako mnogo, se mreža vendarle ni strgala.
¹² Jezus jim reče: »Pridite in obedujte.« Nihče izmed učencev pa si ga ni drznil vprašati: »Kdo si?« ker so vedeli, da je bil Gospod.
¹³ Jezus potem pride in vzame kruh in jim ga daje ter prav tako ribo.
¹⁴ To je sedaj tretjič, da se je Jezus prikazal svojim učencem, potem ko je bil obujen od mrtvih.

¹⁵ Torej ko so obedovali, reče Jezus Simonu Petru: »Simon, Jonov *sin*, me ljubiš bolj kakor tile?« On mu reče: »Da Gospod, ti veš, da te imam rad.« Rekel mu je: »Hrani moja jagnjeta.«
¹⁶ Ponovno mu drugič reče: »Simon, Jonov *sin*, me ljubiš?« Rekel mu je: »Da Gospod, ti veš, da te imam rad.« Rekel mu je: »Pasi moje ovce.«
¹⁷ Reče mu tretjič: »Simon, Jonov *sin*, me imaš rad?« Peter je bil užaloščen, ker mu je tretjič rekel: »Ali me imaš rad?« In rekel mu je: »Gospod, ti veš vse stvari; ti veš, da te imam rad.« Jezus mu reče: »Hrani moje ovce.
¹⁸ Resnično, resnično, povem ti: ›Ko si bil mlad, si se opasoval in hodil kamor si hotel, toda ko boš star, boš iztegnil svoji roki in drug te bo opasal in te vodil kamor nočeš.‹«
¹⁹ To je govoril in s tem naznanil s kakšno smrtjo naj bi proslavil Boga. In ko je to povedal, mu reče: »Sledi mi.«
²⁰ Potem je Peter, ko se je obrnil okoli, videl slediti učenca,^c katerega je Jezus ljubil, ki je prav tako pri večerji slonel na njegovih prsih in

^a 21:5: Otroci: ali, Gospodje. ^b 21:7: [nag: oblečen samo v spodnje perilo. (Vine's Expository Dictionary)]

^a 20:19: Mr 16:14 ^b 20:30: Jn 21:25 ^c 21:20: Jn 13:23; Jn 20:2

rekel: »Gospod, kdo je tisti, ki te izdaja?«
²¹ Medtem ko ga je Peter gledal, reče Jezusu:
 »Gospod in kaj *bo* ta človek storil?«²² Jezus
 mu reče: »Če hočem, da ostane, dokler ne
 pridem, kaj ti je to mar? Ti hodi za menoj.«
²³ Potem je šla ta beseda naokoli med brati, da
 naj ta učenec ne bi umrl, čeprav mu Jezus ni
 rekel: »Ne bo umrl,« temveč: »Če jaz hočem,

da ostane, dokler ne pridem, kaj ti je to mar?«
²⁴ To je učenec, ki pričuje o teh stvareh in je
 napisal te stvari in mi vemo, da je njegovo
 pričevanje resnično.²⁵ ^a In obstaja tudi mnogo
 drugih stvari, ki jih je Jezus storil, katere, če
 bi vse zapisali, mislim da celó sam svet ne
 bi mogel vsebovati knjig, ki bi bile napisane.
 Amen.

Apostolska dela

1 ^a Prejšnje poročilo sem naredil, o Teófil, o vsem, kar je Jezus začel, tako delati kakor učiti, ² do dne, v katerem je bil vzet gor, potem ko je po Svetem Duhu dal zapovedi apostolom, katere je izbral; ³ Š katerim se je, po svojem trpljenju, tudi pokazal živega, z mnogimi nezmotljivimi dokazi, katere so gledali štirideset dni in govorili o stvareh, ki se nanašajo na Božje kraljestvo; ⁴ in ko je bil^b zbran skupaj z *njimi*, jim je zapovedal, da naj ne odidejo iz Jeruzalema, temveč čakajo na Očetovo obljubo: »Katero,« *on pravi*, »ste slišali od mene. ⁵ Kajti Janez je resnično krščeval z vodo, toda vi boste krščeni s Svetim Duhom, čez ne mnogo dni.«^b ⁶ Ko so torej prišli skupaj, so ga vprašali, rekoč: »Gospod, ali boš v tem času Izraelu ponovno obnovil kraljestvo?«⁷ In rekel jim je: »Ni za vas, da bi vedeli čase ali obdobja, katera je Oče postavil v svoji lastni oblasti. ⁸ Toda prejeli boste moč,^c po tem, ko Sveti Duh pride nad vas, in vi mi boste priče, tako v Jeruzalemu, kakor po vsej Judeji in v Samariji ter do skrajnega dela zemlje.«^c ⁹ ^d In ko je govoril te besede, medtem ko so ga gledali, je bil vzet gor, in oblak ga je sprejel iz njihovega pogleda. ¹⁰ In medtem ko so neomajno gledali proti nebu, ko je šel gor, glej, sta poleg njih stala dva moža v belih oblekah, ¹¹ ki sta prav tako rekla: »Vi, možje iz Galileje, zakaj stojite strmeč v nebo? Ta isti Jezus, ki je bil od vas vzet gor v nebesa, bo prišel tako, na podoben način, kakor ste ga videli iti v nebo.«¹² Tedaj so se z gore, imenovane Oljska, ki je šabatni dan poti od Jeruzalema, vrnili v Jeruzalem. ¹³ In ko so prišli vanj, so odšli gor v gornjo sobo, kjer so prebivali Peter in Jakob in Janez in Andrej, Filip in Tomaž, Bartolomej in Matej, Alfejev

sin Jakob in Simon Gorečnik ter Jakobov brat Juda. ¹⁴ Vsi ti so soglasno vztrajali v molitvi in ponižni prošnji z ženskami in Marijo, Jezusovo materjo ter z njegovimi brati.

¹⁵ In v tistih dneh je sredi učencev vstal Peter ter rekel (skupno število imen je bilo okoli sto dvajset): ¹⁶ »Možje *in* bratje, to pismo se je brezpogojno moralo izpolniti,^e katerega je Sveti Duh po Davidovih ustih prej govoril glede Juda, ki je bil vodnik tem, ki so prišli Jezusa. ¹⁷ Kajti bil je štet z nami in je dosegel delež te službe. ¹⁸ ^f Torej ta človek je s krivično nagrado kupil polje in ko je padel z glavo naprej, se je po sredi razpočil in vsa njegova notranjost se je izlila ven. ¹⁹ In to je bilo znano vsem jeruzalemskim prebivalcem, tako zelo, da se to polje v njihovem pravem jeziku imenuje Hakeldama, to se pravi: »Njiva krvi.«²⁰ ^g Kajti pisano je v knjigi Psalmov: »Naj bo njegovo prebivališče zapuščeno in naj noben človek ne prebiva v njem in njegovo^h duhovno nadzornišvo^d naj prevzame nekdo drug.«²¹ Zatorej izmed teh ljudi, ki so se z nami družili ves čas, ko je Gospod Jezus hodil med nami noter in ven, ²² začeni od Janezovega krsta do tega istega dne, ko je bil od nas vzet gor, mora biti nekdo odrejen, da bo z nami priča njegovega vstajenja.«²³ In določili so dva, Jožefa, imenovanega Bársaba, ki je bil imenovan z vzdevkom Just ter Matija. ²⁴ In molili so ter rekli: »Ti, Gospod, ki poznaš srca vseh *ljudi*, pokaži, katerega izmed teh dveh si izbral, ²⁵ Š da lahko prevzame del te službe in apostolstva, od katerega je Juda s prestopkom odpadel, da bi lahko šel na svoj lasten kraj.«²⁶ In naznanili so svoje žrebe in žreb je padel na Matija in ta je bil prištet enajsterim apostolom.

^a 1:1: [Leta Gospodovega 33.] ^b 1:4: bil... ali, jedel. ^c 1:8: moč... ali, moč Svetega Duha, ki prihaja nad vas. ^d 1:20: duhovno nadzornišvo: ali, službo, ali, dolžnost.

^a 21:25: Jn 20:30 ^b 1:5: Mt 3:11 ^c 1:8: Apd 2:1 ^d 1:9: Lk 24:51 ^e 1:16: Ps 41:9 ^f 1:18: Mt 27:7 ^g 1:20: Ps 69:26 ^h 1:20: Ps 109:7

2 In ko je popolnoma prišel Binkoštni^a dan, so bili vsi soglasni na enem kraju. ²In nenadoma je prišel z neba šum, kakor besneč mogočen veter ter napolnil vso hišo, kjer so sedeli. ³In prikazali so se jim razcepljeni jeziki, podobni ognjenim ter sedli na vsakogar izmed njih. ⁴In vsi so bili izpolnjeni s Svetim Duhom in začeli so govoriti z drugimi jeziki, kakor jim je Duh dajal izgovarjati. ⁵V Jeruzalemu pa so prebivali Judje, predani možje, iz vsakega naroda pod nebom. ⁶Torej, ko^b se je to razglasilo naokoli, so prišle skupaj množice in bili so zbegani, zato ker jih je vsakdo slišal govoriti v svojem lastnem jeziku. ⁷In vsi so bili osupli ter se čudili in drug drugemu govorili: »Glejte, ali niso vsi ti, ki govorijo, Galilejci? ⁸In kako mi vsakega človeka slišimo v svojem lastnem jeziku, kjer smo bili rojeni? ⁹Parti in Medijci in Elámci in prebivalci v Mezopotamiji in v Judeji in Kapadokiji, v Pontu in Aziji, ¹⁰Frigiji in Pamfiliji, v Egiptu in v libijskih krajih okoli Cirene in tujci iz Rima, Judje in spreobrnjenici, ¹¹Krečani in Arabci, mi jih v naših jezikih slišimo govoriti čudovita Božja dela.« ¹²In vsi so bili osupli in bili so v dvomu, govoreč drug drugemu: »Kaj to pomeni?« ¹³Drugi so zasmehljivo rekli: »Ti ljudje so polni novega vina.«

¹⁴Vendar je Peter, ko je javno nastopil z enajsterimi, povzdignil svoj glas in jim rekel: »Vi ljudje iz Judeje in vsi vi, ki prebivate v Jeruzalemu, to vam bodi znano in prisluhnite mojim besedam, ¹⁵kajti ti niso pijani, kakor vi mislite, glede na to, da je šele tretja dnevna ura. ¹⁶^a Ampak to je to, kar je bilo rečeno po preroku Joélu: ¹⁷»In zgodilo se bo v poslednjih dneh, govori Bog: »Izlil bom od svojega Duha na vse meso, in vaši sinovi in vaše hčere bodo prerokovali in vaši mladeniči bodo videli videnja in vaši starci bodo sanjali sanje; ¹⁸in na svoje služabnike in na svoje pomočnice bom v tistih dneh izlil od svojega Duha in bodo prerokovali; ¹⁹in pokazal bom čudeže zgoraj na nebu in znamenja spodaj na zemlji: kri in ogenj in dimne meglice; ²⁰^b sonce se bo spremenilo v temo in luna v kri, preden pride ta veliki in opazni dan Gospodovega prihoda. ²¹In zgodilo se bo, da kdorkoli se bo skliceval na Gospodovo ime, bo rešen.« ²²Vi, možje Izraelci, prisluhnite tem besedam. Jezus Nazarečan, mož med vami, po čudežnih močeh, čudežih in znamenjih potrjen od Boga, katere je Bog po njem storil v sredi med vami, kakor tudi vi sami veste; ²³njega, ki je bil izročen po določeni nameri in Božjem

predvidevanju, ste vi prijeli in po zlobnih rokah križali ter umorili, ²⁴š katerega je Bog dvignil in odvezal bolečin smrti; ker ni bilo mogoče, da bi ga ta zadržala. ²⁵Kajti David glede njega govori: »Vedno sem slutil Gospoda pred svojim obrazom, kajti on je na moji desnici, da ne bi bil omajan.« ²⁶Zato se je moje srce veselilo in moj jezik je bil vesel; poleg tega bo tudi moje meso počivalo v upanju, ²⁷š ker moje duše nočeš pustiti v peklu niti nočeš trpeti, da bi tvoj Sveti videl trohnenje. ²⁸Spoznati si mi dal poti življenja; s svojim obličjem me boš napravil polnega radosti.« ²⁹Možje in bratje, naj^c vam odkrito spregovorim^e o očaku Davidu, da je tako mrtev kakor pokopan in njegov mavzolej je med nami do današnjega dne. ³⁰Š Ker je bil torej prerok^f in je vedel, da mu je Bog prisegel s prisego, da bo od sadu njegovih ledij, glede na meso, vzdignil Kristusa, da sedi na njegovem prestolu; ³¹š in ker je to videl vnaprej, je govoril o Kristusovem vstajenju,^g da njegova duša ni ostala v peklu niti njegovo meso ni videlo trohnenja. ³²Tega Jezusa je Bog vzdignil, o čemer smo mi vsi priče. ³³Torej je bil z Božjo desnico povišan in je od Očeta prejel obljubo Svetega Duha, katerega je razlil, kakor sedaj vidite in slišite. ³⁴Kajti David ni dvignjen v nebesa, toda on sam pravi: »Gospod je rekel mojemu Gospodu: »Sedi na mojo desnico, ³⁵dokler ne naredim tvojih sovražnikov [za] tvojo pručko.« ³⁶Zato naj vsa Izraelova hiša brez dvoma ve, da je Bog tega istega Jezusa, katerega ste vi križali, naredil tako Gospoda kakor Kristusa.«

³⁷Torej ko so to slišali, so bili v svojem srcu spodbujeni ter rekli Petru in ostalim apostolom: »Možje in bratje, kaj naj storimo?« ³⁸Potem jim je Peter rekel: »Pokesajte se in vsak izmed vas naj bo krščen v imenu Jezusa Kristusa v odpuščanje grehov in prejeli boste dar Svetega Duha. ³⁹Kajti obljuba je dana vam in vašim otrokom in vsem, ki so daleč stran, celó tolikim, kolikor jih bo poklical Gospod, naš Bog.« ⁴⁰In z mnogimi drugimi besedami je pričeval ter spodbujal, rekoč: »Rešite se iz tega sprijenega rodu.«

⁴¹Potem so bili krščeni tisti, ki so z veseljem sprejeli njegovo besedo, in istega dne se jim je dodalo okoli tri tisoč duš. ⁴²In neomajno so nadaljevali v apostolskem nauku in družbi in v lomljenju kruha ter v molitvah. ⁴³In strah je prišel nad vsako dušo; in po apostolih je bilo storjenih mnogo čudežev in znamenj. ⁴⁴In vsi, ki so verovali, so bili skupaj in vse

^a 2:1: [Binkoštni: gr. petdeseti.] ^b 2:6: ko...: gr. je bil glas zbegan: ali, vznemirjen v umu. ^c 2:29: naj: ali, lahko.

^a 2:16: Jl 2:28; Iz 44:3 ^b 2:20: Jl 2:31 ^c 2:21: Jl 2:32; [Apd 4:12]; [Rom 10:13] ^d 2:25: Ps 16:8 ^e 2:29: 1 Kr 2:10 ^f 2:30: Ps 132:11 ^g 2:31: Ps 16:10 ^h 2:35: Ps 110:1

stvari so imeli skupne; ⁴⁵ in prodajali so svoje poskosti ter dobrine in jih delili vsem *ljudem*, kolikor je vsak potreboval. ⁴⁶ In vsak dan so soglasno nadaljevali v templju in od^a hiše do hiše lomili kruh *[in]* z veseljem in iskrenim srcem jedli svojo hrano, ⁴⁷ ter slavili Boga in imeli naklonjenost pri vseh ljudeh. Gospod pa je k cerkvi dnevno dodajal takšne, ki naj bi bili rešeni.

3 Torej Peter in Janez sta ob uri molitve skupaj odšla gor v tempelj; *bila je deveta ura*. ² Nekega moža, hromega od maternice njegove matere, pa so nosili in ga dnevno polagali pri tempeljskih velikih vratih, ki se imenujejo Lepa, da prosi miloščine od teh, ki so vstopali v tempelj, ³ ki je, ko je videl Petra in Janeza namenjena v tempelj, prosil miloščine. ⁴ In ko se je Peter z Janezom zazrl v njegove oči, je rekel: »Poglej naju.« ⁵ In ta jima je posvetil pozornost, ker je pričakoval, da bo od njiju kaj prejel. ⁶ Potem je Peter rekel: »Srebra in zlata nimam, toda to, kar imam, ti dam: »V imenu Jezusa Kristusa iz Nazareta vstani in hodi.« ⁷ In prijel ga je za desnico ter ga dvignil in takoj so njegova stopala ter kosti gležnja prejele moč. ⁸ In poskočil je pokonci ter hodil in z njima vstopil v tempelj, kjer je hodil in poskakoval ter slavil Boga. ⁹ In vsi ljudje so ga videli hoditi in slaviti Boga ¹⁰ in vedeli so, da je bil to ta, ki je zaradi miloščine sedel pri tempeljskih Lepih velikih vratih. In izpolnjeni so bili s čudenjem ter osuplostjo nad tem, kar se mu je zgodilo. ¹¹ In medtem ko se je hromi mož, ki je bil ozdravljen, držal Petra in Janeza, so vsi ljudje, ker so se silno čudili, skupaj stekli k njima v predverje, ki se je imenovalo Salomonovo.

¹² In ko je Peter to videl, je ljudem odgovoril: »Vi, možje iz Izraela, zakaj se čudite nad tem? Ali zakaj tako iskreno gledate na naju, kakor da bi z najino lastno močjo ali svetostjo tega moža pripravila hoditi? ¹³ § Bog Abrahama in Izaka in Jakoba, Bog naših očetov, je proslavil svojega Sina Jezusa, katerega ste vi izročili in ga zatajili v Pilatovi prisotnosti, ko je bil ta odločen, da ga izpusti. ¹⁴ ^a Toda zatajili ste Svetega in Pravičnega ter prosili, da se vam zagotovi morilec; ¹⁵ § ubili pa ste Princa^b življenja, katerega je Bog obudil od mrtvih; o čemer smo mi priče. ¹⁶ In njegovo ime je po veri v njegovo ime tega moža naredilo močnega, katerega vidite in poznate. Da, vera, ki je po njem, mu je dala to popolno zdravje v prisotnosti vas vseh. ¹⁷ In sedaj, bratje, vem, da ste to storili po nevednosti,

kakor so storili tudi vaši vladarji. ¹⁸ § Toda te besede, katere je Bog prej oznanil po ustih vseh svojih prerokov, da naj bi Kristus trpel, je on tako izpolnil.

¹⁹ § Pokesajte se torej in bodite spreobrnjeni, da bodo vaši grehi lahko izbrisani, ko bodo od Gospodove prisotnosti prišli časi osvežitve; ²⁰ § in poslal bo Jezusa Kristusa, ki vam je bil prej oznanjen, ²¹ katerega morajo sprejeti nebesa do časov obnovitve vseh stvari, katere je Bog govoril po ustih vseh svojih svetih prerokov odkar je svet nastal. ²² ^b Kajti Mojzes je očetom resnično rekel: »Preroka vam bo Gospod, vaš Bog, vzdignil izmed vaših bratov, podobnega meni; njega boste poslušali v vseh stvareh, karkoli vam bo govoril. ²³ In zgodilo se bo, da bo vsaka duša, ki ne bo poslušala tega preroka, uničena izmed ljudi.« ²⁴ Da, in vsi preroki od Samuela in tisti, ki so sledili, kolikor jih je govorilo, so enako napovedali o teh dneh. ²⁵ Vi ste otroci prerokov in zavez, katero je Bog sklenil z našimi očetmi, rekoč Abrahamu: »In v tvojem semenu bodo blagoslovljena vsa sorodstva zemlje.« ²⁶ § K vam je najprej Bog, ki je vzdignil svojega Sina Jezusa, njega poslal, da vas blagoslovi z odvračanjem vsakega izmed vas od njegovih krivicih.«

4 In medtem ko sta govorila ljudem, so nadnju prišli duhovniki in tempeljski stotnik^c ter saduceji, ² ki so bili užaloščeni, da sta učila ljudi in oznanjala vstajenje od mrtvih po Jezusu. ³ § In nanju so položili roke ter ju zadržali do naslednjega dne, kajti sedaj je bil večer. ⁴ Vendar so mnogi izmed teh, ki so slišali besedo, verovali; in število ljudi je bilo okoli pet tisoč.

⁵ In pripetilo se je naslednji dan, da so se njihovi vladarji in starešine in pisarji ⁶ in Hana, veliki duhovnik in Kajfa in Janez in Aleksander in kolikor jih je bilo iz sorodstva velikega duhovnika, skupaj zbrali v Jeruzalemu. ⁷ In ko so ju postavili medse, so vprašali: »S kakšno močjo ali s čigavim imenom sta to naredila?« ⁸ Tedaj jim je Peter, izpolnjen s Svetim Duhom, rekel: »Vi vladarji ljudi in starešine v Izraelu, ⁹ če sva ta dan zasliševana o dobrem delu, storjenemu nemočnemu človeku, na kakšen način je bil on ozdravljen; ¹⁰ bodi znano vam vsem in vsem ljudem v Izraelu, da v imenu Jezusa Kristusa iz Nazareta, ki ste ga križali, katerega je Bog obudil od mrtvih, celó po njem ta človek sedaj tukaj pred vami stoji ozdravljen. ¹¹ § ^d To je kamen, ki je bil zaničevan od vas graditeljev, ki je postal glava vogalu. ¹² Niti ni rešitve

^a 2:46: od...: ali, doma. ^b 3:15: Princa: ali, Avtorja. ^c 4:1: stotnik: ali, vladar.

^a 3:14: Mt 27:20 ^b 3:22: 5 Mz 18:15; Apd 7:37 ^c 3:25: 1 Mz 12:3 ^d 4:11: Ps 118:22; Mt 21:42

duš v nikomer drugem, kajti pod nebom med ljudmi ni dano drugega imena, s katerim moremo biti rešeni.«^a

¹³Torej ko so videli Petrov in Janezov pogum ter zaznali, da sta bila neizobražena in nepoučena človeka, so se čudili; in o njiju so spoznali, da sta bila z Jezusom. ¹⁴In ko so gledali moža, ki je bil ozdravljen, stati z njimi, proti temu niso mogli reči ničesar. ¹⁵Toda ko so jima zapovedali, da se odstranita od velikega zbora, so se med seboj posvetovali, ¹⁶rekoč: »Kaj naj storimo tema možema? Kajti ta zares opazen čudež, storjen po njima, je očiten vsem tistim, ki prebivajo v Jeruzalemu; in tega ne moremo zanikati. ¹⁷Toda da se to ne razširi naprej med ljudmi, jima strogo zagrozimo, da odslej nobenemu človeku ne govorita v tem imenu.« ¹⁸In poklicali so ju ter jima zapovedali sploh ne govoriti niti učiti v Jezusovem imenu. ¹⁹Toda Peter in Janez sta odgovorila in jim rekla: »Sami presodite ali je v Božjih očeh bolj pravilno poslušati vas kakor Boga. ²⁰Kajti midva ne moreva, da ne bi govorila stvari, ki sva jih videla in slišala.« ²¹Torej ko so jima še naprej grozili, so ju izpustili zaradi ljudi, ker niso našli ničesar, da bi ju lahko kaznovali, kajti vsi *ljudje* so slavili Boga za to, kar je bilo storjeno. ²²Kajti mož, na katerem se je prikazal ta čudež ozdravljenja, je bil star preko štirideset let.

²³In ko sta bila izpuščena, sta odšla k svoji lastni družini ter poročala vse, kar so jima visoki duhovniki in starešine rekli. ²⁴In ko so oni to slišali, so svoje glasove soglasno povzdignili k Bogu ter rekli: »Gospod, ti si Bog, ki je naredil nebo in zemljo in morje ter vse, kar je v njih, ²⁵b ki si po ustih svojega služabnika Davida rekel: »Zakaj besnijo pogani in si ljudje domišljajo prazne stvari? ²⁶Kralji zemlje so vstali in vladarji so bili skupaj zbrani zoper Gospoda in zoper njegovega Kristusa.« ²⁷Š Kajti resnično so se proti tvojemu svetemu otroku Jezusu, ki si ga ti mazilil, skupaj zbrali tako Herod kakor Poncij Pilat s pogani in Izraelovi ljudje, ²⁸da storijo karkoli je tvoja roka in tvoja namera poprej določila, da se stori. ²⁹In sedaj, Gospod, glej njihove grožnje in zagotovi svojim služabnikom, da bodo lahko z vsem pogumom govorili tvojo besedo, ³⁰z iztegnitvijo svoje roke da ozdravljajo; in da bodo znamenja in čudeži lahko storjeni z imenom tvojega svetega otroka Jezusa.«

³¹In ko so molili, se je zatresel kraj, kjer so bili skupaj zbrani; in vsi so bili izpolnjeni s Svetim Duhom in s pogumom so govorili Božjo besedo. ³²Množica teh, ki so verovali, pa je bila enega srca in ene duše; niti nobeden *izmed njih* ni rekel, da je bilo karkoli od

stvari, ki jih je imel v lasti, njegovo, temveč so vse stvari imeli skupne. ³³Apostoli pa so z veliko močjo podajali pričevanje o vstajenju Gospoda Jezusa, in nad njimi vsemi je bila velika milost. ³⁴Niti ni bilo med njimi nikogar, ki bi trpel pomanjkanje, kajti kolikor jih je bilo lastnikov zemljišč ali hiš, so jih prodali in prinesli vrednost stvari, ki so bile prodane ³⁵in jih polagali k stopalom apostolov in narejena je bila porazdelitev vsakemu človeku glede na njegovo potrebo. ³⁶In Jožef, ki je bil po apostolih imenovan z vzdevkom Barnaba (kar je prevedeno: »Sin tolažbe«), Léviivec in iz dežele Cipra, ³⁷je imel zemljo, jo prodal in prinesel denar ter ga položil k stopalom apostolov.

5 Toda neki človek, po imenu Hananija, je s Safiro, svojo ženo, prodal posestvo ²in zadržal *del* denarne vsote in tudi njegova žena je bila seznanjena s tem in prinesel je določen del ter ga položil k stopalom apostolov. ³Toda Peter je rekel: »Hananija, zakaj je Satan napolnil tvoje srce, da lažeš^a Svetemu Duhu in da zadržiš *del* vsote od zemljišča? ⁴Dokler je ostajalo ali ni bilo tvoje lastno? In potem, ko je bilo prodano ali ni bilo v tvoji lastni oblasti? Zakaj si v svojem srcu spočel to stvar? Nisi lagal ljudem, temveč Bogu.« ⁵In ko je Hananija slišal te besede, je padel dol ter izročil duha. In velik strah je prišel na vse tiste, ki so slišali te stvari. ⁶Mladenci pa so vstali, ga ovili in ga odnesli ven ter ga pokopali. ⁷In bilo je približno tri ure kasneje, ko je vstopila njegova žena, ki ni vedela kaj se je bilo zgodilo. ⁸In Peter jo je ogovoril: »Povej mi ali sta za toliko prodala zemljišče?« In ona je rekla: »Da, za toliko.« ⁹Tedaj ji je Peter rekel: »Kako je to, da sta se skupaj strinjala, da skušata Gospodovega Duha? Glej, stopala teh, ki so pokopala tvojega soproga, so pri vratih in odnesli te bodo ven.« ¹⁰Potem je nemudoma padla ob njegovih stopalih in izročila duha. In vstopili so mladeniči ter jo našli mrtvo in ko so jo odnesli, so jo pokopali poleg njenega soproga. ¹¹In velik strah je prišel nad vso cerkev in nad vse, ki so slišali te stvari.

¹²Po rokah apostolov pa se je med ljudmi izvršilo mnogo znamenj in čudežev; (in vsi so bili s soglasjem v Salomonovem predverju. ¹³Od preostalih pa se jim noben človek ni drznil pridružiti, toda ljudje so jih povelicevali. ¹⁴In še več vernikov je bilo dodanih h Gospodu, množice tako moških kakor žensk.) ¹⁵Toliko, da so na ulice^b prinašali bolne in jih polagali na postelje ter ležišča, da bi lahko vsaj Petrova senca, ko je šel mimo, zasenčila nekatere izmed njih. ¹⁶Tudi ven iz

^a 5:3: da lažeš.... ali, da prevaraš Svetega Duha.

^b 5:15: ulice.... ali, vsako ulico.

^a 4:12: J1 2:32; [Apd 2:21]; [Rom 10:13] ^b 4:25: Ps 2:1

mest naokoli Jeruzalema je prišla množica, ki je prinašala bolne ljudi in te, ki so bili nadlegovani z nečistimi duhovi; in vsi so bili ozdravljeni.

¹⁷Tedaj je vstal véliki duhovnik in vsi tisti, ki so bili z njim (kar je saducejska ločina) in izpolnjeni so bili z ogorčenjem^a ¹⁸in svoje roke so položili na apostole ter jih vtaknili v skupno ječo. ¹⁹Toda Gospodov angel je ponoči odprl vrata ječe in jih privedel naprej ter rekel: ²⁰»Pojdite, stopíte in govorite ljudem v templju vse besede tega življenja.« ²¹In ko so to slišali, so zgodaj zjutraj vstopili v tempelj ter učili. Toda prišel je véliki duhovnik in tisti, ki so bili z njim in so sklicali skupaj véliki zbor in ves senat Izraelovih otrok in poslali k ječi, da bi jih privedli. ²²Toda ko so prišli častniki in jih niso našli v ječi, so se vrnili ter povedali, ²³rekoč: »Ječo smo resnično našli zaprto z vso varnostjo in čuvaje, ki so stali zunaj pred vrati, toda, ko smo odprli, v njej nismo našli nobenega človeka.« ²⁴Torej ko so véliki duhovnik in tempeljski stotnik ter visoki duhovniki slišali te besede, so se bali k čemu se bo to razvilo. ²⁵Tedaj je nekdo prišel ter jim povedal, rekoč: »Glejte, možje, katere ste vtaknili v ječo, stojijo v templju in učijo ljudi.« ²⁶Tedaj je stotnik s častniki odšel in jih privedel brez nasilja, kajti bali so se ljudi, da jih ne bi kamnali. ²⁷In ko so jih privedli, so jih postavili pred véliki zbor in véliki duhovnik jih je vprašal, ²⁸rekoč: »Ali vam nismo strogo zapovedali, da naj ne bi učili v tem imenu? In glejte, Jeruzalem ste napolnili s svojim naukom in nad nas nameravate priversti kri tega človeka.«

²⁹Potem so Peter in drugi apostoli odgovorili ter rekli: »Mi moramo bolj ubogati Boga kakor ljudi. ³⁰Bog naših očetov je obudil Jezusa, katerega ste vi usmrtili in obesili na les. ³¹Š Njega je Bog s svojo desnico povišal, da postane Princ in Odrešenik, da bi Izraelu dal kesanje in odpušcanje grehov. ³²In mi smo njegove priče o teh stvareh; in tako je tudi Sveti Duh, katerega je Bog dal tistim, ki ga ubogajo.«

³³Ko so to slišali, so bili do srca zbodeni in se posvetovali, da jih ubijejo. ³⁴Potem je nekdo v vélikem zboru vstal, farizej, po imenu Gamáliel, učen mož postave, ugleden med vsemi ljudmi in velel, da jih za nekaj časa vržejo ven; ³⁵in jim rekel: »Vi, možje v Izraelu, pazite se kaj nameravate storiti glede teh ljudi. ³⁶Kajti pred temi dnevi^b je vstal Tevdá, ki se je bahal, da je pomemben; kateremu so se pridružili številni ljudje, okoli štiristo; ki je bil umorjen, in vsi, kolikor se mu jih je

pokoravalo,^c so bili razkropljeni in uničeni. ³⁷Po tem možu je, v dneh obdavljenja, vstal Juda iz Galileje in za seboj potegnil mnogo ljudi; tudi on je umrl in vsi so bili razkropljeni, celó tako mnogi, kot so ga ubogali.^d ³⁸In sedaj vam povem: »Zadržite se pred temi ljudmi in pustite jih pri miru. Kajti če je ta namera ali to delo od ljudi, se bo izjalovilo; ³⁹toda če je to od Boga, tega ne morete premagati, da ne bi bili morda najdeni celo, da se borite zoper Boga.« ⁴⁰In strinjali so se z njim. Ko pa so poklicali apostole ter jih pretepli, so jim zapovedali, da naj ne govorijo v Jezusovem imenu in jih izpustili.

⁴¹In odšli so izpred prisotnosti vélikega zbora, veseli, da so bili smatrani vredne trpeti sramoto zaradi njegovega imena. ⁴²In niso prenehali v templju in v vsaki hiši vsak dan učiti ter oznanjati Jezusa Kristusa.

6 In v tistih dneh, ko je bilo število učencev pomnoženo, je nastalo mrmranje Grkov zoper Hebrejce, ker so bile njihove vdove zapostavljene pri vsakodnevni oskrbi. ²Potem je dvanajsterica k sebi poklicala množico učencev in rekla: »To ni razlog, da bi opuščali Božjo besedo in stregli [pri] mizah. ³Zatorej bratje, poiščite med vami sedem mož, na dobrem glasu, polnih Svetega Duha in modrosti, katerim lahko določimo to opravilo. ⁴Toda mi se bomo predali v nenehno molitev in službo besede.«

⁵In ta beseda je ugajala vsej množici. In izbrali so Štefana, moža polnega vere in Svetega Duha in Filipa in Prohorja in Nikánorja in Timona in Parmenaja ter Nikolaja, spreobrnjenca iz Antiohije, ⁶katere so postavili pred apostole; in ko so molili, so nanje položili svoje roke. ⁷In Božja beseda je rasla in število učencev v Jeruzalemu se je silno pomnožilo in velika skupina duhovnikov je bila pokorna veri. ⁸In Štefan je, poln vere in moči, delal med ljudmi velike čudeže in čudežne moči.

⁹Potem so vstali nekateri iz sinagoge, ki se je imenovala sinagoga Libertincev in Cirencev in Aleksandrincev in teh iz Kilikije ter iz Azije in so razpravljali s Štefanom. ¹⁰Niso pa se mogli upirati modrosti in duhu, po katerem je govoril. ¹¹Tedaj so podkupili može, ki so rekli: »Slišali smo ga govoriti bogokletne besede zoper Mojzesa in zoper Boga.« ¹²In razvneli so ljudi in starešine ter pisarje in prišli nad njega in ga zgrabili ter ga privedli k vélikemu zboru ¹³in postavili krive priče, ki so rekle: »Ta človek ne preneha govoriti bogokletnih besed proti temu svetemu prostoru in postavi, ¹⁴kajti slišali smo ga govoriti, da bo ta Jezus

^a 5:17: ogorčenjem: ali, nevoščljivostjo. ^b 5:36: [Tretje leto pred začetkom označevanja let z »leta Gospodovega.«] ^c 5:36: pokoravalo: ali, verovalo. ^d 5:37: ga ubogali: ali, verovali.

Nazarečan uničil ta kraj in spremenil običaje,^a ki nam jih je izročil Mojzes.«¹⁵ In vsi, ki so sedeli v velikem zboru, so neomajno zrlj vanj in videli njegov obraz, kot bi bil obraz angela.

7 Potem je veliki duhovnik rekel: »Ali so te stvari take?«² In rekel je: »Možje, bratje in očetje, prisluhnite: »Bog slave se je prikazal našemu očetu Abrahamu, ko je bil v Mezopotamiji, preden je prebival v Harānu³ in mu rekel:^a »Pojdi ven iz svoje dežele in iz svojega sorodstva ter pridi v deželo, ki ti jo bom pokazal.«⁴ § Tedaj je prišel iz kaldejske dežele in prebival v Harānu; ko pa je bil njegov oče mrtev, se je od tam odpravil v to deželo, v kateri vi sedaj prebivate.⁵ V njej pa mu ni dal nobene dediščine niti *toliko* ne, da nanjo postavi svoje stopalo, vendar je obljubil, da mu jo bo dal v posest in njegovemu semenu za njim, ko *takrat* še ni imel otroka.⁶ In Bog je govoril na ta način: »Da naj bi njegovo seme začasno bivalo v tuji deželi in da naj bi jih privedli v suženjstvo ter štiristo let z *njimi* hudobno ravnali.⁷ Narodu pa, pri katerem bodo suženjevali, bom sodil jaz,« je rekel Bog: »in potem bodo prišli ter mi služili na tem kraju.«⁸ ^b In dal mu je zavezo obrezovanja.^c In tako je *Abraham* zaplodil Izaka in ga osmi dan obrezal;^d in Izak je *zaplodil* Jakoba;^e in Jakob je *zaplodil* dvanajstere očake.⁹ ^f In očaki so, prevzeti z zavistjo, Jožefa prodali v Egipt. Toda Bog je bil z njim¹⁰ in ga osvobodil iz vseh njegovih stisk^g in mu dal naklonjenost ter modrost v očeh faraona, egiptovskega kralja in ga naredil za voditelja nad Egiptom ter vso svojo hišo.¹¹ Torej nad vso egiptovsko deželo in Kánaan je prišlo pomanjkanje in velika stiska in naši očetje niso našli hrane.¹² ^h Toda ko je Jakob slišal, da je bilo v Egiptu žito, je najprej odposlal naše očete.¹³ ⁱ In ob drugi *priložnosti* se je Jožef dal spoznati svojim bratom; in Jožefovo sorodstvo je bilo predstavljeno faraonu.¹⁴ Potem je Jožef odposlal in k *sebi* poklical svojega očeta Jakoba in vse njegovo sorodstvo, petinsedemdeset duš.¹⁵ ^j Tako je Jakob odšel dol v Egipt^k ter umrl, on in naši očetje¹⁶ in bili so preneseni preko v Sihem in položeni v mavzolej, ki ga je Abraham kupil za vsoto denarja od sinov Hemórja, *očeta* iz Sihema.¹⁷ Toda ko se je približal obljubljeni čas, katerega je Bog prisegel Abrahamu, so ljudje v Egiptu rasli in se množili,¹⁸ dokler ni vstal drug kralj, ki ni poznal Jožefa.¹⁹ Ta isti je z našim sorodstvom premeteno ravnal in hudobno

tretiral naše očete, tako da so izpostavili svoje majhne otroke, z namenom, da ne bi živeli.²⁰ ^l V tem času je bil rojen Mojzes,^m bil pa je silno lep^b in tri mesece so ga vzgajali v hiši njegovega očeta.²¹ Ko pa je bil izpostavljen, ga je vzela faraonova hči in ga vzgojila za svojega lastnega sina.²² In Mojzes je bil izučen v vsej egipčanski modrosti in mogočen je bil v besedah in dejanjih.²³ Ko je bil star polnih štirideset let, je prišlo v njegovo srce, da obišče svoje brate, Izraelove otroke.²⁴ ⁿ In ko je videl enega *izmed njih* krivično trpeti, ga je branil in maščeval tega, ki je bil zatiran ter ubil Egipčana,²⁵ kajti^c domneval je, da bodo njegovi bratje razumeli, kako jih hoče Bog po njegovi roki osvoboditi. Toda niso razumeli.²⁶ ^o In medtem ko so se prepirali, se jim je naslednji dan pokazal ter jih ponovno skušal pomiriti, rekoč: »Možje, vi ste bratje; zakaj drug drugemu delate krivico?«²⁷ Toda tisti, ki je svojemu bližnjemu storil krivico, ga je odrinil proč, rekoč: »Kdo te je naredil za vladarja in sodnika nad nami?«²⁸ Ali me hočeš ubiti, kakor si včeraj storil Egipčanu?«²⁹ Ob tej besedi je Mojzes pobegnil in bil tujec v midjānski deželi, kjer je zaplodil dva sinova.³⁰ ^p Ko pa je preteklo štirideset let, se mu je v divjini Sinajske gore prikazal Gospodov angel v plamenu gorečega grma.³¹ Ko je Mojzes *to* videl, se je čudil prizoru. Ko pa se je približal, da bi *to* pogledal, je prišel do njega Gospodov glas,³² rekoč: »Jaz sem Bog tvojih očetov, Bog Abrahamov in Bog Izakov in Bog Jakobov.« Potem je Mojzes trepetal in si ni drznil pogledati.³³ Nato mu je Gospod rekel: »Sezuj si svoje čevlje s svojih stopal, kajti kraj, kjer stojiš, je sveta zemlja.³⁴ Videl sem, videl sem stisko svojih ljudi, ki so v Egiptu in slišal sem njihovo stokanje in sem prišel dol, da jih osvobodim. In sedaj pridi, poslal te bom v Egipt.«³⁵ Tega Mojzesa, katerega so zavrnil, rekoč: »Kdo te je naredil vladarja in sodnika?« istega je Bog poslal, *da bi bil* vladar in osvoboditelj po roki angela, ki se mu je prikazal v grmu.³⁶ ^q Potem, ko je v egiptovski deželi in v Rdečem morju, ter v divjini štirideset let prikazoval čudeže in znamenja, jih je privedel ven.

³⁷ § To je ta Mojzes, ki je Izraelovim otrokom rekel:^s »Preroka vam bo Gospod, vaš Bog, obudil izmed vaših bratov, podobnega^d meni; njega boste poslušali.«³⁸ § ,To je tisti, ki je bil v cerkvi v divjini z angelom, ki je govoril z njim na Sinajski gori in z našimi očeti; ki

^a 6:14: običaje: ali, obrede. ^b 7:20: silno lep: ali, ustrezen Bogu. ^c 7:25: kajti: ali, torej. ^d 7:37: podobnega...: ali, kakor jaz sam.

^a 7:3: 1 Mz 12:1 ^b 7:8: 1 Mz 17:9 ^c 7:8: 1 Mz 21:3 ^d 7:8: 1 Mz 25:26 ^e 7:8: 1 Mz 29:31
^f 7:9: 1 Mz 37:28 ^g 7:10: 1 Mz 41:37 ^h 7:12: 1 Mz 42:1 ⁱ 7:13: 1 Mz 45:4 ^j 7:15: 1 Mz 46:5
^k 7:15: 1 Mz 49:33 ^l 7:20: 2 Mz 2:2 ^m 7:20: Heb 11:23 ⁿ 7:24: 2 Mz 2:11 ^o 7:26: 2 Mz 2:13
^p 7:30: 2 Mz 3:2 ^q 7:36: 2 Mz 7:9 ^r 7:36: 2 Mz 16:1 ^s 7:37: 5 Mz 18:15 ^t 7:38: 2 Mz 19:3

je prejel žive prerokbe, da jih izroči nam; ³⁹katerega naši očetje niso hoteli ubogati, temveč so ga pahnili od sebe in se v svojih srcih ponovno obrnili nazaj v Egipt, ⁴⁰ a rekoč Aronu: »Naredi nam bogove, da gredo pred nami, kajti *glede* tega Mojzesa, ki nas je privedel iz egiptovske dežele, ne vemo kaj je nastalo iz njega.« ⁴¹ In v tistih dneh so naredili tele in maliku darovali žrtev ter se veselili v delih svojih lastnih rok. ⁴² Potem se je Bog obrnil in jih predal, da obožujejo vojsko neba; ^b kakor je pisano v knjigi prerokov: »O hiša Izraelova ali ste meni darovali zaklane živali in žrtve v *obdobju* štiridesetih let v divjini?« ⁴³ Da, vzeli ste Molohov šotor in zvezdo svojega boga Rajfána, kipe, ki ste jih naredili, da bi jih oboževali; jaz pa vas bom odvedel onstran Babilona.« ⁴⁴ Naši očetje so imeli v divjini šotorsko svetišče pričevanja, kakor je določil on, govoreč^a Mojzesu, ^c da naj ga naredi glede na videz, ki ga je videl. ⁴⁵ § Katerega so tudi naši očetje, ki so prišli^b kasneje, vnesli z Jezusom^c na posest poganov, ki jih je Bog pregnal izpred obličja naših očetov do Davidovih dni; ⁴⁶ ki je našel naklonjenost pred Bogom in si želel najti šotorsko svetišče za Jakobovega Boga. ⁴⁷ ^d Toda Salomon mu je zgradil hišo. ⁴⁸ ^e Vendar Najvišji ne prebiva v templjih, zgrajenimi z rokami; kakor pravi prerok: ⁴⁹ »Nebesa so moj prestol in zemlja je moja pručka. Kakšno hišo mi hočete zgraditi?« govori Gospod: »Ali kaj je prostor mojega počitka?« ⁵⁰ Ali ni vse te stvari naredila moja roka?«

⁵¹ Vi trdovratni in neobrezani v srcu in ušesih, vi se vedno upirate Svetemu Duhu. Kakor so *počeli* vaši očetje, tako *počnete* vi. ⁵² Katerega izmed prerokov vaši očetje niso preganjali? In umorili so te, ki so vnaprej kazali na prihod Pravičnega, katerega izdajalci in morilci ste bili sedaj vi, ⁵³ ki ste po uredbi angelov prejeli postavo, pa se je niste držali.«

⁵⁴ Ko so slišali te besede, so bili zarežani do srca in s *svojimi* zobmi so škripali proti njemu. ⁵⁵ Toda on je, poln Svetega Duha, neomajno gledal gor v nebesa in videl Božjo slavo ter Jezusa stati na Božji desnici. ⁵⁶ In rekel: »Glejte, nebesa vidim odprta in Sina človekovega stati na Božji desnici.« ⁵⁷ Tedaj so z močnim glasom zakričali in zamašili svoja ušesa ter soglasno stekli nadenj ⁵⁸ in ga vrgli iz mesta ter ga kamnali. Priče pa so svoja oblačila položile k stopalom mladeniča, katerega ime je bilo Savel. ⁵⁹ In kamnali so Štefana, ki je klical k *Bogu* ter govoril: »Gospod Jezus, sprejmi mojega duha.« ⁶⁰ In pokleknil je

ter z močnim glasom zaklical: »Gospod, tega greha jim ne položi na njihovo obdolžnico.« In ko je to rekel, je zaspal.

8 In Savel je privolil v njegovo smrt. In ob tistem času^d je bilo tam veliko preganjanje zoper cerkev, ki je bila v Jeruzalemu; in vsi, razen apostolov, so bili razkropljeni povsod po vseh področjih Judeje in Samarije. ² In predani može so Štefana odnesli *k njegovemu pokopu* ter za njim pripravili veliko objokovanje. ³ Glede Savla pa, ta je napravil veliko opustošenje cerkve, ko je vstopal v vsako hišo in vlačil [*ven*] moške in ženske ter jih zapiral v ječo. ⁴ Zaradi tega so tisti, ki so bili razkropljeni naokoli, odšli povsod in oznanjali besedo. ⁵ Potem je Filip odšel dol v samarijsko mesto in jim oznanil Kristusa. ⁶ In množica je soglasno dala pozornost tem stvarim, ki jih je Filip govoril in poslušala ter gledala čudeže, katere je delal. ⁷ Kajti nečisti duhovi so kričeli, z močnim glasom prihajali iz mnogih, ki so bili *z njimi* obsedeni. In mnogi prevzeti s paralizo ter tisti, ki so bili hromi, so bili ozdravljeni. ⁸ In v tistem mestu je bila velika radost. ⁹ Vendar je bil tam neki mož, imenovan Simon, ki je poprej v istem mestu uporabljal čaranje in privlačil pagane iz Samarije ter objavljaj, da je bil on sam nekaj velikega, ¹⁰ kateremu so vsi posvetili pozornost, od najmanjših do največjih, rekoč: »Ta mož je velika Božja moč.« ¹¹ In ozirali so se nanj, zato ker jih je že dolgo časa privlačil s svojimi čarodejstvi. ¹² Toda ko so verovali Filipu, ki je oznanjal besede glede Božjega kraljestva in ime Jezusa Kristusa, so bili krščeni, tako moški kakor ženske. ¹³ Potem je tudi sam Simon veroval; in ko je bil krščen, je ostal s Filipom in se čudil ter gledal čudeže^e in znamenja, ki so bila storjena. ¹⁴ Ko so torej apostoli, ki so bili v Jeruzalemu, slišali, da je Samarija sprejela Božjo besedo, so jim poslali Petra in Janeza, ¹⁵ ki sta, ko sta prišla dol, molila zanje, da bi mogli prejeti Svetega Duha ¹⁶ (kajti do takrat še ni padel na nobenega izmed njih. Bili so samo krščeni v imenu Gospoda Jezusa.) ¹⁷ Tedaj sta nanje polagala *svoje* roke in prejemale so Svetega Duha. ¹⁸ In ko je Simon videl, da je bil Sveti Duh dan po polaganju rok apostolov, jima je ponudil denar, ¹⁹ rekoč: »Dajta tudi meni to moč, da na kogarkoli položim roke, bo lahko prejel Svetega Duha.« ²⁰ Vendar mu je Peter rekel: »Tvoj denar naj propade s teboj, ker si pomislil, da se Božji dar lahko kupi z denarjem. ²¹ Ti nimaš niti vloge niti deleža v tej stvari, kajti tvoje srce ni iskreno

^a 7:44: govoreč: ali, ki je govoril. ^b 7:45: prišli...: ali, prejeli. ^c 7:45: [Jezus: ali, Joshua – Józue iz Stare zaveze.] ^d 8:1: [Leta Gospodovega 34.] ^e 8:13: čudeže...: gr. znamenja in velike čudeže, ki so bili storjeni.

v Božjih očeh. ²² Pokesaj se torej od te svoje zlobnosti in prosi Boga, če ti bo mogoče lahko odpuščena misel tvojega srca. ²³ Kajti zaznavam, da si v žolču grenkobe in v vezi krivičnosti. ²⁴ Potem je Simon odgovoril in rekel: »Prosita zame h Gospodu, da nobena izmed teh stvari, ki sta jih govorila, ne pride nadme.« ²⁵ In onadva, ko sta pričevala in oznanila Gospodovo besedo, sta se vrnila v Jeruzalem ter v mnogih vaseh Samarije oznanila evangelij. ²⁶ Gospodov angel pa je spregovoril Filipu, rekoč: »Vstani in pojdi proti jugu, na pot, ki gre dol iz Jeruzalema v Gazo, ki je zapuščena.« ²⁷ In vstal je ter odšel. In glej, človek iz Etiopije, evnuh z veliko oblastjo pod Kandáko, kraljico Etiopcev, ki je imel skrb za vso njeno zakladnico in je prišel v Jeruzalem, da bi oboževal, ²⁸ se je vračal in sedé na svoji kočiji bral preroka Izaija. ²⁹ Potem je Duh rekel Filipu: »Pojdi poleg in se pridruži tej kočiji.« ³⁰ In Filip je stekel tja k *njemu* in ga slišal brati preroka Izaija ter rekel: »Razumeš kaj bereš?« ³¹ In rekel je: »Kako bi lahko, razen če me ne bi vodil nek človek?« In prosil je Filipa, da pride gor in se usede z njim. ³² Mesto iz pisma, ki ga je bral, je bilo to: ^a »Odveden je bil kakor ovca h klanju; in kakor je jagnje pred svojim strižcem nemo, tako on ni odprl svojih ust. ³³ V njegovem ponižanju je bila njegova sodba odstranjena in kdo bo razglašal njegov rod? Kajti njegovo življenje je vzeto z zemlje.« ³⁴ In evnuh je odgovoril Filipu ter rekel: »Prosim te, o kom govori to prerok? O sebi ali nekem drugem človeku?« ³⁵ Potem je Filip odprl svoja usta in pričel pri istem pismu in mu oznanil Jezusa. ³⁶ In medtem ko sta nadaljevala po *njuni* poti, sta prišla do neke vode, in evnuh je rekel: »Poglej, *tukaj* je voda, kaj mi preprečuje biti krščen?« ³⁷ § In Filip je rekel: »Če veruješ z vsem svojim srcem, smeš.« In ta je odgovoril ter rekel: »Verujem, da je Jezus Kristus Božji Sin.« ³⁸ In velel je kočiji, da se ustavi. In skupaj sta odšla dol v vodo, tako Filip kakor evnuh; in ga je krstil. ³⁹ In ko sta se povzpela iz vode, je Gospodov Duh Filipa vzel, da ga evnuh ni več videl in ta je radosten odšel na svojo pot. ⁴⁰ Toda Filip se je znašel pri Ašdódu. In ko je potoval skozi, je v vseh mestih oznanjal, dokler ni prišel do Cezareje.

9 Savel^a pa, ki je še vedno izdihoval groznje in pobjo zoper Gospodove učence, je odšel k velikemu duhovniku ² in si od njega izprosil pisem za shodnice v Damasku, da če najde kogarkoli od te poti,^b bodisi moške ali ženske, bi jih lahko zvezane privedel v Jeruzalem. ³ Medtem ko je potoval, se je

približal Damasku in nenadoma je naokoli njega zasvetila svetloba iz nebes ⁴ in padel je na tla ter zaslišal glas, ki mu je rekel: »Savel, Savel, zakaj me preganjaš?« ⁵ § On pa je rekel: »Kdo si ti, Gospod?« In Gospod je rekel: »Jaz sem Jezus, katerega ti preganjaš. Zate je to težko, da se upiraš bodicam.« ⁶ § In ta je trepetajoč in osupel rekel: »Gospod, kaj hočeš, da storim?« In Gospod mu je rekel: »Vstani in pojdi v mesto in povedano ti bo, kaj moraš storiti.« ⁷ Možje, ki so potovali z njim, pa so stali brez besed, ker so poslušali glas, vendar niso videli nobenega človeka. ⁸ In Savel se je dvignil s tal in ko so bile njegove oči odprte, ni videl nobenega človeka, ampak so ga vodili za roko in *ga* privedli v Damask. ⁹ In tri dni je bil brez vida in ni ne jedel, ne pil.

¹⁰ V Damasku pa je bil neki učenec, po imenu Hananija in njemu je Gospod v videnju rekel: »Hananija.« In ta je rekel: »Glej, jaz sem tu, Gospod.« ¹¹ In Gospod mu je rekel: »Vstani in pojdi v ulico, ki se imenuje Ravna in v Judovi hiši povprašaj za *nekoga*, ki se imenuje Savel iz Tarza; kajti glej, on moli ¹² in v videnju je videl moža, imenovanega Hananija, ki je vstopil in nanj položil *svojo* roko, da bi lahko prejel svoj vid.« ¹³ Potem je Hananija odgovoril: »Gospod, od mnogih sem slišal o tem človeku, koliko zla je storil tvojim svetim v Jeruzalemu ¹⁴ in tukaj ima od visokih duhovnikov oblast, da zveže vse, ki kličejo tvoje ime.« ¹⁵ Toda Gospod mu je rekel: »Odpravi se, kajti on mi je izbrana posoda, da ponese moje ime pred pogane in kralje in Izraelove otroke, ¹⁶ kajti pokazal mu bom kako velike stvari mora trpeti zaradi mojega imena.« ¹⁷ In Hananija je odšel svojo pot ter vstopil v hišo in ko je svoje roke položil nanj, je rekel: »Brat Savel, Gospod, *celó* Jezus, ki se ti je prikazal na poti, ko si prihajal, me je poslal, da lahko prejmeš svoj vid in izpolnjen boš s Svetim Duhom.« ¹⁸ In takoj so z njegovih oči padle kot bi bile luskinе, in nemudoma je prejel vid in vstal ter bil krščen. ¹⁹ In ko je prejel hrano, je bil okrepljen. Potem je bil Savel nekaj dni z učenci, ki so bili v Damasku. ²⁰ In nemudoma je v sinagogah oznanjal Kristusa, da je on Božji Sin. ²¹ Toda vsi, ki so *ga* slišali, so bili osupli in rekli: »Ali ni to tisti, ki je uničil tiste, ki so se v Jeruzalemu sklicevali na to ime in je prišel sem zaradi tega namena, da bi jih lahko zvezane privedel k visokim duhovnikom?« ²² Toda Savel je še bolj narasel v moči in zbegal Jude, ki so prebivali v Damasku ter dokazoval, da je ta pravi Kristus.

^a 9:1: [Leta Gospodovega 35.] ^b 9:2: od te poti: gr. od poti.

²³In potem, ko so bili izpolnjeni mnogi dnevi, so se Judje posvetovali, da ga ubijejo, ²⁴a toda njihovo prežanje v zasedi je bilo sporočeno Savlu. In noč in dan so stražili velika vrata, da ga ubijejo. ²⁵Potem so ga učenci ponoči vzeli in ga v košari spustili dol ob obzidju. ²⁶In ko je Savel prišel v Jeruzalem, se je poskusil pridružiti učencem, toda vsi so se ga bali in niso verjeli, da je bil učenec. ²⁷Vendar ga je Barnaba vzel in ga privedel k apostolom ter jim razodel kako je na poti videl Gospoda in da mu je govoril ter kako je v Damasku pogumno oznanjal v Jezusovem imenu. ²⁸In bil je z njimi, ter prihajal in odhajal iz Jeruzalema. ²⁹In pogumno je govoril v imenu Gospoda Jezusa ter se prerokal proti Grkom, toda oni so ga poskušali umoriti. ³⁰Nakar, ko so bratje [to] izvedeli, so ga odvedli dol v Cezarejo in ga poslali v Tarz. ³¹Potem so imele cerkve po vsej celotni Judeji in Galileji ter Samariji mir in se izgrajevale, in ker so živele v strahu Gospodovem ter v tolažbi Svetega Duha, so bile pomnožene.

³²In pripetilo se je, ko^a je Peter potoval po vseh celotnih okoliših, [da] je prišel tudi dol k svetim, ki so prebivali v Lidi. ³³In tam je našel nekega moža, po imenu Eněj, ki se je osem let držal svoje postelje in je bil bolan zaradi paralize. ³⁴In Peter mu je rekel: »Eněj, Jezus Kristus te celostno ozdravlja. Vstani in postelji svojo posteljo.« In ta je takoj vstal. ³⁵In vsi tisti, ki so prebivali v Lidi in Sarónu, so ga videli ter se obrnili h Gospodu.

³⁶Torej v Jopi je bila neka učenka, po imenu Tabita, kar se po razlagi imenuje Gazela. ^bTa ženska je bila polna dobrih del in dejanj miloščine, ki jih je storila. ³⁷In pripetilo se je v tistih dneh, da je bila bolna in je umrla, katero so, ko so jo umili, položili v zgornjo sobo. ³⁸Ker pa je bila Lida blizu Jope in so učenci slišali, da je bil tam Peter, so k njemu poslali dva moža, ki sta ga prosila, da ne bi odlašal^c priti k njim. ³⁹Potem je Peter vstal in odšel z njima. Ko je prišel, so ga odvedli v zgornjo sobo, in vse vdove so jokaje stale poleg njega in kazale plašče ter obleke, katere je naredila Gazela, dokler je bila z njimi. ⁴⁰Vendar jih je Peter vse vrgel ven ter pokleknil in molil, in ko se je obrnil k telesu, je rekel: »Tabita, vstani.« In odprla je svoje oči, in ko je zagledala Petra, se je usedla. ⁴¹In dal ji je svojo roko ter jo dvignil. In ko je poklical svete ter vdove, jo je izročil živo. ⁴²In to se je razvedelo po vsej celotni Jopi in mnogi so verovali v Gospoda. ⁴³In pripetilo

se je, da je mnogo dni ostal v Jopi pri nekem strojarju Simonu.

10 ^{Vd} Cezareji je bil neki mož, imenovan Kornelij, stotnik čete imenovana itálska četa, ²predan mož in nekdo, ki se je z vso svojo hišo bal Boga, ki je ljudem dajal veliko miloščine in vedno molil k Bogu. ³Okoli devete dnevne ure je v videnju jasno videl Božjega angela prihajati k njemu, rekoč mu: »Kornelij.« ⁴In ko je pogledal nanj, je bil prestrašen in rekel: »Kaj je, Gospod?« On pa mu je rekel: »Tvoje molitve in tvoje miloščine so prišle gor v spomin pred Boga. ⁵In sedaj pošli može v Jopo in pokliči nekega Simona, katerega vzdevek je Peter. ⁶§ Ta prenočuje pri nekemu strojarju Simonu, čigar hiša je ob morski obali. On ti bo povedal, kaj moraš storiti.« ⁷In ko je angel, ki je govoril Korneliju, odšel, je ta poklical dva izmed svojih hišnih služabnikov in predanega vojaka izmed teh, ki so nenehno čakali nanj⁸ in ko jim je razglasil vse te stvari, jih je poslal v Jopo.

⁹Naslednji dan, ko so odšli na svoje potovanje in se približali mestu, se je Peter okoli šeste ure povzpел na hišno streho, da bi molil. ¹⁰Postal pa je zelo lačen in bi želel jesti, toda medtem ko so pripravljali, je padel v zamaknjenje ¹¹in videl odprto nebo ter nekakšno posodo spuščati se k njemu, kot bi bil to velik pleten prt s štirimi vogali in se spuščal k zemlji, ¹²v katerem so bile vse vrste štirinožnih zemeljskih živali in divjih zveri in plazecilih stvari ter perjad neba. ¹³In do njega je prišel glas: »Vstani, Peter, zakolji in jej.« ¹⁴Vendar je Peter rekel: »Ne tako, Gospod, kajti še nikoli nisem jedel karkoli kar je oskrunjeno ali nečisto.« ¹⁵Glas pa mu je ponovno, drugič, rekel: »Kar je Bog očistil, tega ne imenuj oskrunjeno.« ¹⁶To se je zgodilo trikrat in posoda je bila ponovno sprejeta gor v nebo. ¹⁷Torej medtem ko je bil Peter v sebi zaskrbljen, kaj bi to videnje, ki ga je videl, lahko pomenilo, glej, so možje, ki so bili poslani od Kornelija, povprašali po Simonovi hiši in stali pred velikimi vrati ¹⁸in zaklicali ter vprašali ali je tam prenočeval Simon, ki je bil imenovan z vzdevkom Peter.

¹⁹Medtem ko je Peter premišljeval o videnju, mu je Duh rekel: »Glej, trije možje te iščejo. ²⁰Vstani torej in se spusti ter pojdi z njimi in nič ne dvomi, kajti jaz sem jih poslal.« ²¹§ Potem je Peter odšel dol k možem, ki so bili k njemu poslani od Kornelija in rekel: »Glejte, jaz sem ta, katerega iščete. Kakšen je razlog zaradi česar ste prišli?« ²²In rekli

^a 9:32: [Leta Gospodovega 38.] ^b 9:36: Gazela: ali, Srna, ali, Košuta. ^c 9:38: odlašal: ali, bil užaloščen. ^d 10:1: [Leta Gospodovega 41.]

so: »Stotnik Kornelij, pravičen mož in nekdo, ki se boji Boga ter je na dobrem glasu med vsem judovskim narodom, je bil po svetem angelu od Boga obveščen, da pošlje v to hišo pote in da od tebe sliši besede.«²³ Potem jih je poklical noter in *jih* prenočil. In naslednji dan je Peter z njimi odšel, spremljali pa so ga neki bratje iz Jope.²⁴ In naslednji dan so vstopili v Cezarejo. In Kornelij jih je pričakoval ter sklical skupaj svoje sorodnike in bližnje prijatelje.²⁵ In ko je Peter vstopil, ga je srečal Kornelij in padel dol k njegovim stopalom ter *ga* oboževal.²⁶ Vendar ga je Peter dvignil, rekoč: »Vstani, tudi jaz sem človek.«²⁷ In medtem ko se je pogovarjal z njim, je vstopil ter našel mnoge, ki so bili zbrani skupaj.²⁸ In rekel jim je: »Vi veste, da je to nezakonita stvar za človeka, ki je Jud, da se druží ali pride k nekomu iz drugega naroda. Toda Bog mi je pokazal, da naj nobenega človeka ne imenujem oskrunjenega ali nečistega.²⁹ Zato sem brez ugovarjanja prišel *k vam* takoj, ko sem bil poklican. Sprašujem torej, zaradi kakšnega namena ste poslali pome?«³⁰ § In Kornelij je rekel: »Pred štirimi dnevi sem se postil do te ure. In ob deveti uri sem v svoji hiši molil in glej, pred menoj je stal mož v svetlem oblačilu.³¹ In rekel: »Kornelij, tvoja molitev je uslišana in tvoje miloščine so v spominu v Božjih očeh.³² § Pošlji torej v Jopo in pokliči sèm Simona, katerega vzdevek je Peter. Nastanjen je ob morskí obali, v hiši *nekega* strojarja Simona. Ko ta pride, ti bo spregovoril.«³³ Takoj sem torej poslal pote in dobro si storil, da si prišel. Sedaj smo torej mi vsi tukaj zbrani pred Bogom, da slišimo vse stvari, ki so ti zapovedane od Boga.«

³⁴ *a* Tedaj je Peter odprl *svoja* usta in rekel: »Resnično zaznavam, da se Bog ne ozira na osebe,³⁵ temveč je v vsakem narodu pri njem sprejet kdor se ga boji in dela pravično.³⁶ Besedo, ki jo je *Bog* poslal Izraelovim otrokom, ko je oznanjal mir po Jezusu Kristusu; (on je Gospod vsega),³⁷ to besedo, *pravim*, vi poznate, ki je bila razglašena po vsej celotni Judeji in se pričela iz Galileje, po krstu, katerega je oznanjal Janez.³⁸ Kako je Bog s Svetim Duhom in z močjo mazilil Jezusa iz Nazareta, ki je hodil okoli, delal dobro in ozdravljaval vse, ki so bili zatirani od hudiča, kajti Bog je bil z njim.³⁹ In mi smo priče vseh stvari, ki jih je storil, tako v judovski deželi kakor v Jeruzalemu, katerega so umorili in obesili na les.⁴⁰ Njega je Bog tretji dan obudil in ga javno prikazal,⁴¹ ne vsem ljudem, temveč od Boga vnaprej izbranim pričam, *celó* nam, ki smo z njim jedli in pili potem, ko je vstal od mrtvih.⁴² In naročil nam je naj oznanjamo

ljudem in naj pričujemo, da je on tisti, ki je bil od Boga odrejen, *da bo* Sodnik živih in mrtvih.⁴³ *b* Njemu vsi preroki dajejo pričevanje, da bo po njegovem imenu, kdorkoli veruje vanj, prejel odpuščanje grehov.«

⁴⁴ Medtem ko je Peter še govoril te besede, je Sveti Duh padel na vse te, ki so slišali besedo.⁴⁵ In tisti iz obreze, ki so verovali, so bili osupli, kolikor jih je prišlo s Petrom, zato ker je bil dar Svetega Duha izlit tudi na pogane.⁴⁶ Kajti slišali so jih govoriti z jeziki in poveličevati Boga. Potem je Peter odgovoril:⁴⁷ »Ali more kdorkoli prepovedati vodo, da ti, ki so enako kakor mi, prejeli Svetega Duha, ne bi bili krščeni?«⁴⁸ § In naročil jim je, naj jih krstijo v Gospodovem imenu. Potem so ga prosili, naj ostane nekaj dni.

11 Apostoli in bratje, ki so bili v Judeji, pa so slišali, da so tudi pogani sprejeli Božjo besedo.² In ko je Peter prišel gor v Jeruzalem, so se tisti, ki so bili iz obreze, pričkali z njim,³ rekoč: »Odšel si k neobrezanim ljudem in jedel z njimi.«⁴ Toda Peter jim je *zadevo* ponovil od začetka in jim *jo* po vrsti pojasnil, rekoč: ⁵ »Bil sem v mestu Jopa in molil in v zamaknjenju sem videl videnje: »Neka posoda, ki se je spuščala, kot bi bil to velik prt s štirimi vogali, spuščan dol iz neba in prišel je celó do mene,⁶ § na katerem sem, ko sem [*vanj*] uprl svoje oči, opazoval in zagledal štirinožne zemeljske živali in divje zveri in plazeče stvari ter perjad neba.⁷ In zaslídal sem glas, ki mi je rekel: »Vstani, Peter, zakolji in jej.«⁸ Vendar sem rekel: »Ne tako, Gospod, kajti v moja usta nikoli ni vstopilo nič oskrunjenega ali nečistega.«⁹ Toda glas iz neba mi je ponovno odgovoril: »Kar je Bog očistil, *tega* ne imenuj oskrunjeno.«¹⁰ To pa se je zgodilo trikrat in vse je bilo ponovno dvignjeno v nebo.¹¹ In glej, takoj so bili tam trije možje, poslani k meni iz Cezareje, [*ki so*] že prišli k hiši, kjer sem bil.¹² In Duh mi je zaukazal, *naj* grem z njimi ne da bi kaj dvomil. Poleg tega me je spremljalo teh šest bratov in vstopili smo v moževo hišo¹³ in razložil nam je kako je v svoji hiši videl angela, ki je stal ter mu rekel: »Pošlji može v Jopo in pokliči Simona, katerega vzdevek je Peter,¹⁴ ki ti bo povedal besede, po katerih boš rešen ti in vsa tvoja hiša.«¹⁵ *c* In ko sem pričel govoriti, je nanje padel Sveti Duh, kakor spočetka na nas.¹⁶ *d* Potem sem se spomnil Gospodove besede, kako je rekel: »Janez je zares krščeval z vodo, toda vi boste krščeni s Svetim Duhom.«¹⁷ Torej jim je tedaj Bog dal podoben dar, kakor *ga je dal* nam, ki smo verovali v Gospoda Jezusa Kristusa. Kaj sem bil jaz, da bi se mogel zoperstaviti Bogu?«¹⁸ Ko so slišali te stvari, so molčali

in slavili Boga, rekoč: »Torej je Bog tudi poganom zagotovil kesanje v življenje.«

¹⁹ Torej tisti, ki so bili razkropljeni naokoli zaradi preganjanja, ki je nastalo okoli Štefana, so potovali prav do Fenikije in Cipra in Antiohije in nikomur niso oznanjali besede, razen samo Judom. ²⁰ Nekateri izmed teh pa so bili možje iz Cipra in Cirene, ki so, ko so prišli v Antiohijo, govorili Grkom ter oznanjali Gospoda Jezusa. ²¹ In Gospodova roka je bila z njimi, in veliko število je verovalo ter se spreobrnilo h Gospodu.

²² Potem^a so besede o teh stvareh prišle do ušes cerkve, ki je bila v Jeruzalemu, in poslali so naprej Barnaba, da bi šel prav do Antiohije. ²³ Kateri, ko je prišel in videl Božjo milost, je bil vesel in vse spodbujal, da bi se s srčnim namenom trdno držali Gospoda. ²⁴ Kajti bil je dober človek ter poln Svetega Duha in vere. In mnogo ljudi je bilo dodanih h Gospodu. ²⁵ Potem^b se je Barnaba odpravil v Tarz, da poišče Savla, ²⁶ in ko ga je našel, ga je privedel v Antiohijo. In pripetilo se je, da sta se celo leto zbirala s^c cerkvijo ter učila mnogo ljudi. In učenci so bili v Antiohiji prvič imenovani kristjani.

²⁷ In v teh dneh so prišli preroki iz Jeruzalema v Antiohijo. ²⁸ In vstal je nekdo, po imenu Agab ter po Duhu kazal, da naj bi bilo veliko pomanjkanje po vsem celotnem svetu, ki se je zgodilo v dneh cesarja Klavdija. ²⁹ Potem so bili učenci, vsak mož glede na svojo zmožnost, odločeni, da pošljejo pomoč bratom, ki prebivajo v Judeji, ³⁰ kar so tudi storili in to po Barnabovih ter Savlovih rokah poslali starešinam.^d

12 Torej okoli tega časa je kralj Herod iztegnil^e svoje roke, da nadleguje nekatere iz cerkve. ² In z mečem je ubil Jakoba, Janezovega brata. ³ Ker pa je videl, [da] je Judom to ugajalo, je še bolj nadaljeval, da zgrabi tudi Petra. (Takrat so bili dnevi nekvašenega kruha.) ⁴ Š In ko ga je zgrabil, ga je vtaknil v ječo ter ga izročil štirim četvericam^f vojakov, da ga varujejo, ker ga je mislil po Veliki noči^g privedi k ljudem. ⁵ Peter je bil torej zadržan v ječi, toda cerkev^h je zanj brez prenehanja molila k Bogu. ⁶ In ko naj bi ga Herod privedel, je isto noč Peter spal med dvema vojakoma, privezan z dvema verigama, čuvaji pred vrati pa so stražili ječo. ⁷ In glej,

Gospodov angel je prišel nad njega in svetloba je zasijala v ječi in Petra je udaril v stran ter ga dvignil, rekoč: »Hitro vstani.« In njegove verige so odpadle z njegovih rok. ⁸ In angel mu je rekel: »Opaši se in si poveži svoje sandale.« In tako je storil. In mu reče: »Ogrni svojo obleko okoli sebe in mi sledi.« ⁹ In odšel je ven ter mu sledil in ni vedel, da je bilo res, kar se je zgodilo po angelu, temveč je mislil, da je videl videnje. ¹⁰ Ko sta bila mimo prve in druge straže, sta prišla k velikim železnim vratom, ki vodijo v mesto, ki so se jima sama od sebe odprla in odšla sta ven ter šla skozi neko ulico in angel je nemudoma odšel od njega. ¹¹ Ko je Peter prišel k sebi, je rekel: »Sedaj zagotovo vem, da je Gospod poslal svojega angela in me osvobodil iz Herodove roke ter pred vsem pričakanjem ljudi izmed Judov.« ¹² Ko pa je stvar preudaril, je prišel k hiši Marije, Janezove matere, katerega vzdevek je bil Marko, kjer so bili mnogi skupaj zbrani ter molili. ¹³ In ko je Peter potrkal na velika vhodna vrata, je prišla prisluhniⁱ gospodična, po imenu Roda. ¹⁴ In ko je spoznala Petrov glas, zaradi veselja ni odprla velikih vrat, temveč je stekla noter ter povedala kako pred velikimi vrati stoji Peter. ¹⁵ Oni pa so ji rekli: »Nora si.« Toda nenehno je zatrjevala, da je bilo točno tako. Tedaj so ji rekli: »To je njegov angel.« ¹⁶ Toda Peter je nenehno trkal in ko so odprli vrata ter ga zagledali, so bili osupli. ¹⁷ Vendar ko jim je z roko namignil naj molčijo, jim je razodel kako ga je Gospod privedel iz ječe. In rekel je: »Pojdite, oznanite te stvari Jakobu in bratom.« In odšel je, ter šel v drug kraj. ¹⁸ Torej brž, ko je bil dan, med vojaki ni bila majhna razvnetost, kaj je nastalo s Petrom. ¹⁹ In ko ga je Herod iskal in ga ni našel, je zaslišal čuvaje ter ukazal, da naj bi bili le-ti usmrčeni. In iz Judeje je odšel dol v Cezarejo ter ostal tam.

²⁰ Herod pa je bil zelo jezen na te iz Tira in Sidóna, toda oni so sglasno prišli k njemu in ker so naredili Blasta, kraljevega^k glavnega dvornega upravitelja, za svojega prijatelja, so želeli mir, kajti njihova dežela je bila hranjena s pomočjo kraljeve dežele. ²¹ Na določen dan pa se je Herod oblekel v kraljevsko obleko, se usedel na svoj prestol ter jim naredil slovesen govor. ²² Ljudstvo [dežele] pa je vzklikalo, rekoč: »To je božji glas, ne pa od človeka.«

^a 11:22: [Leta Gospodovega 41.] ^b 11:25: [Leta Gospodovega 41.] ^c 11:26: s... ali, v cerkvi.
^d 11:30: [Leta Gospodovega 44.] ^e 12:1: iztegnil... ali, sprožil. ^f 12:4: četvericam: četam štirih.
^g 12:4: Veliki noči: gr. Pashi. ^h 12:5: cerkev... ali, vztrajna in iskrena molitev je bila napravljena k Bogu. ⁱ 12:13: prisluhni: ali, da vpraša kdo je bil tam. ^j 12:20: bil... ali, razgalil sovražen um, voljan vojne. ^k 12:20: kraljevega... gr. ki je bil nad kraljevimi spalnicami.

²³In takoj ga je udaril Gospodov angel, ker ni dal slave Bogu in po jeden je bil od črvov ter izročil duha.

²⁴Toda Božja beseda je rasla in se množila.

²⁵In ko sta izpolnila svojo službo,^a sta se Barnaba in Savel vrnila iz Jeruzalema ter s seboj vzela Janeza, katerega vzdevek je bil Marko.

13 Torej^b v cerkvi, ki je bila v Antiohiji, so bili določeni preroki in učitelji, kot Barnaba in Simeon, ki so ga imenovali Niger in Lukij iz Cirene in Manaén, ki^c je bil vzgojen s Herodom, vladarjem četrtinskega dela province ter Savel. ²Medtem ko so služili Gospodu in se postili, je Sveti Duh rekel: »Oddvojite mi Barnaba in Savla za delo, kamor sem ju poklical.« ³In ko so se postili ter molili in svoje roke položili nanju, so ju odposlali.

⁴Tako sta, odposlana po Svetem Duhu, odšla v Selevkijo in od tam sta odjadrala na Ciper.

⁵In ko sta bila v Salamini, sta v judovskih sinagogah oznanjala Božjo besedo in za svojo službo sta imela tudi Janeza. ⁶In ko sta šla prek otoka do Pafosa, sta našla nekega čarodeja, lažnega preroka, Juda, katerega ime je bilo Barjesus, ⁷ki je bil z namestnikom dežele, Sergijem Pavlom, razsodnim človekom, ki je dal poklicati Barnaba in Savla ter želel slišati Božjo besedo. ⁸Toda čarodej Elíma (kajti takšno je po razlagi njegovo ime), se jima je zoperstavil ter si prizadeval namestnika odvrniti od vere. ⁹Potem je Savel (ki se kliče tudi Pavel), izpolnjen s Svetim Duhom, svoje oči uprl vanj ¹⁰in rekel: »O poln vseh premetenosti in vseh vragolij, ti hudičev otrok, ti sovražnik vse pravičnosti, ali ne boš prenehal izkrivljati Gospodovih ravnih poti?

¹¹In sedaj glej, Gospodova roka je nad teboj in oslepel boš ter za nekaj časa ne boš videl sonca.« In takoj sta padla nanj zamegljenost in tema in krožil je ter iskal nekoga, da ga vodi za roko. ¹²Potem je namestnik, ko je videl kaj se je zgodilo, veroval in bil osupel nad Gospodovim naukom. ¹³Torej ko so Pavel in njegova skupina odpluli iz Pafosa, so prišli v Pergo v Pamfiliji. Janez pa se je ločil od njiju in se vrnil v Jeruzalem.

¹⁴Toda ko sta se odpravila iz Perge, sta prišla v Antiohijo v Pizidijo in na šabatni dan odšla v sinagogo ter se usedla. ¹⁵Po branju postave in prerokov pa so predstojniki sinagoge poslali

ponju, rekoč: »Vidva moža in brata, če imata kako spodbudno besedo za ljudi, povejta.«

¹⁶Tedaj je Pavel vstal in s svojo roko dal znamenje ter rekel: »Možje Izraelci in vi, ki se bojite Boga, poslušajte. ¹⁷Bog teh ljudi iz Izraela je izbral naše očete in povišal ljudi,^b ko so kot tujci prebivali v egiptovski deželi,^c in jih s povzdignjenim laktom privedel ven iz nje. ¹⁸^dIn približno okoli štirideset let je prenašal^e njihovo obnašanje v divjini.

¹⁹In ko je v kánaanski deželi uničil sedem narodov,^f jim je njihovo deželo razdelil z žrebom. ²⁰Nato pa^g jim je dajal sodnike za približno štiristo petdeset let, do preroka Samuela. ²¹In zatem so zahtevali kralja^h in Bog jim je dal Savla, Kiševega sina, moža iz Benjaminovega rodu, za približno štirideset let. ²²In ko ga je odstranil,ⁱ jim je dvignil Davida, da bi bil njihov kralj, kateremu je dal tudi pričevanje ter rekel:^j »Našel sem Davida, Jesejevega sina, moža po svojem lastnem srcu, ki bo izpolnil vso mojo voljo.«

²³§ Iz semena tega človeka je Bog, glede na svojo obljubo, Izraelu obudil Odrešenika, Jezusa, ²⁴ko je pred njegovim prihodom Janez oznanjal krst kesanja vsem ljudem iz Izraela. ²⁵In ko je Janez izpolnil svoj tek, je rekel:^m »Kdo mislite, da sem jaz? Jaz nisem on. Toda glejte, za menoj prihaja nekdo, čigar čevljev z njegovih stopal nisem vreden odvezati.«

²⁶Možje in bratje, otroci Abrahamove rase ter kdorkoli se med vami boji Boga, vam je poslana beseda te rešitve duš. ²⁷Kajti tisti, ki prebivajo v Jeruzalemu in njihovi vladarji, ker niso spoznali njega niti glasov prerokov, ki se berejo vsak šabatni dan, so jih izpolnili z njegovo obsodbo. ²⁸ⁿIn čeprav na njem niso našli nobenega razloga za smrt, so od Pilata zahtevali, da naj bi bil umorjen. ²⁹In ko so izpolnili vse, kar je bilo pisano o njem, so ga sneli z lesa ter ga položili v mavzolej. ³⁰^oToda Bog ga je obudil od mrtvih, ³¹in mnogo dni so ga videli tisti, ki so prišli z njim iz Galileje v Jeruzalem, ki so njegove priče ljudem. ³²In mi vam razodevamo vesele novice, kako je to obljubo, ki je bila narejena očetom, ³³Bog izpolnil nam, njihovim otrokom, v tem, da je ponovno dvignil Jezusa, kakor je tudi pisano v drugem psalmu: »Ti si moj Sin, danes sem te rodil.« ³⁴In glede na to, da ga je dvignil od mrtvih, sedaj ni več vrnitve k trohnenju, je rekel na ta način:^q »Dal vam bom zanesljive

^a 12:25: svojo službo: ali, svoj ukaz. ^b 13:1: [Leta Gospodovega 45.] ^c 13:1: ki...: ali, Herodov rejniški brat. ^d 13:18: je prenašal...: ali, nosil, ali, jih je hranil kakor pestunja nosi njenega otroka, ali, jih je hranil kakor pestunja hrani njenega otroka.

^a 12:25: Apd 11:29-30 ^b 13:17: 2 Mz 1:1 ^c 13:17: 2 Mz 13:14 ^d 13:18: 2 Mz 13:16 ^e 13:18: 5 Mz 1:31; 2 Mkb 7:27 ^f 13:19: Joz 14:1 ^g 13:20: Sod 3:9 ^h 13:21: 1 Sam 8:5 ⁱ 13:22: 1 Sam 16:13 ^j 13:22: Ps 89:21 ^k 13:23: Iz 11:1 ^l 13:24: Mt 3:1 ^m 13:25: Jn 1:20 ⁿ 13:28: Mt 27:22 ^o 13:30: Mt 28:6 ^p 13:33: Ps 2:7; Heb 1:5 ^q 13:34: Iz 55:3

Davidove milosti. ^a ³⁵ Zato tudi pravi v še enem *psalmu*: ^b »Svojemu Svetemu ne boš dal videti trohnenja.« ³⁶ Kajti David je, potem ko je po ^b Božji volji služil svojemu lastnemu rodu, ^c zaspal in bil položen k svojim očetom ter videl trohnenje, ³⁷ toda ta, katerega je Bog ponovno obudil, ni videl trohnenja.

³⁸ Naj bo torej znano vam, moške in bratje, da se vam po tem človeku oznanjuje odpuščanje grehov, ³⁹ in po njem ste vsi, ki verujete, opravičeni vseh stvari, od katerih niste mogli biti opravičeni po Mojzesovi postavi. ⁴⁰ Pazite se torej, da ne pride nad vas to, o čemer je govora ^d v prerokih: ⁴¹ »Glejte, vi prezirljivci in čudite se ter izginite, kajti v vaših dneh delam delo, delo katerega nikakor ne boste verovali, četudi vam ga človek razodene.« ⁴² § In ko so Judje odšli iz sinagoge, so pogani prosili, da bi jim bile te besede lahko oznanjene naslednjo ^e šabat. ⁴³ Torej ko je bila skupnost razpuščena, so mnogi izmed Judov in religioznih spreobrnjenec sledili Pavlu in Barnabu, ki sta jim govorila in jih prepričevala naj nadaljujejo v Božji milosti.

⁴⁴ Naslednji šablatni dan pa je prišlo skupaj skoraj celotno mesto, da sliši Božjo besedo. ⁴⁵ Toda ko so Judje videli množice, so bili izpolnjeni z zavistjo in ugovarjali ter preklinjali in govorili proti tem stvarim, ki jih je govoril Pavel. ⁴⁶ Tedaj sta Pavel in Barnaba postala pogumna in rekla: »Potrebno je bilo, da bi se Božja beseda najprej spregovorila vam, toda ker ste jo postavili proč od sebe in sebe sodite nevredne večnega življenja, glejte, se obračava k poganom. ⁴⁷ Kajti tako nam je ukazal Gospod, *rekoč*: ^e »Postavil sem te, da bi bil svetloba poganom, da naj bi bil za rešitev duš do koncev zemlje.« ⁴⁸ In ko so pogani to slišali, so bili veseli in slavili Gospodovo besedo; in kolikor jih je bilo odrejenih za večno življenje, je verovalo. ⁴⁹ In Gospodova beseda je bila razglašena po vsem celotnem področju. ⁵⁰ Toda Judje so razvneli predane in častiljive ženske ter vodilne moške mesta ter dvignili preganjanje zoper Pavla in Barnaba ter ju izgnali iz svojih krajev. ⁵¹ ^f Vendar sta proti njim otrešla prah s svojih stopal in prišla v Ikónij. ⁵² Učenci pa so bili izpolnjeni z radostjo in s Svetim Duhom.

14 Pripetilo pa se je v Ikóniju, da sta oba skupaj odšla v judovsko sinagogo in tako govorila, da je velika množica, tako Judov kakor tudi Grkov, verovala. ² Toda neverni Judje so razvneli pogane in hudobno vplivali na njihovo mišljenje proti bratom. ³ Ostala sta torej dolgo časa in pogumno govorila v Gospodu, ki je dal pričevanje k besedi svoje milosti in zagotovil, da so se po njunih rokah dogajala znamenja in čudeži. ⁴ Vendar ^d je bila množica iz mesta razdeljena; del je držal z Judi, del pa z apostoli. ⁵ In ko je bil storjen napad, ki so ga sprožili tako pogani kakor tudi Judje s svojimi vladarji, da z *njima* kruto ravna in da ju kamnajo, ⁶ sta bila o *tem* obveščena in pobegnili v Listro in Derbo, mesti v Likaoniji in k področju, ki leži naokoli ⁷ in tam oznanjala evangelij.

⁸ In v Listri je sedel neki mož, nemočen v svojih stopalih, pohabljen že od maternice svoje matere, ki nikoli ni hodil. ⁹ Isti je slišal Pavla govoriti. Ta je neomajno zrl vanj in zaznavajoč, da je imel vero, da bi bil ozdravljen, ¹⁰ je z močnim glasom rekel: »Stopi ^e pokonci na svoja stopala.« In poskočil je in hodil. ¹¹ In ko je množica videla kaj je Pavel storil, so povzdignili svoje glasove, rekoč v likaonskem jeziku: »K nam dol sta prišla bogova v človeški podobi.« ¹² In Barnaba so imenovali Jupitra, ^f Pavla pa Merkurja, ^g ker je bil glavni govornik. ¹³ Potem je Jupitrov ^h svečenik, ki je bil pred njihovim mestom, k velikim vratom privedel vola in vence in z množico želel opraviti žrtvovanje. ¹⁴ *Nakar*, ko sta apostola Barnaba in Pavel *to* slišala, sta razparala svoja oblačila in stekla med množico, vzklikajoč ¹⁵ in govoreč: »Možje, zakaj počnete te stvari? Tudi midva sva z vami človeka podobnih strasti in oznanjava vam, da naj bi se od teh ničevosti obrnili k živemu Bogu, ^g ki je naredil nebo in zemljo in morje ter vse stvari, ki so v njih, ¹⁶ ^h ki je v prejšnjih časih prenašal vse narode, da hodijo po svojih lastnih poteh. ¹⁷ Vendar sebe ni pustil brez pričevanja, ker je delal dobro in nam dajal dež z neba ter rodovitna obdobja in naša srca napolnjeval s hrano in veseljem.« ¹⁸ In s temi besedami sta komaj zadržala množico, da jima ni opravila žrtvovanja.

^a 13:34: milosti: gr. svet, ali, pravične stvari; katero besedo Septuaginta v Iz 55:3 in na mnogih drugih mestih uporablja za to, kar so v hebrejščini milosti. ^b 13:36: po...: ali, v svoji lastni starosti služil Božji volji. ^c 13:42: naslednjo...: gr. v tednu med šabatoma, ali, med dvema šabatoma. ^d 14:4: [Leta Gospodovega 46.] ^e 14:10: [Stopi...: Bezae Codex Cantabrigiensis dodaja: »Tebi pravim: »V imenu Jezusa Kristusa stopi pokonci na svoja stopala in hodi.« In nemudoma je hodil, takoj poskočil in hodil] ^f 14:12: [Jupitra: gr. Zevsa.] ^g 14:12: [Merkurja: gr. Hermesa.] ^h 14:13: [Jupitrov: gr. Zevsov.]

^a 13:34: Iz 55:3 ^b 13:35: Ps 16:11 ^c 13:36: 1 Kr 2:10 ^d 13:40: Hab 1:5 ^e 13:47: Iz 49:6 ^f 13:51: Mt 10:14 ^g 14:15: 1 Mz 1:1; Ps 146:5; Raz 14:7 ^h 14:16: Ps 81:13

¹⁹In tja so prišli *neki* Judje iz Antiohije in Ikónija, ki so pregovorili množico^a in ko so kamnali Pavla, so ga izvlekli iz mesta, ker so mislili, da je bil mrtev. ²⁰Vendar, ko so ga obkrožili učenci, je vstal ter prišel v mesto in naslednji dan z Barnabom odšel v Derbo.

²¹In ko sta temu mestu oznanila evangelij ter mnoge učila,^a sta se ponovno vrnili v Listro in v Ikónij in Antiohijo ²²ter krepila duše učencev in jih spodbujala, naj nadaljujejo v veri in da moramo skozi veliko stisko vstopiti v Božje kraljestvo. ²³In ko sta jim v vsaki cerkvi odredila starešine ter molila s postom, sta jih priporočila Gospodu, kateremu so verovali. ²⁴In potem, ko sta prepotovala skozi vso Pizidijo, sta prišla v Pamfilijo. ²⁵In ko sta besedo oznanila v Pergi, sta odšla dol v Atálejo ²⁶in od tam sta odjadrala v Antiohijo, od koder sta bila priporočena Božji milosti za delo, ki sta ga izvršila. ²⁷In ko sta prišla in so skupaj zbrali cerkev, sta jim ponovila vse, kar je Bog z njima storil in kako je odprl vrata vere k poganom. ²⁸In tam sta z učenci ostala dolgo časa.

15 Neki^b ljudje, ki so prišli dol iz Judeje, pa so učili brate in govori^b: »Razen če ne boste obrezani po Mojzesovem običaju, ne morete biti rešeni.« ²Ko^c sta imela torej Pavel in Barnaba z njimi ne majhno razhajanje mnenj ter se z njimi pričkala, so odločili, da naj bi glede tega vprašanja Pavel in Barnaba ter nekateri drugi izmed njih šli gor v Jeruzalem, k apostolom in starešinam. ³In na njihovo pot spremljani s cerkvijo, so šli skozi Fenikijo in Samarijo, ter razglašali spreobrnitev poganov in vsem bratom so napravili veliko radost. ⁴In ko so prišli v Jeruzalem, so bili sprejeti od cerkve in od apostolov ter starešin in razglasili so vse stvari, ki jih je Bog z njimi storil. ⁵Toda vstali so^d nekateri iz ločine farizejev, ki so verovali, rekoč: »Da jih je potrebno obrezati in jim naročiti, naj se držijo Mojzesove postave.«

⁶In apostoli in starešine so prišli skupaj, da preudarijo o tej besedi. ⁷In ko je bilo mnogo razpravljanja, je vstal Peter ter jim rekel:^c »Možje in bratje, vi veste kako to, da je Bog pred davnim časom naredil med nami izbiro, da naj bi pogani po mojih ustih slišali besedo evangelija in verovali. ⁸In Bog, ki pozna srca, jim pričuje, ker jim daje Svetega Duha, prav tako kakor je storil nam⁹ in ni naredil nobene razlike med nami ter njimi, ko je po veri očistil njihova srca. ¹⁰Zakaj torej zdaj skušate Boga,^e da nadenete na vrat učencev jarem, katerega niti naši očetje niti mi nismo mogli nositi?

¹¹Ampak mi verujemo, da bomo rešeni po milosti Gospoda Jezusa Kristusa, prav tako kakor oni.«

¹²Potem je vsa množica molčala in poslušala Barnaba in Pavla, ki sta razglašala kakšne čudežne moči in čudeže je po njiju Bog storil med pogani.

¹³In potem, ko so molčali, je Jakob odgovoril, rekoč: »Možje in bratje, prisluhnite mi.

¹⁴Simeon je povedal, kako je Bog najprej obiskal pagane, da vzame izmed njih ljudi za svoje ime. ¹⁵In k temu se ujemajo besede prerokov, kakor je pisano: ¹⁶f »Po tem se bom vrnil in ponovno zgradil Davidovo šotorsko svetišče, ki je padlo in ruševine le-tega bom ponovno zgradil in jaz ga bom ponovno postavil, ¹⁷da bi lahko preostanek ljudi iskal Gospoda in vsi pogani, nad katere je klicano moje ime, govori Gospod, ki dela vse te stvari.« ¹⁸Bogu so vsa njegova dela znana od začetka sveta. ¹⁹Zatorej je moja razsodba, da ne vznemirjamo teh, ki so se iz poganstva obrnili k Bogu, ²⁰temveč, da jim napišemo, da se vzdržijo pred oskrunitvijo od malikov in pred prešustvom in pred zadavljenimi stvarmi in pred krvjo. ²¹Kajti Mojzes ima od starih časov v vsakem mestu tiste, ki ga oznanjajo, beroč vsak šabatni dan v sinagogah.« ²²Tedaj je apostolom in starešinam s celotno cerkvijo to ugajalo, da s Pavlom in Barnabom pošljejo v Antiohijo izbrana moža iz svoje lastne skupine; namreč Juda, imenovanega z vzdevkom Báršaba in Sila, vodilna moža med brati, ²³in po njiju so napisali pisma na ta način: »Apostoli, starešine in bratje pošiljamo pozdrave bratom, ki so izmed poganov v Antiohiji in Siriji ter Kilikiji, ²⁴§ ker smo slišali, da so vas nekateri, ki so odšli izmed nas, vznemirjali z besedami in spodkopavali vaše duše, rekoč: »Vi morate biti obrezani in se držati postave, katerim nismo dali nobene takšne zapovedi. ²⁵Nam, ki smo soglasno zbrani, se zdi dobro, da z našima ljubljenima Barnabom in Pavlom pošljemo k vam izbrana moža, ²⁶moža, ki sta svoja življenja tvegala zaradi imena našega Gospoda Jezusa Kristusa. ²⁷Poslali smo torej Juda in Sila, ki vam bosta iste stvari povedala ustno.« ²⁸Kajti Svetemu Duhu in nam se zdi dobro, da vam ne nalagamo večjega bremena kakor te potrebne stvari: ²⁹da se vzdržite pred hrano darovano malikom in pred krvjo in pred zadavljenimi stvarmi ter pred prešustvom. Če sebe obvarujete pred njimi, boste storili v redu. Mnogo uspeha.« ³⁰Torej ko so bili odposlani,

^a 14:21: mnoge učila: gr. naredila veliko učencev. ^b 15:1: [Leta Gospodovega 51.] ^c 15:2: [Leta Gospodovega 52.] ^d 15:5: so...: ali, so, pravijo, nekateri. ^e 15:27: ustno: gr. z besedo.

^a 14:19: 2 Kor 11:25 ^b 15:1: Gal 5:1 ^c 15:7: Apd 10:20; Apd 11:13 ^d 15:9: Apd 10:43; 1 Kor 1:2 ^e 15:10: Mt 23:4 ^f 15:16: Am 9:1

so prišli v Antiohijo in ko so skupaj zbrali množico, so izročili poslanico,³¹ *katere* so se, zaradi tolažbe,^a ko so jo brali, razveselili.³² Juda in Sila, ki sta bila tudi sama preroka, pa sta brate z mnogimi besedami spodbujala in jih krepila.³³ In potem, ko sta se kratek čas mudila tam, sta od bratov v miru odšla k apostolom.³⁴ Vendar je Sili ugalalo, da še ostane tam.³⁵ Tudi Pavel in Barnaba sta prav tako nadaljevala z mnogimi drugimi v Antiohiji in učila ter oznanjala Gospodovo besedo.

³⁶ Nekaj dni^b kasneje je Pavel rekel Barnabu: »Pojdiva ponovno in obiščiva naše brate v vsakem mestu, kjer sva oznanjala Gospodovo besedo in pogledjva kako so.«³⁷ In Barnaba se je odločil, da s seboj vzameta Janeza, katerega vzdevek je bil Marko.³⁸ Toda Pavlu se ni zdelo dobro z njima vzeti tistega, ki je iz Pamfilije odšel od njiju in z njima ni odšel na delo.³⁹ Spor med njima pa je bil tako oster, da sta se ločila narazen drug od drugega. In tako je Barnaba vzel Marka ter odjadral na Ciper,⁴⁰ Pavel pa je izbral Sila in odšel, od bratov priporočen Božji milosti.⁴¹ In odšel je skozi Sirijo in Kilikijo in krepil cerkve.

16 Potem je prišel v Derbe in Listro. In glej, tam je bil neki učenec,^a po imenu Timótej, sin neke ženske, ki je bila Judinja in je verovala, toda njegov oče je bil Grk,² ki je bil pri bratih, ki so bili v Listri in Ikóniju, na dobrem glasu.³ Njega je Pavel hotel vzeti s seboj in vzel ga je ter ga obrezal zaradi Judov, ki so bili v teh četrtih, kajti vsi so vedeli, da je bil njegov oče Grk.⁴ In ko so šli skozi mesta, so jim izročali odloke, da se jih držijo,^b ki so bili odrejeni od apostolov in starešin, ki so bili v Jeruzalemu.⁵ In tako so bile cerkve utrjene v veri in so številčno dnevno naraščale.⁶ Torej ko so šli skozi Frigijo in področje Galacije in jim je Sveti Duh prepovedal oznanjati besedo v Aziji,⁷ š so potem, ko so prišli do Mízije, poskušali iti v Bitinijo, toda Duh jim ni dovolil.⁸ In šli so mimo Mízije in se spustili do Troáde.⁹ Ponoči pa se je Pavlu prikazalo videnje: »Tam je stal Makedonec in ga prosil, rekoč: »Pridi sem v Makedonijo in nam pomagaj.«¹⁰ In po tem, ko je imel videnje, smo si takoj prizadevali iti v Makedonijo, ker smo brez dvoma sklepali, da nas je poklical Gospod, da jim oznanimo evangelij.¹¹ Zato smo, ko smo dvignili sidro iz Troáde, prispeli z ravno smerjo v Samotrake in naslednjega dne v Neápolo¹² in od tam v Filípe, ki je glavno^c mesto tega dela Makedonije ter [rimska] kolonija. In v tem mestu smo prebivali nekaj dni.¹³ In na šabat^d smo odšli

iz mesta k bregu reke, kjer je bila običajno molitev in se usedli ter govorili ženskam, ki so tja zahajale.

¹⁴ In neka ženska, po imenu Lidija, prodajalka škrlata, iz mesta Tiatira, ki je oboževala Boga, *nas* je poslušala, katere srce je Gospod odprl, da je prisluhnila besedam, ki jih je govoril Pavel.¹⁵ In ko je bila krščena ona in njena družina, *nas* je rotila, rekoč: »Če ste me presodili, da sem zvesta Gospodu, pridite v mojo hišo in ostanite tam.« In primorala nas je.

¹⁶ In pripetilo se je, ko smo šli k molitvi, da nas je srečala neka gospodična, obsedena z duhom vedeževanja,^e ki je z napovedovanjem usode prinašala veliko dobička svojim gospodarjem.¹⁷ Ta je sledila Pavlu in nam ter vpila, rekoč: »Ti ljudje so služabniki Boga najvišjega, ki nam kažejo pot rešitve duš.«¹⁸ In to je počela mnogo dni. Toda Pavel se je užaloščen obrnil in duhu rekel: »Zapovedujem ti v imenu Jezusa Kristusa, da prideš iz nje.« In še isto uro je prišel ven.

¹⁹ In ko so njeni gospodarji videli, da je izginilo upanje na njihov dobiček, so ujeli Pavla in Sila ter ju zvelkli na trg^f k vladarjem²⁰ in ju privedli k oblastnikom, rekoč: »Ta moža, ki sta Juda, delata našemu mestu silne težave²¹ š ter učita običaje, ki za nas, ki smo Rimljani, niso zakoniti za sprejetje niti za obeleževanje.«²² In množica je skupaj vstala proti njima in oblastniki so jima raztrgali njuna oblačila,^c ter ukazali naj ju pretepejo.²³ In ko so nanju položili mnogo udarcev z bičem, so ju vrgli v ječo ter ječarju ukazali naj ju varno straži.²⁴ Ta ju je, ker je prejel tak ukaz, pahnil v notranjo ječo in njuna stopala pričvrstil v kladi.

²⁵ Ob polnoči pa sta Pavel in Sila molila ter pela hvalnice Bogu, jetniki pa so ju poslušali.

²⁶ In nenadoma je bil močan potres, tako da so bili zamajani temelji ječe in takoj so se vsa vrata odprla in vezi vseh so bile odvezane.²⁷ In čuvaj ječe, ki se je prebudil iz svojega spanja in videl vrata ječe odprta, je izvlekel svoj meč in se hotel ubiti, ker je mislil, da so jetniki pobegnili.²⁸ Toda Pavel je z močnim glasom zaklical, rekoč: »Ne stóri si nič hudega, kajti vsi smo tukaj.«²⁹ Ta je potem zahteval luč in skočil noter in drhteč prišel ter padel dol pred Pavla in Sila³⁰ in ju privedel ven ter rekel: »Gospoda, kaj moram storiti, da bom rešen?«³¹ In onadva sta rekla: »Veruj v Gospoda Jezusa Kristusa in rešen boš ti in tvoja hiša.«³² In Gospodovo besedo sta govorila njemu in vsem, ki so bili v njegovi hiši.³³ In še isto uro noči ju je vzel ter umil

^a 15:31: tolažbe: ali, spodbude. ^b 15:36: [Leta Gospodovega 53.] ^c 16:12: glavno: ali, prvo.

^d 16:13: šabat: gr. šabatni dan. ^e 16:16: vedeževanja: ali, pitona. ^f 16:19: trg: ali, sodišče.

^a 16:1: Rim 16:21 ^b 16:4: Apd 15:28 ^c 16:22: 2 Kor 11:25; 1 Tes 2:2

*nju*ne udarce in nemudoma je bil krščen on in vsi njegovi. ³⁴In ko ju je privedel v svojo hišo, je pred njiju postavil jed ter se veselil, ker je z vso svojo hišo veroval v Boga. ³⁵In ko je bil dan, so oblastniki poslali narednike, rekoč: »Izpusti tista človeka.« ³⁶In čuvaj ječe je te besede povedal Pavlu: »Oblastniki so poslali, naj vaju izpustim. Sedaj torej odidita in pojdiva v miru.« ³⁷Vendar jim je Pavel rekel: »Naju, ki sva Rimljana, so neobsojena javno pretepli in *naju* vrgli v ječo. In sedaj *naju* mečejo ven na skrivaj? Ne, resnično, temveč naj sami pridejo in *naju* spravijo ven.« ³⁸In naredniki so te besede povedali oblastnikom in ko so slišali, da sta bila Rimljana, so se zbal. ³⁹In prišli so ter ju rotili in *ju* privedli ven ter *od njiju* želeli, da odideta iz mesta. ⁴⁰In odšla sta iz ječe, ter vstopila v Lidijino hišo; in ko sta videla brate, sta jih potolažila ter odšla.

17 Torej ko sta šla skozi Amfipolo in Apolonijo sta prišla do Tesalonike, kjer je bila judovska sinagoga. ²In kakor je bila njegova navada, je Pavel vstopil k njim in tri šabatne dneve z njimi razpravljaj iz pisem, ³razkrival in trdil, da je Kristus brezpogojno moral trpeti in ponovno vstati od mrtvih in da je ta Jezus, katerega^a vam oznanjam, Kristus. ⁴In nekateri izmed njih so verovali in se družili s Pavlom in Silom, in velika množica izmed predanih Grkov ter ne malo izmed vodilnih žensk.

⁵Toda Judje, ki niso verovali, so prevzeti z zavistjo, vzeli k sebi neke ničvredne pajdaše iz prostaške sorte in zbrali skupino in po vsem mestu zanetili vstajo ter napadli Jazonovo hišo in si prizadevali, da ju privedejo k ljudstvu [*deže*]. ⁶Ko pa ju niso našli, so Jazona in neke brate odvlekli k vladarjem mesta ter kričali: »Tile, ki so obrnili svet na glavo, so prišli tudi sèm, ⁷katere je sprejel Jazon, in vsi ti delajo nasprotno cesarjevemu odlokom, rekoč, da obstaja drug kralj, *nek* Jezus.« ⁸In vznemirili so množico in mestne vladarje, ko so slišali te stvari. ⁹In ko so od Jazona in od ostalih prejeli varščino, so jih izpustili.

¹⁰In bratje so Pavla ter Sila takoj ponoči odposlali v Berójo. Ko sta prispela *tja*, sta odšla v judovsko sinagogo. ¹¹Ti so bili plemenitejši, kakor tisti v Tesaloníki, ker so z vso prisebnostjo sprejeli besedo in dnevno preiskovali pisma, če so bile te stvari take. ¹²Zato so mnogi izmed njih verovali, tudi častitljive ženske, ki so bile Grkinje in izmed mož ne malo. ¹³Toda ko so Judje iz Tesaloníke

spoznali, da je Pavel Božjo besedo oznanjal v Beróji, so prišli tudi *tja* in razvneli množico. ¹⁴In potem so bratje Pavla takoj odposlali, da gre, kot bi bilo k morju, toda Sila in Timótej sta še vedno ostala tam. ¹⁵In ti, ki so spremljali Pavla, so ga privedli v Atene in ko so prejeli zapoved za Sila in Timóteja, naj z vso naglico prideta k njemu, so odšli.

¹⁶Torej medtem ko^b je Pavel v Atenah čakal nanju, je bil njegov duh v njem razvnet, ko je videl mesto v celoti^c predano malikovanju. ¹⁷Zato se je v sinagogi prerekal z Judi in s predanimi osebami in vsakodnevno na trgu s temi, ki so se srečevali z njim. ¹⁸§ Potem so mu ugovarjali neki filozofi^d izmed epikurejcev in izmed stoikov. In nekateri so rekli: »Kaj hoče povedati ta blebetavec?«^e Drugi nekako: »Zdi se, da je oznanjevalec tujih bogov,« ker jim je oznanjal Jezusa in vstajenje. ¹⁹In prijeli so ga ter ga privedli na Areopag,^f rekoč: »Ali lahko izvmemo kakšen je ta novi nauk, o katerem govoriš?« ²⁰Kajti v naša ušesa prinašaš nekatere čudne besede. Hočemo torej izvedeti, kaj te stvari pomenijo. ²¹(Kajti vsi Atenci in tujci, ki so bili tam, svojega časa niso porabljali za nič drugega, razen da so ali govorili ali poslušali kako novo stvar.)

²²§ Tedaj je Pavel na sredi Marsovega hriba^g vstal in rekel: »Vi atenski možje, zaznavam, da ste v vseh stvareh preveč vraževerni. ²³Kajti ko sem šel mimo in gledal vaše predmete čaščenja,^h sem našel oltar s tem napisom: NEPOZNANEMU BOGU. Katerega torej vi nevedno obožujete, tega vam jaz razglašam. ²⁴c Bog, ki je naredil svet in vse stvari na njem, glede na to, da je on Gospodar neba in zemlje, ne prebiva v templjih, narejenimi z rokami, ²⁵tudi ni oboževan s človeškimi rokami,^d kakor da karkoli potrebuje, glede na to, da vsem daje življenje in dihanje in vse stvari ²⁶in je iz ene krvi naredil vse narode ljudi, da prebivajo na vsem obličju zemlje in je vnaprej določil določene čase in meje njihovega prebivanja, ²⁷§ da bi iskali Gospoda, če bi ga morda dotipali in ga našli, čeprav ni daleč od vsakega izmed nas. ²⁸Kajti v njem živimo in se gibljemo in imamo naš obstoj, kakor so rekli celo nekateri izmed vaših lastnih pesnikov: »Kajti tudi mi smo njegovo potomstvo.« ²⁹Kot smo torej zagotovo potomstvo Boga,^e ne bi smeli misliti, da je Božanstvo podobno zlatu ali srebru ali kamnu, vrezanem od umetnika in človeško pripravo. ³⁰In nad časi te nevednosti

^a 17:3: katerega...: ali, katerega, pravi, jaz oznanjam. ^b 17:16: [Leta Gospodovega 54.] ^c 17:16: v celoti...: ali, polno malikov. ^d 17:18: [filozofi: gr. rad imeti modre (npr. pametne) stvari.] ^e 17:18: blebetavec: ali, prostaški človek. ^f 17:19: Areopag: ali, Marsov hrib; to je bilo v Atenah najvišje sodišče. ^g 17:22: Marsovega hriba: ali, sodišča Areopažanov; [ali: Areopaga.] ^h 17:23: predmete čaščenja: ali, bogove, katere častite.

je Bog zamižal, toda sedaj povsod vsem ljudem zapoveduje, da se pokesajo, ³¹kajti določil je dan, na katerega bo sodil svet v pravičnosti, po *tem* možu, katerega je odredil. *O tem* je dal^a zagotovilo vsem ljudem, ker ga je dvignil od mrtvih.«

³²Ko pa so slišali o vstajenju mrtvih, so se nekateri posmehovali, drugi pa so rekli: »O tej zadevi te bomo ponovno poslušali.« ³³Tako je Pavel odšel izmed njih. ³⁴Vendar so se mu določeni moške trdno pridružili in verovali, med katerimi je bil Dionizij Areopagit in ženska, po imenu Dámaris in drugi z njima.

18 Po teh stvareh je Pavel odšel iz Aten in prišel v Korint ²in našel nekega Juda po imenu, ^aÁkvila, rojenega v Pontu, [ki je] s svojo ženo Prískilo nedavno prišel iz Italije; (zato ker je Klavdij vsem Judom ukazal oditi iz Rima) in prišel k njima. ³In ker je bil iste obrti, je ostal z njima in delal, kajti po njenem poklicu sta bila izdelovalca šotorov. ⁴In vsak šabat je razpravljal v sinagogi in pregovarjal Jude ter Grke. ⁵Š In ko sta iz Makedonije prišla Sila in Timótej, je bil Pavel v duhu gnan in Judom pričeval, da Jezus je bil^b Kristus. ⁶In ko so nasprotovali samim sebi in izrekli bogokletje,^b je otresel svoje oblačilo ter jim rekel: »Vaša kri naj bo na vaših lastnih glavah. Jaz sem čist. Odslej bom šel k poganom.«

⁷Š In odšel je od tam ter vstopil v hišo nekega moža, po imenu Just, nekoga, ki je oboževal Boga, čigar hiša je bila tik poleg shodnice. ⁸c In Krisp, glavni predstojnik sinagoge, je z vso svojo hišo veroval v Gospoda in mnogi izmed Korinčanov so ob poslušanju verovali in bili so krščeni. ⁹Potem je ponoči v videnju Pavlu govoril Gospod: »Ne boj se, temveč govori in ne molči, ¹⁰kajti jaz sem s teboj in nihče se ne bo spravil nadte, da te poškoduje, kajti v tem mestu imam veliko ljudi.« ¹¹In tam je nadaljeval^c leto in šest mesecev ter med njimi učil Božjo besedo.

¹²In ko je bil namestnik Ahaje Galión, so Judje proti Pavlu soglasno naredili upor in ga privedli k sodnemu stolu, ¹³rekoč: »Ta pregovarja ljudi, da obožujejo Boga v nasprotju s postavo.« ¹⁴In ko je Pavel že skoraj odrl svoja usta, je Galión rekel Judom: »Če bi bil razlog krivična zadeva ali zlobna nesposobnost, o vi Judje, bi vas bil voljan prenašati. ¹⁵Toda, če je to vprašanje besed in imen in vaše postave, vi glejte na to, kajti v teh zadevah ne bom sodnik.« ¹⁶In spodil jih je od sodnega stola. ¹⁷Tedaj so vsi Grki prijeli Sosténa, glavnega predstojnika sinagoge in

ga pretepli pred sodnim stolom. Galión pa se ni zmenil za nobeno od teh stvari.

¹⁸In Pavel je po tem ostal tam še dolgo časa in se nató poslovil od bratov ter od tam odjadral v Sirijo in z njim Prískila in Ákvila, ko je v Kenhrejah ostrigel svojo glavo, kajti imel je zaobljubo. ¹⁹In prišel je v Efez ter ju pustil tam, toda on sam je vstopil v sinagogo in razpravljaj z Judi. ²⁰Ko so ga prosili, da ostane z njimi dlje časa, ni privolil, ²¹š temveč se je poslovil, rekoč: »Vsekakor moram ta praznik, ki prihaja, praznovati v Jeruzalemu. Toda ponovno se bom vrnil k vam,^d če Bog hoče.« In odjadral je iz Efeza. ²²In ko je pristal v Cezareji in šel gor ter pozdravil cerkev, je odšel dol v Antiohijo. ²³In potem, ko je tam preživel nekaj časa, je odšel in se po vrsti odpravil preko vse dežele Galačanov in Frigije ter krepil vse učence.

²⁴e In v Efez je prišel neki Jud, po imenu Apolo, rojen v Aleksandriji, zgovoren človek in mogočen v pismih. ²⁵Ta človek je bil poučen o Gospodovi poti. Ker pa je bil v duhu goreč, je govoril in marljivo učil stvari o Gospodu, poznavajoč samo Janezov krst. ²⁶In v sinagogi je pričel pogumno govoriti. Ko sta ga Prískila in Ákvila slišala, sta ga vzela k sebi in mu podrobneje pojasnila Božjo pot. ²⁷In ko je bil pripravljen, da odide v Ahajo, so bratje pisali in spodbudili učence, da ga sprejmejo. Ko je prišel, je mnogo pomagal tem, ki so po milosti verovali, ²⁸kajti mogočno je prepričeval Jude in to javno, ter s pismi dokazoval, da je Jezus bil Kristus.

19 In pripetilo se je, medtem ko je bil Apolo v Korintu, da je Pavel, ko je šel skozi gornje kraje, prišel v Efez. In ko je našel nekatere učence, ²jim je rekel: »Ali ste, odkar ste verovali, prejeli Svetega Duha?« Oni pa so mu rekli: »Mi smo komaj slišali ali obstaja neki Sveti Duh.« ³In rekel jim je: »V kaj ste bili tedaj krščeni?« In rekli so: »Z Janezovim krstom.« ⁴f Potem je Pavel rekel: »Janez je resnično krščeval s krstom kesanja, govoreč ljudem, da naj verujejo v tistega, ki naj bi prišel za njim, to je v Kristusa Jezusa.« ⁵Ko so to slišali, so bili krščeni v imenu Gospoda Jezusa. ⁶In ko je Pavel nanje položil svoje roke, je prišel nadnje Sveti Duh, in govorili so z jeziki ter prerokovali. ⁷In vseh mož je bilo okoli dvanajst. ⁸In odšel je v sinagogo in približno tri mesece pogumno govoril, razpravljaj in prepričeval [o] stvareh glede Božjega kraljestva. ⁹Toda ko^d so bili številni zakrknjeni in niso verovali, temveč so pred množico o tej poti govorili hudobno,

^a 17:31: dal...: ali, ponudil vero. ^b 18:5: je bil: ali, je. ^c 18:11: nadaljeval...: gr. sedel. ^d 19:9: [Leta Gospodovega 57.]

^a 18:2: Rim 16:3 ^b 18:6: Mt 10:14 ^c 18:8: 1 Kor 1:14 ^d 18:21: 1 Kor 4:19; Jak 4:15 ^e 18:24: 1 Kor 1:12 ^f 19:4: Mt 3:11

je odšel od njih in oddvojil učence in dnevno razpravljaval v šoli nekega Tirána.¹⁰ In to se je nadaljevalo približno dve leti, tako da so vsi, ki so prebivali v Aziji, slišali besedo Gospoda Jezusa, tako Judje kakor Grki.¹¹ In Bog je po Pavlovih rokah delal posebne čudeže,¹² tako da so od njegovega telesa bolnim nosili robce ali predpasnike, in bolezní so odhajale od njih in zli duhovi so izhajali iz njih.

¹³Takrat^a so se lotili tudi nekateri potepuški Judje, izganjalci duhov, klicati ime Gospoda Jezusa nad temi, ki so imeli zle duhove, rekoč: »Mi vas zaklinjamo pri Jezusu, katerega oznanja Pavel.«¹⁴ In bilo je sedem sinov nekega Skevâ, Juda in vodilnega izmed duhovnikov, ki so to delali.¹⁵ Zli duh pa je odgovoril in rekel: »Jezusa poznam in Pavla poznam, toda kdo ste vi?«¹⁶ In človek, v katerem je bil zli duh, je skočil nanje ter jih premagal in prevladal proti njim, tako da so iz te hiše pobegnili nagi in ranjeni.¹⁷ In to je postalo znano vsem Judom in Grkom, ki so prav tako prebivali v Efezu in strah se je spustil na vse [izmed] njih in ime Gospoda Jezusa je bilo poveljučano.¹⁸ In mnogi, ki so verovali, so prišli in priznali ter razodeli svoja dejanja.¹⁹ Tudi mnogi izmed teh, ki so uporabljali magijo, so svoje knjige prinesli skupaj in jih sežgali pred vsemi ljudmi, in izračunali so njihovo vrednost ter ugotovili, [da] je petdeset tisoč koščkov srebra.²⁰ Tako^b je Božja beseda mogočno rasla in prevladala.

²¹Ko so bile te stvari končane, se je Pavel v duhu namenil, ko je šel skozi Makedonijo in Ahajo, da gre do Jeruzalema, rekoč: »Potem ko sem bil tukaj, moram videti tudi Rim.«²² Tako je v Makedonijo poslal dva izmed teh, ki so mu služili, Timóteja in Erásta, toda on sam je nekaj časa ostal v Aziji.²³ In hkrati je tam nastala ne majhna razvnetost glede te poti.²⁴ Kajti neki človek, po imenu Demetrij, srebrar, ki je izdeloval srebrne svetinje za Dianu,^c ki so prinašale rokodelcem ne malo dobička,²⁵ katere je skupaj z delavci podobnega poklica sklical in rekel: »Gospodje, vi veste, da imamo od te obrti naše premoženje.²⁶ Poleg tega vidite in slišite, da je, ne samo v Efezu, temveč skoraj po vsej celotni Aziji, ta Pavel prepričal in odvrnil mnogi ljudi, govoreč, da niso nikarkršni bogovi, ki so narejeni z rokami,²⁷ tako da ni samo naša obrt v nevarnosti, da bo zaničevana,^d temveč, da naj bi bil preziran tudi tempelj velike boginje Diane^e in uničena

naj bi bila njena veličastnost, katero obožuje vsa Azija in svet.«²⁸ In ko so slišali *te besede*, so bili polni besa in vpili, rekoč: »Velika je Diana! Efeška.«²⁹ In celotno mesto je bilo napolnjeno z zmešnjavo. In ko so ujeli Gaja in Aristarha, moža iz Makedonije, Pavlova družabnika na potovanju, so z njima soglasno zdrveli v gledališče.³⁰ Ko pa je Pavel hotel vstopiti k ljudstvu [deže], mu učenci niso dovolili.³¹ Nekateri izmed azijskih voditeljev, ki so bili njegovi prijatelji, pa so poslali k njemu ter ga prosili, da sebe v gledališču ne bi izpostavljaj. Nekateri so torej vpili eno stvar, nekateri pa drugo, kajti zbor je bil zmeden in večji del ni vedel zakaj so prišli skupaj.³³ In iz množice so potegnili Aleksandra, ki so ga Judje porivali naprej. In Aleksander je z roko dal znamenje in želel narediti svoj zagovor pred ljudstvom [deže].³⁴ Vendar ko so spoznali, da je bil Jud, so vsi soglasno približno dve uri vpili: »Velika je Diana! Efeška.«³⁵ In ko je mestni uradnik pomiril množico, je rekel: »Vi efeški možje, kateri človek tukaj ne ve kako je mesto Efežanov oboževalec^h velike boginje Dianeⁱ in *podobe*, ki je padla dol iz Jupitra?³⁶ Ker pa se torej zoper te stvari ne more govoriti, morate biti mirni in ne storite nič prenaprjenega.³⁷ Kajti sèm ste privedli ta moža, ki nista niti roparja cerkva niti nista bogokletnika vaše boginje.³⁸ Zatorej če imajo Demetrij in rokodelci, ki so z njim, besedo proti kateremukoli človeku, je sodišče^k odprto in tam so namestniki; naj drug drugega tožijo.³⁹ Toda če karkoli povprašujete glede drugih zadev, bo to odločeno na zakonitem^l zboru.⁴⁰ Kajti v nevarnosti smo, da bi bili klicani na zagovor zaradi vstaje tega dne, kajti nobenega razloga ni, s čimer lahko damo obračun tega vrveža.«⁴¹ § In ko je to rekel, je razpustil zbor.

20 In potem, ko je vstaja prenehala, je Pavel k *sebi* poklical učence ter jih objel in odšel, češ da gre v Makedonijo.² In ko^m je odšel preko teh krajev in jim dal mnogo spodbude, je prišel v Grčijo³ in tam je ostal tri mesece. In ko so Judje prežali nanj, ko je že skoraj odplul v Sirijo, se je namenil vrniti preko Makedonije.⁴ § In v Azijo so ga spremljali Sópatar iz Beróje; in iz Tesalonike Aristarh in Sekúndus; in Gaj iz Derbe in Timótej; in iz Azije Tihik in Trofim.⁵ Ti, ki so šli pred nami, so nas pričakali v Troádi.⁶ In po dneh nekvašenega kruha smo odjadrali iz

^a 19:13: [Leta Gospodovega 58.]

^b 19:20: [Leta Gospodovega 59.]

^c 19:24: [Diano: gr.

Artemido.] ^d 19:27: zaničevana: ali, privedena na slab glas, ali, prezirana. ^e 19:27: [Diane: gr. Artemide.]

^f 19:28: [Diana: gr. Artemida.] ^g 19:34: [Diana: gr. Artemida.] ^h 19:35: oboževalec: gr. varuh templja. ⁱ 19:35: [Diane: gr. Artemide.]

^j 19:35: [iz Jupitra: gr. Zeus; kar pomeni: iz neba padel; t.j.: Lucifer, glej Iz 14:12.] ^k 19:38: je sodišče...: ali, so sodni dnevi.

^l 19:39: zakonitem: ali, rednem. ^m 20:2: [Leta Gospodovega 60.]

^a 19:35: [Iz 14:12]

Filipov in v petih dneh prišli k tem v Troádo, kjer smo ostali sedem dni. ⁷In na prvi *dan* tedna, ko so učenci prišli skupaj^a k lomljenju kruha, jim je Pavel oznanjal, pripravljen, da jutri odide; in svoj govor nadaljeval do polnoči. ⁸V zgornji sobi, kjer so bili skupaj zbrani, pa je bilo mnogo svetilk. ⁹In na oknu je sedel neki mladenič, po imenu Evtih, ki je padel v globoko spanje. In medtem ko je Pavel dolgo pridigal, se je pogreznil v spanje in padel dol z [*najvišjega*], tretjega nadstropja in pobran je bil mrtev. ¹⁰In Pavel je odšel dol, se zgrudil nanj, ga objel ter rekel: »Ne vznemirjajte se, kajti njegovo življenje je v njem.« ¹¹Ko je torej ponovno prišel gor in prelomil kruh in jedel ter še dolgo časa govoril, celó do svita, je tako odšel. ¹²In mladeniča so privedli živega in bili so ne malo potolaženi.

¹³In šli smo naprej k ladji in odjadrali do Asosa. Tam smo nameravali sprejeti Pavla, kajti tako je določil, ker je nameraval iti peš. ¹⁴In ko se je z nami srečal pri Asosu, smo ga sprejeli in prišli v Mitiéno. ¹⁵§ In od tam smo odjadrali in naslednji *dan* prišli nasproti Hiosu. In naslednji *dan* smo prispeli v Samos in ostali v Trogilu. In naslednji *dan* smo prišli v Milet. ¹⁶Kajti Pavel se je odločil, da jadra mimo Efeza, ker v Aziji ni želel porabiti časa, kajti hitel je, če bi mu bilo mogoče, da bo na binkoštni dan v Jeruzalemu.

¹⁷In iz Mileta je poslal v Efez in poklical starešine cerkve. ¹⁸In ko so prišli k njemu, jim je rekel: »Od prvega dne, ko sem prišel v Azijo, veste na kakšen način sem bil z vami v vseh obdobjih ¹⁹in služil Gospodu z vso ponižnostjo mišljenja ter z mnogimi solzami in preizkušnjami, ki so me doletele med prežanjem Judov, ²⁰in kako nisem ničesar zamolčal, kar *vam* je bilo koristno, temveč sem vam pokazal in vas javno učil ter od hiše do hiše ²¹pričeval obojim, tako Judom kakor tudi Grkom, kesanje napram Bogu in vero napram našemu Gospodu Jezusu Kristusu. ²²In sedaj, glejte, grem v Jeruzalem, zvezan v duhu in ne poznam stvari, ki me bodo tam doletele, ²³razen da Sveti Duh v vsakem mestu pričuje, rekoč, da me^a čakajo vezi in stiske. ²⁴§ Toda nobena od teh besed me ne gane niti ne cenim svojega življenja dragocenega sebi, tako da bom lahko dokončal svoj tek z radostjo in službo, ki sem jo prejel od Gospoda Jezusa, da pričujem evangelij o Božji milosti. ²⁵In sedaj, glejte, vem, da vi vsi, med katere sem odšel in oznanjal Božje kraljestvo, ne boste več videli mojega obraza. ²⁶Žaradi tega vam danes dajem izjavo, da *sem* čist pred krvjo

vseh *ljudi*. ²⁷Kajti nisem se izogibal, da vam oznanim vso Božjo namero.

²⁸Zatorej pazite nase in na ves trop, nad katerim vas je Sveti Duh naredil nadzornike, da pasete Božjo cerkev, katero je pridobil s svojo lastno krvjo. ²⁹Kajti vem to, da bodo po mojem odhodu vstopili med vas nadležni volkovi, ki ne bodo prizanašali tropu. ³⁰Prav tako bodo izmed vas vstali možje, ki bodo govorili sprevržene besede, da učence odtegnejo za seboj. ³¹Torej čujte in se spomnite, da v obdobju treh let, ponoči in podnevi, nisem prenehal s solzami vsakogar svariti. ³²In sedaj, bratje, vas priporočam Bogu in besedi njegove milosti, ki je zmožna, da vas izgradi in da vam da dediščino med vsemi temi, ki so posvečeni. ³³Nisem hlepel po nikogaršnjem srebru ali zlatu ali obleki. ³⁴Da, tudi vi sami veste,^b da so te roke služile mojim potrebam in tem, ki so bili z menoj. ³⁵Pokazal sem vam vse stvari, da moramo s takšnim trudom podpirati slabotne in se spominjati besed Gospoda Jezusa, kako je rekel: »Bolj blagoslovljeno je dajati kakor prejemati.«

³⁶In ko je tako govoril, je pokleknil in z njimi vsemi molil. ³⁷In vsi so bridko jokali in se oklenili Pavlovega vratu ter ga poljubljali ³⁸in žalovali predvsem zaradi vseh besed, ki jih je govoril, da naj ne bi več videli njegovega obraza. In pospremili so ga k ladji.

21 In pripetilo se je, da potem, ko smo odšli od njih in odrinili, smo z ravno smerjo prispeli na Kos in naslednji *dan* na Rodos in od tam v Pátaro, ²in ko smo našli ladjo, ki je jadrjala preko do Fenikije, smo se vkrcali in odpotovali. ³Torej ko smo odkrili Ciper, smo ga pustili na levi roki in odjadrali v Širijo ter pristali v Tiru, kajti tam je ladja iztovorila svoj tovor. ⁴In ko smo našli učence, smo tam ostali sedem dni. Ti so Pavlu po Duhu povedali, da naj ne bi šel gor v Jeruzalem. ⁵In ko smo te dneve dovršili, smo se odpravili in odšli [*po*] naši poti. In na našo pot so nas vsi pospremili z ženami in otroci, dokler *nismo bili* izven mesta, in pokleknili smo na obali ter molili. ⁶In ko smo se poslovili drug od drugega, smo se odpeljali z ladjo, oni pa so se ponovno vrnili domov. ⁷In ko smo dokončali *naše* potovanje iz Tira, smo prišli v Ptolemáido in pozdravili brate in en dan ostali z njimi. ⁸In naslednji *dan* smo mi, ki smo bili iz Pavlove skupine, odšli ter prišli v Cezarejo in vstopili v hišo evangelista Filipa,^c ki je bil *eden* izmed sedmih; in ostali z njim. ⁹In isti mož je imel štiri hčere, device, ki so prerokovale. ¹⁰In ko

^a 20:23: me: ali, zame.

^a 20:7: Apd 2:46 ^b 20:34: 1 Kor 4:12; 1 Tes 2:9; 2 Tes 3:8 ^c 21:8: Apd 6:5

smo se *tam* mudili mnogo dni, je prišel dol iz Judeje neki prerok, po imenu Agab. ¹¹In ko je prišel k nam, je vzel Pavlov pas ter si zvezal svoje lastne roke in stopala ter rekel: »Tako govori Sveti Duh: »Tako bodo Judje v Jeruzalemu zvezali moža, ki ima v lasti ta pas in ga izročili v roke poganom.« ¹²In ko smo slišali te stvari, smo ga rotili, tako mi kakor tudi tisti iz tega kraja, naj ne hodi gor v Jeruzalem. ¹³Potem je Pavel odgovoril: »Kaj mislite, da jokate in da mi lomite moje srce? Pripravljen sem ne samo biti zvezan, temveč v Jeruzalemu tudi umreti za ime Gospoda Jezusa.« ¹⁴In ko ni želel biti pregovorjen, smo prenehali, rekoč: »Zgodi se Gospodova volja.«

¹⁵In po teh dneh smo vzeli našo prtljago in odšli gor v Jeruzalem. ¹⁶§ Z nami so šli tja tudi *nekateri* učenci iz Cezareje in s seboj so privedli nekega Mnazona iz Cipra, starega učenca, pri katerem naj bi prenočili. ¹⁷In ko smo prišli v Jeruzalem, so nas bratje veselo sprejeli. ¹⁸In naslednji *dan* je Pavel z nami odšel k Jakobu in prisotne so bile vse starešine. ¹⁹In ko jih je pozdravil, je podrobno pojasnil kakšne stvari je Bog po njegovi službi storil med pogani. ²⁰In ko so to slišali, so slavili Gospoda in mu rekli: »Vidiš, brat, kako mnogo tisočev Judov je tukaj, ki verujejo, in vsi so goreči za postavo, ²¹o tebi pa so obveščeni, da vse Jude, ki so med pogani, učiš, da zapustijo Mojzesa, rekoč, da jim ni potrebno obrezati *njihovih* otrok niti živeti po običajih. ²²Kaj je to torej? Množica mora brezpogojno priti skupaj, kajti slišali bodo, da si prišel. ²³Pravimo ti, stori torej tole: »Imamo štiri može, ki imajo na sebi zaobljubo; ²⁴vzemi jih in se z njimi očisti in naj bodo tvoji stroški, da si bodo lahko, ²⁵obrili svoje glave, in vsi bodo lahko spoznali, da te stvari, o katerih so bili glede tebe obveščeni, niso nič, temveč *da* tudi sam živiš redno in se držiš postave.« ²⁵§ Kar zadeva pogane, ki verujejo, ²⁶smo pisali in sklenili, da *[naj]* ne obeležujejo nobene takšne stvari, razen samo, da se varujejo pred *stvarmi* darovanim malikom in pred krvjo in pred zadavljenim in pred prešuštvom.« ²⁶Tedaj je Pavel vzel može in naslednji dan, ko se je očistil, je z njimi vstopil v tempelj, ²⁷da naznani dovršitev dni očiščevanja, dokler se ne bi za vsakega izmed njih darovala daritev.

²⁷In ko se je sedem dni skoraj dokončalo, so Judje, ki so bili iz Azije, ko so ga zagledali v templju, razvneli vso množico in nanj položili roke ²⁸ter vzklicali: »Možje Izraelci, pomagajte: »To je človek, ki povsod vse *može* uči proti ljudem in postavi ter temu kraju,

in razen tega je tudi Grke privedel v tempelj in oskrnil ta sveti prostor.« ²⁹(Kajti prej so v mestu videli z njim Efežana Trofima, za katerega so domnevali, da ga je Pavel privedel v tempelj.) ³⁰In vse mesto je bilo razdraženo in ljudje so tekli skupaj in prišli so Pavla ter ga odveli iz templja in nemudoma so bila vrata zaprta. ³¹In medtem ko so ga poskušali ubiti, so prišle k vrhovnemu poveljniku čete novice, da je bil ves Jeruzalem v vstaji. ³²Ki je takoj vzel vojake in stotnike ter stekel dol k njim. In ko so zagledali vrhovnega poveljnika in vojake, so Pavla prenehali pretepati. ³³Tedaj se je približal vrhovni poveljnik in ga prijel ter mu ukazal, naj bo zvezan z dvema verigama in zahteval je kdo je bil in kaj je storil. ³⁴In nekateri so med množico vpili eno stvar, nekateri drugo in ko ni mogel zanesljivo izvedeti gotovosti za hrup, je ukazal, da ga s seboj vzamejo v grad. ³⁵In ko je prišel na stopnice, je bilo tako, da so ga zaradi nasilja množice nesli vojaki. ³⁶Kajti množica ljudi je sledila za njimi in kričala: »Proč z njim.« ³⁷In ko naj bi bil Pavel odveden v grad, je vrhovnemu poveljniku rekel: »Ti smem spregovoriti?« Ki je rekel: »Znaš govoriti grško? ³⁸Ali ^anisi ti tisti Egipčan, ki je pred temi dnevi naredil vstajo in v divjino odvedel štiri tisoč mož, ki so bili morilci?« ³⁹Vendar je Pavel rekel: »Jaz sem človek, *ki* sem Jud iz Tarza, mesta v Kilikiji, mešanec ne nepomembnega mesta, in rotim te, dovoli mi, da spregovorim ljudem.« ⁴⁰In ko mu je dal dovoljenje, je Pavel stal na stopnicah in z roko dal znamenje ljudem. In ko je nastala velika tišina, *jim* je spregovoril v hebrejskem jeziku, rekoč:

22 »Možje, bratje in očetje, poslušajte moj zagovor, *katerega* vam sedaj *delam*.« ²(In ko so slišali, da jim je spregovoril v hebrejskem jeziku, so ohranili še večjo tišino, in on reče): ³*e* »Jaz sem resnično človek, *ki* sem Jud, rojen v Tarzu, *mestu* v Kilikiji, vendar vzgojen v tem mestu pri Gamalielovih stopalih *in* poučevan glede na popolne običaje postave očetov in bil sem goreč napram Bogu, kakor ste danes vi vsi. ⁴*f*In to pot sem preganjal do smrti ter zvezoval in izročal v ječe tako moške kakor ženske. ⁵Kakor tudi veliki duhovnik pričuje o meni in vse visoke starešine, od katerih sem prav tako prejel pisma za brate in odšel v Damask, da privedem te, ki so bili tam, zvezane v Jeruzalem, da bi bili kaznovani. ⁶In pripetilo se je, da ko sem bil na potovanju in sem okoli poldneva prišel blizu Damaska, je nenadoma okoli mene z neba zasijala močna svetloba. ⁷In padel sem na tla ter zaslišal

^a 21:38: [Leta Gospodovega 55.]

^a 21:24: 4 Mz 6:18; Apd 18:18

^b 21:25: Apd 15:20

^c 21:26: 4 Mz 6:13

^d 21:38: Apd 5:36

^e 22:3: Apd 21:39 ^f 22:4: Apd 8:3

glas, ki mi je rekel: »Savel, Savel, zakaj me preganjaš?«⁸ § In odgovoril sem: »Kdo si ti, Gospod?« On pa mi je rekel: »Jaz sem Jezus Nazarečan, katerega ti preganjaš.«⁹ In tisti, ki so bili z menoj, so zares videli svetlobo in so bili prestrašeni, toda niso slišali glasu tistega, ki mi je govoril.¹⁰ In rekel sem: »Kaj naj storim, Gospod.« In Gospod mi je rekel: »Vstani in pojdi v Damask in tam ti bo povedano o vseh stvareh, ki so ti določene, da jih storiš.«¹¹ In ko zaradi slave te svetlobe nisem mogel videti, sem voden za roko teh, ki so bili z menoj, prišel v Damask.¹² In neki Hananija, glede na postavbo predan mož, na dobrem glasu od vseh Judov, ki so prebivali *tam*,¹³ je prišel k meni in se ustavil ter mi rekel: »Brat Savel, prejmi svoj vid.« In isto uro sem pogledal nanj.¹⁴ In rekel je: »Bog naših očetov te je izbral, da bi spoznal njegovo voljo in vidiš tega Pravičnega in da bi slišal glas iz njegovih ust.¹⁵ Kajti ti boš njegova priča vsem ljudem o tem, kar si videl in slišal.¹⁶ In sedaj, zakaj se mudiš? Vstani in bodi krščen in izperi svoje grehe ter klič Gospodovo ime.«¹⁷ In pripetilo se je, ko sem ponovno prišel v Jeruzalem, medtem ko sem molil v templju, da sem bil v zamaknjenju;¹⁸ in videl sem njega, ki mi je rekel: »Podvizaj se in pojdi hitro iz Jeruzalema, kajti ne bodo sprejeli tvojega pričevanja glede mene.«¹⁹ In rekel sem: »Gospod, oni vedo, da sem v vsaki sinagogi zapiral in pretepal te, ki so verovali vate,²⁰ a in ko je bila prelita kri tvojega mučenca Štefana, sem tudi sam stal poleg in soglašal k njegovi smrti in varoval obleko teh, ki so ga usmrtili.«²¹ In rekel mi je: »Pojdi, kajti od tukaj te bom poslal daleč k poganom.«²² In poslušali so ga do te besede in *nato* so povzdignili svoje glasove ter rekli: »Proč z zemlje z njim, kajti ne spodobi se, da bi živel.«²³ In ko so zakričali in odvrgli svoja oblačila ter v zrak metali prah,²⁴ mu je vrhovni poveljnik velel, naj bo priveden v grad in zaukazal, da naj bi bil zaslišan z bičanjem, da bi lahko izvedel zakaj so tako vpili zoper njega.²⁵ In ko so ga zvezali z jermeni, je Pavel rekel stotniku, ki je stal poleg: »Ali je za vas zakonito, da bičate človeka, ki je Rimljan in neobsojen?«²⁶ Ko je stotnik *to* slišal, je odšel in povedal vrhovnemu poveljniku, rekoč: »Pazi kaj delaš, kajti ta človek je Rimljan.«²⁷ Potem je prišel vrhovni poveljnik in mu rekel: »Povej mi, ali si Rimljan?« Rekel je: »Da.«²⁸ § In vrhovni poveljnik je odgovoril: »Z velikim zneskom sem dosegel to svobodo.« Pavel pa je rekel: »Toda jaz sem bil rojen *svoboden*.«²⁹ Potem so nemudoma odstopili od njega, ki naj bi ga zaslišali.^a In tudi vrhovni poveljnik

je bil prestrašen, potem ko je izvedel, da je bil Rimljan in ker ga je zvezal.³⁰ Naslednji dan, ker je hotel zagotovo izvedeti zakaj je bil obtožen od Judov, ga je odvezal od *njegovih* jermenov ter visokim duhovnikom in vsemu njihovemu velikemu zboru ukazal, da se prikažejo in Pavla privedel dol ter ga postavil prednje.

23 In ko je Pavel iskreno gledal véliki zbor, je rekel: »Možje *in* bratje, do danes sem živel po vsej dobri vesti pred Bogom.«² Véliki duhovnik Hananija pa je ukazal tem, ki so stali poleg, da ga udarijo po ustih.³ Potem mu je Pavel rekel: »Bog bo udaril tebe, *ti* pobeljeni zid, kajti sediš, da mi sodiš po postavi, velelaš pa, da sem udarjen v nasprotju s postavo?«⁴ In ti, ki so stali poleg, so rekli: »Ti zasramuješ Božjega vélikega duhovnika?«⁵ Potem je Pavel rekel: »Nisem vedel, bratje, da je véliki duhovnik, kajti pisano je: *b* »O vladarju svojih ljudi ne boš govoril hudobno.«⁶ § Toda ko je Pavel zaznal, da jih je bilo v vélikem zboru en del saducejev, drugi pa farizeji, je v zboru vzkliknil: »Možje *in* bratje,^c jaz sem farizej, sin farizeja;^d zaradi upanja in vstajenja mrtvih sem poklican na zaslišanje.«⁷ In ko je tako rekel, je med farizeji in saduceji nastalo nesoglasje, in množica je bila razdeljena.⁸ Kajti saduceji pravijo, da ni vstajenja niti angela niti duha, toda farizeji oboje priznavajo.⁹ § In nastalo je veliko vpitje. In pisarji, *ki so bili* iz farizejskega dela, so vstali ter se prepirali, rekoč: »Na tem človeku ne najdemo nobenega zla, temveč, če mu je govoril duh ali angel, se ne bojujmo proti Bogu.«¹⁰ In ko je nastalo veliko nesoglasje, je vrhovni poveljnik, ker se je bal, da ne bi Pavla raztrgali na koščke, ukazal vojakom, da gredo dol in ga na silo vzamejo izmed njih *ter ga* privedejo v grad.¹¹ In naslednjo noč je poleg njega stal Gospod ter rekel: »Bodi dobre volje, Pavel, kajti kakor si pričeval o meni v Jeruzalemu, tako moraš pričevati tudi v Rimu.«¹² In ko je bil dan, so se nekateri izmed Judov zbrali skupaj ter se pod^b prekletstvom zavezali, rekoč, da ne bodo niti jedli niti pili, dokler Pavla ne ubijejo.¹³ In bilo jih je več kot štirideset, ki so sklenili to zaroto.¹⁴ In prišli so k visokim duhovnikom in starešinam ter rekli: »Mi smo se pod velikim prekletstvom zavezali, da ne bomo ničesar jedli, dokler Pavla ne umorimo.«¹⁵ Zdaj torej z vélikim zborom naznanite vrhovnemu poveljniku, da ga naslednji dan privede dol k vam, kot da glede njega zahtevate nekaj bolj podrobnega, mi pa smo pripravljani, da ga ubijemo, preden pride blizu.¹⁶ In ko je sin Pavlove sestre slišal o njihovem prežanju,

^a 22:29: zaslišali: ali, mučili. ^b 23:12: pod...: ali, s prisego mržnje.

^a 22:20: Apd 7:58 ^b 23:5: 2 Mz 22:27 ^c 23:6: Flp 3:5 ^d 23:6: Apd 24:21 ^e 23:8: Mt 22:23

je odšel in vstopil v grad ter povedal Pavlu. ¹⁷Potem je Pavel k *sebi* poklical enega izmed stotnikov in rekel: »Spremite tega mladeniča k vrhovnemu poveljniku, kajti povedati mu ima neko stvar.« ¹⁸Tedaj ga je ta vzel in ga spremil k vrhovnemu poveljniku in rekel: »Jetnik Pavel me je poklical k *sebi* in me prosil, da tega mladeniča spremim k tebi, ki ti ima nekaj povedati.« ¹⁹Potem ga je vrhovni poveljnik prijel za roko in odšel z *njim* stran na samo ter ga vprašal: »Kaj je to, kar mi imaš povedati?« ²⁰In rekel je: »Judje so se strinjali, da od tebe zahtevajo, da jim naslednji dan privedeš Pavla dol v veliki zbor, kakor da bodo od njega zahtevali nekaj bolj podrobnega. ²¹Ampak ne ukloni se jim, kajti nanj preži izmed njih več kot štirideset mož, ki so se s prisego zavezali, da ne bodo niti jedli niti pili, dokler ga ne ubijejo. In sedaj so pripravljani, ker od tebe pričakujejo obljubo.« ²²Tako je *potem* vrhovni poveljnik pustil mladeniču oditi in *mu* naročil: »*Glej* da nobenemu človeku ne poveš, da si mi razodel te besede.« ²³In k *sebi* je poklical dva stotnika, rekoč: »Pripravita dvesto vojakov in sedemdeset konjenikov in dvesto sulicarjev, da gredo ob tretji nočni uri v Cezarejo, ²⁴in priskrbite *jim* živali, da bodo lahko Pavla posadili nanje in ga varno privedite k voditelju Feliksu.« ²⁵In napisal je pismo na ta način: ²⁶»Klavdij Lizija pošilja pozdrav nadvse odličnemu voditelju Feliksu. ²⁷Tega moža so Judje prijeli in bi ga bili ubili. Potem sem prišel z vojsko in ko sem izvedel, da je bil Rimljan, sem ga rešil. ²⁸In ko sem hotel izvedel razlog, zakaj so ga obtožili, sem ga privedel v njihov veliki zbor. ²⁹O njem sem zaznal, da je obtožen vprašan iz svoje postave, toda k njegovi obtožbi ni položenega ničesar vrednega smrti ali ujetništva. ³⁰In ko mi je bilo povedano, kako Judje prežijo na tega človeka, sem ga nemudoma poslal k tebi in tudi njegovim tožnikom sem dal zapoved, da pred teboj povedo kar *so imeli* zoper njega. Zbogom.« ³¹Potem so vojaki, kakor jim je bilo ukazano, vzeli Pavla in ga ponoči privedli do Antipatride. ³²Naslednji dan so konjenike pustili, da gredo z njim in se vrnili h gradu, ³³ki so, ko so prišli v Cezarejo in poslanico izročili voditelju, preden izročili tudi Pavla. ³⁴In ko je voditelj *pismo* prebral, je vprašal iz katere province je. In ko je razumel, da je *bil* iz Kilikije, ³⁵je rekel: »Poslušal te bom, ko pridejo tudi tvoji tožniki.« In ukazal ga je zadržati v Herodovi sodni dvorani.

24 Po petih dneh pa je prišel dol Hananija, veliki duhovnik, s starešinami in z

nekim govornikom *po imenu* Tertul, ki je voditelja poučil zoper Pavla. ²In ko je bil le-ta poklican, ga je Tertul pričel obtoževati, rekoč: »Glede na to, da po tebi uživamo veliko spokojnost in da so po tvoji previdnosti temu narodu storjena zelo plemenita dejanja, ³š *to* priznavamo vedno in na vseh krajih, najplemenitejši Feliks, z vso hvaležnostjo. ⁴Vendar, da te ne bom še bolj zadrževal, te prosim, da nam po svoji dobrotljivosti prisluhneš nekaj besed. ⁵Kajti tega človeka smo spoznali [*za*] kužnega in povzročitelja upora med vsemi Judi po vsem svetu in kolovodja ločine Nazarečanov, ⁶š ki je poskušal oskruniti tudi tempelj; katerega smo prijeli in hoteli soditi glede na našo postavo. ⁷Š Vendar je *nad nas* prišel vrhovni poveljnik Lizija in ga z veliko silo odvedel iz naših rok ⁸š in njegovim tožnikom velel, da pridejo k tebi; s čigar zasliševanjem si boš lahko pridobil spoznanje o vseh teh stvareh, česar ga obtožujemo.« ⁹In tudi Judje so soglašali, rekoč, da so bile te stvari takšne. ¹⁰Natô je Pavel, potem ko^a mu je voditelj dal znamenje, da govori, odgovoril: »Ker vem, da si bil že mnogo let sodnik temu narodu, se še bolj vedro zagovarjam, ¹¹zato, da boš lahko razumel, da je šele dvanajst dni odkar sem odšel gor v Jeruzalem, da bi oboževal. ¹²In niti me niso našli v templju razpravljati s katerimkoli človekom niti podpihovati množice, ne v sinagogah, ne v mestu, ¹³niti ne morejo dokazati besed, s katerimi me sedaj obtožujejo. ¹⁴Toda to ti priznam, da po poti, ki ji pravijo kriva vera, na ta način obožujem Boga svojih očetov in verujem vse stvari, ki so zapisane v postavi in prerokih, ¹⁵in upanje imam v Boga, katerega tudi sami dopuščajo, da bo vstajenje mrtvih, tako pravičnih kakor nepravičnih. ¹⁶In v tem sebe vežbam, da imam vest nenehno povsem brez prestopka pred Bogom in *pred ljudmi*. ¹⁷Torej po mnogih letih sem prišel, da svojemu narodu prinesem miloščine in daritve. ¹⁸^a Nakar so me neki Judje iz Azije našli v templju očiščenega, niti skupaj z množico niti s hrupom. ¹⁹Ki bi morali biti tukaj pred teboj in ugovarjati, če bi imeli karkoli zoper mene. ²⁰Sicer naj ti isti *tukaj* povedo, če so našli na meni kakršnokoli zlo dejanje, medtem ko sem stal pred velikim zborom, ²¹razen, če je to zaradi tistega enega glasu, ko sem med njimi stal in vzkliknil:» »Gledé vstajenja mrtvih ste me danes poklicali na zaslišanje.«

²²In ko je Feliks, ki je imel popolnejše spoznanje o *tej* poti, slišal te besede, jih je preložil ter rekel: »Ko bo prišel dol

^a 24:10: [Leta Gospodovega 53.]

^a 24:18: Apd 21:27 ^b 24:21: Apd 23:6

vrhovni poveljnik Lizija bom spoznal vse o vaši zadevi.« ²³§ In stotniku je ukazal, da varuje Pavla in *mu* pusti imeti prostost in da naj nikomur od njegovih znancev ne bi prepovedal streči ali priti k njemu.

²⁴§ In po nekaj dneh, ko je prišel Feliks s svojo ženo Druzilo, ki je bila Judinja, je poklical Pavla in ga poslušal glede vere v Kristusa. ²⁵In ko je razpravljal o pravičnosti, zmernosti in sodbi, ki pride, je Feliks zatrepetal in odgovoril: »Za sedaj pojdi svojo pot. Ko bom imel primeren čas, te bom poklical.« ²⁶§ Upal je tudi, da bi mu bil od Pavla dan denar, da bi ga lahko osvobodil, zaradi česar ga je pogostejše poklical in se posvetoval z njim. ²⁷Toda po dveh letih^a pa je na Feliksovo mesto prišel Porkij Fest. Feliks pa, voljan ustreči Judom, je Pavla pustil zvezanega.

25 Torej ko je Fest prišel v provinco, se je po treh dneh povzpел iz Cezareje v Jeruzalem. ²Potem sta ga veliki duhovnik in judovski voditelj poučila zoper Pavla in ga rotila ³ter zoper njega želela naklonjenosti, da bi ga dal poslati v Jeruzalem, prežeč na poti, da ga ubijejo. ⁴Toda Fest je odgovoril, da naj bo Pavel čuvan v Cezareji in da bo sam v kratkem odšel *tja*. ⁵»Naj torej tisti,« je rekel, »ki so med vami zmožni, odidejo z *menoj* dol in tega moža obtožijo, če je v njem kakršnakoli zlobnost.« ⁶In ko se je med njimi mudil več^b kot deset dni, je odšel dol v Cezarejo; in naslednji dan je sedeč na sodnem stolu zapovedal naj pripeljejo Pavla. ⁷In ko je ta prišel, so naokoli stali Judje, ki so prišli dol iz Jeruzalema in zoper Pavla vložili mnoge in boleče ovadbe, katere niso mogli dokazati. ⁸Medtem se je zagovarjal: »Niti zoper judovsko postavo, niti zoper tempelj, niti zoper cesarja nisem čisto nič zagrešil.« ⁹Toda Fest je, voljan ustreči Judom, Pavlu odgovoril in rekel: »Hočeš iti gor v Jeruzalem in biti tam, pred *menoj*, sojen o teh stvareh?« ¹⁰Potem je Pavel rekel: »Pred cesarskim sodnim stolom stojim, kjer moram biti sojen. Judom nisem storil nobene krivice, kakor ti zelo dobro veš. ¹¹Kajti če sem prestopnik ali sem zagrešil karkoli vrednega smrti, se ne branim umreti, toda če ni nobene od teh stvari, za katere me ti tožijo, me noben človek ne more izročiti njim. Na cesarja se sklicujem.« ¹²Tedaj je Fest, ko se je posvetoval z zborom, odgovoril: »Na cesarja si se skliceval? K cesarju pojdeš.«

¹³In po nekaj dneh sta v Cezarejo prišla kralj Agripa in Berenika, da pozdravita Festa.

¹⁴In ko sta bila tam mnogo dni, je Fest kralju

razodel Pavlovo zadevo, rekoč: »Tukaj je neki mož, ki ga je Feliks pustil v vezeh, ¹⁵o katerem so *me*, ko sem bil v Jeruzalemu, visoki duhovniki in judovski starešine obvestili, ker so proti njemu želeli *imeti* sodbo. ¹⁶Katerim sem odgovoril: »Rimljani nimajo navade kateregakoli človeka izročiti, da umre, preden se ta, ki je obtožen, ne sooči s tožniki in ima dovoljenje, da se brani glede zločina vloženega zoper njega.« ¹⁷Torej ko so prišli sèm, sem brez kakršnegakoli odlašanja naslednji dan sédel na sodni stol in ukazal, da moža privedejo. ¹⁸Proti kateremu, ko so tožniki vstali, niso prinesli nobene obtožbe o takšnih stvareh kakor sem predpostavljal. ¹⁹temveč so imeli zoper njega neka vprašanja o njihovem lastnem praznoverju in o nekem Jezusu, ki je bil mrtev, o katerem je Pavel trdil, da živi. ²⁰In ker sem dvomil^c o takšnem načinu zaslišanj, sem ga vprašal ali bi odšel v Jeruzalem in bi bil tam sojen o teh stvareh. ²¹§ Toda ko se je Pavel skliceval, da se zadrži za Avgustovo zaslišanje,^d sem ukazal, da ga stražijo, dokler ga ne pošljem k cesarju.« ²²Potem je Agripa rekel Festu: »Tudi sam bi rad slišal tega človeka.« »Naslednji dan,« je rekel, »ga boš slišal.«

²³In naslednji dan, ko sta z velikim pompom prišla Agripa in Berenika in vstopila na kraj zaslišanja z vrhovnimi poveljniki ter glavnimi možmi mesta, je bil na Festovo zapoved priveden Pavel. ²⁴In Fest je rekel: »Kralj Agripa in vsi ljudje, ki ste z nami tukaj prisotni, vidite tega človeka, glede katerega se je vsa množica Judov pogajala z *menoj*, tako v Jeruzalemu kakor *tudi* tukaj in kričala, da ne bi smel več živeti. ²⁵Toda ko sem spoznal, da ni zagrešil nič vrednega smrti in da se je on sam skliceval na Avgusta, sem določil, da ga pošljem. ²⁶O katerem ne vem nobene zanesljive stvari, da napišem svojemu gospodu. In zato sem ga privedel pred vas in zlasti pred tebe, o kralj Agripa, da bi po zaslišanju lahko imel kaj napisati. ²⁷Kajti zdi se mi nerazumno poslati jetnika in istočasno ne naznaniti zločinov *vloženih* zoper njega.«

26 Potem je Agripa rekel Pavlu: »Dovoljeno ti je, da se zagovarjaš.« Nató je Pavel iztegnil svojo roko in se zagovarjal: ²»Imam se za srečnega, kralj Agripa, ker se bom danes pred teboj zagovarjal gledé vseh stvari, katere me Judje obtožujejo, ³še posebej, *ker te poznam*, da si poznavalec vseh običajev in vprašanj, ki so med Judi, te zaradi tega rotim, da me potrpežljivo poslušáš. ⁴Moj življenjski slog od moje mladosti, ki je

^a 24:27: [Leta Gospodovega 62.] ^b 25:6: več...: ali, kakor se bere v nekaterih izvodih; ne več kakor osem do deset dni. ^c 25:20: dvomil...: ali, bil dvomljiv kako poizvedeti o tem. ^d 25:21: zaslišanje: ali, sodbo.

bila najprej med mojim lastnim narodom v Jeruzalemu, poznaajo vsi Judje, ⁵ki so me poznali od začetka, če bi [le] želeli pričevati, da sem po najstrožji ločini našega bogoslužja živel kot farizej. ⁶In sedaj stojim in sem sojen zaradi upanja o od Boga dani obljubi našim očetom. ⁷K tej *obljubi* se naši dvanajsteri rodovi, ki dan in noč^a iskreno služijo *Bogu*, nadejajo, da se uresniči. Zaradi tega upanja, kralj Agripa, sem obtožen od Judov. ⁸Zakaj bi vam bila neverjetna misel, da bi Bog obujal mrtve? ⁹Jaz sem sam pri sebi resnično mislil, da moram mnoge stvari narediti nasprotno imenu Jezusa Nazarečana. ¹⁰^a Kar sem tudi počel v Jeruzalemu. In mnoge izmed svetih sem zapiral v ječo, ker sem prejel oblast od visokih duhovnikov. In ko so jih morili, sem dajal svoj glas zoper *nje*. ¹¹In pogosto sem jih v vsaki sinagogi kaznoval ter *jih* silil k bogokletju in zoper njih sem bil silno besen. Preganjal sem *jih* celó v tujih mestih. ¹²^b Nakar, ko sem odšel v Damask, z oblastjo in pooblastilom od visokih duhovnikov, ¹³sem sredi dneva, o kralj, na poti videl svetlobo z neba, nad sijajem sonca, ki je svetila naokoli mene in teh, ki so potovali z menoj. ¹⁴In ko smo vsi popadali na zemljo, sem zaslišal glas, ki mi je spregovoril in v hebrejskem jeziku rekel: »Savel, Savel, zakaj me preganjaš? Zate je to težko, da se upiraš bodicam.« ¹⁵In rekel sem: »Kdo si ti, Gospod?« In rekel je: »Jaz sem Jezus, ki ga ti preganjaš. ¹⁶Toda vstani in stopi na svoja stopala, kajti prikazal sem se ti zaradi tega namena, da te naredim za služabnika in pričo tako o teh stvareh, katere si videl, kakor o teh stvareh, v katerih se ti bom prikazal, ¹⁷in te reševal pred ljudmi ter *pred* pogani, h katerim te sedaj pošiljam, ¹⁸da odpreš njihove oči in da *jih* obrneš od teme k svetlobi in *od* Satanove oblasti k Bogu, da bi lahko prejeli odpuščanje grehov in dediščino med temi, ki so posvečeni po veri, ki je v meni.« ¹⁹Nakar, o kralj Agripa, nisem bil neposlušen nebeškemu videnju, ²⁰temveč sem se najprej pokazal tem iz Damaska in v Jeruzalemu in po vseh celotnih krajih Judeje in *potem* poganom, da bi se pokesali in se obrnili k Bogu in opravljali dela primerna kesanju. ²¹Zaradi teh razlogov so me v templju Judje zgrabili in *me* poskušali ubiti. ²²Ker sem torej dobil pomoč od Boga, sem nadaljeval do današnjega dne in pričeval tako malim kakor velikim in nisem govoril nobenih drugih besed kakor te, katere so govorili preroki in Mojzes, da naj bi se zgodile, ²³da naj bi Kristus trpel in

da naj bi bil on prvi, ki bi vstal od mrtvih in bi naznanil svetlobo ljudem ter poganom.«

²⁴In ko se je tako zagovarjal, je Fest z močnim glasom rekel: »Pavel, izgubil si pamet. Mnogo učenja te je naredilo norega.« ²⁵Vendar je ta odvrnil: »Nisem zmešan, najplemenitejši Fest, temveč govorim besede resnice in treznosti. ²⁶Kajti kralj, pred katerim tudi sam pogumno govorim, ve o teh stvareh, kajti prepričan sem, da nobena teh stvari pred njim ni skrita, kajti ta stvar se ni zgodila^{lq} v zakotju. ²⁷Kralj Agripa, verjameš prerokom? Vem, da verjameš.« ²⁸Potem je Agripa rekel Pavlu: »Skoraj me pregovoriš, da postanem kristjan.« ²⁹In Pavel je rekel: »Bog daj, da ne bi bil samo ti, temveč tudi vsi, ki so me danes slišali, tako skoraj, kakor povsem tako kakor jaz, toda brez teh vezi.« ³⁰In ko je tako govoril, so vstali kralj in voditelj in Berenika in vsi, ki so sedeli z njimi. ³¹In ko so odšli proč, so se med seboj pogovarjali, rekoč: »Ta človek ne dela nič vrednega smrti ali ujetništva.« ³²Potem je Agripa rekel Festu: »Tega človeka bi lahko izpustili na prostost, če se ne bi skliceval na cesarja.«

27 In ko je bilo določeno, da naj bi odpluli v Italijo, so Pavla in nekatere druge jetnike izročili *nekomu*, po imenu Julij, stotniku Avgustove čete. ²In ko smo vstopili na ladjo iz Adramitija, smo odrinili ter mislili pluti ob obalah Azije. Z nami je bil *neki* Aristarh, Makedonec iz Tesalonike. ³§ In naslednjega *dne* smo pristali v Sidónu. In Julij je s Pavlom človekoljubno ravnal ter *mu* dal dovoljenje za odhod na kopno k svojim prijateljem, da se okrepi. ⁴In ko smo od tam odpluli, smo jadrali pod Ciprom, ker so bili vetrovi nasprotni. ⁵In ko smo jadrali prek morja Kilikije in Pamfilije, smo prišli v Miro, *mesto* v Likiji. ⁶In tam je stotnik našel ladjo iz Aleksandrije, ki je plula v Italijo, in nas vkrcal nanjo. ⁷In ko smo mnogo dni počasi jadrali in smo komaj prišli nasproti Knidosu in ker nam veter ni dovoljeval, smo jadrali pod Kreto,^b nasproti Salmone, ⁸in ko smo jo komaj prešli, smo prišli v kraj, ki se imenuje Dobri pristani; blizu katerega je bilo mesto Lasája.

⁹Torej potem, ko je bilo porabljenega mnogo časa in ko je bilo torej jadranje nevarno, ker je post^c sedaj že minil, *jih* je Pavel opomnil ¹⁰in jim rekel: »Možje, zaznavam, da bo to potovanje z bolečino^d in veliko škodo, ne samo za tovor in ladjo, temveč tudi za naša življenja.« ¹¹Vendar je stotnik bolj

^a 26:7: dan in noč: gr. noč in dan. ^b 27:7: Kreto: ali, ang. Candy. ^c 27:9: post: post je bil na deseti dan sedmega meseca. ^d 27:10: bolečino: ali, poškodbo.

^a 26:10: Apd 8:3 ^b 26:12: Apd 9:2

zaupal gospodarju in lastniku ladje kakor tem besedam, ki so bile spregovorjene po Pavlu. ¹²In ker pristanišče ni bilo primerno za prezimovanje, je večina svetovala, da tudi od tam odplujejo, če bi na kakršenkoli način lahko dosegli Fojniks in tam prezimili; ki je pristanišče na Kreti in leži proti jugozahodu in severozahodu. ¹³In ko je nežno pihal južni veter, ker so mislili, da so dosegli svoj namen, so od tam dvignili sidro ter jadrali blizu Krete. ¹⁴Toda ne dolgo potem se proti njej dvigne^a viharen veter, imenovan evrakilon.^b ¹⁵In ko je bila ladja ujeta in ni mogla jadrati proti vetru, smo jo pustili peljati. ¹⁶In ko je drvela pod nekim otokom, ki je bil imenovan Kavda, smo imeli mnogo dela, da zavarujemo čoln. ¹⁷Ko so ga dvignili, so uporabili pripomočke ter opasali ladjo in ker so se bali, da ne bi nepričakovano nasledli na sipine, so spustili jadra in tako smo bili gnani. ¹⁸In ker nas je vihar silno premetaval, so naslednji dan razbremenili ladjo, ¹⁹in tretji dan smo z našimi lastnimi rokami odvrgli ladijsko opremo. ²⁰In ko se mnogo dni ni pokazalo niti sonce niti zvezde in je na nas pritiskal ne majhen vihar, je bilo odvezto vsako upanje, da bi bili rešeni. ²¹Toda po dolgi vzdržnosti je Pavel stopil v sredo mednje in rekel: »Možje, morali bi mi prisluhniti in ne odpluti od Krete ter tako ne pridobiti te škode in izgube. ²²In sedaj vas spodbujam, da bodite dobre volje, kajti med vami ne bo nobene izgube kateregakoli človeškega življenja, razen ladje. ²³Kajti to noč je poleg mene stal angel Boga, čigar sem in kateremu služim, ²⁴rekoč: »Ne boj se, Pavel. Priveden moraš biti pred cesarja in glej, Bog ti je podaril vse te, ki jadrajo s teboj.« ²⁵In zato, možje, bodite dobre volje, kajti verjamem Bogu, da bo tako, kakor mi je bilo rečeno. ²⁶Vendar moramo biti vrženi na nek otok.« ²⁷Toda ko je prišla štirinajsta noč, ko smo bili gnani gor in dol po Adriji, se je okoli polnoči mornarjem zdelo, da so se približali neki deželi. ²⁸In izmerili so globino in jo namerili dvajset sežnjev, in ko so se pomaknili malo naprej, so ponovno izmerili in jo namerili petnajst sežnjev. ²⁹Potem so, ker so se bali, da ne bi padli na skale, s krme vrgli štiri sidra in hrepeneli po dnevu. ³⁰In medtem ko so mornarji nameravali pobegniti z ladje, ko so hoteli čoln spustiti v morje, pod krinko kot da bodo vrgli sidra tudi iz premca, ³¹je Pavel rekel stotniku in vojakom: »Razen če ti ne ostanejo na ladji, vi ne morete biti rešeni.« ³²Potem so vojaki presekali vrvi čolna in ga pustili pasti. ³³In medtem ko je prihajal dan, jih je Pavel vse rotill naj vzamejo hrano, rekoč: »Danes je štirinajsti dan, ko

ste čakali in vztrajali ter se postili, brez da bi kaj vzeli. ³⁴Zato vas prosim, da vzamete nekaj hrane, kajti to je za vaše zdravje, kajti nikomur od vas niti las ne bo padel z glave.« ³⁵In ko je tako govoril, je vzel kruh in se v prisotnosti vseh zahvalil Bogu; in ko ga je prelomil, je pričel jesti. ³⁶Potem so bili vsi dobre volje in so tudi sami vzeli nekaj hrane. ³⁷Vseh skupaj pa nas je bilo na ladji dvesto šestinsedemdeset duš. ³⁸In ko so se dovolj najedli, so razbremenili ladjo in v morje vrgli pšenico. ³⁹In ko je bil dan, niso poznali kopnine, toda odkrili so neki zaliv z obalo, v katerega bi radi, če bi bilo mogoče, vrinili ladjo. ⁴⁰In ko so dvignili^c sidra, so se predali morju ter odvezali krmilne vrvi in dvignili veliko jadro k vetru ter se usmerili proti obali. ⁴¹In ko je nepričakovano prišla na kraj, kjer sta se stikali dve morji, je ladja nasedla, in sprednji del je trdno občital in ostal nepremičen, toda zadnji del je bil zaradi sile valov razbit. ⁴²In nasvet vojakov je bil, da pobijejo jetnike, da ne bi kateri od njih odplaval in pobegnil. ⁴³Toda stotnik, voljan rešiti Pavla, je preprečil njihov namen in ukazal, naj se tisti, ki lahko plavajo, najprej vržejo v morje in dosežejo kopno, ⁴⁴ostali pa, nekateri na deskah in nekateri na ladijskih razbitinah. In tako se je zgodilo, da so se vsi varno rešili na kopno.

28 In ko so bili rešeni, so potem izvedeli, da se otok imenuje Malta. ²Š In barbarsko ljudstvo nam je pokazalo ne malo prijaznosti, kajti prižgali so ogenj in nas zaradi navzočega dežja in zaradi mraza, vse sprejeli. ³In ko je Pavel nabral sveženj vej in jih položil na ogenj, je zaradi vročine ven prišel gad in se oprijel njegove roke. ⁴In ko so barbari videli strupeno žival viseti na njegovi roki, so med seboj govorili: »Brez dvoma je ta človek morilec, kateremu, čeprav je ušel morju, maščevanje vendar ne pusti živeti.« ⁵On pa je žival otresel v ogenj in ni čutil nobene škode. ⁶Vendar so gledali, ko naj bi imel oteklino ali nenadoma padel mrtev. Toda potem, ko so dolgo časa gledali in so videli, da se mu ni zgodilo nič hudega, so spremenili svoja mišljenja in rekli, da je bil bog.

⁷V istih četrtilh so bile posesti vodilnega moža otoka, katerega ime je bilo Publij, ki nas je sprejel in nas tri dni prijazno prenočeval. ⁸Pripetilo pa se je, da je Publijev oče ležal bolan zaradi vročice in zaradi krvave griže; h kateremu je vtopil Pavel in molil ter položil svoji roki nanj in ga ozdravil. ⁹Torej ko se je to zgodilo, so prišli tudi drugi, ki so na otoku imeli boleznin in so bili ozdravljeni, ¹⁰ki so nas prav tako počastili z mnogimi častmi. In ko

^a 27:14: dvigne: ali, udari. ^b 27:14: [evrakilon: gr. vzhodni veter ali neurje iz vzhoda.] ^c 27:40: dvignili...: ali, odsekali sidra, so jih pustili v morju.

smo odšli, so *nas* obložili s takšnimi stvarmi, kot je bilo potrebno.

¹¹Š^a In po treh mesecih smo se vkrcali na ladjo iz Aleksandrije, ki je prezimila na otoku, katere znamenje sta bila Kastor in Poluks.^b

¹²In ko smo se izkrcali v Sirakuzi, smo se *tam* mudili tri dni. ¹³In od tam smo šli po ovinkih ter prišli v Région. In po enem dnevu je zapihal južni veter in naslednji dan smo prišli v Putéole, ¹⁴kjer smo našli brate in želeli so, da ostanemo z njimi sedem dni; in tako smo odšli proti Rimu. ¹⁵In ko so bratje slišali o nas, so prišli od tam, da nas srečajo, prav do Apijevega trga in Treh Tavern. Ko jih je Pavel zagledal, se je zahvalil Bogu in se opogumil. ¹⁶§ In ko smo prišli v Rim, je stotnik jetnike izročil poveljniku straže, toda Pavlu je bilo dovoljeno, da prebiva sam zase z vojakom, ki ga je varoval.

¹⁷In pripetilo se je, da je po treh dneh Pavel sklical skupaj judovske voditelje in ko so prišli skupaj, jim je rekel: »Možje *in* bratje, čeprav nisem ničesar zagrešil proti ljudem ali običajem naših očetov, sem bil vendarle jetnik, iz Jeruzalema izročen v roke Rimljanom. ¹⁸Ki so me po zaslišaju hoteli izpustiti, ker na meni ni bilo razloga za smrt. ¹⁹Toda ko so Judje *temu* ugovarjali, sem se bil primoran sklicevati na cesarja, ne da bi moral obtoževati svoj narod. ²⁰Zaradi tega razloga sem vas torej dal poklicati, da *vas* vidim in spregovorim z *vami*, zato ker sem s to verigo zvezan zaradi Izraelovega upanja.« ²¹In rekli so mu: »Glede tebe nismo prejeli niti pisem iz Judeje niti nobeden izmed bratov, ki je prišel, *[te]* ni naznanil ali škodljivo govoril o tebi. ²²Toda od tebe želimo slišati kaj misliš, kajti

glede te ločine vemo, da ji povsod ugovarjajo.« ²³In ko so mu določili dan, so mnogi prišli k njemu v *njegovo* stanovanje; katerim je od jutra do večera pojasnjeval in dokazoval Božje kraljestvo, jih prepričeval glede Jezusa, tako iz Mojzesove postave kakor iz prerokov. ²⁴In nekateri so verjeli besedam, ki so bile govorne, nekateri pa niso verjeli. ²⁵In ko se med seboj niso strinjali, so odšli, po tem ko je Pavel spregovoril eno besedo: »Dobro je Sveti Duh govoril našim očetom po preroku Izaiju, ²⁶rekoč: *a* »Pojdi k tem ljudem in reci: »S poslušanjem boste slišali, pa ne boste razumeli; in z gledanjem boste videli, pa ne zaznali; ²⁷kajti srce teh ljudi je otopelo in njihova ušesa so naglušna in svoje oči so zaprli, da ne bi videli s *svojimi* očmi in *[da ne bi]* slišali s svojimi ušesi in *[da ne bi]* razumeli s *svojim* srcem in *[da ne bi]* bili spreobrnjeni in *[bi]* jih jaz ozdravil.« ²⁸Bodi vam torej znano, da je Božja rešitev duš poslana k poganom in *da* jo bodo poslušali.« ²⁹§ In ko je rekel te besede, so Judje odšli in med seboj imeli veliko razpravljanja.

³⁰In Pavel je celi dve leti^c prebival v lastni najeti hiši in sprejamel vse, ki so prihajali k njemu ³¹ter z vso samozavestjo oznanjal Božje kraljestvo in učil te stvari, ki se tičejo Gospoda Jezusa Kristusa *in* noben človek mu ni branil.

Poslanica apostola Pavla Rimljanom

1 Pavel,^d služabnik Jezusa Kristusa, poklican, *da bi bil* apostol,^b odbran za evangelij Boga, ²(ki ga je vnaprej obljubil po svojih prerokih v svetih pismih), ³glede svojega Sina Jezusa Kristusa, našega Gospoda, ki je glede na meso zrasel iz Davidovega potomca; ⁴in z vstajenjem od mrtvih je, glede na duha svetosti, razglasil,^e *da je* Božji Sin z močjo; ⁵po katerem smo zaradi njegovega imena

prejeli milost in apostolstvo, za^f poslušnost veri med vsemi narodi; ⁶med katere ste po Jezusu Kristusu poklicani tudi vi. ⁷Vsem, ki ste v Rimu, Božji ljubljenci, poklicani, *da ste* sveti: »Milost vam in mir od Boga, našega Očeta in Gospoda Jezusa Kristusa.«

⁸Najprej se po Jezusu Kristusu zahvaljujem svojemu Bogu za vas vse, da se o vaši veri govori po vsem celotnem svetu. ⁹Kajti Bog je

^a 28:11: [Leta Gospodovega 63.]
mitologije, znana kot Dioskura.]
^e 1:4: razglasil: gr. določil.

^b 28:11: [Kastor in Poluks: Brata dvojčka iz grške in rimske
^c 28:30: [Leta Gospodovega 65.] ^d 1:1: [Leta Gospodovega
^f 1:5: za...: ali, k poslušnosti.]

moja priča, kateremu služim ^a svojim duhom v evangeliju njegovega Sina, da vas brez prenehanja vedno omenjam v svojih molitvah, ¹⁰Šker prosim, če bi na kakršenkoli način torej končno lahko imel uspešno potovanje, da po Božji volji pridem k vam. ¹¹Kajti hrepenim, da vas vidim, da bi vam lahko posredoval kak duhoven dar, z namenom, da boste lahko utrjeni; ¹²to je, da bom lahko skupaj z^b vami potolažen po vzajemni veri, tako vaši kakor moji. ¹³Torej, nočem, da bi bili nepoučeni, bratje, da sem se pogosto namenil priti k vam (toda doslej sem bil zadržan), da bi lahko imel, kakor med^c drugimi pagani, nekaj sadu tudi med vami. ¹⁴Dolžnik sem, tako Grkom kakor barbarom, tako modrim kakor nemodrim. ¹⁵Torej, kar se mene tiče, sem pripravljen evangelij oznaniti tudi vam, ki ste v Rimu. ¹⁶Kajti ne sramujem se Kristusovega evangelija, kajti ta je Božja moč za rešitev duš vsakemu, ki veruje; najprej Judu in tudi Grku. ¹⁷Kajti v njem se razodeva Božja pravičnost, iz vere v vero, kakor je pisano: »Pravični bo živel iz vere.«

¹⁸ŠKajti Božji bes je razodet iz nebes zoper vso brezbožnost in nepravičnost ljudi, ki resnico zadržujejo v nepravičnosti; ¹⁹zato ker je to, kar je lahko spoznano od Boga, očitno v njih;^d kajti Bog jim je to pokazal. ²⁰Kajti od stvarjenja sveta so nevidne stvari o njem jasno vidne, ker so razumljene po stvarih, ki so narejene; celó njegova večna moč in Božanstvo, tako^e da so brez opravičila. ²¹Zato ker ko so spoznali Boga, ga niso slavili kakor Boga niti niso bili hvaležni, temveč so v svojih zamislih postali prazni in njihovo nesepametno srce je otemnelo. ²²Ker so o sebi izpovedovali, da so modri, so postali bedaki ²³in slavo netrohljivega^b Boga spremenili v podobo, podobno trohljivemu človeku in pticam in štirinožnim živalim in plazečim stvarem.

²⁴Zato jih je tudi Bog, zaradi poželjenj njihovih lastnih src, prepustil nečistosti, da med seboj onečaščajo svoja lastna telesa. ²⁵ŠKi so Božjo resnico zamenjali v laž in so bolj^f oboževali in služili stvarstvu kakor Stvarniku, ki je blagoslovljen na veke. Amen. ²⁶Zaradi tega razloga jih je Bog prepustil ogabnim strastem; kajti celó njihove ženske so spremenile naravno uporabo v to, kar je protinaravno. ²⁷In prav tako so tudi moški, ki so opustili naravno uporabo ženske, v svojem poželjenju goreli eden k drugemu; moški so z

moškimi počenjali to, kar je nespodobno in na sebi prejemali to povračilo svoje zablode, ki je bilo primereno. ²⁸In celó kot v svojem spoznanju niso želeli obdržati^g Boga, jih je Bog izročil pokvarjenemu^h umu, da počenjajo te stvari, ki niso primerne. ²⁹ŠIzpolnjeni so z vso nepravico, prešuštvom, zlobnostjo, pohlepno, zlonamernostjo; polni zavisti, umora, razpravljanja, prevar, pogubnosti; opravičljivi, ³⁰obrekovalci, sovražniki Boga, kruti, ponosni, bahači, izmišljevalci hudobnih stvari, neposlušni staršem, ³¹Šbrez razumevanja, lomilci zavez, brezⁱ naravne naklonjenosti, nespravljivi, neusmiljeni. ³²Ki poznajo Božjo sodbo, da so tisti, ki zagrešijo takšne stvari, vredni smrti, ne samo, da to počenjajo, temveč imajo^j zadovoljstvo v tistih, ki jih počno.

2 Torej si neopravičljiv, o človek, kdorkoli si, ki sodiš; kajti v čemer sodiš drugega, obsojaš sebe; kajti ti, ki sodiš, počneš iste stvari. ²Toda mi smo prepričani, da je Božja sodba, glede na resnico, zoper te, ki izvajajo takšne stvari. ³In mar misliš ti, o človek, ki sodiš tiste, ki takšne stvari počno in delaš isto, da boš ubežal Božji sodbi? ⁴Ali preziraš bogastva njegove dobrote in prizanašanja in potrpežljivosti, ne vedoč, da te Božja dobroti vodi h kesanju? ⁵Toda po svojem brezčutnem in zakrknjenem srcu^c si nabiraš bes za dan besa in razodetja pravične Božje sodbe; ⁶da ki bo vsakemu človeku povrnil glede na njegova dejanja. ⁷Večno življenje tem, ki si s potrpežljivim vztrajanjem v dobrem ravnanju prizadevajo za slavo in čast in nesmrtnost; ⁸toda tistim, ki so prepirljivi in ne ubogajo resnice, temveč ubogajo nepravico, ogorčenost in bes. ⁹Stiska in tesnoba nad vsako dušo človeka, ki počne zlo, najprej judovsko in prav tako pogansko;^k ¹⁰toda slava, čast in mir vsakemu človeku, ki dela dobro, najprej Judu in tudi poganu, ¹¹kajti pri Bogu ni oziranja na osebe. ¹²Kajti kolikor jih je grešilo brez postave, bodo tudi propadli brez postave; in kolikor jih je grešilo v postavi, bodo sojeni po postavi. ¹³(Kajti pred Bogom niso pravični poslušalci postave, temveč bodo opravičeni uresničevalci postave. ¹⁴Kajti kadar pagani, ki nimajo postave, po naravi delajo stvari, ki so vsebovane v postavi, so tisti, ki nimajo postave, samim sebi postava; ¹⁵ki kažejo delo postave zapisano v njihovih srcih in tudi njihova^m vest pričuje in njihove misli se medtemⁿ obtožujejo ali pa

^a 1:9: s... ali, v svojem duhu. ^b 1:12: z... ali, v vas. ^c 1:13: med... ali, pri drugih poganih. ^d 1:19: v njih: ali, njim. ^e 1:20: tako... ali, da bi bili lahko. ^f 1:25: bolj: ali, raje. ^g 1:28: obdržati: ali, priznati. ^h 1:28: pokvarjenemu... ali, umu brez sodbe ali, neodobravajočemu umu. ⁱ 1:31: brez... ali, nedružabni. ^j 1:32: imajo: ali, soglašajo s tistimi. ^k 2:9: pogansko: gr. grško. ^l 2:10: poganu: gr. Grku. ^m 2:15: njihova... ali, vest pričuje z njimi. ⁿ 2:15: medtem: ali, med seboj.

^a 1:17: Hab 2:4 ^b 1:23: Ps 106:20 ^c 2:5: Jak 5:3 ^d 2:6: Ps 62:12; Mt 16:27; Raz 22:12

opravičujejo druga drugo), ¹⁶ na dan, ko bo Bog po Jezusu Kristusu sodil skrivnosti ljudi, glede na moj evangelij.

¹⁷ Glej, imenuješ se Jud in počivaš na postavi in se bahaš z Bogom ¹⁸ in poznaš *njegovo* voljo in ker si poučen iz postave, odobravaš^a stvari, ki so odličnejše; ¹⁹ in si prepričan, da si ti sam vodnik slepim, svetloba tem, ki so v temi, ²⁰ inštruktor nesrametnih, učitelj otročičev, ki imaš v postavi obrazec spoznanja in resnice. ²¹ Ti torej, ki poučuješ drugega, samega sebe *[pa]* ne poučiš? Ti, ki oznanjaš naj človek ne krade, *[pa]* kradeš? ²² Ti, ki praviš naj človek ne stori zakonolomstva, *[pa]* storiš zakonolomstvo? Ti, ki preziraš malike, *[pa]* storiš^b svetoskrunstvo? ²³ Ti, ki se bahaš s postavo, *[pa]* zaradi prelamljanja postave onečaščaš Boga? ²⁴ Kajti zaradi vas se med pogani izreka bogokletje proti Božjemu imenu, kakor je^a pisano. ²⁵ Kajti obreza resnično koristi, če se držiš postave; toda, če si lomilec postave, je tvoja obreza postala neobreza. ²⁶ Torej, če se neobrezani drži pravičnosti postave, mar ne bo njegova neobreza škoda za obrezo? ²⁷ In ali ne bo neobrezani, ki je po naravi, če izpolnjuje postavo, sodil tebe, ki po črki in obrezi prestopaš postavo? ²⁸ Kajti ni Jud tisti, ki je tak na zunaj; niti ni obreza *ta*, ki je zunanja, v mesu; ²⁹ toda Jud je tisti, ki je tak navznoter; in obreza je *ta* od srca, v duhu *in* ne po črki; katerega hvala ni od ljudi, temveč od Boga.

3 Kakšno prednost ima potem Jud? Ali kakšna korist je od obreze? ² Velika, *[v]* vsakem pogledu, predvsem, ker so bili Božji izreki zaupani njim. ³ Š Kajti kaj če nekateri niso verovali? Mar bo njihova nevera naredila Božjo vero brez učinka? ⁴ Bog ne da; da, naj bo Bog resničen, toda vsak človek lažnivec, kakor je pisano: ^b »Da boš lahko opravičen po svojih besedah in lahko zmagaš, kadar si sojen.« ⁵ Toda če naša nepravčnost razkriva Božjo pravičnost, kaj bomo rekli? *Ali* je Bog, ki se maščuje, nepravčen? (Govorim kakor človek), ⁶ Bog ne da; kajti kako bo potem Bog sodil svet? ⁷ Kajti če je Božja resnica zaradi moje laži v njegovo slavo bolj obilna; zakaj sem tudi jaz še vedno sojen kakor grešnik? ⁸ In ne *raje* (kot smo obrekljivo prikazani in kot nekateri zatrjujejo, da pravimo): »Delajmo zlo, da lahko pride dobro?« katerih obsodba je pravična.

⁹ Kaj torej? Ali smo mi boljši *kakor oni*? Ne, nikakor ne, kajti prej smo tako Judom^c kakor

poganom dokazali, da so vsi pod grehom; ¹⁰ kakor je pisano: »Nobenega pravičnega ni, niti enega ni. ¹¹ Nobenega ni, ki razume, nobenega ni, ki išče Boga. ¹² Vsi so odšli proč s poti, skupaj so postali nekoristni; nobenega ni, ki dela dobro, ne, niti enega. ¹³ Njihovo grlo je odprt mavzolej; s svojimi jeziki so se posluževali prevare; strup kober je pod njihovimi ustnicami; ¹⁴ katerih usta so polna preklinjanja in grenkobe; ¹⁵ njihova stopala so hitra, da prelijejo kri; ¹⁶ uničenje in beda sta na njihovih poteh; ¹⁷ in poti miru niso spoznali; ¹⁸ pred njihovimi očmi ni strahu Božjega.«

¹⁹ Torej mi vemo, da katerekoli besede govori postava, govori tistim, ki so pod postavo, da se vsaka usta lahko zamaše in ves svet lahko postane kriv^d pred Bogom. ²⁰ Torej po dejanjih postave v njegovem pogledu ne bo opravičeno nobeno meso, kajti spoznanje greha je po postavi.

²¹ Toda sedaj je jasno pokazana Božja pravičnost brez postave, ker je izpričana po postavi in prerokih; ²² celó Božja pravičnost, ki je po veri Jezusa Kristusa vsem in nad vsemi temi, ki verujejo; kajti nobene razlike ni, ²³ kajti vsi so grešili in niso dosegli Božje slave; ²⁴ opravičeni pa so zastonj, po njegovi milosti prek odkupitve, ki je v Kristusu Jezusu; ²⁵ katerega je Bog postavil, ^e da postane spravna daritev po veri v njegovo kri, da po Božji prizanesljivosti oznani svojo pravičnost za odpuščanje^f grehov, ki so minuli; ²⁶ da oznani, *pravim*, ob tem času svojo pravičnost; da je lahko sam pravičen in opravičevalec tistega, ki veruje v Jezusa. ²⁷ Kje je torej bahanje? Izključeno je. Po kakšni postavi? Po delih? Ne, temveč po postavi^g vere. ²⁸ Torej sklenemo, da je človek opravičen po veri, brez del postave. ²⁹ *Ali je on* samo Bog Judov? *Ali* ne tudi poganov? Da, tudi poganov. ³⁰ Ker je resnično en Bog, ki bo obrezo opravičil po veri in neobrezo preko vere. ³¹ Ali mi potem preko vere postavo razveljavljamo? Bog ne da; da, mi utrjujemo postavo.

4 Kaj bomo torej rekli, da je našel Abraham, naš oče, kar se nanaša na meso? ² Kajti če bi bil Abraham opravičen po delih, bi se imel s čim ponašati; toda ne pred Bogom. ³ Kajti kaj pravi pismo? Abraham je verjel Bogu in to mu je bilo šteto za pravičnost. ⁴ Torej tistemu, ki dela, nagrada ni škoda po milosti, temveč po dolgu. ⁵ Toda tistemu, ki ne dela, temveč veruje v tistega, ki

^a 2:18: odobravaš...: ali, preizkušaš stvari, ki se razlikujejo. ^b 2:22: [storiš: gr. si ropar templja.] ^c 3:9: Judom...: gr. Jude kakor pogane obtožili. ^d 3:19: kriv...: ali, podvržen Božji sodbi. ^e 3:25: postavil: ali, vnaprej določil. ^f 3:25: odpuščanje: ali, preztje. ^g 3:27: [postavi...: podobno kot je neizbežen zakon o gravitaciji.]

opravičuje brezbožnega, je njegova vera šteta za pravičnost. ⁶Celo kakor tudi David opisuje blaženstvo človeka, kateremu Bog pripisuje pravičnost brez del, ⁷rekoč: »Blagoslovljeni so tisti, katerih krivičnosti so odpuščene in katerih grehi so pokriti. ⁸Blagoslovljen je človek, kateremu Gospod ne bo pripisal greha.« ⁹*Prihaja* potem to blaženstvo *samo* na obrezo ali tudi na neobrezo? Kajti pravimo, da je bila vera Abrahamu šteta za pravičnost. ¹⁰Kako je bila potem šteta? Ko je bil v obrezi ali v neobrezi? Ne v obrezi, temveč [*ko je bil*] v neobrezi. ¹¹In ko je bil še neobrezan, je prejel znamenje obreze, pečat pravičnosti vere, katero je *imel*, da bi bil lahko oče vseh teh, ki verujejo, čeprav niso obrezani, da bi bila lahko tudi njim pripisana pravičnost; ¹²in oče obrezanih, teh, ki niso samo iz obreze, temveč, ki tudi hodijo po stopinjah tiste vere našega očeta Abrahama, katero je *imel*, ko je bil še neobrezan. ¹³§ Kajti obljuba, da naj bi bil dedič sveta, ni *bila* [*dana*] Abrahamu ali njegovemu semenu preko postave, temveč preko pravičnosti iz vere. ¹⁴Kajti če *bodo* dediči tisti, ki so iz postave, je vera ničeva in obljuba brez učinka; ¹⁵zato ker postava povzroča bes; kajti kjer ni nobene postave, *tam* ni prestopka. ¹⁶Torej je *to* iz vere, da *bi bilo* lahko po milosti; z namenom, da bi bila obljuba lahko zanesljiva vsemu semenu; ne samo temu, ki je iz postave, temveč tudi temu, ki je iz Abrahamove vere, ki je oče nas vseh, ¹⁷(kakor je pisano: *a* »Naredil sem te za očeta mnogih narodov«) pred *a* njim, kateremu je veroval, *celó* [*pred*] Bogom, ki oživlja mrtve in kliče te stvari, ki niso, kakor da bi bile. ¹⁸Ki je proti upanju veroval v upanje, da bi lahko postal oče mnogih narodov; glede na to, kar je bilo spregovorjeno: *b* »Takšno bo tvoje seme.« ¹⁹In ker ni bil slaboten v veri, ko je bil star okoli sto let, svojega lastnega telesa torej ni imel za mrtvega niti ne še omrtvelost Sarine maternice. ²⁰Ob Božji obljubi ni okleval zaradi nevere, temveč je bil močan v veri in dal slavo Bogu; ²¹in je bil popolnoma prepričan, da kar je on obljubil, je zmožen tudi izpolniti. ²²Zato mu je bilo to šteto za pravičnost. ²³Torej, da mu je bilo pripisano, to ni bilo napisano samo zaradi njega, ²⁴§ temveč tudi zaradi nas, katerim bo pripisano, če verujemo v tistega, ki je od mrtvih obudil našega Gospoda Jezusa; ²⁵ki je bil izročen zaradi naših prestopkov in je bil ponovno obujen zaradi našega opravičenja.

5 Torej, ker smo opravičeni iz vere, imamo po našem Gospodu Jezusu Kristusu z Bogom mir. ²Po njem imamo tudi po veri dostop v to milost, v kateri stojimo in se veselimo v upanju Božje slave. ³In ne samo *to*, temveč se ponášamo tudi s stiskami, ker vemo, da stiska dela potrpežljivost, ⁴in potrpežljivost preizkušenost, in preizkušenost upanje; ⁵upanje pa ne osramočuje, ker je Božja ljubezen prelita v naša srca po Svetem Duhu, ki nam je dan. ⁶Kajti ko smo bili še brez moči, je Kristus ob ^b primernem času umrl za brezbožne. ⁷Kajti komaj bi nekdo umrl za pravičnega človeka, čeprav bi si morda nekdo celó upal umreti za dobrega človeka. ⁸Toda Bog izkazuje svojo ljubezen do nas v tem, da je Kristus umrl za nas, medtem ko smo bili še grešniki. ⁹Toliko bolj bomo potem po njem rešeni pred besom, ker smo sedaj opravičeni po njegovi krvi. ¹⁰Kajti če smo bili s smrtjo njegovega Sina pobotani k Bogu, ko smo bili sovražniki, bomo toliko bolj, ker smo pobotani, po njegovem življenju rešeni. ¹¹In ne samo *tako*, temveč se tudi veselimo v Bogu po našem Gospodu Jezusu Kristusu, po katerem smo sedaj prejeli spravo.^c

¹²Zatorej, kakor je po enem človeku na svet vstopil greh in po grehu smrt; in je tako smrt prešla na vse ljudi, ker ^d so vsi grešili; ¹³(kajti do postave je bil na svetu greh, toda greh ni pripisan v času, ko ni postave. ¹⁴Vendar je od Adama do Mojzesa kraljevala smrt, celó nad temi, ki niso grešili po podobnosti Adamovega prestopka, ki je podoba tega, ki je imel priti. ¹⁵Toda z zastonskim darom ni tako kakor s pregreho. Kajti če so po prestopku enega mnogi mrtvi, sta toliko bolj Božja milost in darilo po milosti, *ki je* po enem človeku, Jezusu Kristusu, mnoge obogatila. ¹⁶In z darom ni tako kakor *je bilo* s tistim, ki je grešil. Kajti sodba *je bila* po enem v obsodbo, toda zastonski dar *je* od mnogih prestopkov k opravičenju. ¹⁷Kajti če je po prestopku ^e enega človeka zakraljevala smrt, bodo toliko bolj tisti, ki prejemajo obilje milosti in od daru pravičnosti, v življenju kraljevali po enem, Jezusu Kristusu.) ¹⁸Torej kakor *je prišla* po prestopku ^f enega *sodba* nad vse ljudi v obsodbo, točno tako *je prišel* po pravičnosti ^g enega *zastonski dar* nad vse ljudi v opravičenje življenja. ¹⁹Kajti kakor so po neposlušnosti enega človeka mnogi postali grešniki, tako bodo po poslušnosti enega mnogi postali pravični. ²⁰Poleg tega

^a 4:17: pred...: ali, podobnega njemu. ^b 5:6: ob...: ali, glede na čas, umrl. ^c 5:11: spravo: ali, pobotanje. ^d 5:12: ker: ali, v čemer. ^e 5:17: prestopku...: ali, enem prestopku. ^f 5:18: prestopku...: ali, enem prestopku. ^g 5:18: pravičnosti...: ali, enem pravičnem.

je postava vstopila, da bi bil prestopak lahko obilen. Toda kjer je greh obilen, je milost storila veliko več obilja, ²¹da kakor je greh kraljeval za smrt, točno tako lahko milost kraljuje po pravičnosti za večno življenje po Jezusu Kristusu, našem Gospodu.

6 Kaj bomo potem rekli? Ali bomo nadaljevali v grehu, da bo milost lahko obilna? ²Bog ne daj. Kako bomo mi, ki smo mrtvi grehu, še živeli v njem? ³Ali ne veste, da so toliki izmed nas, ki so bili^a krščeni v Jezusa Kristusa, bili krščeni v njegovo smrt? ⁴Torej smo s krstom z njim pokopani v smrt, da naj bi podobno kakor je bil Kristus obujen od mrtvih po Očetovi slavi, točno tako tudi mi hodili v novosti življenja. ⁵Kajti če smo bili skupaj posajeni v podobnost njegove smrti, bomo tudi v podobnost njegovega vstajenja, ⁶ker vemo to, da je naš stari človek križan z njim, da bi bilo telo greha lahko uničeno, da naj odslej ne bi več služili grehu. ⁷Kajti kdor je mrtev, je osvobojen^b pred grehom. ⁸Torej, če smo s Kristusom mrtvi, verujemo, da bomo z njim tudi živeli, ⁹vedoč da Kristus, ko je bil obujen od mrtvih, nič več ne umira; nad njim smrt nima več gospodstva. ¹⁰§ Kajti kdor je umrl, je enkrat umrl grehu, toda kdor živi, živi Bogu. ¹¹§ Prav tako tudi sebe štejte za zares mrtve grehu, toda žive za Boga, po Jezusu Kristusu, našem Gospodu. ¹²Ne dopustite, da torej greh kraljuje v vašem umrljivem telesu, da bi ga morali ubogati v njegovih poželenjih. ¹³Niti ne dajajte svojih udov grehu, kot orodja^c krivičnosti, temveč dajte sebe Bogu, kakor tisti, ki so od mrtvih živi in svoje ude kot orodja pravičnosti Bogu. ¹⁴Kajti greh nad vami ne bo imel gospodstva; kajti niste pod postavo, temveč pod milostjo. ¹⁵Kaj torej? Mar bomo grešili, ker nismo pod postavo, temveč pod milostjo? Bog ne daj. ¹⁶Ali ne veste, da komur same sebe dajete [za] služabnike v pokorščino, ste njegovi služabniki, komur se pokoravate; bodisi grehu v smrt ali poslušnosti v pravičnost? ¹⁷Toda hvala Bogu, da ste bili služabniki grehu, vendar ste iz srca ubogali to obliko nauka, ki^d vam je bil izročen. ¹⁸Ko ste bili torej osvobojeni greha, ste postali služabniki pravičnosti. ¹⁹Zaradi šibkosti vašega mesa govorim po običaju ljudi; kajti kakor ste svoje služabniške ude dali nečistosti in krivičnosti za krivičnost; točno tako dajte sedaj svoje služabniške ude pravičnosti za svetost. ²⁰§ Kajti ko ste bili služabniki grehu, ste bili svobodni [prosti] pred^e pravičnostjo. ²¹Kakšen sad ste takrat imeli v tistih stvareh, katerih se sedaj sramujete? Kajti konec tistih stvari je smrt. ²²Toda sedaj, ko ste osvobojeni

greha in ste postali služabniki Bogu, imate vaš sad v svetost in konec večno življenje. ²³Kajti plačila za greh so smrt; toda Božji dar je večno življenje po Jezusu Kristusu, našem Gospodu.

7 Ali ne veste, bratje (kajti govorim tem, ki poznajo postavo), da ima postava gospodstvo nad človekom dokler on živi? ²Kajti ženska, ki ima soproga, je po postavi vezana k *svojemu* soprogu dokler ta živi; toda če soprogo umre, je odvezana od postave *svojega* soproga. ³Torej če bo poročena k drugemu moškemu, medtem ko *njen* soprogo živi, bo zaradi tega imenovana zakonolomka; toda če je njen soprogo mrtev, je osvobodena te postave, tako da ni zakonolomka, čeprav je poročena k drugemu moškemu. ⁴Tako, moji bratje, ste tudi vi po Kristusovem telesu postali mrtvi postavi, da bi bili poročeni k drugemu, *celó* k njemu, ki je obujen od mrtvih, da naj bi obrodili sad za Boga. ⁵Kajti ko smo bili v mesu, so v naših udih delovale spodbude^f grehov, ki so bili po postavi, da obrodijo sad za smrt. ⁶Toda sedaj smo osvobodeni postave, da^g bi mrtvi [postavi], pod katero smo bili držani, služili v novosti duha, ne pa v starosti črke.

⁷Kaj bomo torej rekli? Ali je postava greh? Bog ne daj. Ne, nisem spoznal greha, razen po postavi; kajti ne bi spoznal poželenja,^h razen če postava ne bi rekla: »Ne boš poželel.« ⁸Toda greh, ki [si] po zapovedi jemlje priložnost, je v meni oblikoval vse vrste požljivosti. Kajti brez postave je bil greh mrtev. ⁹Kajti nekoč sem bil živ brez postave; toda, ko je prišla zapoved, je greh oživel, jaz pa sem umrl. ¹⁰In zapoved, ki je bila odrejena za življenje, sem spoznal, da je za smrt. ¹¹Kajti greh, ki [si] jemlje priložnost po zapovedi, me je zavedel in me po njej usmrtil. ¹²Torej je postava sveta in zapoved sveta in pravična ter dobra. ¹³Mi je potem to, kar je dobro, storilo smrt? Bog ne daj. Toda greh, da bi se lahko pokazal greh, dela s tem kar je dobro, v meni smrt; ta greh utegne postati prek zapovedi silno grešen. ¹⁴Kajti vemo, da je postava duhovna, toda jaz sem mesen, prodan pod greh. ¹⁵Kajti tega, kar delam, ne dopuščam; kajti kar bi želel, tega ne delam, temveč počenjam to, kar sovražim. ¹⁶Če torej počenjam to, česar nočem, soglašam k postavi, da je ta dobra. ¹⁷Torej potem nisem več jaz, ki to počnem, temveč greh, ki prebiva v meni. ¹⁸Kajti vem, da v meni (to je, v mojem mesu) ne prebiva nobena dobra stvar; kajti hoteti je z menoj pri roki, toda ne najdem tega, kako izvesti to, kar je dobro. ¹⁹Kajti dobro, ki ga hočem, ne

^a 6:3: so bili: ali, smo. ^b 6:7: osvobojen: gr. opravičen. ^c 6:13: orodja: gr. roke, ali, orožja. ^d 6:17: ki...: gr. kamor ste bili izročeni. ^e 6:20: pred...: gr. k pravičnosti. ^f 7:5: spodbude: gr. strasti. ^g 7:6: da...: ali, in mrtvi temu, v čemer smo bili držani, da bi. ^h 7:7: poželenja: ali, pohotnosti.

delam, temveč zlo, ki ga nočem, to počnem. ²⁰Torej če delam to, česar nočem, to nisem več jaz, ki to počnem, temveč greh, ki prebiva v meni. ²¹Odkril sem torej postavo, da ko sem hotel delati dobro, je z menoj prisotno zlo. ²²Kajti po notranjem človeku se veselim v Božji postavi, ²³toda v svojih udih vidim drugo postavo, ki se bori proti postavi mojega uma in me prinaša v sužnost postavi greha, ki je v mojih udih. ²⁴O pomilovanju vreden človek sem! Kdo me bo osvobodil iz^a telesa te smrti? ²⁵Zahvaljujem se Bogu po Jezusu Kristusu, našemu Gospodu. Tako potem z umom služim Božji postavi, toda z mesom postavi greha.

8 Š Torej sedaj ni nobene obsodbe tem, ki so v Kristusu Jezusu, ki ne živijo po mesu, temveč po Duhu. ²Kajti postava Duha življenja v Kristusu Jezusu me je osvobodila postave greha in smrti. ³Kajti česar postava ni mogla storiti, ker je bila slabostna po mesu, je [storil] Bog, ki je poslal svojega lastnega Sina v podobnosti grešnega mesa in za^b greh [in] obsodil greh v mesu, ⁴da bi se lahko dopolnila pravičnost postave v nas, ki ne živimo po mesu, temveč po Duhu. ⁵Kajti tisti, ki so po mesu, razmišljajo mesene stvari; toda tisti, ki so po Duhu, stvari od Duha. ⁶Kajti biti^c mesenega mišljenja je smrt; toda biti^d duhovnega mišljenja je življenje in mir. ⁷Ker je meseno^e mišljenje sovraštvo zoper Boga; kajti to ni podrejeno Božji postavi niti zares ne more biti. ⁸Zaradi tega tisti, ki so v mesu, ne morejo ugajati Bogu. ⁹Toda vi niste v mesu, temveč v Duhu, če je tako, da v vas prebiva Božji Duh. Torej, če katerikoli človek nima Kristusovega Duha, ni njegov. ¹⁰In če je Kristus v vas, je telo mrtvo zaradi greha; toda Duh je življenje zaradi pravičnosti. ¹¹Toda če v vas prebiva Duh tistega, ki je Jezusa obudil od mrtvih, bo tisti, ki je po^f svojem Duhu, ki prebiva v vas, obudil Kristusa od mrtvih, tudi oživil vaša umrljiva telesa.

¹²Torej, bratje, mi smo dolžniki, [vendar] ne mesu, da bi živeli po mesu. ¹³Kajti če živite po mesu, boste umrli, toda če po Duhu morite dejanja telesa, boste živeli. ¹⁴Kajti kolikor jih je voden po Božjem Duhu, so Božji sinovi. ¹⁵Kajti niste ponovno prešli duha suženjstva za strah, temveč ste prešli Duha posvojitve, s katerim kličemo: »Aba, Oče.« ¹⁶Sam Duh z našim duhom prinaša pričevanje, da smo Božji otroci. ¹⁷In če smo otroci, potem smo dediči; Božji dediči in sodediči s Kristusom,

če je tako, da z njim trpimo, da bomo lahko tudi skupaj proslavljeni.

¹⁸Kajti menim, da trpljenja tega sedanjega časa niso vredna, *da se primerjajo* s slavo, ki se bo razodela v nas. ¹⁹Kajti iskreno pričakovanje stvarstva pričakuje manifestacijo Božjih sinov. ²⁰Kajti stvarstvo je bilo podvrženo ničevosti, ne voljno, temveč zaradi njega, ki si je *le-to* podvrgel v upanju, ²¹ker bo tudi stvarstvo samo rešeno iz suženjstva trohnenja v veličastno svobodo Božjih otrok. ²²Kajti vemo, da celotno^g stvarstvo do zdaj skupaj stoka in se muči v bolečini. ²³Pa ne samo *oni*, temveč tudi mi, ki imamo prve sadove Duha, celo mi sami v sebi stokamo in čakamo na posvojitve, *to je*,^a odkupitev našega telesa. ²⁴Kajti rešeni smo po upanju; toda upanje, ki je videno, ni upanje; kajti kar človek vidi, čemu potem še upa? ²⁵Toda če upamo na to, kar ne vidimo, *potem* to pričakujemo s potrpežljivostjo. ²⁶Prav tako tudi Duh pomaga našim slabotnostim; kajti ne vemo za kaj naj bi molili, kot bi morali, toda sam Duh posreduje za nas s stoki, ki ne morejo biti izrečeni. ²⁷In tisti, ki preiskuje srca, ve kakšno je mišljenje Duha, ker^h on posreduje za svete glede na Božjo voljo. ²⁸In mi vemo, da vse stvari skupaj delajo v dobro tem, ki ljubijo Boga, tem, ki so poklicani glede na *njegov* namen. ²⁹Kajti katere je vnaprej poznal, je prav tako vnaprej določil, *da bodo* skladni podobi njegovega Sina, da bi bil ta lahko prvorojenec med mnogimi brati. ³⁰Poleg tega, katere je vnaprej določil, jih je tudi poklical; in katere je poklical, te je tudi opravičil; in katere je opravičil, te je tudi proslavil. ³¹Kaj bomo potem rekli k tem stvarim? Če je Bog za nas, kdo je lahko zoper nas? ³²On, ki ni prizanesel svojemu lastnemu sinu, temveč ga je izročil za nas vse, kako nam ne bo z njim velikodušno dal tudi vseh stvari? ³³Kdo bo karkoli položil k obtožbi Božjih izvoljencev? Bog je, ki opravičuje. ³⁴Kdo je kdor obsoja? *To je* Kristus, ki je umrl, da, bolje rečeno, ki je bil obujen, ki je celó na Božji desnici, ki prav tako posreduje za nas. ³⁵Kdo nas bo ločil od Kristusove ljubezni? *Nas bo* tegoba ali nesreča ali preganjanje ali lakota ali nagota ali nevarnost ali meč? ³⁶Kakor je pisano:^b »Kajti zaradi tebe smo ves dan pobijani, imajo nas kakor ovce za klanje.« ³⁷Š Ne, v vseh teh stvareh smo več kot zmagovalci po njem, ki nas je vzljubil. ³⁸Kajti prepričan sem, da

^a 7:24: iz...: ali, tega telesa smrti. ^b 8:3: za: ali, po žrtvi za. ^c 8:6: biti...: gr. mišljenje mesa. ^d 8:6: biti...: gr. mišljenje Duha. ^e 8:7: meseno...: gr. mišljenje mesa. ^f 8:11: po...: ali, zaradi svojega Duha. ^g 8:22: celotno...: ali, vsaka ustvarjena stvar. ^h 8:27: ker: ali, da. ⁱ 8:32: [ni...: gr: se je odrekel.]

nas niti smrt, niti življenje, niti angeli, niti kneževine, niti moči, niti sedanje stvari, niti stvari, ki pridejo, ³⁹niti višina, niti globina, niti katerokoli drugo ustvarjeno bitje ne bo zmožno ločiti od Božje ljubezni, ki je v Kristusu Jezusu, našem Gospodu.

9 Govorim resnico v Kristusu, ne lažem, prav tako mi moja vest pričuje v Svetem Duhu, ²da imam v svojem srcu veliko potrtost in nenehno bridkost. ³Kajti lahko bi si želel, da bi bil jaz sam preklet^a pred Kristusom za svoje brate, moje sorodnike glede na meso; ⁴ki so Izraelci, katerim *pripada* posvojitev in slava in zaveze^b in dajanje postave in bogoslužje in obljube; ⁵katerih so očetje in iz katerih je, glede na meso, *prišel* Kristus, ki je čez vse, Bog, blagoslovljen na veke. Amen.

⁶Ne kakor da Božja beseda ne učinkuje. Kajti niso vsi Izraelci, ki so iz Izraela; ⁷a niti zato, ker so Abrahamovi potomci, *niso* vsi otroci, temveč: »Po Izaku se bo imenoval tvoje seme.« ⁸To se pravi: »Tisti, ki so meseni otroci, tisti niso Božji otroci, temveč so za potomstvo šteti otroci obljube.« ⁹Kajti to je beseda obljube: *b* »Ob tem času bom prišel in Sara bo imela sina.« ¹⁰Pa ne samo *to*; temveč, ko je tudi Rebeka spočela po enem, *celo* po našemu očetu Izaku ¹¹(kajti *otroka* se še nista rodila niti nista naredila ničesar dobrega ali zlega, da lahko ostane Božji namen glede na izvolitev, ne iz del, temveč iz njega, ki kliče), ¹²ji je bilo rečeno: »Starejši^c bo služil mlajšemu.« ^d¹³Kakor je pisano: *d* »Jakoba sem ljubil, toda Ezava sem sovražil.«

¹⁴Kaj bomo torej rekli? *Ali je pri Bogu nepravilnost?* Bog ne daj. ¹⁵Kajti Mojzesu je rekel: *e* »Usmilil se bom, kogar se hočem usmiliti in sočutje bom imel, do kogar hočem imeti sočutje.« ¹⁶Torej potem *to* ni od tistega, ki hoče niti od tistega, ki teče, temveč od Boga, ki izkazuje usmiljenje. ¹⁷Kajti pismo pravi faraonu: *f* »Celo za ta isti namen sem te dvignil, da lahko na tebi pokažem svojo moč in da se bo moje ime lahko razglasilo po vsej celotni zemlji.« ¹⁸Torej se usmili, kogar se hoče *usmiliti* in kogar hoče, tega zakrknje. ¹⁹Torej mi boš rekel: »Zakaj še najde krivdo? Kajti kdo se je uprl njegovi volji?« ²⁰Ne, vendar, o človek, kdo si ti, ki nasprotuješ^e Bogu? Ali bo oblikovana stvar

rekla tistemu, ki *jo* je ustvaril: *g* »Zakaj si me naredil takšno?« ²¹Mar nima^h lončar moči nad ilom, da iz iste gline naredi eno posodo v čast, drugo pa v nečast? ²²*Kaj pa* če je Bog, voljan pokazati *svoj* bes in pokazati svojo moč, z veliko potrpežljivosti prenašal posode besa, primerne^f za uničenje, ²³in da bi lahko dal spoznati bogastva svoje slave na posodah usmiljenja, ki jih je vnaprej pripravil za slavo, ²⁴celo nas, katere je poklical, ne samo izmed Judov, temveč tudi izmed poganov? ²⁵Kakor tudi pravi v Ozeju: »Ljudi, ki niso bili moji, bom imenoval moji ljudje; in njo, ki ni bila ljubljena, ljubljeno.« ²⁶;ⁱ In zgodilo se bo, *da* na kraju, kjer jim je bilo rečeno: »Vi niste moji ljudje,« tam bodo imenovani otroci živega Boga. ²⁷Tudi Izaija kliče glede Izraela: *k* »Četudi bo število Izraelovih otrok kakor morskega peska, bo rešen ostanek;« ²⁸š kajti dokončal bo delo^g in *ga* nenadoma prekinil v pravičnosti; ker bo Gospod na zemlji hitro opravil svoje delo.^h ²⁹In kakor je prej rekel Izaija: *l* »Razen če nam Gospod nad vojskamiⁱ ne bi pustil semena, bi bili kakor Sódoma in bi posnemali Gomóro.« ³⁰Kaj bomo potem rekli? Da so se pagani, ki si niso prizadevali za pravičnost, dokopali do pravičnosti, celo pravičnosti, ki je iz vere. ³¹Toda Izrael, ki si je prizadeval za postavo pravičnosti, se ni dokopal do postave pravičnosti. ³²Zakaj? Ker *tega* niso *iskali* po veri, temveč kakor bi bilo to po delih postave. Kajti spotaknili so se ob tisti kamen spotike, ³³kakor je pisano: *m* »Glej, na Sionu položim kamen spotike in skalo pohujšanja; in kdorkoli veruje vanj, ne bo osramočen.«^j

10 Bratje, moja srčna želja in prošnja k Bogu za Izrael je, da bi bili oni lahko rešeni. ²Kajti prinašam jim pričevanje, da imajo gorečnost za Boga, toda ne glede spoznanja. ³Kajti ker so bili nevedni glede Božje pravičnosti in so nameravali vzpostaviti svojo lastno pravičnost, se niso podvrgli Božji pravičnosti. ⁴Kajti Kristus je konec postave za pravičnost vsakemu, ki veruje. ⁵Kajti Mojzes opisuje pravičnost, ki je iz postave: *n* »Da bi človek, ki dela te stvari, živel po njih.« ⁶Toda pravičnost, ki je iz vere, govori na ta način: *o* »Ne reci v svojem srcu: »Kdo se bo povzpел v nebo?« (to je, Kristusa privedel dol *od zgoraj*);

^a 9:3: preklet: ali, izoliran. ^b 9:4: zaveze: ali, oporoke. ^c 9:12: Starejši: ali, Večji. ^d 9:12: mlajšemu: ali, manjšemu. ^e 9:20: nasprotuješ...: ali, ugovarjaš, ali, se pričkaš z Bogom? ^f 9:22: primerne: ali, narejene. ^g 9:28: delo: ali, obračun [gr. Logos: stvar, ali, besedo.] ^h 9:28: delo: ali, obračun [gr. Logos: stvar, ali, besedo.] ⁱ 9:29: [nad vojskami: Sabaot.] ^j 9:33: osramočen: ali, zbeگان.

^a 9:7: 1 Mz 21:12 ^b 9:9: 1 Mz 18:10 ^c 9:12: 1 Mz 25:23 ^d 9:13: Mal 1:2 ^e 9:15: 2 Mz 33:19 ^f 9:17: 2 Mz 9:16 ^g 9:20: Iz 45:9 ^h 9:21: Jer 18:6; Mdr 15:7 ⁱ 9:25: Oz 2:23; 1 Pet 2:10 ^j 9:26: Oz 1:10 ^k 9:27: Iz 10:22-23 ^l 9:29: Iz 1:9 ^m 9:33: Iz 8:14; Iz 28:16; 1 Pet 2:6 ⁿ 10:5: 3 Mz 18:5; Ezk 20:11; Gal 3:12 ^o 10:6: 5 Mz 30:12

⁷ali: »Kdo se bo spustil v brezno?« (to je, da Kristusa ponovno privede gor od mrtvih).⁸ Toda kaj ta pravi?^a Beseda je blizu tebe, celó v tvojih ustih in v tvojem srcu; to je, beseda vere, katero oznanjamo; ⁹da če boš s svojimi usti priznal Gospoda Jezusa in boš v svojem srcu veroval, da ga je Bog obudil od mrtvih, boš rešen. ¹⁰Kajti s srcem človek veruje v pravičnost, z usti pa je narejeno priznanje v rešitev duše. ¹¹Kajti pismo pravi:^b »Kdorkoli veruje vanj, ne bo osramočen.« ¹²Kajti ni razlike med Judom in Grkom, kajti isti Gospod nad vsemi je bogat do vseh, ki kličejo k njemu. ¹³c Kajti kdorkoli bo klical h Gospodovemu imenu, bo rešen. ¹⁴Kako bodo torej klicali njega, v katerega niso verovali? In kako bodo verovali vanj, o katerem niso slišali? In kako bodo slišali brez oznanjevalca? ¹⁵In kako bodo oznanjali, razen če niso poslani? Kakor je pisano:^d »Kako krasna so stopala teh, ki oznanjajo^e evangelij miru in prinašajo vesele novice o dobrih stvareh!« ¹⁶Toda evangeliju niso bili vsi poslušni. Kajti Izaija pravi:^f »Gospod, kdo je verjel našemu^a poročilu?« ¹⁷§ Tako potem vera *prihaja* po poslušanju in poslušanje po Božji besedi. ¹⁸Vendar pravim: »Mar niso slišali?« Da, resnično,^g njihov glas je šel po vsej zemlji in njihove besede do koncev sveta. ¹⁹Toda pravim: »Mar Izrael ni spoznal?« Mojzes najprej pravi:^h »Izzval te bom k ljubosumju s *tistimi*, ki niso ljudstvo in z nespametnim narodom te bom jezil.« ²⁰Toda Izaija je zelo pogumen in pravi:ⁱ »Našli so me tisti, ki me niso iskali; razodet sem bil tem, ki po meni niso spraševali.« ²¹Toda Izraelu reče:^j »Cel ljubi dan sem svoje roke iztegoval k neposlušnim in upornim ljudem.«

11 Potem pravim: »Mar je Bog zavrgel svoje ljudi?« Bog ne daj. Kajti tudi sam sem Izraelec, iz Abrahamovega semena, iz Benjaminovega rodu. ²Bog svojih ljudi, ki jih je vnaprej poznal, ni zavrgel. Mar ne veste kaj pravi pismo o Eliju?^c Kako je posredoval k Bogu zoper Izraela, rekoč: ³k »Gospod, pobili so tvoje preroke in spodkopali tvoje oltarje; in jaz sam sem ostal in strežejo mi po življenju.« ⁴Toda kaj mu pravi Božji odgovor?ⁱ »Prihranil sem si sedem tisoč mož, ki niso upognili kolena k Báalovi *podobi*.« ⁵Celó tako je tudi v tem sedanjem času ostanek glede na milosten izbor. ⁶§ In če je po milosti, potem to ni več iz del, drugače milost ni več milost. Toda če

je iz del, potem to ni več milost, drugače delo ni več delo.

⁷Kaj torej? Izrael ni dosegel tega, za kar si je prizadeval, temveč so to dosegli izvoljeni, ostali pa so bili zaslepljeni^d ⁸(glede na to, kakor je pisano:^m »Bog jim je dal duha omrtvelosti,^e n oči, da ne bi videli, ušesa, da ne bi slišali«) do današnjega dne. ⁹In David pravi:^o »Naj jim njihova miza postane zanka in past in kamen spotike in njihovo povračilo; ¹⁰p naj njihove oči postanejo zatemnjene, da ne bodo mogli videti in vedno upogni njihov hrbet.« ¹¹Potem pravim: »Ali so se spotaknili, da bi padli?« Bog ne daj; temveč je po njihovem padcu rešitev duš *toliko bolj prišla* k poganom, da jih draži do ljubosumja. ¹²Če so torej njihov padec bogastva sveta in njihovo zmanjševanje^f bogastva poganov; koliko bolj njihova polnost?

¹³Kajti govorim vam, poganom, v kolikor sem apostol poganom, poveljujem svojo službo, ¹⁴če lahko na kakršenkoli način izzovem kosanje *teh*, ki so moje meso in lahko rešim nekatere izmed njih. ¹⁵Kajti če je odvracanje teh pobotanje sveta, kaj *bo* sprejemanje *teh*, če ne življenje iz mrtvih? ¹⁶Kajti če je prvi sad svét, je *svéta* tudi gruda; in če je korenina svéta, so tudi veje. ¹⁷In če so bile nekatere izmed vej odlomljene in si bil ti, ki si divja oljka, vcepljen v^g sredo mednje in si z njimi udeleženi korenine in mastnosti oljke, ¹⁸se ne bahaj zoper veje. Toda če se bahaš, ne nosiš korenine ti, temveč korenina tebe. ¹⁹Rekel boš torej: »Veje so bile odlomljene, da sem bil jaz lahko vcepljen.« ²⁰Pravilno, ker so bile odlomljene zaradi nevere, ti pa stojiš po veri. Ne bodi vzvišen, temveč se boj. ²¹Kajti če Bog ni prizanesel naravnim vejam, *pazi*, sicer tudi tebi ne prizanese. ²²Glej torej Božjo dobroto in strogost; na teh, ki so padli, strogost; toda napram tebi dobroto, če nadaljuješ v *njegovi* dobroti; sicer boš tudi ti odsekan. ²³In tudi oni bodo vcepljeni, če ne bodo nenehno ostajali v neveri, kajti Bog jih je zmožen ponovno vcepiti. ²⁴Kajti če si bil odsekan z oljke, ki je po naravi divja in si bil vcepljen nasprotno naravi, na dobro oljko; koliko mnogo bolj bodo tisti, ki so naravne veje, vcepljeni na svojo lastno oljko?

²⁵Kajti nočem bratje, da bi bili nevedni o tej skrivnosti, da ne bi bili modri v svojih lastnih domišljavostih; ta delna slepota^h se je

^a 10:16: našemu...: gr. slišanju od nas? ^b 10:16: poročilu: ali, oznanjevanju? ^c 11:2: o Eliju: gr. v Eliju? ^d 11:7: zaslepljeni: ali, zakrknjeni. ^e 11:8: omrtvelosti: ali, tarnanja. ^f 11:12: zmanjševanje: ali, razpadanje, ali, izgubljanje. ^g 11:17: v...: ali, zanje. ^h 11:25: slepota: ali, trdota.

^a 10:8: 5 Mz 30:14 ^b 10:11: Iz 28:16 ^c 10:13: Jl 2:32; Apd 2:21; [Apd 4:12] ^d 10:15: Iz 52:7; Nah 1:15 ^e 10:15: Iz 52:7; Nah 1:15 ^f 10:16: Iz 53:1; Jn 12:38 ^g 10:18: Ps 19:4 ^h 10:19: 5 Mz 32:21 ⁱ 10:20: Iz 65:1 ^j 10:21: Iz 65:2 ^k 11:3: 1 Kr 19:14 ^l 11:4: 1 Kr 19:18 ^m 11:8: Iz 29:10 ⁿ 11:8: Iz 6:9 ^o 11:9: Ps 69:22 ^p 11:10: Ps 69:23

zgodila Izraelu, dokler ne bo vstopila polnost poganov.²⁶ In tako bo rešen ves Izrael, kakor je pisano:^a »Iz Siona bo izšel Osvoboditelj in brezbožnost bo odvrnil od Jakoba;²⁷ kajti to je moja zaveza njim, ko jim bom odvzel njihove grehe.«²⁸ Kar zadeva evangelij, so zavoljo vas sovražniki; toda kar se tiče izbire, so ljubljeni zavoljo očetov.²⁹ Kajti darovi in Božja poklicanost so brez kesanja.³⁰ Kajti kakor v preteklih časih niste verjeli^a Bogu, ste sedaj po njihovi neveri vendarle dosegli usmiljenje.³¹ Točno tako tudi ti sedaj niso verjeli,^b da po vašem usmiljenju tudi sami lahko dosežejo usmiljenje.³² Kajti Bog jih je vse zaprl^c v nevero, da bi se lahko vseh usmilil.

³³ O globina bogastev, tako Božje modrosti kakor Božjega spoznanja! Kako nedoumljive so njegove sodbe in njegove poti neodkritel!³⁴ ^b Kajti kdo je spoznal Gospodovo mišljenje? Ali kdo je bil njegov svetoalec?³⁵ Ali kdo mu je prvi dal in mu bo to ponovno poplačano?³⁶ Kajti iz njega in preko njega in njemu so vse stvari; kateremu^d *bodi* slava na veke. Amen.

12 Po Božjih milostih vas torej rotim, bratje, da ponudite svoja telesa v živo žrtev, sveto, Bogu sprejemljivo, *kar je* vaše smiselno bogoslužje.² In ne bodite prilagojeni temu svetu, temveč bodite preobraženi s prenavljanjem svojega mišljenja, da boste lahko razložili, kaj je tista dobra, sprejemljiva in popolna Božja volja.

³ Kajti po meni dani milosti pravim vsakemu človeku, ki je med vami, *naj* ne misli o *samem sebi* višje kakor bi moral misliti; temveč naj misli trezno,^e glede na to, kakor je Bog vsakemu človeku podelil mero vere.⁴ Kajti kakor imamo v našem enem telesu mnogo udov in vsi udje nimajo iste službe,⁵ tako smo mi, *ki nas je* mnogo, eno telo v Kristusu in vsakdo udje drug drugemu.⁶ Ker imamo torej darove, ki se razlikujejo glede na milost, ki nam je dana, če prerokba, *prerokujmo* glede na mero vere;⁷ če služenje, *počakajmo* na naše služenje; ali kdor poučuje, na poučevanje; ⁸ ali kdor spodbuja, na spodbudo; kdor daje,^f *naj to dela* s preprostostjo;⁹ kdor vlada, z marljivostjo; kdor izkazuje usmiljenje, z vedrostjo.

⁹ *Naj*bo ljubezen brez pretvarjanja. Sovražite to, kar je zlo; trdno se držite tega, kar je dobro.¹⁰ *Bodite* drug drugemu prijazno naklonjeni z^h bratoljubjem; v spoštovanju dajajte prednost drug drugemu; ¹¹ ne leni

v poslu, *[temveč]* goreči v duhu; služec Gospodu;¹² veseleč se v upanju; potrpežljivi v stiski; neprenehoma^[neprenehoma: gr. iskreno, vztrajno, marljivo] nadaljujte v molitvi;¹³ razdeljujte nujnim potrebam svetih, predani gostoljubnosti.¹⁴ Blagoslavlajte te, ki vas preganjajo, blagoslavlajte in ne preklinjajte.¹⁵ Veselite se s temi, ki se veselijo in jokajte s temi, ki jokajo.¹⁶ Drug do drugega *bodite* istega mišljenja. Ne mislite visokih stvari, temveč seⁱ ponižajte k ljudem nizkega stanu. V svojih lastnih domišljavostih ne bodite modri.¹⁷ Nobenemu človeku ne poplačajte zla za zlo. Pred očmi vseh ljudi skrbite za poštene stvari.¹⁸ Če je mogoče, kolikor je v vaši moči, živite miroljubno z vsemi ljudmi.¹⁹ Šrčno ljubljene, sami se ne maščujte,^j temveč *raje* dajte prostor besu, kajti pisano je: »Moje je maščevanje, jaz bom povrnil,^c govori Gospod.«²⁰ ^d Torej če je tvoj sovražnik lačen, ga nahrani; če je žejen, mu daj piti, kajti s takšnim početjem boš kopicil^k ognjeno oglje na njegovo glavo.²¹ Ne bodite premagani od zla, temveč zlo premagajte z dobrim.

13 § Naj bo vsaka duša podrejena višjim oblastem. Kajti ni oblasti, razen od Boga; oblasti, ki so, so odrejene^e od Boga.² Kdorkoli se torej upira oblasti, se upira Božji odredbi, in tisti, ki se upirajo, bodo sebi prejeli obsodbo.³ Kajti vladarji niso strahota dobrim delom, temveč zlim. Se torej ne boš bal oblasti? Delaj to, kar je dobro in imel boš pohvalo od nje;⁴ kajti ona je Božja služabnica, tebi v dobro. Toda če počneš to, kar je zlo, se boj, ker meča ne nosi zaman; kajti Božja služabnica je, maščevalka, da izvrši bes nad tistim, ki počenja zlo.⁵ Zatorej morate biti nujno podrejeni, ne samo zaradi besa, temveč tudi zaradi vesti.⁶ Kajti zaradi tega razloga tudi plačujete davek, kajti oni so Božji služabniki, ki nenehno skrbijo prav za to stvar.⁷ Povrnite torej vsem njihove dolgove: davek komur *gre* davek, carino komur carino, strah komur strah, spoštovanje komur spoštovanje.⁸ Nobenemu človeku ničesar ne dolgujte, razen da ljubite drug drugega; kajti kdor ljubi drugega, je izpolnil postavo.⁹ § Zaradi tega: »Ne boš zagrešil zakonolomstva,« »Ne boš ubil,« »Ne boš kradel,« »Ne boš pričal po krivem,« »Ne boš poželel;« in če *obstaja* katera druga zapoved, je le-ta na kratko obsežena v tej besedi, namreč: »Ljubil boš svojega bližnjega kakor samega sebe.«¹⁰ Ljubezen svojemu bližnjemu ne dela škode; torej je ljubezen izpolnitev postave.

^a 11:30: verjeli: ali, bili pokorni. ^b 11:31: verjeli: ali, bili pokorni. ^c 11:32: zaprl...: ali, skupaj zaprl. ^d 11:36: kateremu: gr. njemu. ^e 12:3: trezno: gr. v preudarnosti. ^f 12:8: daje: ali, podeljuje. ^g 12:8: s preprostostjo: ali, radodarno. ^h 12:10: z...: ali, v bratski ljubezni. ⁱ 12:16: se...: ali, bodite zadovoljni z navadnimi stvarmi. ^j 12:19: [maščujte: gr. izvršite pravico.] ^k 12:20: [kopicil...: ali, zlo povrnil z dobroto.] ^l 13:1: odrejene: ali, urejene.

^a 11:26: Iz 59:20 ^b 11:34: Iz 40:13; Mdr 9:13; 1 Kor 2:16 ^c 12:19: 5 Mz 32:35 ^d 12:20: Prg 25:21

¹¹In ker poznamo čas, da je sedaj skrajni čas, da se prebudimo iz spanja, kajti sedaj je naša rešitev duš bližje, kakor ko smo [začeli] verovati. ¹²Noč je davno minila, dan je blizu. Odvrzimo torej dela teme in si nadenimo bojno opremo svetlobe. ¹³Živimo pošteno,^a kakor podnevi; ne v upornosti in pijanosti, ne v nespodobnosti in razuzdanosti, ne v prepiru in zavisti. ¹⁴Temveč si nadenite Gospoda Jezusa Kristusa in ne delajte si preskrbe za meso, da [bi] izpolnili poželjenja le-tega.

14 Tistega, ki je v veri slaboten, sprejmite, ¹toda ne k^b dvomljivim pričkanjem. ²Kajti nekdo veruje, da lahko je vse stvari; drug, ki je šibek, je zelišča. ³Naj tisti, ki je, ne prezira tistega, ki ne je; in kdor ne je, naj ne sodi tistega, ki je; kajti Bog ga je sprejel. ⁴Kdo si ti, da sodiš služabnika drugega moža? Svojemu lastnemu gospodarju stoji ali pade. Da, obdržan bo pokonci; kajti Bog ga je zmožen postaviti pokonci. ⁵Neki človek čisla neki dan nad drugim, drugi čisla vsak dan enako. Naj bo vsak v svojem lastnem mišljenju popolnoma prepričan.^c ⁶Š Kdor upošteva dan, ga upošteva^d za Gospoda; kdor pa dneva ne upošteva, ga ne upošteva Gospodu. Kdor je, je za Gospoda, kajti zahvale daje Bogu; kdor pa ne je, ne je Gospodu in zahvalo daje Bogu. ⁷Kajti nihče izmed nas ne živi zase in noben človek ne umira zase. ⁸Kajti če živimo, živimo za Gospoda; in če umremo, umremo za Gospoda. ⁹Š torej živimo ali umremo, smo Gospodovi. ⁹Š Kajti zato je Kristus tako umrl kakor vstal in oživel, da bi bil lahko Gospod tako mrtvih kakor živih. ¹⁰Š Toda zakaj^a sodiš svojega brata? Ali zakaj zasmehuješ svojega brata? Kajti vsi bomo stali pred Kristusovim sodnim stolom. ¹¹Kajti pisano je: ^bKakor jaz živim, govori Gospod, bo vsako koleno pokleknilo k meni in vsak jezik bo priznal Boga. ¹²Tako bo potem vsak izmed nas Bogu dal obračun o sebi. ¹³Torej ne sodimo več drug drugega, temveč raje sodimo to, da noben človek ne postavi kamna spotike ali priložnosti da pade, na pot svojega brata. ¹⁴Vem in po Gospodu Jezusu sem prepričan, da ni nič samo po sebi nečisto;^e toda temu, ki smatra da je karkoli nečisto, je to zanj nečisto.^f ¹⁵Toda če je tvoj brat užalošen s tvojo jedjo, torej ne živiš v ljubezni.^g S svojo jedjo ne uničuj tega, za kogar je Kristus

umrl. ¹⁶Naj se potem o vašem dobrem ne govori zlo, ¹⁷kajti Božje kraljestvo ni hrana in pijača, temveč pravičnost in mir in radost v Svetem Duhu. ¹⁸Kajti kdor v teh stvareh služi Kristusu, je sprejemljiv za Boga in potrjen od ljudi. ¹⁹Prizadevajmo si torej za stvari, ki delajo za mir in za stvari, s katerimi lahko eden izgrajuje drugega. ²⁰Zaradi hrane ne uničuj Božjega dela. Vse^d stvari so zares čiste; toda zlo je za tistega človeka, ki je s spotiko. ²¹Dobro je ne jesti^e mesa niti piti vina niti *katerekoli stvari*, s čemer se tvoj brat spotika ali je užaljen ali je postal slaboten. ²²Imaš vero? Imej jo zase pred Bogom. Srečen je kdor sebe ne obsoja v tej stvari, katero on dopušča. ²³Kdor pa dvomi,^h je obsojenⁱ če je, ker ne je iz vere; kajti karkoli ni iz vere, je greh.

15 Torej moramo mi, ki smo močni, prenašati slabotnosti šibkih, ne pa da ugajamo sebi. ²Naj vsak izmed nas ugaja *svojemu* bližnjemu v *njegovo* dobro, za izgrajevanje. ³Kajti celó Kristus ni ugajal sebi; temveč, kakor je pisano: ^fGraje teh, ki so te grajali, so padle name. ⁴Kajti katerekoli stvari so bile vnaprej napisane, so bile napisane za naše učenje, da bi lahko preko potrpežljivosti in tolažbe iz pisem imeli upanje. ⁵^g Naj vam torej Bog potrpežljivosti in tolažbe zagotovi, da boste istih misli drug do drugega glede/na Kristusa Jezusa; ⁶da boste lahko z enim umom in enimi usti slavili Boga, celó Očeta našega Gospoda Jezusa Kristusa.

⁷Zatorej sprejemajte drug drugega, kakor je tudi Kristus nas sprejel v Božjo slavo. ⁸Torej pravim, da je bil Jezus Kristus služabnik obreze za Božjo resnico, da potrdi obljube *narejene* očetom, ⁹in da lahko pogani zaradi *njegovega* usmiljenja slavijo Boga; kakor je pisano: ^hZaradi tega razloga te bom priznal med pogani in prepeval tvojemu imenu. ¹⁰In ponovno pravi: ⁱVeselite se, vi pogani, z njegovimi ljudmi. ¹¹In ponovno: ^jHvalite Gospoda, vsi pogani; in povzdigujte ga vsi ljudje. ¹²In ponovno Izaija pravi: ^kJesejeva korenina bo in tisti, ki se bo dvignil, da kraljuje nad pogani; vanj bodo zaupali pogani. ¹³Torej Bog upanja naj vas napolni z velikim veseljem in mirom v verovanju, da boste, po moči Svetega Duha, obilni v upanju. ¹⁴In tudi jaz sam sem prepričan o vas, moji bratje,

^a 13:13: pošteno: ali, spodobno. ^b 14:1: k...: ali, sodite njegovih dvomljivih misli. ^c 14:5: prepričan: ali, samozavesten. ^d 14:6: upošteva: ali, spoštuje. ^e 14:14: nečisto: gr. oskrunjeno. ^f 14:14: nečisto: gr. oskrunjeno. ^g 14:15: v ljubezni: gr. glede na dobronelost. ^h 14:23: dvomi: ali, zaznava in dela razliko med jedmi. ⁱ 14:23: obsojen: zavezan h kazni. ^j 15:5: glede...: ali, po zgledu.

^a 14:10: 2 Kor 5:10 ^b 14:11: Iz 45:23 ^c 14:15: 1 Kor 8:11 ^d 14:20: Tit 1:15 ^e 14:21: 1 Kor 8:13 ^f 15:3: Ps 69:9 ^g 15:5: 1 Kor 1:10 ^h 15:9: Ps 18:49 ⁱ 15:10: 5 Mz 32:43 ^j 15:11: Ps 117:1 ^k 15:12: Iz 11:10

da ste tudi vi polni dobrote, izpolnjeni z vsem spoznanjem, zmožni tudi drug drugega opominjati. ¹⁵Vendar, bratje, zaradi milosti, ki mi je dana od Boga, sem vam napisal na nek način pogumneje, kakor da vas spomnim, ¹⁶da naj bi bil jaz služabnik Jezusa Kristusa za pogane, ko služim Božjemu evangeliju, da bi bila^a daritev poganov, posvečena po Svetem Duhu, lahko sprejemljiva. ¹⁷Torej imam nekaj, s čemer se lahko po Jezusu Kristusu ponašam v teh stvareh, ki se nanašajo na Boga. ¹⁸Kajti ne bom si drznil govoriti o katerikoli izmed tistih stvari, ki jih Kristus ni naredil po meni, da bi naredil pogane poslušne v besedi in dejanju, ¹⁹preko mogočnih znamenj in čudežev, po moči Božjega Duha; tako da sem od Jeruzalema in naokoli do Ilirika obširno oznanil Kristusov evangelij. ²⁰Da, tako sem si prizadeval, da ne oznamim evangelija kjer je bil Kristus imenovan, da ne bi gradil na temelju drugega človeka, ²¹a temveč kakor je pisano: »Katerim ni bilo govorno, bodo videli; in tisti, ki niso slišali, bodo razumeli.« ²²Zaradi tega razloga sem bil tudi sam zelo^b oviran, da pridem k vam. ²³Toda sedaj, ko v teh krajih nimam več prostora in imam ta mnoga leta veliko željo, da pridem k vam; ²⁴kadarkoli se odpravim na svoje potovanje v Španijo, bom prišel k vam, kajti zaupam, da vas na svojem potovanju vidim in da bom na svoji poti tja priveden mimo vas, da bi bil najprej nekoliko izpolnjen z vašo^c družino. ²⁵Toda sedaj grem v Jeruzalem, da služim svetim. ²⁶Kajti tem iz Makedonije in Ahaje je ugajalo, da zberejo neki prispevek za revne svete, ki so v Jeruzalemu. ²⁷To jih je resnično veselilo; in njihovi dolžniki so. Kajti če so pagani postali soudeleženi njihovih duhovnih stvari, je tudi njihova dolžnost, da jim služijo v mesenih stvareh. ²⁸Ko bom torej to opravil in jim zapečatil ta sad, bom mimo vas prišel v Španijo. ²⁹Š In prepričan sem, ko pridem k vam, da bom prišel v polnosti blagoslova Kristusovega evangelija.

³⁰Sedaj vas rotim, bratje, zaradi Gospoda Jezusa Kristusa in zaradi ljubezni Duha, da se skupaj z menoj borite v svojih molitvah zame k Bogu; ³¹da bom lahko rešen pred temi, ki v^d Judeji ne verujejo; in da bodo moja služba, ki jo imam za Jeruzalem, sveti lahko sprejeli; ³²da bom lahko po Božji volji z veseljem prišel k vam in bom lahko skupaj z vami okrepcan. ³³Torej Bog miru bodi z vami vsemi. Amen.

16 Priporočam vam našo sestro Fojbo, ki je služabnica cerkve, ki je v Kenhrejah, ²da jo sprejmete v Gospodu, kakor se spodobi svetim in da ji pomagata v kateremkoli opravilu vas potrebuje; kajti bila je pomočnica mnogim in tudi meni. ³Pozdravite Prisko in Ákvila, moja pomočnika v Kristusu Jezusu, ⁴ki sta za moje življenje tvegala svoja lastna vratova; katerima se ne zahvaljujem samo jaz, temveč tudi vse cerkve poganov. ⁵Prav tako pozdravite cerkev, ki je v njuni hiši. Pozdrav mojemu srčno ljubljenemu Epájnetu, ki je prvenec Ahaje Kristusu. ⁶Pozdravite Marijo, ki je trdo delala z mnogim trudim za nas. ⁷Pozdrav Andróniki in Juniju, mojima sorodnikoma in mojima sojetnikoma, ki sta pomembna med apostoli, ki sta bila tudi pred menoj v Kristusu. ⁸Pozdravite Ampliáta, mojega ljubljenega v Gospodu. ⁹Pozdrav Urbanu, našemu pomočniku v Kristusu in Stahiju, mojemu ljubljenemu. ¹⁰Pozdrav Apélu, potrjenemu v Kristusu. Pozdrav tem, ki so iz^e Aristóbulove družine. ¹¹Pozdrav Heródionu, mojemu sorodniku. Pozdravite te, ki so iz^f Narcísove družine, ki so v Gospodu. ¹²Pozdrav Trifajni in Trifózi, ki se trudita v Gospodu. Pozdrav ljubljeni Pêrsidi, ki se je veliko trudila v Gospodu. ¹³Pozdravite Rufa, izbranca v Gospodu in njegovo mater in mojo [mater]. ¹⁴Pozdrav Asínkritu, Flegonu, Hermesu, Patrobáju, Hermáju in bratom, ki so z njimi. ¹⁵Pozdrav Filológu in Juliji, Neréju in njegovi sestri ter Olímpáju in vsem svetim, ki so z njimi. ¹⁶Pozdravite drug drugega s svetim poljubom. Pozdravljajo vas Kristusove cerkve.

¹⁷Torej, rotim vas, bratje, zapomnite si te, ki povzročajo nesoglasja in prestopke nasprotne nauku, ki ste se ga naučili; in izogibajte se jih. ¹⁸Kajti ti, ki so takšni, ne služijo našemu Gospodu Jezusu Kristusu, temveč svojemu lastnemu trebuhu; in z lepimi besedami ter vljudnimi govori zavajajo srca preprostih. ¹⁹Kajti vaša poslušnost je šla naokoli k vsem ljudem. Zaradi vas sem torej vesel; toda kljub temu bi vas želel imeti modre do tega kar je dobro in nepokvarjene^g glede zla. ²⁰In Bog miru bo v kratkem zmečkal^h Satana pod vašimi stopali. Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa naj bo z vami. Amen.

²¹Pozdravljajo vas Timótej, moj delovni družabnik in moji sorodniki Lukij in Jazon in Sozipater. ²²Jaz, Tertij, ki sem napisal

^a 15:16: bila...: ali, bilo žrtvovanje. ^b 15:22: zelo: ali, v mnogih ozirih, ali, pogosto. ^c 15:24: vašo...: gr. vami. ^d 15:31: v...: ali, so v Judeji nepokorni. ^e 16:10: iz...: ali, izmed Aristóbulovih prijateljev. ^f 16:11: iz...: ali, izmed Narcísovih prijateljev. ^g 16:19: nepokvarjene: ali, neškodljive. ^h 16:20: zmečkal: ali, pohodil.

to poslanico, vas pozdravljam v Gospodu. ²³Pozdravlja vas Gaj, gostitelj mene in celotne cerkve. Pozdravlja vas Erást, glavni upravitelj mesta in brat Kvart. ²⁴§ Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa *naj bo z vami vsemi*. Amen.

²⁵Torej njemu, ki je sposoben, da vas utrdi v skladu z mojim evangelijem in oznanjevanjem Jezusa Kristusa, glede na

razodetje skrivnosti, ki je bila tajno čuvana od nastanka sveta, ²⁶toda sedaj je razodeta in po pismih prerokov, glede na zapoved večnega Boga, razglašena vsem narodom zaradi poslušnosti veri; ²⁷Bogu, edinemu modremu, *bodi slava po Jezusu Kristusu na veke*. Amen.

[Napisano Rimljanom iz Korinta *in poslano* po služabnici Fojbi iz kenhrejske cerkve.]

Prva poslanica apostola Pavla Korinčanom

1 Pavel,^a poklican, *da je* po Božji volji apostol Jezusa Kristusa in *naš* brat Sostén, ²Božji cerkvi, ki je v Korintu, tem, ki *a* so posvečeni v Kristusu Jezusu, poklicani *da so* sveti,^b z vsemi, ki na vsakem kraju, tako njihovem kakor našem, kličejo ime Jezusa Kristusa, našega Gospoda: ³»Milost *bodi* vam in mir od Boga, našega Očeta in *od* Gospoda Jezusa Kristusa.«

⁴Vedno se vam v prid zahvaljujem svojemu Bogu za Božjo milost, ki vam je dana po Jezusu Kristusu, ⁵da ste v vsaki stvari obogateni po njem, v vsej izgovorjavi in v vsem spoznanju; ⁶celó kakor je bilo Kristusovo pričevanje potrjeno v vas, ⁷tako da vam, ki pričakujete prihod^b našega Gospoda Jezusa Kristusa, ne primanjkuje nobenega daru; ⁸ki vas bo tudi do konca potrdil, *da boste lahko* brez krivde na dan našega Gospoda Jezusa Kristusa. ⁹^cBog je zvest, po katerem ste bili poklicani v družbo njegovega Sina Jezusa Kristusa, našega Gospoda.

¹⁰Torej vas rotim, bratje, v imenu našega Gospoda Jezusa Kristusa, da vsi govorite isto stvar in *da* med vami ne bo nobenih nesoglasij;^c temveč *da boste* popolnoma združeni skupaj, v istem mišljenju in v isti sodbi. ¹¹Kajti razodeto mi je bilo o vas, moji bratje, po teh, *ki so iz* Hloine hiše, da so med vami prepiri. ¹²Pravim torej to, da vsak izmed vas govori: »Jaz sem Pavlov, jaz d Apolov, jaz Kefov, jaz pa Kristusov.« ¹³Ali je Kristus razdeljen? Ali je bil Pavel križan za vas? Ali ste bili krščeni v Pavlovo ime? ¹⁴Zahvaljujem se Bogu, da nisem krstil

nobenega izmed vas razen^e Krispa in Gaja, ¹⁵da ne bi kdorkoli lahko rekel, da sem krščeval v svojem lastnem imenu. ¹⁶In krstil sem tudi Stefanájevo družino; razen tega ne vem, če sem krstil kogarkoli drugega. ¹⁷Kajti Kristus me ni poslal krščeovat, temveč oznanjat evangelij;^f ne z modrostjo besed,^d da ne bi bil Kristusov križ storjen brez učinka.

¹⁸Kajti oznanjevanje križa je tem, ki propadajo, nespametnost; toda nam, ki smo rešeni, je Božja moč.^g ¹⁹Kajti pisano je: »Uničil bom modrost modrih in zavrgel bom^h razum razsodnih.« ²⁰ⁱKje je modri? Kje je pisar? Kje je razpravljavec tega sveta? Ali ni modrosti tega sveta Bog naredil za nespametnost? ²¹^jKajti potem, ko v Božji modrosti svet po modrosti ni spoznal Boga, je Bogu ugajalo, da po nespametnosti oznanjevanja reši te, ki verujejo. ²²§ Kajti^k Judje zahtevajo znamenje in Grki iščejo modrost, ²³toda mi oznanjamo križanega Kristusa, Judom kamen spotike in Grkom nespametnost; ²⁴toda tem, ki so poklicani, tako Judom kakor Grkom, [*je*] Kristus Božja moč in Božja modrost. ²⁵Kajti Božja nespametnost je modrejša od ljudi in Božja slabost močnejša od ljudi. ²⁶Kajti vidite svoj klic, bratje, da ni *poklicanih* veliko modrih po mesu, ne veliko mogočnih, ne veliko plemenitih; ²⁷toda Bog je izbral nespametne stvari sveta, da zbega modre; in Bog je izbral slabotne stvari sveta, da zbega stvari, ki so mogočne; ²⁸in nizke stvari sveta in stvari, ki so prezirane, je Bog izbral, *da*, in stvari, ki niso, da zavrže stvari, ki so, ²⁹da se v njegovi prisotnosti ne bi povičevalo nobeno meso.

^a 1:1: [Leta Gospodovega 59.]

^b 1:7: prihod: gr. razodetje.

^c 1:10: nesoglasij: gr. razkolov.

^d 1:17: besed: ali, govora.

^a 1:2: Apd 15:9 ^b 1:2: Rim 1:7 ^c 1:9: 1 Tes 5:24 ^d 1:12: Apd 18:24 ^e 1:14: Apd 18:8 ^f 1:17: 2 Pet 1:16 ^g 1:18: Rim 1:16 ^h 1:19: Iz 29:14 ⁱ 1:20: Iz 33:18 ^j 1:21: Rim 1:20 ^k 1:22: Mt 12:38

³⁰Toda vi ste iz njega v Kristusu Jezusu, ki je za nas postal modrost od Boga in pravičnost in posvečenje in odkupitev; ³¹da, kakor je pisano: ^a »Kdor se ponaša, naj se ponaša v Gospodu.«

2 In jaz, bratje, ko sem prišel k vam, ¹razglašajoč Božje pričevanje, ^bnisem prišel z odličnosti govora ali z modrostjo. ²Kajti odločil sem ne vedeti med vami nobene stvari, razen Jezusa Kristusa in njega križanega. ³In z vami sem bil v slabosti in v strahu ter v mnogem trepetanju. ⁴In moj govor in moje oznanjevanje nista ^cbila s prepričevalnimi ^abesedami človeške modrosti, temveč v prikazu Duha in moči, ⁵da vaša vera ne bi stala ^bna človeški modrosti, temveč na Božji moči. ⁶Vendar govorimo modrost med temi, ki so popolni; vendar ne modrosti tega sveta niti princev tega sveta, ki se izjalovi; ⁷temveč govorimo Božjo modrost v skrivnosti, *celó* prikrito *modrost*, katero je Bog pred svetom odredil v našo slavo; ⁸katere nobeden izmed princev tega sveta ni spoznal. Kajti če bi *jo* spoznali, ne bi križali Gospoda slave. ⁹Toda kakor je pisano: ^d »Okó ni videlo niti uho slišalo niti ni vstopilo v človekovo srce, stvari, ki jih je Bog pripravil za tiste, ki ga ljubijo.«

¹⁰Toda Bog nam *jih* je razodel po svojem Duhu, kajti Duh preiskuje vse stvari, da, globoke Božje stvari. ¹¹Kajti kateri človek ve stvari o človeku razen človekovega duha, ki je v njem? Točno tako Božje stvari ne pozna noben človek, razen Božjega Duha. ¹²§ Torej nismo prejeli duha sveta, temveč duha, ki je od Boga; da bi lahko spoznali stvari, ki so nam velikodušno dane od Boga. ¹³^e O katerih stvareh tudi govorimo, ne z besedami, katere uči človeška modrost, temveč katere uči Sveti Duh; *[in]* duhovne stvari primerjamo z duhovnimi. ¹⁴Toda naraven ^cčlovek ne sprejema stvari od Božjega Duha, kajti te so mu nespametnost; niti *jih* ne more razpoznati, ker se spoznavajo duhovno. ¹⁵^f Toda kdor je duhoven, presoja ^dvse stvari, čeprav on sam ni sojen ^eod nobenega človeka. ¹⁶^g Kajti kdo je spoznal Gospodov um, da bi ^gga lahko poučil? Toda mi imamo Kristusov um.

3 In jaz, bratje, vam nisem mogel govoriti ¹ko duhovnim, temveč kot mesenim, *celó* kot otročičem v Kristusu. ²Hranil sem vas z mlekom in ne z jedjo, kajti doslej *je* niste bili zmožni *prenesti* niti še sedaj ne zmorete.

³§ Kajti še vedno ste meseni; kajti glede na to, da so med vami zavist in prepir in nesoglasja, ^gmar niste meseni in živite kot ljudje? ^h⁴ Kajti dokler nekdo govori: »Jaz sem Pavlov,« drugi pa: »Jaz sem Apolov,« mar niste še meseni? ⁵Kdo je potem Pavel in kdo je Apolo, če ne služabnika, po katerih verujete, prav kakor je Gospod dal vsakemu človeku? ⁶Jaz sem zasadi, Apolo zalil, toda Bog je dal rast. ⁷Torej potem ni nič kdor sadi niti kdor zaliva, temveč Bog, ki daje rast. ⁸Torej kdor sadi in kdor zaliva, sta eno; ^hin vsak bo svojo lastno nagrado prejel glede na svoj lasten trud. ⁹Kajti midva sva delavca skupaj z Bogom. Vi ste Božje ⁱpoljedelstvo, *vi ste* Božja zgradba. ¹⁰Glede na milost od Boga, ki mi je dana kot modremu stavbeniku, sem položil temelj in drug gradi na njem. Toda vsak naj pazi, kako gradi na njem. ¹¹Kajti drugega temelja kot je položen, ki je Jezus Kristus, noben človek ne more položiti. ¹²Torej če katerikoli človek na tem temelju gradi zlato, srebro, dragocene kamne, les, seno, strnišče; ¹³delo vsakega bo razodeto, kajti razkril ga bo dan, ker bo ^jrazodet z ognjem; in ogenj bo preizkusil delo vsakega, kakšne vrste je. ¹⁴Če delo kateregakoli človeka, ki je gradil na njem, ostane, bo prejel nagrado. ¹⁵Če bo delo kateregakoli človeka zgorelo, bo trpel izgubo, toda on sam bo rešen; vendar tako kakor z ognjem. ¹⁶ⁱ Ali ne veste, da ste Božji tempelj in *da* Božji Duh prebiva v vas? ¹⁷Če katerikoli človek omadežuje ^kBožji tempelj, bo Bog uničil njega; kajti Božji tempelj je svet, čigar *tempelj* ste vi.

¹⁸Naj se noben človek ne vara. Če se komurkoli med vami zdi, da je v tem svetu moder, naj postane bedak, da bo lahko moder. ¹⁹Kajti modrost tega sveta je pri Bogu norost. Kajti pisano je: ^j »Modre zasači v njihovi lastni prebrisanosti.« ²⁰In ponovno: ^k »Gospod pozna misli modrih, da so prazne.« ²¹Torej naj se noben človek ne ponaša z ljudmi. Kajti vse stvari so vaše: ²²bodisi Pavel ali Apolo ali Kefa ali svet ali življenje ali smrt ali sedanje stvari ali stvari, ki pridejo; vse so vaše; ²³vi ste Kristusovi, Kristus pa *je* Božji.

4 Naj človek tako misli o nas kakor o Kristusovih služabnikih in oskrbnikih Božjih skrivnosti. ²Poleg tega je pri oskrbnikih zahtevano, da je človek najden zvest. ³Toda kar se mene tiče je to zelo majhna stvar, da bi

^a 2:4: prepričevalnimi: ali, pregovorljivimi. ^b 2:5: stala: gr. bila. ^c 2:14: tj. posveten, grešen.

^d 2:15: presoja: ali, razlikuje. ^e 2:15: sojen: ali, spoznan. ^f 2:16: bi...: gr. ga bo. ^g 3:3: nesoglasja: ali, razkoli. ^h 3:3: kot ljudje: gr. glede na človeka? ⁱ 3:9: Božje...: ali, Božji posevek.

^j 3:13: bo: gr. je. ^k 3:17: omadežuje: ali, uniči.

^a 1:31: Jer 9:23 ^b 2:1: Mdr 1:17 ^c 2:4: 2 Pet 1:10 ^d 2:9: Iz 64:4 ^e 2:13: 2 Pet 1:16 ^f 2:15: Prg 27:19 ^g 2:16: Rim 11:34; Iz 40:13 ^h 3:8: Ps 63:13; Gal 6:5 ⁱ 3:16: 1 Kor 6:19 ^j 3:19: Job 5:13 ^k 3:20: Ps 94:11

bil sojen od vas ali od človeške^a sodbe. Da, jaz samega sebe ne sodim. ⁴Kajti sam od sebe ne vem nič,^b čeprav s tem nisem opravičen; toda kdor sodi mene, je Gospod. ^{5a}Torej ničesar ne sodite pred časom, dokler ne pride Gospod, ki bo na svetlobo privedel tako skrite stvari teme, kakor bo razodel namene src; in tedaj bo vsak prejel pohvalo od Boga. ⁶In te stvari, bratje, sem zaradi vas v podobí prenesel nase in na Apola, da bi se lahko na nama naučili ne misliti o ljudeh preko tega kar je pisano, da se nobeden izmed vas ne bi napihoval drug proti drugemu. ⁷Kajti kdo te dela,^c da se razlikuješ od drugega? In kaj imaš, kar nisi prejel? Torej, če si to prejel, zakaj se ponašaš, kakor če tega nisi prejel? ⁸Sedaj ste siti, sedaj ste bogati, brez nas ste zakraljevali kakor kralji; in Bog daj, da ste zakraljevali, da bomo lahko tudi mi kraljevali z vami. ⁹Kajti mislim, da je Bog naš^d apostole postavil zadnje, kakor bi bili določeni za smrt; kajti postali smo prizor^e svetu, angelom in ljudem. ¹⁰Mi smo bedaki za Kristusa, toda vi ste modri v Kristusu; mi smo slabotni, toda vi ste močni; vi ste častitljivi, toda mi smo prezirani. ¹¹Celo do sedanje ure smo tako lačni kakor žejni, nagi, oklofutani in nimamo zanesljivega bivališča; ¹²in v trudimo se ter delamo z našimi lastnimi rokami; ko smo zasramovani, blagoslovljamo; ko smo preganjani, to potrpiamo; ^{13c}ko smo psovani, milo prosimo. Postali smo kakor umazanija sveta in do današnjega dne smo izvrški vseh stvari. ¹⁴Teh stvari vam ne pišem, da vas sramotim, temveč vas kot svoje ljubljene sinove svarim. ¹⁵Kajti čeprav imate deset tisoč učiteljev v Kristusu, vendarle nimate mnogo očetov; kajti v Kristusu Jezusu sem vas po evangeliju rodil jaz. ¹⁶Zatorej vas rotim, bodite moji posnemovalci. ¹⁷Zaradi tega razloga sem k vam poslal Timóteja, ki je moj ljubljeni sin in zvest v Gospodu, ki vam bo priklical v spomin moje poti, ki so v Kristusu, kakor povsod v vsaki cerkvi učim. ¹⁸Torej nekateri so napihnjeni, kot da ne bom prišel k vam. ^{19a}Toda k vam bom prišel v kratkem, če Gospod hoče in ne bom spoznal govora teh, ki se napihujejo, temveč moč. ²⁰Kajti Božje kraljestvo ni v besedi, temveč v moči. ²¹Kaj hočete? Naj pridem k vam s palico ali v ljubezni in v duhu krotkosti?

5 Pogosto se sporoča, da je med vami prešuštvo in to prešuštvo, kakršno je komaj imenovano med pogani, da naj bi nekdo imel ženo svojega očeta. ²In vi ste napihnjeni in niste raje žalovali, da bi bil tisti,

ki je to dejanje storil, lahko odvzet izmed vas. ^{3e}Kajti resnično, čeprav telesno odsoten, toda prisoten v duhu, sem že sodil,^f kakor da sem bil prisoten, glede tistega, ki je storil to dejanje, ⁴§ v imenu našega Gospoda Jezusa Kristusa, ko ste z močjo našega Gospoda Jezusa Kristusa skupaj zbrani vi in moj duh, ^{5f}da se takšnega izroči Satanu v uničenje mesa, da bi bil duh lahko rešen na dan Gospoda Jezusa. ⁶Vaše ponašanje ni dobro.^g Mar ne veste, da malo kvasa prekvasi celotno gmoto? ⁷§ Počistite torej stari kvas, da boste lahko nova gmota, ker ste nekvašeni. Kajti celó Kristus, naše pashalno jagnje, je žrtvovan^g za nas. ⁸Torej praznujmo praznik,^h ne s starim kvasom niti s kvasom hudobije in zlobnosti, temveč z nekvašenim kruhom iskrenosti in resnice. ⁹V poslanici sem vam napisal, da se ne družite s prešuštvovalci, ¹⁰čeprav ne skupaj s prešuštvovalci tega sveta ali z lakomniki ali izsiljevalci ali z malikovalci; kajti potem morate brezpogojno oditi s sveta. ¹¹Toda sedaj sem vam napisal, da se ne družite, če je katerikoli človek, ki se imenuje brat, prešuštvovalec ali lakomnik ali malikovalec ali obrekljivec ali pijanec ali izsiljevalec; s takšnim niti ne jejte. ¹²Kajti kaj moram storiti, da sodim tudi tiste, ki so zunaj? Mar ne sodite vi tistih, ki so znotraj? ¹³Toda tiste, ki so zunaj, sodi Bog. Torej to zlobno osebo odslovite izmed sebe.

6 Ali si drzne kdo izmed vas, ki ima zadevo zoper drugega, tožiti pred nepravničnimi, ne pa pred svetimi? ²Mar ne veste, da bodo sveti sodili svet? In če bo svet sojen po vas ali ste ne vredni, da sodite najmanjšim zadevam? ³Mar ne veste, da bomo sodili angelom? Koliko bolj stvarim, ki se nanašajo na to življenje? ⁴Če imate torej sodbe o stvareh, ki se nanašajo na to življenje, postavljate za sodnike tiste, ki so v cerkvi najmanj spoštovani. ⁵Govorim v vašo sramoto. Ali je tako, da med vami ni modrega? Ni niti enega, ki bi bil sposoben razsoditi med svojimi brati? ⁶Vendar se brat toži z bratom in to pred neverniki. ⁷Torej je zato med vami skrajna krivica, ker se tožite drug z drugim. Zakaj raje ne sprejmete krivice? Zakaj raje ne dopustite, da ste ogoljufani? ⁸Ne, vi delate krivico in goljufate in to svoje brate. ⁹Mar ne veste, da nepravlični ne bodo podedovali Božjega kraljestva? Ne bodite zavedeni; niti prešuštvovalci, niti malikovalci, niti zakonolomci, niti poženščeni, niti tisti, ki sami sebe zlorablajo z možmi, ¹⁰niti tatovi,

^a 4:3: človeške...: gr. človeškega dneva. ^b 4:4: ne vem nič: ali, se ne zavedam nobene krivde. ^c 4:7: dela: gr. loči. ^d 4:9: nas: ali, nas, poslednje. ^e 4:9: prizor: gr. gledališče. ^f 5:3: sodil: ali, odločil. ^g 5:7: žrtvovan: ali, umorjen. ^h 5:8: praznik: ali, sveti dan.

^a 4:5: Mt 7:1; Rim 2:1 ^b 4:12: Apd 20:34; 1 Tes 2:9; 2 Tes 3:8 ^c 4:13: Mt 5:4 ^d 4:19: Apd 19:21; Jak 4:15 ^e 5:3: Kol 2:5 ^f 5:5: 1 Tim 1:20 ^g 5:6: Gal 5:9

niti lakomniki, niti pijanci, niti zasramovalci, niti izsiljevalci ne bodo podedovali Božjega kraljestva. ¹¹§ In takšni ste bili nekateri izmed vas; toda vi ste umiti, toda vi ste posvečeni, toda vi ste opravičeni v imenu Gospoda Jezusa in z Duhom našega Boga.

¹²Dovoljene so mi vse stvari, toda vse stvari niso koristne. ^a Dovoljene so mi vse stvari, toda potrpežljivost ne bom pod oblast nobene. ¹³Jedi ^b [so] za trebuh in trebuh za jedi, toda Bog bo uničil tako to kakor te. Telo torej ni za prešuštvovanje, temveč za Gospoda; in Gospod za telo. ¹⁴In Bog je obudil tako Gospoda, kakor bo po svoji lastni moči obudil tudi nas. ¹⁵Mar ne veste, da so vaša telesa Kristusovi udje? Mar naj torej vzamem Kristusove ude in jih naredim za ude pocestnice? Bog ne da. ¹⁶Kaj? Mar ne veste, da kar je združeno s pocestnico, je eno telo? »Kajti dva,« pravi on, »bosta eno meso.« ¹⁷Toda kdor je pridružen h Gospodu, je en duh. ¹⁸Bežite pred prešustvom. Vsak greh, ki ga stori človek, je zunaj telesa; toda kdor zagreši prešustvo, greši zoper svoje lastno telo. ¹⁹Kaj? Mar ne veste, da je vaše telo tempelj Svetega Duha, ki je v vas, katerega imate od Boga in niste sami svoji? ²⁰§ Kajti odkupljeni ste s ceno; zato proslavite Boga v vašem telesu in v vašem duhu, ki sta Božja.

7 Torej glede stvari, o katerih ste mi pisali: »Dobro je za moškega ne dotikati se ženske.« ²Kljub temu naj ima, v izogib prešustvovanju, vsak mož svojo lastno ženo in vsaka ženska naj ima svojega lastnega soproga. ³Naj soproj ženi vrača dolžno dobrohotnost in prav tako žena soprogu. ⁴Žena nima oblasti nad svojim lastnim telesom, temveč soproj, in prav tako tudi soproj nima oblasti nad svojim lastnim telesom, temveč žena. ⁵§ Ne prikrašujta se drug drugemu, razen če je to s soglasjem za nekaj časa, da se lahko predata postu in molitvi; in ponovno pridita skupaj, da vaju zaradi vajinega pomanjkanja samoobvladovanja ne skuša Satan. ⁶Toda to govorim z dovoljenjem in ne po zapovedi. ⁷Kajti želim, da bi bili vsi ljudje kakor jaz. Toda vsak človek ima svoj primeren dar od Boga, eden na ta način, drugi pa na drug.

⁸Torej neporočenim in vdovam pravim: »Zanje je dobro, če ostanejo kakor jaz.« ⁹Toda če se ne morejo brzdati, naj se poročé; kajti bolje se je poročiti kakor plameneti. ¹⁰Poročenim pa naročam, čeprav ne jaz, temveč Gospod: »Naj žena ne odide od svojega soproga. ¹¹Toda če odide, naj ostane neomožena ali naj se pobota k svojemu

soprogu, in soproj naj svoje žene ne odslovi.« ¹²Toda ostalim govorim jaz, ne Gospod: »Če ima katerikoli brat ženo, ki ne veruje in je zadovoljna, da prebiva z njim, naj je ne odslovi. ¹³In ženska, ki ima soproga, ki ne veruje in če je zadovoljen, da prebiva z njo, naj ga ona ne zapusti. ¹⁴Kajti neverni soproj je posvečen po ženi in neverna žena je posvečena po soprogu; sicer bi bili vaši otroci nečisti, toda sedaj so sveti. ¹⁵Toda če neverni odide, naj odide. Brat ali sestra v teh primerih nista pod suženjstvom; toda Bog nas je poklical k^c miru. ¹⁶Kajti kaj veš ti, o žena, če boš rešila svojega soproga? Ali kako^d veš ti, o mož, če boš rešil svojo ženo?« ¹⁷Toda kakor je Bog vsakemu človeku razdelil, kakor je Gospod vsakogar poklical, tako naj hodi. In tako določam v vseh cerkvah. ¹⁸Ali je poklican katerikoli mož, ki je obrezan? Naj ne postane neobrezan. Ali je kateri poklican neobrezan? Naj ne bo obrezan. ¹⁹Obreza ni nič in neobreza ni nič, temveč izpolnjevanje Božjih zapovedi. ²⁰Naj vsak ostane v isti poklicanosti, v katero je bil poklican. ²¹Ali si bil poklican kot služabnik? Ne skrbi za to. Toda če lahko postaneš svoboden, to vsekakor izkoristi. ²²Kajti kdor je poklican v Gospodu kot služabnik, je^e Gospodov osvobojenec; prav tako tudi kdor je poklican kot svoboden, je Kristusov služabnik. ²³Odkupljeni ste za ceno; ne bodite služabniki ljudem. ²⁴Bratje, naj vsak ostane z Bogom v tem, v čemer je bil poklican.

²⁵Torej glede devic nimam zapovedi od Gospoda; čeprav dam svoje mnenje, kakor nekdo, ki je dosegel usmiljenje od Gospoda, da je zvest. ²⁶Domnevam torej, da je to dobro zaradi sedanje stiske;^f pravim, da je to dobro za človeka, da je tako. ²⁷Ali si vezan k ženi? Ne skušaj biti razvezan. Ali si razvezan od žene? Ne išči žene. ²⁸Toda če pa se poročiš, nisi grešil; in če se devica poroči, ni grešila. Vendar bodo taki imeli stisko v mesu; toda prizanašam vam. ²⁹Toda pravim to, bratje, čas je kratek. Preostaja to, da so tisti, ki imajo žene, kakor da jih ne bi imeli; ³⁰in tisti, ki jokajo, kakor ne bi jokali; in tisti, ki se veselijo, kakor da se ne bi veselili; in tisti, ki kupujejo, kakor ne bi imeli v lasti; ³¹in tisti, ki uporabljajo ta svet, kakor ga ne bi zlorabljali; kajti videz tega sveta mineva. ³²Toda hočem, da ste brez skrbi. Kdor je neporočen, skrbi za stvari, ki pripadajo^g Gospodu, kako bi lahko ugajal Gospodu; ³³§ toda kdor je poročen, skrbi za stvari, ki so od sveta, kako bi lahko ugajal svoji ženi. ³⁴§ Razlika je tudi med ženo in devico. Neporočena ženska skrbi za

^a 6:12: koristne: ali, donosne. ^b 6:13: [Jedi: ang. Meats, ne samo meso, temveč hrana vsake vrste.] ^c 7:15: k: gr. v. ^d 7:16: kako: gr. kaj. ^e 7:22: je...: gr. ga je Gospod osvobodil. ^f 7:26: stiske: ali, potrebe. ^g 7:32: pripadajo...: gr. so Gospodove.

Gospodove stvari, da bi bila lahko sveta, tako v telesu kakor v duhu; toda tista, ki je poročena, skrbi za svetne stvari, kako bi lahko ugodila *svojemu* soprogu. ³⁵In to govorim v vašo lastno korist; ne da bi na vas lahko vrgel zanko, temveč k temu kar je ljubko in da bi lahko nemoteno služili Gospodu. ³⁶§ Toda če kateri človek misli, da se do svoje device vede nespodobno, če je minil cvet *njenih* let in potreba tako zahteva, naj stôri kar hoče, ne greši; naj se poroči. ³⁷Vendar kdor v svojem srcu neomajno stoji in nima nujne potrebe, temveč ima oblast nad svojo lastno voljo in je v svojem srcu tako določil, da bo ohranil svojo device, stori pravilno. ³⁸Tako torej kdor *jo* daje v zakon, stori pravilno; toda kdor *je* ne daje v zakon, stori bolje. ³⁹Žena je vezana s postavo dokler njen soprog živi; toda če njen soprog umre, je prosta, da se poroči s komurkoli hoče; le v Gospodu. ⁴⁰Toda po moji sodbi je srečnejša, če ostane tako; in mislim, da imam tudi jaz Božjega Duha.

8 Torej glede stvari darovanih malikom vemo, da imamo vsi spoznanje. Spoznanje napihuje, toda ljubezen izgrajuje. ²In če katerikoli človek misli, da karkoli pozna, še nič ne pozna kakor bi moral poznati. ³Toda če katerikoli človek ljubi Boga, isti je spoznan od njega. ⁴§ Kar torej zadeva uživanje tistih stvari, ki so darovane v žrtvovanje malikom, vemo, da v svetu malik ni nič in da ne *obstaja* drug Bog razen enega. ⁵Kajti čeprav obstajajo ti, ki se imenujejo bogovi, bodisi na nebu ali na zemlji (kakor obstaja mnogo bogov in mnogo gospodov), ⁶toda za nas *ni drugega* razen enega Boga, Očeta, od katerega *so vse* stvari in mi v njem; ^ain en Gospod Jezus Kristus, po katerem *so vse* stvari in mi po njem. ⁷Vendar to spoznanje ne *obstaja* v vsakem človeku; kajti nekateri z vestjo malikov do te ure *to* jedo kot stvar darovano maliku; in njihova slabotna vest je omadeževana. ⁸Toda jed nas ne približa Bogu; kajti niti če jemo, nismo ^bboljši; niti če ne jemo, nismo ^cslabši. ⁹Toda pazite, da ne bi na kakršenkoli način ta vaša svoboda ^dpostala kamen spotike tem, ki so slabotni. ¹⁰Kajti če te katerikoli človek, ki ima spoznanje, vidi v templju malikov sedeti pri jedi, ali ne bo njegova vest, ki je slabotna, postala ohrabrena, ^eda je te stvari, ki so darovane malikom; ¹¹in zaradi tvojega spoznanja bo propadel slaboten brat, za katerega je Kristus umrl? ¹²Toda kadar tako grešite proti bratom in prizadenete njihovo slabotno vest, grešite zoper Kristusa. ¹³Zatorej, če jed stori, da se moj brat pohujša, dokler stoji svet ne bom

jedel mesa, da ne bi svojega brata primoral grešiti.

9 Mar nisem apostol? Ali nisem svoboden? Mar nisem videl Jezusa Kristusa, našega Gospoda? Mar niste vi moje delo v Gospodu? ²Če nisem apostol drugim, sem pa nedvomno vam; kajti vi ste pečat mojega apostolstva v Gospodu. ³Moj odgovor tem, ki me zaslišujejo, je ta: ⁴Ali nimamo pravice jesti in piti? ⁵Ali nimamo pravice okrog voditi sestro, ženo, ^fprav tako kakor drugi apostoli in *kakor* Gospodovi bratje ter Kefa? ⁶Ali se samo jaz in Barnaba nimava pravice zadržati pred delom? ⁷Kdo se kadarkoli gre vojskovanje na svoje lastne stroške? Kdo zasaja vinograd, pa ne jé od sadov le-tega? Ali kdo pase trop, pa ne jé mleka od tropa? ⁸Ali govorim te besede kakor človek? Ali ne govori isto tudi postava? ⁹Kajti v Mojzesovi postavi je pisano: ^bNe boš zavezal gobca volu, ki mane žito. Ali Bog skrbi za vole? ¹⁰Ali pravi *to* povsem zaradi nas? Zaradi nas, brez dvoma, *tako* je pisano; da kdor orje, naj bi oral v upanju; in da kdor mlati v upanju, naj bi bil soudeleženec svojega upanja. ¹¹^cČe smo vam sejali duhovne stvari, *ali* je velika stvar, če bomo želi vaše mesene stvari? ¹²Če so drugi udeleženci *te* pravice nad vami, *ali* nismo tem bolj mi? Pa vendar te pravice nismo uporabili, temveč vse stvari prenašamo, da ne bi ovirali Kristusovega evangelija. ¹³^dAli ne veste, da tisti, ki služijo pri svetih stvareh, živijo⁸ od tempeljskih stvari? In da so tisti, ki prisostvujejo pri oltarju, udeleženci z oltarjem? ¹⁴Točno tako je Gospod odredil, da naj tisti, ki oznanjajo evangelij, živijo od evangelija. ¹⁵Toda sam nisem uporabil nobene od teh stvari, niti nisem napisal teh stvari, da naj bi se mi tako zgodilo. Kajti zame *bi bilo* bolje, da umrem, kakor da bi katerikoli človek onemogočil moje ponašanje. ¹⁶Kajti čeprav oznanjam evangelij, se nimam s čim ponašati, ker je name položena nuja; da, gorje meni, če ne oznanjam evangelija! ¹⁷Kajti če to stvar počnem voljno, imam nagrado. Toda če proti svoji volji, mi je bilo zaupano razdeljevanje *evangelija*. ¹⁸Kaj je potem moja nagrada? *Resnično*, da kadar oznanjam evangelij, smem narediti Kristusov evangelij brezplačen, da ne bi izkoriščal svoje pravice v evangeliju. ¹⁹Kajti čeprav sem osvobojen vseh *ljudi*, sem vendar sebe naredil služabnika vsem, da bi jih lahko več pridobil. ²⁰In Judom sem postal kakor Jud, da bi lahko pridobil Jude; tem, ki so pod postavo, kakor pod postavo, da bi lahko pridobil te, ki so pod postavo; ²¹tem, ki so brez postave, kakor brez postave (ne brez postave

^a 8:6: v njem: ali, zanj.

^b 8:8: nismo...: ali, nimamo več.

^c 8:8: nismo...: ali, nimamo manj.

^d 8:9: svoboda: ali, moč.

^e 8:10: ohrabrena: gr. poučena.

^f 9:5: ženo: ali, žensko.

⁸ 9:13: živijo: ali, jedo.

Bogu, temveč pod Kristusovo postavo), da bi lahko pridobil te, ki so brez postave. ²²Slabotnim sem postal kakor slaboten, da lahko pridobim slabotne. Storil sem vse stvari vsem ljudem, da bi jih vsekakor nekaj rešil. ²³In to počnem zaradi evangelija, da bom lahko z vami udeleženec le-tega. ²⁴Mar ne veste, da tisti, ki tečejo na tekmi, vsi tečejo, toda eden prejme nagrado? Tako tecite, da jo lahko dosežete. ²⁵Vsak pa, ki si prizadeva za nagrado, je zmeren v vseh stvareh. Torej oni to počno, da dosežejo ovenljiv venec; toda mi neovenljivega. ²⁶Zatorej tako tečem, ne kakor negotovo; tako se borim, ne kakor nekdo, ki tolče zrak; ²⁷temveč potlačim svoje telo in ga privedem v podložnost, da ne bi bil na kakršenkoli način, ko sem oznanjal drugim, sam bil zavržen. <

10 Poleg tega bratje, nočem, da vi ne bi premislili, da so bili vsi naši očetje pod oblakom in so vsi šli skozi morje ²in vsi so bili krščeni v Mojzesa, v oblaku in v morju, ³in vsi so jedli isto duhovno jed, ⁴in vsi so pili isto duhovno pijačo. Kajti pili so iz te duhovne Skale, ki jih^a je spremljala. In ta Skala je bil Kristus. ⁵Toda z mnogimi izmed njih Bog ni bil zelo zadovoljen; zato so bili zrušeni v divjini. ⁶Torej te stvari so bile naši^b zgledi, z namenom, da mi ne bi hlepeli po zlih stvareh, prav tako kakor so oni pozeleli. ⁷Niti ne bodite malikovalci, kakor so bili nekateri izmed njih; kakor je pisano: »Ljudje so se usedli, da bi jedli in pili in vstali, da bi se zabavali.« ⁸Niti ne zagrešimo prešuštvojanja, kakor so storili nekateri izmed njih in [jih]^c je v enem dnevu^b padlo triindvajset tisoč. ⁹Niti ne skušajmo Kristusa, kakor so skušali tudi nekateri izmed njih^c in so bili pokončani od kač. ¹⁰Niti ne godrnjajte, kakor so tudi nekateri izmed njih godrnjali in so bili^d pokončani od uničevalca. ¹¹Torej vse te stvari so se jim zgodile za zglede.^c Napisane pa so v svarilo nam, nad katere so prišli konci sveta. ¹²Zato naj tisti, ki misli, da stoji, pazi, da ne pade. ¹³Nobene preizkušnje niste prestali razen takšne, ki je človeku običajna.^d Toda Bog je zvest, ki ne bo dovolil, da bi bili skušani nad tem, kar ste zmožni; toda s preizkušnjo bo prav tako pripravil pot za pobeg, da jo boste lahko prestali.

¹⁴Moji srčno ljubljeni, bežite torej od malikovanja. ¹⁵Govorim kot modrim možem; presodite, kaj govorim. ¹⁶Mar ni časa blagoslova, ki jo blagoslovljamo, udeležba pri Kristusovi krvi? Mar ni kruh, ki ga

lomimo, udeležba pri Kristusovem telesu? ¹⁷Kajti mi, ki nas je mnogo, smo en kruh in eno telo; ker smo vsi udeleženci tega enega kruha. ¹⁸Glejte Izrael po mesu; ali niso tisti, ki jedo od žrtev, udeleženci oltarja? ¹⁹Kaj torej pravim? Da je malik kaj, ali je to, kar je darovano v žrtvovanje malikom kaj? ²⁰Temveč pravim, da stvari, ki jih pogani^e žrtvujejo, žrtvujejo hudičem, ne pa Bogu; in ne želim, da bi vi imeli družbo s hudiči. ²¹Ne morete piti Gospodove čaše in čaše hudičev. Ne morete biti udeleženci Gospodove mize in mize hudičev. ²²Ali Gospoda dražimo do ljubosumnosti? Ali smo močnejši od njega? ²³Dovoljene so mi vse stvari, toda vse stvari niso koristne. Dovoljene so mi vse stvari, toda vse stvari ne izgrajujejo. ²⁴Naj noben človek ne išče svojega lastnega, temveč vsak srečo drugega. ²⁵Karkoli se prodaja v mesnicah, to jejte, ne postavljajoč nobenih vprašanj glede vesti; ²⁶kajti^f Gospodova je zemlja in njena polnost. ²⁷Če vas kdorkoli od teh, ki ne veruje, povabi na pojedino in ste pripravljeni, da greste; jejte karkoli je postavljeno pred vas in ne sprašujte se nobenih vprašanj glede vesti. ²⁸§ Toda če vam katerikoli človek reče: »To je darovano v žrtev malikom,« ne jejte zaradi tistega, ki je to pokazal in zaradi vesti; ^gkajti zemlja je Gospodova in njena polnost. ²⁹Vesti pravim, ne tvoje lastne, temveč od drugega; kajti zakaj je moja svoboda sojena od vesti drugega človeka? ³⁰Kajti če sem udeleženec po milosti,^e zakaj sem obrekovan zaradi tega, za kar se zahvaljujem? ³¹Če torej jeste ali pijete ali delate karkoli, vse to delajte v Božjo slavo. ³²Ne dajajte nobenega povoda, niti Judom, niti poganom,^f niti Božji cerkvi; ³³tako kakor jaz v vseh stvareh ugajam vsem ljudem in ne iščem svoje lastne koristi, temveč korist mnogih, da bodo oni lahko rešeni.

11 Bodite moji posnemovalci, celó kakor ¹sem tudi jaz Kristusov.

²Hvalim vas torej, bratje, da se me spominjate v vseh stvareh in se držite odredb,^g kakor sem vam jih izročil. ³Toda želel bi, da veste, da je glava vsakemu možu Kristus; in glava ženski je mož; in glava Kristusu je Bog. ⁴Vsak mož, ki moli ali prerokuje in ima svojo glavo pokrito, onečašča svojo glavo. ⁵Toda vsaka ženska, ki moli ali prerokuje s svojo nepokrito glavo, onečašča svojo glavo; ker je to celó isto, kakor če bi bila ostrižena na kratko. ⁶Kajti če se ženska ne pokriva, naj bo tudi ostrižena; toda če je za žensko sramotno, da bi bila ostrižena ali ostrižena na kratko, naj bo

^a 10:4: jih...: ali, je šla z njimi. ^b 10:6: naši...: gr. naše podobe. ^c 10:11: zglede: ali, primere.

^d 10:13: običajna: ali, zmerna. ^e 10:30: milosti: ali, zahvaljevanju. ^f 10:32: poganom: gr. Grkom. ^g 11:2: odredb: ali, običajev.

^a 10:7: 2 Mz 32:6; Ps 106:14 ^b 10:8: 4 Mz 25:9 ^c 10:9: 4 Mz 21:6 ^d 10:10: 4 Mz 14:37 ^e 10:20: 5 Mz 32:17; Ps 106:37 ^f 10:26: 5 Mz 10:14; Ps 24:1 ^g 10:28: 5 Mz 10:14; Ps 24:1

pokrita. ⁷Kajti mož zares ne bi smel pokrivati svoje glave, ker je podoba in slava Boga; toda ženska je slava moškega. ⁸Kajti moški ni iz ženske, temveč ženska iz moškega. ⁹Niti ni bil moški ustvarjen zaradi ženske, temveč ženska zaradi moškega. ¹⁰Zaradi tega razloga mora ženska na svoji glavi imeti oblast,^a zaradi angelov. ¹¹Pa vendar v Gospodu ni niti moškega brez ženske niti ženske brez moškega. ¹²Kajti kakor je ženska iz moškega, točno tako je tudi moški po ženski; toda vse stvari od Boga. ¹³Presodite v sebi; ali je primerno, da ženska nepokrita moli k Bogu?

¹⁴Ali vas ne uči celó sama narava, če ima moški dolge lase, da je to njemu sramota? ¹⁵Toda če ima ženska dolge lase, je njej to slava, kajti *njeni* lasje so ji dani za pokrivalo.^b ¹⁶Toda če je katerikoli človek videti prepirljiv, mi take navade nimamo niti Božje cerkve ne. ¹⁷Torej s tem, kar *vam* navajam, *vas* ne hvalim, ker se ne shajate na boljše, temveč na slabše. ¹⁸Kajti predvsem, ko se shajate v cerkvi, slišim, da so med vami nesoglasja;^c in deloma temu verjamem. ¹⁹Kajti med vami morajo biti tudi krivoverci,^d da se med vami lahko razodenejo tisti, ki so preizkušeni. ²⁰Ko torej pridete skupaj na en kraj, *to^e* ni, da jeste Gospodovo večerjo. ²¹Ker pri jedi vsakdo poprej vzame svojo lastno večerjo; in je eden lačen, drugi pa pijan. ²²Kaj? Mar nimate hiš, da bi v njih jedli in pili? Ali prezirate Božjo cerkev in sramotite te, ki nimajo?^f Kaj naj vam rečem? Naj vas hvalim v tem? Ne hvalim vas. ²³Kajti od Gospoda sem prejel to, kar sem vam tudi izročil: »Da je Gospod Jezus *isto* noč, v kateri je bil izdan, vzel kruh ²⁴*a* in ko se je zahvalil, ga je razlomil in rekel: »Vzemite, jejte. To je moje telo, ki je zlomljeno za vas. To delajte v^g moj spomin.« ²⁵Na isti način je *vzel* tudi čašo, ko je srknil, rekoč: »Ta čaša je nova zaveza v moji krvi. To delajte tako pogosto kot *to* pijete, v moj spomin.« ²⁶Kajti tako pogosto kot jeste ta kruh in pijete to čašo, razodevate^h Gospodovo smrt, dokler ne pride. ²⁷Zato kdorkoli bo nevredno jedel ta kruh in pil to Gospodovo čašo, bo kriv Gospodovega telesa in krvi. ²⁸Toda naj vsak človek izpraša samega sebe in naj tako *jé* od *tega* kruha in pije od *te* čaše. ²⁹Kajti kdor *jé* in pije nevredno, *jé* in pije obsodboⁱ samemu sebi in nerazpozna Gospodovo telo. ³⁰Zaradi tega razloga so mnogi med vami slabotni in

bolehní in mnogi spijo. ³¹Kajti če bi sodili sami sebe, bi ne bili sojeni. ³²Š Toda ko smo sojeni, smo okarani od Gospoda, da ne bi bili obsojeni s svetom. ³³Zatorej, moji bratje, kadar pridete skupaj, da jeste, počakajte drug na drugega. ³⁴In če je katerikoli človek lačen, naj *jé* doma, da se ne shajate v obsodbo.^j Ostalo pa bom uredil, ko pridem.

12 Torej glede duhovnih darov, bratje, vas ne bi hotel imeti nevedne. ²Vi veste, da ste bili pogani, zapeljani k tem nemim malikom, celó kakor ste bili vodeni. ³Zatorej vam dajem razumeti, da nihče, ki govori po Božjem Duhu, ne imenuje Jezusa preklet;^k in *da* noben človek ne more reči, da Jezus je Gospod, razen po Svetem Duhu. ⁴Torej obstaja raznolikost darov, toda isti Duh. ⁵In obstaja drugačnost služenj,^l toda isti Gospod. ⁶In obstaja raznolikost del, toda to je isti Bog, ki dela vse v vseh. ⁷Toda manifestacija Duha je dana vsakemu človeku, da s tem koristi. ⁸Kajti enemu je po Duhu dana beseda modrosti; drugemu po istem Duhu beseda spoznanja; ⁹drugemu vera po istem Duhu; še drugemu po istem Duhu darovi ozdravljanja; ¹⁰drugemu delanje čudežev; drugemu prerokva; drugemu razpoznavanje duhov; drugemu *številne* vrste jezikov; drugemu razlaga jezikov. ¹¹Toda vse to počne ta en in točno isti Duh, ki vsakemu človeku razdeljuje posamično, kakor on hoče. ¹²Kajti kakor je telo eno in ima mnogo udov in so vsi udi od tega enega telesa, čeprav mnogi, so eno telo; tako *je* tudi Kristus. ¹³Kajti po enem Duhu smo vsi krščeni v eno telo, bodisi *smo* Judje ali pogani,^m bodisi *smo* vezani ali svobodni; vsi pa smo bili napojeni v enem Duhu. ¹⁴Kajti telo ni en ud, temveč mnogo. ¹⁵Če bo stopalo reklo: »Ker nisem roka, nisem od telesa;« ali potemtakem ni od telesa? ¹⁶In če bo uho reklo: »Ker nisem oko, nisem od telesa;« ali potemtakem ni od telesa? ¹⁷Če *bi bilo* celotno telo oko, kje *bi bil* sluh? Če *bi bilo* celotno sluh, kje *bi bil* vonj? ¹⁸Toda sedaj je Bog vsakega od teh udov razporedil po telesu, kakor mu je ugajalo. ¹⁹In če bi bili vsi en ud, kje *bi bilo* telo? ²⁰Vendar so sedaj *oni* številni udje, vendar samo eno telo. ²¹In oko ne more reči roki: »Ne potrebujem te,« prav tako tudi ne glava stopalu: »Ne potrebujem te.« ²²Ne, potrebnih je veliko več teh telesnih udov, ki so videti slabotnejši. ²³In ti telesni *udje*, za katere mislimo, da so manj častitljivi, na te podelimoⁿ

^a 11:10: oblast: to je pregrinjalo, v znamenje, da je pod oblastjo svojega soproga. ^b 11:15: pokrivalo: ali, tančico. ^c 11:18: nesoglasja: ali, razkoli. ^d 11:19: krivoverci: ali, ločine. ^e 11:20: to...: ali, ne morete pojesti Gospodove večerje. ^f 11:22: nimajo: ali, so revni? ^g 11:24: v...: ali, za spomin name. ^h 11:26: razodevate: ali, prikazujete. ⁱ 11:29: obsodbo: ali, sodbo. ^j 11:34: obsodbo: ali, sodbo. ^k 12:3: preklet: ali, anathema. ^l 12:5: služenj: ali, služb. ^m 12:13: pogani: gr. Grki. ⁿ 12:23: podelimo: ali, nadenemo.

^a 11:24: Mt 26:16; Mr 14:22; Lk 22:19

obilnejšo čast; in naši neprivlačni *deli* imajo obilnejšo ljubkost. ²⁴Kajti naši ljubki *deli* nimajo potrebe; toda Bog je pripravil skupaj telo in dal obilnejšo čast temu *delu*, ki trpi pomanjkanje, ²⁵da v telesu ne bi bilo razkola;^a temveč, *da* bi imeli udje enako skrb drug za drugega. ²⁶In če en ud trpi, vsi udje trpijo z njim; ali *[če]* je en ud spoštovan, se vsi udje veselijo z njim. ²⁷Torej vi ste Kristusovo telo in predvsem udje. ²⁸In Bog je postavil nekatere v cerkvi, najprej apostole, drugič preroke, tretjič učitelje, nato čudeže, potem darove ozdravljanj, pomoči, upravljanj, raznolikost^b jezikov. ²⁹Sovsi apostoli? Sovsi preroki? Sovsi učitelji? So vsi delavci^c čudežev? ³⁰Imajo vsi darove ozdravljanja? Ali vsi govorijo z jeziki? Ali vsi razlagajo? ³¹Toda iskreno hrepenite po najboljših darovih; in vendar vam pokažem še odličnejšo pot.

13 Čeprav govorim s človeškimi in angelskimi jeziki, pa nimam ljubezni, sem postal *kakor* brneč bron ali zveneča cimbal. ²In čeprav imam *dar* preroštva in razumem vse skrivnosti in vsa spoznanja; in čeprav imam vso vero, tako da lahko premikam gore, pa nimam ljubezni, nisem nič. ³In čeprav podelim vse svoje dobrine, da nahranim *revne* in čeprav izročim svoje telo, da bi izgorelo, nimam pa ljubezni, mi to nič ne koristi. ⁴Ljubezen dolgo prenaša *in* je prijazna; ljubezen ni nevoščljiva;^d ljubezen sebe ne povzdiguje, ni napihnjena, ⁵se ne ponaša nespodobno, ne išče svojega lastnega, ni lahko izzvana, ne misli zlega; ⁶ne razveseljuje se v krivičnosti, temveč se razveseljuje v resnici;^e ⁷prenese vse stvari, veruje sem stvarim, upa *[v]* vse stvari, vzdrži vse stvari. ⁸Ljubezen nikoli ne izneveri. Toda če *bodo* preroštva, bodo prenehala;^f če *bodo* jeziki, bodo prenehali; če *bo* spoznanje, bo to izginilo proč. ⁹Kajti spoznavamo deloma in prerokujemo deloma. ¹⁰Toda ko pride to, kar je popolno, takrat bo to, kar je deloma, odpravljenog. ¹¹Ko sem bil otrok, sem govoril kakor otrok, razumel kakor otrok, mislil^h kakor otrok. Toda, ko sem postal mož, semⁱ otročje stvari dal stran. ¹²Še kajti sedaj vidimo skozi steklo, temno;^j toda takrat iz obličja v obličje; sedaj spoznavam deloma, toda takrat bom spoznal enako, kakor sem bil tudi spoznan. ¹³In sedaj ostajajo vera, upanje, ljubezen, to troje; toda največja od teh je ljubezen.

14 Prizadevajte si za ljubezen in želite si duhovne *darove*, toda rajši, da boste lahko prerokovali. ²Še kajti kdor govori v *neznanem* jeziku, ne govori ljudem, temveč Bogu, kajti noben človek *ga* ne razume,^k čeprav v duhu govori skrivnosti. ³Toda kdor prerokuje, govori ljudem v izgrajevanje, spodbudo in tolažbo. ⁴Kdor govori v *neznanem* jeziku, izgrajuje sebe; toda kdor prerokuje, izgrajuje cerkev. ⁵Hočem, da vi vsi govorite z jeziki, toda rajši da prerokujete. Kajti večji je kdor prerokuje, kakor kdor govori z jeziki, razen če razlaga, da lahko cerkev prejme izgrajevanje. ⁶Torej bratje, če pridem k vam, govoreč z jeziki, kaj vam bom koristil, razen če vam ne bom govoril ali po razodetju ali po spoznanju ali po prerokovanju ali po nauku? ⁷In celó stvari brez življenja dajejo zvok, bodisi piščal ali harfa *[in]* razen če ne dajo razlike v zvokih,^l kako bo razpoznano kaj je piskano ali hvafano? ⁸Kajti če trobenta da nerazločen zvok, kdo se bo pripravil za boj? ⁹Tako tudi vi, razen če ne boste z jezikom izrekli lahko^m razumljivih besed, kako se bo izvedelo kar je rečeno? Kajti v zrak boste govorili. ¹⁰Obstaja, kakor se vé, tako veliko vrst glasov in nobeden od njih ni brez pomena. ¹¹Zatorej če ne vem pomena glasu, bom temu, ki govori, tujec in kdor govori, *bo* zame tujec. ¹²Tako si tudi vi, ker ste vneti za duhovneⁿ darove, prizadevajte, da se boste lahko izkazali pri izgrajevanju cerkve. ¹³Zatorej naj tisti, ki govori v *neznanem* jeziku, moli, da bo lahko razlagal. ¹⁴Kajti če molim v *neznanem* jeziku, moli moj duh, toda moje razumevanje je brez sadu. ¹⁵Kaj je to torej? Molil bom z duhom in molil bom tudi z razumom; pel bom z duhom in pel bom tudi z razumom. ¹⁶Sicer, ko boš blagoslavljal z duhom, kako bo, kdor zavzema prostor nepoučenega, ob tvojem zahvaljevanju rekel: »Amen,« glede na to, da ne razume kar praviš? ¹⁷Kajti ti resnično daješ prisrčno zahvalo, toda drug ni izgrajen. ¹⁸Zahvaljujem se svojemu Bogu, bolj kakor vi vsi govorim z jeziki; ¹⁹vendar v cerkvi raje spregovorim pet besed s svojim razumom, da bi lahko s *svojim glasom* poučil tudi druge, kakor deset tisoč besed v *neznanem* jeziku. ²⁰Bratje, ne bodite otroci v razumevanju. Čeprav ste v zlobnosti otroci, vendar v razumevanju bodite možje.^o ²¹V postavi je^a pisano: »Z ljudmi drugih jezikov in drugih ustnic bom govoril tem ljudem;

^a 12:25: razkola: ali, nesoglasja. ^b 12:28: raznolikost: ali, vrste. ^c 12:29: delavci...: ali, sposobni.

^d 13:4: nevoščljiva...: ali, prenačljiva. ^e 13:6: v resnici: ali, z resnico. ^f 13:8: prenehala: gr. izginila proč. ^g 13:10: odpravljenog: gr. izginilo proč. ^h 13:11: mislil: ali, razmišljal. ⁱ 13:11: sem...: gr. so otročje stvari izginile proč. ^j 13:12: temno: gr. v uganki. ^k 14:2: razume: gr. sliši.

^l 14:7: zvokih: ali, tonih. ^m 14:9: lahko...: gr. pomembnih. ⁿ 14:12: duhovne...: gr. duhove.

^o 14:20: možje: gr. popolni, ali, zrele starosti.

^a 14:21: Iz 28:11

in vendar me kljub vsemu temu ne bodo slišali, govori Gospod. ²²Zato so jeziki za znamenje, ne tem, ki verujejo, temveč tem, ki ne verujejo. Toda prerokovanje ne *služi* tem, ki ne verujejo, temveč tem, ki verujejo. ²³Če bi torej celotna cerkev prišla skupaj na en kraj in bi vsi govorili z jeziki in vstopijo *tisti, ki so nepoučeni ali neverniki*, ali ne bodo rekli, da ste blazni? ²⁴Toda če vsi prerokujejo in vstopi nekdo, ki ne veruje ali *nekdo* nepoučen, je prepričan od vseh, je sojen od vseh. ²⁵In tako so razodete skrivnosti njegovega srca; in tako pade na *svoj* obraz in bo oboževal Boga ter naznanil, da je Bog resnično v vas. ²⁶Kako je to potem, bratje? Ko pridete skupaj ima vsak izmed vas psalm, ima nauk, ima jezik, ima razodetje, ima razlago. Naj bodo vse stvari storjene k izgrajevanju. ²⁷Še katerikoli človek govori v *neznanem* jeziku, *naj bosta* po dva ali največ ^a*po trije* in *topo* vrsti; eden pa naj razlaga. ²⁸Toda če tam ni razlagalca, naj v cerkvi molči; govori pa naj sebi in Bogu. ²⁹Naj spregovorijo dva ali trije preroki, drugi pa naj sodijo. ³⁰Če je *katerakoli stvar* razodeta drugemu, ki sedi v bližini, naj prvi molči. ³¹Kajti vsi lahko prerokujete eden za drugim, da se vsi lahko učijo in ste vsi lahko potolaženi. ³²In duhovi prerokov so podrejeni prerokom. ³³Kajti Bog ni *povzročitelj* zmešnjave, ^btemveč miru, kakor v vseh cerkvah svetih. ³⁴Naj vaše ženske v cerkvah molčijo, kajti ni jim dovoljeno govoriti; temveč *jim je naročeno* biti pod poslušnostjo, kakor pravi tudi ^apostava. ³⁵In če se hočejo karkoli naučiti, naj doma vprašajo svoje soproge, kajti za ženske je sramotno, da v cerkvi govorijo. ³⁶Kaj? Ali je Božja beseda prišla od vas? Je dospela samo k vam? ³⁷Če katerikoli človek misli o sebi, da je prerok ali duhoven, naj prizna, da so besede, ki vam jih pišem, zapovedi od Boga. ³⁸Toda če je katerikoli človek neveden, naj bo neveden. ³⁹Zato bratje, hrepenite da prerokujete in ne prepovejte govoriti z jeziki. ⁴⁰Naj bodo vse stvari storjene spodobno in urejeno.

15 Poleg tega, bratje, vam razglašam evangelij, ki sem vam ga oznanil, ki ste ga tudi sprejeli in v katerem stojite; ²po katerem ste tudi rešeni, če obdržite^c v spominu kar^d sem vam oznanil, razen če ste zaman verovali. ³Kajti predvsem sem vam izročil to, kar sem tudi sam prejel, kako je ta Kristus umrl za naše grehe, glede na pisma; ⁴in da je bil pokopan in da je bil tretji dan obujen, glede na pisma; ⁵in da ga je videl Kefa, nato dvanajsteri. ⁶Potem ga

je hkrati videlo več kot petsto bratov; od katerih jih je večji del ostal do sedaj, toda nekateri so zaspali. ⁷Nato ga je videl Jakob, potem vsi apostoli. ⁸In zadnji od vseh sem ga videl tudi jaz, kakor nekdo rojen^e izven pravišnjega časa. ⁹Kajti jaz sem najmanjši izmed apostolov, ki nisem primeren, da sem imenovan apostol, ker sem preganjal Božjo cerkev. ¹⁰Toda po Božji milosti sem kar sem, in njegova milost, ki mi *je bila podeljena*, ni bila zaman; temveč sem se trudil bolj obilno kakor vsi oni. Vendar ne jaz, temveč Božja milost, ki je bila z menoj. ¹¹Torej bodisi *sem bil* jaz ali oni, takó oznanjamo in takó ste verovali. ¹²Torej če se oznanja Kristusa, ki je obujen od mrtvih, kako nekateri izmed vas pravite, da ni vstajenja mrtvih? ¹³Toda če ni bilo vstajenja mrtvih, potem Kristus ni obujen. ¹⁴Če pa Kristus ni bil obujen, potem je naše oznanjevanje prazno in je tudi vaša vera prazna. ¹⁵Da, spoznani smo *[za]* krive Božje priče, ker smo pričevali o Bogu, ki je obudil Kristusa; katerega ni obudil, če je tako, da mrtvi ne vstajajo. ¹⁶Kajti če mrtvi ne vstajajo, potem Kristus ni obujen. ¹⁷Če pa Kristus ni bil obujen, je vaša vera prazna; še vedno ste v svojih grehih. ¹⁸Tedaj so propadli tudi tisti, ki so zaspali v Kristusu. ¹⁹Če imamo samo v tem življenju upanje v Kristusa, smo od vseh ljudi najbolj bedni. ²⁰Toda sedaj je Kristus obujen od mrtvih in postal prvenec teh, ki so zaspali. ²¹Kajti odkar je po *človeku* prišla smrt, je po človeku *prišlo* tudi vstajenje mrtvih. ²²Kajti kakor v Adamu vsi umrejo, bodo točno tako v Kristusu vsi oživljeni. ²³Toda vsak po svojem lastnem redu; prvenec Kristus, zatem tisti, ki so Kristusovi, ob njegovem prihodu. ²⁴Potem *pride* konec, ko bo kraljestvo izročil Bogu, celó Očetu; ko bo odstranil vsako vladavino in vsako oblast ter moč. ²⁵Kajti on mora kraljevati, dokler ne položi vseh sovražnikov pod njegova stopala. ²⁶Zadnji sovražnik, ki bo uničen, je smrt. ²⁷Kajti vse stvari je položil pod njegova stopala. Toda ko pravi, vse stvari so položene pod *njega*, je očitno, da je tisti, ki je vse stvari položil pod njega, izvzet. ²⁸In ko mu bodo vse stvari podjarmljene, potem bo tudi Sin sebe podvrget njemu, ki je vse stvari položil pod njega, da bo lahko Bog vse v vsem. ²⁹Sicer kaj bodo storili tisti, ki se krščujejo za mrtve, če mrtvi sploh niso obujeni? Zakaj so bili potem krščeni za mrtve? ³⁰In čemu mi vsako uro stojimo v nevarnosti? ³¹Pri svojem^f veselju, ki ga imam v Kristusu Jezusu, našem Gospodu, izjavljam:

^a 14:27: največ...: trije posamični stavki. ^b 14:33: zmešnjave: gr. hrupa, ali, vznemirjenosti.

^c 15:2: obdržite...: ali, trdno držite. ^d 15:2: kar: gr. s kakšnim govorom. ^e 15:8: rojen...: ali, nedonošen. ^f 15:31: svojem: nekateri berejo, našem.

»Vsak dan umiram.«³² Če sem se^a v Efezu po človeško boril z zvermi, kaj mi koristi, če mrtvi niso obujeni? Jejmo in pijmo, kajti jutri umremo.³³ § Ne bodite zavedeni. Žli pogovori pokvarijo dobre manire.³⁴ Zbudite se k pravičnosti in ne grešite, kajti nekateri nimajo Božjega spoznanja. *To* vam govorim v vašo sramoto.

³⁵ Toda nekateri *ljudje* bodo rekli: »Kako so mrtvi obujeni? In s kakšnim telesom pridejo?«
³⁶ *Ti* bedak, to kar ti seješ ne oživi, razen če ne umre.³⁷ In to, kar ti seješ, ne seješ to telo, ki bo, temveč golo zrno, to je lahko pšenica ali neko drugo *zrno*;³⁸ toda Bog mu daje telo, kakor mu ugaja in vsakemu semenu svoje lastno telo.

³⁹ Ni vse meso isto meso, ampak *je* ena *vrsta* mesa od ljudi, drugo meso od živali, drugo od rib in drugo od ptic.⁴⁰ *Tam* so tudi nebesna telesa in zemeljska telesa; toda slava nebesnih je ena, *slava* zemeljskih pa je druga.⁴¹ Ena je slava sonca, druga slava lune in druga slava zvezd, kajti *ena* zvezda se od *druge* zvezde razlikuje po slavi.⁴² Tako *je* tudi vstajenje mrtvih. Sejano je v trohljivosti, obujeno je v netrohljivosti.⁴³ Sejano je v nečast, dvignjeno je v slavo. Sejano je v slabosti, dvignjeno je v moči.⁴⁴ § Sejano je v naravno telo, dvignjeno je duhovno telo. Obstaja naravno telo in obstaja duhovno telo.⁴⁵ In tako je pisano: »Prvi človek Adam je postal živa duša;«⁴⁶ zadnji Adam *je postal* oživlajoč duh. Vendar ni *bilo* najprej to, kar je duhovno, temveč to, kar je naravno, in potem to, kar je duhovno.⁴⁷ Prvi človek *je* iz tal, zemeljski; drugi človek *je* Gospod iz nebes.⁴⁸ Kakršen je zemeljski, takšni so tudi tisti, ki so zemeljski; in kakršen je nebeški, takšni so tudi tisti, ki so nebeški.⁴⁹ In kakor smo nosili zemeljsko podobo, bomo nosili tudi nebeško podobo.

⁵⁰ Torej povem to, bratje, da meso in kri ne moreta podedovati Božjega kraljestva; niti trohnenje ne podeduje netrohnenja.⁵¹ Glejte, pokažem vam skrivnost: »Ne bomo vsi zaspali, toda vsi bomo spremenjeni,⁵² v trenutku, kot bi trenil z očesom, ob zadnji trobenti, kajti trobenta bo zadonela in mrtvi bodo vstali netrohneči in mi bomo spremenjeni.«⁵³ Kajti ta trohljivost si mora nadeti netrohljivost in to umrljivo *si mora* nadeti nesmrtnost.⁵⁴ Torej ko si bo ta trohljivost nadela netrohljivost in si bo to umrljivo nadelo nesmrtnost, tedaj se bo izpolnila beseda, ki je zapisana:^a »Smrt je požrta v zmagi.«⁵⁵ § O smrt, kje *je* tvoje želo? O grob,^b kje *je* tvoja zmaga?«^c ⁵⁶ Želo smrti *je* greh, moč greha pa *je* postava.⁵⁷ Toda zahvaljen *bodi* Bog, ki nam daje

zmago po našem Gospodu Jezusu Kristusu.⁵⁸ Torej, moji ljubljeni bratje, bodite neomajni, nepremakljivi, vedno obilni v Gospodovem delu, ker veste, da vaš trud v Gospodu ni zaman.

16 Torej glede nabirke za svete, kakor sem dal naročilo cerkvam v Galatiji, točno tako storite.² Na prvi *dan* tedna naj vsak izmed vas položi poleg sebe v shrambo, kakor ga je *Bog* osrečil, da ne bo zbiranj, ko pridem.³ In ko pridem, katerekoli boste z *vašimi* pismi priporočili, te bom poslal, da prinesejo vašo^c velikodušnost v Jeruzalem.⁴ Če pa bo primerno, da grem tudi jaz, bodo šli z menoj.⁵ Torej, ko bom šel skozi Makedonijo, bom prišel k vam; kajti pojdem skozi Makedonijo.⁶ § In lahko bo, da bom ostal, da in prezimil z vami, da me boste lahko spremili na moje potovanje, kamorkoli pojdem.⁷ Kajti ne bom vas torej videl mimogrede; temveč zaupam, da останem nekaj časa z vami, če Gospod dovoli.⁸ Toda v Efezu bom ostal do binkošti.⁹ Kajti velika in uspešna vrata so se mi odprla in *tam* je mnogo nasprotnikov.¹⁰ Torej če pride Timótej, glejte, da bo lahko z vami brez strahu, kajti opravljaj Gospodovo delo, kakor ga *opravljam* tudi jaz.¹¹ Naj ga torej nihče ne prezira, temveč ga spremite v miru, da bo lahko prišel k meni, ker ga pričakujem z brati.¹² Glede *našega* brata Apola, sem ga silno prosil, da pride z brati k vam, toda njegova volja sploh ni bila, da pride ob tem času; toda prišel bo, ko bo imel primeren čas.¹³ Čujte, trdno stojte v veri, obnašajte se kakor možje, bodite močni.¹⁴ Naj bodo vse vaše stvari narejene z ljubeznijo.¹⁵ Rotim vas, bratje (vi poznate Stefanájevo hišo, da je ta prvenec Áhaje in *da* so sebe posvetili službi svetim),¹⁶ da se takšnim podredite in vsakemu, ki pomaga z *nami* in se trudi.¹⁷ § Vesel sem Stefanájevega, Fortunatovega in Aháikovega prihoda, kajti preskrbeli so to, kar je manjkalo na vaši strani.¹⁸ Kajti okrepčali so mojega in vašega duha; zatorej jim priznajte, da so takšni.

¹⁹ Pozdravljajo vas cerkve iz Azije. V Gospodu vas zelo pozdravljata Ákvila in Priska, s cerkvijo, ki je v njuni hiši.²⁰ Pozdravljajo vas vsi bratje. Srug drugega pozdravite s svetim poljubom.²¹ Pozdrav od *mene*, Pavla, z mojo lastno roko.²² Če kateri človek nima rad Gospoda Jezusa Kristusa, naj bo Anathema^d Maranatha.^e ²³ § Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa *bodi* z vami.²⁴ Moja ljubezen *bodi* z vami vsemi v Kristusu Jezusu. Amen.

^a 15:32: se...: ali, v Efezu govoril po običaju ljudi. ^b 15:55: grob: ali, pekel. ^c 16:3: vašo...: gr. vaš dar. ^d 16:22: [Anathema: gr. preklet.] ^e 16:22: [Maranatha: gr. Naš Gospod, pridi!]

^a 15:54: Oz 13:14 ^b 15:55: [Oz 13:14]

Druga poslanica apostola Pavla Korinčanom

1 Pavel,^a po Božji volji apostol Jezusa Kristusa, in naš brat Timótej Božji cerkvi, ki je v Korintu, z vsemi svetimi, ki so po vsej Ahaji: ²Milost *bodi* vam in mir od Boga, našega Očeta in od Gospoda Jezusa Kristusa. ³Blagoslovljen *bodi* Bog, celó Oče našega Gospoda Jezusa Kristusa, Oče usmiljenj in Bog vse tolažbe, ⁴ki nas tolaži v vsaki naši stiski, da bomo sposobni tolažiti te, ki so v kakršnikoli težavi, s tolažbo, s katero smo mi sami potolaženi od Boga. ⁵Kajti kakor so Kristusova trpljenja obilna v nas, tako je obilna tudi naša tolažba po Kristusu. ⁶Če pa smo stiskani, je to za vašo tolažbo in rešitev duš, ki je učinkovita^b v prestajanju istih trpljenj, katera tudi mi prenašamo; ali če smo potolaženi, je to zaradi vaše tolažbe in rešitve duš. ⁷In naše upanje o vas je neomajno, vedoč, da kakor ste udeleženci trpljenj, tako *boste postali* tudi tolažbe. ⁸Kajti nočemo, bratje, da bi bili vi nevedni o naši težavi, ki je k nam prišla v Aziji, da smo bili stiskani preko mere, nad močjo, tako zelo, da smo obupali celó nad življenjem. ⁹Toda v sebi smo imeli smrtno^c obsodbo, da ne bi zaupali vase, temveč v Boga, ki obuja mrtve; ¹⁰ki nas je osvobodil iz tako velike smrti in še osvobaja; v katerega zaupamo, da *nas* bo še osvobajal. ¹¹Tudi vi skupaj pomagajte z molitvijo za nas, da bi bila lahko zaradi daru, *podarjenega* nam, s pomočjo mnogih oseb, dana zahvala z naše strani.

¹²Kajti naše veselje je to, pričevanje naše vesti, da smo se v svetu vedli s preprostostjo in pobožno iskrenostjo, ne z meseno modrostjo, temveč z Božjo milostjo in bolj obilno posebej do vas. ¹³Kajti ne pišemo vam nobenih drugih stvari, kakor kar berete ali spoznavate; in zaupam, da boste spoznali celó do konca; ¹⁴kakor ste nas tudi vi deloma spoznali, da smo mi vaše veselje, celó kakor *ste* tudi vi naše na dan Gospoda Jezusa.

¹⁵V tem zaupanju sem bil voljan prej priti k vam, da bi vi lahko imeli dvojno korist;^d ¹⁶in mimo vas iti v Makedonijo in iz Makedonije ponovno priti k vam in bi

bil od vas pospremljen na svoji poti proti Judeji. ¹⁷Ko sem bil torej takih misli, ali sem uporabil lahkomiselnost? Ali stvari, ki jih nameravam, nameravam storiti glede na meso, da bo z menoj »da,« »da« in »ne,« »ne«? ¹⁸Toda *kakor je* Bog resničen, naša beseda^e do vas ni bila »da« in »ne.« ¹⁹Kajti Božji Sin, Jezus Kristus, ki je bil med vami oznanjen po nas, celó po meni in Silvánu ter Timóteju, ni bil »da« in »ne,« temveč je bil v njem »da.« ²⁰Kajti vse Božje obljube so v njem »da« in v njem »Amen« v Božjo slavo po nas. ²¹Torej tisti, ki nas z vami utrjuje v Kristusu in nas je mazilil, je Bog; ²²ki nas je tudi zapečatil in v naša srca dal poročstvo Duha. ²³Poleg tega kličem Boga za pričó nad svojo dušo, da doslej še nisem prišel k vam v Korint, da bi vam prizanesel. ²⁴Ne, ker bi imeli gospostvo nad vašo vero, temveč smo pomočniki vaše radosti; kajti stojite po veri.

2 Toda pri sebi sem sklenil, da k vam ne bom ponovno prišel s potrlostjo. ²Kajti če vas užalostim, kdo je torej tisti, ki me razveseljuje, razen istega, ki je po meni užaloščen? ³In to isto sem napisal vam, da ne bi, ko pridem, imel bridkost od teh, od katerih bi se moral veseliti; ker imam zaupanje v vas vse, da je moje veselje *veselje* vas vseh. ⁴Kajti iz precejšnje stiske in tesnobe srca sem vam pisal z mnogimi solzami; ne da bi bili vi užalošчени, temveč da bi lahko spoznali ljubezen, ki jo imam bolj obilno do vas. ⁵Toda če je kdorkoli povzročil žalost, ni užalostil mene, temveč deloma, da vas ne bom vse preobremenil. ⁶Takšnemu človeku je primerna ta kazen,^f katera *[mu]* je bila naložena od večine. ⁷Tako da *mu morate* nasprotno vi raje odpustiti in ga potolažiti, da ne bi bil mogoče tak požrt s preveliko bridkostjo. ⁸Zatorej vas rotim, da boste potrdili svojo ljubezen do njega. ⁹Kajti zato sem vam tudi pisal, da bi lahko spoznal dokaz o vas, če ste v vseh stvareh poslušni. ¹⁰Komur kaj odpustite, *odpuščam* tudi jaz. Kajti če sem kaj odpustil, komur sem zaradi vas to odpustil, *sem to odpustil* v Kristusovi osebi;^g ¹¹Š da Satan ne bi pridobil prednosti

^a 1:1: [Leta Gospodovega 60.] ^b 1:6: učinkovita: ali, izdelana. ^c 1:9: smrtno...: ali, smrtni odgovor. ^d 1:15: korist: ali, milost. ^e 1:18: naša beseda: ali, naše oznanjevanje. ^f 2:6: kazen: ali, graja. ^g 2:10: Kristusovi osebi: ali, Kristusovem pogledu.

pred nami; kajti o njegovih naklepih nismo nevedni. ¹²Nadalje, ko sem prišel v Troádo, da *oznanim* Kristusov evangelij in so mi bila odprta vrata v Gospodu, ¹³v svojem duhu nisem imel počitka, ker nisem našel svojega brata Tita. Toda, ko sem se od njih poslovil, sem od tam odšel v Makedonijo. ¹⁴Torej hvala *bodi* Bogu, ki nam vedno povzroča, da slavimo zmago v Kristusu in po nas na vsakem kraju razodeva vonj njegovega spoznanja. ¹⁵Kajti Bogu smo prijeten Kristusov vonj med temi, ki so rešeni in med temi, ki se pogublajo. ¹⁶Nekomu *smo* vonj po smrti za smrt, drugemu pa vonj po življenju za življenje. In kdo *je* primeren za te stvari? ¹⁷Še Kajti nismo kakor mnogi, ki kvarijo^a Božjo besedo; temveč kot iz iskrenosti, vendar kot od Boga, v Božjih očeh govorimo v Kristusu.

3 Ali ponovno pričenjamo priporočati sami sebe? Ali potrebujemo, kot nekateri *drugi*, za vas priporočilne poslanice ali priporočilna *pisma* od vas? ²Vi ste naša poslanica, napisana v naših srcih, od vseh ljudi poznana in brana, ³*ker ste* vidno oznanili, da ste Kristusova poslanica, dana po nas, ne napisana s črnilom, temveč z Duhom živega Boga; ne na kamnite plošče, temveč na mesene plošče src.

⁴In tako zaupanje imamo po Kristusu usmerjeno k Bogu; ⁵ne da smo sami zadostni, da mislimo karkoli kakor od nas samih, temveč *je* naša zadostnost od Boga; ⁶ki nas je tudi storil zmožne služabnike nove zaveze; ne po črki, temveč po duhu; kajti črka ubija, toda duh daje^b življenje. ⁷Toda če je bilo veličastno služenje smrti, zapisano in vrezano v kamne, tako da Izraelovi otroci, zaradi slave njegove zunanosti, niso mogli neomajno gledati Mojzesovega obraza, katerega *slava* je bila odpravljena, ⁸kako ne bo služba duha precej veličastnejša? ⁹Kajti če *je* služba obsodbi slava, *[jo]* služba pravičnosti veliko bolj prekaša v slavi. ¹⁰Kajti celó to, kar je postalo slavno, v tem oziru ni imelo slave, zaradi slave, ki prekaša. ¹¹Kajti če *je bilo* slavno to, kar je bilo odpravljeno, *je* veliko bolj slavno to, kar ostaja. ¹²Ker imamo torej tolikšno upanje, uporabljamo veliko razumljivost^c govora, ¹³in ne kakor Mojzes, ki si je prek svojega obraza nadel zagrinjalo, da Izraelovi otroci niso mogli neomajno gledati konca tega, kar je odpravljeno. ¹⁴Toda njihovi umi so bili zaslepljeni. Kajti do danes ostaja pri branju Stare zaveze isto zagrinjalo neodgrnjeno;

katere *zagrinjalo* je odpravljeno v Kristusu. ¹⁵Toda celó do današnjega dne, kadar se bere Mojzes, je na njihovem srcu zagrinjalo. ¹⁶Pa vendar, ko se bodo obrnili h Gospodu, bo zagrinjalo odvezeto. ¹⁷Torej Gospod je ta Duh, in kjer *je* Gospodov Duh, tam *je* svoboda. ¹⁸Toda mi vsi, ki z odgrnjenim obrazom gledamo kakor v steklu Gospodovo slavo, smo iz slave v slavo preobraženi v isto podobo, celó kakor^d po Gospodovem Duhu.

4 Ker imamo to službo, kakor smo prejeli usmiljenje, ne omahujemo, ²temveč smo se odrekli skritim stvarim nepoštenosti^e in ne hodimo v prebrisani niti z Božjo besedo ne ravnamo varljivo, temveč se z manifestacijo resnice v Božjih očeh priporočamo vesti vsakega človeka. ³Toda če je naš evangelij skrit, je skrit tistim, ki so izgubljeni, ⁴v katerih je bog tega sveta zaslepil misli tistih, ki ne verujejo, da jim ne bi zasijala svetloba veličastnega Kristusovega evangelija, ki je podoba Boga. ⁵Kajti ne oznanjamo sebe, temveč Kristusa Jezusa, Gospoda; in sebe, vaše služabnike, zaradi Jezusa. ⁶Kajti Bog, ki je zapovedal svetlobi, da zasije iz teme, je^f zasijal v naših srcih, da *nudi* svetlobo spoznanja Božje slave na obrazu Jezusa Kristusa.^a

⁷Toda ta zaklad imamo v lončenih posodah, da bi bila odličnost moči lahko od Boga in ne od nas. ⁸Na vsaki strani *smo* vznemirjeni, vendar ne v tegobi; zmedeni *smo*, vendar ne v obupu;^g ⁹preganjani, toda ne zapuščeni; metani *[ob tla]*, toda ne uničeni; ¹⁰vedno v telesu naokrog prenašamo umiranje Gospoda Jezusa, da bi se lahko tudi v našem telesu razodelo Jezusovo življenje. ¹¹Kajti mi, ki živimo, smo zaradi Jezusa nenehno izročani v smrt, da bi se tudi Jezusovo življenje lahko razodelo v našem umrljivem mesu. ¹²Tako potem v nas deluje smrt, toda v vas življenje. ¹³Ker imamo istega duha vere, glede na to, kakor je pisano:^b ›Veroval sem in zato sem govoril;‹ tudi mi verujemo in zato govorimo; ¹⁴vedoč, da tisti, ki je obudil Gospoda Jezusa, bo po Jezusu obudil tudi nas in *nas* postavil z vami. ¹⁵Kajti vse stvari so zaradi vas, da bi lahko obilna milost zaradi zahvaljevanja mnogih prekipevala v Božjo slavo. ¹⁶Zaradi tega razloga ne omagujemo; kajti kljub temu, da naš zunanji človek umira, je vendarle naš notranji *človek* iz dneva v dan obnovljen. ¹⁷Kajti naša lahka stiska, ki je samo za trenutek, opravlja za nas veliko večjo,

^a 2:17: kvarijo: ali, goljufivo postopajo z. ^b 3:6: daje...: ali, oživlja. ^c 3:12: razumljivost: ali, srčnost. ^d 3:18: kakor...: ali, od Gospoda, Duha. ^e 4:2: nepoštenosti: gr. sramote. ^f 4:6: je: gr. je on, ki je. ^g 4:8: v obupu: ali, povsem brez pomoči ali sredstev.

^a 4:6: [1 Tim 1:11] ^b 4:13: Ps 116:10

presegačo *in* večno težo slave; ¹⁸ medtem ko ne gledamo na stvari, ki so vidne, temveč na stvari, ki so nevidne. Kajti stvari, ki so vidne, so začasne, toda stvari, ki so nevidne, so večne.

5 Kajti vemo, da če bi naša zemeljska hiša tega šotorskega svetišča razpadla, imamo v nebesih večno Božjo stavbo, hišo ne narejeno z rokami. ² Kajti v tem stokamo in iskreno želimo, da bi se povrh odeli z našo hišo, ki je iz nebes; ³ Še če je tako, da ko bomo oblečeni, ne bi bili najdeni goli. ⁴ Kajti mi, ki smo v tem šotoru, obteženi stokamo. Ne zato, ker hočemo biti neoblečeni, temveč oblečeni povrh, da bi bila umrljivost lahko požrta z življenjem. ⁵ Torej kdor nas je naredil za točno isto stvar, je Bog, ki nam je dal tudi poroštvo Duha. ⁶ Torej smo vedno zaupljivi, ker vemo, da medtem ko smo doma v telesu, smo odsotni od Gospoda ⁷ (kajti hodimo po veri, ne po pogledu). ⁸ Zaupljivi smo, *pravim* in voljni rajši biti odsotni iz telesa in biti prisotni z Gospodom. ⁹ Zatorej se^a trudimo, da bomo bodisi prisotni ali odsotni, lahko pri njem sprejeti. ¹⁰ Kajti vsi se moramo prikazati pred Kristusovim sodnim stolom, da bo vsakdo lahko prejel stvari, *storjene v svojem* telesu, glede na to, kar je storil, bodisi je to dobro ali slabo.

¹¹ Ker torej poznamo Gospodov strah,^b pregovarjamo ljudi; toda Bogu smo postali očitni; in zaupam tudi, *[da]* smo postali očitni v vaših vesteh. ¹² Kajti ne priporočamo se vam ponovno, temveč vam dajemo priložnost, da ste zavoljo nas ponosni, da boste imeli nekaj, da *odgovorite* tem, ki se ponašajo na zunaj,^c ne pa v srcu. ¹³ Kajti če smo brez pameti, je to za Boga, ali če smo zdravega mišljenja, je to zaradi vaše stvari. ¹⁴ Kajti sili nas Kristusova ljubezen; ker tako sodimo, da če je eden umrl za vse, potem so bili mrtvi vsi. ¹⁵ In *da* je umrl za vse, da tisti, ki živijo, odslej ne bi živeli več zase, temveč za tistega, ki je zanje umrl in ponovno vstal. ¹⁶ Zatorej odslej nobenega človeka ne poznamo po mesu. Da, četudi smo Kristusa poznali po mesu, *ga* vendarle sedaj ne poznamo več *[po mesu]*. ¹⁷ Še Torej, če je katerikoli človek v Kristusu, je novo ustvarjeno bitje.^a Stare stvari so minile; glejte, vse stvari so postale nove. ¹⁸ In vse stvari so od Boga, ki nas je po Jezusu Kristusu spravil s seboj in nam dal službo pobotanja; ¹⁹ namreč, da je bil Bog v Kristusu, ko je svet pobotal s seboj, ker jim ni pripisal njihovih prekrškov, nam^d pa predal besedo sprave. ²⁰ Torej smo

potem predstavniki za Kristusa, kakor da *vas* je po nas rotil Bog. Namesto Kristusa *vas* prosimo, bodite spravljani z Bogom. ²¹ Kajti njega, ki ni poznal greha, je zaradi nas storil, *da postane* greh, da bi mi lahko postali Božja pravičnost v njem.

6 Mi *vas* potem *kot* delavci skupaj z *njim* tudi rotimo, da Božje milosti niste prejeli zaman. ² (Kajti pravi:^b »Uslišal sem te v sprejemljivem času in na dan rešitve duše sem ti pomagal; glej, sedaj je odobren čas; glej, sedaj je dan rešitve duše.«) ³ Ne dajemo nobene spotike v nobeni stvari, da služba ne bo oštetá. ⁴ Toda v vseh *stvareh* se priporočamo^e kakor Božji služabniki, v veliki potrpežljivosti, v stiskah, v potrebah, v tegobah, ⁵ v bičanjih, v ječah, pri uporih,^f v naporih, v bedenjih, v postih, ⁶ s čistostjo, s spoznanjem, s potrpežljivostjo, s prijaznostjo, s Svetim Duhom, z nehlinjeno ljubeznijo, ⁷ z besedo resnice, z Božjo močjo, z bojno opremo pravičnosti na desni roki in na levi, ⁸ s spoštovanjem in nespoštovanjem, na slabem in dobrem glasu; kakor sleparji, pa *vendar* iskreni; ⁹ kakor neznani, pa *vendar* dobro znani; kakor umirajoči in glej, živimo; kakor kaznovani, pa ne ubiti; ¹⁰ kakor žalostni, vendar vedno veseli; kakor ubogi, vendar mnoge bogatimo; kakor ne bi imeli nič, pa *vendar* posedujemo vse stvari.

¹¹ O vi Korinčani, naša usta so vam odprta, naše srce je širokosrčno. ¹² Vi niste omejeni v nas, temveč ste omejeni v vaših lastnih notranjostih. ¹³ Torej za povračilo v enakem (govorim vam kakor *svojim* otrokom), bodite tudi vi širokosrčni. ¹⁴ Ne bodite neenako vpreženi skupaj z neverniki, kajti kakšno družbo ima pravičnost z nepravilnostjo? Ali kakšno udeležbo ima svetloba s temo? ¹⁵ In kakšno soglasje ima Kristus z Belialom? Ali kakšen delež ima, kdor veruje, z neverniki? ¹⁶ Še In kakšno strinjanje ima Božji tempelj z maliki? Kajti vi ste tempelj živega Boga; kakor je rekel Bog:^c »Prebival bom v njih in hodil v njih in jaz bom njihov Bog in oni bodo moji ljudje. ¹⁷ Zatorej pridite ven izmed njih in bodite oddvojeni,« govori Gospod »in nečiste stvari se ne dotikajte; in jaz vas bom sprejel ¹⁸ e in vam bom Oče in vi boste moji sinovi in hčere,« govori Gospod Vsemogočni.

7 Ker imamo torej te obljube, srčno ljubljene, se očistimo pred vso umazanijo mesa in duha ter v strahu Božjem dovršujemo svetost.

² Še Sprejmite nas; nikomur nismo storili krivice, nobenega človeka nismo pokvarili,

^a 5:9: se...: ali, si prizadevamo. ^b 5:11: [strah: gr. phobos; fobija; groza.] ^c 5:12: na zunaj: gr. z obrazom. ^d 5:19: nam...: gr. v nas pa dal. ^e 6:4: se priporočamo: gr. zaupajmo. ^f 6:5: pri uporih: ali, v premetavanjih sem ter tja.

^a 5:17: Iz 43:19; Raz 21:5 ^b 6:2: Iz 49:8 ^c 6:16: 3 Mz 26:12 ^d 6:17: Iz 52:11 ^e 6:18: Jer 31:1

nobenega človeka nismo ogoljufali. ³ *Tega* ne govorim, da *vas* obsodim, kajti prej sem rekel, da ste v naših srcih, da z *vami* umremo in živimo. ⁴ Velika je moja drznost govora do vas, veliko je moje ponašanje glede vas. Napolnjen sem s tolažbo, silno radosten v vsej naši stiski. ⁵ Kajti ko smo prišli v Makedonijo, naše meso ni imelo počitka, temveč smo bili stiskani na vsaki strani; zunaj *so bili* boji, znotraj *so bili* strahovi. ⁶ Kljub temu nas je Bog, ki tolaži te, ki so potrti, potolažil s Titovim prihodom; ⁷ pa ne samo z njegovim prihodom, temveč s tolažbo, s katero je bil potolažen med vami, ko nam je pripovedoval vašo iskreno željo, vaše žalovanje, vaše goreče mišljenje do mene; tako, da sem se tem bolj veselil. ⁸ Kajti čeprav sem vas s pismom užalostil, se ne kesam, čeprav sem se kesal; kajti zaznavam, da vas je ista poslanica užalostila, čeprav *je bilo* to samo za nekaj časa. ⁹ Sedaj se veselim, ne da ste bili užaloščeni, temveč da ste *[bili]* užaloščeni do kesanja. Kajti užaloščeni ste bili na^a bogaboječ način, da od nas v ničemer ne bi prejeli škode. ¹⁰ Kajti bogaboječa žalost opravlja kesanje v rešitev duše, katere se ne bomo kesali, toda svetna žalost ustvarja smrt. ¹¹ Kajti glejte to točno isto stvar, da ste bili užaloščeni na bogaboječ način, kakšno skrbnost je to storilo v vas, da, *kakšno* čiščenje vas samih, da, *kakšno* ogorčenost, da, *kakšen* strah, da, *kakšno* silovito hrepenenje, da, *kakšno* gorečnost, da, *kakšno* maščevanje! V vseh *stvareh* ste sebe potrdili, da ste v tej zadevi čisti. ¹² Zatorej čeprav sem vam pisal, *sem to storil* ne zaradi razloga tistega, ki je storil krivico niti zaradi razloga tistega, ki je trpel krivico, temveč, da se vam lahko pokaže naša skrb za vas v Božjih očeh. ¹³ Š Torej smo bili potolaženi v vaši tolažbi. Da in silno bolj smo se veselili zaradi Titovega veselja, ker je bil po vas vseh njegov duh okrepčan. ¹⁴ Kajti če sem se mu kakorkoli bahal z vami, nisem osramočen; temveč kakor smo vam govorili vse stvari v resnici, se je celó tako naše bahanje, katerega *sem storil* pred Titom, izkazalo *[za]* resnično. ¹⁵ In njegova notranja^b strast je do vas obilnejša, medtem ko se spominja poslušnosti vas vseh, kako ste ga sprejeli s strahom in trepetanjem. ¹⁶ Veselim se torej, da imam v vas zaupanje v vseh *stvareh*.

8 Poleg tega, bratje, vam storimo, da veste o Božji milosti podeljeni makedonskim cerkvam, ² da je bila v veliki preizkušnji stiske obilica njihovega veselja in njihova

globoka revščina obilna v bogastvih njihove velikodušnosti.^c ³ Kajti pričujem po *svoji* močeh, da, in preko *svojih* moči *so bili* sami voljni ⁴ in *[so]* nas z mnogimi prošnjami prosili, da bi mi sprejeli dar in *nase vzeli* družbo služenja svetim. ⁵ In *to so storili*, ne kakor smo upali, temveč so najprej sebe izročili Gospodu in po Božji volji nam. ⁶ Tako, da smo prosili Tita, da kakor je pričel, tako naj isto^d milost v vas tudi konča. ⁷ Torej kakor ste obilni v vsaki *stvari*, v veri, izgovorjavi, spoznanju, v vsej marljivosti in v vaši ljubezni do nas, *glejte*, da ste obilni tudi v tej milosti. ⁸ Ne govorim po zapovedi, temveč z razlogom gorečnosti drugih in da dokažem iskrenost vaše ljubezni. ⁹ Kajti poznate milost našega Gospoda Jezusa Kristusa, da čeprav je bil bogat, je vendar zaradi vas postal ubog, da bi po njegovi revščini vi lahko obogateli. ¹⁰ In v tem dajem *svoj* nasvet, kajti to je koristno za vas, ki ste prej začeli, ne samo delati, temveč ste bili prizadevni^e tudi pred enim letom. ¹¹ Zdaj torej izvršite *to* delo; da kakor *je bila* pripravljenost hoteti, tako *bo lahko* tudi izvršitev iz tega kar imate. ¹² Kajti če je bil najprej voljan um, *je* sprejet glede na to, kar človek ima in ne glede na to, česar nima. ¹³ Kajti ne *mislim*, da bi bili drugi ljudje olajšani, vi pa obteženi, ¹⁴ temveč prek enakosti, *da lahko* sedaj, ob tem času, vaše obilje *postane oskrba* za njihovo siromaštvo, da bo njihovo obilje lahko tudi *oskrba* za vaše siromaštvo, da bo lahko enakost, ¹⁵ kakor je pisano:^a »Kdor *je nabral* veliko, ni imel ničesar preveč, in kdor *je nabral* malo, ni imel pomanjkanja.«^c ¹⁶ Toda zahvala *bodi* Bogu, ki je na Titovo srce položil isto iskreno skrb za vas. ¹⁷ Kajti zares je sprejel spodbudo; toda ker je bil bolj prizadeven, je k vam odšel iz svojega lastnega nagiba. ¹⁸ In z njim smo poslali brata, katerega hvala v evangeliju *je* po vseh celotnih cerkvah; ¹⁹ in ne samo *to*, temveč, ki je bil tudi od cerkvá izbran, da potuje z nami s^f milostjo, ki je po nas preskrbljena v slavo istega Gospoda in *izjavi* vašega pripravljenega mišljenja; ²⁰ izogibajoč se temu, da nas noben človek ne bi mogel oštevati v tem obilju, ki je preskrbljeno po nas; ²¹ ko skrbimo za poštene stvari, ne samo v Gospodovih očeh, temveč tudi v očeh ljudi. ²² In z njima smo poslali našega brata, ki se nam je pogosto v mnogih stvareh izkazal marljivega, toda sedaj mnogo bolj marljivega na veliko zaupanje, katerega *imam*^g v vas. ²³ Če *kdorkoli poizveduje* o Titu, *je* glede vas moj družabnik in sopomočnik,

^a 7:9: na...: ali, glede na Boga. ^b 7:15: notranja...: gr. čustva so. ^c 8:2: velikodušnosti: gr. preprostosti. ^d 8:6: isto...: ali, isti dar. ^e 8:10: prizadevni: gr. pripravljeni. ^f 8:19: to...: ali, tem darom, ki je po nas preskrbljen. ^g 8:22: imam: ali, ima on.

ali če bodo poizvedovali o [dveh] naših bratih, sta odposlanca cerkvā in Kristusova slava. ²⁴Zatorej pokažite njim in pred cerkvami dokaz svoje ljubezni in našega bahanja vam v prid.

9 Kajti glede služenja svetim, je zame odveč, da vam pišem, ²kajti poznam pripravljenost vašega mišljenja, zaradi katerega se o vas baham tem iz Makedonije, da je bila Ahaja pripravljena pred enim letom; in vaša gorečnost je spodbudila zelo mnoge. ³Vendar sem poslal brate, da ne bi bilo naše bahanje o vas, vam v prid, zaman; da boste, kakor sem rekel, vi lahko bili pripravljeni, ⁴da ne bi bili morda, če pridejo z menoj tisti iz Makedonije in vas najdejo nepripravljene, mi (da ne rečem vi) osramočeni v tem istem zaupljivem bahanju. ⁵Zatorej sem mislil, da je potrebno spodbuditi brate, da bi prejšli k vam in vnaprej pripravili vaš dar,^a o katerem ste prej imeli obvestilo, da bo isti lahko pripravljen kot resnična radodarnost in ne kakor od pohlepnosti. ⁶Toda rečem to: »Kdor varčno seje, bo tudi varčno žel; in kdor radodarno seje, bo tudi radodarno žel.« ⁷Vsak naj tako da, glede na to, kakor se je nameril v svojem srcu; ne nejevoljno ali iz nuje, kajti^a Bog ljubi vedrega darovalca. ⁸In Bog je zmožen storiti, da bo vsa milost obilna napram vam, da boste vedno imeli vso zadostnost v vseh stvarih [in boste] lahko bogati za vsako dobro delo ⁹(kakor je pisano: ^b »Razdelil je povsod, dal je revnim. Njegova pravičnost ostaja na veke.« ¹⁰Torej kdor^c daje seme sejalcu, daje tako kruh za vašo hrano kakor množi vaše posejano seme in povečuje sadove vaše pravičnosti) ¹¹obogateli ste v vsaki stvari za vso radodarnost,^b ki po nas povzroča zahvaljevanje k Bogu. ¹²Kajti služenje tej službi ni samo oskrba potreb svetih, temveč je po mnogih zahvaljevanjih tudi obilna Bogu; ¹³čeprav s poskusom tega služenja proslavljajo Boga zaradi vaše izražene podločnosti Kristusovemu evangeliju in zaradi vaše velikodušne razdelitve njim in vsem ljudem; ¹⁴in z njihovo molitvijo za vas, kateri zaradi silne Božje milost v vas hrepenijo po vas. ¹⁵Hvala bodi Bogu za njegov neizrekljivi dar.

10 Torej jaz sam, Pavel, ki sem v navzočnosti^c med vami nizek, toda odsoten sem drzen do vas, vas pri Kristusovi krotkosti in blagosti rotim. ²Toda rotim vas, da ne bi bil drzen, ko sem prisoten s

tem zaupanjem, s katerim mislim^d biti do nekaterih drzen, ki mislijo o nas, kakor da smo živelj glede na meso. ³Kajti čeprav živimo v mesu, se ne borimo po mesu ⁴(kajti orožja našega vojskovanja niso mesena, temveč mogočna po^e Bogu, da podirajo trdnjave); ⁵podiramo zamisli^f in vsako visoko stvar, ki sebe povzdiguje proti spoznanju Boga ter vsako misel prinašamo v ujetništvo, v poslušnost Kristusu; ⁶in v pripravljenosti smo, da maščujemo vso neposlušnost, ko se vaša poslušnost dopolni. ⁷Ali gledate na stvari po zunanjem videzu? Če katerikoli človek zaupa sebi, da je Kristusov, naj sam v sebi to ponovno razmisli, da kakor je on Kristusov, točno tako smo mi Kristusovi. ⁸Š Kajti čeprav bi se malce bolj bahal z našo oblastjo, katero nam je Gospod dal za izgrajevanje in ne za vaše uničenje, ne bi bil osramočen; ⁹da ne bom videti, kakor če vas hočem strašiti s pismi. ¹⁰Kajti njegova pisma, pravijo,^g [da] so tehtna in vplivna, toda njegova telesna prisotnost je šibka in njegov govor zaničevanja vreden. ¹¹Naj takšni mislijo to, da takšni kakor smo mi z besedo po črkah, ko smo odsotni, bomo takšni tudi v dejanju, ko smo prisotni. ¹²Kajti ne drznemo se meriti ali primerjati z nekaterimi, ki priporočajo sami sebe. Toda tisti, ki sebe merijo s seboj in se primerjajo med seboj, niso modri.^h ¹³Toda mi se ne bomo bahali o stvareh zunaj naše mere, temveč glede na mero oblasti,ⁱ katero nam je Bog razdelil, mero, da smo segli celó do vas. ¹⁴Kajti ne iztezamo se preko naše mere kakor da nismo prispeli do vas, kajti z oznanjevanjem Kristusovega evangelija smo prišli tudi prav do vas. ¹⁵O stvareh se ne bahamo zunaj naše mere, to je z naporu drugih ljudi, temveč imamo upanje, ko se vaša vera okrepi, da bomo glede na našo oblast obilno povečani^j po vas, ¹⁶da oznamimo evangelij v pokrajinah onstran vas in ne da se bahamo na področju^k drugega človeka o stvareh, ki so bile pripravljene k naši roki. ¹⁷^d Toda kdor se ponaša, naj se ponaša v Gospodu. ¹⁸Kajti ni potrjen kdor priporoča sebe, temveč kogar priporoča Gospod.

11 Bog daj, da bi lahko z menoj malo zdržali v moji neumnosti, in zares potrpite^l z menoj. ²Kajti nad vami sem ljubosumen z bogaboječo ljubosumnostjo, kajti zaročil sem vas z enim soprogom, da vas lahko kakor čiste device predstavim Kristusu. ³Toda bojim se, da ne bi bila na kakršenkoli način,

^a 9:5: dar: gr. blagoslov. ^b 9:11: radodarnost: ali, velikodušnost: gr. preprostost. ^c 10:1: v navzočnosti: ali, po zunanjem videzu. ^d 10:2: mislim: ali, ocenjujem. ^e 10:4: po: ali, k. ^f 10:5: zamisli: ali, umovanje. ^g 10:10: pravijo: gr. pravi on. ^h 10:12: niso modri: ali, tega ne razumejo. ⁱ 10:13: oblasti...: ali, področja katerega. ^j 10:15: povečani...: ali, poveljani v vas. ^k 10:16: področju: ali, pravilu. ^l 11:1: prenašate...: ali, me potrpežljivo prenašate.

kakor je kača s svojo premetenostjo preslepila. Evo, tudi vaša mišljenja pokvarjena proč od preprostosti, ki je v Kristusu. ⁴Kajti če tisti, ki prihaja, oznanja drugega Jezusa, katerega nismo oznanili ali če sprejmete drugega duha, katerega niste prejeli ali drug evangelij, katerega niste sprejeli, bi bili mogoče z njim^a prizanesljivi. ⁵Kajti domnevam, da nisem bil niti malo za zelo vodilnimi apostoli. ⁶Toda čeprav sem grob v govoru, pa nisem v spoznanju; toda med vami smo se temeljito razodeli v vseh stvareh. ⁷Ali sem zagrešil prestopke s poniževanjem samega sebe, da bi bili vi lahko povišani, ker sem vam brez plačila oznanil Božji evangelij? ⁸Odvzel sem drugim cerkvam in od njih jemal plačila, da vam storim uslugo. ⁹In ko sem bil prisoten z vami in trpel pomanjkanje, nisem bil v breme nobenemu človeku, kajti to, kar mi je primanjkovalo, so preskrbeli bratje, ki so prišli iz Makedonije. In v vseh stvareh sem se varoval pred tem, da bi vam bil v breme in tako se bom varoval. ¹⁰Kakor je Kristusova resnica v meni, me v področjih Ahaje noben človek ne bo ustavil v tem bahanju. ¹¹Zakaj? Ker vas ne ljubim? Bog ve. ¹²Toda kar delam, to bom delal, da bom lahko odsekal priložnost pred temi, ki želijo priložnost; da bodo, v čemer se ponašajo, lahko najdeni kakor mi. ¹³Kajti takšni so lažni apostoli, varljivi delavci, ki se prenamejajo v Kristusove apostole. ¹⁴In nič čudnega; kajti sam Satan se prenameja v angela svetlobe. ¹⁵Torej ni nič posebnega, če so tudi njegovi služabniki prenamejeni kakor služabniki pravičnosti, katerih konec bo glede na njihova dela.

¹⁶Ponovno pravim: »Naj me noben človek nima za bedaka; če drugače, me vendar sprejmite^b kakor bedaka, da se bom lahko malce bahal. ¹⁷To, kar govorim, tega ne govorim po Gospodu, temveč kakor bi bilo nespametno v tem zaupanju bahanja. ¹⁸Ker pa se mnogi ponašajo po mesu, se bom tudi jaz ponašal. ¹⁹Kajti z veseljem trpite bedake, ker ste vi sami modri. ²⁰Kajti trpite, če vas človek privleče v suženjstvo, če vas človek požira, če od vas človek jemlje, če človek sebe povišuje, če vas človek udari po obrazu. ²¹Govorim glede graje, kakor bi bili šibki. Čeprav v čemer je kdorkoli drzen (govorim nespametno), sem tudi sam drzen. ²²Ali so Hebrejci? Tudi jaz sem. Ali so Izraelci? Tudi jaz sem. Ali so Abrahamovo seme? Tudi jaz sem. ²³Ali so Kristusovi služabniki? (Govorim kakor bedak.) Jaz sem bolj; obilnejši v naporih, nad mero pri bičanjih,

pogosteje v ječah, često v smrtnih nevarnostih. ²⁴Od Judov sem petkrat prejel^a štirideset udarcev z bičem, izvemši enega. ²⁵Trikrat sem bil pretepen s šibami, enkrat sem bil kamnan, trikrat sem pretrpel brodolom, noč in dan sem bil na globokem morju; ²⁶pogosto na potovanjih, v nevarnostih od vodá, v nevarnostih od roparjev, v nevarnostih od svojih lastnih rojakov, v nevarnostih od poganov, v nevarnostih v mestu, v nevarnostih v divjini, v nevarnostih na morju, v nevarnostih med lažnivimi brati; ²⁷v utrujenostih in bolestitih, v pogostih bedenjih, v lakoti in žeji, v pogostih postih, v mrazu in nagoti. ²⁸Poleg teh stvari, ki so zunanje, to kar dnevno prihaja nadme, [še] skrb za vse cerkve. ²⁹Kdo je slaboten in jaz nisem slaboten? Kdo je užaljen in jaz ne gorim? ³⁰Če se moram nujno ponašati, se bom ponašal s stvarmi, ki se tičejo mojih slabotnosti. ³¹Bog in Oče našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki je blagoslovljen na vékomaj, ve, da ne lažem. ³²V Damasku je voditelj pod kraljem Arétom z garnizijo zastražil mesto Damaščanov, željan, da me zgrabi, ³³pa sem bil skozi okno v košu spuščen dol ob zidu in pobegnil njegovim rokam.«

12 § Zame ni primerno, da bi se sedaj poveliceval. Prišel^c bom k videnjem in razodetjem od Gospoda. ²Pred okoli štirinajstimi leti sem spoznal človeka v Kristusu (bodisi v telesu, ne morem reči; ali izven telesa, ne morem povedati; Bog ve), nekoga vzetega gor do tretjih nebes. ³In poznal sem takšnega človeka (bodisi v telesu ali izven telesa, ne morem povedati; Bog ve), ⁴kako je bil vzet gor v raj in je slišal neizgovorljive besede, ki jih človeku ni zakonito^d izreči. ⁵S takšnim se bom ponašal. Vendar se ne bom ponašal s seboj, temveč s svojimi slabotnostmi. ⁶Kajti kljub temu, da bi se želel ponašati, ne bom bedak; kajti povedal bom resnico. Toda sedaj potrpi, da ne bi katerikoli človek mislil o meni več kakor me vidi, da sem ali kar sliši o meni. ⁷In da se ne bi, zaradi obilja razodetij, prek mere povišal, mi je bil dan v meso trn,^e Satanov poslanec, da me udari, da ne bi bil prek mere vzvišen. ⁸Za to stvar sem trikrat rotil Gospoda, da bi jo odstranil od mene. ⁹In mi je rekel: »Dovolj ti je moja milost, kajti moja moč je izpopolnjena v slabotnosti.« Torej se bom z največjim veseljem raje ponašal s svojimi slabotnostmi, da bo na meni lahko počivala Kristusova moč. ¹⁰Torej bom zaradi Kristusá užival v slabotnostih, v grajah, v potrebah,

^a 11:4: njim; ali, meno. ^b 11:16: sprejmite; ali, prenašajte.

^c 12:1: Prišel: gr. Kajti prišel.

^d 12:4: zakonito; ali, mogoče. ^e 12:7: Ezk 18:24.

^a 11:24: 5 Mz 25:3 ^b 12:7: Ezk 18:24; 4 Mz 33:55

v preganjanjih, v tegobah; kajti kadar sem slaboten, tedaj sem močan.

¹¹Postal sem bedak v ponašanju. Prisilili ste me, kajti od vas bi moral biti priporočen. Kajti v ničemer ne zaostajam za vašimi najvodilnejšimi apostoli, čeprav nisem nič.

¹²Resnično, znamenja apostola so bila med vami storjena v vsej potrpežljivosti, z znamenji in čudeži ter mogočnimi dejanji. ¹³Kajti kaj je to v čemer ste bili slabši do drugih cerkvá, razen tega, da vam jaz nisem bil v breme? Odpustite mi to krivico. ¹⁴Glejte, tretjič sem pripravljen priti k vam, in vam ne bom v breme, kajti ne iščem vašega, temveč vas. Kajti ne bi smeli biti otroci obvezani varčevati za starše, temveč starši za otroke. ¹⁵In zelo rad se hočem razdati in biti razdan za vas; ^ačetudi vas obilneje ljubim, sem manj ljubljen. ¹⁶Toda naj bo tako, nisem vas bremenil; kljub temu sem vas, ker sem prebrisan, ujel z zvijačo. ¹⁷Ali sem vas izkoristil po kom od teh, katere sem poslal k vam? ¹⁸Naprosil sem Tita in z njim sem poslal brata. Ali vas je izkoristil Tit? Ali nisva hodila v istem duhu? Ali nisva hodila po istih stopinjah? ¹⁹Ponovno, ali mislite, da se vam opravičujemo? Govorimo pred Bogom v Kristusu. Toda, srčno ljubljeni, vse stvari *počenjamo* v vaše izgrajevanje. ²⁰Kajti bojim se, da ko pridem, vas ne bom našel takšnih, kakor vas želim in da me boste vi našli takšnega, kakor si ne želite; da ne bi bilo razpravljanj, zavisti, jeze, prepиров, obrekovanj, šepetanj, napihovanj, uporov. ²¹In da me ne bi, ko ponovno pridem, moj Bog med vami ponižal in da bom objokoval mnoge, ki so že grešili in se niso pokesali od nečistosti in prešustvovanja in pohotnosti, ki so jih zagrešili.

13 To je tretjič, [da] prihajam k vam. Po ustih dveh ali treh prič bo ugotovljena vsaka beseda. ²Povedal sem vam že nekoč in vam drugič napovedujem, kakor če bi bil prisoten; in sedaj odsoten pišem tem, ki so poprej grešili in vsem drugim, da če ponovno pridem, ne bom prizanašal. ³Ker iščete dokaz, da Kristus govori v meni, ki posebej do vas ni slaboten, temveč je v vas mogočen. ⁴Kajti čeprav je bil križan zaradi slabosti, vendarle živi z Božjo močjo. Kajti tudi mi smo šibki v njem, ^btoda z Božjo močjo bomo živeli z njim za vas. ⁵Izprašajte se, ali ste v veri. Preizkusite se. Ali se ne poznate, da je Jezus Kristus v vas, razen če ste zavrženi? ⁶Toda zaupam, da boste spoznali, da mi nismo zavrženi. ⁷Sedaj molim k Bogu, da ne storite nobenega zla; ne da bi se mi izkazali potrjene, temveč da bi vi storili to, kar je pošteno, čeprav smo mi kakor zavrženi. ⁸Kajti ničesar ne moremo storiti proti resnici, temveč za resnico. ⁹Kajti veseli smo, ko smo mi slabotni, vi pa močni; in to tudi želimo, celó vašo popolnost. ^c¹⁰Zatorej pišem te stvari v odsotnosti, da ne bi navzoč uporabil ostrine, glede na oblast, ki mi jo je Gospod dal za izgrajevanje in ne za uničenje.

¹¹Končno, bratje, z bogom. Bodite popolni, bodite dobro potolaženi, bodite enega mišljenja, živite v miru; in z vami bo Bog ljubezni in miru. ¹²Pozdravite drug drugega s svetim poljubom.

¹³Pozdravljajo vas vsi sveti. ¹⁴Milost Gospoda Jezusa Kristusa in Božja ljubezen in soudeležba Svetega Duha *bodi* z vami vsemi. Amen.

[Druga poslanica Korinčanom je bila napisana iz Filipov, mesta v Makedoniji, po Titu in Luku.]

Poslanica apostola Pavla Galačanom

1 Pavel, ^dapostol (ne od ljudi niti ne po človeku, temveč po Jezusu Kristusu in Bogu Očetu, ki ga je obudil od mrtvih) ²in vsi bratje, ki so z menoj, cerkvam v Galatiji: ³Milost *bodi* vam in mir od Boga Očeta in od našega Gospoda Jezusa Kristusa, ⁴ki je samega sebe dal za naše grehe, da nas lahko osvobodi iz tega sedanjega hudobnega sveta, glede na

voljo Boga in našega Očeta, ⁵kateremu *bodi* slava na veke vekov. Amen.<

⁶Čudim se, da ste se tako hitro oddaljili od tistega, ki vas je poklical v Kristusovo milost, k drugemu evangeliju, ⁷ki ni drug, temveč so tam nekateri, ki vas vznemirjajo in hočejo izkriviti Kristusov evangelij. ⁸Toda čeprav vam mi ali angel iz nebes oznanja kak drug

^a 12:15: vas; gr. vaše duše. ^b 13:4: v njem; ali, z njim. ^c 13:9: popolnost; ali, preureditev, ali, obnovo. ^d 1:1: [Leta Gospodovega 58.]

evangelij, kakor tega, ki smo vam ga oznanili, naj bo ta preklet. ⁹Kakor smo rekli prej, tako ponovno govorim sedaj: »Če vam katerikoli človek oznanja kak drug evangelij, kakor ta, ki ste ga prejeli, naj bo preklet.«

¹⁰Kajti ali sedaj pregovarjam ljudi ali Boga? Ali poskušam ugajati ljudem? Kajti če bi še ugajal ljudem, ne bi bil Kristusov služabnik.

¹¹Toda potrjujem vam, bratje, da evangelij, ki je bil oznanjen po meni, ni po človeku.

¹²Kajti niti ga nisem prejel od človeka niti se ga nisem naučil, temveč po razodetju Jezusa Kristusa. ¹³Kajti slišali ste o mojem vedanju, v preteklem času v judovski religiji, da sem preko mere preganjal Božjo cerkev in jo pustošil, ¹⁴in v judovski religiji napredoval nad mnoge svoje vrstnike v svojem^a lastnem narodu in bil še silno vnet za izročila svojih očetov. ¹⁵Toda ko^b je Bogu, ki me je od maternice moje matere odbral in me poklical po svoji milosti, ugajalo, ¹⁶da v meni razodene svojega Sina, da bi ga lahko oznanjal med pogani, se nisem takoj posvetoval z mesom in krvjo, ¹⁷niti nisem odšel gor v Jeruzalem k tem, ki so bili apostoli pred menoj, temveč sem odšel v Arabijo in se ponovno vrnil v Damask. ¹⁸Potem^c sem po^d treh letih odšel gor v Jeruzalem, da vidim Petra in z njim ostal petnajst dni. ¹⁹Toda izmed apostolov nisem videl nobenega drugega, razen Jakoba, Gospodovega brata. ²⁰Torej stvari, ki vam jih pišem, glejte, pred Bogom, ne lažem. ²¹Kasneje sem prišel v področja Sirije in Kilikije; ²²in po obrazu sem bil nepoznan cerkvam v Judeji, ki so bile v Kristusu, ²³toda samo slišali so: »Da tisti, ki nas je v preteklih časih preganjal, sedaj oznanja vero, katero je nekoč uničeval.« ²⁴§ In slavili so Boga v meni.

2 Potem sem po štirinajstih letih ponovno z Barnabom odšel gor v Jeruzalem in s seboj vzel tudi Tita. ²In gor sem odšel po razodetju in jim posredoval ta evangelij, katerega oznanjam med pogani, toda skrivaj^e tem, ki so bili ugledni, da ne bi na kakršenkoli način tekel ali sem tekel zaman. ³Toda niti Tit, ki je bil z menoj, ki je bil Grk, ni bil prisiljen, da se obreže. ⁴In to zaradi nepričakovano privedenih lažnih bratov, ki so prišli na skrivnem, da zalezujejo našo svobodo, ki jo imamo v Kristusu Jezusu, da bi nas lahko privedli v suženjstvo; ⁵katerim nismo niti za eno uro dali prostora s podložnostjo, da bi se evangelijska resnica lahko nadaljevala z vami. ⁶Toda izmed teh, ki so se zdeli, da so nekaj (karkoli so bili, mi ni važno; Bog ne sprejema človeške zunanosti), kajti tisti, ki

so se zdeli, da so nekaj, mi na posvetovanju niso ničesar dodali, ⁷temveč nasprotno, ko so videli, da je bil evangelij neobreze zaupan meni, kakor je bil evangelij obreze Petru ⁸(kajti kdor je učinkovito deloval v Petru k apostolstvu obrezanih, isti je bil mogočen v meni za pogane). ⁹In ko so Jakob, Kefa in Janez, ki se zdijo, da so stebri, zaznali milost, ki mi je bila dana, so meni in Barnabu podali desnice družabništva, da bi midva šla k poganom, oni pa k obrezanim. ¹⁰Le želeli so, da bi se spominjala revnih; isto kar sem si tudi sam prizadeval storiti. ¹¹Toda ko je Peter prišel v Antiohijo, sem se mu v obraz uprl, ker je bil za ošteti. ¹²Kajti preden so prišli nekateri od Jakoba, je jedel s pogani. Toda, ko so prišli, se je umaknil in se oddvojil, ker se je bal teh, ki so bili iz obreze. ¹³In prav tako so se z njim pretvarjali drugi Judje; do te mere, da je bil tudi Barnaba zapeljan z njihovim pretvarjanjem. ¹⁴Toda ko sem videl, da niso živeli pošteno, glede na resnico evangelija, sem pred vsemi temi rekel Petru: »Če ti, ki si Jud, živiš po načinu poganov, ne pa kakor počno Judje, zakaj siliš pogane, da živijo kakor počno Judje?« ¹⁵Mi, ki smo Judje po naravi, ne pa poganjski grešniki, ¹⁶vemo, da človek ni opravičen po delih postave, temveč po veri v Jezusa Kristusa, celó mi smo verovali v Jezusa Kristusa, da bi bili lahko opravičeni po veri v Kristusa, ne pa po delih postave, kajti po delih postave ne bo opravičeno nobeno meso. ¹⁷Toda če smo, medtem ko si prizadevamo biti opravičeni po Kristusu, tudi mi sami spoznani [za] grešnike, je potemtakem Kristus služabnik greha? Bog ne daj. ¹⁸Kajti če ponovno gradim stvari, ki sem jih uničil, sebe delam prestopnika. ¹⁹Kajti po postavi sem mrtev postavi, da bi lahko živel Bogu. ²⁰Križan sem s Kristusom, pa vendar živim; vendar ne jaz, temveč Kristus živi v meni. In življenje, ki ga sedaj živim v mesu, živim po veri v Božjega Sina, ki me je ljubil in dal zame samega sebe. ²¹Ne onemogočam Božje milosti; kajti če je pravičnost prišla po postavi, potem je Kristus umrl zaman.

3 § O nespametni Galačani, kdo vas je uročil, da ne bi ubogali resnice, pred čigar očmi je bil očitno postavljen Jezus Kristus, križan med vami? ²Samo to hočem izvedeti od vas: »Ali ste prejeli Duha z deli postave ali s poslušnostjo veri?« ³Ali ste tako nespametni? Ali ste, začeniši z Duhom, sedaj popolni v mesu? ⁴Ali ste toliko^f stvari pretrpeli zaman? Če bi bile vendarle zaman. ⁵On torej, ki vam daje Duha in med vami dela čudeže, ali jih dela po delih postave ali po poslušnosti veri?

^a 1:14: svojem...: gr. letih. ^b 1:15: [Leta Gospodovega 35.] ^c 1:18: [Leta Gospodovega 38.]

^d 1:18: po...: ali, se po treh letih vrnil. ^e 2:2: skrivaj: ali, posamično. ^f 3:4: toliko: ali, tako veliko.

⁶Celó kakor je Abraham veroval Bogu in mu je bilo to šteto^a za pravičnost.

⁷Spoznajte torej, da so Abrahamovi otroci tisti, ki so iz vere. ⁸In ker je pismo slutilo, da bo Bog pogane opravičil po veri, je poprej oznanjalo evangelij Abrahamu, *rekoč*:^a »V tebi bodo blagoslovljeni vsi narodi.«⁹ Tako so torej tisti, ki so iz vere, blagoslovljeni z zvestim Abrahamom. ¹⁰Kajti kolikor jih je iz del postave, so pod prekletstvom, kajti pisano je: »Preklet je vsak, kdor ne vztraja v vseh stvareh, ki so pisane v knjigi postave, da jih izvrši.«¹¹ Toda očitno je to, da v Božjih očeh noben človek ni opravičen s postavo, kajti: ^b»Pravični bo živel iz vere.«¹² Postava pa ni iz vere,^c temveč: »Človek, ki jih izvršuje, bo živel po njih.«¹³ Kristus nas je odkupil od prekletstva postave, ko je za nas postal prekletstvo, kajti pisano je: ^d»Preklet je vsak, kdor visi na drevesu.«¹⁴ Da bi Abrahamov blagoslov lahko po Jezusu Kristusu prešel na pogane, da bi mi po veri lahko prejeli obljubo Duha. ¹⁵Bratje, govorim po človeških običajih: »Čeprav je to samo človeška zaveza,^b vendar če je potrjena, je noben človek ne razveljavlja ali dodaja k njej.«¹⁶ Torej obljube so bile izrečene Abrahamu in njegovemu semenu. Ni rekel: »In semenom,«^c kakor mnogim; temveč kakor enemu: »In tvojemu semenu,«^d ki je Kristus. ¹⁷Š In pravim to, da zavezo, ki je bila prej potrjena od Boga v Kristusu, postava, ki je bila štiristo trideset let kasneje, ne more razveljaviti, da bi obljubo storila brez učinka. ¹⁸Kajti če je dediščina po postavi, *le-ta* ni več po obljubi; toda Bog *jo* je Abrahamu dal po obljubi. ¹⁹Čemu potem *služi* postava? Dodana je bila zaradi prestopkov, dokler ne bi prišel potomec^e, kateremu je bila dana obljuba; *in ta je bila* odrejena po angelih v roko posrednika. ²⁰Torej posrednik ni *posrednik* enega, toda Bog je eden. ²¹Ali je potem postava zoper Božje obljube? Bog ne da, kajti če bi bila dana postava, ki bi lahko dala življenje, bi bila pravičnost resnično po postavi. ²²Toda pismo je vse zaprlo pod greh, da bi bila lahko tem, ki verujejo, dana obljuba po veri Jezusa Kristusa.

²³Toda preden je prišla vera, smo bili držani pod postavo, zaprti veri, ki naj bi se razodela kasneje. ²⁴Zatorej je bila postava naša vzgojiteljica, da nas *privede* h Kristusu, da bi bili mi lahko opravičeni iz vere. ²⁵Toda potem, ko je prišla vera, nismo več pod vzgojiteljico. ²⁶Kajti vi vsi ste Božji otroci

po veri v Kristusa Jezusa. ²⁷Kajti tako veliko, kot vas je bilo krščenih v Kristusa, ste oblekli Kristusa. ²⁸Ni niti Juda niti Grka, ni niti sužnja niti svobodnega, ni niti moškega niti ženske; kajti vsi vi ste eno v Kristusu Jezusu. ²⁹Če pa ste Kristusovi, potem ste Abrahamovo seme in dediči glede na obljubo.

4 Pravim torej: »Da se dedič, dokler je še otrok, nič ne razlikuje od služabnika, čeprav je gospodar vsega, ²temveč je pod varuhi in vzgojitelji do časa, določenega od očeta.«³ Točno tako smo bili mi, ko smo bili otroci, v suženjstvu pod prvinami^d sveta. ⁴Toda, ko je prišla polnost časa, je Bog poslal svojega Sina, narejenega iz ženske, postavljenega pod postavo, ⁵da odkupi te, ki so bili pod postavo, da bi mi lahko prejeli posinovljenje. ⁶In ker ste sinovi, je Bog v vašo srca poslal Duha svojega Sina, ki kliče: »Aba, Oče.«⁷ Zatorej nisi več služabnik, temveč sin; če pa *[si]* sin, *[si]* potem po Kristusu Božji dedič.

⁸Vendar ste tedaj, ko niste poznali Boga, služili tem, ki po naravi niso bogovi. ⁹Toda sedaj, potem ko ste spoznali Boga, ali boljše rečeno ste spoznani od Boga, kako se ponovno^e obračate k slabotnim in bednim prvinam,^f katerim želite biti ponovno v suženjstvu? ¹⁰Obležujete dneve in mesece in čase in leta. ¹¹Bojim se za vas, da nisem na vas zaman priložil truda.

¹²Bratje, rotim vas, bodite kakor *sem* jaz; kajti jaz *sem* kakor *ste* vi; sploh me niste prizadeli. ¹³Vi veste kako sem vam na začetku oznanjal evangelij iz šibkosti mesa. ¹⁴Š In moje preizkušnje, ki je bila v mojem mesu, niste niti prezirali niti zavrgli, temveč ste me sprejeli kot Božjega angela, *celó* kot Kristusa Jezusa. ¹⁵Kje^g je potem blagoslovljenost, o kateri ste govorili? Kajti pričujem vam, da če *bi bilo* mogoče, bi si iztaknili svoje lastne oči in mi jih dali. ¹⁶Sem torej postal vaš sovražnik, ker vam govorim resnico? ¹⁷Oni so vam goreče naklonjeni, *toda* ne pravilno; da, izključili bi vas,^h da bi jim vi bili goreče naklonjeni. ¹⁸Toda dobro je biti nenehno goreče naklonjen v dobri stvari in ne samo kadar sem prisoten z vami. ¹⁹Moji majhni otroci, zaradi katerih se mučim v ponovnem rojevanju, dokler ne bo v vas oblikovan Kristus, ²⁰sedaj želim biti prisoten z vami in spremeniti svoj glas; kajti stojimⁱ s pomislekom o vas.

²¹Povejte mi vi, ki želite biti pod postavo, ali ne slišite postave? ²²Kajti pisano je, da je

^a 3:6: šteto: ali, pripisano. ^b 3:15: zaveza: ali, oporoka. ^c 3:19: [potomec: gr. sperma; seme.]

^d 4:3: prvinami: ali, zametki. ^e 4:9: ponovno...: ali, obračate nazaj. ^f 4:9: prvinam: ali, zametkom. ^g 4:15: Kje...: ali, Kakšna je bila potem. ^h 4:17: vas: ali, nas. ⁱ 4:20: stojim...: ali, zbehan sem za vas.

imel Abraham dva sinova, enega s sužnjico, drugega pa s svobodno. ²³Toda ta, ki je bil iz sužnje, je bil rojen po mesu; toda tisti iz svobodne, je bil po obljubi. ²⁴Katere stvari so prisposodba, kajti to sta dve zavezi;^a ena z gore Sinaj,^b ki povzroča suženjstvo, ki je Hagára. ²⁵Kajti ta Hagára je gora Sinaj v Arabiji in ustreza^c [prestolnici] Jeruzalem, ki je sedaj in je v suženjstvu s svojimi otroci. ²⁶Toda [prestolnica] Jeruzalem, ki je zgoraj, je svobodna, ki je mati nas vseh. ²⁷Kajti pisano je: »Veseli se, ti jalova, ki ne rojevaš; izbruhni in zavpij, ti, ki nisi v porodnih mukah; kajti zapuščena ima mnogo več otrok kakor tista, ki ima soproga.« ²⁸Torej smo mi, bratje, kot je bil Izak, otroci obljube. ²⁹Toda kakor je takrat, kdor je bil rojen po mesu, preganjal tistega, ki je bil rojen po Duhu, točno tako je to sedaj. ³⁰Vendar kaj pravi pismo?^b »Spôdi sužnjo in njenega sina, kajti sin sužnje ne bo dedič s sinom svobodne.« ³¹Zaradi tega, bratje, nismo otroci sužnje, temveč svobodne.

5 Stojte torej trdno v svobodi, s katero nas je Kristus osvobodil in ne bodite ponovno vpleteni z jarmom sužnosti.

²Glejte, jaz, Pavel, vam povem, da če boste obrezani, vam Kristus ne bo nič koristil. ³Kajti ponovno pričujem vsakemu človeku, ki je obrezan, da je dolžnik izpolnjevanja celotne postave. ⁴Katerikoli izmed vas ste opravičeni po postavi, vam je Kristus postal nekoristen; odpadli ste od milosti. ⁵Kajti mi po Duhu čakamo na upanje pravičnosti iz vere. ⁶Kajti v Jezusu Kristusu niti obreza ne koristi nič niti neobreza, temveč vera, ki deluje po ljubezni. ⁷Dobro ste tekli; kdo vas je oviral,^d da ne bi ubogali resnice? ⁸To prepričevanje ne prihaja od tistega, ki vas kliče. ⁹Malo kvasa prekvasi celotno gmoto. ¹⁰Po Gospodu imam zaupanje v vas, da ne boste drugače misleči; toda kdor vas nadleguje, bo nosil svojo obsodbo, kdorkoli bo. ¹¹In jaz, bratje, če vendarle oznanjam obrezo, zakaj še vedno trpim preganjanje? Potem je pohujšanje križa prenehalo. ¹²Kateri pa vas begajo, želim da bi bili celó odrezani. ¹³Kajti bratje, poklicani ste bili v svobodo; samo svobode ne uporabite za priložnost mesu, temveč v ljubezni služite drug drugemu. ¹⁴Kajti vsa postava je izpolnjena v eni besedi, celó v tej: »Svojega bližnjega boš ljubil kakor samega sebe.« ¹⁵Toda če drug drugega grizete in hrustate, pazite, da ne boste požrti eden od drugega. ¹⁶Pravim torej to: »Hodite v Duhu in ne boste^e uresničili poželenja mesa.« ¹⁷Kajti meso hrepeni zoper Duha, Duh pa zoper

meso; in ta dva sta drugemu drug nasprotna, tako da ne morete delati stvari, ki bi jih želeli. ¹⁸Toda če ste vodeni od Duha, niste pod postavo. ¹⁹Še Torej dela mesa so očitna, ki so ta: zakonolomstvo, prešuštvo, nečistost, pohotnost, ²⁰malikovanje, čaranje, sovraštvo, prerekanje, tekmovalja, bes, prepir, upori, krivoverstva, ²¹zavisti, umori, pijanost, veseljačenja in podobno; o katerih vam vnaprej povem, kakor sem vam tudi povedal v preteklem času, da tisti, ki počenjajo takšne stvari, ne bodo podedovali Božjega kraljestva. ²²Toda sad Duha je ljubezen, radost, mir, potrpežljivost, blagost, dobrot, vera, ²³krotkost, zmernost; zoper te ni postave. ²⁴In tisti, ki so Kristusovi, so meso križali s strastmi^f in poželenji. ²⁵Če živimo po Duhu, tudi hodimo v Duhu. ²⁶Ne bodimo željni prazne slave v izzivanjem drug drugega in zavidevanjem drug drugemu.

6 Še Bratje, če^g je človek zasačen v krivdi, vi, ki ste duhovni, obnovite takšnega v duhu krotkosti; in se opazujte, da ne bi bili tudi vi skušani. ²Nosite bremena drug drugemu in tako izpolnite Kristusovo postavo. ³Kajti če človek misli, da je on sam kaj, ko ni nič, samega sebe zavaja. ⁴Še Toda vsakdo naj preizkusi svoje lastno delo in potem bo imel veselje le v sebi in ne v drugem. ⁵Kajti vsak človek bo nosil svoje lastno breme. ⁶Kdor je poučevan v besedi, naj vse dobrine deli s tistim, ki poučuje. ⁷Ne bodite zavedeni; Bog se ne [pusti] zasmehovati; kajti karkoli človek seje, to bo tudi žel. ⁸Kajti kdor seje v svoje meso, bo od mesa požel trohljivost; toda kdor seje v Duha, bo od Duha požel večno življenje. ⁹In ne bodimo naveličani v izvrševanju dobrega, kajti če ne izgubimo poguma, bomo v pravnem obdobju želi. ¹⁰Medtem ko imamo torej priložnost, delajmo dobro vsem ljudem, še posebej tem, ki so iz verne družine. ¹¹Še Vidite kako veliko pismo sem vam napisal s svojo lastno roko. ¹²Kolikor jih želi storiti dober prikaz v mesu, vas silijo, da bi bili obrezani; samo da oni ne bi trpeli preganjanja zaradi Kristusovega križa. ¹³Kajti niti oni sami, ki so obrezani, se ne držijo postave; temveč vas želijo imeti obrezane, da bi se lahko ponašali z vašim mesom. ¹⁴Toda Bog ne daje, da bi se jaz ponašal, razen s križem našega Gospoda Jezusa Kristusa, po katerem^h je svet križan meni, jaz pa svet. ¹⁵Še Kajti v Kristusu Jezusu niti obreza ne koristi nič niti neobreza, temveč novo ustvarjeno bitje. ¹⁶In kateri živijo glede na to pravilo, mir bodi nad njimi in usmiljenje in nad Božjim

^a 4:24: zavezi: ali, oporoki. ^b 4:24: Sinaj: gr. Sina. ^c 4:25: ustreza: ali, je v istem položaju s [prestolnico.] ^d 5:7: oviral: ali, odpeljal nazaj. ^e 5:16: boste...: ali, izpolnite. ^f 5:24: strastmi: ali, hrepenenji. ^g 6:1: če: ali, četudi. ^h 6:14: po katerem: ali, s čimer.

^a 4:27: Iz 54:1 ^b 4:30: 1 Mz 21:10 ^c 5:14: 3 Mz 19:18; Mt 22:39

Izraelom. ¹⁷Odslej naj me noben človek ne vznemirja, kajti na svojem telesu nosim znamenja Gospoda Jezusa. ¹⁸Bratje, milost

našega Gospoda Jezusa Kristusa *bodi* z vašim duhom. Amen.

[Galačanom, napisano iz Rima.]

Poslanica apostola Pavla Efežanom

1 Pavel,^a po Božji volji apostol Jezusa Kristusa, svetim, ki so v Efezu in zvestim v Kristusu Jezusu: ² »Milost *bodi* vam in mir od Boga, našega Očeta in od Gospoda Jezusa Kristusa.«

³Blagoslovljen *bodi* Bog in Oče našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki nas je blagoslovil z vsemi duhovnimi blagoslovi v nebeških prostorih^b v Kristusu; ⁴v kolikor nas je pred ustanovitvijo sveta izbral v njem, da bi bili pred njim sveti in brez graje, v ljubezni, ⁵nas je glede na dobro voljo svojega hotenja zase vnaprej določil za posvojitev otrok po Jezusu Kristusu, ⁶v hvalo slave njegove milosti, v kateri nas je naredil sprejete v ljubljenem. ⁷V katerem imamo po njegovi krvi odkupitev, odpuščanje grehov glede na bogastva njegove milosti; ⁸v čemer je imel do nas obilje v vsej modrosti in razumnosti, ⁹ko nam je dal spoznati skrivnost svoje volje, po svojem zadovoljstvu, katerega je namenil v sebi; ¹⁰Š da v razdeljevanju polnosti časov lahko zbere skupaj v eno vse stvari v Kristusu, tako te, ki so na^c nebu, kakor te, ki so na zemlji; *celó* v njem; ¹¹v katerem smo dosegli tudi dediščino, vnaprej določeni glede na namen njega, ki vse stvari dela po sklepu svoje lastne volje; ¹²da bi bili mi, ki smo prvi zaupali^d v Kristusa, v hvalo njegove slave. ¹³V katerega ste tudi vi *zaupali*, potem ko ste slišali besedo resnice, evangelij rešitve vaših duš. V katerem ste bili potem, ko ste verovali, tudi zapečateni s tem Svetim Duhom obljube, ¹⁴ki je poroštvo naše dediščine do odkupitve kupljene lastnine, v hvalo njegove slave.

¹⁵Zato se tudi jaz, potem ko sem slišal o vaši veri v Gospoda Jezusa in ljubezni do vseh svetih, ¹⁶ne preneham zahvaljevati za vas in vas omenjati v svojih molitvah; ¹⁷da bi vam Bog našega Gospoda Jezusa Kristusa, Oče slave, lahko dal duha modrosti in razodetja v^e spoznanju njega; ¹⁸da bi bile oči vašega razumevanja razsvetljene, da boste lahko vedeli kakšno je upanje njegovega klicanja in kakšna bogastva slave njegove dediščine v svetih ¹⁹in kakšna je silna veličina

njegove moči do nas, ki verujemo, glede na delovanje njegove^f mogočne moči, ²⁰katere je učinkovito prikazal v Kristusu, ko ga je obudil od mrtvih in *ga* postavil na svojo lastno desnico v nebeških prostorih, ²¹daleč nad vsako kneževino in oblast in moč in gospostvo ter *[nad]* vsako ime, ki je poimenovano ne samo na tem svetu, temveč tudi na tem, ki prihaja; ²²in vse *stvari* je položil pod njegova stopala in mu dal, *da je* nad vsemi *stvarmi*, glava cerkvi, ²³ki je njegovo telo, polnost njega, ki izpolnjuje vse v vsem.

2 In *oživel* je vas, ki ste bili mrtvi v prestopkih in grehih, ²v katerih ste v preteklem času živeli glede na način tega sveta, glede na princa oblasti zraka, duha, ki sedaj deluje v otrocih neposlušnosti; ³med katerimi smo tudi mi vsi imeli v preteklih časih naše vedenje v poželenjih našega mesa in uresničevali smo želje^g mesa in mišljenja in smo bili po naravi otroci besa, tako kakor drugi. ⁴Toda Bog, ki je bogat v usmiljenju, nas je zaradi svoje velike ljubezni, s katero nas je vzljubil, ⁵celó ko smo bili mrtvi v grehih, skupaj s Kristusom oživel (po^h milosti ste rešeni) ⁶in *nas* skupaj dvignil in *nas* skupaj posadil v nebeške *prostore* v Kristusu Jezusu, ⁷da bi v prihajajočih časih lahko pokazal izjemna bogastva svoje milosti v svoji prijaznosti do nas po Kristusu Jezusu. ⁸Kajti z milostjo ste rešeni po veri; in to ni od vas, *to je* Božji dar; ⁹ne *[pa]* iz del, da se ne bi katerikoli človek bahal. ¹⁰Kajti mi smo njegova izdelava, ustvarjeni v Kristusu Jezusu za dobra dela, ki jih je Bog poprej odredil, ⁱda bi v njih hodili.

¹¹Zatorej se spomnite, da ste *bili* v preteklem času pogani v mesu, ki ste imenovani Neobreza po tistih, ki *[sebe]* imenujejo Obreza v mesu, storjena z rokami; ¹²da ste bili v tistem času brez Kristusa, neznanci pred Izraelovo republiko in tujci pred zavezami obljube in niste imeli upanja in ste bili brez Boga na svetu. ¹³Toda sedaj ste v Kristusu Jezusu vi, ki ste bili včasih daleč proč, približani po Kristusovi krvi. ¹⁴Kajti on je naš mir, ki je oba napravil eno in je *med nami* zlomil srednji zid pregrade

^a 1:1: [Leta Gospodovega 64.] ^b 1:3: prostorih: ali, stvarih. ^c 1:10: na...: gr. v nebesih. ^d 1:12: zaupali: ali, upali. ^e 1:17: v...: ali, za priznanje. ^f 1:19: njegove...: gr. sile njegove. ^g 2:3: želje: gr. hotenja. ^h 2:5: po: ali, po čigar. ⁱ 2:10: odredil: ali, pripravi.

¹⁵in v svojem mesu odpravil sovraštvo, *celó* zakon zapovedi, vsebovan v odredbah; zato da naredi v sebi iz dveh enega novega človeka in *tako* sklene mir; ¹⁶in da lahko oba v enem telesu po križu spravi k Bogu ter s tem^a umori sovraštvo. ¹⁷In prišel je ter oznanil mir vam, ki ste bili daleč stran in tem, ki so bili blizu. ¹⁸Kajti po njem imamo oboji po enem Duhu dostop k Očetu. ¹⁹Zdaj torej niste več tuji in tuji ljudje, temveč sodržavljeni s svetimi in iz Božje družine ²⁰in zgrajeni ste na temelju apostolov ter prerokov, sam Jezus Kristus pa je glavni vogalni *kamen*; ²¹v katerem vsa zgradba, primerno zasnovana skupaj, raste v svet tempelj v Gospodu, ²²v katerem ste tudi vi po Duhu skupaj sezidani za Božje prebivališče.

3 Zaradi tega razloga jaz, Pavel, jetnik Jezusa Kristusa za vas pogane, ²če ste slišali o razdeljevanju Božje milosti, katera mi je dana posebej do vas, ³kako, da mi je po razodetju dal spoznati skrivnost (kakor sem prej^b napisal z nekaj besedami, ⁴s čimer, ko berete, lahko razumete moj vpogled v Kristusovo skrivnost); ⁵katera v drugih časih ni bila razglašena človeškim sinovom, kakor je sedaj po Duhu razodeta njegovim svetim apostolom in prerokom, ⁶da naj bi bili pogani sodediči in iz istega telesa ter po evangeliju udeleženci njegove obljube v Kristusu, ⁷kategara služabnik sem postal, glede na Božji dar milosti, dane meni, po dejavnem delovanju njegove moči. ⁸§ Meni, ki sem manj, kakor najmanjši izmed vseh svetih, je dana ta milost, da naj bi med pogani oznanjal nedoumljiva Kristusova bogastva ⁹§ in storil, da vsi *ljudje* vidijo kakšna je družba skrivnosti, ki je bila od začetka sveta skrita v Bogu, ki je po Jezusu Kristusu ustvaril vse stvari; ¹⁰z namenom, da se lahko zdaj kneževinam in oblastem v nebeskih *prostorih* prek cerkve da spoznati mnogovrstna Božja modrost, ¹¹glede na večeren namen, katerega je nameraval v Kristusu Jezusu, našem Gospodu, ¹²v katerem imamo pogum in dostop z zaupanjem po njegovi veri. ¹³Zatorej želim, da ob mojih stiskah za vas, kar je vaša slava, ne opešate. ¹⁴§ Zaradi tega razloga upogibam svoja kolena k Očetu našega Gospoda Jezusa Kristusa, ¹⁵po katerem je imenovana celotna družina na nebu in zemlji, ¹⁶da vam bo zagotovil, glede na bogastva svoje slave, da boste v notranjem človeku okrepljeni z močjo njegovega Duha; ¹⁷da lahko Kristus po veri prebiva v vaših srcih, da bi ukoreninjeni in

utemeljeni v ljubezni, ¹⁸lahko z vsemi svetimi zmogli doumeti, kolikšna je širina in dolžina in globina in višina ¹⁹ter da spoznate Kristusovo ljubezen, ki presega spoznanje, da bi bili lahko izpolnjeni z vso Božjo polnostjo.

²⁰Torej njemu, ki je zmožen, glede na moč, ki deluje v nas, narediti presegajoče obilno povrh vsega kar prosimo ali mislimo, ²¹§ njemu *bodi* slava v cerkvi po Kristusu Jezusu skozi vse čase, od veka do veka. Amen.

4 Jaz torej, Gospodov^c jetnik, vas rotim, da živite vredno Božjemu pozivu, s katerim ste poklicani, ²z vso ponižnostjo in krotkostjo, s potrpežljivostjo prenašajte drug drugega v ljubezni; ³prizadevajoč si ohraniti enotnost Duha z vezjo miru. ⁴*Obstaja* eno telo in en Duh, točno tako kot ste poklicani v enem upanju vaše poklicanosti; ⁵en Gospod, ena vera, en krst, ⁶en Bog in Oče vseh, ki je nad vsemi in po vseh in v vas vseh. ⁷Toda vsakomur izmed nas je dana milost glede na mero Kristusovega daru. ⁸Zatorej pravi: *a* »Ko se je povzpел gor na višavo, je odpeljal ujeta^d ujetništvo in dal darove ljudem.« ⁹(Torej, da se je povzpел, kaj je to razen, da se je tudi najprej spustil v nižje dele zemlje? ¹⁰§ On, ki se je spustil, je tudi isti, ki se je povzpел daleč nad vsa nebesa, da bi lahko izvršil^e vse stvari.) ¹¹*b* In dal je nekatere apostole in nekatere preroke in nekatere evangeliste in nekatere pastirje in učitelje; ¹²za izpopolnjevanje svetih, za delo služenja, za izgrajevanje Kristusovega telesa; ¹³dokler mi vsi ne pridemo k^f enotnosti vere in spoznanja Božjega Sina, do popolnega človeka, do mere postave^g Kristusove polnosti, ¹⁴da *odslej* ne bomo več otroci, premetavani sem ter tja in prenašani okoli z vsakim vetrom nauka, s človeško pretkanostjo in spretno prekanjenostjo, s čimer oni prežijo, da bi zavedli; ¹⁵temveč, ker govorimo^h resnico v ljubezni, lahko v vseh stvareh rastemo vanj, ki je glava, *celó* Kristus, ¹⁶*c* iz katerega celotno telo, primerno združeno skupaj in strnjeno s tem, kar vsak sklep oskrbuje, glede na dejavno delovanje po meri vsakega dela, omogoča rast telesa v izgrajevanje sebe in ljubezni.

¹⁷To torej pravim in pričujem v Gospodu, da odslej ne živite kakor živijo drugi pogani, v ničevosti svojega uma, ¹⁸ki imajo zatemnjeno razumevanje, odtujeni so od Božjega življenja preko nevednosti, ki je v njih, zaradiⁱ slepote njihovega srca; ¹⁹ki so se prek svojega občutka predali v pohotnost, da s pohlepom počenjajo vso nečistost. ²⁰Toda vi se niste tako učili Kristusa, ²¹če je tako, da ste ga slišali in

^a 2:16: s tem: ali, v sebi. ^b 3:3: prej: ali, malo poprej. ^c 4:1: Gospodov...: ali, jetnik v Gospodu.

^d 4:8: ujeta...: ali, množico ujetnikov. ^e 4:10: izvršil: ali, izpolnil. ^f 4:13: k...: ali, v enotnost.

^g 4:13: postave: ali, starosti. ^h 4:15: govorimo...: ali, smo iskreni. ⁱ 4:18: slepote: ali, trdote.

^a 4:8: Ps 68:18 ^b 4:11: 1 Kor 12:28 ^c 4:16: Kol 2:19 ^d 4:18: Rim 1:21

ste bili po njem poučeni, kakor je resnica v Jezusu; ²²da glede na prejšnje vedenje odložite starega človeka, ki je pokvarjen glede varljivih poželenj; ²³in bodite obnovljeni v duhu svojega uma; ²⁴in da si oblečete novega človeka, ki je po Bogu ustvarjen v pravičnosti in resnični^a svetosti.

²⁵Zatorej zavračajte laganje in vsak [naj] govori resnico s svojim bližnjim, kajti mi smo udje drug drugega. ²⁶§ Bodite jezni in ne grešite; sonce naj ne zaide nad vašim besom ²⁷niti ne dajajte prostora hudiču. ²⁸Kdor je kradel, naj ne krade več, temveč naj se raje trudi in s svojimi rokami dela stvar, ki je dobra, da bo imel [kaj] dati^b tistemu, ki potrebuje. ²⁹Nobenemu umazanemu govoru ne dopustite iziti iz vaših ust, temveč to, kar je dobro, v^c prid izgrajevanju, da lahko nudi milost poslušalcem. ³⁰In ne žalostite Božjega Svetega Duha, s čimer ste zapečateni za dan odkupitve. ³¹Naj bo vsa grenkoba in bes in jeza in razgrajanje ter zlo govorjenje vzdignjeno od vas z vso zlobnostjo [vred]; ³²a in bodite prijazni drug do drugega, nežnega srca, odpuščajoč drug drugemu, celó kakor je Bog zaradi Kristusa odpustil vam.

5 Bodite torej Božji posnemovalci, kakor ljubljene otroci ²in živite v ljubezni, kakor nas je tudi Kristus ljubil in dal samega sebe za nas kot daritev in žrtev Bogu v blagodišeč vonj. ³Toda prešustvovanje in vse nečistosti ali pohlepnosti naj ne bodo niti enkrat omenjene med vami, kakor se spodobi svetim; ⁴niti umazanost, niti nespametno govorjenje, niti šaljiva vulgarnost, katere niso primerne, temveč raje zahvaljevanje. ⁵Kajti to veste, da ne vlačugar, ne nečista oseba niti pohlepnež, ki je malikovalec, nima nobene dediščine v Kristusovem in Božjem kraljestvu. ⁶Naj vas noben človek ne vara s praznimi besedami, kajti zaradi teh stvari prihaja Božji bes na otroke neposlušnosti. ⁷Ne bodite torej udeleženci z njimi. ⁸Kajti včasih ste bili tema, toda sedaj ste svetloba v Gospodu. Živite kot otroci svetlobe, ⁹§ (kajti sad Duha je v vsej dobroti in pravičnosti ter resnici) ¹⁰in preizkušajte kaj je sprejemljivo Gospodu. ¹¹In ne imejte družbe z brezplodnimi deli teme, temveč jih raje grajate. ¹²Kajti sramota je celó govoriti o teh stvareh, ki so po njih storjene na skrivnem. ¹³Toda vse stvari, ki so pograjane,^e so razodete po svetlobi; kajti karkoli razodeva je svetloba. ¹⁴Zatorej on^f pravi:^b »Prebúdi se ti, ki spiš in vstani od mrtvih in Kristus ti bo dal svetlobo.« ¹⁵c Glejte torej, da

živite preudarno, ne kakor bedaki, temveč kakor modri. ¹⁶Izkoristite^g čas, kajti dnevi so hudi. ¹⁷Zatorej ne bodite nemodri, temveč razumevajte kaj je Gospodova volja. ¹⁸In ne bodite opiti z vinom, v čemer je izgred, temveč bodite napolnjeni z Duhom. ¹⁹Nagovarjajte se s psalmi in hvalnicami ter duhovnimi pesmimi, prepevajte in v svojem srcu skladajte napeve Gospodu. ²⁰Vedno se zahvaljujte Bogu in Očetu v imenu našega Gospoda Jezusa Kristusa za vse stvari. ²¹Drug drugemu se podrejte v strahu Božjem. ²²Žene, podredite se svojim lastnim soprogom, kakor Gospodu. ²³Kajti soproj je glava ženi, kakor je tudi Kristus glava cerkvi; in on je rešitelj telesa. ²⁴Torej kakor je cerkev podrejena Kristusu, tako naj bodo v vsaki stvari žene svojim lastnim soprogom. ²⁵Soprogi, ljubite svoje žene, prav tako kakor je tudi Kristus ljubil cerkev in dal zanjo samega sebe, ²⁶da bi jo lahko posvetil in očistil z vodnim izpiranjem po besedi, ²⁷da bi lahko sebi predstavil krasno cerkev, ki nima madeža ali gube ali katerekoli takšne stvari, temveč da bi bila sveta in brez pomanjkljivosti. ²⁸Tako so možje dolžni ljubiti svoje žene kakor svoja lastna telesa. Kdor ljubi svojo ženo, ljubi sebe. ²⁹§ Kajti še nikoli ni noben človek sovražil svojega lastnega mesa, temveč ga hrani in neguje, kakor Gospod cerkev; ³⁰§ kajti mi smo udje njegovega telesa, iz njegovega mesa in iz njegovih kosti. ³¹Zaradi tega razloga bo mož zapustil svojega očeta in mater in bo pridružen k svoji ženi in ona dva bosta eno meso. ³²To je velika skrivnost, vendar jaz govorim glede Kristusa in cerkve. ³³Vseeno naj vsak izmed vas še posebej ljubi svojo ženo, celo kakor samega sebe; in žena [naj] gleda, da spoštuje svojega soproga.

6 Otroci, ubogajte svoje starše v Gospodu, kajti to je prav. ²Spoštuj svojega očeta in mater (kar je prva zapoved z oblubo), ³da bo lahko dobro s teboj in boš lahko dolgo živel na zemlji. ⁴In vi očetje, ne provocirajte svojih otrok do besa, temveč jih vzgajajte v Gospodovem poučevanju in svarilu. ⁵Služabniki, bodite poslušni tem, ki so vaši gospodarji glede na meso, s strahom in trepetom, v iskrenosti svojega srca, kakor Kristusu; ⁶ne z navidezno vdanostjo, kakor bi raje ugajali ljudem, temveč kot Kristusovi služabniki iz srca izpolnjujte Božjo voljo; ⁷z dobro voljo izvršujte službo kakor Gospodu in ne ljudem, ⁸ker veste, da katerokoli dobro stvar kdorkoli stori, isto bo prejel

^a 4:24: resnični...; ali, svetosti resnice. ^b 4:28: dati: ali, razdeliti. ^c 4:29: v...; ali, da izgradi donosnost. ^d 5:6: neposlušnosti: ali, nevernosti. ^e 5:13: pograjane: ali, odkrite. ^f 5:14: on: ali, to. ^g 5:16: [Izkoristite: gr. Rešite pred izgubo, ali, Odkupite; drug pomen bi bil, da se našo družbo odkupi pred to brezbožno smerjo, v katero je namenjena.]

^a 4:32: 2 Kor 2:10 ^b 5:14: Iz 60:1 ^c 5:15: Kol 4:5

od Gospoda, bodisi *je* suženj ali svoboden. ⁹In vi, gospodarji, jim storite iste stvari in prizanašajte^a grožnjam, ker veste, da je tudi^b vaš Gospodar v nebesih; niti pri njem ni oziranja na osebe.

¹⁰Končno, moji bratje, bodite močni v Gospodu in v sili njegove moči. ¹¹Nadenite si vso Božjo bojno opremo, da boste zmorni obstati proti hudičevim zvijačam. ¹²Kajti ne borimo se proti mesu^c in krvi, temveč proti kneževinam, proti oblastem, proti vladarjem teme tega sveta, proti duhovni^d zlobnosti na visokih^e položajih. ¹³Zato vzemite nase celotno Božjo bojno opremo, da se boste zmorni na hudoben dan zoperstaviti in vse storiti^f ter obstati. ¹⁴Stojte torej in imejte svoja ledja opasana z resnico in na sebi imejte prsni oklep pravičnosti ¹⁵in svoja stopala obuta s pripravljenostjo evangelija miru; ¹⁶predvsem vzemite ščit vere, s katerim boste zmorni pogasiti vse ognjene puščice zlobnega. ¹⁷In vzemite čelado rešitve duše in meč Duha, kar je Božja beseda; ¹⁸in vedno molíte z vso

molitvijo in ponižno prošnjo v Duhu in k temu bedite z vso vztrajnostjo in ponižno prošnjo za vse svete; ¹⁹in zame, da mi bo lahko dan govor, da bom lahko pogumno odpiral svoja usta, da se razglasi skrivnost evangelija, ²⁰za katerega sem predstavnik v vezeh,^g da bom v tem^h lahko pogumno govoril, kakor bi moral govoriti.

²¹Toda, da boste lahko poznali tudi moje zadeve in kako delam, vam bo Tihik, moj ljubljeni brat in zvesti služabnik v Gospodu, oznanil vse stvari; ²²katerega sem poslal k vam zaradi istega namena, da bi vi lahko spoznali naše zadeve in da bi on lahko potolažil vašo srca.

²³Mir *bodi* bratom in ljubezen z vero od Boga Očeta in Gospoda Jezusa Kristusa. ²⁴§ Milost *bodi* z vsemi tistimi, ki z iskrenostjoⁱ ljubijo našega Gospoda Jezusa Kristusa. Amen.

[Napisano iz Rima Efežanom po Tihiku.]

Poslanica apostola Pavla Filipljanom

1 Pavel^j in Timótej, služabnika Jezusa Kristusa, vsem svetim v Kristusu Jezusu, ki so v Filípih, z duhovnimi nadzorniki in pomočniki [Božjih] služabnikov: ²»Milost *bodi* vam in mir od Boga, našega Očeta in od Gospoda Jezusa Kristusa.« ³Svojemu Bogu se zahvaljujem vsakič, ko se^k vas spominjam, ⁴vedno v vsaki svoji molitvi z radostjo prosim za vas vse, ⁵zaradi vaše družbe v evangeliju, od prvega dne do sedaj; ⁶ker sem prepričan o tej sami stvari, da on, ki je v vas pričel dobro delo, ga bo opravil^l do dneva Jezusa Kristusa. ⁷Prav tako je zame primerno, da tako mislim o vas vseh, ker vas^m imam v svojem srcu; v kolikor ste vi vsi udeleženci mojeⁿ milosti, tako v mojem ujetništvu kakor v obrambi in potrjevanju evangelija. ⁸Kajti Bog je moja priča kako silno hrepenim po vas vseh v notranjostih Jezusa Kristusa. ⁹In molim to, da bo vaša ljubezen lahko še bolj in bolj obilna v spoznanju in v vsaki^o razsodbi; ¹⁰da

boste lahko presojali^p stvari, ki so^q odlične; da boste lahko iskreni in brez pohujšanja do Kristusovega dne; ¹¹izpolnjeni s sadovi pravičnosti, ki so po Jezusu Kristusu, v slavo in hvalo Božjo.

¹²Toda, [da] bi razumeli, bratje, da so stvari, ki so se mi *zgodile*, toliko bolj izpadle v pospeševanje evangelija; ¹³tako da so moje vezi v Kristusu^r razpoznavne po vsej^s palači in po^t vseh drugih krajih; ¹⁴in mnogi izmed bratov v Gospodu so z mojimi vezmi povečali samozavest, da so mnogo pogumnejše, brez strahu, govorili besedo. ¹⁵Nekateri zares oznanjajo Kristusa celó iz zavisti in prepira, nekateri pa tudi iz dobre volje; ¹⁶nekdo oznanja Kristusa iz spora, ne iskreno, ker misli, da mojim vezem dodaja stisko, ¹⁷toda drug iz ljubezni, vedoč, da sem določen za obrambo evangelija. ¹⁸Kaj torej? Vseeno, vsak način, bodisi s pretvezo ali z resnico, Kristus se oznanja; in v tem se veselim, da in veselil

^a 6:9: prizanašajte...: ali, ublažite grožnje. ^b 6:9: tudi...: nekateri berejo, tako vaš kakor njihov. ^c 6:12: mesu...: gr. krvi in mesu. ^d 6:12: duhovni...: ali, zlobnim duhovom. ^e 6:12: visokih: ali, nebeških. ^f 6:13: storiti...: ali, premagati. ^g 6:20: vezeh: ali, verigi. ^h 6:20: v tem: ali, od tega. ⁱ 6:24: iskrenostjo: ali, nepokvarjenostjo. ^j 1:1: [Leta Gospodovega 64.] ^k 1:3: se: ali, vas omenjam. ^l 1:6: opravil: ali, dokončal. ^m 1:7: vas...: ali, me imate v vašem. ⁿ 1:7: moje...: ali, milosti z menoj. ^o 1:9: vsaki...: ali, vsakem pomenu. ^p 1:10: pohvalili: ali, preizkušali. ^q 1:10: so...: ali, se razlikujejo. ^r 1:13: v Kristusu: ali, za Kristusa. ^s 1:13: vsej...: ali, vsem cesarskem dvoru. ^t 1:13: po...: ali, vsem drugim krajem.

se bom. ¹⁹Kajti vem, da se bo to, po vaših molitvah in oskrbi Duha Jezusa Kristusa, obrnilo k rešitvi moje duše, ²⁰glede na moje iskreno pričakovanje in *moje* upanje, da v ničemer ne bom osramočen, temveč, *da* bo z vso srčnostjo, kot vedno, *tako* tudi sedaj, Kristus poveljčan v mojem telesu, bodisi *bo to* z življenjem ali s smrtjo. ²¹Kajti zame je živeti Kristus in umreti *je* dobiček. ²²Toda če živim v mesu, *je* to sad mojega truda; vendar ne vem kaj bi izbral. ²³Kajti v škripcu sem med dvema, ker hrepenim oditi in biti s Kristusom; kar je veliko bolje, ²⁴pa vendar je zaradi vas bolj potrebno ostati v mesu. ²⁵In ker imam to zaupanje, vem, da bom zaradi vašega napredovanja in veselja vere ostal in nadaljeval z vami vsemi; ²⁶da bo vaše veselje v Jezusu Kristusu lahko bolj obilno zaradi mene, z mojim ponovnim prihodom k vam. ²⁷Samo vaše vedenje naj bo kakor se to spodobi Kristusovemu evangeliju, da bom bodisi prišel in vas videl, ali pa bom odsoten, lahko slišal o vaših zadevah, da trdno stojite v enem duhu, enega mišljenja in si skupaj prizadevate za vero evangelija; ²⁸in v ničemer prestrašeni od vaših nasprotnikov, kar je njim očiten simbol pogube, toda vam rešitev duš in to od Boga. ²⁹Š Kajti zaradi Kristusa vam je dano, da ne samo verujete vanj, temveč da zaradi njega tudi trpite; ³⁰in imate isti boj, ki ste ga videli v meni in sedaj slišite, *da je* v meni.

2 Če *obstaja* torej kakršnakoli tolažba v Kristusu, če kakršnakoli tolažba ljubezni, če kakršnakoli družba Duha, če kakršnakoli čustva in usmiljenja, ²izpolnite moje veselje, da ste istih misli in imate isto ljubezen, *da ste* soglasni, enega mišljenja. ³*Naj* se nič *ne stori* zaradi prepira ali ošabnosti, temveč naj vsak v skromnosti mišljenja bolj upošteva drugega kakor sebe. ⁴Ne glejte vsakdo na svoje lastne stvari, temveč vsakdo tudi na stvari drugih. ⁵V vas naj bo to mišljenje, ki je bilo tudi v Kristusu Jezusu, ⁶Š ki je, četudi v Božji podobi, mislil, da ni rop, da bi bil enak z Bogom; ⁷temveč je samega sebe naredil brez slôvesa in si privzel obliko služabnika in bil narejen po človeški podobnosti; ⁸in po videzu^a zaznan kakor moški, je samega sebe ponižal in postal pokoren do smrti, celô smrti na križu. ⁹Zatorej ga je Bog tudi visoko povišal in mu dal ime, ki je nad vsakim imenom, ¹⁰da naj bi ob imenu Jezus pokleknilo vsako koleno, od *stvari* na nebu in *stvari* na zemlji ter *stvari* pod zemljo; ¹¹ter da bi vsak jezik

priznal, da *je* Jezus Kristus Gospod, v slavo Boga Očeta.

¹²Zatorej, moji ljubljeni, kakor ste vedno ubogali, ne kakor samo v moji prisotnosti, temveč veliko bolj zdaj, v moji odsotnosti, s strahom in trepetanjem uresničite svojo lastno rešitev duše. ¹³Kajti Bog je, ki deluje v vas oboje, da hočete in da delate iz *njegovega* dobrega zadovoljstva. ¹⁴Vse stvari delajte brez mrmranj in razpravljanj, ¹⁵da boste lahko brez krivde in neškodljivi^b Božji sinovi, brez oštevanja v sredi sprijenega in sprevrženega naroda, med katerim sijete^c kakor luči na svetu; ¹⁶držec se besede življenja, da se bom na Kristusov dan lahko veselil, da nisem tekel zaman niti se trudil zaman. ¹⁷Da, in če bi bil darovan^d na žrtev in službo vaše vere, se radostim in se z vami vsemi veselim. ¹⁸Zaradi istega razloga se tudi vi veselite in razveseljujte z menoj.

¹⁹Toda^e zaupam v Gospoda Jezusa, da v kratkem pošljem k vam Timôteja, da bom tudi jaz, ko izvem vaše stanje, lahko dobro potolažen. ²⁰Kajti nimam nobenega človeka istih^f misli, ki bo naravno skrbel za vaše stanje. ²¹Kajti vsi iščejo svoje lastno, ne [*pa*] stvari, katere so Jezusa Kristusa. ²²Vendar poznate dokaz o njem, da je z menoj služil v evangeliju kakor sin z očetom. ²³Njega se sedaj nadejam poslati, tako kmalu, kot bom videl, kako bo z menoj. ²⁴Toda zaupam v Gospoda, da bom kmalu prišel tudi sam. ²⁵Vendar se mi je zdelo potrebno poslati k vam Epafrodita, mojega brata in družabnika v trudu in soborca, toda vašega odposlanca in tega, ki je služil mojim potrebam. ²⁶Kajti hrepenel je po vas vseh in bil poln potrnosti; zato ker ste slišali, da je bil bolan. ²⁷Kajti zares je bil bolan, blizu smrti, toda Bog se ga je usmilil; in ne samo njega, ampak tudi mene, da ne bi imel bridkosti na bridkost. ²⁸Poslal sem ga torej bolj^g hitro, da ko ga boste ponovno videli, se boste lahko razveselili in da bom jaz lahko manj žalosten. ²⁹Sprejmite ga torej v Gospodu z vsem veseljem; in take imejte^h v časti; ³⁰ker je bil zaradi Kristusovega dela blizu smrti, ne oziraje se na svoje življenje, da dopolni pomanjkanje vašega služenja do mene.

3 Končno, moji bratje, veselite se v Gospodu. Da vam pišem iste stvari, meni zares ni nadležno, toda za vas *je to* varno.

²Š Pazite se psov, pazite se zlih delavcev, pazite se razkola. ³Š Kajti mi smo obreza, ki obožujemo Boga v duhu in se veselimo

^a 2:8: videzu: ali, nagnjenju. ^b 2:15: neškodljivi: ali, pristni. ^c 2:15: sijete: ali, sijete vi. ^d 2:17: darovan: gr. izlit. ^e 2:19: Toda: ali, Razen tega. ^f 2:20: istih...: ali, meni tako dragocenega. ^g 2:28: bolj: ali, z bolj nelagodno zaskrbljenostjo. ^h 2:29: imejte...: ali, spoštujte.

v Kristusu Jezusu in nimamo zaupanja v meso. ⁴Čeprav bi tudi jaz lahko imel zaupanje v meso. Če katerikoli drug človek misli, da ima [kaj], glede česar bi lahko zaupal v meso, jaz bolj: ⁵obrezan osmi dan, iz Izraelove rase, iz Benjaminovega rodu, Hebrejec izmed Hebrejcev, glede postave farizej, ⁶glede gorečnosti sem preganjal cerkev, glede pravičnosti, ki je po postavi, brez krivde. ⁷Toda te stvari, ki so bile zame dobiček, te sem štel izgubo za Kristusa. ⁸§ Da, nedvomno in vse stvari štejem *le* za izgubo zaradi odličnosti spoznanja Kristusa Jezusa, mojega Gospoda, za katerega sem pretrpel izgubo vseh stvari in jih štejem *le* za iztrebek, da lahko pridobim Kristusa, ⁹in najden bom v njem, ne ker bi imel svojo lastno pravičnost, ki je iz postave, temveč to, ki je po Kristusovi veri, pravičnost, ki je od Boga, po veri; ¹⁰da bi lahko spoznal njega in moč njegovega vstajenja in udeležbo njegovih trpljenj in postal podoben njegovi smrti; ¹¹če na kakršenkoli način lahko dospem do vstajenja mrtvih. ¹²Ne da bi že dospel ali bi bil že popoln; vendar si prizadevam za tem, če bi lahko željno vzel to, zaradi česar sem tudi jaz željno vzel od Kristusa Jezusa. ¹³Bratje, ne štejem se, da sem željno vzel, toda *delam to* eno stvar in pozabljam te stvari, ki so zadaj in se iztegujem k tem stvarim, ki so spredaj; ¹⁴pritiskam proti cilju zaradi nagrade visoke poklicanosti od Boga v Kristusu Jezusu. ¹⁵Bodimo torej, kolikor nas je popolnih, takega mišljenja; in če ste v katerikoli stvari drugače misleči, vam bo Bog razodel še to. ¹⁶§ Pa vendar, kateri smo že dospeli, živimo po istem načelu, mislimo isto stvar. ¹⁷Bratje, bodite skupaj moji posnemovalci in zapomnite si tiste, ki živijo tako, kakor imate nas za zgled. ¹⁸(Kajti mnogi živijo, o katerih sem vam pogosto povedal in vam sedaj govorim jokaje, *da* so sovražniki Kristusovega križa; ¹⁹katerih konec je uničenje, katerih Bog je *njihov* trebuh in *katerih* slava je v njihovi sramoti, ki mislijo zemeljske stvari.) ²⁰Kajti naše^a državljanstvo je v nebesih, od koder tudi pričakujemo Odrašenika, Gospoda Jezusa Kristusa, ²¹ki bo, glede na delovanje, s katerim si je zmožen k sebi podjarmiti celo vse stvari, spremenil naša nizkotna telesa, da bodo oblikovana podobno njegovemu veličastnemu telesu.

4 Zato, moji bratje, srčno ljubljani in zaželeni, moja radost in krona, tako stojte trdno v Gospodu, *moji* srčno ljubljani. ²Rotim Evodijo in rotim Sintiho, da bosta istega mišljenja v Gospodu. ³In prosim tudi tebe, resnični soborec, pomagaj tema ženskama, ki sta se z menoj trudili v evangeliju; tudi s Klemnom in z ostalimi mojimi sodelavci, katerih imena so v knjigi življenja.^a ⁴Nenehno se veselite v Gospodu. In ponovno pravim: ›Veselite se.‹ ⁵Naj bo vaša zmernost znana vsem ljudem. Gospod *je* blizu. ⁶Ne vznemirjate se in ne skrbite glede ničesar, temveč naj bodo v vsaki stvari vaše želje razglashene Bogu z molitvijo in ponižno prošnjo, z zahvaljevanjem. ⁷In Božji mir, ki presega vse razumevanje, bo varoval vaša srca in mišljenja po Kristusu Jezusu. ⁸Končno, bratje, katerekoli stvari so resnične, katerekoli stvari so iskrene,^b katerekoli stvari so pravične, katerekoli stvari so čiste, katerekoli stvari so očarljive, katerekoli stvari so na dobrem glasu; če *obstaja* kakršnakoli moč in če *obstaja* kakršnakoli hvala, mislite na te stvari. ⁹Stvari, katere ste se tako naučili, kakor sprejeli in slišali ter videli na meni, te izvršujte; in z vami bo Bog miru.

¹⁰Toda silno sem se razveselil v Gospodu, da je vaša skrbnost do mene sedaj končno ponovno^c vzcvetela; v čemer ste tudi bili skrbni, toda manjkala vam je priložnost. ¹¹Ne da govorim z ozirom na pomanjkanje, kajti naučil sem se, v kakršnemkoli stanju sem, biti s *tem* zadovoljen. ¹²Vem oboje, kako je biti ponižen in vem kako je biti bogat; povsod in v vseh stvareh sem poučen, tako biti sit kakor biti lačen, tako biti bogat kakor prenašati pomanjkanje. ¹³Vse stvari lahko storim v Kristusu, ki me krepi. ¹⁴Vendar ste dobro storili, da ste soudeleženi pri moji stiski. ¹⁵Torej vi Filipljani veste tudi, da na začetku evangelija, ko sem odšel iz Makedonije, nobena cerkev, razen samo vaša, ni sodelovala z menoj glede dajanja in sprejemanja. ¹⁶Kajti celó v Tesaloníko ste večkrat poslali za mojo nujno potrebo. ¹⁷Ne ker želim daru, temveč želim sad, da bo obilen na vaš račun. ¹⁸Toda imam^d vse in obilo; sem poln, ker sem od Epafrodita prejel stvari, *ki so bile* poslane od vas, dišavo sladkega vonja, sprejemljivo žrtvovanje, všečno Bogu. ¹⁹§ Toda moj Bog bo preskrbel vse vaše potrebe, glede na svoja

^a 3:20: naše...; ali, mi živimo ali se obnašamo kot državljani nebes, ali, za doseganje nebes. ^b 4:8: iskrene: ali, častivredne, [gr. plemenite.] ^c 4:10: ponovno...; ali, oživila. ^d 4:18: imam: ali, prejel sem.

^a 4:3: [2 Mz 32:32]; [Ps 69:28]; [Iz 4:3]; [Dan 10:21]; [Dan 12:1]; [Lk 10:20]; [Flp 4:3]; [Heb 12:23]; [Raz 3:5]; [Raz 13:8]; [Raz 20:12]; [Raz 20:15]

bogastva, v slavi, po Jezusu Kristusu. ²⁰Torej Bogu in našemu Očetu *bodi* slava na veke vekov. Amen.

²¹Pozdravite vsakega svetega v Kristusu Jezusu. Pozdravljajo vas bratje, ki so z menoj.

²²Pozdravljajo vas vsi sveti, predvsem tisti, ki so iz cesarjeve družine.

²³Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa *bodi* z vami vsemi. Amen.

[To je bilo napisano Filipljanom iz Rima po Epafroditu.]

Poslanica apostola Pavla Kološanom

1 Pavel,^a po Božji volji apostol Jezusa Kristusa in *naš* brat Timótej, ²svetim in zvestim bratom v Kristusu, ki ste v Kolósah: »Milost *bodi* vam in mir od Boga, našega Očeta in Gospoda Jezusa Kristusa.« ³Zahvaljujemo se Bogu in Očetu našega Gospoda Jezusa Kristusa, ko nenehno molimo za vas, ⁴odkar smo slišali o vaši veri v Kristusa Jezusa in o ljubezni, ki jo imate do vseh svetih; ⁵zaradi upanja, ki je za vas prihranjeno v nebesih, o katerem ste prej slišali v besedi resnice evangelija, ⁶ki je prišel k vam tako, kakor je po vsem svetu; in prinaša sad, kakor tudi v vas, od dneva, ko ste slišali o njem in spoznali Božjo milost v resnici; ⁷kakor ste se tudi naučili od Epafra, našega dragega sosluzabnika, ki je za vas zvest Kristusov sluzabnik, ⁸ki nam je tudi pojasnil vašo ljubezen v Duhu. ⁹Zaradi tega razloga tudi mi od dneva, ko smo to slišali, ne prenehamo moliti za vas in želimo, da bi bili vi lahko izpolnjeni s spoznanjem njegove volje, v vsej modrosti in duhovnem razumevanju, ¹⁰da bi lahko hodili vredno Gospoda v vsej všečnosti, imeli rodovitni v vsakem dobrem delu in rastle v spoznanju Boga; ¹¹okrepljeni z vso močjo, glede na njegovo veličastno moč, v vsej vztrajnosti in potrpežljivosti, z veseljem; ¹²in se zahvaljevali Očetu, ki nas je naredil primerne za udeležence dediščine svetih v svetlobi, ¹³ki nas je osvobodil pred oblastjo teme in *nas* prenesel v kraljestvo svojega^b ljubljene Sina; ¹⁴§ v katerem imamo po njegovi krvi odkupitev, *torej* odpuščanje grehov; ¹⁵ki je podoba nevidnega Boga, prvorojenec vsakega ustvarjenega bitja, ¹⁶kajti po njem so bile ustvarjene vse stvari, ki so na nebu in ki so na zemlji, vidne in nevidne, bodisi so to prestoli ali gospostva ali kneževine ali oblasti; vse stvari so bile ustvarjene po njem in zanj; ¹⁷^a in on je pred vsemi stvarmi in po njem vse stvari stojijo skupaj. ¹⁸In on je glava

telesa, cerkve; kateri je začetek, prvorojenec od mrtvih; da bi lahko v^c vseh *stvareh* imel prvenstvo. ¹⁹§ Kajti Očetu je ugajalo, da bi v njem prebivala vsa polnost; ²⁰in je sklenil^d mir po krvi njegovega križa, da po njem pobota k sebi vse stvari; po njem, *pravim*, bodisi, da so stvari na zemlji ali stvari v nebesih. ²¹In vas, ki ste bili nekoč odtujeni in v^e svojem mišljenju po zlobnih delih sovražniki, je vendar sedaj pobotal ²²v telesu njegovega mesa skozi smrt, da vas predstavi svete in neoporečne in nepograjane v svojem pogledu, ²³če utemeljeni in ustaljeni nadaljujete v veri in se ne *boste* oddaljili od upanja evangelija, katerega ste slišali in ki je bil oznanjen vsakemu ustvarjenemu bitju, ki je pod nebom; katerega sem jaz, Pavel, postal sluzabnik; ²⁴ki se sedaj veselim v svojih trpljenjih za vas in v svojem mesu dopolnjujem to, kar je zaradi njegovega telesa, ki je cerkev, primanjkovalo Kristusovim stiskam; ²⁵katerega sluzabnik sem postal, glede na Božjo razdelitev, ki mi je bila dana za vas, da izpolnim^f Božjo besedo; ²⁶*celó* skrivnost, ki je bila skrita pred vek in pred rodovi, toda sedaj je razodeta njegovim svetim, ²⁷katerim je Bog hotel razodeti kakšna so bogastva slave te skrivnosti med pogani; ki je Kristus v vas,^g upanje slave, ²⁸§ katerega oznanjamo in vsakega človeka svarimo in vsakega človeka učimo v vsej modrosti; da lahko vsakega človeka prikažemo popolnega v Kristusu Jezusu; ²⁹zato se tudi trudim in se borim, glede na njegovo delovanje, ki v meni mogočno deluje.

2 Kajti hočem, da bi vedeli kako velik boj^h imam za vas in za te iz Laodikeje in za mnoge, četudi niso videli mojega obraza v mesu, ²§ da bodo njihova srca lahko potolažena, stkana skupaj v ljubezni in v vseh bogastvih polnega zagotovila razumevanja, k spoznanju Božje skrivnosti in Očetove

^a 1:1: [Leta Gospodovega 64.] ^b 1:13: svojega...: gr. Sina njegove ljubezni. ^c 1:18: v...: ali, med vsemi stvarmi. ^d 1:20: sklenil: ali, naredil. ^e 1:21: v...: ali, po svojem mišljenju v. ^f 1:25: izpolnim: ali, obširno oznanim. ^g 1:27: v vas: ali, med vami. ^h 2:1: boj: ali, strah, ali, skrb.

^a 1:17: 1 Kor 8:6; Jn 1:3 ^b 1:25: Rim 1:19

in Kristusove; ³v katerem^a so skriti vsi zakladi modrosti in spoznanja. ⁴In to pravim, da vas ne bi katerikoli človek preslepil s prepričevalnimi besedami. ⁵Kajti čeprav sem odsoten v mesu, sem vendar z vami v duhu in se veselim ter zrem vašo urejenost in neomajnost vaše vere v Kristusa.

⁶Tako kakor ste torej sprejeli Gospoda Kristusa Jezusa, *tako* živite v njem; ⁷ukoreninjeni in zgrajeni v njem ter potrjeni v veri, kakor ste bili poučeni in v tem obilni z zahvaljevanjem. ⁸Pazite, da vas ne bi katerikoli človek oplenil s filozofijo^b in prazno prevaro po človeškem izročilu, po temeljnih^c principih sveta, ne pa po Kristusu. ⁹Kajti v njem telesno prebiva vsa polnost Božanstva. ¹⁰In vi ste popolni v njem, ki je glava vseh kneževin in oblasti; ¹¹§ v katerem ste tudi obrezani z obrezo narejeno brez rok, s slačenjem grešnega mesenega telesa, s Kristusovo obrezo; ¹²s krstom pokopani z njim, v katerem ste tudi vi z *njim* vstali, po veri Božjega delovanja, ki ga je obudil od mrtvih. ¹³In vas, mrtve v vaših grehih in neobrezanosti vašega mesa, je on oživel skupaj z njim ter vam odpustil vse grehe ¹⁴in izbrisal rokopiis odredb, ki so bile zoper nas, ki nam je bil nasproten in ga odstranil s poti ter ga pribil na svoj križ; ¹⁵in ker imamo pokvarjene kneževine in oblasti, je naredil iz njih javni prikaz, slaveč v tem^d zmago nad njimi. ¹⁶Ne pustite torej nobenemu človeku, da vas sodi v jedi^e ali v pijači ali pri spoštovanju^f svetega dne ali mlaja ali šabatnih dni; ¹⁷ki so senca stvari, ki pridejo; toda telo je Kristusovo. ¹⁸Ne pustite nobenemu človeku, da vas^g preslepi glede vaše nagrade, *[tako da je]*^h prostovoljno ponižen in obožuje angele in se vsiljuje v te stvari, katere ni videl, prazno napihnjen s svojim mesenim umom, ¹⁹ne drži pa se Glave, od katere ima vse telo po sklepah in vezeh nudeno hrano in stkanje skupaj raste z rastjo od Boga.

²⁰Zatorej če ste s Kristusom mrtvi temeljnimⁱ principom sveta, zakaj ste podrejeni odredbam, kakor da živite v svetu ²¹(ne dotikaj, ne okušaj, ne prijemaj, ²²ki bodo z uporabo vsi odmrli) po človeških zapovedih in naukah? ²³Katere stvari imajo resnično navidezen prikaz modrosti in pobožnem oboževanju in ponižnosti in zapostavljanju^j telesa; v zadovoljevanje mesa, ne pa v kakršnokoli vrednost.

3 Če ste bili torej obujeni s Kristusom, iščite te stvari, ki so zgoraj, kjer Kristus sedi na Božji desnici. ²Naravnajte svojo^k naklonjenost na stvari zgoraj, ne na stvari na zemlji. ³Kajti umrli ste in vaše življenje je s Kristusom skrito v Bogu. ⁴Ko se bo prikazal Kristus, *ki je* naše življenje, tedaj se boste tudi vi prikazali z njim v slavi.

⁵Mrtvite torej svoje ude, ki so na zemlji: prešuštvovanje, nečistost, nebrzdano strast, zlo poželjivost in pohlepnost, kar je malikovanje; ⁶kajti zaradi teh stvari prihaja Božji bes na otroke neposlušnosti; ⁷v katerih ste tudi vi nekaj časa hodili, ko ste živeli v njih. ⁸Toda sedaj tudi vse to odložite: jezo, bes, zlobnost, bogokletje, umazan govor iz vaših ust. ⁹Ne lažite drug drugemu, ker ste slekli starega človeka z njegovimi dejanji ¹⁰in si nadeli novega človeka, ki je obnovljen v spoznanju, po podobi njega, ki ga je ustvaril; ¹¹kjer ni niti Grka niti Juda, obreze niti neobreze, tujca, Skita, sužnja, *niti* svobodnega, temveč je Kristus vse in v vseh. ¹²Nadenite si torej, kot Božji izvoljenci, sveti in ljubljani, čustva usmiljenja, prijaznost, ponižnost mišljenja, krotkost, potrpežljivost; ¹³prizanašajte drug drugemu in odpuščajte drug drugemu, če ima katerikoli človek spor^l proti komurkoli. Torej kakor je Kristus odpustil vam, tako tudi vi *počnite*. ¹⁴In nad vsemi temi stvarmi si *oblecite* ljubezen, ki je vez popolnosti. ¹⁵In Božji mir naj vlada v vaših srcih, h kateremu ste tudi poklicani v enem telesu; in bodite hvaležni. ¹⁶Naj Kristusova beseda bogato prebiva v vas v vsej modrosti; drug drugega učite in opominjajte s psalmi in hvalnicami ter duhovnimi pesmimi in prepevajoč Gospodu z milostjo v svojih srcih. ¹⁷In karkoli delate v besedi ali dejanju, vse *delajte* v imenu Gospoda Jezusa in po njem dajajte zahvalo Bogu in Očetu.

¹⁸Žene, podredite se svojim lastnim soprogom, kakor se to spodobi v Gospodu. ¹⁹Sprogi, ljubite *svoje* žene in ne bodite osorni proti njim. ²⁰Otroci, ubogajte *svoje* starše v vseh stvareh, kajti to je zelo prijetno Gospodu. ²¹Očetje, ne provocirajte svojih otrok *k jezi*, da ne bi izgubili poguma. ²²§ Služabniki, v vseh stvareh ubogajte *svoje* gospodarje po mesu; ne z navidezno vdanostjo, kakor da bi raje ugajali ljudem; temveč v iskrenosti srca, boječ se Boga. ²³In karkoli delate, delajte *to* iz srca, kakor Gospodu in ne ljudem; ²⁴vedoč, da

^a 2:3: v katerem: ali, kjer.

^b 2:8: [filozofijo: gr. rad imeti modrosti.]

^c 2:8: temeljnih...: ali, prvinah.

^d 2:15: tem: ali, sebi.

^e 2:16: v jedi...: ali, pri hranjenju in pitju.

^f 2:16: spoštovanju: ali, vlogi.

^g 2:18: vas...: ali, sodi proti vam.

^h 2:18: tako da je...: gr. kot prostovoljec s ponižnostjo in oboževanjem.

ⁱ 2:20: temeljnim...: ali, prvinam.

^j 2:23: zapostavljanju...: ali, kaznovanju, ali, neprizanašanju telesu.

^k 3:2: svojo...: ali, svoje mišljenje.

^l 3:13: spor: ali, pritožbo.

boste od Gospoda prejeli nagrado dediščine; kajti vi služite Gospodu Kristusu. ²⁵Toda kdor dela krivico, bo za krivico prejel, kar je storil; in ni oziranja na osebe.

4 Gospodarji, dajte *svojim* služabnikom to, kar je pravično in primerno; vedoč, da imate tudi vi Gospodarja v nebesih.

²Vztrajajte v molitvi in bedite v njej z zahvaljevanjem; ³poleg tega molite tudi za nas, da bi nam Bog odprl vrata govora, da bomo govorili Kristusovo skrivnost, zaradi katere sem tudi v vezeh; ⁴da jo bom lahko prikazal, kakor sem dolžan govoriti. ⁵Živite v modrosti do teh, ki so zunaj in izkoristite čas. ⁶Naj *bo* vaš govor vedno z milostjo, začnjen s soljo, da boste lahko vedeli kako bi morali odgovarjati vsakemu človeku.

⁷Ves moj položaj vam bo razglasil Tihik, ki je ljubljeni brat in zvest služabnik ter soslужabnik v Gospodu; ⁸š katerega sem k vam poslal z istim namenom, da bi lahko spoznal vaš položaj in potolažil vaša srca; ⁹z Onézimom, zvestim in ljubljenim bratom, ki je *eden* izmed vas. Dala vam bosta spoznati vse stvari, ki *so storjene* tukaj.

¹⁰Pozdravljajo vas Aristarh, moj sojetnik in Marko, sin Barnabove sestre (glede katerega ste prejeli zapovedi; če pride k vam, ga sprejmite) ¹¹in Jezus, ki se imenuje Just, ki so iz obreze. Samo ti *so moji* sodelavci za

Božje kraljestvo, ki so mi bili v tolažbo. ¹²Š Pozdravlja vas Epafrá, ki je *eden* izmed vas, Kristusov služabnik, ki se vedno goreče bori^a za vas v molitvah, da bi lahko stali popolni in dovršeni,^b v vsej Božji volji. ¹³Kajti prinašam mu pričevanje, da ima veliko gorečnost za vas in za tiste, ki so v Laodikeji in za one v Hierápoli. ¹⁴Pozdravljata vas Luka, ljubljeni zdravnik in Demá. ¹⁵Pozdravite brate, ki so v Laodikeji in Nimfása ter cerkev, ki je v njegovi hiši. ¹⁶In ko preberete to poslanico med vami, poskrbite, da se bo brala tudi v cerkvi Laodikejcev; in da tudi vi preberete *poslanico* iz Laodikeje. ¹⁷In Arhipu recite: »Pazi na službo, ki si jo prejel v Gospodu, da jo izpolnjuješ.«

¹⁸Pozdrav z mojo, Pavlovo roko. Spominjajte se mojih vezi. Milost *bodi* z vami. Amen.

[Napisano iz Rima Kološanom, po Tihiku in Onézimu.] 1Te

Prva poslanica apostola Pavla Tesaloničanom

1 Š^c Pavel in Silván ter Timótej cerkvi Tesaloničanov,^d ki je v Bogu Očetu in v Gospodu Jezusu Kristusu: »Milost *bodi* vam in mir od Boga, našega Očeta in Gospoda Jezusa Kristusa.« ²Vedno se za vas vse zahvaljujemo Bogu in vas omenjamo v svojim molitvah, ³ko se brez prenehanja spominjamo vašega dela vere in truda ljubezni ter potrpežljivosti upanja v našega Gospoda Jezusa Kristusa, pred očmi Boga in našega Očeta; ⁴ker poznamo, ljubljeni bratje,^e vašo izvolitev od Boga. ⁵Kajti naš evangelij ni prišel k vam samo v besedi, temveč tudi v moči in v Svetem Duhu in v precejšnjem zagotovitvi; kakor veste kakšne vrste ljudje smo bili med vami zaradi vas. ⁶In vi ste postali naši in Gospodovi sledilci, ker

ste besedo sprejeli v veliki stiski, z veseljem Svetega Duha,^f tako da ste bili zgledi vsem, ki verujejo v Makedoniji in Ahaji. ⁸Kajti od vas je odmevala Gospodova beseda ne samo po Makedoniji in Ahaji, temveč se je vaša, do Boga usmerjena vera, razširila tudi naokoli, po vsakem kraju; tako da nam ni treba karkoli govoriti, ⁹kajti oni sami so o nas prikazali kakšne vrste prihod smo imeli k vam in kako ste se od malikov obrnili k Bogu, da služite živemu in resničnemu Bogu; ¹⁰in da čakate na njegovega Sina iz nebes, katerega je obudil od mrtvih, *celó* Jezusa, ki nas je osvobodil pred besom, ki pride.^f

2 Kajti bratje, vi sami veste, da naš prihod k vam ni bil zaman, ²temveč smo celó

^a 4:12: bori: ali, prizadeva. ^b 4:12: dovršeni: ali, nasičeni. ^c 1:1: [Leta Gospodovega 54.] ^d 1:1: [Tesaloničanov: prebivalci današnjega Soluna.] ^e 1:4: bratje...: ali, od Boga, vašo izvolitev. ^f 1:10: [je osvobodil pred besom, ki pride: gr. osvobaja pred besom, ki prihaja.]

potem, ko smo poprej v Filípih trpeli in bili sramotno obravnavani, kakor veste, smo bili v našem Bogu pogumni, da smo vam v velikem boju izpričali Božji evangelij. ³Kajti naše spodbujanje ni bilo^a iz prevare niti iz nečistosti niti v zvijači, ⁴temveč kakor nam je Bog dopustil, da nam zaupa evangelij, točno tako govorimo; ne kakor ugajajoči ljudem, temveč Bogu, ki preizkuša naša srca. ⁵Kajti niti nismo ob kateremkoli času uporabili laskavih besed, kakor, veste niti pretveze pohlepnosti; Bog je priča. ⁶Niti nismo iskali slave od ljudi niti od vas niti ne od drugih, ko bi lahko bili ^bobremenjujoči kot Kristusovi apostoli. ⁷Toda med vami smo bili nežni, tako kakor dojljla neguje svoje otroke.^c ⁸Tako smo vas bili vdano željni, da smo vam bili voljni podeliti ne samo Božji evangelij, temveč tudi naše lastne duše, ker ste nam prijati dragi. ⁹Kajti spomnite se bratje, našega truda in muke; kajti ponoči in podnevi smo garali, ker nismo želeli biti obremenitev komurkoli izmed vas, ko smo vam pridigali Božji evangelij. ¹⁰Vi ste priče in tudi Bog, kako sveto in pravično in neoporečno smo se vedli med vami, ki verujete. ¹¹Prav tako veste, kako smo tolažili in opozarjali vsakega izmed vas, tako kakor oče počne svojim otrokom, ¹²da bi vi živeli vredno Boga, ki vas je poklical^d v svoje kraljestvo in slavo.

¹³Zaradi tega razloga se prav tako brez prenehanja zahvaljujemo Bogu, kajti ko ste prejeli Božjo besedo, ki ste jo slišali od nas, jo niste sprejeli kakor človeško besedo, temveč takšno, kot je v resnici, Božjo besedo, ki učinkovito deluje tudi v vas, ki verujete. ¹⁴Kajti vi, bratje, ste postali sledilci Božjih cerkvá, ki so v Judeji v Kristusu Jezusu; kajti tudi vi ste trpeli podobne stvari od svojih lastnih rojakov, takšne, kakor so jih oni od Judov, ¹⁵ki so ubili tako Gospoda Jezusa, kakor svoje lastne preroke in so preganjali^e nas; pa ne ugajajo Bogu in so nasprotni vsem ljudem. ¹⁶Branijo nam govoriti poganom, da bi bili le-ti lahko rešeni in da bi vsakič dopolnili svoje grehe; kajti bes je prišel nadnje do skrajnosti.

¹⁷Toda mi, bratje, ki smo bili za kratek čas vzeti od vaše navzočnosti, [toda] ne v srcu, smo si z velikim hrepenenjem toliko obilneje prizadevali, da vidimo vaše obličje. ¹⁸Zato smo želeli priti k vam, celó jaz Pavel, enkrat in ponovno; toda Satan nas je zadržal. ¹⁹Kajti kaj je naše upanje ali veselje ali krona radosti?^f

Ali ne celó vi v prisotnosti našega Gospoda Jezusa Kristusa ob njegovem prihodu? ²⁰Kajti vi ste naša slava in veselje.

3 Zato, ko nismo mogli več potrpeti, smo mislili, da je dobro, da v Atenah ostanemo sami, ²in smo poslali Timóteja, našega brata in Božjega služabnika in našega sodelavca pri Kristusovem evangeliju, da vas utrdi in da vas potolaži glede vaše vere, ³da ne bi bil noben človek omajan s temi stiskami, kajti vi sami veste, da smo določeni za to.^g ⁴Kajti resnično, ko smo bili z vami, smo vam vnaprej povedali, da naj bi trpeli stisko; kakor se je zgodilo in vi to veste. ⁵Zaradi tega razloga, ko nisem mogel več potrpeti, sem poslal, da spoznam vašo vero, da vas ne bi z nekimi načini skušal skušnjavec in bi bil naš trud zaman. ⁶Toda sedaj, ko je od vas k nam prišel Timótej in nam prinesel dobre novice o vaši veri ter ljubezni in da nas imate vedno v lepem spominu ter si silno želite, da nas vidite, kakor si tudi mi [želimo] videti vas; ⁷zato smo bili, bratje, po vaši veri potolaženi glede vas v vsej naši stiski in tegobi, ⁸kajti zdaj živimo, če vi trdno stojite v Gospodu. ⁹Kajti kakšne zahvale lahko spet za vas vrnemo Bogu, za vse veselje, s katerim se zaradi vas veselimo pred našim Bogom? ¹⁰Ponoči in podnevi silno prosimo, da bi lahko videli vaš obraz in lahko dovršili to, kar primanjkuje vaši veri. ¹¹Torej sam Bog in naš Oče in naš Gospod Jezus Kristus [naj] našo pot usmerjata^h k vam. ¹²In Gospod [naj] vam stori, da rastete in [ste] obilni v ljubezni drug do drugega in do vseh ljudi, prav tako kakor mi počnemo vam. ¹³z namenom, da bi lahko vaša srca utrdil brez graje v svetosti pred Bogom, celó našim Očetom, ob prihodu našega Gospoda Jezusa Kristusa z vsemi njegovimi svetimi.ⁱ

4 Nadalje vas potem rotimo,^j bratje in vas spodbujamo^k po Gospodu Jezusu, da kakor ste od nas prejeli, kako bi morali živeti in ugajati Bogu, tako da bi bili bolj in bolj obilni. ²Kajti veste kakšne zapovedi smo vam dali po Gospodu Jezusu. ³Kajti to je Božja volja, celó vaše posvečenje, da naj bi se vzdržali pred prešuštvovanjem, ⁴da bi vsakdo izmed vas vedel kako čuvati svojo posodo v posvečenju in časti; ⁵ne [pa] v poželenju pohotnosti, tako kakor pagani, ki ne poznajo Boga; ⁶da noben človek ne gre preko in ne goljufa^l svojega brata v katerikoli^m zadevi; zato ker je Gospod maščevalec vsega tega, kakor smo vas tudi mi svarili in pričevali. ⁷Kajti Bog nas ni poklical

^a 2:3: [ni bilo: gr. ni.] ^b 2:6: nekatere...: ali, uporabili avtoriteto. ^c 2:7: [otroke: gr. lastne otroke.] ^d 2:12: [je poklical: gr. vas kliče.] ^e 2:15: preganjali...: ali, nas pregnali ven. ^f 2:19: radosti: ali, ponašanja. ^g 3:3: to: ali, trpljenja, ali, preganjanje. ^h 3:11: usmerjata: ali, vodita. ⁱ 3:13: svetimi: ali, posvečenimi, ali, angeli. ^j 4:1: rotimo: ali, prosimo. ^k 4:1: spodbujamo: ali, rotimo. ^l 4:6: goljufa: ali, zatira, ali, vara. ^m 4:6: katerikoli...: ali, zadevi.

k nečistosti, temveč v svetost. ⁸Kdor torej prezira, ne prezira^a človeka, temveč Boga, ki nam je prav tako dal svojega Svetega Duha. ⁹Toda glede bratoljubja ne potrebujete, da vam pišem, kajti vi sami ste od Boga poučeni, da ljubite drug drugega. ¹⁰In zares to delajte do vseh bratov, ki so po vsej Makedoniji. Toda rotimo vas, bratje, da bolj in bolj rastete ¹¹in da se učite biti mirni ter opravljati svoje lastno opravilo in da delate s svojimi lastnimi rokami, kakor smo vam zapovedali; ¹²da boste lahko živeli iskreno do teh, ki so zunaj in *da* ne boste ničesar^b potrebovali.

¹³Toda ne želim, da bi bili vi nevedni, bratje, glede teh, ki so zaspali, da ne žalujete, tako kakor drugi, ki nimajo upanja. ¹⁴Kajti če verujemo, da je Jezus umrl in ponovno vstal, bo točno tako tudi tiste, ki spijo v Jezusu,^c Bog privedel z njim. ¹⁵Kajti to vam rečemo po Gospodovi besedi, da mi, ki smo živi *in* ostanemo do Gospodovega prihoda, ne bomo vodili^d teh, ki so zaspali. ¹⁶Kajti sam Gospod se bo spustil iz nebes z vzklikom, z glasom nadangela in z Božjo trobento; in prvi bodo vstali mrtvi v Kristusu. ¹⁷Potem pa bomo mi, ki smo živi *in* preostanemo, vzeti skupaj z njimi v oblake, da srečamo Gospoda v zraku, in tako bomo vedno z Gospodom. ¹⁸Zato drug drugega tolažite^e s temi besedami.

5 Toda o časih in obdobjih, bratje, ni potrebno, da vam pišem. ²Kajti vi sami prav dobro veste, da dan Gospodov prihaja tako, kakor tat ponoči. ³Kajti ko bodo govorili: »Mir in varnost,« tedaj nenadoma pride nadnje uničenje, kakor porodne muke na žensko z otrokom; in ne^f bodo ubežali. ⁴Toda vi, bratje, niste v temi, da vas tisti dan preseneti kakor tat. ⁵Vi vsi ste otroci svetlobe in otroci^g dneva. Nismo od noči niti od teme. ⁶Zatorej ne spimo, kakor počno ostali, temveč čujmo in bodimo trezni. ⁷Kajti tisti, ki spijo, spijo

ponoči; in tisti, ki se opijajo, so pijani ponoči. ⁸Toda mi, ki smo od dneva, bodimo trezni, nadenimo si prsni oklep vere in ljubezni in za čelado upanje rešitve duše. ⁹Kajti Bog nas ni določil za bes, temveč da dosežemo rešitev duše po našem Gospodu Jezusu Kristusu, ¹⁰ki je umrl za nas, da bodisi smo budni ali spimo, naj bi živeli skupaj z njim. ¹¹Zato se skupaj tolažite^h in izgrajujte drug drugega, kakor tudi počnete.

¹²In rotimo vas bratje, da spoznate te, ki se med vami trudijo in so nad vami v Gospodu ter vas opominjajo, ¹³in da jih zaradi njihovega dela zelo visoko spoštujete v ljubezni. *In* bodite v miru med seboj. ¹⁴Torej vas spodbujamo,ⁱ bratje, posvarite te, ki so nepodrejeni,^j tolažite malodušne, podpirajte slabotne, bodite potrpežljivi do vseh ljudi. ¹⁵Glejte, da nihče nobenemu človeku ne vrača zla za zlo, temveč vedno sledite temu, kar je dobro, tako med seboj, kakor do vseh ljudi. ¹⁶Neprenehoma se veselite. ¹⁷Molite brez prenehanja. ¹⁸V vsaki stvari se zahvaljujte, kajti to je Božja volja v Kristusu Jezusu glede vas. ¹⁹Ne gasite Duha. ²⁰Ne prezirajte prerokovanj. ²¹Preizkušajte vse stvari; trdno držite to, kar je dobro. ²²§ Vzdržite se vsega videza^k zla. ²³In sam Bog miru *naj* vas popolnoma posveti; in *prosim* Boga, da bodo vaš celoten duh in duša in telo ohranjeni neomadeževani do prihoda našega Gospoda Jezusa Kristusa. ²⁴Zvest je on, ki vas kliče, ki bo *to* tudi storil.

²⁵Bratje, molite za nas.

²⁶Pozdravite vse brate s svetim poljubom. ²⁷Po Gospodu vam^l naročam, da bo ta poslanica prebrana vsem svetim bratom. ²⁸Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa *bodi* z vami. Amen.

[Prva poslanica Tesaloničanom je bila napisana iz Aten.]

Druga poslanica apostola Pavla Tesaloničanom

1 Pavel^m in Silván ter Timótej, cerkvi Tesaloničanov v Bogu, našem Očetu in

^a 4:8: prezira: ali, zavrača. ^b 4:12: ničesar: ali, od nikogar. ^c 4:14: [spijo v Jezusu: gr. so zaspali skozi Jezusa.] ^d 4:15: vodili...: ali, prišli pred temi, ali, preprečili tem, ali, imeli prednost pred temi, [gr. na noben način ne bomo prehiteli]. ^e 4:18: tolažite: ali, spodbujajte. ^f 5:3: [ne: gr. na noben način ne.] ^g 5:5: [otroci svetlobe in otroci: gr. sinovi svetlobe in sinovi.] ^h 5:11: tolažite: ali, spodbujajte. ⁱ 5:14: spodbujamo: ali, rotimo. ^j 5:14: nepodrejeni: ali, neredni. ^k 5:22: [vsega videza: gr. vseh oblik, ali, vseh vrst.] ^l 5:27: vam...: ali, vas rotim. ^m 1:1: [Leta Gospodovega 54.]

Gospodu Jezusu Kristusu: ² »Milost vam in mir od Boga, našega Očeta in Gospoda Jezusa Kristusa.«

³ Dolžni smo, da se vedno zahvaljujemo Bogu za vas, bratje, kakor se spodobi, zato ker ta vaša vera silno raste in je ljubezen vsakogar izmed vas vseh do drug drugega obilna, ⁴ tako, da se mi sami ponašamo z vami po Božjih cerkvah, zaradi vaše potrpežljivosti in vere, v vseh vaših preganjanjih in stiskah, ki jih prenašate; ⁵ *kar je* razpoznaven simbol pravične Božje sodbe, da boste lahko šteti vredne Božjega kraljestva, za katerega tudi trpite. ⁶ Čeprav *je* pri Bogu pravična stvar, da poplača stisko tem, ki vas stiskajo, ⁷ vam pa, ki ste stiskani, počitek z nami, ko bo Gospod Jezus razodet iz nebes s svojimi^a mogočnimi angeli ⁸ in v plamenečem ognju se^b bo maščeval na teh, ki ne poznajo Boga in ne^c ubogajo evangelija našega Gospoda Jezusa Kristusa; ⁹ ki bodo kaznovani z večnim uničenjem proč od Gospodove prisotnosti in proč od slave njegove moči; ¹⁰ Š ko bo prišel, da bo proslavljen v svojih svetih in da bo občudovan v vseh teh, ki verujejo (ker so verovali našemu pričevanju med vami) na tisti dan. ¹¹ Zatorej tudi vedno molimo za vas, da vas bo naš Bog smatral^d vredne *te* poklicanosti in izpolnite vso dobro voljo *njegove* dobrote ter delo vere v moči; ¹² da bo v vas lahko proslavljeno ime našega Gospoda Jezusa Kristusa in vi v njem, glede na milost našega Boga in Gospoda Jezusa Kristusa.

2 Torej vas rotimo, bratje, pri prihodu našega Gospoda Jezusa Kristusa in *pri* našem zbiranju k njemu, ^e ² da ne boste kmalu pretreseni v mišljenju ali bili vznemirjeni, niti po duhu, niti z besedo, niti s pismom kot od nas, kakor da je blizu Kristusov dan. ³ Nobenemu človeku ne pustite, da vas na kakršenkoli način zavede, kajti *ta dan ne bo prišel*, razen če ne bo najprej prišlo odpadanje in da se razodene grešen človek, sin pogube, ⁴ ki nasprotuje in se povišuje nad vse, kar se imenuje Bog ali kar se obožuje, ^f ^a tako da se le-ta kakor Bog usede v Božji tempelj in se razkazuje, da je Bog. ⁵ Se ne spomnite, da ko sem bil še z vami, sem vam te stvari povedal? ⁶ Sedaj poznate kaj^g ga zadržuje, ^h da bi se lahko razodel ob svojem času. ⁷ Kajti skrivnost krivičnosti že deluje. Samo tisti, ki sedaj ovira, *bo oviral*, dokler ne bo umaknjen s

poti. ⁸ In takrat bo razodet ta Zlobni, katerega bo Gospod pokončal z dihom svojih ust in uničil s sijajem svojega prihoda. ⁹ *Torej njega*, katerega prihod je po Satanovem delovanju z vso močjo in znamenji ter lažnimi čudežiⁱ ¹⁰ in z vso varljivostjo nepravčnosti v teh, ki umirajo, zato ker niso sprejeli ljubezni do resnice, da bi bili lahko rešeni. ¹¹ In zaradi tega razloga jim bo Bog poslal močno zablodo, da bi verjeli laži; ^j ¹² da bodo lahko obsojeni vsi, ki niso verjeli resnici, temveč so uživali v nepravčnosti.

¹³ Toda mi smo dolžni, da se nenehno zahvaljujemo Bogu za vas, od Gospoda ljubljene bratje, ker vas je Bog od začetka izbral za rešitev duše s posvečenjem Duha in prepričanjem v resnico; ¹⁴ kamor vas je poklical po našem evangeliju, k doseganju slave našega Gospoda Jezusa Kristusa. ¹⁵ Torej bratje, stojte trdno in držite se izročil, o katerih ste bili poučeni, bodisi z besedo ali našo poslanico. ¹⁶ Torej sam naš Gospod Jezus Kristus in Bog, celó naš Oče, ki nas je ljubil in *nam* je po milosti dal večno tolažbo ter dobro upanje, ¹⁷ [*naj*] tolaži vaša srca ter vas utrdi v vsaki dobri besedi in delu.

3 Končno, bratje, molite za nas, da bi Gospodova beseda imela^k *prosto* pot in bi bila proslavljena, tako kakor *je* pri vas, ² in da bi bili mi lahko rešeni pred nerazumnimi^l in zlobneži, kajti vsi *ljudje* nimajo vere. ³ Toda Gospod je zvest, ki vas bo utrdil in vas varoval pred zlom. ⁴ Glede vas pa imamo zaupanje v Gospodu, da tako delate kakor boste delali stvari, ki vam jih zapovedujemo. ⁵ In Gospod *naj* vodi vaša srca v Božjo ljubezen in v potrpežljivo^m čakanje na Kristusa.

⁶ Torej vam naročamo, bratje, v imenu našega Gospoda Jezusa Kristusa, da se oddaljite od vsakega brata, ki živi neredno in ne po izročilu, ki ga je prejel od nas. ⁷ Kajti vi sami veste kako nas morate posnemati, kajti med vami se nismo vedli neredno ⁸ niti nismo zastoj jedli kruha kateregakoli človeka, temveč smo noč in dan delali z muko in garanjem, da ne bi bili nikomur izmed vas v breme. ⁹ Ne ker ne bi imeli avtoritete, temveč da sebe naredimo za zgled vam, da bi nas posnemali. ¹⁰ Kajti celó, ko smo bili z vami, smo vam zapovedali to, da če kdorkoli noče delati, naj tudi ne bi jedel. ¹¹ Kajti slišimo, da so med vami nekateri, ki živijo neredno, ki sploh

^a 1:7: s svojimi...: gr. z angeli svoje moči. ^b 1:8: se...: ali, bo dopustil maščevanje [nad neposlušnimi angeli]. ^c 1:8: [ne: gr. na teh, ki ne.] ^d 1:11: smatral...: ali, sprejel v blagohotnosti. ^e 2:1: k njemu: ali, okoli njega. ^f 2:4: [kar se obožuje: gr. predmet čaščenja.] ^g 2:6: [kaj: gr. to, kar.] ^h 2:6: zadržuje: ali, drži. ⁱ 2:9: [močjo in znamenji ter lažnimi čudeži: gr. [lažno] močjo in [lažnimi] znamenji in lažnimi čudeži.] ^j 2:11: [laži: gr. tej laži.] ^k 3:1: imela...: gr. tekla. ^l 3:2: nerazumnimi: gr. nespametnimi. ^m 3:5: potrpežljivo...: ali, Kristusovo potrpežljivost.

^a 2:4: [Apd 17:23]

ne delajo, temveč so^a vtikljiveži. ¹²Torej tem, ki so takšni, vevamo in jih spodbujamo pri našem Gospodu Jezusu Kristusu, da v spokojnosti delajo in jedo svoj lasten kruh. ¹³Toda vi, bratje, ne bodite^b izmučeni v počenjanju dobrega. ¹⁴In če kdorkoli ni poslušen naši besedi^c v tej poslanici, tega človeka si zaznamujte in se ne družite z njim, da bo osramočen. ¹⁵Vendar^d ga ne imejte za sovražnika, ampak ga opominjajte kakor

brata. ¹⁶Torej sam Gospod miru [naj] vam vsekakor vedno daje mir. Gospod *bodi* z vami vsemi.

¹⁷Pozdrav od Pavla z mojo lastno roko, kar je simbol v vsaki poslanici. Tako pišem. ¹⁸§ Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa *bodi* z vami vsemi. Amen.

[Druga poslanica Tesaloničanom je bila napisana iz Aten.]

Prva poslanica apostola Pavla Timóteju

1 §^e Pavel, apostol Jezusa Kristusa po zapovedi Boga, našega Odrešenika in Gospoda Jezusa Kristusa, *ki je* naše upanje; ²Timóteju, *mojemu* lastnemu sinu v veri: »Milost, usmiljenje in mir od Boga, našega Očeta in Jezusa Kristusa, našega Gospoda.«

³Kakor sem te rotil, ko sem odšel v Makedonijo, da še ostaneš v Efezu, da bi lahko nekaterim naročil, da ne učijo nobenega drugega nauka, ⁴niti ne dajo pozornosti bajkam in neskončnim rodovnikom, kar prej podpira razprave, kakor [pa] bogaboječe izgrajevanje, ki je v veri. *Tako delajte.* ⁵Torej namen zapovedi je ljubezen iz čistega srca in iz dobre vesti ter iz nehlinjene vere, ⁶od katere so^f se nekateri oddaljili in obrnili stran k praznemu blebetanju; ⁷želeč biti učitelji postave; [pa] niti ne razumejo kaj govorijo niti o čemer zatrjujejo. ⁸Toda mi vemo, da je postava dobra, če jo človek uporablja zakonito; ⁹vedoč to, da postava ni narejena za pravičnega človeka, temveč za nepostavnega in neposlušnega, za brezbožnega in za grešnike, za nesvete in oskrunjene, za morilce očetov in morilce mater, za ubijalce, ¹⁰za vlačugarje, za tiste, ki sebe omadežujejo z možmi, za ugrabitelje ljudi, za lažnivce, za krivoprisežnike in če je katerakoli druga stvar, ki je nasprotna zdravemu nauku; ¹¹glede na slavni^ga evangelij blagoslovljenega Boga, ki je bil zaupan mojemu varstvu. ¹²In zahvaljujem se Kristusu Jezusu, našemu Gospodu, ki me je usposobil in me postavil v službo, kajti imel me je za zvestega; ¹³ki sem bil prej bogokletnik in preganjalec ter škodljivec. Toda dosegel

sem usmiljenje, ker sem *to* počel nevedno, v neeveri. ¹⁴Milost našega Gospoda pa je bila silno bogata z vero in ljubeznijo, ki je v Kristusu Jezusu. ¹⁵To je zvest izrek in vreden popolnega sprejetja, da je Kristus Jezus prišel na svet, da reši grešnike; od katerih sem jaz vodilni. ¹⁶Vendar sem zaradi tega razloga dosegel usmiljenje, da bi Jezus Kristus lahko vnaprej na meni pokazal vso potrpežljivost za vzor tem, ki naj bi odslej verovali vanj za večno življenje. ¹⁷Torej Kralju, večnemu, nesmrtnemu, nevidnemu, edinemu modremu Bogu, *bodi* čast in slava na veke vekov. Amen. ¹⁸To naročilo sem zaupal tebi, sin Timótej, glede na prerokbe, ki so izšle poprej o tebi, da boš po njih lahko bojeval dober boj; ¹⁹in obdržiš vero in dobro vest; katero so nekateri odložili in glede vere storili brodolom. ²⁰Od katerih sta Himénaj in Aleksander; katera sem izročil Satanu, da bi se lahko naučila ne preklinjati.

2 Predvsem torej spodbujam,^h da naj bodo ponižne prošnje, molitve, posredovanja in zahvaljevanja narejena za vse ljudi; ²za kralje in za vse, ki so na oblasti;ⁱ da bomo lahko preživljali tiho in mirno življenje, v vsej bogaboječnosti in poštenosti. ³Kajti to je dobro in sprejemljivo v očeh Boga, našega Odrešenika, ⁴ki hoče, da bi bili vsi ljudje rešeni in da pridejo do spoznanja resnice. ⁵Kajti *obstaja* en Bog in en posrednik med Bogom in ljudmi, človek Kristus Jezus; ⁶ki je samega sebe dal v odkupnino za vse, da^j se bo pričevalo ob primernem času. ⁷§ Kateremu sem določen za pridigarja in apostola (govorim resnico

^a 3:11: so...: ali, se pretirano ukvarjajo z zadevami drugih. ^b 3:13: bodite...: ali, izgubite poguma.

^c 3:14: besedi...: ali, besedi, tega človeka naznanite s poslanico. ^d 3:15: [Vendar...: gr. In ne imejte ga.] ^e 1:1: [Leta Gospodovega 65.] ^f 1:6: so...: ali, se nekateri niso namerili. ^g 1:11: [slavni...: ali, evangelij o slavi.] ^h 2:1: spodbujam: ali, želim. ⁱ 2:2: oblasti: ali, uglednem mestu. ^j 2:6: da...: ali, pričevanje.

^a 1:11: [2 Kor 4:6]

v Kristusu *in* ne lažem), učitelja poganov v veri in resnici. ⁸Hočem torej, da može povsod molijo, vzdigujoč svete roke, brez besa in dvoma.^a ⁹In da na podoben način tudi ženske sebe olepšajo s preprosto obleko, s sramežljivostjo in preudarnostjo; ne s prepletanjem^b las ali zlatom ali biseri ali dragim oblačilom; ¹⁰temveč (kar je primerno ženskam, ki izražajo bogaboječnost) z dobrimi deli. ¹¹Naj se ženska pouči v tišini z vso podložnostjo. ¹²Toda ženski ne dovolim poučevati niti da si prisvoji oblast nad moškim, ampak, da je v tišini. ¹³Kajti najprej je bil oblikovan Adam, potem Eva. ¹⁴In ni bil zaveden Adam, temveč ženska, ki je bila zavedena v prestop. ¹⁵Vendar pa bo rešena z rojevanjem, če oni nadaljujejo v veri in ljubezni in svetosti s preudarnostjo.

3 To je zvest izrek: »Če človek^c hrepeni po službi duhovnega nadzornika, želi dobro delo.« ²Duhovni nadzornik mora biti torej brez krivde, sprog ene žene, oprezen, trezen, dobrega^d vedënja, predan gostoljubnosti, zmožen za poučevanje. ³Š Ne vdan^e vinu, ne razuzdanec, ne pohlepen ali umazano grabežljiv; temveč potrpežljiv, ne razgrajač, ne lakomen; ⁴tisti, ki dobro vodi svojo lastno družino, ima svoje otroke v podložnosti z vso resnostjo; ⁵(kajti če mož ne ve, kako vladati svoji lastni hiši, kako bo skrbel za Božjo cerkev?) ⁶Ne novinec,^f da ne bi, kipeč od ponosa, padel v hudičevo obsodbo. ⁷Poleg tega mora imeti dober glas od teh, ki so zunaj; da ne pade v grajo ter v hudičevo zanko. ⁸Prav tako *morajo biti* pomočniki [Božjih] služabnikov dostojanstveni, ne dvoumnih besed, ne vdani obilnemu vinu, ne pohlepni po umazani grabežljivosti; ⁹ki s čisto vestjo obdržijo skrivnost vere. ¹⁰In ti naj bodo najprej preizkušeni; potem pa naj, *najdeni* brez krivde, služijo kot pomočniki [Božjega] služabnika. ¹¹Prav tako *morajo biti njihove* žene dostojanstvene, ne obrekovalke, trezne, zveste v vseh stvareh. ¹²Naj bodo pomočniki [Božjih] služabnikov sprog ene žene, ki dobro vladajo svojim otrokom in svoji lastni hiši. ¹³Kajti tisti, ki so se^g pravilno posluževali službe pomočnika [Božjega] služabnika, so si pridobili dober položaj in veliko hrabrost v veri, ki je v Kristusu Jezusu. ¹⁴Te stvari ti pišem, ker upam, da v kratkem pridem k tebi. ¹⁵Toda če se bom dolgo mudil, da boš lahko vedel kako bi se moral obnašati v Božji hiši,

ki je cerkev živega Boga, steber in temelj^h resnice. ¹⁶Š In skrivnost bogaboječnosti je brez polemike velika. Bog je bil razodet v mesu, opravičen v Duhu, viden od angelov, oznanjen poganom, svet je vanj veroval, sprejet je bil gor v slavo.

4 Duh torej izrečno govori, da bodo v poznejših časih nekateri odšli od vere in dajali pozornost zapeljivim duhovom in hudičevim naukom; ²v hinavščini govoreč laži; ki imajo svojo vest ožgano z vročim železom; ³prepovedovali bodo poročanje *in zapovedovali* vzdržati se jedi, ki jih je Bog ustvaril, da bi bile sprejete z zahvaljevanjem teh, ki verujejo in poznajo resnico. ⁴Kajti vsako Božje bitje je dobro in nič naj ne bo odklonjeno, če je to sprejeto z zahvaljevanjem, ⁵kajti posvečeno je z Božjo besedo in molitvijo. ⁶Če brate spominjaš na te stvari, boš dober služabnik Jezusa Kristusa, hranejen z besedami vere in zdravega nauka, kateremu si sledil. ⁷Toda zavrni bajke oskrunjenih in starih žensk ter se *raje* uri v bogaboječnosti. ⁸Kajti telesno urjenje maloⁱ koristi, toda bogaboječnost je koristna za vse stvari, ki ima obljubo življenja, ki je sedaj in tega, ki pride. ⁹To je zvest izrek in vreden popolnega sprejetja. ¹⁰Kajti zato se tako trudimo kakor prenašamo grajo, ker zaupamo v živega Boga, ki je Odrešenik vseh ljudi, zlasti teh, ki verujejo.

¹¹Te stvari zapoveduj in uči. ¹²Ne dopusti, da kdorkoli prezira tvojo mladost; temveč bodi zgled vernikom v besedi, vedënju, v ljubezni, v duhu, v veri, v čistosti. ¹³Dokler ne pridem daj pozornost branju, spodbujanju [in] nauku. ¹⁴Ne zanemarjaj daru, ki je v tebi, ki ti je bil dan po prerokbi, s polaganjem rok zbora starešin. ¹⁵Š Premišljuj o teh stvareh; v celoti se jim izroči; da bo tvoj napredek lahko viden vsem.^j ¹⁶Pazi nase in na nauk; nadaljuj v njih, kajti s takšnim ravnanjem boš rešil tako sebe, kakor tudi tiste, ki te poslušajo.

5 Ne oštej starešine, temveč *ga* milo prosí kakor očeta; in mlajše može kakor brate, ²starejše ženske kakor matere; mlajše kakor sestre, z vso čistostjo. ³Spoštuj vdove, ki so zares vdove. ⁴Toda če ima katerakoli vdova otroke ali nečake,^k naj se najprej naučijo doma pokazati spoštovanje^l in povračati svojim staršem; kajti to je dobro in sprejemljivo pred Bogom. ⁵Torej tista, ki je zares vdova in zapuščena, zaupa v Boga ter noč in dan

^a 2:8: [dvoma: gr. nesoglasja, ali, razmišljanja.]

^b 2:9: prepletanjem: ali, spletnjem.

^c 3:1: [človek: gr. kdorkoli.] ^d 3:2: dobrega...: ali, preprostega.

^e 3:3: vdan...: ali, pripravljen k prepiru in ponudi napačno, kakor nekdaj z vinom. ^f 3:6: novinec: ali, nekdaj, ki je nedavno prišel k veri.

^g 3:13: se...: ali, pomagali službi. ^h 3:15: temelj: ali, opora.

ⁱ 4:8: malo...: ali, koristi za malo časa. ^j 4:15: vsem: ali, v vseh stvareh. ^k 5:4: [nečake: gr. vnuke, torej potomce v isti liniji.]

^l 5:4: spoštovanje: ali, dobroto.

nadaljuje v ponižnih prošnjah ter molitvah. ⁶Toda tista, ki živi v^a užitku, je mrtva medtem ko živi. ⁷In zapoveduj te stvari, da bodo lahko brez krivde. ⁸Toda če kdorkoli ne skrbi za svoje lastne in [še] posebej za tiste iz svoje^b lastne hiše, je zanikal vero in je slabši kot nevernik. ⁹Ne pustite, da bi bila sprejeta^c vdova z ne manj kot šestdesetimi leti, ki je bila žena enega moža, ¹⁰z dobrim pričevanjem o dobrih delih; če je vzgajala otroke, če je prenočevala tujce, če je svetim umivala stopala, če je pomagala trpečim, če je marljivo sledila vsakemu dobremu delu.

¹¹Toda mlajše vdove zavрни, kajti ko pričnejo postajati poltne, zoper Kristusa, se hočejo močiti; ¹²imajo obsodbo, ker so zavrgle svojo prvo vero. ¹³In poleg tega se naučijo biti brezdelne in se klatijo okoli od hiše do hiše; in ne samo brezdelne, temveč tudi klepetanja in vtikljivosti [v zadeve drugih], govoreč stvari, ki jih ne bi smele. ¹⁴Hočem torej, da se mlajše ženske^d omožijo, rodijo otroke, vodijo hišo, ne dajo nobene priložnosti nasprotniku, da^e govori grajajoče. ¹⁵Kajti nekatere so se že obrnile proč za Satanom. ¹⁶Če ima katerikoli možki ali ženska, ki veruje, vdove, naj jih podpira in naj se ne obremenjuje cerkve, da bo ta lahko podpirala tiste, ki so zares vdove. ¹⁷Naj bodo starešine, ki dobro vladajo, šteti za vredne dvojne časti, posebej tisti, ki se trudijo v besedi in nauku. ¹⁸Kajti pismo pravi: ^a »Ne boš zavezal gobca volu, ki mane žito.« In: ^b »Delavec je vreden svoje nagrade.« ¹⁹Proti starešini ne sprejmi obtožbe, razen pred^f dvema ali tremi pričami. ²⁰Te, ki grešijo, oštej pred vsemi, da se bodo tudi drugi lahko bali. ²¹§ Naročam ti pred Bogom in Gospodom Jezusom Kristusom in izvoljenimi angeli, da obeležuješ te stvari, brez dajanja^g prednosti enemu pred drugim in ničesar ne delaj s pristranskostjo. ²²Na nobenega človeka naglo ne polagaj rok niti ne bodi soudeleženec grehov drugih ljudi. Sebe ohrani čistega. ²³Ne pij več vode, temveč zaradi trebuha in svojih pogostih slabotnosti užij malce vina. ²⁴Grehi nekaterih ljudi so razkriti vnaprej in gredo prej na sodbo; in [grehi] nekaterih ljudi sledijo kasneje. ²⁵Podobno so tudi dobra dela nekaterih vnaprej razodeta; in tista, ki so drugačna, ne morejo biti skrita.

6 Naj tako veliko služabnikov, kot jih je podjarmljenih, smatra svoje lastne gospodarje vredne vse časti, da se zoper

Božje ime in njegov nauk ne bi izrekalo bogokletja. ²In tisti, ki imajo verne gospodarje, naj jih ne prezirajo, zato ker so bratje; temveč naj jim raje služijo, ker so zvesti^h in ljubljeni, soudeleženci dobička. Te stvari uči in spodbujaj.

³Če katerikoli človek uči drugače in ne pritruje zdravim besedam, celó besedam našega Gospoda Jezusa Kristusa in nauku, ki je glede na bogaboječnost; ⁴je ponosenⁱ in ničesar ne ve, marveč boleha^j glede vprašanj in besednih prepir, od česar prihajajo zavist, prepir, posmehovanja, hudobna domnevanja, ⁵§ sprevržena^k razpravljanja ljudi izprijenih misli in oropanih resnice, ki mislijo, da je bogaboječnost [vir] dobička. Od takšnih se umaknite. ⁶§ Toda bogaboječnost je, skupaj z zadovoljstvom, velik dobiček. ⁷Kajti ničesar nismo prinesli na ta svet in nedvomno je, [da] ničesar ne moremo odnesti. ⁸In bodimo zadovoljni s tem, da imamo hrano in obleko. ⁹Toda tisti, ki hočejo biti bogati, padejo v skušnjavo in zanko ter v mnoga nespametna in škodljiva poželenja, ki ljudi potopijo v uničenje in pogubo. ¹⁰Kajti ljubezen do denarja je korenina vsega zla; za katerim so nekateri^l zahlepeli, zašli od vere in se prebodli z mnogimi bridkostmi. ¹¹Toda ti, o Božji mož, beži od teh stvari in si prizadevaj za pravičnost, bogaboječnost, vero, ljubezen, potrpežljivost in krotkost. ¹²Bojuj dober boj vere, oprimi se večnega življenja, kamor si tudi poklican in si pred mnogimi pričami izpovedal dobro izpoved. ¹³Dajem ti naročilo v očeh Boga, ki oživlja vse stvari in pred Kristusom Jezusom, ki je pred Poncijem Pilatom pričeval dobro priznanje;^m ¹⁴da ohraniš to zapoved brez madeža, brezgrajno do pojavitve našega Gospoda Jezusa Kristusa, ¹⁵ki jo bo ob svojih časih pokazal, ki je blagoslovljen in edini Vladar, Kralj kraljev in Gospod gospodov; ¹⁶ki ima edini nesmrtnost in prebiva v svetlobi, kateremu se noben človek ne more približati; katerega noben človek ni videl niti ne more videti; kateremu bodi čast in večna oblast. Amen. ¹⁷Naročajte tem, ki so na tem svetu bogati, da naj ne bodo vzvišeni niti naj ne zaupajo v negotovaⁿ bogastva, temveč v živega Boga, ki nam bogato daje v uživanje vse stvari; ¹⁸da delajo dobro, da bodo bogati v dobrih delih, pripravljeni za razdeljevanje, voljni^o za posredovanje; ¹⁹in si v shrambi privarčevali dober temelj za čas, ki pride,

^a 5:6: v...: ali, prefinjeno. ^b 5:8: svoje...: ali, svojega lastnega sorodstva. ^c 5:9: sprejeta: ali, izbrana. ^d 5:14: [mlajše ženske: ali, mlajše vdove.] ^e 5:14: da...: gr. za njihovo obrekovanje. ^f 5:19: pred: ali, pod. ^g 5:21: dajanja...: ali, predsodkov. ^h 6:2: zvesti: ali, verni. ⁱ 6:4: ponosen: ali, bedak. ^j 6:4: boleha: ali, je bolan. ^k 6:5: sprevržena...: ali, draženja drug drugega. ^l 6:10: nekateri...: ali, bili nekateri zavedeni. ^m 6:13: priznanje: ali, izpoved. ⁿ 6:17: negotova: gr. negotovost. ^o 6:18: voljni: ali, prijetni.

da se bodo lahko oprijeli večnega življenja. ²⁰§ O Timóteju, varuj to, kar je zaupano tvojemu varstvu, izogibajoč se oskrnjenih in praznih blebetanj ter tako imenovanih lažnih znanstvenih^a oporekanj, ²¹§ katera

so nekateri izpovedovali in zašli glede vere. Milost *bodi* s teboj. Amen.

[Prvo Timóteju je bilo napisano iz Laodikeje, ki je glavno mesto Frigije^b Pacatiane.]

Druga poslanica apostola Pavla Timóteju

1 Pavel,^c po Božji volji apostol Jezusa Kristusa, glede na obljubo življenja, ki je v Kristusu Jezusu, ²Timóteju, *mojemu* srčno ljubljenemu sinu: ›Milost, usmiljenje in mir od Boga Očeta in Kristusa Jezusa, našega Gospoda.‹ ³Zahvaljujem se Bogu, kateremu služim s čisto vestjo od *svojih* pradedov, da se te brez prenehanja, noč in dan, spominjam v svojih molitvah ⁴in silno^d si želim, da te vidim, zavedajoč se tvojih solz, da bom lahko izpolnjen z radostjo; ⁵ko se spominjam nehlinjene vere, ki je v tebi, katera je najprej prebivala v tvoji stari materi Lóidi in tvoji materi Evníki; in prepričan sem, da tudi v tebi. ⁶Zatorej te spominjam, da razvnameš Božji dar, ki je v tebi po polaganju mojih rok. ⁷Kajti Bog nam ni dal duha strahu, temveč moči, ljubezni in zdravega razuma. ⁸Ti se torej ne sramuj pričevanja o našem Gospodu niti o meni, njegovem jetniku, temveč bodi soudeleženec trpljenj evangelija glede na Božjo moč; ⁹§ ki nas je rešil in nas poklical s sveto poklicanostjo, ne glede na naša dela, temveč glede na svoj lasten namen in milost, ki nam je bila dana v Kristusu Jezusu pred začetkom sveta, ¹⁰toda sedaj je prikazana s pojavitvijo našega Odrešenika Jezusa Kristusa, ki je odpravil smrt in po evangeliju prinesel življenje in nesmrtnost na svetlobo. ¹¹Kateremu sem bil jaz določen za pridigarja in apostola in učitelja poganov. ¹²Zaradi tega razloga tudi trpim te stvari. Pa vendar nisem osramočen, ker vem, komu sem veroval^e in prepričan sem, da je on zmožen obdržati to, kar sem mu izročil, za tisti dan. ¹³Trdno drži vzorec zdravih besed, katere si slišal od mene, v veri in ljubezni, ki je v Kristusu Jezusu. ¹⁴§ To dobro stvar, ki ti je bila zaupana, varuj s Svetim Duhom, ki prebiva v nas. ¹⁵To veš, da so se vsi, ki so v Aziji, obrnili proč od mene; izmed katerih sta Figel in Hermógen. ¹⁶Gospod naj da usmiljenje

Oneziforjevi hiši, kajti pogosto me je počivil in ni bil osramočen zaradi mojih verig. ¹⁷Toda ko je bil v Rimu, me je zelo marljivo iskal in me našel. ¹⁸Gospod naj mu zagotovi, da bo na tisti dan lahko našel usmiljenje od Gospoda. In ti zelo dobro veš, v kako mnogih stvareh mi je služil v Efezu.

2 Ti torej, moj sin, bodi močan v milosti, ki je v Kristusu Jezusu. ²Stvari pa, ki si jih med mnogimi pričami slišal od mene, iste izroči zvestim ljudem, ki bodo zmožni tudi druge poučiti. ³Ti torej prenašaj trdoto kot dober vojak Jezusa Kristusa. ⁴Noben človek, ki se bojuje, se ne zapleta z zadevami *tega* življenja, da lahko ugotovi njemu, ki ga je izbral, da bi bil vojak. ⁵In če si človek prav tako prizadeva za zmago, *kljub temu* ni okronan, razen če si ne prizadeva zakonito. ⁶Poljedelec, ki dela,^g mora biti prvi udeleženec sadov. ⁷Preudari, kar pravim in Gospod naj ti da razumevanje v vseh stvareh. ⁸Spominjaj se, da^h je bil Jezus Kristus, iz Davidovega semena, obujen od mrtvih glede na moj evangelij, ⁹za katerega prenašam stisko kakor hudodelec, *celó* do vezi; toda Gospodova beseda ni zvezana. ¹⁰Zato zaradi izvoljenih prenašam vse stvari, da bi lahko tudi oni dosegli rešitev duš, ki je v Kristusu Jezusu z večno slavo. ¹¹To je zvest izrek: ›Kajti če smo z *njim* umrli, bomo z *njim* tudi živeli. ¹²Če trpimo,ⁱ bomo z *njim* tudi kraljevali. Če ga zatajimo, nas bo tudi on zatajil. ¹³Če ne verujemo, *vendar* on ostaja zvest; sebe ne more zatajiti.‹ ¹⁴Spominjaj jih o teh stvareh in naročaj jim pred Gospodom, da se ne pričkajo glede besed, kar ne koristi, *temveč* spodkopava poslušalce. ¹⁵§ Prizadevaj si, da se pokaže potrjenega Boga, delavca, ki se mu ni potrebno sramovati, ki pravilno razdeljuje besedo resnice. ¹⁶Toda izogibaj se oskrnjenih in praznih blebetanj, ker se bodo okrepila k večji brezbožnosti. ¹⁷In njihova beseda bo razjedala kakor rak;^j izmed katerih

^a 6:20: znanstvenih: gr. izkustvenih. ^b 6:21: [Zahodni del izmed dveh frigijskih provinc.] ^c 1:1: [Leta Gospodovega 66.] ^d 1:4: silno...: ali, ker se spominjam tvojih solz, si zelo želim, da te vidim takega. ^e 1:12: veroval: ali, zaupal. ^f 2:2: med...: ali, od mnogih prič. ^g 2:6: dela...: ali, najprej dela, mora biti udeleženec sadov. ^h 2:8: [da...: gr. Jezusa Kristusa, ki je bil obujen od mrtvih, iz Davidovega semena.] ⁱ 2:12: [trpimo: gr. vzdržimo.] ^j 2:17: rak: ali, gangrena.

sta Himénaj in Filét, ¹⁸ki sta zašla glede resnice, rekoč, da je vstajenje že minilo; in zrušila vero nekaterih. ¹⁹Š Kljub temu Božji^a temelj trdno^b stoji in ima ta pečat: »Gospod pozna te, ki so njegovi.« In: »Naj se vsak, kdor imenuje Kristusovo ime, odreče krivičnosti.« ²⁰Toda v veliki hiši niso samo posode iz zlata in iz srebra, temveč tudi iz lesa in iz ila; in nekatere v čast, nekatere pa v nečast. ²¹Če se človek torej očisti od le-teh, bo postal posoda v čast, posvečena ter primerna za gospodarjevo uporabo in pripravljena za vsako dobro delo. ²²Bézi tudi pred mladostnimi poželenji, toda sledi pravičnosti, veri, ljubezni, miru, s tistimi, ki iz čistega srca kličejo h Gospodu. ²³Toda izogibaj se nespametnih in primitivnih razprav, ker veš, da povzročajo prepire. ²⁴In Gospodov služabnik se ne sme pripraviti, temveč *[mora]* biti blag do vseh *ljudi*, zmožen za poučevanje, potrpežljiv.^c ²⁵Š da v krotkosti vzgaja te, ki nasprotujejo sebi; če jim bo Bog morda dal kesanje za priznanje resnice; ²⁶in *da* bodo^d lahko prišli k sebi, ven iz zanke hudiča, ki jih je ujel^e v svojo voljo.

3 Védi tudi to, da bodo v poslednjih dneh nastopili nevarni časi. ²Kajti ljudje bodo samoljubni, lakomni,^f bahači, ponosni, bogokletniki, neposlušni staršem, nehvaležni, nesveti, ³brez naravne prijaznosti, prelamljali bodo premirje, lažni^g obtoževalci, neobzdrani, kruti, prezirljivi tistih, ki so dobri, ⁴izdajalci, prekanjeni, vzvišeni, raje bi imeli užitke kakor imeli radi Boga; ⁵ki imajo podobo bogaboječnosti, toda zanikajo njeno moč. Od takšnih se odvrni proč. ⁶Kajti od te vrste so tisti, ki se plazijo v hiše in peljeje v ujetništvo neumne ženske, natovorjene z greh, speljane s številnimi poželenji, ⁷ki se vedno učé in nikoli niso zmožni priti do spoznanja resnice. ⁸Torej kakor sta se Janes in Jambrés uprla Mojzesu, tako se tudi ti upirajo resnici; ljudje pokvarjenih umov, izprijeni^h glede vere. ⁹Vendar ne bodo nič dlje napredovali, kajti njihova neumnost bo očitna vsem *ljudem*, kakor je bila tudi njuna. ¹⁰Toda ti si popolnomaⁱ spoznal^j moj nauk, način življenja, namen, vero, potrpežljivost, ljubezen, potrpljenje, ¹¹preganjanja, stiske, ki so prišle k meni v Antiohiji, v Ikoniju, v Listri; kakšna preganjanja sem prestal, toda iz vseh *teh* me je osvobodil Gospod. ¹²Da, in vsi, ki

hočejo bogaboječje živeti v Kristusu Jezusu, bodo trpeli preganjanje. ¹³Toda hudobneži in zapeljivci^k bodo postajali slabši in slabši, varali bodo in bodo varani. ¹⁴Toda ti nadaljuj pri stvareh, ki si se jih naučil in se o njih prepričal, ker veš od koga si se *jih* učil; ¹⁵in da si od otroštva poznal sveta pisma, katera so te zmožna storiti modrega za rešitev duše po veri, ki je v Kristusa Jezusa. ¹⁶Vse pismo je dano po navdihu od Boga in je koristno za nauk, za opomin, za grajanje, za poučevanje v pravičnosti, ¹⁷da bi bil Božji mož lahko popoln, temeljito^l opremljen za vsa dobra dela.

4 Zato *te* rotim pred Bogom in Gospodom Jezusom Kristusom, ki bo sodil žive in mrtve ob njegovi pojavitvi in njegovem kraljestvu: ²oznanjuj besedo, bodi takojšen v sezoni, izven sezone, grajaj, oštevaj, spodbujaj z vso potrpežljivostjo in naukom. ³Kajti prišel bo čas, ko ne bodo hoteli prenašati zdravega nauka, ampak si bodo po svojih lastnih poželenjih, ker imajo željna ušesa, kopicili učitelje ⁴in *svoja* ušesa bodo odvrčali od resnice in zapeljani bodo v bajke. ⁵Toda ti pazi v vseh stvareh, pretrpi stiske, opravi delo evangelista, naredi^m popoln dokaz svoje službe. ⁶Kajti sedajⁿ sem pripravljen, da bom žrtvovan in čas mojega odhoda je blizu. ⁷Bojeval sem dober boj, zaključil *svoj* tek, vero ohranil. ⁸Odslej je zame prihranjena krona pravičnosti, katero mi bo na tisti dan dal Gospod, pravičen sodnik; in ne samo meni, temveč tudi vsem tem, ki ljubijo njegovo pojavitev.

⁹Uporabi svojo prizadevnost, da v kratkem prideš k meni, ¹⁰kajti Demá me je zapustil, ker je vzljubil ta sedanjí svet in je odpotoval v Tesaloniko; Kreskens v Galatijo, Tit v Dalmacijo. ¹¹Samo Luka je z menoj. Vzemi Marka in ga privedi s seboj, kajti koristen mi je za službo. ¹²Tihika pa sem poslal v Efez. ¹³Ko prideš, prinesi *s seboj* ogrinjalo, ki sem ga pustil v Troadi, pri Karpu in knjige *in* še posebej pergamente. ¹⁴Kotlar^o Aleksander mi je storil mnogo hudega. Gospod ga nagradi glede na njegova dela. ¹⁵Katerega se tudi ti pazi, kajti silno se je upiral našim^p besedam. ¹⁶Ob mojem prvem zagovoru noben človek ni stal z menoj, temveč so me vsi *ljudje* zapustili. *Prosim* Boga, da to ne bo prišlo v poštev k njihovi obtožnici. ¹⁷Vendar je z menoj stal

^a 2:19: [Božji: gr. trdni Božji tempelj.] ^b 2:19: trdno: ali, čvrsto. ^c 2:24: potrpežljiv: ali, obziren.

^d 2:26: bodo...: gr. se bodo lahko zbudili in prišli. ^e 2:26: ujel...: gr. žive ujel. ^f 3:2: [lakomni: gr. ljubili srebro.] ^g 3:3: lažni...: ali, tisti, ki podpihujejo prepir. ^h 3:8: izprijeni: ali, brez razsodnosti. ⁱ 3:10: popolnoma...: ali, bil marljiv privrženec mojega nauka. ^j 3:10: [spoznal: gr. sledil mojemu nauku.] ^k 3:13: [zapeljivci: gr. čarovniki.] ^l 3:17: temeljito: ali, popolnoma. ^m 4:5: naredi: ali, dopolni. ⁿ 4:6: [sedaj...: gr. jaz sem že izlit.] ^o 4:14: [Kotlar: izdelovalec bakrenih posod.] ^p 4:15: našim...: ali, našemu oznanjevanju.

Gospod in me krepil, da bi lahko po meni postalo oznanjevanje popolnoma znano in *da* bi vsi pogani lahko slišali; in rešen sem bil iz levjih ust. ¹⁸In Gospod me bo osvobodil iz vsakega zlega dela in *me* ohranil za svoje nebeško kraljestvo; kateremu *bodi* slava na veke vekov. Amen.

¹⁹Pozdravi Prisko in Ákvila ter Oneziforjevo družino. ²⁰Erást je ostal v Korintu, le Trofima sem bolnega pustil v Miletu. ²¹Uporabi

svojo prizadevnost, da prideš pred zimo. Pozdravljajo te Evbúl in Pudent in Lin in Klavdija ter vsi bratje.

²²§ Gospod Jezus Kristus *bodi* s tvojim duhom. Milost *bodi* z vami. Amen.

[Druga poslanica Timóteju, prvemu določenemu duhovnemu nadzorniku cerkve Efežanov, je bila napisana iz Rima, ko je bil Pavel drugič priveden pred Nerona.]

Poslanica apostola Pavla Titu

1 Pavel,^a Božji služabnik in apostol Jezusa Kristusa, glede na vero Božjih izvoljencev in priznavanje resnice, ki je po bogaboječnosti; ²§ v^b upanju večnega življenja, katerega je Bog, ki ne more lagati, obljubil preden je svet nastal; ³toda ob primernih časih je svojo besedo jasno pokazal prek oznanjevanja, ki mi je bila zaupana glede na zapoved Boga, našega Odrešenika; ⁴§ Titu, *mojemu* lastnemu sinu, po skupni veri: »Milost, usmiljenje *in* mir od Boga Očeta in Gospoda Jezusa Kristusa, našega Odrešenika.«

⁵Na Kreti sem te pustil zaradi tega razloga, da urediš stvari, ki so pomanjkljive,^c ter v vsakem mestu določiš starešine, kakor sem ti določil; ⁶če je kdorkoli brez krivde, soproj ene žene, z zvestimi otroci, [*ki*] niso obtoženi razgrajanja ali neposlušnosti. ⁷Kajti duhovni nadzornik mora biti brez krivde, kakor Božji oskrbnik, ne samovoljen, ne hitro jezen, ne^a vdan vinu, ne razuzdanec, ne vdan umazani grabežljivosti; ⁸temveč ima rad gostoljubnost, ima rad dobre ljudi,^d trezen, pravičen, svet, zmeren; ⁹ki trdno drži zvesto besedo, kakor^e je bil poučen, da bo lahko zmožen z zdravim naukom ugovarjalce tako spodbujati kakor prepričevati. ¹⁰Kajti mnogo je neposlušnih in praznih blebetečev ter sleparjev, posebno tistih iz obreze, ¹¹katerih usta se morajo zapreti, ki zaradi umazanega dobička spodkopavajo cele družine, ko učijo stvari, katere ne bi smeli. ¹²Eden izmed njih, njihov lasten prerok, je rekel: »Krečani so vedno lažnivci, zle živali, počasni trebuhi.« ¹³To pričevanje je resnično. Zatorej jih

ostro oštej, da bodo lahko zdravi v veri; ¹⁴ne dajajoč pozornost judovskim bajkam in človeškim zapovedim, ki odvrčajo od resnice. ¹⁵Čistim so vse stvari čiste, toda tem, ki so omadeževani in neverni, *ni* nič čisto, temveč so omadeževane celó njihove misli in vest. ¹⁶Izpovedujejo, da poznajo Boga, toda z deli ga zanikajo, ker so gnusni in neposlušni in neuporabni^f za vsako dobro delo.

2 Toda ti govori stvari, ki so primerne zdravemu nauku, ²da bodo starejši možje trezni,^g dostojanstveni, zmerni, brez graje v veri, v ljubezni, v potrpežljivosti. ³Prav tako starejše ženske, da *bodo* v obnašanju, kakor se spodobi svetosti,^h ne lažneⁱ obtoževalke, ne vdane mnogemu vinu, učiteljice dobrih stvari; ⁴da bodo lahko učile mlade ženske biti trezno misleče,^j imeti rade svoje soproge, imeti rade svoje otroke, ⁵*biti* razumne, čiste,^k varuhinje doma, dobre, poslušne svojim lastnim sprogom, da se zoper Božjo besedo ne izreka bogokletja. ⁶Prav tako spodbujaj mladeniče, da bodo treznega^l mišljenja. ⁷V vseh stvareh se kaži za vzor dobrih del. V nauku *prikaži* nepokvarjenost, resnost, iskrenost, ⁸zdrav govor, ki ne more biti obsojen; da bo lahko osramočen kdor je iz nasprotne strani, ker ne bo imel o tebi povedati nobene hudobne stvari. ⁹*Spodbujaj* služabnike, da so poslušni svojim lastnim gospodarjem *in* da *jim* res v vseh *stvareh* ugodijo brez ugovaranja;^m ¹⁰brez kraje, temveč prikažejo vso dobro zvestobo; da lahko v vseh stvareh olepšajo nauk Boga, našega Odrešenika. ¹¹§ Kajti Božja milost,

^a 1:1: [Leta Gospodovega 65.] ^b 1:2: v...: ali, za upanje. ^c 1:5: pomanjkljive: ali, ostale nenarejene.

^d 1:8: ljudi: ali, stvari. ^e 1:9: kakor...: ali, v poučevanju. ^f 1:16: neuporabni: ali, brez razsodnosti.

^g 2:2: trezni: ali, oprezn. ^h 2:3: svetosti: ali, sveti ženski. ⁱ 2:3: lažne...: ali, tiste, ki podpihujejo prepir.

^j 2:4: trezno misleče: ali, modre; [gr. opozarjati, nadzorovati, poučevati.] ^k 2:5: [čiste: ang. chaste – vrla v besedi, misli in dejanju, posebej, da se vzdrži samozadovoljevanja in vseh spolnih stikov.]

^l 2:6: treznega: ali, obzirnega. ^m 2:9: ugovaranja: ali, zanikanja.

^a 1:7: 1 Tim 3:6

ki prinaša rešitev duš, se^a je prikazala vsem ljudem¹² in nas uči, da naj bi v tem sedanjem svetu zanikali brezbožnost in posvetna poželenja, živeli trezno, pravično in bogaboječe¹³ in pričakovali to blagoslovljeno upanje in veličastno^b pojavitev vélikega Boga in našega Odrešenika, Jezusa Kristusa;¹⁴ ki je samega sebe dal za nas, da bi nas lahko odkupil pred vso krivičnostjo in zase očistil izvoljene ljudi, vnete za dobra dela.¹⁵ Te stvari govori in spodbujaj in oštevaj z vso oblastjo. Ne dopusti, da te kdorkoli prezira.

3 § Spomni jih, naj bodo podrejeni kneževinam^c in oblastem, da se podredijo avtoritetam, da so pripravljeni za vsako dobro delo,² da o nobenem človeku ne govorijo hudobno, da niso razgrajachi, *temveč* blagi in izkazujejo vso krotkost do vseh ljudi.³ Kajti tudi mi sami smo bili včasih nespametni, neposlušni, zavedeni in [smo] služili raznim poželenjem ter užitkom in živeli v zlobnosti ter zavisti, osovraženi in [smo] sovražili drug drugega.⁴ Toda potem se je prikazala prijaznost in človekoljubnost^d Boga, našega Odrešenika,⁵ ne z deli pravičnosti, katere smo storili, temveč nas je rešil glede na njegovo usmiljenje, s kopeljo prerojenja in obnovitve Svetega Duha;⁶ katerega je po Jezusu Kristusu, našem Odrešeniku, obilno^e izlil na nas;⁷ da naj bi opravičeni po njegovi milosti postali dediči glede na upanje večnega življenja.⁸ To je zvesto govorjenje in te stvari hočem, da nenehno izjavljaš, da bodo tisti, ki verujejo v Boga, lahko pazljivi, da skrbijo za dobra dela. Te stvari so dobre in koristne ljudem.⁹ Toda izogibaj se neumnih vprašanj

in rodovnikov in sporov ter pričkanj glede postave; kajti te so nekoristne in prazne.¹⁰ Človeka, ki je krivoverec, po prvem in drugem svarilu zavrni;¹¹ vedoč, da kdor je takšen, je spodkopan in greši in sam od sebe obsojen.

¹² Ko bom k tebi poslal Artemája ali Tihika si prizadevaj, da prideš k meni v Nikópolo, kajti sklenil sem, da tam prezimim.¹³ Zenája, izvedenca v postavi in Apola marljivo pospremi na njuno pot, da jima ne bo ničesar manjkalo.¹⁴ In naj se tudi naši naučijo, da obdržijo^f dobra dela za potrebne zadeve, da ne bodo brez sadu.

¹⁵ § Pozdravljajo te vsi, ki so z menoj. Pozdravi tiste, ki nas imajo radi v veri. Milost bodi z vami vsemi. Amen.

[To je bilo napisano Titu, prvemu posvečenemu duhovnemu nadzorniku cerkve Krečanov, iz Nikópole v Makedoniji.]

Poslanica apostola Pavla Filemonu

1 Pavel,^g jetnik Jezusa Kristusa in naš brat Timótej, našemu srčno ljubljenemu Filémonu in sodelavcu² in naši dragi Apiji in Arhipu, našemu sobojevniku ter cerkvi v tvoji hiši:³ Milost vam in mir od Boga, našega Očeta in Gospoda Jezusa Kristusa.<

⁴ Vedno, kadar te omenjam v svojih molitvah, se zahvaljujem svojemu Bogu,⁵ ker slišim o tvoji ljubezni in o tvoji veri, ki jo imaš do Gospoda Jezusa in do vseh svetih;⁶ da bi prenos tvoje vere lahko postal učinkovit s

priznavanjem vsake dobre stvari, ki je v tebi v Kristusu Jezusu.⁷ Kajti v tvoji ljubezni imamo veliko veselje in tolažbo, ker so po tebi, brat, osvežene notranjosti svetih.⁸ Zatorej čeprav bi bil v Kristusu lahko zelo drzen, da ti zapovem to, kar je primerno,⁹ te vendar zaradi ljubezni raje rotim, tak, kakršen sem, Pavel, starec in sedaj tudi jetnik Jezusa Kristusa.¹⁰ Rotim te za svojega sina Onézima, katerega sem rodil v svojih vezeh,¹¹ ki ti je bil v preteklem času nekoristen, toda sedaj koristi tebi in

^a 2:11: se: ali, vsem ljudem, se je prikazala. Boga in od našega Odrešenika, Jezusa Kristusa.

^b 2:13: veličastno...: gr. videz slave vélikega ^c 3:1: [kneževinam: gr. vladarjem.] ^d 3:4: človekoljubnost: ali, usmiljenje do ljudi; ljudomilost ^e 3:6: obilno: gr. bogato. ^f 3:14: obdržijo...: ali, izpovedujejo iskrene navade. ^g 1:1: [Leta Gospodovega 64.]

meni; ¹²katerega sem ponovno poslal; ti ga torej sprejmi, to je, moja lastno notranjost; ¹³katerega sem želel obdržati pri sebi, da bi mi namesto tebe lahko služil v vezeh evangelija. ¹⁴Toda brez tvojega mišljenja ne želim storiti ničesar; da tvoja korist ne bi bila kakor bi bila iz nujne, temveč prostovoljna. ¹⁵Kajti zato^a je mogoče za nekaj časa odpotoval, da bi ga sprejel za zmeraj; ¹⁶sedaj ne kot služabnika, temveč več kot služabnika, ljubljenega brata, predvsem meni, toda koliko bolj tebi, tako v mesu, kakor v Gospodu? ¹⁷Če me imaš torej za družabnika, ga sprejmi kakor mene. ¹⁸Če ti je prizadel krivico ali ti karkoli dolguje, pripiši to na moj račun; ¹⁹jaz, Pavel, sem to napisal s svojo lastno roko, sam ti bom to

povrnili; čeprav ti ne rečem kako mi poleg tega dolguješ celo samega sebe. ²⁰Da, brat, naj imam veselje^b s teboj v Gospodu; osveži mojo notranjost v Gospodu.

²¹Ker imam zaupanje v tvojo poslušnost, sem ti pisal, vedoč, da boš storil tudi več kakor pravim. ²²Toda poleg tega mi pripravi tudi stanovanje, kajti zaupam, da vam bom podarjen zaradi vaših molitev.

²³Pozdravljajo te Epafrá, moj sojetnik v Kristusu Jezusu, ²⁴Marko, Aristarh, Demá, Luka, moji sodelavci.

²⁵§ Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa bodi z vašim duhom. Amen.

[Napisano iz Rima Filemonu, po služabniku Onézimu.]

Poslanica apostola Pavla Hebrejcem

1 Bog,^c ki je ob različnih časih in na številne načine v preteklem času govoril očetom po prerokih, ²nam je v teh poslednjih dneh spregovoril po svojem Sinu, katerega je določil [za] dediča vseh stvari, po katerem je tudi naredil svetove; ³_a ki je sijaj njegove slave in natančna podoba njegove osebe in po besedi svoje moči nosi vse stvari; ko nas je po sebi očistil naših grehov, je sédel na desnico Veličanstva na višavi; ⁴narejen^d je bil toliko boljši kakor angeli, kolikor je s podedovanjem dosegel odličnejše ime kakor oni. ⁵Kajti kateremu izmed angelov je on kadarkoli rekel: »Ti si moj Sin, danes sem te rodil?« In ponovno: »Jaz mu bom Oče in on mi bo Sin?« ⁶In ponovno,^e ko privede prvorojenca na svet, pravi: »In obožujejo naj ga vsi Božji angeli.« ⁷§ In of angelih pravi: »Kdor dela svoje angele duhove^g in svoje služabnike ognjene plamene.« ⁸Toda sinu pravi: »Tvoj prestol, o Bog, je na veke vekov; žezlo pravičnosti^h je žezlo tvojega kraljestva.« ⁹Ljubil si pravičnost in sovražil krivičnost; zato je te Bog, celó tvoj Bog, mazilil z oljem veselja bolj kakor tvoje tovariše. ¹⁰In: ^b »Ti, Gospod, si v začetku položil temelj zemlji in nebesa so delo tvojih rok; ¹¹ona bosta propadla, toda ti ostajaš; in vsa se bosta postarala kakor obleka; ¹²in zložil ju boš

kakor suknjo in se bosta spremenila, toda ti si isti in tvoja leta ne bodo prenehala.« ¹³Toda kateremu izmed angelov je ob kateremkoli času rekel: »Sédi na mojo desnico, dokler ne naredim tvojih sovražnikov [za] tvojo pručko?« ^c ¹⁴Mar niso vsi ti službujoči duhovi, poslani, da služijo zaradi tistih, ki bodo dediči rešitve duš?

2 Zatorej smo dolžni dati iskrenejšo pozornost besedam, katere smo slišali, da jimⁱ ne bi kadarkoli pustili izmuzniti se. ²Kajti če je bila beseda, govorjena po angelih, neomajna in je vsak prestopke ter neposlušnost prejel pravično povračilo nagrade; ³kako bomo ušli mi, če zanemarimo tako veliko rešitev duš, o kateri je najprej pričel govoriti Gospod in nam je bila potrjena po tistih, ki smo ga slišali; ⁴[ko] njim Bog prav tako prinaša pričevanje, tako z znamenji kakor s čudeži in z različnimi čudežnimi močmi ter darovi^j Svetega Duha, glede na svojo lastno voljo?

⁵Kajti angelom ni položil v podreditev sveta, ki pride, o katerem govorimo. ⁶Temveč je nekdo na nekem kraju pričeval, rekoč: ^d »Kaj je človek, da misliš nanj? Ali človeški sin, da ga obiskuješ? ⁷§ Naredil si ga malo^k nižjega od angelov; kronaš ga s slavo in častjo in postavljaš ga nad dela svojih rok. ⁸Vse stvari

^a 1:15: [zato...: gr. morda je bil zato oddvojen za nekaj časa.]

^b 1:20: [veselje: gr. korist.]

^c 1:1: [Leta Gospodovega 64.]

^d 1:4: [narejen: gr. ker je postal.]

^e 1:6: ponovno...: ali, ko ponovno.

^f 1:7: o...: gr. za angele.

^g 1:7: [duhove: gr. vetrove.]

^h 1:8: pravičnosti: gr.

pravilnosti, ali, poštenosti. ⁱ 2:1: jim...: gr. ne iztečejo kot preluknjane posode. ^j 2:4: darovi: ali, razporeditvami.

^k 2:7: malo...: ali, za kratek čas slabšega od angelov.

^a 1:3: Mdr 7:26

^b 1:10: Ps 102:2; Iz 34:4

^c 1:13: Ps 110:1; Mt 22:44

^d 2:6: Ps 8:4

si podvrigel pod njegova stopala.« Kajti, ker je vse podvrigel pod njega, ni pustil ničesar, *kar* ni položeno pod njega. Vendar sedaj še ne vidimo vseh stvari položenih pod njega. ⁹Toda vidimo Jezusa, ki je bil postavljen malo nižje od angelov, zaradi^a smrtnega trpljenja, kronanega s slavo in častjo; da bi po Božji milosti okusil smrt za vsakega človeka. ¹⁰Kajti spodobilo se je njemu, za katerega so vse stvari in po katerem so vse stvari v prinašanju mnogih sinov v slavo, da naredi poveljnika njihove rešitve duš popolnega skozi trpljenja. ¹¹Kajti vsi so iz enega, tako kdor posvečuje, kakor tisti, ki so posvečeni. Zaradi tega razloga ni osramočen, da jih kliče brate, ¹²rekoč: »Oznanjal bom tvoje ime svojim bratom, na sredi cerkve^b ti bom prepeval hvalo.« ¹³In ponovno:^a »Svoje trdno upanje bom položil vanj.« In ponovno:^b »Glej, jaz in otroci, ki mi jih je dal Bog.« ¹⁴V kolikor ste potem kot otroci soudeleženci mesa in krvi, je tudi sam prav tako vzel del od istega, da bi skozi smrt lahko uničil tistega, ki je imel smrtno oblast, to je hudiča ¹⁵in osvobodil tiste, ki so bili zaradi strahu pred smrtjo vse svoje življenje podrejeni sužnosti. ¹⁶Kajti resnično *nase^c* ni prevzel *narave* angelov, temveč je *nase* prevzel Abrahamovo seme. ¹⁷§ Zatorej se je zanj v vseh stvareh spodobilo, da je bil narejen podoben *svojim* bratom, da bi bil lahko usmiljen in zvest *veliki* duhovnik v stvareh, *ki se nanašajo* na Boga, da opravi pobotanje za grehe ljudi. ¹⁸Kajti ker je on sam trpel in bil skušan, je zmožen okrepiti te, ki so skušani.

3 § Zatorej sveti bratje, soudeleženci nebeške poklicanosti, preudarite Apostola in Velikega Duhovnika naše veroizpovedi, Kristusa Jezusa, ²ki je bil zvest tistemu, ki ga je določil,^d kakor *je bil* tudi Mojzes *zvest* v vsej njegovi hiši. ³Kajti ta *človek* je bil štet za vrednega večje slave kakor Mojzes, ker kdor je hišo zgradil ima večjo čast kakor hiša. ⁴Kajti vsaka hiša je zgrajena po nekem *človeku*, toda kdor je zgradil vse stvari, *je* Bog. ⁵In Mojzes *je bil* resnično zvest v vsej njegovi hiši kot služabnik, za pričevanje o teh stvareh, o katerih naj bi se pozneje govorilo; ⁶§ toda Kristus *[pa]* kot sin nad svojo lastno hišo; katerega hiša smo mi, če trdno držimo zaupanje in se trdno veselimo upanja do konca. ⁷Zatorej (kakor govori Sveti Duh:^d »Če boste danes zaslišali njegov glas, ⁸ne

zакrknite svojih src kakor v izzivanju, na dan preizkušnje v divjini, ⁹ko^e se me vaši očetje skušali, me presojali in štirideset let gledali moja dela.« ¹⁰Zato sem bil užaloščen s tem rodом in rekel: »Vedno se motijo v *svojem* srcu in niso spoznali mojih poti.« ¹¹Tako sem prisegel v svojem besu: »Ne^f bodo vstopili v moj počitek.«^g ¹²Pazite bratje, da ne bi bilo v katerem izmed vas hudobno srce nevere v umikanju od živega Boga. ¹³Temveč vsakodnevno drug drugega spodbujajte, dokler se imenuje: »Danes,« da ne bi kdorkoli izmed vas zakrknil zaradi zapeljivosti greha. ¹⁴Kajti postali smo Kristusovi soudeleženci, če začetek našega zaupanja neomajno držimo do konca; ¹⁵dokler je rečeno: »Če boste danes zaslišali njegov glas, ne zakrknite svojih src kakor v izzivanju.« ¹⁶§ Kajti nekateri, ko so slišali, so izzivali; čeprav ne vsi, ki so prišli po Mojzesu iz Egipta. ¹⁷Toda nad kom je bil štirideset let užaloščen? *Marni bil* s temi, ki so grešili, katerih trupla so popadala v divjini? ¹⁸In katerim je prisegel, da naj ne bi vstopili v njegov počitek, če ne tem, ki niso verovali? ¹⁹Tako vidimo, da niso mogli vstopiti zaradi nevere.

4 Bojmo se torej, da se ne bi komurkoli izmed vas zdelo, da je zamudil obljubo o vstopu v njegov počitek, ki *nam* je bila zapuščena. ²Kajti evangelij je bil oznanjen nam, kakor tudi njim; toda oznanjena^g beseda tem ni koristila, ker ni^h bila pridružena veri tistih, ki so *jo* slišali. ³Kajti mi, ki smo verovali, vstopamo v počitek, kakor pravi: »Kakor sem prisegel v svojem besu, če bodo vstopili v moj počitek;« čeprav so bila dela končana od ustanovitve sveta. ⁴Kajti na nekem mestu je o sedmem *dnevu* govoril na ta način: »In Bog je počival sedmi dan od vseh svojih del.« ⁵In na tem *mestu* ponovno: »Če bodo vstopili v moj počitek.« ⁶Ker torej ostaja to, da morajo nekateri vstopiti vanj in tisti, ki jim je biloⁱ to najprej oznanjeno, zaradi nevere niso vstopili; ⁷znova omejuje neki dan, rekoč v Davidu: »Danes,« po tako dolgem času; kakor je rečeno: »Če boste danes zaslišali njegov glas, ne zakrknite svojih src.« ⁸Kajti če jim je Jezus^f dal počitek, potem pozneje ne bi govoril o drugem dnevu. ⁹Zaradi tega ostaja *[šabatni]* počitek^k za Božje ljudi. ¹⁰Kajti kdor je vstopil v njegov počitek, je tudi prenehal s svojimi lastnimi deli, kakor *je* Bog s svojimi. ¹¹Trudimo se torej, da vstopimo v ta počitek,

^a 2:9: zaradi...: ali, s smrtnim trpljenjem. ^b 2:12: [cerkve: gr. zbora.] ^c 2:16: nase...: gr. se ne zavzema za angele, temveč se zavzema za Abrahamove potomce. ^d 3:2: določil: gr. postavil. ^e 3:9: [ko: gr. kjer.] ^f 3:11: Ne: gr. Če. ^g 4:2: oznanjena: gr. slišana. ^h 4:2: ni...: ali, niso bili spojeni po veri s temi. ⁱ 4:6: bilo...: ali, bil evangelij najprej oznanjen. ^j 4:8: Jezus: to je, Józue. ^k 4:9: počitek: ali, upoštevanje šabata.

da ne bi katerikoli človek padel po istem zgledu nevere.^a ¹²Kajti Božja beseda je živa in močna in ostrejša kakor vsak dvorezen meč, ki prodre celó do ločitve duše in duha, sklepov in mozga ter je razpoznavalka misli in namenov srca. ¹³Niti ni nobene stvari, ki se ne razpozna v njegovem pogledu, temveč so vse stvari razgaljene in odprte očem tistega, s katerim imamo opraviti. ¹⁴Ker imamo veličastnega vélikega duhovnika, ki je prešel v nebesa, Jezusa, Božjega sina, torej trdno držimo *našo* veroizpoved. ¹⁵Kajti nimamo vélikega duhovnika, ki ne more biti ganjen z občutenjem naših slabosti; temveč je bil skušan v vseh ozirih, podobno kakor *smo mi, vendar* brez greha. ¹⁶Pristopimo torej pogumno k prestolu milosti, da bomo lahko dosegli usmiljenje in našli milost za pomoč v času potrebe.

5 Kajti vsak véliki duhovnik, vzet izmed ljudi, je odrejen za ljudi v stvareh, *ki se nanašajo* na Boga, da lahko daruje tako darove kakor žrtve za grehe, ²ki ima^b lahko sočutje za nevedne in za tiste, ki so izven poti; kajti tudi on sam je obdan s šibkostjo. ³In zaradi tega razloga mora, kakor za ljudi, tako tudi zase, darovati za grehe. ⁴In noben človek si te časti ne jemlje sam, temveč kdor je poklican od Boga, kakor *je bil* Aron. ⁵Tako tudi Kristus ni samega sebe proslavil, da bi postal véliki duhovnik, temveč tisti, ki mu je rekel: »Ti si moj Sin, danes sem te rodil.« ⁶Kakor pravi tudi na drugem *mestu*: »Ti si duhovnik na veke po Melkizedekovem redu.« ⁷Ki je v dneh svojega mesa, ko je z močnim vpitjem in solzami daroval molitve in ponižne prošnje k njemu, ki ga je bil zmožen rešiti pred smrtjo in je bil uslišan, zato^c ker se je bal; ⁸čepav je bil Sin, pa se je iz stvari, katere je pretrpel, naučil poslušnosti; ⁹in ker je postal popoln, je postal avtor večne rešitve duš vsem tistim, ki ga ubogajo; ¹⁰véliki duhovnik, poklican od Boga, po Melkizedekovem redu.

¹¹O katerem imamo povedati mnogo besed in bi *[jih]* težko izrekel, glede na to, da ste leni za poslušanje. ¹²Kajti v času, ko bi morali biti učitelji, imate potrebo, da vas nekdo ponovno uči katera so začetna načela Božjih izrekov; in postali ste takšni, ki imajo potrebo po mleku in ne po močni hrani. ¹³Kajti vsak, kdor je deležen mleka, *je* nevešč^d v besedi pravičnosti, ker je dojenček. ¹⁴Toda močna hrana pripada tem, ki so polnoletni,^e *torej* tistim, ki imajo zaradi razloga uporabe^f svoja čutila trenirana, da razlikujejo tako dobro kakor zlo.

6 Zatorej pustimo načela^g Kristusovega nauka, nadaljujmo k popolnosti; in ne polagajmo ponovno temelja kesanja od mrtvih del in vere v Boga, ²nauka o krščenjanih in o polaganju rok in o vstajenju mrtvih ter o večni sodbi. ³In to bomo storili, če Bog dovoli. ⁴Kajti nemogoče *je* za tiste, ki so bili enkrat razsvetljeni in so okusili nebeški dar in so postali soudeleženci Svetega Duha ⁵in so okusili dobro Božjo besedo in moči sveta, ki pride, ⁶če bodo odpadli, da se jih ponovno obnovi v kesanje, ker sami sebi na novo križajo Božjega Sina in ga izpostavljajo javni sramoti. ⁷Kajti zemlja, ki posrka dež, ki pogosto pada nanjo in obrodí zelišča, primerna za tiste, ki^h so jo obdelovali, prejema blagoslov od Boga. ⁸Toda tista, ki rodi trnje in osat, *je* zavrnjena in *je* blizu prekletstva; katere konec *je*, da bo požgana. ⁹Toda ljubljeni, mi smo glede vas prepričani o boljših stvareh in stvareh, ki spremljajo rešitev duš, čepav tako govorimo. ¹⁰Kajti Bog ni krivičen, da pozabi vaše delo in trud ljubezni, ki ste ga pokazali njegovemu imenu, ker ste služili svetim in še služite. ¹¹In želimo, da vsak izmed vas do konca izkazuje isto vnemo k polni gotovosti upanja, ¹²da ne boste leni, temveč posnemovalci teh, ki zaradi vere in potrpežljivosti podedujejo obljube. ¹³Kajti ko je Bog dal Abrahamu obljubo, je prisegel pri samem sebi, ker ni mogel priseči pri nikomer večjem, ¹⁴rekoč: »Zagotovo, z blagoslavljanjem te bom blagoslovil in z množenjem te bom pomnožil.« ¹⁵§ In tako je, potem ko je potrpežljivo vztrajal, dosegel obljubo. ¹⁶Kajti ljudje resnično prisegajo pri večjem; in prisega za potrditev jim *je* konec vsega prepira. ¹⁷V čemer je Bog, voljan dedičem obljube obilneje pokazati nespremenljivost svoje namere, *to* potrdilⁱ s prisego; ¹⁸da imamo z dvema nespremenljivima izjavama, v katerih *je bilo* za Boga nemogoče lagati, lahko močno tolažbo mi, ki smo pobegnili zaradi zatočišča, da se oprimmemo upanja, postavljenega pred nas; ¹⁹katerega *upanje* imamo kakor sidro duše, tako gotovo kakor neomajno in katero vstopa v to notranjost zagrinjala; ²⁰kamor je za nas vstopil predhodnik, *celó* Jezus, postavljen *[za]* vélikega duhovnika na veke po Melkizedekovem redu.

7 Kajti ta Melkizedek, kralj v Salemu, duhovnik najvišjega Boga, ki je srečal Abrahama, ko se je vračal iz poboja kraljev in ga blagoslovil; ²kateremu je tudi Abraham dal desetino od vsega; najprej pomeni Kralj

^a 4:11: nevere: ali, neposlušnosti. ^b 5:2: ima...: ali, lahko upravičeno zdrži z nevednimi. ^c 5:7: zato...: ali, zaradi njegovega spoštovanja. ^d 5:13: je nevešč: gr. nima izkušnje. ^e 5:14: polnoletni: ali, popolni. ^f 5:14: uporabe: ali, navade, ali, popolnosti. ^g 6:1: načela...: ali, besedo o začetku. ^h 6:7: ki...: ali, za katere. ⁱ 6:17: potrdil...: gr. sam posredoval.

pravičnosti in nató tudi Kralj Salema, kar je Kralj miru; ³brez očeta, brez matere, brez porekla^a niti nima začetka dni niti konca življenja, toda narejen podoben Božjemu Sinu trajno ostaja duhovnik. ⁴Torej preudarite kako velik je bil ta mož, kateremu je celó očak Abraham dal desetino od plenov. ⁵In resnično imajo tisti, ki so iz Lévijevih sinov, ki prejemajo službo duhovništva, zapoved, naj glede na postavo od ljudi pobirajo desetine, to je, od svojih bratov, čeprav so izšli iz Abrahamovih ledij; ⁶toda on, katerega poreklo^b ni smatrano od njih, je prejel Abrahamove desetine in blagoslovil tistega, ki je imel obljube. ⁷In brez vseh ugovarjanj je manjše blagoslovljeno od boljšega. ⁸In tukaj prejemajo desetine ljudje, ki umirajo, toda tam jih prejema on, o katerem je pričevano, da živi. ⁹In tako lahko potemtakem rečem: »Tudi Levi, ki prejema desetine, je plačal desetine po Abrahamu.« ¹⁰Kajti bil je še v ledjih svojega očeta, ko ga je srečal Melkízedek. ¹¹Če je bila torej popolnost po Lévijevem duhovništvu (kajti pod njim so ljudje prejeli postavo), kakšna je bila nadaljnja potreba, da bi nastopil drug duhovnik po Melkízedekovem redu in ne bi bil imenovan po Aronovem redu? ¹²Kajti zaradi spremembe duhovništva je storjena tudi potreba po spremembi postave. ¹³Kajti on, o katerem se govorijo te stvari, pripada drugemu rodu, od katerega noben človek ni daroval prisotnosti pri oltarju. ¹⁴Kajti očitno je, da naš Gospod izvira iz Juda, iz rodu, o katerem glede duhovništva Mojzes ni ničesar rekel. ¹⁵In še mnogo bolj očitno je, kajti po Melkízedekovi podobnosti vstaja drug duhovnik, ¹⁶ki ni postal po postavi mesene zapovedi, temveč po moči neskončnega^c življenja. ¹⁷Kajti on pričuje: »Ti si duhovnik na veke po Melkízedekovem redu.« ¹⁸Kajti razveljavitev prejšnje zapovedi je resnična zaradi njene slabosti in nekoristnosti. ¹⁹Kajti postava ni ničesar storila popolno, toda vpeljava^d boljšega upanja je; po katerem se bližamo k Bogu. ²⁰In še toliko bolj, ker ni bil narejen za duhovnika brez prisege; ²¹(kajti ti duhovniki so postali brez prisege;^e toda ta s prisego po tistem, ki mu je rekel: ^a »Gospod je prisegel

in se ne bo kesal: »Ti si duhovnik na veke po Melkízedekovem redu«^e); ²²samo s tem je bil Jezus postavljen za pôroka boljše zaveze. ²³In onih je bilo resnično mnogo duhovnikov, ker jim zaradi smrti ni bilo dopuščeno, da ostanejo; ²⁴toda ta človek, ker ostaja večno,^f ima nespremenljivo^g duhovništvo. ²⁵Zatorej jih je tudi zmožen rešiti do zadnjega,^h da po njem pridejo k Bogu, glede na to, da vednoⁱ živi, da posreduje zanje. ²⁶Kajti takšen véliki duhovnik nam je bil primeren, ki je svet, neškodljiv, neomadeževan, ločen od grešnikov in je postal višji od nebes; ²⁷ki ni potreboval vsak dan, kakor ti véliki duhovniki, darovati žrtvovanje, najprej za svoje lastne grehe in potem za grehe ljudi; kajti to je storil enkrat, ko je daroval samega sebe. ²⁸Kajti postava dela ljudi [za] vélike duhovnike, ki imajo šibkost; toda beseda prisege, ki je bila, odkar [je] postava, postavlja Sina, ki je posvečen^j na vékomaj.^k

8 Torej od stvari, ki smo jih govorili, je to povzetek: »Imamo takšnega vélikega duhovnika, ki je postavljen na desnico prestola Veličanstva v nebesih; ²služabnika svetišča^l in resničnega šotorskega svetišča, ki ga je postavil Gospod in ne človek.« ³Kajti vsak véliki duhovnik je določen, da daruje darove in žrtve, zato je potrebno, da ima tudi ta človek nekaj, da daruje. ⁴Kajti če bi bil na zemlji, ne bi bil duhovnik, glede na to, da so tu^m duhovniki, ki darujejo daritve glede na postavo; ⁵ki služijo zgledu in senci nebeških stvari, kakor je bil Mojzes opomnjen od Boga, ko je bil na tem, da postavi šotorsko svetišče, kajti: »Glej,« pravi, »da narediš vse stvari glede na zgled, ki ti je bil pokazan na gori.« ⁶Toda sedaj je dosegel toliko odličnejšo službo, kolikor je tudi posrednik boljše zaveze,ⁿ ki je bila osnovana na boljših obljubah. ⁷Kajti če bi bila tista prva zaveza brežhibna, potem se ne bi iskalo prostora za drugo. ⁸Kajti, ko je pri njih našel krivdo, jim pravi: »Glejte, pridejo dnevi, govori Gospod, ko bom z Izraelovo hišo in z Judovo hišo sklenil novo zavezo; ⁹ne glede na zavezo, ki sem jo sklenil z njihovimi očeti na dan, ko sem jih prijel za roko, da jih vodim iz egiptovske dežele; ker niso ostali v moji zavezi in se nisem ozrl

^a 7:3: porekla: gr. rodovnika. ^b 7:6: poreklo...: ali, rodovnik ni smatran. ^c 7:16: [neskončnega: gr. stalnega, brezkončnega.] ^d 7:19: vpeljava...: ali, ta je bila vpeljava v boljše upanje. ^e 7:21: prisege...: ali, priseganja s prisego. ^f 7:24: [večno: gr. *μὲνεν*; ostani, nadaljevati, prebivati, biti prisoten, ostajati.] ^g 7:24: nespremenljivo...: ali, duhovništvo, ki ne prehaja iz enega na drugega. ^h 7:25: do zadnjega: ali, za vselej. ⁱ 7:25: [vedno: gr. ob vseh časih, vedno, večno.] ^j 7:28: posvečen: gr. popoln. ^k 7:28: [vékomaj: gr. vek, stalnost, mesijansko obdobje, nenehno.] ^l 8:2: svetišča: ali, svetih stvari. ^m 8:4: tu: ali, oni. ⁿ 8:6: zaveze: ali, oporoke.

nanje, »govori Gospod. ¹⁰ »Kajti to je zaveza, ki jo bom sklenil z Izraelovo hišo po tistih dneh,« govori Gospod, ^a »svoje postave bom položil^a v njihove misli in jih zapisal v^b njihova srca, in jaz jim bom Bog in oni mi bodo ljudje; ¹¹ in ne bodo učili vsak svojega bližnjega in vsak svojega brata, rekoč: »Spoznajte Gospoda,« kajti vsi me bodo poznali, od najmanjšega do največjega. ¹² Kajti usmiljen bom do njihovih nepravici in njihovih grehov ter njihovih krivičnosti se ne bom več spominjal.« ¹³ Ker pravi: »Novo zavezo,« je prvo naredil staro. Torej to, kar propada in postaja staro, je pripravljeno, da izgine proč.

9 Torej prva zaveza je resnično imela tudi odredbe^c o bogoslužju in posvetnem svetišču. ² Kajti postavljeno je bilo šotorsko svetišče; prvo, v katerem je bil svečnik in miza ter hlebi navzočnosti; kar je imenovano Svetišče. ^{d3} Za drugim zagrinjalom pa šotorsko svetišče, ki se imenuje Najsvetejše; ⁴ ki je imelo zlato kadilnico in skrinjo zaveze v celoti prevlečeno z zlatom, v kateri je bila zlata posoda, ki je imela mano in Aronova palica, ki je vzbrstela ter plošči zaveze; ⁵ in nad njo keruba slave, ki zasenčujeta sedež milosti [skrinje zaveze]; o katerem sedaj ne moremo podrobno govoriti. ⁶ Torej ko so bile te stvari tako odrejene, so duhovniki, opravljajoč službo Bogu, vedno šli v prvo šotorsko svetišče. ⁷ Toda v drugo je veliki duhovnik odšel sam, enkrat vsako leto, ne brez krvi, katero je daroval zase in za grehe ljudi. ⁸ Sveti Duh tako naznanja, da pot v najsvetejše še ni bila razodeta, dokler je še stalo prvo šotorsko svetišče. ⁹ Ta je bil podoba za tedaj pripravljeni čas, v katerem so bili darovani tako darovi kakor žrtve, ki niso mogli storiti popolnega, kar se tiče vesti, tistega, ki je službo opravljal. ¹⁰ To je veljalo samo za jedi in pijače in številna umivanja ter mesene odredbe,^e naložene nanje do časa preureditve. ¹¹ Toda Kristus, ki je prišel [kot] veliki duhovnik prihodnjih dobrih stvari, z večjim in popolnejšim šotorskim svetiščem, ne narejenim z rokami, to se pravi, ne od te zgradbe; ¹² niti ne s krvjo koz in telet, temveč je s svojo lastno krvjo enkrat vstopil v sveti prostor in za nas dosegel večno odkupitev. ¹³ Kajti če kri bikov in kozlov ter pepel telice, škropeč nečiste, posvečuje do očiščenja mesa; ¹⁴ koliko bolj bo Kristusova kri, ki je po večnem Duhu samega sebe brez madeža^f daroval Bogu,

očistila vašo vest pred mrtvimi deli, da služite živemu Bogu? ¹⁵ In zaradi tega razloga je on posrednik nove zaveze, da bi s pomočjo smrti, za odkupitev od prestopkov, ki so bili pod prvo zavezo, tisti, ki so poklicani, lahko prejeli obljubo večne dediščine. ¹⁶ Kajti kjer je oporoča, tam mora biti tudi^g potreba po smrti oporočnika. ¹⁷ Kajti oporoča je veljavna potem, ko so ljudje mrtvi; sicer nima nobene moči vse dokler oporočnik živi. ¹⁸ Nakar niti prva zaveza ni bila posvečena^h brez krvi. ¹⁹ Kajti ko je Mojzes vsem ljudem govoril vsak predpis, glede na postavo, je vzel kri telet in kozlov, z vodo in škrlatnoⁱ volno ter izop in poškropil tako knjigo kakor vse ljudi, ²⁰ rekoč: »To je kri zaveze, ki vam jo je Bog ukazal.« ²¹ Poleg tega je s krvjo poškropil tako šotorsko svetišče kakor vse posode za služenje. ²² In skoraj vse stvari se po postavi očiščuje s krvjo; in brez prelivanja krvi ni odpuščanja. ²³ Bilo je torej potrebno, da naj bi bili vzori stvari v nebesih očiščeni s temi; toda same nebeške stvari [pa] z boljšimi žrtvami kakor te. ²⁴ Kajti Kristus ni vstopil v svete prostore, narejene z rokami, ki so slike resničnih; temveč v sama nebesa, da se sedaj za nas pokaže v Božji prisotnosti. ²⁵ Niti ne, da bi samega sebe pogosto daroval, kakor veliki duhovnik vsako leto s krvjo drugih vstopa v sveti prostor; ²⁶ kajti potem bi moral od ustanovitve sveta pogosto trpeti. Toda sedaj se je prikazal enkrat ob koncu sveta, da z žrtvovanjem samega sebe odstrani greh. ²⁷ In kakor je določeno ljudem enkrat umreti, toda po tem sodba; ²⁸ tako je bil Kristus enkrat darovan, da nosi grehe mnogih; in tem, ki ga pričakujejo, se bo drugič prikazal brez greha v rešitev duš.

10 Kajti postava, ki vsebuje senco dobrih stvari, ki pridejo in ne prave podobe stvari, s temi žrtvami, katere leto za letom stalno darujejo, še prišlecev nikoli ne more storiti popolnih. ² Kajti ali takrat ne bi nehali biti darovani? Zato ker ti oboževalci, enkrat očiščeni, naj ne bi imeli nič več zavedanja o grehih. ³ Toda s temi daritvami je vsako leto storjen ponoven opomin zaradi grehov. ⁴ Kajti ni mogoče, da naj bi kri bikov in kozlov odvezala grehe. ⁵ Zato, ko prihaja na svet, pravi: »Žrtvovanje in daritve nočeš, toda telo si mi pripravil;^k v žgalnih daritvah in daritvah za greh nimaš nobenega veselja. ⁷ Tedaj sem rekel: »Glej, prihajam (v zviku

^a 8:10: položil: gr. dal. ^b 8:10: v: ali, na. ^c 9:1: odredbe: ali, obrede. ^d 9:2: Svetišče: ali, Sveto.

^e 9:10: odredbe: ali, obrede, ali, ceremonije. ^f 9:14: madeža: ali, krivde. ^g 9:16: tudi...: ali, privedena v potrebo tudi smrt. ^h 9:18: posvečena: ali, očiščena. ⁱ 9:19: [škrlatna: rdeča barva z vijoličastim ali oranžnim odtenkom.] ^j 10:2: nehali...: ali, prenehali z darovanjem, ker, itd.

^k 10:5: pripravil: ali, opremil.

^a 8:10: Jer 31:33

knjige je to zapisano o meni), da izpolnim tvojo voljo, o Bog.«⁸ Še več, ko je rekel: »Žrtve in darovanja in žgalnih daritev ter darovanja za greh nočeš niti nimaš veselja v teh,« ki so darovane po postavi; ⁹Š je potem rekel: »Glej, prihajam, da izpolnim tvojo voljo, o Bog.« Odpravlja prvo, da lahko vzpostavi drugo. ¹⁰Po tej volji smo z daritvijo telesa Jezusa Kristusa posvečeni enkrat za vselej. ¹¹In vsak duhovnik vsak dan stoji, služi in pogosto daruje iste žrtve, katere nikoli ne morejo odvzeti grehov. ¹²Toda ta človek, potem ko je daroval eno žrtev za grehe na veke, je sédel na Božjo desnico; ¹³in od tega časa naprej čaka, dokler ne bodo njegovi sovražniki narejeni [za] njegovo pručko. ¹⁴Kajti z eno daritvijo je na veke izpopolnil te, ki so posvečeni. ¹⁵O tem nam je priča tudi Sveti Duh; kajti potem, ko nam je prej rekel: ¹⁶»To je zaveza, ki jo bom sklenil z njimi po tistih dneh,« govori Gospod, »svoje postave bom^a položil v njihova srca in v njihove misli jih bom zapisal; ¹⁷in njihovih^a grehov ter krivičnosti se ne bom več spominjal.« ¹⁸Torej kjer je odpuščanje le-teh, ni več daritve za greh.

¹⁹Ker imamo torej, bratje, hrabrost,^b da po Jezusovi krvi vstopimo v najsvetejše, ²⁰po novi in živi poti, katero je za nas posvetil^c skozi zagrinjalo, to se pravi svoje meso; ²¹in ker imamo velikega duhovnika nad Božjo hišo; ²²se približajmo z resničnim srcem, v polni gotovosti vere, ker smo naša srca poskrpili pred zlo vestjo in naša telesa umili s čisto vodo. ²³Trdno, brez omahovanja, se držimo veroizpovedi naše vere (ker je zvest on, ki je obljubil) ²⁴in preudarimo drug drugega, da spodbujamo k ljubezni in k dobrem delom. ²⁵Ne zapuščajmo zbiranja nas samih, kakor je navada nekaterih, temveč drug drugega spodbujajmo in [to] toliko bolj, kakor vidite, da se približuje dan. ²⁶Kajti če namerno grešimo, potem ko smo prejeli spoznanje o resnici, za grehe ne ostane nobena žrtev več, ²⁷temveč neizogibno strašno pričakovanje sodbe in ognjenega ogorčenja, ki bo požrl nasprotnike. ²⁸Kdor je preziral Mojzesovo postavo, je na osnovi dveh ali treh prič brez usmiljenja umrl. ²⁹Predvidevajte koliko hujšo kazen bo vreden tisti, ki je pod stopalom pomendral Božjega Sina in je štel kri zaveze, s katero je bil posvečen, za nesveto stvar in [to] storil navzlic Duhu milosti? ³⁰Kajti poznamo tistega, ki je rekel:^b »Maščevanje pripada meni, jaz bom poplačal,« govori Gospod.

In ponovno: »Gospod bo sodil svoje ljudi.« ³¹To je strašna stvar, pasti v roke živega Boga. ³²Toda spomnite se prejšnjih dni, v katerih ste, potem ko ste bili razsvetljeni, pretrpeli velik boj stisk; ³³deloma, medtem ko ste bili narejeni [za] predmet zaničevanja, tako z grajami kakor s stiskami, in deloma medtem ko ste postali družabniki teh, ki so bili tega navajeni. ³⁴Š Kajti do mene ste imeli sočutje v mojih vezeh in ste radostno sprejeli plenjenje svojih dobrin, vedoč^v sebi, da imate v nebesih boljše in trajno imetje. ³⁵Ne odvrzite torej svoje zaupnosti, ki ima veliko povračilo nagrade. ³⁶Kajti potrebo imate po potrpežljivosti, da potem, ko ste storili Božjo voljo, lahko prejmete obljubo. ³⁷Kajti še malo časa in on, ki prihaja, bo prišel in ne bo okleval. ³⁸Torej pravični bo živel iz vere. Toda če se kdorkoli umakne, moja duša nad njim ne bo imela veselja. ³⁹Toda mi nismo od teh, ki se umikajo v pogubo, temveč od teh, ki verujejo v rešitev duše.

11 Vera je torej zagotovilo^e stvarem v katere upamo, dokaz nevidnih stvari. ²Kajti po njej so starešine dosegli dober glas. ³Po veri razumemo, da so bili svetovi zasnovani po Božji besedi, tako da stvari, ki so vidne, niso bile narejene iz stvari, ki se kažejo. ⁴Po veri je Abel Bogu daroval odličnejšo žrtev kakor Kajn, s katero je dosegel pričevanje, da je bil pravičen, ker je Bog pričeval o njegovih darovih; in po njih, čeprav mrtev, še^f vedno govori. ⁵Po veri je bil Henoh prestavljen, da ne bi videl smrti; in ni ga bilo najti, ker ga je Bog prestavil, kajti pred njegovo prestavitvijo je imel to pričevanje, da je ugajal Bogu. ⁶Toda brez vere ^{mu}je nemogoče ugajati, kajti kdor prihaja k Bogu, mora verovati, da on je in da je nagrajevalec teh, ki ga marljivo iščejo. ⁷Š Po veri je Noe, ki je bil posvarjen od Boga, o še ne videnih stvareh, prevzet^g s strahom, pripravil barko za rešitev svoje hiše, po kateri je obsodil svet in postal dedič pravičnosti, ki je po veri. ⁸Po veri je Abraham ubogal, ko je bil poklican, da gre ven, na kraj, katerega naj bi kasneje prejel v dediščino; in odsel je ven, ne vedoč kam je šel. ⁹Po veri se je mudil v obljubljeni deželi, kot v tuji deželi in prebival v šotorih z Izakom in Jakobom, z njim sodedičema iste obljube; ¹⁰kajti iskal je mesto, ki ima temelje, katerega graditelj in izdelovalec je Bog. ¹¹Preko vere je tudi sama Sara prejela moč, da spočne seme in rodila otroka, ko je bila čez starost, ker je tega, ki

^a 10:17: in njihovih: nekatere izdaje imajo, potem je rekel: »In njihovih. ^b 10:19: hrabrost: ali, svobodno izbiro. ^c 10:20: posvetil: ali, naredil novo. ^d 10:34: v...: ali, da imate v, ali, zase, da imate v. ^e 11:1: zagotovilo: ali, temelj, ali, zaupanje. ^f 11:4: še...: ali, je še vedno govoril. ^g 11:7: prevzet...: ali, oprezen.

^a 10:16: Jer 31:33 ^b 10:30: 5 Mz 32:35; Rim 12:19

je obljubil, precenila zvestega. ¹² Zatorej jih je izšlo celo iz enega in skoraj mrtvega, *tako velika* množica kakor zvezd neba in kakor peska, ki je brezštevilen ob morski obali. ¹³ Vsi ti so umrli v veri^a in niso prejeli obljub, vendar so jih videli od daleč in bili prepričani o njih in jih sprejeli ter priznali, da so bili tujci in romarji na zemlji. ¹⁴ Kajti tisti, ki govorijo takšne stvari, odkrito razglašajo, da iščejo domovino. ¹⁵ In resnično, če bi razmišljali o tej domovini, od koder so izšli, bi mogoče imeli priložnost, da se vrnejo. ¹⁶ Toda odslej si želijo boljšo domovino, to je, nebeško. Zato Bog ni osramočen, da se imenuje njihov Bog, kajti zanje je pripravil mesto. ¹⁷ Po veri je Abraham, ko je bil preizkušan, daroval Izaka. In on, ki je prejel obljube, je daroval svojega edinorojenega sina, ¹⁸ o^b katerem je bilo rečeno: »Da se bo tvoje seme imenovalo po Izaku,« ¹⁹ ker je menil, da ga je bil Bog zmožen obuditi celo od mrtvih; od koder ga je po podobi tudi prejel. ²⁰ Po veri je, glede na stvari, ki pridejo, Izak blagoslovil Jakoba in Ezava. ²¹ Po veri je Jakob, ko je umiral, blagoslovil oba Jožefova sinova, in oboževal *opr* na vrh svoje palice. ²² Po veri je Jožef, ko je umiral, naredil^c omembo odhoda Izraelovih otrok in dal zapoved glede svojih kosti. ²³ Po veri so Mojzesa, ko je bil rojen, njegovi starši tri mesece skrivali, ker so videli, da je bil čeden otrok, in se niso bali kraljeve zapovedi. ²⁴ Po veri je Mojzes, ko je prišel v leta, odklonil, da bi bil imenovan sin faraonove hčere; ²⁵ raje si je izbral, da z Božjimi ljudmi trpi stisko, kakor da nekaj časa uživa zadovoljstva greha; ²⁶ Kristusovo^d grajanje je cenil za večja bogastva kakor zaklade v Egiptu, kajti imel je spoštovanje do povračila nagrade. ²⁷ Po veri je zapustil Egipt in se ni bal kraljevega besa, kajti vztrajal je, kakor [bi] zrl tistega, ki je neviden. ²⁸ Prek vere je praznoval pasho in škropljenje s krvjo, da se jih ne bi dotaknil tisti, ki je uničil prvorojence. ²⁹ Po veri so šli skozi Rdeče morje kakor po kopni zemlji, kar so poskušali storiti Egipčani, [pa] so bili utopljeni. ³⁰ Po veri so padli dol zidovi Jerihe, potem ko so jo obkrožali sedem dni. ³¹ Po veri pocestnica Rahába, ko je v miru sprejela oglednika, ni umrla s temi, ki niso^e verovali. ³² In kaj naj še rečem? Kajti zmanjkalo bi mi časa, da vam povem o Gideónu in o Baráku in o Samsonu in o Jefteju; tudi o Davidu in Samuelu ter o prerokih, ³³ ki so po veri podjarmljali kraljestva, izvrševali

pravičnost, dosegali obljube, mašili gobce levom, ³⁴ gasili silovitost ognja, pobegnili rezilu meča, iz slabosti postajali močni, v boju postajali hrabri, vojske neznancev obračali v beg. ³⁵ Ženske so ponovno prejemale svoje mrtve dvignjene v življenje. Drugi pa so bili^a mučeni, ker niso sprejeli osvoboditve; da bi lahko dosegli boljše vstajenje; ³⁶ in drugi so imeli preizkušnjo krutih zasmehovanj ter bičanj, da, poleg tega vezi in ujetništvo. ³⁷ Bili so kamnani, bili so žagani narazen, bili so skušani, bili so umorjeni z mečem. Okoli so taval v ovčjih in kozjih kožah; bili so v pomanjkanju, užalošeni, mučeni ³⁸ (katerih svet ni bil vreden). Taval so po puščavah in po gorah in po brlogih in zemeljskih votlinah. ³⁹ In vsi ti, ki so prek vere dosegli dober glas, niso prejeli obljube, ⁴⁰ kajti Bog je za nas priskrbel^f neko boljšo stvar, da oni ne bi postali popolni brez nas.

12 Zato vidite, ker smo tudi mi obdani naokoli s tako velikim oblakom pričevalcev, odložimo vsako breme in greh, ki nas tako z lahkoto pesti in s potrpežljivostjo tecimo tekmo, ki je postavljena pred nas; ² glejmo k Jezusu, avtorju^g in dopolnitelju naše vere; ki je zaradi radosti, ki je bila postavljena predenj, pretrpel križ in preziral sramoto in je poseđen na desnico Božjega prestola. ³ Kajti razmislite vendar o tistem, ki je prestal takšno nasprotovanje grešnikov proti sebi, da ne bi bili vi utrujeni in oslabei v svojih umih. ⁴ Niste se še do krvi uprli v boju zoper greh. ⁵ In pozabili ste na spodbujanje, ki vam govori kakor otrokom: »Moj sin, ne preziraj Gospodovega karanja niti ne izgublaj poguma, kadar te ošteva; ⁶ kajti kogar Gospod ljubi, strogo vzgaja, in biča vsakega sina, katerega sprejema.« ⁷ Če ste prestali vzgojo, Bog z vami ravna kakor s sinovi; kajti kakšen sin je ta, katerega oče ne bi strogo vzgajal? ⁸ Toda če ste brez vzgoje, česar so vsi soudeleženi, potem ste nezakonski otroci, ^h ne pa sinovi. ⁹ Nadalje smo imeli očete našega mesa, ki so nas korigirali in smo jim dali spoštovanje. Mar ne bomo veliko raje v podrejenosti Očetu duhov in živeli? ¹⁰ Kajti oni so nas resnično strogo vzgajali za nekaj dni, poⁱ svoji lastni volji; toda on za našo korist, da mi lahko postanemo soudeleženci njegove svetosti. ¹¹ Torej nobeno opominjanje zaenkrat ni videti, da bi bilo veselo, temveč bridko. Kljub temu potem obrodi miren sad pravičnosti v teh, ki so z njim izurjeni.

^a 11:13: v veri: gr. glede na vero. ^b 11:18: o...: ali, h kateremu. ^c 11:22: naredil: ali, spomnil na. ^d 11:26: Kristusovo...: ali, sramotenje za Kristusa. ^e 11:31: niso...: ali, so bili neposlušni. ^f 11:40: priskrbel: ali, vnaprej videl. ^g 12:2: avtorju: ali, začetniku. ^h 12:8: [nezakonski otroci: to je, pankrti.] ⁱ 12:10: po...: ali, kot je videti dobro, ali, primerno zanje.

¹²Zatorej dvignite roke, ki visijo in slabotna kolena; ¹³in naredite ravne^a steze za svoja stopala, da se ne bi to, kar šepa, obrnilo proč s poti, temveč naj bo raje ozdravljeno. ¹⁴Prizadevajte si za mir z vsemi ljudmi in svetost, brez katere noben človek ne bo videl Gospoda. ¹⁵Marljivo zrite, da ne bi katerikoli človek padel^b od Božje milosti; da vas ne bi žbegala nobena korenina grenkobe, ki poganja in bi bili z njo mnogi omadeževani; ¹⁶da ne bi bilo nobenega prešuštvovalca ali oskrunjene osebe, kakor Ezav, ki je za en košček hrane prodal pravico svojega prvorojenstva. ¹⁷Kajti veste kako je bil potem, ko je želel podedovati blagoslov, zavrnjen; kajti ni našel nobenega^c prostora za kesanje, čeprav ga je skrbno iskal s solzami. ¹⁸Kajti niste prišli h gori, ki se jo lahko dotakne in ki gori z ognjem in niti k črnosti in ne temi in ne viharju ¹⁹in ne donenju trobente in ne glasu besed; katerega glas so tisti, ki so poslušali, rotili, da jim beseda ne bi bila več izgovorjena. ²⁰§ (Kajti niso mogli prenesti tega, kar je bilo ukazano: »In če se žival komaj dotakne gore, naj bo kamnana ali prebodena s puščico;« ²¹in prizor je bil tako strašen, da je Mojzes rekel: »Silno se bojim in tresem.«) ²²Toda vi ste prišli h gori Sion in k mestu živega Boga, nebeškemu Jeruzalemu in k nepreštevni angelski družini, ²³h glavnemu zboru in cerkvi prvorojenih, ki so zapisani^d v nebesih in k Bogu, Sodniku vseh in k duhovom pravičnih ljudi, ki so dosegli popolnost ²⁴in k Jezusu, posredniku nove zaveze^e in h krvi škropljenja, ki govori boljše stvari kakor ta od Abela. ²⁵Glejte, da ne zavrnete tistega, ki govori. Kajti če niso ušli tisti, ki so zavrnili tistega, ki je govoril na zemlji, koliko bolj ne bomo ušli mi, če se odvrnemo od tistega, ki govori iz nebes; ²⁶katerega glas je takrat stresel zemljo; toda sedaj je obljubil, rekoč: »Se enkrat stresem, ne samo zemljo, temveč tudi nebo.« ²⁷In ta beseda: »Se enkrat,« pomeni odstranitev tistih stvari, ki so^f lahko stresene, kakor od stvari, ki so narejene, da te stvari, ki ne morejo biti stresene, lahko ostanejo. ²⁸Zaradi tega mi, ki prejemamo kraljestvo, ki ne more biti omajano, imejmo^g milost, s katero lahko sprejemljivo služimo Bogu, s spoštovanjem in bogaboječim strahom. ²⁹Kajti naš Bog je požirajoč ogenj.

13 Naj se bratoljúbje nadaljuje. ²§ Ne bodite pozabljeni, da pogostite tujce, kajti s tem so nekateri nevedoč pogostili angele. ³Spominjajte se teh, ki so v vezeh, kakor zvezani z njimi; in teh, ki prenašajo nadloge, kakor ste tudi vi sami v telesu. ⁴Zakon je častitljiv v vsem in postelja neomadeževana, toda vlačugarje in zakonolome bo sodil Bog. ⁵Naj bo vaše vedénje brez pohlepnosti in bodite zadovoljni s temi stvarmi, kar jih imate; kajti rekel je: »Nikoli te ne bom zapustil niti se te ne bom odrekel.« ⁶Tako da lahko pogumno rečemo: »Gospod je moj pomočnik in ne bom se bal, kaj mi bo storil človek.«

⁷Spominjajte se teh, ki imajo^h nad vami vladarstvo, ki so vam govorili Božjo besedo; katerih vero posnemajte in upoštevajte konec njihovega vedénja. ⁸Jezus Kristus, isti včeraj in danes in na veke. ⁹Ne bodite nošeni naokoli z različnimi in tujimi nauki. Kajti dobra stvar je, da je srce utrjeno z milostjo; ne [pa] z jedmi, ki niso koristile tem, ki so bili zavzeti s tem. ¹⁰Imamo oltar, s katerega nimajo pravice jesti tisti, ki služijo šotorskemu svetišču. ¹¹Kajti telesa teh živali, katerih kri prinese veliki duhovnik v svetišče za greh, so zažgana zunaj šotorišča. ¹²Zato je tudi Jezus, da je lahko s svojo lastno krvjo ljudi posvetil, trpel zunaj velikih vrat. ¹³Zato pojdimo naprej k njemu zunaj šotorišča in prenašajmo njegovo grajo. ¹⁴§ Kajti tukaj nimamo trajnega mesta, temveč iščemo tega, ki pride. ¹⁵Po njem torej Bogu nenehno darujmo hvalno žrtev, to je, sad naših ustnic, ki dajejoⁱ zahvalo njegovemu imenu. ¹⁶Toda ne pozabite delati dobro in razdeljevati, kajti s takšnimi žrtvami je Bog zelo zadovoljen. ¹⁷Ubogajte te, ki imajo^j vladarstvo nad vami in se podredite; kajti oni bedijo nad vašimi dušami kakor tisti, ki morajo dati obračun, da bodo to lahko delali z radostjo in ne z žalostjo, kajti to je za vas nekoristno.

¹⁸Molite za nas, kajti zaupamo, [da] imamo dobro vest [in smo] v vseh stvareh voljni iskreno živeti. ¹⁹Toda rotim vas, raje delajte to, da vam bom lahko prej povrnjen. ²⁰Torej Bog miru, ki je od mrtvih ponovno privedel našega Gospoda Jezusa, ta veliki pastir ovc, naj vas po krbi večne zaveze,^k ²¹naredi popolne v vsakem dobrem delu, da izpolnite^l njegovo voljo, ki

^a 12:13: ravne: ali, enakomerne. ^b 12:15: padel: ali, padel proč. ^c 12:17: nobenega...: ali, nobene poti za spremembo svojega mišljenja. ^d 12:23: zapisani: ali, vpisani. ^e 12:24: zaveze: ali, oporoke. ^f 12:27: so...: ali, bodo lahko stresene. ^g 12:28: imejmo: ali, trdno držimo. ^h 13:7: imajo...: ali, so vodniki. ⁱ 13:15: dajejo...: gr. priznavajo k zahvali njegovega imena. ^j 13:17: imajo...: ali, upravljajo. ^k 13:20: zaveze: ali, oporoke. ^l 13:21: izpolnite: ali, delate.

^a 12:23: [2 Mz 32:32]; [Ps 69:28]; [Iz 4:3]; [Dan 10:21]; [Dan 12:1]; [Lk 10:20]; [Flp 4:3]; [Heb 12:23]; [Raz 3:5]; [Raz 13:8]; [Raz 20:12]; [Raz 20:15] ^b 13:5: Joz 1:5 ^c 13:14: Mih 2:10

povzroča v vas to, kar je prijetno v njegovem pogledu, po Jezusu Kristusu, kateremu *bodi* slava na veke vekov. Amen. ²²In rotim vas, bratje, dopustite besedo opominjanja, kajti pismo sem vam napisal z nekaj besedami. ²³Védite, da je *naš* brat Timótej izpuščen na

prostost; s katerim, če pride v kratkem, vas bom videl.

²⁴Pozdravite vse tiste, ki vladajo nad vami in vse svete. Pozdravljajo vas tisti iz Italije.

²⁵Milost *bodi* z vami vsemi. Amen.

[Napisano Hebrejcem iz Italije po Timóteju.]

Splošno Jakobovo pismo

1 Jakob,^a služabnik Boga in Gospoda Jezusa Kristusa, dvanajsterim rodovom, ki so razkropljeni naokoli, pozdrav.

²Moji bratje, kadar zapadate v številne skušnjave,^b smatrajte to [za] veliko veselje, ³ker veste to, da preizkušenosť vaše vere ustvarja potrpežljivost. ⁴Toda naj ima potrpežljivost *svoje* popolno delo, da boste lahko popolni in celotni, [da vam] ničesar ne manjka. ⁵Če [pa] komu izmed vas manjka modrosti, naj prosi od Boga, ki velikodušno daje vsem *ljudem* in ne očita; in dana mu bo. ⁶Toda prosi naj v veri niti malo omahujoč. Kajti kdor omahuje, je podoben morskemu valu, [ki ga] žene veter in ga premetava. ⁷Kajti tak človek naj ne misli, da bo karkoli prejel od Gospoda. ⁸Človek dvojnih misli^c je nestanovitni na vseh svojih poteh. ⁹Naj se brat nizkega položaja veseli^d v tem, da je povišan; ¹⁰toda bogat v tem, da je ponižan, ker bo minil kakor cvet na travi. ¹¹Kajti takoj, ko sonce vzide z žgočo vročino, to izsuši travo in njen cvet pade in lepota njenega videza propade; tako bo tudi bogataš zbledel na svojih poteh. ¹²Blagoslovljen je človek, ki preizkušnjo vzdrži; kajti ko je preizkušen, bo prejel krono življenja, katero je Gospod obljubil tistim, ki ga ljubijo. ¹³Naj noben človek, ko je skušan, ne reče: »Skušan sem od Boga,« kajti Bog ne more biti skušan z zlom^e niti sam nikogar ne skuša. ¹⁴Toda vsak je skušan, ko je odtegnjen s svojimi lastnimi poželenji in premamljen. ¹⁵Ko je potem poželenje spočeto, rojeva greh. Greh pa, ko je dovršen, rojeva smrt. ¹⁶Ne motite se, moji ljubljeni bratje. ¹⁷Vsak dober dar in vsako popolno darilo je od zgoraj in prihaja dol od Očeta svetil, s katerim ni nestanovitnosti niti sence obračanja. ¹⁸Po svoji lastni volji nas je zaplodil z besedo resnice, da naj bi bili mi nekako prvenci njegovih ustvarjenih bitij.

¹⁹Zatorej, moji ljubljeni bratje, naj bo vsak človek hiter za poslušanje, počasen za govorjenje, počasen za bes; ²⁰kajti človekov bes ne uresničuje Božje pravičnosti. ²¹Zatorej dajte proč vso umazanost in odvečno porednost ter s krotkostjo sprejmite vcepljeno besedo, ki je zmožna rešiti vaše duše. ²²Toda bodite uresničevalci besede in ne le poslušalci, ki sami sebe varajo. ²³Kajti če je kdorkoli poslušalec besede, ne pa uresničevalec, je podoben človeku, ki svoj naraven obraz ogleduje v zrcalu; ²⁴kajti gleda sebe in gre svojo pot ter nemudoma pozabi kakšne vrste človek je bil. ²⁵Toda kdorkoli gleda v popolno postavo svobode in ostaja v njej, ni pozabljen poslušalec, temveč izvrševalec dela, bo ta človek blagoslovljen v svojem dejanju.^f ²⁶Če je katerikoli človek med vami videti religiozen, pa ne brzda svojega jezika, temveč zavaja svoje lastno srce, je bogoslužje tega človeka prazno. ²⁷Čisto in neomadeževano bogoslužje pred Bogom in Očetom je to: »Obiskovati osirotele in vdove v njihovi tiski ter se ohraniti neomadeževanega od sveta.«

2 Moji bratje, vere našega Gospoda Jezusa Kristusa, *Gospoda* slave, ne imejte z oziranjem na osebe. ²Kajti če pride v vaš zbor^g mož z zlatim prstanom in čedno obleko, pride pa tudi revež v grdem oblačilu; ³in se ozirate k tistemu, ki nosi elegantno oblačilo ter mu rečete: »Sédi tukaj na dobro^h mesto;« revnemu pa rečete: »Stoj tukaj ali sédi tukaj pod mojo pručko;« ⁴Mar niste potem v sebi pristranski in ste postali sodniki s hudobnimi mislimi? ⁵Poslušajte, moji ljubljeni bratje: »Ali ni Bog izbral revnih tega sveta, bogatih v veri in dedičev kraljestva,ⁱ katerega je obljubil tem, ki ga ljubijo?« ⁶Toda vi ste prezirali revnega. Ali vas ne zatirajo bogataši in vas vlečejo pred sodne stole? ⁷Ali ne preklinjajo^j oni tega vrednega imena, po katerem ste

^a 1:1: [Okoli leta Gospodovega 60.] ^b 1:2: skušnjave: ali, preizkušnje. ^c 1:8: [dvojnih misli: gr. z dvema dušama.] ^d 1:9: veseli: ali, ponaša. ^e 1:13: zlom: ali, zli. ^f 1:25: dejanju: ali, početju. ^g 2:2: zbor: gr. sinagogo. ^h 2:3: dobro: ali, primerno, ali, spodobno. ⁱ 2:5: kraljestva: ali, od tega kraljestva. ^j 2:7: preklinjajo: ali, zasramujejo, ali, obrekujejo.

imenovani? ⁸Če izpolnite kraljevo postavo glede pisma: »Svojega bližnjega boš ljubil kakor samega sebe,« delate pravilno. ⁹Toda če se ozirate na osebe, storite greh in ste po postavi pograjani kot prestopniki. ¹⁰Kajti kdorkoli se bo držal celotne postave in se vendar prekrši v eni *točki*, je kriv vseh. ¹¹Kajti kdor^a je rekel: »Ne počni zakonolomstva,« je rekel tudi: »Ne ubijaj.« Torej če ne počneš zakonolomstva, vendar če ubijaš, si postal prestopnik postave. ¹²Tako govorite in tako delajte, kakor tisti, ki bodo sojeni po postavi svobode. ¹³Kajti tisti, ki ni pokazal nobenega usmiljenja, bo sodbo prejel brez usmiljenja; in usmiljenje se razveseljuje^b zoper sodbo. ¹⁴Kaj *to* koristi, moji bratje, četudi človek reče, [*da*] ima vero, nima pa del? Mar ga lahko vera reši? ¹⁵Če sta brat ali sestra naga in brez dnevne hrane, ¹⁶in jima kdo izmed vas reče: »Odidita v miru, bodita ogreta in nasičena;« čeprav jima ne daste teh stvari, ki so potrebne telesu; kaj *to* koristi? ¹⁷Prav tako vera, če ta nima del, je sama zase^c mrtva. ¹⁸Da, človek lahko reče: »Ti imaš vero, jaz pa imam dela. Pokaži mi svojo vero brez^d svojih del in pokazal ti bom svojo vero s svojimi deli. ¹⁹Ti veruješ, da obstaja en Bog; pravilno ravnaš. Tudi hudiči verujejo in trepetajo.« ²⁰Toda ali hočeš spoznati, o prazni človek, da je vera brez del mrtva? ²¹Mar ni bil naš oče Abraham opravičen z deli, ko je na oltarju daroval svojega sina Izaka? ²²Vidiš^e kako je vera sodelovala z njegovimi deli in je vera z deli postala popolna? ²³In izpolnjeno je bilo pismo, ki pravi: »Abraham je veroval Bogu in to mu je bilo pripisano v pravičnost;« in imenovan je bil: »Priatelj Boga.« ²⁴Vidite torej kako, da je človek opravičen z deli in ne samo iz vere. ²⁵Ali ni bila prav tako tudi pocestnica Rahába opravičena z deli, ko je sprejela poslanca in *ju* odposlala [*pa*] drugi poti? ²⁶Kajti kakor je telo brez duha^f mrtvo, tako je tudi vera brez del mrtva.

3 Moji bratje, ne bodite mnogi učitelji, ker veste, da bomo prejeli večjo obsodbo.^g ²Kajti v mnogih stvareh vsi grešimo. Če katerikoli človek ne greši z besedo, je isti popoln mož in tudi zmožen obrzdati celotno telo. ³Glejte, konjem v usta dajemo žvalve, da nas lahko ubogajo in obračamo njihovo celotno telo. ⁴§ Glejte tudi ladje, katere, čeprav

so tako velike in *jih* ženejo kruti vetrovi, se vendar obračajo z zelo majhnim krmilom, kamorkoli krmar hoče. ⁵Prav tako je jezik majhen ud, pa se baha [*z*] velikimi stvarmi. Glejte, kako veliko^h stvar prižge majhen ogenj! ⁶In jezik je ogenj, svet krivičnosti. Tako je jezik med našimi udi, da omadežuje celotno telo in razvneza zakonⁱ narave; in ta je vžgan iz pekla. ⁷Kajti vsaka vrsta,^j od živali in od ptic in od kač in od stvari v morju, je ukrotljiva in je bila ukročena od človeštva,^k ⁸toda jezika ne more ukrotiti noben človek; je neukrotljivo zlo, polno smrtonosnega strupa. ⁹Z njim blagoslovljamo Boga, celó Očeta; in z njim preklinjamo ljudi, ki so ustvarjeni po Božji podobnosti. ¹⁰Iz istih ust izvirata blagoslavljanje in preklinjanje. Moji bratje, te stvari ne smejo biti takšne. ¹¹Mar daje studenec na^l istem mestu sladko in grenko vodo? ¹²Ali lahko figovo drevo, moji bratje, rodi olive? Ali trta fige? Tako noben studenec ne *more* dajati obeh, slane in sladke vode. ¹³Kdo je med vami moder človek in opremljen s spoznanjem? Naj s krotkostjo modrosti kaže dobro vedénje svojih del. ¹⁴Toda če imate v svojih srcih grenko zavist in prepir, se ne ponašajte in ne lažite zoper resnico. ¹⁵Ta modrost se ne spušča od zgoraj, temveč je zemeljska, čutna,^m vražja. ¹⁶Kajti kjer *sta* zavist in prepir, tam je zmešnjavaⁿ in vsako hudobno delo. ¹⁷Toda modrost, ki je od zgoraj, je najprej čista, potem mirna, nežna in lahka za ravnanje, polna usmiljenja in dobrih sadov, brez pristranskosti^o in brez hinavščine. ¹⁸In sad pravičnosti sejejo v miru tisti, ki delajo mir.

4 Od kod *prihajajo* med vami vojne in boji^p? Ali ne *pridejo* od tukaj, celó iz vaših poželenj,^q ki se vojskujejo v vaših udih? ²Vi hlepitate, pa nimate. Ubijate in želite imeti, pa ne morete doseči. Bojujete se in vojskujete, vendar nimate, ker ne prosite. ³Prosite, pa ne prejmete, ker prosite neprimerno, da bi to porabili za svoja poželenja.^r ⁴Vi zakonlomci in zakonlomke ali ne veste, da je prijateljstvo s svetom sovraštvo do Boga? Kdorkoli bo torej prijatelj sveta, postane Božji sovražnik. ⁵§ Ali mislite, da pismo zaman pravi: »Duh, ki prebiva v nas, hrepeni do zavisti?«^s ⁶Toda on daje več milosti. Zatorej pravi: *b* »Bog se ponosnim upira, toda ponižnim daje milost.«

^a 2:11: kdor...: ali, ta postava, ki je rekla. ^b 2:13: razveseljuje: ali, veseli. ^c 2:17: zase: gr. po sebi. ^d 2:18: brez: nekatera besedila berejo, iz. ^e 2:22: Vidiš...: ali, Ti vidiš. ^f 2:26: duha: ali, diha. ^g 3:1: obsodbo: ali, sodbo. ^h 3:5: veliko...: ali, velik gozd. ⁱ 3:6: zakon: gr. kolo. ^j 3:7: vrsta: gr. lastnost. ^k 3:7: človeštva: gr. človeške narave. ^l 3:11: na...: ali, pri isti luknji. ^m 3:15: čutna: ali, naravna. ⁿ 3:16: zmešnjava: gr. vstaja, vznemirjenost. ^o 3:17: pristranskosti: ali, kreganja. ^p 4:1: boji: ali, pretepi. ^q 4:1: poželenj: ali, užitkov. ^r 4:3: poželenja: ali, užitke. ^s 4:5: zavisti: ali, nevoščljivosti.

⁷Podvrzite se torej Bogu. Uprite se hudiču in bo od vas pobegnil. ⁸Približajte se Bogu in se vam bo približal. Očistite si svoje roke, vi grešniki; in očistite svoja srca, vi, [ki ste] dvojnih misli. ⁹Bodite užaloščeni in žalujte ter jokajte. Naj bo vaš smeh obrnjen v žalovanje in vaša radost v potrtost. ¹⁰Ponižajte se v Gospodovih očeh in vas bo povišal. ¹¹Bratje, drug o drugem ne govorite hudobno. Kdor o svojem bratu govori hudobno in svojega brata sodi, govori hudobno o postavi in sodi postavo. Toda če sodiš postavo, nisi uresničevalec postave, temveč sodnik. ¹²§ En zakonodajalec je, ki je zmožen rešiti in uničiti. Kdo si ti, da sodiš drugega?

¹³Pojdite torej, vi, ki pravite: »Danes ali jutri bomo šli v to mesto in tam ostali eno leto in kupovali in prodajali ter zaslužili dobiček;« ¹⁴medtem ko ne veste kaj bo jutri.^a Kajti kaj je vaše življenje? Je^a celó meglica, ki se za kratek čas prikaže in potem izgine proč. ¹⁵Kajti takó *morate* reči: »Če Gospod hoče, bomo živeli in delali to ali ono.« ¹⁶Toda sedaj se razveseljujete v svojih bahanjih. Vsako takšno razveseljevanje je zlo. ¹⁷Torej tistemu, ki zna delati dobro, pa tega ne dela, mu je to [v] greh.

5 Pojdite torej, vi bogataši, jokajte in tulite zaradi vaših bed, ki bodo prišle nad vas. ²Vaša bogastva so pokvarjena in vaše obleke so požrte od moljev. ³Vaše zlato in srebro je postalo zarjavelo; in njuna rja bo priča zoper vas in bo razjedla vaše meso kakor bi bila ogenj. Nakopičili ste skupaj zaklad za poslednje dni. ⁴Glejte, plačilo delavcev, ki so poželi vaša polja, katera ste si pridržali s sleparstvom, kriči. In kriki teh, ki so poželi, so vstopili v ušesa Gospoda nad vojskami.^b ⁵Na zemlji ste živeli v užitku in bili polteni; svoja srca ste redili, kakor za dan zakola. ⁶Obsodili in ubili ste pravičnega; in se vam ne upira.

⁷Bodite^c torej potrpežljivi, bratje, do Gospodovega prihoda. Glejte, poljedelec pričakuje dragocen sad zemlje in ima za to veliko potrpežljivost, dokler ne prejme zgodnjega in poznega dežja. ⁸Bodite tudi vi potrpežljivi. Utrdite svoja srca, kajti Gospodov prihod se približuje. ⁹Ne godrnjajte^d drug proti drugemu, bratje, da ne bi bili obsojeni. Glejte, sodnik stoji pred vrati. ¹⁰Moji bratje, za zgled prenašanja stiske in potrpežljivosti vzemite preroke, ki so govorili v Gospodovem imenu. ¹¹Glejte, mi štejemo za srečne te, ki vztrajajo. Slišali ste o Jobovi potrpežljivosti in videli Gospodov konec; da je Gospod zelo sočuten in nežno usmiljen. ¹²Toda nad vsemi stvarmi, moji bratje, ne prisegajte niti pri nebu, niti pri zemlji, niti s kako drugo prisego. Temveč vaš »da« naj bo »da« in vaš »ne« [naj bo] »ne«, da ne zapadete v obsodbo. ¹³§ Ali je kdo med vami v stiski? Naj moli. Ali je kdo vesel? Naj prepeva psalme. ¹⁴Je kdo med vami bolan? Naj pokliče starešine cerkve in naj nad njim molijo ter ga v Gospodovem imenu mazilijo z oljem. ¹⁵In molitev vere bo rešila bolnika in Gospod ga bo vzdignil; in če je storil grehe, mu bodo odpuščeni. ¹⁶§ Drug drugemu priznavajte svoje napake in molite drug za drugega, da boste lahko ozdravljeni. Veliko koristi energična, goreča molitev pravičnega. ¹⁷Elija je bil človek, podvržen^e podobnim strastem kakor smo mi in je iskreno^f molil, da ne bi deževalo. In na zemljo ni deževalo v obdobju treh let in šestih mesecev. ¹⁸In ponovno je molil in nebo je dalo dež in zemlja je obrodila svoj sad. ¹⁹Bratje, če kdo izmed vas zaide od resnice in ga nekdo spreobrne, ²⁰naj ta ve, da kdor je grešnika spreobrnil od zmote njegove poti, bo rešil dušo pred smrtjo in zakril množico grehov.

Prva splošna Petrova poslanica

1 Peter,^g apostol Jezusa Kristusa, tujcem, razpršenim vsepovsod po Pontu, Galatiji, Kapadokiji, Aziji in Bitiniji, ²izvoljenim glede na predvidevanje Boga Očeta, s posvečenjem Duha, k poslušnosti in škropljenju s krvjo

Jezusa Kristusa: ›Milost vam in mir naj se pomnožita.‹

³Blagoslovljen *bodi* Bog in Oče našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki nas je glede na svoje obilno^h usmiljenje, z vstajenjem

^a 4:14: Je: ali, Ker to je. ^b 5:4: [nad vojskami: sabaoth.] ^c 5:7: Bodite...: ali, Bodite dolgotrajno potrpežljivi, ali, Prenašajte z dolgotrajno potrpežljivostjo. ^d 5:9: godrnjajte: ali, stokajte, ali, žalujte. ^e 5:17: podvržen...: iz iste narave, to je, človek smrtnik. ^f 5:17: iskreno: ali, v njegovi molitvi. ^g 1:1: [Okoli leta Gospodovega 60.] ^h 1:3: obilno: gr. mnogo.

Jezusa Kristusa od mrtvih, ponovno rodil v živo upanje, ⁴k dediščini, netrohneči in neomadeževani in ki ne propada, prihranjeni v nebesih za vas, ^a ⁵ki ste varovani z Božjo močjo po veri v rešitev duš, ki je pripravljena, da se razodene v poslednjem času. ⁶V kateri se silno veselite, čeprav ste sedaj za nekaj časa, če je potrebno, v potrtosti po mnogovrstnih preizkušnjah, ⁷da bo preizkušnost vaše vere, ki je veliko bolj dragocena kakor zlato, ki izgineva, čeprav je to preizkušeno z ognjem, lahko najdena v hvalo, čast in slavo, ob pojavitvi Jezusa Kristusa. ⁸§ Katerega niste videli, vi ljubite; v katerega, čeprav ga sedaj ne vidite, vendar verujete [*in*] se veselite z nepopisno radostjo in polni slave, ⁹ko prejimate konec svoje vere, *celo* rešitev *svojih* duš. ¹⁰O tej rešitvi duš so poizvedovali in marljivo preiskovali preroki, ki so prerokovali o milosti, *ki naj bi prišla* k vam. ¹¹In preiskovali so kaj ali na kakšno vrsto časa je kazal Kristusov Duh, ki je bil v njih, ko je vnaprej pričeval o Kristusovem trpljenju in slavi, ki naj bi sledila. ¹²Katerim je bilo razodeto, da ne njim, temveč so besede služile nam, sedaj pa so sporočene vam, po teh, ki so vam s Svetim Duhom, poslanim iz nebes, oznanili evangelij; v katere stvari želijo pogledati angeli. ¹³Zatorej opašite ledja svojega uma, bodite trezni in do konca ^bupajte na milost, ki bo privedena k vam ob razodetju Jezusa Kristusa; ¹⁴kot poslušni otroci se ne prilagajajte glede na prejšnja poželenja, v svoji nevednosti, ¹⁵temveč kakor je svet on, ki vas je poklical, tako bodite sveti vi, v vseh vrstah vedênja, ¹⁶ker je pisano: ^a »Bodite sveti, kajti jaz sem svet.« ¹⁷In če kličete k Očetu, ki sodi brez oziranja na osebe, glede na delo vsakega človeka, preživite čas svojega začasnega bivanja *tukaj* v strahu, ¹⁸ker veste, da iz vašega praznega vedênja, *prejetega* po izročilu od vaših očetov, niste bili odkupljeni s trohljivimi stvarmi, *kot sta* srebro in zlato, ¹⁹temveč z dragoceno Kristusovo krvjo, kakor od jagnjeta brez pomanjkljivosti in brez madeža; ²⁰ki je bil resnično vnaprej določen, pred ustanovitvijo sveta, toda v teh poslednjih časih je bil razodet za vas, ²¹ki po njem verujete v Boga, ki ga je obudil od mrtvih in mu izročil slavo; da bo vaša vera in upanje lahko v Bogu. ²²Ker ste svoje duše, v pokorščini resnici skozi Duha, očistili v nehlinjeno bratoljubje, *glejte, da* goreče, s čistim srcem, ljubite drug drugega, ²³ker ste

ponovno rojeni, ne iz trohljivega semena, temveč iz netrohlljivega, po Božji besedi, ki živi in ostaja na veke. ²⁴Kajti vse ^cmeso je kot trava in vsa človeška slava kakor cvet trave. Trava ovne in njen cvet pade proč, ²⁵toda Gospodova beseda vztraja za vedno. In to je beseda, ki vam je oznanjena po evangeliju.

2 Zatorej dajte na stran vso zlobnost in vso ^dzvižaho in hinavščine in nevoščljivosti in vsa hudobna govorjenja, ²§ kot novorojeni otročiči si želite pristnega mleka besede, da boste s tem lahko rastle; ³če je tako, ste okusili, da je Gospod milostljiv. ⁴H kateremu prihajate *kakor k* živemu kamnu, zares zavrnjenemu od ljudi, toda od Boga izbranemu *in* dragocenemu. ⁵§ Tudi vi ste, ^dkot živi kamni, vgrajeni [*v*] duhovno hišo, sveto duhovništvo, da darujete duhovne žrtve, po Jezusu Kristusu sprejemljive Bogu. ⁶Zatorej je tudi vsebovano v pismu: ^b »Glej, na Sionu položim glavni vogalni kamen, izvoljen, dragocen, in kdor veruje vanj, ne bo zbeگان.« ⁷Vam torej, ki verujete, *je* dragocen; ^etoda tem, ki so neposlušni, je kamen, ki so ga graditelji zavrnili, ta isti postal glava vogalu ⁸*c* in kamen spotike in skala pohujšanja, *celo tem*, ki se spotikajo ob besedo, ki so neposlušni; za kar so bili tudi določeni. ⁹Toda vi *ste* izbran rod, kraljevo duhovništvo, svet narod, posebni ljudje; da naj bi naznanjali hvale ^gtistega, ki vas je iz teme poklical na svojo čudovito svetlobo; ¹⁰ki v preteklem času niste *bili* ljudstvo, toda sedaj *ste* Božje ljudstvo; ^dki niste dosegli usmiljenja, toda sedaj ste usmiljenje dosegli.

¹¹Srčno ljubljani, rotim *vas* kot tujce in romarje; vzdržite se pred mesenimi poželenji, ki se bojujejo zoper dušo; ¹²imejte svoje vedênje iskreno med pogani, da bodo, medtem ko ^hgovorijo proti vam kot hudodelcem, lahko po *vaših* dobrih delih, katera bodo gledali, na dan obiskanja proslavili Boga.

¹³§ Zaradi Gospoda se podredite vsaki človeški odredbi; bodisi je to kralj, kot najvišji, ¹⁴bodisi voditeljem, kot tistim, ki so po njem poslani za kaznovanje hudodelcev in za hvalo teh, ki delajo dobro. ¹⁵Kajti taka je Božja volja, da boste s počenjanjem dobrega lahko utišali nevednost nespametnih ljudi. ¹⁶Kot svobodni, pa *svoje* svobode ne uporabljajte ⁱ za ogrinjalo zlonamernosti, temveč kakor Božji služabniki.

¹⁷Spoštujte ^jvse *ljudi*. Ljubite bratstvo. Bojte se Boga. Spoštujte kralja. ¹⁸Služabniki, z vsem strahom *bodite* podrejeni *svojim* gospodarjem;

^a 1:4: vas: ali, nas. ^b 1:13: do konca: gr. popolnoma. ^c 1:24: vse: ali, to. ^d 2:5: ste: ali, bodite.

^e 2:7: dragocen: ali, spoštovan. ^f 2:9: posebni: ali, odkupljeni. ^g 2:9: hvale: ali, kreposti.

^h 2:12: medtem ko: ali, ko. ⁱ 2:16: uporabljajte: gr. imejte. ^j 2:17: Spoštujte: ali, Cenite.

^a 1:16: 3 Mz 11:44; 3 Mz 19:2; 3 Mz 20:7 ^b 2:6: Iz 28:16; Ps 118:22; Mt 21:42; Apd 4:12 ^c 2:8: Iz 8:14 ^d 2:10: Oz 2:23

ne samo dobrim in blagim, temveč tudi osornim. ¹⁹Kajti vredno hvale^a je to, če človek, ki krivično trpi, zaradi zavedanja pred Bogom, prenaša žalost. ²⁰Kajti kakšna čast je to, če boste, ko ste oklofutani zaradi svojih napak, to potrpežljivo prestali? Toda ko delate dobro in zaradi tega trpite, če to potrpežljivo prestanete, je to sprejemljivo^b pri Bogu. ²¹Kajti celó k temu ste bili poklicani, ker je tudi Kristus trpel za nas^c in nam pustil zgled, da naj bi vi sledili njegovim stopinjam; ²²ki ni storil greha niti v njegovih ustih ni bilo najti zvijače; ²³ki ni ponovno zasramoval, ko je bil zasramovan; ko je trpel, ni grozil; temveč je sebe^d izročil njemu, ki sodi pravično; ²⁴ki je sam, v svojem lastnem telesu, naše grehe ponesel na^e les, da naj bi mi, mrtvi grehom, lahko živeli v pravičnosti; s čigar udarci z bičem^f ste bili ozdravljeni. ²⁵Kajti bili ste kakor ovce, ki so zašle, toda sedaj ste vrnjeni k Pastirju in duhovnemu Nadzorniku svojih duš.

3 Prav tako *bodite*, ve žene, podložne svojim lastnim soprogom; da bi bili lahko, če kateri ne ubogajo besede, prav tako pridobljeni brez besede, z vedenjem žena, ²medtem ko gledajo vaše čisto vedenje *združeno* s strahom. ³Katerih okrasitev naj ne bo ta zunanja *okrasitev*, s prepletanjem las in z nošenjem zlata ali z oblačenjem oblek, ⁴temveč *naj bo* to skriti človek srca, v tem kar ni trohljivo, *celó ornament* krotkega in tihega duha, kar ima v očeh Boga veliko ceno. ⁵Kajti na ta način so v starih časih tudi svete ženske, ki so zaupale v Boga, sebe okrasile s tem, da so bile podložne svojim lastnim soprogom. ⁶Celó kakor je Sara ubogala Abrahama in ga klicala gospodar; katere hčere^g ste ve, dokler delate dobro in niste prestrašene s kakršnimkoli preplahom. ⁷Prav tako vi soprogi, prebivajte z *njimi* glede na spoznanje in dajajte čast ženi kot šibkejši posodi in kakor ste skupaj sodediči milosti življenja, da vaše molitve ne bodo ovirane. ⁸Končno, *bodite* vsi enega mišljenja s tem, da imate sočutje drug do drugega, imejte se radi^h kot bratje, *bodite* sočutni, *bodite* prijazni, ⁹ne vračajte zla za zlo ali posmehovanja za posmehovanje, temveč nasprotno, blagoslavljajte; ker veste, da ste bili k temu poklicani, da naj bi podedovali blagoslov. ¹⁰Kajti kdor hoče ljubiti življenje in videti dobre dni, naj zadržuje svoj jezik od zla in svoje^a ustnice, da ne bodo govorile nobene zvijače. ¹¹Naj se ogiblje zla in dela dobro; naj išče mir in mu sledi. ¹²Kajti Gospodove oči

so nad pravičnimi in njegova ušesa so *odprta* k njihovim molitvam, toda Gospodov obraz je zoper te,ⁱ ki počnejo zlo.

¹³In kdo je ta, ki vam bo škodil, če boste privrženci tega kar je dobro? ¹⁴Toda če pa trpite zaradi pravičnosti, *ste* srečni; in ne bojte^b se njihovih strahot niti ne bodite zaskrbljeni; ¹⁵š temveč v svojih srcih Gospoda Boga posvetite. In *bodite* vedno pripravljeni, s krotkostjo in strahom,^j *dati* odgovor vsakemu človeku, ki vas sprašuje za razlog upanja, ki je v vas; ¹⁶s tem, da imate dobro vest; da bodo, glede na to, da o vas govorijo hudobno, kakor o hudodelcih, lahko osramočeni tisti, ki zmotno obtožujejo vaše dobro vedenje v Kristusu. ¹⁷Kajti bolje je, če je taka Božja volja, da trpite zaradi početja dobrega, kakor zaradi početja zlega. ¹⁸Kajti tudi Kristus je enkrat trpel za grehe, pravični za nepravične, da bi nas lahko privedel k Bogu, je bil v mesu usmrčen, toda oživilen po Duhu, ¹⁹po katerem je tudi šel in oznanjal duhovom v ječi; ²⁰ki so bili nekdanj neposlušni, ko je Božja potrpežljivost nekoč, v Noetovih dneh, čakala, medtem ko se je pripravljala barka, v kateri je bilo malo, to je osem duš, rešeno po vodi. ²¹Podobna podoba kakor celó krst, nas tudi sedaj rešuje (in ne odstranjuje umazanije mesa, temveč jamči o dobri vesti pred Bogom), z vstajenjem Jezusa Kristusa, ²²ki je odšel v nebesa in je na Božji desnici; podrejeni so mu bili angeli in oblasti ter moči.

4 Ker je torej Kristus za nas trpel v mesu, se podobno tudi vi oborožite z istim mišljenjem, kajti kdor je trpel v mesu, je prenehal z grehom; ²da preostanek *svoje*ga časa v mesu ne bi več živel za človeška poželenja, temveč za Božjo voljo. ³Kajti pretekli čas *našega* življenja nam lahko zadošča, da smo izvrševali voljo poganov, ko smo hodili v pohotnosti, poželenjih, vinskih izgredih, veseljačenjih, gostijah in gnusnih malikovanjih; ⁴pri čemer imajo za čudno, da ne tečete z *njimi* k istemu izgredu upornosti, govoreč zlo o vas; ⁵ki bodo dali obračun tistemu, ki je pripravljen, da sodi žive in mrtve. ⁶Š Zaradi tega razloga je bil evangelij oznanjen tudi tem, ki so mrtvi, da bi bili lahko sojeni po človeško, v mesu, toda glede Boga bi živeli v duhu.

⁷Toda konec vseh stvari je blizu; bodite torej trezni in čujte v molitvi. ⁸Bolj pa kakor karkoli drugega imejte med seboj gorečo ljubezen, kajti ljubezen pokrije^k množico grehov. ⁹Brez godrnjanja se poslužujte gostoljubnosti drug

^a 2:19: vredno hvale: ali, hvala. ^b 2:20: sprejemljivo: ali, hvala. ^c 2:21: nas: nekateri berejo, vas. ^d 2:23: sebe: ali, svojo zadevo. ^e 2:24: na...: ali, h križu. ^f 2:24: [udarci z bičem: gr. podplutbami.] ^g 3:6: hčere: gr. otroci. ^h 3:8: imejte se radi...: ali, bodite ljubeči do bratov.

ⁱ 3:12: zoper te: gr. na teh. ^j 3:15: strahom: ali, spoštovanjem. ^k 4:8: pokrije: ali, bo pokrila.

do drugega. ¹⁰Kakor je vsak prejel dar, *točno tako* enako služite drug drugemu, kot dobri oskrbniki mnogovrstne Božje milosti. ¹¹Če katerikoli človek govori, *naj govori* kakor Božje izreke; če katerikoli človek služi, *naj to opravlja* kakor iz zmožnosti, katero daje Bog; da bo v vseh stvareh Bog lahko proslavljen po Jezusu Kristusu, kateremu bodi hvala in gospostvo na veke vekov. Amen.

¹²Ljubljani, ne mislite čudno glede ognjene preizkušnje, katera je, da vas preizkusi, kakor da se vam je zgodila neka čudna stvar, ¹³temveč se veselite, kolikor ste soudeleženci Kristusovih trpljenj; da ko se bo razodela njegova slava, boste lahko tudi veselili s silno radostjo. ¹⁴§ Če ste grajani zaradi Kristusovega imena, *ste srečni*; kajti na vas počiva duh slave in Boga; na njihovi strani je obrekovanje, toda na vaši strani je on proslavljen. ¹⁵Toda nihče izmed vas naj ne trpi kot morilec ali *kot* tat ali *kot* hudodelec ali kot vtikljivec v zadeve drugih ljudi. ¹⁶Vendar, če katerikoli človek *trpi* kot kristjan, naj ne bo osramočen, temveč naj zaradi tega proslavlja Boga. ¹⁷Kajti *prihaja* čas, da se mora sodba pričeti v Božji hiši; in če se *ta* najprej *prične* pri nas, kakšen *bo* konec teh, ki ne ubogajo Božjega evangelija? ¹⁸In če bo pravični komaj rešen, kje se bo pokazal brezbožnež in grešnik? ¹⁹Zatorej naj tisti, ki trpijo glede na Božjo voljo, čuvanje svojih duš izročijo *njemu*, kot zvestemu Stvarniku, s početjem dobrega.

5 Starešine, ki so med vami, spodbujam jaz, ki sem tudi starešina in priča Kristusovih trpljenj in tudi soudeleženec slave, ki se bo razodela; ²pasite Božji trop, ki^a je med vami in prevzemite nadzor *nad njim*, ne s prisilo, temveč voljno; ne zaradi umazane

grabežljivosti, temveč s primernim namenom; ³niti kakor bi bili gospodarji^b nad Božjo dediščino, temveč zgledi tropu. ⁴In ko se bo pojavil glavni Pastir, boste prejeli krono slave, ki ne propada. ⁵Podobno se vi mlajši podredite starejšim. Da, vsi *izmed vas* bodite podrejeni drug drugemu in bodite oblečeni s ponižnostjo; kajti Bog se ponosnim upira, ponižnim pa daje milost.

⁶Ponižajte se torej pod mogočno Božjo roko, da vas bo lahko ob primernem času povišal. ⁷Vso svojo skrb vrzite nanj, kajti on skrbi za vas. ⁸Bodite trezni, bodite oprezni, ker vaš nasprotnik hudič hodi naokrog kakor rjoveč lev in išče, koga bi lahko požrl; ⁹kateremu se uprite neomajni v veri, vedoč, da so ista trpljenja dovršena v vaših bratih, ki so po svetu. ¹⁰Toda Bog vse milosti, ki nas je poklical v svojo večno slavo po Kristusu Jezusu, potem ko ste nekaj časa trpeli, vas stori popolne, utrjene, okrepljene, vas ustali. ¹¹§ Njemu *bodi* slava in gospostvo na veke vekov. Amen.

¹²Po Silvānu, zvestemu bratu, sem vam, kakor mislim, napisal na kratko in spodbujal ter pričeval, da je to resnična Božja milost, v kateri stojite. ¹³Pozdravlja vas *cerkev*, ki je v Babilonu, izvoljena skupaj z vami, in tudi Marko, moj sin. ¹⁴§ Pozdravite drug drugega s poljubom ljubezni. Mir *bodi* z vami vsemi, ki ste v Kristusu Jezusu. Amen.

Druga splošna Petrova poslanica

1 Simon^c Peter, služabnik in apostol Jezusa Kristusa tem, ki so z nami po Božji^d pravičnosti in našem Odrešeniku Jezusu Kristusu dosegli podobno dragoceno vero:^e ²›Milost in mir naj se vam pomnožita prek spoznanja Boga in Jezusa, našega Gospoda, ³glede na to, kot nam je njegova božanska moč dala vse stvari, ki se *nanašajo* na življenje in bogaboječnost, prek spoznanja tistega, ki nas je poklical *v*^f slavo in moč; ⁴po katerih so nam dane silno velike

in dragocene obljube, da bi bili po teh lahko soudeleženci božanske narave, ko smo pobegnili propadljivosti, ki je na svetu prek poželenja.› ⁵In poleg tega darujte vso marljivost, dodajte vaši veri krepkost, in kreposti spoznanje, ⁶in spoznanju zmernost, in zmernosti potrpežljivost, in potrpežljivosti bogaboječnost, ⁷in bogaboječnosti bratsko prijaznost, in bratski prijaznosti ljubezen. ⁸Kajti če so te stvari v vas in *[so]* obilne, vas naredijo, *da ne boste* niti jalovi^g niti brez sadu

^a 5:2: ki...: ali, kar se vas tiče. ^b 5:3: gospodarji: ali, gospodovalni. ^c 1:1: Simon: ali, Simeon. ^d 1:1: Božji...: gr. pravičnosti od našega Boga in Odrešenika Jezusa Kristusa. ^e 1:1: [Okoli leta Gospostvega 66.] ^f 1:3: v...: ali, s slavo in močjo. ^g 1:8: jalovi: gr. brezdelni.

v spoznanju našega Gospoda Jezusa Kristusa.⁹ Toda komur te stvari primanjkujejo, je slep in kratkoviden in je pozabil, da je bil očiščen od svojih starih grehov.¹⁰ Bratje, zatoorej si raje prizadevajte, da storite vašo poklicanost in izvoljenost zanesljivo; kajti če te stvari počnete, nikoli ne boste padli,¹¹ kajti tako vam bo razkošno odprt vstop v večno kraljestvo našega Gospoda in Odrešenika Jezusa Kristusa.

¹² Zato ne bom nemaren, da vas ne bi vedno opominjal o teh stvareh, čeprav *jih* veste in ste utrjeni v pričujoči resnici.¹³ Da, mislim, da je primerno, dokler sem v tem šotoru, da *vas* razvnamem s tem, da *vas* spomnim, ¹⁴ vedoč, da bom moral v kratkem odložiti *ta* svoj šotor, kakor mi je *a* pokazal naš Gospod Jezus Kristus.¹⁵ Poleg tega si bom prizadeval, da boste po mojem odhodu [*s sveta*] lahko imeli te stvari vedno v spominu.¹⁶ Kajti, ko smo vam dali spoznati moč in prihod našega Gospoda Jezusa Kristusa, nismo sledili pretkano izmišljenim bajkam, ampak smo bili očitvidci njegovega veličanstva.¹⁷ Kajti od Boga Očeta je prejel čast in slavo, ko je iz odlične slave k njemu prišel takšen glas: »Ta je moj ljubljeni Sin, v katerem sem zelo zadovoljen.«¹⁸ In *ta* glas, ki je prišel z neba, smo slišali, ko smo bili z njim na sveti gori.¹⁹ Imamo tudi zanesljivejšo preroško besedo; zato pravilno delate, da pazite nanjo kakor na svetilko, ki sije na temnem kraju, dokler ne zasveti zora in v vaših srcih ne vzide zvezda danica;²⁰ vedoč najprej to, da nobena prerokba iz pisem ni iz kakršneoli osebne razlage.²¹ Kajti prerokba v starih časih^a ni prišla s človeško voljo, temveč so sveti Božji možje govorili *kakor bi bili* spodbujeni s Svetim Duhom.

2 Vendar so bili lažni preroki tudi med ljudmi, točno tako bodo med vami lažni učitelji, ki bodo na skrivnem vnašali preklenska krivoverstva in celó tajili Gospoda, ki jih je odkupil ter si nase nakopali hiter propad.² In mnogi bodo sledili njihovim pogubnim^b potem; zaradi katerih se bo obrekovala pot resnice.³ In zaradi pohlepnosti bodo s hlinjenimi besedami iz *vas* naredili trgovsko blago; katerih sodba se sedaj že dolgo ne obotavlja in njihovih prekletstvom ne dremlje.⁴ Kajti če Bog ni prizanesel angelom, ki so grešili, temveč *jih* je vrgel navzdol v pekel^c in *jih* izročil verigam teme, da bodo pridržani do sodbe,⁵ in ni prizanesel staremu svetu, temveč rešil Noeta, osmo

osebo, oznanjevalca pravičnosti, ko je poslal potop na svet brezbožnih;⁶ in spremenil mesti Sódome in Gomóre v pepel, *ju* je obsodil z uničenjem, ter *ju* naredil zgled tem, ki naj bi kasneje brezbožno živeli;⁷ in osvobodil pravičnega Lota, prizadetega z umazanim razgovorom zlobnih;⁸ (kajti ta pravičen mož je prebival med njimi in z videnjem in slisanjem iz dneva v dan z *njihovimi* nezakonitimi dejanji mučil svojo pravično dušo.)⁹ Gospod ve kako bogaboječega osvoboditi iz preizkušenj in nepravilne prihraniti za dan sodbe, da bodo kaznovani.¹⁰ Toda predvsem te, ki hodijo^b za mesom in nečistosti poželenja in prezirajo vlado.^d Predrzni so, svojevoljni, ne bojijo se hudobno govoriti o dostojanstvih.¹¹ Medtem ko angeli, ki so večji v moči in mogočnosti, pred Gospoda ne prinašajo posmehljivih obtožb zoper njih.^e¹² Toda ti, kot naravne okrutne živali, narejene, da so ulete in uničene, govorijo hudobno o stvareh, ki jih ne razumejo; in v svoji lastni pokvarjenosti bodo popolnoma propadli;¹³ in prejeli bodo nagrado nepravilnosti, *kakor* tisti, ki imajo za užitek razgrajanje *podnevi*. Madeži so in izvržki, ki se zabavajo s svojimi lastnimi zavajanjmi, medtem ko se gostijo z vami;¹⁴ ki imajo oči polne zakonolomstva^f in ki ne morejo prenehati z grehom; ki zapeljujejo omahljive duše, srce pa so urili s pohlepniimi navadam; prekleti otroci;¹⁵ ki so zapustili pravo pot in zašli ter sledili Beórjevemu *sinu* Bileamu, ki je vzljubil plačila nepravilnosti;¹⁶ toda za svojo krivičnost je bil oštet; nemi osel, govoreč s človeškim glasom, je preprečil prerokovo norost.¹⁷ Ti so vodnjaki brez vode, oblaki, ki so nošeni z viharjem, katerim je večno prihranjena zamegljena črnina.¹⁸ Kajti ko govorijo velike, napihnjene *besede* ničevosti, privabljajo s poželenji mesa, *skozi* *mnoge* razuzdanosti te, ki so zares^g pobegnili pred temi, ki živijo v zmoti.¹⁹ Medtem ko jim obljublajo svobodo, [*pa*] so oni sami služabniki izprijenosti. Kajti od česar je človek premagan, od istega je priveden v sužnost.²⁰ Kajti če so potem, ko so prek spoznanja Gospoda in Odrešenika Jezusa Kristusa pobegnili umazanostim sveta, bili ponovno vpleteni vanje in premagani, je zadnji konec z njimi slabši kakor začetek.²¹ Kajti zanje bi bilo bolje, da ne bi spoznali poti pravičnosti, kakor pa, potem ko so *jo* spoznali, da se obrnejo od svete zapovedi, ki jim je bila izročena.²² Toda to se jim je zgodilo

^a 1:21: v starih časih: ali, nikoli. ^b 2:2: pogubnim: ali, poltenim, kakor berejo nekatere izdaje.

^c 2:4: [pekel: gr. Tartaros; najgloblje brezno pekla.] ^d 2:10: vlado: ali, gospostvo. ^e 2:11: zoper njih: nekateri berejo, proti njim samim. ^f 2:14: zakonolomstva: gr. zakonolomk. ^g 2:18: zares: ali, za kratek čas, ali, za trenutek, kakor nekateri berejo.

^a 1:14: Jn 21:17

^b 2:10: Jud 1:8

glede na resničen pregovor: »Pes se ponovno obrne k svojemu lastnemu izbljuvku; in svinja, ki je bila umita, k svojemu valjanju v blatu.«
3 Ljubljani, sedaj vam pišem torej to drugo poslanico; v katerih *obeh* sem vaše čiste ume razvnel z načinom spominjanja,² da boste lahko razmišljali o besedah, katere so bile prej izgovorjene po svetih prerokih in o zapovedi od nas, apostolov Gospoda in Odrešenika.³ Vedite najprej to, da bodo v poslednjih dneh prišli porogljivci, ki bodo hodili za svojimi lastnimi poželenji⁴ ter govorili: »Kje je obljuba njegovega prihoda? Kajti odkar so očetje zaspali, se vse stvari nadaljujejo kakor so bile od začetka stvarstva.«⁵ Kajti oni tega nočejo spoznati, da je bilo po Božji besedi nebo od davnine in [da] zemlja^a sestoji iz vode in v vodi.⁶ S čimer je bil svet, ki je bil takrat, preplavljen z vodo, uničen.⁷ Toda nebo in zemlja, ki sta sedaj, sta po isti besedi držana v rezervi, prihranjena ognju za dan sodbe in pogube brezbožnih ljudi.⁸ Toda ljubljani, ne bodite nevedni o tej eni stvari, da je en dan z Gospodom kakor tisoč let in tisoč let kakor en dan.⁹ Gospod ni počasen glede svoje obljube, kakor nekateri ljudje razumejo počasnost, temveč je do nas potrpežljiv, ne voljan, da bi se kdorkoli pogubil, temveč da bi vsi prišli do kesanja.¹⁰ Še Toda Gospodov dan bo prišel kakor tat v noči; v kateri bo nebo preminilo z velikim hrupom in prvine se bodo stopile z gorečo vročino; tudi zemlja in dela, ki so na njej, bodo sežgana.¹¹ Ker se bodo torej vse te stvari raztopile, kakšna vrsta *oseb* morate biti v vsem svetu vedanju in bogaboječnosti,¹² da pričakujete in^b hitite k prihajanju Božjega dne, ko se bo nebo goreče stopilo in se bodo prvine stopile z gorečo vročino?¹³ Kljub temu pa mi, glede na njegovo obljubo, pričakujemo novo

nebo in novo zemljo, kjer prebiva pravičnost.¹⁴ Torej, ljubljani, glede na to, da pričakujete takšne stvari, si prizadevajte, da vas bo lahko našel v miru, brez madeža in brez krivde.¹⁵ In smatrajte, da je potrpežljivost našega Gospoda rešitev duš; kakor vam je napisal tudi naš ljubljani brat Pavel, glede na modrost, ki mu je bila dana;¹⁶ kakor je tudi v vseh njegovih poslanicah, kjer v njih govori o teh stvareh; v katerih so nekatere stvari težke za razumevanje, katere tisti, ki so nepoučeni in omahljivi, pačijo, kakor počno tudi drugim pismom, v svoje lastno uničenje.¹⁷ Vi torej, ljubljani, glede na to, da vidim, da poprej poznate *te stvari*, se varujte, da ne bi tudi vi, zavedeni z zmoto zlobnih, odpadli od svoje lastne neomajnosti.¹⁸ Temveč rastite v milosti in v spoznanju našega Gospoda in Odrešenika Jezusa Kristusa. Njemu *bodi* slava tako sedaj in na veke. Amen.

Prva splošna Janezova poslanica

1 To,^c kar je bilo od začetka, kar smo slišali, kar smo videli s svojimi lastnimi očmi, kar smo opazovali in so naše roke prijele, Besedo življenja² (kajti življenje je bilo jasno pokazano in videli smo *ga* in pričujemo in vam kažemo to večno življenje, ki je bilo z Očetom in je bilo jasno pokazano nam),³ to, kar smo videli in slišali, to oznanjamo vam, da boste tudi vi lahko imeli z nami družbo; in resnično, naša družba je z Očetom in z njegovim Sinom Jezusom Kristusom.⁴ In te

stvari vam pišemo, da bo vaše veselje lahko popolno.

⁵To je torej sporočilo, ki smo ga slišali od njega in ga oznanjamo vam, da je Bog svetloba in v njem sploh ni nobene teme.⁶ Če rečemo, da imamo družbo z njim, pa hodimo v temi, lažemo in ne delamo resnice;⁷ še toda če hodimo v svetlobi, kakor je on v svetlobi, imamo družbo drug z drugim in kri Jezusa Kristusa, njegovega Sina, nas očisti pred vsakim grehom.⁸ Če rečemo, da nimamo

^a 3:5: zemlja...: gr. je zemlja sestavljena. ^b 3:12: in...: ali, hitenje prihajanja. ^c 1:1: [Leta Gospodovega 90.]

greha, sami sebe zavajamo in resnice ni v nas. ⁹Če priznavamo naše grehe, je zvest in pravičen, da nam *naše* grehe odpusti in da nas očisti pred vso nepravilnostjo. ¹⁰Če rečemo, da nismo grešili, ga naredimo lažnivca in njegove besede ni v nas.

2 Moji mali otroci, te stvari vam pišem, da ne grešite. Če pa katerikoli človek greši, imamo pri Očetu zagovornika, Jezusa Kristusa, pravičnega. ²In on je pravna daritev za naše grehe, pa ne samo za naše, temveč tudi za *grehe* celotnega sveta. ³In s tem spoznamo, da ga poznamo, če se ravnamo po njegovih zapovedih. ⁴Kdor pravi: »Poznam ga,« pa se ne drži njegovih zapovedi, je lažnivec in v njem ni resnice. ⁵Toda kdorkoli se drži njegove besede, je v njem Božja ljubezen resnično izpopolnjena; s tem spoznamo, da smo v njem. ⁶Kdor pravi, *[da]* ostaja v njem, mora tudi sam tako živeti, kakor je živel on.

⁷Š Bratje, ne pišem vam nobene nove zapovedi, temveč staro zapoved, ki ste jo imeli od začetka. Stara zapoved je beseda, ki ste jo slišali od začetka. ⁸Ponovno, pišem vam novo zapoved, katere beseda je resnična v njem in v vas; zato ker je tema minila in sedaj sije resnična svetloba. ⁹Kdor pravi, *[da]* je v svetlobi, pa sovraži svojega brata, je v temi celó do sedaj. ¹⁰Kdor ljubi svojega brata, ostaja v svetlobi in v njem ni nobene priložnosti^a za spotiko. ¹¹Toda kdor sovraži svojega brata, je v temi in hodi po temi in ne ve kam gre, zato ker mu je ta tema zaslepila njegove oči. ¹²Pišem vam, majhni otroci, ker so vam zaradi njegovega imena odpuščeni vaši grehi. ¹³Pišem vam, očetje, ker ste spoznali njega, *ki je* od začetka. Pišem vam, mladeniči, ker ste premagali zlobnega. Pišem vam, majhni otroci, ker ste spoznali Očeta. ¹⁴Pisal sem vam, očetje, ker ste spoznali njega, *ki je* od začetka. Pisal sem vam, mladeniči, ker ste močni in Božja beseda ostaja v vas in ste premagali zlobnega. ¹⁵Ne ljubite sveta niti stvari, *ki so* v svetu. Če katerikoli človek ljubi svet, v njem ni Očetove ljubezni. ¹⁶Kajti vse, kar je v svetu, poželenje mesa, poželenje oči in napuh življenja, ni od Očeta, temveč od sveta. ¹⁷In svet mineva in njegovo poželenje; toda kdor izpolnjuje Božjo voljo, ostaja na veke.

¹⁸Majhni otroci, poslednji čas je in kakor ste slišali, da bo prišel antikrist, je celó sedaj tam mnogo antikristov; po čemer vemo, da je poslednji čas. ¹⁹Izšli so od nas, toda niso bili od nas; kajti če bi bili od nas, bi *brez*

dvoma ostali z nami, toda *odšli so ven*, da bi bili lahko jasno prikazani, da niso bili vsi od nas. ²⁰Toda vi imate maziljenje od Svetega in poznate vse stvari. ²¹Nisem vam pisal, ker ne poznate resnice, temveč ker jo poznate in da nobena laž ni iz resnice. ²²Kdo je lažnivec razen kdor zanika, da Jezus je Kristus? Ta je antikrist, ki zanika Očeta in Sina. ²³Kdorkoli zanika Sina, ta isti nima Očeta; *[toda]* kdor priznava Sina, ima tudi Očeta. ²⁴Naj torej v vas ostaja to, kar ste slišali od začetka. Če bo to, kar ste slišali od začetka, ostalo v vas, boste tudi vi ostali v Sinu in v Očetu. ²⁵In to je obljuba, ki nam jo je obljubil, *celó* večno življenje. ²⁶*Te stvari* sem vam napisal glede teh, ki vas zapeljujejo. ²⁷Toda maziljenje, katerega ste prejeli od njega, ostaja v vas in ne potrebujete, da vas katerokoli človek uči. Toda kakor vas isto maziljenje uči o vseh stvareh in je resnično in ni laž in celo tako kakor vas je poučilo, boste ostali v njem. ^{b 28}In sedaj, majhni otroci, ostanite v njem, da ko se bo prikazal, bomo lahko imeli zaupanje in ob njegovem prihodu ne bomo osramočeni pred njim. ²⁹Če veste, da je pravičen, spoznavate,^c da je vsak,^d kdor ravna pravično, rojen iz njega.

3 Š Glejte, kakšno vrsto ljubezni nam je podelil Oče, da naj bi bili imenovani Božji sinovi; zato nas svet ne spoznava, ker ni spoznal njega. ²Ljubljeni, sedaj smo Božji sinovi, ni pa se še pokazalo kaj bomo; toda vemo, da ko se bo prikazal, bomo podobni njemu, kajti videli ga bomo kakršen je. ³In vsak človek, ki ima to upanje vanj, se očisti, celó kakor je on čist. ⁴Kdorkoli zagreši greh, prestopa tudi postavbo, kajti greh je prekršitev postave. ⁵In vi veste, da je bil jasno pokazan, da odvzame naše grehe; in v njem ni greha. ⁶Kdorkoli ostaja v njem, ne greši. Kdorkoli pa greši, ga ni videl niti ga ni spoznal. ⁷Majhni otroci, naj vas noben človek ne zavede. Kdor ravna pravično, je pravičen, celó kakor je pravičen on. ⁸Kdor zagreši greh, je od hudiča, kajti hudič greši od začetka. Zaradi tega namena je bil jasno pokazan Božji Sin, da bi lahko uničil hudičeva dela. ⁹Kdorkoli je^e rojen iz Boga, ne stori greha, kajti njegovo seme ostaja v njem; in ne more grešiti, ker je rojen^f iz Boga. ¹⁰V tem so prikazani Božji otroci in hudičevi otroci: kdorkoli ne dela pravičnosti, ni od Boga niti kdor ne ljubi svojega brata. ¹¹Kajti to je sporočilo,^g ki ste ga slišali od začetka, da naj ljubimo drug drugega. ¹²Ne kakor Kajn, *ki je bil* od tega

^a 2:10: priložnosti...: gr. škandala. ^b 2:27: njem: ali, tem. ^c 2:29: spoznavate: ali, veste. ^d 2:29: vsak...: ali, bil vsak, kdor dela pravičnost. ^e 3:9: je: ali, je bil. ^f 3:9: je rojen: ali, je bil rojen. ^g 3:11: sporočilo...: ali, zapoved, ki ste jo.

zlobnega in je usmrtil svojega brata. In zakaj ga je usmrtil? Ker so bila njegova lastna dela hudobna, njegovega brata pa pravična.

¹³Ne čudite se, moji bratje, če vas svet sovraži. ¹⁴Mi vemo, da smo iz smrti prešli v življenje, ker ljubimo brate. Kdor svojega brata ne ljubi, ostaja v smrti. ¹⁵Kdorkoli sovraži svojega brata, je morilec; in veste, da noben morilec nima večnega življenja, ki [bi] ostajalo v njem. ¹⁶S tem zaznavamo Božjo ljubezen, ker je svoje življenje dal za nas, in mi moramo naša življenja dati za brate. ¹⁷Toda kdorkoli ima dobrine tega sveta in vidi svojega brata v potrebi in pred njim zapre svoja čustva sočutja, kako v njem prebiva Božja ljubezen? ¹⁸Moji majhni otroci, ne ljubimo z besedo niti z jezikom; temveč v dejanju in v resnici. ¹⁹In s tem vemo, da smo iz resnice in bomo naša srca potrdili^a pred njim. ²⁰Kajti če nas naše srce obsoja, je Bog večji kakor naše srce in pozna vse stvari. ²¹Ljubljeni, če nas naše srce ne obsoja, potem imamo zaupanje do Boga. ²²In karkoli prosimo, od njega prejmemo, ker se ravnamo po njegovih zapovedih in delamo te stvari, ki so vsečne v njegovih očeh. ²³In to je njegova zapoved: »Da naj verujemo v ime njegovega Sina Jezusa Kristusa in ljubimo drug drugega,« kakor nam je dal zapoved. ²⁴In kdor se ravna po njegovih zapovedih, prebiva v njem in on v njem. In zaradi tega vemo, da on ostaja v nas, po Duhu, ki nam ga je dal.

4 Ljubljeni, ne verjemite vsakemu duhu, temveč duhove preizkušajte, ali so od Boga, ker je mnogo lažnih prerokov odšlo v svet. ²S tem prepoznate Božjega Duha: »Vsak duh, ki priznava, da je Jezus Kristus prišel v mesu, je od Boga; ³Š in noben duh, ki ne priznava, da je Jezus Kristus prišel v mesu, ni od Boga; in to je ta duh antikrista, o katerem ste slišali, da naj bi prišel; in je celó že sedaj na svetu.« ⁴Vi ste od Boga, majhni otroci in ste jih premagali, ker je večji tisti, ki je v vas, kakor ta, ki je v svetu. ⁵Oni so od sveta; zaradi tega govorijo o svetu in svet jih posluša. ⁶Mi [pa] smo od Boga; kdor pozna Boga, nas posluša, kdor [pa] ni od Boga, nas ne posluša. S tem spoznamo duha resnice in duha zmote.

⁷Ljubljeni, ljubimo drug drugega, kajti ljubezen je od Boga, in vsak, kdor ljubi, je^b rojen iz Boga in pozna Boga. ⁸Kdor ne ljubi, ne pozna Boga, kajti Bog je ljubezen. ⁹V tem je bila od nas jasno pokazana Božja ljubezen, zato ker je ta Bog poslal svojega edinorojenega Sina v svet, da bi mi lahko živeli po njem. ¹⁰V tem je ljubezen, ne da smo mi ljubili Boga, temveč, da nas je on ljubil

in poslal svojega Sina, da postane pravna daritev za naše grehe. ¹¹Ljubljeni, če nas je Bog tako ljubil, bi morali tudi mi ljubiti drug drugega. ¹²Noben človek nikoli ni videl Boga. Če ljubimo drug drugega, Bog prebiva v nas in je njegova ljubezen izpopolnjena v nas. ¹³S tem vemo, da prebivamo v njem in on v nas, ker nam je dal od svojega Duha. ¹⁴In videli smo in pričujemo, da je Oče poslal Sina, da bi bil Odrašenik sveta. ¹⁵Kdorkoli bo priznal, da je Jezus Božji Sin, Bog prebiva v njem in on v Bogu. ¹⁶In mi smo spoznali in verovali ljubezni, ki jo ima Bog do nas. Bog je ljubezen in kdor prebiva v ljubezni, prebiva v Bogu in Bog v njem. ¹⁷V tem se je naša ljubezen^c dovršila, da imamo lahko srčnost na dan sodbe; ker kakor je on, tako smo mi na tem svetu. ¹⁸V ljubezni ni nobenega strahu, temveč popolna ljubezen izganja strah; ker strah vsebuje muko. Kdor se boji, ni izpopolnjen v ljubezni. ¹⁹Mi ga ljubimo, ker je najprej on ljubil nas. ²⁰Če človek reče: »Ljubim Boga,« pa sovraži svojega brata, je lažnivec; kajti kdor ne ljubi svojega brata, katerega je videl, kako lahko ljubi Boga, katerega ni videl? ²¹In od njega imamo to zapoved: »Da kdor ljubi Boga, ljubi tudi svojega brata.«

5 Kdorkoli veruje, da Jezus je Kristus, je^d rojen iz Boga; in vsak, kdor ljubi tistega, ki je zaplodil, ljubi tudi tistega, ki je zaplojen od njega. ²Da ljubimo Božje otroke spoznamo s tem, ko ljubimo Boga in se ravnamo po njegovih zapovedih. ³Kajti to je Božja ljubezen, da se ravnamo po njegovih zapovedih; in njegove zapovedi niso mučne. ⁴Kajti karkoli je rojeno iz Boga, premaga svet; in to je zmaga, ki premaga svet, celó naša vera. ⁵Kdo je tisti, ki premaga svet, razen kdor veruje, da je Jezus Božji Sin? ⁶To je on, ki je prišel z vodo in krvjo, celó Jezus Kristus; ne samo z vodo, temveč z vodo in krvjo. In to je Duh, ki prinaša pričevanje, ker Duh je resnica. ⁷Š Kajti trije so, ki pričujejo na nebu: Oče, Beseda in Sveti Duh; in ti trije so eno. ⁸Š In trije so, ki pričujejo na zemlji: Duh in voda in kri; in ti trije se strinjajo v enem. ⁹Če smo sprejeli pričevanje od ljudi, je pričevanje od Boga večje, kajti to je pričevanje Boga, katerega je pričeval o svojem Sinu. ¹⁰Kdor veruje v Božjega Sina, ima pričevanje v sebi. Kdor pa ne veruje Bogu, ga je storil za lažnivca, ker ne veruje zapisu, ki ga je Bog dal o svojem Sinu. ¹¹In to je zapis, da nam je Bog dal večno življenje in to življenje je v njegovem Sinu. ¹²Kdor ima Sina, ima življenje; kdor pa nima Božjega Sina, nima življenja. ¹³Š Te besede sem napisal vam, ki verujete v ime Božjega Sina; da boste

^a 3:19: potrdili: gr. prepričali. ^b 4:7: je: ali, je bil. ^c 4:17: naša ljubezen: gr. ljubezen z nami.
^d 5:1: je: ali, je bil.

lahko vedeli, da imate večno življenje in da lahko verujete v ime Božjega Sina. ¹⁴In to je zaupanje, ki ga imamo v njem,^a da če prosimo katerokoli stvar, glede na njegovo voljo, nas on usliši. ¹⁵In če vemo, da nas sliši, karkoli prosimo, vemo, da imamo prošnje, ki smo jih želeli od njega. ¹⁶Če katerikoli človek vidi svojega brata grešiti [z] grehom, ki ni za smrt, bo prosil in on mu bo dal življenje, za tiste, ki ne grešijo za smrt. Obstaja greh za smrt; ne pravim, da naj prosí zanj. ¹⁷Vsa nepravico je greh; obstaja pa greh, ki ni za smrt. ¹⁸§

Vemo, da kdorkoli je rojen iz Boga, ne greši; temveč kdor je rojen iz Boga, sebe varuje in ta zlobni se ga ne dotika. ¹⁹In mi vemo, da smo od Boga, celoten svet pa leži v zlobnosti. ²⁰In mi vemo, da je Božji Sin prišel ter nam dal razumevanje, da bi lahko spoznali tistega, ki je resničen in mi smo v njem, ki je resničen, celó v njegovem Sinu Jezusu Kristusu. Ta je resničen Bog in večno življenje. ²¹§ Majhni otroci, varujte se pred maliki. Amen.

Druga Janezova poslanica

1 Starešina^b izvoljeni gospe in njenim otrokom, katere ljubim v resnici; pa ne samo jaz, temveč tudi vsi tisti, ki so spoznali resnico; ²zaradi resnice, ki prebiva v nas in bo za vedno z nami. ³§ Milost bodi^c z vami, usmiljenje in mir od Boga Očeta in od Gospoda Jezusa Kristusa, Očetovega Sina, v resnici in ljubezni.

⁴Silno sem se razveselil, da sem našel nekatere izmed tvojih otrok, ki hodijo v resnici, kakor smo prejeli zapoved od Očeta. ⁵In sedaj te rotim, gospa, ne kakor da sem ti napisal novo zapoved, temveč to, katero smo imeli od začetka, da ljubimo drug drugega. ⁶In to je ljubezen, da živimo po njegovih zapovedih. To je zapoved: »Da kakor ste slišali od začetka, naj bi hodili v njej.« ⁷Kajti mnogo sleparjev je vstopilo na svet, ki ne priznavajo,

da je Jezus Kristus prišel v mesu. Ta je slepar in antikrist. ⁸Glejte nase, da ne izgubimo teh stvari, ki smo^d jih izvršili, temveč, da prejmemo popolno plačilo. ⁹Kdorkoli greši in ne ostaja v Kristusovem nauku, nima Boga. Kdor ostaja v Kristusovem nauku, ima tako Očeta kakor Sina. ¹⁰§ Če kdo pride k vam in vam ne prinese tega nauka, ga ne sprejmite v svojo hišo niti mu ne želite: »Bog te obvarji! Srečno!« ¹¹§ Kajti kdor mu želi: »Bog te obvarji! Srečno!« je soudeleženec njegovih zlih dejanj.

¹²Ker vam imam napisati mnogo stvari, ne želim pisati s papirjem in črnilom, temveč zaupam, da pridem k vam in spregovorim iz obličja v obličje,^e da bo naše veselje lahko popolno. ¹³§ Pozdravljajo te otroci tvoje izvoljene sestre. Amen.

Tretja Janezova poslanica

1 Starešina^f srčno ljubljenu Gaju, katerega ljubim^g v resnici.

²Ljubljeni, nad vsemi stvarmi si najbolj želim,^h da bi ti lahko uspeval in bil zdrav, celó kakor uspeva tvoja duša. ³Kajti silno sem se razveselil, ko so prišli bratje in pričevali o

resnici, ki je v tebi, celó kako živíš v resnici. ⁴Nimam večjega veselja, kakor da slišim, da moji otroci živijo v resnici. ⁵Ljubljeni, zvesto delaš karkoli delaš bratom in tujcem, ⁶ki so pred cerkvijo nosili pričevanje o tvoji ljubezni. Katerim, če jim pomagaš na potiⁱ na

^a 5:14: v njem: ali, glede njega. ^b 1:1: [Leta Gospodovega 90.] ^c 1:3: bodi: gr. naj bo. ^d 1:8: smo...: ali, smo jih pridobili, nekatere izdaje berejo, ste jih pridobili, temveč da prejmete, itd. ^e 1:12: iz obličja v obličje: gr. od ust do ust. ^f 1:1: [Leta Gospodovega 90.] ^g 1:1: ljubim: ali, iskreno ljubim. ^h 1:2: želim: ali, prosim. ⁱ 1:6: poti...: gr. Boga vredno pot.

bogaboječ način, boš storil prav, ⁷ zato ker so odšli zaradi njegovega imena in ničesar niso jemali od poganov. ⁸ Take bi morali torej sprejemati, da bi lahko postali sopomočniki^a k resnici.

⁹ Pisal sem cerkvi, toda Diotréf, ki ima med njimi rad premoč, nas ne sprejema. ¹⁰ Zatorej, če pridem, se bom spomnil njegovih dejanj, katere počne, ko proti nam žlobudra s hudobnimi besedami, in ni zadovoljen s tem niti sam ne sprejema bratov in prepoveduje tem, ki bi jih hoteli in *jih* izganja iz cerkve.

¹¹ Ljubljani, ne sledi temu, kar je hudobno, temveč temu, kar je dobro. Kdor dela dobro, je od Boga; toda kdor dela hudobno, ni videl Boga. ¹² Demetriji ima dober glas od vseh ljudi in od same resnice; da, in *tudi* mi pričujemo; in veš, da je naše pričevanje resnično.

¹³ Mnogo stvari sem imel napisati, toda nočem ti pisati s črnilom in peresom, ¹⁴ temveč zaupam, da te bom v kratkem videl in spregovorila bova iz obličja v obličje. ^b Mir ti *bodi*. Pozdravljajo te *naši* prijatelji. Pozdravi prijatelje po imenu.

Judova splošna poslanica

1 Š Juda,^c služabnik Jezusa Kristusa in Jakobov brat, tem, ki so posvečeni po Bogu Očetu in ohranjeni v Jezusu Kristusu in poklicani: ² »Usmiljenje in mir in ljubezen naj vam bodo pomnožene.«

³ Ljubljani, ko sem posvetil vso marljivost, da vam pišem o skupni rešitvi duš, je bilo zame nujno, da vam pišem in *vas* spodbujam, da se iskreno potegujete za vero, ki je bila enkrat *[za vselej]* izročena svetim. ⁴ Kajti ne-sluteč so se prikradli določeni ljudje, ki so bili že od davno odrejeni za to obsodbo, brezbožni ljudje, ki milost našega Boga sprevačajo v opolzkost in zanikajo edinega Gospoda Boga in našega Gospoda Jezusa Kristusa. ⁵ Hočem vas torej spomniti, čeprav ste nekoč to vedeli, da je Gospod, ki je ljudi rešil iz egiptovske dežele, potem uničil te, ki niso verovali. ⁶ In angele, ki niso obdržali svojega prvega stanja,^d temveč so zapustili svoje lastno prebivališče, je ohranil v večnih verigah pod temo, do sodbe vélikega dne. ⁷ Celó kakor so Sódoma in Gomóra in na podoben način mesta okoli njiju, ki so same sebe predajala v prešuštvo in hodila za tujim^e mesom, postavljena kot zgled, trpeč maščevanje večnega ognja. ⁸ Podobno tudi ti *umazani* sanjači omadežujejo meso, prezirajo gospodstvo in hudobno govorijo o dostojanstvih. ⁹ Vendarle si nadangel Mihael, ko se je pričkal s hudičem in prerekal glede Mojzesovega telesa, ni drznil zoper njega udrihati obtožbe, temveč je rekel:^a »Gospod te ošteje.« ¹⁰ Toda ti govorijo hudobno o teh stvareh, ki jih ne poznajo; toda kar naravno vedo, kot brezčutne živali, v teh stvareh sami sebe kvarijo. ¹¹ Gorje jim! Kajti odšli so na

Kajnovob^b pot in lakomno tekli za Bileámovo^c zmoto po nagrado in propadli v Korahovem^d uporu. ¹² Ti so madeži^f na vaših dobrodelnih pojedinah, ko se zabavajo z vami in se hranijo brez strahu. Oblaki so brez vode, ki jih vetrovi nosijo okoli; drevesa, katerih sad vene, brez sadu, dvakrat mrtva, izruvana s koreninami; ¹³ besneči morski valovi, ki se penijo od svoje lastne sramote; blodeče zvezde, ki jim je za vedno prihranjena črna temà. ¹⁴ In tudi Henoh, sedmi od Adama, je prerokoval o njih, rekoč: »Glej, Gospod prihaja z deset tisoči svojih svetih, ¹⁵ Š da izvrši sodbo nad vsemi in da prepriča vse, ki so med njimi brezbožni, o vseh njihovih brezbožnih dejanjih, ki so jih brezbožno zagrešili in o vseh njihovih trdih govorih, katere so brezbožni grešniki govorili zoper njega.« ¹⁶ To so godrnjači, pritoževalci, ki hodijo za svojimi lastnimi poželenji; in njihova usta govorijo velike napihnjene besede, ker zaradi koristi občudujejo človeško zunanost.

¹⁷ Toda ljubljani, spominjajte se besed, ki so vam jih prej govorili apostoli našega Gospoda Jezusa Kristusa, ¹⁸ kako so vam povedali, da bodo v poslednjem času zasmehovalci, ki naj bi hodili za svojimi lastnimi brezbožnimi poželenji. ¹⁹ Ti so tisti, ki se oddvojijo, čutni, ki nimajo Duha. ²⁰ Toda vi, ljubljani, se izgrajujte v vaši najsvetejši veri, moleč v Svetem Duhu, ²¹ ohranite se v Božji ljubezni, pričakujte usmiljenje našega Gospoda Jezusa Kristusa, za večno življenje. ²² Š In do nekaterih imejte sočutje, s tem da delate razliko; ²³ Š druge pa rešite s strahom in *jih* potegnite iz ognja; in sovražite celó obleko, omadeževano z mesom.

^a 1:8: sopomočniki: ali, pridruženi delavci. ^b 1:14: iz oči...: gr. od ust do ust. ^c 1:1: [Okoli leta Gospodovega 66.] ^d 1:6: prvega stanja: ali, kneževine. ^e 1:7: tujim: gr. drugim. ^f 1:12: [madeži: gr. polica ali skalni greben v morju.]

^a 1:9: Zah 3:2 ^b 1:11: [1 Mz 4:2-16] ^c 1:11: [4 Mz 16:1-35] ^d 1:11: [3 Jn 1:9]

²⁴Torej njemu, ki vas je zmožen varovati pred padcem in vas s silno radostjo predstaviti brezhibne pred prisotnost svoje slave, ²⁵edinemu modremu Bogu, našemu

Odrešeniku, *bodi* slava in veličanstvo, gospostvo in oblast, tako sedaj kot na veke. Amen.

Božansko razodetje Sv. Janeza

1 Razodetje^a Jezusa Kristusa, ki mu ga je dal Bog, da bi pokazal svojim služabnikom stvari, ki se morajo v kratkem zgoditi; in poslal je ter *to* po svojem angelu predstavil svojemu služabniku Janezu, ²ki je pričeval o Božji besedi in o pričevanju Jezusa Kristusa in o vseh stvareh, ki jih je videl. ³Blagoslovljen je kdor bere in tisti, ki slišijo besede te prerokbe in se držijo teh stvari, ki so v njej zapisane; kajti čas *je* blizu. ⁴Janez sedmim cerkvam, ki so v Aziji: »Milost *bodi* vam in mir od njega,^a ki je in ki je bil in ki pride in od sedmih Duhov, ki so pred njegovim prestolom ⁵in od Jezusa Kristusa, *ki* je zvesta pričab^b in prvorojenec izmed umrlih in princ kraljev zemlje. Njemu, ki nas je vzljubil in nas je v svoji lastni krvi^c umil naših grehov ⁶in nas^d naredil kralje in duhovnike Bogu ter svojemu Očetu; njemu *bodi* slava in gospostvo na veke vekov. Amen. ⁷e Glej, prihaja z oblaki in videlo ga bo vsako oko in *tudi* tisti, ki so ga prebodli in zaradi njega bodo žalovala vsa sorodstva zemlje. Točno tako: »Amen.«^e ⁸§ »Jaz sem Alfa in Omega, začetek in konec,« govori Gospod, ki je in ki je bil in ki pride, Vsemogočni.

⁹Jaz, Janez, ki sem tudi vaš brat in družabnik v stiski in v kraljestvu in potrpežljivosti Jezusa Kristusa, sem bil zaradi Božje besede in zaradi pričevanja o Jezusu Kristusu na otoku, ki se imenuje Patmos. ¹⁰Na Gospodov dan sem bil v Duhu in za seboj sem zaslišal močan glas, kakor od trobente, ¹¹§ rekoč: »Jaz sem Alfa in Omega, prvi in zadnji.« In: »Kar vidiš, zapiši v knjigo in *jo* pošlji sedmim cerkvam, ki so v Aziji: v Efez in v Smirno in v Pergamon in v Tiatiro in v Sarde in v Filadelfijo in v Laodikejo.« ¹²In obrnil sem se, da vidim glas, ki je govoril z menoj. In ko sem se obrnil, sem zagledal sedem zlatih svečnikov ¹³in sredi sedmih svečnikov *nekoga*, podobnega Sinu človekovemu, oblečenega z obleko, ki sega do stopal in okoli prsi opasanega z zlatim pasom. ¹⁴Njegova glava in *njegovi* lasje *so bili* beli kakor volna, tako beli kakor sneg in njegove oči *so bile* kakor plamen ognja ¹⁵in njegova

stopala podobna čistemu bronu, kakor če bi bila žgana v talilni peči in njegov glas kakor šum mnogih vod. ¹⁶In v svoji desnici je imel sedem zvezd in iz njegovih ust je izhajal oster, dvorezen meč in njegovo obličje *je bilo* kot [kadar] sonce sije v svoji moči. ¹⁷In ko sem ga zagledal, sem padel k njegovim stopalom kakor mrtev. In svojo desnico je položil name ter mi rekel: »Ne boj se;^f jaz sem prvi in zadnji. ¹⁸§ Jaz *sem* ta, ki živi in je bil mrtev; in glej, živ sem na vékomaj, Amen; in ključe imam od pekla in od smrti.

¹⁹Zapiši stvari, ki si jih videl in stvari, ki so in stvari, ki bodo odslej; ²⁰skrivnost sedmih zvezd, ki jih vidiš v moji desni in sedmih zlatih svečnikov. Sedem zvezd so angeli sedmih cerkvá in sedem svečnikov, ki jih vidiš, je sedem cerkvá.«

2 »Angelu cerkve v Efezu piši: »Te stvari govori on, ki v svoji desnici drži sedem zvezd, ki hodi v sredi sedmih zlatih svečnikov; ²poznam tvoja dela in tvoj trud in tvojo potrpežljivost in kako ne moreš prenašati teh, ki so hudobni in preizkusil si tiste, ki pravijo, da so apostoli, pa to niso in si jih našel lažnivce. ³In prenašal si in imaš potrpežljivost in si se trudil zaradi mojega imena in nisi izgubil poguma. ⁴Vendar imam *nekaj* proti tebi, kajti zapustil si svojo prvo ljubezen. ⁵§ Spomni se torej od kod si padel in se pokesaj in opravljaj prva dela, sicer bom hitro prišel k tebi in bom odstranil tvoj svečnik z njegovega mesta, razen če se ne pokesaš. ⁶Toda to imaš, da sovražiš dejanja nikolajevcev, ki jih tudi sam sovražim.« ⁷Kdor ima uho, naj sliši kaj Duh govori cerkvam: »Tistemu, ki premaga, bom dal jesti od drevesa življenja, ki je na sredini Božjega raja.«

⁸»In angelu cerkve v Smirni piši: »Te stvari govori prvi in zadnji, ki je bil mrtev in je živ; ⁹§ poznam tvoja dela in stisko in revščino (toda bogat si) in *poznam* bogokletje teh, ki pravijo, da so Judje, pa niso, temveč so Satanova sinagoga. ¹⁰Ne boj se nobene od teh stvari, ki jih boš pretrpel. Glej, hudič

^a 1:1: [Leta Gospodovega 96.]

^a 1:4: 2 Mz 3:14 ^b 1:5: 1 Kor 15:21; Kol 1:18

^c 1:5: Heb 9:14

^d 1:6: 1 Pet 2:5

^e 1:7: Mt 24:30

^f 1:17: Iz 41:4; Iz 44:6

bo *nekatere* izmed vas vrgel v ječo, da boste lahko preizkušeni in deset dni boste imeli stisko. Bodi zvest do smrti in dal ti bom krono življenja. ¹¹Kdor ima uho, naj sliši kaj Duh govori cerkvam: »Kdor premaga, ne bo poškodovan od druge smrti.«

¹²»In angelu cerkve v Pêrgamonu piši: »Te besede govori on, ki ima oster meč z dvema ostrinama; ¹³poznam tvoja dela in kje prebivaš, *celó* kjer je Satanov prestol. In trdno držiš moje ime in moje vere nisi zanimal celó v tistih dneh, v katerih je bil Antípa, moj zvesti mučenec, ki je bil umorjen med vami, kjer prebiva Satan. ¹⁴Toda zoper tebe imam nekaj stvari, ker imaš tam tiste, ki se drže, *a* Bileámovega nauka, ki je učil Baláka metati kamen spotike pred Izraelove otroke, da jedo stvari žrtvovane malikom in da zagrešijo prešuštvo. ¹⁵Š Tako imaš tudi tiste, ki se držijo nauka nikolajevcev, katerih besedo sovražim. ¹⁶Š Pokesaj se, sicer bom hitro prišel k tebi in proti njim se bom boril z mečem svojih ust. ¹⁷Kdor ima uho, naj sliši kaj Duh govori cerkvam: »Tistemu, ki premaga, bom dal jesti od skrite mane in dal mu bom bel kamen in na kamnu napisano novo ime, ki ga ne pozna noben človek, razen kdor ga prejme.«

¹⁸»In angelu cerkve v Tiatiri piši: »Te stvari govori Božji Sin, ki ima svoje oči podobne plamenu ognja in so njegova stopala kakor čist bron; ¹⁹poznam tvoja dela in ljubezen in služenje in vero in tvojo potrpežljivost in tvoja dela; in zadnjih je več kakor prvih. ²⁰Vendar imam zoper tebe nekaj stvari, ker trpiš to žensko, Jezabelo, ki sebe imenuje prerokinjo, da uči in da zapeljuje moje služabnike, da zagrešijo prešuštvo in da jedo stvari žrtvovane malikom. ²¹In dal sem ji čas, da se pokesa od svojega prešuštvojanja, pa se ni pokesala. ²²Glej, vrgel jo bom na posteljo in te, ki z njo grešijo zakonolomstvo, v veliko stisko, razen če se ne pokesajo od svojih dejanj. ²³In njene otroke bom pobil s smrtjo in vse cerkve bodo vedele, da sem, *c* jaz tisti, ki preiskujem notranjosti in srca; in vsakemu od vas bom dal glede na vaša dejanja. ²⁴Toda tebi in ostalim iz Tiatire pravim, kdor nima tega nauka in tem, ki niso spoznali Satanovih globin, kakor govorijo; na vas ne bom nadel nobenega drugega bremena. ²⁵Temveč da trdno držite to, kar že imate, dokler ne pridem. ²⁶In kdor zmaga in moja dela ohrani do konca, njemu bom dal oblast nad narodi. ²⁷*d* In vladal^a jim bo z železno palico; kakor lončena posoda bodo

razbiti do črepinj; celo kot sem jaz prejel od svojega Očeta. ²⁸In dal mu bom jutranjo zvezdo. ²⁹Kdor ima uho, naj sliši kaj Duh govori cerkvam.«

3 »In angelu cerkve v Sardah piši: »Te besede govori on, ki ima sedem Božjih Duhov in sedem zvezd; poznam tvoja dela, da imaš ime, da živiš, pa si mrtev. ²Bodi oprezen in okrépi stvari, ki ostanejo, ki so pripravljene, da umro, kajti tvojih del nisem našel popolnih pred Bogom. ³Š Spomni se torej kako si prejel in slišal in trdno drži ter se pokesaj. ⁴Ce torej ne boš stražil, bom prišel nadte kakor tat in ne boš vedel, katero uro bom prišel nadte. ⁵Nekaj imen imaš celó v Sardah, ki si niso omadeževali svojih oblek; in ti bodo hodili z menoj v belem, kajti vredni so. ⁶Kdor premaga, ta isti bo oblečen v belo oblačilo in njegovega imena ne bom izbrisal iz knjige življenja, ⁷temveč bom njegovo ime priznal pred svojim Očetom in pred njegovimi angeli. ⁸Kdor ima uho, naj sliši kaj Duh govori cerkvam.«

⁷»In angelu cerkve v Filadelfiji piši: »Te besede govori tisti, ki je svet, tisti, ki je resničen, tisti, ki ima Davidov ključ, tisti, ki odpira in noben človek ne zapira; in zapira, pa noben človek ne odpira. ⁸Poznam tvoja dela. Glej, pred teboj sem postavil odprta vrata in noben človek jih ne more zapreti, kajti majhno moč imaš in ohranil si mojo besedo in nisi zanimal mojega imena. ⁹Glej, prisilil bom te, iz Satanove shodnice, ki praviijo, da so Judje, pa niso, temveč lažejo; glej, prisilil jih bom, da pridejo in obožujejo pred tvojimi stopali in da spoznajo, da sem te vzljubil. ¹⁰Ker si ohranil besedo moje potrpežljivosti, bom tudi jaz tebe obvaroval pred uro preizkušnje, ki bo prišla nad ves svet, da preizkusi tiste, ki prebivajo na zemlji. ¹¹Glej, pridem hitro. Trdno drži to, kar imaš, da ti noben človek ne odvzame tvoje krone. ¹²Tistega, ki premaga, bom naredil [*za*] steber v templju svojega Boga in ne bo več šel ven; in nanj bom napisal ime svojega Boga in ime mesta svojega Boga, *ki je* novi Jeruzalem, ki prihaja dol z neba od mojega Boga in *nanj bom napisal* svoje novo ime. ¹³Kdor ima uho, naj sliši kaj Duh govori cerkvam.«

¹⁴»In angelu cerkve Laodikejcev^b piši: »Te besede govori Amen, zvesta in resnična priča, začetek Božjega stvarstva; ¹⁵poznam tvoja dela, da nisi niti mrzel niti vroč. Želim si, da bi bil mrzel ali vroč. ¹⁶Zaradi tega, ker si mlačen in nisi niti mrzel niti vroč, te bom izpljunil iz svojih ust. ¹⁷Ker praviš:

^a 2:27: [vladal: gr. pasel.] ^b 3:14: Laodikejcev: ali, v Laodikeji.

^a 2:14: 4 Mz 25 ^b 2:20: 1 Kr 16:31 ^c 2:23: Jer 11:20; Jer 17:10 ^d 2:27: Ps 2:9 ^e 3:3: 1 Tes 5:2; 2 Pet 3:10 ^f 3:5: [2 Mz 32:32]; [Ps 69:28]; [Iz 4:3]; [Dan 10:21]; [Dan 12:1]; [Lk 10:20]; [Flp 4:3]; [Heb 12:23]; [Raz 3:5]; [Raz 13:8]; [Raz 20:12]; [Raz 20:15]

»Bogat sem in okreplil sem se z dobrinami in ne potrebujem ničesar;« pa ne veš, da si pomilovanja vreden in bečen in reven in slep ter nag,¹⁸ ti svetujem, da kupiš od mene zlata, prečiščenega v ognju, da boš lahko bogat in belo oblačilo, da boš lahko oblečen in *da* se ne prikaže sramota tvoje nagote in svoje oči mazili z mazilom za oči, da boš lahko videl.¹⁹ § »Kolikor jih imam rad, oštevam in karam. Bodi torej goreč in se pokesaj.²⁰ Glej, stojim pred vrati in trkam. Če katerikoli človek sliši moj glas in odpre vrata, bom vstopil k njemu in bom večerjal z njim in on z menoj.²¹ Tistemu, ki premaga, bom zagotovil, da sede z menoj na moj prestol, celo kakor sem tudi sam zmagal in sem s svojim Očetom posejen na njegovem prestolu.²² Kdor ima uho, naj sliši kaj Duh govori cerkvam.«

4 Potem sem pogledal in glej, vrata na nebu *so bila* odprta in prvi glas, ki sem ga zaslišal, *je bil*, kakor bi bil od trobente, govoreče z menoj, ki je rekel: »Pridi sèm gor in pokazal ti bom stvari, ki morajo biti odslej.«² In takoj sem bil v duhu in glej, prestol je bil postavljen v nebesih in *nekdo* je sedel na prestolu.³ In tisti, ki je sedel, je bil videti podoben kamnu jaspisu in sardiju in naokoli prestola *je bila* mavrica, na pogled podobna smaragdu.⁴ In naokoli prestola *je bilo* štiriindvajset prestolov in na prestolih sem videl sedeti štiriindvajset starešin, oblečenih v bela oblačila in na svojih glavah so imeli zlate krone.⁵ § In pred prestolom so izvirali bliski in grmenja ter glasovi; in pred prestolom *je bilo* sedem gorečih ognjenih svetilk, ki so sedem Božjih Duhov.⁶ In pred prestolom *je bilo* stekleno morje, podobno kristalu; in v sredini prestola in naokoli prestola *so bile* štiri živali,^a spredaj in zadaj polne oči.⁷ In prva žival *je bila* podobna levu in druga žival podobna teletu in tretja žival je imela obraz kakor človek, četrta žival pa *je bila* podobna letečemu orlu.⁸ In štiri živali so imele vsaka izmed njih okoli *sebe* po šest peruti in znotraj *so bile* polne oči; in niso počivale^b dan in noč, rekoč:^b »Svet, svet, svet, Gospod Bog Vsemogočni, ki je bil in je in ki pride.«⁹ In ko so te živali dale slavo in čast in zahvalo njemu, ki je sedel na prestolu, ki živi na veke vekov,¹⁰ je štiriindvajset starešin padlo dol pred njim, ki je sedel na prestolu in oboževalo njega, ki živi na veke vekov in svoje krone vrglo pred prestol, rekoč:¹¹ ^c »Vreden si, o Gospod, da prejmeš slavo in čast ter moč, kajti ustvaril si vse stvari in zaradi tvojega zadovoljstva in in so bile ustvarjene.«

5 In v desnici njega, ki je sedel na prestolu, sem videl knjigo, popisano znotraj in na zadnji strani, zapečateno s sedmimi pečati.² In videl sem krepkega angela razglašati z močnim glasom: »Kdo je vreden, da odpre knjigo in da odtrga njene pečate?«³ In nihče na nebu niti na zemlji niti pod zemljo, ni bil zmožen, da odpre knjigo niti da pogleda nanjo.⁴ In zelo sem jokal, ker se ni našel nihče vreden, da odpre in da bere knjigo niti da pogleda nanjo.⁵ In eden izmed starešin mi reče: »Ne jokaj; glej,^d Lev iz Judovega rodu, Davidova Korenina, je prevladal, da odpre knjigo in da razveže njenih sedem pečatov.«⁶ § In pogledal sem in glej, na sredini prestola in štirih živali in sredi starešin je stalo Jagnje, kot bi bilo zaklano in je imelo sedem rogov in sedem oči, ki so sedem Božjih Duhov, poslanih po vsej zemlji.⁷ In prišlo je ter vzelo knjigo iz desnice tistega, ki je sedel na prestolu.⁸ In ko je vzelo knjigo, so štiri živali in štiriindvajset starešin padli dol pred Jagnjetom in vsi izmed njih so imeli harfe in zlate stekleničke polne dišav,^c ki so molitve svetih.⁹ In peli so novo pesem, rekoč: »Vredno si, da vzameš to knjigo in da odpreš njene pečate; kajti bilo si umorjeno in s svojo krvjo si nas odkupilo Bogu izmed vsakega sorodstva in jezika in ljudstva in naroda.¹⁰ § »In si nas naredilo [za] kralje in duhovnike pri našem Bogu, in mi bomo kraljevali na zemlji.«¹¹ In zagledal sem in zaslišal glas mnogih angelov naokoli prestola in živali in starešin, in njihovo število je bilo desetstisočkrat deset tisoč in tisočev tisoči,¹² § ki so z močnim glasom govorili: »Vredno je Jagnje, ki je bilo zaklano, da prejme oblast in bogastva in modrost in moč in čast in slavo in blagoslov.«¹³ § In vsako ustvarjeno bitje, ki je na nebu in na zemlji in pod zemljo in takšna kot so v morju in vse, ki so v njem, sem slišal govoriti: »Blagoslov in čast in slava in oblast *naj bo* njemu, ki sedi na prestolu in Jagnjetu na veke vekov.«¹⁴ § In štiri živali so rekly: »Amen.« In štiriindvajset starešin je padlo dol in oboževalo tistega, ki živi na veke vekov.

6 In potem sem videl, ko je Jagnje odprlo enega izmed pečatov in slišal sem, kakor bi bil hrup grmenja, eno izmed štirih živali govoriti: »Pridi in poglej.«² In videl sem ter zagledal belega konja; in tisti, ki je sedel na njem, je imel lok in dana mu je bila krona in odšel je naprej zmagovat in da zmaga.³ In ko je odprlo drugi pečat, sem zaslišal drugo žival reči: »Pridi in poglej.«⁴ § In odšel je drug konj, *ki je bil* rdeč;^d in tistemu, ki je sedel

^a 4:6: [živali: gr. žive stvari, ali, bitja.] ^b 4:8: počivale...: gr. imele počitka. ^c 5:8: dišav: ali, kadila. ^d 6:4: [rdeč: gr. podoben ognju, ali, ognjeno obarvan.]

na njem, je bila dana *oblast* z zemlje odvzeti mir in da naj bi drug drugega klali, in dan mu je bil velik meč. ³In ko je odprlo tretji pečat, sem zaslišal tretjo žival reči: »Pridi in poglej.« In pogledal sem in glej črn konj; in tisti, ki je sedel na njem, je imel v svoji roki tehtnico. ⁶In zaslišal sem glas na sredini med štirimi živalmi reči: »Mera^a pšenice za kovanec in tri mere ječmena za kovanec; in glej, [da] ne škoduješ olju in vinu.« ⁷In ko je odprlo četrti pečat, sem zaslišal glas četrte živali reči: »Pridi in poglej.« ⁸§ In pogledal sem in zagledal konja mrtvaško blede barve; in tistemu, ki je sedel na konju, je bilo ime Smrt in Pekel je sledil za njim. In izročena jima^b je bila oblast nad četrtno zemlje, da ubijata z mečem in z lakoto in s smrtjo in z zemeljskimi živalmi. ⁹In ko je odprlo peti pečat, sem videl pod oltarjem duše teh, ki so bili zaklani zaradi Božje besede in zaradi pričevanja, ki so ga imeli ¹⁰in z močnim glasom so vpili, rekoč: »Doklej, o Gospod, svet in resničen, ne boš sodil in maščeval naše krvi na teh, ki prebivajo na zemlji?« ¹¹§ In vsakemu izmed njih so bila dana bela svečana oblačila in rečeno jim je bilo, da naj še za kratek čas počivajo, dokler se ne bi izpolnili tudi njihovi soslужabniki in njihovi bratje, ki naj bi bili ubiti, kakor so bili oni sami. ¹²In gledal sem, ko je odprlo šesti pečat in glej, bil je velik potres, in sonce je postalo črno kakor vrečevina iz dlak in luna je postala kakor kri, ¹³in zvezde neba so popadale na zemljo, celo kakor figovo drevo odvrže svoje nezrele^c fige, ko ga stresa mogočen veter. ¹⁴^a In nebo je odšlo kakor zvitek pergamenta, ko je zvit skupaj, in vsaka gora in otok sta bila premaknjena s svojega mesta. ¹⁵Kralji zemlje, pomembni ljudje, bogataši, vrhovni poveljniki, mogočnejši, vsak suženj in vsak prost človek pa so se skrili v brloge in v skale gorovij; ¹⁶in rekli so goram in skalam: »Padite na nas in nas skrijte pred obrazom njega, ki sedi na prestolu in pred Jagnjetovim besom, ¹⁷§ kajti prišel je véliki dan njegovega besa in kdo bo zmožen obstati?«

7 In po teh stvareh sem zagledal štiri anđele stati na štirih vogalih zemlje, ki so držali štiri vetrove zemlje, da veter ne bi pihal ne na zemljo niti ne na morje niti ne v nobeno drevo. ²In videl sem drugega anđela dvigovati se od vzhoda, ki je imel pečat živega Boga; in ta je z močnim glasom zaklical štirim anđelom, katerim je bilo dano, da škodujejo zemlji in morju, ³rekoč: »Ne škodujte zemlji niti morju niti drevesom, dokler ne zapečatimo

služabnikov našega Boga na njihovih čelih.« ⁴In slisal sem število teh, ki so bili zapečateni. In zapečatenih je bilo sto štirinštrideset tisoč izmed vseh rodov Izraelovih otrok. ⁵Iz Judovega rodu je bilo zapečatenih dvanajst tisoč. Iz Rubenovega rodu je bilo zapečatenih dvanajst tisoč. Iz Gadovega rodu je bilo zapečatenih dvanajst tisoč. ⁶Iz Aserjevega rodu je bilo zapečatenih dvanajst tisoč. Iz Neftálijevega rodu je bilo zapečatenih dvanajst tisoč. Iz Manásejevega rodu je bilo zapečatenih dvanajst tisoč. ⁷Iz Simeonovega rodu je bilo zapečatenih dvanajst tisoč. Iz Lévičevega rodu je bilo zapečatenih dvanajst tisoč. Iz Isahárjevega rodu je bilo zapečatenih dvanajst tisoč. ⁸Iz Zábulonovega rodu je bilo zapečatenih dvanajst tisoč. Iz Jožefovega rodu je bilo zapečatenih dvanajst tisoč. Iz Benjaminovega rodu je bilo zapečatenih dvanajst tisoč. ⁹§ Potem sem pogledal in glej, velika množica, ki je noben človek ne bi mogel prešteti, izmed vseh narodov in sorodstev in ljudi in jezikov, je stala pred prestolom in pred Jagnjetom, oblečena v bela svečana oblačila in [s] palmami v svojih rokah ¹⁰in vpila z močnim glasom, rekoč: »Rešitev duš našemu Bogu, ki sedi na prestolu in Jagnjetu.« ¹¹In vsi anđeli so stali naokrog prestola in okoli starešin in štirih živali in pred prestolom so padli na svoje obraze in oboževali Boga, ¹²§ rekoč: »Amen: »Blagoslov, slava, modrost, zahvaljevanje, čast, oblast in moč bodi našemu Bogu na veke vekov. Amen.« ¹³§ In eden izmed starešin je odgovoril ter mi rekel: »Kaj so ti, ki so oblečeni v bela svečana oblačila? In od kod so prišli?« ¹⁴§ In rekel sem mu: »Gospod, ti veš.« In rekel mi je: »To so tisti, ki so prišli iz velike stiske in so oprali svoja svečana oblačila in jih pobelili v Jagnjetovi krvi. ¹⁵§ Zato so pred Božjim prestolom in v njegovem templju mu služijo dan in noč. In tisti, ki sedi na prestolu, bo prebival med njimi. ¹⁶^d Ne bodo več lačni niti ne več žejni niti nanje ne bo svetilo sonce niti nobena vročina. ¹⁷Kajti Jagnje, ki je v sredi prestola, jih bo paslo in jih vodilo k živim studencem vodá^e in Bog bo obrisal vse solze z njihovih oči.«

8 In ko je odprlo sedmi pečat, je bila na nebu kake pol ure tišina. ²In videl sem sedem anđelov, ki so stali pred Bogom in tem je bilo danih sedem trobent. ³In prišel je drug anđel in stal pred oltarjem, ki je imel zlato kadilnico in dano mu je bilo veliko kadila, da bi ga z molitvami vseh svetih daroval^d na zlatem oltarju, ki je bil pred prestolom. ⁴In

^a 6:6: Mera: beseda choenix označuje mero, ki vsebuje 1,23 litra. ^b 6:8: jima: ali, mu. ^c 6:13: nezrele: ali, zelene. ^d 8:3: daroval...: ali, dodal k molitvam.

^a 6:14: Iz 34:4 ^b 6:16: Lk 23:30 ^c 7:15: Raz 21:3 ^d 7:16: Iz 49:10 ^e 7:17: Iz 25:8; Raz 21:4

dim kadila, *ki je prišel z molitvami svetih*, se je iz angelove roke dvignil pred Boga. ⁵In angel je vzel kadilnico in jo napolnil z ognjem z oltarja in jo vrgel v^a zemljo; in tam so bili glasovi, grmenja, bliski in potres. ⁶In sedem angelov, ki je imelo sedem trobent, se je pripravilo, da zatrobijo.

⁷§ Zatrobil je prvi angel in sledila sta toča in ogenj, pomešana s krvjo in bila sta vržena na zemljo, in zgorela je tretjina dreves in zgorela je vsa zelena trava. ⁸In zatrobil je drugi angel in kakor bi bila velika gora, ki je gorela z ognjem, vržena v morje, in tretjina morja je postala kri. ⁹§ In tretjina ustvarjenih bitij, ki so bila v morju in so imela življenje, je poginila, in uničena je bila tretjina ladij.

¹⁰In zatrobil je tretji angel in z neba je padla velika zvezda, goreča, kot bi bila svetilka in ta je padla na tretjino rek in na studence vodá; ¹¹in zvezda se je imenovala Pelin, in tretjina vodá je postala grenka; in mnogo ljudi je umrlo zaradi vodá, ker so postale grenke. ¹²In zatrobil je četrti angel in udarjena je bila tretjina sonca in tretjina lune in tretjina zvezd, tako kot bi njihova tretjina potemnela in dan ni sijal za svojo tretjino in prav tako noč.

¹³§ In gledal sem in slišal angela leteti po sredi neba, rekoč z močnim glasom: »Gorje, gorje, gorje prebivalcem zemlje zaradi preostalih glasov trobente treh angelov, ki bodo še zatrobili!«

9 § In zatrobil je peti angel in videl sem zvezdo pasti z neba na zemljo in dan mu je bil ključ od jame brez dna. ²In odprl je jamo brez dna in iz jame se je dvignil dim, kakor dim velike talilne peči; in zaradi dima iz jame sta potemnela sonce in zrak. ³In iz dima so prišle na zemljo kobilice in dana jim je bila oblast, kakor imajo škorpioni oblast na zemlji. ⁴In naročeno jim je bilo, da naj ne bi škodili zemeljski travi niti nobeni zeleni stvari niti nobenemu drevesu, temveč samo tistim ljudem, ki na svojih čelih nimajo Božjega pečata. ⁵In dano jim je bilo, da naj jih ne bi pobijale, temveč da naj bi bili pet mesecev mučeni, in njihovo mučenje *je bilo* kakor mučenje škorpiona, ko piči človeka. ⁶In v tistih dneh bodo ljudje iskali smrt, pa je ne bodo našli; in želeli bodo umreti, smrt pa bo bežala od njih. ⁷In oblika kobilic *je bila* podobna konjem, pripravljenim za boj; in na njihovih glavah *so bile*, kot bi bile krone podobne zlatu in njihovi obrazi *so bili* kakor človeški obrazi. ⁸In imele so lase kakor

ženski lasje in njihovi zobje so bili kakor levji *zobje*. ⁹In imele so prsne oklepe, kot bi bili prsni oklepi iz železa; in zvok njihovih peruti *je bil* kakor zvok bojnih voz z mnogimi konji, drvečimi v boj. ¹⁰In imele so repe kot škorpioni in na njihovih repih so bila žela; in njihova oblast *je bila* pet mesecev škoditi ljudem. ¹¹In nad seboj so imele kralja, *ki je* angel iz jame brez dna, katerega ime je v hebrejskem jeziku Ábadon,^b toda v grškem jeziku ima *svoje* ime Apolion.^c ¹²Eno gorje je minilo, in glej, zatem pride še dvoje gorje.

¹³In zatrobil je šesti angel in od zlatega oltarja, ki je pred Bogom, sem zaslišal glas iz štirih rogov, ¹⁴rekoč šestemu angelu, ki je imel trobento: »Odveži štiri angele, ki so zvezani v veliki reki Evfrat.« ¹⁵In štirje angeli, ki so bili pripravljeni na to uro^d in dan in mesec in leto, so bili odvezani, da pobijejo tretjino ljudi. ¹⁶In število vojske jezdecov *je bilo* dvesto milijonov;^e in slišal sem njihovo število. ¹⁷§ In tako sem v videnju videl konje in te, ki so sedeli na njih, da imajo prsni oklepi [*barvo*] ognja in hijacinta ter žvepla; in glave konj *so bile* kakor levje glave, in iz njihovih ust so prihajali ogenj in dim in žveplo. ¹⁸Od teh treh je bila tretjina ljudi ubita z ognjem, z dimom in z žveplom, ki so prihajali iz njihovih ust. ¹⁹Kajti njihova oblast je v njihovih ustih in v njihovih repih, kajti njihovi repi *so bili* podobni kačam in imeli so glave in z njimi škodujejo. ²⁰§ In preostali izmed ljudi, ki niso bili pobiti s temi nadlogami, se še niso pokesali od del svojih rok, da ne bi oboževali hudiče,^a zlate malike, srebrne in bronaste, kamnite in lesene, ki niti ne morejo videti, niti slišati, niti hoditi; ²¹niti se niso pokesali od svojih umorov, niti od svojih čarodejstev, niti od svojih prešuštvovanj, niti od svojih tatvin.

10 In videl sem drugega mogočnega angela priti dol z neba, oblečenega z oblakom, in nad njegovo glavo *je bila* mavrica in njegov obraz *je bil* kakor bi bil sonce in njegova stopala kakor ognjeni stebri. ²In v svoji roki je imel odprto majhno knjigo; in svoje desno stopalo je postavil na morje, *svoje* levo stopalo pa na zemljo ³ter zavpil z močnim glasom, kot *kadar* rjove lev. In ko je zavpil, je sedem gromov izustilo svoje glasove. ⁴In ko je sedem gromov izustilo svoje glasove, sem bil na tem, da napišem. Zaslišal pa sem glas iz nebes, ki mi je rekel: »Zapečati te besede, ki jih je spregovorilo sedem gromov in jih ne zapiši.« ⁵In angel, ki sem ga videl stati na morju in

^a 8:5: v: ali, na. ^b 9:11: [Ábadon: gr. uničevalni angel.] ^c 9:11: Apolion: to se pravi, Uničevalec.

^d 9:15: na to uro...: ali, ob uri in dnevu in mesecu in letu. ^e 9:16: [dvesto milijonov: gr. dvesto tisoč tisoč.]

^a 9:20: Ps 115:4; Ps 135:15

na zemlji, je svojo roko vzdignil k nebu ⁶in prisegel pri njem, ki živi na veke vekov, ki je ustvaril nebo in stvari, ki so na njem in zemljo in stvari, ki so na njej in morje in stvari, ki so v njem, da naj ne bi bilo več časa, ⁷toda v dneh glasu sedmega angela, ko bo ta pričel trobiti, naj bi se dokončala Božja skrivnost, kakor jo je razglasil svojim služabnikom prerokom.

⁸In glas, ki sem ga slišal z neba, mi je ponovno spregovoril ter rekel: »Pojdi in vzemi majhno knjigo, ki je odprta v roki angela, ki stoji na morju in na zemlji.« ⁹In odšel sem k angelu ter mu rekel: »Daj mi majhno knjigo.« In rekel mi je: »Vzemi jo in jo pojej, in tvoj trebuh bo naredila grenek, toda v tvojih ustih bo sladka kakor med.« ¹⁰In iz angelove roke sem vzel majhno knjigo in jo pojedel in v mojih ustih je bila sladka kakor med in takoj, ko sem jo pojedel, je bil moj trebuh grenek. ¹¹In rekel mi je: »Ponovno moraš prerokovati pred mnogimi ljudmi, narodi, jeziki in kralji.«

11 § In dan mi je bil trst, podoben palici in angel je stal, rekoč: »Vstani in izmeri Božji tempelj in oltar in te, ki v njem obožujejo. ²Toda dvor, ki je zunaj templja, izpusti^a in ga ne izmeri, kajti dan je poganov in dvainštirideset mesecev bodo pod stopali pohojali sveto mesto. ³In^b svojima dvema pričama bom dal *oblast* in prerokovala bosta tisoč dvesto in šestdeset dni, oblečeni v vrečevino.« ⁴To sta^b dve oljki in dva svečnika, ki stojita pred Bogom zemlje. ⁵In če jima bo katerikoli človek škodil, iz njunih ust izide ogenj in požre njune sovražnike. Če pa ju bo katerikoli človek poškodoval, mora biti na ta način ubit. ⁶Ta [dva] imata oblast, da zapreta nebo, da v dneh njunega prerokovanja ne dežuje in oblast imata nad vodami, da jih spremenita v kri, zemljo pa udarita z vsemi nadlogami, tako pogosto, kakor hočeta. ⁷In ko bosta končala svoje pričevanje, se bo iz jame brez dna povzpел zverniki, ki bo povzročil vojno proti njima in ju premagal ter ju ubil. ⁸Njuni trupli pa bosta *ležali* na ulici velikega mesta, ki se mu duhovno reče Sódoma in Egipt, kjer je bil križan tudi naš Gospod. ⁹In tisti izmed ljudi in sorodstev in jezikov in narodov bodo tri dni in pol gledali njuni trupli in ne bodo pustili, da bi bili njuni trupli položeni v grobova. ¹⁰In tisti, ki prebivajo na zemlji, se bodo veselili nad njima in se zabavali ter bodo drug drugemu pošiljali darila, ker sta ta dva preroka mučila te, ki prebivajo na zemlji. ¹¹Po treh dneh in pol pa je vanju

vstopil Duh življenja od Boga in vstala sta na svoja stopala in na te, ki so ju videli, je padel velik strah. ¹²In zaslišala sta močan glas z neba, ki jima je rekel: »Pridita sèm gor.« In v oblaku sta se vzpela do neba, njuni sovražniki pa so ju gledali. ¹³In isto uro je bil tam velik potres in padel je deseti del mesta in v potresu jih je bilo izmed ljudi^c umorjenih sedem tisoč; preostanek pa je bil zgrožen in dal slavo Bogu nebes. ¹⁴Drugo gorje je minilo in glej, hitro pride tretje gorje. ¹⁵§ In zatrobil je sedmi angel in na nebu so bili močni glasovi, govoreč: »Kraljestva tega sveta so postala *kraljestva* našega Gospoda in njegovega Kristusa in vladal bo na veke vekov.« ¹⁶In štiriindvajset starešin, ki so na svojih sedežih sedeli pred Bogom, je padlo na svoje obraze ter oboževalo Boga, ¹⁷§ rekoč: »Zahvaljujemo se ti, o Gospod Bog Vsemogočni, ki si in si bil in boš prišel, ker si si vzel svojo veliko oblast in si zakraljeval. ¹⁸In narodi so bili jezni in prišel je tvoj bes in čas mrtvih in da bi jim bilo sojeno in da bi dal nagrado svojim služabnikom prerokom in svetim ter tem, ki se bojijo tvojega imena, majhnim in velikim, in da bi uničil te, ki uničujejo^d zemljo.« ¹⁹In na nebu se je odprl Božji tempelj in v njegovem templju je bilo videti skrinjo njegove zaveze; in bili so bliski in glasovi in grmenja in potres in velika toča.

12 In na nebu se je prikazalo veliko znamenje;^e ženska, oblečena s soncem in luna pod njenimi stopali in krona dvanajsterih zvezd na njeni glavi. ²In ona, ki je bila z otrokom, je vpila v porodnih mukah in bolečinah, da bi rodila. ³In na nebu se je prikazalo drugo znamenje^f in glej, velik rdeč^g zmaj, ki je imel sedem glav in deset rogov ter na njegovih glavah sedem kron.^h ⁴In njegov rep je potegnil z neba tretjino zvezd ter jih vrgel na zemljo in zmaj je stal pred žensko, ki je bila pripravljena, da rodi, da bi požrl njenega otroka takoj, ko bi se rodil. ⁵In rodila je fantka, ki je bil [namenjen], da vsem narodom vlada z železno palico in njen otrok je bil vzet k Bogu in k njegovemu prestolu. ⁶In ženska je pobegnila v divjino, kjer je imela prostor, pripravljen od Boga, da naj bi jo tam hranili tisoč dvesto in šestdeset dni. ⁷In bila je vojna v nebesih. Mihael in njegovi angeli so se bojevali proti zmaju in zmaj se je bojeval ter njegovi angeli, ⁸pa niso prevladali niti se na nebu zanje ni več našlo prostora. ⁹In véliki zmaj je bil vržen ven, ta stara kača,

^a 11:2: izpusti: gr. vrzi ven. ^b 11:3: In...: ali, Svojima dvema pričama bom dal, da bosta lahko prerokovala. ^c 11:13: izmed ljudi: gr. človeških imen. ^d 11:18: uničujejo: ali, kvarijo. ^e 12:1: znamenje: ali, znak. ^f 12:3: znamenje: ali, znak. ^g 12:3: [rdeč: gr. podoben ognju, ali, ognjeno obarvan.] ^h 12:3: [kron: gr. diadem; dragocen okrasni obroč ali trak okoli glave, naček.]

^a 10:9: Ezk 2:8; Ezk 3:3 ^b 11:4: Zah 4:3; Zah 11:14

imenovana hudič in Satan, ki zavaja ves svet. Izgnan je bil na zemljo in njegovi angeli so bili izgnani z njim.¹⁰ In na nebu sem zaslišal močan glas, rekoč: »Sedaj je prišla rešitev duš in moč in kraljestvo našega Boga in oblast njegovega Kristusa, kajti vržen je dol obtoževalec naših bratov, ki jih je dan in noč obtoževal pred našim Bogom.«¹¹ In oni so ga premagali s krvjo Jagnjeta in z besedo svojega pričevanja in svojih življenj niso ljubili do smrti.¹² Zato se veselite, ve nebesa in vi, ki prebivate v njih. Gorje prebivalcem zemlje in morja! Kajti hudič je prišel dol k vam, zelo ogorčen, ker ve, da ima le malo časa.¹³ In ko je zmaj videl, da je bil vržen na zemljo, je preganjal žensko, ki je rodila moško *dete*.¹⁴ In ženski sta bili dani dve peruti velikega orla, da bi lahko odletela v divjino, na njen kraj, kjer je bila hranjena čas in čase in polovico časa, proč od obraza kače.¹⁵ In kača je iz svojih ust vrgla za žensko vodo, kot poplavo, da bi lahko povzročila, da jo poplava odnese.¹⁶ In zemlja je pomagala ženski in zemlja je odprla svoja usta ter požrla poplavo, ki jo je zmaj vrgel iz svojih ust.¹⁷ In zmaj je bil ogorčen proti ženski in odšel, da povzroči vojno proti preostanku njenega potomstva, ki se drži Božjih zapovedi in ima pričevanje Jezusa Kristusa.

13 § In stal sem na morskem pesku in videl zvernika dvigniti se iz morja, ki je imel sedem glav ter deset rogov in na svojih rogovih deset kron^a in na svojih glavah bogokletno^b ime.² In zvernik, ki sem ga videl, je bil podoben leopardu in njegova stopala so bila kakor medvedja *stopala* in njegova usta kakor levja usta. In zmaj mu je dal svojo moč in svoj prestol ter veliko oblast.³ In videl sem eno izmed njegovih glav, kot bi bila ranjena^c do smrti in njegova smrtna rana je bila ozdravljena in ves svet se je spraševal o zverniku.⁴ In oboževali so zmaja, ki je dal oblast zverniku in oboževali so zvernika, rekoč: »Kdo je podoben zverniku? Kdo se je zmožen bojevati z njim?«⁵ In dana so mu bila usta, ki so govorila velike stvari ter bogokletja in dana mu je bila oblast, da nadaljuje^d dvainštirideset mesecev.⁶ In svoja usta je odprl v bogokletju proti Bogu, da preklinja njegovo ime in njegovo šotorsko svetišče in te, ki prebivajo v nebesih.⁷ In dano mu je bilo, da se vojskuje s svetimi in da jih premaga in dana mu je bila oblast nad vsemi sorodstvi in jeziki in narodi.⁸ In

oboževali ga bodo vsi, ki prebivajo na zemlji, katerih imena *že* od ustanovitve sveta niso zapisana v knjigi življenja, zaklanega Jagnjeta.⁹ Če ima katerikoli človek uho, naj sliši.¹⁰ § Kdor vodi v ujetništvo, bo šel v ujetništvo.^c Kdor ubija z mečem, mora biti ubit z mečem. Tukaj je potrpežljivost in vera svetih.¹¹ In zagledal sem še enega zvernika prihajati gor iz zemlje in imel je dva rogova, podobna jagnjetovim, govoril pa je kakor zmaj.¹² In izvajal je vso oblast prvega zvernika pred njim in povzroča zemlji in tistim, ki prebivajo na njej, da obožujejo prvega zvernika, katerega smrtna rana se je pozdravila.¹³ In dela velike čudeže, tako da naredi pred očmi ljudi, da pride ogenj z neba na zemljo¹⁴ in zavaja te, ki prebivajo na zemlji, s *pomočjo* teh čudežev, za katere je imel oblast, da jih je delal pred očmi zvernika, rekoč tistim, ki prebivajo na zemlji, da bi morali narediti podobo zvernika, ki je imel rano od meča in je oživel.¹⁵ In imel je moč, da dá življenje^e podobi zvernika, da naj bi podoba zvernika tako govorila kakor povzročila, da naj bi bili pobiti vsi, ki ne bi oboževali podobe zvernika.¹⁶ In povzroči vsem, tako malim kakor velikim, bogatim in revnim, svobodnim in sužnjem, da sprejmejo^f znamenje v svojo desnico ali v svoja čela¹⁷ in da noben človek ne bi smel kupovati ali prodajati, razen kdor je imel znamenje ali ime zvernika ali število njegovega imena.¹⁸ Tukaj je modrost. Naj tisti, ki ima razum, prešteje število zvernika; kajti to je število človeka in njegovo število je šeststo šestinšestdeset.

14 § In pogledal sem in glej, Jagnje je stalo na gori Sion in z njim sto štirinštirideset tisoč [tistih], ki so imeli na svojih čelih napisano ime njihovega Očeta.² In zaslišal sem glas z neba, kakor glas mnogih vodá in kakor glas velikega groma in slišal sem glas harfistov igrati s svojimi harfami³ in peli so, kakor bi bila to nova pesem, pred prestolom in pred štirimi živalmi in starešinami in noben človek se ni mogel naučiti te pesmi razen sto štirinštiridesetih tisočev, ki so bili odkupljeni z zemlje.⁴ To so tisti, ki niso bili omadeževani z ženskami, kajti deviški so. To so tisti, ki sledijo Jagnjetu, kamorkoli gre. Ti so bili odkupljeni^g izmed ljudi, so prvi sadovi Bogu in Jagnjetu.⁵ § In v njihovih ustih ni bilo najti zvijače, kajti pred Božjim prestolom so brez krivde.

⁶ In videl sem drugega angela leteti po sredi neba, ki je imel oznaniti večern evangelij

^a 13:1: [kron: gr. diadem; dragocen okrasni obroč ali trak okoli glave, načelek.] ^b 13:1: bogokletno...: ali, bogokletna imena. ^c 13:3: ranjena: gr. zaklana. ^d 13:5: nadaljuje: ali, se vojskuje. ^e 13:15: življenje: gr. dih. ^f 13:16: sprejmejo: gr. jim dajo. ^g 14:4: odkupljeni: gr. kupljeni.

^a 12:16: [Jer 22:29] ^b 13:8: [2 Mz 32:32]; [Ps 69:28]; [Iz 4:3]; [Dan 10:21]; [Dan 12:1]; [Lk 10:20]; [Flp 4:3]; [Heb 12:23]; [Raz 3:5]; [Raz 13:8]; [Raz 20:12]; [Raz 20:15] ^c 13:10: Mt 26:52

tem, ki prebivajo na zemlji in vsakemu narodu, sorodstvu, jeziku in ljudem, ⁷ govoreč z močnim glasom: »Bojte se Boga in dajte mu slavo, kajti prišla je ura njegove sodbe;^a in obožujte njega, ki je naredil nebo in zemljo in morje ter studence vodá.« ⁸ In sledil je še en angel, govoreč:^b »[Metropola] Babilon je padla, padla je, ta velika metropola, zato ker je vse narode prisilila piti od vina besa svojega prešuštvojanja.« ⁹ In tema je sledil še tretji angel, govoreč z močnim glasom: »Če katerikoli človek obožuje zvernika in njegovo podobo ter v svoje čelo ali v svojo roko sprejme njegovo znamenje, ¹⁰ § bo ta isti pil od vina Božjega besa, ki je brez mešanja izlit v časo njegovega ogorčenja in v prisotnosti svetih angelov in v Jagnjetovi prisotnosti bo mučen z ognjem in žveplom ¹¹ in dim njihovega mučenja se vzpenja na veke vekov in ne podnevi, ne ponoči nima počitka kdor obožuje zvernika ter njegovo podobo in kdorkoli sprejme znamenje njegovega imena. ¹² Tukaj je potrpežljivost svetih; tukaj so tisti, ki se držijo Božjih zapovedi in Jezusove vere.« ¹³ In zaslišal sem glas z neba, ki mi je rekel: »Zapiši: »Blagoslovljeni so mrtvi, ki odslej^a umrejo v Gospodu.« »Da,« govori Duh, »da se lahko odpočijejo od svojih naporov; in njihova dela jim sledijo.«

¹⁴ In pogledal sem ter zagledal bel oblak in na oblaku sedeti nekoga, podobnega Sinu človekovemu, ki ima na svoji glavi zlato krono in v svoji roki oster srp. ¹⁵ In iz templja je prišel drug angel in tistemu, ki je sedel na oblaku, je z močnim glasom zaklical:^c »Zamahni s svojim srpom in požanji, kajti zate je prišel čas, da žanješ; kajti žetev zemlje je dozorela.« ¹⁶ In tisti, ki je sedel na oblaku, je s svojim srpom zamahnil po zemlji in zemlja je bila požeta. ¹⁷ In drug angel je prišel iz templja, ki je v nebesih, ki je tudi imel oster srp. ¹⁸ In drug angel je prišel od oltarja, ki je imel oblast nad ognjem in z glasnim krikom je zaklical tistemu, ki je imel oster srp, rekoč: »Zamahni s svojim ostrim srpom in zberi zemeljske trtne grozde, kajti njeno grozdje je popolnoma dozorelo.« ¹⁹ In angel je s svojim srpom zamahnil po zemlji in zbral vino zemlje in ga vrgel v veliko vinsko stiskalnico Božjega besa. ²⁰ In vinska stiskalnica je bila pohojana zunaj mesta in iz vinske stiskalnice je prišla kri, celó konjem do uzd, tisoč in šeststo dolžin brazd daleč.

15 In na nebu sem videl drugo znamenje, veliko in čudovito, sedem angelov, ki

so imeli sedem zadnjih nadlog, kajti z njimi je dopolnjen Božji bes. ² In videl sem, kot bi bilo stekleno morje, pomešano z ognjem; in ti, ki so dosegli zmago nad zvernikom in nad njegovo podobo in nad njegovim znamenjem in nad številom njegovega imena, so z Božjimi harfami stali na steklenem morju. ³ ^d In peli so pesem Božjega služabnika Mojzesa in Jagnjetovo pesem, rekoč: »Velika in čudovita so tvoja dela, Gospod Bog Vsemogočni; tvoje poti^e so pravične in resnične, ti Kralj svetih.« ⁴ ^f Kdo se te ne bi bal, o Gospod in ne proslavil tvojega imena? Kajti samo ti si svet, kajti vsi narodi bodo prišli in oboževali pred teboj, kajti tvoje sodbe so postale očitne.« ⁵ In nató sem pogledal in glej, tempelj šotorskega svetišča pričevanja v nebesih je bil odprt. ⁶ In iz templja je prišlo sedem angelov, ki so imeli sedem nadlog, oblečenih v čisto in belo platno in preko prsi opasnih z zlatimi pasovi. ⁷ In ena izmed štirih živali je dala sedmim angelom sedem zlatih stekleničk polnih besa Boga, ki živi na veke vekov. ⁸ § In tempelj je bil napolnjen z dimom od Božje slave in od njegove moči in noben človek ni bil sposoben vstopiti v tempelj, dokler se ne bi izpolnile sedmere nadloge sedmih angelov.

16 In iz templja sem zaslišal močan glas, ki je sedmim angelom rekel: »Pojdite po svojih poteh in na zemljo izlijte stekleničke Božjega besa.« ² In odšel je prvi in svojo stekleničko izlil na zemljo; in na ljudi, ki so imeli znamenje zvernika in na tiste, ki so oboževali njegovo podobo, je padlo ogabno in boleče vnetje. ³ In drugi angel je svojo stekleničko izlil na morje in postalo je kakor kri mrtvega človeka in vsaka živa duša v morju je umrla. ⁴ In tretji angel je svojo stekleničko izlil v reke in studence vodá; in postale so kri. ⁵ In slišal sem reči angela vodá: »Ti si pravičen, o Gospod, ki si in si bil in boš, ker si tako sodil.« ⁶ Kajti prelili so kri svetih in prerokov in dal si jim piti kri, kajti zaslužili so.« ⁷ In od oltarja sem nekoga slišal reči: »Točno tako, Gospod Bog Vsemogočni, resnične in pravične so tvoje sodbe.« ⁸ In četrti angel je svojo stekleničko izlil na sonce in dana mu je bila oblast, da z ognjem žge ljudi. ⁹ In ljudje so bili žgani^d z veliko vročino in izrekli bogokletje proti imenu Boga, ki ima oblast nad temi nadlogami, pa se niso pokesali, da bi mu dali slavo. ¹⁰ In peti angel je svojo stekleničko izlil na zvernikov prestol in njegovo kraljestvo je bilo polno teme in zaradi bolečine so si grizli svoje jezike ¹¹ in zaradi svojih bolečin in

^a 14:13: odslej...; ali, od tega časa naprej, govori Duh. ^b 14:15: je dozorela: ali, se je osušila.

^c 15:3: svetih; ali, narodov, ali, vekov. ^d 16:9: žgani; ali, zažgani.

^a 14:7: Ps 146:5; Apd 14:15 ^b 14:8: Iz 21:9; Jer 51:8; Raz 18:2 ^c 14:15: Jl 3:13 ^d 15:3: 2 Mz 15:1

^e 15:3: Ps 145:17 ^f 15:4: Jer 10:7

svojih vnetij so izrekli bogokletje proti Bogu nebes in se niso pokesali od svojih dejanj. ¹²In šesti angel je svojo stekleničko izlil na veliko reko Evfrat in njena voda se je posušila, da bi se lahko pripravila pot kraljem z vzhoda. ¹³In videl sem iz ust zmaja in iz ust zvernika ter iz ust lažnega preroka *priti* tri nečiste duhove, podobne žabam. ¹⁴Kajti to so duhovi hudičev, ki delajo čudeže, ki gredo do kraljev zemlje celotnega sveta, da jih zberejo na bitko tistega vélikega dne Boga Vsemogočnega. ¹⁵»Glej, pridem kakor tat. Blagoslovljen je kdor straži in obdrži svoje obleke, da ne bi hodil nag in bi videli njegovo sramoto.« ¹⁶In zbral jih je skupaj na kraju, v hebrejskem jeziku imenovanem Harmagedón. ¹⁷In sedmi angel je svojo stekleničko izlil v zrak in iz nebeškega templja je prišel od prestola močan glas, rekoč: »Narejeno je.« ¹⁸In tam so bili glasovi in gromi in bliski in bil je velik potres, kakršnega še ni bilo, odkar so bili na zemlji ljudje, tako mogočen potres in tako velik. ¹⁹In veliko mesto je bilo razdeljeno na tri dele in mesta narodov so se podrla in vélika [*metropola*] Babilon je prišla v spomin pred Boga, ²⁰da ji da čašo vina okrutnosti svojega besa. ²¹In vsak otok je zbežal proč in gora ni bilo najti. ²¹In z neba je padala na ljudi velika toča, vsak kamen težak okoli talent in ljudje so zaradi nadloge toče izrekli bogokletje proti Bogu; kajti nadloga od tega je bila silno velika.

17 In prišel je eden izmed sedmih angelov, ki so imeli sedem steklenič in govoril z menoj ter mi rekel: »Pridi sèm, pokazal ti bom sodbo vélike vlačuge, ki sedi nad mnogimi vodami, ²s katero so kralji zemlje zagrešili prešuštvovanje, prebivalci zemlje pa so bili opiti z vinom njenega prešuštvovanja.« ³Tako me je v duhu odvedel proč v divjino in videl sem žensko sedeti na škrlatno obarvanem zverniku, polnem imen bogokletstev, ki je imel sedem glav in deset rogov. ⁴In ženska je bila oblečena v vijolično in škrlatno [*rdečo*] barvo in odeta ^b z zlatom in dragocenimi kamni in biseri in v svoji roki je imela zlato čašo polno ogabnosti in umazanosti svojega prešuštvovanja ⁵in na njenem čelu je bilo napisano ime: SKRIVNOST, VÉLIKA ⁶In videl sem žensko, pijano s krvjo svetih in s krvjo Jezusovih mučencev in ko sem jo zagledal, sem se čudil z veliko osuplostjo. ⁷Angel pa mi je rekel: »Zakaj se čudiš? Povedal ti bom skrivnost ženske in zvernika, ki jo prenaša, ki ima sedem glav in deset rogov. ⁸Zverniki, ki si ga videl, je bil in ga ni in vzpel se bo iz jame brez dna in šel v pogubo in tisti, ki prebivajo

na zemlji, katerih imena od ustanovitve sveta niso bila zapisana v knjigi življenja, se bodo čudili, ko bodo gledali zvernika, ki je bil in ga ni, pa vendar je. ⁹In tukaj je um, ki ima modrost. Sedem glav je sedem gorá, na katerih sedi ženska. ¹⁰In tam je sedem kraljev; pet je padlih in eden je, drugi *pa* še ni prišel; ko pa pride, mora kratek čas nadaljevati. ¹¹Zverniki, ki je bil in ga ni, je celó osmi in je izmed sedmih in gre v pogubo. ¹²In deset rogov, ki si jih videl, je deset kraljev, ki doslej še niso prejeli kraljestva, toda kot kralji prejmejo oblast z zvernikom za eno uro. ¹³Ti imajo en um, svojo oblast in moč pa bodo dali zverniku. ¹⁴Ti se bodo vojskovali z Jagnjetom, Jagnje pa jih bo premagalo, ^ckajti on je Gospod gospodov in Kralj kraljev in tisti, ki so z njim, so poklicani in izbrani in zvesti.« ¹⁵In rekel mi je: »Te vode, ki jih vidiš, kjer sedi vlačuga, so ljudje in množice in narodi in jeziki. ¹⁶Š In deset rogov, ki si jih videl na zverniku, ti bodo sovražili vlačugo in naredili jo bodo opustošeno in nago in jedli bodo njeno meso ter jo sežgali z ognjem. ¹⁷Kajti Bog je na njihova srca položil, da izpolnijo njegovo voljo in da se strinjajo in svoje kraljestvo izročijo zverniku, dokler ne bodo izpolnjene Božje besede. ¹⁸Ženska pa, ki si jo videl, je to veliko mesto, ki kraljuje nad kralji zemlje.«

18 In po teh stvarih sem videl drugega angela priti dol z neba, ki je imel veliko oblast in zemlja je bila razsvetljena z njegovo slavo. ²In mogočno je vpil z močnim glasom, rekoč: ^d»Vélika [*metropola*] Babilon je padla, padla je in postala prebivališče hudičev in ječa vsakega nečistega duha in kletka vsake nečiste in osovražene ptice. ³Š Kajti vsi narodi so pili od vina besa njenega prešuštvovanja in kralji zemlje so z njo zagrešili prešuštvovanje in trgovci zemlje so obogateli od obilja ^enjenih poslastic.« ⁴In zaslišal sem drug glas z neba, rekoč: »Pridite iz nje, moji ljudje, da ne boste soudeleženi z njenimi grehi in da ne prejmete od njenih nadlog. ⁵Kajti njeni grehi so segli do neba in Bog se je spomnil njenih krivičnosti. ⁶Nagradite jo, kakor vas je sama nagradila in podvojite ji dvojno glede na njena dela; v čašo, ki jo je napolnila, ji napolnite dvojno. ⁷Kolikor je samo sebe slavila in slastno živila, toliko muk in bridkosti ji dajte, kajti v svojem srcu pravi: »Sedim, ^ekraljica in nisem vdova in ne bom videla bridkosti.« ⁸Zatorej bodo njene nadloge prišle v enem dnevu; smrt in žalovanje in lakota in popolnoma bo požgana z ognjem, kajti močan je Gospod Bog, ki jo sodi.« ⁹In

^a 16:16: [Harmagedón: hebr. gora Megiddo; mesto Tel Megiddo v Izraelu, jugovzhodno od Hajfe; kraj večih bitk.] ^b 17:4: odeta: gr. pozlačena. ^c 18:3: obilja: ali, moči.

^a 16:15: Mt 24:44 ^b 16:19: Jer 25:15 ^c 17:14: 1 Tim 6:15; Raz 19:16 ^d 18:2: Raz 14:8 ^e 18:7: Iz 47:8

kralji zemlje, ki so zagrešili prešuštvo vanje in z njo slastno živeli, jo bodo objokovali in žalovali za njo, ko bodo videli dim njenega gorenja, ¹⁰ stoječ daleč stran zaradi strahu pred njenim mučenjem, rekoč: »Ojoj, ojoj, ta velika metropola Babilon, ta mogočna metropola! Kajti v eni uri je prišla tvoja sodba.« ¹¹ In trgovci zemlje bodo jokali in žalovali nad njo, kajti noben človek ne kupuje več njihovega trgovskega blaga, ¹² trgovskega blaga iz zlata in srebra in dragocenih kamnov in iz biserov in tankega lanenega platna in bagra in svile in škrlata^a in vsakega dišečega^b lesa in vseh vrst posod^c iz slonovine in vseh vrst posod^d iz najdragocenejšega lesa in iz bronca in železa in marmorja ¹³ § In cimeta in dišav in mazil in kadil in vina in olja in fine moke in pšenice in živali in ovc in konj in bojnih vozov in sužnjev^e in človeških duš. ¹⁴ § In sadeži, po katerih je hlepela tvoja duša, so odšli od tebe in vse stvari, ki so bile okusne in lepe, so odšle od tebe in sploh jih ne boš več našel. ¹⁵ Trgovci s temi stvarmi, ki so po njej obogateli, bodo zaradi strahu pred njenimi mukami stali daleč stran ter jokali in tarnali ¹⁶ in govorili: »Ojoj, ojoj, ta velika metropola, ki je bila oblečena v tanko laneno platno in bager in škrlat in odeta z zlatom in dragocenimi kamni in biseri! ¹⁷ § Kajti v eni uri pridejo v nič tako velika bogastva.« In vsak kapitan in vse spremstvo na ladjah in mornarji in kolikor jih trguje po morju, so stali daleč stran ¹⁸ in ko so zagledali dim njenega gorenja, so vpili, rekoč: »Katero mesto je podobno tej veliki metropoli!« ¹⁹ § In na svoje glave so metali prah in vpili, jokali in tarnali, rekoč: »Ojoj, ojoj, ta velika metropola, v kateri so zaradi njene visoke cene postali bogati vsi, ki so imeli ladje na morju! Kajti v eni uri je postala opustošena. ²⁰ Veselite se nad njo, ve nebesa in vi sveti apostoli ter preroki, kajti Bog vas je maščeval na njej.« ²¹ In mogočen angel je pobral kamen, podoben velikemu mlinskemu kamnu in ga vrgel v morje, rekoč: »Tako bo ta velika metropola Babilon z nasiljem zrušena in sploh je ne bo več najti. ²² In v tebi se sploh ne bo več slišalo zvokov harfistov in glasbenikov in piskačev ter trobentačev in v tebi ne bo več najti nobenega rokodelca, katerekoli umetnosti je že in v tebi se sploh ne bo več slišalo zvoka mlinskega kamna ²³ in v tebi sploh ne bo več svetila svetloba sveče in v tebi sploh ne bo več slišati glasu ženina in neveste, kajti tvoji trgovci so bili veliki

možje zemlje, kajti s tvojimi čarodejstvi^f so bili zavedeni vsi narodi. ²⁴ In v njej je bila najdena kri prerokov in svetih in vseh, ki so bili zaklani na zemlji.«

19 In po teh besedah sem zaslišal močan glas mnogih ljudi v nebesih, rekoč: »Aleluja. Rešitev duš in slava in čast ter oblast Gospodu, našemu Bogu, ² kajti njegove sodbe so resnične in pravične, kajti obsodil je veliko vlačugo, ki je s svojim prešuštvo vanjem pokvarila zemljo in pri njeni roki je maščeval kri svojih služabnikov.« ³ In ponovno so rekli: »Aleluja. In njen dim se je vzdigoval na veke vekov.« ⁴ In štiriindvajset starih in četrto živali je padlo dol ter oboževalo Boga, ki je sedel na prestolu, rekoč: »Amen. Aleluja.« ⁵ In od prestola je prišel glas, rekoč: »Hvalite našega Boga, vsi vi njegovi služabniki in vi, ki se ga bojite, oboji, mali in veliki.« ⁶ In zaslišal sem kakor bi bil glas velike množice in kakor glas mnogih vodâ in kakor glas mogočnih grmenj, rekoč: »Aleluja, kajti kraljuje Gospod Bog vsegamogočni. ⁷ Bodimo veseli in veselimo se in dajmo mu čast, kajti prišla je Jagnjetova svatba in njegova žena se je pripravila. ⁸ In zagotovljeno ji je bilo, da bi bila oblečena v tanko laneno platno, čisto in belo,«^g kajti tanko laneno platno je pravičnost svetih. ⁹ In rekel mi je: »Piši: ^a Blagoslovljeni so tisti, ki so poklicani na Jagnjetovo poročno večerjo.« In rekel mi je: »To so resnični Božji izreki.« ¹⁰ In padel sem k njegovim stopalom, da ga obožujem. On pa mi je rekel: ^b »Glej, ne stori tega. Jaz sem tvoj soslужabnik in izmed tvojih bratov, ki imajo Jezusovo pričevanje. Obožuj Boga, kajti pričevanje o Jezusu je duh preroštva.« ¹¹ In videl sem odprto nebo in glej, bel konj in kdor je sedel na njem, je bil imenovan Zvesti in Resnični in on v pravičnosti sodi ter se vojskuje. ¹² Njegove oči so bile kakor plamen ognja in na njegovi glavi je bilo mnogo kron^h in imel je napisano ime, ki ga ni poznal noben človek, razen njega samega. ¹³ ^c In oblečen je bil v suknjo, pomočeno v kri in njegovo ime se imenuje Božja Beseda. ¹⁴ In vojske teh, ki so bile na nebu, so mu sledile na belih konjih, oblečene v tanko, belo in čisto laneno platno. ¹⁵ In iz njegovih ust izhaja oster meč, da naj bi z njim udaril narode in vladal jim bo z železno palico in tlači vinsko stiskalnico okrutnosti in besa Vsemogočnega Boga. ¹⁶ In na svoji suknji in na svojem stegnu ima napisano ime: ^d KRALJ KRALJEV IN GOSPOD GOSPODOV.

^a 18:12: [škrlata: ali, volnenega blaga.] ^b 18:12: dišečega: ali, sladkega. ^c 18:12: [posod: gr. stvari.] ^d 18:12: [posod: gr. stvari.] ^e 18:13: sužnjev: ali, teles. ^f 18:23: [čarodejstvi: gr. φαρμακεία pharmakeia; to je, farmacija.] ^g 19:8: belo: ali, svetlo. ^h 19:12: [kron: gr. diadem; dragocen okrasni obroč ali trak okoli glave, načelek.]

¹⁷In videl sem angela stati na soncu in ta je z močnim glasom zaklical, rekoč vsej perjadi, ki leti po sredi neba: »Pridite in zberite se skupaj k večerji vélikega Boga,^a ¹⁸da boste lahko jedle meso kraljev in meso častnikov in meso mogočnejšev in meso konj in od teh, ki sedijo na njih in meso vseh ljudi, tako svobodnih kakor zaslužjenih, tako malih kakor velikih.« ¹⁹In videl sem zvernika in kralje zemlje ter njihove vojske zbrane skupaj, da se vojskujejo proti njemu, ki je sedel na konju in proti njegovi vojski. ²⁰In zvernik je bil ujet in z njim lažni prerok, ki je delal čudeže pred njim, s katerimi je zavajal te, ki so sprejeli znamenje zvernika in te, ki so oboževali njegovo podobo. Oba sta bila živa vržena v ognjeno jezero, goreče z žveplom. ²¹Preostanek pa je bil umorjen z mečem tistega, ki je sedel na konju, katerega meč je prihajal iz njegovih ust in vsa perjad je bila nasičena z njihovim mesom.

20 In videl sem angela priti dol z neba, ki je imel v svoji roki ključ od jame brez dna ter veliko verigo. ²In zgrabil je zmaja, to staro kačo, ki je hudič in Satan, ter ga zvezal za tisoč let ³in ga vrgel v jamo brez dna in ga zaprl ter zapečatil nad njim, da naj ne bi več zavajal narodov, dokler se ne bi dopolnilo tisoč let, potem pa mora biti malo časa odvezan. ⁴In videl sem prestole in sedeli so na njih in dana jim je bila sodba. In videl sem duše teh, ki so bili obglavljeni zaradi pričevanja o Jezusu in zaradi Božje besede in ki niso oboževali zvernika, niti njegove podobe, niti niso sprejeli njegovega znamenja v svoja čela ali v svoje roke; in živeli in kraljevali so s Kristusom tisoč let. ⁵Toda preostanek mrtvih ni ponovno oživel, dokler ni bilo zaključenih tisoč let. To je prvo vstajenje. ⁶Blagoslovljen in svet je, kdor ima delež v prvem vstajenju; nad takšnimi druga smrt nima oblasti, temveč bodo Božji in Kristusovi duhovniki in z njim bodo kraljevali tisoč let. ⁷Ko pa mine tisoč let, bo Satan izpuščen iz svoje ječe ⁸in šel bo ven, da zavede narode, ki so na štirih četrtinah^a zemlje,^b Goga in Magóga, da jih zbere skupaj na bitko; katerih število je kot morskega peska. ⁹In odšli so na zemljino prostranstvo in obkolili tabor svetih ter ljubljenostno mesto in prišel je ogenj dol z neba od Boga ter jih požrl. ¹⁰Hudič, ki jih je zavedel, pa je bil vržen v ognjeno in žvepleno jezero, kjer sta zvernik

in lažni prerok in mučeni bodo dan in noč, na veke vekov.

¹¹In videl sem velik bel prestol in njega, ki je sedel na njem, pred katerega obrazom sta pobegnili zemlja in nebo in ni bilo najti prostora zanju. ¹²In videl sem mrtve, male in velike, stati pred Bogom in knjige so bile odprte in še ena^c knjiga je bila odprta, ki je knjiga življenja^d in mrtvi so bili sojeni iz teh stvari, ki so bile napisane v knjigah, glede na njihova dela. ¹³In morje se je odreklo mrtvim, ki so bili v njem; in smrt in pekel^b sta izročila mrtve, ki so bili v njiju in bili so sojeni, vsak glede na svoja dela. ¹⁴In smrt in pekel sta bila vržena v ognjeno jezero. To je druga smrt. ¹⁵In kdorkoli ni bil najden zapisan v knjigi življenja,^e je bil vržen v ognjeno jezero.

21 In videl sem novo nebo in novo zemljo, kajti prvo nebo in prva zemlja sta prešla in ni bilo več morja. ²In jaz, Janez, sem videl sveto mesto, novi Jeruzalem, prihajati dol od Boga, iz nebes, pripravljeno kakor je nevesta okrašena za svojega soproga. ³In zaslišal sem močan glas z neba, rekoč: »Glej, šotorsko svetišče Boga je z ljudmi in prebival bo z njimi in oni bodo njegovi ljudje in sam Bog bo z njimi in bo njihov Bog. ⁴^gIn Bog bo obrisal vse solze z njihovih oči; in ne bo več smrti, niti bridkosti, niti jokanja, niti ne bo več nobene bolečine, kajti prejšnje stvari so minile.« ⁵In tisti, ki je sedel na prestolu, je rekel:^h »Poglej, vse stvari delam nove.« In rekel mi je: »Zapiši, kajti te besede so resnične in zveste.« ⁶In rekel mi je: »Končano je.ⁱ Jaz sem Alfa in Omega, začetek in konec.^j Temu, ki je žejen, bom zastonj dal iz studenca vode življenja. ⁷Kdor premaga, bo podedoval vse^c stvari; in jaz bom njegov Bog, on pa bo moj sin. ⁸Toda strahopetci, neverniki, gnusneži, morilci, vlačugarji, čarodeji, malikovalci in vsi lažnivci bodo imeli svoj delež v jezeru, ki gori z ognjem in žveplom, kar je druga smrt.«

⁹In k meni je prišel eden izmed sedmih angelov, ki so imeli sedem steklenič, polnih sedmih zadnjih nadlog in govoril z menoj, rekoč: »Pridi sèm, pokazal ti bom nevesto, Jagnjetovo ženo.« ¹⁰In v duhu me je odvedel proč, k veliki in visoki gori, ter mi pokazal tisto veliko mesto, sveti Jeruzalem, ki se je od Boga spuščal z neba, ¹¹ki je imel Božjo slavo in njegova svetloba je bila podobna najdragocenejšemu kamnu, celó podobna

^a 20:8: [četrtinah: gr. vogalih.] ^b 20:13: pekel: ali, grob. ^c 21:7: vse: ali, te.

^a 19:17: [Ezk 39:17-20] ^b 20:8: Ezk 38:2; Ezk 39:1 ^c 20:12: Raz 3:5 ^d 20:12: [2 Mz 32:32]; [Ps 69:28]; [Iz 4:3]; [Dan 10:21]; [Dan 12:1]; [Lk 10:20]; [Flp 4:3]; [Heb 12:23]; [Raz 3:5]; [Raz 13:8]; [Raz 20:12]; [Raz 20:15] ^e 20:15: [2 Mz 32:32]; [Ps 69:28]; [Iz 4:3]; [Dan 10:21]; [Dan 12:1]; [Lk 10:20]; [Flp 4:3]; [Heb 12:23]; [Raz 3:5]; [Raz 13:8]; [Raz 20:12]; [Raz 20:15] ^f 21:1: Iz 65:17; 2 Pet 3:13 ^g 21:4: Raz 7:17 ^h 21:5: 2 Kor 5:17 ⁱ 21:6: Raz 1:8; Raz 22:13 ^j 21:6: Iz 55:1

kamnu jaspisu, čistemu kakor kristal; ¹² in imelo je veliko in visoko obzidje *in* dvanajst velikih vrat in ob velikih vratih dvanajst angelov in na njih so bila napisana imena, ki so *imena* dvanajsternih rodov Izraelovih otrok: ¹³ na vzhodu troje velikih vrat, na severu troje velikih vrat, na jugu troje velikih vrat in na zahodu troje velikih vrat. ¹⁴ In obzidje mesta je imelo dvanajst temeljev in na njih imena dvanajsternih Jagnjetovih apostolov. ¹⁵ In tisti, ki je govoril z menoj, je imel zlat trst, da izmeri mesto in njegova velika vrata in njegovo obzidje. ¹⁶ In mesto leži štirioglatno in dolžina je tako velika kakor širina; in s trstom je izmeril mesto, dvanajst tisoč dolžin brazd. Njegova dolžina in širina in višina so enake. ¹⁷ In izmeril je njegovo obzidje: sto štiriinštirideset komolcev, *glede na* človeško mero, to je, od angela. ¹⁸ In obzidje je bilo zgrajeno iz jaspisa in mesto je *bilo* čisto zlato, podobno čistemu steklu. ¹⁹ In temelji mestnega obzidja so *bili* okrašeni z vsemi vrstami dragocenih kamnov. Prvi temelj je *bil* jaspis, drugi safir, tretji halkedon, četrti smaragd, ²⁰ peti sardoniks, šesti sardij, sedmi hrizolit, osmi beril, deveti topaz, deseti hrizopraz, enajsti hijacint, dvanajsti ametist. ²¹ In dvanajst velikih vrat je *bilo* dvanajst biserov; vsaka posamezna velika vrata so bila iz enega bisera in ulica mesta je *bila* čisto zlato, kakor bi bilo prosojno steklo. ²² In v njem nisem videl templja, kajti njegov temelj sta Gospod Bog Vsemogočni in Jagnje. ²³ In mesto ni potrebovalo sonca niti lune, da bi sijala nanj, kajti razsvetljevala ga je Božja slava in Jagnje je njegova svetloba. ²⁴ In narodi teh, ki so rešeni, bodo hodili v njegovi svetlobi in kralji zemlje vanj prinesejo svojo slavo in čast. ²⁵ In njegova velika vrata se podnevi sploh ne bodo zaprla, kajti tam ne bo noči. ²⁶ In vanj bodo prinesli slavo in čast narodov. ²⁷ In tja nikakor ne bo stopilo karkoli, kar omadežuje niti karkoli počne ogabno ali počne laž, temveč tisti, ki so zapisani v Jagnjetovi knjigi življenja.

22 In pokazal mi je bistro reko vode življenja, čisto kakor kristal, ki je izvirala iz Božjega in Jagnjetovega prestola. ² In na sredi njegove ulice in na obeh straneh reke je *bilo* drevo življenja, ki je rodilo dvanajst vrst sadja *in* je vsak mesec obrodilo svoj sad, listi drevesa pa so *bili* za ozdravljanje narodov. ³ In nič več ne bo prekletstva, temveč bo v njem Božji in Jagnjetov prestol in njegovi služabniki mu bodo služili ⁴ in videli bodo njegov obraz

in njegovo ime *bo* na njihovih čelih. ⁵ In tam ne bo noči in ne potrebujejo nobene sveče niti sončne svetlobe, kajti Gospod Bog jim daje svetlobo in kraljevali bodo na veke vekov.

⁶ In rekel mi je: »Ti izreki so zvesti in resnični.« In Gospod, Bog svetih prerokov, je poslal svojega angela, da pokaže svojim služabnikom stvari, ki morajo biti v kratkem storjene. ⁷ »Glej, pridem hitro; blagoslovljen je kdor ohranja izreke preroštva iz te knjige.«

⁸ In jaz, Janez, sem videl te stvari in jih slišal. In ko sem jih slišal in videl, sem padel dol pred stopala angela, ki mi je pokazal te stvari, da bi ga oboževal. ⁹ Potem mi je rekel: »Poglej, ne *delaj* tega, kajti jaz sem tvoj soslужabnik in izmed tvojih bratov prerokov in izmed teh, ki ohranjajo izreke te knjige; obožuj Boga.« ¹⁰ In rekel mi je: »Ne zapečati izrekov preroštva te knjige, kajti čas je blizu. ¹¹ Kdor je nepravilen, naj bo nepravilen še naprej; in kdor je umazan, naj bo umazan še naprej; in kdor je pravičen, naj bo še naprej pravičen; in kdor je svet, naj bo svet še naprej.« ¹² In glej, pridem hitro in moja nagrada je z menoj, da dam vsakemu človeku glede na to, *kakšno* bo njegovo delo. ¹³ Jaz sem Alfa in Omega, začetek in konec, prvi in poslednji.« ¹⁴ Še Blagoslovljeni so tisti, ki izpolnjujejo njegove zapovedi, da bi lahko imeli pravico do drevesa življenja in bi lahko skozi velika vrata vstopili v mesto. ¹⁵ Kajti zunaj so psi^m in čarodeji in vlačugarji in morilci in malikovalci in kdorkoli ima rad [laž] ter počne laž.

¹⁶ »Jaz, Jezus, sem poslal svojega angela, da vam te stvari pričuje po cerkvah. Jaz sem korenina in rod Davidov in svetla ter jutranja zvezda.«

¹⁷ In Duh in nevesta pravita: »Pridi.« In naj tisti, ki sliši, reče: »Pridi.« In naj tisti, ki je žejen, pride. In kdorkoli hoče, naj zastonj vzame vodo življenja.

¹⁸ Kajti jaz pričujem vsakemu človeku, ki sliši besede preroštva te knjige: »Če bo katerikoli človek tem besedam dodal, mu bo Bog dodal nadloge,ⁿ ki so napisane v tej knjigi; ¹⁹ in če bo katerikoli človek odvzel od besed knjige tega preroštva, bo Bog odvzel njegov delež iz knjige^o življenja in iz svetega mesta in od stvari, ki so napisane v tej knjigi.«

²⁰ Še Tisti, ki pričuje te stvari, pravi: »Zagotovo pridem hitro.« Amen. Točno tako, pridí Gospod Jezus.

²¹ Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa *naj bo* z vami vsemi. Amen.

^m 22:15: [psi: gr. moške vlačuge.] ⁿ 22:18: [nadloge: gr. šibe.] ^o 22:19: iz knjige...: ali, od drevesa.

^y 21:23: Iz 60:19 ^z 21:24: Iz 60:3 ^a 21:25: Iz 60:11 ^b 22:5: Raz 21:23 ^c 22:9: Raz 19:10
^d 22:12: Rim 2:6 ^e 22:13: Iz 41:4; Iz 44:6 ^f 22:17: Iz 55:1 ^g 22:18: 5 Mz 4:2; Prg 30:6

